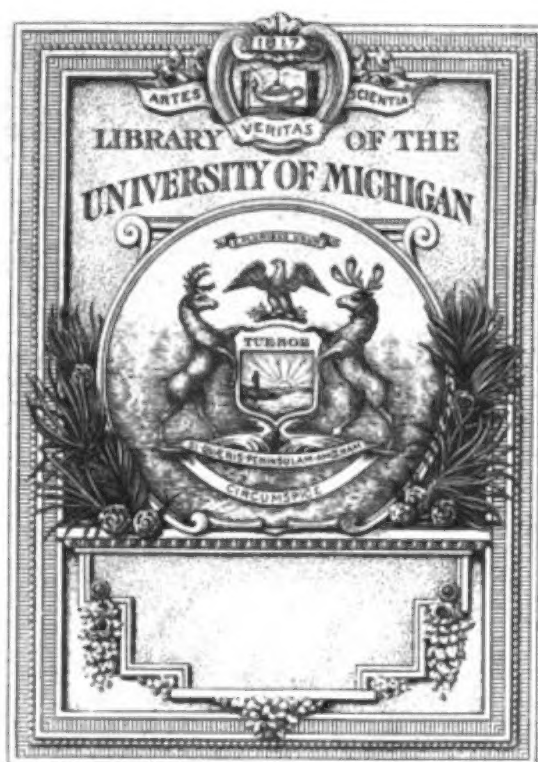
Klaudiou Ptolemaiou Geographike hyphegesis

Ptolemy, Karl Müller

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

ΚΛΑΥΔΙΟΥ
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΥΦΗΓΗΣΙΣ

CLAUDII PTOLEMÆI
GEOGRAPHIA

E CODICIBUS RECOGNOVIT, PROLEGOMENIS, ANNOTATIONE,
INDICIBUS, TABULIS INSTRUXIT

CAROLUS MÜLLERUS

VOLUMINIS PRIMI

PARS SECUNDA

PARISIIS

EDITORE ALFREDO FIRMIN-DIDOT

INSTITUTI FRANCICI TYPOGRAPHO

CLAUDII PTOLEMÆI

GEOGRAPHIA

PARISIIS. — EXCUDEBAT ALFREDUS FIRMIN-DIDOT, VIA JACOB, 56

ΚΛΑΥΔΙΟΥ
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΥΦΗΓΗΣΙΣ

CLAUDII PTOLEMÆI
GEOGRAPHIA

E CODICIBUS RECOGNOVIT, PROLEGOMENIS, ANNOTATIONE,
INDICIBUS, TABULIS INSTRUXIT

CAROLUS MÜLLERUS

VOLUMINIS PRIMI
PARS SECUNDA

PARISIIS
EDITORE ALFREDO FIRMIN-DIDOT
INSTITUTI FRANCICI TYPOGRAPHO
VIA JACOB, 56

M DCCCCI

LECTORI

Flebili morte occidit ante hos paucos annos Carolus Müller, vir doctissimus, cuius grata memoria colitur ab omnibus qui antiquitatis studia fovent. Qui cum de multis antiquis scriptoribus bene meritus est, tum de Ptolemæo. Namque et per multos annos indefessa assiduitate incubuit in excutiendos examinandosque geographiæ Ptolemæanæ codices mss., et collationes tanto labore ac sudore undique conquisitas varia multiplicique eruditione instructus tam sagaciter adhibuit, ut novam lucem afferret operi quondam clarissimo, quod summam et temporis iniuriam et sortis iniquitatem posthac expertum est. Eo magis itaque dolendum, quod ei non licuit editionem Ptolemæi ad finem perducere.

Opus inchoatum autem perfici voluit Alfredus Firmin-Didot, cui multa magnaque debent litteræ Graecæ et Latinæ, eiusque liberalitate factum est, ut mihi perficiendum traderetur quamvis tantæ provinciæ suscipiendæ vix pari : quo in officio explendo, quamquam primum itinere longinquo, dein muneris negotiis distinebar, tamen pro virili parte laboravi. Ne vero quibus studia geographica cordi sunt nimis diu eximiarum Mülleri copiarum usu fraudentur, placet iam nunc publici iuris facere alterum voluminis prioris fasciculum maximam partem a Müllero compositum, nisi quod quattuor libri V capita — a XVI scil. usque ad XX — a me addita sunt : quod huc spectaret præter varias codicum lectiones inde a p. 996,8 nihil fere in Mülleri scriniis repertum est nisi adnotationes quædam hic illic margini adscriptæ, quas suo loco a me laudatas invenies. Reliquos operis libros alterum dabit volumen, ita tamen ut meis curis scriptoris verba quantum eius fieri poterit emendata prodeant plenissimo apparatu qui dicitur critico subiecto, copiosæ autem rerum explicationes, earum potissimum dico quæ a Ptolemæo ipso alienæ sunt, ne moles in infinitum excrescat, alii tempori vel doctiorum eruditioni relinquantur. Attamen continebuntur secundo hoc volumine satis ampla prolegomena vel epilegomena de geographiæ Ptolemæanæ origine, auctoritate, fatis et de codicum mutuis inter se rationibus nec non indices plenissimi. Una vero

cum hoc fasciculo prodibit tabularum geographicarum quibus Ptolemæi notæ illustrentur pars prior, ex quibus tabulis XXXV et XXXVI a Müllero inchoatas, a me perfectas scito. Superatis autem iam multis difficultatibus reliquas operis partes brevi tempore absolvi posse certa spes est.

CURTIUS THEOD. FISCHER.

Dresdæ a. d. IV Id. Jan. MDCCCC.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΦΗΓΗΣΕΩΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

CLAUDII PTOLEMÆI
GEOGRAPHICÆ ENARRATIONIS
LIBER QUARTUS.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ.

Hæc insunt in libro quarto.

Κλαυδίου Πτολεμαίου γεωγραφικῶν τὸ (τὸ om. F) δ′ BFZΓ, Πτολεμαίου δ′ Σ, ἀρχὴ τοῦ τετάρτου τῶν γεωγραφικῶν Φ. Titulum om. ALO; secunda manu scriptum habet N; ad calcem libri pro more ponitur in L. ‖ — 1. τετάρτῳ] βιβλίῳ add. B, τῶν Πτολ. γεωγραφικῶν add. Φ, τῆς Κλαυδίου Πτ. γεωγραφικῆς ὑφηγήσεως add. Ξ. Versum om. ed. pr.; totum capitum indicem om. X. ‖ — 3. σατραπίας BEFZΦ. ‖ — α′] Capitum numeri in plurimis codd. et in ed. pr. omittuntur; πινάκων mentio om. in LMOPSVWΔΣΦΨΩ; πίναξ α′ Μαυριτανίας Τιγγιτανῆς et similiter in sqq. FN². In A provinciarum nomina in nominativo casu exhibentur. ‖ — 5. Μαυρητανίαν L; καὶ σαρηνσίαν Φ. ‖ — 6. Νουμηδίαν PV ed. pr.; γ′ Νουμιδίαν, δ′ Ἀφρικήν, ε′ Κυρηναϊκήν etc. CW; Νουμιδίαν om. F, recte, quoniam Numidia pars est Africæ provinciæ. ‖ — 8. τὴν ἰδίως Λιβ.] τὴν ἰδίαν Λιβ. ΣΦΨ; Λιβύης FN². ‖ — Αἴγυπτον] καὶ Αἴγ. CW. ‖ — 12. Αἴγ. ὅλην καὶ τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω] ex em. Grashofii; Αἰγύπτου ὅλης FN; Αἴγυπτον ὅλην κάτω καὶ ἄνω cett. codd. Verba ὅλην—ἄνω om. ed. pr. ‖ — 10. τὴν ἐντὸς Λιβύην] de conj.; τῆς ἐντὸς Λιβύης N², Λιβύης τῆς ἐντός F; τὴν ὑπὸ τὰς εἰρημένας ἐπαρχίας (ἐπ. om. SΩ) ἐντὸς Λιβύην cett. codd. ‖ — 12. ὑπὸ ταύτας] ὑπὸ πάσας SΩ; versum om. ed. Ulm. ‖ — 13. ἐπαρχίαι] Γίνονται ἐπ. BEFNZ. Vs. 13 et 14 om. ADL MORWΔΞΣ, ed. Ulm. ‖ — ιβ′] ια′ CPW ed. pr., η′ F. Cf. lib. VIII, c. 29. Post. vs. 14 (in CRW post vs. 12) in codd. adduntur hæc : Περιορισμός. Ἀκρωτήρια. Νῆσοι. Ποταμῶν παραθέσεις (παράθεσις ABEN′Z).

ΚΕΦ. Α'.

Μαυριτανίας Τιγγιτανῆς θέσις.

[Λιβύης πίναξ α'.]

1. Τῆς Μαυριτανίας τῆς Τιγγιτανῆς ἡ μὲν ἀπὸ δυσμῶν πλευρὰ περιορίζεται μέρει τῆς ἐκτὸς θαλάσσης, ἣν καλοῦμεν Δυτικὸν Ὠκεανόν, τῷ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου πορθμοῦ μέχρι ὄρους τοῦ Μείζονος Ἄτλαντος κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

2. Κώτης ἄκρον	ς'	λε' L''γ'' ιβ''
Ζιλία ποτ. ἐκβολαί	ς'	λε' γο''

CAP. I.

Mauritaniæ Tingitanæ situs.

[Libyæ tabula prima.]

1. Mauritaniæ Tingitanæ occidentale latus parte finitur maris externi, quem dicimus Oceanum Occidentalem, quæ pars est a freto Heracleo usque ad montem Atlantem Maiorem atque sic describitur :

Cotes promontorium	6°	35° 55
Ziliæ fluvii ostia	6°	35° 40

Παραλίου ἐπιγγραφαί (ἐγγραφαί BEFNZ ; leg. περιγραφαί, ut p. 70). Πελαγῶν ὀνόματα. Ὄρη. Ποταμοί. Λίμναι (sic BDEFNZ ; ποτ. ἢ λίμναι cett.). Ἐπαρχιῶν (ἐπαρχίας BDEFNZ) ὀνόματα. Χῶραι. Ἔθνη. Ἐπιγραφαί (ἐπιγόραμα BEZ). Ἐπιγράμματα (ἢ ἐπιγρ?). Ἐπίσημοι πόλεις. Δεύτεραι πόλεις. Τρίται πόλεις. Eadem legimus p. 70 in indice libri secundi, eademque codices SΩ7 habent in indice libri quinti.

Cap. I. 2 Μαυριτανίας] ΛΙΒΥΗΣ Μαυρ. ed. pr. || — 4. τῆς Τιγγ.] τῆς om. A ed. Arg.; Τιγγανικῆς ed. Arg., || — 5. μέρει] μέχρι CLZ (in Z supra scriptum μέρει) : *terminatur usque exterius mare* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — 6. τῷ] τὸ ACDL et sec. m. Z. || — 8. Ἄτλαντος] καλουμένου add. A. || — 9. Κώτης] Κώττης ed. pr. || — λε' L''γ'' ιβ''] λε' ς'' ιβ'' ed. pr. Ptolemæum sequi videtur Anonymus in Geogr. min. 2, p. 505, qui maximum maris interni longitudinem ἀπὸ Κώ[του] τοῦ τῆς Μαυριτανίας Τιγγιτανῆς ἄκρου μέχρι τῆς Ἰσσοῦ stadiorum 25400, latitudinem vero maximam ab Igilgili ad Massiliam stadiorum 5500 esse dicit. Secundum Ptolemæum a Cote (6°) ad Issum (69°30) sunt gradus 63 1/2 sive stadia 25400 (63 1/2 × 400), inter Igilgili vero (32°) et Massiliam (43°) intercedunt gradus 11 sive 5500 (11 × 500) stadia. Promontorium (h. *C. Spartel*) αἱ Κώτεις vocatur a Strabone 17, 3, 2 : πρόπους τις ὕστατος (sc. τοῦ Ἄτλαντος) αἱ Κώτεις λεγόμεναι. Mela 1, 25 : *Caput et exordium* (Mauretaniæ) *est promunturium quod Græci Ampelusiam, Afri aliter sed idem significante vocabulo* (Cotes sc.) *appellant*. Cf. idem 2, 96. 3, 107, Plinius 5, 2 : *Promunturium oceani extremum Ampelusia nominatur a Græcis. Oppida fuere Lissa et Cottæ* (sic cod. Leid.; *Cocte*, *Cotte* var. lect.) *ultra columnas Herculis*. Idem 32, 15 : *Trebius Niger auctor est xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse ; ab hoc naves perfossas mergi in oceano ad locum Mauretaniæ qui Cottæ* (*Coctæ*, *Cocte* v. l.) *vocetur, non procul Lixo flumine*. Cotes *oppidum* aliunde non notum est. Nonnulli totam Mauritaniæ provinciæ oram occidentalem, utpote vitibus feracissimam, *Cotes* nomine designasse videntur (Cf. *El-Araich*, nomen arabicum oppidi ad Lixi ostium positi, quod *vitem* significare monet Barth, *Wanderungen durch die Kustenlænder des Mittelmeeres* p. 20). Hinc in Scylacis periplo Κώτης vocatur sinus permagnus, qui a Libyca Herculis columna (quam Europææ columnæ ad Gades positæ objectam esse et diei navigatione ab ea distare opinatur) per bidui navigationem extenditur usque ad Hermæum promontorium, quod ipsum, quum tridui navigatione a Soloente promontorio (h. *Cap Cantin*) abesse dicatur, quærendum est eo in loco, ubi Mercurium, stationem Mauritaniæ ultimam, a Sala oppido 16 m. p. austrum versus distantem, Itineraria exhibent. Eandemque in regionem deducimur, si ab Europæa Herculis columna ad Gades posita cum Scylace tridui navigationem computaveris. || — 10. Ζιλία] sic ΧΣΦΨ ed. Arg., *Ziliæ* ed. Rom., Ζηλεία CW, Ζελεία L, Ζιλεία cett., nisi quod Λιξεία EZ, *Lixia* ed. Vic. (quod fortasse erat varia lectio nominis sequentis); *Syle* ed. Ulm. || — ἐκβολή BEZ. || — λε' γο''] λβ' γο'' ed. Arg., λε' γ'' ΧΦ² ed. pr., edd. Vic. Ulm. Fluvius alibi non memoratur, nisi fort. est Ζῆλος, quod tanquam fluvii nomen habet Herodianus περὶ μον. λέξ. p. 32, 35. Nunc vocatur *Oued el Halou*, fluvius exiguus, a quo haud longe meridiem versus in ora maritima fuit Zilia oppidum, nunc *Azila* vel etiam *Arzila* dictum, quod Ptolemæus § 7 haud recte in mediterraneis ponit 6° 10', 35°30'. Vid. Tissot, *Recherches sur la géographie comparée de la Maurétanie Tingitane*. Paris, 1876, p. 64. Apud Melam 3, 107, ubi melioris notæ codices habent : *ultra* (Lixum) *est colonia et fluvius Gna et, unde initium fecimus, Ampelusia*, Vossius pro *Gna* legendum putavit *Zilia*. Scribi malim : *est* [*Zilil*] *colonia et fluvius Gna* ; nam *Gna* verum fluvii alicu-

Λὶξ ποταμοῦ ἐκβολαί ς′ γ′′ λε′ δ′′ | Lixi fluvii ostia 6° 20′ 35° 15′

jus nomen esse ex collato *Agna* fluvio, quem alia in regione Ptolemæus § 2 commemorat, collegerim. Intelligendus fuerit unus ex majoribus fluviis qui post Ziliam boream versus sunt, *Kouas* s. *Akouas* s. *Aiacha*, *Tahaddart* s. *Mharhar*, *Ghaddou*, *Khalf*. || — 1. ἐκβολή BEZ. — ς′ γ′] ς′ ς′′ ed. pr. || — Oppidum fluvio cognomine, quod ab ostio fluvii 5 m. p. abest, secundum Ptolemæi tabulam 30 fere m. p. ab eo distat. Ruinas ejus uberrime descripsit tabulisque illustravit Tissotus l. l. p. 69-84. Fluvius nunc vocatur *Loukkos*; *Aoulcos* ap. Edrisium 3, p. 225 ed. Jaubert, *Ouaoulcos* ap. El-Bekri p. 565. Similiter oppidum *Aulucos* appellatur in Notit. Dign. p. 79: *Tribunus cohortis primæ Herculeæ Aulucos*. Apud antiquiores scriptores fluvii et urbis nomina occurrunt Λίξ, Λίγξ, Λύγξ, Λίξος, Λίξα, Λιξιών. Alius Lixus fluvius, deserto propinquus, ex Hannonis periplo notus et cum nostro fluvio plus semel confusus, a Ptolemæo (4, 6, 2) Δάραδος (hod. *Drah*) vocatur. « La tradition locale a perpétué jusqu'à nos jours la prononciation *Leks* dans le nom actuel du fleuve *Loukkos*. » Tissot. Oppidi nomen in numis esse *Leks* et *Lixs* monet Barthius (*Wanderungen durch die Küstenländer des Mittelmeers* p. 19 et 49). — Iulius Honorius in Geogr. lat. min. ed. Riese p. 53 sec. recensionem B: *Fluvius Hesperides qui et Lix nascitur in campo* * (*Fl. Hesperides nascitur [ad] Lix oppidum in campo* sec. recens. A); *in circini rotunditate volvitur; influit in Oceani ripas partis mediterraneæ. Currit millia DCCCCXX.* (Cursus longitudines in hoc fluviorum indice non habet recensio A; in recensione B alio ex fonte additæ sunt. Eo vero in fonte ista 920 m. p. quæ a Lixo nostro, qui per 80 fere m. p. currit, aliena prorsus sunt, fortasse pertinebant ad Lixum Hannoneum sive Daradum Ptolemæi, qui sec. nostras tabulas per 700 fere m. p., sec. Ptolemæum per 1000 et amplius m. p. currit). — *Lix colonia* legitur etiam ap. Solinum 24, 3 et 10, p. 121, 16 et p. 123, 18 ed. Mommsen et Isidorum 15, 1, 74, quamquam in Plinio 5, 3. 5, 9, quem excerpsit Solinus, *Lixos* scribitur. — Stephanus Byz.: Λίγξ, ποταμὸς Μαυριτανίας καὶ πόλις. Τινὲς δὲ Λίξον γράφουσι καὶ Λίξους τοὺς πολίτας. Idem: Λύγξ, πόλις Λιβύης πρὸς τοῖς Γαδείροις μετὰ τὸν Ἄτλαντα· « καὶ νῆσος Ἄτλαντος καὶ πόλις Λύγξ », ὡς Ἀρτεμίδωρος (Λυγξώ Ἀρτεμίδωρος codd.; em. editt.). Τὸ ἐθνικὸν Λυγξίτης καὶ Λύγγιος. Idem: Λίξα, πόλις Λιβύης, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν πρώτῳ Λιβυκῶν, ἀπὸ Λίξου ποταμοῦ. Τὸ ἐθνικὸν Λίξιοι, Λιξίτης καὶ Λιξᾶται παρά τισιν. Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 31: Δούριζα, λίμνη παρὰ τὸν Λίζαν (lege Λίξαν) ποταμόν. Ἑκαταῖος περιηγήσει Ἀσίας· « τῇ τε λίμνῃ Δούριζα ὄνομα. » (Lacus ille nunc *Mersa Doura* inter Lixum et Suburem fluvios). Strabo 17, 3, 2: πλησίον δὲ (ταῖς Κώτεσι) καὶ πολίχνιον μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, ὅπερ Τρίγγα (Τρίγκα Epit.; Τίγγα edd. ante Cramerum, Λίγγα conj. Willmanns in Corp. Inscr. 8, p. 854) καλοῦσιν οἱ βάρβαροι, Λύγγα δ' ὁ Ἀρτεμίδωρος προσηγόρευκεν, Ἐρατοσθένης δὲ Λίξον. Κεῖται δ' ἀντίπορθμον τοῖς Γαδείροις ἐν διάρματι σταδίων ὀκτακοσίων, ὅσον ἑκάτερα διέχει τοῦ κατὰ τὰς Στήλας πορθμοῦ. Πρὸς νότον δὲ τῇ Λίξῳ καὶ ταῖς Κώτεσι παράκειται κόλπος Ἐμπορικὸς καλούμενος, ἔχων Φοινικικὰς ἐμπορικὰς κατοικίας. Idem 17, 3, 6: εἰς δὲ τὴν ἐντὸς θάλατταν πλέουσιν ἀπὸ Λυγγὸς πόλις ἐστὶ Ζῆλις καὶ Τίγα. Idem 17, 3, 8: Ἀρτεμίδωρος δ' Ἐρατοσθένει μὲν ἀντιλέγει, διότι Λίξον τινά φησι πόλιν περὶ τὰ ἄκρα τῆς Μαυρουσίας τὰ ἑσπέρια ἀντὶ Λυγγός. Idem 2, 3, 4: Τούτους (τοὺς Γαδειρίτας) πλεῖν μέχρι τοῦ Λίξου ποταμοῦ περὶ τὴν Μαυρουσίαν ἁλιευομένους. In his quod Τρίγξ nomen attinet, Tissotus l. l. p. 69 censet punicum nomen Λίγξ berberice dictum esse Τλίγξ, quum τ literam aliis quoque nominibus alienigenis Berberi præfigere soleant, hoc vero deinde sueta literarum permutatione in Τρίγξ abiisse. Ego in notis ad Strabonem nec non Barthius l. l. hanc formam non inter Lixi, sed inter Tingis oppidi nomina varia recensendam fuisse conjeci. Quod ut etiam nunc credam suadet Stephanus Byz., qui: Θρίγκη, πόλις περὶ τὰς Στήλας. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. Nam Tingim his, non vero Lixum indicari ex verbis περὶ τὰς Στήλας collegeris. Quodsi apud eundem Stephanum legitur: Θίγγη, πόλις Λιβύης. Ἑκαταῖος περιηγήσει, Hecatæus duas ejusdem nominis formas aut commemoravit aut in dua oppida male distraxit, aut Thinge nomen, sæpius in Libya obvium (v. not. p. 580, 4), ad ignotum aliquod Libyæ oppidum pertinet. — Plinius 5, 9: *Ab eo* (Anati fluvio) *Lixum CCV m. p.* (sc. Polybius tradidit); *Agrippa Lixum a Gaditano freto CXII abesse; inde sinum qui vocetur Sagigi.* Sec. Ptolemæum ab Asana ad Lixum sunt 3° 15′ sive 1625 stadia, 203 m. p., quæ ad Polybianum computum et ad verum quam proxime accedunt. Pro CXII legendum esse LVII conjeceris, quum tot a Tingi ad Lixum a Plinio computentur. At verba *a Gaditano freto*, siculi apud Strabonem l. l. verba ἀπὸ τοῦ κατὰ Στήλας πορθμοῦ, intelligenda potius sunt de initio freti ad Herculis columnas posito, a quo ad Lixum sunt fere 700 stadia, secundum Strabonem 800, quorum loco Agrippæ auctor 900 stadia (112 1/2 m. p.) numerasse videtur. — Plinius 5, 3: *Ab ea* (Zili) *XXXII* (30 sec. Itin. p. 8 et 25; totidem a Zilia fluvio ad Lixum fl. Ptolemæus habet) *colonia a Claudio Cæsare facta Lixos vel fabulosissime antiquis nar-*

Σούβουρ ποτ. ἐκβολαί ς' γ'' λδ' γ'' | Suburis fluvii ostia 6° 20' 34° 20'

rata. Ibi regia Antaei certamenque cum Hercule et Hesperidum horti. Adfunditur autem æstuarium e mari flexuoso meatu, in quo draconis custodiæ instar fuisse nunc interpretantur. Amplectitur intra se insulam (Ἄτλαντος νῆσον sec. St. B.; hod. *ilôt de Recada*) *quam solam e vicino tractu aliquanto excelsiore non tamen æstus maris inundant. Exstat in ea et ara Herculis nec præter oleastros aliud ex narrato illo aurifero nemore. Minus profecto mirentur portentosa Græciæ mendacia, qui cogitant nostros nuperque paulo minus monstrifica quædam de iisdem tradidisse, prævalidam hanc urbem majoremque magna Carthagine, præterea ex adverso ejus sitam et prope immenso tractu ab Tingi quæque alia Cornelius Nepos avidissime credidit.* Præterea Lixi oppidi et fluvii mentio ap. Plinium 5, 2. 19, 63. 32, 15. Cornelius Nepos Lixum fluvium urbemque a Tingi immenso prope tractu distare et ex adverso Carthaginis sita esse opinatus, urbem istam a Lixo boreali ad Lixum Hannonis sive Daradum Ptolemæi transtulit et de distantiis falsissima illa acceperat quæ Ptolemæus quoque secutus est. In hujus enim tabulis a Tingi (6° 35° 55') ad Daradum (10° 15°) juxta oram habes circa 12000 stadia (reapse sunt c. 6000 stad.), totidemque fere sec. Ptolemæum sunt a Tingi Carthaginem. Cornelius igitur antiquioribus tabulis usus, in quibus occidentale Libyæ latus versus ortum hibernum directum erat, Lixum urbem in Carthaginis fere meridiano positam esse censere debebat. Ex eadem Lixorum fluviorum confusione pendent quæ Plinius 6, 199. de Cerne insula contra Atlantem in extrema Mauretania posita tradit. Etenim Cerne insula (hod. *Herne* in æstuario fluvii *Rio do Ouro* dicti) secundum Hannonem a Lixo fl. (h. *Drah*) distat octo (η; nam sic pro β' codicis legendum esse patet) dierum navigatione sive c. 4000 stadiis, qui computus a vero abest proxime. Sin stadia ista 4000 metiaris ab altero Lixo (h. *Loukkos*), Cerne insula haud longe ab Atlante in hod. *Cap Ghir* exeunte austrum versus ponenda est. Apud Ptolemæum Atlas major 26° 30', Cerne insula 25° 40' collocantur. Atlas major ibi est hod. *Cap Ghir*, quatenus ab eo austrum versus Massa et Nuius (h. *Massa* et *Noun*) ponuntur; quatenus vero a Soloente ad Atlantem ap. Ptol. oræ longitudo est circa 3000 stadiorum, alter potius montis terminus qui in hod. *Cap Noun* exit, intelligendus, atque Cerne insula 3500 fere a Soloente pr. stadiis circa Lixi Hannonei (*Drah*) regionem quærenda foret. Computus hic est Scylacis p. 91, qui Cernen a Soloente pr. septem dierum navigatione (3500 st.) distantem in eo tractu sitam esse refert ubi fluvius sit ᾧ ὄνομα Ξιῶν. Leni manu corrigendum ᾧ ὄνομα Λιξιών, quod dictum est quemadmodum Lixus urbs *Lixio* vocatur apud Melam 3, 107, ubi princeps codex Vaticanus habet: *Lixio* (*l. Lixioni?*) *flumini Lime* (l. *Lixio*) *proxima*. Ceterum in antecedentibus a Scylace ex ordine nominantur: Cephisias lacus magnus Meleagrides aves alens, Hermæum pr., Anides fl., Lixus fluvius et urbs. Hæc recto ordine se excipiunt, si Lixus fluvius est Lixus Hannonis, cui Cornelius quoque Nepos urbem perperam apposuit. Quodsi vero deinceps post Lixum nominantur Crathis fl., Thymiateria, Solois pr. et Lixio fl., in hac nominum serie Lixus est hod. *Loukkos*, cui revera urbs apposita erat. Aperte hæc conflata esse mihi videntur ex duobus fontibus male mixtis. Ac totam istam oræ occidentalis descriptionem, quæ a reliqui peripli tenore valde discrepat, a serioris ævi homine male docto et Mnaseæ Patrensi simillimo assutam esse censeo. Tissotus quidem l. l. p. 125 fidem auctoris tueri studens, omnia illa quæ Scylax ante Lixum habet, in brevissimo 25 m. p. tractu inter Coten pr. et Ziliam interjecto fuisse statuit; scilicet Cephisiadem lacum magnum olim exstitisse putat ubi nunc sunt campi lutosi (*bas-fonds*) fluviorum *Mharhar* et *Tahaddert* (v. tab. V in Tissoti libro), Heræa vero acra ei est *Ras el Akouas* (20 m. p. a *C. Spartel*), Anides autem fluxius *Oued el Aiacha*, qui juxta ipsum *Ras el Akouas* egreditur. At secundum hæc Mercurium pr. a Soloenti pr. non trium, ut auctor ait, sed quinque dierum navigatione abesset. Præterea vix dubium quin Anides sit Anatis Polybii (h. *Oum er-Rbia*), et quin Meleagrides aves lacus Cephisiadis in eadem regione fuerint, ubi Mnaseas eas novit et revera permagnum lacum etiamnum exstare constat. || — 1. Σούβουρ] Σουβούρου A. || — λδ' γ''] λδ' γο'' ADFLMNO PRVWXΔΞΩΣ. Hodie *Sbou*, « le plus grand cours d'eau de l'Afrique septentrionale après le Nil; large de 300 mètres le fleuve roule entre deux berges à pic, semblables à des falaises. » — « Le fleuve se jette dans l'Océan par une large coupure, dans laquelle plongent, au sud, les hauteurs escarpées sur lesquelles s'élève Medhiya. L'estuaire lui-même, comme la lagune de Merdja-es-Zerga, formait, il y a trois siècles à peine, un des plus beaux ports du littoral. Le Sbou subit jusqu'à une très grande distance l'influence de la marée et pouvait, avant que son embouchure fût ensablée, abriter des flottes entières dans ses vastes replis. » TISSOT, p. 89, 91. Plinius 5, 9 ex Agrippa *oppidum* (esse) *in promunturio Mulelacha* (hod. *Moula bou Selhem*), *flumina Sububam* (sic h. l. cod. Leid.; *Sububum* var. l.) *et Salat*. Idem 5, 5: *At in ora a Lixo L m. amnis Sububus præter Banasam coloniam defluens, magnificus et navigabilis. Ab eo totidem millibus oppidum Sala ejusdem*

Ἐμπορικὸς κόλπος ϛ′ γ″ λδ′ ϛ″ | Emporicus sinus 6° 20′ 34° 10′

nominis fluvio impositum. A Lixo ad Salam recte computantur 100 m. p.; medius inter eos est lacus permagnus, non vero Subur, a Lixo 75 (58 ap. Ptol.), a Sala 25 (32 ap. Ptol.) m. p. distans. In Geogr. Rav. p. 164 fluvii Mauretaniæ Gaditanæ recensentur: *Subulcus* (aut *Sububus* Plinii, aut *Subur* et *Cus*, Κούσας Ptol.), *Ubus* (Σοῦβος Ptol. 6, 2, hod. *Sous*, in Libya interiore). *Salensis* (i. q. Sala, Salat, Salathus, cujus accolæ Σαλίνσαι ap. Ptol. § 5). Oppidum Subur quod § 7 inter mediterranea ponitur, haud dubie ad ostium fluvii collocandum erat, ubi nunc *Medhiya* in alto sita peramplæ imminet planitiei. Alibi hoc oppidi nomen non occurrit. Hannoni est Θυμιατήριον, bidui navigatione a freto Gaditano distans, cui μέγα πεδίον ὑπεῖναι auctor dicit. Apud Stephanum Θυμιατηρία, sicut apud Scylacem p. 93: Μετὰ δὲ Λίξον Κρᾶθις (Κράβις codex) ποταμὸς καὶ λιμὴν καὶ πόλις Φοινίκων Θυμιατηρία ὄνομα. Alii qui græca nomina (ut Cephisiadem lacum, Crathim, Meleagrides aves) in hanc regionem transtulerunt, urbem istam Sicyonem appellasse videntur. Plinius 37. 38: *Vivit adhuc Asarubas qui tradidit juxta Atlanticum mare esse lacum Cephisiada. Hunc sole excalefactum e limo dare electrum fluitans. Mnaseas locum Sicyonem appellat et Crathin amnem effluentem e lacu, in quo aves Meleagrides et Penelopas vocat, et vere ibi nasci* (electrum sc.) *ratione eadem qua supra dictum est de Electride lacu*. Certe Thymiaterii situs (« le plateau escarpé de Medhiya; le seul point de la côte occidentale qui domine une grande plaine. » Tissot, p. 88, 91) simillimus erat situi Sicyonis in alta item planitie inter præruptas fluviorum ripas collocatæ, infra quam celebratum illud πεδίον Σικυώνιον patebat (V. Curtius, *Peloponnes*. 2, p. 482. 583). Ac quemadmodum Sicyon μακάρων ἕδος ap. Callimachum fr. 195 p. 583 ed. Ernest., sic Suburis regio *paradisus mundi* ab Arabum scriptoribus vocatur. *Crathis* nomen berbericum esse fluvii qui punice *Subur* dictus sit, Tissotus suspicatur. Ego nescio an subsit nomen quod proprie pertineat ad hod. *Oued Ouargha*, qui a borea in Suburem incidit, ex eoque Crathis nomen fictum sit a Græculo conferente Sybarim et Crathim prope Sybarim Italiæ urbem confluentes. Alius Crathis in Achaia prope Ægas erat. — Cephisias palus fuerit lacus peramplus qui rupium tænia a mari diremtus nunc vocatur *la Merdja de Ras ed Doura* (Δούριζα λίμνη Hecatæi). In eum effluit *Oued Mda* qui pluviarum tempore aquas suas cum *Sbou* fluvio miscet, adeo ut Crathis communionem quidem aquarum cum lacu habeat, haud recte autem e lacu illo profluere dicatur. Alia palus a mari longius remota ad dextrum fluvii latus posita itemque cum Subure aquas miscens nunc de accolarum nomine vocatur *Merdja des Beni Asan*, docente Tissoto, p. 93. Ut Sicyon sic Cephisias palus nomine tenus ex eadem fabrica Græculi cujusdam profecta est. Cephisum Sicyoniæ fluvium, aliunde non notum commemorat Strabo 9, 3, 11. Notus vero est Cephisus fl. et Cephisias palus Bœotiæ, cui fortasse adjacebat Sicyon illa Bœotiæ, cujus meminerunt Polemo apud Clementem Alex. Protrept. p. 33 et scholiasta Pindari ad Ol. 13, 105 nec non, ut videtur, Festus p. 266 ed. Müller. Cf. O. Müller *Minyer* p. 236 ed. pr., et Fr. Histor. 3, p. 135, fr. 71. ‖ — 1. Ἐμπορικός] Ἐμποριακός PV, Ἀμπορικός ed. Arg., *Amporicus* ed. Ulm. (Cf. Ἐμπορίαι Hispaniæ, nunc *Ampurias*, p. 154, 9). ‖ — ϛ′ γ″ λδ′ ϛ″] ϛ′ ϛ″ λδ′ γ″ codd., qui numeri promontorium potius quam sinum indicarent. Quare ϛ′ γ″ de conj. dedi, λδ′ ϛ″ recepi ex ed. pr. et lat. edd. Vic. et Rom. — Strabo 17, 3, 2: πρὸς νότον δὲ τῇ Λίξῳ καὶ ταῖς Κώτεσι παράκειται κόλπος Ἐμπορικὸς καλούμενος, ἔχων Φοινικικὰς ἐμπορικὰς κατοικίας. Ex Agrippa (non vero e Polybio, ut multi putabant. V. Riese in Geogr. lat. min. p. 5 not.) Plinius 5, 9: *Inde* (post Lixum) *sinum* (esse) *qui vocatur Sagigi* (sic optimus cod. Leid.; ceteri *Sagici*, *Sagaci*, *Sagyci*, *Sagyti*, nisi quod *Saguti* in uno codice Borbonico), *oppidum in promunturio Mulelacha*, etc. Ad hæc Bochartus in Geogr. sacr. p. 644: « Legerim libens *Saguri*, i. e. *sachur*, *mercatoris*, ut idem sit cum Ἐμπορικῷ. » Similiter Moversius (*Phœniz. Alterth*. 2, p. 540), probante Tissoto p. 94, *Saguti* nomini subesse censet vocem phœniciam *sacharut*, in qua *r* litera, ut passim in libyca lingua, suppressa sit. Dubia res est, quum *Saguti* scripturam unus solummodo haud magni pretii codex præbeat. Apud Scylacem Κώτης κόλπος, i. e. *vitium sinus*, vocatur. Fortasse igitur eodem vocis sensu pro *Sagigi* vel *Sagici* legendum est *Sarigi* vel *Sarici*, siquidem *sarigim* (Ioel 1, 7. Moses 1, 40, 10) sunt ἀμπέλου κλήματα et *Seric* vel *Soric* dicitur vitium genus in Syria et in hod. *Marokko* nascens (V. Rosenmüller *Bibl. Naturgeschichte* 1, p. 211. 218). Cotes ille sinus sec. Scylacem usque ad Mercurii promontorium (prope quod erat ultima Itinerariorum statio *Mercurius* dicta) pertinet ideoque totam Mauritaniæ provinciæ oram, quæ Romanorum temporibus oppidis frequentata erat, complectitur. Quodsi κόλπου nomen in hanc oram quæ recta est, haud cadit, reputandum est veteres hoc nomine persæpe abuti idque etiam ad tractus maritimos transferre qui sinus formam minime referunt (cf. supra p. 47). Ptolemæus quoque Emporicum sinum in ora recta notat et positione inter Lixum et Atlantem minorem (provinciæ terminum australem) media me-

Σαλάτα ποτ. ἐκβολαί	ϛʹ	ϛʹʹ	λγʹ	𐅵γʹʹ	Salatæ fluvii ostia	6° 10ʹ	33° 50ʹ
Σάλα πόλις	ϛʹ	γʹʹ	λγʹ	𐅵γʹʹ	Sala oppidum	6° 20ʹ	33° 50ʹ
Δύου ποταμοῦ ἐκβολαί	ϛʹ	ϛʹʹ	λγʹ	γʹʹ	Dyæ fluvii ostia	6° 10ʹ	33° 20ʹ

diam sinus partem designare voluisse videtur. Κατὰ μέσον τὸν κόλπον, Scylax ait, κεῖται Ποντίων τόπος καὶ πόλις, quod oppidum inter Lixum et Suburem fluvios quærendum est. Legendum vero suspicor Γοντίων.. πόλις, eandemque esse *Gontianam* (*Gentianam* ap. Rav. p. 163, 4), quam Ptolemæus 34° 40ʹ lat. a Subure boream versus recte posuerit, at perperam in mediterranea (7° 40ʹ long.) rejecisse videtur. Ac quoniam Gontiana a Baba (8° 10ʹ long.) circa 30 m. p. occasum versus ponitur, Baba vero, Plinio teste, 40 m. p. (supra 80 m. sec. Ptol.) a Lixo abest, ex hoc computo haud ita longe ab ora Gontianam abfuisse collegeris. || — 1. Σαλάτα] sic X, Ἀσάλα R, Σάλα cett. || — ϛʹ ϛʹʹ] ϛʹ FΔ, ϛʹ γοʹʹ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ϛʹ 𐅵 X. || — λγʹ 𐅵 γʹʹ] sic edd. Vic. Rom. Ulm., λϛʹ 𐅵 γʹʹ ed. Arg., λδʹʹ ϛʹ γʹʹ (sic) EZ, λδʹ ϛʹʹ cett. *Salat* fluvius vocatur ab Agrippa ap. Plin. 5, 9, sicuti *Salat* urbis nomen in numis scribitur, monente Tissoto, p. 95. Ex alio auctore Plinius 5, 5 : *Oppidum Sala ejusdem nominis fluvio impositum, jam solitudinibus propinquum elephantorumque gregibus infestum, multo tamen magis Autololum gente.* Apud Raven. p. 164 *Saleusus fluvius.* Accolæ ejus Σαλίνσαι. Idem fluvius Σάληξ vocatur ap. Philostratum Vit. Apoll. 5, 1 : Παρατείνει δ' ἐσπλέοντι τὸν ὠκεανὸν μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σάληκος ἐννακόσια στάδια· τὸ δ' ἐντεῦθεν οὐκ ἂν ξυμβάλοι τις ὁπόσα· μετὰ γὰρ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἄβιος ἡ Λιβύη καὶ οὐκέτ' ἄνθρωποι. Stephanus Byz. : Σάλγας ποταμὸς καὶ πόλις Σάλγα Μαυριτανίας. Hodie *Bou-Ragrag*. Ut Sala fluvius a ficticio Atlante minore boream versus ponitur, sic infra ficticius Sala ab Atlante majori boream versus collocatur. Aliud figmentum est Salathus fluvius oppidumque Libyæ interioris (c. 6, 2) in tractu inter Ptolemæi Atlantem majorem et Polybii Atlantem interjecto. || — 2. Hunc versum post sequentem habet L. — ϛʹ γʹʹ] sic ed. pr., ϛʹ γοʹʹ cett. — λγʹ 𐅵 γʹʹ] λϛʹʹ 𐅵 γʹʹ ΣΦʹΨ Arg., λγʹ δʹʹ ed. pr. Præter laudatos ad vs. 1 Salam oppidum commemorant Mela 3, 107, Itiner. p. 6, 4 et Geogr. Rav. p. 164. Titulus ibi repertus (in C. Inscr. 8, 2 p. 983, n. 10988) « latinorum titulorum omnium adhuc in Africa repertorum extremus est occidentem versus. » MOMMSEN. — « La cité punique s'élevait à 2 milles de l'embouchure du Bou-Ragrag sur les collines escarpées de la rive méridionale que couvrent aujourd'hui les ruines de Chella. Précisément au-dessous de ces collines, l'estuaire du fleuve, assez resserré entre Rbat et Sla, s'élargit sensiblement : ensablé aujourd'hui, ce vaste bassin servait de port à la ville antique. — La synonymie de Chella et de Sala n'est vraie, du reste, qu'autant qu'il s'agit de la ville primitive : elle est trop absolue, en ce sens qu'elle est trop restreinte, lorsqu'il s'agit de la Sala des derniers temps de la domination romaine. Les débris antiques de toute nature qu'on a retrouvés à Rbat même prouvent que cette ville s'était étendue peu à peu jusqu'à l'embouchure du Bou-Ragrag. Chella et Rbat nous paraissent donc l'équivalent exact de la *Sala Colonia* de l'Itinéraire. » TISSOT, p. 96. — Sala *colonia* fuisse vulgo censetur, quoniam sic scribendum esse in Itinerario plurimis videtur pro *Salaconia* vel *Salacona*, quod codices exhibent præter vetustissimum codicem Vindobonensem (sæc. VIII), in quo supra *Sala* manu secunda scriptum est *conia*. Nescio an in *conia* aliud Salæ nomen lateat. Scilicet Sala oppidum propter situm sic dictum est a *sela* (*rupes*) voce (V. Tissot, l. l. Movers, l. l., p. 516); eodem autem sensu etiam *gonia* vel *conia* dici potuit, siquidem *gon* (i. e. *locus altus*) sæpius in nominibus geographicis occurrit. Cf. Hesychius : Γόνα τὸ ὄρειον· Φοίνικες. Aristoteles Mir. 103 : ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων ὄρος εἶναι ὃ καλεῖται Γώνιον. In ora Mauritaniæ habes Μεταγώνιον ἄκρον, et *Rusgoniam* seu *Rusconiam* (codd. Plin. 5. 30); *Goniam* in ora Cyrenaica (Tab. Peut.), *Cuneum* prom. cum Agoni insula in Lusitania (Strabo 3, 1, 4, Avien. Or. mar. 214.). || — 3. Δύου] sic ed. pr., Λύου X, Δούου ἢ Δύου BE, Δούου, supra scripto Δυ, Z, Δόνου PV, Δούου cett. codd.; *Divi* ed. Vic., *Dui* ed. Rom., *Diu* ed. Ulm. Scribendum fuerit Δίουρ, quum hodie sit *Oued Dir*, atque Δίουρ fluvii nomen redeat p. 577, 5. || — ϛʹ ϛʹʹ] 6 2/3 ed. Vic. || — λγʹ γʹʹ] λγʹ γοʹʹ X, 33 1/2 1/3 ed. Vic. *Oued Dir*, qui ab indigenis nunc vocari solet *Oued el Melah* (flumen salsum) aut *Oued el Kantara* (flumen pontis), a Sala 42 m. p. (32 sec. Ptol.) distat. In dextra fluvii ripa sita est *Fedala*. Cf. Tissot, p. 99. || — P. 7, 1. ϛʹ] ϛʹ ϛʹʹ S. || — λγʹ ϛʹʹ] λϛʹ γʹʹ ΣΦʹΨ Arg., 36 1/6 ed. Rom. 33 1/3 ed. Rom. « La dénomination de petit Atlas, que les marins, à ce qu'il paraît, avaient appliquée aux hauteurs qui dominent cette partie de la côte, est assez peu justifiée par l'importance très médiocre de ces hauteurs. Cette désignation appartient à Ptolémée. » VIVIEN DE SAINT MARTIN, *Le Nord de l'Afrique dans l'antiquité grecque et romaine*, p. 360. Atlas ille merum est figmentum, quo ad extremum terminum provinciæ romanæ transferuntur quæ reapse pertinent ad terminum Mauritaniæ latiore nominis sensu ad Atlantem usque et deserti confinia patentis. Eadem

Ἄτλας Ἐλάττων ὄρος	ϛʹ		λγʹ	ϛʹʹ	Atlas Minor mons	6°		33°	10′
Κούσα ποταμοῦ ἐκβ.	ϛʹ	γοʹʹ	λβʹ	Ŀʹʹδʹʹ	Cusæ fluvii ostia	6°	40′	32°	45′
Ῥουσιβὶς λιμήν	ϛʹ	γοʹʹ	λβʹ	ϛʹʹ	Rusibis portus	6°	40′	32°	10′
Ἀσάνα ποτ. ἐκβολαί	ζʹ		λβʹ		Asanæ fluvii ostia	7°		32°	
Διοὺρ ποταμοῦ ἐκβολαί	ζʹ	γʹʹ	λαʹ	γʹʹ	Diur fluvii ostia	7°	20′	31°	20′
Ἡλίου ὄρος	ϛʹ	Ŀʹʹδʹʹ	λαʹ	δʹʹ	Solis mons	6°	45′	31°	15′

confusione Plinius 5, 5 Salam oppidum *jam solitudinibus propinquum* et Philostratus l. l. ultra Salam fluvium Libyam desertam et ἄβιον esse dixerunt. Atlantis juga in ora maritima duo potissimum distinguuntur; alterum in hod. *Ras Ghir* s. *Ighir* s. *Ras Aferni* (365 metra altum), alterum in *Cap Noun*, haud longe a *Drah* fluvio ad confinia deserti exit. Fortassis hi Atlantis termini a quibusdam Atlas major et Atlas minor nominabantur. Polybius cum intellexit qui exit prope *Cap Noun*; nam ab Anati fluvio (*Oum er-Rbia*) ad Atlantem 496 (485 v. l.) m. p. computavit. Eandem fere oræ longitudinem Ptolemæi tabula præbet ab Asana ad Atlantem majorem. At series locorum ita habet, ut ad Atlas ille major non cum hod. *Cap Noun*, sed cum *Cap Ghir* componendus sit. Quodsi infra § 6 ab Atlante minore ad Ussadium pr. (*C. Ossim*) Phocra mons juxta litus extendi dicitur, hoc quoque ineptum est. Intelligendi sunt montes sat alti qui ab hod. *C. Ossim* austrum versus usque ad *C. Ghir* haud longe ab ora conspiciuntur. Præteriens moneo nonnullos Atlantem ex extrema Mauritania transtulisse ad ultimam Libyæ regionem quæ Hannonis navigatione in notitiam venerat. Plinius 5, 10: *in medio* (inter Theon ochema et Hesperium prom.) *Atlantem locavit* (*Agrippa*) *ceteris omnibus in extremis Mauretaniæ proditum.* ‖ — 2. Κούσα] Κοῦσα L ed. pr. ‖ — ϛʹ γοʹʹ] ϛʹ γʹʹ ed. pr. ‖ — λβʹ Ŀʹʹ δʹʹ] λδʹ Ŀʹʹ δʹʹ Ψ, λεʹ Ŀʹʹ δʹʹ Φ, em. man. sec.; λβʹ δʹʹ ed. pr. — « On ne rencontre entre l'Oued el Kantara et l'Oum er-Rbia, équivalent certain de l'Asanas, qu'une seule riviere qui puisse représenter le fleuve Cousa; cette rivière, omise par nos cartes, est l'Oued Merzek qui se jette dans l'Océan, à trois heures de Dar el Beida et six heures et demie de Fdala. » TISSOT, p. 100. ‖ — 3. Ῥουσιβίς] Ῥούσιβις ed. pr., *Rusibus* ed. Rom. ‖ — ϛʹ γοʹʹ] ϛʹ γʹʹ ed. pr. ‖ — λβʹ ϛʹʹ] sic ed. pr., λβʹ Ŀʹʹ cett. *Rutubis* portus vocatur apud Plinium 5, 9, ubi sec. Agrippam a Lixo 224 (223, 213 v. l.) m. abesse proditur. Hodie *la rade de Mazaghan* sive *el Djedida*, quæ ab ortu apice petroso (*Cap de Mazaghan*) tecta securam navibus stationem præbet. Haud longe ab eo boream versus exit *Oum er-Rbia*, Asanas Ptolemæi, qui perperam eum a Rusibi austrum versus ponit. Fortassis igitur nomina Rusibis et Asana permutanda sunt. ‖ — 4. Ἀσάνα] sic X, Ἀσάμα cett. *Assame* ed. Vic., *Asa* edd. Rom. Ulm. ‖ — ζʹ] 6 1/4 edd. Vic. Rom. Ulm., λδʹ ΦΨ, 30 1/4 Arg. Flumen *Asana marino haustu, sed portu spectabile*, 150 m. p. a Salat, secundum indigenas ap. Plinium 5, 13 *Anatis*, 205 m. a Lixo, 496 m. ab Atlante sec. Polybium ibid. 5, 9; Ἀνίδης ap. Scylacem (v. not. pag. 573). « L'*Oum er-Rbia*, *la mère des paturages*, est, après le Sbou, le cours d'eau le plus considérable du Maroc. Son large estuaire, ensablé aujourd'hui à la barre, mais encore profond de douze brasses sous les murs d'Azemmour, justifie la description de Pline: *marino haustu, sed portu spectabile.* » TISSOT, p. 101. Aniden fluvium in magnum lacum exire Scylax dicit. Lacum hunc dici vastum fluvii æstuarium arenis cinctum credo. Ceterum de mutationibus quas in hoc tractu ora subierit, cf. not. ad p. 578, 1. Cum *Anatis* nomine componendi Ἀνατίκολοι, qui sicuti conterınini eorum Σολουέντιοι (ad Soloentem pr.) et Σορυκαῖοι (in *Safi* regione, a Soloenti austrum versus) in hac Mauretaniæ regione collocandi erant, a Ptolemæo (c. 6, 5) autem in Libya interiore collocantur præpostere. ‖ — 5. Διούρ] Δίουρ DMOPRSVΔΞΩΩ ed. pr., Δίου FN, Διούρου Λ, Διθυ X. Versum om. ed. Vic. ‖ — λαʹ γʹʹ] sic ed. pr., λαʹ γοʹʹ cett. — « On ne rencontre aucun cours d'eau proprement dit dans toute la partie de la côte qui s'étend de l'Oum er-Rbia au Tensift. — Du Cap Blanc jusqu'à Asfi je n'ai pas trouvé, je ne dirai pas une rivière, mais même un seul ruisseau alors que la carte de l'état major dessine, dans ce même parcours, une demi-douzaine de cours d'eau qu'elle ne nomme pas, il est vrai, et qu'elle aurait été fort embarrassée de nommer. Il existe toutefois, entre la dernière ondulation du grand plateau de Doukkala et l'ourlet rocheux qui borde le littoral, une dépression dont la partie basse est occupée par une série de lagunes ou de marais. Deux de ces lagunes communiquent avec l'Océan. Celle du sud est appelée Daia de Oualidiya, l'autre, beaucoup plus considérable, a reçu le nom de Daia Sidi ben Brahim ben Hellal. » TISSOT, p. 104, qui, sicut Vivien de Saint-Martin, p. 363, Ptolemæum *Diur* nomine designasse censet lagunam australem, quæ inde a sæculo XVII *Oualidiya* vocatur, antea vero, ut apud Edrisium, *Aiyir* appellabatur. Ab Asana gradu integro, a Soloente pr. tertia gradus parte distat. ‖ — 6. ϛʹ Ŀʹʹ δʹʹ] ζʹ Ŀʹʹ δʹʹ ed. pr. Ἡλίου nomen fluxit e fonte latino, in quo Σολόεις abierat in *Solis*. Agrippa quoque ap. Plinium 5, 9 *promontorium Solis* dixit. Ex alio fonte

Μυσοκάρας λιμήν	ζ'	γ''	λ'	∠''γ''	Mysocaras portus	7° 20'		30° 50'
Φούθ ποταμοῦ ἐκβολαί	ζ'	∠''	λ'	∠''	Phuth fluvii ostia	7° 30'		30° 30'

verum nomen in loco alieno Ptolemæus habet c. 6, 2, ubi Σολοεντία ἄκρα. Hodie *Capi Cantin*, « éminence arrondie dont le sommet isolé domine de 63 mètres le niveau de l'Océan. Le cap proprement dit est une pointe rocheuse dont la hauteur ne dépasse pas une vingtaine de mètres, mais qui forme le point d'attache d'une longue ligne de falaises, courant du nord-ouest au sud-est, dans une direction perpendiculaire à celle que la côte a suivie jusque-là. » Tissot, p. 105. — Hanno § 3 : Κἄπειτα (a Thymiaterio) πρὸς ἑσπέραν ἀναχθέντες ἐπὶ Σολόεντα, Λιβυκὸν ἀκρωτήριον λάσιον δένδρεσι, συνήλθομεν, ἔνθα Ποσειδῶνος ἱερὸν ἱδρυσάμενοι πάλιν ἐπέβημεν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα. Herodot. 2, 32 : μέχρι Σολόεντος ἄκρης, ἣ τελευτᾷ τὰ τῆς Λιβύης. Scylax § 112 : ἀπὸ Θυμιατηρίας [πλοῦς] ἐπὶ Σολόεντα ἄκραν, ἣ ἀνέχει μάλιστα εἰς τὸν πόντον ... Ἐπὶ δὲ τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς ἄκρας ἐστὶ βωμὸς μεγ. ποινῆς (sic cod.) Ποσειδῶνος ... Δαίδαλον δέ φασι ποιῆσαι ... Ἀπὸ δὲ Ἑρμαίας ἄκρας εἰς Σολόεντα ἄκραν πλοῦς ἡμερῶν τριῶν. Crinagoras in Anthol. 9, p. 419 : ἐς πύματον Σολόεντα. Hesychius : Σολουντὶς ἄκρα τῆς Λιβύης. Quæ de situ promontorii antiquiores scriptores satis recte tradiderunt, pravis serioris ævi de Libyæ figura opinionibus obscurata sunt. Arboribus promontorium nunc caret. A Mauris vocari *Ras el Hadik*, i. e. *Cap des bois de palmiers*, dicit Vivien de Saint-Martin. At nomen hoc apud indigenas nunc non notum esse asserit Tissot, p. 109 : « Le cap est appelé par eux *Ras Kantin*, et ce mot paraît avoir le même sens, dans le dialecte marocain, que le mot punique *Solocis* (de quo v. not. ad Hannonem); on le trouve appliqué, au singulier, à l'une des falaises les plus remarquables du Rif, le Ras Kunt ez-Zit. » Quod aram promontorii silvosi attinet, apud Scylacem corrupta illa βωμὸς μεγ. ποινῆς Ποσειδῶνος ita correxerim ut scribendum sit βωμὸς Δεσποίνης [τῆς aut καὶ] Ποσειδῶνος. Nimirum auctor ut alia complura Græciæ nomina, sic hoc quoque in hanc Libyæ regionem transtulisse videtur. Desperna illa, Neptuni filia, in Arcadia lucum sacrum θριγκῷ λίθων περιεχόμενον habebat, in quo fanum ejus et ara et prope lucum ara Neptuni ἱππίου (Pausanias 8, 37, 10). [Ἵππιος Neptunus etiam Carthaginiensium erat, quibus equum insigne fuisse constat.] Ceterum etiamnum in Soloente pr. exstat circularis murus lapidibus structus, cui nomen *Medjma a es-Salihin*, i. e. « la réunion des purs, des sanctifiés, un des sanctuaires les plus vénérés d'une région qui, aujourd'hui comme au temps de Scylax, est une des plus saintes de l'Afrique. » Tissot, p. 111. || — 1. Μυσοκάρας] Μυσοκόρας Arg. || — ζ γ''] 7 1/2 ed. Rom., in qua Mysocaras post Phuth fl. ponitur. || — λ' ∠'' γ''] λ' ΦΨ Arg., λ' ς'' ed. pr. Hanno a Soloente pr. post semidiei navigationem ad stagnum venit juxta mare extensum, cui prælernavigando postquam dies insumta erat, in sequente ora colonis frequentavit Καρικὸν τεῖχος, Gytten, Acram, Melittam, Arambyn. Paludosa hæc fuisse debent in hod. *Safi* s. *Asfi* regione, cui vindicandi sunt Σοφουκαῖοι (*Sofi Gætuli* ap. Rav. p. 164), quos alieno in loco collocavit Ptolemæus c. 6, 2. Eam regionem etiamnunc pluviali tempore paludosam esse viatorum testimoniis seductus dixi in annot. ad Hannonem. Quibus contradixit explorator hujus tractus Tissotus, p. 113. « Il est impossible, ait, de retrouver aujourd'hui, au sud du Cap Cantin, à quelque distance que ce soit, les lagunes que l'expédition carthaginoise longea pendant près d'une journée ... Mais ne peut-on pas admettre que des changements considérables se soient opérés dans un si long intervalle? Une telle conjecture n'a rien de téméraire. Des modifications très appréciables s'effectuent en ce moment même sur toute cette côte. Le rivage s'abaisse sensiblement. On pouvait encore, il y a vingt ans, longer les remparts qui défendent Asfi du côté de l'ouest; la mer les baigne complètement aujourd'hui. Des habitants de Mogador m'ont dit avoir vu, il y a moins d'un demi-siècle, les troupeaux passer facilement, à marée basse, du continent dans l'île, là même où la passe présente une profondeur de 4 à 5 mètres. Toute cette partie de la côte subit donc un mouvement d'affaissement rapide. On peut supposer dès lors qu'au sixième siècle avant l'ère chrétienne le littoral d'Asfi au cap Sim présentait entre l'Océan et les hauteurs qui forment la côte actuelle, une longue suite de marais alimentés par le Tensift, l'oued el-Mzouïd et l'oued el Ksab. » — Inter Soloentem pr. et Phuth fl. navium stationes esse poterant ad hod. *Safi* s. *Asfi* et ad hod. *Gouz* s. *Agouz* quod est prope *Tensift* fluvium. Vivien de S.-Martin et Tissot Mysocaram ad h. *Safi* retulerunt, quum Phuth fluvius in Ptolemæi tabula a Mysocara longius absit. Ego portum illum ad hod. *Agouz* refero; nam hucusque pertinet distantia quæ est a Soloente pr. Porro probabile est Mysocaram esse portum Carum ad Καρικὸν τεῖχος Hannonis, quod ad *Safi* esse non poterat. || — 2. Φούθ] Θούθ ed. pr., Φθούθ et Φθοῦθ cett., quod ortum est ex conflatis scripturis Φούθ et Θούθ. Vss. 2 et p. 579, 1 om. ΣΦΨ; p. 579, 1 om. Arg. || — ζ' ∠''] ζ' ς'' ed. pr., 7 1/3 ed. Rom. || — λ' ∠''] λ' ς'' ed. pr., 30 1/2 1/4 ed. Rom., quo gradu Phuth (hod. *Tensift*) Mysocaræ proximus poneretur recte, sed

Ἡρακλέους ἄκρον	ζʹ	∠''	λʹ		Herculis promontorium	7°	30′	30°	
Ταμουσίγα	ηʹ		κθʹ	∠''γʹιβ''	Tamusiga	8°		29°	55′
Οὐσσάδιον ἄκρον	ζʹ	∠''	κθʹ	δ''	Ussadium promontorium	7°	30′	29°	15′
Σούριγα	ηʹ		κθʹ		Suriga	8°		29°	
Οὔνα ποταμοῦ ἐκβολαί	ηʹ		κηʹ	∠''	Unæ fluvii ostia	8°		28°	30′
Ἄγνα ποταμοῦ ἐκβολαί	ηʹ	∠''	κζʹ	∠''γʹ	Agnæ fluvii ostia	8°	30′	27°	50′
Σάλα ποταμοῦ ἐκβολαί	ηʹ	γο''	κζʹ	γ''	Salæ fluvii ostia	8°	40′	27°	20′
Ἄτλας Μείζων ὄρος	ηʹ		κϛ''	∠''	Atlas Maior mons	8°		26°	30′

falsa foret inter Phuth et Herculis pr. distantia. Cf. Josephus A. J. 1, 6, 2 : Ἔκτισε δὲ καὶ Φούτης (Φοὺδ in Genesi 10, 6) τὴν Λιβύην, Φούτους ἀφ' ἑαυτοῦ καλέσας τοὺς ἐπιχωρίους. Ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῇ Μαύρων χώρᾳ τοῦτο ἔχων τὸ ὄνομα· ὅθεν καὶ τοὺς πλείστους τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων ἔστι ἰδεῖν μεμνημένους τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς παρακειμένης αὐτῷ χώρας Φούτης λεγομένης. Plinius 5, 13 : *Mox* (sc. post Asanam indigenæ tradunt esse) *amnem quem vocant Fut* (Phut v. l.), *ab eo Addirim* (sic optimi codd. et Solinus p. 124, 11 ed. Mommsen) — *hoc enim Atlanti nomen esse eorum lingua convenit — CC [CCC?] m. p., interveniente flumine cui nomen est Ivor* (sic cod. Leid., *Vior* v. lect. Intelligendus videtur fluvius ad *Ras Ighir* s. *Ghir* exiens, qui nunc vocatur *Oued Beni Tamir*). Pro CC legendum esse puto *CCC m. p.*, quæ revera pertinent usque ad *Cap Noun* et in Ptolemæi tabula usque ad Atlantem majorem, quamvis is sec. seriem locorum non sit *C. Noun*, sed *C. Ghir*, quod a *Tensift* fluvio nonnisi 112 m. pass. distat. ‖ — 1. ζʹ ∠''] ζʹ ϛ'' ed. pr. Herculis promontorium nunc *Ras el Hadid*. Distantia a Phuth fl. bene habet. ‖ — 2. Ταμουσίγα] sic X, Ταμούσιγα cett., nisi quod Ταμούσια Φ Arg., *Tamusia* edd. Vic. Ulm. ‖ — κθʹ ∠'' γ'' ιβ''] λθʹ ∠'' γ'' ιβ'' ed. pr. Secundum positionem Tamusiga est hod. *Mogador* sive *Souira*, sequens vero oppidum *Suriga* ad *Oued Tidsi* fuit. Fortasse hæc oppidorum nomina permutanda sunt, adeo ut Suriga sit hod. *Souira*. ‖ — 3. Οὐσσάδιον] Ὑσσάδιον X, Οὐσάδιον FLMNOPRVWΔΞ, ed. Rom.; *Vassadium* ed. Ulm. ‖ — ζʹ ∠''] ζʹ ϛ'' ed. pr. Hodie *Ras Ossim* sive *Sim* sive *Tagrioualt*. « C'est ici que les premières ramifications méridionales de l'Atlas commencent à dominer la côte. V. Arlett, *Journal of the royal geogr. soc.*, vol. 6, p. 289. » VIVIEN DE S.-MARTIN l. l. Montes illos Phocra nomine ab Ussadio non austrum versus sed boream versus usque ad fictitium illum Atlantem minorem pertinere Ptolemæus statuit. ‖ — 4. Σούριγα] « Souriga nous paraît répondre à Koubia sur l'Oued Tidsi, à 7 milles au sud du cap Sim. La vallée de l'oued Tidsi forme une sorte d'Oasis sur cette côte aride. » TISSOT, p. 117. Cf. not. vs. 2. — 5. Οὔνα] Haud longe ab hoc fluvio in mediterraneis nominatur Οὐάλα oppidum (§ 7). Quare pro Οὔνα dicendum fuisse Οὐάλα Grashofius conjecit probabiliter. ‖ — ηʹ] ηʹ γο'' Φ², 8 2/3 edd. Rom. Ulm.; 6 ed. Vic. ‖ — κηʹ ∠''] κʹ ∠'' F, κηʹ ∠'' δ'' ed. pr. ‖ — 6. ηʹ ∠''] ηʹ ϛ'' ed. pr. ‖ — κζʹ ∠'' γ''] κζʹ ∠'' δ'' L, κζʹ γ'' ed. pr. ‖ — 7. Σάλα] *Sane* ed. Ulm. ‖ — ηʹ γο''] ηʹ γ'' Φ² ed. pr., ed. Ulm. ‖ — 8. μείζων] μεῖζον ΦΨ. ‖ — ηʹ] 8 1/3 edd. Rom. Ulm. — Atlas major Ptolemæo est *Ras Ighir* s. *Ghir* s. *Aferna*, quandoquidem c. 6 in sequente Libyæ Interioris ora Massa et Nuius (h. *Massa* et *Noun*) fluvii nominantur. At ora quæ hucusque a Phuth fluvio est 900 stadiorum, a Ptolemæo in 2500 stadiorum longitudinem, quæ ad alterum Atlantis terminum ad h. *C. Noun* positum pertineret, confuse extenditur. Tres fluvios inter Phuth et Atlantem positos Tissot ita disponendos esse suspicatur ut Una aut Vala sit *Oued Tefetna*, Agna *Oued beni Tamer* ad boreale latus *Ighir* promontorii, Sala denique proximus hinc fluvius *Oued Tamarkt*; hic autem quum a *Ras Ighir* meridiem versus sit, alius vero fluvius non suppetat, Atlantis nomine non *Ras Ighir* promontorium maximum, sed id quod est inter *Tamarakt* fl. et *Agadir* (Rysaddir ap. Plin. 5, 9), indicari opinatur. Vivien de S.-Martin certius aliquid de his fluviis affirmari posse negat. Mihi Salas Atlanti majori proximus, fluvius fictitius est, sicut ad verum Salam fluvium in extrema provincia Romana fictitius collocatur Atlas minor. Ac quemadmodum Maceniles et Bacuates non in Atlantis majoris vicinia, ut Ptolemæus statuit, sed in boreali provinciæ romanæ parte erant, sic etiam Agna fluvius non diversus fuerit a *Gua* fluvio quem inter Lixum et Ampelusium pr. Mela 3, 107 commemorat, Vala autem, si ita scribendum est, idem esse videtur qui est Valon freti Gaditani. ‖ — § 3. Antequam de singulis locis lateris borealis videamus, nonnulla de dimensuratione hujus oræ præmittere liceat. — Secundum nostras tabulas a Cote pr. (11° 45′ long.) ad Alexandriam (47°35′) sunt gradus 35° 50′, qui exæquant Ptolemaicos gradus 43. Ptolemæus vero a Cote (6°) ad Alexandriam (60° 30′) habet gradus 54° 30′ (= 45°25′ veros gr.), qui justam mensuram excedunt gradibus Ptolemaicis 11°30′ (= 9° 35′ nostris). Minor erroris

3. Ἡ δὲ ἀπ' ἄρκτων πλευρὰ ὁρίζεται τῷ τε Πορθμῷ, ἐν ᾧ ἔστι μετὰ τὸ εἰρημένον ἄκρον

Τίγγις Καισάρεια	ς'	L''	λε'	L''γ''ιβ''
Οὐάλωνος ποτ. ἐκβ.	ζ'		λε'	L''γ''
Ἐξίλισσα πόλις	ζ'	L''	λε'	L''γ''ιβ''

3. Septentrionale latus terminatur Freto, in quo post promontorium quod diximus sequuntur

Tingis Cæsarea	6° 30'	35° 55'
Valonis fluvii ostia	7°	35° 50'
Exilissa oppidum	7° 30'	35° 55

---

pars in spatium cadit inter Carthaginem (34° 50' Ptol.) et Alexandriam intercedens, quod apud Ptolemæum est gradum 25° 40' (= 21° 23'), dum revera inter Carthaginem (28° long.) et Alexandriam (47° 35) intercedunt nostri gradus 19° 35' (= 23° 30' Ptol.), adeo ut error non excedat gradum 1° 48' (= 2° 10' Ptol.). Aliter res habet in tractu a Cote Carthaginem pertinente, cujus ratio hæc est :

	Nos.		Ptolemæus.			Error.
				gr. Ptol.	gr. nost.	
Cotes pr. . .	11° 45'		6°			
		0° 39'		1° 50'	1° 32'	+ 0° 53'
Abyla.	12° 24'		7° 50'			
		2° 56'		3° 30'	2° 55'	— 0° 01'
Mulucbath.	15° 20'		11° 20'			
		8° 24'		14° 55'	12° 26'	+ 4° 02'
Ampsaga.	23° 44'		26° 15'			
		4° 16'		8° 35'	7° 09'	+ 2° 53'
Carthago. .	28		34° 50'			
		16° 15'		28° 50'	24° 02'	+ 7° 47'

Igitur secundum lineam directam a Cote Carthaginem in freti Gaditani parallelo (36°), in quo 486 stadia in gradum nostrum (405 st. in gr. Ptolemæi) computanda sunt, nobis sunt stadia 7897, Ptolemæo autem 11680. Oræ longitudo reapse est circiter 9300 stadiorum, in Ptolemæi tabula circiter 15500. Satis accurate igitur Eratosthenes, terræ longitudinem constituens, hunc tractum 8000 minimum stadiorum esse dixit, teste Strabone 1, 4, 5 (Plinius 5, 40 Eratosthenem et Polybium 8800 stadia computasse tradit). Seriores vero scriptores omnes falsissima tradunt. Strabo a Cote Carthaginem 13500 stadia computat ratione perinepta (v. not. p. 583, 2). In Itinerario p. 2 *a Tingi per maritima loca Carthaginem usque* colliguntur sec. plurimos codices 1554 m. p. (12432 stad.), sec. cod. Escor. 1675 m. p. (13400). Jam quod Mauretaniam attinet, easdem mensuras, si minimas discrepantias missas feceris, Ptolemæus et Plinius exhibent. Nam in Ptol. Tingitana longa est 2160 stad., 270 m. p., Cæsariensis M. 6040 stad., 755 m. p.; Plinius vero 5, 9 Tingitanæ longitudinem item dicit 270 m. p. (nam sic pro 170 leg. esse patet), et quoniam utramque Mauritaniam 1038 m. p. esse prodit (5, 22), Cæsariensi tribuisse debet 768. Pro his numeris in Itin. habes 395+741 = 1136 m. p. Similiter in Orbis divisione p. 19 ed. Riese in Geogr. lat. min. utriusque Mauritaniæ longitudo est 1130 m. p. — Latitudo utriusque Mauretaniæ sec. Plinium (5, 21) est 467 m. (3736 st.), sec. Dimens. provinc. (p. 13) 462 m., sec. Division. orbis terr. (p. 19) 470 m. p. Eadem mediæ Mauretaniæ latitudo est ap. Ptolemæum. — 1. ἡ δ'] ἡ δ' L. — ἀπ'] ἀπὸ ed. pr. — 2. τε om. D. || — 4. Τίγγις] Τιγγίς Φ Arg. || — Καισάρεια] ἡ καὶ Καισ. X ed. pr. || — ς' L''] ς' ς'' ed. pr. || — λε' L'' γ'' ιβ''] sic DFLMNOPRSVWΞΩ; λε' L'' γ'' A edd. Vic. Rom. Ulm.; λε' L'' ιβ'' BEZ, λε' γ'' ιβ'' ed. pr., λε' ιβ' ΨΦ' ed. Arg., λς' Φ². In nummis nomen urbis *Tenga*, *Tinga*, *Titga*, (v. Tissot p. 44); ap. Melam 1, 26 *Tinge*, ap. Plinium 5, 2, Itin. p. 2. 4. 9. 23. 495. 510, Ravenn. p. 162, 12. 345, 11. 516, 24 *Tingi colonia*, ap. Strabonem 17, 3, 6 codices : Τίγα (l. Τίγγα?); ap. eundem 3, 1, 8 Τίγγις, ut ap. Marcianum in Steph. Byz. s. v. et Dionem 48, 45, in quo 60, 9 corrupte, ut vid., legitur Τέγγις; ap. Plutarch. Sertor. 9 Τίγεννις, ap. Procop. B. Vand. 2, 10 et 2, 13 Τίγισις. Ex Hecatæo ap. Steph. Byz. legitur Θρίγκη πόλις περὶ τὰς Στήλας et Θίγγη πόλις Λιβύης, sive his duo ejusdem urbis nomina, sive duæ urbes diversæ significantur. *Tingitanum castellum* (hod. *Orléansville* vel in ejus vicinia) Mauritaniæ Cæsariensis habes in Itin. p. 37, 7. Idem est *Tingit* in Rav. p. 160, 30. Præterea hodie *Tindja* locum quendam in hod. Tunisia regione vocari monet Tissot. Cf. not. ad p. 573, 1. — Plinius 5, 2 Tingin, postquam a Claudio Cæsare colonia facta esset, appellatam esse Iuliam Traductam tradit parum accurate. Dicta Tingis est *colonia Iulia*, ut e titulo n. 10983 p. 983 colligitur ; *Iulia Traducta* vero erat Bæticæ oppidum e Iulia Tingi traducta (v. Strabo 3, 1, 8). *Cæsareæ* cognomen ex uno Ptolemæo novimus. Tituli oppidi v. in C. Inscr. 8, 2, p. 854 et 983 ; de ruinis v. Barth. p. 8, Movers p. 535 et præ ceteris Tissot. p. 44 sqq. Hodie *Tanger*. || — 5. Οὐάλωνος] Οὐάλλωνος SΦ ΨΩ, Οὐυάλλωνος ed. Arg., *Vallonis* ed. Ulm. || — λε' L'' γ''] λε' γ'' ed. pr. Valo fluvius sec. Tissotum p. 34 nunc est *Oued el Ksar*, cui adjacet *Ksar es-Srir*, veteris, ut videtur, oppidi locum occupans. Incerta res est, quoniam distantiarum rationes ap. Ptol. laborant. || — 6. Ἐξίλισσα] Ἐξίλλισσα ZΨ, Ἐξιλλις

Ἑπτ' Ἀδελφοὶ ὄρος	ζ'	γο''	λε'	𐅵γ''
καὶ τῷ Ἰβηρικῷ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·				
Ἀβίλη στήλη	ζ'	𐅵γ''	λε'	γο''
Φοίβου ἄκρα	η'		λε'	𐅵
Ἰαγάθ	η'	γ''	λε'	ιβ''

Septem Fratres mons	7°	40'	35°	50'
atque deinde Iberico mari, quæ ora sic describitur :				
Abila columna	7°	50'	35°	40'
Phœbi promontorium	8°		35°	30
Iagath *promontorium*	8°	20'	35°	5'

SΩ. ‖ — ζ' 𐅵] ζ' ς'' ed. pr., 7 1/6 edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — λε' 𐅵 γ'' ιβ''] λε' 𐅵 γ'' AD, λε' γ'' ιβ'' ed. pr., 35 1/2 1/12 ed. Ulm., 35 1/4 (sic) 1/3 1/12 ed. Vic. Exilissa aliunde non nota, nisi fort. est *Lissa* Plinii 5, 2 : *Oppida fuere Lissa et Cotte ultra columnas Herculis, nunc est Tingi.* Cum prima nominis parte cf. oppidum oræ Bæticæ *Ex* (Mela), *Sexi* (Plin.), Σέξ (Ptol. p. 113, 3). « C'est dans l'anse formée par la pointe Blanca [*Album* pr. ap. Plin. 5, 3] et la pointe Leona, et qui, désignée sur nos cartes sous le nom d'Anse Benzus, a reçu des indigènes celui de Mersa Belyounech, que devait être située l'Exilissa de Ptolémée. » TISSOT, p. 33. Mons ab occasu huic sinui proximus *Djebel Mouça* (*Apes hill* Anglis est) apud Strabonem 17, 3, 6 Ἐλέφας ὄρος vocatur. « Vu du sud-ouest il rappelle d'une maniere assez frappante la silhouette d'un monstrueux éléphant. » TISSOT. ‖ — 1. Ἑπτ' Ἀδελφοί] sic Wilbg.; Ἑπτάδελφοι codd., Ἑπταάδελφοι ed. pr. ‖ — ζ' γο''] ζ' 𐅵 BEXZΦΨ Arg. Vic. Ulm., ζ' ς'' ed. pr. ‖ — λε' 𐅵 γ''] λε' ς'' ed. pr. Cf. Mela 1, 29 : *Montes sunt alti qui continenter et quasi de industria in ordinem expositi ob numerum septem, ob similitudinem Fratres nuncupantur.* Plinius 5, 18 : *quos Septem Fratres a simili altitudine appellant ; freto imminent ii juncti Abylæ.* Strabo p. 702, 30 : εἶτα τῶν Ἑπτὰ ἀδελφῶν μνήματα καὶ τὸ ὑπερκείμενον ὄρος Ἀβίλη πολύδενδρον καὶ μεγαλόδενδρον. Mons nunc *Dj. Belyounech*, septem ramis in oram procurrens inter *Mersa Belyounech* et *Oued Fnidek*. Statio maritima *Ad Septem fratres* (Itin. p. 9) Tissotus agnoscit in hod. *Mersa Dennil*, quæ est juxta *Mersam Belyounech* inter *pointe Blanche* et *pointe Bermeja*. A Tingi 60 m. p., a statione *Ad Abilem* 14 m. abesse dicitur perperam, sed consentiente fere Ptolemæo. Ceterum errores isti ex antiquis fontibus derivandi, non vero librorum nostrorum vitiis imputandi sunt. *Ad Abilem* statio quum fuisse videatur ad borealem peninsulæ partem, ubi nunc est portus *Ceuta* oppidi, a priore statione vix 4 m. p. aberat. — Itinerarium per maritima Tingitanæ ita habet :

Tingi	
Ad Septem fratres	60 m. p.
Ad Abilem	14
Ad aquilam minorem	14
Ad aquilam majorem	14
Ad prom. Barbari	12
Tænia longa	24
Cobula	24
Parietina	24
Promuntorium	25
Ad sex insulas	12
Promuntorio Cannar	30
Promuntorio Rusadder	50
Rusadder colonia	50
[A Tingi Rusadder 318]	
Ad tres insulas	65
Flumen Malva	12
	395

Flumen Malva dirimit Mauretanias duas. Incipit Cæsariensis.

2. καὶ τῷ Ἰβ. πελάγει] ἔστι δὲ καὶ τὸ Ἰβηρικὸν πέλαγος A. ‖ — 4. Ἀβίλη] Ἀλίβη ADLΔΞΞ, Ἀβίλιος Φ Arg., Ἀβίλυος Ψ, Ἄβιλυς 3 " Χ, Ἄβιλυς στήλη Ἀλύβη SΩ, *Abilys* ed. Vic., *A*[illegible] ed. Ulm., Ἀλύβη PRV ed. pr., *Alyba* ed. Rom.; Ἀβύλη de conj. Wilberg. Nunc *Acho* mons in *Ceuta* oppidi peninsula. ‖ — ζ' 𐅵 γ''] ζ' ς'' ed. pr. ‖ — λε' γο''] λε' ιβ' ed. pr. ‖ — 5. λε' 𐅵] λε' ς'' ed. pr. ‖ — 6. Ἰαγάθ] Ἰαγαθόν ΦΨ Arg.; *Iagathum* ed. Ulm.; Ἀγάθου ἄκρον A. Ἄκρον vel ἄκρα vocem supplendam esse perprobabile est ‖ — η' γ''] η' ed. pr. ‖ — λε' ιβ''] λε' DMO. — Φοίβου ἄκραν et Ἰαγὰθ recte haud dubie Tissotus composuit cum navium stationibus *ad Aquilam minorem* et *ad Aquilam maiorem*. (Cf. Ἀετόρυγχον ἄκρον Bospori, *Aetius* (Ἀέτειος) portus (hod. *puerto de las aguilas*) Hispaniæ ap. Avien. or. mar. 449. Vid. supra not. p. 150, 3). *Aquila minor* est parvus oræ apex nunc *pointe Castillejos* sive *Ras el Fnidek* dictus, qui ab Herculis columna nonnisi 4 m. p. (11 m. sec. Pt.), a navali autem *Ad Abilem* statione in boreali peninsulæ recessu ponenda circa 10 m. (14 m. Itin.) distat. *Aquila maior* est maius promontorium hodie *Cap Negro* dictum, quod navium stationem habebat ad latus australe et locum *Ras el Terf* nuncupatum. Recte hucusque in Itinerario computantur 14 m. p. In Ptolemæi tabula a Phœbi promontorio ad Iagath minimum sunt 30 m. p., perperam; quæ vero deinceps sunt ab Iagath ad Tamudam

Θαμούδα ποτ. ἐκϐολαί	η'	∟''	λε'		Thamudæ fluvii ostia	8°	30'	35	
Ὀλέαστρον ἄκρον	η'	∟''γ''	λε'	ς''	Oleastrum promontorium	8°	50'	35°	10'
Ἀκράθ	θ'		λδ'	∟''γ''ιβ''	Acrath	9°		34°	55'
Ταινία λόγγα	θ'	∟''	λε'	∟''δ''	Tænia Longa	9°	30'	35°	45'
Σηστιάρια ἄκρα	ι'		λε'		Sestiaria promontoria	10°		35°	

(*Oued Martil*) 6 m. p. (nobis 8 m.), ad verum prope accedunt. Celerum nescio an in Ἰαγάθ lateat nomen *Ajjah*, i. e. *accipiter*, et Φοίϐου corrupte scriptum sit pro Φαϐὸς vel fortasse Φάϐου, quoniam minorem et palumbi similem accipitrem tum φαϐοτύπον tum simpliciter φάϐα appellatum esse ex Hesychio colligo, qui : φαϐοτύπος, ait, εἶδος ἱέραχος καὶ περιστερᾶς ἀγρίας. Idem : φαϐοκτόνος, ἱερακτόνος. Cf. Aristoteles Hist. An. 8, 3 : ἱέρακες ἄμφω, ὅ τε φαϐοτύπος καὶ ὁ σπιζίας· διαφέρουσι δ' οὗτοι τὸ μέγεθος πολὺ ἀλλήλων. || — 2. Θαμούδα] de conj.: Θαμουλα X, in quo supra λα adscribitur θα; θαλοῦ BE, *Tali* ed. Vic., Θαλοῦδα cett.; Θαλούδα scr. Wilberg. || — η' ∟''] η' ς'' ed. pr. Fluvii nomen in Melæ 1, 29 codicibus *Tamuada*. In Plinio 5, 18 legitur : *Ab his* (Abylis) *ora interni maris, flumen Tamuda* (*Thamuda*, *Amuda*. *Tamunda* var. lect.) *navigabile, quondam et oppidum, flumen Laud et ipsum navigiorum capax, Rhysaddir oppidum et portus, Malvane fluvius navigabilis*. Legendum ibi videatur *navigabile quondam, et oppidum*. Non interiisse oppidum docet Notitia Imp. 2, p. 79 ed. Böcking.: *Subdispositione comitis Tingitanæ præfectus alæ Herculeæ Tamuto*. Porro apud Melam 3, 107 ex corruptis illis *gildavo dubritania* codicis Vaticani, transpositis literis *du*, eliciendum esse suspicor *Gilda*, *Vobri*, *Tam(ud)a*. Fluvius vero, hod. *Oued Martil*, ut nunc sic jam Plinii ævo navibus parum aptus fuerit. « *Tamda*, dans le dialecte des Chleuch de l'Atlas, a le sens d'*étang, marais*. L'oued Martil forme de vastes marécages à son embouchure, et c'est évidemment à cette particularité qu'il a dû son nom primitif de *Tamuda*. — Les marais de l'oued Martil engendrent des fièvres dangereuses pendant l'été. La ville ne pouvait être située que sur le plateau assez élevé de Tetouan près des sources abondantes auxquelles la ville berbère, qui a succédé à la ville libyenne, a emprunté son nom; *Titaouen*, pluriel de *Tit*, a, en langue berbère, le double sens du mot arabe *ain, aioun, œil, source*. » TISSOT, p. 22. || — 2. η' ∟'' γ''] η' ς'' ed. pr. In Itinerario post 12 m. p. a statione *Ad Aquilam maiorem* sequitur statio *Ad promuntorium Barbari* (*Barbiti* cod. Esc.), quæ fuisse debet ad hod. *Oued Lau* (Laud fl. ap. Plin. 5, 18) juxta promontorium quod hodie vocatur *Ras Makked*, ap. Ptolemæum ex fonte latino Oleastrum pr. ab Iagath 25 m. p. distans. Falsam esse distantiam ex eo colligis quod sequens Ἀκράθ fuisse ad *Ras Kaa Asras* nominum similitudo suadet. « Cette pointe appelée par les indigènes Ras Makked, forme une saillie très remarquable et constitue en outre, sur cette côte, le point de démarcation entre le pays maure qui s'étend à l'ouest, et la région purement berbère. Nous ne doutons pas que la dénomination antique du promontorium Barbari n'ait fait allusion à cette limite traditionelle de deux races qui ne se sont jamais confondues. » TISSOT, p. 22. In Itinerarii codice antiquissimo Escor. nomen *Barbari* non jungitur verbis *Ad promontorium*, sed inter duos versus majoribus literis scriptum est tanquam titulus, adeo ut hoc promuntorium, sicuti mox aliud, in Itin. nomine careat. || — 3. Ἀκράθ] Ἄκραθον ΦΨ, Ἄκρατον ed. Arg., *Arrach* ed. Vic. Hodie *Ras Kaa Asras*. || — λδ' ∟'' γ'' ιβ''] ιβ'' om. D; λδ' ς'' ed. pr. || — 4. Ταινία Λόγγα] e Wilbergii conj., Τανιολόγγα X, Ταινιόλογγα cett., nisi quod Ταιονιόλογγα ΨΦ, Arg.; *Teonilonga* ed. Ulm. || — θ' ∟''] θ' ς'' ed. pr. || — λδ' ∟'' δ''] sic X, λδ' BEZΦΨ edd. Vic. Arg., λε' ed. pr., λδ ∟'' cett. Hodie *Mersa Tighissa* (*Tikiças* ap. Edrisium, *Tagasa* vulgo in tabulis) seu *l'anse des peupliers*. — « On peut y mouiller sur un fond de sable et à petite distance du rivage. La plage qui borde, sur nos cartes, l'anse de Tighissa a pu former un isthme avant que les alluvions du petit fleuve qui y débouche ne l'eussent rattachée à la vallée : c'est ce que semble indiquer le nom caractéristique de Tænia longa. » TISSOT p. 19. || — 5. Σηστιάρια] Σεστιαρία BEFGS2, fort. rectius. Promontorium a Rusaddir urbe (h. *Mlila*) 15 m. p. boream versus positum in Itinerario vocatur *Rusaddir* (*Rusaddi* codd.), hodie *Ras ed-Deir* s. *Ras Hourak* s. *Cap des trois Fourches*, in Tingitanæ ora omnium maxime conspicuum. Idem deinceps denuo ponitur Metagonitidis nomine, quemadmodum Molochath fluvius denuo Malvæ nomine recurrit. Tractus inter Tæniam longam et Sestiarium pr. interjectum, quod in nostris tabulis est c. 125 m. p., in Itinerario vero 165 m. p., a Ptolemæo in breve 25 m. p. spatium contrahitur temere. Similiter Plinius l. l., quem in oræ mensura cum Ptolemæo consentire supra monui, post Tamudam et Laud fluvios statim Russadir oppidum nominavit, omissis intermediis, quæ in Itinerario sunt Cubula (*anse des Pêcheurs*), Parietina (*anse d'Alcala*), Promuntorium (*pointe Bosicou*), Ad sex insulas (*Albucemas*), promuntorium Cannar (*pointe d'Abdoum*). — Nomen Σηστιάρια, ut Moversius 2, p. 643 et

Ῥουσάδειρον	ι'	λδ' ∠''δ'	Rusadirum	10°	34° 45,
Μεταγωνῖτις ἄκρα	ι' ∠''	λδ' ∠''γ''ιβ''	Metagonitis prom.	10° 30'	34° 55'

Tissotus p. 16 censent, punice erat *Sesseth arâim*, i. e. *sex aræ*. « Les trois principales saillies, Tissotus ait, du cap des trois fourches présentent six pointes bien distinctes. Il est permis de supposer que ces six pointes, à l'époque phénicienne, étaient marquées par autant d'autels. » Dubia mihi res est conferenti quæ de Hispaniæ promontorio leguntur ap. Plinium 4, 41 : *in peninsula tres aræ Sestianæ Augusto dicatæ*. Cf. Mela 3, 1 : *tres aræ quas Sestianas vocant... Augusti nomine sacræ*. Ptolemæus p. 145, 1 : Σηστίου βωμοί, ἄκρον. ‖ — 1. Ῥουσάδειρον] sic X, Ῥυσάδειρον FNΦΨ. Arg., *Rysadirum* ed. Ulm., Ῥυσσάδιρον ed. pr., Ῥυσσάδειρον cett. ‖ — ι'] sic X ed. pr., ι' ϛ'' cett. ‖ — λδ' ∠'' δ''] λδ' ∠'' γ'' Arg. Plinius 5, 18 : *Rhysaddir* (*Rusadir* v. l.) *oppidum et portus*. Mela 1, 33 : *Rusigada*. Itiner. p. 11, 4 : *Rusadder* (*Russadder*, *Rusader* v. l.) *colonia* (sic unus codex, *col.* cod. Escor., *conalia* cett.). De nomine urbis a promontorio alto [*adir* = altum, excelsum] sic dictæ v. Movers l. l. p. 516. Eandem urbem (h. *Mlila*) indicari in Scylacis periplo § 111, in quo post Sigam occasum versus memoratur πόλις μεγάλη καὶ λιμήν (Ἄκρος ἡ πόλις καὶ ὁ κόλπος ἐν αὐτῇ) conjeci in Geogr. Min., assentiente Tissoto p. 14, ubi hæc : « Comme la Mlila berbère Rusaddir était située sur une presqu'île rocheuse assez basse dominée à l'ouest par les hauteurs qui portaient l'acropole et qu'ont successivement couronnées depuis la citadelle d'Abd-er-Rhaman en Nacer et le fort espagnol de Rósario. Le débarcadère, taillé dans le rocher même sur lequel la ville est assise, est peut-être une œuvre phénicienne, un *cothon*. Une anse, située dans le sud-ouest du fort, sert d'abri contre les vents d'est. Le mouillage est dans l'est de la place. » Quodsi recte habent quæ Stephanus Byz. tradit : Μεταγώνιον, πόλις Λιβύης. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ· θηλυκῶς δὲ ταύτην φασί, ea de nostra urbe intelligenda esse puto. — De Rusaddir *colonia* non magis constat quam de Sala *colonia*, quam ex codicum scriptura *Sala cona* seu *conia* plurimi eliciendam esse censent (v. p. 576, 2). Ac mirum sane foret vocem notissimam hoc quoque loco in plurimis codicibus esse corruptam. Itaque ut p. 576, 2 *cona* vel *conia* verbo aliud Salæ nomen indicari conjeci, sic nunc eodem sensu ad *Rusadir* adscriptum fuerit *Con alias*, in quo *Con* pro *Gon* scribitur, ut pro *Rusgonium* etiam *Rusconium* exaratur. Scilicet *gon* i. q. *adir*. Idem vocatur Μεταγώνιον ἄκρον, quod rectius Γώνιον ἄκρον dicendum erat (v. not. ad vs. sq.). Ceterum τὸ Γώνιον ὄρος τὸ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν Καρχηδονίων, cujus Pseudaristoteles Mir. 133 meminit, non nostrum hoc promontorium est, ut Gronovius in notis ad Melam conjecit, sed in Sicula Carthaginiensium ditione alicubi fuerit. ‖ — 2. Μεταγωνῖτις ἄκρα] Μεταγωνίτις ἄκρα X, Μεταγωνίτις ἄκρον ed. pr., Μεταγωνίτης ἄκρον cett. — ι' ∠''] ι' ϛ'' X ed. pr., ι' BEZ, ι' δ'' ΦΨ Arg. Vic. Rom. Ulm. ‖ — λδ' ∠'' γ'' ιβ''] λδ' ∠'' δ' BEZXΦΨ, Vic. Rom. Ulm. Arg., λ' δ'' ed. pr. Promontorium quum inter Molochath fl. et Rusadirum ponatur medium, Tissoto est parvus oræ apex, qui 4 m. p. a fluvii ostio occasum versus e regione *Zafarines* insularum (quæ sunt *Tres insulæ* Itinerarii) exstans nunc vocatur *Cap de l'Agua* vel *Ras Sidi Becher*. Ego Metagonium pr., ἄκραν μεγάλην (Strabon. 17, 3, 4), a magno Sestiario sive Rusaddir promontorio eodem errore quo Molochath a Malva diversus esse sumitur, distingui censeo. Sestiaria acra a Molochath fl. apud Ptolemæum tantundem fere distant, quantum Metagonitis acra abest a Malva fluvio. Hoc errore ora inter Rusaddir oppidum et Malvam fluvium interjecta, quæ est fere 45 m. p., in 73 m. p. perperam extenditur, consentiente fere Itinerario, in quo a Rusaddir ad Malvam 77 m. p. computantur. — Metagonii nomine Græci designarunt longum oræ tractum qui μετὰ τὸ Γώνιον promontorium erat indeque ad fretum usque Herculeum pertinebat. Incolæ eius generali Μεταγωνιτῶν nomine conprehendebantur. Certum quendam populum proprio nomine sic dictum esse recte negavit Artemidorus. Quamquam Ptolemæus Metagonitis juxta fretum Herculeum sedes satis angustas assignavit, immemor loci in quo promontorium cognomine collocavit. A regione nomen Metagonii translatum est ad ipsum illud promontorium quod rectius Γώνιον dicendum erat. Alii, ut Ptolemæus, id ad Mauritaniæ Tingitanæ et Cæsariensis confinia, alii, ut Timosthenes et Mela et Plinius, ad confinia Mauretaniæ Cæsariensis et Africæ provinciæ eo in loco posuerunt, ubi Ptolemæus et Strabo Tretum prom. (*Sèba Rous*) commemorant. Diversa hæc male conflavit Strabo, qui a Colibus ad Metagonium Molochat fluvio vicinum 5000, inde ad Tretum prom. 6000, inde ad Carthaginem 2500 stadia esse dixit, quum dicendum fuisset a Colibus ad Metagonium seu Tretum pr. alios 5000, alios 6000 stadia, hinc vero ad Carthaginem 2500 stadia computare, adeo ut colligantur 7500 aut 8500 stadia (8000 aut 8800 sec. Eratosthenem). Testimonia : Strabo 17, 3, 6 : Καλεῖται δὲ καὶ ἄκρα μεγάλη πλησίον τοῦ ποταμοῦ (sc. τοῦ Μολοχάθ ποτ., ὃς ὁρίζει τὴν Μαυρουσίων καὶ τὴν Μασαισυλίων γῆν) Μεταγώνιον καὶ τόπος ἄνυδρος καὶ λυπρός· σχεδὸν δέ τι καὶ τὸ ὄρος τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων μέχρι δεῦρο παρατείνει· μῆκος δὲ

Μολοχὰθ ποτ. ἐκβολαί ι' ∟''δ'' λδ' ∟''δ''
Μαλούα ποτ. ἐκβολαί ια' ϛ'' λδ' ∟''γ''

4. Ἡ δὲ ἀνατολικὴ πλευρὰ ὁρίζεται Μαυριτανίᾳ τῇ Καισαρηνσίᾳ κατὰ μεσημβρινὸν τὸν ἀπὸ τῶν τοῦ Μαλούα ποταμοῦ ἐκβολῶν μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας ια' γο'' κϛ'

Molochath fluvii ostia 10° 45' 34° 45'
Malvæ fluvii ostia 11° 10' 34° 50'

4. Orientale vero latus finitur Mauritania Cæsariensi ad meridianum qui ducitur a Malvæ fluvii ostiis usque ad terminum, cujus positio est 11° 40' 26°

τὸ ἀπὸ τῶν Κώτεων ἐπὶ τοὺς ὅρους τοὺς τῶν Μασαισυλίων στάδιοι πεντακισχίλιοι. Ἔστι δὲ τὸ Μεταγώνιον κατὰ νέαν που Καρχηδόνα (deb. κατὰ Ἄβδηρα) ἐν τῇ περαίᾳ· Τιμοσθένης δ' οὐκ εὖ κατὰ Μασσαλίαν φησίν· ἔστι δ' ἐκ Καρχηδόνος νέας δίαρμα στάδιοι τρισχίλιοι (sunt 1600 stadia; c. 1700 ap. Ptol.) Idem 17, 3, 9 : ἀπὸ τοῦ Μεταγωνίου μέχρι τοῦ Τρητοῦ ἑξακισχίλιοι (στάδιοι)· οἱ δὲ ἐλάττους φασίν. Idem 3, 5, 5 : τὴν Ἀβίλυκα... φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Μεταγωνίῳ, Νομαδικῷ ἔθνει, ἱδρῦσθαι... Ἀρτεμίδωρος δὲ... οὐδ' Ἀβίλυκα ὄρος οὐδὲ Μεταγώνιον ἔθνος (εἶναί φησιν). Mela 1, 33 : *Regio quæ sequitur* (sc. ab Ampsaga fl. ortum versus) *a promontorio Metagonio* (Τρητῷ ἄκρῳ Strabonis et Ptolemæi) *ad Aras Philænorum proprie nomen Africæ usurpat.* Ibidem Metagonium pr., utpote e regione Massiliæ positum, esse censuit Timosthenes. Confuse Plinius 5, 22 : *Ab Ampsaga* (ortum versus) *Numidia est Masinissæ nomine clara, Metagonitis terra a Græcis appellata.* Plinii auctori, sicuti Melæ, Metagonium pr. erat hod. *Sebu Rous*, et *eo usque*, non vero *inde ab eo* ortum versus Metagonitis terra pertinebat. — Secundum Polybium 3, 33, 9 Hannibal ex Thersitis, Mastianis, Oritis, Olcadibus Hispaniæ 1200 equites et 13850 pedites in Libyam transduxit, eorumque τοὺς μὲν πλείους εἰς τὰ Μεταγώνια τῆς Λιβύης, τινὰς δ' εἰς αὐτὴν τὴν Καρχηδόνα κατέταξε· ἀπὸ δὲ τῶν πόλεων τῶν Μεταγωνιτῶν καλουμένων ἀπέστειλεν ἄλλους εἰς Καρχηδόνα πεζοὺς τετρακισχιλίους, ὁμηρείας ἔχοντας καὶ βοηθείας ἅμα τάξιν. || — 1. Μολοχάθ] Μολόχαθ Z, Μολοχθος ΦΨ, Μολοχθὸς, *Molochthi*, ed. Arg., *Molochathi* ed. Rom., *Malochthi* ed. Ulm. || — ια' λδ' ed. pr. || — 2. Μαλούα] Μαλοῦα Δ ed. pr. || — ια' ϛ''] ι' BEZ, 11 1/3 ed. Ulm. || — λδ' ∟''γ''] λδ' ϛ'' ed. pr. Duo ejusdem fluvii nomina in duos fluvios abierunt frequenti apud Ptolemæum erroris genere. Μολοχάθ fluvius dicitur ap. Strabonem l. l., *Mulucha* ap. Melam 1, 25 et Sallustium Iug. 92, 5 : *flumen Mulucha quod Iugurthæ Bocchique regnum distinguebat.* Idem : *Numidia usque ad flumen Mulucham sub Iugurtha erat.* Apud Plinium 5, 18 *Malvane fluvius navigabilis* et deinde *amnis Mulucha* nominantur. In Itin. p. 11, 6 : *Malva fluvius dirimit Mauritanias duas.* Item *Malva* ap. Iulium Honorium p. 53, Orosium 1, 2 p. 23 ed. Zangemeister, Isidorum Or. 14, 5, 10, Geogr. Rav. p. 158, 9. 162, 11 : *Malba non longe a portu Sigense.* Hodie *Molouia.* Fluvio appositum fuerit Μολοχάθ oppidum, cujus § 7 inter mediterranea mentio fit. Aliud ejusdem nominis oppidum quod in codicibus Μαλαχάθ, Μαλουχάθ, Μαλακάθ scribitur, in Libya interiore, c. 6, 8, commemoratur. Nomen fluvii significare *flumen salsum, meluchat* (a voce *melach* seu *malach*, i. e. *sal*) censet Movers l. l. p. 629, addubitante Tissoto, p. 9, quoniam hodierni *Molouia* fluvii aqua minime salsa sit. « Tout au contraire, ait, d'après les renseignements qui nous ont été fournis par un pêcheur du Rif, le courant de la Molouia est si rapide que l'eau conserve sa douceur jusque fort avant dans la mer. » Num igitur a salsamentis quæ ad eum conficiebantur nomen habet, sicuti Malaca Hispaniæ propter ταριχείας suas (Strabo 3, 4, 1) sic dicta est? Utut est, hujus *Molochath* nomen facile confundi poterat cum nomine fluvii qui absque dubio a *melach* voce dictus etiam nunc *Malach* sive hispanice *rio Salado*, in Itinerario autem *Salsum flumen* nuncupatur, a portu Sigense 24 m. p. ortum versus distans. Hunc *Muluchæ* nomine indicari et cum altero Mulucha qui revera regna olim et provincias disterminabat confundi censeo apud Melam 1, 29, ubi in ora Mauritaniæ nominantur : *Tamuada fluvius et Rusigada et Siga parvæ urbes et portus cui Magno est cognomen ob spatium ; Mulucha ille quem diximus* (§ 25) *amnis est nunc gentium olim regnorum quoque terminus, Bocchi Iugurthæque.* Falsa hæc cum veris miscuit Plinius 5, 19 : *Malvane fluvius navigabilis ; Siga oppidum, ... Syphacis regia, alterius jam Mauritaniæ ... Ab ea portus Magnus a spatio appellatus ;... amnis Mulucha, Bocchi Massylorumque finis.* Portus Magnus, qui a *Malach* fluvio 80 m. p. ortum versus erat, perperam ante Mulucham nominatur. Simili modo erravit Ptolemæus qui portum Magnum 25 m. a Siga ortum versus ponit, adeo ut ad hod. *Malach* fluvium, cujus Ptolemæus non meminit, collocandus foret. || — 3. ἡ δὲ] δὲ om. L. || — ὁρίζεται] διορίζεται ed. pr. — Μαυρητανίᾳ LD. || — 4. κατὰ μεσ.] κατὰ τὸν μεσ. W, κατὰ μεσημβρινὴν γραμμὴν FN². || — 5. τὸν ἀπὸ] om. FN²X, τῶν ἀπὸ L. || — Μαλοῦα LΔ ed. pr. || — 6. πέρα-

ἡ δὲ μεσημβρινὴ τοῖς παρακειμένοις τῆς ἐντὸς Λιβύης ἔθνεσι κατὰ τὴν ἐπιζευγνύουσαν τὰ εἰρημένα πέρατα γραμμήν.

5. Κατέχουσι δὲ τῆς ἐπαρχίας τὰ μὲν πρὸς τῷ Πορθμῷ Μεταγωνῖται, τὰ δὲ πρὸς τῷ Ἰβηρικῷ πελάγει Σοκόσσιοι καὶ ὑπ' αὐτοὺς Οὐερουεῖς· καὶ ὑπὸ μὲν τὴν Μεταγωνῖτιν χώραν Μάζικες· εἶτα Οὐέρβικαι, ὑφ' οὓς Σαλίνσαι καὶ Καῦνοι· εἶτα Βακουᾶ-

meridionale autem adiacentibus Libyæ Interioris gentibus ad lineam terminos quos diximus inter se iungentem.

5. Incolunt eius provinciæ partes quæ ad Fretum sunt *Metagonitæ*, quæ sunt ad Ibericum mare *Socossii* et infra eos *Verves*; atque infra Metagonitim terram *Mazices*; deinde *Verbicæ*, infra quos *Salinsæ* et *Cauni*; deinde *Bacuatæ*, infra quos *Maca-*

τος] τοῦ π. ed. pr. ‖ — 6. ἡ θέσις] sic ABDEZΞ, ἡ om. cett. ‖ — ἐπ. μοίρας] om. SΩ. ‖ — ια' γο'] 11 1/3 ed. Rom., et de conj. Wilberg., qui etiam p. 251, 5 Malvæ ostium posuit ια' γ'', ut idem sit meridianus. ‖ — κϛ'] κϛ'' δ'' X ed. pr. ‖ — 1. τῆς ἐντὸς] sic SXΩ et de conj. Wilberg., τοῖς ἐντὸς cett.; τῆς om. ed. pr. ‖ — 3. γραμμήν] περιγραμμήν Φ. ‖ — 4. τῆς ἐπαρχίας] om. C. ‖ — 5. Μεταγωνῖται]..ίται,.. εῖται codd.; οι supra εῖ adscriptum in A. De Metagonitis v. p. 583, 2. ‖ — 5. Verba τὰ δὲ πρὸς τῷ Ἰβ. πελ.. Σοκ. καὶ om. F, alia manus in margine supplevit. ‖ — 6. Σοκόσσιοι] Σοκόσιοι MOPW, Κοκόσσιοι ed. pr. Ignoti. Fortassis sunt *Succhæi*, quos commemorat Stephanus Byz.: Σουχχαῖοι, ἔθνος Μαυρούσιον, ὡς Δέξιππος Χρονικῶν δεκάτῳ. *Cosæi* qui in libro generationis (v. Müllenhoff *zur Weltkarte des K. Augustus*, *Kiel*, 1856, p. 41) juxta Salathiæos nominantur, accolæ sunt Cusæ fluvii quem post Salam fl. austrum versus ponit Ptolemæus. ‖ — 7. Οὐερουεῖς] Οὐερουγεῖς FN; fort. leg. Οὐεργεῖς, accolæ *Ouargha* fluvii, qui a borea in Subur (*Sbou*) flumen incidit. « Il existe encore aujourd'hui dans les contreforts méridionaux du Rif un district de Ouargha. » Tissot p. 174. ‖ — μὲν] Xα; om. cett. Μεταγωνῖτιν]...ίτιν,..ίτην,..είτην codd. ‖ — 8. Μάζικες] Μάσικες codd. h. l., sed Μάζικες c. 2 § 5. Gens late sparsa quam nos *Berbères* vocare solemus, ipsa se appellat *Mazigh*, *Amazigh*, *Mazirgh*. *Amazirgh*. Nomen hoc apud græcos et latinos scriptores *Mazices*, *Mazaces* (Sueton. Nero 30, Lucan. Phars. 4, 681, Nemesius Cyn. 261, Corippus Ioh. 1, 549, 4, 724 etc.), Μάζυες οἱ Λιβύης νομάδες (Hecatæus ap. St. B.) Μάξυες (a Tritone fl. occasum versus ap. Herodot. 4, 191), *Maxitani* (Iustin. 18, 6), modo latiori sensu usurpatur, modo certas quasdam ejus stirpis partes designat. Per meridionales Libyæ tractus Mazices collocantur in Expositione totius mundi (G. Min. 2, p. 527): *Deinde post omnem Africæ regionem adjacet terra deserta valde latissima in partibus austri, ubi ajunt barbarorum gentem pessimam habitare qui Mazices et Æthiopes vocantur.* Anon. Cosmogr. p. 88 ed. Riese: *Oceanus meridianus habet... gentes Mazices multas.* In Chronico Pasch. p. 57, 22 ed. Bonn. distinguuntur Ἄφροι, Μάζικες πρῶτοι, Μάζικες δεύτεροι, Γαράμαντες ἐξώτεροι. In Mauritania Tingitana Mazices præter Ptolemæum commemorat Anonymus in codice Veronensi (G. lat. min. p. 129 ed. Riese): *Gentes quæ in Mauritania sunt*: *Mauri Gensani* (i. e. *Gentiani*. cf. *Gentiana* ap. Rav.; Γοντιάνα ap. Ptol. § 7), *Mauri Mazaceses* (i. e. *Mazaces*), *Mauri Baveres* (Cf. *Bavares* Mauritaniæ Cæsariensis in titulis Cæsareæ, Auziæ, Lambesæ, n. 9024. 9047. 2615), *Mauri Bacautes* (i. e. *Bacuates*). Mazices Mauretaniæ Cæsariensis ap. Ptolem. c. 3, 5. Frequens horum mentio apud Ammianum 29, 5. 17. 21. 25 (*ad Tingitanum castellum* (h. Orléansville) *progressus per Ancorarium montem Mazices in unum collectos invasit ... Mazices bellicosum genus et durum*). 50. 51. Iidem, ut videtur, intelligendi sunt in titulo Lambæsitano (C. I. 8, n. 2786), in quo commemoratur *Mazicum regio Montensium*, et apud Iulium Honorium p. 54. Alio sensu ap. Eustathium ad Dionys. 195 Iarbas vocatur Νομάδων καὶ Μαζίκων (*Maxitanorum* ap. Iustin. 18, 6) βασιλεύς. — Οὐέρβικαι] sic ed. pr., Οὐερβίκαι PRSV ΞΩΞ, Οὐέρβικες ALW, *Verbices* ed. Rom., Οὐέρβεικαι D, Οὐέρβεικες FNΔ, Οὐερβείβαι BEZΦΨ Arg., *Verbibæ* edd. Vic. Ulm., Οὐεριβίβαι X; Οὐερβείκαι de conj. Wilberg. De vera nominis forma non liquet. Populus ignotus. ‖ — 9. Σαλίνσαι] Σαλῖνσαι L, Σαλιήνσαι X, Σαλίναι W, *Saliase* ed. Vic. Sunt accolæ Salæ fluvii, qui a Geogr. Rav. *Salensis* vocatur. Cf. Rav. p. 7, 11 et 158, 11: *Mauritania Perosis* (Περορσίς) *et Salinarum* (*Salinsarum*). Iidem denuo ponuntur in Libya interiore (c. 6), ubi fluvius Σάλαθος, accolæ ejus Σάλαθοι; apud Plinium 5, 9 *Selatitæ*; in Geogr. Rav. p. 164 *Getuli Selithæ*. In libro generationis l. l.: Καινὰν ἐγέννησε Σαλά, ἐξ οὗ Κοσαῖοι καὶ Σαλαθιαῖοι. ‖ — 9. Καῦνοι] Καύχανοι X, fort. rectius; Καύσινοι ed. pr.; *Caunes* vocat Corippus Joannid. 2, 65: *Silzactæ* (an *Selatitæ* Plinii?) *Caunesque leves, qua montis ab alto dirigit incurvis amnem per gramina ripis Vadara, quem planos currentem fundit in agros.* Vadara fluvius

ται, ὑφ' οὓς Μακανῖται· ὑπὸ δὲ τοὺς Οὐερουεῖς Οὐολουβιλιανοί· εἶτα Ἰαγγαυκανοί, ὑφ' οὓς Νεκτίβηρες· εἶτα τὸ Πυρρὸν Πεδίον, οὗ θέσις

θʹ 𐅵ʺ λʹ

ὑφ' οὓς Ζεγρήνσιοι· εἶτα Βανιοῦβαι

nitæ; atque infra Verves *Volubiliani*; deinde *Iangaucani*, infra quos *Nectiberes*; deinde Campus Rufus, qui situs est

9° 30′ 30°

infra eos *Zegrenses*; deinde *Baniubæ* et

---

qui fuerit, nescio. Hodiernus *Oued Dara* intelligi vix potest. De hodierno *Ouergha* qui in Suburem incidit, fortasse cogitandum esse suspicatur Vivien de S.-Martin p. 468, qui Caunos postea sedes mutasse censet : « car les *Kani* sont actuellement une des tribus de la Grande Kabylie (V. Daumas, Grande Kabylie; tableau des tribus p. 422.) » ‖ — 1. Βακουᾶται]...άται FLNPZΔΦΨΩ,...ούαται W.; *Bacautes* Anon. cod. Veron.; *Mauri Baccuates et Massennas* (i. e. *Macenitæ*) Lib. generat. in Geogr. latin. min. p. 167 ed. Riese.; *Uacuates, Uacautes, Baccuates* codd. Iulii Honorii p. 53 et 54 ed. Riese.; Μακουακοί Chron. Paschal. p. 46, 17. 59, 12. In Itiner. p. 2 legitur : *A Tingi Mauretaniæ, id est ubi Bacuates* (sic scribendum ; *Bacuetes* cod. Escor., *Bacauates* cod. Lugd.; *Baccavates* cett.) *et Macenites Barbari morantur.* Secundum hæc in boreali Tingitanæ parte populus quærendus est, fortasse ad *Oued el Akouas* qui 5 fere m. p. a Zilia in mare egreditur. Idem colligas e titulo Cartennæ (h. *Tenes*) coloniæ in ora Mauretaniæ Cæsariensis, qui scriptus est *C. Fulcinio, qui irruptione Baquatium coloniam tuitus est* (C. Inscr. 8, n. 9663). Ceterum a Bacuatis non diversi fuerint qui ab iis ortum versus ponuntur Οὐακουᾶται. — « Les Bacouatæ se retrouvent dans les Berghouata que l'historien des Berbères connait aussi sur la côte occidentale du Maghreb (v. Ibn. Khaldoun, trad. par M. de Slane tom. 2, p. 71, 135, 124 et suiv.). » VIVIEN DE S.-M. p. 408, consentiente Tissoto p 175. ‖ — 1. Μακανῖται] Vid. not. vs. 1. Cf. Dio Cassius 75, 13 : ἐκ γὰρ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους σαφῶς ἀναδίδοται (ὁ Νεῖλος)· τοῦτο δέ ἐστι ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν... Πλησίον γὰρ οἱ Μακεννῖται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κάτω οἰκοῦσιν. « Les Macanitæ sont les Makna ou Meknèça des généalogies berbères (Ibn Khaldoun, hist. des Berbères t. 1, p. 172, 258), tribu puissante, dont le siége était la partie moyenne du bassin de la Malouia, mais qui etait repandue aussi sur les pentes méridionales de l'Atlas central, et qui occupait au sud du Sbou le territoire où s'éleva, dans le 10e siècle, la ville de Meknèça ou Méquinez, qui tira d'eux son nom. (Ibn. Kh. 1, p. 259, 172; 2, p. 574. Comp. Edrisi 1, p. 224; Iaubert et Renou, Descriptions du Maroc p. 254). Des fractions de la tribu de Meknèça avaient poussé à l'est jusque dans les parties centrales de l'ancienne Numidie. » VIVIEN DE S.-M. p. 408. ‖ — 1-3 Verba ὑφ' οὓς Μακανῖται... Νεκτίβηρες om. ΣΦΨ. edd. Ulm. Arg. ‖ — 2. Οὐερουεῖς] Οὐερουγεῖς FN, ὑπὸ δὲ τούτους Οὐερουεῖς C, *ac ab his Verves* ed. Rom. ‖ — 2. Οὐολουβιλιανοί] sic X, Οὐολοιβιλιανοί FN, Οὐολοιβηλιανοί SΩ, Οὔλοι βιλιανοί ABCDELMO PRVWZΔΞ⊐, Οὖλοι βιλιανοί ed. pr., *Voli Biliani* edd. Vic. Rom. De Volubili oppido v. § 7. ‖ — 2. Ἰαγγαυκανοί] sic ABEZ ed. Vic., Ἰαγγακαυκανοί ed. pr., αναγαυκανοί X, οἱ ἀγγακαυκανοί W, οἱ ἀντακαυκανοί V, οἱ ἀγγαυκανοί CDLMΔΞ⊐, Οἰαγγαυκανοί FNOP. Populus fort. pars fuit ejus qui p. 585, 9 Καῦνοι s. Καυκανοί vocatur. Græberg de Hemsœ (*Specchio di Marocco* p. 299) cum eoque Vivien de S.-Martin p. 409 hunc populum agnoscunt in *Beni-Azgangan*, quos Leo Africanus in *Gharet* regione ad inferiorem *Molouia* fluvii cursum degisse dicit. Degerint ad *Iasgan* fl. qui ab occasu in Molouiam influit. ‖ — 3. Νεκτίβηρες] Νεκτήβηρες MO. Polybius 3, 330 Hannibalem ex Hispania in Libyam traduxisse dicit Ὀρείτας Ἴβηρας, Thersitas, Mastianos, Olcades. Ejusmodi Iberes transducti fort. etiam Νεκτίβηρες. An Νερτίβηρες, Iberes Nertobrigæ urbis? ‖ — 4. Πυρρόν] Πυρόν DFMNOPRVΔΞ⊐. — πεδίον] πρίδιον ΦΨ Arg., *pridium* ed. Ulm. ‖ — οὗ] om. SΩ. θέσιν ἔχει X. « La désignation employée par Ptolémée est l'équivalent exact des mots arabes Bahirt el-Hamra, et désigne la grande plaine aride et rougeâtre qui s'étend, à l'ouest de Maroc, entre l'Atlas et le Tensift. » TISSOT, p. 108. Aliud πυρρὸν πεδίον notatur c. 6, 5 in Libya interiore. ‖ — 6. Ζεγρήνσιοι] Ἐγρήνσιοι X, Ζευγρήνσιοι⊐, *Zeugrensii* ed. Vic., Τευγρήνσιοι ΦΨ edd. Ulm. Arg. « Les Zegrensii existent encore sous le nom de Zeghrana dans les parties occidentales du Sahara (Daumas, Le grand desert p. 150.). Ce sont les Zegghên des généalogies berbères, tribu de la famille des Lamta, de même souche que les Ghézoules ou Gétules (Ibn Khaldoum 1, p. 133, 2, 117, 160). » VIVIEN DE S.-M. p. 409 ‖ — 6. Βανιοῦβαι] In E supra ι opponitur ο litera; Βανοιοῦβαι BEZ, *Banœube* ed. Vic., Βανοιόρβαι ΦΨ edd. Arg. Ulm., Βανιοῦχαι PV, *Baiube* ed. Rom. Dicendum erat Βανιοῦραι, ut recte monent Vivien de Saint-Martin p. 409 et Tissot p. 174. Plinius 5, 17 : *Gentes in ea* (Tingitana provincia), *quondam præcipua Maurorum, unde nomen, quos plerique Mau-*

καὶ Οὐακουᾶται. Τὴν δ' ἀνατολικὴν πλευρὰν κατέχουσι πᾶσαν Μαυρήνσιοι καὶ μέρος Ἑρπεδιτανῶν.

6. Ὄρη δέ ἐστιν ὀνομαστὰ ἐν τῇ χώρᾳ τό τε καλούμενον Διούρ, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

η′ L″ λδ′

καὶ ἡ Φόκρα ὄρος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Ἐλάττονος Ἄτλαντος ἐπὶ τὸ Οὐσσάδιον ἄκρον, ὅ ἐστι παράλιον·

καὶ τοῦ Δούρδου τὰ δυτικά, ὧν θέσις

ι′ κθ′ L″

Vacuatæ. Orientale autem latus incolunt totum *Maurenses* et pars *Herpeditanorum*.

6. Montes insignes in hac terra sunt tum is qui dicitur Diur, cuiusque media pars sita est 8° 3o′ 34°

tum Phocra mons, qui extenditur a minore Atlante ad Ussadium promontorium præter littus;

et Durdi partes occidentales, quæ sitæ sunt 10° 29° 3o′

---

rusios dixerunt. Attenuata bellis ad paucas recidit familias. Proxuma illi Masæsylorum fuerat. Simili modo exstincta est. Gætulæ nunc tenent gentes, Baniuræ multoque validissimi Autotoles (*Autoteles* cod. Leid.) *et horum pars quondam Nesimi* (*Nisemi*, *Vesimi* v. l., *Vesuni* codd. Barbari).. *qui avolsi his propriam fecere gentem versi ad Æthiopas*. In Geogr. Rav. p. 163 inter Tingitanæ oppida nominantur: *Tolocosion*, *Bolubili*, *Boniuricis* (*Ban.?*) *Gudda* (l. *Gilda*). In Mauritania Cæsariensi Βανιούρους habet Ptolemæus c. 2, 5. Ibidem fuerint *Baiuræ* (l. *Baniuræ*) Ammiani Marc. 29, 5, 33: *Mittebat* (a Tipata)... *ad gentes circumsitas*, *Baiuras*, *Cantaurianos*, *Auastomates*, *Cafaues*, *Daharesque*. Cf. Iulius Honor. p. 54, qui juxta *Musuncos* (*Moscenes* v. l.) nominat *Baniures* (*Vaniures* v. l.). ‖ — 1. Οὐακουᾶται] Οὐακούαται X, Οὐακουάται L, Ἀκουᾶται ADFNOSΞ, Ἀκούαται Ξ, Οὐακούατες BEZ ΦΨ Arg., *Vacuates* edd. Vic. Ulm. V. not. ad p. 585, 9.2. ‖ — 2. Μαυρήνσιοι] i. q. Μαυρούσιοι. Nomen late patens certæ cuidam Tingitanæ regioni vindicatur inepte. « On y a retrouvé avec vraisemblance le mot sémitique *Maourim*, dont le nom arabe que portent aujourd'hui les populations marocaines, *El-Gharaba*, est la traduction exacte : *les gens de l'Occident*. » Tissot. p. 172. Ceterum *Maura* oppidum Mauretaniæ Gaditanæ nominatur a Geogr. Rav. p. 164, 12, ac *Maurensis* memoratur inter cathedras quæ non habent episcopos. V. Bœcking ad Notit. dign. 2, p. 562, 627. ‖ — 3. Ἑρπεδιτανῶν] sic X, ...άνων cett., nisi quod Ἑρπεδητάνων SΩ, Ἑρπεσιτάνων ΦΨ, ed. Vic., Ἑρπασιτάνων edd. Arg. Ulm., *Herpiditanorum* ed. Rom. Sedes populi ex parte trans Mulucham in M. Cæsariensi erant. V. c. 2, 5. Oppidum regionis § 7 Ἑρπίς dicitur, adeo ut aut Ἑρπεδίς aut Ἑρπιτανοί scribendum fuisse videatur. Similiter p. 77, 3 in codd. quibusdam legitur Ἐρδῖνοι οἱ καὶ Ἑρπεδιτανοί. ‖ — 5. Διούρ] Διοούρ C, Διυρος ΦΨ Arg., *Diorus* ed. Rom., *Dierus* ed. Ulm. ‖ — μέσον] μέρος BEZ. ‖ — 6. ν′ L″ λδ′ ed. pr. Secundum positionem inter Gildam et Babam oppida mediam Diur cum hod. *Dj. Kurt* componendus foret. Tissoto, p. 170, mons est hod. *Dj. Zerhoun* et *du Tselfat* a Subure fl. austrum versus in regione Volubilis oppidi. At quoniam ceteri Libyæ borealis montes, quos ab ora maritima haud ita multum abfuisse novimus, in Ptolemæi tabula omnes de vera sua sede austrum versus longe detruduntur, idem etiam de Diur monte statuendum fuerit. Designari igitur puto tractum montanum *er Rif* dictum, ex quo fluvii Tingitanæ borealis in mare internum decurrunt. ‖ — 7. ἡ Φόκρα] ἡ om. A, ἡ Ὄκρα Ξ. ‖ — ἐλάττωνος F. ‖ — 8. Οὐσσάδιον] Ὑσσάδιον L, sed Οὐσσάδιον in tabula, Οὐσάδιον ΑΞ, *Usadium* ed. Rom., Ὑσάδιον DFMNOPRSVWΔΞΩ, Οὐσσάδιον, apposito ρ supra ιο, B; Ῥυσάδειρον ΦΨ ed. Arg., *Rysadirum* ed. Ulm., ἐπὶ Τουσσάδιρον EZ, ἐπὶ Τουσσαδειρον X, *Tusadirum* ed. Vic. Hodie *C. Ossim*. Vid. supra p. 579, 3. Fuere qui Phocram esse tractum montanum qui ab Oceano ad Rusadirum borealis oræ promontorium (v. p. 580, 3) pertinere censerent. Repugnant verba ὅ ἐστι παράλιον, quæ si ad v. ἄκρον referenda forent, inepta essent. Ceterum montana illa ab Ussadio pr. austrum versus ad Atlantem maiorem, non vero boream versus ad ficticium illum Atlantem minorem pertinebant, ut supra jam monui. ‖ — 10. τοῦ Δούρδου] Τουδούρδου Z, τοῦ Δούρδα B, τοῦ Δούρα ed. pr. ‖ — δυτικά] sic ADL PRSVWΔΞΩΞ, δυτικώτερα cett. Infra c. 2, 5 in M. Cæsariensi notatur τὸ ἀνατολικὸν ιε′ κθ′ L″. ‖ — ὧν θέσις] οὗ θέσις ἐπέχει X. ‖ — ι′ κθ′ L″] ιϛ′ κθ′ L″ X, ιε′ κθ′ L″ ed. pr., qui est gradus termini orientalis. In ceteris codd. utrique termini conjunctim notantur : ι′ κθ′ L″ καὶ ιε′ κθ′ L″. Intelligendus tractus montanus qui ab Atlantis jugis versus ortum æstivum porrectus fluvios qui sunt inde a Molochath usque ad Chinalaf, in mare internum defluentes, discriminat ab iis qui meridiem versus in paludes *Schott el Garbi* et *Schott el Schergul* deferuntur. Qui ab his paludibus meri-

7. Πόλεις δέ εἰσι τῆς Τιγγιτανῆς μεσόγειοι αἵδε·

Ζιλία	ϛʹ	ϛʺ	λεʹ	∠ʺ
Λίξ	ϛʹ	∠δʹ	λδʹ	∠γʹιβʺ
Ὄσπινον	ζʹ	∠ʺ	λεʹ	γʺ
Σούβουρ	ϛʹ	∠γʹ	λδʹ	γʺ
Βάνασα	ζʹ	∠ʺ	λδʹ	γʺ

7. Oppida sunt in media terra Tingitana hæc :

Zilia	6°	10′	35°	30′
Lix	6°	45′	34°	55
Ospinum	7°	30′	35°	20′
Subur	6°	50′	34°	20′
Banasa	7°	30′	34°	20′

diem versus sunt colles Mauritaniæ Cæsariensis, Madethubadi nomine c. 2, 4 comprehendi videntur. Sub Durdo monte c. 2, 5. Δρυῖται sedes habere dicuntur. Nescio an ibi Δυρῖται legendum, nomenque hoc de monte inditum sit; quem Ptolemæus Durdum vocat, alii vero Δῦριν dixerint, quo nomine Atlantis juga ab indigenis vocari Strabo refert. Idem Δῦριν nomen fortasse latet etiam in Διούρ nomine; certe illi quoque montes, ad quos nomen hoc retulimus, Straboni 17, 3, 2 sunt πρόποUς τις τοῦ Ἄτλαντος. ‖ — 2. αἵδε] ἐπίσημοι add. BEFNZΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Ex oppidis viginti duobus, quæ Ptolemæus exhibet, in Itinerariis memorantur Zilia, Lixus, Banasa, Tamusida, Sala, Vopisciana, Gilda, Volubilis, Tocolosida. Ceterum Itinerariorum rationes et ipsas parum accuratas esse patet, quamquam quomodo corrigendæ sint, non ubique liquet. Diligentissime de his egit Tissotus l.l., in cujus tabula V Itinerariorum interpretatio hæc est :

Itin. p. 6—8.		Itin. p. 23-24.	
Tingi colonia.		Tingi col.	
Ad Mercurios........	18	Ad Mercurios..	18
(*Dehar Djedid, ruin.*	15)	Ad Novas.....	12
Zili................	6	(*Sidi el Yemani.*	7)
(*Azila*............	8)	Oppido novo...	32
Tabernis...........	14	(*Kfar el Kebir.*	27)
(*Lella Djilaliya*.....	7)	Tremulis.......	12
Lix colonia..........	16	(*Basra*........	10)
(*El Araich*..........	10)	Vopiscianis....	19
Frigidis...........	16	(*Djebel Kort*...	12)
(*Soueir*...........	13)	Gilda.........	24
Banasa.............	24	(*el Haliyn?*....	15)
(*Sidi Ali bou Djenoun.*	21)	Aquis Daticis..	12
Thamusida.........	32	(*Ain el Kibrit.*	12)
(*Sidi Ali Ben Ahmed.*	25)	Volubilis col...	16
Sala...............	32	(*Ksar Faraoun.*	16
(*Sla. Rbat. Chella*...	25)	Tocolosida.....	3
Mercurios..........	16	(*Rudera*.......	3)
(*Oued Yekkem*.......	14)		

3. Ζιλία] sic X, ed. pr., Ζιλίαι CDFLMNOPRVW ΔΞΣ, Ζίλιαι ΦΨ, Ζιλιαι Arg., Ζιλεία S, Ζιλείαι Ω. Ζιλεῖαι ABEZ. ‖ — ϛʹ ϛʺ] ϛʹ ∠ʺ ΔΣ ed. pr., edd. Rom. Ulm. ‖ — λεʹ ∠ʺ] sic BEZΦΨ, edd. Vic. Ulm. Arg., λεʹ ϛʺ cett. Oppidi nomen (hod. *Azila* et *Arzila*) ap. Strabonem 3, 2, 8 in codicibus nostris Ζέλις (Ζῆλις scr. Cramer), sicut Ζελείτης gentile ap. Steph. Byz. (ubi Ζηλ. scrib. conjecit Meineke). Apud Strabon. 17, 3, 6, ex alio, ut videtur, fonte, Ζῆλις; ap. Steph. Byz. : Ζῆλος (Ζῆλις legere licet salvo literarum ordine), πόλις τῶν Ἑσπερίων Αἰθιόπων. Στράβων ιζ. Ὁ πολίτης Ζηλίτης. Plinius 5, 3 : *Ab eo* (Tingi oppido) *XXV* (24 sec. Itin. *m. p. in ora oceani colonia Augusti Iulia Constantia Zulil* (sic optimi codd., *Zuli*, *Zubil*, *Zugil*, *Zulis*. v. l., nisi quod unus codex Vat. *Zilis* præbet), *regum ditioni exempta et jura in Bæticum petere jussa; ab ea XXXV* (XXXII v. l.; 30 m. sec. Itin.) *m. p. colonia a Claudio Cæsare facta Lixos.* In Itin. p. 8 *Zili* (ablat.), item in Geogr. Rav. p. 162, 13, qui p. 345. 10 habet *Zichi*. In nummis huic oppido adscriptis *Aslith* legi monet Tissot. l. l. p. 64. ‖ — 4. Λίξ] Λίξα ed. pr. V. not. ad p. 573, 1. ‖ — λδʹ ∠γʺ ιβʺ] sic BEZΦΨ Arg.; λδʹ ∠ʺ cett. Debebat ϛʹ γʺ ιβʺ, λεʹ δʺ, quoniam Lixi fl. ostium ponitur ϛʹ γʺ, λεʹ δʺ. ‖ — 5. Ὄσπινον] sic ΦΨ edd. Arg. Ulm., Ὄπτινον Ξ, Ὄπινον BEZ ed. Vic., Ὄππινον cett. Dicendum fuisse Ὄππιδον νέον, cujus in Itinerario et Geogr. Rav. p. 162 mentio fit, Simmlerus ad Itin. et post eum alii conjecerunt. At Concilio Carthaginiensi anni 419 interfuit Leo episcopus *Ospinensis*, legatus Mauritaniæ Tingitanæ (V. Dupin. Notit. episc. eccles. Afr., Bœcking ad Not. Imp. 2, p. 653). Ceterum ut Oppidum Novum sec. Itin., sic Ospinum sec. Ptol. tabulam a Tingi 62 m. p. distat, adeo ut diversa ejusdem urbis nomina tradi videantur. ‖ — λδʹ γʺ] λδʹ ∠ʺ Φ². ‖ — 6. Σούβουρ] *Subnur* ed. Vic. Vid. not. p. 574, 1. ‖ — λδʹ γʺ] sic L, λδʹ γοʺ BEZΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λδʹ ∠ʺ γʺ cett. ‖ — 1. Βάνασα] Βάνασσα FNPSVΩ ed. pr., Βονάσα ΦΨ edd. Ulm Arg. ‖ — ζʹ ∠ʺ] ζʹ ∠ʺ γʺ X. ϛʹ ∠ʺ Φ, edd. Vic. Rom. Ulm. Plinius 5, 5 : *A Lixo XL m. p. in mediterraneo altera Augusti colonia est Babba Iulia Campestris appellata, et tertia Banasa LXXV m. p. Valentia cognominata : ab ea XXXV m. p. Volubilis*

Ταμουσίδα	ζ'		λδ'	δ''	Tamusida	7°		34°	15'
Σίλδα	ζ'	∠''γ'	λγ'	∠''γ' ιβ''	Silda (Gilda)	7°	50'	33°	55'
Γοντιάνα	ζ'	γο''	λδ'	∠''	Gontiana	7°	40'	34°	30'
Βάβα	η'	ς''	λδ'	γ''	Baba	8°	10'	34°	20'
Πισκιάνα	θ'		λδ'	γ''	Pisciana (Vopisciana)	9°		34°	20'

oppidum, tantumdem a mari utroque distans... Amnis Sububus præter Banasam coloniam defluens. Numeros LXXV et XXXV falsos esse ex Itinerario colligitur. Postea coloniæ cognomen fuit aut (*Aur*)*elia*, ut Mommsenius in C. Inscr. 8, p. 855 conjicit, aut (*A*)*elia*, ut Desjardin in *Revue archéol. Dec.* 1872, t. 24, p. 366 suspicatur. Scilicet in truncato titulo an. 171 p. C. legitur : *Col. ... eliæ Banasæ.* Titulus an. 1871 a Tissoto repertus est inter veteris oppidi rudera in colle qui vocatur *Koubba de Sidi Ali bou Djenoun.* « Les ruines de Banasa, situées sur la rive gauche du Sbou couvrent un monticule allongé, à triple sommet, perpendiculaire au fleuve qui en baigne la pointe septentrionale, et d'autant plus remarquable, bien que sa hauteur ne dépasse pas une vingtaine de mètres, que l'immense plaine qu'il domine n'offre, à perte de vue, aucun accident de terrain appréciable. — Il n'est pas probable toutefois, à en juger par le peu d'étendue de ses ruines, qu'elle ait jamais été très prospère. Le développement de l'enceinte, mesuré à la base de la colline peut être évalué à 1100 mètres. Du sud-ouest au nord-est, c'est-à-dire dans le grand axe de l'élipse allongée que forme la ville antique, on compte 618 pas ou un peu plus de 400 mètres. » Tissot. p. 141. — In Notit. Dign. p. 79 Bœcking. pro *Castra Bariensi(a)* legendum esse *Castra Banasensia* suspicatur. Ego Castra illa ad *Bati* (*Bari*), Tingitanæ oppidum, cujus Ravennas p. 163, 14 meminit, fuisse puto. ‖ — 1. Ταμουσίδα] Ταμούσιδα ΦΨ. Situs Tamusidæ inter Banasam et Babam mediæ (sec. Itin., haud vero sec. Ptol.) ruinis indicatur quas Tissotus reperit ad lævam Suburis ripam in loco qui vocatur *la Koubba de Sidi Ali ben Hamed.* Viæ romanæ directio pontium reliquiis indicatur. « Il existe en outre, en face de ce lieu sur la rive droite du Sbou, des vestiges assez considérables d'une enceinte bâtie en pierres de grand appareil. Ces ruines qui portent le nom de *Fghaina*, sont vraisemblablement celles d'un poste militaire. » Tissot, p. 146. ‖ — 2. Σίλδα] Debebat Γίλδα, uti legitur in Itinerario, apud Melam 3, 107 et Stephanum Byz.: Γίλδα, πόλις Λιβύης. Τὸ ἐθνικὸν Γιλδίτης, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν τρίτῳ Λιβυκῶν. Fortasse eadem est *Gudda* Ravennatis p. 163, 13. Oppidum sec. Itin. 12 m. p. distat ab *aquis Daticis* (sic ex cod. Remense et Geogr. Rav. p. 163, 7 legendum puto pro *Dacicis*. Nomen repetitum ab incolis hujus regionis qui nunc *Daudi* vocantur). Aquæ istæ hodie nuncupantur *Ain el Kibrit*, « source sulfureuse située au-dessous du pic du Tselfat, à 3 heures 50 minutes du Ksar Faraoum : la distance est d'un peu moins de 24 kilomètres (23950 mètres) et représente, par conséquent, les 16 milles de l'Itinéraire (At in tabula V Tissoti nonnisi 8 m. p. melior). » Tissot. Gilda sec. distantiam quæ est ab Aquis Daticis ponenda foret ubi nunc est *el Haliyn* inter *Sbou* et *Varga* fluvios. In eodem fere loco Tissotus quævit *Assadam* oppidum quod antiquitatis rudera habere El Bekri refert. Præterea Tissotus p. 159 ait : « Il existe au nord-ouest de la position que nous proposons pour Gilda une tribu de *Mesgilda*. Il est facile de retrouver dans ce composé berbère le nom de la station antique, précédé du mot libyen *Mes* qui a la même signification que le mot arabe *Beni*. » ‖ — 3. Γοντιάνα] sic Xα, Γοντίανα cett. *Gondana* ed. Ulm. Cf. Geogr. Rav. p. 163, 4 ; *Tamusida, Gentiano, Exploratio Bobaliica, Bobiscianis.* Anonymus in codice Veron. (v. p. 585, 8) : *Mauri Gensani.* Pro λδ' ∠'' Wilbergius de conjectura scripsit λγ' γ'', propterea, puto, quod præcedens numerus est 33° 50'. De situ nihil liquet. Fortasse pro ζ' γο'' dicendum erat ς' γο'' adeo ut oppidum oræ mar. propinquum, nec diversum sit a Ποντίων (Γοντίων?) τόπῳ καὶ πόλει, quæ in hac ora Scylax novit (V. supra p. 576, a). Similiter in sqq. Baba et Vopisciana gradu integro occasum versus transponendæ forent. ‖ — 4. Βάβα] Βαυλα X. ‖ — η' ς''] η' ∠'' 2. ‖ — λδ' γ''] 34 1/6 ed. Vic. Cf. Rav. p. 162 : *Baba.* Plinius 5, 5 : *Babba Iulia Campestris Augusti colonia* a Lixo 40 (c. 80 ap. Ptol.) m. p. distans. Eadem distantia foret si ap. Ptol. pro η' ς'' scriberetur ζ' ς''. Steph. Byz.: Βάβαι, πόλις Λιβύης. Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. Ὁ πολίτης Βαβαῖος. Idem vero s. v. Ῥάβα· ὁ πολίτης Ῥαβαῖος, ὡς Βάββα Βαββαῖος. Inter Libyæ interioris populos Ptolemæus 4, 6, 6 Βαβίους commemorat. Situs incertus. Fortasse hodie est *Fezzan*, 40 m. p. a Lixo oppido, ubi vetus oppidum stetisse antiquitatis ruderibus numisque ibi repertis probatur. V. Tissot, p. 180. ‖ — 5. Πισκιάνα] sic X, et ex conj. Grashof., Πτισκιάνα ΖΨ Arg., Πτισχίανα Φ ed. pr., *Ptisciana* ed. Ulm., Πισκίανα cett. Debebat : Οὐοπισκιάνα sive Βοβισκίανα. Rav. p. 163, 7 : *Bobiscianis. Aquis Daticis.* Itin. p. 23, 5 : *Uopiscianis* (sic cod. Escor., *Viposcianis*, *Uiposianis*, *Uipocianis*, *Uipotianis* var. lect.). Quod

Οὐόβριξ	θ′	γ″	λδ′	δ″	Vobrix	9°	20′	34°	15′
Οὐολουβιλίς	η′	δ″	λγ′	γο″	Volubilis	8°	15′	33°	40′
Ἑρπίς	ι′	γ″	λγ′	∠″δ″	Herpis	10°	20′	33°	45′
Τοκολοσίδα	ζ′	ς″	λγ′	∠″	Tocolosida	[8]	10′	33°	30′
6 Τρισιδίς	θ′		λγ′	ς″	Trisidis	9°		33°	10′
Μολοχάθ	ι′	ς″	λγ′	ιβ″	Molochath	10°	10′	33°	5′
Βέντα	θ′	∠″	λβ′	∠″γ″	Benta	9°	30′	32°	50′

olim in Melæ editionibus legebatur : *Gilda, Volubilis, Prisciana* (*gildavo dubritania* codex Vat., i. e. *Gilda Vobri Tam(ud)a*) meris conjecturis nititur. *Priscianam* nemo commemorat, sed solummodo *Prisianensis* quidam inter Africanos episcopos incertæ provinciæ nominatur (v. Bœcking ad Notit. dign. 2, p. 655). ‖ — λδ′ γ″] λδ′ γο″ BEZΦΨ, edd. Vic. Arg. Pro θ′ poni debebat η′. Quo numero recepto Vopisciana a Gilda boream versus distant 26 m. p., quorum loco 24 habes in Itinerario. « Cette distance conduit de l'emplacement que nous avons assigné à Gilda, au *Djebel Kort*, où *Abou Obeid el* Bekri signale une ancienne ville déjà ruinée au XIe siècle. » Tissot. l. l. ‖ — 1. Οὐόβριξ] sic BEWXZΦΨ Arg., Οὐοβρίξ cett. ‖ — λδ′ δ″] λδ′ ADFLMNORSVWΔΩΞ. Oppidum ignotum apud Melam 3, 107 *Vobri* vocari conjeci ad vs. antec. ‖ — 2. Οὐολουβιλίς] Οὐολοβιλίς ed. pr., Οὐολοβηλίς S, Οὐολοβιλής PV. Rav. p. 163, 11 : *Bolubili*; Itin. p. 23, 2 *Volubilis colonia*. Plinius 5, 5 : *Volubile oppidum*, 35 m. a Banasa dissitum et tantundem ab utroque mari distans. In C. Inscr. 8, n. 9994 : *Municipium Volubilitanum*. Hic titulus aliique complures reperti sunt in ruinis quæ vocantur *Ksar Faraoun* (palatium Pharaonis). De situ Tissot, p. 148 : « Ksar Faraoun est situé sur le versant occidental du Zerhoun, à 6 heures sud-est de Sidi Gueddar, 3 heures 35 minutes sud-est de Sidi Kassem, à 3 heures 45 minutes nord de Meknes et 20 minutes nord-ouest de Moula Idris. On compte 11 heures 30 minutes de marche, à 6500 mètres par heure, entre Kasr Faraoun et Sidi Ali bou Djenoun. Volubilis était donc à 50 m. rom. de Banasa et non pas à 35 milles, comme l'a affirmé Pline. Le même auteur ajoute que Volubile était situé à égale distance des deux mers ; cette seconde indication est plus vraie. Ksar Faraoun est, à quelques milles près, également éloigné de Sala et de la côte du Rif. » Similiter res habet in Ptolemæi tabula. Nomen Volubilis agnoscimus in *Guabili* oppido, cujus meminit Leo Africanus Descr. Afr. p. 381, sed quod a Pharaonis palatio 8 m. p. abesse dicit. Haud vidisse hæc loca Leonem et male relata referre censet Tissotus p. 156, qui ruinarum descriptionem peramplam dedit p. 147-155. ‖ — 3. Ἑρπίς] Ἑρπίς LΦΨ ed. Ulm. Cf. p. 587, 3 : Ἑρπεδιτανοί, et ap. Avienum in Or. mar. 244 *Herbi* (si vera scriptura) in Tartessiorum regione prope Onobæ æstuarium. Situs ignotus. Quæri possit in ea regione ubi nunc est *Assi Berkan* haud longe a Molouia fluvio. ‖ — 4. Τοκολοσίδα] in ZXΦΨ Arg., Τικολόσιδα F, Τοκολόσιδα cett. ‖ — η′ ς″] de conj.; ζ′ ς″ codd.; 7 1/2 ed. Vic. ‖ — λγ′ ∠″] λζ′ ∠″ BE, λγ′ X. In Itinerario pro *Tocolosida* codex Escor. præbet *Ptolocosida*. In Rav. p. 163, 10 : *Tolocosion*. A Volubili oppidum 3 m. p. (sic cod. Esc.; 4 m. cett.) distat. « J'ai retrouvé en effet à 45 minutes (4 kilomètres et demi) au sud du Kasr Faraoun sur la route de Meknez, quelques vestiges antiques bien caractérisés. Le sol présente, sur une certaine étendue, des restes de murailles construites en pierres de grand appareil. Le seuil de quelques édifices est encore visible avec les trous destinés à recevoir les gonds des portes... L'emplacement est parfaitement choisi pour un poste avancé. La ville était située à l'extrémité du grand plateau que le Zerhoun projette entre l'oued Chedjra et l'oued Rdem, et dominait les plateaux immenses, mais moins élevés qu'occupe aujourd'hui Meknès et qui s'étendent jusqu'aux montagnes des Beni Mter. » Tissot, p. 156. ‖ — 5. λγ′ ς″] λγ′ γ″ X. Trisidis oppidum ignotum. De *Frigidis* Itinerarii (*Friglas*, ut videtur, in Not. Dign. p. 79) propter situm hujus loci cogitari nequit. Fieri potest ut Trisidis, Benta, Molochath, Galafa stationes fuerint viæ a Tocolosida in Mauritaniam Cæsariensem ducentis, in qua nunc iter est per *Fez, Meknes, Theza, Temessuin*, et *Tabridam*, quæ Muluchæ apposita ruinas romanas habet. Ejusmodi viam in Tabulæ Peutingerianæ parte deperdita descriptam fuisse suspicor, ad eamque referenda esse videtur locorum series quam servavit Geogr. Rav. p. 160 : *Septemvenam. Turbice* (*Trisidis* Ptol. ??), *Nassufa* (*Nesser* regio ad *Ensa* fluvium, a *Fez* oppido occasum versus?) *Subsellint* (in *Selles* regione a *Fez* ortum versus), *Gent* (Benta Ptolemæi ?), *Tigit* (*Fichtala* regionis ?) *Fulga, Taxafora* (h. *Tetrafa* ?), *Ataba* (Altava ap. Ptol. 4, 2, 6 ; nunc *Hadjar er Roum* in Maur. Cæsariensi. ‖ — 6. Μολοχάθ] Μολόχαθ X, *Moiochath* ed. Ulm. Oppidum fuerit ad fluvium cognominem ; forte ubi nunc *Tabrida* (i. e. trajectus) et antiquitatis rudera. Ceterum cf. Μαλαχάθ et ab eo ortum versus Βύνθα in Libya interiore, 4, 6, 7. ‖ — 7. Βέντα] Κέντα ed. pr.,

Γαλαφά	ια'		λβ'	γο''
Θικάθ	η'	∠''	λβ'	∠''
Δοράθ	θ'		λα'	δ''
Βόκκανον ἡμεροσκοπεῖον	θ'	γ''	κθ'	∠''
Οὔαλα	η'	ς''	κη'	δ''

Galapha	11°		32°	40'
Thicath	8°	30'	32°	30'
Dorath	9°		31°	15'
Boccana specula	9°	20'	29°	30'
Vala	8°	10'	28°	15'

8. Νῆσοι δὲ παράκεινται ἀπὸ δυσμῶν τῆς ἐπαρχίας ἐν τῇ ἐκτὸς θαλάσσῃ

Παῖνα νῆσος	ε'	λβ'
Ἐρύθεια νῆσος	ς'	κθ'

8. Insulæ huic provinciæ adiacent occasum versus in mari externo

Pæna insula	5°	32°
Erythia insula	6°	29°

Gent Geogr. Rav. 160, 16. In Corp. Inscr. 8, p. 857, n. 10002 inter titulos originis incertæ affertur inscriptio sepulcralis, cujus locum Fr. Ximenes Hispanus indicat verbis : « ruinas de la antigua Bunta que oy llaman *Bervic.* » Ubi sit *Bervic*, nescio. ‖ — λβ' ∠'' γ''] ιβ'' add. X, 23 1/2 1/3 edd. Vic. Rom., 23 1/3 ed. Ulm. ‖ — 1. Γαλαφά] Γαλάφα ΖΦΨ Arg., Γαλαθα X. ‖ — 2. Θικάθ] sic X ed. pr., Οἰκά F, Οἰκάθ cett., *OEchath* edd. Vic. Ulm. An *Duga* in Notit. Dign. p. 97. 7 : *Tribunus cohortis primæ Hispanorum Duga?* Fort. hod. *Dayat er Roum* ad Suburis cursum superiorem. ‖ — η' ∠''] 9 ed. Rom. ‖ — λβ' ∠''] λβ' ∠'' γ'' X, 31 1/4 ed. Rom. ‖ — 3. Δοράθ] Δόραθ Z. An Δαράθ? Versum om. C; in margine addit cod. lat. Basiliensis, notante Wilbergo. ‖ — θ'] 10 edd. Rom. Ulm. ‖ — λα' δ''] λα' S. ‖ — 4. Βόκκανον] Βοκκανόν FN, Βοκανόν DLMOPRVWΔΞΣ, *Bocanum* ed. Rom. ‖ — ἡμεροσκοπεῖον] de conj., ἥμερον codd., nisi quod ἔμερον ed. Arg.; ἔρημον conj. Wilberg. Conferendus erat Ravennas p. 164, ubi : *Gætuli Daræ. Turris Bucconis. Paurisi. Perota* (i. e. *Phaurusii, Perorsi*). Ex his colligitur turrem fuisse in confiniis provinciæ, ubi exploratorum et custodum speculæ exstruebantur. Cf. *Burgus speculatorum Antonianus* (hod. *Loth Bordj*) et *Burgus Commodianus speculatorum inter duas vias ad salutem commeantium nova tutela constitutus* (an. 188) in australi Numidiæ parte (C. Inscr. 8, p. 279, n. 2494 et 2495); *Turris Tamalleni* (Itin. p. 73) et *Turris Timizegeri* (Tab. Peut.) ad lacum Tritonidem; *exploratio Mercurius dicta* (ultima Tingitanæ statio in Itin. p. 23.). Igitur in ἥμερον, quod aperte corruptum est, aut ἔρυμα latet aut potius ἡμεροσκοπεῖον. Cf. Ἡμεροσκοπεῖον Hispaniæ oppidum quod juxta speculam ortum est sicut in Sardinia colonia Λιβίσωνος πύργος (v. p. 382, 2). De situ nostri loci non liquet. Quod Βόκκανον nomen attinet, cf. episcopus *Bucconiensis* seu *Bocconiensis*, qui inter Numidiæ episcopos in actis conciliorum nominatur. ‖ — 6. Οὔαλα] Οὔαλα Γ, Οὔαλλα Ω, Οὐάλα ΦΨ ed. pr. ‖ — η' ς''] sic BEXZ, 50 1/6 (sic) Arg., 8 1/2 1/3 ed. Rom., η' ∠'' cett. ‖ — κη' δ''] 38 1/4 ed. Vic. In Guidonis *Descriptione totius maris* p. 516 Tingitanæ locus maxime australis est *Bovalica*. Idem in Rav. p. 163, 5 vocatur *Exploratio Boballica* (nam jungenda esse hæc nomina censeo). Eodem referri possit *Vala* Ptolemæi, adeo ut *Vala* pro *Bovala* dicatur quemadmodum in antec. *Pisciana* pro *Vopisciana* usurpatur. ‖ — 9. Παῖνα] Παίνα BEFNZ, Παῖα DMOΔΞ, *Pena* edd. Rom. Ulm., *Pæna*, Ταῖνα (sic), Arg.; νῆσος vocem om. ed. pr. h. l. et vs. 10. ‖ — ε'] 6. 5 (sic) ed. Ulm. ‖ — 10. Ἐρύθεια] Ἐρύθια ADLMOΔΞ, Ἐρυθία BCEZ. ‖ — ς'] 7, 6 (sic) ed. Ulm. Erythia insula, quam usquam exstitisse Hecatæus et Pseudo-Aristoteles Mir. 145 negarunt, a ceteris aut a Gadium insula non diversa aut juxta eam sita aut denique contra Lusitaniam (Mela 3, 47. Plin. 4, 120) posita esse censetur. In Ptolemæi tabula Erythia in Ussadii fere prom. parallelo (29° 15') collocata cum hod. *Mojador* insula, Pæna vero seu Pæa in Asanæ fl. latitudine posita cum insula exigua juxta promontorium *Dar el Beida* (300 fere stadia ab Asana fl. boream versus) oræ adjacente componi possent. At nescio an positiones harum insularum accommodatæ sint ad perversas illas quæ Iunoniæ insulæ (h. *Madeira*) et Fortunatis insulis assignantur. Quarum hæ recte quidem e regione Daradi fluvii collocantur, sed una cum fluvio de vera sua sede (secundum Sebosi computum) mirum quantum austrum versus rejiciuntur. Similiter Iunonia, quæ revera in Soloentis pr. (*C. Cantin*) parallelo sita est ideoque in Ptolemæi tabula 31° 15' lat. ponenda fuisset, perperam sub 23° 50' ponitur. Inde vero ad Pænam sive Pæam insulam (32° lat.) in Ptolemæi tabula habes gradus 8° 10' sive stadia 4000 et paullo amplius, quæ intercedunt inter hodiernam *Madeiram* et maximam *Azorum* insularum, quæ *S. Miguel* vocatur et portum *do Ibeo* dictum habet. Hanc igitur Pæam esse putare licet. Alius quidem nemo *Azores* commemorat, attamen haud ignotas Carthaginiensibus fuisse insulas quas denuo Portugalli an. 1431 detexerunt, nummis punicis in *Corvo* insula repertis comprobatur. Porro ab Iunonia ad Erythiam

ΚΕΦ. Β'.

Μαυριτανίας Καισαρηνσίας θέσις.

[Λιβύης πίναξ α'.]

1. Ἡ Μαυριτανία ἡ Καισαρηνσία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως τῇ εἰρημένῃ πλευρᾷ τῆς Τιγγιτανῆς Μαυριτανίας· ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῷ Σαρδῴῳ πελάγει κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν τοῦ Μαλούα ποταμοῦ ἐκβολῶν μέχρι τῶν τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ ἐκβολῶν παράλιον, ἧς ἡ περιγραφὴ ἔχει οὕτως.

2. Μετὰ τὰς τοῦ Μαλούα ποταμοῦ ἐκβολὰς

Μέγα ἀκρωτήριον	ια'	∠′′	λε'	
Γυψαρία λιμήν	ια'	∠′′γ′′	λδ'	∠′′δ′′

CAP. II.

Mauritaniæ Cæsariensis situs

[*Libyæ tabula prima.*]

1. Mauritania Cæsariensis ab occidente finitur Tingitanæ Mauritaniæ latere quod supra indicavimus; a septentrionibus autem Sardoo mari juxta oram maritimam a Malvæ fluvii ostiis usque ad Ampsagæ fluvii ostia extentam, cuius descriptio hæc est.

2. Post Malvæ fluvii ostia

Magnum promontorium	11° 30'	35°
Gypsaria portus	11° 50'	34° 45'

Ptolemæus numerat gradus 5° 10'. Quodsi igitur Iunoniam recte posuisset in Soloentis pr. latitudine (31° 15' sec. Ptol.), Erythia ponenda fuisset 36° 25', sive in eadem fere latitudine in qua Gades (36° 10') collocat, et ceteri etiam Erythiam collocant.

Cap. II. 2 Μαυριτ.] Μαυρητ. L h. l. et vs. 4. || — Καισ.] Καισαρινσίας L, καὶ Σαρνησίας ΦΨ. || — 4. καὶ Σαρνησία] ΦΨ. || — 5. μὲν] om. X, — δύσεως] δυσμῶν L, — τῆς] om. ed. pr. || — 7. κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν τοῦ Μ. ποτ. ἐκβολῶν] sic SΩΞ (nisi quod τοῦ om. Ξ] et de conj. Wilberg.; κατὰ τὴν ἀπὸ (τοῦ add. BW) Μαλούα ποτ. ἐκβολὴν cett.; *juxta Maluæ fl. ostium usque ad Ampsagæ fl. ostium* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — 8. μέχρι τῶν τοῦ Ἀμψάγα] sic FSΩ, μέχρις Ἀμψάγα aut μέχρι Σαμψάγα (Σαμψάγου A) cett. || — 9. παράλιον] Hanc vocem post v. Μαλούα ποταμοῦ ἐκβολῶν habent FSΩ. || — ἐκβολῶν] ἐκβολὴν ΦΨ. || — ἔχει] ἐπέχει X. || — 13. Μέγα ἀκρωτήριον] ἄκρα Μέγα ἄκρ codd. præter SXΩ ed. pr. || — ια' ∠′′] ια' ∠′′ δ′′ X. Promontorium sec. positionem foret hod. *Cap Milonia*, in quod *Magni* nomen minime cadit. Itaque non diversum esse a maximo hujus oræ promontorio, quod in antecc. Μεταγωνῖτις ἄκρα (μεγάλη ἄκρα ap. Strabon l. l.) vocatur (sicuti Mulucha fl. non alius est quam Malva fl.,) recte, opinor, statuit O. Mac-Carthy (*Algeria Romana, recherches sur l'occupation et la colonisation romaines en Algérie. Alger* 1851. *Extrait de la Revue Africaine*, vol. 1, p. 31). || — 14. Γυψαρία] Γυψαρίας A, Γυψάρα ed. pr., *Gipsaria* ed. Ulm. || — α' ∠′′ γ′′] ια' ∠′′ A. Portus nunc *Mersa Hanaie*, ad quem gypsi strata exstant, monente Carthyo l. l. p. 30. Commemoratur *Gypsariensis* episcopus. Idem oppidum in Itinerario p. 12 *Artisigam* (sic codex Escor.) s. *Artisicam* dici Carthy l. l. p. 32 censet probabiliter. Nescio igitur an *Artisida* scribendum sit, quoniam *sid* hebraice *gypsum* significat. Itinerarium (p. 11), in quo distantiarum notæ tantum non omnes falsæ sunt, ita habet :

Fl. Malva.		
Lemnis	22	
(*Bou Terfes* vel *Oued Adjeroud*	.....	12)
Popleto fl.	30	
(*Oued Konarda*	.....	5)
Ad Fratres	6	
(*Nemours, ubi rupes oræ Fratres dictæ.*	.....	8)
Artisiga	25	
(*Mersa Hanaye*	.....	18)
Portu Cæcili	12	
(*Mersa Ourdania*	.....	8)
Siga Municipium	15	
(*Takebrit*	.....	8)
Portu Sigensi	3	
(*Baie de Rachgoun*	.....	3)
	113	62

Σίγα πόλις, κολωνία	ιβ'	λδ' γο''	Siga oppidum, colonia	12°	34° 40'
Σίγα ποταμοῦ ἐκβολαί	ιβ' δ''	λδ' γο''	Sigæ fluvii ostia	12° 15'	34° 40'
Ἀσσαράθ ποτ. ἐκβολαί	ιβ' ∟''	λδ' ∟''	Assarath fluvii ostia	12° 30'	34° 30'
Πόρτος Μάγνος	ιβ' ∟''δ''	λδ' ∟''	Portus Magnus	12° 45'	34° 30'

1. Σίγα πόλις] Σιγαίπολις A Arg., Σικαὶ π. Φ[1], Σιγαὶ π. Φ[3], *Sigapolis* ed. Vic., *Sigepolis* ed. Ulm., *Sige opp.* ed. Rom., πόλις om. Ω; κολώνεια DFLMNO ΔΞΩϽ. ‖ — 2. Σίγα ποτ.] Versum om. CPRVWΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. — Cf. Scylax p. 90 : Μὴς πόλις καὶ λιμήν. Σίγη πόλις ἐν τῷ ποταμῷ καὶ πρὸ τοῦ ποταμοῦ νῆσος Ἄκρα. Strabo 17, 3, 9 : Σίγα (Σίγαθα Strabo ap. St. Byz.), ἐν χιλίοις σταδίοις ἀπὸ τῶν λεχθέντων ὅρων (sc. ἀπὸ τοῦ Μολοχὰθ ποταμοῦ), βασίλειον Σόφακος· κατέσπασται δὲ νῦν. Mela 1, 29 : *Rusigada et Siga parvæ urbes*. Plinius 5, 19 : *Siga oppidum ex adverso Malacæ* (falso) *in Hispania sitæ, Syphacis regia*. Itin. : *Siga municipium*. Geogr. Rav. p. 150 : *Signa* (i. q. *Siga*) *municipium*, *Rubræ* (*Ad rubras* statio in Itin. 36, 4), *Sita* (l. *Siga*) *colonia*. Idem oppidum ex duobus fontibus bis apponitur. Idem porro intelligendum videtur ap. Steph. Byz.: Σίγγα, πόλις Λιβύης, ὡς Πολύβιος ιβ'. Præterea Sigæ mentio fit in lapide miliario castelli Romani cui nomen erat *Numerus Syrorum Severianus Alexandrinus* (hod. *Salla Maghnia*). Vid. C. Inscr. 8, p. 910, n. 10470, ubi : *a N(umero) Syr(orum) Pomariam* (*hod. Tlemsen*) *M. P. XXVIIII, Sig(am) M. P. ... VIII* (XXXVI dedit Carthy l. l. p. 7). Ruinæ oppidi in loco nunc *Takebrit* dicto ad lævam *Tafna* (i. e. Sigæ) fluvii ripam, 3 m. p. ab ostio ejus. « Au Xe siècle Siga avait fait place à la ville arabe d'*Archkoul* dont le nom est resté aux terrains de l'embouchure de la Tafna et à l'île située vis-à-vis, sous la forme H'archgoun, francisée en Rachgoun. Cette île de Rachgoun, aux falaises escarpées, est l'Ἄκρα de Scylax, en même temps que la baie en avant de laquelle elle s'élève est le portus Sigensis. » CARTHY. l. l. Portum hunc ap. Scylacem Μής nomine indicari suspicor. Cf. Itinerarium maritimum p. 513, ubi in insularum recensu hæc leguntur : *Item inter Carthaginem Spartariam et Cæsaream Mauritaniam : Insula Erroris et Tauria inter se habent stadia LXXV* (leg. CXXV). *Ad has supra dictas insulas a Calama de Mauritania stadia LXXV. Ad Mecas insula Acri* (Ἄκρη ionice pro Ἄκρα). — *Inss. Stœchades*. Sic hæc corrigenda sunt. Vulgo : ... *de Mauritania Admecas* (*Amecas* v. l.) *stadia LXXV. Insula Crinis et* (*et* om. in 3 codd.) *Stœchadis*. Ex his *Erroris insula* (*quasi* πλάνης νῆσος i. e. Πλανησία, Πλανασία, frequens insularum nomen) hodie est *Ile Plane*, promontorio quod *Cap Falcon* nunc vocatur objecta, Ψαμαθὸς νῆσος Scylacis; inde 125 stadia occasum versus distans *Habibas* insula occurrit et juxta eam alia quædam, e regione *Sigale* promontorii et fluvii cui *Sidi Barti* appositum est. Alterutra harum est *Tauria* Itinerarii et Βαρτὰς νῆσος Scylacis, cui oppositus erat Βαρτὰς λιμήν. *Mecæ* i. q. Μής Scylacis. Στοιχάδες vero sunt insulæ tres ab ortu occasum versus porrectæ, quæ hodie *Zafarines* vocantur. — Ceterum a Malva fl. Sigam oræ longitudo est c. 60 m. p., 52 sec. Ptol., 113 sec. Itin., 125 sec. Strabonem. ‖ — 3. Ἀσσαράθ] sic A, Ἀσσάραθ BEZ, Ἀσσάρα ed. pr., Ἀσαράθ cett.; *Assarath* ed. Vic., *Asarath* edd. Rom. Ulm. Arg ‖ — λδ' ∟''] λδ' δ'' X, λδ' P. Proximum a Siga fluvium, 20 fere m. p. a portu Sigensi distantem, ex Itinerario novimus *Salsum* fluvium, hod. *Oued Malah* sive hispanice *rio Salado*. Hunc igitur esse Assarath Ptolemæi credi possit; at nomen suadet indicari potius hodiernum *Isseur* fluvium, qui in mare non egreditur sed ab oriente in Sigam (*Tafna*) influit. « La forme ptoléméenne du mot Isseur semble s'être maintenue jusqu'à l'époque arabe. Le manuscrit du Bekri (X[e] siecle de notre ère) de la bibliothèque de Paris ... porte *Assarah*;... mais le ms. d'Alger et celui de Londres écrivent seulement *Asar*, *Asser*. » CARTHY. p. 45. *Isaris* legitur in Geogr. Rav. p. 158, a quo Mauretaniæ Cæsariensis fluvii recensentur : *Usar* (sic etiam Plinius 5, 22, Σίσαρ Ptol.; hodie *Oued Djemmi*, a Saldis ortum versus occurrens, prope quem in mediterraneis est *Thala Uzzai*, Οὔσσαρα Ptolemæi), *Agilaum* (*Agilama?*, Χυλημάθ Ptol., hod. *Chelif*). *Mina* (hod. *Mina* in *Chelif* influens, ad quem Mina oppidum), *Sira* (*Sirat* ap. el Bekri; hod. *el Hammam*. Ad eum fuisse videntur *aquæ Sirenses*. V. C. Inscr. 8, n. 9745. In vasta planitie quam perfluit *Sirat* atque Arabes etiamnum *Sirat* vocant, Σώρας Ptolemæi habitasse probabile est), *Tasagora* (hod. *Tenazera*, ut videtur, in Siram influens, ad quem *Tacasora* oppidum), *Isaris* (hod. *Isseur*), *Nigrensis* (fort. h. *Safraf*, *rivière de Tlemsen*, in *Isseur* fl. incidens, ad quem *Ripas Nigras*, quarum Rav. p. 160, 10 meminit, fuisse Carthy censet), *Ligar* (*Siga* em. Carthy), *Malba* (h. *Malouia*). ‖ — 4. Πόρτος Μάγνος] Πορτόσμαγνος BZ, Πορτώμαγνος ΦΨ, Arg., *Portomagnus* ed. Ulm., Πόντος μάγνος C. Portum Magnum fuisse ubi nunc est *Vieil Arzew* sive *St.-Leu* titulis ibi repertis constat. Vid. C. Inscr 8, p. 835 et 909. In columnis miliariis n. 10456, 10457 : *A port. Magn.* In Ptolemæi tabula Portus

				Latin		
Χυλιμὰθ ποτ. ἐκβολαί	ιγ'		λδ'	Chylimath fluvii ostia	13°	34°
Κούϊζα κολωνία	ιγ'	γ''	λδ'	Quiza colonia	13° 20'	34°

Magnus a Chylimath fluvio 30 m. p. distat eaque distantia satis accurata est; perperam vero totidem fere m. p. intercedunt inter Portum et Sigam oppidum, quum juxta oram sint fere 100 m. p. Ex Itinerarii numeris colliguntur 135 m. Ante Portum Magnum ponendus erat Deorum portus s. portus Divinus (hod. *Mersa Kebir*), quem Ptolemæus præter ordinem inter Quizam et Arsenariam collocat. De portu Magno cf. Mela 1, 29, Plinius 5, 19, Ravennas p. 156, 13. 345, 16, Guido p. 517, 3, Anon. Cosmogr. p. 89 ed. Riese, Itin. p. 13. Portum divinum præter Itin. et Rav. commemorat Strabo 17, 3, 9 : Μετὰ δὲ τὴν Σίγαν Θεῶν λιμὴν ἐν ἑξακοσίοις σταδίοις (satis accurata distantia). εἶτ' ἄλλοι ἄσημοι τόποι. — Itinerarium p. 13 ita habet :

		cod. Escr.
Portu Sigensi		
Camarata	12	
Ad Salsum fl.	12	
Ad Crispas	25	
Gilva colonia	6	
Castra puerorum	26	
Portus Divinus	18	
Portus Magnus	36	
Quiza municipium	40	
Arsenaria	40	
Cartenna colonia	18	
Iar castellum	24	14
Cartili	12	15
	70	53.
Gunugus	12	12
Cæsarea colonia	22	12

In his quæ inter portum Sigensem et Portum Divinum media nominantur, non sunt oræ maritimæ, sed ad viam pertinent quæ erat juxta australem partem lacus permagni, haud longe a mari per hunc tractum extensi. Gilva haud dubie est Γιγλουί Ptolemæi. Cum *Camarata* nomine cf. *Fons Camarata* in Tab. Peut. p. 295 ed. Lapie, inter Mileu et Chulchul medius. Nomen ei fuerit de camarato opere seu fornice quo inclusus fons tectusque. Eodem nominis sensu Camaratam Itinerarii refero ad *Ain* (i. e. fontem) *Temouchent* a Siga c. 18 m. p. ortum versus distantem. Oppidum ibi antiquum fuisse titulis (C. I. 8, p. 838) probatur, at nomen ei *Safar* fuisse, ut Willmanns conjecit, ex iis non consequitur. Facilis vero conjectura est *Temouchent* esse Τιμιχί Ptolemæi et *Safar* ab eodem Ἀπφαρ dici. Hæc igitur mediterranea sunt. Maritima autem hujus oræ loca præbent Ravennas p. 345 et Guido p. 517, ubi : *portus Sigensis. Galama* (*Calama* Guido). *Valonice. Portus Magnus.* Ex his Calama in Ptolemæo Κάλαμα scribitur ac perperam inter mediterranea recensetur. Maritimum oppidum fuisse ex Itinerario maritimo patet ex eoque colligitur quærendum esse ad hod. *Cap Lindles* e regione insularum de quibus dixi p. 593, 2. Calama hæc initium est viæ in Itin. p. 36, ubi :

Calama	
Ad Rubras	20
Ad Albulas	30
Ad Dracones	14.

Ex his 50 m. p., quæ a Calama ad Albulas computantur, ad thermas et antiquitatis rudera ducunt quæ sunt in hod. *Sidi Abdeli*, thermarum vero locus ipso nomine antiquo indicatur (Cf. τὰ Ἄλβουλα ὕδατα prope Tibur in Latio ap. Strabon. p. 208 Cas.). Easdem aquas *Tepidas* dicit Ravennas p. 160 : *Dracones. Tepidas.* — Valonice prope hod. *Cap Falcone* alicubi steterit. ‖ — 1. Χυλιμάθ] sic BEZΦΨ, edd. Arg. Vic., Χυλήμαθ cett. — ἐκβολή BEZ. Hodie *Chelif*, Mauretaniæ Cæsariensis fluvius maximus. Idem, ut videtur, ap. Rav. p. 158 *Agilaam* vocatur. (Cf. *Sidi Aguellam* ad lævam *Chelif* fluvii ripam, 19 m. p. ab hodierno *Orleansville* occasum versus.) Eundem esse Tzschukkius censet *Sardabalem* ap. Melam 1, 31, ubi post Iol Cæsaream occasum versus nominantur : *Cartinna et Arsinna oppida et Avisa* (i. q. *Quiza*) *castellum et Laturus sinus* (ad quem est Magnus portus) *et Sardabale* (*Sardaval* Plin. 5, 21) *fluvius*. At series nominum suadet Sardabalem esse potius eum qui aliis *Sira* seu *Sirat* vocatur. ‖ — 2. Κούϊζα] Βούιζα DFLMNOPRWΞΞ ed. pr., *Vuiza* ed. Rom. ‖ — κολωνία] κόλπος L; om. ed. pr. Cf. Mela 1, 31 : *Avisa castellum.* Plinius 5, 19 : *Quiza Xenitana peregrinorum oppidum.* Itin. p. 13, 9 : *Quiza* (*Quita* cod. Esc.) *municipium.* Geogr. Rav. p. 155, 6 : *Quetas.* In Actis Concil. *Quidiensis episcopus.* Coloniam alius nemo dixit, nisi cum Marquardtio (*Ræm. Staatsverwaltung* 1, p. 488 ed. 2) eam quæsiveris in titulo Auziensi (an. 251 p. Chr.), in quo (n. 9045 p. 773) legitur : *decurioni III coloniarum Auziensis et Rusgunensis et Equiz(etensis).* At hæc ad Equizetum oppidum inter Auziam et Sitifin situm, cujus titulos vide in C. I. 8, p. 751, referenda esse recte monuit Mommsen. Quiza in Ptol. tabula ad ripam dextram Chylimath fluvii ponenda erat. Nunc locus vocatur *Pont de Chelif.* Tituli ibi reperti v. in C. I. 8,

Θεῶν λιμήν	ιγ'	L''	λγ'	L''δ''	Deorum portus	13°	30'	33°	45'
Ἀρσεναρία κολωνία	ιγ'	L''γ''	λγ'	L''γ''	Arsenaria colonia	13°	50'	33°	50'
Καρτέννου ποτ. ἐκβολαί	ιδ'	δ''	λγ'	γο''	Cartenni fluvii ostia	14°	15'	33°	40'
Κάρτεννα	ιδ'	L''	λγ'	γο''	Cartenna	14°	30'	33°	40'
Καρήπουλα	ιδ'	L''γ'	λγ'	γο''	Carepula	14°	50'	33°	40'
Ἴαρ κώμη	ιε'	ϛ''	λγ'	L''	Iar vicus	15°	10'	33°	30'
Γούνουγον κολωνία	ιε'	L''	λγ'	L''	Gunug*u* colonia	15°	30'	33°	30'

p. 823. In n° 9699 legitur : *Dispunctor reipublicæ Q(uizensium) et curator.* ‖ — 1. λγ' L'' δ''] λγ' δ'' A, λγ' L'' ed. pr. Deorum portum præter ordinem collocari dixi p. 593, 4. ‖ — 2. κολώνεια FLNΞ. Cf. Plinius 5, 19 : *Arsenaria* (*Arsennaria* cod. Leid.) *Latinorum, III milibus p. a mari.* Mela 1, 31 : *Arsinna.* Itin.: *Arsenaria.* Rav. p. 156, 2 : *Arsenarium*, p. 345, 17 et Guido p. 517, 4 : *Cersenaria.* In Actis Concil. *episcopus Arsinnaritanus.* Stetit ad *Magrua* promontorium, ubi nunc *Sidi Bou Ras.* Tituli loci in C. I. 8, p. 828. A Quiza distantia 40 m. p. in Itin. satis recte habet ; at a Cartenna non sunt 18, sed circ. 30 m. p. ‖ — 3. Καρτέννου] Καρτένου PLNΦΨ ed. pr. et pr. manu A, *Carthenni* ed. Vic., *Catherui* ed. Ulm. ‖ — ἐκβολή BEZ. ‖ — ιδ' δ''] ιγ' δ'' ed. pr. Cf. Iulius Honorius p. 52 ed. Riese : *Fluvius Cartennas nascitur in campo Mauro.* Hodie *Oued Mourga* fluvius exiguus prope urbem defluens. ‖ — 4. Κάρτεννα] sic PR libro 8, 13 ; Καρτένναι FVW ed. pr., Κάρτιννα A²DMORΞ, Κάρτινα A¹FLNSXΔΩΞ et plurimi codd. lib. 8, 13, Καρτῆναι Φ, Καρῆναι BEZ, *Carenæ* edd. Vic. Ulm. Arg. Versum om. Ψ. ‖ — ιδ' L''] ιδ' L'' γ'' ed. pr. Cf. Plinius 5, 20 : *Cartenna, colonia Augusti, legio secunda.* Itin. p. 14 : *Cartenna* (*Cartenas* cod. Esc.) *colonia.* Mela 1, 30 : *Cartinna.* Gennadius De viris illustr. 77 : *Cartenna.* Anon. Cosmogr. p. 89 ed. Riese : *Chartennas.* Iulius Honorius p. 54 : *Artennites gens.* In not. episcop. *Cartennitanus episcopus.* Augustinus ep. 93 : *Nisi quisquis hoc audiverit, Cartennas vererit vel in viciniam Cartennensium, mundari omnino a delictis suis non poterit.* « Ex hac colonia fuerunt martyres Cartennenses. Victor *Cartennæ Mauritaniæ civitatis* episcopus scriptis in Arianos libris notus est. In Martiani mss., quorum excerptis utor, *Carnennæ*, *Carnennea*, unde *Cartennæ* refingendum arbitror. » Wesselig. ad Itin. p. 14. Nunc *Tenes.* Tituli loci in C. I. 8, p. 824. In n. 9663 legitur : *C. Fulcinio... qui inruptione Baquatium coloniam tuitus est, testimonio decreti ordinis et populi Cartennitani et incolæ primo ipsi, nec ante ulli, ære collato.* ‖ — 5. Καρήπουλα] Καρίπουλα SΩ. ‖ — ιδ' L'' γ'' λγ' γο''] ιδ' δ'' λγ' γ'' ed. pr. A Cartenna Cæsaream nos supputamus 54 m. p ; in Ptolemæi tabula vitiosa sunt 125 m.; ex Itinerarii numeris colliguntur 70 m.; sin his substitueris numeros codicis Escorialensis, obtines 53 m., quot res postulat. Ceterum quoniam idem codex in summa 493 m. p., quæ p. 5 a Russader ad Cæsaream esse perhibentur, cum ceteris codicibus consentit, nostro loco discrepantes hujus codicis numeros non librariorum culpa in ceteris libris corruptos, sed in prototypo codicis Escor., quod alias ob causas in Africa scriptum esse puto, a viro docto correctos esse suspicor. Secundum hos igitur situs locorum tabulis inscribendus est, quum certioribus indiciis destituamur. De Carepula s. Caripula aliunde non constat. Ni fallor eadem est quæ Cartilis Itinerarii atque post Iar commemoranda erat. ‖ — 6. Ἴαρ κώμη] sic XVWR, Καρκώμη cett., *Corcoma* ed. Vic. ‖ — ιε' ϛ'] ιδ' ϛ'' ed. pr., ιε' L'' DPRVWΞ, ιε' γ'' X. ‖ — λγ' L''] λγ' γ'' ed. pr. In Itinerario *Iar castellum* codices plurimi, *Castelliar* codex Escor., *Lar castellum* codices quattuor et Geogr. Rav. p. 156. 346 et Guido p. 517. Hæc Λάρ scriptura etiam in Ptolemæi codicibus quibusdam ita indicata fuerit ut juxta Ἴα adscriberetur Λά, quod hinc in sequentem versum migravit, adeo ut ibi Γνοῦτον abiret in Λάγνουτον. Pertinere huc videtur qui in Not. eccl. nominatur episcopus *Castelli-iabaritanus* (Iarbarit ?). ‖ — 7. Γούνουγον] vel fort. Γουνουγού de conj.; Γνοῦτον κολωνία X, Λάγνουτον cett. (nisi quod Λάγνουντον SΩ, *Laguntum* ed. Rom.), missa voce κολωνία. Oppidum a Cartenna sec. Ptol. 50 m. p. distat, sec. Itinerarii codices plurimos 48 m., sec. cod. Escor. 41 m. Plinius 5, 20 post Cartennæ mentionem pergit : *Item colonia ejusdem* (Augusti), *deducta cohorte prætoria, Gunugu* (*Gunugi, Gunigu* v. l.). *Promontorium Apollinis oppidumque ibi celeberrimum Cæsarea, Iubæ regia a Divo Claudio coloniæ jure donata.* In titulo Cæsareæ n. 9423 p. 869 legitur *Gunugitanus*, in titulo Auzensi n. 9071 p. 777 : *Gun(ugitanus)*. In Not. episc. : *Gunigitanus.* In Itin. p. 15, 1 *Gunugus* (sic cod. Esc.), *Ganucus, Canucus.* In. G. Rav. p. 156 *Gunubus*, p. 346 *Gunagus*, in Guidone p. 517 *Cunagus.* Cum scriptura *Canucus* conf. Κανουκίς p. 596, 3, quam pro alius oppidi nomine vendidit Ptolemæus. ‖ — P. 596, 1. ιε' L'' γ''] sic X, ιε' ϛ'' ed. pr., ιε' L'' cett., 17 1/2 ed. Vic. ‖ — λγ' γο''] λγ'

Ἀπόλλωνος ἄκρον	ιε'	∠''γ''	λγ'	γο''	Apollinis promontorium	15°	50'	33°	40'
Κάστρα Γερμανῶν	ιε'	∠''γ''	λγ'	∠''ιβ''	Castra Germanorum	15°	50'	33°	35'
Κανουκίς	ις'	∠''	λγ'	∠''	Canucis	16°	30'	33°	30
Χιναλὰφ ποτ. ἐκβολαί	ις'	γο''	λγ'	γ''	Chinalaph fluvii ostia	16°	40'	33°	20'
Ἰὼλ Καισάρεια κολωνία	ιζ'		λγ'	γ''	Iol Cæsarea colonia	17°		33°	20'
Τίπασα	ιζ'	∠''	λγ'	γ''	Tipasa	17°	30'	33°	20'

ς'' ed. pr. ‖ — 2. Γερμανῶν] Γερμάνων Z. ‖ — ιε' ∠'' γ''] ιε' ς'' γ'' (sic) A, ιε' ς'' ed. pr., 15 2/3 ed. Rom., ιε' ∠'' BEXZ, edd. Vic. Ulm. Arg. ‖ — λγ' ∠'' ιβ''] λγ' ς'' ιβ'' (sic) A, λγ' ∠'' D, λγ' ς'' ed. pr. ‖ — 3. Κανουκίς] Κανουκκίς X ed. pr., edd. Ulm. Arg., Καννουκίς Ψ, *Canucris* ed. Vic. ‖ — ις' ∠''] ις' ς'' DPRSVWΞΩΣ, ιε' γο'' X. ‖ — λγ' ∠''] λγ' ς'' ed pr., λγ' δ'' X. ‖ — 4. Χιναλάφ] Χιναλάφου A, Χινάφαλ ed. pr., Χιλιναφ ed. Arg., *Calinaph* ed. Ulm. Fortasse legendum Χιναλάθ, collatis fluviorum nominibus Χυλιμάθ, Ἀσσαράθ, Νασαβάθ. ‖ — ις' γο'' λγ' γ''] ις' γ'' λγ' ς'' ed. pr. ‖ — 5. Ἰὼλ Καισάρεια] Ἰωλκαισάρεια Z, *Iulia Cæsarea* cod. lat. Basil. et ed. Lugd., notante Wilbergo; κολωνία add. ex X. Cf. C. Inscr. 8 n. 9401 : *splendidissima colonia Cæsariensis*; n. 9480 : *C(olonia) C(laudia) C(æsariensis)*; in titulo urbano vol. 6, n. 3262 : *col. (Claudia) Cæsaria Mauretania.* Cæsaream e regione Tarraconis sitam esse Marinus Tyrius statuit, improbante Ptolemæo p. 39, 24, qui p. 153, 3 Tarraconem (16° 20') 40' a Cæsareæ meridiano occasum versus ponit. Reapse meridiani differunt gradu integro et paullo amplius. — Primus Iol urbis notissimæ meminit Scylax c. 111, ubi codex : Ἰουλίου ἄκρα καὶ πόλις καὶ λιμήν ; deinde Mela 1, 30, Strabo 17, 3, 12, Plinius 5, 20, Dio Cass. 60, 9, Eutropius 7, 5, Solinus 25, 16, Ammianus 29, 15, 18, 42, Orosius 7, 33, Procopius B. Vand. 2, 5, 20, Itin., G. Rav., Iulius Honorius, Notit. episc. Hodie *Cherchel.* Iol Cæsarea quum a Gunugu nonnisi 12 m. p. distet, in Ptolemæi tabula eo fere in loco collocanda erat ubi ponuntur *Castra Germanorum*, quæ quidem ad ipsam Cæsaream sita fuisse puto. Nam Apollinis promontorium, prope Castra a Ptolemæo positum, a Plinio ita commemoratur ut juxta Cæsaream quærendum sit nec differat ab ἄκρᾳ Ἰουλίᾳ Scylacis. Porro in Cæsareæ titulo mutilo, n. 9357, ultimi versus ita habent :

M..T. . . . .
RATO. . . . .
GERM. . . . .

Quæ ad milites castrorum Germanorum referenda esse proclivis conjectura est. Adde quod Mommsenius in C. I. p. 800 monet non pauca indicia titulos præbere et milites provinciæ et classem prætoria habuisse Cæsareæ. — Canucis ab Iol 25 m. p. distans haud diversa est a Gunugu, ut jam monui p. 595, 7. — Chinalaph fl. qui sit in tanta rerum confusione dicere difficile est. Si recte ponitur inter Gunugu et Iol, hodie est *Oued Messelmun*. Regio *Cherchel* urbi propinqua hod. *Chenua* vocatur. ‖ — 6. ιζ' ∠''] ιζ' ς'' A ed. pr. ‖ — λγ' γ''] sic ed. pr., λγ' ς'' A, λγ' ∠'' cett. Plinius 5, 20 Tipasam a divo Claudio Latio donatam esse prodit ; *coloniam* dicunt Itin. l. l. et titulus 9290 (*colonia Tipasensis*). Cf. C. I. 2, n. 2110 : *ordo Tipasensium* ; Iulius Honor. p. 47 15, Rav. p. 155, 12 et 346, 4, Anon. Cosmogr. p. 89, 33, Ammianus 29, 5, 17, Victor Vitensis Persec. Vandal. 5, 6 (*Typasensis majoris Mauritaniæ civitas*), Optatus Milevitanus Schism. Donat. c. 18 (*Thipasa Cæsariensis Mauritaniæ civitas*), Notit. Episc. — Ruinæ peramplæ ad vicum *Tefessed* dictum, cui nunc priscum Tipasæ nomen Francogalli reddiderunt. Vid. Leclerc in *Revue archéol.* 1850 p. 553-558. « Les ruines de Tipasa, vir doctus ait, sont les plus grandes que l'on puisse voir en Algérie. Je ne connais à leur comparer que celles de Lambèse... Les ruines ont plus d'une lieue de long, un peu moins d'une demi-lieue dans leur plus grande largeur. »

ITINER. p. 15.		TAB. PEUT.	
Cæsarea col.			
Tipasa col.	16		
Casæ Calventi	15		
Icosium col.	33		
Rusguniæ col.	15		
Rusubbicari.	24	Rusibricari Matidie.	
Cisi mun.	12	Cissi mun.	22
Rusuccuro col.	12	Rusucurru col	12
Iomnium mun.	18	Lomnio mun.	28
		Rusippisir mun . . .	42
Rusazis mun	38	Rusazu mun.	23
Saldis col.	35	Saldas col.	25
A Caesarea Saldas.	218		

Οὐία	ιζ' γο''	λγ'	Via	17° 40'	33°
Ἰκόσιον	ιη'	λγ'	Icosium	18°	33°
Σαύου ποτ. ἐκβολαί	ιη' ς'	λγ'	Savi fluvii ostia	18° 10'	33°
Ῥουσγόνιον	ιη' ∠''	λβ' ∠''δ''	Rusgonium	18° 30'	32° 45'
Ῥουσίβικαρ	ιη' ∠''δ''	λβ' ∠''γ''	Rusibicar	18° 45'	32° 50'
Μοδούνγα	ιθ' ς''	λβ' ∠''γ' ιβ''	Modunga	19° 10'	32° 55'
Σέρβητος ποτ. ἐκβολαί	ιθ' ∠''	λβ' ∠''γ''	Serbetis fluvii ostia	19° 30'	32° 50'

1. Οὐία] Οὔια MNOSΩ, Οὐία ἢ Ὄνγα A, *Via sive Onga* ed. Rom., Ὄνια C. || — ιζ' γ'' λγ' ς'' ed. pr. A Tipasa Icosium in Ptol. tabula c. 38 m. p., nobis 14 m., sec. Itin. parum accurate 48 m. p. Uia igitur prope *Oued Shiffa* quærenda foret. In Itin. inter Tipasam et Icosium ponuntur *Casæ Calventi*, quarum locus ob incertam distantiarum rationem incertus est. (Calventius quidam in Africæ titulis n. 2668 et 6061). Si forte easdem Ptolemæus indicavit, Οὐία ex Οὐίλλα natum esse putaveris. Alia Οὐίλλα κώμη § 6 nominatur. In Ravennate p. 346, 5 medium inter Tipasam et Icosium memoratur *Ubori* (*Ciborim* ap. Guidonem), cujus fuerit *Oboritanus* episcopus Mauritaniæ Cæsariensis. An hod. *Ain-Tagurit* et *Koubre-er-Rumiah*, *monumentum commune regiæ gentis*, quod inter Cæsaream et Icosium nominat Mela 1, 31? Cf. Barth. *Wanderungen* etc. p. 57. || — 2. Ἰκόσιον] *Itosium* ed. Ulm. Hodie *Alger* sec. distantiarum notas in Itin. et titulum loci n. 9259, in quo: *ordo Icositanorum*. Sec. Plinium 5, 20 *a Vespasiano Latio donatum*, sec. Itin. p. 15 *colonia*. Mela 1, 31: *deinde Icosium*, *Ruthisia urbes* ... *et fluentes inter eas Aucus et Nabar*. De nominis origine fabulæ ap. Solinum 25, 17 et Ammianum 29, 5, 16. *Icositanus* episcopus in Not. eccl.; *Icosium* ap. Guidonem p. 517, 10, *Ycosium* ap. Rav. p. 346, 6, *Egosium* ib. p. 155, 11. || — 3. Σαύου] Σύνου B, *Syni* ed. Vic., *Aves* Plinius 5, 21, *Aucus* Mela l. l.; hodie *Oued Haratch*, ut videtur, in medium sinum qui inter Icosium et Rusgunium est, egrediens. Ab hoc fluvio perexiguo distinguendus est (quamvis non distinguatur in tabula codicis L) Savus vel Sabas, cujus mentio fit § 6, ubi: παρὰ τὰς τοῦ Φοιμίου ποταμοῦ πηγάς, ὃς συμβάλλει τῷ Σαύῳ (Σάβᾳ v. l.) ποταμῷ Σουβουργία 21° 28° 20'. Quibus magnus ille fluvius designari videtur qui in oræ descriptione Νασαβάθ vocatur. Ad superiorem hujus fluvii cursum (h. *Bou-Sellam*) quærendum *Ad Sava municipium*, a Sitifi 24 m., a Tamanuna 25 m. p. dissitum (Itin. p. 40. Tab. Peut.). || — λγ'] λγ' γ'' ADFLMNOPRSVWΔΞΞ; λγ' γ'' ιβ'' X. || — 4. Ῥουσγόνιον] sic X, Ῥουστόνιον cett. In Itin. p. 16, 1: *Rusguniæ colonia*. Rav. p. 155, 10: *Rusguniæ*, p. 346, 7: *Ruguniæ*, Plinius 5, 20: *colonia Augusti Rusguniæ* (sic cod. Leid.; *Rusconiæ* v. l.). *Colonia* vocatur etiam in tit. n. 9045. 9047. Eadem num sit *Ruthisia* ap. Melam l. l., dubium est. Fuit in hod. *Cap Matifou*, ubi vicus *Temendfust*. Tituli ejus loci in C I. p. 792, inter quos n. 9247 et 9249 præbent v. *Rusguniensis*. Episcopus *Rusguniensis* in Not. eccles. Oppidum ab Icosio 15 m. p. (c. 30 sec. Ptol.) distare recte statuitur in Itin. || — ιη' ∠''] ιη' ς'' ed. pr. || — λβ' ∠'' δ''] λβ' β'' ∠'' δ'' (sic) L, λγ' ed. pr. || — 5. Ῥουσίβικαρ] sic X, Ῥουσίκγβαρ FN, Ῥουσικίβαρ Z, Ῥουσίκιβαρ cett. In Itin. p. 16, 2 plurimi codices *Rusubbicari* (*Rusubuiccario* cod. Esc., *Rusubbiccari*, *Russubbicari*, alii codd.); in Geogr. Rav. p. 346, 10 *Rusuvicaris*; in Tab. Peut. *Rusibricari Matidie*. « Anastasius *Rusubiscarim*, male. Notus ex Collationis cap. 197 Constantius episcopus *Rusubicariensis* est. » WESSELING. Matidia Tabulæ Peut. eadem est Marcianæ Trajani sororis aut filia aut neptis, cujus erant *Pacciana Matidiæ*, quæ in Itin. p. 18, 4 nominantur. Præterea in titulo n. 8812 ad hod. *Bordj Medjana* (*munimentum nomine Mediana* ap. Ammian. 29, 5, 45) reperto legitur: *terminationes agrorum definitionis Matidiæ adsignantur colonis Kasturrensibus*. — A Rusgunio usque ad Rusucurru, quod hodie esse *Tigzirt* tituli fide nunc constat, in nostris tabulis 55 m. p. melior, quorum loco in Ptolemæi tabula habes c. 88 m. p.; recte tamen in medio fere hoc tractu ponitur Serbes fluvius, qui aperte est hod. *Isseur*, ostio suo a Rusgunio c. 30 m. (50 sec. Ptol.), a Rusucurru 25 m. (38 sec. Ptol.) distans. Rusibicar, 24 m. p. a Rusgunio sec. Itin. ponendum, ab Serbete 6 m. p. occasum versus distaret; Modungam, cujus unus Ptolemæus meminit, ad ostium fluvii quærere licet; Cissi municipium 22 m. p. a Rusibicar sec. Tab. Peut. dissitum, locum inveniet ad hod. *Dellis*; Addyme, aliunde non nota, sec. Ptol. in brevi 12 m. p. spatio inter *Dellis* et *Tigzirt* interjecto alicubi fuisse debet. || — ιη' ∠'' δ''] ιη' ς'' δ'' (sic) A, ιη' δ'' ed. pr. || — λβ' ∠'' γ''] λβ' ς'' γ'' A, λβ' δ'' ed. pr. || — 6. Μοδούνγα] Μοδούγγα ed. pr., Μοδοῦνγα ABCDEMNOPSVWZΔ, Αὐδουνγα X. Nescio an in *Modunga* lateat *Matidia* atque *Rusibicar Matidiæ* in duorum oppidorum nomina discerptum sit. || — ιθ' ς''] ιθ' ∠'' FN. || — 7. Σέρβητος] Σέρβεντος L.

Κισσή	ιθ' ∠''δ''	λβ' ∠''γ''	Cissa	19° 45'	32° 50'
Ἀδδύμη	κ'	λβ' ∠''γ''	Addyme	20°	32° 50'
Ῥουσουκκόρου	κ' δ''	λβ' ∠''δ''	Rusuccoru	20° 15'	32° 45'
Ἰόμνιον	κ' ∠''	λβ' ∠''δ''	Iomnium	20° 30'	32° 45'
Ῥουσουβιρσίρ	κ' ∠''δ''	λβ' γο''	Rusubirsir	20° 45'	32° 40'
Ῥουσαζοῦς	κα'	λβ' γο''	Rusazus	21°	32° 40'
Οὐάβαρ	κα' ∠''	λβ' ∠''	Vabar	21° 30'	32° 30'

Hodie *Isseur.* ‖ — ιθ' ∠''] ιθ' ϛ'' ed. pr., 19 1/3 ed. Vic. ‖ — λβ' ∠'' γ''] λβ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 1. Κισσή] Κισσά A; *Cissi municipium* Tab. Peut., *Cisi mun.* Itin. p. 16, 3, *Cysi* et *Gisi* codd. Rav. p. 346, 11, *Casi mun.* Guido p. 317, 16. « Ex Collatione Carthagin. c. 208 notus est Flavosus *Cissitanus* et ex Notitia Africæ Reparatus *Cissitanus* inter Maurelaniæ Cæsariensis patres. » Wesseling. ‖ — λβ' ∠'' γ''] λβ ϛ'' γ'' (sic) A, λβ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 2. Ἀδδύμη] Ἀδδήμα A, *Addima* ed. Ulm. ‖ — 3. Ῥουσουκκόρου] sic X, Ῥουσουκκόραι ed. pr., Ῥουσοκόρρου C, Ῥουσοκορον, *Russocorum*, edd. Arg. Vic., Ῥουσοκόρου cett. codd., *Rusocorum* ed. Ulm., *Rusocorthu* ed. Rom.; *Rusuccuro colonia* Itin. p. 16, 4, *Rusuccurro* et *Rusuccurru* ib. var. lect. p. 36, 3. 39, 1; *Rusicurum* Rav. p. 155, 9; *Rusucurum* (*Rusucurrum* v. l.) *municipium* ib. p. 346, 12; *Rusicorus municipium* Guido p. 517, 12; *Rusucurru* Tab. Peut. — Plinius 5, 20: *Rusucurium* (*Rusucurum* v. l.) *civitate honoratum a Claudio.* « In Actis S. Marciani municipium est: *Erat beata Martyr Marciana civis Rusuccuritani municipii*: sic enim recte Bollandus legit pro *Rusuguritani*, quod codices offerebant. » Wesseling. In Notit. episc.: *Rusucurritanus.* Ruinæ oppidi in loco *Tagzirt* dicto. Tituli loci in C. I. p. 767. Inter eos n. 8995 in lapide ante templum posito ita habet: *Genio municipii Rusuccuritani. C. Iulius Russici filius Quir. Felix Rusuccuritanus, decurio ab ordine allectus, præfectus pro II viris atque ab ordine electus II virum, item II virum quinquennalium, flamen Augustorum, augur perpetuus, deposita ad solum domo sua veteri, templum et statuam sua pecunia fecit et dedicavit.* His oppidi locum indicari recte monet Willmans p. 766 contra eos qui Rusuccuru ad hod. *Dellis* stetisse putabant. ‖ — κ' δ''] κδ' F. ‖ — λβ' ∠'' δ''] λβ' ∠'' γ'' A, λβ' δ'' ed. pr., 32 2/3 ed. Rom. ‖— 4. Ἰόμνιον] Ἰέχνιον ADFMNOΔΣ. ‖ — κ' ∠''] κ' ϛ'' A ed. pr. ‖ — λβ' ∠'' δ''] λβ' ϛ'' δ'' (sic) A, λβ' δ'' ed. pr. Cf. Itin. p. 17, 1: *Iomnium* (*Lomnium* v. l.) *municipium*; Tab. Peut.: *Lomnio municipio*; Rav. p. 346, 13: *Lomnio*; Guido p. 517: *Lomnium* et deinde *Ionmon*. In Collatione Carthag. c. 208 nominatur *Honoratus episcopus Iomnitensis*, monente Wesselingio. Situs hujus et sequentis oppidi ex Itinerariis et Ptolemæo definiri nequit; nam quum a Rusucurro ad Saldas revera non multum ultra 60 m. p. sint, Ptolemæi tabula minimum 88 m. exhibet, ex Itinerario vero 91 m., ex Tab. Peut. 118 m. colliguntur. Sin ad ruinas superstiles attenderis, locorum ratio hæc erit:

Rusucurru	h. *Tagzirt.*		
Iomnium	h. *Taksept* ruin.	4 m.	(18 Itin., 28 T. P.)
Rusubirsir	h. *Zeffoun* ruin.	16 m.	(om. It.; 42 T. P.)
Rusazu	h. *Sidi Daoud* ad *Cap Sigli*	22	(23 T. P.; 38 ab Iomn. Itin.)
Saldæ	h. *Bougie*	22	(25 T. P., 35 Itin.)

De titulis in *Taksept* repertis v. C. I. p. 766. ‖ — 5. Ῥουσουβιρσίρ] Ῥουσούβιρσιρ FLMNOPSVWΔΩ, Ῥουσουβησήρ ed. pr., *Rusubirsirium* ed. Ulm., Ῥούσου βιρσίρ ΦΨ, Ῥουσούβιρσις ACDΞ ‖ — κ' ∠'' δ'' λβ' γο''] κ' δ'' λβ' γ'' ed. pr. In Tab. Peut. *Rusippisir municipium*, in Rav. p. 346, 14 *Rusuvisir*, in Guidone p. 517 *Rusubisim*. In Itin. oppidum hoc omittitur. Ab Iomnio sec. Tab. Peut. distat XLII *m.* Corrigendum esse videtur XVII *m. p.* Nominatur *Rusubiritanus* episcopus. Hodie, ut videtur, *Zeffoun*, s. *Azeffoun*, cujus loci tituli in C. Inscr. 8, p. 765. ‖ — 6. Ῥουσαζοῦς] Ῥουσαζούς Σ. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ'' L ed. pr., λθ' γο'' X. Plinius 5, 20: *Rusazus colonia Augusti*. Itin. p. 17, 2: *Rusaris* (sic cod. Esc., *Rusaxis* cett.) *municipium*. Tab. Peut.: *Rusazu municipium* (sub quo nomine denuo adscribitur *Ruza munic.* in via mediterranea a Rusucurru ad Rusazu); Rav. p. 155, 7: *Ruseius munic.*, id. p. 346, 15 et Guido p. 517, 18: *Rusuvis munic.* Idem fortasse est *Ruthisia* Melæ 1, 31. « Huc refert Th. Ruinartus *Idonium Rusaditanum* ex Notitia. Moris enim Afri est Z et D invicem permiscere. » Wesseling ad Itin. Oppidum fuisse videtur ubi nunc *Sidi Daoud* ad *Cap Sigli*. ‖ — 7. Οὐάβαρ] Οὔαβαρ DΣ ed. pr., Οὔαβαρ Γ, Οὔαδαρ L (at Οὔαβαρ in tabula), Οὐαβάρ Φ[1] Arg., Οὐαλβάρ Φ[2], *Valbar* ed. Ulm. *Baparensis* quidam Mauretaniæ episcopus commemoratur in Notit. episc. an. 484, ubi fort. *Vabarensis* scribendum esse, collato Ptolemæo, censet Bœcking in Notit. dign. 2, p. 651. De situ oppidi non constat. Fortasse Vabar a Saldis 25 m. p. non occasum sed ortum versus, haud longe a Choba, ponenda

Σάλδαι κολωνία	κβ'		λβ'	L''
Νασαβὰθ ποτ. ἐκβολαί	κβ'	ς''	λβ'	L''
Χώβα	κβ'	γο''	λβ'	γ''
Σίσαρος ποτ. ἐκβολαί	κγ'		λβ'	δ''
Ἰαρσάθ	κγ'	γ''	λβ'	ιβ''
Αὖδον ἄκρον	κγ'	γο''	λβ'	δ''
καὶ ἐν Νουμιδικῷ κόλπῳ				
Αὔδου ποτ. ἐκβολαί	κγ'	L''γ''	λβ'	

Saldæ colonia	22°		32°	30'
Nasabath fluvii ostia	22°	10'	32°	30'
Chobath	22°	40'	32°	20'
Sisaris fluvii ostia	23°		32°	15'
Iarsath	23°	20'	32°	5'
Audum promontorium	23°	40'	32°	15'
atque in Numidico sinu				
Audi fluvii ostia	23°	50'	32°	

erat. Ibi enim regio est nunc *Babor* dicta, in qua *Bavares* (quorum de incursionibus sermo est in titulis Lambæsitano n. 2615 et Auziensi n. 9049) degisse censet Nau de Champlouis in *Carte de l'Afrique sous la domination romaine. Paris* 1864. Nonnulli cum *Vabar* opp. composuerunt *Nabar* fluvium, cujus Plinius 5, 22 meminit quemque Mela 1, 31 inter Icosium et Rutisiam esse dixit. Quod ut admitti possit, Rutisiam urbem ignotam prorsus esse statuendum est. || — 1. λβ' L''] λβ' ς' ed. pr. Plinius 5, 21 : *Saldæ colonia ejusdem* (Augusti), *item Igilgili* (*Gilcili* cod. Leid.), *oppidum Tucca impositum mari et flumini Ampsagæ.* Strabo 17, 3, 12 : Μεταξὺ δὲ τῆς Καισαρείας καὶ τοῦ Τρητοῦ μέγας ἐστὶ λιμὴν ὃν Σάλδαν καλοῦσι· τοῦτο δ' ἐστὶν ὅριον τῆς ὑπὸ τῷ Ἰούβᾳ καὶ τῆς ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις. Itin. p. 17, 3 : *Saldis colonia.* Tab. Peut.: *Saldas col.*, Rav. p. 346, 15 et Guido p. 517 : *Saldas*; Iulius Honor. p. 47 et Anon. Cosm. p. 89 ed. Riese : *Saldis.* In titulis n. 8931 et 8933 : *Saldæ colonia Iulia Augusta Saldantium Septimanorum immunis.* In Not. episc. : *Salditanus.* Hodie *Bougie.* || — Qui sequitur tractus a Saldis ad Ampsagam fluvium in nostris tabulis juxta oram maritimam est fere 70 m. p., a Ptolemæo autem in 210 m. p. longitudinem inepte extenditur. — Itin. p. 17 et Tab. Peuting. hæc præbent :

Saldis				
Muslubio	27	Itin.	32	T. P.
Coba	28		28	
Igilgili	28		38	
Paccianis Matidie	24		24	
Chulli municipium	60		60	

2. Νασαβάθ] Νασαυάθ BEZ, edd. Vic. Rom., Νασάθ ΦΨ edd. Ulm. Arg., Νασαύα ed. pr. || — κβ' ς''] ιβ' γ'' ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ. || — λβ' L''] λβ' ς ed. pr. Fluvius ad Saldas in mare exiens nunc vocatur *Oued Sahel* et *Oued Msaud* et *Oued Adous.* In mediterraneis ei adjacet Tubusuptus, 18 m. a Saldis distans (Itin. p. 32 2 et 39, 5), hodie *Tiklat*, ut titulo n. 8836 p. 755 bene constat. Idem fluvius a Ptolemæo denuo ponitur *Audi* nomine (23° 50') et prope hunc in mediterraneis Tubusuptus collocatur. Quod juxta Audum fluvium notatur Audum promontorium, hodie est *Cap Carbon*, juxta Saldas exstans. — 3. Χώβα] sic X, Χοβάθ ΦΨ, Χωβάτ ed. pr., Χωβάθ cett.; *Chabath* ed. Vic., *Chubath* ed. Rom. || — κβ' γο''] κβ' γ'' L ed. pr. || — λβ' γ''] 32 1/2 ed. Vic. Cf. Tab. Peut. : *Choba municipium*, Itin. p. 18, 1 : *Coba mun.*, Rav. p. 154 *Chova municipium*, p. 347, 2, Guido p. 517, 21 : *Chosa.* Hodie *Ziama.* Inter titulos loci n. 8375 p. 716 ita habet : *Imp. Cæs. L. Septimio Severo Pio Pertinace Aug. balneæ municipum municipii Ælii Chobæ p. p. factæ dedicantibus L. Aiedio M. fil. Quir. Victore M. Æmilio fil., Arn. Honorato II viris a. CLVII* (196. p. Chr.). Inter episcopos Mauretaniæ Sitifensis in Notit. an. 484 *Coviensis* nominatur. Choba a Saldis distat 28 m. p. In Itin. et P. Peut. inter Saldas et Chobam interponuntur horrea quædam (*Muslubio horreta* T. Peut., *Musluvion orea* Rav. 347, *Mulusbion orea* id. p. 154, 5, *Muslucium orea* Guido p. 517, 2; *Muslubio* [*Musulubio orea* cod. Esc. An *Musulamiôn?* quorum nomen infra Chobam et Igilgilin habet Tabula Peuting.] Itin. p. 17) quæ a Saldis 27 (32 T. P.), a Choba 28 m. p. distare perhibentur. Hoc si recte fit, via in mediterranea deflexit. [Anno 304 Diocletianus et Maximianus impp. *horrea in Tubusuctitana* [*regione*] *fieri præceperunt* sec. titulum n. 8836, p. 755]. || — 4. Σίσαρος] Σισάρου A, Σίαρος W, *Sissaris* ed. Vic. — ἐκβολή BEZ. || — κγ'] κβ' PV. || — λβ' δ''] 32 ed. Ulm. Idem est fluvius qui apud Plinium 5, 22 et Rav. p. 158 *Usar* vocatur, hodie *Oued Djemmi*, cui in mediterraneis *Thala-Uzar* adjacet. In Barthii tabula hæc regio *Ifa* vocatur. Fluvius in mare exit inter Chobam et Nasabath sive Audum fluvium. Ptolemæus ut Audum fl. sic etiam Sisarem a Choba ortum versus ponit præpostere. || — 5. Ἰαρσάθ] Ἰάρσαθ ΦΨ. || — λβ' ιβ''] λβ' D. Legendum suspicor Ἰσαράθ oppidumque aliunde non notum ad fluvium cognominem situm fuisse. || — 6. Αὖδον] Αὔδον FN. || — κγ' γο''] κγ' γ'' L ed. pr. — λβ' δ''] λβ' γ'' ed. pr. || — 7. Νουμηδικῷ X ed. pr. Huic versui in C (fol. 101) præfigitur Γ' (caput tertium). || — 6. Αὔδου] Ἄδου Arg. || — κγ' L''γ''] κγ' ς'' ed. pr. Fluvium et promontorium ad Saldas ponenda fuisse supra monui. Numi-

Ἰγιλγιλί	κδ		λβ'		Igilgili	24°		32°	
Γούλου ποτ. ἐκβολαί	κδ'	γο''	λα'	L''γ''	Guli fluvii ostia	24°	40'	31°	50'
Ἀσσαράθ	κε'	ς''	λα'	L''δ''	Assarath	25°	10'	31°	45'
Ἀμψάγα ποτ. ἐκβολαί	κς'	δ''	λα'	L''δ''	Ampsagæ fluvii ostia	26°	15'	31°	45'
αἱ πηγαὶ τοῦ ποτ.	κς'		κς'		fontes fluvii	26°		26'	

dicus sinus is est qui inter Saldas et Tretum promontorium infunditur. ‖ — 1. Ἰγιλγιλί] Ἰγιλγιλεί PVΩ, Ἰγιλγίλει DLMNSΔΞ; Ἰγίλγιλι W, Ἰγιλγίλη F, Ἰγλιγίλει⊐, Ὑσιλγίλει ΦΨ, Ὑσιλγίλα Arg., *Hysilgila* ed. Ulm., *Hisilgila* ed. Vic., Ἰγιλγιδι X, *Igilgidi* ed. Rom. ‖ — λβ'] λα' L'' (ς''A) δ'' ADFMNOPRSVWΔΞΩ⊐. Cf. Plinius 5, 21 : *Igilgili* (*Gilcili* cod. Leid.), *colonia Augusti*. Itin 18, 3 : *Igilgili colonia*. Tab. Peut.: *Igilgili*, Ravenn. l. l.: *Itiltili*. Geogr. Anon. in G. M 2, p. 505 maris interni latitudinem a Massilia ἐπ' Ἰγίλγιλιν κολώνειαν stadiorum esse dicit 5500, ex Ptolemæo, ut videtur, in quo coloniæ mentio exciderit. Ammianus 29, 5, 5 : *Sitifensis Mauretaniæ litus quod Igilgitanum accolæ appellant*. In Notit. episc. nominatur *Domitianus Igilgitanus* (l. *Igilgilitanus*) et *Urbicosus episcopus plebis Eguilguilitanus* (sic), citante Wesselingio ad Itin. Hodie oppidum *Djidjelli*, 22 m. p. a Choba distans, quorum loco 28 m. p. (sic cod. Esc., 38 et 39 cett. codd.) Itinerarium, 38 m. p. Tab. Peutingeriana exhibent. Tituli oppidi v. in C. I. p. 715 et 895. In n. 10331 : *ab Igilgil...*; in n. 8369 : *Termini positi inter Igilgilitanos, in quorum finibus kastellum Victoriæ positum est, et Zimices, ut sciant Zimices non plus in usum se habere ex auctoritate M. Vetti Latronis, procuratoris Augusti, quam in circuitu a muro kastelli passus quingentos*. (Anno) *provinciæ LXXXIX, Torquato et Libone coss.* (128 p. C.). Zimices illi (*Zimises* in Tab. Peut.) degisse videntur ad Chobam quæ hodie *Ziama* vocatur. Ptolemæus § 6 Victoriam (14 1/2 33), nescio an perperam, in alia regione habet inter Γιγλουί (14° 30'. 32° 30') et Τίμιχι (18° 50' 33° 10'), quorum nomina similia sunt nominibus locorum inter quos sita erat Victoria tituli. ‖ — 2. Γούλου] Λούγου X, Μούλου ΦΨF Arg., *Auil* ed. Ulm. ‖ — κδ' γο''] κδ' γ'' L ed. pr. ‖ — λα' L'' γ''] λα' ς'' ed. pr. ‖ — 3. Ἀσσαράθ] sic ABEZ, Ἀσισάραθ ed. pr., Ἀσαράθ cett. Cf. Ἀσσαράθ fluvius p. 593, 3. ‖ — κε' ς''] κε' ed. pr. ‖ — λα' L'' δ''] λα' δ'' ed. pr. Assarath oppidum fuerit ad fluvium in hoc tractu maximum, cujus ad cursum superiorem in tabula Corporis Inscr. notatur *Azeratsa* locus. Ostium ejus ab Igilgili 7 m. p. distat. Gulus esse debet fluvius minor ab Igilgili distans c. 3. m. p. Tabula Peut. in hoc tractu tanquam regionis nomen habet *Gedalusium*. ‖ — 4. Ἀμψάγα] Ἄμψαγα FN., Ἄψαγα S, Ἀμψάτα Arg., Σαμψάγα A. ‖ — κς' δ''] κς' ed. pr. ‖ — λα' L'' δ''] λα' δ'' ed. pr., 31 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 5. κς' long.] κς' L'' γ'' DFLMNOPRVWΞ⊐, κς' ς'' γ'' A, 26 1/3 ed. Rom. Cf. Mela 1, 30 : *Ab eo* (Mulucha) *Numidia ad ripas exposita fluminis Amsaci*. Plinius 5, 21 : *Igilgili, oppidum Tucca impositum mari et flumini Ampsagæ. Flumen Ampsaga abest a Cæsarea CCCXXII m. p. ... Ab Ampsaga Numidia est Masinissæ clara nomine, Metagonitis terra a Græcis appellata*. Solinus 26 : *Quod est a flumine Amsiga* (*Ampsiga* vel *Siga* etiam codices Isidori 15, 1, 76) *Numidiæ datur*. Inferior fluvii pars nunc *Oued el Kebir*, superior *Oued bou Merzoug*. Ab Igilgili ad ostium fluvii sunt fere 22 m. p. (circa 110 sec. Ptol.). In ejus vicinia quærenda sunt *Pacciana Matidiæ*, quæ secundum Itinerarium et Tabulam P. ab Igilgili 24 m. p. distant. Inde a Cæsarea eo usque ex Itinerario colliguntur 325 m. p., consentiente fere Plinio, qui a Cæsarea ad Ampsagam 322 m. computat, unde patet errores Itinerarii ex fonte antiquo repetendos esse. Reapse oræ longitudo est fere 250 m. p. — *Tucca, finis Africæ et Mauritaniæ*, sec. Tabulam Peut. inter Igilgili et Cuicul (hod. *Djemila*) ponitur, ab illo 46 m., ab hoc LX (leg. XL) m. distans. Haud igitur in ora maritima, ut Plinius et Geogr. Rav. p. 153, 17 statuunt, sed in mediterraneis dextræ Ampsagæ ripæ oppidum appositum fuerit eo fere loco ubi ab occasu in Ampsagam influit *Endja* fluvius haud ita longe a Mileu (h. *Mila*) oppido. Eodem facit quod Adeodatus episcopus Milevitanus Donatista Tuccam oppidum a sua diœcesi avulsum esse conqueritur in Collat. Carthag. c. 65 et 130 (V. Bœcking ad Not. dign. 2, p. 631). Ptolemæus c. 3, 6 Tuccam hanc inter mediterranea Numidiæ oppida ponit 29° 30' 31° 20', tribus gradibus et amplius ab Ampsago fluvio, 50 m. p. (46 sec. Tab. Peut.) a Cuicul, quod oppidum similiter de vera sua sede deturbavit. Denique eandem Tuccam denuo ponit inter oppida mediterranea Mauretaniæ Cæsariensis. V. not. p. 608, 11. Fontes Ampsagæ, quos Ptolemæus ab ostio fluminis c. 350 m. p. distantes in extrema Mauretania inepte collocat; 70 fere m. p. ab ora maritima aberant, uti liquet ex titulo n. 5884 (*Genio numinis caput Ampsagæ sacrum C. Aruntius ... permisso ordinis suis pecuniis fecit atque dedicavit*), qui repertus est in regione *Fedj Sila*, tribus fere chiliometris a moscea *Sidi el Abassi* austrum versus juxta castellum ævi Byzantini ad fon-

3. Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ τὸν Ἀμψάγαν ποταμὸν μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας κϛ' γ'' κϛ'
ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τοῖς ὑποκειμένοις Λιβυκοῖς ἔθνεσι κατὰ τὴν ἐπιζευγνύουσαν ὑπὲρ τὴν Γαιτουλίαν τὰ νότια πέρατα γραμμήν.

4. Ὄρη δέ ἐστιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κατωνομασμένα τό τε Δοῦρδον ὄρος, οὗ τὸ μὲν ἀνατολικὸν ἐπέχει μοίρας
ιε' κθ' ∠''
τὸ δὲ δυτικόν, ὡς εἴρηται, ι' κθ'' ∠''
καὶ τὸ Ζάλακον ὄρος ιϛ' λα' γο''
καὶ τὰ Γάραφα ὄρη ιϛ' κη' γο''
καὶ τὸ Μαδεθούβαδον ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ιγ' κϛ' γο'' καὶ ιζ' ∠'' κϛ'
καὶ τὸ Κίνναβα ὄρος ιθ' ∠'' κϛ'

3. Ab orientali parte finitur Africa juxta Ampsagam fluvium usque ad terminum, qui est 26° 20' 26°
a meridiana autem parte infra sitis Libycis gentibus ad lineam, quæ supra Gætuliam australes terminos coniungit.

4. Montes sunt in ea provincia celebriores et Durdus mons, cuius partes orientales sitæ sunt 15° 29° 30'
occidentales, ut dictum est,
10° 29° 30'
et Zalacus mons 16° 31° 40'
et Garaphi montes 16° 28° 40'
et Madethubadus mons, cuius termini siti sunt
13° 26° 40' et 17° 30' 26°
et Cinnaba mons 19° 30' 26°

---

tem *Ain el Tsaur* [i. e. *fontem Tauri*. Credi possit huc pertinere *Tarudam* haud longe ab Ampsagi fontibus in Ptol. tabula positam ; at p. 612, 8 Ταρούδα corrupte scribi pro Ταβούδα veri similius esse videtur.], e quo nascitur *Oued bou Merzoug*, 26 m. p. a Cirta austrum versus. Mons fonti a meridie imminens *Djebel Borma* vocatur. Apud Ptolemæum *Buzara* mons qui per tres gradus extenditur, tractus montanus esse videtur, quo fluvii in *Oued Kebir* confluentes discriminantur ab iis qui meridiem versus in paludes exeunt. Ea in regione quum sit Zarai (h. *Zraya*) oppidum (Itin. p. 34, 7), nescio an cum hoc nomine Buzara nomen componendum sit. Orosius 1, 2, 45 de finibus Byzacii et Zeugis et Numidiæ loquens dicit : *Habent a meridie montes Uzaræ et post eos Æthiopum gentes pervagantes usque ad occasum Æthiopum.* Quæ referenda sunt aut ad Buzaram montem aut ad τὸ Οὐσάλαιτον ὄρος (hod. *Dj. Usselet* in medio Byzacio), ὑφ' ὃ Οὐζάλαι (Οὐζάραι v. l.) καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐρήμου Λιβύης, ut c. 3, § 6 legimus. — Ceterum Ampsagas fluvius nonnisi inferiore cursu Mauritaniam ab Africa provincia disterminabat, ac complura Mauritaniæ Ptolemæus tribuit quæ Africæ provinciæ adscribenda erant. || — 1. τῇ Ἀφρικῇ] τῇ τῆς Ἀφρικῆς ed. pr. || — 2. Ἀμψάγαν] Σαμψάγαν A, Ἀψάγαν S. || — μέχρι πέρ.] om. L, μέχρι τοῦ πέρ. BZ. || — ἡ, θέσις] ἡ, vulgo omissum, add. ed. pr. Verba οὗ ἡ θέσις ἐπ. μοίρ. om. ΣΩ, ἐπ μοίρ. om. W. || — 3. κϛ' γ''] κζ' γ'' F, κζ' ∠'' γ'' DLMOPRVWΔΞΣ, 26 1/2 edd. Vic. Ulm. || — 4. ὑποκειμένοις] παρακ. ed. pr., *a meridie* (sc. limites habet) *Libycos* (λιβυκος ὑποκειμένους Arg.) *juxta lineam* etc., ed. Arg. Vic. Ulm. || — 5. Γαιτουλίαν] Γετ. ed. Arg., Νατουλίαν ΦΨ. || — 8. τό τε Δοῦρδον] τάδε· τοῦνδον ΦΨ, τὸ Δεδοῦρθον Z, τὸ δὲ Δοῦργον B, τό τε Δοῦρνον X, Τοῦρδος ed. Arg. || — μὲν] om. X; ἐπ. μοίρ. om. S, μοίρας om. W. || — 10. ιε'] ιγ' ΦΨ, 13 edd. Vic. Rom. Ulm. || — 11. Versum om. X. Occidentalis terminus jam appositus est p. 587, 10. || — 11. ι'] ιε' ΦΨ, edd. Vic. Ulm. Arg., η' A, 10 ed. Rom. || — κθ' ∠''] 29 1/3 ed. Ulm. || — 12. Ζάλακον] Ζάλακος Arg., *Xalacus* ed. Rom., *Salacus* ed. Ulm. Hunc versum ante vs. 11 habet O. || — ὄρος ιϛ' λα' γο''] om. Φ, numeros om. Ψ edd. Vic. Ulm. Arg. || — λα' γο''] λα' γ'' L ed. pr. Mons ab Oppido Novo austrum versus positus quærendus videtur in regione *Zougzoug* dicta quæ est inter *Chelif* fl. et *Teniet el Haad* opp. Eundem tractum Carthy l. l. p. 50 appellat *le massif du Zakkar de Miliana*. Fortasse Zalacus est *Zelel* mons, cujus mentio fit in Tipasæ oppidi titulo n. 9292 p. 798, secundum quem miles quidam *at monte* (sic) *Zelel interfectus est*. || — 13. κη' γο''] κη' ∠'' L. τὰ Γάραφα ὄρη fort. montes regionis *Ziam Garaba*, ex quibus *Mina* fluvius oritur. || — 14. Μαδεθούβαδον] Μαδεθούβαλον X, Μαλεθούβαλον ed. pr., Μαδεθούβαλος Arg., *Madethubathus* ed. Rom. Cf. not. ad p. 587, 10. || — 15. ἐπ. μοίρ.] om. SΩ, μοίρας om. W. || — 16. ιγ' κϛ' γο''] κγ' κϛ' γο'' FN, νη' ∠'' κη' γο'' BEZ. || — καὶ ιζ' ∠'' κϛ'] καὶ ἔτι μοίρας ιζ' ∠'' κϛ' γ'' ed. pr., καὶ κα' κϛ' ∠'' BEZ ; καὶ om. S. || — 17. Κίνναβα] sic ZΦΨ Arg., Κίναβα BE, Κεννάβα PRVW ed. pr., *Cennaba* ed. Rom. (fort recte). *Cannaba* ed. Ulm., Κιννάβα cett. || — ιθ' ∠''] ιϛ' ϛ'' ed. pr., ιϐ' F. || — κϛ'] λγ' X. κϛ' ∠'' ed. pr. Mons in

καὶ τὸ Βύρβυρ ὄρος κ' ∠'' λα'
καὶ τὸ Φρούραισον ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ιη' ∠'' κη' γο'' καὶ κα' κϛ' ∠''
καὶ ὁ Γάρας ὄρος κγ' κη'
καὶ τὸ Οὐάλουα ὄρος κβ' κϛ'
καὶ τοῦ Βουζάρα τὰ δυτικά, ὧν ἡ θέσις κε' κε' ∠''

5. Κατέχουσι δὲ τῆς ἐπαρχίας τὰ μὲν πρὸς δυσμὰς Ἑρπεδιτανοὶ ὑπὸ τὰ καλούμενα Χαλκωρυχεῖα, ὑφ' οὓς Ταλαδούσιοι· εἶτα

et Byrbyr mons 20° 30′ 31°
et Phruræsus mons, cuius termini siti sunt
18° 30′ 28° 40′ et 21° 26° 30′
et Garas mons 23° 28°
et Valva mons 22° 26°
et Buzaræ pars occidentalis, quæ sita est 25° 25° 30′

5. Incolunt eius provinciæ partes occidentales *Herpeditani* sub Ærifodinis quæ dicuntur, infra quos *Taladusii*; deinde

---

Cissæ fere meridiano (19° 50′) positus referri potest ad hod. *Djebel Ouennagha* supra fontes Nasabath fluvii exsurgentem, a *Kasr Ksenna* austrum versus. Vicini ejus montis Enabasi (p. 604, 3) fuerint in hod. *Oued Enain*. Hoc si recte statuitur, Phruræsus mons, qui a Cinnaba seu Cennaba boream versus collocatur, hodie foret *Djurdjura*, *Ferratus mons* Ammiani 29, 4, 11. ‖ — 1. Βύρβυρ] sic X, Βύρην BMOSΩ, Βῆρυν CPRVW, Βύρινον A, Βύρυν cett.; *Berin* ed. Ulm., *Beryn* ed. Rom. ‖ — κ' ∠''] κ' ϛ'' A, κϛ' ed. pr. Byrbyr esse videtur hod. *Dj. Babor* a Choba opp. meridiem versus. Quæ ab eo monte 40 m. p. versus occasum hibernum ponitur Tucca, ab eo totidem m. p. versus ortum hibernum ponenda erat. ‖ — 2. Φρούραισον] Φούραισον FN, Φρούρεσον L. ‖ — τὰ πέρατα] τὰ ἄκρα ed. pr. Verba ἐπέχει μοίρας om. SΩ. ‖ — 4. ιη' ∠''] ιη' ϛ'' A, ed. pr. ‖ — κη' γο''] κη' γ'' L, ed. pr.; καὶ om. C; ‖ — κϛ' ∠''] κϛ' ϛ'' A, ed. pr. ‖ — Versus 2-7 om. ΦΨ; vs. 7 om. Arg. ‖ — 5. Γάρας] Τάραφος A, *Garasonis alias Saras mons* ed. Arg. ‖ — κγ' κη'] κβ' κϛ' ed. pr., quæ versu seq. pro κβ' κϛ' præbet κγ' κη'. Præferenda hæc videri possint, quoniam sic enumeratio montium ab occasu ortum versus rite procedit. Idem ego transpositione versuum efficere mavelim. Garas longitudinis gradu (23°) medius est inter Auziam (22° 10′), h. *Aumale*, et Tubunam (23° 40′), h. *Tubna*. Latitudinis gradus non 28°, sed 29° fuerit, adeo ut Garas mons in via directa inter oppida illa intercedente collocetur, et ab Auzia distet 62 m. p., quot sec. Itiner. p. 30 ab Auzia distat *Aras* oppidum, quod hodie esse *Tarmount* patet ex quatuor lapidibus milliariis (n. 10432 sqq. p. 906), in quibus *Ab Aras m. p...* legitur. Itaque *Aras* et *Garas* ejusdem nominis formas diversas esse, montemque indicari suspicor oppido a borea imminentem, ex quo fluvioli in lacum Tubonensem defluunt. ‖ — 6. Οὐάλουα] Οὐαλούα FN, Οὐαλοῦα Z, *Valoa* ed. Arg. Versus in C omissus, sed prima manu in margine suppletus est. ‖ — κϛ'] 25 2/3 ed. Rom. et C in margine. Qui sit Valva mons, tu videas. ‖ — 7. Βουζάρα] Βούζαρα h. l. codd. Cf. c. 3 § 6. ‖ — ἡ ante θέσις add. ex L.; οὗ τὰ πέρατα S.; ἐπέχει X. ‖ — κε' ∠''] κε' ϛ'' ed. pr. Plurimi codd. addunt καὶ κη' κζ', qui orientalis montis terminus est, cujus mentio ex 3, § 6 huc transfertur. Cf. not. ad p. 601, a. ‖ — 9. τὰ μὲν] τὰ μέρη τὰ μὲν ed. pr. ‖ — 10. Ἑρπεδιτανοί] Ἐρπ. FMNΔ ed. pr., Ἑρπεδητάνοι SΩ, Ἑρπεσιγανοί BEZΦΨ edd. Arg. Ulm., *Herepesigani* ed. Vic., *Herepedidani* ed. Rom. Cf. not. p. 587, 2. ‖ — ὑπὸ] ὑπὲρ de conj. Wilberg. ‖ — 11. Χαλκωρυχεῖα] sic ACDL, Χαλκωρύκια BEZΦΨ, Χαλκωρύχια cett., nisi quod Χαλκωρικιῶν (sic) Arg., *sub montibus Chalcoriciis* (*Chalcoryheiis* Rom.) *appellatis* edd. Vic. Rom. Ulm. Ærifodinæ fuisse videntur in tractu montano qui a Mulucha fl. ad Sigam et Salsum fluvios pertinet. Carthy l. l. p. 43 de his montibus hæc monet: « On n'y a, jusqu'à présent, reconnu qu'un seul et assez pauvre gisement de sulfure de cuivre, à *Sidna Oucha*; mais leur constitution géologique qui est sur de vastes étendues identique à celle de Mouzaca, permet de croire que ce métal y est plus abondant. » In regione metallifera fuisse videtur Χάλκα urbs, cujus Scylax 111 meminit: ἐν δὲ τῷ κόλπῳ Βαρτὰς νῆσος (de qua v. not. p. 593, b) καὶ λιμὴν καὶ Χάλκα (Χάλκη?) πόλις ἐν τῷ ποταμῷ. Ἀρύλων πόλις· Μῆς πόλις καὶ λιμήν· Σίγη πόλις. Cf. Steph. Byz.: Χάλκη πόλις Λιβύης· « μετὰ δ' αὐτὴν πόλις Φοινίκων Χάλκη » (ex Hecatæo?). Idem: Χάλκεια, πόλις Λιβύης· ὁ Πολυίστωρ ἐν Λιβυκῶν τρίτῳ, ὡς Δημοσθένης, ᾧ μεμφόμενος Πολύβιος ἐν τῷ ιβ' ὧδε γράφει· « ἀγνοεῖ δὲ μεγάλως καὶ περὶ τῶν Χαλκείων· οὐδὲ γὰρ πόλις ἐστίν, ἀλλὰ χαλκουργεῖα. Quæ juxta Χάλκην apud Scylacem nominatur Ἀρύλων πόλις, nescio an fuerit potius Δούλων πόλις (servorum metallicorum urbs), quam Libyæ urbem ex Hecatæo Stephanus Byz. commemorat. ‖ — Ταλαδούσιοι] Γαλαδούσιοι X, Τελαδούσιοι ed. pr., Τελαούσιοι L, *Thaladusii* ed. Vic. A Chalcorychiis meridiem versus est *Lalla Maghnia*, quod oppidum olim fuisse præsidium *Numeri Seve-*

Σῶραι, ὧν μεσημβρινώτεροι Μασαίσυλοι, ὑφ' οὓς Δρυῖται· εἶτα μετὰ τὸ Δοῦρδον ὄρος Ἠλούλιοι καὶ Τολῶται καὶ Νακμούσιοι μέχρι τῶν Γαράφων ὀρέων· τῶν δὲ Ταλαδουσίων εἰσὶν ἀνατολικώτεροι μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Χιναλὰφ ποταμοῦ Μαχούσιοι, ὑφ' οὓς τὸ Ζάλακον ὄρος, καὶ μετὰ τοῦτο Μάζικες· εἶτα Βαντουρᾶροι, καὶ ὑπὸ τὰ

Soræ, a quibus meridiem versus sunt *Masæsyli*, infra quos *Dryitæ*; deinde post Durdum montem *Elulii* et *Tolotæ* atque *Nacmusii* usque ad Garaphos montes; a Taladusiis autem sunt orientem versus usque ad Chinalaph fluvii ostia *Machusii*, infra quos est Zalacus mons, atque ultra eum *Mazices*, deinde *Banturari*, atque infra Gara-

---

riani Alexandriani Syrorum titulorum fide constat (V. C. I. p. 847. 841. 910). Hinc austrum versus est regio *Oued Ali-Ben-Thala* et ab hac et *Isli* fluvio occasum versus *Sereir* regio Has igitur Taladusiis et Soris vindicandas esse putaveris. Attamen quæritur an variis scripturis Γαλαδούσιοι et Τελαδούσιοι non indicetur potius populus cujus regio *Gedalusium* in Tabula Peutingeriana vocatur et in *orientali* Mauretaniæ parte inter Saldas et Chobam oppida apponitur. Similiter Nacmusii, quos Ptolemæus in occidentali Mauritania collocat, secundum Tabulam Peut. atque situm hodierni *Dj. Nacmus*, orientali potius provinciæ parti assignandi sunt. || — εἶτα] καὶ FMNOPRVΞ || — 1. Σῶραι] Σωρεοί DFMNOPRVWΔΞΞ, Σωριοί L, *Sorei* ed. Rom., Σωραιοί ed. pr. || — ὧν] εἶτα Σωρεῶν FLMNOPRVWΞ. || — Μασαίσυλοι] Μασέσυλοι X, Μασαισίλιοι ed. pr., Μασαίυλοι ΦΨ Arg., *Maseyli* ed. Ulm.; *Masæsyli* etiam Livius 18, 17. 24, 48. 29, 32 et Plinius 5, 17 : *Proxuma illi* (Maurorum genti) *Masæsylorum fuerat; simili modo exstincta est.* Idem 5, 52, de Nilo : *mox alio lacu majore in Cæsariensis Mauretaniæ gente Masæsylum erumpit.* Idem 21, 77 : *in Mauretaniæ Cæsariensis Gætulia contermina Masæsylis venenati favi gignuntur.* Idem 10, 22 : *In insula Africæ Cerne in oceano accipitres totius Masæsyliæ humi fetificant.* Μασσαισύλιοι ap. Polybium 3, 33, 15. 16, 13, 9; Μασαισύλιοι ap. Strabonem 17, 3, 7 et 9, secundum quem gens, cujus Syphax rex erat, a Molochath fluvio ad Tretum pr. per 6000 stadia pertinebat. Cf. Dionys. Per. 187 : Μασαισύλιοί τε καὶ ἀγρονόμοι Μασυλῆες. Stephanus Byz.: Μασαισυλία, χώρα Λιβύης προσεχὴς τῇ τῶν Μαυρουσίων. Τὸ ἐθνικὸν Μασαισύλιοι καὶ Μασαισυλιεῖς καὶ Μασαισυλῖται. Ptolemæus nomen gentis late olim sparsæ ex antiquioris historiæ memoria assumsit ac regionem ejus (siculi Maurorum in M. Tingitana) arctis finibus circumscripsit. || — 2. Δρυῖται] Δρυίται BELZΦΨ Arg., *Drytæ* edd. Vic. Ulm. Ignoti. Carthy l. l. p. 51 nomen græcum esse et quercetorum (δρυμῶν) incolas significare posse opinatur : « Les Dryites, ait, vivaient dans les grandes forêts de chênes qui couvrent le massif Tlemsénien depuis la frontière actuelle du Maroc jusqu'à Saida. » Idem vero nomen Druidarum, sacerdotum Celticorum, comparans, fortasse Celtiberorum gentem intelligendam esse suspicatur idque tanto probabilius esse censet, quum vicini in Tingitana Nectiberes sint. Quodsi Ibericam gentem esse constaret, pro Δρυῖται legendum proponerem Ὀρεῖται, siquidem Ὀρεῖται Ἴβηρες inter eos nominantur quos Hannibal ex Hispania in Libyam traduxit (Polyb. 3, 33, 9). Mihi in mentem venit pro Δρυῖται fort. scribendum esse Δυρῖται, i. e. accolæ Atlantis montis, quem Δύριν indigenæ vocabant (Strabo 17, 3, 2). ||—2. Δοῦρδον] Δούρδονον ed. pr., *Drudum* ed. Vic. || — 3. Ἠλούλιοι] Ἡλ. O, *Helulii* edd Arg. Ulm. || — Τολῶται] Τωλῶται ed. pr. De Eluliorum et Tolotarum sedibus certius aliquid dici nequit. Carthy. l. l. p. 53 : « Les Elouliens occupaient la partie du massif Tlemsénien et les hauts plateaux marocains qui s'étendent de la Mlouia aux limites de l'Algérie; les Tolotes le pays des Ouled Nahr el Ibel, des Ouled Ali ben Hamel, des Beni Matar, des Djafra et des Hameian orientaux et occidentaux. » || — Νακμούσιοι] Νακβούσιοι ΦΨ, *Nacbusii*, Ναρβούσιοι, ed. Arg.; *Nabusii* ed. Ulm. In Tab. Peut. *Nagmus* nomen in orientali Mauritaniæ parte adscribitur, ibidemque a Saldis meridiem versus hodie est *Djebel Nagmus*. Aliam prorsus regionem Nacmusiis Ptolemæus assignat. — 4. Γαράφων] Γαραφῶν DFLMNOPRSVWΔΞΦΨΩΞ ed. pr. || — Ταλαδ.] Γαλαδ. X, Τελαδ. ed. pr. || — 6. Χιναλάφ] ΧινάλαφΞ ed. pr., *Climalaph* ed. Ulm. || — 6. Μαχούσιοι] Μαχχούσιοι X, Μαχούχιοι Γ. || — 7. Ζάλακον] Ζάλακος ed. Arg., Γάλαζον X. || — 8. Μάζικες] *Nazices* ed. Ulm. Cf. p. 585, 8. Hi Mazices apud Ammianum 29, 5, 17. 21. 25 commemorari et a castello Tingitano (*Orléansville*) austrum versus consedisse videntur. Inter principes horum Mazicum fuit *Bellene* quidam (Ammian. 29, 5, 21), cum cujus nomine componendum fuerit *Ballene* (*Pellene* v. l.) *præsidium* (Itin. p. 37, 3), quod a Mina (hodie *Relizan* ad *Mina* fluvium) 16 m. p. austrum et occasum versus distabat. Alia erat *Mazicum regio Montensium*, cujus mentio fit in titulo Lambæsitano n. 2786, et quam ad *Montem* oppidum (hod. *Kasbait*. V. C. Inscr. 8, p. 739) inter Sitifin et Cuicul fuisse

Γάραφα ὄρη Ἀκουήνσιοι καὶ Μυκῆνοι καὶ Μακκοῦραι, καὶ ὑπὲρ τὸ Κίνναβα ὄρος Ἐνάβασοι· ἀνατολικώτεροι δὲ τοῦ Ζαλάκου ὄρους ἐπὶ θαλάσσῃ Μακχουρῆβοι, ὑφ' οὓς Τουλήνσιοι· εἶτα Βανίουροι, ὑφ' οὓς Μαχοῦρες· εἶτα Σαλάσσιοι καὶ Μαλχούβιοι οἱ ὀρεινοί· πάλιν δὲ ἀνατολικώτεροι τῶν Τουληνσίων Μουκοῦνοι καὶ Χιτοῦαι μέχρι τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ, ὑπὸ δὲ τούτους Κοιδαμούσιοι· εἶτα Τοδοῦκαι παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ.

6. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεσόγειοι αἵδε·

phos montes *Aquenses* et *Myceni* et *Maccuræ*, atque supra Cinnaba montem *Enabasi;* ad orientem vero a Zalaco monte in ora maritima sunt *Macchurebi*, infra quos *Tulenses;* deinde *Baniuri*, infra quos *Machures;* deinde *Salassii* et *Malchubii Montani;* rursus orientem versus a Tulensibus habitant *Mucuni* et *Chituæ* usque ad Ampsagam fluvium, infra hos autem *Cœdamusii;* deinde *Toducæ* iuxta fontes Ampsagæ fluvii.

6. Oppida sunt in ea provincia mediterranea hæc :

---

crediderim. || — Βαντουρᾶροι] sic SΩ, Βαντουράριοι F, Βαντουράροι cett., *Bantunari* ed. Rom., *Banturani* ed. Ulm. Ignoti. Scribendum suspicor Βανιουᾶροι, pars τῶν Βανιούρων qui ab iis ortum versus collocantur. || — 1. Γάραφα] Γάραθα L. || — Ἀκουήνσιοι] Νακουήνσιοι ed. pr., Ἀχουκύσιοι ed. pr., *Achuensis* ed. Ulm. Memoratur *Aquensis* episcopus. Aquarum seu thermarum quarundam accolæ fuisse videntur. || — Μυκῆνοι] Μυκίνοι ed. pr., *Miceni* ed. Vic. Verba καὶ Μυκ. om. BEZ. Cf. Μουκοῦνοι infra vs. 8. Herculem Olbianos et Mycenæos in Libyam deduxisse eorumque ope Diodorum, a quo Iuba genus duxit, multas gentes subegisse fabulatur Plutarchus Sertor. c. 9, 7. || — 2. Μακκοῦραι] Μακοῦραι FΦΨ Arg., Μακκούρωνες A. Cf. *Macares* ap. Corippum Joann. 4, 5 ; Βοράδες οἱ καὶ Μάκορες in libro generat. p. 41 ed. Müllenhoff.; *Vamacures* in Africa provincia ap. Plin. 5, 30. || — ὑπὲρ] ὑπὸ SXΦΨΩ. μὲν, quod post ὑπὲρ in codd. legitur, delevit Wilberg. || — Κίνναβα] Κίναβα PV, Κίνναρα W, *Cennaba* ed. Rom. Cf. p. 601, 17. || — 3. Ἐνάβασοι] ἐν ἄβασοι O, Ἀναβάσεως FN, Νάβασοι ed. pr., *et Nabasi* ed. Vic. Cf. not. p. 601, 17. || — δὲ] om. ΦΨ. || — Ζαλάκου] Ζαλύκου ed. pr. || — 4. Μακχουρῆβοι] Μαχχοῦ ῥῆβοι P, Μαχουρῆβοι ed. pr., Μαχλουρῆβοι ΦΨ, Μαχλουρήβιοι Arg.. *Maclurebii* ed. Ulm. Cf. Plinius 5, 21 : *civitates Timici*, *Tigavæ*, *Sardabal*, *Aves*, *Nabar*, *gens Macurebi*, *flumen Usar*, *gens Nababes* [horum nomen inter Rusucurru et Saldas in Tab. Peut. legitur], *flumen Ampsaga*. Alii Μακχουρῆβοι c. 6, 6 nominantur inter populos Libyæ interioris. Gentem indigenis dici *Magrâuah*, magnam olim lateque sparsam, censet Barthius l. l. p. 233. || — 5. Τουλήνσιοι] τοῦ λήνσιοι P, Τουλίνσιοι ed. pr., *Tudensii* ed. Vic. Horum fuerit *princeps ex Castelo* (sic) *Tulei*, cujus mentio fit in titulis n. 9005 et 9006 loci *Diar Mami* dicto, qui a *Dellys* oppido oræ maritimæ 12 m. p. austrum et occasum versus distat. || — Βανίουροι] *Banniuri* ed. Ulm. Plinius 5, 17 *Baniuras* tanquam Gætulam gentem Mauretaniæ Tingitanæ novit, in qua Βανιούβας Ptolemæus habet. Mauretaniæ Cæsariensis Baniuri apud Ammianum 29, 5, 33 *Baiuræ*, ap. Iulium Honorium p. 54 ed. Riese *Vaniures*. || — 6. Μαχοῦρες] Μάχουνες Arg., Μαχούρωνες. || — Σαλάσσιοι] ΣαλάσιοιFNSΩ, edd. Arg. Ulm., Θαλάσσιοι AMO, ΣαλάνσιοιΞ, Σαλαγαίσιοι L, Σαλάμψιοι ed. pr., Σαλαμύσιοι CW, *Salmysii* ed. Rom. || — Μαλχούβιοι οἱ ὀρεινοί] M. οἱ ὀρινοὶ X ; in cett. om. οἱ ὀρεινοί. Apud Plinium 5, 30 *Marchubii* in Africa provincia nominantur. || — 7. ἀνατολ.] μὲν add. ed. pr. || — 8. Τουληνσίων] Τουλενσίων X, Τουλινσίων ed. pr. || — Μουκοῦνοι] Μουκῶνοι X et ed. pr. Cf. *Musuni* in Africa provincia ap. Plin. 5, 30, *Musonii* in Tab. Peut. inter Sitifin et Tubunam ; *Musunei* ap. Iulium Honor. p. 54. || — Χιτοῦαι] Χιτούωνες A. Ad hoc populi nomen fortasse referendum esse *Cetuph*, sec. Berberorum genealogias *Levæ* filium, cui fratres erant *Masalah*, *Zabar*, *Masel* et *Naithath*, censet Movers l. l. p. 378. || — 9. Ἀμψάγα] Σαμψάγου A, *Ampsacam* ed. Ulm. || — 10. Κοιδαμούσιοι] Κοιδαμάσιοι DΞ, Κηδαμούσιοι AS, Κιδαμούσιοι CPRVWΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — Τοδοῦκαι] Τουδοῦκαι FN, Τολοῦκαι SΩ, Τοδούκωνες A, Δοῦκαι PRVWX ed. pr., *Duce* ed. Rom., Τόδοι καὶ ΦΨ Arg., *Todi* ed. Ulm., *Todio Lucæ* ed. Vic. || — 11. Ἀμψάγα] om. SΩ ; Σαμψάγου A, *Ampsacæ* ed. Ulm. || — 12. μεσόγειοι] om. L. Titulorum fide constat ubinam sita fuerint oppida mediterranea Ataba, Auzia, Bida, Manliana, Mina, Oppidum novum, Sitiphis, Tubuna, Tubusuptus, Zucchabar ; alia, ut Celama, Tigisi, Sudava, Aquæ calidæ, Tucca, Vagæ, Itinerariorum ope collocare licet pro-

Οὐασβαρία	ιβ′ L″	λδ′	Vasbaria	12° 30′	34°	
Κελάμα	ιβ′ ϛ″	λγ′ L″	Celama	12° 10′	33° 30′	
Οὐρβάρα	ιβ′ L″γ″	λγ′ L″	Urbara	12° 50′	33° 30′	
Λανιγάρα	ιβ′	λγ′	Lanigara	12°	33°	
Οὐίλλα κώμη	ιβ′ γο″	λβ′	Villa vicus	12° 40′	32°	
Ἀλτάουα	ιβ′ L″	λα′ ϛ″	Altava	12° 30′	31° 10′	
Μνιάρα	ιβ′ L″γ″	λγ′	*Mina*	12° 50′	33°	
Τίμιχι	ιγ′	λγ′ ϛ″	Timici	13°	33° 10′	

babiliter. Horum vero pleraque quum a Ptolemæo per ficticia Mauretaniæ spatia temerario prorsus modo disseminentur, facile patet reliqua quæ ex uno Ptolemæo novimus, suis adsignari locis tuto judicio non posse. ‖ — 1. Οὐασβαρία] Οὐασβρία tabula cod. A ‖ — ιβ′ L″] ιβ′ ϛ″ ed. pr. Oppidum ignotum. Fort. stetit ubi nunc *Maskara*, aut, si recte a Chylemath fl. ostio 25 m. p. distans exhibetur, ad hod. *Oued Habra* (29 chiliom. a *Maskara* boream versus) eo fere loco ubi lapis milliarius n. 10460 p. 909 repertus est. ‖ — 2. Κελάμα] sic BEZ, Κέλαμα cett. Præstat Κάλαμα, uti legitur in Itin. maritimo p. 513 et Itin. Ant. p. 36; *Galama* in Rav. p. 345, 14 et ap. Guidonem p. 513, 1. Alia Calama Africæ provinciæ (hod. *Gelma*), cujus Ptolemæus non meminit, nota est ex titulis C. Inscr. p. 521, Orosio 5, 15, Iulio Honorio p. 48, 5, Augustino De civ. 22, 8; 20, Actis Conciliorum et Not. episc. Nostra Calama oræ maritimæ oppidum erat, uti liquet ex Itinerario. V. not. p. 593 et 594. ‖ — 3. Οὐρβάρα] Βαρβάρα X. Ignota. Oppidum sec. Ptol. a Celama 33 m. p. distat. Totidem ab ea abest hod. *Arbat*, quod oppidi antiqui locum obtinere titulis comprobatur. Quodsi ibi Urbara stetit, in titulo truncato n. 9792 pro *RES p. R...*, quod apographo nunc exhibetur, scriptum fuerit *UR...* — Carthy l. l. Mniaram Ptolemæi Pomariam (h. *Tlemsen*) titulorum esse opinatus, Urbariam et Vasbariam sec. Ptol. tabulam in via a Pomaria Sigam ducente sitas fuisse censuit et Urbaram ad hod. *Hadjar Ouâghef*, Vasbariam vero hod. *Souma* retulit, quoniam uterque locus ruinas romanas habet. ‖ — ιβ′ L″ γ″ λγ′ L″] ιβ′ ϛ″ λγ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — 4. ιβ′ λγ′] ιβ′ L″ λγ′ L″ X. Lanigara ignota. Carthy p. 37 eam refert ad ruinas castelli, quod ad *Oued Isli* situm *le château d'Isli* vocatur. ‖ — 5. Οὐίλλα] Οὔιλλα ed. pr., Βίλλα X, Οὐίλα B, Οὐιλλακώμη ΦΨ, *Villacoma* edd. Vic. Ulm. Ignota. Commemoratur episcopus *Villanovensis* ‖ — ιβ′ γο″] ιβ′ γ′ ed. pr. ‖ — λβ′] λβ′ δ″ X ed. pr. ‖ — 6. Ἀλτάουα] de conj., Ἀλτάω X, Ἄλταω ed. pr., Ἀτώα BCEZ, Ἀτῶα ADFL, Ἀτῶαι ΦΨ Arg., *Atoa* ed. Rom., *Atoa* ed. Ulm., *Altroa* ed. Vic. ‖ — ιβ′ L″] ιβ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λα′ ϛ″] λα′ L″ X. — *Ataba* G. Rav. p. 160; *Altabensis episcopus* in Concilio Carth. a 484. (Alia Altava, a Theveste 18 m. p. distans occasum versus, in Itin. p. 27.). De situ oppidi nunc constat titulis qui reperti sunt in ruinarum loco *Hadjar er Roum* (nunc *Lamoricière*) dicto ad *Isseur* fluvium, a *Tlemsen* (Pomaria) ortum versus. In n. 9834 : *Pro salute (civi)tatis Alt(avæ) et incolumitate* etc. In n. 9835 : *Pro salute et incolumitate regis Masunæ gentium Maur(orum?) et Romanorum (Pomanorum?) castrum edific(atum) a Masgivini præf(ecto) de Safari idir (?) procuratore castra Severiana, quem Masuna Altava posuit. Et Maxim(us) proc(urator) Alt(avæ) perfecit. Pos(itum?) p(rovinciæ) CCCCLXVIIII* (508 p. C). De ruinis Altavæ v. Mac Carthy in *Revue Africaine* 1, p. 96 (1856) ex eoque Willmanns in C. Inscr. p. 254. In Ptolemæo Altava longitudinis gradu dimidio a Sigæ meridiano distat satis accurate, latitudinis vero gradus non 31° 10′ sed 34° ponendus fuisset, adeo ut Altava eum locum teneret quem in Ptol. tabula habet Vasbaria. ‖ — 7. ιβ′ L″ γ″] ιβ′ ϛ″ ed. pr., ιβ′ ϛ″ γ″ (sic) A. Velim ιγ′ L″ γ″. ‖ — λγ′] λγ′ L″ γ″ X, λγ′ ϛ″ BEZ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Μνίαρα corrupte scribitur pro Μίνα. Vulgata scriptura ex conflatis scripturis Μίνα et Μίρα orta esse videtur. In Itinerario p. 37 codices præbent *Mina* et *Mira*. Pertinet huc *Minnensis* episcopus. Oppidum a Castello Tingitano (*Orléansville*) 61 m. p. distans in via ad Albulas aquas (*Sidi Abdeli*) ducente (Itin. p. 38) quærendum est ad Minam fl. (h. *Mina*), ubi nunc est *Relizan*, prope quem locum repertus est titulus n. 9726, p. 832. Ab Altavæ ruinis *Relizan* distat. c. 116 m. p. versus ortum æstivum. Totidem in Ptolemæi tabula ab Altava Minam habes, sed boream versus. Quodsi pro ιβ′ L″ γ″ scripseris ιγ′ L″ γ″ etiam distantia quæ est inter Minam et Oppidum Novum (*Ain et Kadra*) ad verum propius accederet. ‖ — 8. Τίμιχι] Τιμίχι ABEZ Arg., Τιμίχη SXΩ ed. pr. ‖ — ιγ′] sic X, ιγ′ L″ γ″ cett., quod ortum fuerit ex ιβ′ L″ γ″. ‖ — λγ′ ϛ″] λγ′ γ″ BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. — Cf. Plinius 5, 21 : *civitates Timici, Tigavæ* etc.; in Not. episc. *Timicitanus episcopus*. Hodie *Ain Temouchent*, ut probabiliter statuunt Mac Carthy p. 24 et Nau de Champlouis l. l.; Willmanns in C. I. p. 838 hunc locum olim Safar dictum esse

Ἀστακιλίς	ιγ′ γ″	λγ′ ϛ″	Astacilis	13° 20′	33° 10′
Ἀρίνα	ιγ′ ∠″	λ′ ∠″γ″	Arina	13° 30′	30° 50′
Ἀρίπα	ιδ′	λ′ ∠″γ″	Aripa	14°	30′ 50′
Οὐικτωρία	ιδ′ ϛ″	λγ′	Victoria	14° 10′	33°
Γιγλοῦι	ιδ′ ∠″	λβ′ ∠″	Giglui	14° 30′	32° 30′
Βουνογόρα	ιδ′ ∠″	λα′ ∠″	Bunogora	14° 30′	31° 30′
Οὐάγαι	ιε′ δ″	λ′ ∠″δ″	Vagæ	15° 15′	30° 45′
Μανλιάνα	ιε′ ∠″γ″	κη′ ∠″γ″	Manliana	15° 50′	28° 50′
Ἄπφαρ	ιϛ′ γ″	λγ′ δ″	Apphar	16° 20′	33° 15′

conjecit, quoniam in titulo sepulcrali ibi reperto n. 9800 quidam nominatur *frater prefectu* (sic) *Safari*. At lapis ille sepulcralis id haud probat, ac in Atlavæ titulo n. 9885 præfectus *de Safari* ita commemoratur ut in propinquo Atlavæ Safar (Ἄπφαρ ap. Ptol.?) oppidum fuisse videatur. || — 1. Ἀστακιλίς] Ἀσταλικίς ΦΨ, Ἀστακιλικίς ed. pr. || — ιγ′ γ″] ιγ′ X, 13 1/2 ed. Vic. Rom. Ulm. || — λγ′ ϛ″] λϛ′ γ″. Astacilis ignota. Ab *Ain Temouchent* ortum versus est *Djebel Tessala*, in quo Astacilis nomen agnoscere sibi videtur Nau de Champlouis. || — 2. Ἀρίνα] Ἄρινα SGΩ, Ἀιρνά ΦΨ, Ἀρίνά (sic) Arg. || — ιγ′ ∠″] ιγ′ ϛ″ A. || — λ′ ∠″ γ″] λ′ ϛ″ γ″ (sic) A, λ′ ϛ″ ed. pr., λ′ γ″ X. Situs oppidi ignotus. *Arennensis* inter incertæ provinciæ episcopos occurrit. || — 3. Ἀρίπα] Ἄριπα Z, Ἀριπά ΦΨ Arg.; Ῥιπία X et ed. pr., quod ortum esse ex Ῥίπα videtur, juxta quam nominis formam Ἀρίπα in usu fuerit, præfixa a litera, ut passim. || — ιδ′] 13 ed. Arg. || — λ′ ∠″ γ″] λ′ ϛ″ γ″ A, λ′ ϛ″ ed. pr. — Episcopus *Castello-Ripensis* subscripsit in Concilio Carthag. an 434. Pertinere huc videntur *Ripæ Nigræ* (ad Nigrensem fluvium) apud Rav. p. 160, ubi: *Tepidas* (i. q. *Ad Albulas*, 50 m. p. a Calama in Itin. p. 36; hod. thermæ *Sidi Abdeli*). *Fovea rotunda*. *Ripas Nigras*. *Stabulum Regis*. *Ataba* (i. e. *Altaba*, h. *Hadjar er Roum*). Ripa igitur haud ita longe ab Altaba alicubi fuerit. Nigrensis fluvius, cujus alio loco Ravennas meminit, unus ex fluviolis fuerit, quorum confluxu inter Altabam et Tepidas aquas *Isseur* fluvius evadit. || — 4. Οὐικτωρία] sic XΞs Οὐικτορία ed. pr., Βικτωρία cett. || — ιδ′ ϛ″] sic ed. pr., ιδ′ ∠″ cett. || — λγ′] sic XΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λ′ γ″ cett. Carthy l. l. Ptolemæi tabulæ fidens Victoriam retulit ad *Ain Zertita*, quod a *Djebel Tessela* ortum versus situm est. Ni fallor, Victoria hæc eadem est quam inter Zimicum et Igilgili urbis territoria sitam esse ex titulo novimus (v. not. p. 600, 1). Ptolemæus eam inter similia Timici et Giglui nomina collocavit. || — 5. Γιγλοῦι] Γιγλούι F, Γιτλούι ed. pr., Γιγλούη ACDLMOPRV WΞΞ, *Giglua* ed. Rom. || — ιδ′ ∠″ λβ′ ∠″] ιδ′ ϛ″ λβ′ ϛ″ ed. pr. In Itinerario p. 13 est *Gilva colonia* m. 13, p. a statione Ad Salsum fluvium, 24 m. p. a portu Divino. De situ certius non constat. Vulgo Gilva refertur ad *Arzeu* ruinas; hæ vero a portu Divino 12 tantum m. p. distant. Præterea titulus n. 9792 docet Gilvæ nomen ad ruinas illas nihil pertinere. V. not. p. 594. || — 6. Βουνογόρα] sic X, Βουνόβορα DEZ, Βουηνοβόρα F, Βουνόβιρα ΦΨ Arg., Βουνοβιώνα W, Βουνοβώρα ed. pr., Βουνοβόρα cett. || — ιδ′ ∠″ λα′ ∠″] ιδ′ ϛ″ λα′ ϛ″ ed. pr. Cum Bunogara nomine fortasse componendus est *Boncariensis* episcopus in Not. ep. Situs oppidi ignotus. || — 7. Οὐάγαι] Οὐαται X, Οὐάτται SΩ, Οὐάγια F. || — ιε′ δ″] ιε′ ∠″ XΦ² edd. Vic. Rom. Ulm. || — λα′ ∠″ δ″] sic F, λα′ ϛ″ ed. pr., λ′ ϛ″ δ″ A, λ′ ∠″ δ″ cett. In Itin. p. 37, 9 plurimi codd. *Vagal*, unus codex Escor. *Vaga* (cf alia Vaga in Africa prov.). In Notit. episc. *Vagalitanus* episcopus et *Vagensis* nominatur. Situs oppidi definiendus est sec. Itinerarii numeros, qui ita constituendi esse videntur;

Mina (*Relizan*)	
Cadaum castra	XXV
Vaga	XVIII
Castellum Tingitanum (*Orleansville*)	XVIII
Tigava munic. (*el Kherbe*, ruin.)	XXII (XVII?)
Oppido Novo (*Ain el Kadra*)	XXXII (XXII?)

Sec. Ptolemæum Vagæ ab Oppido Novo c. 42 m. p. distant. || — 8. Μανλιάνα] Μανδιανα X, Μαυλιάνα FN, Μανατιάναν ed. pr. || — ιε′ ∠″ γ″] ιε′ ϛ″ ed. pr. || — κη′ ∠″ γ″] κη′ ϛ″ ed. pr., κη′ ∠″ L. Debebat: ιε′ ∠″ δ″ λβ′ ∠″ δ″. Oppidum *Malliana* vocatur ap. Augustinum ep. 236 et in Itin. p. 38. In Actis collat. Carthag. an. 411 episcopus *Malianensis*, in Notit. episc. an. 484 epic. *Milianensis*. Hodie *Miliana*. Ab Oppido Novo 18 m. p. distat (Itin.). Tituli loci v. in C. I. p. 820. || — 9. Ἄπφαρ] Ἀμπψάρ ΦΨ, *Ampfarum*, Ἀμψαρόην (sic) Arg., *Ampsarum* ed. Ulm || — ιϛ′ γ″] de conj.; ιδ′ γ″ ed. pr., ιδ′ γο″ cett., utrumque contra ordinem. Quapropter Wilbergius de suo dedit ιε′ γο″, ego malui ιϛ′ γ″ || — λγ′ δ″] λγ′ γ″ X ed. pr., edd. Rom. Ulm, 32 1/3 ed. Vic. Secun-

Ὄππιδον Νέον κολωνία	ιϛ'		λβ'	γο'	Oppidum Novum, colonia	16°		32°	40'
Βοῦρκα	ιϛ'	∠''γ''	λ'	∠''δ''	Burca	16°	50'	30°	45'
Τάῤῥον	ιϛ'	δ''	λ'		Tarrum	16°	15'	30°	
Γάῤῥα	ιϛ'	∠''	λβ'	∠''γ''	Garra	16°	30'	32°	50'
Ζουχάββαρι	ιϛ'	∠''γ''	λβ'	γο''	Zuchabbari	16°	50'	32°	40'
Ἰράθ	ιζ'		λβ'		Irath	17°		32°	
Τένισσα	ιζ'	∠''γ''	λα'	ϛ''	Tenissa	17°	50'	31°	10'
Λάμιδα	ιη'	∠''	λβ'	γ''	Lamida	18°	30'	32°	20
Οὐάσανα	ιη'	γ''	λα'	γο''	Vasana	18°	20'	31°	40'

dum numeros receptos Apphar ab Oppido novo 37 m. p., a Cæsarea 33 m. p. distat. In Itinerario p. 31 et 38 ab Oppido novo 37 m. p., a Cæsarea 41 m. p. distat oppidum quod in plerisque codd. recte *Sufasar*, in cod. Vaticano *Sufar*, in cod. Escor. *Sufus* vocatur. (Similiter episcopus oppidi in Collat. Carth. an. 411 *Sufasaritanus*, in Notit. an. 484 *Sufaritanus* scribitur). Idem oppidum ap. Ptolemæum intelligendum esse suspicor. Cogitari etiam possit de *Safar* oppido, cujus in titulo Altavæ mentio fit (v. not. p. 606 a); attamen hoc in Altavæ vicinia potius quum in nostra hac regione exstitisse videtur. Sufazar seu Suphar sec. Itinerarii rationes hod. *Amora*. Titulus ibi repertus n. 9906 p. 817. ‖ — 1. Ὄππιδον νέον] de conj.; Ὀππιδῶν νέον X, Ὀππιδόνεον ed. pr., Ὀππιδόναιον Γ, Ὀπιδὸν νέον FN, Ὄπιδον νέον ADLMOPRSVWΔΞ, Ὀπιδόνεόν BEZ, *Opidoneum* ed. Vic., Ὀπιδόννεον C, Ὀπιδονίων Φ Arg., *Opidonion* ed. Ulm., *Oppidon neon* ed. Rom. ‖ — κολώνεια FLMNOΣ. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ' ed. pr. Plinius 5, 20 : *Ejusdem* (Claudii) *jussu deductis veteranis oppidum Novum* (*coloniæ jure donatum*). Itin. p. 38, 2 : *Oppido novo colonia*. In Notit. ep. *episcopus Oppidonobensis*. Nunc oppidi locus *Ain Khadra* indigenis dictus, ubi *Duperré* vicum Francogalli condiderunt. Nomen *Oppidon* in titulo ibi reperto n. 9643 p. 823. A Tigava sec. Itin. p. 37 Oppidum Novum 32 m. p. distat. Apud Ptolemæum p. 608, 3 Tigava perperam ponitur 18° 50'. 30° 30', et 42 m. p. ab ea distans Ὀππίδιον (19° 10' 31° 10') collocatur, quod a nostro Oppido Novo non est diversum. ‖ — 2. Βοῦρκα] Βούρκα SX ed. pr.; ιϛ' ϛ'' λδ'' ed. pr. Oppidum ignotum. Forlasse hod. *Boghar* haud longe a *Cheliff* fluvii ripa sinistra, 28 m. p. a Sufasar (*Amora*) austrum et occasum versus. Vetus ibi oppidum stetisse probatur titulis, quorum unus (n. 9230) secundum apographum, quod in C. Inscr. p. 790 exhibetur, ita habet HONOREIVR. O. Hæc Mommsenius interpretanda esse putat (B)ONO REI (P)U(BLICÆ NATUS). Ego nescio an fuerit *bono* R. BVR(C)O... ‖ — 3. Tarrum ignotum. Sec. Ptolemæum 72 m. p. a Manliana boream versus distat. In Itinerario p. 38, 7 Taranamusa castra a Manliana absunt 50 m. p. in via Rusucurru ducente. ‖ — 4. Γάῤῥα] Γάριρα F. Ignota. ‖ — ιϛ' ∠''] de conj. Wilbergius propter ordinem numerorum; ιε' ∠'' et ϛ'' codd ‖ — λβ' ∠''γ''] λβ' ϛ'' γ'' A, λβ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 5. Ζουχάββαρι] Ζουχάββαρα ΦΓ Arg., *Zuchabbaru* ed. Vic., *Suchabbara* ed Ulm., Ζουχάβαρι L, Χουζαββαρι X, Βουχάμβαροι ed. pr., Οὐχάββαρι C, Οὐχάβαρι W, *Uchabari* ed. Ulm. ‖ — ιϛ' ∠'' γ''] ιϛ' ∠'' γο'' X, ιϛ' ed pr. ‖ — λβ γο''] λβ' γ'' ed. pr. Plinius 5, 34 : *Intus colonia Augusta quæ item Succhabar* (*Suchabar*, *Succabar*, var. lect.). Ammianus 29, 5, 20 : *Municipium Sugabarritanum Transcellensi monti adclinе*. Collat. Carth. an 411 : *episcopus Zugabbaritanus* et *Subcabbaritensis*. Not. episc. an. 484 : *Zucabiaritanus*. Oppidum fuisse videtur prope sacellum *Sidi Abd el Kader el Djilani* sub monte in quo sita est Miliana, ubi quæ fuerunt rudera ætatis Romanæ nuper cesserunt vico Francogallico *Affreville* dicto; nam in propinquo repertus est lapis milliarius n. 10450 p. 908 : *a Zucc*[*abar*) *m. p. IIII*. Cf. Berbrugger in *Revue Africaine* 8, p. 454. Cum monte Transcellensi cf. caput Cillani a Sufafar 16 et a Tiranadi 24 m. p. distans sec. Itin. p. 31. *Præpositus limitis Caput-Cellensis* in Not. Imp., *Caput-Cillensis* episcopus in Not. episc. ‖ — 6. ιζ'] ιϛ' F. Irath, opp. ignotum. A Zuchabbari c. 42 m. p. distat. Totidem fere sec. nostras tabulas sunt a Zuchabbari oppidi loco usque ad *Tiranadi* Itinerarii p. 31, siquidem hoc oppidum in hodierno *Berwaghia* probabiliter agnovit Berbrugger (*Rev. Afr.* 4, p. 48. 236. Cf. C. I: p. 791). Porro a Cæsarea ad Tiranadi sec. Itin. p. 30 (*Cæsarea* 25 *Aquis* 16 *Sufasar* 16 *Caput-Cillani* 25 *Tiranadi*) sunt 82 m. p.; totidem (1° 20') habes ap. Ptol. sec. lineam rectam a Cæsarea ad Irath. Denique a Tiranadi ad Aquas in Itin. sunt 57 m. p.; in Ptolemæo ab Irath ad Aquas calidas (h. *Hammam Righa*. V. C. I. p. 819) sunt 50 m. p. Quæ omnia suadent Irath a Tiranadi non esse diversum. De situ sequentium oppidorum, Tenissæ, Lamidæ, Vasanæ, Castmaræ, Binsillæ quid statuendum sit nescio. ‖ — 7. ιζ' ∠'' γ''] ιζ' ϛ'' ed. pr. — 8. ιη' ∠''] ιη' ϛ'' ed. pr. ‖ — λβ' γ''] λα' γ'' ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ. ‖ — 9.

Κασμάρη	ιη′	ς′′	λ′	∠′′γ′′	Casmare	18° 10′	30° 50′
Βινσίττα	ιη′	∠′′	λ′	γο′′	Binsitta	18° 30′	30° 40′
Τιγαῦα	ιη′	∠′′γ′′	λ′	∠′′	Tigava	18° 50′	30° 30′
Νιγιλγία	ιη′	δ′′′	λ′	δ′′	Nigilgia	18° 15′	30° 15′
Θισίζιμα	ιη′	∠′′	κθ′	∠′′	Thisizima	18° 30′	29° 30′
Χοίζαλα	ιη′	γο′′	λβ′	∠′′	Chœzala	18° 40′	32° 30′
Ὕδατα Θερμὰ κολωνία	ιη′		λβ′	ς′′	Aquæ Calidæ, colonia	18°	32° 10′
Φλωρία	ιθ′	γ′′	λα′	γο′′	Floria	19° 20′	31° 40′
Ὀππίδιον	ιθ′	ς′′	λα′	ς′′	Oppidium	19° 10′	31° 10′
Λαυδία	ιθ′	∠′′γ′′	κθ′	∠′′γ′′	Laudia	19° 50′	29° 50′
Τοῦκκα	κ′		λα′	∠′′	Tucca	20°	31° 30′
Βάδεα	κ′		λ′	∠′′δ′′	Badea	20°	30° 45′

Οὐάσανα] Οὐάσσανα ΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg. ‖ — λα′ γο′′] λα′ γ′′ ed. pr. ‖ — 1. Κασμάρη] sic X ed. pr., Κασμαρή ΦΨ, Κασμαρά Arg., *Casmara* edd. Vic. Rom. Ulm, Κασμαρεῖ cett., Κασμαρί de conj. Wilberg. Oppidum, aliunde non notum, in ea regione ponitur in qua Tigava et Oppidium collocantur perperam, in ea autem regione ubi revera erat Tigava, infra p. 909, 1 ponitur *Gasmara*, quæ a Casmara non diversa fuerit, sicuti Oppidium non differt ab Oppido Novo ‖ — ιη′ ς′′] ιη′ PV, 18 cod. lat. Basil. ‖ — λ′ ∠′′γ′′] λ′ ς′′ ed. pr., λα′ ∠′′ γ′′ PRVW, cod. lat. Bas., notante Wilbergo. ‖ — 2. Βινσίττα] Βίνσιττα ΦΨ Arg., Βρινσίττα AD, Βινσίγγα X, *Busuta* ed. Ulm. Oppidum ignotum. ‖ — ιη′ ∠′′ λ′ γο′′] ιη′ ς′′ λ′ γ′′ ed. pr. ‖ — 3. Τιγαῦα] sic ed. pr., Πιγαῦα aut Πιγαύα BEXZΦΨ Arg., Πιγάβα MOR, Πηγάβα ACDFLNPVWΔΞΣ, *Pigaua* edd. Vic. Rom., *Pegaua* ed. Rom. ‖ — ιη′ ∠′′ γ′′] ιη′ ς′′ ed. pr. ‖ — λ′ ∠′′] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λ′ ς′′ cett. — Plinius 5, 21 : *Tigacæ*, Ammianus 29, 5, 20 : *Tigavitæ*, Itin. p. 38 : *Tigauas* cod. Esc., *Tigava* cod. L, *Tigauda*, *Tingauda*, *Tagauda* cett. codd. « Hinc fuisse videtur *Palladius Tigabitanus*, cujus apud Augustinum lib. de gestis cum Emerito c. 1 mentio est. Ἐξέχοντες τῆς Θιγαβενσίας πόλεως, *primores civitatis Thigabensis*, in codice Canon. Eccles. Africanæ c. 97. » Wesseling. ad Itin. Tigava, quæ sec. Itin. 32 (22 ?) m. p. ab Oppido novo versus occasum hibernum ponenda erat, a Ptolemæo ponitur 40 m. p. ab Oppidio ficticio versus austrum occasumque. Stetisse videtur in ruinarum loco *el Kerba* dicto, quanquam is ab Oppido Novo nonnisi 22 m. p. distat. ‖ — 4. Νιγιλγία] Νιγίλγια SΩ ed. pr., Νιγιλγιλί conj. Grashof. Ignota. ‖ — 5. Θισίζιμα] Θισιζίμα ΦΨ Arg., Θισίζημα X, Θιστιζίμα ed. pr., *Thistizima* ed. Vic. ‖ — ιη′ ∠′′] ιη′ ς′′ FLMNOPRSW, ed. pr. ‖ — κθ′ ∠′′] κθ′ ς′′ FLMNOPRSVWΔΣ. ‖ — 6. Χοίζαλα] sic BEXZ ed. Vic.; Χόζαλα ed. pr., Χαζάλα ΦΨ Arg., *Chasala* ed. Ulm., Χίζαλα cett. Ignota. ‖ — ιη′ γο′′] ιζ′ γο′′ BEZΦ[1] edd. Vic. Ulm. Arg., ιζ′ γ′′ ed. pr., ιζ′ γο′′ Φ[2]. ‖ — λβ′ ∠′′] λβ′ ς′′ SΩ ed. pr., 32 1/3 ed. Vic. ‖ — 7. κολ.] om. ed. pr., κολώνεια FLN. ‖ — ιη′] ιθ′ de conj. Wilberg., κ′ conj. Grashof. propter seriem numerorum. Indicantur Aquæ quæ sec. Itin. p. 30 a Tiranadi 57 m. (50 m. ab Irath ap. Ptol.), a Cæsarea 25 m. p. distant. Hodie *Hammam Rhiga*. Tituli loci in C. I. p. 819. ‖ — 8. Φλωρία] Φλωρύια X ed. pr. Ignota. In Not. episc. *Floricnsis episcopus*. ‖ — ιθ′ γ′′] ιη′ γο′′ X. ‖ — λα′ γο′′] λα′ ς′′ ed. pr., 31 1/3 ed. Vic. ‖ — 9. Ὀππίδιον] Ὀσπίδιον Φ Arg. ed. Ulm, Ὀσπίνδιον Ψ, *Oppidum* ed. Rom. ‖ — ιθ′ ς′′] ιθ′ SΩ ed. pr. ‖ — λα′ ς′′] λα′ γ′′ ed. pr. Sec. lib. 8, 13 urbs hæc ab Alexandria distat horas 2 2/3 1/15 sive 41°; ponenda igitur foret 19° 30′ long., nisi potius lib. 8 post 1/15 addendum est 1/30. Ceterum Oppidium nonnisi nomine corrupto et positione perversa differt ab Oppido Novo. V. not. ad p. 607, 1. ‖ — 10. Λαυδία] sic BEZΦΨ Arg., Λαύδια ed. pr., *Laudia* edd. Vic. Ulm., Δαυδία X, Λαβδία cett. Ignota. ‖ — ιθ′ ∠′′ γ′′ κθ′ ∠′′ γ′′] ιθ′ ς′′ κθ′ ς′′ ed. pr. ‖ — 11. Τοῦκκα] sic ZΦΨ Arg., Τούκκα cett. ‖ — κα′ ∠′′] κα′ ς′′ ed. pr. Tucca sec. Plinium 5, 21 et Tab. Peut. ad Ampsagam fl. erat in confiniis Mauretaniæ et Africæ provinciæ. Ptolemæus eam ab Ampsaga longissime remotam semel ponit in Numidia (ibique cum altera Tucca confundit: V. not. p. 609, 3), iterumque nostro loco in Mauretania. Ne putemus hanc aliam esse Tuccam ignotam eo impedimur quod in vicinia oppidi Byrbyr mons (hod. *Babor*) commemoratur (V. not. p. 602, 1). Alia est Tucca Terebinthina (hod. *Dougga*) inter Assures et Sufetem sita (Itin. p. 47 et 49), cujus Ptolemæus non meminit, tertia erat in Africa proconsulari (h. *Dougga*), quam Ptolemæus quoque exhibet 4, 3, 7. ‖ — 12. Βάδεα] sic BEZΦΨ Arg., Βάδελ ed. pr., Βαδία cett. ‖ λ′ ∠′′ δ′′] sic ABDEZΦΨ, edd. Vic. Rom. Arg., λβ′

Γασμάρα	ιη'	λβ' γο''
Βίδα κολωνία	ιη' ∠''	λβ' ∠''
Σύμοιθα	κ' γ''	λβ' δ''
Θιβινίς	κα'	λα' ς''
Ἴζαθα	κα'	λ' γ''
Αὐζιμίς	κα'	κθ' ∠''

καὶ παρὰ τὰς τοῦ Φοιμίου ποταμοῦ πηγὰς, ὃς συμβάλλει τῷ Σαύῳ ποταμῷ,

Σουβουργία	κα'	κη' γ''

7. Εἶτα πάλιν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς πόλεις αἵδε·

Θουδάκα	ιθ' ς''	λβ' γ''

Gasmara	18°	32° 40'
Bida colonia	18° 30'	32° 30'
Symœtha	20° 20'	32° 15'
Thibinis	21°	31° 10'
Izatha	21°	30° 20'
Auzimis	21°	29° 30'

atque ad Phœmii fluvii fontes, qui influit in Savum fluvium,

Suburgia	21°	28° 20'

7. Deinde rursus ab alia parte initio sumto oppida hæc sunt :

Thudaca	19° 10'	32° 20'

δ'' X, λα' ∠'' δ'' cett. Badia ignota. Nomine tenus cf. Badiæ (Tab. Peut.; hod. *Bades*) in Africæ provinciæ parte australi, quod oppidum Ptolemæo 4, 6, 13 Βαδιάθ vocatur et Libyæ interiori attribuitur. ‖ — 1. Γασμάρα] sic X, Γάσμαρα cett. Cf. Κασμάρη p. 608, 1 ibique not. ‖ — ιη'] κ' ιβ' conj. Grashof. propter seriem numerorum. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ'' ed. pr. ‖ — 2. Βίδα] Βήδα CDFLMNOPRSWΔΩΞ, ed. Rom., Βοήθα A. Versum om. edd. Arg. Ulm. ‖ — ιη' ∠''] ιη' ς'' ed. pr., κ' ∠'' conj. Grashof. ‖ — λβ' ∠''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg., λβ' ς'' cett., ed. Rom. Bida sec. Ptol. ab Icosio 40 m. p. distans in hod. *Blida* 28 m. ab Icosio dissita quærenda esse plurimis videtur, quamquam hod. Blida veteris oppidi locum vix occupaverit. Ego in tanta positionum ap. Ptol. perturbatione Bidam coloniam non diversam esse puto a *Bida* (sic cod. Escor., *Bidil* cett.) *municipio* Itinerarii p. 39 (*Bidda munic.* ap. Rav. p. 156, 14), cujus loco in Tabula Peuting. *Syda municipium* nominatur, aut idem quod Bida, aut oppidum Bidæ vicinum. Idem valet de Bida et Sudava Ptolemæi.

Itin. p. 39.		Tab. Peut.	
Rusuccuro col.		Rusuccuru col.	
Tigisi	XII	Tigisi	XII
Bida munic.	XXVII	Syda munic.	XXXII (XXVII?)
Tubusuptus	XL	Rusacus mun.	XL
Saldis	XVIII.	Saldis	XXV.

Bidam in hod. *Djema Saharidj* quærendam esse probabiliter statuunt Nau de Champlouis et Willmanns in Tab. Corp. Inscr. In Not. episc. nominatur episcopus *Bidensis*. ‖ — 3. Σύμοιθα] sic BEXZ, edd. Vic. Ulm. Arg., Σύμειθα DFLMNOSΔΞΩΞ, Σύμιθα RW ed. pr., Σύμηθα APV, *Sympetha* ed. Rom. ‖ — λβ' δ''] λβ' γ'' X. Symœtha ignota. Ni fallor, hoc oppidum 50 m. p. a Tucca distans eadem est quæ in Africa provincia falso item Σιμίσθου vocatur et a Thugga urbe (h. *Douga*) 40 m. p. occasum versus abest. Simithu (hod *Schemtu* ruin.) ad Bagradam fl. positum, ab eoque Hipponem regium via erat 80 m. p. secundum Itinerarium p. 43. Ptolemæus quoque (c. 3, 7) Simithu ita posuit ut ab Hippone 80 m. p. absit, at non versus ortum, sed versus occasum hibernum, a Bagrada vel quinque gradibus distans. Ab hac oppidi positione profectus Tuccam collocavit 29 1/2. 31 1/3. Deinde hanc Africæ Tuccam confundens cum Tucca in confiniis Mauritaniæ sita, Cuicul oppidum 23° 30' 31° 15' posuit, adeo ut a Simithu nonnisi 25 m. p. distet. Denique hanc confiniorum Tuccam iterum in Mauretania commemoravit, ab eaque 50 m. p. denuo Simithu oppidum corrupto Symœthæ seu Symithæ nomine inscripsisse videtur. — 4. Θιβινίς] Oppidum ignotum mihi. ‖ — λα' ς''] sic BEXZΦΨ ed. pr., edd. Vic. Ulm. Arg.; λα' cett.; 31 1/3 ed. Rom. ‖ — 5 Ἴζαθα] Ἰζάθα FNSΩ, Ἰζεύθα ΦΨ Arg., *Izeutka* ed. Ulm. Ignota. ‖ — κα'] κβ' ed. pr.; λ' γ''] λγ' ed. pr. ‖ — 6. Αὐζιμίς] sic X, Αὐζημίς FNSΩ, Αὐξιμίς cett. ‖ — κθ' ∠''] κθ' ς'' X ed. pr. Auzimis, ab Auzia occasum versus posita, Auzimasta vocari videtur a Geogr. Rav. p. 157, ubi : *Galaxian. Auzimasta. Lamarasium. Sufasa.* Haud diversam Auzimastam esse a nota Auzia (Αὔζεια v. lect. in Ptol.) urbe conjecit Parthey, recte fortassis. ‖ — 7. Φοιμίου] Φιμίου S, Φημίου OW, Φαλμίου ΦΨ edd. Arg. Ulm.; παρὰ τὰς τοιμφοιμβίου ed. pr. ‖ — 8. Σαύῳ] Γαύῳ FN, Σάβᾳ ΦΨ Arg., *Samba* ed. Ulm. Savus seu Sabas fluvius esse videtur cui *Ad Saba* statio in Itinerario commemorata adjacebat. V. Not. ad p. 597, 3. De Phœmio aliunde non constat. ‖ — 9 Σουβουργία] Σουβούργια ed. pr.; Σουβουρσιάκα κς' γ'' κα' κη γ'' (sic) X. De situ non constat. *Gens Suburbur(ensium)*, cujus mentio in titulis n. 8270 et 10335 ad *Bordj Mamra* et *Ouadi Rummel* (82 m. p. a Sitifi Cirtam versus) repertis in Africa provincia quærenda est nec diversi ab ea esse videntur Σαβούρβουρες (Σουβ.?) quos in Africa Ptolemæus c. 3 recenset (Cf. Σουβούρπορες Libyæ interioris c. 6, 6.). *Subicarense castellum*, haud ita longe, ut videtur, a Sitifi distans, ab Ammiano 29, 4, 55 commemoratur. ‖ — 10. εἶτα] καὶ ed. pr. ‖ — 11. Θουδάκα] Θουκάθα X, Βουδάκα

Τιγίς	ιθ'	𐅵''	λβ'	𐅵''	Tigis	19°	30'	32°	30'
Τουράφιλον	κα'	γ''	λα'	𐅵''δ''	Turaphilum	21°	20'	31°	45'
Σούδαυα	κβ'	γ''	λβ'		Sudava	22°	20'	32°	
Τουσιατάθ	κβ'	γ''	λα'	𐅵''	Tusiatath	22°	20'	31°	30'
Οὐσσάρα	κβ'		λ'	γο''	Ussara	22°		30°	40'
Οὐαζαγάδα	κβ'	𐅵''	λ'	ς''	Vazagada	22°	30'	30°	10'
Αὐζία	κβ'	ς''	κθ'	γο''	Auzia	22°	10'	29°	40'
Τουβούσουπτος	κγ'	𐅵''δ''	λα'	γο''	Tubusuptus	23°	45'	31°	40'

Φ. ‖ — ιθ' ς''] sic ed. pr., κ' 𐅵'' γ'' cett. Numerum ιθ' ς'' recepi, quoniam versu seq. omnes codices ιθ' 𐅵'' præbent. ‖ — λβ' γ''] λβ' ς'' ed. pr., λα' γ'' ADFL. — Fort. legendum Θουλάχα, hod. *Thala-Isli*, cui proximum *Diar Mami*, ubi olim Tulei castellum fuit (v. not. p. 604, 5), haud longe a Serbete fluvio, cujus ostium sec. Ptol. 19° 30' long. ‖ — 1. Τιγίς] Versum om. SΩ. *Tigisi* Itin. p. 39, 3 et Tab. Peut., 12 m. p. a Rusucurru. Hodie *Tizi-Usu*, ut vid. — « *Passitanus Tigisitanus* est inter Mauretaniæ Cæsariensis præsules in Notitia. Celebre quoque nomen reportavit ex controversia Donatista Secundus Tigisitanus. Sed is Numidiæ primas ea tempestate obtinebat, urbique Tigisi præerat, quam Cananæi, Josuæ arma fugientes, condiderant, teste Procopio Bell. Vand. 2, 10 et 13. » Wesseling ad Itin. Hæc Numidiæ Tigisis, cujus Ptolemæus non meminit, a Sigu (h. *Bordj ben Zekri*) 9 m. p. distans (Tab. Peut.) sita erat in loco *Ain et Bordj* dicto, ut nunc liquet ex titulo n. 10620 p. 960, in quo *ordo Ticisitanus* nominatur. — 2. Τουράφιλον] Τουραφιόν Φ. Ignotum. ‖ — λα' 𐅵'' δ''] λα' δ'' D ed. pr., 12 1/3 1/4 (sic) ed. Vic. ‖ — 3. Σούδαυα] Σουδαύα ed. pr., Σουδαῦα ΦΨ ed. Arg. Sudava eadem quæ *Syda* Tabulæ Peut. (hod. *Djema at Sahridj*, ut vid.). Cf. not. p. 609, 3. Positio Sudavæ sicut Tubusupto falsa assignatur. ‖ — 4. Τουσιατάθ] Τουσιάγαθ ed. pr., Σιτιατάθ X. Oppidum ignotum. ‖ — κβ' γ''] 22 ed. Vic. ‖ — λα' 𐅵''] λα' ς'' ed. pr. ‖ — 5. Οὐσσάρα] Οὐσάρα W. Hodie *Tala-Ussar*, opinor, ad fluvium cui *Uzar* nomen ap. Plin. 5, 21. Cf. p. 599, 4. ‖ — λ' γο''] λγ' ed. pr., λα' γο'' ABDEFZ Arg. ‖ — 6. Οὐαζαγάδα] Οὐαζαγαδὰ ΦΨ, Οὐαζατάδα BEZ, edd. Vic. Rom., Οὐαζαττάδα SΩ. Ignota. ‖ — κβ' 𐅵''] κβ' ς'' ed. pr. ‖ — λ' ς''] λ' S, qui vs. 6. — p. 611, 3 nonnisi integros latitudinis gradus apponit. ‖ — 7. Αὐζία] Αὔζια BZ, Αὔξια L, Αὔζινα ed. pr., Αὐζυγία ΦΨ edd. Arg. Ulm. ‖ — κβ' ς''] κβ' γ'' X. ‖ — κθ' γο''] κθ' S, κθ' γ'' ed. pr. *Auzia* (*Auzea* ap. Tacitum, *Auza* in Itin. p. 30, 6, fortasse *Auzimasta* ap. Rav. p. 157, 8, hod. *Aumale*, antea indigenis *Sour Roslan*) a Cæsarea et a Sitifi c. 100 m. p. distans, in Ptolemæi tabula a Cæsarea c. 370 m., a Sitifi c. 200 m. p. abest. Iosephus Ant. Iud. 8, 13 ex Menandro Ephesio (Fr. Hist. 4, p. 447, fr. 4) prodit Auzam in Libya ab Ithobale Tyriorum rege (897-866 a. C.) conditam esse. Quæ si nostra est urbs mediterranea, castellum rex condidisse videtur, ut maritima Tyriorum oppida contra Nomadum incursiones tutaretur. Castelli meminit Tacitus An. 4, 25 in rebus anni 24 p. C.: *Nec multo post affertur Numidas apud castellum semirutum, ab ipsis quondam incensum, cui nomen Auzea, positis mappalibus consedisse fisos loco, quia vastis circum saltibus claudebatur.* Castello successit municipium (C. I. n. 9046 : *respublica municipii Auziensium*), huic deinde seculo secundo colonia, cujus frequens in titulis mentio fit. Plenum ejus nomen in tit. n. 9062 et 9063 : *colonia Septimia Aurelia Auziensium.* Postea ad castelli exilitatem rediisse videtur, siquidem haud diversum ab Auzia est *Audiense castellum* ap. Ammianum 29, 4, 28. 40. 49, ut Willmanns in C. I. p. 769 contendit contra Berbruggerum qui (in *Époques militaires de la grande Cabylie* p. 263) castellum illud stetisse censet ad hod. *Ain Bessem*, ab *Aumale* 20 chiliometris boream versus. *Præpositus limitis Audiensis* in Not. Dign. p. 87. Montes a meridie Auziæ imminentes *Dj. Deira* vocantur. Eosdem esse τὸ Γάρας ὄρος Ptolemæi conjicere licet. At cf. not. p. 602, 5. ‖ — 8. Τουβούσουπτος] Τουβούσουπτος ACPRVΓ, Τουβούσιπτος ΦΨ edd. Arg. Ulm.; ἢ Τουβούσιππος add. A. ‖ — κγ' 𐅵'' δ''] κγ' ς'' δ'' A, κβ' δ'' ed. pr. ‖ — λα' γο''] λα' γ'' DFLMNOPRVWΔΞΣ ed. pr., λα' S. Oppidum a Saldis 18 m. p. distans (V. Itin. p. 32 et 39. Not. ad p. 599, 2) hodie *Tiklat*. In titulo loci n. 8837 : *Colonia Iulia Augusta legionis VII Tupusuctu.* Cf. n. 8836 : *ex Tubusuctitana regione.* In Itin. p. 39, 5 *Tubusuctus* codd. plurimi, *Tubusuptus* codex Esc.; p. 32, 5 *Tubusuttus* codd. plurimi, *Tubusuptus* cod. Esc.; *colonia Augusti... Tubusuptu* (*Tubusubtu* v. l.) Plinius 4, 21; *Tubusubtos* Rav. p. 156, 13. *Ad Tubusuptum progressus, oppidum Ferrato contiguum monti* Ammianus 4, 9, 11; *Præpositus limitis Tubusubditani* Not. Dign. p. 77 (*Tubusubtitani* ibid. p. 77); *episcopus Tubusubditanus* in Not. ep. an. 484, *episcopus a Tubusubtu* in Collat. Carth. an. 411. Idem oppidum indicari videtur ap. Tacitum An.

'Ῥοβόνδα	κγ'	γ''	λα'	γ''	Robonda	23°	20'	31°	20'
Αὖσον	κγ'		λ'	γο''	Ausum	23°		30°	40'
Ζάραθα	κγ'	∠''	λ'	∠''	Zaratha	23°	30'	30°	30'
Ναβάβουρον	κγ'		λ'		Nababurum	23°		30°	
Οὐίτακα	κγ'	∠''δ''	κθ'	∠''	Vitaca	23°	45'	29°	30'
Θούβουνα	κγ'	∠''γ''	κη'	∠''	Thubuna	23°	50'	28°	30'
Θαμαρίθα	κγ'	ς''	κζ'	δ''	Thamaritha	23°	10'	27°	15'
Αὐγάλα	κδ'	∠''γ''	λα'	γ''	Augala	24°	50'	31°	20'
Σούπτου	κδ'	γ''	λ'	∠''δ''	Suptu	24°	20'	30°	45'
Ἵππου	κδ'	∠''γ''	λ'	∠''	Hippu	24°	50'	30°	30'

4, 24 : *Tacfarinas,.. positis castris Tubuscum* (*Tubusuctum* em. vv. dd.) *oppidum circumsidet.* Tubusuptu a Sitifi distat 61 m. p. sec Itin., supra 180 m. p. in Ptolemæi tabula. Suptu, quod Ptolemæus p. 611, 9 inter Tubusuptu et Sitifim ponit, fort. a Tubusuptu non diversum est. || — 1. 'Ροβόνδα] 'Ροδόνδα F. || — λα' γ''] λα' S. Inter Numidiæ episcopos nominatur episcopus *a Turre Rotunda* (fort. *Robonda* e Ptol. scribendum esse Bœcking ad Not. imp. 2 p. 642 conjecit). Ejusdem oppidi mentio num in hac 'Ροβόνδα lateat, tu videas. || — 2. Αὖσον] Αὐσών ALΞ, Αὐσῶν CDFMNOPRSVWΔΞ. Ignotum. || — λ' γο''] λγ' ed. pr. λ' S, 30 1/2 ed. Arg. || — 3 Ζάραθα] Ζαράθα ΦΨ Arg., Ζάραθρα X, Ζάρατθα ed. pr. || — κγ' ∠'' λ' ∠''] κγ' ς'' λ' ς'' ed. pr.; λ' S. — Oppidum *Zarai* (hod. *Zraia*) vocatur in Itin. p. 35 et in Hadriani oratione Lambæsitana (C. I. p. 289, fr. D), *Zaras* in Tab. Peut. A Sitifi in via Lambæsam ducente 37 m. p, distat sec. Itin.; in Ptolemæi tabula c. 150 m. p. a. Sitifi boream et occasum versus ponitur inepte. Collocandum erat in Numidia haud longe a confiniis Mauritaniæ Cæsariensis, in quibus erat *Ad portum* statio (ubi portoria imperatoria exigebantur), 35 m a Sitifi distans (Tab. Peut.). In Notit. episc. Numidiæ : *ep. Zaradtansis*, in Collat. Carth. *Zaraitensis*. In titulo n. 4511 : *ordo Zarai(t)anorum.* Præterea Appuleius Apolog. c. 23 : *Attamen parce, Æmiliane, paupertatem cuipiam objectare qui nuper usque agellum Zarathensem, quem tibi unicum pater reliquerat, solus uno asello exarabas.* Idem c. 23 : *Veniam impertias si per negligentiam forte non elegi illud tuum Atticum Zarathe, ut in eo nascerer;* » citante Wesselingio ad Itin. p. 33. Addo quod Mommsenius in C. I. p. 455 monet : « Ex oratione Hadriani intellegitur imperante eo cohortem stationem habuisse ad Zarai, quam inde discessisse an. 202 apparet ex lege portorii n. 4508. » || — 4. Ναβάβουρον] Ναββάβουρον A. *Nababes* inter populos Mauretaniæ orientalis habent Plinius 5, 21 et Tabula Peut De oppido aliunde non constat. || — 5. Οὐίτακα] Οὐιτάκα LΦΨ Arg. || — κγ' ∠'' δ''] κγ' ς'' δ'' A, κγ' δ'' ed. pr. | — κθ' ∠''] κθ' ς'' ed. pr. Vitaca hæc fortassis est Vacca, quæ sec. Tab. Peut. a Sitifi 65 (120 Ptol.) m., a Tubunis 25 (65 Ptol.) m. p. distat. || — 6. Θούβουνα] Θουβοῦνα ΦΨ Arg., Βουθουνα X || — λγ' ∠'' γ''] κγ' ς'' γ'' A. || — κη' ∠''] κη' ς'' A ed. pr., κη' S, in quo fractiones graduum lat. usque ad p. 612, 8 omnes omittuntur. Thubuna bodie *Tobna.* In titulo hujus loci n. 4485 p. 453 legitur *Tub....*, in Tab. Peut. *Tobonis* (ablat.), in Augustini ep. 220 *Tobonæ.* Oppidum erat Africæ provinciæ, haud longe a Mauritaniæ confiniis positum; nam sub Africæ comite erat *præpositus limitis Tubuniensis* (Not. Dign. p. 76). In Not. episc. nominantur *Tubiniensis* Numidiæ ep. et qui ab eo non diversus fuerit *Tubunensis* Mauritaniæ Cæsariensis episcopus. Cf. *Salinæ Nubonenenses* (leg. Tubonenses) in Tab. Peuting. — In Ptolemæi tabula Tubuna in Sitifis meridiano 26° 28° 20' collocanda erat. || — 7. Θαμαρίθα] Θαμάριθα ACDFMNOPRVWΔΞ, Θαμαρίτα ed. pr., *Tamaritha* edd. Vic. Rom. || — κζ' δ''] κζ' S. Oppidum ignotum. Fortasse huc pertinet *Thamagristensis* episcopus Mauritaniæ Sitifensis. || — 8. Αὐγάλα] Αὔγαλα NOPRSVWΔΞΩΞ, Αὔταλα X, *Augula* ed. Ulm. Ignota. || — κδ' ∠'' γ''] κδ' γ'' ed. pr. || — λα' γ''] λα' S. Augula fort. erat. ad Gulum fl., cujus ostium supra (p. 600, 2) 24° 40' 31° 50' ponitur. Sin Hippu Ptolemæi idem est quod Equizetum aliorum auctorum, Augula fort. est hod. *Galah.* V. not. vs. 10. || — 9. Σούπτου] Σοῦπτος ΦΨ Arg. *Suptus* edd. Vic. Ulm., Σούππου W, *Suppu* ed. Rom., Σούπτου ἢ Σούππου A. Cf. not. p. 610, 8. || — κδ' γ'' λ' ∠'' δ''] κδ' ς'' λ' δ'' S. ed. pr. || — 10. Ἵππου] sic BEZ, Ἵππα CDLΔΞΩ edd. Vic. Rom. Ulm., Ἴππα FMNO RWΦΨ Arg., Ἴπιπα X. Versum om. PV. || — κδ' ∠'' γ''] κδ' ς'' ed. pr. || — λ' ∠''] λ' ς'' ed. pr., λα' ∠'' ΦΨ Arg., 31 1/3 ed. Vic. || — Hippu fortasse i. q. Equizetum, quod in via a Sitifi Auziam fuisse e Tabula Peut. et Rav. colligitur. A Tamannuna Equizetum sec. Tab. P. 20 m. p. distabat; hanc vero stetisse ubi nunc est *Bordj-bou-Aridj* vel in vicinia, ex eo colligitur quod Lemellef, 6 m. p. a Tamannuna distans, nunc

Οὐαμίκαιδα	κε'	ϛ''	λ'		Vamicæda	25°	10'	30°	
Σίτιφι κολωνία	κϛ'		κθ'	γ''	Sitiphi colonia	26°		29°	20'
Τουμάρρα	κϛ'		κθ'		Tumarra	26°		29°	
Γερμιάνα	κϛ'		κη'	∟''	Germiana	26°		28°	30'
Παίπια	κδ'	∟''γ''	κη'	δ''	Pæpia	24°	50'	28°	15'
Βεσκέθρη	κδ'	∟''	κζ'	∟''	Bescethra	24°	30'	27°	30'
Αἰγαία	κϛ'		κζ'	ϛ''	Ægæa	26°		27°	10'
Ταροῦδα	κε'	∟''δ''	κϛ'	∟''	Taruda	25°	45'	26°	30'

8. Νῆσος δὲ παράκειται τῇ Ἰὼλ Καισα-

8. Insula est prope Iol Cæsaream insi-

esse *Kerbet-Zembia* titulo n. 8808 docemur. Equizetum igitur fuerit ubi nunc est *Mansura*. Eodem ducit lapis milliarius in hod. *el Guerria* repertus, in quo legitur : *XV a municipio Equiz* (v. C. I. p. 721) *Colonia Equizetensis* commemoratur in titulo Auziensi n. 3580; *episcopus Equizetensis* in Notit. ep. A *Mansoura* 10 m. p. boream versus est hod. *Galah*, quam esse Augalam 50 m. p. ab Hippu boream versus a Ptolemæo collocatam et Galaxiam, quam Tabula Peut. post Equizetum absque distantiæ nota habet, conjicere licet. ‖ — 1. Οὐαμίκαιδα] sic BEZ ed. Vic., Οὐαμίκελα ed. pr., Οὐσμικαίγα ΦΨ Arg. Ulm., *Vamideca Vuamiceda* (sic) ed. Rom., Οὐαμίκεδα cett. Neque de vera nominis forma neque de situ oppidi constat. ‖ — κε' ϛ''] κϑ' ed. pr. ‖ — 2. Σίτιφι] X et de conj. Wilberg.; Σίτιφα ed. pr., Σίτιχι BDEVZΦΨ Vic. Ulm. Arg., Σήττιχι A, Σίττιχι cett. ‖ — κϛ' κθ' γ''] κ' ϛ'' κθ' ϛ'' ed. pr., κθ' S. — *Sitifi* (h. *Setif.*) etiam in Itin. p. 29 et passim, et in Tab. Peut.; *Sitifis* in titulis n. 8465. 8468. Plenum coloniæ nomen in n. 8473 : *Colonia Nerviana Augusta Martialis Veteranorum Sitifensium.* Mauretania Cæsariensi exeunte seculo tertio in duas provincias divisa, alterius caput Sitifin fuisse constat. Cf. Procopius B. Vand. 2, 20 : Ζάβην τε τὴν χώραν, ἣ ὑπὲρ ὄρος τὸ Αὐράσιόν ἐστι Μαυρετανία τε ἡ πρώτη καλεῖται μητρόπολιν Σίτιφιν ἔχουσα. ‖ — 3. Τουμάρρα] Τούμαρρα Z, Τούμμαρα ΦΨ Arg., *Tummara* ed. Ulm., *Tumarha* ed. Rom. Oppidum 75 m. p. a Bescera (h. *Biskra*) occasum versus collocatum, nescio an referendum sit ad hod. *Ain-Soultan* (60 m. p. a *Biskra* occasum versus, in *Oued Malach*), cujus vetus nomen truncatum in tit. 8781 p. 748 : *Col. Th..:..* ‖ — κϛ'] κϛ' ∟'' DFMNOPRVSΔΞ, κϛ' ϛ'' A. ‖ — κθ'] 29 1/2 ed. Ulm. ‖ — 4. Γερμιάνα] Γερμιανά ΦΨ Arg. An Γερμάνα? — κϛ'] κϛ' ∟'' (ϛ'' A) δ'' ADFLMNOPRSΞΔΞ. ‖ — κη' ∟''] κη' ϛ'' ed. pr., κη' S. *Germaniensis* inter Numidiæ episcopos nominatur. In Pt. tabula Germiana haud longe a confiniis Numidiæ distat. Fortasse ibi quoque castra Germanorum erant, sicut alia erant in ora maritima sec. Ptol. p. 596, 2. ‖ — 5. Παίπια] sic Xα, Παιπία ΦΨ Arg., *Pæpia* ed. Vic., Πέπια cett. Quid præstet, nescimus. ‖ — κθ' ∟'' γ''] κθ' ϛ'' ed. pr. ‖ — κη' δ''] κη' S. Situs oppidi ignotus ‖ — 6. Βεσκέθρη] sic X, Οὐεσκέθρη BEZ, Οὐεσκεθρή ΦΨ Arg., Οὐεσκεθήρ ed. pr., Οὐεσκεθρία A, Οὐεσκεθρεί SΞ, Οὐεσκεθρεῖ cett. codd., *Vescethra* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — κδ' ∟''] κδ' ϛ'' ed. pr. ‖ — κζ' ∟''] κζ' ϛ'' ed. pr., κζ' S. Oppidum Βεσκέρη vel Βεσκερί dicendum erat; ejus episcopus *Vesceritanus* in Collat. Carth. an. 411, *Besceritanus* in Not. ep. Numidiæ an. 484. Hodie *Biskra*, a *Tubna* 45 m. (72 ap. Ptol.) meridiem versus. Antiquum ibi oppidum stetisse probant rudera titulique, quos vide in C. I. p. 278. Idem oppidum denuo Ἰσχερί nomine in Libya interiore c. 6, § 13 ad Gir fluvium (hod. *Djedi*, haud longe a *Biskra* austrum versus) commemoratur ‖ — 7. Αἰγαία] Αἰγαῖα DOΦΨ ed. pr., ed. Arg., Ἄγεα X. *Egea* edd. Rom. Ulm. Ignota. ‖ — κϛ' ϛ'' κϛ'] ADFLMNOPRSVWΔΞΞ. ‖ — κζ' ϛ''] κη' ϛ'' ed. pr., κζ' S. ‖ — 8. Ταροῦδα] Τάρουδα ed. pr., Ταρούδα FLNPRSVWΔΞ, *Tharuda* ed. Ulm. Cf. not. p. 601, a. ‖ — κε' ∟'' δ''] κε' δ'' ed. pr., ‖ — κϛ' ∟''] κϛ' ϛ'' ed. pr., κϛ' S. Pro Ταροῦδα legendum suspicor Ταβοῦδα et Numidiæ oppidum assignandum fuisse. *Tabudensis* episcopus in Numidia nominatur in Coll. Carth. an. 411 et in Notit. episc. an. 484. Hodie esse videtur *Tuda*, 13 m. p. a *Bikra* austrum ortumque versus, ubi titulus n. 2484 p. 278 repertus est. Tabula Peut. ita habet :

Gemellas		*Milli*	
Thabudeos	XX IIII	*Tuda*	XXII
Badias	*XXIII	*Bades*	XLIII.

Ultimus numerus corruptus est, aut inter Thabudeos et Badias excidit statio, quæ erat ubi nunc ruinæ *Henchir Bardou* dictæ, a Tuda 24 m., a Bades 20 m. distantes. Badiæ, quas in Mauritania non commemorat Ptolemæus (nisi forte nomen ejus in Παίπια corruptum est), in Libya Interiore ad Gir fluvium Βαδιάθ nomine ponuntur. Quæ ad eundem fluvium ponitur Γηούα forte non diversa est ab Αἰγαία Mauritaniæ. ‖ — 9. Ἰώλ] sic SXΩ, Ἰουλίᾳ cett; Καισαρίᾳ X. Verba τῇ ἐπισήμῳ πόλει e margine irrepserint; nam

ρείᾳ, τῇ ἐπισήμῳ πόλει, ἥτις καὶ αὐτὴ καλεῖται Ἰὼλ Καισάρεια νῆσος· ἐν ᾗ πόλις ὁμώνυμος, ἧς θέσις ιζ′ ϛ″ λγ′ γο″

gnem urbem, quæ et ipsa dicitur Iol Cæsarea insula, inque ea oppidum eiusdem nominis, quod situm est 17° 10′ 33° 40′

ΚΕΦ. Γ′.

Ἀφρικῆς θέσις.

[Λιβύης πίναξ β′.]

1. Τῆς Ἀφρικῆς ἡ μὲν δυσμικὴ πλευρὰ περιορίζεται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ Καισαρηνσίᾳ κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γραμμὴν διὰ τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ· ἡ δὲ ἀπ᾽ ἄρκτων τῷ Ἀφρικανῷ πελάγει τῷ ἀπὸ τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ μέχρι τοῦ μυχοῦ τῆς μεγάλης Σύρτεως, ἧς ἡ περιγραφὴ ἔχει οὕτως·

2. Μετὰ τὰς τοῦ Ἀμψάγα ποταμοῦ ἐκβολὰς

Νουμιδικοῦ κόλπου ὁ μυχός κζ′ λα′ Lʹδ″

CAP. III.

Africæ situs.

[*Libyæ tabula secunda.*]

1. Africæ latus occidentale terminatur Mauritania Cæsariensi ad lineam per Ampsagam fluvium positam ; septentrionale autem latus finitur ea Africani maris parte, quæ est ab Ampsaga fluvio usque ad Syrtis maioris angulum, cuius lateris hæc est descriptio :

2. Post Ampsagæ fluvii ostia

Numidici sinus intima 27° 31° 45′

---

sæpius fit ut ad illustrium urbium nomina in margine adscribatur ἐπίσημος πόλις. Post hæc verba in X additur : ἑτέρα νῆσος, in quibus fortasse proprium insulæ nomen latet. (An Ἱεράφη νῆσος Λίβυης, cujus ex Hecatæo meminit Stephanus?) || — 2. Ἰὼλ] sic X, Ἰουλία cett., nisi quod Ἰουλεῖα S ; καὶ σάρεια D ; νῆσος om. A. || — ἐν ᾗ πόλις ὁμώνυμος] An τῇ πόλει ὁμωνύμως? nam urbem in insula ista perexigua fuisse haud credideris ; ἐν ᾗ καὶ π. ὁμ. Ω. || — 3. θέσις] ἡ θέσ. DF NOPXΔΞ. || — ιζ′ ϛ″] ιζ′ Lʹ ΦΨ ed. pr., edd. Vic. Ulm.; 27 1/2 ed. Rom. Celerum in editione prima brevius hæc exhibentur hunc in modum ; νῆσος δὲ παράκειται τῇ Ἰουλίᾳ Καισαρείᾳ ὁμώνυμος αὕτη (l. αὐτῇ) πόλιν ἔχουσα, ἧς θέσις ιζ′ Lʹ λγ′ γο″. De re cf. Strabo 17, 3, 12 : Ἰὼλ... ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ πρὸ τοῦ λιμένος νησίον.

III 4. Κεφ. γ′] Κεφ. δ′ CNR. Cf. p. 613, 4. || — 5. Ἀφρικῆς θέσις] *Africæ minoris situs* ed. Ulm.; *Numidiæ situs.* — *Numidiæ latus occidentale* etc. ed. Vic., in qua § 2 post Bagradæ fl. mentionem inseritur : *Principium Africæ.* — Africa provincia in Veterem Africam et Novam dividebatur. Appianus B. C. 4, 53 : Λιβύης Ῥωμαῖοι τὴν μὲν ἔτι καλοῦσι παλαιάν, ὅσην Καρχηδονίους ἀφείλοντο, ἣν δὲ Ἰόβας εἶχεν, ὕστερόν τε ἔλαβον ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος, διὰ δὴ τοῦτο νέαν προσαγορεύουσι Λιβύην. Dio Cassius 43 9 : Τὸ μὲν περὶ τὴν Καρχηδόνα, ὃ δὴ καὶ Ἀφρικὴν καλοῦμεν, παλαιόν, ὅτι ἐκ πολλοῦ κατείργαστο, τὸ δὲ δὴ τῶν Νομάδων νέον, ὅτι νεωστὶ εἴληπτο, ἐπωνομάσθη. Plinius 5, 24 : *Ad quam* (Syrtim minorem) *Numidiæ et Africæ ab Ampsaga longitudo DLXXX m. p., latitudo, qua cognitum est, CC m. Ea pars quam Africam appellavimus, dividitur in duas provincias, veterem ac novam, discretas fossa inter Africanum sequentem et reges Thenas usque perducta, quod oppidum a Carthagine abest CCXI m. p.* Plinius 5, 22 : *Tabraca civium Romanorum, Tusca fluvius Numidiæ finis... A Tusca Zeugitana regio et quæ proprie vocatur Africa est.* Ptolemæus in oræ descriptione partes provinciæ non distinguit, mediterranea vero oppida ita distribuit ut primum recenseat ea quæ inter Ampsagam fl. et Tabracam (sive in Africa nova) sita sint, sequentes autem tractus Bagrada et Tritone fluviis disterminet. Rursus in regione inter Ampsagam et Tabracam sita § 7 distinguuntur oppida Κιρτησίων et oppida τῆς νέας Νουμιδίας, quæ verba corrigenda esse censeo ex iis quæ § 6 in populorum recensu leguntur, ubi juxta Cirtensium regionem nominatur Νουμιδία ἡ καὶ νέα ἐπαρχία, i. e. Africa Nova. Paullo post (τῆς μὲν Κιρτησίων καὶ τῆς Νουμιδίας μεσημβρινώτεροι) juxta Cirtensium ditionem simpliciter Νουμιδία nominatur. || — 8. τῇ] om. L; Κασαρινσίᾳ A, καὶ σαρνησία ΦΨ. || — 9. Ἀμψάγα] Σαμψάγου A. Post vocem ποταμοῦ quæ in plurimis codd. adduntur : κϛ′ δ″ λα′ Lʹ δ″ καὶ κζ′ Lʹ γ″ κϛ′, om. BESXZΦΨΩ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — 10. Ἀφρικανῷ] Ἀφρικῷ ed. pr. || — τῷ ἀπὸ τ. Ἀ. ποταμοῦ] καὶ τῷ Σαμψάγα ποταμῷ A. || — 11. ἀπὸ τοῦ] τοῦ om. L ed. pr. || — Ἀμψ.] Σαμψάγα A. || — 16. Νουμιδικοῦ] τοῦ

Κόλλοψ Μέγας ἢ Χούλλου	κζ' γ''	λβ' γ''	Collops Magnus sive Chullu	27° 20'	32° 20'
Τρητὸν ἄκρον	κζ' γο''	λβ' ∟''δ''	Tretum promontorium	27° 40'	32° 45'
Ῥουσικάδα	κζ' ∟''δ''	λβ' ∟''	Rusicada	27° 45'	32° 30'
Οὐζικάθ	κη' ς''	λβ' ∟''	Uzicath	28° 10'	32° 30'

Νουμ. S, Νουμιδιακοῦ ΦΨ, Νουμηδικοῦ ADFMNOPV ΔΞ. ‖ — λα' ∟'' δ''] λα' δ'' L. ‖ — 1. Κόλλοψ] Κόλοψ AFNX, *Colops* ed. Ulm. ‖ — ἢ Χουλλοῦ] de conj.; ἢ Χουλλῶ X, ἢ Κούλου BEZ, Ἠχούλλου C, Ἰκούλου A, ἢ Κούλου W, ἢ Κουλοῦ Arg., ἢ Κόλου Ψ. Verba ἢ Κ. om. edd. Vic. Rom. Ulm ‖ — 2. κζ' γ''] 27 2/3 edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — λβ'' γ''] λα' ς'' ed. pr. — In titulis n. 6710 et 6711 : *Colonia Minervia Chullu.*; in tit. n. 6958. 7098. 7123. 7125. 8210 : *colonia Chullitana* (una ex quattuor coloniis Cirtensibus). Plinius 5, 22 : *Chullu* (*Cullu* cod. Leid.) *oppidum*. Tab. Peut. et Ravenn. p. 154, 1 : *Chullu*; Rav. p. 347, 4 : *Cullu*; Guido p. 517, 24 : *Cullum*; Itin. p. 19 : *Chulli municipium*; Solinus 26, 1 : *Cirta eminet ; deinde Chulli* (*Chullu* v. l.) *purpurario fuco Tyriis velleribus comparata.* Iulius Honorius p. 47 ed. Riese : *Culli*; Æthicus Cosmogr. p. 89 : *Calli*. Nomen gentile *Chullitanus* in tit. n. 6262. 7094 sqq., *Cullitanus* in Not. episc. Hodie *Collo*. Sec. Itin. et Tab. Peut. Chullu a Paccianis Matidiæ (ad Ampsagam fl.) abest 60 m. p.; sec. Ptolemæum ab Ampsaga ad Chullu oppidum sunt c. 70 m. p. Revera oræ longitudo c. 40 m. p., via recta c. 30 m. p. A Chullu Rusicadem via est 24 m. p., consentiente fere Ptolemæo, dum 50 m. p. perperam computantur in Itin. et Tab. Peut. ‖ — 3. Τρητόν] Τρίτον ΦΨ Arg., *Tritum* edd. Vic. Rom. Ulm. Hoc loco Tretum pr. habent BEXZΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; in ceteris codd. vs. 3 et 4 locorum nomina (non vero graduum numeri) inverso ordine exhibentur hoc modo :

Ῥουσικάδα κζ' γο'' λβ' ∟''
Τρητὸν ἄκρον κζ' ∟'' δ'' λβ' ∟'' aut λβ' ∟'' δ''.

Ceterum Tretum pr. ante Chullu oppidum nominandum erat; nam vix est dubium quin intelligendum sit promontorium quod nunc vocatur *Seba Rous* vel *Cap Boujaroun*. Mentio ejus fit apud Strabonem 17, 3, 9 tanquam ὅριον τῆς Μασαισυλίων καὶ Μασυλιέων γῆς. Στάδιοι δ' εἰσὶ ἀπὸ τοῦ Μεταγωνίου μέχρι τοῦ Τρητοῦ ἑξακισχίλιοι· οἱ δ' ἐλάττους φασίν. Idem 17, 3, 13 : ἀπὸ δὲ Τρητοῦ μέχρι Καρχηδόνος στάδιοι δισχίλιοι πεντακόσιοι· οὔτε τοῦθ' ὁμολογεῖται δὲ τὸ διάστημα, οὔτε τὸ μέχρι Σύρτεων. Idem promontorium Metagonium vocatur apud Melam 1, 33 : *regio quæ sequitur a promunturio Metagonio ad aras Philænorum proprie nomen Africæ usurpat.* Cf. not. p. 583, 2. ‖ — κζ' γο''] κζ' ς'' ed. pr. ‖ — λβ' ∟'' δ''] λβ' ∟'' BEZXΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — 4. Ῥουσικάδα] Ῥουσίκαδα DLΔΞ ed. pr. ‖ — κζ ∟'' δ''] κζ' δ'' ed. pr. ‖ — λβ' ∟''] λβ' ς'' ed. pr. Mela 1, 33 et Plinius 5, 22 : *Rusiccade oppidum*; Itin. p. 19, 2 : *Rusicade* (*Rusiccade* v. l.); Tab. Peut.: *Rusicade colonia*; Rav. p. 148, 5 : *Rusiccade*; id. p. 347, 6 : *Rusicade*; Guido p. 517, 25 : *Rusicada*. Eadem scripturæ fluctuatio in Iulio Honorio p. 47, 14, (Æthici) Cosm. p. 89, 28. In titulis n. 7960. 7969. 6710, 6711. 7124 : *colonia Veneria Rusicade*, una ex quattuor coloniis Cirtensibus. — « Victorem *Rusiccadensem* memorat Optatus lib. 1, c. 13. Reddam hanc urbem Augustini epist. 87 : *Neque de Rucatensi episcopo*, inquit, *vestro, qui cum Firmo pactus perbibetur incolumitatem suorum*. Notarunt Benedictini in optimæ notæ manuscriptis aut *Rusicazensi* aut *Rusicatensi* obvium esse. » WESSELING. ad Itin. Hodie *Philippeville*. Fluvius prope urbem defluens, *Oued Safsaf*, olim Thapsus vocabatur, teste Vibio Seq. De flum. : *Thapsus Africæ juxta Rusiccade*. Ab eo ipsa etiam urbs Θάψα appellari videtur apud Scylacem p. 90, 3 : Θάψα καὶ πόλις καὶ λιμήν. Portus urbis erat in loco nunc *Stora* vel *Ustura* dicto, ad quem Valentiniano et Valente impp. horrea ædificata sunt, quorum supersunt rudera (V. Corp. Inscr. n. 7975 et 687. et *Étude sur Stora, port de Philippeville* in *Mémoires de la société impériale des antiquaires de France*, tom. 24). Stora seu Ustura olim fuerit Ἄστυρα, frequens locorum nomen Phœnicium, quod ab Astor seu Astarte dea deductum est. Ab eadem Rusicaden urbem *Veneriam* cognominatam esse suspicor. Quæ objacet urbi insula *Srigina* a Ptolemæo § 12 Ὕδραξ, ab Ephoro ap. Steph. Byz. Ὕδρα vocatur. ‖ — 5. Οὐζικάθ] Θουζικάθ ed. pr., Οὐζυκάθ BEZΦΨ Arg., *Usichath* ed. Ulm. ‖ — κη' ς''] 28 1/3 ed. Rom. ‖ — λβ' ∟''] λβ' γ'' ed. pr., 32 ed. Rom. In Itin. et Tab. Peut. post Rusicaden sequuntur *Paratiana* (*Paratianis* ablat.), in Rav. p. 158 et 547 *Paracia*, in Guidonem p. 518 *Parasica*, a Rusicade 25 m. p. distans. Eandem aut ei vicinam esse *Uzicath* conjicere licet. Quamquam proclivior conjectura est *Uzicath* aut corruptum esse Rusicadæ urbis nomen, quod errore apud Ptolemæum passim obvio pro alius urbis nomine venditur, aut non diversum esse a *Zaca* Tabulæ Peuting. (*Zacca* Rav. p. 387, *Zaccha* Guido p. 518). Tanto facilius er-

Ὀλκοχίτης κόλπος	κη' γο''	λβ'	Holcochites sinus	28° 40'	32°
Τακατύη	κθ'	λβ' ∟''	Tacatye	29°	32° 30'
Κόλλοψ Μικρός	κθ' γ''	λβ' ∟''ιβ''	Collops Parvus	29° 20'	32° 35'
Σιοὺρ λιμήν	κθ' γο''	λβ' γο''	Siur portus	29° 40'	32° 40'
Ἵππου ἄκρα	λ'	λβ' ∟''δ''	Hippu promontorium	30°	32° 45'
Στόβορρον ἄκρον	λ' ς''	λβ' γο''	Stoborrum promontorium	30° 10'	32° 40'
Ἀφροδίσιον κολωνία	λ'	λβ' ∟''	Aphrodisium	30°	32° 30'
Ἱππὼν Βασιλικός	λ' γ''	λβ' δ''	Hippo Regius *colonia*	30° 20'	32° 15'

rorem Ptolemæi admiseris, quum oræ a Rusicade ad Hipponem Regium pertinentis descriptio perversa sit; nam et distantiæ falsæ sunt et turbatur ordo locorum, qui ad Itinerariorum rationes hunc in modum accommodandus est :

Itin., p. 19.		Tab. Peut.		Ptolemæus.
Rusicade		Rusicade.		1. Ῥουσικάδα.
Paratianis.	25	Paratianis.	25	
Culucitanis.	18	Culucitanis.	16	4. Κόλλοψ.
		Zaca.	7	2. Οὐζικάθ?
		Muzarur. (Mazar Rav.)	8	5. Σιούρ?
Tacatua.	22	Tacatua.	7	3. Τακατύη.
				6. Ἵππου ἄκρα. sive Στόβορρον ἄκρον.
Sulluco.	22	Subluco.	8	8. Ἀφροδίσιον.
Hippone Regio.	32	Hippone Regio.	33	9. Ἱππὼν βασιλ.
(Sec. p. 6: 115 m.)	119		104	

Hippo Regius ponendus erat in meridiano Hippu promontorii, a quo urbs nonnisi 7 m. p. austrum versus distat. Spatia igitur quæ Ptolemæi tabula inter promontorium et urbem exhibet, ficticia sunt. Ab Hippone urbe ad Tabracam Itinerarium 71, Tab. Peut. 69 m. p. computat satis recte, eademque distantia etiam in Ptolemæo est ab Hippu acra ad Tabracam. Quæ vero a Rusicade ad Hipponem Regium juxta oram mar. in Itin. et Tab. Peut. colliguntur 104 vel 115 m. p., sec. nostras tabulas ad 80 m. p. revocanda sunt. Errorem hujus computi Ptolemæus eo auxit quod illa 115 m. p. *linea directa* inter Rusicaden et Hippu acram intercedere statuit. || — 1. Ὀλκοχίτης] sic BFZ, *Olcochites* ed. Vic., Ὀλκαίτης L, Ὀλχαχίτης Φ², Ὀλκαχίτης cett. Corrigendum esse censeo Κολλοπίτης aut Χουλλουκίτης. Indicatur sinus peramplus cui adjacent Collops major et Collops minor sive Chullu occidentalis et Chullu orientalis. || — 2. λβ' ∟''] λβ' γ'' ed. pr., λβ' ∟'' ιβ'' P. Tacatuam ad hod. *Ras Takouch* ponendam esse nomen suadet. A Rusicade 65 (Itin.) vel 63 (Tab. Peut.) m. distare perhibetur. Eadem distantia ap. Ptolemæum est sec. lineam directam. Reapse juxta litus sunt fere 45 m., linea recta c. 30 m. p. Ante Tacatuam ponendus erat Κόλλοψ μικρός, qui quum a Tacatua 22 m. p. occasum versus abesse dicatur, ponendus est infra promontorium quod *Cap de Fer* vel *Ras Hadid* vocatur, ad partem orientalem sinus cui in latere occidentali Κόλλοψ μέγας ἢ Χούλλου adjacet. Accuratius locum ejus definire nequeo. Distantiarum notas inter Rusicaden et Culucitana in Itin. et Tab. Peut. falsas esse patet. || — 3. Κόλλοψ] Κόλοψ ΧΦΨ edd. Arg. Ulm., Κόλλομψ B. In Rav. p. 148 et 347 *Culucia*, in Guidone p. 518 *Colocia*, in Tab. P. *Culucitanis*, in Itin. p. 19 *Culucitanis* et *Cullucitanis*. Cf. vs. 2. || — κθ' γ''] κθ' X, κθ' γο'' P, 29 2/3 ed. Vic. || — λβ' ∟'' ιβ''] λβ' γ'' ιβ'' ed. pr., λβ' X, 32 1/2 ed. Vic. || — 4. Σιούρ] Σίουρ Z, Σιοὺρ λίμνη X. Siur a Collope 16 m. p. ortum versus distat; sec. Tab. Peut. 15 m. p. a Cullucitanis distat *Mazarur* (*Mazar* Rav.), quem locum a *Siur* haud diversum esse crediderim. Quæ inter Mazarur et Cullucitana in Tab. Peut. ponitur *Zuca* (ad. h. *Cap Ferro*, ut vid.), fort. est Οὐζικάθ Ptolemæi, ut supra conjeci. || — κθ' γο''] κθ' ∟'' X, 29 1/2 1/4 ed. Ulm. || — 5. λβ' ∟'' δ''] λβ' δ'' ed. pr. Ἵππου ἄκρα hod. *Cap de la garde*, cujus apex *Ras Hamra*. A promontorio etiam urbs propinqua nonnullis Ἵππου ἄκρα vocatur. V. not. ad vs. 8. || — 6. Στόβορρον] Στόβορον CFLNPRVWΦΨ, edd. Rom. Ulm. || λ' ς''] λ' γο'' X, 30 1/4 ed. Rom. || — λβ' γο''] λβ' γ' ed. pr. || — 7. Ἀφροδίσιον] Ἀφροδήσιον AD. || — κολωνία] κόλπος L. || — λ' γ'' λβ' ∟''] λ' ∟'' γ'' λβ' γο'' X, λ' λβ' ς'' ed. pr. || — 8. Ἱππὼν] Ἵππων Z Arg., *Ippon* ed. Vic.; βασιλικά ΦΨ Arg. || — λ' γ''] sic X, λγ' ed. pr., λ' ∟'' cett. Ruinæ Hipponis Regii exstant 2400 metris ab hod. *Bona* austrum versus. Urbs promontorio cognominis Ἵππου ἄκρα vocatur apud Diodorum 20, 57, 6 : ἑξῆς δὲ (Εὔμαχος εἷλε) τὴν ὀνομαζομένην Ἄκραν Ἵππου τὴν ὁμώνυμον τῇ χειρωθείσῃ κατὰ κράτος ὑπ' Ἀγαθοκλέους. Altera hæc Ἵππου ἄκρα, quam ὀχυρωμένην φυσικῶς τῇ πα-

Ῥουβρικάτου ποτ. ἐκ.	λ' ∟'δ''	λβ' δ''	Rubricati fluvii ostia	30° 45	32° 15'
Θάβρακα κολωνία	λα' δ''	λβ' γ''	Thabraca colonia	31° 15'.	32° 20'

ρακειμένη λίμνη Diodorus 20, 55, 3 ait, quamque Scylax quoque p. 89 Ἵππου ἄκραν dicit, ceteris est Hippo Diarrhytos, de qua urbe v. 617, 2. Alia Hippu acra ad Syrtim majorem posita commemoratur § 4. Quæ apud Stephanum Byz. leguntur : Κύβος [ἢ Κυβώ add. Holsten.] πόλις Ἰώνων ἐν Λιβύῃ Φοινίκων. Ἑκαταῖος περιηγήσει αὐτῆς· « Καὶ λιμὴν που ἄκρη καὶ Κυβώ. » Ὁ πολίτης Κυβοίτης, Meinekius (probante Willmannsio in C. Inscr. p. 562) hunc in modum redintegranda esse putavit : .. [μετὰ δὲ Ἰτύκη, πόλις] καὶ λιμήν, Ἵππου ἄκρη καὶ Κυβώ. In his recte quidem Ἵππου ἄκρη scribi censeo, eo autem nomine non indicari Hipponem Uticæ vicinum sed nostrum Hipponem Regium, in cujus regione ad Tabracam usque sec. Ptolemæum habitabant Ἰόντιοι, qui procul dubio sunt Ἴωνες Stephani. Porro quum juxta Hipponem Regium exeat brachium occidentale fluvii qui in Tabula Peut. *Ubus*, hodie *Seybous* vocatur [Cf. aliorum fluviorum nomina *Subus*, *Subur*, *Sububus*], probabile est alterum urbis nomen a fluvio repetitum fuisse aut Οὐβώ aut Σουβώ, quod in Stephani auctore in Κυβώ abierit. Legendum igitur foret Ἵππου ἄκρη [ἢ] καὶ Κυβώ. Ceterum de Hippone Regio v. Livius 29, 3, Silius Italicus 3, 259 (*antiquis dilectus regibus Hippo*), Mela 1, 33, Strabo 17, 3, 13 (οἱ δύο Ἱππῶνες, ὁ μὲν πλησίον Ἰτύκης, ὁ δὲ ἀπωτέρω πρὸς τῷ Τρητῷ μᾶλλον, ἄμφω βασίλεια [?]), Plinius 5, 22, Hirtius B. Afr. 96, Tab. Peut., Itin. p. 20 (*Hippone regio colonia*), Anon. Cosmogr. p. 89 ed. Riese, Iulius Honorius p. 47 ed. Riese, Rav. p. 148, 2, p. 347, 14 (*Ypole Regio*), Guido p. 518, 8 (*Ypona regia*), Procopius B. Vand. 1, 4, p. 324. 325; 2, 4, p. 429 (Ἱππονορέγιος), Victor Vit. Persecut. Vandal. 1, 3. Clara urbs Augustino episcopo. Tituli loci v. in C. Inscr. p. 516. 962. — *Coloniæ* nomen, quod Aphrodisio adscribitur, Hipponi adscribendum fuisse consentaneum est. Hipponem coloniam, sicuti Rusicaden, a propinquo Veneris fano *Veneriam* cognominatam esse suspicor. Iuxta Aphrodisium fuerit *Sub luco* (sc. *Veneris*) statio, a Tacatua distans 22 m. p., quæ juxta oram pertinent fere usque ad Hippu acram, unde ad Hipponem urbem, quum ne decem quidem millia p. sint, Ptolemæi tabula c. 33 exhibet. Totidem vero (32 m. Itin., 34 m. Tab. Peut.) etiam Itineraria a statione *Subluco* Hipponem computant, adeo ut his commune veterum tabularum vitium subesse videatur. Itaque Stoborrum prom. aut idem est quod Hippu pr., aut haud longe inde distans oræ apex cui hod. *Bona* (in vetere Aphrodisii loco?) imposita est. Ceterum hoc quoque Aphrodisium sicut illud quod prope Rusicaden erat, punice τὰ Ἄστυρα sive Στύρα s. Στοῦρα dictum fuerit, atque Στόβορρον ἄκρον ex Στούρων ἄκρ. corruptum esse suspicor. Denique Ἀστούχα, quæ § 7 haud longe ab Aphrodisio in mediterraneis (29° 30', 32° 20') ponitur, nescio an corrupte pro Ἄστουρα s. Ἄστυρα legatur. || — 1. Ῥουβρικάτου] Ῥούβρικα τοῦ Φ. || — λ' ∟' δ''] λδ' ed. pr.; λ' ∟' X, et ed. Lugdun. an. 1535. Ab Hippone ad Thabracam hæc habent Itineraria :

Itin., p. 20.		Tab. Peut.	
Hippone Regio.		Hippone Regio.	
		Ubus fl.	5
		Armoniacum fl.	10
Ad Dianam.	32	[*Ad Dianam*].	15
Tuniza (cod. Esc.)	15	Tuniza.	15
(Nalpotes cett.).			
Thabraca.	24	Cabraca.	24
	71		69

Ex his *Ubus* (*Usussa* in Rav. p. 148. 1, *Ubus* ib. p. 347, 15, *Ubbus* ap. Guidonem p. 518, 14) 5 m. p. ab Hippone exiens est brachium orientale hod. *Seybous* fluvii. *Armoniacum flumen* (*Armoniacus* Rav. p. 152, 16 et Guid. p. 518, 27, *Armonaca* Rav. p. 147, 14, *Armua* Plin. 5, 22) hodie vocatur *Mafrag*, quod haud longe ab ostio excipit alium fluvium majorem, *Oued el Kebir* dictum, cujus fontes sunt in *Djebel Tagma* ab ora marit. distante c. 20 m. p. Hic est Rubricatus fluvius a Thamme monte defluens (§ 6). Alius Rubricatus fl. (hod. *Llobregat*) Hispaniæ Tarraconensis (V. p. 154, 1. 197, 2). || — 2. Θάβρακα] Θάβρα C, Θάκρακα ΓΝ, *Tabraca* ed. Ulm. || — κολωνία] κόλπος L. || — λα' δ''] λδ' δ'' ed. pr., 31 1/3 ed. Rom. — *Thabraca* in titulis (v. C. Inscr. p. 513. 962), ap. Juvenal. 10, 194 (*umbriferos ubi pandit Thabraca saltus*), Melam, 1, 30 et in Itin. p. 21, 3 (ubi *Tabraca* var. lect.), *Tabracha* ap. Anon. Cosmogr. p. 89 ed. Riese, *Tabraca* ap. Plinium 5, 22, Iulium Honorium p. 47, Rav. p. 147, Claudianum Laud. Stilich. 1, 357 (*prædonem*, sc. Gildonem, *lembo profugum ventisque repulsum suscepit merito fatalis Tabraca portu*), in Eutropium præf. 2, 71, Itin. marit. p. 405 et 514 (*A Galata insula Tabracam in*

Ἀπόλλωνος ἱερόν	λα' γο''	λβ' ∠''γ'	Apollinis Fanum	31° 40'	32° 50'
Ποσειδῶνος βωμοί	λβ'	λβ' ∠''δ''	Neptuni Aræ	32°	32° 45'
Ἱππὼν Διάρρυτος κολωνία	λβ' ∠''	λβ' ∠''δ''	Hippo Diarrhytus colonia	32° 30'	32° 45'

Africam stadia CCC [recte; c. 670 stadia in Tab. Ptol.]); *Cabraca* corrupte in Tab. Peut., *Tabracha* Guido p. 518, 21; *Tabracensis episcopus* in Collat. Carthag. an. 411 et alibi. In Stephano Byz. codices: Τάβαθρα, πόλις Λιβύης. Πολύβιος ιβ', ubi, flagitante literarum ordine, Τάβρακα scripsit Pinedo. Secundum titulum n. 10960 p. 977 (in lapide milliario prope *Chemtu* reperto) Hadrianus an. 129 *viam a Simithu usque Thabracam fecit.* In titulo Ammædaræ n. 315 legitur *Thabra....*, in tit. Lambæsitano n. 2568, lin. 66: *T. Ælius Datus Thab.* Plinio Thabraca est *oppidum civium Romanorum*; coloniam unus Ptolemæus dicit. — « Contendit L. Müller (*Numismatique de l'ancienne Afrique* 3, p. 52)) exstare nummos inscriptos punice nominibus Thabracæ (TBRCAN) et vicinæ Tunizæ (TUNZN). » WILLMANNS in C. I. p. 513. Ruinæ oppidi e regione *Tabarcæ* insulæ supersunt prope castellum *Bordj Djedid* ad lævam ripam *Zaine* sive *Berber* fluvii, qui sec. Plinium 5, 22 est *Tusca fluvius finis Numidiæ*. Thabracenam regionem simiis abundare scholiasta Iuvenalis l. l. prodit. Itaque huc referenda videntur quæ ap. Scylacem p. 91 ab Hippone Diarrhyto occasum versus sequuntur Πιθηκοῦσσαι καὶ λιμὴν καὶ ἐναντίον αὐτῶν καὶ νῆσος καὶ πόλις ἐν τῇ νήσῳ Εὔβοια [An Κήβεια, i. e. Πιθηκοῦσσα a voce κῆβος, κῆπος, κεῖπος, hebr. *koph*?]. Cf. Steph. Byz.: Πιθήκων κόλπος, λιμὴν ἐν τῇ Λιβύῃ περὶ Καρχηδόνα. Thabraca ab Hippone Regio (quem nimis ortum versus Ptolemæus collocat) in Ptolemæi tabula nonnisi 50 m. p. distat, quorum loco rectius 69 m. in Tab. Peut., 71 m. p. in Itinerario habes. In nostris tabulis via directa est c. 65 m. p. Quæ inter Hipponem et Thabracam in Tab. Peut. ponitur Tuniza, ap. Ptolemæum § 7 Θουνοῦσδα nomine commemoratur, ubi si longitudinis gradum λα' γ'' pro λα' γο'' sumseris, ab Hippone Thunusdam indeque Thabracam eadem sunt 71 m. pass., quæ ex Itinerario colliguntur. Quodsi pro *Tuniza*, quæ prope portum hod. *la Calle* quærenda est, in plurimis Itin. codicibus *Nalpotes* scribitur, olim plenius scriptum fuerit *Tuniza Nalpotes*, ut hoc cognomine distingueretur ab altera Tuniza (Θίνισα ap. Ptol.) quæ mox post Hipponem Diarrhytum nominatur. *Nalpotes* nomen a populo inditum esse videtur. Pertinent huc, opinor, οἱ Ναυσδοὶ (cf. Θουνοῦσδα Ptolemæi) οἱ καὶ Ναβῶται in Indice generationum (v. Müllenhoff *Weltkarte des K. Augustus* p. 42). Iidem sunt Ναττα-βοῦτες in Tammes (hod. *Tagma*) montis viciuia, quos una cum monte illo Tunizæ austrum versus imminente in australem provinciæ partem Ptolemæus § 6 transposuit. Sec. Itin. p. 40 a Tuniza austrum versus fuisse debet *Onellaba* statio. || — 1. Ἀπόλλ. ἱερόν] Ἱερὸν Ἀπόλλ. A || — λα' γο''] λα' γ'' ed. pr. || — λβ' ∠'' γ''] λβ' γ'' ed. Arg., λβ' δ'' ed. pr., 32 1/2 1/4 ed. Rom. Post hunc versum in edd. Arg. et Ulm. inseritur: *Utica* 32°. 21° 1/2 1/4, in ed. Vic.: *Stica* 32 1/3. 32 1/2 1/4, in ed. Rom.: *Ityca* 32. 32 2/3. Urbis hujus mentio p. 618, 3 in edd. Rom. et Ulm. omittitur; in ed. Vic. ibi legitur *Ityca* 33 1/3 32 1/2 1/3, in ed. Arg.: *Itica* 33 1/3. 32 1/2 1/4. || — 2. λβ'] 33 ed. Vic., 33 1/3 ed. Rom., 32 1/3 ed. Ulm. || — λβ' ∠'' δ''] λβ' δ' ed. pr. Apollinis fanum et Neptuni aras alius nemo commemorat. Sec. distantias in perversa oræ configuratione Fanum illud ad hod. *Cap Serrat*, Neptuni aras e regione insularum quæ *Fratelli* vocantur, quæsiveris. — Apollinis fanum perperam ita ponitur ut in promontorio ab occasu sinum Hipponensem claudente collocatum esse videatur. Reapse hunc sinum claudit promontorium Hipponi urbi proximum, quod *Candidum* (hod. *Ras Abiad*, i. e. album pr.) Plinius 5, 23 vocat. || — 3. Ἱππών] Ἵππων ed. pr., *Hippon* (*Hyppon ed. Ulm.*) *vel equorum citatio* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. — κολωνία vox ex X addita. || — λβ' ∠''] λβ' ς'' ed. pr., 33 ed. Vic., 32 2/3 ed. Ulm., 32 ed. Arg. || — λβ' ∠'' δ''] λβ' ς'' δ'' (sic) A, λβ' ς'' ed. pr., 33 2/3 ed. Rom., 32 1/4 ed. Ulm. — Plinius 9, 33: *colonia Hipponensis*, C. I. tit. n. 1206: *Genio col. Juliæ Hipp. Diarr.* Ap. Scylacem p. 90, Diodor. 20, 55, 3. 20, 57, 6 Ἵππου ἄκρα (Vid. not. p. 616); ap. Steph. Byz. Ἱππουάκρα aut hic aut alter Hippo. Gentile Ἱππακρίτης ap. Polyb. 1, 70. 73. 77. 82. 88. Corrupte Appianus Pun. 110 τὰ Ἱππάγρετα et οἱ Ἱππαγρέτιοι. Ap. eundem Pun. 135 simpliciter Ἱππών, ut *Hippo* ap. Sallust. Jug. 19. — *Diarrhytus* dicitur in tit. n. 1206, ap. Melam 1, 33, Plinium 9, 26. 5, 23 (... *ab oppido quod Hipponem Dirutum vocant*, *Diarrhytum Græcis dictum propter aquarum irrigua*), Solin. 27, 7 (*Hipponem Regium postea dictum*, *item Hipponem alterum de interfluente freto Diarrhyto nuncupatum*, *nobilissima oppida*, *equites græci condiderunt*), Augustin. De civ. Dei 16, 8, Tab. Peut. (*Ipponte diarito*). Ex Διάρρυτος evaserunt *Zarytus* ejusque vocis corruptiones in Itin. p. 21 (*Hippone Zarito*), Rav. p. 147, 1 (*Ypone Zareston*), p. 348 (*Ypone Zenetum*), Guidone p. 518 (*Ipposretum*). Ex scriptis ecclesiasticis hæc congessit Willmanns in C. I. p. 152:

Θίνισα	λγ'	λβ' L''	Thinisa	33°		32°	30'
Ἀπόλλωνος ἄκρον	λγ' L''	λγ' δ''	Apollinis promontorium	33°	30'	33°	15'
Ἰτύκη	λγ' γ''	λβ' L''δ''	Utica	33°	20'	32°	45'
Κορνηλίου παρεμβολή	λγ' γο''	λβ' L''	Cornelii Castra	33°	40'	32°	30'
Βαγράδα ποτ. ἐκβολαί	λδ'	λβ' γο''	Bagradæ fluvii ostia	34°		32°	40'

« In actis conciliorum an. 258 dicitur *ab Hippone Zarylo*, ἀπ. Ἱππῶνος Διαρρύτου. Cf. Augustinus de bapt. contr. Donat. 7, 71 : *ab Hippone Zarito*; in collatione an. 411, c. 133 : *Hipponiensis*, c. 139 *Hippensis Zaritorensis*, c. 179 *Hipponensis Diarrhytorum*; in Notitia an. 484 *Hipparitensis*, an. 525 *Hipponensis*, an. 649 *Ipponizaritensis*. » || — 1. Θίνισα] Θίνησα A, Θίνισσα FPVWΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — λβ' L''] λβ' ς'' A, λγ' ς'' pr., 32 1/4 ed. Vic., 32 1/2 1/3 ed. Ulm. — Itin. p. 22 : *Tuneiza* (*Tuna* cod. Esc.), Tab. Peut. *Tunisa*, Rav. p. 348 *Tunissa*, p. 147 *Tumissa*, Guido p. 518 *Tunisa*. In Concilio Carthaginiense sub Cypriano sententiam dixit *Venantius a Tinissa*, et Notitia inter episcopos provinciæ Proconsularis recenset *Dalmatium Tinnisensem*, monente Wesselingio ad Itin. Via ab Hippone (h. *Biserte*) Carthaginem in Itin. et Tab. Peut. ita habet :

Hippo.	Itin.	T. P.	
Tuneiza...	20	20	(30 Ptol.)
Membro	10	10	(17 Ptol.)
Utica.	6	6	
Ad Gallum Gallinacium.....	12	6	(75 Ptol.)
Carthagine	15	15	
	63	57	

Quodsi Tuniza ab Hippone 20 m. p. abesse recte statuitur, ad eam referenda esse videntur rudera quæ ad vicum *Ras el Djebel* exstant, adeo ut hinc denique ab ora maritima via Romana austrum versus deflexisset. At dubia res est, quoniam ad hod. *Biserte* repertus est lapis milliarius XLVIIII, a Carthagine sc. (V. C. I. n. 10115 p. 874). Fortasse igitur, ut summa 49 m. p. e numeris Tabulæ Peuting. colligatur, pro XX scribendum erat XII. Ab Utica Carthaginem sunt 21 m. p., ut recte computatur in Tab. Peut., non vero 27 m., ut in Itinerario legitur. || — 2. λγ' L''] λγ' ς'' ed. pr., λγ' L'' ἢ γο'' EZ, 33 1/3 ed. Vic. Rom. Lugd. || — λγ' δ''] λδ' δ' B, λβ' δ'' ed. pr., λγ' L'' X, 32 1/2 1/3 ed. Vic., 32 1/2 1/4 ed. Rom. De Apollinis pr. (hod. *Ras Sidi Ali el-Mekki*), quo sinus Carthaginiensis ab occasu clauditur, v. Strabo 17, p. 706, 24, Mela 1, 34, Plinius 30, 24. Ei objectam esse Ægimurum insulam (hod. *Djamour*) in Itin. mar. p. 515 traditur. || — 3. Ἰτύκη] Ἰτυκή ΦΨ. Cf. not. ad p. 616, 3. || — λγ' γ''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Arg., λς' ed. pr., λγ' γο'' cett. || — λβ' L'' δ''] λβ' L'' γ'' E ed. Vic., λβ' ς'' ed. pr. — Historiam urbis notissimæ (hod. *Henchir bou Schater*) adumbravit Willmanns in C. I. p. 149. In nummis Tiberii tempore cusis legitur : *M(unicipes) mu(nicipii) Iul(ii) Utic(ensis)*. Coloniam Hadrianus fecit (V. Gellius 13, 4), cujus plenum nomen in tit. n. 1181 : *Colonia Iulia Ælia Hadriana Utica*. Quæ inde ab Utica sequitur ora maritima, eam descriptam habemus in Stadiasmo Maris Magni. V. Geogr. min. 1, p. 466-472, ubi cum Periplo composui Ptolemæum, Itineraria, Tabulam Peutingerianam. || — 4. παρεμβολή] παρεμβολαί AC, παρεκβολή Arg., *castrametatio* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — λγ' γο''] 33 1/13 ed. Ulm. *Castra Corneliana* ap. Cæsar. B. C. 2. 24. 25; *Castra Cornelia* ap. Melam 1, 34 et Plinium 5, 24; ὁ χάραξ ὁ Σκιπίωνος ap. Appianum B. C. 2, 44; *Castra Scipionis* ap. Orosium 4, 22; Κάστρα Κορνηλίου (..ίων cod.), λιμὴν παραχειμαστικός in Stadiasmo M. M. § 125. De situ loci Cæsar B. C. 24 : *Curio... ad flumen Bagradam venit : ibi C. Caninium Rebilum reliquit ; ipse cum equitatu antecedit ad castra exploranda Corneliana, quod is locus peridoneus castris habebatur. Id autem est jugum directum* (hod. *Kalat el Oued*), *eminens in mare, utraque ex parte præruptum atque asperum, sed tamen paullo leniore fastigio ab ea parte, quæ ad Uticam vergit. Abest directo itinere ab Utica paullo amplius passuum mille. Sed hoc itinere est fons, qua mare succedit longius, lateque is locus stagnat : quem si quis vitare voluerit, sex millium circuitu in oppidum perveniet*. Postea locus ab ora maritima alluvionibus in mediterranea secessit nec non Bagradas cursum mutavit, qui secundum Cæsarem et Ptolemæum inter Castra et Carthaginem exiit, nunc vere inter Uticæ et Castrorum colles defluit, ibique jam defluebat Plinii tempore, siquidem ex ordine recensentur : *Utica..., flumen Bagrada, locus castra Cornelia, colonia Carthago*. Contra ordinem Mela l. l.: *Castra Dellia, Castra Cornelia, flumen Bagrada, Utica et Carthago*. Sec. Stadiasmum Castra ab Utica 24 (c. 120 sec. Ptol.) stadia distant, a Carthagine 303 (τγ', an τπ', 380? c. 470 sec. Ptol.: revera c. 160) stadia. || — 5. Βαγράδα] Κα-

Καρχηδών, μέγα ἄστυ	λδ' ∟''γ''	λβ' γο''	Carthago, urbs magna	34° 50'	32° 40'
Κατάδα ποτ. ἐκβολαί	λδ' ∟''γ''	λβ' ∟''	Catadæ fluvii ostia	34° 50'	32° 30'
Μαξούλα κολωνία	λε'	λβ' γο''	Maxula colonia	35°	32° 40'

γράδα, Z, Βαγάρδας ΦΨ Arg.; ἐκβολή BEZ. ‖ — λδ'] λα' ΦΨ, λδ' ∟'' φ². ‖ — λβ' γο''] 32 1/3 ed. Lugd. — De Bagrada fl. (hod. *Medjerda*) v. Polybius 1, 75, 5. 1, 86, 8 (τοῦ Μάκαρα codd., τοῦ Βούκαρα e Polybio Suidas v. τενάγη), 15, 2, 8 (τὸν Μάκραν codd.), Cæsar. B. C. 2, 24. 25, Livius 3, 25, Strabo 17, 3, 13 : ῥεῖ δὲ τῆς Ἰτύκης πλησίον ὁ Βαγράδας (sic unus codex, Βαγάδρας, Μαγάδρας cett.), Appianus B. C. 2, 45, Lucanus 4, 583, Silius Ital. 6, 141, Anonymus Geogr. Comp. in G. Min. 2. p. 502 : φαίνεται δὲ καὶ ὁ Βαγράδας ὁ περὶ τὴν Καρχηδόνα ῥέων καὶ ὁ Κίνυψ ἀπὸ τῶν νοτιωτάτων (e Ptolemæo, ut videtur). Iulius Honorius ex rec. B. in Geogr. lat. min. p. 52 ed. Riese : *Fluvius Bagrada nascitur in Tubursicu Numidarum, pergit per campos Bullensium Regiorum, libat Zeugi, inlustrat oppidum Uticense (dispersis crinibus Uticæ oppido diffunditur* rec. A*), infunditur in mare Tyrrhenum. Currit millia CCCXVIII.* Vibius Seq. de fluv.: *Bagrada Africæ juxta oppidum Musti, ubi Regulus serpentem longum pedibus CXX exercitu adhibito interfecit* (Cf. Gellius 6, 3, Plinius 8, 37, Valerius Maximus 1, 8, Florus 2, 2). Fontes Bagradæ (hod. *Medjerda*) recte Honorius esse dicit ad Tubursicum Numidarum (quod Ptolemæo § 7 est Θουβουρσίκα 29° 30' 31° 20'; ruin. hod. *Khamisa*) in Hipponis Regii fere meridiano, ab eaque urbe c. 50 m. p. austrum versus positum. Cursus longitudo c. 170 m. p. Longe aliter Ptolemæus statuit, qui § 6 fluvium in Africæ parte maxime australi ex Mampsaro monte defluere dicit. Prope hunc montem ponit Musten (ab ostio Bagradæ c. 310 m. p. distantem) ab eaque occasum versus Thasiam. Quæ quidem oppida in via a Carthagine Siccam Veneriam (h. *Keff*) sita fuisse novimus ex Tabula Peutingeriana. Musti hodie est *Mest* (a Bagradæ ostio c. 90 m. p. distans), Thasia vero s. Thacia hod. *Henchir Bedji*. Ceterum Musti hoc, quod Vibius Sequester Bagradæ apponit, minime ad hod. *Medjerda* situm est, verum ad *Oued Khaled* qui a meridie in *Medjerda* influit. — 1. Καρχηδών] Καρχίδονος A. Ante hunc versum in ed. Vic. legitur : *Principium Africæ.* ‖ — λδ' ∟'' γ''] λδ' ∟'' δ'' BE, λδ' δ'' sec. Epitomen Strabonis in Geogr. min. 2, p. 539 : ὅστις, sc. ὁ διὰ Καρχηδόνος μεσημβρινὸς, κατὰ Πτολεμαῖον ἀπέχει τοῦ δυτικοῦ πέρατος μόρια λδ' δ'' κατὰ μῆκος. Carthaginis parallelus (32° 40'; reapse 36° 50'), ab Alexandriæ parallelo (31°) sec. Ptol. differt 1° 40' sive stadiis 833. Similiter Strabo (ex Eratosthene) 2, 5, 38 : διήκει δὲ ὁ παράλληλος οὗτος (ὁ δι' Ἀλεξανδρείας) τῇ μὲν διὰ Κυρήνης καὶ τῶν νοτιωτέρων Καρχηδόνος ἐνναικοσίοις σταδίοις μέχρι Μαυρουσίας μέσης. Id. 17, 3, 20 : ἔστι δ' ὁ διὰ τοῦ μυχοῦ τούτου (sc. Syrtis majoris, 29° lat. sec. Ptol.) παράλληλος τοῦ μὲν δι' Ἀλεξανδρείας (31° Ptol.) μικρῷ νοτιώτερος χιλίοις σταδίοις, τοῦ δὲ διὰ Καρχηδόνος ἐλάττοσιν ἢ δισχιλίοις· πίπτοι δ' ἂν τῇ μὲν καθ' Ἡρώων πόλιν (30° Ptol.) τὴν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῇ δὲ κατὰ τὴν μεσόγειαν τῶν Μασαισυλίων καὶ τῶν Μαυρουσίων. Inter Carthaginis et Arbelæ (80° long.) meridianos secundum ea quæ p. 13 legimus, intercedunt tres horæ sive 45 gradus, secundum tabulam 45° 10'. ‖ — 2. Κατάδα] Cf. Fragm. geogr. in Fr. Hist. V, p. LXVIII : Κατάδας, Ζευγιτανίας ποταμός. ‖ — λβ' ∟''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λβ' γ'' SΩ, λβ' ς'' cett. Catadas fl. hodie *Meliana*. ‖ — 3. Μαξούλα] Μαξοῦλα ACD, Μαζοῦλα ed. pr., Μαζούλιον Ψ Arg., Μαξούλυον Φ, *Maxulium* ed. Ulm. ‖ — κολωνία additum ex X. Cf. Plinius 5, 24 : *colonia Carthago magnæ in vestigiis Carthaginis, colonia et Maxula; oppida Carpi, Misua.* Altera Maxula, quæ παλαιᾶς cognomine distinguitur, inter mediterranea oppida § 9 positionem habet λε' ς'' λβ' ∟''. Legendum ibi videtur λδ' ∟'', adeo ut a Carthagine distet c. 20 m. p., quorum loco 17 vel 18 m. p. accuratius exhibent Itin. et Tab. Peut. in via per Tunetem ducta, 10 vero m. p. in via directa quæ est per ligulam Maxulitanam lacus Tunetani.

Tab. Peut.		Itin., p. 58.		Itin., p. 57.	
Carthagine.		Carthagine.		Carthagine.	
Thuni.	10				
Maxula (*H. Rades*).	7	Maxula.	18	Maxula Prates. (via directa)	10
Ad Aquas sc. Carpitanas. (*Hamman Corbes*).	21			Casula.	20
				Curubi. (*Kurba*).	25
Ad Mercurium.	0 (19?)				
Vina vicus. (*Hr el Mdem*).	6	Vina vicus.	28		

In his distantiarum notæ bene habent, nisi quod ab

Καρπὶς κολωνία	λε′	λγ′	Carpi colonia	35°	33°
Μισούα	λε′	λγ′ δ″	Misua	35°	33° 15′

Aquis Carpitanis ad Vinam vicum (de cujus situ ex titulis constat) non 15 sed fere 25 m. p. computanda sunt. Quodsi a Carthagine ad Vinam via in Tabula Peut. non est via directa, nihil video cur propterea Tabulam vitiatam esse putemus cum Willmannsio ad C. Inscr. p. 131, qui pro Aquis Carpitanis eas aquas commemorandas fuisse suspicatur quæ nunc *el Lif* vocantur a Maxula 5 m., a Vina circa 23 m. p. dissitæ. Nam bene constat quantopere auctor tabulæ in aquis commemorandis picturisque distinguendis sibi placeat, adeo ut harum maxime gratia descripta esse tabula videri possit. Hæc igitur vetus Maxula, quæ ab altera *Prates* cognomine (in codice Esc. omisso) distinguitur, in colle sita erat, in quo nunc est *R'âdes* (*Ghâdes* scribitur in tabula Corp. Inscr.), haud longo a Catadæ fluvii ripa sinistra, 2 m. p. ab ora maritima. Quæ prope eam boream versus tendit ligula (*Goletta* nunc dicitur) lacus Tunetani, *Maxulitanum* (s. *Massilitanum*) *litus* vocatur ap. Victorem Vitensem Persec. Vand. 1, 5 : *Qui* (Gensericus) *dum, ut moris est, ad Maxulitanum litus exisset, quod ligula vulgi consuetudine appellatur*, etc. Ceterum in Itinerario pro *Prates* fort. legendum esse *veteris* conjecit Wesselingius; *per rates* (quoniam in hac via directa ostium angustum lacus Tunetani trajiciendum erat) scribi voluit J. Partsch (*Africæ veteris Itineraria*, 1874, p. 17); πάρα τῆς (sc. λίμνης) in *Prates* abiisse opinatus est Mannertus 10, 2, p. 260. Quibus omnibus facile carebis. Minus improbabile est Maxulam Pratem (*R'âdem*) esse τὴν Ἀδὶν πόλιν ἀξιόχρεων cujus in primi belli Punici historia Polybius 1, 30, 5 meminit. V. Schaw *Travels* p. 157. Præsulem urbis in libris ecclesiasticis modo *Maxulitanum*, modo *Massylitanum* nuncupari monet Wesselingius. — Altera Maxula quæ a Catada fl. orientem versus in ora maritima ponitur, haud dubie est hodiernus thermarum locus qui a colle nasi in modum prosiliente (V. Barth. l. l. p. 128) vocatur *Hammâm el Enf* sive *Hammâm Lif*, uti censent Guérin (*Voyage archéologique dans la régence de Tunis, Paris* 1862, vol. 1, p. 79. 2, p. 196), Nau de Champlouis (*Notice sur la carte d'Afrique* p. 27), d'Avezac (*Afrique ancienne* p. 179). A fluvio distat c. 5 m. p. Superjacent ruinæ quæ nuncupantur *Henchir Sebalet el Bey*. Ptolemæus Maxulam perperam ponit e regione Carthaginis, ubi revera erant aquæ Carpitanæ, hod. *Hammâm Gourbos* (Livius 33, 24 : *adversus urbem ipsam*, Carthaginem sc., *ad aquas calidas*). A Carpi urbe (*Merisa Gourbos*) hæc Maxula distat c. 16 m. p. (21 m. p. sec. Ptolem.). Eadem Maxula maritima intelligenda est in Stadiasmo Maris magni § 122 (G. min. 1, p. 471) : ἀπὸ τῶν Θερμῶν (*Hammam Gourbos*) εἰς Κάρπην (*Merisa Gourbos*) στάδιοι ρξ′ (deb. λς′), ἀπὸ Κάρπης εἰς Μάξυλαν στάδιοι χ′ (deb. ρλ′). Ἀπὸ Μαξύλων (sic) ἐπὶ τὸν Γαλάβραντα (an Γαδάβραντα?)· ὅρμος ἐστὶ ἕως ἀμμώδων ἀγωγῆς· στάδιοι ν′. Ἀπὸ τοῦ Γαλάβραντος [εἰς Τύνητα στάδιοι ρ′. Ἀπὸ Τύνητος] εἰς Καρχηδόνα στάδιοι ρχ′. Galabras navium statio sec. distantiæ notam fuit ad ligulam (*goletta*) Maxulæ Pratis et introitum lacus Tunetani. Deinde excidisse verba quæ uncis inclusi suadent stadia illa 120, quæ a Tunete Carthaginem Polybius quoque 14, 10, 5 et ex Polybio Livius 30, 9 computant. In tabula Corporis Inscr. ad hod. *Henchir Sebalet el Bey* tanquam antiquum loci nomen adscribitur *Gummis*, et subjacentes thermæ vocantur *Aquæ Gummitanæ*, omissa Maxula quæ erat a Catada fl. orientem versus. Nititur hæc conjectura nominum serie, quam præbet Geographus Rav. p. 349 : *Thunos*, *Maxula*, *Gumis* (*Gumina* Guido p. 519. Cf. in not. eccl. episcopus *Gummitanus*, et episc. *plebis Gumenartarum* [leg. *Guminatarum*? Willmanns in C. I. p. 132 fort. *Gumenaquarum* scribendum esse conjecit]), *Carpus*, *Aquas*, *Siminina* (ignota), *Missua*. Ego hæc parvi facio, quum sæpissime in Ravennate justa nominum series interpositis alienis turbata sit. Adde quod *Gummitanus* recensetur inter episcopos Byzacenæ, non vero, ut *Maxulitanus*, inter eos Africæ proconsularis. || — 1. Καρπίς] Κάρπις Z, quod fort. ortum ex ablativo latino *Carpis*; κολωνία vocem addidi ex X. In titulo Hipponense n. 1206 p. 153 : *Coloni col. Iuliæ Carpit....*; Plinius 5, 24 : *oppida Carpi*, *Misua*. Nominantur episcopi *a Carpis*, *apud Carpos*. Vid. not. ad Stadiasm. § 121, ubi legitur Κάρπη. Rav. p. 142, 5 : *Carpas*, p. 342. 5 : *Carpus*, Guido p. 519, 10 : *Capos*. Itin. Mar. p. 493 : *A Missua Carpos stadia CC* (*CCC* var. lect.; nobis sunt c. 250 stadia; sec. Ptolemæi tabulam 125 st.). *A Carpos* (sic) *Carthaginem CL* (*CCC* v. lect.; sunt 120 st. cursu directo, c. 250 stadia juxta oram). Tituli loci v. in C. I. p. 130. Hodie *Henchir Merisa*, olim *Mersa Korbos*. De thermis (h. *Hammam Gourbos*), quæ ab urbe c. 33 stadia sunt boream versus, monui ad vs. antecedentem || — 2. Μισούα] sic X et de conj. Wilberg. Μίσουρα BZ, *Misura* ed. Vic., Νίσουα FMNOΔΞ, Νισοῦα ΦΨ Arg., Νίσουα cett. *Misua* etiam Plinius 5, 24, Tab. Peut.; *Missua* Geogr. Rav., Itin. p. 493; Procopius B. Vand. 2, 14 : Μίσσουα τὸ Καρχηδονίων ἐπίνειον (300 stad. a Carthagine), rectius, siquidem in titulo loci n. 989 : *Miss(uenses)* et in notit. episc. *Missuensis*.

Κλύπεα κολωνία	λε'	λγ' γ''	Clypea colonia	35°	33° 20'
Ἑρμαία ἄκρα	λε'	λγ' ∠''	Hermæum promontorium	35°	33° 30'
Ἀσπὶς κολωνία	λε' δ''	λγ' γ''	Aspis colonia	35° 15'	33° 20
Κούρουβις κολωνία	λε' ∠''	λγ' ϛ''	Curubis colonia	35° 30'	33° 10'
Νεάπολις κολωνία	λε' ∠''δ''	λγ'	Neapolis colonia	35° 45'	33°
Σιαγοὺλ	λϛ'	λβ' ∠''γ''	Siagu	36°	32° 50'
Ἀφροδίσιον	λϛ' δ''	λβ' γο''	Aphrodisium	36° 15'	32° 40'

Ruinæ hod. *Sidi Daud en Nubi*. ‖ — λγ' δ''] sic BEXZΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λγ' ϛ'' cett. ‖ — 1. Κλύπεα] sic LX, Κλυπέα ΦΨ ed. pr., ed. Arg., Κλίπετα Γ, Κλίπεα cett.; κολωνία additum ex X. Clypea ponenda erat ubi vs. 3 ponitur Ἀσπίς, a qua temere distinguitur. ‖ — λε'] λβ' ed. pr. ‖ — 2. Ἑρμαία] Ἑρμαῖα ΦΨ ed. pr. Cf. Scylax § 110 : Ἑρμαία ἄκρα καὶ πόλις. Strabo 17, 3, 13. 16 : ἡ Ἑρμαία ἄκρα τραχεῖα καὶ ἐπ' αὐτῇ πόλις ὁμώνυμος (τὸ τοῦ Ἑρμοῦ πόλισμα Procop. B. V, 1, 7. p. 384, 3). Mela 1, 34. Plinius 5, 25. Itin. mar. p. 493. Hodie *Ras Addar* sive *Cap Bon*. ‖ — λγ' ∠''] sic BEXZΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; λγ' ∠'' ιβ'' cett. ‖ — 3. Ἀσπὶς κολωνία] sic X; κολωνία om. cett. Apud Plinium 5, 24 *oppidum liberum Clypea*. Coloniam fuisse alius nemo tradit; at « Cæsarem Clupeam, ut Curubim et Neapolim, coloniam deduxisse probabiliter posuit Mommsenus (Ephem. epigr. 2, p. 113), quod ejus fere temporis *II vir Clupiæ* in titulo Formiano (*Bullet. inst. arch.* 1872, p. 87) reperiatur » Willmanns in C. I. p. 128. Aspis, latine Clypea, Clupia (v. vs. 1), hod. *Kelibia*. V. Polybius 1, 29. 36, Livius 27, 29. 29, 32, Cæsar B. C. 2, 23, B. Afr. 2, Mela 1, 34, Strabo 6, 2, 11. 17, 13, 16, Plinius 5, 24, Florus 1, 18, Appianus Pun. 3. 110, Silius II. 4, 343, Solinus 27, 8, Stadiasm. 117 p. 470, Itin. p. 55. 57, Nonnus 4, 386, Procopius B. V. 2, 10. 11, Iulius Honorius p. 47, An. Cosm. p. 89. ‖ — λε' δ''] λε' γ'' ADFLNPRSVW ΔΞΩϽ. Secundum Timosthenem (ap. Agathem. 20 in Geogr. min. 2, p. 483) ἀπὸ Λιλυβαίου διάπλους εἰς Ἀσπίδα τῆς Λιβύης ἐγγὺς στάδια ͵αχ' (1600). Similiter apud Ptolemæum a Lilybæo ad Aspidem habes 1500 stadia. Reapse horum locorum distantia est stadiorum 850. De alio errore Timosthenis et Ptolemæi v. not. ad p. 624, 2. ‖ — 4. Κούρουβις] de conj. Wilberg.; Κούραβις EZ ed. Vic., Κουροβίς cett.; κολωνία additum ex X. In titulo n. 980 : *colonia Iulia Curubis*. Apud Plinium 5, 24 : *libera Curubis, Neapolis*. Cf. Itin. p. 55. 57. 493, G. Rav. p. 349, 8, Guido p. 519, 15 (ubi corrupte *Curum*), Augustinus De civ. dei 22, 8, 5, Collat. an. 411 (*Curulitani*), Not. episc. an. 484 (*Curbitani*). Hodie *Kurba*. ‖ — λε' ∠''] λε' ϛ'' ed. pr. ‖ — 5. Νεάπολις κολωνία] N. κολώνεια FLMNOP. In titulo n. 968 : *Colonia Iulia Neapolis*. Ruinæ *Nebel-Kedim* (i. e. Neapolis vetus). Cf. Thucydides 7, 80, Scylax 116 p. 89, Diodorus 20, 17, 1, Auct. belli Afr. 2, Appianus Pun. 110, Zonaras 9, 29, Strabo l. l. (qui Neapolim perperam ponit inter Mercurii prom. et Clypeam), Mela 1, 34 (ubi ordo geographicus neglectus est), Plinius 5, 24, Itin. p. 56. 494, Tab. Peut., Rav. p. 142, 2. 349, 8, Guido p. 519, 16, Stadiasmus 117, p. 470, Iul. Honorius p. 47. An. Cosm. p. 89, Not. episc.; tituli in C. I. p. 125. ‖— λε' ∠'' δ'' λγ'] λε' δ'' λγ' γ'' ed. pr. ‖ — 6. Σιαγοὺλ] Σιάγουλ Z, *Siagaul* ed. Rom. Legendum videri Σιαγού, adeo ut λ litera ex sequente numero assumta sit, censet Wilmanns in C. I. p. 124. In Tab. Peut. *Siagu* (hod. ruinæ *Kasr Essit* dictæ) a Vina vico (*Henchir el Mden*) XV (deb. V), a Putput vico (ruin. *Soul el Abiad*) III m. p. distans. In titulis loci n. 965 : *civitas Siagitana*, n. 964 et 966 : *civitas Siagitanorum*. ‖ — 7. λϛ' δ''] λϛ' ∠'' X. ‖ — λβ' γο''] 32 1/2 edd. Rom. Ulm. Aphrodisium hoc certe nomine alius nemo commemorat. A Siagu sec. Ptolemæum distat 13 m. p. Totidem quum sec. Tab. Peut. a Siagu ad Lamnianam sint, utroque nomine aut idem locus aut loci haud multum inter se distantes designantur. Lamniana fortasse est hod. *Henchir es Selloum*, a quo 2 m. p. austrum versus abest *Henchir Sidi Chalifa*, olim, ut fertur, *Paradise* dictum, quod Grassen paradisum Procopii et Aphrodisium Ptolemæi esse recte, ut videtur, censetur (V. Guerin *Voyage archéologique* etc., *Paris* 1862, t. 2, p. 213). Verba Procopii B. Vand. 1, 17 p. 302, 18 ed. Bonn. hæc sunt : διά τε Λέπτης πόλεως καὶ Ἀδραμητοῦ ἐς Γράσσην τὸ χωρίον ἀφικόμεθα, πεντήκοντα καὶ τριακοσίοις σταδίοις Καρχηδόνος διέχον, ἔνθα δὴ βασίλειά τε ἦν τοῦ Βανδίλων ἡγουμένου καὶ παράδεισος κάλλιστος ἁπάντων ὧν ἡμεῖς ἴσμεν· ταῖς μὲν γὰρ κρήναις κομιδῇ κατάρρυτός ἐστι καὶ ἄλσους ἔχει πάμπολυ χρῆμα· ὀπώρας δὲ τὰ δένδρα μεστά εἰσι ξύμπαντα... Ἐκ δὲ Γράσσης ἐξαναστάντες τεταρταῖοι ἐς Δέκιμον ἀφικόμεθα σταδίους ἑβδομήκοντα Καρχηδόνος ἀπέχον. [Cf. γράστις ὁ χλωρὸς χόρτος sec. Hesych., et Γρᾶσος, nomen proprium campi, ap. Nican-

Ἀδρούμητος κολωνία	λϛ' γο''	λβ' γο''	Adrumetus colonia	36° 40'	32° 40'
Ῥουσπίνα	λϛ' ∠''γ''	λβ' γο''	Ruspina	36° 50'	32° 40'
Λέπτις Μικρὰ κολωνία	λζ' ϛ''	λβ' ∠''	Leptis Minor colonia	37° 10'	32° 30'
Θάψος	λζ' ∠''	λβ' ∠''	Thapsus	37° 30'	32° 30'
Ἄχολλα	λζ' ∠''δ''	λβ' ∠''	Acholla	37° 45'	32° 30'

drum Ther. 669]. ‖ — 1. Ἀδρούμητός] sic libr. 8, 14.; Ἀδρούμηττος DFNXΞ, Ἀδρούμιττος ed. pr., Ἀδρούμηπτος ABELSZΔΩ ed. Vic., Ἀδρούμιπτος CPRVW, Ἀδρούμικτος Φ[1]Ψ Arg., Ἀδρούμιντον Φ[2], *Adrumentum* edd. Rom. Ulm. ‖ — λβ' γο''] 32 1/2 ed. Rom. — Plenum coloniæ nomen : *Colonia Concordia Ulpia Trajana Augusta Frugifera Hadrumetina* ap. Gruter p. 362. De varia nominis scriptura v. Willmanns in C. I. p. 124 : Ἀδρύμης (Scylax, Polyb. 15, 5, Diodor 20, 17, Strabo 17, 3, 16, Steph. Byz.), Ἀδρύμητος (Appian. Pun. 33. 47. B. C. 95), Ἀδρύμητον (Dio Cass. 42, 58. 48, 21.), Ἀδραμύτης (Stadiasm. 116.117), Ἀδράμυτος (Procop. de æd. 6, 6), Ἀδράμητος (id. B. Vand. 1, 17. 2, 23), Ἀδράμεντος (Act. Conc. an. 225), Ἀδρούμητος (Ptol. et Plutarch. Cato 59). In titulis occurrit *Hadrimeto, Adrimeto*; in auctoribus latinis : *Hadrumetum, Adrumetum, Hadrymetum, Adrymetum, Hadrimetum, Adrimetum*. Hodie *Susa*. Apud Melam 1, 34 neglecto ordine geographico in codice Vaticano legitur : *Hadrumetum, Leptis, Clupea, Habromacte, Pyrrhe, Neapolis*. In his *Habromacte* (*Macomades* conj. Tzschukke) ortum fuerit ex corruptione nominis Hadrumeti (cf. Ἀδρούμικτος v. l.), *Pyrrha* vero (Thenæ conj. Tzsch.) ex *Horrea*, quæ sunt *Horrea Cælia* inter Neapolim et Adrumetum sita (Itin. p. 56. 58). ‖ — 2. Ῥουσπίνα] Ῥούσπινα Z, Ῥήσπινα ΦΨ Arg., *Respina* ed. Ulm., Ῥουσιγένα X, *Auspina* ed. Vic. ‖ — λϛ' ∠''γ''] λϛ' ϛ'' ed. pr. ‖ — λβ' γο''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg., λβ' γ'' FN ed. pr., 32 1/2 ed. Rom., λβ' ∠'' γ'' cett. Cf. auct. bell. Afr. c. 6. 10 (*ex oppido Ruspina egressus proficiscitur ad portum qui abest ab oppido millia passuum duo*). 53; Plinius 5, 25; Dio Cassius 42, 58; Strabo 17, 3, 12 (ἐν Ῥουσπίνῳ); Tabula Peut. (ubi *XXV m.* quæ sub *Ruspina* nomine scripta sunt, pertinent ad distantiam quæ est inter Adrumetum et Leptim, adeo ut *Ruspina* extra viam adscripta sit. Hodie *Monastir*, ab Adrumeto 14 (8 ap. Ptol.) m., a Lepti 10 (17 ap. Ptol.) distans. ‖ — 3. κολωνία] additum ex X. Colonia fuit Leptis Magna (*colonia Ulpia Trajana* in tit. n. 11). Hoc quum in Ptolemæo non annotatum sit, et de colonia Lepti parva non constet, urbes has confudisse auctor videtur. Frequens urbis mentio. In antiquioribus auctoribus, quos recenset Willmanns in C. I. p. 14, simpliciter *Leptis* vocatur, apud seriores Λέπτις ἡ μικρά, *Leptis minor, Lepti minus*. V. Stadiasm. 113, Itin., Tab. Peut., G. Rav., Julius Honorius p. 47, Anon. Cosmogr. p. 89 in Geogr. lat. min. ed. Riese. In actis concil. an. 258 *episcopus a Lepti minus*; in collat. an. 411 *Leptiminensis*. In Procopio B. Vand. 1, 17 : Λέπτη. Ruinæ hod. *Lemta*. ‖ — λζ' ϛ''] λϛ' ϛ'' BEZΦΨ Arg. ‖ — λβ' ∠''] sic BEXZΦΨ edd. Arg. Vic. Rom. Ulm., λβ' ϛ'' ed. pr., λβ' ∠'' ιβ'' cett. ‖ — 4. Θάψος] *Thapsus*, Θάρος, Arg. Ruinæ ad *Ras Dimas*. V. not. ad Scylacem et Stadiasm. in G. min. 1, p. 88 et 469. ‖ — λζ' ∠''] λζ' ϛ'' ed. pr., 37 1/3 ed. Ulm. — λβ' ∠''] λβ' γ'' ed. pr., 32 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 5. Ἄχολλα] de conj. Wilberg., Ἄχολα codd. ‖ — λζ' ∠'' δ''] λζ' δ'' ed. pr., 37 1/2 edd. Arg. Ulm., 32 1/2 ed. Vic., 37 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — λβ' ∠''] λβ' γ'' ed. pr.; λβ' ∠'' δ' ADFL, 32 1/2 1/12 ed. Rom. Cf. Steph. Byz.: Ἄχολλα, πόλις Λιβύης οὐ πόρρω τῶν Σύρτεων, ἄποικος Μελιταίων, τὸ ἐθνικὸν Ἀχολλαῖος. Strabo 17, 3, 12 : πλησίον δὲ καὶ Ζέλλα καὶ Ἀχόλλα, ἐλεύθεραι πόλεις. Plinius 5, 30 : *Oppida libera XXX, ex quibus dicenda intus Achollitanum* (*Acholitanum* v. l.), *Agarritanum* etc. Livius 33, 48 : (Hannibal Carthagine aufugiens) *ad mare inter Achollam et Thapsum ad suam turrem pervenit*. Appianus Pun. 94 : καὶ Ἀχόλλης (καὶ Χόλλης codd.); Stadiasm. 117 : ἀπὸ Ἀχόλης εἰς Ἀλιπόταν στάδια ρκ'. Tab. Peut.: *Aholla*; Geogr. Rav. p. 349 : *Accola* (*Acola* v. l.); Guido p. 520 : *Accola*. Auct. belli Afr. 32 : *Achilla civitas libera*. In lege Thoria c. 33 : *Aquillitani*. In not. episc.: *Acolitanus*. In numis *Achulla* (v. Eckhel t. 4, p. 133). Tabula Peut. ita habet :

Thapsus	
Sullech	15 m.
(*Sublecte* Rav., hod. *Sallacta*)	
(Σύλληκτον Procop.)	
Abolla	12
Ruspe	[17]
Usilla (h. *Inchilla*)	6.

Ptolemæus a Thapso Usillam satis accurate habet c. 50 m. p., at intermedia collocata sunt perperam; nam quæ a Thapso Achollam computat 12 m. p., ea sunt inter Sullectam (cujus Pt. non meminit) et Achollam, quæ recte componi solet cum ruinis *Kasr el Abiah*, et ad quam a *Sullacta* 12 m. p. melior secundum Anglorum tabulas nauticas (in Guerini tabula pro 12

'Ροῦσπε	λη'	λβ' γ''
Βραχώδης ἄκρα	λη' ∠''	λβ' γ''
Οὐσίλλα	λη' ∠''	λβ' ς''
Ταφροῦρα	λη' ∠''	λβ'

Ruspe	38°	32° 20'
Brachodes promontorium	38° 30'	32° 20
Usilla	38° 30'	32° 10'
Taphrura	38° 30'	32°

nonnisi 6 m. p. habes; perperam etiam in tabula Gorp. Insc. a *Sallacta* ad *Ras Kapudiah* pro 20 m. p. nonnisi 14 m. sunt.). Stadiasmi auctor ab Acholla ad Alipotam juxta oram computans 120 stadia sive 15 m. p. eundem hod. *Sallacta* locum indicare videtur, uti dixi in G. Min. 1, p. 468 censuitque L. Müllerus *Numismatique afr.* 2, p. 42, qui nomen *Alipota* agnovit in nummis *Alpta* inscriptis. [Idem fortasse *Salaphitanum* oppidum ap. Plin. 5, 30.] Quodsi in eodem Stadiasmo Cercina (Syrtis insula) dicitur ἐπικεῖσθαι τῇ Ἀχόλῃ καὶ τῇ Ἀλιπότῃ καὶ τῇ Κιθιφθῇ, id falsum quidem, at non magis premendum est quam quod falsius etiam Scylax Cercinam ex adverso Thapsi urbis sitam esse prodit. Adde quod Acholla sec. Steph. Byz. non ad ipsam Syrtin, sed οὐ πόρρω τῶν Σύρτεων posita erat. Ceterum Barthium p. 176 secutus in Geogr. min. l. l. haud recte dixi in ruinis *Kasr el Abiah* inscriptionem latino-punicam repertam esse quæ *Achulla* nomen habeat. Nam, monente Willmannsio in C. I., Gesenius in monum. phœn. p. 319, quem testem Barthius citavit, nonnisi de numis *Achulla* nomen præbentibus sermonem facit. ‖ — 1. 'Ροῦσπε] 'Ρούσπε ΦΨ Arg., 'Ροῦσπαι ed. pr. Ruspe ubinam fuerit, si ante Brachodem prom. recte ponitur, nescimus. Potior fides habenda est Tabulæ Peut., secundum quam Ruspe ab Usilla 6 m. p. distat, ideoque referenda est ad oppidi portusque ruinas quæ vocantur *Ksour Siad*, 17 fere m. p. ab Acholla austrum versus. Hinc 6 m. p. boream versus est *Henchir Botria* vel *Badria*, quæ rudera Willmanns in C. I. p. 11 Achollæ vindicat propter ea quæ de Cercina insula in Stadiasmo leguntur et quod Procopius (B. Vand. 6, 6 p. 379, 20) narrat Belisarium prope Caput Vada castra habentem milites hinc misisse qui occuparent Σύλλεκτον πόλιν, ἡμέρας ὁδὸν (20 m. p.) τοῦ στρατοπέδου διέχουσαν, ἧς τὸ τεῖχος ἐκ παλαιοῦ καθῃρημένον ἐτύγχανεν. Censet enim vir doctus hoc loco Achollæ quoque mentionem faciendam fuisse, si hoc oppidum eo in loco fuisset ubi secundum Tabulam Peutingerianam quærendum est. Levidense hoc argumentum, quum ne constet quidem Achollam tum adhuc superstitem fuisse. In hodierno *Hr. Botria* s. *Badria* haud dubie antiquum Botria oppidum stetit, siquidem episcopus *Botrianensis* commemoratur, sive is hujus Botriæ fuit, sive alterius *Hr. Botria* s. *Badria* inter Bibas et Mediceram siti, de quo v. C. I. p. 116. ‖ — 2. Βραχώδης ἄκρα] Βραχώδις ΦΨ Arg., *Brachodis* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — λη' ∠''] λη' ς'' ed. pr. Hodie *Ras Khadidja* sive *Ras Capoudia*. Apud Strabonem 17, 3, 16 p. 703, 13 : ἄκρα Ἄμμωνος Βαλίθωνος πρὸς θυννοσκοπίαν (ἄκρα Ἀμ. ἐν ᾗ θυννοσκοπ[εῖον?] Epitome). Legendum esse puto : ἄκρα Ἄμμωνος [ἐν ᾗ] Βαλίθωνος [πύργος] πρὸς θυννοσκοπίαν vel etiam (quia θυννοσκοπία vox alibi non occurrit). B. πύργος, θυννοσκοπεῖον. Vox Βαλίθωνος non est ignotum Ammonis epitheton, ut putabatur; sed punicum viri nomen, quod occurrit etiam in C. I. n. 1241 (*Muthumbal Balithonis filius*) et n. 5324 [Cf. *Baliatho* nomen ib. n. 5075]. Balithonis turris dicitur, ut alibi in Africa commemorantur *Tamalleni turris*, *Timezegeri turris*, *turris Cæsaris*, *turris Bocconi*, *turris Euphrantæ*. Vel hodie in eo promontorio turris 40 pedes alta visitur. — Quæritur etiam an recte habeat Ἄμμωνος ; certe in promptu est conjicere ἀμμώδης eodem sensu quo Βραχώδης ἄκρα dicitur apud Ptolemæum et *Caput Vada* in Procopio B. Vandal. 1, 17 p. 373, 15 : τὰς ναῦς ἐς τὴν Λιβύης ἀκτὴν ἤνεγκεν ἐς χωρίον, ὃ δὴ Κεφαλὴν Βράχους τῇ σφετέρᾳ γλώσσῃ καλοῦσι Ῥωμαῖοι· Καπούτβαδα γὰρ ὁ τόπος προσαγορεύεται, πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ Καρχηδόνος διέχον. Idem ib. p. 377. 20 et De ædif. 6, 6, p. 341 prope hoc promontorium in loco arido, quum vallum fodientes milites in aquæ fontem incidissent, urbem a Justiniano conditam esse tradit, cujus ruinæ esse videntur aut eæ quæ in vico *Sbia* aut eæ quæ ad ipsum promontorium supersunt. ‖ — 3. Οὐσίλλα] Οὔσιλλα Z, Arg., Οὔσιλα S, *Ussila* ed. Vic.; *Usilla mun.* Tab. Peut.; *Usula civitas*, 32 m. p. a Tusdro colonia (*el Djem*), 28 m. p. a Thenis colonia, Itin. p. 49, 1 ; *Usila* Rav. p. 350 ; *Hesila* ib. p. 142. Hodie *Henchir Inchilla*. « Cassianus *Usulensis* concilio Carthaginiensi sub Grato affuit. Victorinus *Usulensis* inter Byzacenos memoratur. Est tamen plebs *Usilensis* in Collat. c. 126. *Usallitani*, quos vetus inscriptio Thesauri p. 512 Leptitanis jungit, aliorsum pertinere videntur. » Wesseling ad Itin. ‖ — λη' ∠''] sic BFZ, λη' ς'' cett., 38 1/4 ed. Rom. ‖ — 4. Ταφροῦρα] Τάφρουρα Z, Ταφρούρα LXΦΨ Arg., Ταφρουραί FN. ‖ — λη' ∠''] λη' ς'' ed. pr. ‖ — λβ'] λβ' ς'' L. ‖ — *Taparura* in Tab. Peut. et Rav. p. 340, 2, *Patabura* corrupte Rav. p. 141, 9. Unicus locus quo inter *Henchir Inchilla* et *Henchir Tinæ* veteris oppidi portusque vestigia deprehenduntur, is est quem nunc *Sfakes* urbs insignis obtinet, ab Usilla 20 m., a Thenis 8 m. p. dissita. In Tab. Peut. refingendum est : *Usilla* [*XX*] *Taparura VIII* (XX in

3. Σύρτεως μικρᾶς			3. Syrtis minoris		
Θέαιναι	λη' ∠''	λα' γο''	Theænæ	38° 30'	31° 40'
Μακομάδα	λη' ∠''	λα' δ''	Macomada	38° 30'	31° 15'
Τρίτωνος ποτ. ἐκβολαί	λη' γο''	λ' ∠''	Tritonis fluvii ostia	38° 40'	30° 30'

Tab. scriptum) [*Thenæ*]. Commemoratur episcopus *Taprurensis*. — Φαρά, quam equites Scipionis incendisse Strabo 17, 9, 12 dicit, non est Taphrura Ptolemæi (ut in notis ad Strabonem conjeceram), sed *Parada* auctoris belli Afr. 87, in via a Thapso Uticam posita, monente Jos. Partsch (*Africæ veteris itineraria* p. 29. ‖ — 1. Σύρτεως μ.] θέσις add. ed. pr. ‖ — 2. Θέαιναι] Sic etiam lib. 1, 15 p. 39, 29. Natum hoc esse videtur ex conflatis scripturis Θέναι et Θαῖναι. In numis punicis *Tainat* (v. Müller *Num. afr.* 2 p. 40). In tabula patronatus ap. Gruter p. 363, 2 : *Colonia Ælia Augusta Mercurialis Thænitana*. In tit. n. 2991 : *Æl. Then.*, in n. 2578, vs. 80 *The* [quod ib. vs. 81 legitur *Ten* fuerit *Tenelium*, oppidum in campo *Schefia* situm, ut ex tit. n. 5209 constat]. Strabo 17, 2, 12 : Θένα πολίχνη ἐπιθαλαττιδία. Idem 17, 3, 16 : Θαίνα (sic) πόλις παρὰ τὴν ἀρχὴν κειμένη τῆς μικρᾶς Σύρτεως. Agathemerus 21 (G. min. 2, p. 483) corrupte : Θρήνη et Ἐθρήνη, ἣ κεῖται τῆς μικρᾶς Σύρτεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. Plinius 5, 25 : *Ea pars quam Africam appellavimus, dividitur in duas provincias, veterem ac novam, discretas fossa inter Africanum sequentem et reges Thenas usque perducta, quod oppidum a Carthagine abest CCXVI.* Itin. p. 37, 7 : *A Carthagine Thenis m. p. CCXVII* (via ducta per Maxulam, Vinam, Pulpul, Hadrumetum, Leptim, Tusdrum, Usulam. Totidem fere m. p. e Ptolemæi tabula colliguntur). Idem p. 46 sqq.: *Thenis colonia*. Iulius Honorius p. 47 : *Thenas*. Anon. Cosmogr. p. 89 ed. Riese : *Thenis*, Rav. p. 141 ea 350 : *Thenas*, Guido p. 520 : *Themanas* (In Tab. Peut. nomen excidit). Stadiasm. 112 corrupte ἀπὸ Θίθνης. In actis Concil. *a Thenis*, ἀπὸ Θενῶν; in Collat. an. 411 et in Notit. an. 484 episcopus *Tenitanus*. Hodie *Henchir Thine*. De ruinis v. Guerin l. l. 1, p. 178. — Marinus Tyrius Thenas Himeræ Siciliæ fluvio, Leptin Magnam vero Pachyno promontorio objectas esse statuerat. Reprehendit hoc Ptolemæus p. 39, 30, quoniam inter Himeram (39° long. p. 397, 1) et Pachynum (40° long. p. 398, 3) nonnisi 400 stadia intercederent [revera 600 st. intercedunt], inter Thenas vero et Leptim secundum Timosthenem essent supra 1500 stadia. [reapse sunt c. 2300 stadia]. Ptolemæus ad Timosthenis rationes proxime accedens inter Thenas (38° 30') et Leptim (42°) circa 1400 stadia exhibet. Major erroris pars in eo posita est quod a Lepti ad Zitham promontorium, quum sint c. 1680 stadia, Ptolemæus nonnisi 540 stadia computat. Eodem modo de his Marinus statuerit, Syrtin vero tanquam λιμνοθάλασσαν angusto ore in mare exeuntem repræsentaverit, sicut idem alieno in loco fecit auctor Tabulæ Peutingerianæ. Sic certe fieri potuit ut inter Leptim et Thenas et inter Pachynum et Himeram Marinus idem fere 600 stadiorum spatium intercedere opinaretur. — Sec. Ptolemæi tabulam Thenæ positæ sunt in Agrigenti (38° 30') meridiano. Haud multum hoc a Marini sententia, a vero autem longissime recedit. Leptis urbis meridianus a Pachyno circa 400 stadia occasum versus distat. Multo minor igitur Marini error quam Ptolemæi, qui Pachynum 40°, Leptin vero 42° long. collocavit. — Syrtim minorem a Thenis ad Zitham pr. pertinentem ita Ptolemæus descripsit ut ostium ejus non ortum sed boream versus pateat. Ostium hoc 600 stadiorum esse satis recte produnt Strabo 17, 3, 7 et 2, 5, 11 et Agathemerus 22 (G. M. 2, p. 483); pro his 800 stadia computant Mela 1, 34 et Plinius 5, 860 stadia Ptolemæus. Ambitus Syrtis nobis est 1200 stadiorum, Ptolemæo circiter 1600, Scylaci § 110, 2000, Melæ ac Plinio 2400 stadiorum. ‖ — 3. Μακομάδα] sic BEXZ, Μακόμαδα SΩΞ, *Macomada* ed. Vic., Μαχοδάμα ΦΨ Arg., Μαχοδάμαι FN, Μαχόδαμα cett., *Machodama* ed. Ulm. ‖ — λη' ∠''] λη' ς'' ed. pr. — Cf. Rav. p. 140, 6. 350, 4. Guido p. 520, 7, Tab. Peut.: *Macomades minores* 27 m. p. (26 sec. Ptol.) a Thenis; Itin. p. 59 : *Macomadibus municip.* 28 m. a Thenis; Plinius 5, 25 : *Macomades*. Memorantur episcopi *Macomadienses*. Urbis nomen punicum græce sonat νεάπολις (V. Movers p. 494), quo nomine nuncupatur in Stadiasmo § 107, a Thenis 220 stadia (27 1/2 m.) distans. In Scylace p. 87 nomen hujus urbis excidisse videtur. Secundum distantiæ notas hodie est *Henchir Ounga*. Alteræ Macomades ad Syrtim majorem erant, quas *majores* dicunt Ravennas p. 352, 11 et Guido 521, 8, *Macomades Selorum* Tab. Peut. Cf. not. ad p. 631, 1. Tertias Macomades Numidiæ 25 m. p. a Cirta distantes habes in Itin. p. 27. ‖ — 4. Τρίτωνος] Τριγῶνος ΦΨ, Τρίγῶνος (sic) Arg.; *Trigonis* ed. Ulm.; ἐκβολή Z. Juxta hæc in Ω secunda manu, in S prima manu scripta ad marginem leguntur : Τριτωνὶς λίμνη, Παλλὰς λίμνη, Λιβύη λίμνη (Vid. p. 635). ‖ — λβ' ∠''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm., λβ' ∠'' (ς''λ) δ'' cett., λβ' ed. pr. Tritonem fluvium e Tritonide palude in mare exire præter Ptolemæum refert Pausanias 9, 33, ubi de Bœotico Minervæ Alco-

menæ fano sermo est : Ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς ἐνταῦθα οὐ μέγας χείμαρρος· ὀνομάζουσι δὲ Τρίτωνα αὐτὸν, ὅτι τὴν Ἀθηνᾶν τραφῆναι παρὰ τῷ ποταμῷ Τρίτωνι ἔχει λόγος, ὡς δὴ τοῦτον τὸν Τρίτωνα ὄντα καὶ οὐχὶ τὸν Λιβύων, ὃς ἐς τὴν πρὸς Λιβύῃ θάλασσαν ἐκδίδωσιν ἐκ τῆς Τριτωνίδος λίμνης. Ptolemæo Tritonis palus est quæ nunc *Sebcha el Haudiah* vel *Chott ed Fedjahj* nuncupata a mari 25 chiliometra distat ab eoque non modo aggestis arenis sed saxoso quoque solo separata situm habet 32 metris quam mare altiorem (V. *Il mare Saharico e la spedizione italiana in Tunesia* in *Biblioteca di viaggi XXXVII, Milano* 1876). Aliam olim hujus regionis faciem fuisse atque unquam fluvium e palude hac in mare exiisse, equidem ex Ptolemæo et Pausania colligere tanto minus ausim, quo probabilius est ea quæ de Libyæ Tritone et Tritonide varia traduntur, aliunde paullatim huc translata esse. Fluvii hujus lacusque nomen cum Minervæ cultu conjunctum e Græcia in Cyrenaicam, hinc occasum versus in Syrticas regiones, inde in ficticias ultimæ Libyæ plagas (Diodor. 3, 53 sqq.) migrasse videtur. Commemoratur Triton fluvius et Tritonis lacus (i. q. Copais) in Bœotia (Strabo 9, 2, 18, Eusebius Chron. an. 236, Steph. Byz. s. v. Ἀσδύστα, Pausanias 9, 23, 7. Schol. Apollon. 1, 109. 4, 1311); Triton alius in Thessalia (Schol. Apoll. l. l.), ad quem nata est Cyrene Hypsei filia; porro *Tritoniaca palus* in Pallene Thraciæ (Ovid. Metam. 15, 356. Vibius Seq. p. 154 ed. Riese. Cf. *putea Pallene* in Tab. Peut. haud longe a Syrti minore. et Ποσειδῶν Πελλάνιος (l. Παλλήνιος?) ap. Cyrenæos, teste Hesychio). Denique Triton fluvius Cretæ in Cnossi ditione, quæ Τρίτα olim dicta esse fertur (Hesych., Diodorus 5, 70, 4. 5, 72, 3). E Græcia hæc cum Minyis in Cyrenaicam migrarunt. Tritonem fluvium in Lybia noverunt Æschylus (Eum. 282 : ἐν τόποις Λιβυστικοῖς Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου) et Callimachus (St. Byz.: Ἀσδύστα πόλις Λιβύης, καὶ ὁ πολίτης Ἀσδύστης· « οἵη τε Τρίτωνος ἐφ' ὕδασιν Ἀσδύσταο » Καλλίμαχος Αἰτίων πρώτῃ). Lacum cum Irassis Cyrenaicæ componit Pherecydes ap. Schol. Pind. Pyth. 9, 185 (Ἀνταῖος Ἰρασσεὺς ἀπὸ Ἰράσσων τῶν ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ). Irassa erant ad orientalem Cyrenaicæ oram in valle hodie *Erasem* vel *Irsema* dicta, ubi primum appulisse Cyrenarum conditores Herodotus 4, 15 tradit. Lacus igitur Tritonis quærendus foret in hodierno *golf de Bomba*, cujus ad intimum recessum erat Φαία portus (Stadiasm. 43, p. 443). Contra ad occidentalem Cyrenaicæ oram et Bereniceen urbem lacum istum fuisse dicit Strabo 17, 3, 20 : Ἡ Βερενίκη τὴν θέσιν ἔχει παρὰ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνιάδα, ἐν ᾗ μάλιστα νησίον ἐστὶ καὶ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἐν αὐτῷ. Intelligenda est ἡ λιμνοθάλασσα quæ pone Bereniceen urbem longe extensa ad ostium habet insulam quam Stadiasmi auctor (57 p. 449) dicit νησίον ταπεινὸν μελανόν. [Nescio an ap. Strabonem in voce μάλιστα lateat nomen insulæ Μελανίς vel Μελαινίς, quo nomine etiam Venus Thespiis et Corinthi et Mantineæ colebatur. Insula quam hinc in suam Tritonidem paludem Herodotus 4. 178 transtulit, in nostris Herodoti codd. vocatur Φλά (Φνά ἡ νῆσος Joannes Alex. τόν. παραγγ. p. 8, 4. Φίλα legit Steph. s. v.). Ego manu leni corrigendum esse ΦΑΙΑ', i. q. μέλαινα, suspicor.] Juxta Bereniceen urbem *lacus Tritonum* etiam in Tabula Peutingeriana collocatur. Alia prodit Plinius 5, 28 : *Ab his* (a Philænorum aris) *non procul a continente palus vasta amnem Tritonem nomenque ab eo accipit, Pallantias appellata Callimacho et citra minorem Syrtem esse dicta, multis vero inter duas Syrtes.* In Tabula Peutingeriana haud procul ab Aris Philænorum pingitur λιμνοθάλασσα angusto ore in mare exiens, cui adscribitur *Syrtes minores*. Et Tritonis palus et Syrtis minor ab hac regione alienæ sunt; forma vero, quæ Tritonidis paludis esse perhibetur, in Tabula Peutingeriana (nec non a Marino Tyrio, et supra conjeci) in Syrtim minorem translata esse videtur. In regione inter duas Syrtes intermedia duo exstant lacus, quibus Tritonidis nomen indi poterat, Zuchis lacus (hod. *el Kelab*) et ab eo occasum versus alter qui *Sebka Mellada* vocatur. Ad Syrtim minorem Tritonidem lacum, in quem Triton fluvius magnus influat (haud vero etiam ex eo effluat) et in quo sit Phla insula, transtulit Herodotus 4, 178. Idem aliam refert narrationem, secundum quam Iason borea vento versus Libyam abreptus πρὶν κατιδέσθαι γῆν ἐν τοῖς βράχεσιν ἐγένετο λίμνης τῆς Τριτωνίδος, adeo ut Tritonis non sit palus mediterranea, sed ipsa Syrtis vel pars ejus interior. Scylax 110 de his ita habet : ἐν ταύτῃ τῇ Σύρτιδι ἐνέστηκεν ἡ νῆσος [leg. ἔνεστι καὶ λίμνη καὶ νῆσος?] Τριτωνὶς καλουμένη καὶ ποταμὸς Τρίτων, καὶ αὐτόθεν ἐστὶ Ἀθηνᾶς Τριτωνίδος ἱερόν· στόμα δὲ ἔχει ἡ λίμνη μικρὸν καὶ ἐν τῷ στόματι νῆσος ἔπεστι· καὶ ὅταν ἀνάπωτις ᾖ, ἐνίοτε ἡ λίμνη οὐκ ἔχειν εἴσπλουν ἐστὶ φαίνουσα· ἡ δὲ λίμνη αὕτη ἐστὶ μεγάλη, τὸ περίμετρον ἔχουσα ὡς σταδίων χιλίων. — Ceterum Tritonis nomen olim etiam Nilo fuisse proditur (Apoll. Rhod. 4, 269 ibique schol.), ac in Tabula Peut. a Cyrenaica austrum versus lacus est in quo legitur *Lacus Nusap. Lacus Niludicus, Mæotidi similis, quem Nilus transit*, majoribus vero literis eidem adscriptum est : *hic lacus Tritonum*. Pertinent hæc ad doctrinam illam, qua Nili origines in Numidia quærebantur, cujusque vestigia quædam in Ptolemæi quoque tabulis servata sunt. Nam Nusap ille est Nuba lacus,

Γιχθίς	λθ' γ''	λ' ∠''γ''	Gichthis	39° 20'	30° 50'
Γιδάφθα	μ' ϛ''	λα' δ'	Gidaphtha	40° 10'	31° 15'
Ζεῖθα ἄκρα	μ' γο''	λα' γο''	Zitha promontorium	40° 40'	31° 40'

quem Ptolemæus in Cyrenaicæ meridiano et Meroes parallelo collocat et ab occidente *Gir* (*Girin* Tab. P., *Agger* corrupte Vitruvius 8, 2, 6) fluvium meatu subterraneo excipere statuit. Ejusdem lacus nomen excidisse puto in Vitruvio l. l., ubi : *Agger ... per montes desertos subterfluens per meridiana loca manat et influit in paludem quæ* [*Nusap?*] *appellatur; circumcingit Meroen* etc. Mela, qui Gir fluvium ejusque cursum subterraneum non novisse videtur, Nubam illum tanquam fontem Nili designat lib. 3, 94 : *in horum* (Hesperión Æthiopum) *finibus fons est quem Nili esse aliqua credibile est*, *Nusab* (sic legas; *nunc ab* cod. Vat., *Nuchul ab* editt.) *incolis dicitur*. Reapse lacus ille est hodiernus *Nu* (10° lat.) in quem ab austro influens Nilus etiamnum *Gir* seu *Kir* dicitur. Huic Gir fluvio substitutus est Gir fluvius Libyæ occidentalis, atque Nuba lacus una cum Nubarum populo de vero suo situ in occasum detortus est. Qui in Tab. Peut. inter Girin fl. et Nusap lacum collocantur *Memnocones*, non diversi sunt a Memnonibus quos ad Meroen insulam ponit Ptolemæus. ‖ — P. 625, 1. Τακάπη] Κάπη ed. pr. ‖ — λη' ∠'' γ''] λη' ϛ'' γ'' A, λη' ϛ'' ed. pr. ‖ — λ' ∠''] λ' ϛ'' ed. pr. Cf. Plinius 5, 25. 18, 51 : *Tacape*; idem 16, 50 : *Tacapensis ager*; Tab. Peut.: *Tacape colonia*; ibid.: *ab Aquis* (hod. *el Hammam*), *Tacapa*; Geogr. Rav. p. 350, 9 : *Tacapa colonia*; id. p. 141, 5 : *Tacapas*; Itin. p. 59 : *Tacapas colonia*; Itin. mar. p. 618 : *Insula Cercenna. Hæc a Tacapis distat stadia DCXXII.* Iulius Honorius p. 47 : *Tacapas*; Anon. Cosmogr. p. 89 : *Thatapas*; corrupte item in Stadiasmo § 107 ἀπὸ Βακάτης. Procopius de æd. 6, 4 : Τακάπα. In titulo n. 108 : *Resp(ublica) Taca(pitana.)*. In lapidibus milliariis C. I. *a Tacapus, a Tacapa, Tacapes*. In Collat. an. 411 et in Notit. Tripolitanæ an. 484 et 525 episcopi *Tacapitani*. Hodie *Gabes*. Omisso nomine urbs commemoratur ap. Strabon. 17, 3, 17 : κατὰ δὲ τὸν μυχόν ἐστι [Τάκαπα?] παμμέγεθες ἐμπόριον, ποταμὸν ἔχον ἐμβάλλοντα εἰς τὸν κόλπον. ‖ — P. 626, 1 Γιχθίς] Σιχθίς ΦΨ edd. Arg. Ulm., *Scythis* ed. Rom., Γιθίς ed pr. Præstaret Γιγθίς. ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' ϛ'' γ'' A, λ' γ'' X, λ' ∠'' Ξ, λ' ϛ'' ed pr. Cf. Tab. Peut.: *Gigti*, Rav. p. 141, 4 : *Githi*, p. 320, 10 : *Gittit*, Itin. p. 60 et 518 : *Gitti*; Scylax p. 87, ubi codex : ἐς Ἐπιχον (l. ἐς ΓΙΧΘΙΝ). In Stadiasmo 104 nomen oppidi excidit. In Collat. an. 411 episcopus *Gittensis*. Ruinæ, de quibus v. Guerin *Voyage* 1, p. 202, vocantur *Henchir Si Salem bou Grara* vel *Djorf bou Grara*. In titulis loci n. 26. 30. 31 legitur *Gigthenses* et *ordo populusque Gigthensis*. Ora quæ a Tacapa ad Zitham prom. pertinet, in Ptolemæi tabula et justo longior et falsissime delineata est. Præterea ante Gichthin nominanda erat Gidaphtha, quæ si in Gichthis locum transponitur, a Tacape distat 31 m. p. ideoque ad ruinas *Medinah* vocatas referenda est. Inde ad Gichthis ruinas via directa sunt 20 m. p. In Tabula Peut. et Itin. a Tacape ad Gichthin numerantur m. p. 50. ‖ — 2. Γιδάφθα] sic SXΩ, Ἰδάφθα L, Ἠδάφθα CFWΞ, Ἠδάφνα ΛΕΡVΔΞ, *Hedaphna* edd. Vic. Rom., Ἥδαρα ΦΨ Arg., *Heclara* ed. Rom., Ἡδάφθα cett. ‖ — μ' ϛ''] μϛ' P, 46 Arg., κϛ' ΦΨ[1], μ' Φ[2]. Post Γιδάφθα in plurimis codd. legitur πόλις κατὰ τὸ (τὸ om. Φ) πέρας (ἐν add. BZ) μ' ϛ'' λα' δ''. Ζεῖθα ἄκρα etc.; in X : πόλις κατὰ τὸ πέρας ἐν ἄκρᾳ μ' ϛ'' λα' δ''. Ζίδα μ' γο'' λα' γο''. Ego hæc verba, quæ aperte ad Zitham promontorium, Syrtis minoris terminum orientalem, pertinent, a Ptolemæo aliena esse censeo. Adscripsit ea sciolus qui præter Zitham promontorium etiam urbem cognominem esse audiverat. — Gidaphtha fortasse rectius vocatur *Cidiphtha* in Stadiasmo § 105, qui in hac parte lacunosus et corruptus hunc fere in modum redintegrandus est :

Ἀπὸ Γέργεως (h. *Zarzis*) εἰς Μήνιγγα μετρόπολιν (Hod. *port Saggia*) στάδιοι ρν'.
Ἀπὸ Μήνιγγος εἰς τὴν ἤπειρον [ἐπὶ Γίγθιν] στάδιοι σ'· πόλις ἐστίν· ἔχει δὲ καλὸν λιμένα καὶ ὕδωρ.
Ἀπὸ δὲ Γέργεως (leg. Γίγθεως) εἰς Κιδιφθὰν στάδιοι ρπ' (σπ?)· πόλις ἐστὶ καὶ λιμένα ἔχει.
[Ἀπὸ Κιδιφθῆς εἰς Τακάπην στάδιοι σν'.]
Ἀπὸ Τακάπης εἰς Νεάπολιν etc.

Cidaphtha haud dubie stetit in ruinarum loco *el Medina* dicto, in quo Guerin (*Voy.* 1, p. 201) columnarum fragmina aliaque rudera reperit. Inde 4 m. p. occasum versus occurrit *Zaret* vel *Zerat* vicus, in quo item antiquitatis vestigia deprehenduntur (V. Guerin 1, p. 199), quæ referenda esse videntur ad *Agmam* seu *Fulguritam villam* inter Tacapen et Gigthim mediam, ab utraque 25 m. distantem (Itin. et Tab. Peut.). In via litorea a Fulgurita villa 26 m., a Gigthi 15 m. p. aberat *Templum Veneris* (T. Peut.), quod fuisse debet ad promontorium Girbæ insulæ termino occidentali oppositum juxta angustum introitum in profundum maris recessum qui inter insulam et continentem patet et nonnullis fortasse lacus Tritonis erat. ‖ — 3. Ζεῖθα] Ζεῖθα S, Arg., Ζίδα X, *Zetha* edd. Vic. Rom., *Seitha* Ulm. Velim Ζίθα. Rav. p. 141 : *Zita*; p. 340 . *Vita*; Tab. Peut.: *Liza mun.*; Itin. p. 59 :

Σάβρατα	μα'	λα' L''	Sabrata	41°	31° 30'
Πισίνδων λιμήν	μα' δ'	λα' L''	Pisindorum portus	41° 15'	31° 30

Ponte Zita mun. Supersunt rudera pontis quo continentis promontorium Meningi insulæ jungitur. Etiamnum locus *el Kantarah* (i. e. pons) vocatur. Veteris oppidi vestigia ad ipsum pontem haud supersunt, verum ab eo meridiem versus 10 fere m. p. in mediterraneis oppidi haud ignobilis ruinæ *Medina Ziam* dictæ exstant, quæ Zithæ municipio vindicandæ esse videntur. A Gigthi distant c. 27 m. p. via directa, quorum loco in Tabula Peut. 17 m. p. notantur perperam. Quodsi in Itin. a Gigthi ad *pontem Zitam mun.* 35 m. p. computantur, viæ longitudo indicatur quæ est a Gigthi ad pontem promontorii indeque ad Zitham oppidum. ‖ — 1. Σάβρατα] sic infra § 11 codices; Σάβραθα X, Σαβάτρα Φ Arg., Σάβαθρα et Σαβάθρα cett. ‖ — λα' L''] 31 2/3 ed. Vic. Ante Sabrata nominandus erat Pisindon portus. Præterea ab his oræ locis § 11 haud longe separanda erant tanquam mediterranea oppida Πισίνδα (41° 31° 10') et Σάβρατα (41° 15'. 30° 50); recte tamen in his Sabrata a Pisinda ortum versus collocantur. Oppidi nomen in numis punicis (v. not. ad. Stad. p. 464) *Sabraton, Sabroton, Sabrat.* Scylax 110 : Ἀβρότονον πόλις καὶ λιμήν. Strabo 17, 2, 18 : Ἀβρότονον πόλις. Steph. Byz.: Ἀβρότονον. Λύκος ὁ Ῥηγῖνος χωρίον οἴεται εἶναι, Στράβων δὲ ἐν ιζ' βιβλίῳ πόλιν φησὶ καὶ ἄλλοι. Πόλις δὲ Λιβοφοινίκων. Καλεῖται δὲ καὶ Νέαπολις, ὡς Ἔφορος, qui Abrotonum cum Lepti magna confudisse videtur. Plinius 5, 27 : *oppida Neapolis, Graphara, Abrotonum, Leptis altera quæ cognominatur Magna,* in quibus perperam Neapolis a Lepti diversa esse statuitur. Idem 5, 27 alio ex fonte : *Tacape, Sabrata, contingens Syrtim minorem; ad quam Numidiæ et Africæ ab Ampsaga longitudo DLXXX, latitudo, qua cognitum est, CC. m. p.* [580 m. p. juxta oram ad Thenas et initium Syrtis satis recte computantur. In Ptolemæi tabula 600 et paullo amplius m. p. distantia foret inter meridianas lineas Ampsagæ (26° 15') et Thenarum (38° 30)]. Idem 5, 34 : *Subegimus Cydamum e regione Sabratæ* [Inter Cydamum (h. *Gadames*) et Sabrata intercedunt tres gradus longitudinis] Silius Ital. 3, 256 : *Sabratha.* Sueton. Vespas. 3 : *Statilius ... Sabratensis.* Iulius Honor. p. 47 et Anon. Cosm. p. 98 : *Sabrata.* Solinus 37, 8 : *Sabratæ.* Procopius. De æd. 6, 4 : Σαβαραθά. Stadiasm. p. 464 (ubi v. not.) corrupte Σάραθρα. In Notit. Tripol.: episcopus *Sabratensis.* Præterea urbs indicari videtur literis *Sab* in titulo Lambæsitano n. 2568, vs. 71. C. Inscr. p. 300. — Ora a Zitha pr. ad Leptim usque pertingens, quum sit c. 250 m. p. (253 m. ex Itin. colliguntur, 217 ex Tabulæ Peut. numeris passim vitiatis), a Ptolemæo in breve 75 m. p. spatium contrahitur. Præterea et ordo locorum maritimorum turbatur et oræ oppida in mediterranea rejiciuntur. Ceterum si Sabrata a Syrtis initio ap. Ptol. nonnisi 20 m. distat, conferendus est Plinius qui Sabrata Syrtim minorem contingere dicit, atque Stadiasmus qui item ad Sabrata Syrtis initium esse perhibet. — Sabrata via directa ab Œa (h. *Tripoli*) distant 49 m. p. sec. Tab. Peut., 400 stadia sive 50 m. p. sec. Stadiasmum. (In alia via in mediterranea deflectente, quam Tabula Peut. et Itin. p. 59 exhibent, computantur 55 m. p.). De ruinis v. not. ad Stadiasm. p. 462. In his veteris castelli positio in Anglorum tabulis nauticis esse dicitur 12° 26' 26'' long. Greenw. Haud recte, opinor, ruinæ istæ sub 12° 22' long. notantur in tabula II, quæ adjuncta est Barthii operi *Reisen in Nord. und Centralafrica.* Multo etiam magis differt Tabula quam idem vir doctus in opere dedit quod inscribitur *Wanderungen durch die Länder des Mittelmeers.* In tabula Corporis Inscr. Sabrata perperam adscribitur ad hod. *Sowara*, quæ a Tripoli non 50, sed 70 m p. distat. ‖ — 2. Πισίνδων] sic Wilberg de conj., Πισινδῶν BEFXZΦΨ, edd. Vic. Ulm. Arg., Ποσιδῶν L, Πισιδῶν cett. Velis Πισίδων, at infra quoque § 11 omnes codices Πισίνδα præbent tanquam nomen oppidi, quod ad portum ponendum erat, a Ptolemæo autem in mediterraneis ponitur 41° 31° 10' ‖ — μα' δ''] 41 1/3 ed. Rom. ‖ — λα' L''] λα' ς'' ed. pr. Cf. Tab. Peut.: *Pisida mun.*, Rav. p. 351 : *Fisida*, Guido p. 520 : *Tresida*, Itin. p. 59 : *Fisida vicus.* In Collat. Carthag. episcopus plebis *Pisitensis.* Pisida a Sabratis 53 (T. P) vel 54 (Itin.) m. p. distans sita erat ad maris recessum qui vocatur *Mersa Burcka* vel *Biorga* vel *Berga.* Ceterum a Zitha pr. ad Sabrata via hæc est :

Ἑώα	μα' L''	λα' γο''	*OEa*	41° 30'	31° 40'
Γάφαρα λιμήν	μα' L''δ''	λα' γο''	Gaphara portus	41° 45'	31° 40'

Tab. Peut.		Itin., p. 59.	
Liza mun.		Ponte Zita mun.	
Putea Pallene.	15		
		Villa magna.	30
Præsidio.	18		
Pisida mun.	*15 (25)	Fisida vicus.	31
Ad Gypsaria	20		
		Casas villa Aniciorum.	26
Ad Ammonem.	17		
Sabrata.	16	Sabrata.	28
	101 (111)		115

In his *Præsidium* est hod. *el Biban* in faucibus lacus *el Kelab*, in Stadiasmo 101 Ζεύχαρις, φρούριον ἔχον πύργον, a Sabrata 600 stadia sive 75 m. p. (78 m. in Tab. P.), in Strabone 17, 3, 18 : Ζοῦχις λίμνη σταδίων υ' στενὸν ἔχουσα εἴςπλουν καὶ παρ' αὐτὸν πόλις ὁμώνυμος πορφυροβαφεῖα ἔχουσα καὶ ταριχείας παντοδαπάς. Eadem, ut videtur, ap. Stephanum Byz. est Ξοῦχις, πόλις Λιβύης. Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῇ τῶν ἕνδεκα. Nec diversa a Zuchi est Χοῦζις, quam in mediterraneis (39° 30'. 30°) Ptolemæus § 11 ita ponit, ut a Gigthi meridiem versus 50 m. p., a Lepti c. 175 m. p. absit, atque sic veræ distantiarum rationes serventur; nam a Gigthi Zuchim via recta est 50 m. p., indeque ad Leptim usque in Tab. Peut. juxta oram habes 185 m. p. Porro quum Ζοῦχις in Stadiasmo sit Ζεύχαρις, nescio an cum hoc nomine componendum sit Ζούγαρ (38°. 30° 30') Ptolemæi § 10 Deinde vero statio *Ad Ammonem* (*Ammonis* in Rav. p. 350, 16) eadem est quæ Ἄμμωνος mediterranea (42° 40' 31° 10') ap. Ptolemæum. Fortasse etiam Συδδηνίς (41° 40' 31° 10') a Sabratis in mediterraneis 30 m. p. dissita oppidum maritimum erat, h. *Saiada*, 30 m. p. a Sabratis ortum versus. ‖ — 1. Ἑώα] Ἑῶα ABCDEFNΦΨ, Ἐώα ed. pr., Ἑωεα X, *Heoa* edd. Vic. Rom., *Eoa* ed. Ulm. Dicendum erat Οἴα. ‖ — μα' L'' λα' γο''] μα' ς'' λα' γ'' ed. pr. Frequens urbis (hod. *Tripoli*. V. not. ad Stad. p. 463) mentio. V. Mela 1, 37 (*Oea* cod. Vatic., *Eoa*, *Eoea*, *Osa*, *Oza* v. l.), Plinius 5, 27 (*OEensis*) et 38 (*OEensibus*), Tacitus hist. 4, 51 (*Offensium* corr.), Tab. Peut. (*Osa*), Rav. p. 350 (*Oxea*), Guido p. 520 (*Oxena*), Itin. p. 62, 2 (*Ocea colonia*), Iulius Honor. p. 47, An. Cosmogr. p. 89, Silius Ital. 3, 256, Ammian. 28, 6 (*OEæ*), Apulejus De magia 17, 44. 55. 82, Augustin. ep. 138. Titulus Lambæsitanus n. 2567, lin. 19 (*OEa*), Act. Concil. an. 258 (*ab Oea*, ἀπὸ Οἴας), Collat. an. 411, Not. eccl. an. 484. In Stadiasmo 98 codex : Μακαραία, i. e. Μακαρ-Οἴα; in numis punice *Makar-OEat*. Superstes ibi est arcus triumphalis (an. 163), de cujus titulo v. Férard in *Revue Afric.* 20, p. 512. 1876. ‖ — 2. Γάφαρα] de conj., Γαφάρα X, Γαφραρα Γ, Γαράφας A, Γαράφα, Γάραφα, Γαραφά cett. ‖ — λα' γο''] λα' γ'' ed. pr. Cf. Scylax 110 : τὰ Γράφαρα πόλις, quæ inter Abrotonum et Leptim media et ab utraque urbe diei navigatione abesse dicitur computo parum accurato. In Stadiasmo 95 codex corrupte εἰς τὰ ἄφορα... ἀπὸ τῶν ἀφορῶν. Apud Plinium 5, 27 corrupte item : *Taphra* (*Thafra*, *Tafra*, *Thaphra* v. l.). In Stadiasmi codice distantiarum numeri ita habent ut Gaphara ab OEa 480 stadia, a Lepti 305 stadia distent. Quod item haud recte habet, quoniam oræ tractus non excedit 600 stadia sive 75 m. p. E Tabula Peut. 77 m., ex Itin. 84 (94 cod. Esc.) m. p. colliguntur. Ubi fuerint τὰ Γάφαρα facile colligitur e Stadiasmo l. l., cujus verba hæc sunt : ἀπὸ Λέπτεως ἐπὶ Ἑρμαῖον στάδιοι ε'· ὅρμος ἐστὶ πλοίοις μικροῖς. Ἀπὸ Ἑρμαίου εἰς Γάφαρα στάδιοι τ'· ἄκρα ἐστὶν ἔχουσα ὅρμον ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἔχει ὕδωρ. Καλεῖται [καὶ Αἰ]νεόσπορα· ἔστι γὰρ ὁμοία νήσῳ. Aperte his indicatur promontorium peninsulæ instar in mare excurrens, quod hodie vocatur *Ras el Djefara* (*Ras Esfarra* in mappis nauticis Anglorum). Hermæum, navium statio ab adjacente promontorio (nunc *Ras Ligata*) nomen nacta, a Lepti non 5 sed 15 stadia aberat. Inde vero ad *Ras Djefarah* juxta oram non 300, sed circa 180 stadia melior. Tabulæ Peut. et Itinerariorum et Stadiasmi rationes hunc in modum disponendæ esse videntur :

Νεάπολις ἡ καὶ Λέπτις Μεγάλη			Neapolis sive Leptis Magna		
	μβ'	λα' γο''		42°	31° 40'
Κίνυφος ποτ. ἐκβολαί	μβ' δ''	λα' L''	Cinyphis fluvii ostia	42° 15'	31° 30

Stadiasmus.	Itineraria.	Tab. Peut.
Μακαραία.	Ocea.	Osa.
		Turris ad Algam. 12
Μεγέρθις. 400 (240)	Megradi (c Esc.). 25 (30)	Getullu. (Megtullu?) 15
(*W. Ramil*).	(Megdil cett. codd.)	
Ἀμαραία. 40 (140)	Minna villa Amarsi. 29 (19)	
(*Ras Hamra*).		
Γάραρα. 40		
		Quintiliana. 21
		Ad palmam. 11
		[Mata G. Rav.]
Ἑρμαῖον. 300 (180)		
Λέπτις. 5(15)	Leptis. 29	Leptis. 12
Stadia. 785 (685) (77 m.)	83 (78)	77

Præterea aliam viam per mediterranea ductam Tabula Peut. habet, quæ necessario longior esse debebat :

Osa.......		
Flacci taberna	16	
Cercar... ..	20	
Subututtu...	5	
Leptis.....	25	(l. 45)
	66	(86)

In his Cercar refero ad ruinas quæ exstant ad *Ain Cherchara* (32° 33' lat., 13° 16' long. Greenw. in Barthii tabula II), ad quas ab Œa via directa est 38 m. p. (36 sec. Tab. P.). Hinc boream ortumque versus post 5 m. p. ruinæ sunt in regione amœnissima sub *Boutauil* monte. Ibi igitur fuerit *Subututtu* (*Sub Butullu?*). Inde vero ad Leptim usque via directa est 40 m. p. et amplius. Itaque in Tabula pro XXV olim scriptum fuerit XLV. Fortasse ad Cercar regionem pertinet *Limes Sarcitanus* (*Sacritanus* v. l.; an *Carcaritanus?*), cujus mentio fit in Not. dign. p. 89, 14 ed. Bœcking. Ibidem inter *Castra Leptitana* et *limitem Sarcitanum* nominantur *Castra Madensia*, quæ fortasse fuerunt ad *Matam*, quam juxta Leptim commemorat Ravennas, in hodierno *Wadi Mata*. || — 1. Λέπτις μεγάλη] Μεγάλη Λέπτις AW et lib. 8, c. 14; Λέπτις μέση ΦΨ, *Leptis media* edd. Arg. Ulm.; ἡ καὶ (καὶ om. W) Τρίπολις in margine addunt CRWΞ, in verborum ordinem inseruit L; Νεάπολις ἡ καὶ Τρίπολις ed. pr. || — λα' γο''] 31 1/3 ed. Vic. Urbs (*colonia Ulpia Trajana* in tit. n. 10) in nummis punicis *Lbki* (cf. *Cirra verna Lepcitana* in tit. n. 3521 p. 382), a plurimis simpliciter *Leptis*, ab aliis haud paucis *Leptis magna* dicta (v. quæ congessit Willmanns in C. I. p. 2), Νεάπολις vocatur a Scylace 109, Νεάπολις ἣν καὶ Λέπτιν καλοῦσι ap. Strabon. 17, 3, 18. Plinius 5, 25 Neapolim a Lepti distinguit perperam. « Neapolim autem vocasse videntur Græci quia haud procul a Lepti in ostio fluminis Cinyphis ruinæ exstabant urbis deletæ desertæque Cinyphis conditæ a Dorieo Spartano circa a. 520 a. C., sed paullo post a Libybus et Carthaginiensibus deletæ. Minus enim probabile videtur quod de origine hujus nominis exposuerunt Barthius *Wanderungen* 1, p. 308 eumque secutus C. Müller G. Min. 1, p. 461. » Willmanns. l. l. — Strabo 17, 3, 18 a Lepti ad Locros Epizephyrios (40° 50' 38° 25' sec. Ptol. p. 329) trajectum esse dicit stadiorum 3600, computo satis accurato ac consentiente Ptolemæo. || — 3. Κίνυφος] sic BEN et sec. manu Z, *Cinyphis* ed. Vic., Κινύφου cett. — ἐκβολή BEZ. || — λα' L''] sic BEXZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λα' ς'' cett. Nominativus Κίνυφος apud Hesychium : Κινύφιον τὸν Ἀνταῖον ἀπὸ Κινύφου τοῦ ποταμοῦ, nisi ibi quoque librorum vitium est. In Strabone 17, 3, 18, ubi olim legebatur : Ἑξῆς (post Leptim) ἐστὶ ποταμὸς Κίνυφος (deb. Κίνυψ), nomen fluvii, quod in codicibus nostris excidit, ab editoribus illatum est. Porro in Nonni Dion. 13, 374 Κίνυφος non est nominativus sed genetivus. [Hinc corrigenda quæ dixi in not. ad Scylac. p. 85]. « Genetivum Κίνυφος esse annotaverant schol. Dionysii Thrac. in Bekkeri Anecd. p. 811, 13, Chœroboscus ibid. p. 1200, et qui Κίνυψ, Κίννιφος scribit Psellus in Boissonadii Anecd. vol. 3, p. 207. Et Κίνυφος ποταμοῦ est ap. Scylac. p. 85; sed Κίνυπα ap. Herodot. 5, 42 et, ubi de regione cognomine agitur, 4, 198, πλὴν Κίνυπος μούνης· τὸ γὰρ δὴ αὐτὸ οὔνομα ἡ γῆ τῷ ποταμῷ ἔχει. — Κίνυψ ὁ λιμὴν ap. Theognost. p. 98, 3. Κίνυψ et Χάλοψ paraxytona sunt ap. Zonar. p. 1208. Adjectiva nominis forma ap. Suidam : Κινύφειος ὄνομα ποταμοῦ. Quæ glossa referenda videtur ad Lycophr. 885 : Αὔσιγδα, Κινύφειος ἣν τέγγων ῥόος. » Dindorf. in Steph. Thes. v. Κίνυψ. — Scylax p. 85 : ἀπὸ δὲ Νέας πόλεως ἀπέχει (sc. Κίνυψ πόλις ἔρημος) στάδια π'

Βάραθρα	μβ′ γ″	λα′ L″	Barathra	42° 20′	31° 30′
Τρίκερων ἄκρον	μγ′ δ″	λα′ γ″	Tricorne promontorium	43° 15′	31° 20′
4. Σύρτεως μεγάλης			4. Syrtis maioris		

(παντη codex; 90 stadia ad fluvium usque melior in Barthii tabula), ὑπ' αὐτὴν (αὐτὸν cod.) δ' ἐστὶ ποταμὸς Κίνυψ καὶ νῆσος ὕπεστι πρὸς τὸν ποταμόν. Ceteris testimoniis in not. ad Scylac. congestis adde Tabulam Peut., ubi *Cynips* (sic) *fl.* et Raven. p. 146, ubi corrupte *Cepsi*. Herodotus 4, 175 : δι' αὐτῶν (τῶν Μακῶν) Κίνυψ ποταμὸς ῥέων ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ... Ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἐς αὐτὸν (τὸν λόφον) στάδιοι διακόσιοί εἰσι. Fluvius exiguus sed lato alveo exiens nunc *Ouadi Magar Grin* (fluvius antrorum paludosorum) vel a vico propinquo *Ouadi Quaam* vocatur. Fons ejus vix duarum horarum itinere ab ora distans in ramo tractus montani *Messellata* dicti. Tres ibi colles 350 pedes alti conspiciuntur, quos Gratiarum colles a Græcis nuncupatos esse Barthius l. l. p. 318 censet, quamquam de uno tantum colle Herodotus loquitur. Sec. Ptolemæum § 5 Cinyps (*Cinyphus* ibi codd.) oritur e Zuchabbari monte, quem ab ora quinque gradibus abesse et per tres longitudinis gradus extendi hariolatur. Præterea Ptolemæus lib. 4, c. 6 in Libya interiore Cinyphem fluvium habet, qui in Girgyri monte (22° lat.) duobus ex fontibus quinque longitudinis gradibus inter se distantibus oriens duobus alveis currit, qui sub 25° 40° conjunguntur; deinde utrum in arenis fluvius evanescere an meatu subterraneo in altero Cinyphe denuo emergere statuatur, haud proditur. Girgyris ille mons (Giri vel Gyri mons ap. Plinium 5, 37) est tractus montanus hod. *Ghurian* regionis, qui ab ora maritima non 11 gradibus, sed ne uno quidem (45′) austrum versus distat. Complures ex eo alvei aqua, ut plurimum, carentes boream versus decurrunt, quos Cinyphis nomine designare Ptolemæus videtur. Inter oppida quæ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κίνυφος esse dicuntur, Gelanus fuerit ad *Wadi Gelan* in radicibus *Ghurian* montis (13° 2′ long. Greenw., 32° 14′ lat. in Barthii tabula). Ceterum qui ad Syrtis latus orientale in vicinia Cinyphis fl. Samamycii degere dicuntur, iidem cap. 6, 6 denuo ponuntur ad Girgyrim montem. Porro Maccoi quos sub Girgyri Ptolemæus habet, non diversi fuerint a Macis quorum regionem Cinyphem perfluere Herodotus narrat. Alios quoque Cinyphis nomen ad meridionales Libyæ regiones transtulisse colligas ex Probo ad Virgil. Georg. 3, 312 : *Cinyps oppidum est et flumen Africæ regionis Garamantum.* Quod ap. Vibium Seq de fluv. legitur : *Cinybs Africæ* (*Arabiæ* codd.), *in quo plurima genera gemmarum inveniuntur et camelis deportantur in oppidum Thybrestum* (*Thybrestrum* v. l.), item ad meridionalem Ptolemæi fluvium referendum esse intelligitur e collato Plinio 5, 37 : *mons Gyri, in quo gemmas nasci titulus* (*in triumpho Cornelii Balbi*) *præcessit*. [Thybrestum ubi fuerit parum liquet. *Tanabrasta* sive *Tanabastra*, 26 m. p. a Parætonio, commemoratur in Itin. p. 72, 3. Nomine tenus cf. Thenebrestum oppidum inter Sigam et Gazaufalam situm Tab. Peut.] Ex ipso Ptolemæo hauserit Anonymus in Geogr. min. 2, p. 502, § 41, qui Bagradam et Cinyphem ἀπὸ τῶν νοτιωτάτων fluere dicit. ‖ — 1. Βάραθρα] de conj.; versum om. L; Βαραθία codd. Cf. Strabo 17, 3, 18 : καὶ μετὰ ταῦτα (post Cinyphem) διατείχισμά τι, ὃ ἐποίησαν Καρχηδόνιοι γεφυροῦντες βάραθρά τινα εἰς τὴν χώραν ἀνέχοντα. De ruderibus horum operum v. Barth. p. 318 et not. in G. min. 1, p. 461. Alia Βάραθρα prope Pelusium, quorum meminerunt Polybius, Diodorus, Strabo. Cf. etiam ap. Appian. Lib. 109 τὸ πεδίον τὸ καλούμενον Μέγα Βάραθρον. ‖ — μβ′ γ″] sic ed. pr. et ed. Ulm., μβ′ L″ X, λβ′ γο″ cett. ‖ — λα′ L″] sic BEXZΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λα′ ς″ cett. ‖ — 2. Τρίκερων] de conj., Τρίηρων BEZΓ, Τριήρων FNPΦΨ ed. pr., Arg. Τρηήρων DLMOΔ, Τριώρων X, Τρίηρον cett.; ἢ Τριρήμων add. A; *Trieron* ed. Vic., *Trierorum* edd. Ulm. Rom. Arg. ‖ — μγ′ δ″] μβ′ L″ γ″ ADFLMNOPRVWΔΞ, μγ′ ς″ S. ‖ — λα′ γ″] λα′ SZΦΨΩ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Promontorium hoc ante Cisternas recte collocatur in AD FLMNOPRVWΞΣ; in ceteris ordo est : Κιστέρναι. Τρίκερων ἄκρ. [Κεφαλαὶ ἄκρ. in nonnullis codd. additur]. Σύρτεως μεγάλης. — Hodie ἄκρον hoc τρικέφαλον vocatur *Cap Misratah* s. *Cap Msarâtâ*, a Lepti c. 70 m. p. distans. De eo Beechey l. l. p. 101 : « This highland is divided into three distinct heads or caps. » In Stadiasmo 92 p. 460 : Κεφαλαί; item ap. Strabonem 17, 3, 18 : ἄκρα ὑψηλὴ καὶ ὑλώδης, ἀρχὴ τῆς μεγάλης Σύρτεως· καλοῦσι δὲ Κεφαλάς, et Plutarchum Dion. 25, 3 p. 1155, 34 ed. Didot.: ἐπὶ ταῖς καλουμέναις Κεφαλαῖς τῆς μεγάλης Σύρτεως. Alterum hoc Κεφαλαί nomen quidam in Ptolemæo juxta Τρίκερων ἄκρ. in margine adscripserat, unde deinceps in nonnullis codicibus in verborum contextum illatum est : Κεφαλὴ ἄκρον (Γ), Κεφαλαὶ ἄκρον (FX ed. pr.), Κεφαλαιάκριον (BZ), *Cephalæacrion* (ed. Vic.), μγ′ γ″ (μγ′ γο″ X) λα′. ‖ — 3. Σύρτεως μεγάλης] Versum hunc qui post versum sequentem (Κιστέρναι) in codd. legitur, huc transposui, uti res flagitat. Syrtin Ptolemæus justo minorem facit, plerique justo maiorem perhibent. A Cephalis ad Boreum Cyrenaicæ pr. trajectus sec. Ptolemæum 1700

Κιστέρναι	μγ' δ''	λα'	Cisternæ	43° 15'	31°
Μακομάκα κώμη	μγ' ∠''	λ' ∠''γ''	Macoma[*la*]ca vicus	43° 30'	30° 50'

stadiorum (sec. nostras tabulas 2400 stad.); a Cephalis ad Philænorum aras ap. Ptol. juxta oram 2200 stadia (nobis 2400); hinc ad Boreum pr. 1250 (nobis 1400), adeo ut ambitus Syrtis sit 3450 (nobis 3800) stadiorum. Scylax 109 ab Hesperidibus ad Leptim s. Neapolim Syrtis trajectum trium dierum noctiumque navigationem (3000 stadiorum) esse satis accurate prodit. Strabo 2, 5, 20 : τῆς δὲ μεγάλης Σύρτεώς φησι Ἐρατοσθένης τὸν κύκλον εἶναι πεντακισχιλίων, τὸ δὲ βάθος χιλίων ὀκτακοσίων ἀφ' Ἑσπερίδων εἰς Αὐτομάλακα καὶ τὸ τῆς Κυρηναίας μεθόριον πρὸς τὴν ἄλλην τὴν ταύτῃ Λιβύην. Ἄλλοι δὲ τὸν περίπλουν τετρακισχιλίων σταδίων εἶπον, τὸ δὲ βάθος χιλίων πεντακοσίων, ὅσον καὶ τὸ πλάτος τοῦ στόματος. Idem 17, 3, 20 : ἡ δὲ μεγάλη Σύρτις τὸν μὲν κύκλον ἔχει [τρισχιλίων suppl. editt.] ἐνακοσίων τριάκοντά που, τὴν δ' ἐπὶ τὸν μυχὸν διάμετρον χιλίων πεντακοσίων, τοσοῦτον δέ που καὶ τὸ τοῦ στόματος πλάτος [Quum voce που rotundus numerus, non peraccuratus ille 3930 stad. indicari videatur, nihil supplendum, sed pro ϡ'Α' scribendum fuerit aut ϡ͵Γ (3900) aut ϡ͵Δ (4900)]. Cf. Anon. Cosmogr. in G. Min. 2, p. 508 : ἡ δὲ μείζων, Σύρτις sc., ͵ε, ταύτης δὲ τὸ βάθος ͵α ἐστὶ καὶ φ', ὅσον καὶ τὸ πλάτος τοῦ στόματος. Agathemerus 6 (G. Min. 2, p. 473) : ἔστι δὲ ἡ μεγάλη Σύρτις σταδίων ͵ε. Plinius 5, 27 : *Syrtis major circuitu DCXXV m. p.* (5000 stad.) *aditu autem CCCXII m.* [*D* suppl.] p. (2500 stad.). Ex Itinerario a Lepti ad aras Philænorum 409, inde ad Berenicen 216 m. p. colliguntur, unde efficitur summa 625 m. p. sive 5000 stadiorum. ‖ — Ceterum oræ Syrticæ ad aras usque Philænorum pertinentis descriptio in Ptolemæo magnopere laborat; nam et maritima in mediterranea rejiciuntur et ejusdem loci nomina diversa pro diversis locis venduntur, et diversa oppida in unum conflantur. Itaque quæ apud varios scriptores de hac Syrtis parte traduntur, sub unum oculorum conspectum componam indice, in quo quæ Ptolemæus perperam in mediterraneis posuit, parentheseos signis distinxi. [Vid. p. 632.]

In Tabula Peutingeriana partes quædam itinerarii ita exhibentur ut altera via juxta oram fuisse, altera in mediterranea deflexisse videatur. At hæc viarum diversitas orta fuerit ex duobus itinerariis quæ unam eandemque viam diversis passim mansionibus et diversis earundem mansionum nominibus et distantiarum notis describebant. Sic Nivirgi taberna non diversa fuerit a Virga statione, et 15 m. p. quæ a Nivirgi taberna ad Virgam putantur, eadem sunt quæ a Suggolin ad Nivirgi tabernam esse dicuntur, adeo ut a Lepti Virgam 45 m. p. sint, sicut 44 m. p. a Lepti Bergam numerantur in Itinerario. Porro *Musula* eadem est quæ in altera via vocatur *Chusol*, in Ravennate minus corrupte *Onusol*, in Itinerario *Annesel* (*Amesel*, collato *Amesclo* Siciliæ, conjecit Movers l. l. p. 480). Præterea *Sacazama*, ni fallor, nomen proprium oppidi erat, quod in altera via *Præsidium* dicitur, distantiarum vero rationes, quæ repugnant, turbatas esse suspicor. ‖ — 1. Κιστέρναι] Κινστέρναι DLSΦΨΩ, ed. pr., Κινστερνα F, *Cinsternæ* edd. Rom. Ulm. Arg. ‖ — μγ' δ''] μβ' ∠'' γ'' BEZ, μβ' ∠'' γ'' ιβ'' S, μβ' γ'' ed. pr., μβ' γο'' X, μβ' ∠'' edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — λα'] sic ADFL, 31 1/4 ed. Rom., 31 2/3 ed. Vic., λα' γ'' cett. Statio a Tricero pr. 21 m. p. distans ad hod. *Ras Adar* quærenda est. Eadem in Tab. Peut. commemoratur, in qua distantiarum numeri aperte turbati sunt. ‖ — 2. Μακομάκα] Μακομάκας ΦΨ, Μακομάκη Arg., ἀκόμακα C, ἀκώμα L, *Macomacha villa* ed. Vic.; Σύρτεως μεγάλης καλουμάκουμα (ortum ex Σύρτ. μεγάλης καλουμένης ἄκουμα?) ed. pr.; Μακομάδα de conj. Wilberg. Dicendum erat Μακομάλακα, ut in latinis indicavi. Ipse tamen Ptolemæus Μακομάκα scripsisse videtur, et Macomacam hanc cum Macomada seu Macomadibus confudit. Locus sec. Ptol. a Cisternis c. 12 m. p. austrum versus positus, inter Triceron pr. et Aspidem medius, utrinque 31 m. p. distans, hodie vocatur *Mellafah* juxta lacum qui in Tab. Peut. nuncupatur *lacus salinarum*. In Stadiasmo inter Cephalas pr. et Aspidem fere mediæ collocantur Ταριχεῖαι, a promontorio 400, ab Aspide 350 stadiis distantes (quæ distantiæ nimiæ sunt). Idem loci nomen in Syrti majori Tabulæ Peut. scribitur *Taricea*. Punice nomen hoc est aut Μάλακα (Cf. Μάλακα Hispaniæ a ταριχείαις sic dicta. V. p. 113) aut plenius *Makom-maluchs*. *Macomalaca*, i. e. τόπος ταριχειῶν (sicut Macom-ada est τόπος νέος, νεάπολις). In Tabula Peut. *Naladus* (15 m. p. [leg. 10 vel 12] a Cisternis distans) corrupte scribi videtur pro *Malachus*. Alia nominis corruptio est Μακομάκα. Hanc Ptolemæus, uti dixi, confudit cum Macomada s. Macomadibus (i. e. Neapoli), quæ urbs proprio nomine Πύργος Εὐφράντα (h. *Zafran*) dicebatur eoque nomine etiam apud Ptolemæum inter oræ maritimæ oppida recte recensetur. Ea autem ex confusione alii errores pendent. Nam Ἄζουις, quam Ptolemæus in mediterraneis a Macomaca sua 41 m. p. boream versus ponit, aperte est *Azui* in Itinerario 45 m. p. a Macomadibus collocata. Deinde Ἰσχίνα ap. Ptol. a Macomaca 22 m. p. austrum versus distans, in Itinerario 34 m. p. a Macomadibus ponitur, nec diversa est a Charace

Ptolemæus.	Stadiasmus.	Strabo.	Itinerar.	Tabula Peutingeriana.		
Λέπτις.	Λέπτις.	Λέπτις.	Leptis.	Leptis.	....	*Lebda.*
Κίνυψ π.	....	Κίνυψ π.	....	Cinyps fl.	....	*Ouadi Quaam.*
Βάραθρα.	....	Βάραθρα.				
			Seggera m. 20			*Sliten* ad *Ras Zaar.*
				Suggolin. (35) 30		*Salhin* ad *Ras Orir.*
				Nivirgi tab. (10) 15	Nivirgi taberna.	*Saraig.*
			Berga. 24		Virga. 15	*Saraig.*
				Simnana. (7) 15	....	Ad *Ras Hasim.*
				Tubactis. (12) 22	Tubactis. (20) 10	*Misratah.*
Τρίκερων ἄκρ.	Κεφαλαί.	Κεφαλαί.	....	....	....	*Ras Misratah.*
			Base, Sere. 25	Casa Runoniana. (5) 25	....	*Zawiyeh Serouk.*
Κιστέρναι.	....	....	....	Ad Cisternas. 25	Ad Cisternas.	Ad *Ras Arar.*
			Tabunte. 30	....	....	*Tauarga.*
Μακομά[λα]-κα.	Ταριχεῖαι. stad. 400	....	....	Naladus. (10) 15	....	*Mellafah*
			Auziqua. 30	Dissio (Aussio ?) 25 aqua amara.	Dissio. 35	*Souleb* ad *Mersa Zuka* (ubi aqua pessima).
			Annesel. (Amesel?). 30	Chusol Onusol (Rav.). 30	Musula. 30	Ad *Ouadi Bel* in mediterr.
				Be fl.	....	*Ouadi Bel.*
Ἀσπίς. (Ἄζουις).	Ἀσπίς. 350	Ἀσπίς.	Auzui. 18	....	....	*Mahadda* ruin.
(Συκαρά ?)				Ad Ficum. (25) 35	Ad Ficum. 25	
Σακάζαμα ?	....	....	Astiagi. 25	Prætorium. 18	....	*Mhad Hassan.*
	Δυσωπός. 350	....	....	Putea nigra. 28	....	putei *Bou Tfel.*
Πύργος Εὐφράντα. (Μακομάκα).	Εὐφρανταί. 150	Εὐφράντα πύργος.	Macomades. 30	Macomades Selorum. 13	....	*Mersa Zafran*?
				Zure. 13	....	*Beni Hadid* ruin.
				Ad Speluncas. [8]		
Φάραξ (Ἰσκίνα).	Κόραξ. 200	Χάραξ.	Iscina. 34	Scina. 13	....	*Medina es Sultan.*
				Aulazon. 13		
Οἴσπορις.	Ὄπηρος. 150	....	....	....	....	*port. Naim.*
			Tamaricio. 31	Ad palmam. 20	....	*Abou Saida.*
				Ad Capsum ultimum. [17]	Ad Capsum ultimum.	ad finem lacus (*Sebcha*) prope *Schidkama.*?
Ἵππου ἄκρα.	Ἵππου ἄκρα 350	....	Aubereo. 25	....	Ad Turrem. 12	Ruin. ad *Ras Bergawad.*
[Σακαζάμα ?].	....	....	....	Sagazæna [32]	Præsidio. 20	*Ouadi Amur* ruin.
(Θύδδιτα?).	.. ..	....	Digdica. 24	....	Digdida. 12	*Sibarieh* ?.
				Turris et tabern. 22	....	Ad *Ras Ali.*
(Θαγουλίς).	....	....	Tagulis. 24	Tagulis. 6	Tagulis. 24	*Kasr el Atek.*
	ἀκρωτήριον 400	....	....	....	....	*Ras Linouf.*
Φιλαίνου βωμοί.	Φιλαίνων βωμοί.	Φιλαίνου βωμοί.	Benadedari. 25	Aræ Philænôn. 30	....	prope *Mouktar*

Ἀσπίς	μγ' γο''	λ' γ''	Aspis	43°	40'	30°	20'
Σακάζαμα κώμη	μγ' L''γ''	λ'	Sacazama vicus	43°	50'	30°	
Πύργος Εὐφράντα	μδ' ς''	κθ' γο''	Turris Euphrantæ	44°	10'	29°	40'
Φάραξ κώμη	μδ' L''	κθ'	*Charax* vicus	44°	30'	29°	
Οἰσπορὶς κώμη	με'	κθ'	OEsporis vicus	45°		29°	

quod nomen in Φάραξ corruptum Ptolemæus quoque habet. Porro Tagulis sec. Itin. ab Iscina 104 m. p., ab aris Philænorum 25 m. p. distat. Eadem 104 m. p. inter Iscinam et Thagulim etiam ap. Ptolemæum habes, at falsa Iscinæ positione efficitur, ut Thagulis ab aris Philænorum non 25, sed 135 m. p. absit. Fortasse etiam Οὔδδιτα (Θύδδιτα?) a Thaguli occasum versus posita non diversa est ab *Digdida* Tabulæ Peut., atque Συκαφά est statio *Ad Ficum* in Tab. Peut. ‖ — 1. μγ' γο''] μς' γ'' ed. pr. ‖ — λ' γ''] 30 1/2 ed. Vic. Ἀσπίς etiam ap. Strabonem et in Stadiasmo, qui locum hunc a Tarichiis 350, ab Euphranta (h. *Zafran*) 500 stadia distare prodit. Nunc *Mahadda*, ut videtur, prope *Ierid* rupes, ubi veteris castelli ruinas commemorat Beechey l. l. p. 123. A *Zafran* loco sec. nostras tabulas 460, a *Mellafah* c. 400 stadia distat. Idem locus in Itinerario p. 64 vocatur *Auzui* (*Auxiu*, *Auxui* v. l.), a Macomadibus (*Zafran*) 55 m. p. (sic recte cod. Escor.; 45 cett.) distans. Idem vero locus etiam a Ptolemæo § 11 denuo Ἄζουις nomine in mediterraneis perperam collocatur (Cf. not. p. 631). Ἀσπίς veteris nominis punici aut corruptio aut interpretatio. Quodsi Ἀσπίς est *serpens*, cum Ἄζουις nomine fortasse componenda vox hebraica *Achschoub*, quæ in psalm. 140 legitur et a græcis interpretibus ἀσπίς voce redditur. Nescio an hoc oppidum maritimum, non vero Αὐζία (h. *Aumale*. V. p. 610, 7) in mediterraneis Mauritaniæ posita, sit Αὖζα illa quam Ithobalus Tyriorum rex condidisse fertur (Fr. Hist. 4, p. 447). — 2. Σακάζαμα] sic ed. pr., Σακαμάζα X, Σακάμαζα cett., nisi quod Σακκιάζα ΦΨ, *Sacciaza colonia* ed. Arg., *Sacciara colonia* ed. Ulm. ‖ — μγ' L'' γ''] sic BEXZ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μγ' ς'' ed. pr., μγ' L'' γ'' ιβ cett. Sacazama nomen idem esse videtur quod alio in loco habet Tabula Peut., in qua 28 m. p. a Taguli (*Kasr el Atek*) distat *Zagazæna* (*Zagasama* Rav. p. 353, *Zacassama* ib. p. 140). Hanc a Ptolemæo in locum alienum transpositam esse censet Barthius *Wanderungen* p. 372, recte fortassis. Zagazama Tabulæ Peuting. aut propinqua erat Præsidio ejusdem Tabulæ aut potius nomen proprium erat Præsidii, etsi hoc 36, illud 28 m. p. a Taguli abesse proditur. Sacazama Ptolemæi media ponitur inter Aspidem et Euphrantæ turrem, ab utraque 25 m. p. distans. In eo tractu oppidi antiqui locum obtinere constat hod. *Mhad Hassan* ab Euphrantæ turri seu Macomadibus 36, ab Aspide seu Azui 22 m. p. dissitum. Oppidum hoc haud dubie est *Prætorium* Tabula Peut. (41 m. a Macomadibus) et *Astiagi* Itinerarii (30 m. a Macomadibus, quæ distantia justo minor, sicut justo majorem habet Tabula Peut.). Fieri potuit ut Ptolemæus Sagazamæ nomen quod ad *Præsidium* Tabulæ P. pertinet, ad *Prætorium* ejusdem tabulæ transtulerit. ‖ — 3. Πύργος Εὐφράντα] Π. Εὔφραντα Z, Πυργισέφραντα, *Pyrgisephranta*, ΦΨ edd. Arg. Ulm. ‖ — κθ' γο''] κθ' γ'' ed. pr. Cf. Steph. Byz.: Εὔφραντα (Εὐφραντά v. l.), πόλις Λιβυκή. Ἀλέξανδρος ἐν γ' Λιβυκῶν. Τὸ ἐθνικὸν Εὐφρανταῖος. Strabo 17, 3, 20: τόπος ἐστὶν Ἀσπὶς καὶ λιμὴν κάλλιστος τῶν ἐν τῇ Σύρτει, συνεχὴς δὲ ὁ Εὐφράντας (sic) πύργος, ὅριον τῆς πρότερον Καρχηδονίας γῆς καὶ τῆς Κυρηναίας τῆς ὑπὸ Πτολεμαίῳ. In quibus λιμὴν κάλλιστος ipse ille est cui Euphrantæ turris adjacebat; nam hinc occasum versus bonus portus in Syrti nullus est. Stadiasm. 88: ἀπὸ Κόρακος (deb. Χάρακος, h. *Medina Sultan*) εἰς Εὐφραντὰς στάδιοι σ' (200 stadia etiam in Tabula Ptolemæi; sunt vero 300 stadia), λιμήν ἐστι καὶ ὕδωρ ἔχει. Ἀπὸ Εὐφραντῶν ἐπὶ τὸν Δυσωπὸν στάδιοι ρν'. Ἀπὸ Δυσωποῦ ἐπὶ Ἀσπίδα στάδιοι τν'. Hodie *Mersa Zafran*, de quo portu v. not. ad Stadiasm. Idem portus et oppidum in Tab. Peut. et Itin. est *Macomades* (i. e. νεάπολις) *Selorum*. Nomen hoc cum Macomaca sua confudit Ptolemæus, ut supra p. 631, 2 monui. Ab Euphrantæ turri occasum versus Ptolemæus in mediterraneis habet Γαλύβην, quæ fuerit in hod. *Ouadi Gabeiba* a *Mersa Zafran* meridiem versus. ‖ — 4. Φάραξ] sic L et ed. pr., Φάραξαν X, Φάραξα cett.; *Pharassa villa* ed. Ulm. Deb. Χάραξ. ‖ — μδ' L''] μς' ed. pr. ‖ — κθ' γ''] sic X, κθ' cett. In Stadiasmo Κόραξ corrupte scribitur pro Χάραξ, quod recte habet Strabo 17, 3, 20. Hodie *Medina Sultan*, de quo loco v. not. ad Stadiasm. p. 458. Idem locus in Itin. *Iscina*, in Tab. Peut. *Scina*. Nomen hoc ex alio fonte novit et in alienum situm Ptolemæus transtulit. V. not. ad p. 631, 2. Plenum oppidi nomen fuerit Χάραξ Ἰσκίνα, *Vallum Iscinæ* cujusdam, siculi alibi nominantur Χάραξ Πασίνου (passim simpliciter Χάραξ dictus), Χάραξ Μελεάγρου, Πατρόκλου, Σίδου, Ἀλεξάνδρου etc. Viri nomen *Scinus* in Africæ titulo n. 4924, *Sceinus* n. 9780, *Scenus* n. 9377. ‖ — 5. Οἰσπορίς] Ἰσπορίς DMOΔΞ, Οἰσπωρίς ΦΨ, Ἰσπωρίς Arg., *OEsporus* ed. Rom., *Isporis* ed. Ulm. *Opirus* in Syrti maj.

Ἵππου ἄκρα	μϛ'	κθ'
Φιλαίνου κώμη	μϛ' L''δ''	κθ'

ὑφ' ἣν οἱ ὁμώνυμοι βωμοὶ ὅριον Ἀφρικῆς.

5. Ἡ δὲ ἀνατολικὴ πλευρὰ ὁρίζεται μετὰ τὸν μυχὸν τῆς Σύρτεως τῇ ἐντεῦθεν πρὸς μεσημβρίαν γραμμῇ παρὰ τὴν Κυρηναϊκὴν μέχρι πέρατος, οὗ θέσις μζ' κε'

ἡ δὲ μεσημβρινὴ τῇ ἐπιζευγνυούσῃ τὰ ἐκτεθειμένα δύο πέρατα γραμμῇ παρὰ τὴν Γαιτουλίαν καὶ τὴν ἔρημον Λιβύην.

6. Ὄρη δέ ἐστιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κατωνομασμένα τοῦ τε Βουζάρα ὄρους τὸ ἀνατολικὸν μέρος, οὗ θέσις κη' κζ'

καὶ τὸ Αὖδον ὄρος κη' L'' κθ' L''

καὶ ὁ Θάμμης τὸ ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας

κθ' L'' κζ' L'' καὶ λβ' κη' L''

Hippu promontorium	46° 45'	29°
Philæni vicus	46°	29°

infra quem cognomines aræ Africam finiunt.

5. Orientale vero latus post Syrtis recessum finitur linea, quæ inde meridiem versus præter Cyrenaicam ducitur usque ad terminum, qui positus est 47° 25°

meridionale autem linea, quæ præter Gætuliam et desertam Libyam ducta positos duo terminos coniungit.

6. Montes sunt in hac provincia celebriores et Buzaræ montis pars orientalis, cuius positio est 28° 27°

et Audus mons 28° 30' 29° 30

et Thammes mons, cuius partes extremæ sunt positæ

29° 30' 27° 30' et 32° 28° 30'

---

scribitur in Tab. Peut.; Stadiasm. 85 : Ἔπηρος (Ὄπηρος ?), λιμὴν πλοίοις μικροῖς· ἔχει ὕδωρ· τοῦτό ἐστι φρούριον βαρβάρων, a Charace 150 st., ab Hippu acra 350 st. distans. Hodie *Naim* (*Liman Naim* in tabulis antiquioribus), de quo v. not. ad Stad. p. 458. ‖ — 1. Ἵππου ἄκρα] In Stadiasmo corrupte Φιλίππου ἄκρα· ἀκρωτήριόν ἐστι τραχύ· ἔχει ὕφορμον καὶ ὕδωρ. Hod. *Ras Bergavad*, ad quod rudera exstant, quæ fuerint *Auberei*, cujus meminit Itinerarium. ‖ — 2. Φιλαίνου] *Hileni* ed. Ulm. ‖ — μϛ' L'' δ''] μϛ' δ'' ed. pr. Φιλαίνου etiam Scylax, Polybius 3, 39, 2. 10, 40, 7 et Strabo 17, 3, 20 (τῶν Φιλαίνου βωμῶν, quod reponendum etiam in antecc., ubi codices Φιλαίνων (at Φιλαίνου in Epit.) βωμοί. Contra lib. 3, 5, 5 et 6 : οἱ Φιλαίνων λεγόμενοι βωμοί, et sic ceteri auctores plurimi. Stadiasmus 84 ab Hippu acra ad ἀκρωτήριον, quod una cum aris Philænorum commemorat, 400 stadia computat, quæ pertinent usque ad *Ras Linouf*. Ipsæ autem aræ si ponendæ sunt ubi Itinerarium habet stationem *Banadedari* (in quo nomine latere Βωμοὶ *id est aræ* D'Avezacius suspicabatur), non ad promontorium istud, sed magis ortum versus prope hod. *Mouktar* quærendæ sunt. Mirum est quod apud Sallustium Jug. 19 legitur : *Deinceps* (post Cyrenen) *duæ Syrtis, inter eas Leptis, dein Philenôn aræ*, et ap. Strabonem 3, 5, 5 : Οἱ Φιλαίνων λεγόμενοι βωμοὶ κατὰ μέσην που τὴν μεταξὺ τῶν Σύρτεων γῆν. In Stadiasmo orientalis Syrtis pars ad Philænorum usque aras vocatur Σύρτις Κυρηναίων, occidentalis vero pars Σύρτις μεγάλη. Qua admissa distinctione, aræ Philænorum in duarum Syrtium confiniis sitæ esse dici poterant. At in Strabonianam geographiam tale quid haud cadit. Ceterum de Philænorum historia v. Meltzer *Gesch. d. Karthager* 1, p. 490 sqq. ‖ — 4. μετὰ] κατὰ F. ‖ — 5. τῇ] τῆς ΦΨ. ‖ — 7. θέσις] ἡ θέσις BZ. ‖ — 12. Βουζάρα] Βούζαρα Z, *Buzura* ed. Vic. ‖ — 13. κη'] 29 ed. Vic. De Buzara, in quo Bagradæ fontes, v. not. p. 602, 7. ‖ — 14. Αὖδον] Αὖρον ΦΨ, Αὐδὸν F; ὄρος om. ed. pr. Audus mons a Lambæsa urbe austrum versus positus est hod. *Djebel Aures*, τὸ Αὐράσιον ὄρος Procopii B. Vand. 1, 8, p. 345, 9 : ἔστι δὲ τὸ Αὐράσιον ἐν Νουμιδίᾳ τριῶν καὶ δέκα ἡμερῶν μάλιστα Καρχηδόνος διέχον, τετραμμένον δὲ πρὸς μεσημβρίαν. Cf. ib. 2, 13 p. 462, 19. 466, 2. 467, 14; 2, 19 p. 493, 21. Idem de ædif. 6, 7 7 p. 343, 16 : ὄρος ἐστὶν ἐν Νουμιδίᾳ, ὅπερ Αὐράσιον ἐπικέκληται, οἷον δὴ γῆς τῆς οἰκουμένης ἑτέρωθι ἥκιστα ξυμβαίνει εἶναι. Τοῦτο γὰρ τὸ ὄρος οὐρανομήκες μὲν ἐν τῷ ἀποτόμῳ ἀνέχει, ἐς περίμετρον δὲ ἡμερῶν διήκει μάλιστα ὁδῷ τριῶν. Καὶ προσιόντι μὲν ἀπρόσβατόν ἐστιν, ἀνάβασιν οὐδεμίαν ὅτι μὴ ἐν ἀποκρήμνῳ ἔχον· ἄνω δὲ γενομένῳ γεώδης τε ἡ χώρα καὶ ὁμαλῆ τὰ πεδία καὶ ὁδοὶ προσηνεῖς, λειμῶνες εὔνομοι, παράδεισοι κατάφυτοι δένδροις, ἀρώματα πάντα· καὶ πηγαὶ μὲν ἀποβλύζουσαι τῶν τῇδε σκοπέλων, γαληνὰ δὲ τὰ ὕδατα καὶ ποταμοὶ πλήθει ῥοθίου ἐπικυρτούμενοι, καὶ τὸ δὴ πάντων παραδοξότατον, τά τε λήια καὶ τὰ δένδρα ἐν τούτῳ τῷ ὄρει διπλάσιον μεγέθους πέρι τὸν καρπὸν φέρουσιν ἢ ἐν Λιβύῃ τῇ ἄλλῃ πέφυκε γενέσθαι. ‖ — 15. Θάμμης] Θάμης FN, Θάμβης DLMOΔΞΣ ed. pr., Θάμνης ΦΨ edd. Arg.

ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Ῥουβρίκατος ποταμός·
καὶ τὸ καλούμενον Κίννα ὄρος
λγ' λ'
ἀφ' οὗ αἱ λίμναι συνίστανται συνάπτουσαι ἀλλήλαις ἥ τε Ἱππωνῖτις λίμνη
λβ' γο'' λβ' L''
καὶ ἡ Σισάρα λίμνη λγ' λα'
καὶ τὸ Μάμψαρον ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
λγ' κζ' L'' καὶ λς' L'' κς' δ''
ἀφ' οὗ ὁ Βαγράδας ποταμὸς ῥεῖ·
καὶ τὸ καλούμενον Διὸς ὄρος
λζ' L'' λα' δ''
καὶ τὸ Οὐσάλαιτον ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
λζ' κη' καὶ λθ' L'' κς' L''
ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Τρίτων ποταμός, καὶ ἐν αὐτῷ λίμναι,
ἥ τε Τριτωνῖτις λίμνη λη' γο'' κθ' γο''

ex quo defluit Rubricatus fluvius;
et Cinna qui dicitur mons
33° 30'
a quo existunt paludes inter se coniunctæ, Hipponitis palus
32° 40' 32° 30'
atque Sisara palus 33° 31°
et Mampsarus mons, cuius extremæ partes sitæ sunt
33° 27° 30' et 36° 30' 26° 15'
ex quo Bagradas fluvius defluit;
et qui dicitur Iovis mons
37° 30' 31° 15'
et Usalætus mons, cuius extremæ partes sitæ sunt
37° 28° et 39° 30' 26° 30'
e quo fluit Triton fluvius, cujus sunt paludes,
Tritonitis palus 38° 40' 29° 40'

Ulm., Θάμις W. Hodie *Dj. Tagma*. Vid. not. p. 616, 1. ‖ — κζ' L''] 27 ed. Vic. — κη' L''] κζ' L'' ed. pr. ‖ — 1. ἀρροῦροι ὄρους Βρίκατος πότ. ΦΨ, *a quo monte Bricatus*, Βρίκατος, *fl.* ed. Arg. — Ῥουβρικάτος DL ed. pr. In. ed. pr. verba ἀφ' οὗ.. ποταμός leguntur post verba ὁ Θάμβης τὸ ὄρος. Alius Rubricatus fl. Hispaniæ. Vid. p. 154. ‖ — 2. Κίννα] sic X, Κίρνα celt. Cf. Κιννάβα ὄρος Mauritaniæ p. 601, 17. Cinna fuisse videtur tractus montanus hod. regionis *Zainati*, ex quo *Oued Baguerat* influit in lacum quem Sisaram Ptolemæus vocat. ‖ — 5. Ἱππωνῖτις] Ἱππωνίτις L ed. pr., Ἱππωνίτης DFPRVΞ, Ἱππονήτης ΦΨ Arg., *Hipponetis* ed. Vic., *Hipponetes*, ed. Ulm. — λίμνη vocem h. l. et vs. 7 om. ed. pr. ‖ — 6. λβ' L''] λα' γ'' ed. pr. ‖ — 7. Σισάρα] *Sissara* ed. Vic., fort. rectius. Cf. Σίσαρ fl. Mauritaniæ p. 599, 4. Fontes Bagradæ in regione ubi Madaura urbs (Μάδουρος ap. Ptol., hod. *Mdaurouch*). Ibi igitur quærendus fuerit Mampsarus mons, quem uti ceteros montes temerarie collocavit Ptolemæus. Accolæ montis Μάμψαροι infra p. 639, 2. In titulo n. 1541 p. 189 Thuggæ reperto nominatur quidam *Q. Cornelius Solutor Sissaris Pua*, adeo ut etiam oppidum τὰ Σίσσαρα dictum exstitisse videatur. ‖ — 10. κζ' L''] κθ' L'' Φ edd. Arg. Ulm. ‖ — λς' L''] λς' ς'' ed. pr. ‖ — κς' δ''] κς' L'' X, κδ' Φ', 24 1/2 edd. Arg. Ulm ‖ — 11. Βαγράδας] Βάγαρδας X, Βραγῶδας ΦΨ Arg., *Bragadas* ed. Vic. Verba ἀφ' οὗ ὁ B. π. ῥεῖ in ed. pr. post v. Μάμψαρον ὄρος inseruntur. ‖ — 13. λζ' L''] λζ' X, 25 1/2 ed. Vic. Probabilis est Barthii (*Wanderungen* 1, p. 117) sententia Iovis montem esse Zeugitanæ regionis montem altissimum qui prope *Zaghuan* oppidum ex amœnissima planitie assurgit. *Mons Ziquensis* vocatur ap. Victorem Vitens. De persecut. Vandal. 2, 6. 5, 15, *Ifera* ap. Corippum Joan. 2, 57. Oppidum (*civitas Ziquensium* ap. Augustin. epist. 78, 4) olim dictum esse *Villam Magnam* ex titulo n. 899 intelligitur. Eadem, ni fallor, est ἡ ὀνομαζομένη Μεγάλη πόλις, quam in perbeata regione sitam Agathocles cepit, teste Diodoro 20, 8. ‖ — 14. Οὐσάλαιτον] Οὐσάλετον ADFMNOΔΦΨ, Οὐασάλετον ed. pr. Cf. p. 639, § 6. — ἐπέχει μ.] om. SΩ, μοίρας om. W. ‖ — 16. λθ' L'' κς' L''] λθ' ς'' κς' ς'' ed. pr. Mons alieno in loco a Ptolemæo collocatus, hod. est *Dj. Usselet* in Hadrumeti fere parallelo situs. Fluvius in eo oriens in vastam paludem influit, qui *Sebcha Sidi Hani* vocatur, ad Tritonidem paludem Ptolemæi nihil pertinens. Lacui adjacebat *Vicus Augusti* (hod. *Hauch Sabra*, Αὔγουστον ap. Ptol.), ab Hadrumeto 25 m., totidemque ab Aquis Regiis distans (Itin. p. 52). Ad montem alicubi fuerit *oppidum Latinum Uzalitanum*, cujus Plinius 5, 29 meminit. ‖ — 19. Τριτωνῖτις] Τριτωνίτις ed. pr., Τριτωνίτης ADFLMNOPRSVΔΞΩ. ‖ — λίμνη] om. L et ed. pr., item p. 636, 1 et 2. ‖ — λη' γο''] λη' δ' L ‖ — κθ' γο''] λς' X. ‖ — P. 336, 1. λη' L''] λη' ς'' ed. pr. ‖ — 3. λη' L''] λη' ς'' ed. pr. De Tritone fl. vide not. p 624, 4. Trium lacuum nomina ejusdem lacus nomina tria fuerint Certe Tritonidem Callimachus Pallantiam dixit (Plin.

καὶ ἡ Παλλὰς λίμνη λη′ ∠′′ κθ′ δ′′
καὶ ἡ καλουμένη Λιβύη λίμνη
λη′ ∠′′ κη′ δ′′
καὶ τὸ Γίγλιον ὄρος μ′ ∠′′ κθ′ ∠′′
καὶ τὸ Θίζιβι ὄρος μδ′ δ′′ κη′
καὶ τὸ Ζουχάββαρι, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
μ′ κς′ δ′′ καὶ μγ′ ∠′′ κς′ γο′′
ἀφ' οὗ ῥεῖ καὶ ὁ Κίνυψ ποταμός,
καὶ ἡ Ἀκάβη πηγὴ, ἧς θέσις
με′ δ′′ κς′ ς′′

6. Κατέχουσι δὲ τὰ μὲν δυσμικὰ τῆς Ἀφρικῆς μέχρι θαλάσσης Κιρτήσιοι καὶ Να-

et Pallas palus 38° 30′ 29° 15′
quæque dicitur Libya palus
38° 30′ 28° 15′
et Giglius mons 40° 30′ 29° 30′
et Thizibi mons 44° 15′ 28°
et Zuchabbari, cujus extremæ partes sitæ sunt
40° 26° 15′ et 43° 30′ 26° 40′
ex quo defluit Cinyps fluvius
et Acabe fons qui situs est 45° 15′ 26° 10′

6. Incolunt partes occidentales Africæ mari tenus *Cirtesii* et *Nabathræ*; post quos

5, 28). Deinceps hæc nomina inter complures hujus regionis lacus (*Chott el Fedjâdj*, *Chott el Gharnis*, *Chott Melrir*) distributa esse videntur. Triton vero fluvius, in ultimum *Chott Melrir* influens, agnosci poterat in hodierno *Ouadi Djedi*, qui lib. 4, 6 in Libyæ interioris descriptione ex alia rerum adornatione *Gir* vocatur. Porro ab hac Libya palude reapse non diversam esse puto alteram Libyæ interioris Libyam paludem, quamquam hæc non *Gir*, sed *Nigir* fluvio jungitur. ‖ — 4. Γίγλιον] Γίλιον DFLMNOSΔΞΩΞ, καὶ ὄρος τὸ Γίλιον ἢ Γίγιον A, Σίλιον ΦΨ, Σίλίος (sic) Arg., *Silcis mons* ed. Ulm., Γίγιον PRVW ed. pr., Ἥλιον X. ‖ — μ′ ∠′′ κθ′ ∠′′] μς′ κθ′ ς′′ ed. pr. De genuina nominis forma et de situ montis non constat. ‖ — 5. τὸ] om. A. ‖ — Θίζιβι] Θιζίβιον ΦΨ, Θιζίβιος, *Thizibius*, edd. Rom. Ulm. Arg. Mons ignotus. ‖ — μδ′ δ′′] μα′ δ′′ FLMNOSΞ, 40 1/2 ed. Rom. ‖ — 6. Ζουχάββαρι] sic BEXZ, Ζουκχάβαρι Γ, Ζουχάβαρι LPRVW ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; Χουζάββαρι DFSΩ, Χουζάββαρον A, *Chuzambari* ed. Lugd. ‖ — 6. ἐπέχει μοίρας om. S. ‖ — μ′] μβ′ ς′′ ed. pr. ‖ — 8. μγ′ ∠′′] μγ′ ς′′ ed. pr ‖ — κς′ γο′′] κς′ ς′′ X. ‖ — 9. Κίνυψ] de conj. Vid. not. p. 629, 2. Κίνυφος h. l. codd., nisi quod Κίρυφος, *Ciryphus*, ΦΨ edd. Arg. Ulm., Κίννυφος ed. pr., *Cinyphs* ed. Vic. ‖ — 10. Ἀκάβη] Ἀκώβη L, Ἀκάμη F, Κάβη BMO, Κάβι X. ‖ — 11. κς′ ς′′] κγ′ γ′′ L, κς′ ∠′′ X. ‖ — Fontes separatim recensere non solet Ptolemæus. Quodsi verba καὶ ἡ Ἀκάβη antecedentibus ἀφ' οὗ ῥεῖ etc. jungenda sunt, mirum narrat auctor. Adde quod orientalis montis terminus a fontis loco duobus fere gradibus distat. Quod reputans Grashofius montem usque ad 46° 40′ extendi volebat. Vulgo in tabulis res ita pingitur ut Cinyps fluvius partim ex Zuchabbari monte defluat, partim ex Acabe fonte oriatur; recte fortassis, quamquam Ptolemæus id non dixit. Certe similiter in Libyæ interioris tabula Cinyps fluvius ex duobus fontibus quinque gradibus inter se distantibus oriri statuitur. Ceterum quum lib. 4, 5 Ἀκάβη sit montis nomen [arabice *acaba* dicitur *ascensus arduus*], nostro quoque loco montem nominandum fuisse conjeceris, Ptolemæum vero aut in fonte suo latino pro *mons* reperisse *fons* (sicut ap. Ravennatem p. 163, 20 *fons asper* legitur pro *mons asper*, atque Ptolemæus p. 577 Ἡλίου ἄκρον finxit; quoniam in latino auctore *Solis* pro *Solois* legerat), aut pro πηγὴ scripsisse πάγη, quam vocem eodem sensu usurpari quo vulgo πάγος dicitur, testatur Hesychius. ‖ — 13. Κιρτήσιοι] Κυρτήσιοι RVW ed. pr., Κυργήσιοι P, *Cyrtensii* ed. Ulm. De *colonia Iulia Cirta*, postea *Constantina* (h. *Constantine*) ejusque ditione fuse dixit Willmanns in *Hermes* vol. 1, p. 47 sqq. et in C. I. p. 618 sqq. Hinc pro nostro consilio hæc apposuisse satis sit. Devicto Iuba rege Cæsar Cirtam coloniam civium Romanorum fecit deductis eo Sittianis. Appianus B. C. 4, 54: αὐτοῦ τὴν χώραν ὁ Καῖσαρ τῷδε τῷ Σιττίῳ καὶ Βόκχῳ Μαυρουσίων βασιλεῖ δεδώρητο καὶ τὸ μέρος ὁ Σίττιος τοῖς ὑπ' αὐτῷ ἐπιδιεῖλεν. Mela 1, 30: *Cirta... nunc Sittianorum colonia, quondam regum domus*. Plinius 5, 22: *Colonia Cirta Sittianorum cognomine*. Plenum coloniæ nomen in tit. 7041. 7071: *Iulia Iuvenalis Honoris et Virtutis Cirta*. In Ptol. § 7: Κίρτα Ἰουλία κολωνία, in Plin. et Tab. Peut.: *Cirta colonia*. — « Ea, Willmannsius ait, si non antea, certo cum Augustus regem Iubam ex Numidia in Mauretaniam transtulit a. u. c. 729, pars facta est provinciæ Africæ Novæ sive diœcesis Numidiæ. Posteriore tempore, diœcesi ea in provinciam mutata, caput ejus evasit nomenque adeo hæc a metropoli derivavit *Numidiæ Cirtensis*, uti est in laterculo provinciarum Veronensi et in titulo Thibilitano n. 5526. — Agrum autem circumjacentem tam oram versus quam mediterraneum Cirtenses tenuisse pagis ibi constitutis et Tacitus indicat et confirmant tituli.

βάθραι· μεθ' οὓς πρὸς ἀνατολὰς Ἰόντιοι κατὰ τὴν Νουμιδίαν τὴν καὶ Νέαν ἐπαρχίαν μέχρι Θαβράκης· εἶτα Μιδηνοὶ καὶ οἱ κατὰ τὴν Καρχηδονίαν, ὑφ' οὓς οἱ Λιβυφοίνικες·

orientem versus sunt *Iontii* in Numidia sive Nova Provincia usque ad Thabracam; deinde *Mideni* atque Carthaginiensis regionis incolæ, sub quibus *Libyphœnices*; deinde

Ille (Ann. 3, 74) cum bellum adversus Tacfarinatem an. 22 gestum esse narrat exercitu tripartito ita, ut ipsi regi dux Blæsus obviam iret, a sinistra ex Lepti (magna) Romani in Garamantes expeditionem facerent, a dextra propria manus caveret *ne Cirtensium pagi impune traherentur*, aperte significat regionem eam cujus titulos modo retulimus, Sigus, Silam, Saddar, Sabzuar. Arsacal, Uzelim, Mastar, Tiddin, quos vere pagos fuisse Cirtensium suisque magistratibus cum carerent, quicumque ibi inveniuntur Cirtensium esse suis locis docuimus; significat simul, ni fallor, quæ postea dicuntur coloniæ Cirtenses Rusicade, Mileu, Chullu. Scilicet cum secundum chorographiam eam quam Plinius compilavit, *oppida* Rusicade et Chullu Cirtæ opponantur, eaque tanquam sola colonia in Numidia recenseatur, posteriore tempore, certe jam imperante Trajano (n. 7069), pro una colonia Cirta substitutæ sunt *quattuor coloniæ Cirtenses*, ut appellantur in tit. n. 7080 et in Cuiculitanis n. 8318. 8319 (ubi junguntur IIII coloniæ Cirtenses et quinta Cuiculitana) sive *coloniæ Cirtenses* (n. 6942 : *Concordia coloniarum Cirtensium*) sive *quattuor coloniæ*. Eas, cum quattuor essent, unam quodammodo rempublicam effecisse inde intelligitur quod inveniuntur *tres viri IIII coloniarum* (n. 7101. 7978. cf. 7091), *ædiles IIII coloniarum* (n. 7126), *omnibus honoribus in IIII coloniis functi* (n. 7112). » — Quousque Cirtensium ditio in ora maritima ortum versus pertinuerit, docemur lapide n. 10838, cui ab una parte inscriptum legitur *Pu(blicum) Hipp(onensium,)* ab altera *Cirtensium*. Repertus lapis est in loco ab Hippone occasum versus 30 fere m. p. distante ad ripam sinistram *Ouider* fluvii. Ptolemæus in oræ mar. descriptione partes Africæ provinciæ non distinguit, in mediterraneis vero Cirtensibus attribuit omnem Numidiæ tractum, qui Mauretaniæ conterminans usque ad Zanam (h. *Zana*) austrum versus pertinet. Iam vero quum in eo tractu etiam Cuicul colonia esset, c. 45 m. p. a Cirta occasum versus sita, quæ a IV Cirtensium coloniis in tit. n. 8319 sejungitur ideoque sui juris fuisse videtur, Ptolemæus eam a Cirta 83 m. p. ortum versus posuit eoque ex Cirtensium territorio exemit. Perperam ei Vaga et Lares attribuuntur; scilicet Cirtam Iuliam Ptolemæus confundit cum *Cirta nova* sive *Sicca Veneria*; ab hac enim si positiones Vagæ et Laribus attributas computaveris, satis recte definiuntur. ‖ — 1. καὶ Ναβάθραι] καννναβάθραι ΦΨ Arg., *Cannabratæ* ed. Ulm., *Cænabatræ* ed. Rom. καὶ καὶ ναβάθραι (sic) A. Denuo Nabathræ commemorantur in Libya interiore, in qua etiam alii Africæ provinciæ populi, Mimaces, Samamycii, Suburbures, Achæmenes, Dolopes, Astacures, recurrunt. A Nabathris aliunde non notis fortasse non diversi sunt *Nababes*, quos Plinius 5, 21 inter Usar et Ampsagam fluvios in Mauretaniæ parte Numidiæ contermina habet. In Tab. Peut. *Nababes* nomen scriptum est a Saldis occasum versus sub monte Ferrato. ‖ — πρὸς] ἐπὶ L. ‖ — Ἰόντιοι] Cf. not. p. 616, a. ‖ — 2. κατὰ τὴν] καὶ κατὰ τὴν BZ, καὶ τὴν ADF, *et Numid.* edd. Arg. Lugd. ‖— Νουμιδίαν] Νουμηδίαν PRVW ed. pr. Cf. infra § 7. ‖ — τὴν] om. ALMNOΔΞ. ‖ — 3. μέχρι] om. C. ‖ — Θαβράκης] Θάβρακος SX ed. pr., Ταβράκος ΦΨ, Ταβράκης ed. Arg., Θάμβρακος ACDL MNOPRV, Θαμύρακος F. ‖ — Μιδηνοί] Μιδυνοί F, Μισηνοι X, Μεδηνοί ed. pr., *Mindeni* ed. Ulm. Cf. p. 639. Ignoti. Cf. Steph. Byz. Μύνδωνες (Μύνδονες codices contra ordinem literarum), ἔθνος Λιβύης. Ἔφορος εἰκοστῷ ὀγδόῳ· « Μύνδωνες οἵπερ εὐγνωμότατοι δοκοῦσιν εἶναι [καὶ] πλουσιώτατοι τὸν βίον. » ‖ — καὶ οἱ] οἱ om. BEZ; καὶ κατὰ τὸν Καρχ. οἱ Λιβυφοίνικες de conj. scripsit Wilberg. ‖ — 4. Λιβυφοίνικες] Λιβουφ. ΦΨ, Λιβυκοὶ Φοίνικες PRV ed. pr., *Libyæ Phœnices* add. Rom. Lugd. Ptolemæus Libyphœnicibus Zeugitanam assignat, quum ab iis austrum versus Byzacitim regionem esse statuat. Sec. Plinium 5, 24 *Libyphœnices vocantur qui Byzacium incolunt*. Quibus nomen late patens angustis quasi populi limitibus circumscribitur. Nam Libyphœnices sunt Phœnices per Libyam sparsi indigenisque mixti in coloniis quæ Carthaginiensium imperio subjectæ erant, quamvis ex parte ipsa Carthagine antiquiores essent. Diodorus 20, 55, 4 ; Φοίνικες μὲν οἱ τὴν Καρχηδόνα τότε κατοικοῦντες, Λιβυφοίνικες δὲ πολλὰς ἔχοντας πόλεις ἐπιθαλαττίους καὶ κοινωνοῦντες τοῖς Καρχηδονίοις ἐπιγαμίαις, οἷς ἀπὸ τῆς συμπεπλεγμένης συγγενείας συνέβη τυχεῖν ταύτης τῆς προσηγορίας. Iidem apud Polybium 7, 9, 3 indicantur fœderis verbis : τοὺς Καρχηδονίων ὑπάρχους, ὅσοι τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρῶνται. Strabo 17, 3, 19 : Ὑπέρκειται δὲ τῆς ἀπὸ Καρχηδόνος παραλίας μέχρι Κεφαλῶν καὶ μέχρι τῆς Μασαισυλίων ἡ τῶν Λυβοφοινίκων γῆ μέχρι τῆς τῶν Γαιτούλων ὀρεινῆς ἤδη Λιβυκῆς οὔσης. Primum Libyphœnicum nomen occurrit in Hecatæi fragmentis ap. Steph. Byz.: Κανθήλη, πόλις Λιβοφοινίκων. — Εὐδείπνη, νῆσος Λιβοφοινίκων. (Ex eodem fonte fluxerit : Ἀβρότονον, πόλις Λιβοφοινίκων),

εἶτα μέχρι τῆς μικρᾶς Σύρτεως Μάχυνοι, καὶ ὑπ' αὐτὴν Κινίθιοι, καὶ ἀνατολικώτεροι μέχρι τοῦ Κίνυφος ποταμοῦ Νιγίτιμοι, καὶ περὶ αὐτὸν τὸν ποταμὸν οἱ Λωτοφάγοι· εἶτα παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν Σαμαμύκιοι καὶ ἐφεξῆς Κινύφιοι, οἷς ὑπόκειται 'Ελαιῶ-

usque ad minorem Syrtim *Machyni*, et infra eam *Cinithii*, atque orientem versus usque ad Cinyphem fluvium *Nigitimi*, et circa ipsum fluvium *Lotophagi*; deinde iuxta Syrtim maiorem *Samamycii* et post eos *Cinyphii*, infra quos sunt *Elæones*. Rursus

---

et in Hannonis periplo 1 : ἔδοξε Καρχηδονίοις Ἄννωνα πλεῖν ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων καὶ πόλεις κτίζειν Λιβυφοινίκων. Cf. Scymnus 196 (ex Ephoro) de Bæticæ ora orientali : οἰκοῦσι Λιβυφοίνικες, ἐκ Καρχηδόνος ἀποικίαν λαβόντες. Avienus Or. mar. 421 de eadem regione : *sunt feroces hoc Libyphænices loco.* Libyphœnices equites in Hispaniæ præsidiis ap. Polybium 3, 33, 15 ex eoque ap. Livium 21, 22 : *equites Libyphænices, mixtum Punicum Afris genus.* Cf. Livius 25, 40 : *Libyphænicum generis Hipponiates, Mutinem populares vocant*, qui Polybio 9, 22. 4 est Μύττονος ὁ Λίβυς. Celerum cf. de Libyphœnicibus Meltzer *Gesch. der Karthager* p. 436. ‖ — 1. Μάχυνοι] Μαχύνοι FLMOΔΞ, Μόχυνοι N, *Machini* ed. Ulm. Ignoti. Machynos esse Maxyes quos Herodotus 4, 191 a Tritone fluvio occasum versus medios inter Ausenses et Zaueces degere tradit, Iustinus vero 18, 6 *Maxitanos* vocat, censet Vivien de S. Martin l. l. p. 58. Moversio l. l. p. 369 Μάχυνοι, Μυχηνοί, Μοικοῦνοι, Μικκατανοί (Diodor. 26, 23), Μάκαι, Μακκόοι, Μακεννῖται ejusdem gentis in diversis sedibus nomina diversa sunt. ‖ — 2. ὑπ' αὐτὴν] ὑπ' αὐτὸν BE, ὑπ' αὐτοὺς ed. pr.; verba om. ΦΨ, relicto spatio ; haud vertuntur in ed. Arg. ‖ — Κινίθιοι] Κινήθιοι ed. pr., Κινύθιοι CPRVW, Κίνθιοι F, Κίνιοι ΦΨ, *Cinii* edd. Arg. Rom., *Minithii* ed. Vic., *Cinichii* ed. Lugd. Titulus in veteris Thysdri loco (h. *el Djem*) repertus n. 10500 : *gens Cinithiarum.* Plinius 5, 30 : *Cinithi.* Tacitus An. 5, 52 : *Compuleruntque* (Tacfarinates et Mazippa) *Cinithios* (*Cnithios* codex), *haud spernendam gentem.* Chronicon Paschale p. 59, 12 : Ἄφρων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ πέντε· Νεβδηνοί (*Lebdeni* in lib. gener. V. Chron. Pasch. vol. 2, p. 102 ed. Bonn.), Κνῆθοι (*Cinli* lib. gen.), Νουμίδες, Νασαμῶνες, Σαῖοί (*Saci* lib. gen.). — Κινίθιοι μὲν ἀνατολικώτεροι καὶ μέχρι LΦΨ et sic latine edd. Rom. Ulm. Arg. ‖ — 3. Κίνυφος] Κινύφου A, *Cinyphum*, Κίνιφοx (sic) Arg., *Cyniphum* ed. Lugd., Φοίνικος FN. ‖ — Νιγίτιμοι] Νιγήτιμοι A, Νιγίντιμοι ed. pr.; *Nigize Gætuli* in T. P. ‖ — 4. οἱ Λωτοφάγοι] οἱ om. A, οἱ Λωτόφαγοι ΦΨ. Sec Scylacem p. 86 Lotophagi a Syrti majori ad Syrtim minorem pertinebant. Vulgo Meninx insula Lotophagorum et Syrtis minor etiam Λωτοφαγῖτις vocabantur, teste Strabone 15, 3, 7. Aliter statuit Plinius 5, 25 : *In intimo sinu* (Syrtis majoris) *fuit ora Lotophagorum, quos quidam Alachroas dixere ad Philænorum aras.* At in his major Syrtis cum minore confundi videtur. Certe Μάχροες Ptolemæi, quorum nomen in græco Plinii fonte in Ἀλάχροες corruptum erat, Μάχλυες loto vescentes ap. Herodotum 4, 178. 180, Μαχλυεῖς Nicolai Dam. fr. 136, ad Syrtim minorem degebant. Apud Ptolemæum quoque Lotophagi et Samamycii (Samycii?) et Cinyphii magis occasum versus ponendi erant. Quodsi Cinyphii ad Cinyphem fl. collocantur, Samycii in Sumucis oppidi regione, Lotophagi ad Syrtim minorem locum inveniunt. Nec non Nigitimi in ea regione fuisse videntur ubi infra commemoratur Νέγετα oppidum. Celerum, ut alia complura, sic etiam Lotophagorum sedes mythologi e Syrtica regione in ultima Libyæ australis et occidentalis transtulerunt, ut ex Artemidoro refert Strabo 3, 4, 3. ‖ — 5. παρὰ τὴν] περὶ τὴν CPV, μετὰ τὴν W, *ultra* ed. Rom. ‖ — Σαμαμύκιοι] Σαμαμίκιοι ΦΨ, *Samamicii*, Σαμαμίκοι (sic) Arg., *Samamicii* ed. Ulm., *Samamucii* ed. Rom., *Samabycii* ed. Lugd. Infra varia lectio Σαμύκιοι. Vulgata scriptura conflata fuerit ex Σαμύκιοι et Μαμύκιοι. Ad hanc gentem referenda mihi videntur Σουμουκίς opp. § 11, et *Mamucensis limes* regionis Syrticæ in Not. Dign. p. 89, 9. Iterum Samamycii nominantur inter populos Libyæ Interioris ad Girgiri montem et Cinyphis fontes. ‖ — 6. Κινύφιοι] sic hoc loco X, Νύκτιοι ΦΨ, *Nictii*, Νύκτιοι, Arg. Ulm., *Nycpti* ed. Vic., Νύκπιοι cett. Infra codex X cum celeris codicibus pro ὑπὸ δὲ τοὺς Κινυφίους habet ὑπὸ δὲ τοὺς Νυκπίους, quod si recte scriberetur, antecedentia verba ὑφ' οὓς Νύκπιοι ejicienda forent, ut proposuit Grashofius. Statuendum vero potius est istud Νυκπίους ex male repetito nomine antecedente ortum et hinc deinceps in plurimis codicibus etiam in nostrum locum translatum esse. Celerum Cinyphii quum aperte sint Cinyphis fluvii accolæ, perperam collocantur in Ptolemæi tabula, ut supra jam monui. A Macis quidem boream versus ponuntur, sicut apud Herodotum Cinyps fl. per Macarum ditionem fluere traditur, at consensus hic eo turbatur quod Macis aliam regionem assignat Herodotus, aliam Ptolemæus. ‖ — 6. 'Ελαιῶνες] οἱ 'Ελ. X, 'Ελειῶνες ed. pr., 'Ελεῶνες MO ed. Arg., *Eleones* edd. Rom. Ulm. Lugd. Ignoti. Fortasse huc pertinet *natio Selorum*, quorum oppidum *Macomades Selorum* in Tab. Peut.

νες· πάλιν δὲ τῶν μὲν Κιρτησίων καὶ τῆς Νουμιδίας μεσημβρινώτεροι ὑπὸ τὸ Αὔδον ὄρος Μισούλαμοι, ὑφ' οὓς Νατταβοῦτες, εἶτα Νίσιβες· τῶν δὲ Μιδηνῶν Μιαίδιοι, ὑφ' οὓς Μούσουνοι· εἶτα ὑπὸ τὸν Θάμμην τὸ

meridiem versus a Cirtesiis et Numidia infra Audum montem sunt *Musulami*, infra quos *Nattabutes*, dein *Nisibes*, atque a Midenis *Mididii*, infra quos *Musuni*; deinde infra Thammen montem *Suburbures*, infra quos

---

Nunc in hac regione *Uelad Sliman*. ‖— 1. Κιρτησίων] Κύρτ. L, *Certesiis* edd. Vic. Rom. Ulm. — Νουμηδίας ed. pr. ‖ — 3. Μισούλαμοι] sic X, Μισουλάνοι BEZ, *Misulani* ed. Vic., Μισουλάμοι celeri, nisi quod Μισουλάμων S, Μισουλάδων PRVW. Scribendum erat Μουσούλαμοι vel Μουσουλάμιοι, uti est in titulis et tabula Peuting. Secundum Ptolemæi tabulam gens degebat sub Aurasio monte in Numidiæ parte australi et finitima Mauritaniæ. Eadem gentis regio Taciti testimoniis subindicatur, nec non tabula Peutingeriana *Musulamiorum* nomen in ea mediterraneorum parte ponit ubi in ora maritima sunt Chobi et Igilgili. At secundum titulos sedes eorum magis ortum versus erant inter Thevesten et Sufes et Sufetulam. Quare Willmannsius eos regnante Tiberio ex priscis sedibus huc transductos esse suspicatur. Testimonia hæc sunt : Plinius 5, 30 : *Natabudes*, *Capsitani*, *Musulami* (sic codices Barbari, *Musulani*, *Musinsulani*, *Musitani* cett.), *Sabarbares*. Tacitus An. 2, 52, de Tacfarinate (an. 17 p. C.) : *postremo non inconditæ turbæ, sed Musulamorum* (*musula majorum* h. l. codex) *dux haberi. Valida ea gens et solitudinibus Africæ propinqua, nullo etiam tum urbium cultu, cepit arma Maurosque accolas in bellum traxit.* Chron. Pasch. p. 69, 18 : Μαύρων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν τρεῖς, α' Μουσουλαμοί (Μουσουδαμοί cod. Vatic.), β' Τιγγιτανοί (Τηγζητανοί, Τησπιτανοί codd.), γ' Καισαρήνσεις (Σαρίνσης, Σαρίνσοι codd.). Titulus n. 10667 repertus in hod. *Kasr Gurai* a Theveste oppido 5 m. p. versus ortum æstivum : *Ex auctoritate imp. Cæs. Trajani Aug. Germ. Dacici Munatius Gallus leg. pro pr. finibus Musulamiorum* (*privi?*)*legii vetustatis* (*sec?*)*tam abolevit.* Titulus n. 270 p. 46 repertus in hod. *Henchir el Begar* inter Sufes (h. *Sbiba*) coloniam et Sufetulam (h. *Sabeitla*) : *Permittendum Lucilio Africano clarissimo viro in provincia Africa, regione Beguensi* (Cf. *Beguensis gens* ap. Iulium Honorium p. 54 ed. Riese), *territorio Musulamiorum, ad Casas nundinas ... instituere et habere, eoque vicinis advenisque nundinandi duntaxat causa coire, convenire sine injuria et incommodo cujusquam liceat.* Præterea in titulo truncato n. 9288 p. 797, qui Tipasæ (h. *Tefessed*) in Mauritania Cæsariensi exstat, nominantur *Musula*(*mii civ*)*itatesque ali*(*æ*), Porro in tit. n. 4879 Thubursici Numidarum (hod. *Khamisa*) *cohors I Musulam*(*iorum*). ‖ — 3. Νατταβοῦτες] sic BELMOZ, Νατταβουγες X, Νατταβόντες FNΔ Νατταβοῦται ΑΦΨ Arg., *Nattabyte* Arg. in lat., *Natabutæ* ed. Ulm., Νατταβοῦττες ΔS ΞΩ, Νασαβοῦτες PRVW ed. pr., *Nactubutæ* ed. Vic. *Natrabutæ* ed. Rom. Apud Plinium 5, 30 : *Natabudes.* Civitas Nattabutum stetit ubi nunc est *Umm Gerrigesch* ad *Scherif* fluvium inter Gadiaufalam et Thibilim, c. 46 m. p. a Cirta versus ortum hibernum. Ejus enim loci in titulo n. 4826 (an. 209 p. C.) nominantur *principes nobilissimi civitatis Nattabutum.* Hinc 5 m. p. versus ortum æstivum, ubi nunc est *Henchir bou Atfoun* inter Thubursicum et Thibilim in alius oppidi antiqui loco repertus est titulus n. 3836, in quo commemoratur quidam *flaminalis ... flamonium civ. N*(*attabutum*) *c*(*onsecutus*) *itemque principatum civitatis suæ.* Ptolemæus Nattabutes recte quidem a Thamne monte (h. *Dj. Tagma.* vid. p. 634, 15) occasum versus ponit, at perperam una cum monte illo in alienam regionem transtulit; nam quod Willmanns in C. I. p. 384 putat a Ptolemæo pristinas populi sedes indicari, e quibus Romani eos in australem regionem deduxissent, haud est verisimile. In eodem tractu ubi Nattabutes collocantur, Ptolemæus habet Thubutim oppidum aliunde non notum. An hæc est Nattabutum civitas, cujus in titulo n. 4826 mentio? ‖ — 4. Νίσιβες] Νήσιβες P, Σίνιβες ADMOΔΞ, *Insibes* ed. Vic., *Sinbes* ed. Lugd. Plinius 5, 30 : *Sabarbures, Massyti, Nicives, Vamacures, Cinithi.* Aliunde non noti, quantum sciam. ‖ — Μιδηνῶν] Μιδουνῶν D, Μηδινῶν A, Μυσηνῶν ΧΦΨ Arg., *Misenis* ed. Ulm., Μυσοκυῶν F, Μισουλάνων BEZ, Μισουλάδων CΓ, Μισουλάμων ed. pr. Cf. p. 637, 3. ‖ — Μιαίδιοι] om. AD, Μιαίπιοι X, *Hiebii* ed. Ulm. Pro ΜιΛιδιοι scripserim ΜιΔιδιοι et ad hosce Mididios referendum puto Mididi oppidum, hod. *Henchir Midid*, 13 m. p. ab Assuris, h. *Zanfour*, austrum versus, 35 m. p. a Sicca Veneria (h. *el Kef*) versus ortum hibernum. Inter titulos hujus loci in n. 609 legitur : (*civitat*)*is Mididit*(*anorum*). Episcopi nominantur in notitia Byzacenæ an. 484 *Mididitanus*, in Collat. an. 411 : *Militensis* et *Milidiensis*. Præterea mentio oppidi in codice Colbertino vitæ S. Laurenti c. 12, monente Willmannsio in C. I. p. 77. ‖ — 5. Μούσουνοι] Μουσοῦνοι FLΩ, Μουσσοῦνοι ΔΞ, Μούσουτοι ΦΨ Arg., *Musuti* ed. Ulm., *Missuni* ed. Vic.

ὄρος Σαβούρβουρες, ὑφ' οὓς Ἀλιάρδοι καὶ τὸ Σιττάφιον πεδίον· τῶν δὲ Λιβυφοινίκων ἀπὸ μεσημβρίας ἐστὶν ἡ Βυζακῖτις χώρα, ὑφ' ἣν οἱ Ὀζοῦται, εἶτα Κεροφαῖοι καὶ Μάμψαροι ὑπὲρ τὸ ὁμώνυμον ὄρος, ὑπὸ

Haliardi et *Sittaphius* campus. A Libyphœnicibus vero ad meridiem est *Byzacitis* regio, infra quam *Ozutæ*, deinde *Cerophæi* et *Mampsari* supra Mampsarum montem,

---

Cf. Plinius 3, 30 : *Musuni* (*Musivi*, *Mussini* v. lect.). Tab. Peut.: *Musonii*, sed sub monte Ferrato in Mauritaniæ Cæsariensis parte orientali, a Sitifi occasum versus. Ammianus 29, 5, 27 : *gentem Musonum.* Iulius Honor. p. 54 : *Musunei* (*Mosenes* v. l.). ‖ — Θάμμην] Θόμμην X, Θάμνην ΦΨ, *sub Thamne* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., Θάμβην L ed. pr. ‖ — 1. Σαβούρβουρες] Σαβούβουρες ed. pr., *Saburhæres* ed. Vic., *Suburbures* edd. Rom. Ulm., rectius utique. Idem populi nomen redit in Libya interiore 4, 6, ubi codices Σουβούρπορες et Σουβούρπουρες ὑπὸ τὸ Οὐσάργαλα ὄρος. Apud Plinium 5, 30 : *Saburbures* (*Sabarbates*, *Sababares* v. l.). In tit. n. 10334 p. 895 habes viæ a Cirta Sitifin lapidem XXI, qui exstat ad hod. *Bordj Mamra* (an. 216) : *Respublica gentis Suburbur. vias exaustas restituit et novis munitionibus dilatavit. XXI.* Ejusdem viæ lapis XI repertus est in territorio *Ouled Assas*, 15 chiliometris a *Bordj Mamra* ortum versus. Denique ad vicum *Saint Donat* (5 m. p. a *Bordj Mamra* ortum versus) titulus n. 8280 exstat elogium continens viri qui *et Suburburi colonus fuit et decurio coloniæ Tutcensium* (i. q. *Tuccensium?*). Suburburum igitur oppidum, a quo millia numerantur, eo fere loco fuisse debet ubi nunc ad *Wadi Rummel* est *Hammam Grus* ‖ — Ἀλιάρδοι] Ἀλίαρδοι ΦΨ Arg., Ἀλιάρδοι FLV, *Aliardi* ed. Vic. Ulm. Ἀλιάρδιοι ed. pr., Ἀλιάρδυοι C. Ignoti. ‖ — 2. Σιττάφιον] Σιτάφιον ΦΨ, *Sitaphius* edd. Arg. Ulm. Lugd., *Sytaphius* ed. Vic. Sittaphius campus, si recte ponitur a Suburburibus austrum versus, aut vallis est *Rummel* fluvii in quo a *Bordj Mamra* austrum versus est *Stita* locus, aut magna ista planities paludibus variis distincta, quæ inde a Sitiphi oppido ortum austrumque versus longe extenditur, adeo ut Σιττάφιος prave dictum sit pro Σιτίφιος. ‖ — Λιβυφοινίκων] Λιβοφ. ed. pr. ‖ — 3. Βυζακῖτις] sic Holstenius ad Steph. Byz. s. v.; Βαζακῖτις codd. plurimi; Βαζακίτης DΔΦΨΞ, Φαζακίτης FN, Βακίτης O, Βακαζακίτις X. Ῥακίτης, supra ρα appositis literis ζα A. Cf. Steph. Byz.: Βύζαντες, Λίβυες περὶ Καρχηδόνα, τῆς Λιβύης ἔθνος, ἀφ' οὗ ἡ πόλις Βυζάντιον (Βυκαζίνα Ptol. § 10). Παρ' Ἡροδότῳ δὲ (4, 194) κακῶς διὰ τοῦ γ Γύζαντες. Πολύβιος δὲ Βυζακίδα (Βυσαλάδα codd.; Βυσσᾶτιν ap. Polyb. 3, 23, 2) χώραν εἶναί φησι παρὰ τὰς Σύρτεις ἐν δωδεκάτῳ « σταδίων μὲν οὖσα τὴν περίμετρον β' (β' vel δύο codd.), τῷ δὲ σχήματι περιφερής. » Τὸ ἐθνικὸν τῷ τύπῳ Βυζακίτης ἂν εἴη, νῦν δὲ Βυζακηνοὶ λέγονται τῷ ἐντικῷ χαρακτῆρι, καὶ ἱμάτια δ' ἐκεῖθεν Βυζακηνά. Ἔστι δὲ διμερὴς ἡ Βυζακία, [ἡ μὲν πρὸς τῇ θαλάσσῃ, ἡ δὲ excidisse suspicatur Meinekius] Καρχηδόνος ἐνδοτέρω. Καὶ δύο ἔθνη Βυζαντηνῶν, ὡς ἱστοροῦσι. Idem : Ζυγαντίς, πόλις Λιβύης. Ἑκαταῖος Ἀσίας περιηγήσει. Οἱ πολῖται Ζύγαντες, οἵτινες τὰ ἄνθη συλλέγοντες μέλι ποιοῦσι ὥστε μὴ λείπεσθαι τοῦ τῶν μελισσῶν γινομένου, ὡς Εὔδοξος ὁ Κνίδιος ἐν ς' γῆς περιόδου. Eadem ex Eudoxo narrans Apollonius Mirab. c. 38 pro Ζύγαντες habet Γύζαντες. Plinius 5, 24 : *Libyphœnices vocantur qui Byzacium incolunt. Ita appellatur regio CCL m. p.* (2000 stad., ut sec. Polyb.) *per circuitum.* Strabo 2, 5, 23 : ὑπὲρ δὲ ταύτης (τῆς Καρχηδονίας) καὶ τῶν Σύρτεων Ψύλλους καὶ Νασαμῶνας καὶ τῶν Γαιτούλων τινάς, εἶτα Σίντας (εἶτ' Ἀσβύστας Epit. Vid. not. ad Strabon. p. 950) καὶ Βυζακίους μέχρι τῆς Καρχηδονίας. Polybius 3, 23, 2 : μήτε τοὺς κατὰ τὴν Βυσσᾶτιν, μήτε τοὺς κατὰ τὴν μικρὰν Σύρτιν τόπους, ἃ δὴ καλοῦσι Ἐμπορεῖα. Byzacitis hæc in ora mar. usque ad fossam quæ juxta Thenas erat (Plin. 5, 25) pertinuisse videtur. De provincia Valeria Byzacena a Diocletiano constituta, quæ præter vetus Byzacium partem Numidiæ complectebatur, vide Th. Mommsen in C. I. præfat. p. XVIII. ‖ — 4. οἱ Ὀζοῦται] Οἰοζοῦται BEFZ, οἱ Ὄζουται ed. pr., Ὄζουται (sine οἱ) A, ὑφ' ἣν Οἰζούται N, οἱ Ζοῖται ΦΨ, *Zætæ* ed. Ulm., *sub qua Zætæ*, Ζαῖται, Arg.: *Zuta*, ed. Lugd. Rom. Ozutæ, Cerophæi, Mampsari, Motuturii, ignoti. ‖ — Κεροφαῖοι] Κεροφαίοι D, Κηροφαῖοι ΦΨ, Κηροφοιυι (sic) Arg., καὶ Ῥομφαῖοι X, *Ceophei* ed. Ulm. Putaveris Κεροφαῖοι corrupte scribi pro Κρεοφάγοι, adeo ut κρεοφάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Λίβυες, quos Herodotus 4, 186 dicit, tanquam peculiaris Libyæ populus recenseantur eodem modo quo inter singulos Scythiæ populos γαλακτοφάγοι et ἱπποφάγοι commemorantur. Ego *Cerophaos* (*Corephaos?*) componendos esse suspicor cum *Coreba* seu *Chorcva* oppido, quod sec. Tab. Peut. et Itin. p. 26 erat in via Carthagine Thevesten. ‖ — Μάμψαροι] Μάμψαραι SΩ, Μάρμαροι ΦΨ Arg., *Mamari* ed. Ulm., *Mamesari* ed. Vic. ‖ — 5. ὑπὲρ τὸ ὁμ. ὄρ.] ὑπὸ δὲ τὸ ὁμώνυμον ὄρος οἱ Μοτουτούριοι ed. pr.; ὑπὲρ δὲ τὸ ὁμώνυμον ὄρος οἱ Μοτουτούριοι

δὲ τὸ ὄρος οἱ Μοτουτούριοι· ὑπὸ δὲ τοὺς Μαχύνους εἰσὶν οἱ Μάχρυες, εἶτα οἱ Γηφεῖς, μεθ' οὓς Μίμακες καὶ ὑπὸ τὸ Οὐσάλαιτον ὄρος Οὐζάλαι καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐρήμου Λιβύης· ὁμοίως δὲ ὑπὸ μὲν τοὺς Κινιθίους εἰσὶν Ὀγιπλώνσιοι, εἶτα Ἀχαιμενεῖς, εἶτα Μουτούργουρες, ὑφ' οὓς Μουχθούσιοι· ὑπὸ δὲ τοὺς Νιγιτίμους Ἀστάκουρες· ὑπὸ δὲ τοὺς Λωτοφάγους Ἐροπαῖοι, εἶτα Δόλο-

atque infra eum montem *Motuturii*. Infra Machynos vero sunt *Machryes*, deinde *Gephes*, post quos *Mimaces*, atque infra Usalætum montem *Uzalæ*, ubi incipit deserta Libya. Similiter infra Cinithios sunt *Ogiplonsii*, deinde *Achæmenes*, deinde *Muturgures*, infra quos *Muchthusii*; infra Nigitimos vero *Astacures*, infra Lotophagos *Eropæi*, et deinde *Dolopes*, infra quos *Erebi-*

(omissis verbis ὑπὸ δὲ τὸ ὄρος) PRVW. ‖ — 1. Μοτουτούριοι] Ματουτούριοι ΦΨ edd. Arg. Ulm., Μοτουτάριοι ℶ. ‖ — ὑπὸ δὲ] ἀπὸ δὲ PV. ‖ — Μαχύνους] Μαχύνας ΦΨ, Μαχήνους S, *Machinos* ed. Rom., *Machinas* edd. Vic. Ulm. ‖ — 2. Μάχρυες] Μόχρυες ΦΨ Arg., Μάχριες L, Μάχενες PV, *Mocries* ed. Ulm. Cf. Steph. Byz.: Μάκρυες, ἔθνος Λιβύης. Ῥιανὸς δὲ Μάκριας διὰ τοῦ ι φησί. Iidem sunt Μάχλυες Herodoti, Μαχλυεῖς Nicolai Damasc. fr. 136. Sec. Herodotum 4, 178 post Nasamones occasum versus usque ad Tritonem fl. habitabant, deinde ad eundem fluvium Αὐσεῖς, post hos Μάξυες erant in regione quam sec. Ptolemæum Machryes tenebant. Alias sedes Machlyum habes apud Plinium 7. 15: *Supra Nasamones confinesque illis Machlyas androgynos esse utriusque naturæ inter se vicibus coeuntes Calliphanes tradit.* Idem 5, 28 *Machroas* (*Alachroas* codd. Vid. not. ad p. 636, 4,) ad aras Philænorum in ora Lotophagorum degere dicit. Adde Steph. Byz.: Μάζυες, οἱ Λιβύης νομάδες· Ἑκαταῖος περιηγήσει. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Μάξυες καὶ ἕτεροι Μάχλυες. (In quibus Μάζυες et Μάξυες ejusdem populi nomina diversa esse videntur). Machlyes esse *Mecules* Corippi Joh. 3, 410, nomenque superstes esse in tribu Berberica *Maghila* dicta censet Vivien de S. Martin l. l. p. 55. ‖ — 2. οἱ Γηφεῖς] οἱ om. A, Οἰφηγεῖς Z, οἱ Γυφεῖς CPRVW, *Gephæi* edd. Vic. Ulm. Ignoti. Fort. legendum Γηθεῖς, collato Stephano Byz.: Γηθοῦσσα, πόλις Λιβύης. Ap. Ptol. 4, 6 Γηούα urbs Libyæ interioris. ‖ — 3. Μίμακες] Μίμαкις L. Commemorantur ex Ptolemæo ap. Anon. in Geogr. min. 2, p. 497, 43, ubi codex præbet Νίμακες. Cf. Steph. Byz.; Μίμακες (Μίμαλκες codd.; em. Meinekius), ἔθνος Λιβυκόν. Φίλιστος Σικελικῶν ὀγδόῳ. Iterum Mimaces nominantur 5, 6 inter Libyæ interioris gentes majores. ‖ — Οὐσάλαιτον] Οὐσάλετον FN; eadem scripturæ varietas in A indicatur, in quo supra αι apponitur ε; Οὐασσάλαιτον ed. pr., *Vasaletum* edd. Vic. Rom., Οὐαγάλατον ΦΨ, Οὐαγαλάτου ed. Arg., *Vagalatum* ed. Ulm. Cf. p. 635, 14. ‖ — 4. Οὐζάλαι] Οὐζάλωνες A, οὖ Ζάρλαι C, Οὔζαραι XZ, Οὐζάραι ed. pr., *Uzaræ* ed. Vic., Οὐζαρά, *Uzara* ΦΨ edd. Rom. Ulm. Collato montis nomine accolas Οὐσάλας dicendos fuisse dixeris; recte igitur auctor codicis latini Basiliensis, quem Wilbergios adhibuit, *Usalæ* scripsisse videtur. ‖ — 5. Κινιθίους] Κινηθίους ed. pr., τὰ Κινιθία ΦΨ Arg., *Cinithya* ed. Ulm., *sub Ciniis* ed. Rom. Cf. p. 638, 2. ‖ — εἰσὶν Ὀγιπλώνσιοι] sic X, εἰσὶν οἱ Γιπλώνσιοι ed. pr., εἰσὶ Σιγιπλούσιοι Ω, εἰσὶ Πλούσιοι S, εἰσὶ Σιγιπλώσιοι cett. De vera nominis forma non liquet. οἱ Γιγλώσιοι aut οἱ Γιγλιτήνσιοι conjecit Grashofius, propterea, ni fallor, quod in hoc tractu est Γίγλιον ὄρος (v. p. 636, 4). Itinerarium p. 64 in via per limitem Tripolitanum habet *Asilundi* vel *Ausilundi* stationem, a Berzereo et ab Agma 32 m. p. distantem (hod. *Kallaa ben Aissa?*), ab eaque austrum versus stationem *Augemmi* dictam. Ad hanc si Achæmenes, sequentis populi nomen, recte retulerim, consequitur Ὀγιπλωνσίους in regione *Asilundi* stationis esse quærendos, nomenque eorum secundum Itinerarii rationes fuisse Ἀσιλουνδίους vel Αὐσιλ.. Ceterum Cf. Αὐσεῖς Herodoti 4, 184. ‖ — 6. Ἀχαιμενεῖς] Ἀχαιμονεῖς, *Achæmones*, ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm., Ἀχαιμαινεῖς ed. pr. In Libya interiore 4, 6 Ἀχαῖμαι nominantur. Ad Achæmenes refero stationem *Augemmi* in Itin. 75, 2, *Augarmi* in Tab. Peut., *Agarmi* ap. Rav. 143, 5 (hod. *Henchir Guerma*). Tribus hoc in tractu nunc degens *Urgamma* vocatur. V. Barth *Wanderungen* p. 257. 285. ‖ — Μουτούργουρες] Βουτ. ed. pr., *Muturges* ed. Ulm. ‖ — 7. Μουχθούσιοι] Μουχθουούσιοι ADFNXΔΞℶ, Μουχρουούσιοι Arg., *Mucruuii* ed. Ulm., Μουχρούσιοι ΦΨ. ‖ — 8. Νιγιτίμους] Νιτιγίμους PRVW, Νιγιντίμους ed. pr., *Nugitimis* ed. Vic., *Nigitimos* ed. Ulm. ‖ — Ἀστάκουρες] Ἀστακοῦρες LMOSΔΞΦΨΩℶ. Iidem fort. fuerint *Austuriani*, quos Ammianus 28, 6, 2 sqq. (cf. 25, 4, 5) Tripolitanæ provinciæ conterminos fuisse eamque incursionibus infestasse dicit. Cf. Αὐσοριανοὶ ap. Priscum fr. 14 in Fr. Hist. 4, p. 98. Nomen populi redit in Libya interiore 5, 6, ubi Ἀστάκουροι scribitur. ‖ — 9. Ἐροπαῖοι] Ἐρωπαῖοι ADMOΔΞ. Uti hoc loco Ἐροπαῖοι ab iisque austrum versus Νυγβηνοί, sic in Æthiopia infra Ægyptum (4, c. 7)

πες, ὑφ' οὓς Ἐρεβίδαι· ὑπὸ δὲ τοὺς Σαμαμυκίους Τιδαμήνσιοι, εἶτα Νυγβηνοὶ, ὑφ' οὓς Νύκπιοι· ὑπὸ δὲ τοὺς Κινυφίους καὶ τοὺς Ἐλαιῶνας οἱ Μάκαι οἱ Συρτῖται καὶ ἡ ἔρημος Λιβύη.

7. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεσόγειοι μεταξὺ μὲν Ἀμψάγα ποταμοῦ καὶ Θαβράκης πόλεως

Κιρτησίων μὲν

Κίρτα Ἰουλία κολωνία	κϛ' Ŀ''γ''	λα' γ''
Μίλεον	κϛ' γο''	λα' γ''

dæ; atque infra Samamycios *Tidamenses*, et deinde *Nygbeni*, infra quos Nycpii; denique infra Cinyphios et Elæones *Macæ Syrtita* et deserta Libya.

7. Oppida sunt in hac provincia mediterranea inter Ampsagam fluvium et Thabracam urbem

Cirtesiorum

Cirta Iulia colonia	26° 50	31° 20'
Mileum	26° 40'	31° 20'

Ὀρειπεῖοι et infra eos Νυγβηνῖται recensentur. ‖ — Δόλοπες] Δόλωπες W. Denuo nominantur in Libya interiore. ‖ — 1. Ἐρεβίδαι] sic SXΩ. Ἐρεβείδαι L, Ἐρεβείδωνες A, Ἐρεβεῖδαι cett. Cf. Steph. Byz.: Ἐρεβίδαι, μέρος Λωτοφάγων. Φίλιστος ὀγδόῳ. ‖ — Verba ὑπὸ δὲ τοὺς... ὑφ' οὓς Νύκπιοι om. W. ‖ — Σαμαμυκίους] Σαμακυκίους FN, Σαμαβυκίους DΞ, *Samabiciis* ed. Lugd., *Samamuciis* ed. Rom., Σαμαμικίους Φ. *Samamiciis* ed. Vic., *Samamicos* ed. Ulm., Σαμακίους Φ, Σαμυκίους PRV. Cf. p. 638, 5. ‖ — 2. Τιδαμήνσιοι] sic X, Τηδαμήνσιοι ed. pr., Οἰδαμήνσιοι D, Οἰδαμήνσιοι ΜΟΔ, οἱ Δαμήνσιοι ΛΦΨ, *Damensii* edd. Rom. Ulm. Arg., Ἡδαμίνσιοι PSVΩ, Ἡδαμήνσιοι celeri. Dicendum fuisse suspicor Κιδαμήνσιοι, quorum oppidum erat Cidamus seu Cidame. Plinius 5, 35 : *Intervenit ad solitudines Africæ supra minorem Syrtin dictas versa Phazania, ubi gentem Phazaniorum urbesque Alelen et Cillibam subegimus, item Cidamum* (hod. *Ghadames*) *e regione Sabratæ.* Idem 5, 36 : *ipsum* (*Cornelium Balbum*) *in triumpho præter Cydamum* (sic h. l. codd.) *et Garamam omnium gentium urbiumque nomina ac simulacra duxisse.* Procopius de ædif. 6, 3 : Τριπόλεως τῆσδε τῆς καλουμένης τὰ δριά ἐστι· Μαυρούσιοί τε βάρβαροι ἐνταῦθα οἰκοῦσι, Φοινικικὸν ἔθνος· οὗ δὴ καὶ πόλις ἐστὶ Κιδαμὴ ὄνομα. ‖ — 2. Νυγβηνοί] Νυγβανοι X. Cf. Νυγβηνῖται Æthiopiæ 4, c. 7. ‖ — 3. Νύκπιοι] Νύκτιοι X, *Nicpii* edd. Rom. Ulm. Νύκπιοι forte *Enipi natio* Africæ interioris ap. Plinium 5, 37. ‖ — Κινυφίους] Νυκπίους codd., *Nicpiis* edd. Vic. Rom. Ulm. Vid. not. p. 688, 6. ‖ — 4. τοὺς Ἐλαιῶνας] τοὺς Ἐλειῶνας ed. pr., τῶν Ἐλαιῶν ΦΨ Arg., *Eleorum* ed. Ulm. ‖ — οἱ Μάκαι οἱ Συρτῖται] οἱ Μακαῖοι Συρτῖται codd. plurimi et ed. pr., Μακαῖοι Συρίται ΦΨ, *Maci Syritæ* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Herodotus 4, 174 post Nasamones, quos juxta Syrtim et paullo etiam ultra degere statuit, occasum versus Macas habitare eorumque regionem Cinyphem perfluere tradit. Scylax § 109 Nasamones nonnisi juxta occidentalem Cyrenaicæ oram ad Syrtis usque recessum (a Berenice ad aras Philænorum sec. Strabon. 17, 3, 20), hinc vero usque ad ostium Syrtis Macas esse dicit, qui æstate greges ab ora in interiora abigere soleant. Cf. Plinius 5, 34 : *Jam in ora* (*Cyrenaica*) *Syrtis Nasamones. Post Nasamones Asbystæ et Macæ vivunt.* Diodorus 3, 49, 1 : Οἱ δὲ Μάκαι πολυανθρωπίᾳ τῶν ὁμοεθνῶν προέχοντες νέμονται τοὺς τόπους τοὺς περὶ τὴν Σύρτιν. Ptolemæus Macas, quamquam Syrtitas vocat, tamen in mediterraneis collocat, in quæ æstate se recipiebant. Similiter Nasamones in mediterraneis ponit prope Augila, quo æstatis tempore eos ab ora maritima demigrare Herodotus narrat. Ibidem etiam Psyllos ponit, qui vulgo ad Syrtim habitasse perhibentur. Macarum cognati fuerint Macatutæ qui c. 4 in Cyrenaica ad Africæ confinia commemorantur. Porro huc pertinent Μάκκοοι, quos in Libya interiore ad Girgirim montem Ptolemæus habet. In Tabula Peut. *Syrtites* (sc. Macæ) nominantur, a Philænorum aris ortum versus. Μακκαίους inter Carthaginiensium copias recenset Polybius 3, 33, 15. Apud Syncellum p. 90 Macæ Μάκωνες vocantur. ‖ — 7. Ἀμψάγα] Ἀψάγα ΦΨ, Σαμψάγου A. ‖ — Θαβράκης] de conj. Grashofii; Θάβρακος et Θάμβρακος codd., Κιθάβρακος pro καὶ Θαβρ. ΦΨ, *Cithabracam* Arg.; *Thabracam* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — 9. Κιρτησίων] Κιρτισίων BES, *Cirtisiorum* ed. Vic., Κιρταισίων ΦΨ. ‖ — 10. Κίρτα Ἰουλία] Κιρταιουλία ACEWZΦΨ Arg., Κουρταιουλία FNSΩ, ΚουρτεουλίαΞ, Οὐρτοιουλία ADLMOΔΞ, *Certeulia* ed. Vic. V. not. p. 637. ‖ — κϛ' Ŀ''γ''] κγ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 11. Μίλεον] sic X, Μύραιον RW, Μύραι.. (exesis literis postremis) V; hinc Μύραι in P; Μίρεον cett.; *Mileum* Itin. p. 28, Optatus De schism. Donat. 1, 13 et Augustinus contra Cresc. 3, 30, *a Mileo* in Actis Concil. an. 255, *Mileu* in tit. n. 6710. 6711, *Mileu oppidum* Jul. Honor. p. 48 ed. Riese, *Mileu colonia* Tab. Peut., *colonia Milevitana* tit. n. 7013 sqq., *colonia Sarnensis Milevitana* tit. n. 6710, 6711. 6950; hodie *Mila*. Una erat ex quattuor coloniis Cirtensibus. Vid. not.

Οὐάγα	κη'	λα' γο''	Vaga	28°	31° 40'
Λάρης	κζ' ∠''	λ' γο''	Lares	27° 30'	30° 40'
Αἴταρι	κζ' γο''	κθ' γο''	Ætari	27° 40'	29° 40'
Ζάνα	κζ' ∠''	κζ' ∠''γ''	Zana	27° 30'	27° 50'
Νουμιδίας νέας			Numidiæ novæ		

p. 637. A Cirta via directa distat 20 m. p. versus occasum hibernum. || — λα' γ''] sic D ed. Lugd.; λβ' γ'' BEZ, λγ' ed. pr. et ed. Vic.; λ' γ'' cett., 20 1/3 ed. Ulm. Ponendum oppidum erat 26° 30'. 31° 25'. || — 1. Οὐάγα] Οὔαγα SΩ, Οὐγά ΦΨ Arg., *Uga* ed. Ulm. || — λα' γο''] λγ' γο' ed. pr. Plinius 5, 29 *Vagense oppidum* inter oppida civium Romanorum, et 5, 30 aliud inter oppida libera recenset. Alterutrum est hod. *Badja* seu *Bedja*, quod oppidum in titulis n. 1217 et 1222 vocatur *colonia Septimia Vaga*. Cf. n. 10569. Idem, ut videtur, indicatur in titulis Lambæsitanis n. 2568, 26 (*Vag.*) et 2586, 35 (*Vaga*). Cf. Plutarchus Mar. 3, 1 : Βάγα πόλις μεγάλη. Sallustius Jug. 29 : *mittitur a consule Sextius quæstor in oppidum Jugurthæ Vagam*. Ibid. 47 : *Erat haud longe ab eo itinere quo Metellus pergebat oppidum Numidarum, nomine Vaga, forum rerum venalium totius regni maxime celebratum, ubi et incolere et mercari consueverunt Italici generis multi mortales.* Ibid. 69 : *Ita Vagenses biduum modo ex perfidia lætati; civitas magna et opulens pœnæ cuncta aut prædæ fuit.* Procopius de ædif. 6, 5 p. 339 : πόλις ἀτείχιστος ἦν, Βάγα ὄνομα, quam Justinianus munivit et Θεοδωριάδα nominavit. Mœnia Justiniani hodie supersunt. In actis eccles. an. 258 episcopus *a Vaga*, ἀπὸ Οὐργάσης, an. 348 *Vagensis* s. *Bagensis*. — Vaga hæc a Sicca Veneria seu Cirta *nova* (*el Kef*) via directa circa 55 m. p. boream ortumque versus distat, in Ptolemæi vero tabula c. 63 m. p. boream ortumque versus abest a Cirta *Julia*, quam cum Cirta nova confundens auctor pravam Vagæ positionem assignavit. Ex eodem errore pendet vs. 2 Larum positio. — Altera Vaga ubinam fuerit haud liquet. Fortasse eadem est Vacca, quæ sec. auct. belli Africani 68 et 74 a Ruspina meridiem versus haud longe a Zeta oppido item ignoto alicubi stetisse debet. Hæc Vaga, non vero altera illa, intelligenda videri possit ap. Strabonem 17, 3, 12 p. 705, 51 ed. Paris., si recte ibi Letronnius pro Οὔατα scribendum esse censet Οὐάγα. Verba Strabonis ita habent : Συνηφανίσθησαν (a Cæsare) δὲ τοῖς ἡγεμόσι καὶ αἱ πόλεις Τισιαοῦς (i. e. aut Τίσδρος aut Τίσουρος;), Οὔατα καὶ Θάλα (de hac Thala cf. Sallust. Jug. 75, C. I. p. 28), ἔτι δὲ καὶ Κάψα... καὶ Ζάμα (Ζάκμα codd., em. edd.) καὶ Ζίγγα (*Seggo* Tab. Peut. 20 m. p. a Zama? hod. *Seudja* ad *Oued Ruba*, 18 fere m. p. a *Djama* ortum versus sec. tabulam Pelissieri, qua in regione *Dj. Serdja* notatur in tabula Guerini). In his nescio an Οὔατα sit potius Οὔβατα, quod oppidum Ptolemæus inter Capsam et Tisurum medium collocat. || — 2. κζ' ∠''] κζ' ς'' ed. pr. || — λ' γο''] λγ' ed. pr. Lares (hod. *Lorbus*) a Cirta *nova* c. 13 m. austrum versus sitæ erant; confuse Ptolemæus eas a Cirta *Julia* c. 55 m. austrum versus posuit. In titulo loci n. 1779 : *colonia Ælia Augusta Lares*. Itin. p. 26, 3 : *Laribus colonia*. Tab. Peut.: *Larabus*. Sallust. Jug. 90 : *A. Manlium legatum cum cohortibus expeditis ad oppidum Laris, ubi stipendium et commeatum locaverat, ire jubet.* Victor Vit. persec. Vand. 2, 6 : *Larensis civitas*. Corippus Joann. 6, 143 : *Urbs Laribus mediis surgit tutissima silvis et muris munita novis, quos condidit ipse Justinianus apex.* Procopius bell. Vand. 2, 22, p. 508, 13 : ἐς Λάριβον, c. 28 p. 533, 18 : ἐς Λαρίβους. Episcopus nominatur an. 258 *a Laribus*, ἀπὸ Λαβούρνης, an. 411 et 525 *Larensis*. || — 3. Αἴταρι] aut Ἄτταρι de conj., Αιταρι X, Αἰτάρη ed. pr., Ἀτάρη PR, Ἄπαρι ADFLNΞ, Ἀπάρι cett. Hoc quoque oppidum temere huc transpositum esse nec differre a *Vatari* Tabulæ Peutingerianæ mihi videtur. Vatari sec. Tab. Peut. a Musti (h. *Mest*) 98 m., a Theveste (*Tebessa*) 63 m., a Gadiaufala (*Ksar Sbai*) 25 + x (unus sc. numerus excidit) distat. In tabula Corp. Inscr. refertur ad *Bir Fedj es Suyud*. Id tamen a Gadiaufala nonnisi 23 m. p. abest; probabilius Lapieus magis ortum versus oppidum ad hod. *el Gattar* collocavit. A Laribus hic locus via directa 75 fere m. p. distat occasum versus; in Ptolemæi tabula c. 63 m. p. a Laribus ponitur austrum versus. || — 4. Ζάνα] sic X, Ἀζαμά ΦΨ Arg., Ἀζάμα cett. Hodie *Ain Zana*; in Itin. p. 34 : *Diana veteranorum*, in Tab. Peut.: *Ad Dianam*, appicto castello. In titulis loci n. 4598 : *respublica Dianensium*, n. 4589. 4591. 4599. 4603 : *municipium Dianensium*. In Collat. Carthag. an. 411 episcopus *Dianensis*. A Sitifi via directa distat c. 50 (105 in Ptol.), a Tamugadi c. 34 (c. 230 in Ptol.) m. p. || — κζ' ∠''] sic ADFLMNOSΔ ΞΩΣ, edd. Vic. Lugd.; κζ' cett. || — κζ' ∠'' γ''] 37 1/2 1/4 ed. Ulm., 31 1/4 ed. Vic. || — 5. Νουμιδίας] Νουμηδίας ed. pr., Νουμισίας X; versum om. PV; post versum sequentem habet W. De re cf

Κούλκουλ κολωνία	κη' ∠''	λα' δ''	Culcul colonia	28° 30'	31° 15'
Θουνούδρομον κολωνία	κη' γ''	λ' ∠''	Thunudromum colonia	28° 20'	30° 30'
Ἀσπούκκα	κθ' ∠''	λβ' γ''	Aspucca	29° 30'	32° 20'
Σιμίσθου	κθ'	λα' γ''	Simi*thu colonia*	29°	31° 20'
Θουβούρνικα κολωνία	λ'	λα' γο''	Thuburnica	30°	31° 40'
Τοῦκκα	κθ' ∠''	λα' γ''	Tucca	29° 30'	31° 20'

p. 637, a. ‖ — 1. Κούλκουλ] de conj. Wilberg.; Κούλκουα; Κουλκούα, Κουλκοῦα codd. plurimi; Κουλουκ ἀκολ. ΦΨ, Κουλουκά κολ. Arg., Κοκκουκουα κολ. X, *Cucua* ed. Lugd. ‖ — κη' ∠''] κη' ϛ'' ed. pr., 27 1/2 ed. Vic. In Tab. Peut. *Culchul colonia* (*Chulchul* Rav. p. 146, 10), 25 m. a Sitili, 60 a Tucca, 86 ab Igilgili, 45 a Mileu. In Itin. p. 29, 1 *Cuiculi*, 25 m. a Sitifi, 50 a Mileu. Hodie *Djemila*. In titulis (v. C. I. p. 708. 968) nominatur *respublica et colonia Cuiculitanorum*. In actis eccles. episcopi *a Cuiculi*. Oppidum quod a Cirta et Mileu occasum versus ponendum erat, a Cirta 90 m. p. ortum versus ponitur, propterea, opinor, quod Cuicul colonia non erat in Cirtensium territorio (ut ex titulo supra p. 637 allato colligitur), Ptolemæus vero totum Numidiæ latus occidentale Cirtensibus assignandum esse putabat. Ex prava Cuicul oppidi positione pendere videtur positio Tuccæ, quæ quatenus a Cuicul 50 m. ortum versus collocatur, est Tucca Ampsagæ fluvio apposita, quatenus vero ab eadem Tucca 30 m. p. occasum versus Simithu ponitur, de altera Tucca (hod. *Dugga*), quæ a Simithu 45 m. p. ortum versus distat, cogitandum est. ‖ — 2. Θουνούδρομον] Θουνόδρομον L, *Tanadromum* ed. Vic. ‖ — λ' ∠''] λϛ' ed. pr., λ' ϛ'' A. Plinius 5, 29 inter oppida civium Romanorum recenset oppidum *Tynidrumense* sive *Tinidrumense*. Situs incertus. Shawius (*Travels* 1, p. 256) ei vindicavit ruinas *Henchir Haidra* sive *Hidra* dictas, quas Ammædaræ esse titulorum fide nunc constat (V. C. Inscr. p. 50). ‖ — 3. Ἀσπούκκα] Ἀσποῦκκα Z, Ἀσπούκα ed. pr., Ἀσπούκρα ΦΨ edd. Arg. Ulm., *Aspucca* ed. Vic. ‖ — κθ' ∠''] κθ' ϛ'' ed. pr. ‖ — λβ' γ''] λβ' ADFLMNOSΔΩΞ. Oppidum ignotum. « Forte Ἄσκουρος. Cf. *Recherches sur l'histoire de la régence d'Alger*. » Wilberg. Scilicet hodie *Askur* locus est prope *Nechmeya* sive *villam Servilianam* (Itin. p. 42, 6), 25 m. p. ab Hippone, 20 m. p. ab *aquis Tibilitanis* (*Hammam Meskutim*). Quodsi apud Ptolemæum forte bene habet positio oppidi, Aspucca fuit ubi nunc est *Tetzara* lacus, recentioris ille originis, in quo veteris oppidi rudera exstare perhibentur. Apud Plinium 5, 29 inter Africæ oppida nominatur *Abutucense*, de quo haud magis constat. ‖ — 4. Σιμίσθου] Σιμίσθον BEZ, *Symistum* ed. Vic., *Simisthi* ed. Rom., *Simischi* edd. Ulm. Lugd. Debebat : Σιμίθου. ‖ — κθ'] κθ' γ'' ed. pr. Inepta est oppidi positio, quod sec. Itin. p. 43 a Bulla regia 7 m. p. distabat. De origine erroris dixi ad vs. 1. Insignes ruinæ ad Bagradam fl. hodie *Henchir Schemty* vocantur. V. C. Inscr. p. 158. 934. In titulo n. 1261 : *colonia* (*Julia* aut *Flavia*) *Aug. Numidicæ* (*Si*)*m*(*i*)*thensium*. In Itin. p. 43 unus codex recte *Simithu*; ceteri *Simittu*, *Simuttu*, *Simitu colonia*, *Simithii*. In Tab. Peut. *Sunitu colonia*, in Rav. *Semitum*. Plinius 5, 29 : *oppidum Simittuense* (*Simituense*, *Simitense*). In actis eccles. an 411 episcopus *Simittensis*, an. 419 *Simidico* Σιμηδιχίτη (sic), an. 484 *Simmiensis*, an. 649 *Semitensis*. ‖ — 5. Θουβούρνικα] sic PRAW ed. pr., Θουβουρνίκα cett., *Tuburnica* ed. Vic.; *Tuburnicense* (*Thub.* v. l.) oppidum civium romanorum apud Plinium 5, 29. In epistola synodica provinciæ proconsularis nominatur *Crescens episcopus ecclesiæ Tiburnicensis*. In C. Inscr. tit. n. 947 *splendidissimus ordo municipi Tubernoc*. Exstat hic titulus in hod. *Henchir Ain Tubernoc* vel *Tebernoc*, inter Maxula et Siagu, ab hoc distans 10 m. p. versus occasum æstivum. Ponendum igitur oppidum erat 35° 45'. 32° 40'. Ut Simithu de vera sua sede longissime occasum versus removetur, sic etiam Thuburnica, quæ a Simithu sec. Ptolemæi tabulam c. 63, revera c. 110 m. p. distat. De *colonia* Tuburnica non constat. Vereor ne κολωνία vox ex versu antecedente huc transmigraverit. ‖ — 6. Τοῦκκα] Τοῦλκα N, Τούλκα F, Τούκκα LΞ ed. pr., Τάκη, supra α scripto ου, X. ‖ — κθ' ∠''] κθ' ed. pr. Tuccæ positionem in Ptolemæi tabula ambiguam esse dixi ad vs. 1. Quatenus a Simithu ortum versus ponitur, est Thugga (hod. *Dugga*), a Tubursico Bure (*Tebursuk*) 4 m. p. autrum versus sita, media ferme inter Thignicam (*Ain Tunga*) et Agbiam (*Ain Edja*). Nominatur ibi sub Claudio imp. *pagus Thuggensis* (tit. n. 1484); an. 118 *civitas Thugge* (n. 1479); sub Marco et Vero *pagus et civitas* (n. 1494); sub Severo *pagus et cives* (n. 1482), sæc. III sub Alexandro [*municipium Septimium Aure*]*lium liberum Thugga* (n. 1484); an. 261 : *colonia Licinia Septimia Aurelia Alexandriana Thugga* (n. 1487). Easdem fere diversis temporibus reipublicæ formas præter Thuggam etiam vicinas civitates Thignicam, Thibursicum Bure et Agbiam habuisse ex collatis titulis docuit Willmanns C. I. p. 173. Ejusdem Tuccæ mentio ap. Procopium

Θίγιβα κολωνία	κθ' L''	λ' L''δ''	Thigisa	29° 30'	30° 45'
Θουβούρσικα	κθ' γ''	λ' L''	Thubursica *colonia*	29° 20'	30° 30'
Οὔκιβι	λ'	κθ' L''δ''	Ucibi	30°	29° 45'
Γαύσαφνα	κθ' δ''	λκ''	*Gauzaufala*	29° 15'	31°

de ædif. 6, 5 p. 339 : φρούριον δὲ ᾠκοδομήσατο (Justinianus) ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ (in qua Baga opp.), ὃ Τοῦκκα καλοῦσιν. In Collat. Carth. an. 411 : episcopus *Tuggensis*. In Epist. synodica patrum proconș. prov. in concilio Laterano an. 649 : episcopus *municipii Togiæ*. Tertia Tucca est *Tucca Terebenthina* (*Hr. Dugga*) inter Assuras (*Hr. Zanfour*) et Sufes (*Sbiba*) sita (Itin. p. 49 et 51). Quodsi hæc esset Tucca quam Ptolemæus § 8 collocat 34° 29° 50', alieno item in loco poneretur. Quoniam vero in hujus Tuccæ regione Ptolemæus et Cinnam montem, de quo v. p. 635, 2, et Δαβίαν habeat, quæ haud dubie est Ἀγβία (*Ain Edja*), haud longe a Tibursica et ea Tucca de qua in antecc. diximus, dissita, consequitur Tuccam in § 8 commemoratam haud differre ab ea quæ nostro loco intelligenda est. ‖ — 1. Θίγιβα] sic X et ed. pr., Θίκμα R, Θιήβα et Θίηβα cett. ‖ — κθ' L'' λ' L'' δ''] κθ' λα' γ'' ed. pr., 30 1/2 ed. Vic. Tigiba Ptolemæi nonnullis esse videtur *Tibigense* oppidum civium Romanorum ap. Plinium 5, 29. Hoc si recte statuitur, pro *Tibigense* scribendum foret *Tigibense* vel *Tigicense*, atque oppidum liberum quod ap. Plin. 5, 30 *Thiphicense* vocatur, referendum esset ad id quod in tit. n. 767 est *Tibica*, n. 766 *municipium Thib.*, n. 765 *civitas Tibicaensis*, hod. *Henchir Bir Magra*, a Thubursico Bure et Thugga directo itinere c. 45 m. p. distans versus ortum hibernum. In Ptolemæi tabula Thigiba a Tucca 37 m. p. austrum versus distat. Eadem autem a Gasaufala distat c. 18 m. p.; totidem vero a Gasaufala sec. Tab. Peut. distat *Thigisi*, hod. *Ain el Bordj*, ut nunc constat ex tit. n. 10820, in quo *ordo Ticisitanus* nominatur. Probabile igitur hoc oppidum esse Θιγίβαν (l. Θιγίσαν) Ptolemæi. Κολωνία nomen nescio an ex versu sequente huc aberraverit; certe Thubursicum coloniam fuisse constat. ‖ — 2. Θουβούρσικα] sic DFLMNOΔΞ, Θουβουρσίκκα ed. pr., Θουβουρσική X, Θουβουρσίκα cett. Debebat Θουβούρσικον. Indicatur Thubursicum seu Tubursicum Numidarum (hod. *Khamisa*; ruinæ post Lambæsitanas omnium splendidissimæ). Alterum erat Thubursicum Bure (hod. *Tebursuk*) Africæ proconsularis, cujus Ptolemæus non meminit. Numidiæ oppidum in tit. n. 4875 (an. 99) *civitas Thubursicitana*, n. 4876 (an. 270) *resp. coloniæ Thuburs. Numidarum*. In titulo Lambæsitano n. 2618, 6, 13 : *Licinius Januarius ex immune Tubursi(co) Numid(arum)*. Julius Honorius p. 52 : *fluvius Bagrada nascitur in Tubursicunumidorum*. Ib. p. 48 et in Anon. Cosm. p. 89 ed. Riese : *Tubursicu Numidorum*. In Collat. Carth. an. 411 episc. *Tubursicensis* et *Januarius de Tubursico Numidarum*. Augustinus epist. 44 : *Thubursicum*. Alterum oppidum in tit. n. 1439. *resp. municipi Severiani Antoniniani lib(eri) Thib. Bure*; in n. 1437 : *respublica coloniæ..... Augustæ*, in tit. 1432 (an. 360) : *Col. Thub. Bur.* Episcopi nominantur *a Thubursicubure* et *Tubursicuburensis*. Idem oppidum in Geogr. Rav. p. 150, 3 corrupte scribitur *Thugursicus*. In Tabula Peuting. nomen oppidi excidisse suspicor. Scribendum ibi erat : *Tignica* [*VI Thubursicum*] *VI Agbia*. Sin minus, numerus VI falsus est. ‖ — 3. Οὔκιβι] Οὐκίβι Z, Οὐκιβί ΦZΨ Arg., Οὐτικαι X, *Utibi* ed. Vic. ‖ — λ' κθ' L'' δ''] κη' ς'' λ' ς'' ed. pr., 30 1/2 1/4 ed. Vic. Oppidum, aliunde non notum, a Theveste 25 m. p. occasum versus collocatur. Nescio an sit hod. *Okkus* vel *Yuks*, prope quod in via Romana exstat lapis XVI a Theveste occasum versus (v. C. Inscr. n. 10173). Vetus ibi oppidum fuisse probatur titulis n. 2182-2186. 10683. Haud longe hinc boream versus ad aliam viam est *el Hamman* i. e. statio *Ad aquas Cæsaris*, quæ sec. Tab. Peut. a Theveste VII (leg. XII) m. p. distat. ‖ — 4. Γαύσαφνα] Γαυσαφρα Φ[1] Γαυσαφαρα Φ[2], *Gausaphra* ed. Rom., *Gausaphua* ed. Ulm. In titulo n. 4800 *Gaudiaufala* vocatur, ex eoque liquet stetisse oppidum ubi nunc est *Ksar Sbai*. Idem colligitur ex Itinerario et tabula Peutingeriana. Nomen varie corruptum est. Tab. Peut. *Gasaupala*, Itin. p. 41 *Gasaufula*, Rav. p. 149, 18 *Gausaparas*, p. 152, 7 *Gasibala*. In actis concilii Carth. an. 256 *Cazauphala* vel *Gazauphalia*. In concil an. 484 *Gazaufulensis* episc. Procopius B. Vand. 2, 15 p. 481, 16 : ἐν χωρίῳ Γαζοφύλοις, δυοῖν μάλιστα ἡμερῶν ὁδῷ Κωνσταντίνης ἀπέχοντι. Ibid. p. 482, 15 : ἐς ἱερόν, ὃ ἐν Γαζοφύλοις ἦν, καταφεύγουσι. In Ptolemæo ΓαυσαφΝΑ ortum fuerit ex Γαυσαφ(α)ΛΑ. Gadiaufala a Tubursico c. 25 m., a Naraggara (*Ksar Djaber*) c. 70 m. p. distat versus occasum; ap. Ptolemæum a Tubursico abest c. 30 m. versus boream et 63 m. p. a Naraggara versus occasum æstivum. Eandem a Naraggara distantiam Ptolemæus exhibet *ortum* versus ad *Gazacupalam*, (si hanc posueris λ' ς'' lat. pro λζ' ς'' ed. pr.), quod idem est oppidum nomine corrupto alieno in loco po-

Λάμβαισα	κθ'	λ'	Lambæsa	29°	30°
Λεγίων τρίτη Σεβαστή			Legio III Augusta		
Θουβοῦτις	κθ' ∠''	κη' γ''	Thubutis	29° 30'	28° 20'
Βοῦλλα Ῥηγία	λ' γο''	λα' ∠''	Bulla Regia	30° 40'	31° 30'
Σίκκα Οὐενερία κολωνία	λ' ∠''	λ' ∠''γ''	Sicca Veneria colonia	30° 30'	30° 50'
Ἄσσουρος κολωνία	λ' ∠''γ''	λ' ∠''	Assurus colonia	30° 50'	30° 30'

situm. || — 1. Λάμβαισα] Λαμβαίσα ed. pr., Λαμαισα X, *Lambaessa* ed. Vic. In titulis occurrit *Lambæsis* (semel *Lambesis*) *Lambæsem* et (ablat.) *Lambæse*. In Tab. Peut. et Itin. p. 32 et Julio Hon. *Lambese*, in Rav. p. 150, 13 *Lambresæ*. Augustin. adv. Donat. 6, 13 *Lambæse*, Cyprianus epist. 55 *Lambæsitana colonia*. Hodie *Lambèse*, apud indigenas *Tazzut* vel *Tazzulet*. De castris et civitate Lambæsi post alios uberrime egit Willmanns in C. I. p. 283-423. Legio Lambæsim deducta est regnante Hadriano post an. 123. Ab eo demum tempore vicus innotuit; deinde municipium et sæculo tertio colonia floruit usque ad tempus quo Constantinus Magnus sedem consularem a Lambæse Cirtam transtulit. Dehinc desolata jacuisse videtur. Nulla ejus in notitiis ecclesiasticis mentio. || — 2. λεγείων ed. pr.; τρίτη om. edd. Rom. Ulm.; σευαστή Δ, *augusta* (sic) Vic. Rom. Ulm. Legionis mentio om. in APV. || — 3. Θουβοῦτις] Θουβουτίς FLMNOΔΞ, Θούβουτις W ed. pr., Θουβουρτίς ΦΨ Arg., *Thuburgis* ed. Ulm. || — κθ' ∠''] κθ' ς'' ed. pr. || — κη' γ''] 29 1/3 ed. Vic. Oppidum 100 fere m. p. a Lambæsi meridiem versus collocatum non diversum esse videtur a Thabudeis Tabulæ Peutingerianæ. Sita hæc in via a Lambæsi per Gemellas (*Malili*) ad Badias (*Bades*) ducente. A Badiis occasum versus 23 m. p. distare dicitur; referendum igitur oppidum foret ad *Henchir Bardou*. Probabilius tamen ad hodiernum *Henchir Tuda* refertur, a *Bardou* 23 m. p. occasum versus distans, adeo ut statio hod. *Bardou* locum occupans in Tab. Peut. excidisse cum Willmannsio statuendum sit. Ceterum idem oppidum Θαβοῦτις nomine denuo ponitur in Libya Interiore (4, c. 6) sub 33° 22°. Ibidem etiam Capsam habes (34° 21° 30'), quæ est hod. *Gafsa* in Thubutis (*Tuda*) fere parallelo posita. || — 4. Βοῦλλα ῥηγία] Βουλλαρηγία X, Βουλλαρία vel Βουλλάρια cett., nisi quod Κουλλαρία F, *Bularia* ed. Vic., *Bularea* ed. Rom. Versum om. L. || — λα' ∠''] κη' γ'' ed. pr. Bulla regia stetit ubi nunc *Hammam Daradji*, uti docuit Tissotus in *Revue critique* 1880 *Mars*, qui ibi et theatri et thermarum rudera reperit. A Simithu boream ortumque versus secundum Tab. Corp. Inscr. 10 m. p. distat, quorum loco Itinerarium nonnisi 7 m. p. habet. Willmannsius oppidum quæsiverat in hod. *Bordj Ehelal*, quod a Simithu ruinis ortum versus est et Byzantini castelli ruinas habet. Cf. Plinius 5, 22: *liberum oppidum Bulla Regia*. Procopius B. Vand. 1, 25, p. 406, 10: ἐν πεδίῳ Βούλλης, ὅπερ εὐζώνῳ ἀνδρὶ τεσσάρων ἡμερῶν ὁδῷ Καρχηδόνος ἀπέχει, οὐ πολλῷ ἄποθεν τῶν Νουμιδίας ὁρίων. Cf. ib. p. 391, 10. 408, 4. « De presbytero nescio quo *fundi Armemanensis in campo Bullensi* scripsit Augustinus in epistola 65 ad Xanthippum; episcopos novimus an. 256 (*Bulla*, Βουλισμίου), an. 390. 411. 484 (*Bullensium regiorum*), an. 525 (*Vullensis?*), an. 649 (*Bulleriensis*). » WILLMANNS C. I. p. 157. || — 5. Σίκκα Οὐενερία] Σικκαουνερία BZ, *Siccaceneria* edd. Vic. Rom., Σικαουενδρία ΦΨ Arg., *Sicauendria* ed. Ulm.; κολωνία addidi ex X. || — λ' ∠''] λ' ς'' A ed. pr., 30 2/3 ed. Ulm. || — λ' ∠'' γ''] λ' ς'' ed. pr. — Σίκκα, *Sicca*, ap. Polyb. 1, 66, 10. 6, 67, 1, Sallust. Jug. 56, Vit. XXX tyrann. 29, Augustin. epist. 227, Victor Vit. persec. Vand. 2, 6 et 9, Hieronym. de vir. illustr. 79, Chronic. p. 191 ed. Schœne; *Sicca Veneria* in tit. Rhenano n. 1576 ed. Brambach., Tab. Peut., Itin.; *Veneria* simpliciter ap. Solin. 27. 5. Post coloniam eo deductam *colonia Cirta nova* in tit. n. 1648, *Cirta* simpliciter in Valer. Max. 2, 6, 15; *municipibus meis Cirtensibus Siccensibus* in tit. 1641. Plenum nomen in tit. n. 1632: *colonia Julia Veneria Cirta nova Julia*. Plinius 5, 22: *colonia Cirta Sittianorum cognomine, et alia intus* (sc. Cirta col.) *Sicca*. Episcopi *Siccenses* passim nominantur. Ceterum hanc Cirtam novam cum Cirta Julia confundens Ptolemæus falsas Vagæ et Laribus positiones assignavit. V. not. ad p. 643, 1. || — 6. Ἀσσ. κολωνία] sic X; κολ. om. cett. || — λ' ∠'' γ''] λς' γ'' ed. pr. || — λ' ∠''] λ' ς'' ed. pr., 30 1/3 ed. Vic. Hodie *Henchir Zanfour*, cui adjacet planities *Bhairt Essers* dicta. In titulo ejus loci (n. 1798): *colonia Julia Assuras*. Itin. p. 47 sqq.: *Assuras*; Tab. Peut.: *Assures*. Tit. n. 631 (in *Hr. Maktar*): *ædilis col. Assuribus*. Plinius 5, 29: *Absuritanum* (*Asurithanum*, *Azuritanum* v. l.) oppidum civium Romanorum. In Carthaginiensi Concilio sub Cypriano affuit confessor Victor *ab Assuras*. Porro Cyprianus epistolam scripsit *plebi apud Assuras consistenti*, notante Wesselingio ad Itin. p. 47. *Assuritani*, *Assuritana plebs*, *Assuritana civitas* apud Augustinum

Ναράγγαρα	λ′	λ′ ς″	Naraggara	30°	30° 10′
Θευέστη	λ′ ∟″	κθ′ ∟″δ″	Theveste	30° 30′	29° 45′
Θουνούσδα	λα′ γ″	λβ′	Thunusda	31° 20′	32°
Μάδουρος κολωνία	λβ′	λα′ ∟″	Madurus colonia	32°	31° 30′
Ἀμμαίδαρα	λβ′ ς″	λ′ ∟″	Ammædara	32° 10′	30° 30′

locis a Willmannsio p. 27 citatis. *Assuritani* episcopi in not. eccles.— Quæ est inter Siccam et Assures distantia in tabula Ptolemæi satis recte habet. ‖ — 1. Ναράγγαρα] Ναραγγάδα X. ‖ — λ′] λ′ ∟″ X, λς′ ed. pr. ‖ — λ′ ς″] λς′ ed. pr. Narraggara a Tagora (h. *Taura*) 20 m. (Itin. p. 41), a Thagaste (h. *Serk Aghus*) 25 m. (Itin. p. 44), a Sicca 30 (Itin. p. 41) vel 32 (Itin. p. 44; 12 m. corrupte in Tab. P.) m. p. distans probabiliter a viris doctis refertur ad hod. *Sidi Yusef* prope *Ksar Djaber*. Tituli ejus loci in C. I. p. 468. Oppidum in Siccæ parallelo positum sub 30° 30° 50′ collocandum erat. Commemorantur episcopi *Naraggaritani*. Notum oppidum ex Hannibalis historia. Polybius 15, 5, 14 : καὶ παραγενηθεὶς (Scipio) πρὸς πόλιν Μάργαρον (sic corrupte codd.) κατεστρατοπέδευσε, πρός τε τὰ ἄλλα τόπον εὐφυῆ καταλαβόμενος καὶ τὴν ὑδρείαν ἐντὸς βέλους ποιησάμενος. Livius 30, 29 : *Scipio haud procul Naraggara urbe, cum ad cetera loco opportuno, tum quod aquatio intra teli conjectum erat, consedit.* ‖ — 2. Θευέστη] Θεβέστη ΦΨ Arg., *Thebesca* ed. Ulm. ‖ — λ′ ∟″] λ′ ς″ A, λς′ ed. pr. ‖ — κθ′ ∟″ δ″] κθ′ ς″ δ″ A, κθ′ δ″ ed. pr., 29 1/4 ed. Ulm. — Thevesten (h. *Thebessa*) ante Ptolemæum nemo commemorat. *Colonia* dicitur in Itin. p. 27; ceteris Itinerarii locis simpliciter *Theveste* scribitur. In tit. n. 1862 (an. 293-305) : *amplissimæ civitatis Thevestinorum*; in tit. n. 1863 (Justiniani tempore) : *Theveste (civitas) a fundamentis ædificata est*. Julius Honorius p. 48 : *Theveste*; Anon. Cosmogr. p. 89 : *Thevestis*. — « Theveste sine dubio ipsum illud Libyæ velus caput fuit quod Ἑκατόμπυλος vocatur apud auctores Græcos (Diodor. 4, 18, 1), sub initium belli Punici primi a Carthaginiensibus Hannone duce captum (Diodor. 24, 10, 2. Polyb. 1, 73, 1). Cujus rei fidem facit Hieronymus in commentatione epistolæ Pauli ad Galatas c. 3 : *Constat orientis et Græciæ examina ad occidentis ultima pervenisse. Prætermitto Carthaginis conditores Tyrios et Agenoris urbem; prætermitto Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quæ civitas nunc Thebestis dicitur.* Apparet enim oppidum Africanum propter nominis similitudinem compositum esse cum Thebis Ægypti, quæ Ἑκατόμπυλοι vocantur ap. Homerum Il. 9, 383, itaque a Græcis Ἑκατόμπυλον vocatum esse et ipsum (Cf. Movers, *Die Phœnizier* 2, 2, p. 519). » Willmanns C. I. p. 215. Apud eumdem vide citerioris ævi de Theveste testimonia et viros doctos qui ruinas oppidi descripserunt, nec non (p. 965) vias Romanas in Thevesten coeuntes. A Carthagine Thevesten viam, ab Hadriano an. 123 stratam, fuisse 191,790 passuum docet titulus. n. 10114. In Ptolemæi tabula via directa foret circa 300 m. p., oppida vero in eo sita mirum in modum auctor disjecit, adeo ut ipse Itinerarium ob oculos habuisse nequeat. Ratio viæ hæc est : [Vid. p. 648.]

In Tabula Peutingeriana correxi errorem delineatoris. Scriptum ibi est :

Mutia XVI Orba VII Larabus
Altuburos XVI XVI Altessera X Assures.

Scribendum vero erat :

Mutia XVI Altuburos XVI Larabus
VII Orba XVI Altessera X Assures

adeo ut Orba (hod. *Bordj el Arbi*, a Mutia ortum versus sita) transferatur in viam quæ est a Mutia Assures. ‖ — 3. Θουνούσδα] Θουνοῦσδα ZΞ, Θούσνουδα C, Θούνουσδα ed. pr., *Thumisda* edd. Vic. Ulm. ‖ — λα′ γ″] de conj.; λα′ γο″ codd., nisi quod λ′ γο″ W. ‖ — λβ′] 29 1/2 1/4 ed. Vic. Cf. Plinius 5, 29 : *Thunusidense* oppidum civium Romanorum. Haud dubie est *Tuniza* Tabulæ Peut. et Itinerarii. Vid. not. ad pag. 617. ‖ — 4. Μάδουρος] Debebat Μάδαυρος vel (τὰ) Μάδαυρα; hod. *Mdaurusch*; κολωνία additum ex X; *colonia* vocatur etiam in titulo loci n. 4672. Patria fuit Apuleji. V. Metam. 11, 27, de dogm. Platon. 1, 5, Apolog. 24, ubi patriam suam dicit *sitam Numidiæ et Gætuliæ in ipso confinio*. Sæpius oppidum (*Madaura*, plur.) commemoratur apud Augustinum. Cf. Iulius Honor. p. 48 (*Madauris*), Anon. Cosm. p. 89 (*Madauros*); in not. Eccles. *Madaurenses* episcopi Numidiæ. Apud Plinium 5, 30 habes *Materense* oppidum liberum; *Madaurense* ibi scripsit Barbarus, vix recte, quoniam *Matharensis* episcopus Numidiæ notus est, quem in hod. *Mater* (a Sisara palude austrum versus) sedem habuisse nonnulli crediderunt, quamvis hoc aperte Africæ proconsulari attribuendum sit, ut recte monet Willmanns. — Haud longe a Madauro meridiem versus ad caput fluvii *Bou Sessai* in rupe legitur titulus (n. 4876) fines indicans : *inter Madaurenses et ... vianvo...* ‖ — 5. Ἀμμαίδαρα] Ἀμμαιδάρα ΦΨ

Θαμουγάδα κολωνία λβʹ κθʹ ∠ʹδʹʹ | Thamugada colonia 32° 29° 45ʹ

Itinerar. p. 45.	Tabula Peutingeriana.		Itinerar. p. 25.	Ptolemæus.
Carthagine.	Carthagine.		Carthagine.	Καρχηδών. 34° 50ʹ 32° 40ʹ
Pertusa. 14	Ad Pertusa. 14			
	Ad Mercurium. 4 18			
Unuca. 7 21	Inuca. (Rækba). 2 20		Unuca 22	
Sicilibba. 13 34	Sicilibba (el Alouenin). 13 33		Sicilibra. 7 29	
	Thurris (el Djemel). 5 38	Thurris. 38		Τόβρος. ? 34° 30° 30ʹ
	Chisiduo (Krich el Oued). 4 42	Vallis (Sidi Median). 6 44	Vallis. 15 44	
Membressa. 17 51	Membrissa (Mzez el Bab). 8 50	Ad Atticille (Gubellat). 10 54		
	Tichilla (Testour). 16 66	Choreva (Dermulia). 10 64	Coreba. 20 64	Τιχελία. 34° 40ʹ 29° Κεροφαῖοι.
		Aquis (Bagla). 8 72		Ὕδατα θερμά. 33° 40ʹ 28° 15ʹ
	Thignica (Ain Tunga). 12 78	Thignica. 6 78		Τιμίχα. 34° 50ʹ 27° 40ʹ
	Aglia (Ain Edja). 6 84			Δαβία. 33° 29° 45ʹ
Musti. 35 86 [leg. 40 91]	Mubsi (Mest). 7 91		Musti. 28 92	Μοῦστι. 33° 40ʹ 27° 30ʹ
	Thacia (Bedji). 7 98			Θασία. 33° 27° 40ʹ
	Drusillana. 7 105			
	Larabus (Lorbus). 12 117		Laribus. (l. 25) 30 117	Λάρης. 27° 30ʹ 30° 40ʹ
	Altuburos (Medeina). 16 133		Alticurus. 16 133	
	Mutia (Furna). 16 149			
	Admedera (Haidre). 16 165		Admedera. 32 165	Ἀμμαίδαρα. 32° 10ʹ 30° 30ʹ
	Ad Mercurium. 14 179			
	Theveste (Tebessa). 11 190		Theveste. 25 190	Θεουέστη. 30° 30ʹ 29° 45ʹ

Arg., Ἀμμέδαρα CPRVW. ‖ — λʹ ∠ʹʹ] λʹ ςʹʹ A, λςʹ ed. pr. Hodie *Haidra* sive *Hidra*. Fort. excidit mentio coloniæ. Nam Flaviis imperantibus coloniam eo deductam esse prodit titulus n. 308, in quo nominatur *Colonia Flavia Augusta emerita Ammædara*. Cf. titulus Calamensis n. 5352, in quo : *flamini perpetuo Ammædarensium, præfecto gentis Musulamiorum*. Itin. p. 27, 5 : *Admedera colonia*. Hyginus de limit. const. p. 180 ed. Lachmann.: *Quibusdam coloniis postea constitutis, sicut in Africa Admederæ, decimanus maximus et kardo a civitate oriuntur et per quatuor portas in morem castrorum ut viæ amplissimæ limitibus diriguntur*. Tab. Peut., Julius Honor. p. 48, An. Cosm. p. 89, Act. Concil. an. 258 (ἀπὸ Ἀμμεδάρων), Orosius 7, 36 (*Metridera* corrupte), Procopius de ædif. 6, 6 (Αὐμετέρα corrupte) ‖ — 1. Θαμουγάδα] de conj.; Θανουτάδα codd. plurimi, Θανατάδα X, Θανοντάδα ed. pr., Θανατούδα ΦΨ Arg. Ulm., Θανουτάτον PVW. — κολωνία additum ex X. ‖ — κθʹ ∠ʹ δʹʹ] κθʹ δʹʹ ed. pr. Plenum coloniæ nomen *Colonia Ulpia Marciana Trajana Thamugadi*. V. C. Inscrip. 50 et 883 sqq.

Γαζαγούπαλα	λα' ς''	λ' ς''
Σέδνη	λα' γο''	κη' Ŀ'' δ''

8. Μεταξὺ δὲ Θαβράκης πόλεως καὶ Βαγράδα ποταμοῦ

Κανώπισι	λβ' δ''	λβ' Ŀ''
Μελιτίδα	λβ' γο''	λβ' Ŀ''
Οὔζαν	λγ' δ''	λβ' γ''
Θίσικα	λγ' δ''	λβ'

Gazagupala	31° 10'	30° 10'
Sedne	31° 40'	28° 45'

8. Inter Thabracam oppidum et Bragadam fluvium

Canopisi	32° 15'	32° 30'
Melitida	32° 40'	32° 30'
Uzan	33° 15'	32° 20'
Thisica	33° 15'	32°

In Tab. Peut.: *Thamugadi*, in Itin. p. 35 *Tamugadi*. Augustin. ep. 204 : *apud Thumugadem*; idem in psal. 21, 2, 16 : *Thumugade*. Episcopus an. 258 *a Thamugadi*, an. 411 *Tamogadensis*, an. 320 *Thamugadiensis*, an. 484 *Thamogaziensis*. — « *Thamugadi* est lib. 2 Cod. Theod. de honorariis codicillis. Passio S. Mammarii in Analectis Joannis Mabillonii p. 178 : *Tamugadi*. » Wesseling. Procopius B. Vand. 2, 13 p. 466 : καὶ πόλιν Ταμούγαδιν, ἣ πρὸς τῷ ὄρει (τῷ Αὐρασίῳ) ἐν ἀρχῇ τοῦ πεδίου πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον πολυάνθρωπος οὖσα ᾤκητο, ἔρημον ἀνθρώπων οἱ Μαυρούσιοι ποιησάμενοι ἐς ἔδαφος καθεῖλον. Ibid. 2, 19 p. 495 codices : τὰ ἀμφὶ πόλιν Ταμουγάδην πεδία. Tamugadi (hod. *Timgad*) a Lambæse 14 m. (150 m. Ptol.) distat, ut recte notatur in Itin. p. 34. Pro his in Tab. Peut. habes 18 (leg. 8) + 5. In Ptol. pro λβ' long. ponendum erat λ' δ''. ‖ — 1. Γαζαγούπαλα] sic X (deb. Γαζαύπαλα vel Γαζαύφαλα), Ζαγακούπαδα C, Ζαγακούποδα ed. pr., Γαζακούπαδα cett., *Gazacapada* ed. Ulm. Vid. not. p. 645, 4. ‖ — λα' ς''] λα' Ŀ'' XRVW. ‖ — λ' ς''] de conj., λζ' ς'' ed. pr., κθ' δ'' cett. ‖ — 2. Σέδνη] sic X, Γέθνη FNT, Γέδνα, *Gedna*, edd. Arg. Vic. Rom. Ulm., Γέδνη cett. ‖ — κη' Ŀ'' δ''] λ' Ŀ'' δ'' A, κη' δ'' ed. pr., 29 1/2 1/4 ed. Arg. Sedne vel Gedne ignotum oppidum. Fort. erat *Cedi* vel *Cedia*, quod opp. inter Thevestem et Thamugadi ad *Henchir Argub el Mekhtalia* et *Henchir Sefel Delaa* stetit, quoniam in titulis horum locorum *Cedienses piscatores* (n. 2309) et *respublica Cediensium* (n. 10727) et in actis eccles. an. 258 episcopus *a Cedias*, an. 411 *Cediensis* nominantur. ‖ — 3. Θαβράκης] Θάμβραχος L, Θάβραχος cett.; em. Grashof.; *inter autem Thabracam* edd. Vic. Ulm.; *inter autem Thabraca* ed. Rom. ‖ — Βαγράδα] Βηαγράδα ΦΨ Arg., Γαβράδα X. ‖ — 5. Κανώπισι] Κανώπησι ΦΨ Arg., *Canopesi* ed. Ulm., Κανωπίσσαι CEPRW, Κανώπισσα V, Κανώπισθαι BZ, *Canopistæ* ed. Vic. Versum om. SXΩ, sed in Ω ad inferiorem paginæ marginem adscribitur. ‖ — λβ' Ŀ''] λβ' ς'' ed. pr. — Cf. Plinius 5, 30 : *Canopitanum* oppidum liberum. In Collat. Carthag. episcopus *Caniopitanorum*. Oppidum Ptolemæus haud longe ab Hippone Diarrhyto collocat. Nunc ab eo 6 fere m. p. occasum versus exstat *Henchir Bou-Chater* sive *Zaounia Sidi Mansour-ed-Daouadi*, ubi reperti sunt duo tituli, quorum alter n. 1211 :

Mulhambal Balit-
honis Labreco
..... hisitanus

in altero, n. 1215, nomen truncatum ..... *hisitani* legitur. Nescio an supplendum sit [*Canop*]*hisitanus*. ‖ — 6. Μελιτίδα] sic ב, Μέλτιδα codd. plurimi, Μελδείτα ed. pr., Μεντίδα BEZ. Versum om. ed. Ulm. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ'' ed. pr. ‖ — λβ' Ŀ''] sic ABDEZ edd. Vic. Rom. Lugd., λα' Ŀ'' cett. Cf. Plinius 5, 3V : *Melizitanum* oppidum liberum. Oppidum ab Utica c. 40 m. p. abest, sec. Ptol. tabulam. Nunc c. 35 m. p. ab Utica austrum versus ad *Milianam* fluvium locus est qui a sepulcro quodam *Sidi Nassar Bergu* vocatur. In reperto ibi titulo n. 885 (Septimii Severi tempore scripto) legitur : *ex decreto paganorum pagi Mercurialis veteranorum Medelitanorum*. Idem locus num in Ptolemæo indicetur et pro Μελιτίδα dicendum fuisset Μεδελίτα, tu videas. ‖ — 7. Οὔζαν] Οὐζάν DFLMΔΞΦΨ, Οὐζᾶν S, Οὐζανόν A, Θουζαν X, *Uzanum* ed. Ulm. ‖ — λγ' δ''] 32 1/4 ed. Vic. ‖ — λβ' γ''] sic BELZΦ¹Ψ Arg., λβ' Ŀ'' Φ² edd. Vic. Rom. Ulm., λβ' ς'' ed. pr., λα' γ'' cett. — Uzan haud longe a Tinisa oræ maritimæ ponitur. Nunc ibi est *el Alia*, veteris oppidi locum obtinens. In titulo olim ibi reperto n. 1204 Ximenez legit : *cur. reipublicæ splendidissimæ Cotuzæ sacræ*. Ad hæc Willmanns : p. 152 : « Mihi Catuzæ nomen valde dubium est malimque legere *co(l)*. *l (tik)æ*. Certe Cotuzæ nomen præterea nusquam reperitur, territorium autem Uticense hucusque pertinuisse admodum probabile est. » Ego leniori manu scripserim : *Col. Uzæ*. Porro apud Ptolemæum pro ΟὔζαΝ legendum fuerit ΟὔζαΛΙ, quæ frequens est nominum terminatio. Idem vero oppidum et Οὔζα et Οὔζαλι dici poterat. In Notit. episc. an. 484 nominantur episcopi *Hippozaritanus*, *Gunelensis*, **Uzalensis* seu *Uzaliensis*, *Membrositanus* ‖ — 8. Θίσικα] Θισικά F, Θισίκα LMOSΔΞΩב, *Tisica* ed. Vic. ‖ — λγ' δ''] λγ' γ'' ed. pr. ‖ — λβ'] λα' γ'' L, Thisica Ptolemæi ab Utica

Κίπιπα	λδ'	λα' ∠''δ''	Cipipa	34°	31° 45'
Θευδαλί	λγ' γ''	λα' γο''	Theudali	33° 20'	31° 40'
Ἀουίττα	λγ' ∠''	λα' ∠''	Avitta	33° 30'	31 30'
Τόβρος	λδ'	λ' ∠''	Tobrus	34°	30' 30'
Σιλίκα	λδ' ∠''	λ' γ''	Silica	34° 30'	30° 20'
Τοῦκκα	λδ'	κθ' ∠''γ''	Tucca	34°	29° 50'
Δαβία	λγ'	κθ' ∠''δ''	*Agbia*	33°	29° 45'
Βενδήνα	λδ' ∠''	κθ' γ''	Bendena	34° 30'	29° 20'
Οὐαζούα	λγ' γ''	κθ' ϛ''	Vazua	33° 20'	29° 10'

c. 53 m. p. meridiem versus distat. Ab eadem urbe in nostris tabulis c. 60 m. p. abest *Henchir Biska*, i. e. *Colonia Bisca Lucana* tituli n. 1357, *Bisca* in tabula Peut. 18 m. p. (14 m. in nostris tabulis, 30 sec. Ptol.) ab Avitta (*Henchir bou Ftis*) distans. Proclivis igitur conjectura est pro Θίσικα scribendum esse βίσικα facili literarum θ et β permutatione. Quod apud Plinium 4, 30 inter oppida libera recensetur *Tiphicense* (sic optimi codd., *Tisicense* var. l.) ad *Tibicam*, de qua v. p. 645, 1, fortasse referendum est. ‖ — 1. Κίπιπα] Κίπιτα W. Κιτσίπα X. ‖ — λα' ∠'' δ''] λα' ∠'' X. Ignotum oppidum, si recte nomen habet; sin minus, *Cipipa*, in eadem regione posita in qua Avitta et Theudali collocantur, est *Cicisa* Tabulæ Peuting., *Cigisa* Itin. p. 44, *Cesinca* G. Rav. p. 142, 13, inter Carthaginem et Thuburbo minus (*Teburba*) media, ab utraque 18 m. p. distans. Ni fallor, huc pertinet *Gicipensis majoris* episcopus in not. episc. an. 484. ‖ — 2. Θευδαλί] sic ΦΨ Arg., *Theudali* edd. Rom. Ulm., Lugd., Θευδάλη ed. pr., Θευδάλα BEZ ed. Vic., Θευδαλεία, A, Θευδαλεί vel Θευδαλεῖ cett. ‖ — λγ' γ''] λγ' X. ‖ — λα' γο'] λα' γ'' ed. pr., 32 2/3 ed. Ulm. Plinius 5, 23: *cui* (Hipponi Diarrhyto) *finitimum Theudalis immune oppidum, longius a litore*. Situs incertus. Ad hod. *Tinja*, quæ est inter Hipponensem et Sisaram lacum Theudalim dubitanter refert Nau de Champlouis. ‖ — 3. λα' ∠''] sic secundum ordinem Wilbergius; λα' γ'' X ed. pr., λδ' ∠'' BEZ, λ' ∠'' AMNOPRSVWΔΩΞ, λ' δ'' DFLΦΨ edd. Arg. Vic. Rom. Ulm. Duo ejus nominis oppida fuisse videntur. Alterum fuit ubi nunc est *Henchir bou Ftis*, cujus loci in titulo n. 797 legitur *civitas Avittensis Bibba*, in n. 801 (*Avit*)*ta Bibba*. Inter Bisicam (*Biska*) et Thuburbo majus (*Henchir Kosbat*) media ab utroque oppido c. 13 m. p. distabat. Turbata est distantiarum ratio in Tabula Peuting., ubi: *Aquis X Bicca XVIII Avitta V Tuburbo Majus*. Alterum oppidum *municipium Ælium Avitta* nominatur in lapide 12 pedes longo, qui adhibitus est ad construendum Bagradæ fluvii pontem, 23 m. p. ab Utica, 3 m. p. a Thuburbo minore dissitum. Avitta igitur in vicinia alicubi stetisse videtur, quum lapidem istum ingentem ex Avitta-Bibba, 35 m. p. distante, huc translatum esse haud credideris. Idem vero oppidum, utpote Theudali vicinum, Ptolemæus quoque indicasse videtur. ‖ — 4. Τόβρος] Τόκρος FN, *Thobros* ed. Ulm. ‖ — λ' ∠''] λα' X, λα' δ'' ed. pr. ‖ — Ni fallor, *Tobrus* est *Thurris* Tab. Peutingerianæ (*Tyris* in G. Rav. p. 146, 3), 38 m. p. a Carthagine, hodie, sec. Tissotum, *Henchir el Djemel*, 3 m. p. a *Kasr el Tir* distans haud longe a Bagrada fluvio *ortum* versus. ‖ — 5. Σιλίκα] sic X, Αἰλίκα A, Εὔλικα Z, Εἰλίκα cett. ‖ — λδ' ∠''] λδ' ϛ'' ed. pr. ‖ — λ' γ''] λβ' γ'' ed. pr., λ' ∠'' X, qui numerus in plurimis codd. adscribitur oppido antecedenti, in X vero huc transpositus est. Similiter in sqq. usque ad p. 651, 5 latitudinis gradus in X loco suo moti sunt. — Silica nomen redit inter Libyæ Interioris oppida quæ sint περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Βαγράδου ποταμοῦ (c. 6). Aliunde non notum oppidum. Quum inter Tobrum et Thuburbo majus (*Kosbat*) ponatur, fortasse est *Sicilibba* Tab. Peut. et Itin. p. 45, *Siciliba* in G. Rav. p. 146, 2 (Cf. *Sicilibensis* episcopus.), a Thurri 5 m. p. a Tuburbo majori 28 m. p. distans. ‖ — 6. Τοῦκκα] Τούκκα v. lect., *Tuca* ed. Vic. ‖ — κθ' ∠'' γ''] κθ' ∠'' δ'' L; λ' γ'' X ed. pr. Hodie *Dugga*. Vide not. ad p. 644, 6. ‖ — 7. Δαβία] Δάβια ΑΦΨ Arg. ‖ — κθ' λ' δ''] κθ' ϛ'' δ'' A, κθ' ϛ'' ed. pr., κθ' ∠'' γ'' X. Pro Δαβία dicendum erat Ἀγβία; hod. *Ain Edja*. Inter titulos loci, quos vide in C. Inscr. p. 189, unus est (n. 1550) in quo nominatur *respublica municipi Agbiensium*. In Tab. Peut. corrupte *Aobia*, in G. Rav. p. 151, 13 *Adciam*. « In actis quoque conciliorum nomen videtur corruptum esse, ut ad hanc civitatem pertineant in concilio Carthaginiensium ante an. 258 a Cypriano habito episcopus *ab Aggya* (sive *Aggiva*), ἀπὸ Οὐγβᾶς, et episcopus *Agensis*, qui epistolæ synodicæ patrum provinciæ proconsularis subscripsit in concilio Lateranensi an. 649. » WILLMANNS C. I. p. 189. ‖ — 8. Βενδήνα] sic FNXΩ, Βενδῆνα S, Βένδηνα ed. pr., Βήνδηνα ΦΨ Arg., Βενδίνα cett. Ignota. *Benceunensis* inter episcopos provinciæ proconsularis. ‖ — λδ' ∠''] λδ' ϛ'' A, ed. pr. ‖ — κθ' γ''] κθ' δ'' ed. pr., κθ' ∠'' δ'' X. ‖ — 9. Οὐαζούα] Οὐάζουα ed. pr., Οὐαζοῦα DSΞΩ. ‖ — κθ' ϛ''] κθ' γ'' X ed. pr. ‖ — Oppidum

Νῆνσα	λδ' ς''	κθ' ς''	Nensa	34° 10'	29° 10'
Ὕδατα Θερμά	λγ' γο''	κη' δ''	Aquæ Calidæ	33° 40'	28° 15'
Ζίγιρα	λγ' ς''	κζ' L''γ''	Zigira	33° 10'	27° 50'
Θασία	λγ'	κζ' L''δ''	Thasia	33°	27° 45'
Θούνουβα	λγ' γ''	κζ' L''	Thunuba	33° 20'	27° 30'
Μοῦστι	λγ' γο''	κζ' L''	Musti	33° 40'	27° 30'
Θεμισούα	λδ' γο''	κη' γο''	Themisua	34° 40'	28° 40'
Ζάμα μείζων	λδ' γ''	κη'	Zama maior	34° 20'	28°

a Tamugada 80 fere m. p. versus ortum hibernum positum in ea regione quæri potest ubi nunc est *Ain Zui*, qui locus in via romana Thevestem ducente situs in tit. n. 10718 p. 949 vocatur *statio Vazitana*, in alio titulo *numerus Vazanitanorum*. || — 1. Νῆνσα] Νήνσα ed. pr., Νένσα A. Ignota. || — λδ' ς'] λδ' P, λδ' γ'' ed. pr. || — κθ' ς''] sic X ed. pr., κη L'' δ'' cett. Cf. not. p. 655, 1. || — 2. Ὕδατα Θερμά] Aquæ inter Ticeliæ et Timicæ parallelos positæ sunt aquæ inter Tichillam et Thignicam commemoratæ in Tab. Peuting. Cf. not. ad 653, 1. || — κη' δ''] κη' L'' δ'' X. || — 3. Ζίγιρα] Ζίγειρα ed. pr., Ζείγειρα X, Ζίγιπα Ξ, *Sigira* ed. Ulm. || — κζ L'' γ''] κη L'' γ' ADΞ ed. Lugd., κη' L'' δ' FN, κη δ'' X ed. pr. Zigira hod. *Zegera* sec. Ximenez in Diario 1, fol. 100, ex quo in C. I. p. 173 enotantur hæc : « ruinas de la Zigira de Ptolemeo, que hoy los Moros llaman Zegera (à una legua de Pizado), circundada de murallas y por su posicion inaccessible. » *Zegera* illa, quæ inter Thignicam (*Ain Tunga*) et Agbiam (*Ain Edja*) quærenda est, in meis tabulis non apparet. || — 4. Θασία] Θάσια ed. Arg., Θάσεια X. || — κζ L'' δ''] κζ' L'' γ'' X, κζ' ς'' ed. pr.; *Thacia* Tab. Peut. (*Catia* G. Rav. p. 151, 13) 7 m. p. a Musti (*Mest*), hodie *Henchir Bedji* prope *Sidi Mesaud*. In actis concilii Carth. an. 525 episcopus *Tacia Montanæ*, in epist. patrum prov. procons. an. 649 *Tatiamontensis*, in concilio Carth. an. 348 *Taccanensis*, in concilio Cabarsussitano an. 393 codices *Tiacensis*, *Tatienensis*, *Titianensis*, notante Willmannsio in C. I. p. 196. || — 5. Θούνουβα] Θουνοῦβα Φ, Θρούνουβα ed. pr., *Thunuba*, Θουροῦβα, Arg., *Tunuba* edd. Vic. Ulm., *Thanuba* ed. Rom. || — λγ' γ''] λγ' γο'' BEXZΦΨ Arg. || — κζ' L''] κζ' δ'' ed. pr., κζ' L'' δ'' X. — Thunuba ignota. Fortasse Θούβουνα; certe *Tubiniensis* episcopus in Numidia commemoratur. || — 6. Μοῦστι] sic X, Μούστα A, Μούσση ed. pr., Μούστη cett. || — λγ' γο''] λγ' γ'' X, λδ' Φ². || κζ' L''] κη' ς'' ed. pr. Hodie *Mest* sive *Sidi Abd-er-Rebbou*, cui adjacet *Hr Ain Gaeliaen* necropolis. In titulo loci n. 1577 *Mustitani*, in n. 1579 *Mustecenses*. Augustinus de baptism. contr. Donat. 5, 5, 6 : *Mustitana et Assuritana plebs*, contr. epist. Parm. 3, 6 : *Mustitani et Assuritani*, contr. litt. Petil. 1 55 : *Mustitana et Assuritana civitas*. In actis eccl. *Mustitanus* episcopus prov. proconsularis, et alius Numidiæ. (Aliam Mustin Ptolemæus habet p. 659, 14). Vibius Seq. de fluv.: *Bagrada Africæ juxta oppidum Musti* (*Mest* non ad ipsum Bagradam situm est, sed ad hod. *Oued Khaled* qui in Bagradam influit). Itin. p. 25. 41. 45. 49. 51 : *Musti*; Tab. Peut *Mubsi*, Geogr. Rav. p. 151, 30 *Mistin*. A Laribus distat 26 m. (T. P.; minus recte 30 m. p. sec. It. p. 25), a Sicca 32 (It. p. 41) vel 34 m. (It. p. 45); ab Assuris 20 (It. p. 51) vel 30 (It. p. 49) abesse dicitur, abest vero 25 m. p. || — 7. Θεμισούα] Θεμισοῦα DMOSWΔ, Θεμισσούα ed. pr., Θεμίσκα Φ Arg. ed. Ulm., Θεμείσκα Ψ, Θεμισυρα X. Ignota. || — λδ' γο''] λδ' γ'' F. || — 8. Ζάμα μείζων] sic BEZ, *Zama major* ed. Vic., Ζαμακίζων ΦΨ Arg., *Samacizon* ed. Ulm., Ζαμακιζώ F, Ζαμακιζῶν N, Ζαμαμιζών cett. || — λδ' γ''] λδ' L'' γ'' O. || — *Zama regia* sec. Tabulam Peutingerianam ab Assuribus (*Zanfour*) 10 m. p. distat in via quæ versus ortum hibernum est ad Aquas regias (*Hammam Truzza* et *Henchir Babouchа*). Polybius 15, 5, 3 : κατεστρατοπέδευσε (Hannibal) περὶ Ζάμαν· αὕτη δ' ἐστὶ πόλις ἀπέχουσα Καρχηδόνος ὡς πρὸς τὰς δύσεις (potius austrum versus) ὁδὸν ἡμερῶν πέντε. Livius 30, 29 : *Zama quinque dierum iter ab Carthagine abest*. Hæc recte habent. A Carthagine ad Lares Assuribus vicinas in via Romana 117 m. p. numerari supra p. 648 vidimus. In eandem regionem ab Aquis calidis austrum versus sunt c. 40 m. p., quot etiam Ptolemæus habet, qui eo peccat quod Zamam ab Aquis illis versus ortum hibernum collocat. — Sallustius Jug. 56 : *Arcem regni nomine Zamam statuit oppugnare* (*Metellus*). 57 : *Marius ad Zamam pervenit. Id oppidum in campo situm, magis opere quam natura munitum, nullius rei idoneæ egens, armis virisque opulentum*. Vitruvius 8, 3, 24 : *Zama est civitas Afrorum, cujus mœnia Juba duplici muro sepsit, ibique regiam domum sibi constituit*. Auct. belli Afr. 91 de Juba rege : *in regnum pervenit atque ad oppidum Zamam, ubi ipse domicilium, conjuges liberosque habebat, quo ex cuncto*

regno omnem pecuniam carissimasque res comportaverat, quodque inito bello operibus maximis muniverat, accedit. Dio Cass. 48, 23 de Tito Sextio : Ζάμην δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἀντέχουσαν λιμῷ κατεστρέψατο. Strabo 17, 3, 9 : κατέσπασται δὲ καὶ Ζάμα τὸ τούτου (Jubæ) βασίλειον ὑπὸ Ῥωμαίων. Idem 17, 3, 12 : συνηφανίσθησαν δὲ τοῖς ἡγεμόσι καὶ αἱ πόλεις... Ζάμα καὶ Ζίγχα (*Seggo?* Tab. Peut., 25 m. p. a Zama). Plinius 31, 15 : *Varro tradit fontem esse ... Zamæ in Africa ex quo canoræ voces (fiant).* Idem 5, 30 novit *Zamense* oppidum liberum. Postea colonia facta est, quæ nominatur in tabula patronatus an. 322 (Inscr. Neapol. n. 6793) *colonia Ælia Hadriana Augusta Zama regia.* Quod situm oppidi attinet, ab Hadrumeto ad Zamam via directa in tabula Ptolemæi est circiter 300 m. p., revera autem ad Assures Zamæ propinquas nonnisi 100 m. p. computantur. Errorem istum ex vetere tabula repetendum jam habes apud Cornelium Nepotem Hann. 23 : *Hannibal pulsus (incredibile dictu) biduo et duabus noctibus Adrumetum pervenit, quod abest a Zama circiter millia passuum trecenta.* Cf. Appianus Pun. 47 : σταδίους ἀνύσας ἐς τρισχιλίους δύο νυξί τε καὶ ἡμέραις. Celerum quonam potissimum loco Zama regia steterit nondum liquet. Josephus Partsch (*Africæ veteris itineraria. Vratislaviæ* 1874, p. 69) Zamam in Magnis campis qui nunc *Sra Vartan* vocantur, a *Zanfour* 10 m. p. meridiem versus in regione parum explorata quærendam esse censet. Willmanns in C. Inscr. p. 210 Zamam refert ad hod. *Lehs*, quod in tabula Corp. Inscr. a *Zanfour* c. 5 m. p. versus ortum hibernum distat. « Vicum, ait, hodie *Lehs* appellatum mihi antiquam esse Zamam Regiam dixi supra p. 89, motus, præterquam quod mensuræ viæ Assuribus Aquas Regias ducentis in Tabula Peutingeri relatæ ad hunc locum fere quadrant, etiam eo quod maximam ibi in montibus meridiem versus ab oppido sitis necropolim Numidicam repperi, similem iis quæ in viciniis Cirtæ, Sigus et Calamam versus visuntur, et fontem uberem, hodie quoque apud incolas illius regionis celebrem et fortasse a Pliniano illo (31, 15) non diversum. Sita autem erat urbs in imis montibus hodie *Achmæda Uled Ayar* dictis, in parte meridionali planitiei *Essers*, in regione præ ceteris regni Tunetani amœna et fertili. » Vulgo Zama esse credebatur hodiernus *Djama* locus, quem Lapieus (Itin. p. 296) 10 m. p. ab Assuribus ortum versus esse statuit, dum in Guerini et Pelissieri tabulis 15 m. p. distantia est. In Corporis Insc. tabula nulla ejus loci mentio fit, adeo ut temere in recentiores tabulas illatus esse credi possit. Ut ut sit, Zamam sitam fuisse ubi *Djama* notatur, suadet Itinerarium Tabulæ Peutingerianæ :

Assuras		
Zamareigia.	10	m.
Seggo....	20	
Avula....	10	
Autipsidam.	7	
Uzappa...	6	
Manange..	6	
Aggar....	7	
Aquas Regias	14	
	80	

Ex his Aquas Regias esse hod. *Hammam Truzza* et *Henchir Babouchu* satis constabat ; nuper vero etiam Uzappæ situs innotuit nam titulus in quo *civitas Uzappa* legitur, repertus est in *Ksour Abd el Malek* (*Zawiet Sidi bou Abdelmalek* in tab. Corp. Inscr.), a *Maktar* 18 m. p. ortum versus, 23 m. p. via directa (27 m. Tab. Peut.) ab Aquis Regiis boream et occasum versus (V. *Revue critique* 1883, p. 358). Haud recte igitur hic situs Avulæ attribuitur in tabula Corp. Inscr. Ab Uzappa autem ad Assures, quum via directa sit c. 32 m. p., Tabula Peut. 53 m. p. exhibet. Itaque aut corrupti sunt numeri aut via non erat directa. Hoc ego malim. Ab Uzappa via fuerit boream versus per pontem antiquum (quo 3 m. p. ab Uzappa trajicitur *Djelf* fl.) usque ad *Seudcha* prope *Oued Rouba*, quæ esse videtur *Seggo* tabulæ Peut.; inde occasum versus usque ad *Djama* in Pelissieri tabula sunt fere 18 m. p., quibus in T. P. respondent 20 m. p. inter Seggo et Zamam. — Celerum duas fuisse Zamas e Ptolemæo colligitur. Altera ubinam fuerit titulus docet, de quo hæc legi in *Revue critique*, 1883, *Avril*, p. 299 : « M. L. de Belenet envoie (à l'académie des inscr.) la photographie d'une inscription latine découverte par lui et un de ses collègues, M. de Sailly, le 26 Janvier dernier... Cette inscription a été trouvée à Sidi-Amor-Djedidi, au sud-est et à 60 (?) kilomètres environ du Kef (Sicca Veneria), au nord-ouest et non loin de *Kairouan*. » Locum illum in tabulis non invenio. Quodsi non longe aberat a *Kairouan*, non potest fuisse 60 chiliometris a *Kef*, quippe quod a *Kairouan* via directa 130 chiliometra distat. Verba tituli : *Plutoni regi magno sacrum. C. Egnatius Saturninus Præsutius Cornelianus, flamen perpetuus Divi Severi Augusti, q(uæstor), præfectus juridicundo, duovir quinquennalis coloniæ Zamensis ; q...... rem flamonii, ampliata sestertium III millibus taxatione, statuas duas posuit et epulum dedit, item dedicavit d(ecreto) d(ecurionum).* — Hæc igitur Zama quæ Severi imp. tempore et ipsa colonia erat, ab Aquis Regiis (*Hr. Babouchu*) versus ortum æstivum in parallelo Ussaleti (*Dj. Oussalet*) montis, inter hunc et *Kairouan* oppidum alicubi stetisse videtur. Ptolemæus vero suam Zamam ab Aquis calidis non austrum versus, uti debebat, sed versus ortum hibernum ponit in eodem parallelo (28°), in quo Us-

Τίμικα	λδ′ ∟″γ″	κζ′ γο″
Τουκουβίς	λε′ ∟″	κη′ ς″

9. Μεταξὺ δὲ Βαγράδα ποταμοῦ καὶ Τρίτωνος ποταμοῦ ὑπὸ μὲν Καρχηδόνα

Μαξοῦλα παλαιά	λδ′ ς″	λβ′ ∟″
Οὐῶλ	λδ′ ∟″δ″	λβ′ ∟″
Θίμισα	λε′	λβ′ ς″
Κοίιννα κολωνία	λε′ ∟″	λα′ ∟″

Thignica	34° 50′	27° 40′
Tucaboris	35° 30′	28° 10′

9. Inter Bagradam fluvium et Tritonem fluvium infra Carthaginem

Maxula vetus	34° 10′	32° 30′
Vol	34° 45′	32° 30′
Thimi*da*	35°	32° 10′
Cuinna	35° 30′	3;° 30′

saleti montis terminus borealis collocatur (p. 635). Hinc suspicio nascitur perversas rationes, quibus tabula laborat, ex male mixtis duabus Aquis Zamisque deducendas esse. Ptolemæi Aquæ calidæ (p. 651 2) quatenus in eadem regione ponuntur in qua Ticelia. Timicæ, Musti, Thasia, aperte sunt Aquæ, quas Tabula Peut. in via Carthagine Thevestem habet. Omnes autem hæ viæ stationes de vera sua sede mirum quantum austrum versus ejiciuntur. A Tobro s. Thurri ad Aquas quum sint 34 m. p., Ptolemæus præbet 140 m. p., quæ fere exæquant viæ longitudinem quæ sec. Tab. Peut. est a Thurri ad Assuras austrum versus et hinc versus ortum austrumque ad Aquas Regias. ‖ — 1. Τίμικα] sic LΦΨ Arg., Τιμίκα cett. — Eadem est quæ in Tab. Peut. rectius vocatur *Thignica*, ab Aquis 6 m., a Musti 13 m. p. distans. Hodie *Ain Tunga*. In tit. n. 1413[c] *civitas Tignicensis*, in tit. n. 1419 *utraque pars civitatis Thignicensis*; in n. 1406 : *municipium Septimium Aurelium Antoninianum Herculeum frugiferum Tignica*. In coll. Carth. an. 411 episcopus *Tignicensis*. Splendidæ supersunt ruinæ. ‖ — λδ′ ∟″ γ″] λδ′ ς″ (sic) ed. pr. Quodsi scripseris λγ′ ∟″ γ″, distantia quæ est inter Thignicam et Mustim ad verum prope accederet. ‖ — 2. Τουκουβίς] sic X, Τουκοῦβις ed. pr., Τουρκουβίς ΦΨ Arg., *Turtubis* ed. Ulm., Τουσκοῦβις ABESWZΩ, Τουσκουβίς cett. Scribendum fuerit Τουκαβίρ aut Τουκαβορίς; hod. *Turkaber* 22 m. (30 sec. Ptol.) a Thignica boream ortumque versus distans in loco veteris oppidi, cujus nomen in titulis loci non occurrit. At vix dubium quin huc pertineant *Tuccabori*, Θουχχαβώρ, in actis concil. an. 228, episcopus *Tucaboriensis* in collat. an. 411, *Tuccaboriensis* an. 649. ‖ — 3. Βαγράδα] Βραγάδα ΦΨ Arg., Γαβράδα X. ‖ — τοῦ ante Τρίτωνος in ed. pr. Post v. Καρχηδόνα ed. Vic. addit : *Bagradæ fl. ost.* 34. 32 2/3. ‖ — 5. Μαξούλα] Μαξοῦλα BDEMOSWZΔΞ. Vid. not. ad p. 619, 3. ‖ — λδ′ ς″] λδ′ δ″ ed. pr. Velim λδ′ ∟″ aut λδ′ γο″ ‖ — λβ′ ∟″] λβ′ ς″ DLMNOPRVWΞℶ. ‖ — 6. Οὐῶλ] Οὔων BZ Οὔων E, *Von* ed. Vic. Ignotum oppidum. Nominatur *Volitanus* episcopus in prov. procons. ‖ — 7. Θίμισα] Θίμισσα ΦΨ Arg., Θέμισα PVW ed. pr., *Thinussa* ed. Ulm. ‖ — λβ′ ς″] λα ς″ ADFLMNOPRSVWΞΩ, λβ′ ed. pr. Debebat : Θίμιδα. Positio satis recte habet ; nam 12 fere a Catadæ fl. ostio, ubi nunc ad dextram fluvii ripam est *Sidi Ali es Sedfini*, Thimidam stetisse probatur titulo n. 883, in quo nominatur *curator splendidissimæ reipublicæ Thimidensium regiorum*. Cf. Augustin. de bapt. contra Donat. 7, 22 : *a Timida regia*, Not. episc. an. 258 : *a Timida*, ἀπὸ Θημίδης, an. 525 : *Timedensium regiorum*. Denique *Timidensium martyrum festivitas* commemoratur in vetere Kalendario Carthag. ad XI Kal. Junias. ‖ — 8. Κούιννα] sic X, Κούινα aut Κουίνα cett. Versum om. ℶ ‖ — λε′ ∟″] λε′ δ″ ed. pr. ‖ — λα′ ∟″] λδ′ ς″ ed. pr., 31 1/3 ed. Rom. Ulm., 32 1/3 ed. Vic. Cuinna 22 m. p. a Gurza meridiem versus recte poni videtur, ipsa autem Gurza (Γόρζα ap. Polyb. 1, 74, 13. Cf. *Gurzenses* in tit. n. 68) collocatur perperam. Nam vix est dubium quin eadem sit *Gurra* (*Gruza* Rav. p. 144, 10), quæ sec. Tab. Peut. ab Adrumeto 7 m. p. aberat in via Mediccerам (*Ain Medeker*) ducente, ubi nunc sunt ruinæ *Kalaat Kebira* dictæ. Cuinna igitur hinc 22 m. p. dissita in parallelo Leptis minoris et Uzitæ a Lepto 6 m. p. distantis quærenda est. Eodem ducit titulus n. 68, qui ita habet : *P. Sulpicio Quirinio Q. Valgio consulibus* (12 a Chr.). — *Senatus populusque civitatium stipendiariarum pago Gurzenses hospitium fecerunt quom L. Domitio Cn. f. L. n. Ahenobarbo proconsule eumque et posteros ejus sibi posterisque sueis patronum cooptaverunt, isque eos posterosque eorum in fidem clientelamque suam recepit. Faciundum cœraverunt Ammicar, Milchatonis filius, Cynasyn(ensis); Boncar, Azzrubalis filius, Æthogursensis; Muthunbal, Saphonis filius, Cui. nas (l. Cuinnas) Uzitensis*. Scripta hæc sunt in lamina aurea, quam nescio ubi repertam Borgia ex Africa in Italiam attulit (V. C. Inscr. p. 945). Willmanns p. 17 ex hoc titulo colligit an. 742 u. c. in hac regione complures civitates stipendiarias unam rempublicam effecisse ab eodem magistratu administratam, ex quibus commemorantur Cynasyna, Æthogursa et Cuinnas-Uzita. Priores duæ ignotæ sunt. Uzitam vero duplicem fuisse novimus ex Plinio 5, 29, qui inter oppida civium Roma-

Οὔθινα	λδ' δ''	λα' γ''	Uthina *colonia*	34° 15'	31° 20'
Ἄβδειρα	λδ' L''	λ' L''γ''	Abbira	34° 30'	30° 50'
Μεδικκάρα	λε' L''	λα' ς''	Mediccara	35° 30'	31° 10'
Θουβουρβώ	λε'	λ' ς''	Thuburbo	35°	30° 10'
Τούχμα	λε' L''	λ' ς''	Tucma	35° 30'	30° 10'

norum recenset *Ucitana duo, majus et minus*. Altera erat in provincia proconsulari, inter cujus episcopos *Ucitanus* et *Uci majoris* nominantur; altera Byzacenæ erat, quippe quam a Lepti minori 6 m. p. abfuisse auctor belli Afr. 63 dicit et Ptolemæus quoque Lepti vicinam collocat. In eadem igitur regione fuisse Cuinnam ex titulo colligo. Similiter Æthiogurza Gurzæ finitima fuerit, Cynasyna vero fortasse prope hod. *Henchir es Souar* (a Gurza 25 m. p. versus occasum æstivum,) cujus vetus nomen in titulo n. 926: *municipium Ælium....* [*Sua* supplevit Willmanns, qui *Suensem* episcopum ejus oppidi fuisse suspicatur]. — Cuinna num recte *colonia* dicatur, addubito. Quum sequens oppidum coloniam fuisse constet, fortasse hoc quoque loco κολωνία vox in sequentem versum transponenda est. Cf. p. 645, 1. ‖ — 1. Οὔθινα] Versum om. ed. Ulm. ‖ — λα' γ'] λδ' γ'' ed. pr., 30 2/3 edd Vic. Rom. Positio inepta. Debebat: λδ' L'' δ'' λβ' ιγ''. Hodie *Henchir Udena*. Plinius 5, 29: *Uthina colonia*. In Tab. Peut. corrupte *Uthica* XX (deb. XV) m. p. a Tuni; Tertullian. de monog. 12: *Utinensis*. In Collat. Carthag. *Isaac episcopus plebis Utinensis*, in Concilio Cypriani *Felix ab Uthina*. Titulus loci n. 886 p. 112. De amplis oppidi ruinis v. Guerin 2. p. 283; Barth. *Wanderungen* etc. p. 115. ‖ — 2. Ἄβδειρα] Αὔδειρα ACDMOPVWΔΞ, *Audira* ed. Lugd., *Addira* ed. Ulm., Ἀνδειρά ℶ ‖ — λδ' L''] λδ' ς'' LMNOPRSVWΔΩℶ ed. pr. ‖ — λ' L''γ''] λ' L'' δ'' ΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg., λ' ς'' ed. pr. dAbira (Abbira?) ab Uthina 31 m. p. distans haud dubie est *Abbir Cellense* (*h. Henchir el Naam*) ab Uthina 25 m. p. austrum et occasum versus situm, quod in titulo loci n. 814 vocatur *municipium Julium Philippianum Abbir Cellense*. Hoc in Collat. an. 411 *Abbir majus* vocari videtur, adeo ut *Abbir minus* sit quod in Concilio an. 258 est *Abbir Germaniciana* (cf. Concil. an. 419: *Abdiritanus alias Germanicianorum*). V. Willmanns p. 102. Plinius 5, 30 inter oppida libera habet *Abziritanum*, quod a nostro non diversum fuerit. ‖ — 3. Μεδικκάρα] Μεδικάρα ΑΦΨ Arg. Ulm. ‖ — λε' L''] λε' ς'' ed. pr., λ' ς'' A. ‖ — λα' ς''] sic BEZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm., 30 1/2 1/6 (sic) Arg., λγ ς'' ed. pr., λα' cett. Hodie *Henchir Ain Medeker* prope *Dj. Medkour*, suadente nomine. *Mediocera* in Tabula Peuting., ubi hæc:

Tuburbo majus		(*Hr el Kasbat*)
Onenalla	15	(*Hr Sidi Abd el Agiz*)
Bibæ....	16	(*Hr Haret*)
Mediocera	16	(*Hr Medeker*)
Aggerfel..	6	(*Hr Tacruna*)
Ulisippira	8	(*Hr el Menzel*)
Gurra...	[18]	(*Kalaat Kebira*)
Hadrito.	7	(*Susa*)

Via hæc a borea austrum versus tendit; in Ptolemæi autem tabula oppida Tuburbo, Mediocera, Ulisippira, Gurza inverso ordine ab austro boream versus collocantur præpostere. In Concilio an. 358 commemoratur episcopus *ab Amaccora*, ἀπὸ Μεκκόρας, quem ad Mediccaram pertinere probabiliter statuit Willmanns p. 116. ‖ — 4. Θούβουρβώ] Θουβουρβῶ ΜΔ, Θουβουρβά SΦΨ ed. Arg., *Thuburba* ed. Ulm., *Thuburdo* ed. Vic. ‖ — λε'] 35 1/2 ed. Vic. Ulm. Nunc *Henchir Kasbat* ad *Melianam* fluvium. In titulo ibi reperto, qui Gordiani imp. tempore scriptus est, plenum oppidi nomen: *Colonia Julia Aurelia Commoda Thuburbo majus*. Apud Plinium 5, 29 *Thuburbi* inter colonias. In Tab. Peut. *Tuburbo majus*. Ibidem et in Itin. p. 44. 48 *Tuburbi minus* (hod. *Teburba*). In actis conciliorum commemorantur episcopi *Tuburbitanorum majorum* et *Tub. minorum*. Apud Victor. Vit. persec. Vand. 5, 11: *Servus Tuburbitanæ civitatis majoris*. In aliis concil. et ap. Augustin. post collat. ad Donat. 22, 38 et in Kalendario Carthag. III Kal. Aug. (*martyres sanctæ Tuburbitanæ*) utrum majus an minus oppidum intelligendum sit, haud liquet. ‖ — 5. Τούχμα] Τούγμα Z, *Tueman* ed. Vic., *Tusina* edd. Rom. Ulm. ‖ — λε' L''] λε' Γ. ‖ — λ' ς''] λς'' N. Oppidum ignotum. A Tuburbo 25 m. p. ortum versus a Ptolemæo ponitur. Circa 10 m. p. a Tuburbo boream versus in loco *Henchir Boucha* dicto oppidum fuit, cujus nomen truncatum in tit. n. 823: (*municipium*) *Aurelium Commodianum T....*; in n. 822: *ordo splendidissimus Turcet...* (sic Ximenez legit; *Tur...* Guerin; in ectypo quod Willmanns sumsit postremæ literæ partim evanidæ ita habent ut fuisse videatur *Turcli*. Fortasse ejusdem oppidi nomen in Ptolemæo habemus. ΤούχΜα fuerit ΤούχΛΛα, quod pro Τούρκαλα dici poterat ut *Sasura*

Βουλλαμήνσα	λδ' γ''	λ'	Bulla Mensa	34° 20'	30°
Κέρβικα	λϛ'	λ'	Cerbica	36°	30°
Νούρολι	λδ' γ''	κθ' 𐅵''	Nuroli	34° 20'	29° 30'
Τικελία	λδ' γο''	κθ'	Ticelia	34° 40'	29°
Σάσουρα	λϛ'	κθ' γο''	Sasura	36°	29° 40'
Κίλμα	λε' 𐅵''	κθ' ϛ''	Cilma	35° 30'	29° 10'
Οὐεπίλλιον	λϛ' δ''	κθ'	Vepillium	36° 15'	29°
Θάββα	λε' γ''	κη' γο''	Thabba	35° 20'	28° 40'
Τιχάσα	λϛ'	κη' γο''	Tichasa	36°	28° 40'
Νεγέτα	λϛ	κζ' 𐅵''γ''	*Nepta*	36°	27° 50'

et *Sarsura*, *Acila* et *Arcila* etc. dici solet. || — 1. Βουλλαμήνσα] Βουλλάμηνσα SΔΦΨΩ Arg., Βαλλαμήνσα ADMOΔΞ, Βουλλαμῆνσα BEZ, Κουλλαμήνσα F, Βουλλαμίνσα PRVW ed. pr. Mavelim Βούλλα-Μήνσα. Ignotum oppidum. In Μήνσα agnosco cognomen quo hæc Bulla a Bulla Regia distinguitur, cum eoque compono Νήνσα (Μήνσα?) nomen oppidi quod p. 651, 1 a Bulla Mensa austrum versus ponitur, 34° 10' 29° 10', adeo ut Bulla Mensa dictum sit ut dicitur *Cuunna Uzita*, *Abbir Cellense*, *Avitta Bibba*, *Thibursicum Bure*. Utrum Μήνσα an Νήνσα rectius scribatur, in medio relinquo. || — 2. Κέρβικα] Κέρβηκα A, Κάρβικα ΦΨ, *Carbica*, αάρβικα (sic), Arg. Ulm. Cerbica est *Cerva* Tabulæ Peut., hod. *Chebica* sub monte cognomine, a Capsa (*Gafsa*) 61 m. p. sec. Tab. P. (c. 75 sec. Ptol.) versus occasum æstivum, a Thiges (*Tagious*, Τίχασα Ptol.) 66 m. sec. T. P. (c. 80 m. sec. Ptol.) boream versus. Utraque distantia justo major. || — 3. Νούρολι] Νουρολί F, Νουρόλι Φ, Νούρουλι X, Νούρουν ed. pr. || — λδ' γ''] 34 1/4 ed. Vic., 34 2/3 edd. Rom. Ulm. || — κθ' 𐅵''] κθ' ϛ'' ed. pr. Eadem esse videtur *Nara* (cf. *Narensis* episcopus), quæ sec. Tab. Peut. a Sufetula 15 m. p. versus austrum ortumque dissita erat in via ad Macomades minores oræ maritimæ ducente. Sita igitur esse debebat a Cilma (*Djilma*) austrum versus. In Ptolemæo Nuroli a Cilma c. 60 m. p. abest versus occasum æstivum. || — 4. Τικελία] Τίκενα ed. pr., *Ticena* ed. Vic. || — λδ' γο''] λδ γ' ed. pr. In Tab. Peut. *Tichilla* in via Carthagine Thevestem. V. p. 648. Hodie *Testour*. || — 5. Σάσουρα] Σασοῦρα DMOPRVWΔΞ ed. pr., Σασούρα LΦΨΞ Arg., *Sassura* ed. Vic., *Sassura vicus* Tab. Peut., *Sarsura* in auct. B. Afr. 76 : *Cæsar ad oppidum Sarsuram venit ... Postero die ad oppidum Tisdram pervenit*. Fuisse debet ad vicum *Bou Merdes* in *Sersef* regione. Tab. Peut. :

Thiforo (i. e. Thysdro, h. *el Djemm*.)
Sassura vicus 9
Avidu vicus 9
Hadrito 15

Apud Ptolemæum distantia quæ est inter Thysdrum et Hadrumetum satis recte habet, intermediæ vero stationes, Sasura et Avidu vicus (§ 10) a Thysdro duobus gradibus austrum versus ponuntur inepte. || — 6. Κίλμα] Nomine tenus est hod. *H^r Djilma* a Sufetula ortum versus sita. Aliunde de eo oppido non constat, nisi forte apud Plinium 5, 29 cum Silligio *Cilmanense* scribi velis pro *Chimavense* vel *Chiniavense*. Notum vero est a Sufetula 25 m. p. versus occasum hibernum, ubi nunc *H^r Gasrin*, fuisse *Cillium* (Itin. p. 54), quod in titulo loci n. 210 vocatur *colonia Flavia Cillitana*. Cf. episcopus *Cillitanus* in Collat. an. 411, *Cilitanus* in not. an. 484, *monasterium Cillitanum* ap. Victor. Tunnunensem in Continuatione Prosperi ad an. 557. || — λε' 𐅵''] λε' ed. pr. || — κθ' ϛ''] 29 ed. Ulm. || — 7. Οὐεπίλλιον] Οὐετίλλιον ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm., οὐ ἐπίλλιον PV. Ignotum. Recte fortassis Shaw et Greenville nomen referunt ad hod. *Kebilli*, quod veteris oppidi locum occupare videtur (v. Guerin 1, p. 241) ad oram australem Tritonidis lacus, a Tusuro (*Tozeur*) via directa 50 m. p. distans versus ortum hibernum, dum Vepillium Ptolemæi a Tusuro 35 m. p. abest versus occasum æstivum. — 8. Θάββα] Θαββά ΦΨ Arg. || — κη' γο''] κη' γ'' ed. pr., 29 1/2 ed. Vic. — Thabba ignota. In eadem regione collocatur in qua Tichasa (*Tagous*). Nescio an fuerit *Thabena*, cujus meminit auct. bell. Afr. 77, ubi : *Thabenenses interim, qui sub ditione et potestate Iubæ esse consuessent, in extrema ejus regni regione maritima locati, interfecto regio præsidio, legatos ad Cæsarem mittunt... Cæsar Marium Crispum... Thabenam mittit*. || — 9. Τιχάσα] Τίχασα Z, Τίχεσα Arg., Τέχεσα Ψ, *Tichesa* ed. Ulm., Τιχοῦσα FN, *Thichesa* ed. Vic.; *Thigis* Tab. Peut., *Tices* Rav.; *episcopus Ticensis* in Collat. an. 411 ; *ecclesia civitatis Ticibus* an. 481 ; hod. *Tadjous*. Tabula Peut. ita habet :

Aggarsel-nepte (h. *Nefta*, Νεγέτα Ptol.)
Thusurus (h. *Toser*, Τίσουρος Pt.) 30 (deb. 15 ; 70 Pt.)
Tiges (h. *Tadjous*, Τιχάσα Pt.) 25 (deb. 11 ; 40 Pt.)

10. Νεγέτα] sic ed. pr., Νετέγα X, Νετέτα ΦΨ Arg.,

Βοῦνθον	λϛ' δ''	κζ' γ''	Bunthum	36 15'	27° 20
10. Ὑπὸ δὲ Ἀδρούμητον πόλιν			10. Infra Adrumetum vero oppidum		
Ἄλμαινα	λε' δ''	λγ'	Almæna	35° 15'	33°
Οὐτίκνα	λε' γο''	λβ' ∠''δ''	Uticna	35° 40'	32° 45'
Χραῦσα	λϛ'	λβ' γο''	Chrausa	36°	32° 40'
Γοῦρζα	λε' γο''	λα' ∠''γ''	Gurza	35° 40'	31° 50
Οὐλιζίβιρρα	λϛ'	λα' γ''	Ulizibirra	36°	31° 20'
Ὄρβιτα	λϛ' γ''	λβ' γ''	Orbita	36° 20'	32° 20'
Οὔζιτα	λϛ' ∠''γ'	λβ'· γ''	Uzita	36° 50'	32° 20'

Νετάτα ADLΞϿ (ἢ Νιτάτα add. A), Νιτάτα PRVW, Νεγέντα BESΩ edd. Vic. Rom., *Neceta* ed. Ulm., Γετάνα MNO. Debebat : Νέπτα. Hod. *Nefta; Aggarsel-nepte* in Tab. P.; episc. *Neptitanus* in not. an. 484; *Nebbitanus* in Coll. an. 411; *Neptensis* ap. Victor. Toun. Chron. act. martyr. VIII Id. Sept. || — κζ' ∠'' γ''] κζ' γ'' ed. pr. || — 1. Βοῦνθον] sic BEZXΦΨ, *Bunthum* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., Βούνθων. cett. Ignotum. Cf. c. 6 Βύνθα in Libya interiore. || — λϛ' δ''] λϛ' ed. pr. || — κζ' γ''] κγ' γ'' DMOΔΞ[1], κθ' γ'' BEFLNPRSVWXZΞ[2]Ω. || — 2. Ἀδρούμητον] de conj.; codices : Ἀδρούμηττον, Ἀδρούμηπτον, Ἀδρούμηπριν (BEZ), Ἀδρουμίτιον (C), Ἀδρούμιττον (ed. pr.), Ἀδρούμιπτον (RV), Ἀδρουμίπτου (NP), Ἀδρούμιπον (W); *sub Idrumanto* ed. Ulm., *sub Adrumento* ed. Lugd. || — 3. Ἀλμαίνα] Ἀλμίνα X. || — λγ'] λβ' γο'' S, λ' γο'' DLMNOPVWΔΞϿ. — « A dos leguas de Hamamath, cerca del camino de Susa, hay una torre que llaman Almenara; donde juzgo estava una ciudad que Ptolemæo llaman Almena » XIMENEZ. Monumentum hoc Schawius dicit « a large Mausoleum, near twenty yards in diameter ». Nomen ei *Kasr el Mnara*. Vide C. Inscr. p. 124. Hoc ipsum vero esse Almænam oppidum Ptolemæi parum veri simile est; at haud longe ab eo meridiem versus, ubi nunc est *H^r es Selloum*, ponenda est *Lammana* Tabulæ Peutingerianæ, eandemque a Ptolemæo indicari censeo, adeo ut ΑΛμαινα ortum sit ex ΑΛμιανα, oppidum vero, sicut mox (p. 656, 8) Orbita, ex ora in mediterranea rejectum sit, atque ora a Siagul ad Hadrumetum pertinens justo brevior exhibeatur.

Tabula Peutingeriana hunc in modum corrigenda est :

T. P.		*Itin.* p. 58.
Clypeis		Clypeis
[*Curubis*	22]	Curubis 20 (l. 22)
Neapolis	16 (l. 12)	Neapolis 12
Pudput	12.	Putput 26 (l. 12)
(*Souk el Abiad*)		
Lamniana	10	
(Cubin	22)	
Orbita	7	
Horrea	22 (l. 14)	Horrea Cælia 30
Hadrito	*[18]	Hadrumetum 18.

In his *Cubin* est c. q. *Curubis* alieno in loco posita. 4. Οὐτίκνα] Οὔτικνα ZΦΨ Arg., *Usicna* ed. Rom., *Utica* ed. Ulm. Ignota. || — λε' γο''] λϛ' γο'' Φ[1], 25 2/3 ed. Vic. || — λβ' ∠'' δ''] sic BEXZΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λβ' δ'' ed. pr., λβ' γο'' Φ[1], λβ' γ'' Φ[2] et cett. codd. || — 5. Χραῦσα] Χράβασα DMNO PWΔΞϿ ed. pr., Χάβρασα L, *Charbasa* ed. Lugd. || — λβ' γο''] λβ' γ'' DEMNOPRSVWΔΩϿ ed. pr. Cum Chrausa Aphrodisio propinqua componenda est Γράσση, cujus meminit Procopius B. Vand. 1, 17 p. 312. V. not. ad p. 621, 7. || — 6. Γοῦρζα] sic X, Τοῦρζα et Τούρζα codd. plurimi, Τούρξα ΦΨ edd. Arg. Ulm., Τούρζω ed. pr., *Turca* ed. Vic. || — λα' ∠'' γ''] λα' ϛ'' γ'' A, λα' ϛ'' ed. pr. Cf. Polyb. 1, 74, 13 : Γόρζα; Tab. P. *Gurra* 7 m. p. ab Hadrumeto; Rav. p. 144, 10 : *Gruza*. Tit. n 63 : *Gorzenses*. Hodie *Kalaat Kebira* V. not. p. 653, 8. || — 7. Οὐλιζίβιρρα] sic XΨ ed. pr., edd. Vic. Rom., Οὐλιζίβιρρα Φ, *Ulizibirra*, Ἀολίζιβίρρα (sic) Arg., Οὐλιζιβίρρα Z, Οὐλιζίβηρα A, *Ulizibura* ed. Ulm., Οὐλιζίβιρα cett. Cf. Tab. Peut.: *Ulisippira*; Plinius 5, 30 : *Ulusubburitanum* vel *Ulusubiratanum* oppidum liberum. Hod. *H^r Menzel*. V. not. p. 654, 3. || — 8. Ὄρβιτα] Ὀρβίτα Arg., Οὐρβίστα X. || — λβ' γ''] λβ' ADFLMNOPRSVWΞΩϿ 31 1/3 ed. Ulm. *Orbita* sec. correctam Tab. Peut. 7 m. p. a Lamniana, 22 m. p. ab Horreis Cæliis (*Herkla*) prope oram maritimam eo fere loco fuisse debet ubi in Guerini tabula notatur *H^r Phrara*. V. not. ad vs. 3. Haud recte in tabula C. Inscr. Orbita refertur ad *H^r Nebhana*. (35 m. p. a Lamniana austrum versus, ab Horreis 25 m. p. occasum versus). || — 9. Οὔζιτα] Οὐζίτα ΦΨ, Arg., ἢ Οὔζικα add. A, *Uzica* ed. Ulm. || — λϛ' ∠'' γ''] λϛ' ϛ'' γ'' A, λϛ' ϛ'' ed. pr. Sæpius oppidi mentio fit in Bell. Afr. 51, 53. 56. 58. 59. 63. A Lepti minore 6 fere millia abfuisse e c. 63 consequitur. Ruinarum locum in nostris tabulis non invenio. Plinius 5, 29 inter oppida civium romanorum novit *Uzitana duo, majus et minus*. Cf. p. 653, 8 not. ||

Γίσιρα	λϛ' γ''	λα' ∠''δ''	Gisira	36° 20'	31° 45'
Ζούρμεντον	λζ'	λα' ∠''γ''	Zurmentum	37°	31° 50'
Ζάλαπα	λϛ' ∠''δ''	λα' ∠''δ''	Zalapa	36° 45'	31° 45'
Αὔγουστον	λϛ' γ''	λ' γο''	Augustum	36° 20'	30° 40'
Αἰλίαι	λϛ' γ''	λ' ∠''	Æliæ	36° 20'	30° 30'
Ἀουίδου	λϛ' γο''	λ'	Avidu	36° 40'	30°
Οὔβατα	λϛ' ∠''δ''	κθ' γ''	Ubata	36° 45'	29° 20'
Τίσουρος	λϛ' ∠''γ''	κη' γο''	Tisurus	36° 50'	28° 40'
Θύσδρος	λζ' δ''	λβ' ϛ''	Thysdrus	37° 15'	32° 10'

— 1. Γίσιρα] Γίζιρα Φ², *Gizira* ed Ulm., Σιγίρα X. ‖ — λϛ' γ''] 36 2/3 Arg. ‖ — λα' ∠'' δ''] λα' δ'' ed. pr., λα' ∠'' γ'' Φ². Gisira 62 m. p. ab Adrumeto austrum versus collocata fortassis est hod. *Kissera*, c. 70 m. p. ab Adrumeto occasum versus sita. In titulo loci n. 698 nominatur *civitas Chusirensis*. In titulo Lambæsitano n. 2568, vs. 74 legitur *P. Lo... Victor Gisiran* (*Gisira nova?* Renier ; *Gisira Numidarum?* Willmanns.). ‖ — 2. Ζούρμεντον] Ζούρμαντον Φ Arg., *Surmantum* ed. Ulm., Ζούρμετον℈. ‖ — λα' ∠'' γ''] λα' ∠'' δ' DFMNOPRSVWΔΞΩ℈, λα' ϛ'' ed. pr., 33 1/2 1/3 ed. Rom., 31 1/2 1/2 (sic) ed. Vic. — Zurmentum, c. 26 m. p. a Thysdro collocatum, haud dubie est *Terentum* (*Therentum* v. lect. in G. Rav. p. 144), quod Tabula Peut. in via ab Aquis Regiis Thysdrum habet. Ejus viæ rationes hunc in modum restaurandæ sunt :

Tab. Peut.		Itin. p. 55	
Aquis regiis		Aquis regiis	
[*Germaniciana* 22]		Germaniciana	22
Terento ...	16		
Æliæ ...	10	Eliæ	26 (16 codd.)
Tiforo	[18]	Thysdrus	18
	66		66.

3. Ζάλαπα] Ζαλάπα LXΦΨ℈ Arg., *Salapa* ed. Ulm. Situs ignotus. Cf. *Salaphitanum* oppidum liberum ap. Plin. 5, 30. ‖ — λδ' ∠'' δ'' λα' ∠'' δ''] λϛ' δ'' λα' δ'' ed. pr. ‖ — 4. Αὔγουστον] In Itin. p. 54 sqq. *Vicus Augusti* ab Adrumeto 25 (125 sec. Ptol.), ab Aquis regiis 35, a Thysdro 31 (pro XXXI leg. XLIII; 125 sec. Pt.) m. p. distans. Situs erat ubi nunc est *Hauch Sabra* vel in vicinia ejus loci. ‖ — λϛ' γ'' λ' γο''] λγ' γ'' λ' γ'' ed. pr. ‖ — 5. Αἰλίαι] de conj., Λαΐαι X, Λέαι cett.; *Eliæ* TP., *Eliæ* cod. Escor. Itin. (*Ælices* aut *Elices* cett. codd.), *Elie* Rav. p. 144, 11. *Eliensis* episc. in not. eccl. Situs nonnisi ex Itinerario aliquatenus definiri potest. ‖ — 6. Ἀουίδου] de conj., Ἀουίδος codd. præter LSWΦΨ ed. pr., ed. Arg., in quibus Ἀούιδος. *Avidu vicus* in Tab. Peut. Vid. not. ad p. 655, 5. ‖ — λϛ' γο''] λγ' γ'' ed. pr., 35 2/3 ed. Arg. ‖ — 7. Οὔβατα] Φύβάτα ΦΨ Arg. — λϛ' ∠'' δ''] λϛ' δ'' ed. pr., 36 1/3 1/4 edd. Rom. Ulm. ‖ — κθ' γ''] 39 1/3 Vic., 29 1/4 Ulm. Ubata haud dubie est *Ubaza castellum* Tabulæ Peuting., a Theveste 59 m., a Thelepte 20 m., a statione *Ad Majores* 42 m. p. distans. Positio incerta, quoniam ex distantiarum numeris unum alterumve falsum esse patet. In tabula C. Inscr. Ubaza refertur ad hod. *Terebaza* locum, qui a Thelepte (*Medinet Kedima*) non XX sed LX m. p. occasum versus abest. *Ad majores* vero statio ibi est *Henchir Besseriani* prope *Djebel Madjour.*, a Terebaza 30 m. p. austrum versus. Apud Ptolemæum Ubata a Cerbica c. 60 m. p. austrum ortumque versus distat. Eadem distantia est inter Cervam et Ubazam secundum numeros et viarum ductus Tabulæ Peutingerianæ :

Cerva	
Alouianum	20
Thelepte	21
Ubaza	20
Ad Majores	42.

At facile patet a Cerva ad Theleptem viam ortum versus, hinc vero ad Ubazam et Majores occasum versus fuisse. — Ceterum Οὔβατα nomen fortasse in Οὔατα abiit apud Strabonem 17, 3, 12, a quo inter oppida a Cæsare deleta recensentur Τισιαοῦς (i. e. aut Τίσδρος aut Τίσουρος), Οὔατα καὶ Θάλα ἔτι καὶ Κάψα. ‖ — 8. Τίσουρος] *Thusuros* Tab. Peut., *Thursurum* Rav. p. 149, 13, *civitas Tusuritana Africæ provinciæ* in titulo Aquilejensi C. I. vol. 5, n. 1662. Episcopi nominantur *Tuzurritanus* et *Tuziritanus*. Hodie *Tozer*. ‖ — λϛ' ∠'' γ'' κη' γο''] λϛ' ϛ'' κη' γ'' ed. pr. ‖ — 9. Θύσδρος] Σύσδρος W, Οὔσδρος BNZΦΨ, *Usdrus* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — λζ' δ' λβ' ϛ''] λζ' ∠'' γ'' λβ' ADFLNPRSVWΞΩ, λζ' ∠'' γ'' ιβ' λβ'' ℈. ‖ — Thysdrus, cujus insignes ruinæ hod. *el Djemm*, in titulo n. 51 *Thysdrus* et *Thysdritana colonia*. In aliis titulis (v. C. I. p. 13) exaratum est : *col. Thys.*, *Thyz.*, *Thusdr.*, *Thusd.*, *Tus.* Cf. auct. bell. Afr. 36. 76. 86. 93. 97 (*Tisdra* vel *Thisdra*), Plinius 5, 30 (*Tusdritanum* vel *Thysdritanum* oppidum liberum), Itin. p. 59, 1 (*Tusdro co-*

Οὐζηκία	λζ' ∠''δ''	λβ' ϛ''	Uzecia	37°	45'	32°	10
Σετίηνσις	λζ' ∠''δ''	λα' ∠''	Setiensis	37°	45'	31°	30
Λασική	λζ' ϛ''	λα' γ''	Lasica	37°	10'	31°	20
Βυζακίνα	λζ' ∠''γ''	λ' ∠''δ''	Byzacina	37°	50'	30°	45
Τάργαρον	λζ' δ''	λ' ∠''	Targarum	37°	15'	30°	30
Βάραρος	λζ'	λ' γ''	Bararus	37°		30°	20
Κάψα	λζ' ∠''	κθ' ∠''δ''	Capsa	37°	30'	29°	45
Πούτεα	λζ' ∠''δ''	κθ' ϛ''	Putea	37°	45'	29°	10
Θεννεφίς	λη' γ''	λα'	Thennephis	38°	20'	31°	
Καράγα	λη' ϛ''	λα' γο''	Caraga	38°	10'	31°	40
Μουρούίς	λη' ϛ''	λ' ∠''δ''	Murvis	38°	10'	30°	45

lonia, 33 m. a Lepti minori, 32 m. ab Usilla), Tab. Peut. (*Tiforo*, a Sassura 12 m., a Bararo 9 m.), Rav. p. 144, 10 *Tirusdon*). Frontinus in Grom. p. 57 ed. Lachm. (*Thysdritani*), Tertullianus ad Scap. 4 (*Thysdrus*), Herodian. 7, 6, 23 (Θύστρος), Vit. Maximinorum 14, Gordiani 7 (*Tysdrus*), Aurel. Vict. de Cæsar. 26 (*Thydri*), Act. Concil. 393 (*episc. Tusdritanus*), Collat. an. 411 (*Thusdritanus*). || — 1. Οὐζηκία] Οὐζήκια ΦΨ Arg., Οὐζικία AFN, ἢ Οὐζετία add. A, *Uzetia* ed. Ulm., *Uzesia* edd. Vic. Rom. Ignotum oppidum, nisi forte est *Zeta*, quæ in hac regione alicubi fuit sec. Bell. Afr. c. 68 et 74. || — λζ ∠'' δ''] λζ' ∠''γ'' ιβ' ADFLNPRSVWΞ. || — λβ' ϛ''] λα' ϛ'' ADFL. || — 2. Σετίηνσις] Σεγίηνσις X, Σετήνσις L, Σετίκησις F, *Seciensis* ed. Vic. Ignota. || — λζ' ∠'' δ''] λζ' δ'' ed. pr., λζ' ∠'' γ'' ιβ'' OΔ. || — λα' ∠''] λα' ϛ'' L ed. pr., λβ' ∠'' BEZ. || — 3. Λασική] Λασίκη Z, Λασίκα A, Σαλίκη X, *Lasicha* ed. Vic. || — λα' γ''] λα' ϛ'' DFLMNOPRSVWΔΞΩΣ, λ' γ'' A. Lasice aliunde non nota. Fortassis est *Lacena* Tabulæ Peut. in via a Macomadibus Tacapen ducta :

Macomadibus	
Ad Oleastrum..	27 m. p.
Præsidio Silvani	18
Lacenæ......	8
Ad Palmam....	6
Tacape.......	22
	81.

Quum oræ longitudo a Macomadibus ad Tacapen nonnisi 40 m. p. (47 sec. Itin. p. 59) sit, aut corrupti numeri sunt aut via in mediterranea deflexit. Sec. Ptol. Lasica a Macomadibus occasum versus c. 60 m. p. distat. || — 4. Βυζακίνα] Βυζάκινα LΦΨ Arg., *Bizacina* ed. Ulm., *Bisacina* ed. Rom. || — λζ' ∠''γ'' λ' ∠'' δ''] λζ' ϛ'' λα' δ'' ed. pr. Oppidum situs ignoti. Cf. Steph. Byz.: Βύζαντες ... Λιβύης ἔθνος, ἀφ' οὗ ἡ πόλις Βυζάντιον. Colonia erat sec. tit. Reines. n. 122 p. 458. Commemoratur *Bizaciensis* episcopus in Not. eccl. || — 5. Τάργαρον] Ignotum. Nominatur *Targaritanus* episcopus. || — λζ' δ''] λζ' ϛ'' ed. pr. || λ' ∠''] λ' ϛ'' ed. pr., λ' ∠'' δ'' ADFLMNOPRSVWΔΩΣ. || — 6. Βάραρος] Κάραρος DFLMNOPRSVWΔΞΩΣ ed. pr. || — λ' γ''] λγ'' N. *Bararus mun.* in Tab. Peut., a Thysdro 9 m. p. meridiem et Usillam versus. Nunc ibi *Henchir Rouga*. In Ptolemæi tabula ponendum oppidum erat 37° 30' 32° 10'. Commemoratur *Vararitanus* inter Byzacenæ episcopos. || — 7. Κάψα] Κάμψα ACDFLMNOPVΔΞΣ. || — λζ' ∠'' κθ' ∠'' δ''] λζ' κθ' δ'' ed. pr. Hodie *Gafsa*. V. Sallust. Iug. 89, Strabo 17, 3, 12, Plinius 4, 30, Itin. p. 77, Tab. Peut., G. Rav. p. 146. 152, Cyprian. epist. ad Fort. 53, Iustinian. Cod. 1, 27, 2; Act. eccl., in quibus episcopi : *a Capsa*, *Capsitanus*, *Capsensis*. Tituli oppidi in C. I. p. 22. Aliam Capsam Ptolemæus ponit in Libya interiore, c. 6. || — 8. Πούτεα] Πουτέα Z. || — λζ' ∠'' δ''] λζ' δ'' ed. pr., 37 1/2 ed. Vic., 37 1/2 1/3 ed. Ulm. In Tab. Peut. *Puteus* statio, inter Thysdrum et Tacapen, ab illo 109, ab hac 33 m. p. distans, ad meridionalem Tritonidis partem quærenda est. || — 9. Θεννεφίς] Hic versus in uno X legitur. Ignotum oppidum, nisi forte est *Temizec* ap. Rav. p. 145, *Timezegeri turris* in Tab. Peut. ejusdem regionis in qua *Puteus* statio. || — 10. Καράγα] Κάραγα ΦΨ Arg. Ignota. || — λη' ϛ''] κη' ϛ'' ed. pr. || — λα' γο''] λα' γ'' ed. pr., κθ' γο'' ADFLMNOPRWΔ. || — 11. Μουρούίς] Μορούίς X, *Murius* ed. Ulm. || — λ' ∠'' δ''] sic ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ, λα' ϛ'' ed. pr., λα' γ'' cett. Muruis, haud ita longe ab ostio Tritonidis posita, non diversa esse videtur a *Murine*, quam Ravennas p. 145 inter ejusdem regionis oppida recenset. Legitur ibi : *Cabibus* (i. e. Tacape, h. *Gabes*), *Authus* (Avibus Tab. P.), *Temizec* (Timezegeri turris T. P.), *Manzat* (Mazatansur T. P.), *Murine* (hod. *Kef el Mirikeb* ad extremam paludis partem occidentalem?), *Senana* (hod. *Oum es Sema* in chersoneso, quæ in Tritonidem paludem ortum versus extenditur, vicus in colle munitissimo, ubi antiquitatis rudera vidit Guerin 1,

Ζούγαρ	λη'	λ' ∠''

11. Μεταξὺ δὲ τῶν δύο Σύρτεων πόλεις αἵδε·

Χουζίς	λθ' ∠''	λ'
Σουμουκίς	μ' γ''	λ' ∠''
Πισίνδα	μα'	λα' ς''
Σαβράτα	μα' δ''	λ' ∠''γ''
Συδδηνίς	μα' γο''	λα' ς''
Ἀζουίς	μβ' ∠''δ''	λα' ς''
Γέρεισα	μγ'	λ' ∠''γ''
Ἴσκινα	μγ' γ''	λ' ∠''
Ἄμμωνος	μβ'	λ' γο''
Ἀμούγκλα	μβ' γο''	λ' ς''
Μούστι κώμη	μβ' γ''	κη' γο''
Βούττα	μβ' γο''	κη' ∠''
Τέγη	μβ' γο''	κζ' ∠''

Zugar	38°	30° 30'

11. Inter utramque Syrtim oppida sunt hæc :

Chuzis	39° 30'	30°
Sumucis	40° 20'	30° 30
Pisinda	41°	31° 10'
Sabrata	41° 15'	30° 50'
Syddenis	41° 40'	31° 10'
Azuis	42° 45	31° 10
Gerisa	43°	30° 50'
Iscina	43° 20'	30° 30'
Ammonis	42°	30° 40'
Amuncla	42° 40'	30° 10'
Musti vicus	42° 20'	28° 40'
Butta	42° 40'	28° 30'
Tege	42° 40'	27° 30'

p. 246). ‖ — 1. Ζούγαρ] Ζοῦγαρ Z, *Sugar* ed. Ulm. ‖ — λ' ∠''] λ' ς'' LMNOPRSVWΔΞΩΞ ed. pr. Sec. tit. n. 922 *civitas Zucchari(tana)* fuit ubi nunc est *Henchir Ain Djugar* ad fontem alterum aquæductus Carthaginiensis, a Tuburbo majori austrum versus in parallelo Mediceræ. Alienam in regionem oppidum transtulit Ptolemæus. ‖ — 4. Χοῦζις] Χουσίς Φ^1, *Chusis* ed. Ulm. ‖ — κθ' ∠'' ed. pr. Dicendum erat Ζοῦχις, quod oppidum est oræ maritimæ. V. not. p. 627. ‖ — 5. Σουμουκίς] Σιμουκίς X, *Sumicis* ed. Ulm. Ignota. Fort. Μουμουκίς aut Μαμουκίς in limite *Mamucensi* Tripolitanæ, cujus meminit Not. Dign. p. 89 ed. Bœcking. ‖ — μ' γ''] μγ' EZ, μζ' Φ^1, 47 ed. Arg., μζ' ∠'' Φ^2, 40 1/2 edd. Vic. Ulm. ‖ — λ' ∠''] λ' ς'' ed. pr. ‖ — 6. Πισίνδα] Πίσινδα ΦΨ Arg. Oppidum juxta portum Pisindon ponendum erat. V. p. 627, 2. ‖ — μα'] μα' δ'' ed. pr., fort. rectius, siquidem sub μα' δ'' ponitur Πισίνδων λιμήν. ‖ — λα' ς''] λα' DLMNOPRSVWΔΞ ed. pr. ‖ — 7. Σαβράτα] Σαβρατά ΦΨ Arg. Ad oram mar. ponenda erant. V. p. 627, 1. ‖ — μα' δ''] μα' ed. pr. ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' ς' ed. pr., λ' ∠'' ADFLMOPRSVWΔΞΞ, 30 2/3 ed. Rom. ‖ — 8. Συδδηνίς] Σουδδηνίς L, *Siddenis* ed. Vic., Συσιδηνίς ed. pr. Ignota. Fort. item oræ mar. vindicanda est. An hod. *Saiada*, 15 m. p. a *Tripoli* occasum versus? ‖ — μα' γο''] 40 2/3 edd. Vic. Rom., 41 1/4 ed. Ulm. ‖ — 9. Ἀζουίς] ἢ Ἀζηούς add. A, Ἀζονίς CW. *Azius* ed. Vic.; *Azui* in Itiner. V. p. 631, 1 not. ‖ — μβ' ∠'' δ''] μβ' δ'' ed. pr. ‖ — λα' ς''] λα ∠'' ADFLMNPRSVWΔΞ. Versum om. BEZ. ‖ — 5 Γέρεισα] Γέρισα ed. pr., *Gærisa* ed. Vic. Hodie *Gersa*, prope *Ouadi Semsem*. ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' ς'' ed. pr., 30 1/2 ed. Rom. ‖ — 11. Ἴσκινα] Velim Ἰσκίνα (genit.); nam idem est oppidum quod Χάραξ dicitur p. 633, 4 et pleno nomine Ἰσκίνα χάραξ, *Iscinæ vallum*, dicendum erat. ‖ — μγ' γ''] μγ' ς'' X ed. pr. ‖ — λ' ∠''] λ' ς'' ed. pr., λθ' ∠'' Ψ et Φ^1, 39 1/2 Arg. ‖ — 12. Ἄμμωνος] Hunc versum ante vs. 12 collocat et κώμη vocem addit Grashof. Fuerit statio *Ad Ammonem* (*Ammonis* Rav. p. 350) inter Pisindam et Sabratam sita in ora maritima. V. p. 628 not. ‖ — μβ'] μβ' γ''. ‖ — 13. Ἀμούνκλα] sic DPRSVWXΔΞΩΞ, Ἀμούγκλα et Ἀμοῦνκλα cett., nisi quod Ἀμούγκα Ψ, *Amunculum* ed. Rom. Ignotum oppidum. ‖ — μβ' γο'' λ' ς''] μβ' γ'' κη' γ'' ed. pr. ‖ — 14. Μούστι] sic X, Μούστη cett. Aliud Musti p. 651, 6. Hæc est *Misda* Oasis (30° 40' 31° 27 in Barthii tabula. V. *Reisen in Afrika* 1, p. 108.) ‖ — 15. Βούττα] Βοῦττα ΖΦΨ Arg., *Buta* ed. Vic. Ignota. ‖ — κη' ∠''] κη' ς'' ed. pr. ‖ — 16. Τέγη] Τέγα A. ‖ — κζ' ∠''] κζ' ς'' ed. pr. Ignotum opp. Fort. est *Pege*, quod oppidum Plinius 5, 36 inter ea quæ Balbus subegerit recenset. Inter eadem *Buluba* s. *Bulba* s. *Bulla* fort. est Βούττα Ptolemæi. Vivien de Saint-Martin (*Le nord de l'Afrique* p. 112) Τέγην eandem esse censet quæ a Plinio l. l. *Talgæ* et *Telgæ* vocari videtur et commode referri posset ad hod. *Ouadi Talha* (31° long. 31° 10' lat. in Barthii tabula), in quo rudera castelli Romani supersunt. Verba Plinii ita habent : *Ultra eum* (sc. Atrum montem) *deserta*, *mox Talgæ* (*Moxthelgæ*, *mox thegle*, *Mathelge*, *Matelgæ* var. lect. et vett. edd.) *oppidum Garamantum itemque Debris* etc. In his *Matelgæ* scriptura probanda est, siquidem in fragmento lexici geographici a Francisco Lenormant edito (v. Fr. Hist. V, p. LXVII) legitur : Ματέλγη, Γαραμαντικῆς. Τὸ ἐθνικὸν Ματελγεύς. Quamquam suspiciosior aliquis dixerit frag-

Δούργα	μγ'	κς' ∟''
Σύκαφα	μγ' ∟''	λ'
Οὐδδίτα	μγ' γ''	κη' γο''
Γαλύβη	μγ' γο''	κθ' ∟''
Θαγουλίς	μδ' ς''	κθ'

12. Νῆσοι δὲ τῇ Ἀφρικῇ παράκεινται πλησίον μὲν τῆς γῆς αἵδε·

Ὕδρας νῆσος	κη'	λγ'
Καλάθη νῆσος	λα'	λγ' γο''
Δρακόντιος νῆσος	λγ' δ''	λγ' δ''
Αἰγίμορος νῆσος	λδ' δ''	λγ' ∟''
Λάρων νησία δύο	λζ'	λγ' ∟''

Durga	43°	26° 30'
Sycapha	43° 30'	30°
Uddita	43° 20'	28° 40'
Galybe	43° 40'	29° 30
Thagulis	44° 10'	29°

12. Insulæ Africæ adiacent prope littus hæ :

Hydræ insula	28°	33°
Calathe insula	31°	33° 40'
Dracontia insula	33° 15'	33° 15'
Ægimorus insula	34° 15'	33° 30'
Larorum insulæ duæ	37°	33° 30'

mentum istud in fraudem hominum confictum et Ματέλγη nomen e veteribus Plinii editionibus assumtum esse. ‖ — 1. Δούργα] Δοῦργα ΖΦΨ Arg.; ἡ Δούρτα add. A. Hodie *Dorgy* (19° 20' long. 31° 32' lat.). ‖ κς' ∟''] κς' γ'' ed. pr. ‖ — 2. Σύκαφα] sic BEZ Arg., Συκάφα LX, Σικάφα cett.; *Sycapha* edd. Rom. Ulm., *Sychaspha* ed. Vic. Ignota, nisi forte indicatur *Ad ficum* statio Itin. (V. supra p. 633 not.) aut hod. *Zirmfeh*, quod medium est inter Aspin et Euphrantæ portum. ‖ — μγ' ∟''] μγ' ς'' LRSW ed. pr., μγ' P, 43 ed. Vic. ‖ — 3. Οὐδδίτα] Οὐδδιτα DFLNPSVΔ ΞΩ, Οὔδιττα ed. pr., Οὔδιττα, supra scripto altero δ, X, Οὔδιτα et supra scripto altero δ M, Οὔδιτα O. ‖ — κη' γο''] κη' γ'' ed. pr. Ignota, nisi legendum Θυδδίτα (*Digdida* T. Peut.), ut supra p. 633 conjeci. ‖ — 4. Γαλύβη] *Galiba* edd. Rom. Ulm. Fuisse videtur in hod. *W'adi Gabeiba*. Cf. not. p. 633, 3. ‖ — μγ' γο''] μγ' γ'' ed. pr. Arg. ‖ — κθ' ∟''] sic ABEZ, 28 2/3 edd. Arg. Rom.; κθ' γ'' ed. pr., κθ' ς'' cett. In ΦΨ legitur :

Γαλύβη μγ' γο'' κθ' ς''
Γαλύβη μγ' γο'' κη' γο''

In edit. Vic. hoc loco legitur

Galiba 43 2/3 28 2/3

Præterea autem post vs. 16 p. 659 inseritur :

Galiba 43 2/3 29 1/6.

5. Θαγουλίς] Θάγουλις Z, Σαγουλίς X. ‖ — μδ' ∟''] μδ' δ'' Ξ, 44 1/4 ed. Lugd., μα' ς'' ed. pr. ‖ — κθ'] κη' ADFMNOPRSVWΔΞΩΣ. De falsa oppidi positione v. not. p. 631, 1. ‖ — 6. τῇ Ἀφρ. παράκ.] παράκ. τῇ Ἀφρ. A. ‖ — 7. μὲν vulgo omissum habent ABEFZ. ‖ — 8. Ὕδρας] Hodie *Sigrina*. Parum accurate Stephanus Byz.: Ὕδρα νῆσος περὶ Καρχηδόνα, ὡς Ἔφορος πέμπτῳ. V. p. 614, 4 not. Vocem νῆσος h. l. et in sqq. om. ed. pr. ‖ — 9. Καλάθη] *Galatha* ed Rom.; *Galata* (h. *Galita*) ap. Melam 2, 120, Plinium 3, 93. 5, 42 (coll. 35, 202), Itiner. marit. p. 495, 1. ubi Galata satis recte a Tabraca 300 stadia (670 sec. Pt.) et a Carali Sardiniæ 990 (c. 1340 sec. Pt.) abesse dicitur. ‖ — λγ' γο''] 32 2/3 ed. Vic., 33 1/3 ed. Rom., λβ' γο'' Φ². ‖ — 10. Δρακόντιος] Δρακόντινος ΦΨ, *Dracontinus* edd Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — λγ' δ''] 33 1/2 ed. Rom. ‖ — λγ' δ''] de conj ; λα' δ'' BEZ, λδ' δ'' cett., 33 ed. Rom., 33 1/4 ed. Ulm. Dracontia insula aut hod. *Pila* [*Thylæ* ap. Melam 2, 105?] aut *At W'atiah* sive *Ile Plane*, quæ Apollinis promontorio sunt proximæ. Vulgo refertur ad hod. *Cani rochers* sive ad *Kelb* (i. e. canis) insulam scopulosque ei adjacentes. At hæc est Κυνῶν νῆσος, quam a Draconlia distinguit Alexander Polyhistor ap. Steph. Byz.: Δράκοντος νῆσος Λιβύης, ὡς Πολυΐστωρ, ἐν τρίτῳ Λιβυκῶν. — Κυνῶν νῆσος, Λιβύης νῆσος. Ἀλέξανδρος Λιβυκῶν τρίτῳ. In Plinio 3, 92, ubi : *Cossyra, Eromnisus, Cæne, Galata*, pro *Cæne* dicendum fuisse *Canes* suspicor. Apud Scylacem 111, p. 89, ubi : ἔπεισι δὲ νησία ἐν τῇ Ἑρμαίᾳ ἄκρᾳ Ποντία νῆσος καὶ Κόσσυρος, Stouthouwerus legi voluit [Δρα]κοντία νῆσος, recte fortassis; quamquam Ποντία tanquam insulæ nomen etiam alibi (V. p. 662, 2 not.) occurrit, nec quidquam obstat quin Ποντία Scylacis ad Ægimurum insulam, quæ haud longe ab Hermæo pr. distat, referenda sit. ‖ — 11. Αἰγίμορος] sic ed. pr.; Αἰγίμιος cett. ‖ — λδ' δ''] sic BEZX, λδ' ed. pr.; 31 ed. Rom., λα' δ'' cett. ‖ — λδ' ∟''] sic X, λγ' ς'' ed. pr., λγ' δ'' cett. Cf. Steph. Byz.: Αἰγίμορος, νῆσος Λιβύης. Livius 30, 24 : .. *ad Ægimurum* (*insula ea sinum ab alto claudit in quo sita Carthago est, triginta ferme millia ab urbe*). Plinius 5, 42 : *At contra Carthaginis sinum duæ Ægimoræ* (hod *Djamour* major et minor); *Aræ autem* (v. Virgil. Æn. 1, 109 ibiq. Servius. Cf. *Chyaræ* ap. Melam 2, 105), *scopuli verius quam insulæ, inter Siciliam maxime et Sardiniam* (Vide quæ de hoc loco recte disputavit Silligius p. 349). ‖ — 12. Λάρων νησία δύο] de conj.; Λάρου νησία ed. pr., Λά-

(Ἀνέμουσα	λθ'	λγ' γ'')	(Anemusa	39°	33° 20')
Λοπάδουσα νῆσος	λθ'	λγ' γ''	Lopadusa insula	39°	33° 20'
Αἴθουσα νῆσος	λθ' L''	λγ' γ''	Æthusa insula	39° 30'	33° 20'
Κέρκιννα νῆσος καὶ πόλις	λθ'	λβ' δ''	Cercinna insula et opp.	39°	32° 15'
Λωτοφαγῖτις νῆσος, ἐν ᾗ πόλεις αἵδε·			Lotophagitis insula, in qua oppida hæc :		
Γίρβα πόλις	λθ' δ''	λα' δ''	Girba oppidum	39° 15'	31° 15'
καὶ Μῆνιγξ πόλις	λθ' L''	λα' γ''	et Meninx oppidum	39° 30'	31° 20'

ρου νησία νῆσοι δύο C, Λαρουνησία νῆσοι δύο Γ, Λαρουνησίαι νῆσοι δύο cett. ‖ — λζ'] 35 ed. Vic. ‖ — λγ' L''] λγ' ς'' ed. pr., 33 1/4 ed. Vic. — Λάρων νησία de laris avibus marinis dicta esse censeo (Cf. Ἱεράκων νῆσος p. 387, 2). Similiter ap. Plin. 3, 92 pro *eromnisos*, quod codices præbent, legendum esse *laronnisos* dixi p. 410. Insulæ inter Ruspinæ et Leptis minoris meridianos collocatæ non possunt referri nisi ad eas quæ prope hæc oppida haud longe a litore exstant. Maximæ earum nunc *Kuriat* et *Coniglia* vocantur. [*Coniglia* significat *canicularia*; quare ap. Ptol. Λαγοῦ (i. e. λαγῶν s. λαγωῶν, *leporum*, legi voluit d'Avezac, *Iles de l'Afrique* p. 86.] Alterutra est νῆσος καλὴ, πελαγία κειμένη, a Thapso 80 stadia boream versum distans, cujus mentio in Stadiasmo 112, p. 469. Straboni 17, 3, 17 hæ atque proximæ sunt αἱ Ταριχεῖαι λεγόμεναι, νησία πολλὰ καὶ πυκνά. ‖ — 1. Ἀνέμουσα λθ' λγ' γ''] Versum quem uncis inclusi om. codices præter X et ed. pr. Mavelis Ἀνεμοῦσσα, sicut deinceps Λοπαδοῦσσα. At similiter Αἴγουσα dici solet. Positio, quæ huic insulæ in X assignatur, ea est quæ in plerisque codicibus Lopadusæ adscribitur. Quodsi recte insula in cod. X a Lopadusa occasum versus ponitur, ad hodiernam *Lampion* referenda foret. Sed vide not. ad vs. 2. ‖ — 2. Λοπάδουσα] Λοπαδοῦσα LSב ed. pr.; Λοπαδοῦσσα? I — λθ'] sic codd. præter X, qui λθ'' L'' δ'' (ne scilicet eadem positio esset, quam antec. versui adscripsit), κη' δ'' ed. pr. ‖ — λγ' γ''] λγ' ς'' L ed. pr. — Apud Scylacem 111 Λαμπάς [αὕτη πύργους; (πύρσους? Palmer.) ἔχει δύο ἢ τρεῖς], sicut hodie *Lampadusa*. Stephanus Byz.. Λοπάδουσα (sic cod. Rhedig., Λοπάδουσσα (sic) et Λοπαίδουσσα var. lect.) νῆσος κατὰ Θάψον τῆς Λιβύης, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἑβδόμῳ Γεωγραφουμένων. Strabo 17, 3, 16: εἶτα Θάψος πόλις καὶ μετὰ (leg. κατὰ) ταύτην νῆσος πελαγία Λοπαδοῦσσα (Λοπάδουσα v. l.). Plinius 3, 92 : *Lopadusa* (*Lepadusa* v. l.). Athenæus 1, p. 30 D : Ἐκαλεῖτο ... καὶ Σηπιὰς ἄκρα ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν σηπιῶν, καὶ Λαγοῦσσαι νῆσοι ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς λαγωῶν, καὶ ἕτεραι Φυκοῦσσαι καὶ Λοπαδοῦσσαι ἀπὸ τῶν παραπλησίων. Lopadusa igitur seu Lepadusa nomen nacta a conchis marinis quæ λοπάδες seu λεπάδες vocantur. ‖ — 3. Αἴθουσα] *Æthussa* ed. Rom., *Ethussa* ed. Vic., *Etusa* ed. Ulm. ‖ — λθ' L''] κθ' ς'' ed. pr., 38 1/2 ed. Ulm. ‖ — λγ' γ''] 33 1/4 ed. Ulm. — Plinius 3, 92 : *Lopadusa, Æthusa, quam alii Ægusam scripserunt.* In his Æthusa nostra cum Ægusa insula Siciliæ proxima confundi videtur. (Vid. supra p. 409, 9.) Stephanus quoque parum accurate Αἴγουσαν νῆσον Λιβύης dicit; nam Ægusa quam novimus non erat ad Libyam sita, sed πρὸ τοῦ Λιλυβαίου κειμένη (Polyb. 6, 60, 4). In Ptolemæi tabula Æthusa a Lopadusa ortum versus ponitur, ubi insula nulla; sed a Lopadusa boream et paullisper ortum versus *Linosa* insula exstat. Quæ quum tota vulcania sit, optime in eam quadrat Αἴθουσα (*Ardens*) nomen. Quoniam vero *Linosa* in medii ævi tabulis *Limosa*, apud Edrisium vero *Nemousa* vocatur, eadem haud dubie est Ἀνέμουσα, quod nomen in quodam codice tanquam recens Æthusæ nomen in margine adscriptum, indeque ab aliis alieno in loco in contextum verborum illatum esse censeo. D'Avezac (*iles de l'Afrique* p. 119) Anemusam ad h. Linosam, Æthusam ad h. *Lampion* referri voluit. ‖ — 4. Κέρκιννα] sic DMN ORSXΔΩב, Κερκίννα C, Κερκινναία Γ, Κέρκινα et Κερκίνα cett. De varia nominis scriptura v. Steph. Thes. s. v. De magnitudine insulæ, cujus frequens mentio, v. Plinius 5, 41 et Agathemerus § 21 (G. Min. 2, p. 403). Hodie *Kerkena*. ‖ — 5. Λωτοφαγῖτις] ... ίτις, ... ίτης var. lect. ‖ — αἵδε] δύο L ed. pr., β' Φ. ‖ — 6. Γίρβα] sic X, Γίρρα Z, Γιρά ΦΨ Arg., Γέρρα cett., *Girrapolis* ed. Rom., *Girapolis* ed. Ulm., *Gerra civitas* ed. Vic. ‖ — 7. καὶ] om. LΦΨ ed. pr. ‖ — Μῆνιγξ] sic SΩ ed. pr., Μίνιξ ΦΨ Arg., Μῆνιξ cett. ‖ — πόλις] om. ed. pr. ‖ — λθ' L''] λθ' ς'' ed. pr., 39, 1/3 ed. Arg. — Hodierna *Djerma* insula apud Scylacem 111 Βραχέων νῆσος, ap. Theophrast. Hist. pl. 4, 3, 2 Λωτοφαγῖτις aut Φᾶρις. Plinius 5, 41 : *Clarissima (insula) est Meninx* (*Menix* v. l.) *longitudine XXV m. p.* (σταδίων χ' [leg. σ'] Agathemer. 22; σταδίων τ' Scylax), *latitudine XXII* (σταδίων ρπ' Agath.), *ab Eratosthene Lotophagitis appellata. Oppida habet Meningem ab Africæ (?) latere et altero Thoar* (*Troar, Troiar* v. v. l.), *ipsa a dextro Syrtis minoris promunturio passibus MD sita.* Strabo 17, 3, 17 : Ἡ δὲ λεχθεῖσα Κέρκιννα καὶ ἡ Μῆνιγξ πάρισοι τοῖς μεγέθεσι. Τὴν δὲ Μήνιγγα νομίζουσιν εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων

Μίσυνος νῆσος	μδ′ γο″	λ′ γο″
Ποντία νῆσος	με′ γ″	λ′ δ″
Γαΐα νῆσος	μϛ′	κθ′ γο″

13. Πελάγιαι δὲ νῆσοί εἰσι τῆς Ἀφρικῆς αἵδε·

Κόσσυρα νῆσος καὶ πόλις	λζ″ γ″	λδ′ γ″
Γαῦλος νῆσος καὶ πόλις	λη′ γ″	λδ″ γο″

Misynus insula	44° 40′	30° 40′
Pontia insula	45° 20′	30° 15′
Gaia insula	46°	29° 40′

13. In alto vero insulæ sunt Africæ hæ :

Cossyra insula et oppidum	37° 20′	34° 20′
Gaulus insula et oppidum	38° 20′	34° 40′

γῆν τὴν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένην ... Πλείους δ' εἰσὶν ἐν αὐτῇ πολίχναι, μία δ' ὁμώνυμος τῇ νήσῳ. Stadiasmus 103 p. 465 : Ἡ τῶν Λωτοφάγων νῆσος ... ἔχει δὲ πόλεις ἱκανάς, μητρόπολις δέ ἐστιν αὕτη, sc. Μῆνιγξ, a Gergi 150, a Gichthi 200 stadia distans. Tabula Peut. ab occasu ortum versus quattuor oppidorum nomina habet : *Girba Tipasa Haribus Uchium*. Meninx metropolis sec. mensuras Stadiasmi in orientali insulæ parte fuit, ubi nunc portus *Saggio* (an *Uchium* Tab. Peut.?), juxta quem in Anglorum tabulis nauticis *Menax* locus notatur. Girbæ situs indicatur ruinis quæ sunt juxta aggerem, quo continenti olim insula jungebatur. Titulum ibi repertum vid. in C. I. n. 44. p. 9. Ab hoc oppido, quod posteriore ævo maxime floruisse videtur, ipsa etiam insula *Girba* vocabatur. Victor de Cæsar. 31 : *creati* (Vibius Gallus et Volusianus) *in insula Meninge quæ nunc Girba dicitur*. Itin. mar. p. 518, 3 : *insula Girba a Gitide Tripolis stadia XC*. Iul. Honor. p. 46 : *Girba insula*. Episcopi nominantur *a Girba*, *Girbitanus*. In Not. dign. 2, p. 49 ed. Bœcking.: *procurator Bafii Girbitani provinciæ Tripolitanæ*. Quod Φᾶρις insulæ nomen attinet, id et ipsum ab oppido sumtum esse suspicor, quod subest *Haribus* (i. e. *Pharibus*, ablat., ut *Laribus* etc.) Tabulæ Peut. Nec non *Thoar* (Θοάρ) Plinii in græco fonte fuerit Φόαρ ad idemque oppidum referendum esse videtur. ‖ — 1. Μίσυνος] Μίσηνος S, *Mysinus* ed. Rom., *Misinus* ed. Ulm. ‖ — μδ′ γο″] μα′ γ″ ed. pr. ‖ — λ′ γο″] λ′ γ″ S ed. pr. — 2. Ποντία] Ποντίνα Φ Arg., *Pontina* ed. Ulm. ‖ — με′ γ″] με′ γο″ AMNOWΔΞ, μβ′ γ″ BEZ. ‖ — λ′ δ″] λδ′ FN. ‖ — 3. Γαΐα] Γαῖα ΦΨ ed. pr. ‖ — κθ′ γο″] κθ′ γ″ ed. pr., 29 1/3 edd. Vic. Ulm., 29 1/2 1/3 ed. Rom. Insulæ hæ per Syrtim majorem in alto ponuntur temere. Pontica et Gaia et probabiliter etiam Misynus inter Cyrenaicæ insulas haud longe ab ora mar. sitas recensendæ erant inter Hyphalos (29° 50′ Ptol.) et Drepanum (29° 20′ long. Ptol.). Et Pontia quidem sec. Stadiasm. exigua est insula sub 30° 54′ lat. oræ adjacens (V. tab. ad Stadiasm.). Aliæ duæ ei propinquæ sunt; quare Ποντίας τρεῖς commemorat Scylax 109 p. 85. A Pontia 90 stadiis austrum versus sec. Stadiasm. erat Μαία, hod. *Gara*, quæ rectius ap. Ptolemæum Γαΐα vocatur. Scylax qui post Ποντίας insulas mox sequi Λευκὰς insulas dicit, eo nomine et *Garam* insulam et propinquas *rochers des oiseaux* dictas et fortasse avium stercore (*Guano*) albicantes designare videtur. Minus liquet de Misyno insula. In Stadiasmo tertia Syrtis insula memoratur Scopelites (*Eutheletos* Melæ 2, 105?) a Pontia haud longe boream versus sita ; eandem esse Mysinum vel Misynum Ptolemæi censet Mannertus 10, 2, p. 130 et ipse crediderim. Nescio an Μίσυνος dicta sit a μίσυ, tuberum genere, de quo Plinius 9, 36 : *Simile est quod in Cyrenaica provincia vocant* μίσυ, *præcipuum suavitate odoris ac saporis, sed carnosius*. Cf. Theophrast. hist. pl. 1, 6, 13 : τοῦ φυομένου περὶ Κυρήνην ὃ καλοῦσι μισύ. Similiter ad hod. *Gozzo* insula fungis celebris vocatur *rocher aux champignons* (An in Σκοπελίτης et *Eutheletos* latet Εὐβωλίτης?) ‖ — 4. δὲ] om. L; εἰσι om. S, εἰσὶ αἵδε τῆς Ἀφ. ΦΨ Arg.; τῆς Ἀφρ. εἰσὶν αἵδε X. ‖ — 6. Κόσσυρα] Κόσσουρα X, Κώσυρα ΦΨ, *Cosyra* edd. Vic. Rom., Κώσιρα, *Cosira*, edd. Arg. Ulm.; Κόσουρα W.; νῆσος in plurimis codd. omissum. ‖ — καὶ πόλις] ἐν ᾗ πόλις W. ‖ — λδ′ γ″] λα′ γ″ edd. pr. Steph. Byz.: Κόσσυρος νῆσος κατὰ Σελινοῦντα Σικελίας ποταμὸν [cf. Strabo 17, 3, 16 : Κόσσυρος νῆσος κατὰ Σελινοῦντα ποταμόν] καὶ πόλις ὁμώνυμος, καὶ Λιβύης πόλις Κόσσυρα. Quæritur num recte his Cossyrus ins. a Cossyra quodam Libyæ oppido distinguatur. Certe Κόσσυρος et Κόσσυρα ejusdem insulæ nomina sunt, quam Ptolemæus, sicuti Strabo, e regione Selinuntis fluvii (37° 20′. 36° 15. Vid. p. 394, 8) collocat. Cf. Strabo 6, 2, 11 : Κόσσουρα δὲ πρὸ τοῦ Λιλυβαίου καὶ πρὸ τῆς Ἀσπίδος .. μέση ἀμφοῖν κειμένη καὶ τὸ λεχθὲν διάστημα (88 m. p.) ἀφ' ἑκατέρας ἀπέχουσα. Revera a Clypea c. 42 (125 sec. Pt.), a Lilybæo c. 77 (104 sec. Pt.) m. p. distat. Sec. Itin. mar. p. 517 *Cossura a Lilybæo stadia CLXXX* (l. DLXXX) *a Clypea stadia DXC*. Frequens insulæ mentio. Nunc *Pantellaria*. ‖ — 7. Γαῦλος] sic X, Γλαύκωνος cett. codd. nisi quod Γλαύκανος Ξ, Γλαύηνος L, Γλαίηνος FN. ‖ — νῆσος] om. S. — καὶ πόλις] ἐν ᾗ πόλ. W.; ὁμώνυμος add. C. ‖ — λη′ γ″] de conj.; λη′ γο X, λζ′ γ″ cett. — Steph. Byz.: Γαῦλος, νῆσος πρὸς τῇ Καρχηδόνι. Ἑκαταῖος περιηγήσει. Scylax 111 : Γαῦλος πόλις. Diodor. 5, 12, 3 : Γαῦλος (Γαῦδος v.

Μελίτη νῆσος, ἐν ἧ			Melite insula, in qua		
Μελίτη πόλις	λη′ ∟″δ″	λδ′ γο″	Melite oppidum	38° 45′	34° 40′
καὶ Χερσόνησος πόλις	λη′ γο″	λδ′ ∟″δ″	et Chersonesus oppidum	38° 40′	34° 45′
καὶ Ἥρας ἱερόν	λθ′	λδ′ γο″	et Iunonis fanum	39°	34 40′
καὶ Ἡρακλέους ἱερόν	λη′ ∟″δ″	λδ′ ∟″ιβ″	et Herculis fanum	38° 45′	34° 35′

l. idque præstat), πελαγίᾳ τε καὶ λιμέσι εὐκαίροις κεκοσμημένη (portubus Melite, non vero Gaulos excellit), Φοινίκων ἄποικος. Strabo 6, 2, 21 : πρόκειται δὲ τοῦ Παχύνου Μελίτη ... καὶ Γαῦδος ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτὼ μίλια (c. 65 m. nobis, 110 m. Ptol.) τῆς ἄκρας ἀμφότεραι διέχουσαι [Rectius Diodorus 5, 12, 2 Meliten a Syracusis circa 800 stadia abesse dicit]. Item 7, 3, 6 Γαῦδος legitur. At 1, 2, 37 codices Καῦνος præbent. Ex conflata Γαῦλος et Καῦνος scriptura fortasse Γλαύκωνος, quod in plerisque Ptolemæi codicibus legitur, ortum est. Plinius 5, 42 : *Gaulæ*; Solinus 29, p. 145 : *Gauloen* (*Gauloenis* v. l.) *insulam*. Silius Ital. 14, 274 : *Gaulum spectabile portu*. Etym. M. p. 543 ed. Gaisf.: ἐν δὲ Καύδῳ καὶ Καλυψοῦς ἐστιν Ἀφροδίτης ἱερόν. Procopius B. Vand. 5, 1, 14 p. 372 : Γαύλῳ τε καὶ Μελίτῃ ταῖς νήσοις προσέσχον, αἳ τό τε Ἀδριατικὸν καὶ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος διορίζουσιν. (Hippolyti) Chron. in Chron. Pasch. 2, p. 100 : *Gaudius* pro *Gaudus*, quæ nominis scriptura præstat, siquidem hinc *Gaudech* insula Arabibus dicitur atque hodiernum nomen *Gozzo* deducitur. Cf. Γαῦδος insula Cretæ propinqua, quæ Ptolemæo p. 570, 5 Κλαῦδος, aliis Καῦδος, Suidæ Καυδώ. — 1. Μελίτη νῆσος καὶ πόλις Μελίτη BEZ, Μελ. νῆσος καὶ πόλις CW (ὁμώνυμος add. marg. C); *in qua civitas ejusdem nominis* ed. Arg.; Μελ. νῆσος ἐν ᾗ πόλις Μελίτη DLMNOPRSVXΔΞϽ. ‖ — 2. λη′ ∟″ δ″ λδ′ γο″] λη′ δ″ λα′ γ″ ed. pr. ‖ — 3. Χερσον. πόλις] πόλις add. ex X. ‖ — λδ′ ∟″ δ″] λα′ ∟″ δ″ ed. pr., 34 1/2 ed. Vic., 38 1/2 1/4 ed. Ulm. ‖ — 4. λδ′ γο″] λ′ γο″ ed. pr. ‖ — 5. Ἡρακλέος L. ‖ — λδ′ ∟″ ιβ″] sic X, λα′ ∟″ ιβ″ ed. pr., λδ′ ιβ″ cett. — Plinius 3, 92 : *Melite a Camarina* 87 *m. p., a Lilybæo* 113. Frequens insulæ mentio. Nomen *melitah* refugium significat, ac καταφυγὴν insulam Phœnicibus fuisse Diodorus 5, 12 prodit. Hodierum *Malta* nomen primum legitur in editionibus Itinerarii mar. p. 518 : *Malta. Hephæstia. Falacron*. At codices : *Maltacıafesta et Falacron*. Hinc eruendum *Maltacia* (*Maltache* arabice). *Hephæstia*. Wesselingius *Hephæstiam* esse censet hod. *Cumino* (cumini insulam) inter *Maltam* et *Gozzo* interjectam. Sed nomen prodit Vulcaniam insulam, qualis est Αἴθουσα Ptolemæi. Falacron (*Phalacron* Wessel.) num sit Gaudos, ut Clüverus conjecit, an alia, in medio relinquo. — Melitam oppidum hod. esse *cività vecchia* in media insula positum censetur. Quanquam mirum est Phœnices urbem a portu longe remotam condidisse. Alia Melite inter oppida a Hannone in occidentali Libyæ ora colonis frequentata (V. G. min. 1, p. 5). — Borealis insulæ pars chersonesum refert. Oppidum ibi cognomine fuisse codicis Vaticani auctoritate statuendum esse videtur. — Iunonis fanum fuit prope hod. castellum *S.-Angelo*, e regione *Valetta* urbis, ubi sæculo XVI magni templi ruinas vidit Quintinius (*Descriptio insulæ Melitæ in Grævii Thes. vol. XV*. Cf. Clüverus in *Sicilia ant.* p. 435). Cf. Cicero Verr. 4. 46, 103 : *In promontorio fanum est Iunonis antiquum, quod tanta semper religione fuit, ut non modo illis Punicis bellis, quæ in his fere locis navali copia gesta atque versata sunt, sed etiam in hac prædonum multitudine inviolatum sanctumque fuerit*. Ibid. 5, 72, 184 : ... *teque, Iuno regina, cujus duo fana in insulis posita sociorum, Melitæ et Sami, sanctissima et antiquissima* etc. — Herculis templum, a Melite austrum versus collocatum, in ora meridionali ruinis indicatur quæ *Hadjret-el-Usif* vocantur. *Usif* nomini subesse *Osous* nomen Herculis Tyrii conjecit Movers l. l. 2, p. 350. Tertii templi (deo *Baal-Chammam* dicati? Movers l. l.) locum obtinent ruinæ *Hadjar-Cham* dictæ, quæ exstant a *Krendi* austrum versus e regione *Filfolæ* insulæ. Primus de his dixit Barthius in *Archeol. Zeitung* 1848, n. 21. Cf. idem in *Wanderungen* etc. 1, p. 195. — Ceterum cf. Herculis templum in Melite Athenarum pago (schol. Aristoph. Ran. 501. Hesych. v. Μήλων Ἡρακλῆς. V. Wachsmuth *Die Stadt Athen*. 1, p. 406), et *Melite* priscum Samothraces nomen et Melite insula maris Adriatici. — In codd. SΩ sequitur Africæ tabula, cujus ad marginem inferiorem adscriptum est : Ποία πόλις ἐστὶν ἡ Θάρσις; ἐνταῦθα Ἰνδικήν τινα χώραν τινὲς ὠνόμασαν· οἱ δὲ Ἰεζεκιὴλ ἑρμηνεύσαντες τὴν Καρχηδόνα τὴν τῆς Λιβύης προκαθημένην οὕτως ἐκάλεσαν.

ΚΕΦ. δ'.

Κυρηναϊκῆς θέσις

[Λιβύης πίναξ γ'.]

1. Ἡ Κυρηναϊκὴ ἐπαρχία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δυσμῶν τῇ τε Σύρτει τῇ μεγάλῃ καὶ τῇ Ἀφρικῇ κατὰ τὴν ἀπὸ Φιλαίνου Βωμῶν γραμμὴν πρὸς μεσημβρίαν μέχρι πέρατος· (ἧς ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας ἀπὸ μϛ' L'' κθ' μέχρι μζ' κε'·) ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῷ Λιβυκῷ πελάγει κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τῆς Σύρτεως μέχρι Δάρνιδος πόλεως παράλιον, ἧς ἡ περιγραφὴ ἔχει οὕτως·

2. Μετὰ τὴν Φιλαίνου κώμην

CAP. IV.

Cyrenaicæ situs.

[*Libyæ tabula tertia.*]

1. Cyrenaica provincia finitur ab occasu Syrti maiore et Africa ad lineam a Philæni Aris austrum versus ductam usque ad terminum (quæ linea pertinet a 46° 45' 29° ad 47° 25°); a septentrionibus Libyco mari præter oram maritimam ab angulo Syrtis usque ad Darnidem urbem, quæ ora sic describitur :

2. Post Philæni vicum

IV. 2. Κυρηναϊκῆς] sic ⊐, Κυρήνης cell. || — 5. τῇ τε Σ. τῇ μεγ.] τῇ τε μεγάλῃ Σύρτει SΩ; Σύρτῃ pro Σύρτει A. || — 6. Φιλαίνου] Φίλαινα X, Φιλαίου N. || — γραμμήν] om. ADLMNOP RSVWXΔΞΩ⊐. || — 7. ἧς] de conj., οὗ codd.; dein ἀπὸ om. ed. pr.; ἕως pro μέχρι W. In BEZΦΨ legitur : οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας μϛ L'' δ' (μϛ' δ'' ΦΨ) κθ', in SΩ : οὗ ἡ θέσις μϛ L'' δ' καὶ μζ κε'; in X : οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μϛ L'' δ'' κε'; *usque finem cujus* (*cujus situs pertinet* ed. Rom.) *gradus* 46 1/2 1/4 (46 1/4 Vic.) 29, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Termini hujus lineæ quum jam indicati sint p. 634, 2 et 7, hoc loco ex margine in verborum contextum irrepserint. Quare verba in codd. varie truncata uncis inclusi. Wilbergius de suo penu scripsit : οὗ ἡ θέσις εἴρηται. || — 9. Λιβυκῷ] Λιβικῷ Φ. || — 10. Σύρτεως] Τύρσεως Φ. || — μέχρι] καὶ μ. ΦΨ. || — Δάρνιδος] Δαρνῖδος L, Δανίδος ΦΨ, *Danidem* ed. Ulm., Δαρδανίδος ACDMOPRVWΔΞ⊐ Arg. — Cyrenaicam ortum versus usque ad Catabathmum Magnum pertinuisse tradunt Strabo 17, 1, 13 p. 678, 50 : μέχρι δεῦρό (usque ad Catab.) ἐστιν ἡ Αἴγυπτος, ἡ δ' ἑξῆς ἐστι Κυρηναία καὶ οἱ περιοικοῦντες βάρβαροι Μαρμαρίδαι, Plinius 5, 38, Mela 1, 39, Sallustius Iug. 19. Cf. Polybius 31, 26, 9 et Itiner. p. 71, in quo post Catabathmi mentionem legitur : *Fines Alexandriæ*. Complectebatur igitur etiam oræ tractum quem Ptolemæus tanquam Marmaricæ nomum Ægypti provinciæ accenset. In Stadiasmo p. 440 Marmaricæ ora a Naustathmo ad Petrantem Catabathmo vicinum pertinet. Similiter in Itinerario p. 70 inter Cyrenen et Limniadem ponuntur *fines Marmaricæ*, adeo ut h. l. Marmarica tanquam sui juris regio interponatur. Ac sane postquam Octavianus Cyrenaicam, quam Antonius Cleopatræ filiæ regnum dederat, denuo in provinciæ formam redegerat et cum Creta insula conjunxerat (an 27), provincia hæc nonnisi Pentapolis ditionem complexa fuerit, reliqua autem ora ad Catabathmum usque in Marmaridarum potestate fuisse videtur. Hos quidem et Garamantes T. Sulpicius Quirinius an. 20 subegisse dicitur (Florus 2, 31), verum etiam tum Marmaricæ ora nonnisi nomine tenus pars Cyrenaicæ fuerit, quam deinceps, nescio quando, Ægypti provinciæ contributam esse e Ptolemæo colligitur. — Occasum versus Cyrenaicam aliquando pertinuisse usque ad Euphrantam turrim, ab Aris Philænorum c. 150 m. p. dissitam, testatur Strabo 17, 3, 20 p. 709, 41 : Εὐφράντας πύργος ἐστὶ ὅριον τῆς πρότερον Καρχηδονίας γῆς καὶ τῆς Κυρηναίας τῆς ὑπὸ Πτολεμαίῳ [Ἀπίωνι ?]. Apud Plinium vero et in Dimensuratione provv. Cyrenaica vel a Syrti minore ad Catabathmum usque extenditur. [Cf. Sallust. Iug. 19, qui diversa miscens Philenòn aras, Carthaginiensium terminum, inter duas Syrtes esse dicit.] Plinius 5, 38 : *Ad eum terminum* (sc. ad Catabathmum Cyrenaicum) *Cyrenaica Africa a Syrti minore decies centena LX m.* (*XX m. minus ?*) *in longitudine patet, in latitudine, qua cognitum est, DCCC* (leg. CCCC). Dimens. pr. p. 13 ed. Riese : *Africa Cyrenaica, superior Libyæ, ab oriente* (*finitur*) *Catabathmo ab occidente Syrti minore ... Cujus spatia patent in longitudine m. p. DCCCCLXXX, in latitudine CCCCXX.* — Sec. Ptolemæum a Phycunte promontorio (31° 50') ad meridionalem terminum (25°) computantur 6° 50' sive 3416 2/3 stadia sive 427 m. p., quorum loco ceteri testes 420 et 400 m. p. præbent. Omnibus hisce tabula subest, in qua Cyrenaica mirum quantum in desertas regiones extendebatur. Ac facile patet silphioferam regionem et Bæcolicum montem ex boreali Cyrenaicæ regione in maxime australem temere a Ptolemæo transferri. — Quod attinet longitudinem 980 m. p. in Dimens. pr. traditam, eadem etiam ex nu-

Αὐτομάλαξ φρούριον	μζ' δ''	κθ' ϛ''	Automalax castellum	47° 15'	29° 10'
Δρέπανον ἄκρον	μζ' δ''	κθ' γ''	Drepanum prom.	47° 15'	29° 20'
Ὕφαλοι ὅρμος	μζ' γ''	κθ' γο''	Hyphali statio navium	47° 20'	29° 40'

meris a Plinio traditis (5, 27. 5, 32) colligitur. Computatur enim hunc in modum :

Litus inter duas Syrtes 250 m. p.
Syrtis major aditu... 312 1/2 (= 2500 stad.)
A Berenice Teuchiram 43
Inde Ptolemaidem... 22
Inde Phycuntem.... 40
Inde Apolloniam.... 24
Inde Chersonesum... 82 (88 v. l.)
Inde Catabathmum.. 206 (126 v. l.)
979 1/2

Eandem summam 980 m. p. ut obtineas ap. Plinium 5, 30, eo quo supra dixi modo numerus in codd. traditus corrigendus foret. In Ptolemæi tabula oræ longitudo ab Aris Philæni ad Catabathmum est fere 5000 stadiorum s. 625 m. p., quæ ad verum proxime accedit. Viæ longitudo, quæ non ubique oram legit, ex Tabulæ Peutingerianæ numeris colligitur 605 m. p., ex Itin. (p. 65 sqq.) 598 m. p. — Ceterum descriptionem oræ maritimæ pleniorem et accuratiorem quam Ptolemæus præbet Stadiasmus Maris Magni p. 451 sqq. ‖ — 1. Αὐτομάλαξ] Αὐτόμαλαξ S. Debebat : Αὐτομάλακα, quod apud alios abiit in Αὐτόμαλα (Similiter p. 631, 1 Μακομάδα codd. pro Μακομάλακα). Steph. Byz.: Αὐτομάλακα, χωρίον Λιβύης· ὁ Πολυΐστωρ ἐν τρίτῳ· Ἀπολλόδωρος δὲ Αὐτόμαλά φησιν. Stadiasmi codex 83 : εἰς Αὐτομάλακας ... ἀπὸ Αὐτομαλάκων. Strabo 2, 5, 20 p. 101, 54 : ἀφ' Ἑσπερίδων εἰς Αὐτόμαλα 1800 stadia computat sec. Eratosthenem. Idem 17, 3, 20 p. 709, 47 : Μετὰ τούτους (τοὺς Φιλαίνου βωμοὺς) Αὐτόμαλα, φρούριον φυλακὴν ἔχον, ἱδρυμένον κατὰ τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου παντός. Idem 17, 3, 23 p. 701, 47 : Τεταρταίους μὲν οὖν φασιν ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τῆς μεγάλης Σύρτεως τοῦ κατ' Αὐτόμαλά πως (αὐτὸ μαλακῶς codd.) βαδίζοντας ὡς ἐπὶ χειμερινὰς ἀνατολὰς [εἰς Αὔγιλα] ἀφικνεῖσθαι. Diodorus 20, 41, 2 de Ophella ejusque sociis : ὀκτωκαίδεκα μὲν οὖν ἡμέρας ὁδοιπορήσαντες καὶ διελθόντες σταδίους τρισχιλίους κατεσκήνωσαν περὶ Αὐτόμαλα (Αὐτομάλας codd.). A Philænorum aris Automalaca distant 185 stadia sec. Stadiasm. l. l., c. 200 stadia sec. Ptolemæum. Jam quum Philænorum aræ et promontorium sec. Stadiasmi rationes ad hodiernum *Ras Linouf* ponenda sint, Automalaca quærenda erunt ad paludem quæ vocatur *Sibkah Mouktar*. Castellum a propinquis ταριχείαις *Aut-Malaca* vocatum esse suspicor. ‖ — μζ' δ''] μζ' ιβ'' ADFMNOPRSVWΔΞΩΣ ; 48 ed. Vic. ‖ — 2. Δρέπανον] Δέπανον DMOΔ. ‖ — μζ' δ''] 48 1/4 ed. Vic. Drepanum hoc in Stadiasmo 82 vocatur Ἀντιδρέπανον, quo nomine distinguitur ab altero Drepano pr. inter Diarrhœam et Herculeum sito, cujus Ptolemæus non meminit. Ab Automalacis ad Drepanum Ptolemæus nonnisi 80 stadia habet perperam ; 360 stadia colliguntur ex Stadiasmo (79-82), ubi hæc est series locorum :

Αὐτομάλακα............
Ἀμμωνίου πηγαί... .... 180 st.
(putei prope *Bichar*).....
Κοζύνθιον ἄκρον......... 110
(prom. ad *Mersa Bouraika*)
Μένδριον 20
Ἀντιδρέπανον ἄκρον...... 50
(prom. ad *Kasr Bagrala*)

Pro Κοζύνθιον nescio an legendum sit Ζακύνθιον, oppidumque a Zacyntho quodam dictum sit, sicuti Theotimæum, Carrotus et Arimantis vicus a viris Cyrenæis nominata sunt. Zacynthus quidam Persei, qui Barcam condidisse fertur, filius erat sec. Steph. Byz. s. v. Βάρκη. Idem Stephanus : Ζάκυνθος... τρίτη Λιβύης, ἣν καὶ Ζακυνθίαν τινὲς ἀνέγραψαν. — Μένδριον fortasse est Μαρανθίς, quam Ptolemæus § 7 in Drepani latitudine (47 1/2 29 1/3) inter mediterranea recenset. ‖ — 3. Ὕφαλοι ὅρμος] sic BEZX, Ὑφαλοίορμος ΦΨ Arg., Ὕφαλοι ὅρμοι cett. ‖ — μζ' γ''] μζ' δ'' ed. pr. Stadiasm. 73 : Ὕφαλοι ... νησίον ἐστὶν ὑπόψαλον· ἔχει δὲ καὶ αἰγιαλὸν βαθύν. A Drepano distantia, quæ in Ptol. tabula c. 167 stadiorum est, revera juxta oram est c. 370 stadiorum ; in Stadiasmo computantur 384 stadia hunc in modum :

Ἀντιδρέπανον
Βόρειον ἄκρον, φρούριον.... 20
(*Tabilba* s. *Tabelbe* ; ruin.)
Κροκόδειλος.......... . 84.
(ad *Ischrita* rupem)
Ἀστρόχονδα............ 80
(*Hielm*)
Μαία νῆσος............ 50
(Γαία Ptol. p. 272, 6. *Gara*)
Ποντία νῆσος........... 90
(insula 30° 55' lat. Ptol. p. 662, 2)
Σκοπελίτης, σκόπελος......
(*Hamoud rocher*)
Ὕφαλοι........ 40
(duæ insulæ sub 31° lat.)

P. 666, 1. Διάρροια] Διάροια X, Διαροῖα ΑΦΨ Arg., *Diarœa* ed. Ulm., Διαροίας Λ ; Διαρροιάς codex Stadiasmi 68, ubi :
Ὕφαλοι

Διάρροια λιμήν	μζ' δ''	λ'	Diarrhœa portus	47° 15	30°
Ἡρακλέους Πύργος	μζ' γ''	λ' ∠''	Herculis Turris	47° 20	30° 30'
Διάχερσις φρούριον	μζ' γ''	λ' ∠''γ''	Diachersis castellum	47° 20'	30° 50'
Βόρειον ἄκρον, τέλος τῆς Σύρτεως	μζ' δ''	λα' ϛ''	Boreum promontorium, finis Syrtis	47° 15'	31° 10
Βρύων αἰγιαλός	μζ' ∠''	λα' δ''	Bryon littus	47° 30'	31° 15
3. Πενταπόλεως			3. Pentapolis		
Βερενίκη ἡ καὶ Ἑσπερίδες	μζ' ∠''δ''	λα' γ''	Berenice sive Hesperides	47° 45'	31° 20
Λάθωνος ποτ. ἐκβολαί	μη' δ''	λα' γ''	Lathonis fluvii ostia	48° 15'	31° 20'
Ἀρσινόη ἡ καὶ Τεύχειρα	μη' γο''	λα' γ''	Arsinoe sive Teuchira	48° 40'	31° 20

Εὔσχοινος, αἰγιαλὸς βαθύς, βουνὸς περιφερής,	70
Καινόν, φρούριον ἔρημον..................	70
Ἆπις et Διαρροιάς..........................	150
	290

Pro hisce 290 stadiis Ptolemæi tabula habet 167 st. Εὔσχοινος fort. est Ἔχῖνος κώμη (49° 30' 28° 40'), ex maritimis locis, ut passim, in mediterranea rejecta (p. 673, 6). Collocandus locus prope hod. *Shawan Marabout*. Καινὸν φρούριον steterit ad sequens promontorium, in quo ruinæ visuntur. Διάρροια quærenda ubi nunc brevissimo spatio a mari separantur tres paludes, pone quas notantur *Kasr Fid* et *Duara*. ‖ — 2. Ἡρακλέους πύργος] ...έος S; Ἡρακλέα, missa voce πύργος, ΦΨ Arg. ‖ — λ' ∠''] λ' ∠'' γ'' ed. pr. Series locorum in Stadiasmo :

Διαρροιάς	
Σεραπεῖον........................	50
Δρέπανον ἀκρωτήριον τοῦ Ἡρακλείου (*Ras el Mersa Kakorah*)........	100
Ἡράκλειον........................	7
(250 sec. Ptol.)	157

3. Διάχερσις] Διάχερσος A, Διχερσίς ΦΨ Arg., Διαχερσί EZ ed. Vic. In Stadiasmo codex : εἰς Χέρσην ... ἀπὸ Χερσίου. Ibidem post Heracleum, 80 stadia ab eo distans, sequitur Ἀμάστορος (κώμη?): deinde post 110 stadia Chersis φρούριον, ad quod referendæ sunt ruinæ prope *Barsouan* exstantes. Alia Χέρσις κώμη infra p. 668, 3. ‖—4. Βόρειον] 140 stad. a Chersi sec. Stadiasmum. Hodie *Cap Tayonas*. Cf. Strabo 17, 3, 20 p. 710, 10 : ἐνδοτέρω δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ τὸ μικρὸν ἀκρωτήριον λεγόμενον Βόρειον, ὃ ποιεῖ τὸ στόμα τῆς Σύρτεως πρὸς τὰς Κεφαλάς. Plinius 2, 28 : *promontorium quod majorem (Syrtum) includit Borion vocatur*. Ad Berenicen Syrtis initium ponit Eratosthenes ap. Strabon. 2, 5, 20, p. 101, 52. Uterque terminus notatur in Stad. 58 et 63. In SΩ ad hunc vs. in margine : τέλος τῆς Σύρτεως. ‖ — 5. λα ϛ''] λδ ϛ'' BEZ, 30 1/6 ed. Vic. ‖ — 6. Βρύων] Βρυων BFZΦΨ Arg., *Brion* ed. Vic. Nomen significare videtur *algarum* (βρύων, θρύων) *litus*. Sic in sqq. habes Φυχοῦντα promontorium. Cf. Φυχοῦσσαι νῆσοι Λιβύης (ὀνομάζονται δὲ διὰ τὸ φύκων εἶναι πλήρεις) ap. Steph. Byz. et Εὔσχοινος in not. ad vs. 1. Wilbergius vertit *Bullans litus*, cogitans fortasse de scopulis qui prope Berenicen urbem exstant. Cf. Beechey *Proceedings* etc. *Appendix* p. XI. « Care most be taken as you approach Bengazi to avoid some breakers, with extend southward from Juliana point and lie about three quarters of a mile of shore ». At positio hujus αἰγιαλοῦ inter Boreum pr. et Berenicen media in scopulorum istorum locum non cadit. Idem litus aliis nominibus habes in Stadiasmo, ubi locorum series (§ 58-62) :

Βόρειον ἄκρον	
Ἅλαι αἰγιαλός...........	50 st.
Θεοτίμαιον, ὅρμος, αἰγιαλός	10
Πίθος..................	1
Τὰ Ῥίνα aut Ῥίνια.......	10
Βερνικίς................	60
	131 (nobis 110; ap. Ptolem. 200)

7. Πενταπόλεως] θέσις add. PRVW ed. pr.; Πεντάπολις ΦΨ Arg. ‖ — 8. Βερενίκη] Βερονίκη CDFLMN ORVWΔΞΦΨ ed. Vic. Rom. Ulm. Arg.; ἡ om. ΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — μζ' ∠'' δ''] μζ' ∠'' γ'' ed. pr., μζ' ∠'' BEZΦΨ Arg. Hodie *Bengasi*. ‖ — 9. Λάθωνος] Λάθεννος ΦΨ, *Lathenis*, Λάθερος Arg., *Lathrenis* ed. Ulm.; Λάθων in Berenices portum exiens ap. Strabon. 17, 3, 20, p. 710, 10; Λήθων ap. Athenæum 2, p. 71 B ex Ptolemæi Euergetæ commentariis; *Lethon* ap. Plinium 5, 31 : *nec procul ante oppidum (Berenicen) fluvius Lethon, lucus sacer, ubi Hesperidum horti memorantur*; Ληθαῖος ap. Strabon. 14, 1, 39, p. 552, 41; *Lethe* ap. Lucan. 9, 355; *Leon* corrupte in Geogr. Rav. p. 138, 6. Scylax 108, p. 84 : Ἑσπερίδες πόλις καὶ ποταμὸς ἐπὶ τῇ πόλει Ἐκκειός· (an ἐχεῖ[ται Ληθ]εῖος?). De hoc fluvio, quem Ptolemæus medium inter Berenicen et Arsinoen in mare exire temere dicit, quid statuendum sit, primus docuit Beechey l. l. p. 327. Vid. not. ad Stadiasm. p. 449. De lacu seu λιμνοθαλάσση

Πτολεμαΐς	μθ' ιβ''	λα' ς''	Ptolemais	49° 5'	31° 10'
Αὔσιγδα	μθ' L''	λα' L''	Ausigda	49° 30'	31° 30'
Ἀπτούχου ἱερόν	μθ' L''	λα' γο''	Autuchi fanum	49° 30'	31° 40'
Φυκοῦς ἄκρον καὶ χωρίον	ν'	λα' L''γ'	Phycûs prom. et castellum	50°	31° 50'
Ἀπολλωνία	ν' ς''	λα' γο''	Apollonia	50° 10'	31° 40'

prope Berenicen v. ibid. et supra not. ad. p. 624. Sec. Strabonem l. l. ad Berenicen erat ἄκρα Ψευδοπενιάς, quod nomen ex Epitome scribendum esse puto Ψευδοπελιάς. Certe quum objecta ei insula, quam Μέλαν νησίον Stadiasmus dicit, eodem vocis sensu Πελιάς vocari posset, etiam objectus ei apex promontorii arenosus, qui peninsulæ in modum excurrit, Ψευδοπελιάς dictus fuerit. Celerum Berenice, quæ revera sita est in meridiano Corcyræ insulæ, sec. Strabonem objacet Ichthyi Peloponnesi promontorio et Zacyntho insulæ, ἐν διάρματι 3600 (nobis 3400) stadiorum. Similiter Ptolemæus Berenicen et Cephalleniæ apicem meridionalem (36° 40' lat., 47° 45' long.) sibi opponit, trajectum vero (2667 stadiorum) justo minorem exhibet. ‖ — 10, p. 666. μη' γο''] μη' γ'' X. ‖ — λα' γ''] 31 2/3 ed. Ulm. Ruinæ hod. *Tokra*. A Berenice distantia ap. Ptol. satis recte habet. Sec. Stadiasmum est 350 stadiorum, sec. Plinium (4, 32) 43 m. p., sec. Itin. 46 m. p., sec. Tab. Peut. haud recte 53 m. p. Inter Berenicen et Teuchiram, ab illa 28, ab hac 18 (sic Itin.; 25 falso Tab. Peut.) m. p. distans erat Hadrianopolis (Itin.) seu Adriane (T. Peut., Ἀδριανή Hierocles p. 735). Nomen servat hod. *pointe Adrian*, a quo haud longe boream versus, 28 m. p. a *Bengazi*, juxta lacum situs *Soluk* locus exigua quædam antiquitatis rudera habet (v. Barth. *Wanderungen* p. 390). Oppidum successisse videtur in locum Καυκάλου vici, quem inter Berenicen et Tauchiram Scylax commemorat, apud quem nescio an Καυκάλου ortum sit Βαυκαλώ seu Βακαλώ, quoniam in hoc tractu (ut Herodotus ait 4, 172) ad mare pretingebant Βάκαλες (Κάβαλες v. l. vitiosa), ad quos etiam *Bæcolicus mons* Tabulæ Peuting. referendus est. Hadrianopolis ibi condita fuerit post finitum bellum Iudaicum quod in Cyrenaica postremis Trajani annis sævierat. Hieronymus Chron. ad Hadriani an. 5 (122 p. C.) : *In Libyam, quæ a Iudæis vastata fuerat, colonias* (...*am?*) *deduxit*. Syncellus p. 349 A : ἀποικίαν ἐς Λιβύην ἐρημωθεῖσαν Ἀδριανὸς ἔπεμψεν. In Stephano Byz. legitur : Ἀδράνη, πόλις Θρακική, (ἡ μικρὸν ὑπὲρ τῆς Βερενίκης κεῖται) ὡς Θεόπομπος. Πολύβιος δέ ... λέγει ἐν ιγ' Ἀδρήνη. In his vereor ne Thraciæ Adrane cum Adriana haud longe a Berenice Cyrenaica sita confusa sit. ‖ — 1. Πτολεμαΐς] ἐπίσημος Πτολ. ed. pr. ‖ — μθ' ιβ''] μα' ιβ'' ed. pr. ‖ — λα' ς''] λα' L'' PRVW. Hodie *Tolmita*. Plinius 4, 32 : *A Teuchira Ptolemaidem XXII m. p.*, consentiente Ptolemæo; rectius 26 m. p. computantur in Itinerario p. 67, 4; σν' (deb. σι') στάδια in Stadiasmo § 55. Scylax p. 33 : ἀπὸ τοῦ λιμένος τοῦ κατὰ Βάρκην (i. e. a Ptolemaide) ἐφ' Ἑσπερίδας στάδια χκ' (620), parum accurate; in nostris tabulis sunt fere 560 stadia. ‖ — 2. Αὔσιγδα] Αὐσίγδα ed. pr., Αὔριγδα (ἡ Αὔσιγδα add. A) ADMOΔΞ, Αὐρίγδα F. ‖ — μθ' L''] μθ' γ'' ed. pr. Stephanus Byz.: Αὔσιγδα, πόλις Λιβύης, οὐδετέρως, ὡς Καλλίμαχος. Ἑκαταῖος δὲ νῆσον οἶδε. Τὸ ἐθνικὸν Αὐσιγδοι· οὕτω γὰρ Ἀπόλλων τιμᾶται. Corrupte Stadiasmus 54 : Ἀπὸ Φυκοῦντος εἰς Ναυσίδα στάδιοι ρζ' (300 sec. Ptol.)· κώμη ἐστίν. ἔχει ὕδωρ ἐν τῷ αἰγιαλῷ. Ἀπὸ Ναυσίδος εἰς Πτολεμαΐδα στάδιοι σν' (sic etiam Ptol.). Præterea Αὔσιγδα opp. ad Cinyphem fl. commemorat Lycophro 884. A Ptolemaide ad Phycuntem 440 stadia recte habet Stadiasmus; 550 stadia Ptolemæus, 40 m. p. Plinius 5, 32. Ponenda Ausigda in nostris tabulis 18° 58' long., ubi oræ adjacet exigua insula, quam et ipsam Αὔσιγδα Hecatæus vocat, Ptolemæus vero Μύρμηκα dicit et pro more in altum ejicit. ‖ — 3. Ἀπτούχου] *Aptachi* Vic.; Σκαπτούχου conj. Grashof. Dicendum erat Αὐτούχου. Autuchum et Aristæum Apollinis et Cyrenæ filios fuisse ex Acesandro refert schol. Apoll. Ar. 2, 498. *Autochus* nomen scribitur in Iustino 13, 7, 7. (« *Felix episcopus Aptuchi* legitur in Concilio Romano sub Melchiade ». Carolus a Sancto Paulo in Geogr. sacra p. 284) Cf. Movers l. l. p. 564. Situs fani incertus. ‖ — 4. Φυκοῦς] Φυκούς LDMΞ, Φύκους ΝΦΨ Arg., *Phyci* ed. Vic., *Phicis* ed. Ulm. Verba καὶ χωρίον om. SΩ. ‖ — λα' L'' γ''] λα' γο'' X. ‖ — Promontorium hod. *Ras Sem* sive *Razat*. Vid. not. ad Stadiasm. p. 447. χωρίον Ptolemæi πόλις dicitur ap. St. B., πολίχνιον ap. Strabon. 17, 3, 20, κώμη in Stad.; Tænaro objacet sec. Strabon. l. l. et Plinium 5, 32, consentiente Ptolemæo, qui Tænarum ponit 50° 34' 20'. Trajectus ap. Ptol. justo minor, ap. Strabonem et Plinium justo major. V. not. p. 551, 5. ‖ — 5. Ἀπολλωνία] Κυρηναίων ἐπίνειον Ἀπολλωνία W ed. pr. Verba Κυρ. ἐπ. in margine habet C. ‖ — ν' ς''] νς' FN, ν' PRV. ‖ — λα' γο''] λα' γ'' ed. pr. Hodie *Mersa Sousa*. V. not. Stad. Plinius 5, 32 : *a Phycunte Apolloniam XXIV m. p.* (sunt c. XX m. p.; 100 stadia corrupte in Stad.; in Ptol. quoque justo minor distantia.), [*inde*] *ad Chersonesum LXXXII* (LXXXVIII var. lect., quam haud recte receperunt editores; 650 stadia (81 1/4 m. p.) compu-

Ναύσταθμον λιμήν	ν' γ''	λα' γο''
Ἐρυθρὸν τόπος	ν' ∠''	λα' ∠''
Χέρσις κώμη	ν' ∠''δ''	λα' γ''
Ζεφύριον ἄκρον	να'	λα' γ''
Δάρνις	να' δ''	λα' δ''

4. Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Μαρμαρικῆς μέρει κατὰ τὴν ἀπὸ Δάρνιδος πρὸς μεσημβρίαν ἐκβαλλομένην γραμμὴν μέχρι πέρατος, οὗ θέσις

να' δ'' κε'

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ ἐρήμῳ τῆς Λιβύης κατὰ τὴν ἐπιζευγνύουσαν τὰ ἐκκείμενα δύο πέρατα γραμμήν.

5. Ἔχει δὲ ἡ ἐπαρχία ὄρη τε τὰ καλούμενα Ἡρακλέους Θῖνες, ὧν τὸ μέσον ἐπέχει

μοίρας	μη' γο''	κθ'
καὶ τὰ Οὔελπα ὄρη	μζ' γο''	κθ' ∠''
καὶ τὸ Βαικολικὸν ὄρος	να'	κϛ' ∠''

Naustathmum portus	50° 20'	31° 40'
Erythrum locus	50° 30'	31° 30'
Chersis vicus	50° 45'	31° 20'
Zephyrium promont.	51°	31° 20'
Darnis	51° 15'	31° 15'

4. Ab ortu solis finitur Marmaricæ parte ad lineam a Darnide meridiem versus ductam usque ad terminum, qui situs est

51° 15° 25'

a meridie deserta Libya ad lineam eam, quæ expositos duo terminos inter se iungit.

5. Sunt huic provinciæ et montes, Herculis qui dicuntur Cumuli, quorum medium

situm est	[47° 40'	30° 50']
et Velpi montes	47° 40'	29° 30'
et Bæcolicus mons	51°	26° 30'

tantur in Stadiasmo. || — 1. Ναύσταθμον] Ναύσταθμος DMNOSΔΩΞ. || — λα' γο''] λα' γ'' ed. pr. Τὸ Ναύσταθμον Strabo, Ναύσταθμος λιμήν Scylax 83; ab Apollonia 120 (67 sec. Ptol.) distat sec. Stadiasmum. *Naustathmus promontorium*, missa portus mentione, Mela 1, 39. Portus erat ad latus orientale promontorii, quod vocatur *Ras el Hilal*. Vid. not. Stad. p. 446. || — 2. Ἐρυθρόν] Ἐρυθρός A. A Naustathmo 70 stad. Ruinæ ad *Ouadi Elthroun*. || — 3. Χέρσις] Χερσίς ADFL Arg., Λέρσις BZ, *Acersis villa* ed. Vic. || — ν' ∠'' δ''] νβ' δ'' ed. pr. Codex Stadiasmi 49: ἀπὸ τοῦ Ζεφυρίου εἰς Χέρσην στάδιοι σ' ... Ἀπὸ τοῦ Χερσίου ἐπὶ τὸ Ἐρυθρὸν στάδιοι ζ'. Ponendus locus a *Tourbo* pr. ortum versus. Inter hunc et Zephyrium insula oræ adjacet, quæ Aphrodisias in Stadiasmo vocatur. Aliam Aphrodisiadem Ptolemæus habet infra p. 674, 4. || — 4. Ζεφύριον] Promontorium quod ab hod. *el Hycra* est ortum versus. V. Stad. 48. || — 5. Δάρνις] Δαρνίς ADEFΔΦΨ Arg., Ἀδαρνίς L, Δάρδανις PRVW ed. pr., Ζαρινή codex Stadiasmi 48, ubi v. not. Hodie *Derna*. || — 7. Δάρνιδος] Δαρνίδος ABEFNSXΩΞ, Δαρδανίδος DMOP RVWΞΦΨ ed. pr., *Dardanide* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — 8. θέσις] ἡ θέσις BCDLZΞ. || — 9. να' δ''] νε' δ'' BEZ. || — 10. τῆς Λιβύης] τῆς omisit ed. pr., τῇ ἐρήμῳ Λιβύῃ de conjectura scripsit Wilbergius || — 13. τε τὰ] τε om. ed. pr., τὰ om. L. || — 14. Ἡρακλέους] Ἡρακλείους DLPRSV WΔΞΦΨΩ, Ἡρακλείας BEZ. Cf. § 6. || — θῖνας] θοῖνας ΦΨ Arg., *Thinas* Rom., *Cœnas* Vic., *Cenas* Ulm. || — ὧν τὸ μέσον ἐπ. μοίρας] om. SΩ. Quæ post v. μοίρας sequuntur usque ad μζ' ∠'' δ'' λα' ϛ'' (exclusive) om. ΦΨ Arg. Eandem lacunam repperit, et aliunde resarcire quomodo studuit ed. Ulmensis, quæ ita habet: *Habet autem provincia montes: Hercules montes Cenas appellatos, quorum medium gradus habet* 49 1/2 1/4. 30 1/6. *et juxta Paliurum paludem in qua chongilium* (sic), 50 1/2 30 1/6. *Velpa mons* 47 1/2 1/3. 29 2/3. *Herculis Cenas* 48 1/2. 29, *Becolitus mons* 50 2/3. 26 1/2 1/4. || — 15. μη' γο' κθ'] Hos numeros, quibus Cumuli Hercules in Philæni ararum parallelo et ab ora maritima longe remoti exhibentur, corruptos esse censeo. Scylax 109 p. 84: εἰς δὲ τὴν Σύρτιν ἀπὸ Ἑσπερίδων εἰσπλέοντι Ἡράκλειοι θῖνες· ἔχονται δὲ τούτων Δρέπανον, νῆσοι Πόντιαι τρεῖς. Drepanum illud, sec. Stadiasm. 66, ἀκρωτήριόν ἐστι ὑψηλὸν τοῦ Ἡρακλείου ἔχον θῖνα ἄμμου λευκῆς (v. not. p. 666, 2). Cum Scylacis autem verbis componenda sunt quæ in Ptolemæo leguntur p. 269, 9: ὑπὸ δὲ τὸν τῶν Ἑσπερίδων κῆπόν εἰσιν αἱ τοῦ Ἡρακλέους θῖνες καὶ ἀνατολικώτεροι Ἀσβῦται. Igitur ne inter se pugnantia Ptolemæus dicat, graduum notæ μη' γο'', κθ' in μθ' γο'' λ' γο'' vel λ' ∠'' γ'' mutanda esse videntur, adeo ut medium Cumulorum sit fere medium inter Berenicen et Herculis turrim. Falsum esse numerum κθ' colligas etiam ex ordine quo montes recensentur a borea austrum versus. || — 16. Οὔελπα] Velpi montes dici videntur colles qui juxta australem Syrtis Cyrenaicæ oram extenduntur. || — μζ' γο''] 47 1/6 ed. Rom. || — κθ' ∠''] κε' ∠'' ed. pr., 29 1/2 edd. Vic. Ulm., 28 2/3 ed. Rom. || — 17. Βαικολικόν] Βαικόλικον ed. pr., Βωκολικόν FN, Βεκολικόν W, Βακολικόν L. Tabula Peut. in Cyrenaica habet *Bæcolen* (Bæcolôn?) *montes*. Dicendum fuisse suspicor Βακαλικόν, montemque a Ptolemæo in ultimum austrum translatum ad eam Cyrenaicæ regionem

καὶ λιμνοθαλάσσας τήν τε ἀπὸ τοῦ Λάθωνος ποταμοῦ ἐκτρεπομένην λίμνην, ἧς τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας μζʹ ∠δʺ λαʹ ϛʺ
καὶ τὴν ὑπὸ Παλίουρον λίμνην, ἐν ᾗ κογχύλιον νβʹ λαʹ ϛʹ

6. Κατέχουσι δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν ὑπὸ τὴν Πεντάπολιν Βαρκῖται ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ Κήπου τῶν Ἑσπερίδων, ὧν καὶ αὐτῶν ἀνατολικώτεροι Ἀραραύκηλες· ὑπὸ δὲ τὸν τῶν Ἑσπερίδων Κῆπόν εἰσιν αἱ τοῦ Ἡρακλέους Θῖνες, καὶ ἀνατολικώτεροι Ἀσβῦται·

et lacus maritimi, videlicet lacus a Lathone fluvio deflectens, cuius medium situm est 47° 45′ 31° 10′
lacusque infra Paliurum (in quo sunt conchylia,) 52° 31° 10′

6. Incolunt huius regionis partes infra Pentapolim *Barcitæ* ab Horto Hesperidum orientem versus, a quibus ortum versus sunt *Ararauceles*; infra vero Hesperidum Hortum sunt Herculis Cumuli et ab eo orientem versus *Asbytæ*; deinde iuxta Afri-

---

pertinere quam obtinebant Βάκαλες, qui mare attingebant in Tauchirorum oppidi regione, vicini Auschitis, qui ipsi prope Berenicen ad oram mar. accedebant. (V. Herodot. 4, 172. Cf. Callimachus in Bekkeri Anecd. 3, p. 1174, Nonnus 13, 376 : Αὐσχῖσαι Βάκαλές τε. Ptolemæus Αὐσχίτας et Βακάτας (i. q. Βάκαλας) in Marmaricam transposuit (infra § 12), aliamque Βακαλῖτιν regionem juxta Phazaniam commemorat lib. 4, cap. 7. ‖ — κϛʹ ∠ʺ] κζʹ ∠ʺ AB, fortasse rectius μϛʹ ∠ʺ E; 46 1/2 ed. Vic. ‖ — 2. λίμνην] om. ADLMNOPSΔΩΞ; ἐκτρεπομένην λίμνην, ἐν ᾗ κογχύλιον νβʹ λαʹ ∠ʺ, omissis intermediis, V. ‖ — ἧς ... ἐπέχει μοίρας] ἧς θέσις SΩ. ‖ — 4. κογχύλιον] ἐστι κογχ. ed. pr.; κογχύλια conj. Grashofius præter necessitatem ‖ — 5. λαʹ ϛʺ] λαʹ ∠ʺ V. « Epocham νβʹ λαʹ ϛʺ post κογχ., quod pro oppido vel insula habitum est (!), additam invitis libris omisimus. » WILBERG. At lacus mentio etiam positionis mentionem flagitat. Lacus ille sicut propinquum Paliurus oppidum (52° 15, 31° 15 Ptol. c. 5, § 2) sec. plurimos in Cyrenaica fuit, a Ptolemæo autem Marmaricæ, in qua oppidum Paliurum ponitur, lacus quoque assignandus erat. Diversos igitur fontes male auctor miscuit. In tabulis edd. Rom. Ulm. et Arg. lacus in media Cyrenaica (c. 50° 30′ 30° 10′), a Cenopoli austrum versus pingitur. De situ Paliuri et vicinæ regionis paludosæ v. not. in G. Min. 1. p. 443. ‖ — 7. Βαρκῖται] Βαρκεῖται BEZ, Βαρκίται LN. Aliis Βαρκαῖοι. Vid. Herodot. 3, 21. 91 ; 4, 164 sqq., Scylax 108, Polyb. 5, 65, 8, Diodor. 18, 20, Athenæus 4, p. 184 B, Virgil. Æn. 4, 42. — Stephanus Byz.: Βάρκη ... Λέγεται καὶ Βάρκαια, ἐξ οὗ τὸ Βαρκαιάτης· τοῦ δὲ Βάρκη Βαρκαῖος· καὶ Βαρκαῖον τὸν Λίβυν φασί. « Βαρκαῖον ἔπος » (ἔθνος conj. Xylander, ὄχον Holstenius, αἶπος aut Βαρκαῖος ἵππος Meinekius; conjecerim Βαρκαῖος ὀπός, i. q. vulgo dicitur Κυρηναϊκὸς ὀπός, sc. τοῦ σιλφίου). ‖ — 9. Ἀραραύκηλες] Ἀραυρακίδες PRVW ed. pr., Ἀραραυκίδες C. Cf. Plinius 5. 33 : *Adcolunt Marmaridæ a Parætonii ferme regione ad Syrtim majorem usque porrecti, post eos Acrauceles* (*Acraceles, Acrauciles* var. lect.; *Ararauceles* e Ptolemæo scripsit Barbarus), *ac jam in ora Syrtis Nasamones ... Post Nasamones Asbytæ* (*Arbytæ, Hasbytæ* codd.) *et Macæ vivont*. Herodianus περὶ μον. λέξ. p. 11, 19 (Fr. Hist. 4, p. 294) : Ἀγροίτας αʹ Λιβυκῶν· « Ἀνδρωθέντα δὲ τὸν Ἀμφίθεμιν πλησιάσαι ταῖς Νύμφαις καὶ γεννῆσαι παῖδα μυρμαδαναρ· αὐδακήνας· βυγάνμα· καλομάκαν· Ψύλλον, ἀφ' οὗ Ψύλλοι τὸ ἔθνος, in quibus latet : παῖ[δας] Ἀδυρμα[χί]δαν, Ἀραυράκη[λι]ν, Ἀσβύταν, Βάκαλον, Μάκαν, Ψύλλον. Apud Ptolemæum nescio an ex varia scriptura eliciendum sit Ἀραυρακήλιδες, ad quem populum in Ptolemæi tabula referri potest Κήλιδα s. Κέλιδα oppidum (vs. 672, 5). ‖ — 9. ὑπὸ δὲ τῶν Ἑσπερίδων κήπων DLMOΔΞΞ. ‖ — 10. Ἡρακλέος L. Ἡρακλέως N. ‖ — Θῖνες] Θῖναι PRVW ed. pr.; τὰ ὄρη add. ed. pr.; Θοῖναι ΦΨ. ‖ — 11. Ἀσβῦται] Ἀσβύται PVZ, Ἀσβῆται ADMOΔΞ, Ἀσῦνται F. Sec. Herodotum 4, 169 a Plyno portu (prope Catabathmum Magnum sito) usque ad Aphrodisiadem insulam (eam sc. quæ inter Chersim et Darnim est) degunt Γιλιγάμαι (sic ex Herodoto Stephanus Byz.; Γιλιγάμμαι et Γιγάμαι codd. Herodoti. Ptolemæus in hoc tractu Aniritas et Libyarchas habet); horum vicini occasum versus sunt Ἀσβῦται (Ἀσβύσται v. l.)· οὗτοι δὲ ὑπὲρ Κυρήνης οἰκέουσι· ἐπὶ θάλασσαν δὲ οὐ κατήκουσιν Ἀσβῦται· τὸ γὰρ παρὰ θάλασσαν Κυρηναῖοι νέμονται. Ἀσβυτέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης Αὐσχῖσαι· οὗτοι ὑπὲρ Βάρκης οἰκέουσι κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατ' Εὐεσπερίδας· Αὐσχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς χώρης οἰκέουσι Βάκαλες, ὀλίγον ἔθνος, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατὰ Ταύχειρα πόλιν τῆς Βαρκαίης ... Αὐσχισέων δὲ τούτων τὸ πρὸς ἑσπέρης ἔχονται Νασαμῶνες, ἔθνος πολλόν, οἳ τὸ θέρος καταλείποντες ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ τὰ πρόβατα ἀναβαίνουσι εἰς Αὔγιλα χῶρον etc. Steph. Byz.: Ἀσβύστα, πόλις Λιβύης, καὶ ὁ πολίτης Ἀσβύστης· « οἵη τε Τρίτωνος ἐφ' ὕδασι Ἀσβύσταο » Καλλίμαχος Αἰτίων πρώτη. Callimachus Apoll. 76 : Ἀσβυστίδι πάρθετο γαίῃ. Lycophro 848 : ῥεῖθρον Ἀσβύσταο. Dionys. Perieg. 211 : Ἀσβύσται δ' ἐπὶ τοῖσι

εἶτα παρὰ μὲν τὴν Ἀφρικὴν ὑπὲρ τὰ Οὔελπα ὄρη Μακατοῦται, καὶ ἐφεξῆς τὰ σπήλαια τῶν Λασανικῶν· ἀνατολικώτεροι δὲ αὐτῶν Ψύλλοι, καὶ ἐφεξῆς τόποι τε θηριώδεις καὶ ἡ Σιλφιοφόρος χώρα.

cam supra Velpos montes *Macatutæ*, atque deinde speluncæ *Lasanicorum* et orientem versus ab his *Psylli*, et deinde loca feris referta atque Silphiofera regio.

(τοῖς Νασαμῶσι) μεσήπειροι τελέθουσι. Nonnus 3, 392 et 13, 370 : Διὸς Ἀσβύσταο. Plinius 4, 34 (V. not. vs. 9). Hesychius : Ἀσβυσταῖοι Λιβύων ἔθνος. Geogr. Rav. p. 136, 6 : *Æthiopia Garamantium quæ et Asbyste dicitur.* ‖ — 1. ὑπὲρ] ὑπὸ DFLMNOSΔΦΨ, *sub* Arg. ‖ — 2. Μακατοῦται] Μακατῦται ed. pr., *Mactatuta* ed. Vic., *Macatura* ed. Rom. Fortasse pars Macarum, quibus vicini erant. Vivien de S.-Martin l. l. p. 462 : « Les Macatutæ ne different tres probablement pas des Matouça des généalogies berbères, tribu nefouça qui habitait au voisinage des Syrtes (Ibn Khaldoun 1, p. 226); et les Laganici, qui sont implicitement désignes comme Troglodytes, sont indubitablement les Léhana, division importante des Awrigha (Ibid. p. 170). » ‖ — 3. Λασανικῶν] de conj., Λισανικῶν PVW ed. pr., Λισάνκων R, Λαγανικῶν cett., nisi quod in EZ supra αγ scriptum est εσ. In Itinerario p. 67 et 70 :

Ptolemais	
Semeros	32 m. p.
Lasanuces	25 (26 v. l.)
Cyrene	25.

Ex his *Lasanuces* (*Lasamices* cod. Esc., *Lasamicos* codd. plurimi) 25 m. p. a Cyrenis dissiti, ad vallem profundam degisse debent, quam Beecheyus l. l. p. 569 *Wady Ierahib* vocat. « At Wady Ierahib, ait, the table land ceases and a steep and somewhat perilous descent begins into the valley or wady here mentioned, down which we with dificulty conducted our horses. A strong fort on the right commands, or rather formerly commanded the entrance on this side to the wady, and overlooks the country to a considerable extent. The sides of this ravine are quite perpendicular and in some places more than five hunderd feet high; the are filled with excavated caves, like thoze which we have described at Apollonia, and are entered by ropes in a similar manner, which are always carefully drawn up after them by the inhabitants. » Has Lasanicorum speluncas Ptolemæus in austrum longe removit eodem errore quo montes Baecolicos alieno in loco collocavit. ‖ — 4. Ψύλλοι] Psyllos, sicuti in Marmarica Nasamones, Psyllorum vicinos, qui et ipsi in Cyrenaica potius nominandi erant, Ptolemæus in interiora rejecit, ab antiquis vero scriptoribus uterque populus ad Syrtim degisse fertur, ita tamen ut Nasamones æstatis tempore in Augilorum regionem recedere solerent. In hac quæ circa Augila est regione Nasamones Ptolemæus collocat, ac propterea, ut videtur, etiam Psyllos, quippe qui cum Nasamonibus jungi solent, in eodem fere parallelo posuit. Ceterum ut Psylli a Nasamonibus, sic Domitiani tempore Nasamones a Romanis tantum non deleti esse perhibentur (V. not. ad Dionys. Per. 210; G. M. 2, p. 113), adeo ut Ptolemæus inter populos eos recensens veterem famam potius secutus esse quam sui ævi rerum statum expressisse videatur. — Steph. Byz.: Ψύλλοι καὶ Ψυλλικὸς κόλπος ἐν τῷ Λιβυκῷ κόλπῳ. Ἑκαταῖος περιηγήσει Λιβύης· « ὁ Ψυλλικὸς κόλπος μέγας καὶ βαθύς, τριῶν ἡμερέων πλόος. » Herodotus 4, 173 : Νασαμῶσι προσόμουροί εἰσι Ψύλλοι· ἡ δὲ χώρη σφι πᾶσα ἐντὸς ἐοῦσα τῆς Σύρτιος ἦν ἄνυδρος. Narrat deinde Psyllos ob aquæ penuriam austrum versus profectos in arenis periisse ac regionem eorum occupasse Nasamones. Plinius 7, 14 : *Hæc gens ipsa quidem prope internecione sublata est a Nasamonibus qui nunc eas tenent sedes; genus tamen hominum ex iis qui profugerant, aut cum pugnatum est afuerunt, hodieque remanet in paucis.* Nicander Colophonius ap. Ælian. N. An. 16, 28 : Ψύλλων γένος ... οὓς Σύρτις βόσκει θηροτρόφος. Strabo 2, 5, 23 : τὴν ὑπερκειμένην ἐν βάθει χώραν τῆς Σύρτεως καὶ τῆς Κυρηναίας κατέχουσι ... πρῶτοι μὲν Νασαμῶνες, ἔπειτα Ψύλλοι καί τινες Γαίτουλοι, ἔπειτα Γαράμαντες. In meridionali Libyæ tractu eosdem collocat Plinius 4, 27 : *Garamantes ab Augilis dierum XII itinere distantes. Super illos fuere gens Psylli, super quos lacus Lycomedis desertis circumdatus* [Lacum illum Ptolemæus c. 5, 11 collocat in Libyæ nomo (57° 24")]. Ceterum frequens Psyllorum mentio. V. Agatharchides et Callias ap. Ælianum N. An. 1, 57. 16, 27. 29. 37; Strabo 17, 1, 44. 17, 3, 23; Plinius 8, 93. 21, 78. 25, 123. 28, 14, Agrœtas ap. Herodian. (v. not. p. 669, 9); Plutarch. Cato 56, p. 938, 37; Pausanias 9, 28, 1; Silius Itin. 1, 44; Lucan. 9, 459; Corn. Celsus 5. 26; Sextus Empir. p. 12 (οἱ καλούμενοι Ψυλλαεῖς); Galenus vol. 13, p. 924 (τοῖς καλουμένοις Ψυλλίοις); Hesychius v. Ψυλλικὸς γόης; Suidas et Photius s. v. ‖ — 4. τε] om. ADFLSΩΞ. ‖ — καὶ] εἶτα SΩ. ‖ — 5. Σιλφιοφόρος X.] σιλφιοφόρας ΦΨ, σιλφιοφόρα Arg.; καὶ ἡ ἔρημος Λιβύη add. ADFLMNOSΔΞΩΞ. De hac regione, quam in tractum maxime australem Ptolemæus ejecit, Herodotus 4, 169 dicit : παρήκει δὲ ἀπὸ Πλατέης νήσου μέχρι τοῦ στόματος τῆς Σύρτιος τὸ σίλφιον. Scylax : παρήκει δὲ ἀπὸ Χερρονήσου διὰ τῆς

7. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεσόγειοι αἵδε·

Κυρήνη	ν'	λα' γ''
Ἀρχίλη	ν' L''	λα' δ''
Χαίρεκλα	μη' L''	λα'
Νεάπολις	μθ'	λα'

7. Oppida sunt provinciæ mediterranea hæc :

Cyrene	50°	31° 20'
Archile	50° 30'	31° 15'
Chærecla	48° 30'	31°
Neapois	49°	31°

μεσογαίας μέχρι Ἑσπερίδων παρὰ γῆς ἐγγὺς στάδια ͵αφ'. Strabo 17, 3, 23 silphioferam regionem ab Augilis meridiem versus ponit; nam de Augilorum oasi dicit : ὑπέρκειται δὲ τῆς Κυρηναίας πρὸς μεσημβρίαν· μέχρι μὲν σταδίων ἑκατὸν καὶ δενδροφόρος ἐστὶν ἡ γῆ· μέχρι δ' ἄλλων ἑκατὸν σπείρεται μόνον, οὐ ῥιζοτροφεῖ (sic lego ex Epitome; ὀρυζοτροφεῖ codd. Str.) δ' ἡ γῆ διὰ τὸν αὐχμόν· ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ τὸ σίλφιον [φέρουσά] ἐστιν· εἶθ' ἡ ἀοίκητος καὶ ἡ τῶν Γαραμάντων· ἔστι δ' ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα στενὴ καὶ παραμήκης καὶ παράξηρος, μῆκος μὲν ὡς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ἰόντι ὅσον σταδίων χιλίων (δισχιλίων?), πλάτος δὲ τριακοσίων ἢ μικρῷ πλειόνων τό γε γνώριμον· εἰκάζειν μὲν γὰρ ἅπασαν πάρεστι διηνεκῶς τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραλλήλου κειμένην τοιαύτην εἶναι etc. At hæc ex errore quodam Strabonis profecta et ad regiones, quas alii silphio assignant, revocanda esse ex Plinio 5, 33 colligo, qui ita habet : *Cyrenaicus ager XV* (XII? 100 stadia sec. Strab.) *m. p. a litore* (ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ; pro his Strabo legerat ἀπὸ τῶν Αὐγίλων) *et arboribus fertilis habetur, intus eodem spatio frugibus tantum, mox XXX* (XXXX? 300 stad. et paullo amplius sec. Strab.) *m. p. latitudine et CCL* (= 2000 st., quorum loco 1000 codd. Strab.) *longitudine lasere modo.* — Theophrastus Hist. pl. 6, 3 : τόπον δὲ πολὺν ἐπέχει τῆς Λιβύης· πλείω γάρ φασιν ἢ τετρακισχίλια στάδια ἀπὸ τῶν Εὐεσπερίδων· τὸ πλεῖστον δὲ γίνεσθαι περὶ τὴν Σύρτιν. Plinius 19, 41 : *Id apud auctores Græciæ evidentissimos invenimus natum imbre piceo repente madefacta tellure erga Hesperidum hortos Syrtimque majorem ... vim autem illam per quattuor milia stadiorum Africæ valuisse.* Ceterum de silphio v. quæ congesserunt Thrige *Res Cyrenensium* p. 304 sqq., et Bæhr ad Herodot. 4, 169. ‖ — 1. πόλεις ... μεσόγειοι] Caput hoc de oppidis mediterraneis utilitatem habet perexiguam. Vel notissimæ urbes Cyrenæ et Barce parum accurate collocantur, multo minus autem oppida de quorum situ ex Itinerario aliquatenus constat, adeo ut de iis, quæ ex uno Ptolemæo novimus, certius aliquod dici nequeat. ‖ — 3. Κυρήνη] Hodie *Grennah* ruinæ. Ab Apollonia Cyrenæ distant 13 m. p. sec. Tab. Peut., quorum loco minus accurate Scylax p. 83 nonnisi 80 stadia, Ptolemæi vero tabula c. 22 m. p. exhibent. Sec. Hipparchum ap. Strabon. 2, 4, 38 Cyrenæ sitæ sunt in parallelo Alexandriæ, qui sec. Ptolemæum tertia gradus parte a Cyrenaico distat. Revera inter Cyrenarum (32° 50' nobis) et Alexandriæ (31° 15') parallelos intercedunt 1° 35' (= 1° 54' Ptol.). — A Cyrenis Alexandriam itinere terrestri sec. Eratosthenem (ap. Plin. 5, 39) 525 m. p., consentiente fere Ptolemæo, sec. quem inter urbes istas 10° 30' intercedunt. A Cyrenis ad Ammonis oraculum Plinius 5, 31 satis accurate computat 400 m. p., totidemque etiam Ptolemæi tabula exhibet. ‖ — 4. Ἀρχίλη] Ἀρχύλη Arg. Oppidum ignotum. Ruinas veteris oppidi c. 50 stadia a Cyrenis austrum et occasum versus sitas, quæ *Gernas* (*Ghertapoulos* ap. Pacho *Voyage* p. 145) vocantur, fortasse Archilæ vindicandas esse, quamvis alium prorsus situm Ptolemæus oppido assignet, opinatur Barthius *Wanderungen* p. 471. ‖ — 5. Χαίρεκλα] Χαιρέκλα LΞ Arg., *Cherecla* ed. Rom. *Chersda* ed. Ulm. In titulis Cyrenaicis occurrit Χαρικλώ quædam. ‖ — μη' L''] μθ' L'' ed. p. ‖ — λα'] λα' γ'' PRVWXΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Oppidum ignotum fere medium ponitur inter Berenicen et Barcam, ab hac c. 48 m. p. distans. In hac via 24 m. p. a Berenice Beecheyus notat ruinas veteris castelli, et post alia 25 m. p. alius veteris loci ruinas, quas Chæreclis fortasse vindicandas esse dixeris. ‖ — 6. λα'] λα' γ'' PRVWXΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Neapolis hæc est Cenopolis Tabulæ Peutingerianæ, in qua hæc :

Ptolemaide		Πτολεμαΐς	49° 5'	31° 10'
Callis	20	Κέλιδα	50° 30'	30° 40'
Cenopolis	12	Νεάπολις	49°	31°
(*Margad*)		Καινόπολις	50° 45'	30° 40'
Balacris	21	Φάλακρα	49° 45'	30° 30'
(*Belendj* ruin.)				
Cyrenis	12	Κυρήνη	50'	31° 20'
	65			

Alias viæ stationes habes in Itin. p. 67 et 70 :

Ptolemais
Semeros XXXII (XIIII?)
(ruinæ 14 m. p. a Ptolemaide)
Lasanuces XXVI
(Λασανικῶν σπήλαια Pt. p. 670, 2)
(*Wadi Jerahib*)
Cyrene XXV
83 (65).

Ptolemais a Cyrenis linea directa c. 58 m. p. distat,

Ἄρταμις κώμη	μθ' ∠''δ'' λα' ϛ''	Artamis vicus	49° 45' 31° 10'
Ζήμυθος	μθ' ∠''γ'' λα' γ''	Zemythus	49° 50 31° 30'
Βάρκη	μθ' δ'' λ' ∠''δ''	Barce	49° 15' 30° 45'
Ἥραγα	μθ' γο'' λα'	Eraga	49° 40' 31°
Κελιδα	ν' ∠'' λ' γο''	Celida	50° 30' 30° 40'
Ὕδραξ	ν' ∠''γ'' λ' ∠''	Hydrax	50° 50' 30° 30'
Ἀλίβακα	μθ' ϛ'' λ' ϛ''	Alibaca	49° 10' 30° 10
Θίντις	ν' λ' δ''	Thintis	50° 30° 15'
Καινόπολις	ν' ∠''δ' λ' γο''	Cænopolis	50° [15'] 30° 40
Φαλάκρα	μθ' ∠''δ'' λ' ∠''	Phalacra	49° 45' 30° 30

quorum loco Ptolemæi tabula nonnisi 46 m. exhibet. Ipsa via, cujus ductum varia antiquitatis rudera produnt (V. Beechey *Proceedings* p. 567 sqq.), sec. Tab. Peut. est 65 m. p. Cænopolis 34 m. p. a Ptolemaide dissita ad hod. *Margad* quærenda est. Apud Ptolemæum Neapolis a Ptolemaide nonnisi 11 m. p. austrum versus abest, indeque ad Cyrenas sunt 56 m. p., adeo ut ex his numeris parum accuratis eadem fere viæ longitudo, quam Tabula Peut. habet, colligatur. Ceteræ viæ positiones temerariæ prorsus sunt. Inter eas Cænopolim non diversam esse a Neapoli latitudinis gradu inter Celidam et Phalacra medio indicatur. — 1. Ἄρταμις] Ignota. — λα' ϛ''] λα' ∠'' PRVWX. || — 2. Ζήμυθος] sic ADFLMNSΔΞΩΣ, Ζόμυθος BEP RVWXZ, Ξύμυθος ed. pr., Ζύμιθος ΦΨ Arg. Ulm., *Zimithus* ed. Ulm., *Symæthus* ed. Vic. De genuina nominis forma non liquet. Idem oppidum esse quod *Semeros* in Itin. p. 67 et 70 scribitur, conjecit Simmlerus. Huic conjecturæ si epocham accommodare volueris, scribendum foret μθ' γ'' λα' ϛ''. || — μθ' ∠'' γ''] μθ' ∠'' δ'' ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm. || — λα' ∠''] sic DLMNOSΔΞΩΣ, λα' ∠'' γ'' cett. Zemythos inter Cyrenas et Phycuntem pr. (5° 30° 50') sive hod. *Ras Sem* posita, nescio an ex ora maritima in mediterranea (ut passim fieri solet) rejecta sit, adeo ut latitudinis gradus 31° 50', qui in nonnullis codicibus legitur, a correctore profectus esse videri possit. Sin recte Zemythus mediterraneum oppidum dicitur, haud longe tamen ab *Ras Sem* abfuerit. Fortasse huc pertinet quæ ex Hecatæi periplo ap. Stephanum Byz. commemoratur Ζήβυττις (Ζήμυττις?), πόλις Λιβύης. Scylax inter Ptolemaidem et Tauchira Ζήνερτιν quandam nominat. || — 3. λ' ∠'' δ''] λα' δ'' ed. pr., λα' ∠'' δ'' edd. Vic. Ulm. Barcæ ruinæ *Medinah* dictæ in *Mergeh* planitie a mari distant c. 130 stadia (100 stadia sec. Scylacem p. 83, c. 210 stadia sec. Ptolem.) Fuse de hac urbe egit Thrige, *Res Cyrenensium* p. 132 sqq. Cf. Barth. l. l. p. 404 sqq. || — 4. Ἥγαρα] Ἥραγα N, Ἠράγα Z, Ἡ ῥάγα ΦΨ, *Herhaga* ἡ ῥάγα (sic) Arg., *Rhaga* edd. Rom. Ulm. Lugd. || — μθ' γο''] μθ' γ'' ed. pr. || — λα'] Fortasse scribendum esse λ' ∠'' δ'' conjecit Grashofius propter ordinem epocharum. Ignotum oppidum, quod in Ptol. tabula a Cyrenis c. 210 stadia austrum et occasum versus ponitur, hod. est *Barasa*, a Cyrenis 100 stadia dissita ad viam antiquam. || — 5. Κέλιδα] Κελείδα X, Κήλιδα FN, Κέληδα S, *Celida* Κελίγα Arg. || — λ' λο''] λ' γ' ed. pr. Idem haud dubie est *Callis* oppidum Tabulæ Peutingerianæ 20 m. p. a Ptolemaide distans. In Ptolemæo positiones hujus oppidi et mox Cænopolis et Phalacrorum, quæ in eadem via a Ptolemaide Cyrenas ducente sita erant, temerarias prorsus esse patet. — 6. Ὕδραξ] sic PRVW ed. pr., Ὕδρα cett. Ὕδραξ eique vicina Παλαιβίσκα vici erant in confiniis τῆς διψήρας Λιβύης, teste Synesio in ep. 67 p. 210, C. De situ nihil constat. || — ν' ∠'' γ''] ν' ∠'' L. || — λ ∠''] λ' γο'' L, λ' ∠'' δ'' ADFMNOPRSWΔΞΩΣ. || — 7. Ἀλίβακα] Ἀλλυβάκα BEZΦΨX, Ἀλυβάκνα Arg., *Alybacha* ed. Vic., *Alibacca* ed. Rom., *Halybaca* ed. Ulm. Ignota. An eadem est Παλαιβίσκα quam juxta Hydracem Synesius commemorat? || — 8. Θίντις] Θέντις BZ ed. Vic., Θάντις ΦΨ Arg. Ulm. || — λ' δ''] λδ' F, λα' ed. pr., λ' ϛ'' ΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Eadem fortasse *Disthis*, cujus episcopus Concilio Ephesino subscripsit, uti censet Carolus a S. Paulo Geogr. sacra p. 284. Situs incertus. Barthius l. l. p. 497 ad Thintim fortasse referendas esse censet ruinas quæ nunc *Teret* vocantur et a Cyrenis ortum versus c. 19 m. p. distant. Aptius eas retuleris ad *Agabin*, quæ sec. Itinerarium a Cyrenis 18 m. p. ortum versus distat. || — 9. Καινόπολις] Κενόπολις BEZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Eadem est quæ supra Νεάπολις dicitur. V. not. ad p. 671, 6. || — λ' ∠'' δ''] Velim λ' δ'', adeo ut a Celide absit 12, a Phalacris 25 m. p., quorum loco in T. Peut. 12 et 21 m. p. || — λ' γο'] sic BEZΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λ' ∠'' X ed. pr., λ' γ'' cett. || — 10. Φαλάκρα] Versum om. O. || — λ' ∠''] λ' δ' M; λ' ϛ'' voluit Grashof. Oppidum 12 m. p. (53 m. sec. Ptol. Tab.) distat a Cyrenis in Tab. Peut., ubi scribitur: *Balacris. Hoc est templum Asclepi*. Steph. Byz.: Φαλάκραι: Ἔστι καὶ κώμη Λιβύης Φαλάκραι. Pausanias 2, 26.

Μαράβινα	μη′	λ′ δ″	Marabina	48°	30° 15′
Αὐρίτινα	μθ′ L″δ″	κθ′ L″γ″	Auritina	49° 45′	29° 50′
Ἀκαβίς	ν′ L″	κθ′ γο″	Acabis	50° 30′	29° 40′
Μαρανθὶς κώμη	μζ′ L″	κθ′ γ″	Maranthis vicus	47° 30′	29° 20′
Ἄγδαν κώμη	μζ′ L″δ″	κθ′	Agdan vicus	47° 45′	29°
Ἐχῖνος κώμη	μθ′ L″	κη′ γο″	Echinus vicus	49° 30′	28° 40′
Φίλωνος κώμη	να′	κη′ γο″	Philonis vicus	51°	28° 40′

9, de variis Æsculapieis agens: τὸ δ' ἐν Βαλάγραις ταῖς Κυρηναίων ἐστὶ Ἀσκληπιὸς καλούμενος Ἰατρὸς, ἐξ Ἐπιδαύρου καὶ οὗτος· ἐκ δὲ τοῦ παρὰ Κυρηναίοις τὸ ἐν Λεβήνῃ τῇ Κρητῶν ἐστι Ἀσκληπιεῖον. Incolæ Βαλαγρῖται ap. Synesium ep. 104 et 131. De nominis formis Βαλάκραι, Βαλάγραι, Φαλάκραι v. Steph. Thes. v. Φαλάκραι et Φάλακρος. Ad idem oppidum Thrige l. l. p. 290 et Barthius l. l. p. 489 referunt quæ leguntur ap. Steph. Byz.: Βᾶλις, πόλις Λιβύης πρὸς τῇ Κυρήνῃ ἀπό τινος Βάλεως, οὗ καὶ ἱερὸν ἔχει. Ὁ πολίτης Βαλίτης. Æsculapium apud Cyrenenses Βᾶλιν dictum, hoc vero nomen inditum esse a *bali* herba, quæ magica quadam adversus serpentum ictus vi pollere putabatur, Thrigius l. l. censet. — Ruinæ loci nunc vocantur *Belendj* (*Belanish* ap. Beechey). In iis fons egregius, olim muro inclusus, nunc viro sancto dedicatus, qui dicitur *Ain Mohamed el Hamri*. Ibidem majoris ædificii rudera, quæ templo Æsculapii vindicat Barthius p. 416. Oppidum a Cyrenis in tabulis Beecheyi et Barthii abest c. 18 m. p., pro quibus 12 m. p. parum accurate habet Tabula Peuting. ‖ — 1. Μαράβινα] sic DLMNOPRVWΔΞ⊐ ed. pr., Μαράβηνα SΩ, Μαραβήνα BEXΦΨ, *Marabena* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Ignota. ‖ — μη′] μη′ L″ δ″ D. ‖ — λ′ δ″] λ′ ed. pr. ΦΨ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Oppidum collocatur inter parallelos Herculis turris et Diarrhœæ. Ea in regione secundum Itinerarium p. 65 erat oppidum quod in codicibus scribitur *Carotus*, *Carothus*, *Carathus*, *Caradius*, *Carodius*. Fortassis ejusdem mentio in Ptolemæo latet atque Μαράβινα natum est ex Καράθινα, quod quidem et ipsum corruptum foret sicut *Caradius* in quibusdam Itinerarii codicibus. Nam oppidum illud, ni fallor, Καρρώτου (πόλις vel κώμη) sive Καρρωτία s. Καρρώτιον dicendum erat, sc. a Carrhoto, aut ab illo quem ex Pindaro (Pyth. 5, 24) et Theotimi περὶ Κυρήνης libro (Fr. H. 4, p. 517) novimus, aut ab alio. Ruinæ oppidi a Berenice 52 m. p. sec. Itin. (68 m. sec. Ptol.) distantis supersunt sub 31° 27′ lat., 80 fere stadiis ab ora maritima. ‖ — 2. Αὐρίτινα] Αὐρήτινα ΦΨ Arg., *Auretina* ed. Ulm., Αὐρίτηνα BEZX edd. Vic. Rom. Ignota. Fortasse est *Tiniorid*i Itinerarii p. 65, 8. Mirum sane est in desertis regionis mediterraneæ ignota oppida recenseri nec ullum commemorari eorum quæ in viis ab Aris Philænorum Berenicen haud longe ab ora maritima ducentibus ex Tabula Peut. et Itinerario p. 65 novimus. Proclivis igitur suspicio est nonnulla horum neglecto ordine et mutatis paullisper nominibus in mediterranea temere transposita esse.

Itin. p. 65:		
Banadedari		
Anabucis	25	Ἀλίβακα Ptol.?
Tiniorid i	25	Αὐρίτινα?
Boreo	12	
Tinci Ausari	24	Θίντις?
Attici	25	
Carothus	25	
Caminos	22	
Berenice	30	

3. Ἀκαβίς] *Achabis* ed. Ulm. ‖ — κθ′ γο″] κθ′ L″ ed. pr. Acabis et mox Arimantis vicus, in Tabula Peuting. *Agabis* et *Mandis*, sita erant in via a Cyrenis Paliurum:

Cyrene	
Agabis	18
Mandis	36
Paliuris	36

Ptolemæi tabula positiones temerarias exhibet. Quodsi Cyrenas cum Ptolemæo posueris 50° 31° 20′, stationes hujus viæ ita disponendæ erant:

Ἀκαβίς	50° 25′ 31° 15′	(50° 30′ 29° 40′ Ptol.)
Ἀρίμαντος κώμη	51° 10′ 31° 5′	(51° 28° 55′.)
Παλίουρος (c. 5, 2)	51° 55′ 30° 55′	(52° 15′ 31° 15′.)

Acabis situs indicari videtur ruinis quæ *Terel* vocantur. ‖ — 4. Μαρανθίς] Μαράνθις Z. ‖ — μζ′ L″] 47 2/3 ed. Rom. ‖ — κθ′ γ″] sic ed. pr., κθ′ γο″ cett.; numerum editionis principis commendat ordo epocharum. Maranthis in Drepani pr. parallelo (v. p. 665, 2) collocatum probabiliter est Μένδριον, quod a Drepano 50 stadia abesse dicitur in Stadiasmo. ‖ — 5. Ἄγδαν] Ἀγδὰν ΦΨ Arg., Ἄγδαυ CDF, Ἀγδαύα X, Ἄγδανος A, Ἀγαύα ed. pr., *Agdaui* ed. Vic., *Agdanum* ed. Ulm., *Andan* ed. Lugd. Fort. hodie *Ain Agân*, si nominis similitudini aliquid tribuendum est. Quo admisso, Agdan ponendum fuisset 47° 30′. 29° 30′ ‖ — 6. Ἐχῖνος] Ἐχίνος NPRW ed. pr., Ἔχινος ΦΦ Arg. ‖ — μθ′ L″] 47 1/2 1/4 ed. Vic.; numerus hic ex versu antec. repetitus esse videtur. Ἐχῖνος fortasse est Εὔσχοινος ora maritimæ, 70 stadia ab

Ἀρίμαντος κώμη να' κη'∠''γ'ιβ''

8. Νῆσοι δὲ εἰσὶ παρὰ τὴν χώραν

Μύρμηξ νῆσος μη' γο' λα' ∠''γ''

Λαιὰ ἡ Ἀφροδίτης νῆσος ν' ς'' λα' ∠''γ''

ΚΕΦ. Ε'.

Μαρμαρικῆς, Λιβύης καὶ Αἰγύπτου ὅλης περιορισμός.

[Λιβύης πίναξ γ'.]

1. Ἡ Μαρμαρικὴ σὺν Λιβύῃ καὶ Αἰγύπτῳ περιορίζεται ἀπὸ μὲν δυσμῶν τῇ τε Κυρηναϊκῇ κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην διὰ Δάρνεως πόλεως γραμμὴν καὶ μέρει τῆς ἐντὸς Λιβύης ὑπὸ τὸν αὐτὸν μεσημβρινὸν μέχρι πέρατος, οὗ θέσις

να' δ'' κγ'

ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην·

Arimantis vicus 51° 28° 55'

8. Insulæ sunt juxta hanc regionem

Myrmex insula 48° 40' 31° 50'

Læa sive Veneris insula 50° 10' 31° 50'

CAP. V.

Marmaricæ, Libyæ et Ægypti totius complexus.

[*Libyæ tabula tertia.*]

1. Marmarica cum Libya et Ægypto ab occidentali parte terminatur Cyrenaica ad lineam eam, quæ per Darnim oppidum ducta cogitatur, atque parte Libyæ Interioris sub eodem meridiano usque ad terminum, cuius positio est 51° 15' 23°

a septentrionibus vero Ægyptio mari. Quæ ora maritima sic describitur :

Hyphalis boream versus distans (V. not. ad p. 666. 1), adeo ut locus ponendus fuisset 47° 20' 29° 50'. || — 7, p. 673. κη' γο''] κη' γ'' ed. pr. Vicus ignotus. Alia Φίλωνος κώμη in mediterraneis Marmaricæ (55° 50' 30° 30') commemoratur c. 5, § 16. Aliam in Delta Ægypti regione habet Strabo 17, 1, 26. || — 1. Ἀρίμαντος] Velis Ἀρίμμαντος vel Ἀρίμμα. Cf. Callimachus Epigr. 14, 1 : τὸν Ἀρίμμα τοῦ Κυρηναίου παῖδα, inscriptio Cyrenaica in C. I. 3, p. 552, Arrian. An. 3, 6, 8, Chœroboscus p. 37, 15. Idem locus *Maudis* in Tab. Peut. et Geogr. Rav. p. 135, 1 (*Madis* ib. p. 354, 11). Cf. not. ad 673, 3. || — να'] να' ∠'' X ed. pr., να' ς'' conj. Wilberg. propter ordinem epocharum. || — 2. χώραν] αἵδε add. ed. pr. || — 3. νῆσος] om. DMNOPRSVWΔΞΩΣ. || — λα' ∠'' γ''] λα ∠'' γ'' ιβ'' PV; 31 1/3 Rom. Synesius (ep. 4) a Bendidio (Bendis deæ fano ad portum Ptolemaidis?) profectus media die τὸν φάριον Μύρμηκα prælernavigavit. Intelligenda videtur insula exigua prope Ausigda sita, Αὔσιγδα νῆσος Hecatæi. Cf. p. 667, 2. Alia Myrmex insula ad Pedoniam sita et ap. Ptolemæum Πηδονία dicta, commemoratur in Stadiasmo § 10 p. 433. Idem aliorum scopulorum nomen passim occurrit (V. Herodot. 7, 138, Plinius 5, 31, Hesych. s. v., schol. Lycophr. 978. || — 4. ἡ] ἢ DLMNOWXΔΦΨΣ. Versum om. PV. || — λα' ∠'' γ''] ιβ' add. DLMNWΔΞΦΨ ed. pr., 31 1/2 1/6 edd. Vic. Rom. Indicatur una ex parvulis insulis quæ haud longe ab Apollonia occasum versus oræ adjacent. Pro Λαιά fort. legendum Φαιά (nigra). Cf. Μέλαν νησίον ibique Veneris (Μελαινίδος) fanum in Tritonide Berenices, et Φαιά (Φλά, Φνά vulgo) insula in Tritonide lacu Syrtis minoris (V. not. p. 624). Alius Φαιά locus in Stadiasmo 43. Alia Aphrodisias insula, inter Zephyrium et Chersim media, in Stadiasmo 49 p. 445.

Cap. V. 6. ὅλης] om. ed. pr., πάσης SΩ; versum om. X. || — 8. Λιβύῃ καὶ] om. DLMNOPRV WXΦΨΔΣ; ἡ Μαρμαρικὴ Λιβύη σὺν Αἰγύπτῳ ed. pr. || — 9. τε] om. Z. || — 10. Δάρνεως] Δαρδάνου A, Δαρδάνεως ΦΨ, *per Dardanidem* edd. Ulm. Arg. || — 12. οὗ θέσις] μοίρας add. ed. pr. || — 13. να' δ''] 41 1/4 ed. Vic. || — 14. τῷ Αἰγ.] τῷ τε LMNPRVXΔΦΨΣ; τῷ τε [Λιβυκῷ καὶ τῷ] Αἰγυπτίῳ conj. Grashof. || — 15. κατὰ] καὶ τὰ P. || — De Marmaridis a Magno Catabathmo ad Pentapolim porrectis similiter statuitur in Stadiasmo et in Itinerario (v. not. p. 664, 1). Eundem tractum (a Plyno portu ad Aphrodisiadem insulam Darni vicinam) Herodotus 4, 169, qui Marmaridas non commemorat, Giligamis assignat, quorum alius nemo meminit ; ab his vero ortum versus ad Ægyptum usque Adyrmachidas degere statuit. Alii Marmaridarum sedes multo longius extendunt. Sec. Scylacem 108 post Adyrmachidas occasum versus degunt inde ab Api (prope Parætonium sita) usque ad Hesperides et Syrtim majorem. Eadem tradit Plinius 5, 33 : *Adcolunt Marmaridæ a Parætonii ferme regione ad Syrtim majorem usque porrecti.* — Alia de finibus Marmaricæ testimonia : Strabo 17, 1, 13 : μέχρι δεῦρο (usque ad Catabathmum) γὰρ ἡ Αἴγυπτος· ἡ δ' ἑξῆς ἐστι Κυρηναία καὶ οἱ περιοικοῦντες βάρβαροι Μαρμαρίδαι. Idem 2, 5, 33 : τοὺς δὲ τῆς θαλάσσης ἐγγὺς ἢ καὶ ἁπτομένους αὐτῆς πρὸς Αἰγύπτῳ μὲν Μαρμαρίδας (καλοῦσι) μέχρι τῆς Κυρη-

2. Μαρμαρικῆς νομοῦ			2. *Marmaricæ* nomi		
Ἄζιλις κώμη	να' γο''	λα' δ''	Azilis vicus	51° 40'	31° 15'
Χερσόνησος μεγάλη	νβ'	λα' γο''	Chersonesus magna	52°	31° 40'
Φθία λιμήν	νβ' ς''	λα' δ''	Phthia portus	52° 10'	31° 15'
Παλίουρος	νβ' δ''	λα' δ''	Paliurus	52° 15'	31° 15'
Βάτραχος λιμήν	νβ' ∠''	λα' δ''	Batrachus portus	52° 30'	31° 15'
Πέτρας Μικρὸς λιμήν	νβ' ∠''δ''	λα' δ''	Petras Minor portus	52° 45'	31° 15'

ναίας, ὑπὲρ δὲ ταύτης καὶ τῶν Σύρτεων Ψύλλους καὶ Νασαμῶνας καὶ Γαιτούλων τινάς. Idem 17, 3, 22 : ... ἔπειτα Γαράμαντες· πρὸς ἕω δ' ἔτι μᾶλλον οἱ Μαρμαρίδαι, προσχωροῦντες ἐπὶ πλέον τῇ Κυρηναίᾳ καὶ παρατείνοντες μέχρι Ἄμμωνος. Diodorus 3, 49, 1 : οἱ δὲ Μαρμαρίδαι κατοικοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης, μετέχοντες καὶ τῆς παραλίου. Dionysius Per. 214 : Κυρήνη τ' εὔιππος ... ἄγχι δὲ Μαρμαρίδαι προνενευκότες Αἰγύπτοιο. Plinius 5, 39 : *quæ sequitur* (post Cyrenaicam Africam) *regio Mareotis Libya appellatur Ægypto contermina. Tenent Marmaridæ, Adyrmachidæ; deinde Mareotis.* Iosephus B. Iud. 2, 16, 4 : οὔτε Μαρμαρίδαι, τὸ μέχρι τῆς διψάδος ἐκτεταμένον φῦλον, ... τὰς Ῥωμαίων ἀνέκοψαν ἀρετάς. Geogr. Rav. p. 136, 16 : *Ad frontem ejusdem Garamantium patriæ sunt arida, deserta, montana, quæ dicuntur Marmarides, Nasamones, Lotophagi, Blegmies.* Ceterum frequens Marmaridarum mentio, ut ap. Appian. præf. 1, Pausan. 1, 7, 2, Steph. Byz. v. Αἰθυσσεῖς, Ovid. Met. 5, 125, Lucan. 4, 680, Silium It. 1, 438, Vopisc. Vit. Probi 9. — Ptolemæus mediterranea Marmaricæ iisdem quibus ora maritima lineis meridianis contineri statuit et in angusto hoc tractu perperam collocat quæ Marmaridis tum demum adscribi poterant, si sedes eorum etiam per Cyrenaicæ provinciæ partem australem ad Syrtim usque pertinuisse cum Scylace Plinioque statueris. Sic Augila, Nasamones, Auschitæ, Bacales, Æzari, alia complura super Cyrenaicam ponenda erant, atque Phazania (*Fezzan*), quam Ptolemæus a sua Marmarica austrum versus in Æthiopia habet, supra Syrtim erat collocanda. || — 2. Ἄζιλις] de conj.; *Arzilis* edd. Vic. Rom. Ulm., Ἀξυλίς LΦΨ Arg., Ἄξυλις ed. pr., Ἀζυλίς DFNPRSVΔ ΞΩΣ, Ἄζυλις cett. || — να' γο''] να' γ'' ed. pr. || — λα' δ''] 31 1/2 ed. Vic. Variæ nominis formæ apud scriptores occurrunt Ἄζιλις, Ἄζιρις, Ἀζιρος, Ἄζαρις, Ἀζάριον λιμενίσκιον, de quibus vide not. ad Stadiasm. p. 444. Hodie *Wadi Aghik*. Sec. Stad. locus a Darni 150 (deb. 250; 166 sec. Ptol.), a Chersoneso 100 (c. 250 sec. Ptol.) stadiis distat. || — 3. λα' γο''] λα' γ'' ed. pr.; Χερσόνησοι Ἀζιλίδες (Ἀχιτίδες codex) ap. Scylac. 108 p. 83. Ad hod. *Ras el Tin*. V. Stadiasm. 45. || — 4. Φθία] Φθίας A. Φθία ortum esse videtur ex Φεία; rectius vero legeris Φαιά, uti est in Stadiasmo 43, ubi locorum series :

Χερρόνησος
Διόνυσος λ'
Φαιά λ'
Παλίουρος λ'

(V. not. ad Stadiasm. l. l. Διόνυσος dicitur ut *Mercurius* in Itin. p. 6, neque est cur scribatur Διονύσιον). || — 5. Παλίουρος] Ad *Wadi Temmineh*, ubi ruinæ in loco saxoso. V. Stad. p. 443. Loca palustria prope *Wadi Temineh* a Ptolemæo p. 669, 4 vocantur ἡ ὑπὸ Παλίουρον λίμνη. || — 6. Βάτραχος] Βάθρακος ed. pr. Portus hic est in recessu maxime australi sinus qui vocatur *golf de Bomba*; 30 stadia a Petrante parvo distans etiam nunc ranis scatet. V. not. Stadiasm. 39 p. 441. Rudera quæ ad portum exstant, *Meciris* Itinerarii Barthius l. l. p. 569 vindicavit; haud recte, ut mihi videtur. || — 7. Πέτρας Μικρός] de conj., πέτρας μικρᾶς codd., πέτρα σμικρὰ ed. pr. || — νβ' ∠''δ''] νβ' ∠'' B. || — λα' δ''] 32 1/4 ed. Vic. Cf. Scylax 108 p. 83 : Πέτρας ὁ μικρὸς, λιμήν. Stad. 40 : ὁ μικρὸς Πέτρας a Batracho portu 30 stadia distans. Arcadius p. 24, 26 : Πέτρης λιμήν τις, inter nomina in ης tertiæ declinationis. Ceterum Stadiasmus ita habet : ἀπὸ τοῦ Μικροῦ Πέτραντος εἰς τὸν Βάτραχον στάδιοι λ'· ὕφορμός ἐστι θερινός· [ἄκρα ἐστὶ σκοπὰς ἔχουσα·] ἔχει ὕδωρ ἐν τῇ νάπῃ. In his verba quæ inclusi, in Batrachi portus recessum minime cadunt, sed ad promontorium, quod inde 30 stadia boream versus distat, referenda sunt, et ex antecedentibus, quæ nunc lacuna laborant, huc aberrasse videntur, adeo ut supplendum sit : [ἀπὸ Ἀντιπύργου ἐπὶ τὸν Μικρὸν Πέτραντα στάδιοι *. ἄκρα ἐστὶ σκοπὰς ἔχουσα]. Ἀπὸ τοῦ Μικροῦ Πέτραντος etc. Quoniam vero promontorium illud Batrachi portus recessum ab oriente claudit, nomen ejus a nonnullis ad ipsum etiam portum translatum fuerit. Ptolemæus autem Batrachum et Petrantem tanquam duos portus diversos male distinguere mihi videtur. — Haud longe ab hoc promontorio ortum versus sequitur locus *Megâret el Heabes* vel *Magharat al Heabes* (*grottes des prisons*) dictus, catacombis et veteris oppidi vestigiis memorabilis (V. Pacho l. l. p. 49, Barth. l. l., not. ad Stad. p. 441). Ad hunc Pacho Petrantem retulit; mihi vero *Megâr*[…]

Ἀντίπυργος λιμήν	νγ´ γ´´	λα´ δ´´	Antipyrgus portus	53° 20	31° 15′
Σκυθράνιος λιμήν	νγ´ 𐅵´´	λα´ ς´´	Scythranius portus	53° 30′	31° 10′
Καταιώνιον ἄκρον	νγ´´𐅵´´δ´´	λα´ δ´´	Catæonium promont.	53° 45′	31° 15′
Ἀρδανὶς ἄκρα	νδ´	λα´ δ´´	Ardanis promontorium	54°	31° 15′

idem est locus qui in Tabula Peut. *Micirus*, in Geogr. Rav. p. 134, 14 *Micheris*, in Itin. p. 69, 1 *Michera sive Elene* (sic cod. Esc., *Mechira* s. *Mecyra* s. *Mecira sive Helem* cett. codd.), p. 71, 4 *Micera* (sic cod. Esc., *Metira* cett.), in Ptolemæi codd. § 13 Μοχχηρίς, Βοχχηρίς, Μοχχυρίς, Βοχχυρίς (52° 20′, 31°, ab ora mar. 124 stadis distans). A Paliuro ad hod. *Megáret* metior 33 m. p., quot recte computantur in Tabula Peut., quæ ita habet :

Paliuris
Mecirus. XXXIII
Antipego. . . . . XXII (l. XLII)
(*Mersa Tobruck*)
Cardu. . . . . XXVII (220 st. Stadiasm.)
Nemeseo. XXXVI
(*Kasr Djedid?*)
Catabathmo. XXIV
(*Akabah el Kebir*)
142 (162)

In Itinerario p. 71 legitur :

Paliurus
Michera. . . . . XX (deb. XXXIII)
Jucundia. . . . . XL (l. LX)
Gerealis s. Cerealis XXXII
(*Kuriat*)
Catabathmus XXXV
127 (161)

Manca exhibet Itin. p. 69, quæ fortasse hunc in modum resarcinanda sunt :

Michera sive Helene
[Antipyrgos . . . . XLII]
Badrin XXV
(i. q. Cardu Tab. P.)
Ausufal XX
[Nemeseum . . . . . . XVI]
Catabathmus. XXV
128

Nemeseum ap. Ptolemæum c. 5, 14 alieno in loco ponitur 55° 30′ 30° 50′. Ab eo occasum versus collocatur Asyphus mons, ad quem *Ausufal* stationem fuisse suspicor. Cum *Elene* (i. e. Ἑλένη) nomine cf. Μενέλαος λιμήν et Τυνδάρειοι σκόπελοι in ora sequente nec non Dioscurorum locus (52° 30′ 28° 50′) c. 5, 13, qui in Batrachi portus meridiano ponitur ab eoque fortasse non diversus perperamque in mediterranea rejectus est. ‖ — 1. Ἀντίπυργος] *Antipigus* ed. Ulm., λιμήν om. DS Arg. Ulm. ‖ — νγ´ γ´´] νγ´ ς´´ DFNOPRSVWΔΞΩΣ, νβ´ ς´´ ed. pr. ‖ — λα´ δ´´] λα´ ς´´ O. ‖ — Ἀντίπυγος codex Scylacis 108 p. 82, *Antipego* Tab. Peut. et Geogr. Rav. [Similiter p. 531, 13 varia lectio : Ἀμφίπυργος, Ἀμγίπυγος, Ἀμφίπηγος]; Ἀντίπυργος Stadiasm. 38 et Procopius de ædif. 6, 2, p. 332, 11 ed. Bonn : ὀχυρώματά τε δύο καὶ φυλακτήρια κατεστήσατο (Ἰουστινιανός), ὧν θάτερον μὲν Παρατόνιον (sic) ὀνομάζουσιν, Ἀντίπυργος δὲ τὸ ἕτερον ἐπικέκληται, οὐ πόρρω Πενταπόλεως κείμενον. Præterea Antipyrgos inter sedes episcopales commemoratur. Sec. Scylacem a Petrante diei dimidiati navigatione distat. Sec. Stadiasmum νῆσός ἐστι καὶ κατ᾽ αὐτὴν (e regione) πύργος. Quærendus locus in hod. *Mersa Tebrouk* vel *Tobrouk*. Quoniam vero in hoc maris recessu nulla exstat insula, νῆσος hoc loco, ut passim, dici videtur littoris apex in meridionali recessus latere situs e regione castelli Arabici, cujus in loco steterit ὁ πύργος Stadiasmi et *Gonia* (i. e. *altus locus*), quam extra viam, 3 m. p. ab Antipyrgo distantem, habet Tabula Peutingeriana. ‖ — 2. Σκυθράνιος] Σενθράνιος Arg. *Synthranius* ed. Rom., *Scutranius* ed. Ulm. ‖ — λα´ ς´´] λα´ γ´´ ed. pr. — Legi velim Κυρθάνιος. Scylax 108, p. 82 : ἐκ Μενελάου εἰς Κυρθάνειον πλοῦς ἡμέρας· ἀπὸ Κυρθανίου Ἀντίπυγος λιμήν· πλοῦς ἥμισυ ἡμέρας. Stadiasmi codex l. l. Πυρθμάνιον (leg. Κυρθαν.), 220 stadia ab Antipyrgo distans. Eadem distantia (27 m. p.) in Tabula Peut. ab Antipyrgo ad locum *Cardu* (*Cardus* G. Rav. p. 355, 1; *Gardum* p. 129, 11.), quem a nostro haud diversum esse patet. Barthius l. l. p. 515 ædificiorum quædam rudera, ab Antipyrgo 27 m. p. dissita in loco saxoso reperit, quæ Cyrthanii esse conjecit probabiliter. ‖ — 3. Καταιόνιον] *Cateonium* edd. Rom. Ulm. ‖ — νγ´ 𐅵´´ δ´´] νγ´ δ´´ ed. pr. ‖ — λα´ δ´´] λα´ γ´´ ADFLMNOPRSWΔΞΩΣ. Stadiasmi codex : ἀπὸ Κατανέων εἰς Πυρθμάνιον στάδιοι ρν´ (c. 100 st. Ptol.). ‖ — 4. Ἀρδανίς] Ἄρδανις Z, Ἀρδουνίς ΦΨ Arg., *Ardunis* Rom.; ‖ — ἄκρα] sic B, ἄκρον cett. Codex Stadiasmi 31 : ἐπὶ τὴν Καρδάμην ... ἀπὸ τῆς Καρδαμώσεως (leg. Ἄρδανιν .. Ἀρδάνεως). Strabo 17, 3, 23 : εἶτα (post Paliurum ortum versus) λιμὴν Μενέλαος καὶ Ἀρδανίξις (Ἀρδανίς τις?) ἄκρα ταπεινὴ ὕφορμον ἔχουσα, εἶτα μέγας λιμήν (aut Πέτρας ante μέγας excidit, aut intelligendus est sequens Πάνορμος λιμήν), καθ᾽ ὃν ἡ ἐν τῇ Κρήτῃ Χερσόνησος ἵδρυται, τρισχιλίων που σταδίων δίαρμα ἀπολείπουσα (Cf. supra p. 561 not.). Idem 1, 2, 32 : ἀφ᾽ οὗ (a Menelao) καὶ ὁ κατὰ τὴν Ἀρδανίαν (Ἀρδανίδα em. Cramer) λιμήν, τὴν ὑπὲρ Παραιτονίου (deb.

Πέτρας Μέγας λιμήν	νδ' ς''	λα' ς''
3. Νομοῦ Λιβύης παράλιος·		
Πάνορμος λιμήν	νδ' γ''	λα' ς''
Καταβαθμὸς Μέγας	νδ' ∠''	λα' δ''
Αἰνησίσφυρα λιμήν	νε'	λα' ς''
Ζυγρὶς κώμη	νε' δ''	λα' ς''

Petras Major portus	54° 10'	31° 10'
3. Nomi *Libyæ* ora maritima :		
Panormus portus	54° 20'	31° 10'
Catabathmus Maior	54° 30'	31° 15'
Ænesisphyra portus	55°	31° 10'
Zygris vicus	55° 15'	31° 10'

Πέτραντος; nam Parætonium ab ea c. 1400 stadia abest) Μενέλαος καλεῖται. Hodie promontorium vocatur *Ras el Milhr* (*Mellah* Barth.) vel *Cap Luko*. Menelaus portus inter Catæonium et Ardanidem situs, cujus Herodotus quoque 4, 169 meminit, in vicinia ejus loci fuerit qui in Barthii tabula *Maten Insenara* scribitur. Ptolemæus Menelaum in mediterraneis ponit 55° 40' 31°. ‖ — 1. Πέτρας μέγας] de conj., Πέτρας μεγάλης codd. ‖ — νδ' ς''] νδ' γ'' ed. pr. Cf. Scylax l. l.: Πέτρας ὁ μέγας. Stadiasmi 43 et 34 codex corrupte : ἐπὶ τὸν Πετρεύοντα ... ἕως Πετρεύοντος ... ἀπὸ Περεύοντος. Hodie *port Bardiah*. Ut apud Ptolemæum, sic in Stadiasmo Marmaricæ locus ultimus. ‖ — 3. Πάνορμος] hod. *Mersa Soloum*. Cf. Stadiasm. l. l. et not. 676, 4. ‖ — 4. Καταβαθμός] Κατάβαθμος var. lect., *Cathabathmus* ed. Ulm., *Catabatynus* ed. Vic. ‖ — νδ' ∠''] νδ' ∠'' δ'' ed. pr. De Catabathmo Magno (hod. *Akabah el Kebir*), secundum plurimos regionis Cyrenaicæ termino, v. not. ad Stad. 29 p. 437. Orosius p. 67 in Geogr. lat. min. ed. Riese, ex eoque Anonymus in Cosmogr. p. 99 (*Libya Cyrenaica ... incipit a Parætonio et montibus Catabathmon*) majorem et minorem Catabathmum confudisse videntur. ‖ — Oræ longitudo quæ est a Catabathmo Magno ad Parætonium et hinc ad Alexandriam, in Ptolemæi tabula satis recte habet. De aliorum mensuris v. not. ad Stad. p. 434 sq. ‖ — 5. Αἰνησίσφυρα] Αἰνησισφύρα BEZΦΨ. Αἰνησισφύρας A, Ἐνησίσφυρα X, Αἰνισίσφυρα DFMNOSΔΞΣ, *Enesiphyra* ed. Vic., *Enesisphyra* ed. Rom. Ulm. Stadiasmus 28 : Ἐννησύφορα (ὕφορμός ἐστι θερινός· ὕδωρ ἔχει ἐν τῇ ἄμμῳ καὶ ἐπὶ θαλάσσης σκόπελον). Strabo, 17, 1, 14 : μεταξὺ δὲ (inter Catabathmum et Parætonium) ἥ τε Αἰγυπτίων (An δ' πυργίων? ἡ Τετραπυργία 17, 3, 37) κώμη καὶ ἡ [Αἰ]νησίσφυρα ἄκρα καὶ Τυνδάρειοι σκόπελοι, νησίδια τέτταρα ἔχοντα λιμένα· εἶθ' ἡ ἄκρα Δρέπανον καὶ νῆσος Αἰνησίππεια ἔχουσα λιμένα καὶ κώμη Ἆπις, ἀφ' ἧς εἰς μὲν Παραιτόνιον στάδιοι ἑκατόν, etc. Distantiarum ratio in Stadiasmo :

Catabathmus		
Ennesyphora	120 (leg. 240); 200 Ptol.	
Zygræ	200	480 (400 Ptol.)
Chautæum	140	
Tyndarii scopuli	140	
(*Ischailah rochers*)		

In his recte habere censeo stadia 480 quæ a Tyndariis scopulis computantur ad Ænesisphyram, quam fuisse puto ad hod. *Sikeira*. Ibi quum secundum tabulas nostras nauticas altum litus, utrinque vero humile et arenosum sit, ἄκρα Strabonis et σκόπελος Stadiasmi quodammodo habent explicationem. Haud longe ab *Sikeira* in mediterraneis abest *Bir* (puteus) *el Ger* vel *Gor*, qui haud dubie est *Geras* Itinerarii p. 71 et *Bograi* Geogr. Rav. p. 134, 8 in via a Catabathmo Parætonium, quæ quum revera sit c. 148 m. p., in Itinerario nonnisi 128 m. p., in Tab. Peut. 78 m. p., a Strabone (17, 1, 14) 900 stadiorum (112 m. p.) esse traditur.

Itin. p. 71.		Tab. Peut.	
Catabathmus		Catabathmus	
Geras	XVIII (XXVIII?)	[Bograi Rav.	XXVIII]
Zacilis	XXXII	[Zagylis	XXXII]
Aristeu	XX (XXX?)	Aratu	XXVIII
Tanabrasta	XXX	Nesas	XXVI* (XXXI?)
Parætonio	XXVI	Pretonio	XXIIII [XXVII?]
	128 (148)		138 (146)

Ni fallor *Geras* et *Bograi* in Ptolemæo c. 5, 14 est Ταχόρσα (τὰ Χόρσα?) inter Catabathmum et Ænesisphyram collocata in mediterraneis (54° 30', 30° 50'). ‖ — 6. Ζυγρίς] Ζυτρίς X, Ζύγρις L, *Zingris* ed. Vic., *Zigris* ed. Ulm.; ‖ — νε' δ''] νε' BFZΨ Arg., νε' γ' Φ ed. Ulm. ‖ — Ζυγραί, 200 stadiis (100 sec. Ptol.) ab Ennesiphora, sec. Stadiasm. 28. Cf. Hierocles p. 733 : Ἐπαρχία Λιβύης τῆς κάτω. Πόλεις ἕξ· Παραιτόνιον, Ζωγροζάγουλις, Πιδονία, Ἀντιφρά, Δάρνις, Ἀμμωνιακή. Ad hæc Wesselingius : « Holstenius duabus vocibus Ζώγρα, Ζάγυλις legendum, aut duas illas urbes in unam deinceps coaluisse arbitratur : quod et mihi arrisit. Philocalus Ζαγυλέων antistes est in Concil. Chalced. p. 127, et apud Lambecium lib. VIII Bibl. Vindob. p. 423 Maximus Ζαγύλεως Gennadii Synodicæ subscripsit. Athanasius ad Antioch. p. 767 Marcum Ζύγρων τῆς ἔγγιστα Λιβύης memorat. » — Quodsi Zygris ab Ænesisphyra (*Sikeira*) 200 stadia, Zagylis vero 32 m. p. a Gera (*Bir el Ger*) aberat, uterque locus in eadem regione fuisse debet et eidem episcopo assignatus fuerit. Zygris in ora maritima, Zagylis vero (*Zacilis*, *Zatiles*, *Zigilis* in codd. Itin.) haud longe inde dissita in mediterraneis quærenda est, nec situ suo diversa est ab Azici quæ ap. Ptol. a Zygri austrum versus (55° 31') poni-

Χετταία κώμη	νε' ∠''	λα' ϛ''	Chettæa vicus	55° 30'	31° 10'
Ζαγυλὶς κώμη	νε' ∠''δ''	λα' ϛ''	Zagylis vicus	55° 45'	31° 10'
Σελινοῦς λιμήν	νϛ'	λα' ϛ''	Selinus portus	56°	31° 10'
Τρισάρχου κώμη	νϛ' γ''	λα' ιβ''	Trisarchi vicus	56° 20'	31° 5
Ἄπις	νϛ' γο''	λα' ιβ''	Apis	56° 40'	31° 5
Παραιτόνιον	νζ'	λα' ϛ''	Parætonium	57°	31° 10
Πυθὶς ἄκρα	νζ' ϛ''	λα' ϛ''	Pythis promontorium	57° 10'	31° 10'
Γραίας Γόνυ, λιμήν	νζ' ϛ''	λα' ιβ''	Grææ Genu, portus	57° 10'	31° 5
Καλλίου ἄκρον	νζ' ∠''	λα' ϛ''	Calliæ promontorium	57° 30'	31° 10'

tur, et Ζάγυλις dicenda erat, dum Ζάγυλις vs. 2 inter Chettæam et Selinuntem collocata, est Ἄζυ Stadiasmi et nomine tenus Ἀζικίς Ptolemæi. Celerum cum Zygri componendi Ζυγρῖται, qui § 12 inter populos recensentur. || — 1. Χετταία] Χεταία A, Χεταῖα Arg., Λετταία F, *Chettea* edd. Rom. Ulm. || — νε' ∠''] νε' ed. pr., νε' δ'' R. Epocham om. ed. Ulm., quæ ita habet: *Chettea villa* 55 1/2 1/4 31 1/6. *Selinus portus* etc. (omissis 55 1/2. 31 1/6 *Zagylis villa*). In Stad. 26 (ubi v. not.) Χαυταῖον, 140 (100 sec. Ptol.) stadiis a Zygris, ad hod. *Kasr Chammas*. Cum hoc loco componendi Χαττανοί (sic) quorum mentio fit § 12. || — 2. Ζαγυλίς] Ζαγιλίς Φ, Ζαγυλῆς PV. Perperam ponitur ubi Ἄζυ habet Stadiasmus 25, a Tyndariis scopulis 120 (165 Ptol.), a Selinunte pr. στάδια η' (leg. μ'; 100 st. sec. Ptol.). || — 3. Σελινοῦς] Σελινούς M, Σελίνους ΦΨ Arg. || — να' ϛ''] λα' ∠'' BEZ edd. Vic. Arg., λα' γ'' ed. pr., 31 1/4 ed. An. Rom. || — Codex Stadiasmi 23: εἰς λινύδας ... ἀπὸ λινύδος, quod mutavi in Σεληνίδα ... ἀπὸ Σεληνίδος (Cf. Σελήνης ἄκρον Etruriæ p. 323, 11). Item apud Ptolemæum pro Σελινοῦς dicendum erat Σεληνίς vel Σελήνης. Scilicet nomen inditum a forma lunata, quam exhibet promontorium sub 44° 40' long. situm (v. tab. in G. Min.). Eodem sensu Δρέπανον vocatur ap. Strabon. 17, 1, 16 (v. not. p. 677, 5). Ab hoc promontorio ad Parætonium directa via est c. 200 stadiorum. Stadiasmus juxta oram computat 260 stadia [Selenis pr. 70 Nesi 90 Apis 30 Delphines insulæ (Zephyrium pr.) 70 Parætonium.]. sec. Ptolemæi tabulam sunt 400 stadia. || — 4. Τρισάρχου] Τρισάρκου FN. || — λα' ιβ''] 31 1/6 ed. Rom. Hæc Τρισάρχου κώμη haud dubie non diversa est ab ea quæ infra c. 5, 14 rectius in mediterraneis 55° 50' 30° 50' collocatur Τρισάρχου vel Τισάρχου (sc. κώμη). Præferenda videtur Τισάρχου scriptura, quoniam Τίσαρχος nomen bene notum est, Τρίσαρχος vero alibi non reperitur. In Stadiasmo inter Selenidem pr. et Apin fere medius locus ponitur qui Νῆσοι vocatur. Referri hoc nomen potest ad tres insululas nunc *Matrou rochers* dictas, quibus in continente objacent *Al Abuat* et rudera veteris oppidi quod et ipsum Νῆσον dictum esse (sicuti alia ejus nominis oppida novimus) ex Tabula Peut. liquet, ubi *Nesas* (*Nesus* Rav. p. 134, 6, *Nessus* ib. p. 354, 6) 24 m. p. a Parætonio abesse dicitur. In Ptolemæo c. 5, 34 maxima insularum istarum vocatur Αἰνησίππα vel Αἰνησίππεια νῆσος (56° 30' 31° 40'). Eadem ap. Strabonem 17, 1, 15 in Crameri codicibus nominatur Ἐνισίππεια et Ἐνισίσπεια; quod Cramerus collato Ptolemæo mutavit in Αἰνησίππεια, in prioribus vero Strabonis editionibus legitur Αἰνησίσπεια, quod præferendum videtur; nam huic insulæ nomini in objacente litore correspondere videtur *Tanabast*a (in quo nomine *T* litera est articulus, quæ sec. Itiner. p. 71 a Parætonio 26 m. p. distabat. || — 5. Ἄπις] Ἀσπίς BEZΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Versum om. PV. || — νϛ' γο''] νϛ' γ'' ed. pr. || — λα' ιβ''] 31 1/6 ed. Rom. Oppidum quærendum ad hod. *Mersa Labeit*. Insulæ ad ostium portus sitæ in Stadiasmo Δελφῖνες, a Ptolemæo Φωκοῦσσαι vocantur. De Api v. Scylax 107, Strabo l. l., qui ab Api Parætonium 100 stadia esse dicit, Polybius 31, 25, 8, Plinius 5, 39, not. ad Stadiasm. 21 p. 435. || — 6. λα' ϛ''] λα' γ'' ed. pr. De Parætonio, cujus frequens mentio, v. not. ad Stad. 19 p. 434. Fuit ad hod. *Mersa Berek*. || — 7. Πυθίς] Πυθίας X, *Pichis* ed. Ulm. || — νζ' ϛ''] νζ' γ'' ed. pr. || — λα' ϛ''] λα' γ'' DLMNOPRSVWΔΞΩΣ ed. pr. Est promontorium genu in modum curvatum (*Ras el Ain*), quod in Stadiasmo vocatur Γραίας γόνυ, quod nomen Ptolemæus ad subjectum promontorio portum transtulit. || — 8. Γραίας γόνυ] Γαίας γόνυ ΦΨ, Γαίας γόνου Arg., *Greasgonii* ed. Vic., *Grasgony* ed. Ulm. || — νζ' ϛ''] νγ' γ'' DLMNOPSVWXΔΞΩΣ ed. pr. || — 9. Καλλίου] *Calii* edd. Vic. Ulm. || — νζ' ∠''] νζ' γ'' ed. pr. || — λα' ϛ''] λα' ιβ'' BEZΦΨ Arg. Cum hoc promontorio componenda est Καλλίου (κώμη), quam Ptolemæus c. 5, 14 in mediterraneis collocat 57° 30° 30'. In Stadiasmo 17 τὰ Καλαμαίου (corrupte, ut videtur), ἀκρωτήριόν ἐστιν ἔχον σκόπελον ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ὕφορμον. A Græas gony distat στάδια ο' (θ' codex), a sequente portu Laodamantio (h. *Mahadda*) μ' (κ' ?). Hunc portum, quem Scylax 107 a Parætonio et a Leuce

Ζυγὶς λιμήν	νζ' γο''	λα' ιβ''	Zygis portus	57° 40'	31° 5'
Λευκὴ ἀκτή	νζ' ∟''γ''	λα' ϛ''	Leuce littus	57° 50'	31° 10'
Ἑρμαῖα ἄκρα	νη'	λα' δ''	Hermæa promontoria	58°	31° 15'
Φοινικοῦς λιμήν	νη' γ''	λα' ϛ''	Phœnicûs portus	58° 20'	31° 10'
Ἀντίφραι κώμη	νη' γο''	λα' ιβ''	Antiphræ vicus	58° 40'	31° 5'
Δέρρις ἄκρα	νη' ∟''γ''	λα' ϛ''	Derrhis promontorium	58° 50'	31° 10'
Λεύκασπις λιμήν	νθ'	λα' ιβ'	Leucaspis portus	59°	31° 5'

acte diei dimidiati navigatione abesse dicit, Ptolemæus non commemorat, sed c. 5, 12 Λαοδαμάντιον locum in mediterraneis ponit 57° 30' 31°. || — 1. Ζυγίς] Ζύγις BEZ, Γυζίς ed. pr., *Zigis* ed Vic. || — νζ' γο''] νζ' γ'' ed. pr. || — λα' ιβ''] λα' ϛ'' ed. pr. Pertinent huc Ζυγεῖς (Γύζεις cod. X) c. 5, 12. In Stadiasmo 16 a Laodamantio post 20 stadia sequitur Ζυγρὶς νησίον, 90 stadia a Leuce acte distans. Insula ibi in nostris tabulis non notatur, sed litoris apex peninsularis. Cf. Ζυγρίς alia p. 677, 6. || — 2. Λευκὴ ἀκτή] Cf. Scylax 107, Strabo 17, 1, 14 (ἄκρα λευκόγειος Λευκὴ ἀκτὴ καλουμένη), Stadiasmus 14, in quo a Leuce acte ad τὰ Ἑρμαῖα ἄκρα 20 stadia computantur. Designantur apices promontorii laciniosi (*Ras el Kanais*), in quod exit Catabathmus minor, cujus Ptolemæus c. 5 § 14 in mediterraneis meminit (58° 31° 50'). || — 3. Ἑρμαῖα ἄκρα] Ἑρμαία PRSVΩΞ ed. pr. || — νη'] 55 Arg. || — 4. Φοινικοῦς] Φοινικούς PV, Φοινικὴ ΦΨ Arg., *Phœnice* ed. Ulm. Sec. Stadiasm. 12 ab Hermæis 90 stadia distat et objecta habet Δίδυμα νησία, quæ in nostris tabulis ponuntur 45° 41' long., a Ptolemæo vero non commemorantur. Alias Διδύμους νήσους juxta Chersonesum parvum (60° 31° 30') habes c. 5 § 34. Cf. Strabo 17, 1, 14: ἔπειτα (post Λευκὴν ἀκτὴν) Φοινικοῦς λιμὴν καὶ Πνιγεὺς κώμη· εἶτα Πηδωνία (Σιδωνία codd.) λιμένα ἔχουσα, εἶτ' Ἀντίφραι μικρὸν ἀπωτέρω τῆς θαλάσσης ... Εἶθ' ὁ Δέρρις λιμὴν καλούμενος οὕτως διὰ τὴν πλησίον πέτραν μέλαιναν δέρρει ἐοικυῖαν. Ὀνομάζουσι δὲ καὶ Ζεφύριον τὸν πλησίον τόπον. Εἶτ' ἄλλος λιμὴν Λεύκασπις καὶ ἄλλοι πλείους· εἶτα Κυνὸς σῆμα· εἶτα Ταπόσειρις οὐκ ἐπὶ θαλάττῃ. || — Quæ inter Phœnicuntem et Alexandriam Stadiasmus recenset, eadem omnia (excepto Zephyrio) Ptolemæus quoque habet, ita tamen ut Pnigeus et Pedonia et Taposiris in mediterraneis collocentur (c. 5, § 14 et 15). Ac sane Taposirin (h. *Abusir*) 20 fere stadiis ab ora mar. abfuisse constat, fierique potest ut Pnigeus quoque et Pedonia vici a litore aliquantum distarent.

Stadiasmus.		Ptolemæus.		
Φοινικοῦς.		Φοινικοῦς.	58° 20'	31° 10'
Πνιγεύς.	40	[Πνιγεύς.	58° 30'	30° 20']
Πεζώνη.	90	[Πεδωνία.	58° 20'	31°]
Ζεφύριον.	40			
Δέρρα.	170	Δέρρις.	58° 50'	31° 10'
Ἀντίφραι.	90	Ἀντίφραι.	58° 40'	31° 5'
Γλαῦκος λιμ.	80	Λεύκασπις λιμ.	59°	31° 5'
		Γλαῦκον ἄκρον.	59° 10'	31° 10
		[Γλαῦκον opp.	59°	30° 30]
Νεῖ.	80	Νεῖ.	59° 30'	31°
Ταπόσιρις.	90	[Ταπόσιρις.	59° 50'	30° 50']
Πλινθίνη.	90	Πλινθίνη.	59° 45'	31°
Χερσόνησος.	90	Χερσόνησος.	60°	31° 5'
Ἀλεξάνδρεια.	70	Ἀλεξάνδρεια.	60° 30'	31°

5. Ἀντίφραι] sic BEFNSXΩ ed. Vic., Ἀντιφρὰ ΦΨ, Ἀντίφρα cett. || — νη' γο''] νη' γ'' ed. pr. || — λα' ιβ''] λε' ∟''γ'' ed. pr. Cf. Strabo l. l. et Stadiasm. 7. In Hierocle p. 733 Ἀντιφρώ editur, « Synodicæ Gennadii Apollon Ἀντίφρων subscripsit. » Wesseling. Ἀντίφραι post Derrim nominandæ erant. Ne librarios incuses, Strabo impedit qui et ipse Antiphras inter Pedoniam et Derrim (ubi Ζεφύριον Stadiasmus habet) collocat. || — 6. Δέρρις] Δερρίς Z. || — λα' ϛ''] sic BEXZ edd. Vic. Ulm. Arg., λα' ιβ'' P, λα' γ'' ed. pr., 31 1/4 ed. Rom., λα' γ'' ιβ'' cett. Cf. Strabo l. l. et Stadiasm, in quo ἡ Δέρρα. Hodie ibi *Dresieh*. || — 7. Λεύκασπις] Λεύκασις ΦΨ Arg., *Leucasis* ed. Ulm., *Leucapsis* ed. Vic. || — νθ'] νθ' ϛ'' ADFLMNO PSΔΞΩΞ, να' ed. pr. || — λα' ιβ''] λα' ϛ'' ADFLMN OPSVWΔΞΩΞ. Leucaspis portus etiam ap. Strabonem dicitur. Idem est ὁ Γλαῦκος (i. e. ὑπόλευκος) Stadiasmi, quo nomine Ptolemæus adjacens portui promontorium vocat. Præterea Ptolemæus § 14 in Leucaspidis meridiano (59° 30' 50') Γλαῦχον vicum ponit. Mons Ἄσπις (§ 10), si huc pertinet, perperam collocatur 57° 30' 30° 40'); sin recte collocatur 200 stadia a Catabathmo parvo (58° 30° 50') occasum versus, in ea fere regione erat ubi Ἄπις oppidum (a Catabathmo revera c. 340 st., sec. Ptol. c. 540 stadia distans, cujus nomen in nonnullis codicibus

Γλαῦκον ἄκρον	νθ' ϛ''	λα' ϛ''	Glaucum promontorium	59° 10'	31° 10
4. Νομοῦ Μαρεώτου παράλιος·			4. Nomi *Mareotæ* ora maritima :		
Χεῖ κώμη	νθ' ∠''	λα' ιβ''	Chi vicus	59° 30'	31° 5
Πλινθίνη	νθ' ∠''δ''	λα'	Plinthine	59° 45'	31°
Χερσόνησος Μικρὰ, λιμήν	ξ'	λα' ιβ''	Chersonesus Parva, portus	60°	31° 5
Αἰγύπτου πάσης μητρόπολις			Ægypti totius metropolis		
Ἀλεξάνδρεια	ξ' ∠''	λα'	Alexandria	60° 30'	31°
Μενελαΐτου μητρόπολις			*Menelaitæ* metropolis		
Κάνωβος	ξ' ∠''δ''	λα' ιβ''	Canobus	60° 45'	31° 5
5. Νείλου στόματα ἑπτά·			5. *Nili* ostia septem :		
Ἡρακλεωτικὸν στόμα τὸ καὶ Κανωβικόν	ξ' ∠''γ''	λα' ιβ''	Heracleoticum ostium sive Canobicum	60° 50'	31° 5

abiit in Ἀσπίς (v. pag. 678, 5). Fortasse igitur montis quoque nomen non Ἀσπίς sed Ἆπις erat. || — 1. Γλαῦκον] sic SZΦΨ, Γλαυκὸν ceteri, ut videtur. « De discrimine accentus nominis appellativi Γλαυκὸς et proprii Γλαῦκος, v. Eustathius p. 906, 42. » DINDORF. in Steph. Thes. || — νθ' ϛ''] νθ' δ'' SΩ, νθ' ∠'' OΔ. || — λα' ϛ''] λα' δ'' ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ ed. Vic. — Cf. not. p. 679, 7. || — 2. Hoc loco hunc versum habent SXΦΨΩ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., post vs. 4 (Πλινθίνη) W, post vs. 3 cett. || — 3. Χεῖ κώμη] sic X, Χειμὼ κώμη cett., nisi quod Χειμὰ κώμη ΦΨ Arg., Χειμῶ κ. ed. pr. || — νθ' ∠''] νθ' θ'' (sic) P. Fortassis pro Χεῖ scribendum est Χῖ, uti in Stadiasmo legitur et apud Polyænum 2, 28, 2, ubi de Maga : τῇ τῶν πυρσῶν ἀπάτῃ προῆλθε τῆς χώρας ἄχρι τοῦ Χῖ καλουμένου. An huc pertinet Κυνὸς σῆμα Strabonis ? || — 4. Πλινθίνη] De hoc loco v. not. ad Stadiasmum. || — 5. Χερσόνησος] Χερσόννησος ed. pr., Χερσονήσου μικρός A, *Chersonesus parvus* ed. Ulm. || — λα' ιβ''] λα' D, 31 ed. Vic. — Strabo 17, 1, 14 : εἶθ' (sc. μετὰ Ταπόσειριν) ἡ Πλινθίνη καὶ Νικίου κώμη καὶ Χερσόνησος φρούριον, πλησίον ἤδη τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Νεκροπόλεως ἐν ἑβδομήκοντα σταδίοις. Scylax 107, p. 82 : Ἔστι καὶ Χερρόνησος καὶ λιμήν· ἔστι δὲ τοῦ παράπλου στάδια σ'. Ἀπὸ Χερρονήσου δὲ Πλίνθινός ἐστι κόλπος. In his pro σ' conjiceres ο' (70), nisi falsam hanc 200 stadiorum distantiam etiam Ptolemæus exhiberet. Ego ab Alexandria usque ad locum ubi litus in modum peninsulæ excurrit, c. 80 stadia metior. Parvæ quæ Chersoneso vicinæ sunt insulæ a Ptolemæo vocantur Δίδυμοι νῆσοι. In Stadiasmo § 1 verba luxata hunc in modum relinxerim : ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Χερσόνησον [λιμήν ἐστι [φορτηγοῖς] ἀγωγῆς χιλίων οὐ μείζονος] στάδιοι π' (β' codex). Ἀπὸ Χερσονήσου εἰς Διδύμους [νήσους] (εἰς Δυσμάς cod.) στάδιοι ζ'. Ἀπὸ Διδύμων (Δυσμῶν cod.) εἰς Πλινθίνην etc. || — 6. Αἰγ. πάσης] νομοῦ add. SΩ. || — 8. Μενελαΐτου] Plinius 5, 49 : *Menelaites nomus*. Strabo 17, 1, 17 : Κάνωβος δ' ἐστὶ πόλις ἐν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίοις ἀπὸ Ἀλεξανδρείας πεζῇ ἰοῦσιν, ἐπωνύμως Κανώβου τοῦ Μενελάου κυβερνήτου ... Μετὰ δὲ τὸν Κάνωβόν ἐστι τὸ Ἡράκλειον (cf. Herodot. 2, 118), Ἡρακλέους ἔχον ἱερόν· εἶτα τὸ Κανωβικὸν στόμα καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Δέλτα· τὰ δὲ ἐν δεξιᾷ (i. e. occasum versus) τῆς Κανωβικῆς διώρυγος ὁ Μενελαΐτης ἐστὶ νομός, ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου καλούμενος, οὐ μὰ Δία ἀπὸ τοῦ ἥρωος, ὥς ἔνιοί φασιν, ὧν καὶ Ἀρτεμίδωρος. Idem 17, 1, 23 : Ὑπὲρ δὲ Μωμέμφιός εἰσι δύο Νιτρίαι ... καὶ νομὸς Νιτριώτης ... Πλησίον δὲ καὶ ἐνταῦθα πόλις Μενέλαος (Μενελάου cod. Rhed. ap. Steph. Byz. s. v.). Ipsum oppidum Μενελαΐτης vocatur apud Hieroclem p. 724, atque Agathodæmon Σχεδίας καὶ Μενελαΐτου episcopus commemoratur in Athanasii epistola ad Antiochenos, monente Wesselingio. Schedia ad fossam sita 4 schœnos ab Alexandia distabat (Strabo 17, 1, 16). In ejus vicinia igitur fuerit Menelaus oppidum, de cujus situ accuratius non constat. || — 9. Κάνωβος] Κάνοβος SΩ, Κάναβος ΦΨ Arg. || — ξ' ∠'' δ''] 60 Arg. || — 10. στόματα ἑπτά] Septem Nili ostia recensentur ab Herodoto 2, 17, Scylace p. 84, Diodoro 1, 33, 7, Strabone 17, 1, 19, Mela 1, 60, Plinio 5, 64, Ammiano 23, 15, 10. Ex septem illis sec. Herodotum duo sunt ὀρυκτά, Bolbitinum et Bucolicum. Ptolemæus septem ostiis duo addit ψευδόστομα. Cf. Strabo l. l. : ἔστι δὲ καὶ ἄλλα τούτων (τῶν ἑπτὰ) μεταξὺ, ὡς ἂν ψευδόστομα, ἀσημότερα. Plinius 5, 64 : *Sunt in honore et intra decursus Nili multa oppida, præcipue quæ nomina ostiis dedere, non omnibus (XII enim reperiuntur, superque quattuor quæ ipsi falsa ostia appellant), sed celeberrimis VII* etc. || — 11. στόμα] στόμιον Φ. Verba τὸ καὶ Κανωβικὸν habent BEZX ed. Vic., om. cett. || — 12. ξ' ∠''γ''] ξ' ∠''γ'' ιβ'' DFLMNOPRSVWΔΞΩΣ. Cf. Diodor. 1, 33, 7 : Κανωβικὸν, ὅ τινες Ἡρακλεωτικὸν ὀνομάζουσιν. Strabo 17, 1, 4 : τὸ δὲ Κανωβικὸν κα[λ]ὶ Ἡρα-

Βολβίτινον στόμα	ξα' δ'' λα' ιβ''	Bolbitinum ostium	61° 15'	31° 5'
Σεβεννυτικὸν στόμα	ξα' L'' λα' ιβ''	Sebennyticum ostium	61° 30'	31° 5'
Πινέπτιμι ψευδόστομον	ξα' L''δ'' λα' ιβ''	Pineptimi adulterinum ostium	61° 45'	31° 5'
Δίολκος ψευδόστομον	ξβ' ς'' λα' ς''	Diocus adulterinum ost.	62° 10'	31° 10'
Παθμιτικὸν στόμα	ξβ' L'' λα' ς''	Pathmiticum ostium	62° 30'	31° 10'
Μενδήσιον στόμα	ξβ' L''δ'' λα' ς''	Mendesium ostium	62° 45'	31° 10'
Τανιτικὸν στόμα	ξγ' λα' δ''	Taniticum ostium	63°	31° 15'
Πηλουσιακὸν στόμα	ξγ' δ'' λα' ς''	Pelusiacum ostium	63° 15'	31° 10'
Πηλούσιον πόλις	ξγ' δ'' λα' ς''	Pelusium oppidum	63° 15'	31° 10'

κλειωτικὸν (καλεῖται). Eadem ib. 2, 1, 33. Ammian. 22, 15, 10 : *Heracleoticus alveus.* Heliodor. 1, 1, 4, 28 : Ἡρακλεωτικὸν στόμα, id. 4, 1, 32 : αἱ Ἡρακλεωτικαὶ ἐκβολαί. Plinius 5, 64 Heracleoticum a Canopico distinguit : *Naucratis*, ait, *unde ostium quidam Naucratiticum nominant quod alii Heracleoticum Canopico cui proxumum est præferentes.* Nescio tamen an recte Silligius locum hunc corruptum esse dixerit. Fort. : *quod alii Heracleoticum ab oppido cui proximum est præfluens.* Alia tentavit Silligius. || — 1. Βολβίτινον] Βολβιτινόν Z, Βολβίτῖνον (sic) Arg., Βολβιτινόν (sic) DL, Βολβιτικόν B, *Bolbiticum* ed. Vic., ut codices Melæ. || — ξα' δ''] 61 1/5 1/4 Φ Arg. || — λα' ιβ''] 61 1/2 edd. Vic. Rom. Ulm. Nomen ostio (hodierno *Rosettano*) ab urbe cujus ex Hecatæo meminit Stephanus Byz. : Βολβιτίνη, πόλις Αἰγύπτου. Ἑκαταῖος. Ὁ πολίτης Βολβιτινίτης. τὸ κτητικὸν Βολβίτινος· ἔνθεν καὶ Βολβίτινον ἄρμα. Pro ἄρμα Meinekius scribendum esse conjecit δίαρμα, nescio quo sensu. Proposuerim : ὄρυγμα, quum ὀρυκτὸν στόμα fuisse testetur Herodotus l. l. || — 2. Σεβεννυτικόν] Σεβεννιτικόν Φ Arg., Σεβενυτικόν L, Σβεννυτικὸν X, *Sbenniticum* ed. Ulm.; στόμα om. ed. pr. || — ξα' L''] 60 1/2 1/4 edd. Vic. Rom. Ulm. || — 3. Πινέπτιμι] Πινεπτίμι Z, Πινίπτιμι W Τινέπτιμι Φ Arg.; ψευδόστομα L, ψεσδόστομον ΦΨ. || — λα' ιβ''] λα' L'' ιβ'' ed. pr. Aliunde non notum. Num huc pertinet Πίναμυς, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἐθνικὸν Πιναμύτης (Steph. Byz.)? || — 4. Δίολκος] δίολκον A, διολκός Φ Arg. || — ξβ' ς''] ξβ' ed. pr. || — 5. Παθμιτικόν] sic BEXZ edd. Vic. Ulm. Arg., *Pachmiticum* ed. Rom., Παθμητικόν cett. — στόμιον ACDFLSΦΨ. — Versum om. W. || — ξβ' L''] ξβ' L'' δ'' ed. pr. — In SΩ vs. 5 et 6 inverso ordine leguntur hunc in modum :

Μενδήσιον στ. ξβ' L'' λα' ς''
Παθμητικὸν στ. ξβ L'' δ'' λα' ς''

Ostium vocatur Φατνιτικόν ap. Scylacem, in editt. Diodori 1, 33, 7 (ubi codd. Φατμιτικόν, quod non mutandum erat, vel Φατμικόν), ap. Stephanum Byz. v. Ξόϊς (e Strabone, in quo nostri codices præbent Φατνικόν), Plinium (ubi verior var. lect. *Pathmeticum*, *Pathmeticum* (*Pathameticum* sec. cod. Vatic.) ap. Melam. (In his nominibus initialis litera Π vel Φ est articulus). Ostio adjacens regio in Brugschii tabula nomorum : *Pi-ta-mahit* (*das Nordland.*) Oppidum ei appositum hodie *Damiette*; idem, ut videtur, Ταμίαθις, πόλις Αἰγύπτου, ap. Steph. Byz., Chœroboscum Can. p. 56, 35. 188, 5. 374, 11, Arcadium p. 30, 5 (ubi Ταμίθις), Nicetam Chron. Annal. p. 105, D (ἐπὶ τοῦ Ταμιάθου vel Ταμιαθίου), in Concil. Const. a. 459, cui subscripsit episcopus Ταμιάθεως. — Ceterum hoc ostium esse videtur τὸ Βουκολικὸν στόμα ὀρυκτόν apud Herodotum l. l., quod nomen inditum ἀπὸ τῶν Βουκολίων, sive a locis latronum domiciliis famosis, de quibus v. Heliodorus in Æthiop. 1, 5. || — 6. στόμα] στόμιον ΦΨ. || — 7. Τανιτικόν] Τανυτικόν ACDLMNOPRSVWΞΩΣ, *Taniticum*, Τωνιτίλον (sic) Arg., Ταναΐτικόν Γ, *Tamiticum* ed. Vic. || — ξγ'] sic X ed. pr., ξγ' L'' BEZ edd. Vic. Arg., ξγ' ιβ'' cett. — Codex Scylacis : Τανικόν; Herodotus : Σαϊτικόν; Strabo 17, 1, 20 : τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικόν λέγουσι. *Tanis* urbs (quæ Ægyptiis erat *Zoan*, cujusque rudera *San* vocantur) aliis fuerit *Sanis*; hinc Σανιτικὸν στόμα dictum, quod ap. Herodotum et Strabonem abiit in Σαϊτικόν. Idem ostium apud Melam 1, 60 *Cataplystum*, cujus nominis rationem reddit Plutarchus de Iside et Osir. 13, p. 435, 52 ed. Did., ubi Osiridis corpus in mare delatum esse perhibetur διὰ τοῦ Ταναϊτικοῦ (sic) στόματος, ὃ διὰ τοῦτο μισητὸν ἔτι νῦν καὶ κατάπτυστον ὀνομάζειν Αἰγυπτίους. || — 8. ξγ' δ''] ξγ' L'' δ'' BEZΦ² edd. Vic. Arg., ξγ' L'' Φ¹, ξγ' γ'' MOPVΔ ed. Rom., ξγ' ιβ'' L. || — λα' ς''] λα' δ'' PVXΦ¹, ed. pr., Rom. || — 9. Πηλούσιον] Πηλουσιακόν X. Ruinæ hod. *Kalaat et Tin.* || — ξγ' δ''] ξγ' γ' ADMOPSVWΔ ed. Rom., fortasse rectius, ξγ' L'' Φ¹ ed. pr., ξγ' L''δ'' ΦΨ², 63 1/3 1/12 ed. Rom. || — λα' ς''] sic ADLMOΔΞΦ², λα' δ'' cett., 31 1/3 ed. Rom. || — Pelusium ab Alexandriæ parallelo (31°) sexta gradus parte boream versus ponitur, quum 8' fere ab eo austrum versus ponendum fuisset. Ora maritima τοῦ Δέλτα pæne recta delineatur perperam. Distantia inter Cano-

Γέῤῥον ὅριον	ξγ' L'	λα' δ''	Gerrum terminus	63° 30'	31° 15'
6. Κασιώτιδος			6. *Casiotidis*		
Κάσιον	ξγ' L'δ''	λα' δ''	Casium	63° 45'	31° 15'
ἔκρηγμα Σιρβωνίδος λίμνης	ξγ' L'γ''	λα' ς''	emersus Sirbonidis paludis	63° 50'	31° 10'
Ὀστρακίνη	ξδ' δ''	λα' ς''	Ostracine	64° 15'	31° 10'

picum ostium et Pelusiacum sec Ptol. est 2° 25'. Quod quoniam recte habet, computione astronomica uti putaveris. Intervallum hoc nobis est 1208 stadiorum, Ptolemæo stadiorum 966. Oræ longitudo nobis c. 1400 stadiorum; 1300 stad. sec. Scylacem 106 p. 80, Diodorum 1, 34, 1, Strabonem 1, 4, 5. 15, 1, 33. 17, 1, 2; 170 m. p. (1360 st.) sec. Plinium 5, 48. Herodotus 2, 6, qui a Plinthinete sinu ad Sirbonidem lacum 60 schœnos sive 3600 stadia computat, schœnis stadiorum 30 schœnos stadiorum 60 temere substituit. — Utrumque τοῦ Δέλτα latus est fere 900 stadiorum; sec. Diodorum l. l. 750 stadiorum. Totidem lateri occidentali tribuit Ptolemæus, cui orientale latus est fere 850 stadiorum Apud Plinium l. l. latus occidentale est 146 m. p. (1168 stad.), orientale 156 m. p. (1248 stad.). Quæ mensuræ ex Itinerariis fluxerint (In Tab. Peut. ab Alexandria Memphim 149 m. p., in Itin. Ant. 144 m. p.). || — 1. Γέῤῥον ὅριον] Γερηνόριον ΦΨ Arg., *Gerenorium* ed. Ulm. || — ξ' L'] ξγ' γ'' ed. pr., ed Ulm., ξγ' L' ιβ'' ADFMNORSVWΔΩΞ, ξγ' γο'' X. || — λα' δ''] λα' γ'' ADFLS. — Strabo 16, 2, 33 : εἶθ' (post Casium montem) ἡ ἐπὶ Πηλούσιον ὁδός, ἐν ᾗ τὰ Γέῤῥα καὶ ὁ Χαβρίου καλούμενος χάραξ (*Chabriæ castra*, Plin. 5, 68) καὶ τὰ πρὸς Πηλουσίῳ βάραθρα (cf. Polyb. 5, 80, 2. Diodor. 1, 30, 4. 16, 45, 5), ἃ ποιεῖ παρεκχεόμενος ὁ Νεῖλος. Schol. Lucian. Anach. 32 : Γέῤῥον Δημοσθένης (pro Cor. p. 168) ἐπὶ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων (τέθεικεν) ... Καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ κατὰ τὸ Πηλούσιον καλούμενον διὰ τοῦτο ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκηνώματά ἐστιν, ἐν οἷς παραφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διατρίβουσι. Tab. Peut.: *Pelusium VIII Gerra XVIII* (deb. XXXIII) *Cassio*. Sozomenus H. Ecl. 8, 19 : κατῆρεν ἐς Γέρας (sic), πόλιν μικράν, ἀμφὶ πεντήκοντα στάδια (minus accurate) τοῦ Πηλουσίου ἀφεστῶσαν. Hierocles 727 : Κάσσιον, Πεντάσχοινον, Ἀφναῖον, Γέῤῥας (sic), Σκέννα, Πηλούσιον. Notit. Dign. 1. p. 68 : *Ala prima Herculia Scenas extra Gerasa* (deb. *Gerra*). Plinius 6, 147 : *Tertium* (*iter a mari Ægyptio Arsinoen*) *a Gerro quod Agipsum* (*Agipsum*, *Agipsum* v. l.; *Adipsum* (ἄδιψον) e Barbari conj.) *vocant*. Scribendum conjicio : *quod alii Gisium vocant*; sc. γίσιον seu γείσιον (μικρὸν τεῖχος Hesych., περίφραγμα) idem quod γέῤῥον significat. — [Fort. huc pertinet *Gausio* ap. Rav. p. 128, ubi : *Gausio* (*Gausit*, *Gausis* v. l.) *Archa* (ἀρχή? confer ὅριον ap. Ptol.), *Eron* (i. e. Ἥρων, Ἡρώων πόλις).] Ægyptiace locus vocabatur *Anba* (*la ville de la muraille*, Brugsch), arabice *schur* (i. e. murus). Ibi fines fuisse Ægypti proprie sic dictæ, siculi alia Γέῤῥα in borealibus Cœlesyriæ finibus commemorantur (Polyb. 5, 46, 1), censet Stark (*Gaza* p. 459). Hesychius ὅριον vocem interpretatur τείχισμα, φραγμόν. Eoque sensu ap. Ptolemæum, qui alios Ægypti fines habet, intelligenda est. || — 2. Κασιώτιδος] Κασσιώτιδος et deinde Κάσσιον codd. plurimi; Βασιώτιδος BEZ, *Bassiotidis Cassium* ed. Vic. Versum om. PVW. || — 3. ξγ' L' δ''] ξγ' L' BEZΦ Arg., 62 1/2 1/12 ed. Rom. || — λα' δ''] λα' ς'' X ed. pr., fort. rectius. Herodotus 2, 158 : ... ἀπὸ τοῦ Κασίου οὔρεος τοῦ ὁρίζοντος Αἴγυπτον καὶ Συρίην, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι ἀπαρτὶ χίλιοι ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον. Cf. idem 2, 6. 3, 5. Strabo 16, 2, 33 : ἔστι δὲ τὸ Κάσιον θινώδης τις λόφος ἀκρωτηριάζων ἄνυδρος, ὅπου τὸ Πομπηίου σῶμα κεῖται καὶ Διός ἐστιν ἱερὸν Κασίου. Idem 16, 2, 28 Casium a Pelusio 300 stadia (40 m. p. sec. Itin.) abesse dicit, satis accurate; in Ptolemæi tabula nonnisi 200 stadia habes. Ceterum de Casio cf. Strabo 1, 2, 31. 1, 3, 13. 16, 2, 26. Mela 1, 61. 3, 74. Plinius 5, 68. Josephus B. Iud. 4, 11, 5. Lucan. 8, 539. 10, 433. Tab. Peut., Geogr. Rav. p. 130, 8. 536, 6. 83, 9. Ammian. 22. 16, 3. Hierocles p. 727. Hodie *el Kas*, *Ras Kasroun*. et statio *Kasiet* haud longe ab ora distans. || — 4. Ἔκρηγμα] Ἐκρημαί DLMNOΔ, Ἐκκρημαί ΛΞ, Ἐκρηγμαί S, Εὔκρηγμα Arg., *Scregina* ed. Ulm. || — Σιρβώνιδος] Σερβωνίδος CRVW fort rectius, Στροβωνίδος ΦΨ. edd. Vic. Ulm. Arg., Τροβωνίδος vel Τροβώνιδος ADLMNOΙΔΞ. || — λίμνης] *portus* Arg. || — ξγ' L' γ''] ξγ' L' γ'' ιβ'' ADFLSΩΞ, ξα' ed. pr., ξγ' X. || — Cf. Diodor. 19, 64. Strabo 1, 4, 7. 16, 2, 32 et 43. Plutarch. Anton. 5. Plinius 5, 68. Ἔκρηγμα illud obturatum esse Strabo dicit. At in hodiernis tabulis duo lacus ostia notantur, quorum alterum Casio monti versus ortum proximum, alterum prope Ostracinam ortum versus. Illud indicat Ptolemæus nec non Strabo, qui Sirbonidem paludem per 200 stadia occasum versus pertinere dicit usque ad Ecregma; alter lacus qui inter Casium m. et Pelusium est, antiquo nomine caret, nisi et ipse Sirbonidis nomine comprehendebatur. Alterum Ἔκρηγμα indicat Plinius 5, 68 : *Ostracine Arabia finitur; mox Idumæa incipit et Palæstina ab emersu Sirbonis lacus.* || — 5. Ὀ-

Ῥινοκόρουρα	ξδ′ γο″ λα′ ϛ″

7. ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῆς τε Ἰουδαίας μέρει τῷ ἀπὸ Ἀνθηδόνος πόλεως μέχρι πέρατος, οὗ θέσις ξδ′ δ″ λ′ γο″ καὶ τῇ ἐντεῦθεν Ἀραβίᾳ Πετραίᾳ μέχρι τοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν μυχοῦ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, οὗ θέσις ξγ′ ∠″ κθ′ ∠″γ″ καὶ μέρει τοῦ Ἀραβίου κόλπου, κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην·

8. Μετὰ τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου τὸν εἰρημέ-

Rhinocorura	64° 40′ 31° 10′

7. Ab ortu finitur et Iudææ parte quæ est ab Anthedone urbe usque ad terminum situm 64° 15′ 30° 40′ et deinceps Arabia Petræa usque ad sinus Arabici prope Heroum urbem recessum, qui situs est 63° 30′ 29° 50′ et parte Arabici sinus. Quæ ora maritima sic describitur :

8. Post sinus eius angulum quem dixi-

στρακίνη] Ὀστρακινή ΦΨ. ‖ — ξδ′ δ″] ξα′ δ′ ed. pr. ‖ — λα′ ϛ″] sic X ed. pr., ξα′ ∠″ γ″ cett. Ostracine (ad *Ras Istraki*), sicut Rhinocorura, in eodem fere quo Casium parallelo sita est. Quare pro λα′ ∠″ γ″ ex codice X legendum erit λα′ ϛ″. A Pelusio Ostracine sec. Ptolemæum 50 m. p. distat, quorum loco Plinius 5, 68 recte habet 65 vel, ut e Plinio Marcianus Capella c. 6 p. 219 tradit, 66 m. p., consentiente Itinerario p. 152 :

Itin.		Tab. Peut.
Pelusio		Pelusio
Pentaschœno	20	Gerra 8
Cassio	20	Cassio 23 (1 33)
Ostracina	26	Ostracine *
Rinocorura	22	Rinocorura 23.

Cf. Iosephus B. Iud. 4, 5. 11, de Vespasiano imp.: καὶ προελθὼν (a Pelusio) σταθμὸν ἕνα διὰ τῆς ἐρήμου πρὸς τῷ τοῦ Κασίου Διὸς ἱερῷ στρατοπεδεύεται, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ κατὰ τὴν Ὀστρακίνην· οὗτος ὁ σταθμὸς ἦν ἄνυδρος, ἐπεισάκτοις δὲ ὕδασιν οἱ ἐπιχώριοι χρῶνται. Μετὰ ταῦτα πρὸς Ῥινοκορούροις ἀναπαύεται. Id. ib. 1, 14, 2. Ant. Iud. 13, 15, 4. Ammianus 22, 16, 3. Hierocles p. 727. Aristides tom. 3. p. 591. ‖ — 1. Ῥινοκόρουρα] Ῥινόκουρα L, Ῥινοκουρούρα ed. pr. ‖ — ξδ′ γο″] ξα′ γ″ ed. pr. ‖ — λα′ ϛ″] λα′ ∠″ γ″ codd.; λα′ γ″ conj. Grashof. Ut versu antec. pro ξα′ ∠″ γ″ in Xα recte ponitur λα′ ϛ″, sic hoc quoque loco λα′ ϛ″ reponendum fuerit. Varia nominis scriptura (τὰ vel ἡ) Ῥινοκόρουρα, Ῥινοκόλουρα, Ῥινοκούρουρα. Polybius 5, 80, 3 : ἣ (sc. Ῥαφία) κεῖται μετὰ Ῥινοκόλουρα, πρώτη τῶν κατὰ Κοίλην Συρίαν πόλεων ὡς πρὸς Αἴγυπτον. Diodorus 1, 60, 5, de Actisane Æthiopum rege : ἀποτεμὼν δ' αὐτῶν (sc. damnatorum) τοὺς μυκτῆρας κατῴκισεν ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς ἐρήμου χώρας, κτίσας πόλιν τὴν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος τῶν οἰκητόρων Ῥινοκόλουρα προσαγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ κειμένη πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συρίας οὐ μακρὰν τοῦ παρήκοντος αἰγιαλοῦ πάντων σχεδὸν τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην δίαιταν ἀνηκόντων ἐστέρηται etc. Strabo 16, 2, 31 : Ῥινοκόλουρα (Ῥινοκόρουρα Epit.), ἀπὸ τῶν εἰσῳκισμένων ἐκεῖ τὸ παλαιὸν ἀνθρώπων ἠκρωτηριασμένων τὰς ῥῖνας οὕτω καλουμένη (Hæc exscripsit Stephanus Byz. s. v. Ῥινοκούρουρα, πόλις Αἰγύπτου). Idem 16, 1, 12 : τοὺς περὶ Ῥινοκόρουρα (sic h. l. codd.) ... τόπους. Idem 16, 4, 24 : ἐκ μὲν οὖν τῆς Λευκῆς κώμης εἰς Πέτραν, ἐντεῦθεν δ' εἰς Ῥινοκόλουρα τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ Φοινίκης τὰ φορτία κομίζεται. Iosephus B. Jud. 4, 11, 5 : πρὸς Ῥινοκορούροις. Idem ib. 1, 14, 2 et Ant. 14, 14, 2 : εἰς Ῥινοκούρουραν. Ant. 13, 15, 5 : κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ἤδη τῶν Σύρων καὶ Ἰδουμαίων καὶ Φοινίκων πόλεις εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι... Ἄζωτον, Γάζαν, Ἀνθηδόνα, Ῥαφίαν, Ῥινοκούρουραν. *Rinocolura* apud Livium 45, 11, Plinium 5, 68, Senecam de ira 20, Ammianum 22, 6, 3; *Rinocorura* in Tab. Peut., Itin. p. 151, 4. Hieronymo in Jesaiam c. 27, Epiphanio Hæres. 66, c. 83. Variæ nominis corruptiones in G. Rav. p. 116. 166. 356. 388. 524. 549. Palæstinæ oppidum adscribit Plinius; Phœniciæ esse dicit Strabo, qui 16. 2. 21 oram Phœniciæ usque ad Pelusium extendit. Cf. Chron. Pasch. p. 53 : κεῖται δὲ αὕτη ἡ Ῥινοκορούρων ἀνὰ μέσον Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης. — Hodie *el Arisch. Wadi el Arisch* est χειμάρρους Αἰγύπτου in finium determinatione ap. Moysem 4, 34, 5. Rinocorura nomen non esse græcum, quod fabula narrat, sed a fluvio inditum significare *aquam turbidam cameli scabiosi* contendit F. Hitzig *Die Philistaer*. V. Ritter *Erdkunde* vol. 14, p. 143. 16, p. 35. 41. ‖ — Post versum 1 in codicibus legitur : Ἀνθηδὼν λδ′ ∠″ γ″ λα′ γο″ (ξα′ ∠″ γ″ λα′ γ″ ed. pr.), quod ex Palæstinæ descriptione (lib. 5, c. 15) desumtum quidam ad verba ἀπὸ Ἀνθηδόνος adscripserat. ‖ — 2. τε] om. ed. pr. ‖ — Ἰουδαίας] Ἰδαίας ΦΨ. ‖ — 4. οὗ θέσις] ἧς θέσις X, οὗ ἡ θέσ. ΦΨ. ‖ — 6. Ἡρώων πόλιν] Ἡρῴων πόλεως EZ, *usque ad Catherum*, Καθήραν, *civitatem* ed. Arg., *usque ad Catheroum urbem* ed. Rom. Verba τοῦ κ. Ἡρ. π. μ. τοῦ om. edd. Vic. Ulm., ubi : *et inde Arabia Petræa usque ad finem Arabicum, cujus gradus* 63 1/2 29 1/2 1/3 *juxta civitatem Arsinoen*. — 8. Ἀραβίου] Ἀραβικοῦ Σ. ‖ — 9. τῆς] τοῦ Φ. ‖ — 10. Μετὰ τὸν εἰρημένον

νον (ὃς ἐπέχει μοίρας	ξγ' L''	κθ' L''γ''	mus (quique situs est	63° 3o'	29° 5o')
Ἀρσινόη	ξγ' γ''	κθ' ϛ''	Arsinoe	63° 2o'	29° 1o'
Κλύσμα φρούριον	ξγ' γ''	κη' L''γ''	Clysma castellum	63° 2o'	28° 5o'

μυχὸν SΩ. Deinceps inclusa abundant, quum epocha jam p. 683, 7 notata sit. || — 2. ξγ' γ''] ξγ' L'' ed. pr. et ed. Ulm. || — κθ' ϛ''] 39 1/6 ed. Ulm., 29 1/2 1/3 ed. Rom.; κθ' L'' de conj. scripsit Wilberg., perperam. || — 3. Κλύσμα] *Clisma* ed. Ulm. || — κη' L''γ''] κθ' ϛ'' ed. pr. et Ulm. || — Positione 29° 50' terminus sinus Arabici indicatur qui est prope hod. *Suez*. Satis accurate in Memphidis parallelo (29° 50') collocatur, nec non distantia quæ est e Pharano Arabiæ Petrææ promontorio (65° 28° 30', lib. 5, c. 16) in hunc sinus terminum quadrat. Isthmus a Pelusio huc pertinens, quem plerique geographi 1000 stadiorum esse putabant, revera nonnisi c. 600 stadiorum est, quorum loco in Ptolemæi tabula 1° 20' sive 667 stadia habes. Hæc igitur veris proxima sunt. Perperam autem haud longe ab hoc recessu § 24 collocatur Heroonpolis (63° 10' 30°), quæ in Bubasti parallelo (30° 40°) collocanda erat haud procul a termino boreali lacuum amarorum qui nonnullis erant pars sinus Arabici atque ὁ κατὰ τὴν Ἡρώων πόλιν μυχὸς τοῦ Ἀραβίου κόλπου. Arsinoe vero et Clysma, quæ erant in regione hodiernæ *Suez*, longe hinc austrum versus a Ptolemæo ponuntur. Scilicet quum isthmus a Pelusio ad Arsinoen pertinens a multis 1000 stadiorum esse censeretur (v. Plin. 5, 65, Herodot. 2, 158. 4, 41, Strabo 17, 1, 21), hanc 1000 st. distantiam temere Ptolemæus servavit; nam Pelusium 31° 10', Arsinoen 29° 10' posuit. Clysma secundum Itinerarii computum ab Heroonpoli austrum versus 68 m. p. distat; Ptolemæus idem fere intervallum (72 m. p.) exhibet a falsa sua Heroonpolis positione profectus. De situ Heroonpolis sive Hero oppidi accuratiora nuper docuit Navillius Genavensis, quæ ego quidem hucusque non novi nisi ex iis quæ de his retulit Lauthius in *Ausland* 1884 p. 607. Videlicet in loco *Tell el Maschulah* dicto, a *Timsah* lacu c. 9 m. p. occasum versus inter *Ismailieh* et *Tell el Kebir* posito, Navillius rudera detexit quæ Heroonpoli vindicanda esse reperti ibi tituli probant, quorum in uno Ηρου (Ηρω?), in alio *Eo* (*Ero?*) *castra* legitur. Porro in lapide milliario impp. Galerii Maximiniani et Severi (an. 306): *Ab Ero in Clusma M. VIIII.* Scriptum fuisse conjeceris LVIIII, quoniam tot m. p. sunt ad Clusma sinus Arabici. Sin recte se M. VIIII legisse Navillius contendit, duplex erat Clusma, alterum ubi in *Timsat* lacum canalis exibat, alterum ubi e lacubus amaris in mare intrabat. Ac quum Clusma s. Clysma s. Clisma nomen κλεῖσμα vocem græcam referre videatur atque locum ubi claustra canalis erant, significet, fieri sane potuit ut ejus nominis locus ad utrumque lacuum terminum exstaret, tantoque facilius Heroonpolis boreali Clismati vicina a nonnullis in australis Clismatis viciniam transponi potuit. (De claustris illis v. Strabo 17, 1, 25: οἱ δὲ Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς ... κλειστὸν ἐποίησαν τὸν εὔριπον, ὥστε, εἰ βούλοιντο, ἐκπλεῖν ἀκωλύτως εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰσπλεῖν πάλιν. Diodor. 1, 33, 3: κατὰ τὸν ἐπικαιρότατον τόπον ἐμηχανήσαντό τι φιλότεχνον διάφραγμα.) — Ceterum situs Heroonpolis, quem modo dixi, indicatur etiam Itinerario:

Itin. p. 169.		Itin. p. 163.	
Babylonia.		Memphi.	
(*Fostat*).			
Heliu.	12	Heliu.	24
(ruin. ad *Matarieh* vic.)			
Scenas Veteranorum.	22	Scenas Veteranorum.	24
(*Belbes*).			
Vico Judæorum.	12		
Toum.	12	Thou.	26
(i. q. Pi-tom. Πάτουμος).			
Hero.	24	Tacasarta.	14
(*Maschoutah*).			
Serapiu.	18	Daphno.	18
(rudera ad finem borealem lacuum amar.)		(*Tell Defenneh*.)	
Clismo.	*50	Pelusium.	*16
	(deb. 40)		(deb. 26)

Porro Heroonpolin fuisse in via qua ex Ægypto in Iudæam iter erat, colligitur ex Septuaginta in Genes. 46, 48: τὸν δ' Ἰούδαν ἀπέστειλαν ἔμπροσθεν αὐτῶν πρὸς Ἰωσὴφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ' Ἡρώων πόλιν εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ. Ac quoniam in titulis Heroopolis sæpius nominetur *Ramesses Tum deo dilectus*, idem haud dubie oppidum est quod Ramesses vocatur in Exodo 1, 11, ubi de Israelitis: καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραὼ τήν τε Πειθὼ (*Pitom* hebr., Πάτουμον Herodot., *Toum* et *Thou* in Itin.) καὶ Ῥαμεσσῆ καὶ Ὢν ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις. *Hero* nomen præter titulos loci et Itinerarium præbet Stephanus Byz.: Ἡρώ, πόλις Αἰγυπτία, ἢ Αἶμος ἐκλήθη διὰ τὸν Τυφῶνα ἐνταῦθα κεραυνῷ βληθῆναι. Στράβων δὲ Ἡρώων πόλιν αὐτὴν καλεῖ (Cf. Λυκώ, Κυνώ ac Λυκῶν πόλις, Κυνῶν πόλις). Geogr. Rav. p. 128, 14 et p. 130, 13: *Ero*. Idem p. 58: *Orea* (*Hero?*) *cupurium*. *Arsinoe cupurium*. — Ut Ptolemæus sic Strabo quoque situm Heroonpolis definivit perperam; etenim isthmum a Pelusio ad Heroopoliten sinus Arabici recessum pertinentem 1000 stadiorum esse dicit, atque Heroonpolin sitam esse in parallelo, qui per Syrtis angulum (29° lat. sec. Ptol.) transeat et ab Alexandriæ parallelo 1000 stadiis austrum versus distet. Strabo 17, 1, 21:

ὁ δὲ μεταξὺ ἰσθμὸς Πηλουσίου καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν χιλίων (sic Epit., 900 h. l. codd.) μέν ἐστι σταδίων, ὡς δὲ Ποσειδώνιός φησι ἐλαττόνων ἢ χιλίων καὶ πεντακοσίων (Cf. 11, 1, 5 : ... Ποσειδώνιος δὲ χιλίων καὶ πεντακοσίων, ὅσον καὶ τὸν ἀπὸ Πηλουσίου ἰσθμὸν εἰς τὴν Ἐρυθράν. Ni fallor, Posidonius, sicut Strabo, a Pelusio ad Heroonpolim 1000 stadia computavit iisque addidit 470 stadia s. 59 m. p., quæ a vero Heroonpolis situ ad sinum Arabicum numerabantur.). — Idem 17, 3, 30 : ἔστι δ' ὁ διὰ τοῦ μυχοῦ τούτου (Syrtis majoris), παράλληλος sc., τοῦ μὲν δι' Ἀλεξανδρείας μικρῷ νοτιώτερος χιλίοις σταδίοις, ... πίπτοι δ' ἂν καθ' Ἡρώων πόλιν τὴν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου. Idem 17, 1, 26 : πλησίον δὲ τῆς Ἀρσινόης καὶ ἡ Ἡρώων πόλις καὶ ἡ Κλεοπατρὶς ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου τῷ πρὸς Αἴγυπτον, καὶ λιμένες καὶ κατοικίαι καὶ διώρυγές τε πλείους καὶ λίμναι πλησιάζουσαι τούτοις. Cf. id. 16, 2, 32. 16, 4, 4. 17, 1, 21. 25. 34. 43. Cum hoc autem Heroopolis situ conciliari nequeunt, quæ Strabo 2, 1, 33 tradit ex Eratosthene, qui in quarta sua sphragide lineam duxisse dicitur διὰ Θαψάκου καὶ Ἡρώων πόλεως μέχρι τῆς μεταξὺ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου (γραμμῆς? aut μέχρι [γῆς] τῆς μετ. ?). Quibus jungendum est quod deinceps dicit : ὁ αὐτός πώς ἐστι τούτῳ (sc. parallelo per Alexandiam ducto) ὁ διὰ Ἡρώων πόλεως ἢ νοτιώτερός γε τούτου. Eratosthenes igitur Heroonpolin, quæ revera c. 400 stadia ab Alexandriæ parallelo austrum versus abest, justo magis boream versus posuit, adeo ut ora maritima ab Alexandria ad Pelusium versus ortum æstivum tenderet. Ac sic demum fieri potuit ut a Thapsaco per Heroonpolim ad terminum inter Nili ostia situm linea terrestris duceretur, quæ secundum veram litorum configurationem ex parte per mare ducenda fuisset. Idem Eratosthenes (ap. Strabon. 16, 4, 4) ab Heroonpoli (in Alexandriæ fere parallelo posita) ad Ptolemaidem 9000 stadia, ab Alexandria autem ad Meroen 10000 stadia computasse traditur. Bene hæc habent ; nam Ptolemaidis parallelus a Meroes parallelo 1000 et amplius stadiis boream versus distat. Ab Heroonpoli ad Berenicen, sicut ab Alexandria Syenen in Berenices parallelo sitam, 5000 stadia, hinc ad Ptolemaidem 4000 stadia numeraverit, sicut auctor Peripli in G. Min. 1, p. 258. Perperam Hipparchus (ap. Strabonem 2, 5, 36) cumque Ptolemæus Meroen et Ptolemaidem in eodem parallelo (16° 26' Ptol.) collocant. Eodem modo etiam Eratosthenem, quippe qui et ipse Heroonpolin 1000 stadiis ab Alexandriæ parallelo austrum versus posuisset, statuisse sumitur (V. Berger, *Eratosthenes* p. 294). At nemo id disertis verbis testatur, neque admitti potest nisi incongrua de Eratosthene Strabonem tradidisse putaveris. — Præterea de Heroonpoli cf. Theophrastus H. Pl. 9, 4, 3 (.. τὸν παράπλουν, ὃν ἐξ Ἡρώων ἐποιοῦντο κόλπου); 9, 4, 9 (παρὰ τῶν παραπλευσάντων ἐξ Ἡρώων πόλεως); Strabo 16, 4, 4 (ab Heroonpoli Babylonem per Petram stadia 5600); 17, 1, 53 (Heroonpolis quæ defecerat a Gallo recipitur); Arrianus Exp. 7, 20, 8 (ὁ κόλπος ὁ πρὸς Αἰγύπτῳ ὁ καθ' Ἡρώων πόλιν); 3, 5, 4 (Ἀραβία ἡ πρὸς Ἡρώων πόλιν); Agathemerus in G. min. 2, p. 474 (ὁ δὲ Ἀράβιος κόλπος ἄρχεται ἀπὸ Ἡρώων πόλεως); Plinius 6, 156 : *Latissima (Arabia) est a septentrione inter oppida Heroum et Characem* (80° 40', 31° sec. Ptol. 6, 3); Mela 3, 80 et Plinius 5, 65 : *Heroopoliticus sinus*; Plinius 6, 165 : *A sinu Ælanitico alter est quem Arabes Æan vocant, in quo Heroum oppidum* (Cf. *Au* vel *Ani* nomus, quem a Heroopolitico nomo austrum versus collocat Brugschius in Nomorum tabula). Idem Plinius 6, 167 Arsinoen esse dicit *in sinu Caranda* vel *Carandra*, cum quo nomine componendi esse videntur Γαρινδαῖοι peninsulæ Sinaiticæ (Strabo 16, 4, 18) sive Γαρινδανεῖς (Diodor. 1, 43, 1, ubi sinus iste a Neptuni fano Ποσείδιον vocatur). — De *Arsinoe* cf. Plinius 5, 63 : *Agrippa a Pelusio Arsinoen Rubri maris oppidum per deserta CXXV m. p. tradit.* Idem 6, 166 de triplice itinere a mari Ægyptio ad sinum Arabicum : *Ex viæ omnes Arsinoen ducunt, conditam sororis nomine in sinu Caranda a Ptolemæo Philadelpho qui primus Troglodyticen excussit* et *amnem* qui *Arsinoen præfluit, Ptolemæum appellavit.* Diodorus 1, 33, 12 de Ptolemæi canali : ἐπὶ δὲ τῆς ἐκβολῆς πόλιν ἔχει τὴν προσαγορευομένην Ἀρσινόην. Agatharchides (G. min. 1, p. 166) sinus Arabici descriptionis initium sumsit ab Arsinoe. Strabo 17, 1, 25 : ἄλλη δ' ἐστὶν (διῶρυξ) ἐκδιδοῦσα εἰς τὴν Ἐρυθρὰν καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον κατὰ πόλιν Ἀρσινόην, ἣν ἔνιοι Κλεοπατρίδα καλοῦσι. Idem 17, 1, 26 : πλησίον δὲ τῆς Ἀρσινόης καὶ ἡ τῶν Ἡρώων ἐστὶ πόλις καὶ ἡ Κλεοπατρίς. Idem 16, 4, 23 Ælium Gallum naves fabricasse dicit κατὰ Κλεοπατρίδα τὴν πρὸς τῇ παλαιᾷ διώρυγι τῇ ἀπὸ τοῦ Νείλου. Num reapse Arsinoe et Cleopatris tam vicinæ sibi fuerint ut confundi possent, quæritur. Nescio an Cleopatris steterit ad recessum sinus qui erat prope Heroopolim, unde solvere naves solebant et ubi alterum canalis κλεῖσμα fuisse probabile est, Strabo autem hanc Cleopatridem in Arsinoes regionem transtulerit eodem errore quo Heroopolim huc transposuit. In Tabula Peuting. legitur : *Arsinoe Clisma*, nullo interposito distantiæ numero, adeo ut utrumque nomen ad idem oppidum pertinere videatur, uti jam conjecerat Bochartus in Geogr. Sacra p. 107, ubi Clisma rectius quam Clysma scribi monet, assentientibus Letronnio (in Strabon. versione gallica, tom. 5, p. 381.) et Vivien de S.-Martin (*Le Nord de l'Afrique* p. 245). Ptolemæus quidem inter Arsinoen et Clysma distinguit, at idem distinguit etiam inter On et

Δρέπανον ἄκρον	ξδ' κζ' 𐅵γ''	Drepanum promontorium	64° 27° 50'
Μυὸς ὅρμος	ξδ' ιβ'' κζ' 𐅵	*Philoteræ portus*	64° 5' 27° 50'

Heliopolim, quæ ejusdem urbis nomina esse constat. — Κλύσμα nomen, apud antiquiores scriptores haud obvium, commemoratur a Ptolemæi coætaneo Luciano in Alex. 44, p. 339 ed. Did.: ἀναπλεύσας (sc. ab Alexandria) ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ Κλύσματος, πλοίου ἀναγομένου, ἐπείσθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. In Itin. l. l. unus codex *Clysmo*, ceteri *Clismo*. Hierocles p. 728 : Κλύσμα κάστρον. Epiphanius Adv. Hær. 2, p. 618 : ὅρμος ἐπὶ τὸ κάστρον τοῦ Κλύσματος. Philostorgius 3, 6 : εἰς δύο τινὰς ἀφορίζεται κόλπους (sc. ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα), καὶ τὸ μὲν αὐτῆς ἐπ' Αἰγύπτου χωρεῖ Κλίσμα, καθ' ὃ τελευτᾷ, τὸ ἐπώνυμον φέρον. Eadem ap. Nicephorum Callistr. 9, 18. In epistola episcoporum Ægypti ad Leonem imp. in Concilii Chalcedonensis parte tertia inter alios subscripsit *Pœmen episcopus Clismatis*. Dicuil 6, 4, 10 : *pars illius* (*Nili*) *juxta castra Moysis et civitatem quæ vocatur Oliua* (*Clisma* em. Letronnius) *vadit in mare Rubrum*. Geogr. Rav. p. 130 : *Cassion*, *Phagorion* (Φαγρωριόπολις), *Ramnastes* (i. e. *Ramesses*), *Olumna* (*Clusma* ?), *Phagusa* (i. e. *Phacusa*), *Eron*. Gregor. Turons. 1, 1 : *Ab occidente vero stagnum sive brachium de mari Rubro progreditur habens in longo millia circiter quinquaginta, in lato autem decem octo, in cujus capite Clysma civitas ædificata est.* Arabes Clysma vocant *Kolzoum*, et mare propinquum *Bahr el Kolzoum*. Vid. Isztachri *Das Buch de Lænder* p. 18 in versione Mordtmanni (Hamburg 1845), cujus verba ita reddidit Vivien de S.-Martin l. l. p. 244 : « Kolzoum est bâti sur la mer au coude même que decrit la côte. On n'y trouve ni herbe ni arbres ni eau douce ; celle-ci y est apportée des sources éloignées. La ville appartient pour ainsi dire à deux contrées, car c'est tout à la fois le port de la Syrie et de l'Égypte, et les chargements de la Syrie et de l'Égypte sont portés de là au Hedjaz, au Yemen et sur toutes les côtes de cette mer. » His Vivianus subjungit : « Un auteur arabe anonyme cité par M. Quatremère (Mém. géogr. et hist. sur l'Égypte, tom. 1, p. 183), dit en parlant des mêmes lieux : « Au midi d'Adjeroud, à la distance d'une journée, on rencontre la mer Rouge. Sur le rivage occidental de cette mer est un petit port nommé Souiz, près duquel est situé le château de Kolzoum. » Pour la première fois nous voyons paraître ici le nom moderne de Souez, au voisinage immédiat de l'ancien Clisma. Différents voyageurs, Niebuhr le premier, ont en effet constaté que le nom de Kolzoum subsiste encore, attaché à des ruines qui sont contigues à Souez du côté nord-ouest. » || — 1. κζ' 𐅵 γ''] κζ' 𐅵 𐅵 (sic) SΩ, κζ' 𐅵O. κη' 𐅵 γ'' ed. pr. Drepanum pr. hodie *Ras Zaffaranah*, longe porrectum et in tenuem apicem desinens. Meminit ejus ex Iuba Plinius 6, 175 (unde sua habet Solinus p. 229 ed. Mommsen) : *A promontorio Indorum* (*Iudæorum* conj. Vossius ; an *Endorum?* nam haud longe a promontorio austrum versus est *Wadi Ened*, in quo fuerit *Enum* oppidum, cujus Plinius 6, 168 meminit), *quod vocatur Lepte acra, ab aliis Drepanum, proponit* (*Iuba*) *recto cursu præter Exustam ad Malichu insulam XV m. p. esse, inde ad locum quem vocant Sceneos* (*Scæneos* v. l.) *CCXXV*, *inde ad insulam Sadanu* (leg. *insulas Adanu*) *CL m. p.: sic fieri ad apertum mare XVIII LXXV m. p.* (= 15000 stadia). [In his *Exusta* insula, ἡ Κατακεκαυμένη in Peripl. mar. Er. 20 et ap. Ptol. 6, 7 (70° 30' 14° 40) hod. est *Zebeir* insula vulcanica, *Malichu* autem insula, ap. Ptol. Μαλίχου νῆσοι δύο (71° 30' 14° 30') hod. *Harnich* insula cui alia minor adjacet. Hucusque Juba 12000 (24×500) stadia, Ptolemæus recte nonnisi 7200 (24×300) stadia cursu directo computant. Inde ad locum *Sceneos* quæ Iuba perperam numerat 225 m. p. sive 1800 stadia, in Ptolemæi tabula usque ad Ocelin (75° 12°) pertinent, idemque locus indicari mihi videtur apud Plinium, qui in Jubæ codice corrupto μέχρι Σκήνεως legit pro μέχρι Ὀκήλεως. Inde ad Adanu insulas Iuba 150 m. p. s. 1200 stadia habet, totidemque apud Ptolemæum habes ab Oceli ad Adanu insulas (72° 30' 12° 30'; hod., ut videtur, *les six frères* ab Oceli c. 200 stadia distantes), at non meridiem versus, sed versus occasum, ut situm earum suæ sinus Arabici descriptioni accommodaret. In alia abiit Sprenger *Alte Geogr. Arabiens* p. 69, qui *loco Sceneos* insulam aliquam indicari, ejusque mentionem in Ptolemæo, quem mutilum esse opinatur, excidisse censet.] — Drepanum pr. a sinus Arabici recessu qui est ad hod. *Souez*, circiter 1450 stadia abest, quorum loco Ptolemæi tabula nonnisi 1000 exhibet. Similiter quæ sequitur ora ad Berenicen usque, justo brevior est, siquidem stadiis distantias metiaris, sin graduum notas spectaveris, satis recte traditur; nam a Drepano (27° 50') ad Berenicen (23° 50') Ptolemæus 4° (2000 stad.) computat, qui nobis sunt 3° 55' (2350 stad.). || — 2. Μυὸς ὅρμος] sic X ed. pr., Μυόσορμος SΩ, Μύσορμος et Μίσορμος cett. || — ξδ' ιβ''] sic X ed. pr., ξδ' 𐅵 cett. Lib. 8. c. 15 Myoshormus ab Alexandriæ meridiano distat unius horæ parte quarta sive 15'; ex longitudinis gradu ξδ' ιβ'' efficiuntur 14 1/3'. || — κζ' 𐅵] κζ

Φιλωτέρας λιμήν	ξδ' δ'' κς' L'δ''	*Myoshormus*	64° 15' 26° 45'

L' γ'' ed. pr., κζ' δ'' O. || — 1. Φιλωτέρας] Φιλοτέρας ΑΓΝΧΦΩ. *Philotteras* ed. Rom., *Philosteras* ed. Vic. (Dicebatur Φιλωτέρα, Φιλωτερίς, Φιλωτερία. V. St. Byz.) || — κς' L' δ''] κζ' L' ed. pr. Secundum hæc Myoshormus foret hod. *Abou-Char*, Philoteræ vero portus hod. *Abou-Somer* vel *Sami* vel *Sami*. Ut ad verum res traducatur, portuum nomina permutanda sunt, nam Philoteræ portum a Myoshormo boream versus collocant Plinius et Artemidorus, deinde vero Myoshormum in hod. *Abou-Somer* quærendum esse ex Agatharchide liquet. — Plinius 6, 168 post Arsinoes mentionem pergit : *Mox oppidum parvum est Enum; alii pro hoc Philoteria* (aut *Philoteris*; in codd.: *Philiterias*, *Piletrias*, *Pileoterias*, *Piloteria*) *scribunt. Deinde sunt Abasxi* (*Asarxi. Asarri* v. l.) *ex Troglodytarum connubiis Arabes feri, insulæ Sarapine* (deb. *Sapphirine*; Σαπφειρήνη St. Byz. et Ptol.), *Scytala*, *mox deserta usque ad Myoshormum, ubi fons Tatnos* (*Statnos*, *Tadnos*, *Tamos* v. l.), *mons Æas*, *insula Iambe*, *portus multi*(?), *Berenice*. Ex his Enum, uti dixi, fuit in hod. *Wadi Ened*, haud procul a Drepano austrum versus. Philotera non eadem, sed in eodem tractu ab aliis commemorata erat. — Secundum Artemidorum apud Strabonem 17, 4, 5 hic locorum ordo traditur : Heroonpolis, Philotera a Satyro condita, Arsinoe, Aquæ calidæ et amaræ, Myoshormus sive Veneris portus. Hanc Arsinoen a nota illa, de qua supra vidimus, diversam esse censebat Letronnius, haud recte ; nam quæ sequuntur Aquæ calidæ eæ sunt quæ etiamnunc haud longe a nota Arsinoe austrum versus (29° 36' lat.), ab hod. *Souez* c. 35 m. p. distantes, novimus. Neque Philotera alia, sed non suo loco posita a Strabone commemoratur. De situ Myoshormi Agatharchides in excerptis Photii (G. m. 1, p. 167) : πλησίον δὲ τῆς λίμνης εὐμεγέθει πεδίῳ ἐπιβεβηκὸς ὄρος ἀναφαίνεται μιλτῶδες ... ἐφεξῆς δὲ λιμὴν μέγας (τὸν εἴσπλουν ἔχων σκολιόν addit Artemidorus) ἐκδέχεται, ὃς πρότερον μὲν Μυὸς ἐκαλεῖτο ὅρμος, ἔπειτα δὲ Ἀφροδίτης ὠνομάσθη (Diodorus nonnisi Ἀφροδίτης nomen habet). ἐν οἷς καὶ νῆσοι τρεῖς εἰσὶ προκείμεναι ... Τούτοις δ' ἐγγίζει κόλπος (μετὰ δὲ ταῦτα κόλπος ἐστὶν εὐμεγέθης Diodor.), ὃν καλοῦσι Ἀκάθαρτον (Eadem ex Agatharchide narrant Artemidorus ap. Strabonem 16, 4, 16 et Diodorus 3, 39). Mons ille rufus (hod. *Dj. Ahmar*, i. e. rufus) et portus magnus ingressum tortuosum habens et adjacentes tres insulæ hodie sunt ad *Ras Abou-Somer* (26° 52' lat.). Amplam locorum descriptionem dedit De Rozière (in *Descr. de l'Égypte* tom. 6, p. 346. V. Geogr. min. p. 169), quam his terminat verbis : « Tous ces renseignements présentent une concordance si parfaite avec tout ce qu'ont dit de ce port les anciens écrivains, qu'il deviendrait superflu de s'y arrêter plus longtemps. » Quibus assentiuntur Vivien de Saint-Martin l. l. p. 256 et Barth (*Reise von Assuan über Berenice nach Kosser in Zeitschrift f. allgem. Erdkunde*, 1859, p. 27.) — A Myoshormo (*Abou Somer* 26° 52') ad Berenicæ ruinas (23° 55') nobis sunt 2° 57' (1750 stad.); in Ptolemæi tabula si Myoshormus ponitur ubi falso Philotera exhibetur (26° 45'), inter hunc et Berenicen (23° 50') intercederent 2° 55' (1458 stad.). Igitur graduum notatio recte habet, stadiorum vero numerus necessario justo minor est. Sin Myoshormum ponis ubi Ptolemæus posuit (27° 30'), usque ad Berenicen sunt 3° 40' (1833 stad.), adeo ut graduum quidem notatio falsa foret, stadiorum vero numerus ad verum prope accederet. Fortasse igitur hunc stadiorum numerum Ptolemæus acceperat eumque in suam tabulam temere intulit. — Auctor Peripli mar. Erythr. a Berenice ad Myoshormum 1800 stadia computat. Ferri hic numerus potest, si metiendo proficiscaris a diolco Berenices (Diodor. 3, 39) per isthmum promontorii peninsularis perducto; sin a Berenice per sinum Immundum promontorium istud longissime porrectum circumnavigaveris, 400 stadiis cursus augetur, atque 1800 stadia nonnisi ad hod. *Kosseir* (Album portum Ptolemæi) pertinent. Quare nonnulli magnum Myoshormum in portu perexiguo hodierni *Kosseir* quæsiverunt, Sprengerus vero duos Myoshormos, alterum ubi nunc *Kossseir*, alterum ubi *Abouchar*, exstitisse sibi persuasit. Verba Peripli § 1 hæc sunt : τῶν ἀποδεδειγμένων ὅρμων τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης... πρῶτός ἐστι λιμὴν τῆς Αἰγύπτου Μυὸς ὅρμος. Μετὰ δὲ αὐτὸν εἰσπλεόντων ἀπὸ ,αω' σταδίων ἐν δεξιᾷ ἡ Βερνίκη· ἀμφοτέρων οἱ λιμένες ἐν τῷ ἐσχάτῳ (malim τοῖς ἐσχάτοις, alter boream versus, alter meridiem versus) τῆς Αἰγύπτου κόλποι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης κεῖνται. Idem § 19 post Libycæ ora descriptionem in Arabicum litus transiens ita habet : Ἐκ δὲ τῶν εὐωνύμων Βερνίκης ἀπὸ Μυὸς ὅρμου [μὲν τέσσαρσι ἢ πέντε δρόμοις, ἀπὸ δὲ Βερνίκης] δυσὶ δρόμοις ἢ τρισὶν εἰς τὴν ἀνατολὴν διαπλεύσαντι τὸν παρακείμενον κόλπον ὅρμος ἐστὶν ἕτερος καὶ φρούριον ὃ λέγεται Λευκὴ κώμη (hod. *Haura*, 15° lat.). Sic hunc locum resarciendum esse censeo ; nam bidui vel tridui cursus a Myoshormo ad Leucen comen fuisse nequit, deinde vero mercatorem Berenicensem de trajectu qui a Berenice in Leucencomen esset non monuisse improbabile est. — Sec. Strabonem 16, 4, 24 Ælius Gallus ab Egra vico in Obodæ Nabatæorum regis ditione sito ἐπεραίωσε τὴν στρατιὰν ἑνδεκαταῖος εἰς Μυὸς ὅρμον. Egræ situs incertus ; attamen quum Leucocome (*Haura*, 15° lat.) Nabatæorum locus maxime australis sit al-

Αἴας ὄρος	ξδ' γ''	κς' ϛ''	Æas mons	64° 20'	26° 10'
Λευκὸς λιμήν	ξδ' ∠''	κς'	Albus portus	64° 30'	26°
Ἀκάβη ὄρος	ξδ' ∠''	κε' ∠''δ''	Acabe mons	64° 30'	25° 45'
Νεχεσία	ξδ' ∠''	κε' ∠''	Nechesia	64° 30'	25° 30'
Σμάραγδος ὄρος	ξδ' ∠''γ''	κε'	Smaragdus mons	64° 50'	25°

que Egra mediterranea a Ptolemæo ponatur 70° 30'. 26°, Egram maritimam in hod. *Wagh* s. *Wedge* (26° 15') recte fortassis quærit Sprenger. l. l., ac quoniam hic portus a Myoshormo recto cursu nonnisi 1500 stadiis abest, Ælium Gallum copias non uno omnes trajectu, sed iteratis itineribus transduxisse suspicatur. Nescio an pro ἑνδεκαταῖος Strabo scripserit ἑβδοματαῖος. — Superest ut moneam de Agatharchidis opinione, quam paucis tangit Photius Myoshormo vicinum esse dicens sinum Immundum, cui Berenice apposita erat. Eandem distinctius ex Artemidoro refert Strabo 17, 1, 45: οὐκ ἄπωθεν δὲ τῆς Βερενίκης ἐστὶ Μυὸς ὅρμος, πόλις ἔχουσα τὸ ναύσταθμον τῶν πλοϊζομένων· καὶ τῆς Κοπτοῦ οὐ πολὺ ἀφέστηκεν ἡ καλουμένη Ἀπόλλωνος πόλις, ὥστε καὶ αἱ διορίζουσαι τὸν ἰσθμὸν πόλεις ἑκατέρωθέν εἰσιν. Quæ quam falsa sint, non est quod exponatur. Ceterum Berenicæ vicina erat Veneris insula (*Iambo* ins. ap. Plin., *Iumaul* in Moresbyi tabula, *Wadi Algamal*, i. e. *Schoenheitsthal*, sec. Sprenger.), cui objacens portus bonus (*Sherm Sheikh* ap. Moresby) et ipse Veneris portus dictus fuerit. Atque hunc Veneris portum perperam conflari puto cum Myoshormo, quatenus Myoshormus Berenicæ vicinus et altero nomine Veneris portus dictus esse perhibetur: Cf. Geogr. min. 1, prolegg. p. LXIX. — Myoshormi nomen de conjectura Tzchukkius aliique haud recte intulerunt in Melam 3, 80, ubi de sinu Arabico: *Ab intimo angulo prima Berenice inter Heroopoliticum [et] Strobilum; deinde inter promunturia Mænorenon* (*Myoshormum* scr. Tzsch.: indicatur Μνημεῖον ἄκρον 21° 30' ap. Ptol.) *et Coloba* (Κολοβῶν ἄκρον 13° 40' Ptol.) *[Philoteris et] Ptolemaïs* (16° 25 Ptol.); *ultra Arsinoe* (10° 40') *et alia Berenice* (Βερενίκη ἐπὶ Δείρης Strab., Δείρη πόλις 11° Ptol.). In his verba *Philoteris et* transponenda sunt ante *prima Berenice*, unde ea movit sciolus qui *prima* voce primam totius sinus Arabici urbem indicari, ideoque verba *Philoteris et* hoc loca non ferenda esse putabat. Vox *Strobilum* corrupta est, neque montem nuci pineæ similem, sed, sicut *Heroopoliticum*, sinum indicare debet. Legendum dixeris *Strophelum*, στροφελόν, i. e. tortuosum, aut *Sordidum*, ἀκάθαρτον; at quum *et* quod ante *Strobilum* legi solet, in codice Vaticano, ex quo ceteri codices derivandi sunt, tertia demum manu additum sit, in *Strobilum* latet potius *et Rabidum* atque intelligendus est κόλπος εὐμεγέθης, qui ab Agatharchide Ἀκάθαρτος dictus, ὑφάλοις χοιράσι καὶ ῥαχίαις ἐκτραχύνεται καὶ πνοιαῖς καταιγιζούσαις τὸ πλέον (Strabo 16, 4, 4. Cf. Diodor 3, 39, 3). Quamquam sic Mela quoque parum accurate situm Berenices, quæ ipsi isti sinui apposita erat, definivit. — In Geogr. Rav. p 58 legitur: *Bernilis* (i. e. *Berenice*). *Miosormus. Samotracis. Arsinoe.* [Pro *Samotracis* exspectaveris *Philoteris*. At nomen suadet indicari potius promontorium Myoshormo vicinum, quod in variis tabulis scribitur *Ras Somer*, *Somi*, *Sami*. An igitur *Samotracis* ortum est ex Σάμος ῥαχίς s. ῥηχίς (i. e. ἄκρα teste Hesychio.)?] — De Myoshormo utpote emporio v. Strabo 2, 5, 12: ἱστοροῦμεν ὅτι καὶ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι νῆες πλέοιεν ἐκ Μυὸς ὅρμου πρὸς τὴν Ἰνδικήν. Cf. idem 16, 4, 24. || — 1. Αἴας] Αἴαξ A, *Ajax* edd. Vic. Rom. Ulm. || — ξδ' γ''] ξδ' ϛ'' X, ed. pr. || — κς' ϛ''] sic X, κς' ∠'' δ'' ed. pr., κς' ∠'' cett. Æas mons, cujus etiam Plinius 6, 168 meminit, hod. *Ras Gauas*, ab *Abou Somer* c. 300 stadia distans. || — 2. κς'] κς' ϛ'' ed. pr.; numerus hic ad antec. versum pertinet. Albus portus hod. *Kosseir*, portus perexiguus, ex uno Ptolemæo notus || — 3. Ἀκάβη] Ἀκαβεί X. || — ξδ' ∠'' κε' ∠'' δ''] ξδ' ∠'' γ'' κς' ed. pr. « Le mot *Akabah*, qui signifie *montée*, est très commun dans la nomenclature géographique des Arabes. » Vivien de S.-Martin l. l. p. 317. Mons si recte ponitur 125 stadiis ab Albo portu, hodie est *Dj. Abou Tiour.* || — 4. κε' ∠''] κε' ∠'' δ'' ed. pr. Numerus ex versu antec. huc translatus. Nechesia, aliunde non nota, quærenda videtur in hod. *Wadi Neza*, cui adjacet *Mersa Zebarah*. Ab Albo portu c. 600 stadiis abest, quorum loco Ptolemæi tabula nonnisi 250 st. exhibet. || — 5. Σμάραγδος] Σμάραγδον A. || — ξδ' ∠'' γ'' κε'] ξδ' ∠'' δ'' κε' ϛ'' ed. pr. Hodie *Djebel Zabarah*, i. e. montagne des émeraudes, c. 24° 40' e regione Veneris insulæ. Cf. Vivien de S.-Martin l. l. p. 316 et qui ibi laudantur. — Aliæ Smaragdi fodinæ in Petermanni tabula indicantur 25° 42' ad *Djebel Zumurtud* (*Dj. Sumrud* in Niebuhrii tabula 25° 54'), cui vicinus est *Dj. el Tiour*, in ea regione ubi Ptolemæus ponit Acabam montem. Hæ sunt Smaragdi fodinæ quæ in Iacuti lexico geographico 2, 417 (citante Sprenger p. 19) a Copto abesse dicuntur sex dierum itinere (distantia directa in tabulis c. 700 stadiorum.) Easdem indicasse videtur Plinius 37, 69: *Ab his Æthiopici* (*smaragdi*) *laudantur a Copto dierum trium itinere, ut auctor est Iuba*, siquidem recte ita legitur; nam in vetustis-

Λεπτὴ ἄκρα	ξδ' γο''	κδ' γο''
Βερενίκη	ξδ' ιβ''	κγ' ∠''γ''
Πενταδάκτυλον ὄρος	ξδ' ∠''δ''	κγ' ∠''
Βάζιον ἄκρον	ξε'	κγ'

9. Ἀπὸ δὲ μεσημβρίας περιορίζεται τῇ ἐντεῦθεν γραμμῇ μέχρι τοῦ εἰρημένου πρὸς τῇ ἐντὸς Λιβύῃ πέρατος, ᾗ γραμμῇ παράκειται ἡ μετὰ τὴν Αἴγυπτον Αἰθιοπία.

10. Ὄρη δὲ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κατονομάζεται

τά τε Βάσκισα, ὧν τὸ μέσον	νβ' γ''	λ'
καὶ τὰ Ἀνάγομβρα ὄρη	νδ'	κζ' ∠''
καὶ ὁ Ἄσυφος ὄρος	νε'	λ' ∠''

Lepte acra	64° 40'	[23°] 40'
Berenice	64° 5'	23° 50'
Pentadactylus mons	64° 45'	23° 30'
Bazium promontorium	65°	23°

9. A meridie finitur linea, quæ inde ducitur usque ad indicatum in confinio Libyæ Interioris terminum, cui lineæ adiacet Æthiopia ultra Ægyptum sita.

10. Montes in ea provincia recensentur

et Bascisi, quorum medium est	52° 20'	30'
et Anagombri montes	54°	27° 30'
et Asyphus mons	55°	30° 30'

simo codice Bambergensi exstat : *a Copto dierum itinere, ut auctor est Iuba, XXI*. Cf. Strabo 17, 1, 45 : ἐπὶ δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ καὶ τὰ τῆς σμαράγδου μέταλλά ἐστιν. ‖ — 1. Lepte acra (hod. *Ras Benas* vel *Ras el Auf*. i. e. nasus), apex tenuis chersonesi longe ortum versus porrectæ, quæ a borea claudit sinum Immundum. Diodorus 3, 39 (ex Agatharchide) : Μετὰ δὲ ταῦτα κόλπος ἐστὶν εὐμεγέθης ὁ καλούμενος Ἀκάθαρτος, καὶ πρὸς αὐτῷ βαθεῖα καθ' ὑπερβολὴν χερρόνησος, ἧς κατὰ τὸν αὐχένα στενὸν ὄντα διακομίζουσι τὰ σκάφη πρὸς τὴν ἀντιπέραν θάλατταν. Quodsi Berenicen cum Ptolemæo posueris 64° 5' 23° 50', Lepte acra ponenda erat 64° 35' 23° 45', quorum loco codices præbent 64° 40'. 24° 40'. Ineptum latitudinis gradum non a Ptolemæo profectum, sed sciolo vindicandum esse crediderim, qui ex ordine enarrationis a borea austrum versus proficiscente collegit Lepten acram, utpote ante Berenicen commemoratam, a Berenice boream versus ponendam esse, ideoque pro 23° 40' scripsit 24° 40'. Aliam Lepten acram, quam Ptolemæus Drepanum vocat, vidimus supra p. 686, 1 not. ‖ — 2. ξδ' ιβ''] 64 1/6 pd Rom. ‖ — κγ' ∠'' γ''] κδ' γ'' ed. pr. De Berenice in Syenes parallelo (23° 50' Ptol.) posita v. Strabo 2, 4, 36. Plinius 2, 183. Berger *Fragm. Eratosth.* p. 128. Sita urbs 23° 55'. De ruinis v. qui citantur in Geogr. min. 1, p. 257 et Barth in *Zeitschrift für allgem. Erdkunde, Berlin* vol. 7, p. 14. 1859. Distantia quæ est inter Berenicen et Syenen ap. Ptol. justo minor. Ora maritima sinus Arabici ad Berenicen usque recte quidem Nilo fluvio fere parallela exhibetur, sed eodem modo quo Nili cursus haud recte delineatur. ‖ — 3. ὄρος] ἄκρον Σ. ‖ — κγ' ∠''] κγ' ∠'' γ'' ed. pr. Pentadactylos mons commemoratur a Plinio 6, 169. Indicantur quinque montium vertices, quos Moresbyana tabula habet 23° 18'. Vid. tabula VII in Geogr. min. ‖ — 4. Βάζιον] Βάτιον ΦΨ Arg., *Batium* edd. Rom. Ulm. Indicari videtur promontorium peninsulare quod imminet portui *Mersa Chab* dicto. Aliunde non notum. ‖ — 5. ἀπὸ δὲ μεσ.] εἶτα ἡ ὑπὸ Αἴγυπτον Αἰθιοπία. ἀπὸ μεσημβρίας περιορίζεται etc., ed. pr. ‖ 7. ᾗ γραμμῇ] ἡ γραμμὴ AL. ‖ — 8. μετὰ] « rectius fort. scribes ὑπό. » Wilberg. ‖ — 11. Βάσκισα] Βασίκισα ed. pr.; *Bascisaorum*, Βασκισαῶν, edd. Arg. Rom. Ulm.; ὄρη add. S. Inter populos hujus regionis nominantur § 12 Βασσακῖται, inter oppida vero § 13 Μασουχίς. ‖ — ὧν τὸ μέσον] om. SΩ; τὸ om. X. ‖ — νβ' γ''] νε' γ'' X. ‖ — 12. Ἀνάγομβρα] Ἀνάγαμβρα X. Montes hi ex mente auctoris ortum versus in Libyam pertinuisse videntur, siquidem § 12 in Libya ab Ammonio (55° 30' 28°) austrum versus Ἀνάγομβροι habitasse dicuntur. Nescio an Ἀνάγομβρα ortum sit ex Ἀγάνομβρα (Cf. ἀγάννιφον Ὄλυμπον in Iliad. 1, 420). Quod quidem nomen, quum in ἄνομβρον hanc Libyæ regionem (v. Herodot. 4, 185) minime cadat, referendum foret ad montes Cyrenaicæ, quos pluviis irrigari constat (Herodotus 4, 198 : ὕεται γὰρ δὴ ταῦτα τῆς Λιβύης), Ptolemæus vero una cum Auschitis et Bacatis (deb.: Bacalis), qui in eodem tractu commemorantur, e regione Cyrenaica austrum ortumque versus transposuit. Similiter silphioferam regionem et Bæcolicos montes in australes plagas perperam transferri supra vidimus. ‖ — 13. ὁ Ἄσυφος] τὸ Ἄσυφος ed. pr.; Ἄσυφον A; *Asiphus* ed. Lugd. ‖ — νε'] 57 ed. Vic. ‖ — λ' ∠''] 29 1/2 ed. Vic. Asyphus mons haud longe a Nemesio (55° 30' 30° 50') occasum versus ponitur, in Itinerario vero p. 69 a Nemesio occasum versus est *Ausuphal* statio, ad quam Asyphum montem fuisse probabiliter statueris. Ceterum Nemesium sec. Itin. erat 25 m. p. a Catabathmo Magno occasum versus, in Ptolemæi vero tabula gradu integro a Catabathmo ortum versus poni-

καὶ ἡ Ἀσπὶς ὄρος νζ' L'' λ' γο''
καὶ τὸ Ὄγδαμον ὄρος νη' κθ' L''
καὶ τὸ Θινῶδες ὄρος νη' L'' κϛ' γο''
καὶ τὸ Ἄζαρ ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας να' L'' κγ' L'' καὶ νγ' κγ' L''
καὶ τὰ Λιβυκὰ ἀπὸ δυσμῶν τοῦ Νείλου ποταμοῦ ὄρη, ὧν τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ξα' κθ' καὶ ξ' ϛ'' κγ' L''

11. Λίμναι δέ εἰσιν αἵδε·
ἡ Κλέαρτος λίμνη νβ' κϛ' γ''

et Aspis mons 57° 30' 30° 40'
et Ogdamus mons 58° 29° 30'
et Thinodes mons 58° 30' 26° 40'
et Azar mons, cuius partes extremæ sunt 51° 30' 23° 30' et 53° 23° 30'
et Libyci ad occasum a Nilo fluvio montes, quorum extremæ partes sitæ sunt
61° 29° et 60° 10' 23° 30'

11. Lacus vero sunt hi :
Cleartus lacus 52° 26° 20'

---

tur perperam. ‖ — 1. ἡ Ἀσπίς] ἡ om. AO. ‖ — νζ' ϛ''] sic XX, νζ' L'' cett. ‖ — λ' γο''] λ' γ'' ed. pr., 30 1/2 ed. Rom. Mons, 2 2/3 gradibus sive 1167 stadiis a Catabathmo Magno ortum versus, et 50' sive 333 stadiis a Catabathmo Parvo occasum versus collocatus, fuisse debet circa Apin oræ maritimæ, a qua in Ptolemæi tabula gradu dimidio distat, quoniam Apis in oræ maritimæ descriptione haud recte ponitur. Quemadmodum vero Ἆπις oppidi nomen in nonnullis codicibus prave scribitur Ἀσπίς, sic fortasse hoc loco pro Ἀσπίς scribendum est Ἆπις, adeo ut montis oppidique nomina similiter componenda sint atque Ἄσυφος mons et *Ausufal* statio. Ne Aspidem montem retuleris in viciniam Leucaspidis oræ maritimæ (59° long.), graduum notatio impedire videtur. ‖ — 2. Ὄγδαμον] Ὄγλαμον ed. pr. ‖ — νη' κθ' L''] 57 1/2 29 2/3 ed. Vic., in qua vs. 2 et 3 inverso ordine exhibentur. Populi nomen § 12 Ὀγδαῖμοι scribitur. Ubi fuerit mons, incertum. Si forte recte ponitur 666 stadiis a Catabathmo minore, referri potest ad hod. *Dj. Gatar* aut *Dj. Abou-Partour*, qui montes sunt ad viam qua ab Ammonio (*Sivah*) in Delta Ægypti iter est. ‖ — 3. Θινῶδες] Θινῶδος ed. pr.; ἢ ἀμμῶδες add. A. ‖ — λη' L''] λζ' L'' ed. pr. ‖ — κϛ' γο''] κϛ' γ'' X ed. pr. Mons a Solis fonte austrum versus positus fortassis est rupes memorabilis, cujus meminit Mela 1, 39 : *Inde ad Catabathmum Cyrenaica provincia est in eaque sunt Hammonis oraculum fidei inclutæ et fons quem Solis appellant, et rupes quædam Austro sacra. Hæc cum hominum manu attingitur, ille immodicus exurgit harenasque quasi maria agens sic sævit ut fluctibus.* Sin minus, pars fuerit τῆς ὀφρύης, de qua Herodotus 4, 181 : ὑπὲρ δὲ τῆς θηριώδεος (Λιβύης) ὀφρύη ψάμμου κατήκει παρατείνουσα ἀπὸ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων ἐπὶ Ἡρακλέας στήλας. — 4. Ἄζαρ] Accolæ infra vocantur Αἴζαροι (l. Ἀζαροι? Cf. Ἀζαρις, Ἄζιρις 51° 40' long. oræ marit. ‖ — ἐπέχει μοίρ.] om. codd. plurimi. ‖ — 5. να' L''] νδ' L'' X ed. pr.; καὶ (μοίρας add. ed. pr.) νγ' κγ' L'' om. PRVW; καὶ om. SΩ. Mons in Augilarum meridiano collocatus quæri possit circa hod. *Tayzerbe* oasin (39° 10' 27° in Petermanni *Karte von Inner-Africa*. fol. 1). Attamen montium tractus in hac regione parum adhuc explorata non notatur. Intellegi malim montes longe patentes qui vocantur *Haroudsch el Assuat* (i. e. *Haroudsch niger*; *Mons ater* ap. Plin. 5, 35). Montibus his adjacet *Wadi Zayra* et *Wadi Zgar* (33° 40' 28° 40' sec. Petermann.). « Les Zair, grande division de la race de Lewata (Ibn. Khaldoun tom. 1, p. 171, 232) se retrouvent dans les Æzari. Le mont Æzar que Ptolémée a mis au sud d'Augila, ne peut être que la chaîne des hauteurs noires et rocheuses décrites par Hornemann sous le nom de Haroudj, entre Audjelah et Zaouilah. Le nom d'Azar, appliqué à une chaîne de montagnes se retrouve à l'extrémité occidentale du continent et le mot entre en composition dans plusieurs noms particuliers du massif de l'Atlas; sans aucun doute, il y faut reconnaître une modification adoucie du berber *adrér*, montagne. » VIVIEN DE S.-M. p. 463 ‖ — 10. Κλέαρτος] Κέαρτος BEL, *Ceartus* ed. Vic., *Cleartis* ed. Ulm. ‖ — κϛ' γ''] κϛ' L'' ed. pr., 26 2/3 ed. Vic. De eodem lacu cf. Orosius p. 57 in Geogr. lat. min. p. 47 ed. Riese, ubi de Africa : *Unde* (a Parætonio) *per loca quæ accolæ Catabathmon vocant, haud procul a Castris Alexandri Magni* (55° 30' 28° 10' Ptol.) *et super lacum Chalcarzum* (*Galcarzum*, *Galcarzu*, *Galcarum* var. lect. in Anon. Cosmogr. p. 91 ed. Riese), *deinde juxta superiorum fines Avasitarum missa in transversum per Æthiopica deserta meridianum contingit oceanum.* In Ptolemæi tabula a Castris Alexandri meridiem versus notantur οἱ Λάκκοι lacus (55° 30' 26° 40'), a quibus Cleartus lacus 3 1/2 gradibus occasum versus collocatur, ab Augilis austrum et occasum versus c. 850 stadia distans. Fortasse intelligendus est lacus qui in Petermanni tabula notatur 37° 40' 28° 30', ab Augilis circa 1000 stadia versus occasum hibernum, ad *Zaltha* stationem in *Sultin* planitie vasta herbisque virente. Ceterum cogitari etiam possit

καὶ οἱ Λάκκοι λίμνη	νε' ∠''	κϛ' γο''	et Lacci lacus	55° 30'	26° 40'
καὶ ἡ Λυκομήδους λίμνη	νζ'	κδ'	et Lycomedis lacus	57°	24°
καὶ ἡ τοῦ Ἡλίου κρήνη	νη' δ''	κη'	et Solis fons	58° 15'	28°
καὶ ἡ Μάρεια λίμνη	ξ' δ''	λ' ∠''γ''	et Marea palus	60° 15'	30° 50'
καὶ ἡ Μοίριδος λίμνη	ξ' γ''	κθ'' γ''	et Mœridis palus	60° 20'	29° 20'

de bituminis lacu qui est ad *Arbat* locum in *Kufarah* oasi (39° 10' 26°), ab Augilis c. 1900 stadia austrum versus dissitus. ‖ — 1. οἱ Λάκκοι] ἡ Λ. APV; λίμνη om. ed. pr. In loco *Lueschkah* (42° 40' 29° 50') Petermanniana tabula complures lacus exhibet, ab Ammonio (43° 40' 29° 10') circiter 650 stadia distantes versus occasum æstivum. Totidem stadia ap. Ptol. habes ab Ammonio, sed austrum versus. Λάκκοι nomen fortasse non est proprium sed appellativum. ‖ — 2. λίμνη] om. ed. pr. Plinius 4, 27: *Excipiunt saltus repleti ferarum multitudine et introrsus elephantorum solitudines, mox deserta vasta ultraque Garamantes ab Augilis dierum XII itinere distantes. Super illos fuere gens Psylli, super quos lacus Lycomedis desertis circumdatus.* Geogr. Rav. p. 6: *Quinta ut hora diei Æthiopia Garamantium rejacet, in qua patria non longe ab Oceano fluvius qui dicitur Ger dilatissimus currit; in qua patria sunt montes qui Naubaboni appellantur; in qua Æthiopia est lacus qui dicitur Licumedis simulque lacus qui dicitur Augitta.* Idem p. 136: *In qua patria Garamantium sunt montes qui Nauvavon appellantur. In qua patria sunt lacus, unus qui dicitur Licum* (sic) *et alter Augita* (an *Auschita?* In Auschitarum fere regione Ptolemæus Cleartum lacum ponit). In Garamantum regione Ptolemæus Chelonides paludes haud longe a Lynxama oppido habet, unde longe distat regio cui Lycomedis lacum assignat. Quid de his statuendum sit nescio. ‖ — 3. νη' δ''] 57 1/4 ed. Vic. ‖ — κη'] κη' γ'' X ed. pr. Solis fons qui parvulum lacum efficit, c. 5 stadia ab Ammonis templo austrum ortumque versus distat, ut viatorum testimoniis constat. In Ptolemæi tabula in Ammonii latitudine, sed longissime ab eo ortum versus ponitur. Ne putemus pro νη' δ'' legendum esse νε' δ'' ordo enarrationis ab occasu ortum versus progredientis impedire videtur. Herodotus 4, 181: τυγχάνει δὲ καὶ ἄλλο (καλὸν?) σφι (sc. τοῖς Ἀμμωνίοις) ὕδωρ κρηναῖον ἐὸν, τὸ τὸν μὲν ὄρθρον γίνεται χλιαρὸν, ἀγορῆς δὲ πληθυούσης ψυχρότερον etc... Ἐπίκλησιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη καλέεται Ἡλίου. Cf. Mela 1, 39. Plinius 5, 31. Diodor. 17, 50, 4. Arrian. Exp. Alex. 3, 4, 2. Curtius 4, 7. Lucretius 6, 848. Ovid. Met. 15, 308. Silius It. 3, 669. Vibius Seq. p. 24 (*Hammonis lacus*). Aristoteles ap. Antigon. Mir. 144 (cf. Sotion Mir. 19) præter hunc fontem ibidem alterum esse dicit qui καταβαίνοντος μὲν ἡλίου πηγνύει, ἐπὶ δυσμὰς δ' ἰόντος ἵσταται. Alium Solis fontem commemorare videtur Plinius 2, 228: *Jovis Ammonis stagnum interdiu frigidum noctu fervet. In Troglodytis fons Solis appellatur dulcis et circa meridiem maxume frigidus, mox paullatim tepescens ad noctis media fervore et amaritudine infestatur.* In his nescio an Ammonii fons Solis et ἡ πικρὰ καλουμένη λίμνη, quæ ab Ammoniorum oppidis 100 stadia boream versus distabat (Diodor. 17, 49, 7), male confluentur. ‖ — 5. Μοίριδος] Μοιρίδος LSZΦΨ Arg., ἡ Ἰμοιρίδος A. ‖ — ξ' γ''] ξγ' ed. pr. Lacus inter Alexandriæ (60° 30') et Oasis minoris meridianos ponitur perperam; nam ab Oasi 1 1/2 gradu distat versus occasum. Similem tabulam vitiosam ob oculos habuisse videtur Strabo, qui 17, 1, 14 Oasin minorem esse dicit κατὰ τὴν Μοίριδος λίμνην. Herodotus 2, 149 ambitum lacus atque longitudinem oræ a Plinthinete sinu ad Sirbonidem lacum esse dicit 60 schœnorum sive 3600 stadiorum. At computandos fuisse 60 schœnos stadiorum 30 recte viri docti monuerunt. Itaque circuitus lacus foret stadiorum 1800 sive 225 m. p., quorum loco 240 m. p. exhibet Plinius 5, 50, Mela vero 1, 55 m. p. CCXX (nam sic legendum pro XX). Herodotea ista stadia 3600 repetiverunt Diodorus 1, 51 et Mutianus ap. Plin. § 50. Strabo 17, 1, 35 λίμνην πελαγίαν τῷ μεγέθει esse dicit. Ptolemæus quum § 15 duo oppida (Βάκχιν 60° 30' 29° 40' et Διονυσιάδα 60° 30' 29°), quorum alterum ab altero 333 stadia distat, περὶ Μοίριδος λίμνην sita esse prodat, permagnum et ipse lacum statuisse videtur, cujus medium indicatur positione 60° 20' 29° 20'. Cum his antiquitatis testimoniis conciliari nequeunt quæ an. 1842 de Mœridis magnitudine et conformatione protulit Linant de Belfonds. Probarunt ea Lepsius (*Briefe aus Ægypten* p. 70) aliique, rectius improbavit Lauth (*Ausland* 1875 p. 180), funditus vero evertit Fridericus Cope Whitehouse (in *Revue archéologique. Nouvelle série* 1882, p. 335-347 et in *Proceedings of the society of Biblical archæology*, 1883, vol. 16, p. 169-176), qui accuratissimam horum locorum explorationem et dimensurationem instituit. Ex hujus igitur viri doctissimi sententia Mœris lacus occidentali sua parte præter hodiernum *Birket el Qerun* etiam quæ hinc meridiem versus sunt soli depressiones, *Wadi Moich* et *Wadi Reiam*, usque fere ad 28° 50' lat.

καὶ ἡ Σιρβωνὶς λίμνη ξδ' δ'' λα'

12. Κατέχουσι δὲ τὰ βορειότερα τοῦ τῆς Μαρμαρικῆς νομοῦ Λιβυάρχαι καὶ Ἀνειρῖται καὶ Βασσαχῖται, ὑφ' οὓς Ἀποτομῖται· εἶτα ἔτι τούτων νοτιώτεροι Αὐγίλαι, [ὧν θέσις νβ' L'' κη']
μεθ' οὓς Νασαμῶνες καὶ Βακάται· εἶτα Αὐσχῖται καὶ Ταπανῖται, μεθ' οὓς Σέν-

et Sirbonis palus 64° 15' 31°

12. Incolunt boream versus Marmaricæ nomum *Libyarchæ* et *Aniritæ* et *Bassachitæ*, infra quos *Apotomitæ*; deinde ab his ad austrum magis *Augilæ*, [qui siti sunt 52° 30' 28°]
post quos *Nasamones* et *Bacatæ*; deinde *Auschitæ* et *Tapanitæ*, post quos *Sentites*

---

complectebatur. Reliquam lacus oram secundum soli conformationem ita Whitehusius descripsit, ut ambitum fere 220 m. p. obtineas. — A Memphi ad medii lacus positionem in Ptolemæi tabula sunt c. 82 m. p., quæ pertinent fere usque ad mediam longitudinem lacus ex Whitehusii sententia describendi. || — 1. Σιρβωνίς] Σερβ. W, Σιλβ. X, Συρβ. L. || — 2. τὰ βορειότερα] τὴν βορειοτέραν ed. pr. || — 3. Ἀνειρῖται] de conj. Wilberg.; Ἀνειρίται BEZ, Ἀνειρεῖται CDMNOPRSVWΔΞΩΣ, Ἀνιρίται ΦΨ Arg., Ἀνηρίται X, Ἀνήριτται ed. pr., Ἀνηρεῖται A, Ἀνηρεῖται L. || — 4. Βασσαχῖται] Βασσαχίται BEZΦΨ Arg., Βασσαχεῖται DPRVWΞ ed. pr., Βασαχεῖται AC. || — Ἀποτομῖται] ...ίται BDFZΦΨ, Ἀποτιμᾶται MOΔ, *Apotimatæ* ed. Lugd. De his populis aliunde non constat. « Le peuple designé sous le nom composé de Libyarchæ ou Libyens Arkha pourrait être représenté par les Héragha de la liste berbère, et les Aniritæ par les Andara ... D'après les informations de M. d'Escayrac de Lauture (Bulletin de la soc. géogr. 4e série, t. X, p. 72. 1855) les Tibou se partagent en quatre divisions principales, les Atrété, les Gezbida, les Belgouda et les Gunda-Sogheida; or il y a certainement une singulière ressemblance entre les noms d'Asbystes ou Asbytæ, qui au temps d'Hérodote campaient au-dessus du territoire de Cyrène, et les Gesbyda, de même qu'entre les Bassachidæ et les Sogheidas. » VIVIEN DE S. M. p. 463. — Quemadmodum sequentis oræ populi, Zygritæ et Chattani et Zygenses, componendi sunt cum Zygri et Chettæa et Zygi vicis, sic ad Bassachitas pertinere videtur Μασουχίς (Βασ.?) § 13, ad Apotomitas vero Ἀβάδουβα, nominumque discrepantia ex eo fluxerit quod alio ex fonte oppidorum, ex alio populorum recensus desumtus sit. Fortassis etiam Aniritæ dicendi potius erant Aziritæ ab oppido quod Ptolemæo p. 675 est Ἀζυλίς, aliis vero Ἀζιλίς, Ἀζιρίς, Ἀζαρίς. Libyarchæ denique, qui primi post Pentapolim Cyrenaicam commemorantur, ab ipso hoc situ, Λιβύης ὅτι φαίνεται ἀρχή Dion. Per. 214), nuncupari videntur. || — 5. Αὐγίλαι] Αὐγίλαι A, Αὔγυλαι ed. pr., Αἰγίλαι BEZ, Αὐσιλέοι Arg., Αὐσιλέων θέσις ΦΨ, *Ægilæ* ed. Vic., *Egilei* ed. Rom., *Ausolei* ed. Ulm. Debebat: Αὐγιλῖται sec. Steph. Byz.: Αὔγιλα, οὐδετέρως, πόλις Λιβύης. Ἀπολλόδωρος β' περὶ γῆς. τὸ ἐθνικὸν Αὐγιλίτης διὰ τὸ ἐπιχώριον, ὡς Γάβαλα Γαβαλίτης. || — 6. ὧν θέσις] ἔχει add. X. Epocha hæc sicut ea quæ p. 693, 7 Ammoniacæ regioni adscribitur, ex oppidorum laterculo (§ 13. 14) huc translatæ sunt. Celerum Augila sub Cyrenaica ponenda erant 49° 20' 27°. Similiter de aliorum oppidorum situ falsa traduntur, quoniam Marmaridarum regio mediterranea ad Syrtim usque secundum antiquiores scriptores pertinens, a Ptolemæo in angustum tractum coarctatur. || — 7. Νασαμῶνες] De Nasamonibus in Augilorum regionem statis anni temporibus ab ora maritima migrantibus v. Herodotus 4, 182. Cetera de hoc populo v. in not. ad Dionys. Perieg. 209 (G. min. 2, p. 113). || — Βακάται] Βακᾶται PV ed. pr. Sunt Βάκαλες Cyrenaicæ. V. not. p. 668. Præterea Βακαλῖτις regio juxta Phazaniam in Æthiopia infra Ægyptum commemoratur c. 7, 10 || — 8. Αὐσχῖται] sic W, Αὐχίται ed. pr., Αὐσχῖται Σ, Αὐσχίσαι DFNZ, *Auschisæ* ed. Vic., αὐσχίσαι BE, Αἰσχῖσαι S, Αὐχισαι X, *Auchisæ* ed. Rom., Ἀνασχίσαι A, Ἀναχίσαι ΦΨ Arg., *Anachisæ* ed. Ulm., Ἀναχῖται PRV. Cf. Steph. Byz.: Αὐσχῖται, ἔθνος Λιβύης ὑπὲρ Βάρκης. Ἀπολλόδωρος περὶ γῆς δευτέρῳ. In Diodoro 3, 49, 1 codices meliores Αὐσχεῖται, ceteri Αὐσχεῖσαι, Αὐσχῖσαι. Scripturam Αὐσχῖται etiam in Herodoto recepit Steinius. In Nonno 13, 376 codices Αὐσχῆται, editiones Αὐσχῖσαι. Auschitæ sec. Herodotum 4, 171 ὑπὲρ Βάρκης οἰκέουσι, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατ' Ἑσπερίδας. Αὐσχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς χώρης οἰκέουσι Βάκαλες. || — Ταπανῖται] ...ίται BELZ, Ταπάνιται DMODΞ. Ignoti. || — 8. Σέντιτες] Σέντητες A, Σέντιδες FN, Σέττιτες X, Σεντίται L. Sentites fortasse degebant in *Sultin* planitie ampla herbisque virente, ubi lacus parvus et *Zaltha* statio (37° 40'. 28° 30'). Sin temere populus collocatur, credi possit Sentitas esse Sintas, quos Strabo dicit 2, 5, 33: ὑπὲρ δὲ ταύτης (τῆς Κυρηναίας) καὶ τῶν Σύρτεων Ψύλλους καὶ Νασαμῶνας καὶ Γαιτούλους τινάς, εἶτα Σίντας καὶ Βυζακίους μέχρι τῆς Καρχηδονίας. Qui quidem Sintæ hodie vocantur *Sintan* in Ouadi *Sofedjin*, valle lata a *Tripoli* quattuor vel quinque dierum itinere dissita (V. Barth.

τιτες καὶ Ὀιβίλλαι, εἶτα Αἴζαροι. Τοῦ δὲ τῆς Λιβύης νομοῦ τὰ μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ κατέχουσι Ζυγρῖται καὶ Χαττανοὶ καὶ Ζυγεῖς, τὰ δὲ μεσημβρινὰ Βουζεῖς καὶ Ὄγδαιμοι, μεθ' οὓς Ἀδυρμαχίδαι· εἶτα ἡ Ἀμμωνιακὴ χώρα, [ἧς θέσις νε' ∠'' κη'] εἶτα Ἀνάγομβροι, εἶτα Ἰόβακχοι καὶ Ῥουαδῖται. Τοῦ δὲ Μαρεώτου τὰ μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ καλεῖται Ταινία, τὰ δὲ ἐντὸς κατέ-

et *OEbillæ*, deinde *Æzari*. Libyæ nomi quæ ad mare sunt incolunt *Zygritæ* et *Chattani* et *Zygenses*, meridiem versus *Buzenses* et *Ogdæmi*, post quos *Adyrmachidæ*; deinde *Ammoniaca* regio, [quæ sita est 55° 30′ 28°] deinde *Anagombri*, deinde *Iobacchi* et *Ruaditæ*. Mareotæ autem nomi maritima regio dicitur *Tænia*; interiora incolunt *Goniatæ*

Reisen in Africa 1, p. 108) sub 30° 20′-30′ lat. || — 1. Οἰβίλλαι] sic X, Ὀβῖλαι Ξ, Ὀβῆλοῖ PRVW ed. pr., Ὀβίλαι F, Ὀβίλαι cett. Fortasse in *Sibbil* regione (38° 20′ long., 28° 20′ lat. in Petermanni tabula Africæ interioris), ab Augilis versus occasum hibernum. Cum Œbillarum nomine componendum fuerit *Billa*, ejusdem regionis oppidum, a quo boream versus ponitur *Macazila*. Cum his conferas quæ apud Plinium 5, 37 conjunctim nominantur *Balla*, *Mazalla* (*Maxalla*, *Maxilla* v. l.) inter oppida a Cornelio Balbo in Phazania et Garamantum regione subjecta. Ne mireris errorem Ptolemæi, reputes Phazaniam (h. *Fezzan*), quæ revera supra Syrtim majorem sita est, a Ptolemæo temere poni a sua Marmarica et a Billa oppido austrum versus in Æthiopia infra Ægyptum. || — 1. Αἴζαροι] Αἴζειροι L, Ἐζάροι ΦΨ Arg.: Ἄζαροι legi velim cum Grashofio. Sunt accolæ Ἄζαρ montis, de quo v. p. 690, 4. || — 2. ἐπὶ θαλ.] ἐπὶ τῇ θαλάσσης C, ἐπὶ θαλάσσης ed. pr. || — 3. Ζυγρῖται]...ῖται BELNZ Arg., *Zigritæ* edd. Vic. Rom. Ulm. Sunt accolæ Zygri vici, de quo v. p. 677. G. Unger (*Chronologie des Manetho*, *Berlin* 1867, p. 218) conjecit Zygritas et Chattanos et Prosoditas esse populos Libycos a Ramesse III devictos, qui in monumentis vocantur *Zakkaro*, *Scharutana*, *Putista*. || — 3. Χαττανοὶ] Χαττάνοι X, Χατανοί F, Χαρτανοί ed. pr, *Cattani* ed. Vic. Horum est vicus qui § 3 Χετταία, in Stadiasmo Χαυταῖον vocatur. ||— Ζυγεῖς] Γυζεῖς X. Eorum est Ζυγὶς λιμήν § 3 p. 679, 1. || — 4. Βουζεῖς] Βουτεῖς L. *Buzytes* ed. Vic., *Buczees* ed. Ulm. Ignoti. || — Ὄγδαιμοι] Ὀγδαινοι X. Ignoti. Mons huc pertinens Ὄγδαμον ὄρος vocatur p. 690, 2. Vivien de S.-Martin l. l. p. 463 de his populis ita habet : « Parmi ces tribus, quelques-unes présentent une analogie reconnaissable avec des noms berbères de la même région. Les *Sédrata* pourraient bien se retrouver sous la transcription *Zygritæ*, et le *Djédana* ou *Kédana* dans les *Chattani*. Les Sédrata, de même que les Djédana, sont des tribus de la branche illustre des Léwâta, dont la demeure principale fut entre l'Égypte et les Syrtes (Ibn Khaldoun, Hist. des Berbères, t. 1, p. 171 et passim). Avec plus de certitude encore peut-on rapprocher les Zygeis des Zeggaoua, les Bouzeis des Bezoua, les Ogdæmi des Degma. Cette dernière tribus est une sous-ramification des Mezata, race qui, durant une longue suite de siècles, a eu sa demeure aux confins du Delta, où Ptolémée luimême les connaît sous le nom de Mastitæ. » || — 5. Ἀδυρμαχίδαι]...ῖται CDPS, Ἀδυρμαχῖται ed. pr., Ἀδυρμαχίδναι ΦΨ, Ἀδυσμαχίδναι Arg., *Adismachi* ed. Ulm. In Stephano Byz. codices corrupte Ἀδυρχίδαι et Ἀδαρχίδαι. Herodotus 4, 168 : ἀπ' Αἰγύπτου ἀρξάμενοι πρῶτοι Ἀδυρμαχίδαι ... παρήκουσι μέχρι λιμένος, τῷ οὔνομα Πλυνός ἐστι (prope Catabathmum Magnum). Sec. Scylacem 107 Adyrmachidæ degebant ab Ægypto usque ad Apin urbem, post quam sequuntur Marmaridæ. Plinius 5, 39 : *quæ sequitur* (post Cyrenaicam) *regio Mareotis Libya appellatur Ægypto contermina. Tenent Marmaridæ, Adyrmachidæ, deinde Mareotæ*. Ptolemæus populum in interiora Libyæ rejecit. De Adyrmachida Amphithemis filio v. Agrœtas in not. ad p. 669, 9. || — 5. ἡ] om. ΦΨ. || — 8. εἶτα] om. ΦΨ. || — Ἀνάγομβροι] Ἀνήγαμβροι Arg., *Anagambri* ed. Ulm. Cf. p. 689, 12. || Ἰόβακχοι] Εἰοβακχοι X, Ἰάβωκχοι P, Ἰώβωκχοι V, *Iobachi* ed. Ulm., *Iobauchi* Lugd. Ignoti. Circa Mœridis lacum infra ponuntur Bacchis et Dionysias oppida. Quodsi fort. huc pertinent Iobacchi, Ruaditas ad hod. *Kasr Rayan*, quod est a *Birket el Kerun* austrum versus, quærere licet ||— 9. Ῥουαδῖται]...ῖται ELNZ, Ῥουδῖται ΦΨ Arg. Ignoti. || — 10. Ταινία] Τενια X, Ταινεῖα A, Τενεῖα DLMOΔΞ, Ταινίας ed. pr. || — τὰ δὲ ἐντὸς] τὰ δ' ἐντὸς DMNPRSVΞ, τὰ ἐντὸς δὲ X. || — P. 694, 1. Γωνιᾶται]...ᾶται BDELZ. Ni fallor, Γωνιᾶται (a voce *gou*, i. e. altum. V. p. 251, 3 not.) dicuntur habitatores altioris regionis, cui præjacet ταινία sive humulis et angustus tractus oræ maritimæ. Diodorus 1, 31, 1 : ταινία παρ' ὅλην σχεδὸν τὴν Αἴγυπτον παρήκει. Idem 3, 48 : οἱ Μαρμαρίδαι κατοικοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης. Cf. Ταινία λόγγα Mauretaniæ Ting. p. 582, 4. Nostro loco nomen referendum est ad tæniam inter

χουσι Γωνιᾶται καὶ Προσοδῖται, μεθ' οὓς ἡ Σκιαθικὴ χώρα, ἧς θέσις

ξ' γο'' λ' γ''

καὶ οἱ Μαστῖται· τὰ δὲ ἔτι μεσημβρινώτερα νέμονται Νιτριῶται καὶ Ὀασῖται, ὧν θέσις

νθ' ∠'' κθ' ∠''

μεθ' οὓς οἱ Λιβυαιγύπτιοι. Διήκει δὲ παρ' ὅλην τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τῆς Μαρμαρικῆς καὶ Λιβύης ἡ δίαμμος καὶ ἄβροχος χώρα. Τὴν δὲ παρὰ τὸν Ἀράβιον κόλπον ὅλην παράλιον κατέχουσιν Ἀραβαιγύπτιοι Ἰχθυοφάγοι, ἐν οἷς ὀρειναὶ ῥάχεις

ἥ τε τοῦ Τρωϊκοῦ λίθου ὄρους

ξβ' γο'' κθ' δ''

et *Prosoditæ*, post quos *Sciathica* regio. [quæ sita est 60° 40' 30° 20

et *Mastitæ*; partes vero meridianas colunt *Nitriotæ* et *Oasitæ*, qui siti sunt

[60° 15' 28° 45'] 59° 30' [26° 55']

post quos *Libyægyptii*. Extenditur propter totum Marmaricæ et Libyæ latus meridianum regio arenosa et sitibunda. Oram præter Arabicum sinum maritimam totam incolunt *Arabægyptii Ichthyophagi*, in quibus sunt dorsa montana

Troici lapidis montis 62° 40' 29° 15'

---

mare et Mareotim paludem interjectam. Cf. Athenæus 1, p. 33, D : τούτου (τοῦ Μαρεώτου οἴνου) δὲ καλλίων ὁ Ταινιωτικὸς καλούμενος· ταινία δ' ἐστὶ ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. Pseudocallisthenes 1, 31 p. 23 : οἱ δὲ κελευσθέντες... χωρογραφῆσαι τὸ μῆκος τῆς πόλεως (Ἀλεξανδρείας) ἀπὸ τοῦ Δράκοντος τοῦ κατὰ τὴν Ταποσιριακὴν ταινίαν μέχρι τοῦ Ἀγαθοδαίμονος ποταμοῦ τοῦ κατὰ Κάνωπον. || — 1. Προσοδῖται]...ῖται BEG Arg. Nescio an scribendum sit Προσωπῖται, qui non diversi fuerint ab incolis τοῦ Προσωπίτου νομοῦ in Libyæ confiniis siti, de quo v. Herodotus 2, 165, Strabo 17, 1, 20, Plinius 5, 49, Ptolemæus § 20. || — 2. Σκιαθική] Σκυθιακή BCEP RVWSZΩ, *Scythiaca* ed. Vic., Σκιθιακή DLXΔΞΣ ed. pr, *Scithiaca* ed. Rom., Σκιτική Ψ, Σκυτική Φ Arg. Ægyptiace *Sechet* sec. Brugschium. — 3. λ γ''] sic X, λ' ς'' codd. plurimi, λς' ΝΦΨ Arg., 26 ed. Vic. Epocha hæc Sciathi oppido assignatur § 15, unde huc translata est. || — 4. Μαστῖται]..ῖται BELZΦΨ Arg. Verba καὶ οἱ Μ. om. A. Alii Mastitæ et Μάστη opp. et mons in Æthiopia supra Ægyptum c. 7, 8. 9. 10. || — ἔτι] om. ed. pr. || — 5. Νιτριῶται] Strabo 17, 1, 23 : ὑπὲρ δὲ Μωμέμφεώς εἰσι δύο νιτρίαι πλεῖστον νίτρον ἔχουσαι καὶ νομὸς Νιτριώτης (Nomum hujus nominis non novit Ptolemæus). Steph. Byz. s. v. Νιτρίαι. Plinius 3, 111 : *Nitrariæ Ægypti circa Naucratim et Memphim* (*Momemphim?*) *tantum solebant esse, circa Memphim* (*Mom.?*) *deteriores*. Sozomenus H. Eccl. 6, 31, Socrates H. Eccl. 4, 23. Hodie *Ouadi Natroun*, Æg. *Sochet-hemam*, i. e. vallum salis. || — 5. Ὀασῖται]..ῖται BELZΦΨ Arg., Ὀασῖται SOV, ὁ ἀσῖται P, Θασιῶται X. || — 6. κθ' ∠''] κθ' ∠'' γ'' ed. pr., 27 1/2 edd. Rom. Ulm., 24 1/2 ed. Vic. Numerus hic nihili est. Quum duo sint Oasitæ (§ 30) et Oasis minor 60° 15' 28° 45', major 59° 30' 26° 55' ponantur (§ 50), has epochas quidam h. l. ad marginem notavit, indeque cento earum in textum illatus est. || — 7. Λιβυαιγύπτιοι] Mela 1, 23 : *At supra ea quæ Libyco mari alluuntur Libyes Ægyptii sunt et Leucæthiopes et natio frequens multiplexque Gætuli*. Plinius 5, 43 : *Interiori autem ambitu Africæ ad meridiem versus superque Gætulos, intervenientibus desertis, primi omnium Libyes Ægyptii, deinde Leucæ Æthiopes habitant*. || — 8. μεσημβρινήν] μεσημβρίαν X. || — πλευράν] γραμμὴν πλευρᾶς τῆς ΦΨ, τὴν μεσημβρινὴν τῆς Μαρεωτικῆς πλευρὰν ἡ δίαμμος etc. ed. pr., *juxta autem totam lineam* (*australem* add. ed. Rom.) *lateris Marmaricæ* edd. Vic. Rom. Ulm. || — 9. Λιβύης] τῆς Λιβ. F. || — 10. Ἀράβιον] Ἀρράβιον LΦΨ. || — 11. Ἀραβαιγύπτιοι] Ἄραβαι Αἰγύπτιοι MNOΔ, Ἄραβες Αἰγύπτιοι AFΦΨ Arg., *Arabes Ægyptii* edd. Vic. Rom. Ulm. Cf. Ἀραβαιγύπτιοι Ἰχθυόφαγοι ap. Marcianum in Per. maris ext. (G. min. 1, p. 522). Ἄραβες Τρωγλοδύται ap. Strabon. 1, 2, 34. 17, 1. 21. || — 12. ὀρειναί] ὀριναί D. || — 13. Τρωϊκοῦ] sic ed. pr., Τρωΐτου X, Τρωιγοῦ cett. || — λίθου ὄρους] ὄρους λίθου L. || — 14. ξβ' γο'' κθ' δ''] 63. 28 edd. Vic. Rom. Ulm. Mons in Memphidis parallelo ponendus erat ξθ' γ'' κθ' ∠'' γ''. Strabo 17, 1, 34 : εἴρηται δ' ἐν ἄλλοις (?) καὶ ὅτι περὶ τὸ μέταλλον τῶν λίθων, ἐξ οὗ αἱ πυραμίδες γεγόνασιν (ἐν ὕψει ταῖς πυραμίσιν) ὂν πέραν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ Τρωικόν τι καλεῖται, πετρῶδες ἱκανῶς ὄρος καὶ σπήλαια ὑπ' αὐτῷ καὶ κώμη πλησίον καὶ τούτοις καὶ τῷ ποταμῷ, Τροία καλουμένη, κατοικία παλαιὰ τῶν Μενελάῳ συγκατακολουθησάντων αἰχμαλώτων Τρώων, καταμεινάντων δ' αὐτόθι. [Pro ἐν ὕψει ex Corayi conjectura legi solet ἐν ὄψει; quo probato, deinceps dicendum fuisset ἀπὸ τῶν πυραμίδων. Ego verba inclusa, quæ in compluribus codicibus non leguntur, illata esse puto ex margine, ubi glossator ad vocem ὄρος annotaverat ὕψει

καὶ ἡ τοῦ Ἀλαβαστρινοῦ ὄρους	ξγ'	κη'
καὶ ἡ τοῦ Πορφυρίτου ὄρους	ξγ'	κϛ' γο''
καὶ ἡ τοῦ Μέλανος λίθου ὄρους	ξγ'	κδ' γο''
καὶ ἡ τοῦ Βασανίτου λίθου ὄρους	ξδ'	κγ' L''

13. Μαρμαρικῆς μὲν οὖν εἰσι κῶμαι μεσόγειοι

Λευκόη	να' γ''	λ' L''δ''
Μοχχηρίς	νβ' γ''	λα'
Λευκαὶ Κάμινοι	νγ' ϛ''	λ' L''γ''
Μενέλαος	νγ' γο''	λα'
Γάφαρα	νδ'	λ' γ'' ιβ''

atque Alabastritæ montis	63°	28°
et Porphyritæ montis	63°	26° 40'
et Nigri lapidis montis	63°	24° 40'
atque Basanitæ lapidis montis	64°	23° 30'

13. *Marmaricæ* sunt vici mediterranei

Leucoe	51° 20'	30° 45'
Moccheris	52° 20'	31°
Albi Camini	53° 10'	30° 50'
Menelaus	53° 40'	31°
Gaphara	54°	30' 25'

ταῖς πυραμίσιν [πάρισον]. Ceterum cf. Diodorus 1, 56, 4 et Steph. Byz. s. v. Τροία. Ægyptium hujus Trojæ nomen, secundum Brugschium, *Ta-ro-au*. ‖ — 1. Ἀλαβαστρινοῦ] sic X, ed. pr., Ἀραβαστρηνοῦ Arg., *Arabastrem* edd. Vic. Rom. Ulm., Ἀλαβαστρηνοῦ cett. Dicendum erat Ἀλαβαστρίτου. Mons recte ponitur in parallelo Lycopolis (h. *Siout*), ubi alabastri lapicidinæ sunt inter *Berscheh* et *Gauata* (Vid. Lepsius *Briefe aus Ægypten* p. 162). In eadem regione quærendum Alabastrum oppidum, quod in hodierno *El Bosra* agnoscere sibi videtur Lepsius. A Ptolemæo § 29 longius hinc boream versus collocatur 62° 30'. 28° 20', nec Thebaidi sed Heptanomidi accensetur. Plinius 37, 109: *Alabastrum Thebaidis oppidum*. Cf. id. 5, 61. Stephanus Byz.: Ἀλάβαστρα, πόλις Φρυγίας. Ἡρόδοτος (Ἡρωδιανός conj. Meineke)· ἐν ταύτῃ λίθος διάσημος, ὥς φησι Νικάνωρ. Τὸ ἐθνικὸν Ἀλαβαστρίτης. In his cum Alabastro Ægypti confunditur Alabanda Phrygiæ oppidum, cujus Herodotus 8, 136 meminit, cujusque erat *lapis Alabandicus*, de quo v. Plinius 36, 62. ‖ — 3. Πορφυρίτου] *Porphyritici* ed. Vic. ‖ — κϛ' γο''] κϛ' γ'' X, 27 2/3 ed. Ulm. Porphyrites mons hodie *Dj. Dokhan*. Recte in Philoteræ parallelo, at, sicut Philotera, justo magis austrum versus ponitur. ‖ — 4. Μέλανος] *Magni*, Μέλανος, Arg.; ὄρους vs. 5 et 7 om. ADLMNOSVWXΔΞΦΨΩ. ‖ — κδ' γο''] κδ' L'' ed. pr. ‖ — 6. τοῦ Βασανίτου] τασαβανίτου B, Σαβανίτου Z, *Sabaniti* ed. Vic., *Basiniti* ed. Ulm. ‖ — 7. ξδ'] 60 1/4 ed. Vic. De situ horum montium mihi non liquet. ‖ — 8. κῶμαι] αἵδε post μεσόγειοι add. ed. pr.; *villæ* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — 10. να' γ''] να' ϛ'' ΦΨ ed. pr., ed. Vic. ‖ — λ' L'' δ''] sic BDLMNOPRSVWΔΞΟΩ, λα' L'' δ'' F, λα' cett. Leucoë sec. Ptolemæum a Darni c. 30 m. p. distat; totidem fere (29 m. p.) sec Itin. p. 68. 70 a Darni abest Hippon in via Mecyram ducente. Ni fallor, Leucoë et Hippo nomina ad idem oppidum pertinent, quod plenius Leucippo dicebatur, ut ex Geogr. Ravennate p. 135 colligo, qui postquam oræ maritimæ oppida in Tabula Peutingeriana nominata recensuerat, pergit: *Item supersunt civitates, id est, Leugipo* (i. e. *Leucippo*), *Ostionis nesson* (i. e. Σιδωνὶς νησίον ex adverso Paliuri), *Ægyptos orcias* (Αἰγύπτου ὅρια?). Ceterum nescio an apud Ptolemæum in Λευκοη, sequente βο vel μο, lateat Λευκίππω. ‖ — 11. Μοχχηρίς] sic DLΩ, Μοχχυρίς ΦΨ Arg., Μοχχρίς F, *Mocihris* ed. Ulm., Βοχχηρίς AMNOSΩ, Βοχχυρίς et Βόχχυρις cett., *Bochyris* ed. Vic. In Tab. Peut. et Geogr. Rav. et Itin. *Micheris*, *Michera*, *Mechyra*, *Meciris*. Vid. not. ad p. 675, 7. Ponendus locus erat prope oram maritimam, haud longe a Petrante. Hodie *Macharet*. ‖ — νβ' γ''] 51 1/6 ed. Vic. ‖ — 12. Λευκαὶ Κάμινοι] *Leuci camani vel Albecamini* ed. Vic. ‖ — λ' L'' γ''] λβ' L'' γ'' ed. pr. Situs ignotus. In Itinerario p. 66 commemoratur *Caminus* 30 m. p., a Berenice autrum versus (hod. *Ghemines*, 31° 45' lat. in tabula (*Umgegend von Bengasi*), quam Petermannus delineavit ad Beurmanni *Reise von Bengasi nach Mursuk* 1862. Alterum *Ghemines* in eadem regione oræ mar. propius exstat (31° 40' lat.), de quo v. Barth *Wanderungen* p. 355). Haud longe hinc boream versus est *Kasr Meshati*, ad quod referenda haud dubie est Μάσκωτος πόλις ... πλησίον τῶν Ἑσπερίδων, cujus ex Hecatæo meminit Stephanus Byzantius. Fortasse Caminus et Mascotus non diversæ sunt a Leucis Caminis et Maschi Ptolemæi, adeo ut oppida hæc ex Marmaridarum regione maxime occidentali in maxime orientalem translata sint. ‖ — 13. Μενέλαος] Ponendus locus erat ad oram maritimam inter Catæonium et Ardanin. V. not. p. 676, 4 ‖ — νγ' γο''] νγ' γ'' ed. pr. ‖ — 14. Γάφαρα] Γαφάρα XZ, Γέφαρα ΦΨ Arg., *Gephara*

Μασουχίς	νγ' L''	λ' γο''	Masuchis	53° 30'	30° 40'
Μασαδαλίς	να' γ''	λ' L''	Masadalis	51° 20'	30° 30
Ἀβάθουβα	να' L''	λ'	Abathuba	51° 30'	30°
Λευκαὶ Νάπαι	νβ' L''	λ' δ''	Albi Clivi	52° 30'	30° 15'
Τακαφωρίς	νγ' L''γ''	λ' ϛ''	Tacaphoris	53° 50'	30° 10'
Διοσκόρων	νβ' L''	κη' L''γ''	Dioscurorum	52° 30'	28° 50'
Μιγώ	νγ' L''	κη' L''	Migo	53° 30'	28° 30'
Σαραγίνα	νγ' δ''	κη'	Saragina	53° 15'	28°
Ἀλώ	νγ' δ''	κη' L''	Alo	53° 15'	28° 30'
Μαζάκιλα	νδ' γ''	κϛ' L''	Mazacila	54° 20'	26° 30'
Βίλλα	νδ' L''	κε' γο''	Billa	54° 30'	25° 40'
καὶ ἐν τοῖς Αὐγίλαις καὶ ἐν τοῖς Νασαμῶσι			et in Augilis atque in Nasamonibus		
τὰ Αὔγιλα	νβ' L''	κη'	Augila	52° 30'	28°
καὶ Μαγροῦ τόπος	νδ' γ''	κζ' L''γ''	et Magri locus	54° 20'	27° 50'
14. Λιβύης δὲ νομοῦ κῶμαι αἵδε·			14. *Libyæ* autem nomi hi sunt vici :		
Ταχόρσα	νδ' L''	λ' L''γ''	Tachorsa	54° 30'	30° 50'
Ἀζικίς	νε'	λα'	Azicis	55°	31°
Νεμέσιον	νε' L''	λ' L''γ''	Nemesium	55° 30'	30° 50'
Τισάρχου	νε' L''γ''	λ' L''γ''.	Tisarchi	55° 50'	30° 50'

ed. Ulm. Ignota. || — λγ' γ'' ιβ''] λ' γ'' BEXZΦΨ Arg. Vic. Rom. Ulm., λγ' ed. pr. || — 1. Μασουχίς] Μουσουχίς ΦΨ edd. Arg. Ulm. Versum om. S. Ignota. Cf. p. 692, 4. 695, 12. || — 2. Μασαδαλίς] Μαγδαλίς X, *Massadalis* edd. Vic. Rom. Ignota — να' γ''] να' γο'' ADFLMNOPRSVΔΩΞ. || — λ' L''] 30 1/3 ed. Vic. || — 3. Ἀβάθουβα] Ἀβαδέβαι ΦΨ Arg. Ulm., Ἀβαδοῦβα X, Versum om. S. Ignota. || — 4. νβ' L''] 52 1/3 edd. Vic. Rom. Ulm. || — λ' δ''] λ' L'' X, λα' ed. pr. Locus ignotus. || — 5. Τακαφωρίς] Τακαφουρίς ADFLMNOPRSVWΔΩΞ. Ignota. || — 6. Διοσκόρων] Διοσκόριον A, *Diostorum* ed. Vic. Stephanus Byz.: Διοσκούρων κώμη Λιβύης, ἐν ᾗ τὸν Πάριν ἐπιδιώξαντες ἥρπασαν (τὸν ἁρπάσαντα?) τὴν Ἑλένην οἱ Διόσκουροι ᾤκησαν. || — 7. νβ' L''] νβ' γ'' ed. pr. || — κη' L''] κη' L'' γ'' FLMNOPRVWΔΞ, ed. Vic. Dioscurorum vicus fortasse ab ora maritima in mediterranea migravit. Collocatur in meridiano Batrachi portus, cui proxima est *Mochyris seu Helena*. — Cf. § 34 Τυνδάριοι σκόπελοι. || — 8. Σαραγίνα] Σαράγινα DLMNOPRVWΔΞ. || — νγ' δ''] νδ' δ'' DMNO, 53 1/2 ed. Vic. || — 9. Ἀλώ] Ἀλῶ AD, Ἄλω ed. pr., *Halo* ed. Vic. || — νγ' δ''] sic DLMNOPRVWΔΞΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ιγ' L'' cett. || — 10. Μαζάκιλα] Μαζακίλα, X, Μαζάκιλλα Arg., Μαζάκολα C, Μαζακύλα PRV ed. pr.; ἢ Μαζάκολα add. A. Versus in BEZ omissus, in E manu sec. in margine suppletur. Cf. not. p. 693, 1. || — 11. Βίλλα] Βιλλία X. || — κε' γο''] κε' γ'' ed. pr., ed. Vic. || — 12. Αὐγίλαις] Αἰγίλαις CWZ, Αὐτίλαις Φ, Αὐτέλαις Ψ, Αὐτίλλων Arg., *in Ausulis* ed. Ulm. || — 13. Αὔγιλα] Αὐαγίλα X, Αὔσιλα ΦΨ Arg. Ulm. || — 14. Μαγροῦ] Μάγρου DFNPRSVWXΔΞΩΞ. Augila (hod. *Audjila*), quæ temere ponuntur 52° 20' 28°, in Ptolemæi tabula collocanda erant sub Cyrenaica 49° 20' 27°. Similiter situm ceterorum, quæ Augilis vicina commemorantur, falso definiri censeo. Alo fuerit *Jalo* oasis (39° long 29 long.), quæ haud longe distat ab Augilis ortum versus. Hinc quæ ortum versus sequitur *Jisara* oasis, Ptolemæo est Σαραγίνα: quæ ab Augilis occasum versus *Meiriga* (38° 50' 28° 30'), Ptolemæo Μιγώ; quæ ab Augilis boream versus *Maragh* (30° lat.), Ptolemæo Μαγροῦ τόπος. De Billa et Mazacila v. not. p. 693, 1. || — 15. δὲ] om. AVW. || — κῶμαι] καὶ κῶμαι DLMOΔΞΞ; πόλεις καὶ κῶμαι conj. Grashof. — Libyæ nomus Hammoniacus dici videtur ap. Plinium 5, 49 : *Hammoniacum (nomum) tendentem ad Hammonis Iovis oraculum.* || — 16. Ταχόρσα] Τάχορσα ed. pr., ἄχορσα PV, *Thacorsa* ed. Ulm. Fort. hod. *Bir Ger.* V. not. p. 677, 5. || — λ' L'' γ''] λ' L'' L''. || — 17. Ἀζικίς] V. not. p. 677, 5. || — 18. Νεμέσιον] *Nemosium* ed. Vic. || — νε' L''] νε' δ'' ΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — λ' L'' γ''] λ' L'' ADFLMNOSΔΞΩΞ. Nemesium, in Ptolemæi tabula c. 20 m. p. a Catabathmo Magno ortum versus distans, sec. Tab. Peut. et Itin. 25 m. p. ab eo occasum boreamque versus ponendum erat V. not. p. 676, a. || — 19. Τισάρχου] Τρισάρχου FSΩΞ, sicut in ora maritima p. 678, 4 Τρισάρχου κώμη 56° 20' 31° 5', ubi Τισάρχου scribendum

Φίλωνος	νε' ∠''γ''	λ' ∠''	Philonis	55° 50'	30° 30'
Σωφάνους	νϛ' ∠''	λ' ∠''γ''	Sophanis	56° 30'	30° 50'
Βιβλιαφόριον	νϛ' γ''	λ' γο''	Bibliaphorium	56° 20'	30° 40'
Σκοπή	νϛ' γο''	λ' ∠''	Scope	56° 40'	30° 30'
Καλλίου	νζ'	λ' ∠''γ''	Calliæ	57°	30° 50'
Λαοδαμάντειον	νζ' ∠''	λα'	Leodamantium	57° 30'	31°
Κατάβαθμος Μικρός	νη'	λ' ∠''γ''	Catabathmus Minor	58°	30° 50'
Πηδωνία	νη' γ''	λα'	Pedonia	58° 20'	31°
Πνιγεύς	νη' ∠''	λ' ∠''	Pnigeus	58° 30'	30° 30'
Γλαῦκον	νθ'	λ' ∠''	Glaucum	59°	30° 30'

fuisse puto. ‖ — 1. Φίλωνος] Alia Φίλωνος κώμη p. 673, 7 in Cyrenaica. Ignota. ‖ — 2. Σωφάνους] Σωφανοῦς ΦΨ. Vicus ignotus. ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' γ' ed. pr., λ' ϛ'' ADFLMNOSΔΞΩ⊐. ‖ — 3. Βιβλιαφόριον] Βιβλιοφόριον Arg. Ignotum. Nomen suspectum. An Βυβλοφόρον? ‖ — νϛ' γ''] νϛ' ∠'' ed. pr. ‖ — λ' γο''] 30 1/3 edd. Rom. Ulm. ‖ — 4. Σκοπή] sic DFLΦΨ Arg., Σκόπη cett. ‖ — νϛ' γο''] νζ' Φ[2], 57 edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — ν' ∠''] 30 1/2 1/3 ed. Vic., 30 1/3 ed. Ulm. ‖ — 5. Καλλίου] Καλλιοῦ ed. pr. ‖ — νζ'] νζ' ∠'' ADFLNSΔΞ⊐. ‖ — λ' ∠'' γ''] 30 1/3 edd. Rom. Ulm. Supra p. 678, 9 Καλλίου ἄκρον 57° 30'. 31° 10'. In edit. Vic. Σκοπὴ et Καλλίου eandem positionem (57. 30 1/2 1/3) habent. Fort. Ptolemæus scripsit Σκοπὴ Καλλίου, *Calliæ specula* (in promontorio cognomine sita), quod deinceps in duo loca diremtum est. Alibi novimus σκοπὴν Δημητρίου, Εὐδόξου, Λέοντος, Περσέως etc. ‖ — 6. Λαοδαμάντειον] de conj.; Λωδαμάντιον X, Λαοδαμάντινον ADLMNOPRSVWXΔΞΦΨΩ⊐, Λαοδαμάντιον cett. Locus in ora maritima inter Calliæ pr. et Zygrin ponendus erat. V. Stadiasmus 16, p. 438, ubi codex: εἰς Λαδαμάντην... ἀπὸ Λαδαμαντίας. In Scylace 107, p. 82 recte Λαοδαμάντειον. Adjacentem insulam commemorant Stadiasmus l. l. et Stephanus Byz.: Λαοδαμάντεια νῆσος ἐν Λιβύῃ. Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῇ τῶν ἕνδεκα. Ἐκαλεῖτο δὲ [καὶ?] Λαομεδόντεια, ἴσως ἀπὸ Λαομέδοντος τοῦ Τρωός. Τὸ ἐθνικὸν ἀμφότερον Λαομεδοντίτης καὶ Λαοδαμαντίτης. Cf. p. 678, 9. ‖ — νζ ∠''] νζ' ϛ'' ADFNSΩ⊐. ‖ — 7. Κατάβαθμος] Καταβάθος ΦΨ Arg.; ἢ ἄκρον add. A; *Catabathynos* ed. Vic., *Catabathinos* ed. Rom., *Cathanatus vel profunditas* ed. Ulm. Hodie *Akabah es seghir* (i. e. ascensus parvus). Κλίμαξ, a Catabathmo austrum versus positus, fortasse aliud Catabathmi nomen est. ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' PRVW. ‖ — 8. Πηδωνία] Πηδώνιον X. Versus 8 et 9 om. S. (Cf. § 34 Πηδωνία νῆσος 58° 30'. 31° 30'). Πεζώνη Stadiasm. 10, *Pedone* Itin. p. 73, Σιδωνία codices Strabonis, Πιθονία Hierocles p. 400 ed Bonn.; Πιθανίας episcopus in Synodica Gennadii subscripsit, monente Wesselingio ad Hieroclem. In Ptolemæi tabula Pedonia (ad *Râs Haifeh*) et mox Pnigeus et Glaucum ad oram maritimam ponenda erant. Secundum Stadiasmum 10 series locorum:

Phœnicûs portus		
Pnigeus	14	stad.
Pedone	90	
Zephyrium	110	
Derra	170	
Antiphræ	90	
Glaucum	80	
Chi	80	
Taposiris	90	

Turbatæ sunt rationes Itinerarii p. 73. In tabula Peut. Pedoniæ mentio excidisse videtur.

Tab. Peut.		Itinerar. p. 73.	
Pretonio.		Paraetonio.	
Philiscu.	24		
Patrico.	15	Eutieu.	40
[*Pedonia.*	46]	Pedone.	26 l. 46
Comaru.	15		
(Κωβίου Pt.).			
Monogami.	15		
(Μονοκάμινον Pt.).			
[*Almiris* G. Rav.	28]		
(Ἀλμύραι Pt.).			
Tapostri.	9	Caporlis.	16 l. 66)
(Ταπόσιρις Pt.)			
	152		152

10. Γλαῦκον] Γλαυκών S, Γλαύκων NPRW ed. pr.,

Τουκκίτορα	νε' ς''	λ' δ''	Tuccitora	55° 10'	30° 15'
Θανούθις	νε' γο''	κθ' ∠''δ''	Thanuthis	55° 40'	29° 45'
Πέδνοπον	νζ' δ''	κθ' γο''	Pednopum	57° 15	29° 40
Κλῖμαξ	νζ' γο''	λ' ς''	Climax	57° 40'	30° 10'
Σίροπον	νς' γ''	κη' ∠''δ''	Siropum	56° 20'	28° 45
Μαρεῶτις	νη'	κη' γ''	Mareotis	58°	28° 20
καὶ ἐν τῇ Ἀμμωνιακῇ			atque in Ammoniaca regione		
ἥ τε Ἀλεξάνδρου Παρεμβολὴ	νς' ∠''	κη' ς''	Alexandri Castra	56° 30'	28° 10
καὶ ὁ Ἄμμων πόλις	νε' ∠''	κη'	et Ammon oppidum	55° 30	28°

15. Μαρεώτου δὲ νομοῦ πόλεις καὶ κῶμαι αἵδε·

15. *Mareotæ* nomi oppida et vici hi sunt :

Μονοκάμινον	νθ' ς''	λ' ∠''γ''	Monocaminum	59° 10'	30° 50
Ἁλμύραι	νθ' γο''	λ' ∠''γ''	Halmyræ	59° 40'	30° 50
Ταπόσιρις	νθ' ∠''γ''	λ' ∠''γ''	Taposiris	59° 50'	30° 50
Κωβίου	νθ' ς''	λ' ∠''	Cobii	59° 10'	30° 30'
Ἀντιφίλου	νθ' ∠''	λ' γ''	Antiphili	59° 30'	30° 20

Γλαυκῶν DMDΞΩ. ‖ — νθ'] νθ' ς'' ADFLMNOSΔΞΩΣ. Supra p. 680, 1 Γλαῦκον ἄκρον νθ' ς'', Leucaspis vero portus, qui a Glauco nostro non diversus est, νθ' long ‖ — λ' ∠'' γ''] λ' ∠'' BEWZX, λα' ∠'' ed. pr. ‖ — P. 698, 1. Τουκκίτορα] Τουκκίτωρα DLMNOΔΞΣ, Τουκίτωρα, supra scripta altera κ litera, A, Τουκχίτορα CPRVWZ. Ignota. ‖ — νε' ς''] νε' ∠'' PRVW ed. pr. ‖ — λ' δ''] 30 1/2 ed. Ulm ‖ — 2. Versum om. S. Oppidum ignotum. ‖ — 3. Πέδνοπον] Πεδνοπόν DLMNSZΩΣ. Ignotum. Numeros om. Φ. ‖ — 4. λ' ς''] λ' ∠'' PRVWΔ, fort. rectius. Cf. p. 697, 7. ‖ — 5. Σίροπον] *Syropum* ed. Vic. ‖ — νς' γ''] ν' ς'' ed. pr. Locus ab Ammonio c 550 stadia versus ortum æstivum collocatus ad hod *Garah* sive *Karet Am es sgir* a Barthio et Petermanno refertur probabiliter. ‖ — 6. Μαρεῶτις] Μαρεώτις DΔΞ. Ignota. Cf. p. 690, 3 Παλαιμάρεια. ‖ — 7. Ἀμμωνιακῇ] Ἀμμονικῇ, *Ammonica*, ΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg. ‖ — 8. ἥ τε] om. codices plurimi; παρεμβολῇ ΦΨ, παρεμβολαί C, *Alexandri statio* edd. Vic. Rom. Ulm. Cf. *Alexandri castra* ap. Orosium p. 57 in Geogr. lat. min. ed. Riese. V. p. 690, 10 not. ‖ — 9 νε' ∠''] sic ed. pr., νς' ∠'' cett ‖ — κη' ς''] κη' ∠'' PRVW ed. pr., 28 ed. Arg. — Ammon (h. *Siwah* oasis) a Ptolemæo recte ponitur secundum distantias quæ sunt ab Alexandria, ab Api, a Cyrenis. Cf. Plinius 5, 50 : *unde* (a Memphi) *ad Hammonis oraculum XII dierum iter.* Idem 5, 30 : *Cyrenaica illustratur Hammonis oraculo. A Cyrenis abest CCCC m. p.* Idem 5, 49 rectius inter Ægypti nomos recenset *Hammoniacum tendentem ad Hammonis Iovis oraculum.* Strabo 17, 1, 14. 17, 3, 9 ab Api ad Ammonem quinque dierum iter, ab Ammonio ad Garamantes quindecim dierum iter esse dicit. Herodotus 4, 181 a Thebis ad Ammonios non viginti, sed decem dierum iter prodens, erravit, nisi verba ejus mendosa esse et intermediam stationem excidisse statueris. ‖ — 12. Μονόκαμινον] Μανοκάμινον, *Manocaminum*, ΦΨ edd. Arg. Ulm. In Tab. Peut. corrupte *Monogami*, in Rav. p. 134, 1 *Monocamon*, sed p. 355, 11 recte *Monocaminon*. ‖ — νθ' ς''] νθ' ∠'' ed. pr., 59 1/3 edd. Rom. Ulm. Monocaminum a Pedonia c. 40 m. p. sec. Ptol., 30 m. p. sec. Tab. Peut distat Intermedius sec. Tab. Peut. est Comaru (vicus qui ap. Ptol. est Κωβίου), a Monocamino 20 m. p. austrum versus positur, quum occasum versus ponendus fuisset. V. p. 697 not. ‖ — 13. Ἁλμύραι] Ἀλμύραι ed. pr., *Almyra* ed. Vic., Ἀλμυρά ΦΨ Arg., Ἀλμυραί LMNSXΔΞΩΣ, [illegible] F. Statio hæc in Tab. Peut. excidit, sed suo loco commemoratur a Geogr. Rav. p. 133, 18. 355, 12. ‖ — νθ' γο''] νθ' ∠'' X, 59 1/3 edd. Rom. Ulm. ‖ — λ' ∠'' γ''] λα' γ'' ed. pr. ‖ — 14. Ταπόσιρις] Ταποσιρίς ΦΨ Arg., Ταπόσιρρις PRV. *Taposiri* Tab. Peut., *Caportis* Itin. De hoc loco (h. *Abousir*) v. not. ad Stadiasm. 4, p. 430. ‖ — 15. Κωβίου] Κωβιοῦ DFMOΔΞΦΨΣ Arg., Κωβιού N, Καβιοῦ S, *Cobii* ed. Ulm. Versum om. L; *Comaru* Tab. Peut. ‖ — νθ' ς''] νθ' ∠'' PRVW, 59 1/3 1/12 ed. Rom. ‖ — λ' ∠''] λ' ς'' ADFMNOSZΔΞΩΣ, λα' γ'' ed. pr., 30 1/3 ed. Rom., λ' ∠'' γο'' (sic) X. ‖ — 16. Ἀντιφίλου] Ἀντίφραι X. ‖ — νθ' ∠''] 59 1/6 ed. Vic. ‖ — λ' γ''] 30 1/2 edd. Vic. Arg. — Ἀντιφίλου λιμήν in sinu Arabico commemoratur a Strabone 16, 4, 9. De Antiphili vico nomi Mareotæ non constat. Fieri potest ut recte habeat Ἀντίφραι scriptura codicis X, adeo ut idem locus bis appositus et bis perperam collocatus sit. Nam qui supra § 3 in ora mar. (58° 40', 31° 5') commemoratur Antiphræ vicus, a Derri pr. non oc-

Ἱέραξ	νθ' γο''	λ' γο''
Φαμωθίς	ξ'	λ' γο''
Παλαιμάρεια κώμη	ξ'	λ' ϛ''
καὶ ἐν τῇ Σκιαθικῇ χώρᾳ		
Σκιαθίς	ξ' γο''	λ' γ''
καὶ περὶ τὴν Μοίριδος λίμνην		
Βακχίς	ξ' L''	κθ' γο''
Διονυσιάς	ξ' L''	κθ'
καὶ ἐν τοῖς Ὀασίταις		
Ὄασις Μικρά	ξ' δ''	κη' L''δ''
Ὄασις Μεγάλη	νθ' L''	κϛ' L''γ''ιβ''

16. Αὐτὸς δὲ ὁ Νεῖλος ποταμὸς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νομοὶ καὶ τῶν πόλεων αἱ ἐπίσημοι ἔχουσιν οὕτως·

Μέγα Δέλτα καλεῖται, καθ' ὃ ἐκτρέπεται ὁ Μέγας ποταμὸς, καλούμενος Ἀγαθοδαίμων

Hierax	59° 40'	30° 40'
Phamotis	60°	30° 40'
Vetus Marea vicus	60°	30° 10'
et in Sciathica terra		
Sciathis	60° 40'	30° 20'
et circa Mœridis paludem		
Bacchis	60° 30'	29° 40'
Dionysias	60° 30'	29°
atque in Oasitis		
Oasis Minor	60° 15'	28° 45'
Oasis Maior	59° 30'	26° 55'

16. Ipse autem Nilus fluvius et qui circa eum sunt nomi atque oppida nobiliora sic se habent :

Magnum Delta dicitur, quod existit ubi a Magno fluvio, qui Agathodæmon dictus

casum sed ortum versus ponendus erat, altero autem loco Antiphræ nimis ortum versus collocantur et ab ora longius removentur, ita tamen ut 400 stadia, quæ Stadiasmus ab Alexandria ad Antiphras computat, etiam Ptolemæi tabula exhibeat. ‖ — 1. νθ' γο'' λ' γο''] 59 1/3 30 1/3 ed. Rom. Locus ignotus. ‖ — 2. Φαμωθίς] Φαμουθίς ADLMOSΔΞΩΣ, Φακουθίς N, Φωμωθίς ed. pr. Ignota. ‖ — λ' γο''] λ' ϛ'' ed. pr., 30 1/3 ed. Rom. ‖ — 3. Παλαιμάρεια] Παλαιμάρια ΓΦΨ, Παλαιμαρία ed. pr. Palæmaria haud dubie dicitur Maria pristina urbs insignis, quæ Ptolemæi ævo erat vicus exiguus. Sita erat ad australe lacus latus in peninsula, ubi hodie *Mariouth* superesse dicitur. Ponenda igitur erat 60° 25' 30° 45'; nam usque ad 30° 10' lacum olim pertinuisse nemo Ptolemæi auctoritati innitens contenderit. Herodotus 2, 18 : οἱ γὰρ δὴ ἐκ Μαρέης τε πόλεως καὶ Ἄπιος οἰκέοντες Αἰγύπτου τὰ πρόσουρα Λιβύῃ. Idem 2, 30. Thucyd. 1, 104 : ἐκ Μαρείας τῆς ὑπὲρ Φάρου πόλεως. Steph. Byz. : Μάρεια πόλις καὶ λίμνη τῇ Ἀλεξανδρείᾳ παρακειμένη, ἣ καὶ Μαρεῶτις λέγεται. Diodor 1, 68, 1 : περὶ τὴν Μάρειαν κώμην. Athenæus 1, p. 33, D : ἡ (Μάρεια πόλις) πρότερον μὲν ἦν μεγίστη, νῦν δὲ κώμης περιείληφε μέγεθος. Alia Μαρεῶτις longissime hinc dissita in Libyæ nomo 58° 28° 30' collocatur. ‖ — 4. Σκιαθικῇ] Σκυθιακῇ CPRSVWXΩ edd. Vic. Rom., Σκυτιακῇ ΦΨ ed. Ulm., Σκιθιακῇ ΔΣ ed. pr. Cf. p. 694, 2. ‖ — 5. Σκιαθίς] *Scyathis* edd. Rom. Ulm. Ignota. ‖ — λ' γ''] λ' γο'' AFMNOSΩΔ. Numeros om. D. Sciathica ægyptiace *Sechetu* vocatur sec. Brugschium et in eadem regione ponitur in quo Nitriotes nomus (*Sochel-hemam*, i. e. salis vallis). ‖ — 6. Μοίριδος] Μοιρίδος L. ‖ — 7. Βακχίς] *Bachis* ed. Ulm.; *Bauchis* ed. Lugd. ‖ — κθ' γο''] 29 1,3 ed. Rom. ‖ — 8. Διονυσιάς] Διονυσίας NOΔ, *Dionysia* ed. Vic. Cf. Not. Dign. p. 68 : *Ala quinta prælectorum Dionysiade.* Complures ad Mœridem lacum exstant veterum oppidorum ruinæ, ex quibus *Dimeh* aut *Medinet-Numrud*, boreali litori hodierni *Birket el Qerum* adjacentes, Bacchidi vindicare licet. Dionysias (modo recte a Bacchide distinguatur) aut hod. *Kasr Keroun* aut in vicinia. ‖ — 10. Ὄασις] Ὀασσίς, *Oassis* ΦΨ edd. Rom. Arg. Ulm. hoc loco et vs. 11. Hodie *Uah el Barich.* ‖ — κη' L'' δ''] 28 1/2 1/3 edd. Vic. Ulm. ‖ — 11. νθ' L''] sic ADFLMNOSΔΞΣ, κθ' L'' γ'' cett. Cf. p. 694. ‖ — 12. ποταμός] add. ex X et ed. pr. ‖ — 15. καθ' ὃ] καθὸ ed. pr. ‖ — 16. μέγας] μὲν ADFLMNOSΔΞΦΨ. Cf. Strabo 17, 1, 16 : ἐν δεξιᾷ δὲ τῆς Κανωβικῆς πύλης (Alexandriæ) ἐξιόντι ἡ διῶρυξ ἐστιν ἡ ἐπὶ Κάνωβον συνάπτουσα τῇ λίμνῃ· ταύτῃ δὲ καὶ ἐπὶ Σχεδίαν ὁ πλοῦς ἐπὶ τὸν Μέγαν ποταμὸν καὶ ἐπὶ τὸν Κάνωπον. Hoc fluvii brachium jam in summa antiquitate tanquam Nilum proprie sic dictum a ceteris ejus brachiis distingui dicit Brugsch in *Geographie des alten Ægypten* p. 85. [Cf. Aristoteles Meteor. 1, 14 : φαίνεται τὰ στόματα πάντα πλὴν ἑνὸς τοῦ Κανωβικοῦ χειροποίητα, καὶ οὐ τοῦ ποταμοῦ ὄντα.] Ægyptiace vocabatur *pauraa*, i. e. fluvius magnus, coptice *phiaro ament*, i. e. fluvius magnus occidentis. Idem nomen subest regis nomini qui ab Eratosthene vocatur Φρουορώ ἤτοι Νεῖλος. ‖ — Ἀγαθοδαίμων] sic BEZ, Ἀγαθὸς δαίμων cett. Cf. Pseudocallisthenes 1, 23 : μέχρι τοῦ Ἀγαθοδαίμονος ποταμοῦ τοῦ κατὰ Κάνωπον. Bonus ille genius, Ægyptiis *Cneph* sive *Chnubis*, draconis coronati imagine repræsentatur in nummis Trajani et

καὶ ῥέων διὰ τοῦ Ἡρακλεωτικοῦ στόματος, εἰς τὸν καλούμενον Βουβαστικόν, ὃς ἐκρεῖ διὰ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος· θέσις δέ ἐστι τῆς ἐκτροπῆς τοῦ Δέλτα ξβ' λ'

Μικρὸν δὲ καλεῖται Δέλτα, καθ' ὃ σχίζεται ὁ Βουβαστικὸς ποταμὸς εἰς τὸν Βουσιρικὸν ποταμόν, ὃς ἐκρεῖ διὰ τοῦ Παθμιτικοῦ στόματος· ἔχει δὲ καὶ τὸ μικρὸν Δέλτα θέσιν ξβ' γο'' λ' γ''

Λέγοιτο δ' ἂν καὶ τρίτον Δέλτα μεταξύ πως τῶν εἰρημένων, καθ' ὃ σχίζεται ὁ Βουβαστικὸς εἰς τὸν δι' Ἀθρίβεως πόλεως καὶ τοῦ Πινέπτιμι στόματος ῥέοντα· οὗ καὶ αὐτοῦ (τοῦ τρίτου Δέλτα) θέσις ξβ' δ'' λ' ιβ''

17. Κατὰ δὲ τὸ μέγα Δέλτα ἐκτρέπεται ἀπὸ τοῦ Ἀγαθοδαίμονος ποταμοῦ πρὸς ἄρκτους πρῶτος μὲν ὁ καλούμενος Θερμουθιακὸς ποτα-

per Heracleoticum ostium effluit, divertitur is, qui Bubasticus dictus per Pelusiacum ostium se effundit; atque scissura ea, qua Delta hoc efficitur, sita est 62° 30°

Parvum vero dicitur Delta, ubi scinditur a Bubastico fluvio Busiricus fluvius, qui effluit per Pathmiticum ostium; atque habet parvum hoc Delta positionem 62° 40' 30° 20'

Dici possit tertium quoque Delta inter ea quæ diximus fere medium, ubi a Bubastico scinditur fluvius, qui per Athribim oppidum et Pineptimi ostium fluit; quod tertium Delta situm est 62° 15' 30° 5'

17. In magno Delta divertuntur ab Agathodæmone fluvio septentriones versus duo fluvii, alter qui appellatur Ther*en*uthiacus

---

Hadriani et Marci Aurelii, quibus inscriptum legitur ΝΑΥΚΡΑ(τιτης). V. Brugsch l. l. p. 142. Jacques de Rougé, *Monnaies des nomes de l'Égypte* in *Revue numism., nouvelle série, tom.* XV, 1874, p. 64. Naucratiten vero nomum Agathodæmoni fluvio adpositum fuisse constat. [In nummis Alexandriæ Nero ὁ ἀγαθὸς δαίμων τῆς οἰκουμένης vocatur. Cf. C. Inscr. 3, ad n. 4699. — Agathodæmon episcopus Σχεδίας καὶ Μενελαΐτου in epistola Athanasii ad Antiochenos, notante Wesselingio ad Hieroclem p. 724]. In priscis monumentis australem hujus fluvii partem *Memphiticum*, mediam *Saiticum*, borealem vero, ubi nunc *Etka* palus, *Hatka* dici refert Brugsch. l. l. p. 82. Idem de aliis quibusdam monumentis monet in quibus Nili brachia figuris feminarum, quibus nomi nomen adscriptum, ostia vero figuris virorum repræsentari videntur. Sic v. c. mulieris imagini adscriptum est Athribitæ nomi signum, quo Athribiticus fluvius Ptolemæi indicatur. Plura de his apud ipsum Brugschium legas. || — 2. Βουβαστικόν] sic ΦΨ, Βουβαστιανόν BEZ, Βουβαστιακόν cett. Cf. vs. 6. Βουβαστίτης sec. Manethonem ap. Joseph. c. Apion. 1, 14 : εὑρὼν δὲ (Σάλατις) ἐν νομῷ τῷ Σαΐτῃ (leg. Σεθροΐτῃ ex Syncello et Eusebio) πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπό τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὔαριν etc. || — 2. Post verba διὰ τοῦ Π. στόματος in ΦΨ denuo leguntur verba εἰς τὸν καλούμενον Βουβαστικόν. || — 4. τοῦ Δέλτα] om. S. In CW post vocem τοῦ Δέλτα additur : καθ' ὃ σχίζεται ὁ Βουβαστιακὸς ποταμὸς εἰς τὸν Βασιριτικὸν (sic) ποταμόν, ὃς ἐκρεῖ διὰ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος· θέσις δέ ἐστι τῆς ἐκτροπῆς τοῦ Δέλτα. || — 5. καθ' ὃ] καθὸ C. || — 6. Βουβαστικὸς] sic DXΞ, *Bubasticus* edd. Vic. Ulm., Βουβαστιακός cett. || — Βουσιρικόν] sic h. l. C, infra vero p. 701, 11 codices longe plurimi; Βουσιριακόν X. Βουσιριτικόν celeri. || — 7. Παθμιτικοῦ] sic AX, Παθμητικοῦ cett. Cf. p. 681, 5. || — 8. ἔχει... θέσιν] οὗ ἡ θέσις ed. pr. | — 9. ξβ' γο''] 62 1/3 ed. Ulm. || — λ' γ''] λ' ∟'' γ'' BEZ, λγ' FN, λ' μ' (sic) C. Quoniam infra § 22 Busiris urbs in omnibus codd. ponitur 62° 30' 30° 15', nostro loco fort. scribendum est ξβ' γ'' λ' ς'', ut urbs ad ipsum fluvium sita sit. Vulgata si recte habet, initium fluvii in *nomo* quidem Busirite esse poterat, sed ab ipsa Busiri urbe boream ortumque versus erat. || — 10. τρίτον] τὸ τρίτον LΦΨ, τὸ μικρὸν BEZ. || — μεταξύ πως] μεταξὺ παρὰ ΦΨ. || — 11. Βουβαστικός] sic BDXΦΨ edd. Vic. Ulm. Arg., Βουβαστιακός cett. | — 12. δι' Ἀθρίβεως] διαθρίβεως PY, διὰ Θρίβεως CRWX, *per Thribeum* edd. Rom. Lugd., διὰ Τρίβεως Φ¹Ψ (verba εἰς τὸν δι expunxit Φ²), *per Tribea*, Τρίβεα, ed. Arg., *per Tribum* ed. Ulm., διὰ Θρύβεως DMOSΔΞΩΣ, διαθρύβεως N, διὰ Θρύμβεως L. δι' Ἀβρύθεως A, διὰ Βρίθεως BE, *per Brithim* ed. Vic. || — Πινέπτιμι] Πινέττιμι ΦΨ, Πινεστίμι BEZ, *Pinestimi* ed. Vic., Πινέπτι LMOPRSWXΩ, *Pinepeimi* ed. Rom., *Tineptimi* ed. Ulm. || — 13. ῥέοντα] ῥέοντος ABEFLΦ. — τοῦ τρίτου Δέλτα] om. ed. pr.; recte, ut videtur. || — 14. λ' ιβ''] 30 1/2 ed. Vic. || — 16. Ἀγαθοδαίμονος] sic BEZΦΨ ed. Arg., Ἀγαθοῦ δαίμονος cett. || — ποταμοῦ] om. L, ποταμὸς MNOSΔΩ ed. pr. || — 17. μὲν] δὲ ed. pr. || — Θερμουθιακός] sic h. l. ed. pr. (Cf. p. 705 et p. 707), Φαρμουθιακός Ξ, Φερμουθιακός cett.

μὸς, ὃς ἐκρεῖ διὰ τοῦ Σεβεννυτικοῦ στόματος· καὶ ἡ ἐκτροπὴ αὐτοῦ ἐπέχει μοίρας

ξα' L̈' λ' δ''

δεύτερος δὲ ὁ καλούμενος Τάλυ ποταμὸς, ὃς ἐκρεῖ διὰ τοῦ Βολβιτίνου στόματος· καὶ ἡ ἐκτροπὴ τοῦ Τάλυ ποταμοῦ ἐπέχει μοίρας

ξα' λ' L̈'γ''

ὅθεν ὅ τε Βουτικὸς ποταμὸς καὶ ὁ ἐφεξῆς κατὰ παράλληλόν πως τῇ παραλίῳ θέσιν ἐπιζευγνύουσι τόν τε Θερμουθιακὸν καὶ Ἀθριβιτικὸν καὶ Βουσιρικὸν καὶ Βουβαστικόν· ἀφ' ὧν οἱ μὲν εἰς θάλασσαν διὰ τῶν παρακειμένων ἑλῶν τε καὶ λιμνῶν ἐκβάλλουσι κατὰ τὰ λοιπὰ στόματα, οἱ δὲ τοῖς εἰρημένοις μεγάλοις ποταμοῖς συμπλέκονται.

fluvius effluens per Sebennyticum ostium; atque eius divortium situm est

61° 30' 30° 15'

alter qui appellatur Taly fluvius effluens per Bolbitinum ostium; atque divortium hujus Taly fluvii situm est 61° 30° 50'

unde et Buticus fluvius et qui deinceps est pari fere intervallo ab oræ maritimæ tractu coniungunt et Ther*en*uthiacum et Athribiticum et Busiricum et Bubasticum; a quibus existentes alii per adiacentes paludes et lacus in mare exeunt per reliqua ostia, alii magnis quæ diximus fluminibus connectuntur.

Dicendum erat Θερενουθιακὸς vel Τερενουθιακός, a Terenuthi seu Therenuthi urbe, cujus ruinæ prope hodiernum vicum *Teraneh*. Haud longe ab eo secundum Itinerariorum rationes fuisse debet Niciæ oppidum (v. p. 707, 5), quod ap. Ptolemæum nonnisi 5' distat ab eo loco ubi e Magno fluvio exit Thermuthiacus fluvius. Unde colligitur nomen fluvii cum nomine urbis, cujus Ptolemæus non meminit, esse componendum. Steph. Byz.: Ἑρμωνθίς, πόλις Αἰγύπτου, ὡς Μώμεμφις, Μένουθις, Τερένουθις. Notit. Orient. 1, p. 68: *Ala tertia Axabum Therenuthi*. Leonis Sapientis ordo patriarch. p. 80 ed. Parthey: Μανελειτῶν (l. Μενελαϊτῶν), Σχεδία, Τερνούθης, Σόνδρα. Ephesino Concilio subscripsit Εὐλόγιος Τερενούθιδος. — Scriptura Θερμουθιακός fortasse est scioli qui novit Thermuthin, Pharaonis filiam, quæ Moysem infantem adoptavit (Ioseph. Ant. Jud. 2, 9, 5). Similiter Φαρμουθιακός scripserit cui Φαρμουθί nomen mensis Ægyptii obversabatur. || — 1. Σεβεννυτικοῦ] Σεβεννιτικοῦ N ed. Rom., Σεβενιτικοῦ EZ ed. Vic., Σεβανυτικοῦ PRV, Σεβεννυτικοῦ ΦΨ ed. Ulm. || — 2. αὐτοῦ] om. ed. pr., || — ἐπέχει] ἀπέχει AD. || — 3. ξα' L̈'] 62 1/2 edd. Vic. Rom. || — 4. δὲ] om. codd. plurimi. || — Τάλυ] Ταλὺς AΞ ed. Vic., *Tali* ed. Rom., *Talis* ed. Ulm. h. l. et vs. 6, Τάλας Φ. ed. Arg., Τάλος Φ. Cf. p. 705, 1. Nomen aliunde non notum [Cf. Tadu Nili insula ad Meroen ap. Plin. 6, 185.] || — 5. Βολβιτίνου] ...ινοῦ BEZ, Βολβυτίνου X, Βολβιτίρου Φ, *Bolbicinum* ed. Vic. || — 6. Τάλυ] Τάλυος Φ, Τάλιος Ψ, τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ ἐπέχει A, τοῦ αὐτοῦ ἐπέχει F; καὶ ἡ ἐκτροπὴ αὐτοῦ ξα' λ' L̈' γ'' S. || — μοίρας] om. BFΔΦΨℶ. || — 7. λ' L̈' γ''] λγ' L̈' γ'' LS, λϛ' γ'' FN. || — 8. Βουτικός] om. ΦΨ, relicto spatio; Βουβαστιακὸς P ed. pr., ed. Rom., *Bubastiticus* ed. Lugd.; *unde et ambo flumina juxta ferme ejusdem* (*eundem* ed. Ulm.) *litoris parallelum jungunt Phermutiacum* etc. edd. Vic. Ulm. || — ὁ ἐφεξῆς] οἱ ἐφ. ℶ, recte fortassis. || — 9. θέσιν] θέσει codd.; em. Grasb.: *juxta parallelum quasi litoralem situm* ed. Rom. || — 10. Θερμουθιακόν] Φερμουθιακόν BEFZ, Φερμουτιακόν SΦΨ, Φαρμουθιακόν ADLMNOℶ; ποταμὸν add. L. || — Ἀθριβιτικόν] *Atribiticum* Rom., *Athribaticum* ed. Ulm. || — Βουσιρικόν] Βουσιριακόν ℶ, Βουσιριτικόν F. || — 11. Βουβαστικόν] sic BX ed. pr., edd. Vic. Ulm.; Βουβαστιακόν cett. || — 12. ἑλῶν] ἄλων Φ, ἅλων Ψ. — Haud prodit igitur Ptolemæus quomodo Taniticum ostium et Mendesium et Diolci pseudostoma cum Nili brachiis cohæreant. Quæ tradit de fluvio totum Delta ab occasu ortum versus perfluente, rudis σχηματογραφίας simplicitatem præ se ferunt, qua perdifficilis operis reticulati descriptio devitatur. Strabo 17, 1, 4 totum Delta multis fossis intersecari dicit, ὥστε ὅλην γενέσθαι πλωτὴν, διωρύγων ἐπὶ διώρυξι τμηθεισῶν. In Tabula Peutingeriana septem Nili ostia indicantur, totumque Delta fluviorum reticulo in septemdecim insulas dispescitur. Præterea ibi fluvius a Babylone exiens (Trajanus amnis Ptolemæi) et canalis a vertice Delta regionis Alexandriam perductus exhibentur. — Ceterum de Nili scissionibus alii alia narrant. Sec. Herodotum 2, 17 Nilus ad Cercasorum oppidum (cujus nomen a *kerk*, i. e. *abscindere*, vocabulo deductum *scissionis* locum denotare monet Brugsch *Geogr. d. alt. Æg.* p. 79) in tria diffinditur bracchia, Canopicum et Pelusiacum et medium Delta secans Sebennyticum; ex Sebennytico exeunt Saiticum et Mendesium. De Bolbitini et Bucolici ostiorum fluviis nihil proditur. Sec. Scylacem e Canopico fl. exit Bolbitinus (ut ap. Ptol.), e Sebennytico Mendesius, ex hoc Phatniticus, e Pelusiaco Taniticus. Sec. Strabonem 1, 17, 18

18. Καλεῖται δὲ κοινῶς ἡ περὶ τούτους τοὺς ποταμοὺς χώρα Κάτω, ἧς νομοὶ καὶ μητροπόλεις αἵδε· ἀπὸ μὲν δύσεως τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ ἀπὸ θαλάσσης ἀρχομένῳ

Ἀλεξανδρέων χώρας νομὸς καὶ μητρόπολις

Ἑρμοῦ πόλις Μικρά	ξα′	λ′ 𐅵γ″

18. Appellatur vulgo quæ circa hos fluvios est regio Inferior, cuius hi sunt nomi et metropoles : occasum versus a Magno fluvio, quum a mari progredimur, est

Alexandrinorum terræ nomus et metropolis

Hermopolis Parva	61°	30° 50′

Phatnitici ostii fluvius οὐ πόρρω τῆς κορυφῆς σχίζεται εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ Δέλτα, τῷ δὲ Φατνιτικῷ συνάπτει τὸ Μενδήσιον. Quomodo dissensus veterum de Nili brachiis in regione tot mutationes experta tuto judicio dijudicari possit, nescio ; haud levem vero in hac re Ptolemæi viri Alexandrini auctoritatem esse credideris, quamquam qui de oppidorum situ haud semel aperte erravit, etiam de Nili brachiis falsa veris mixta prodidisse potest. Mannertus 10, 1, p. 533 solita judicii confidentia totum hoc de Delta regionis fluviis caput falsarii esse opinatur qui ineptias ab ipso pro lubitu fictas Ptolemæo vindicasset. || — 1. ἡ περὶ] οἱ περὶ DMOΔΞ. || — 2. χώρα Κάτω] κάτω χώρας L. || — νομοί] νόμοι X. || — ἀπὸ μὲν] ἀπὸ δὲ E. || — 4. ἀρχομένῳ] sic Z, ἀρχομένων cett. || — Nomorum indices in Ægypti templis haud paucos exstitisse constat, quamquam plurimorum nonnisi minuta fragmina servata sunt. Brugschius in *Geogr. d. alten Æg.* p. 96 quattuor commemorat Pharaonum (dyn. 18. 19. 31) temporibus, unum Macedonum, sex Ptolemæorum (Ptol. II. IV. IX. X. XI), quinque imperatorum romanorum ætate exaratos. Ex his omnium integerrimus exstat in templo Apollonopolis Magnæ (*Edfu*), qui scriptus est regnante Ptolemæo X Sotere II (89-81 a. C.). Superioris Ægypti nomos 22, inferioris nomos 24 continet. Secundum Ioannis Dumichen apographum hos titulos edidit Brugschius in *Zeitschrift f. æg. Sprache u. Alterthum* vol. 1, p. 1 sqq. 1863. Ceterum quomodo nomorum signa hieroglyphica ad græca nomina revocanda sint, sæpe non liquet. Multus de his est Brugschius l. l., et deinde, mutata passim sententia, in libello qui inscribitur *La géographie des nomes etc. Leipzig* 1879. Ad hæc relegasse lectorem satis habeo. Pro nostro consilio monuisse sufficiat nomorum numerum et circumscriptionem et nomina et metropoles temporum decursu varias subiisse mutationes. Diodorus 31, 54 Ægyptum a Sesoosi in 36 nomos distributam esse tradit. Idem numerus e Strabone 17, 1, 3 colligitur : ἡ δὲ χώρα τὴν μὲν πρώτην διαίρεσιν εἰς νομοὺς ἔσχε, δέκα μὲν ἡ Θηβαΐς, δέκα δ' ἡ ἐν τῷ Δέλτα, ἑκκαίδεκα δ' ἡ μεταξύ. Delta regionis nomi a Strabone 17, 1, 19 sqq. novem nominantur (Saiticus, Sebennyticus, Busirites, Athribites, Prosopites, Mendesius, Leontopolites, Pharbæthites, Tanites), adeo ut aut unius nomi mentio desideretur, aut decem esse dicantur ex sententia Artemidori, qui Sethroiten nomum, etsi extra Delta situm, tanquam ἕνα τῶν δέκα enumeraverat (Strab. 17, 1, 24). Nomis sedecim τῆς μεταξὺ χώρας comprehenduntur Heptanomidis nomi septem et novem nomi qui a Delta occasum ortumve positi recensentur : Bubastites, Gynæcopolites, Heliopolites, Letopolites, Menelaites, Momemphites, Nitriotes, Phagroriopolites, Sethroites. Igitur inferioris regionis sec. Strabonem sunt nomi 19 aut 18. Octodecim, at non ubique eosdem, habes apud Herodotum 2, 125 ; e Plinio 30 colliguntur ; ex numis (qui omnes inde a Trajani anno 12 usque ad octavum annum Antonini cusi sunt) 31 nomorum nomina novimus, Ptolemæus denique 27 exhibet. Rursus vero in his ea est divisionis et denominationis diversitas et fluctuatio, ut ex testibus modo citatis 49 nomorum nomina colligantur, quorum indicem secundum literarum ordinem apponere liceat.

[Vide p. 703]

5. χώρας] χώρα ABDEMOSXZΔ Arg. || — 7. Ἑρμοῦ πόλις] sic X, Ἑρμούπολις cett. De varia scriptura Ἑρμοῦ πόλις, Ἑρμούπολις, Ἑρμόπολις v. Steph. Thes. s. v. || — ξα′] ξβ′ PV. — Strabo 17, 1, 22 : ἀπὸ δὲ Σχεδίας ἀναπλέουσιν ἐπὶ Μέμφιν ἐν δεξιᾷ ... ἐπὶ τῷ ποταμῷ (τῷ μεγάλῳ ποτ. Ptolemæi) Ἑρμοῦ πόλις ἐστίν. εἶτα Γυναικῶν πόλις καὶ νομὸς Γυναικοπολίτης· ἐφεξῆς δὲ Μώμεμφις καὶ Μωμεμφίτης νομός. Hermupolis sec. Itin. p. 154 ab Alexandria 44 m. p. distat. Mentio ejus in Hierocle p. 724 et in Leonis Sapientis ordine patriarch. p. 80 ed. Parthey. « Athanasius Dracontium præsulem modo τῆς Ἀλεξανδρέων χώρας sive ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων χώρᾳ, ut tom. 1, p. 263, modo Ἑρμουπόλεως μικρᾶς, siculi in Epist. ad Antiochen. p. 776 nuncupat. Agathammon urbis hujus episcopus ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων χώρᾳ fuisse dicitur in Breviario Meletii ad Athanasium Apol. contra Arianos p. 188. » WESSELING. Hodie *Damanhour* ; in vett. monumentis *Dem-n-Hor* (*la ville de Horus*) ; caput regionis *Hud* (*du trône*), sec. Brugsch *Géogr. des nomes.* —. De Hermupoli Magna Heptanomidis v. infra § 30. Alia Ægypti inferioris Hermupolis ap. Strabonem 17, 1, 18 : περὶ δὲ τὴν Βοῦτον καὶ Ἑρμούπολις ἐν νήσῳ κειμένη, quæ

Nomi.						Metropoles.	
1. Alexandrinorum regio.	Ptol.	Plin.		Numi.		Hermopolis parva.	
2. Andropolites.	Ptol.					Andropolis.	(I. q. Gynæcopolites.)
3. Anysius.					Her.		
4. Aphthites.					Her.	('Αφθαῖον? in not. ecl.)	
5. Arsinoites.		Plin.				Arsinoe.	
6. Athribites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Athribis.	
7. Arabia.	Ptol.	Plin.		Numi.		Phacusa.	
8. Bubastites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Bubastus.	
9. Busirites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Busiris.	
10. Cabasites.	Ptol.	Plin.		Numi.		Cabasa.	
11. Chemmites.					Her.	(In Chemmi insula.)	I. q. Hermopolites?
12. Cynopolites.		Plin.				Cynopolis.	
13. Diospolites inferior.				Numi.			
14. 'Επταχωμ...				Numi.			
15. Gynæcopolites.			Strab.	Numi.		(Gynæcopolis.)	Cf. Andropolites.
16. Hammoniacus.		Plin.					I. q. Libycus.
17. Heliopolites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.		Heliopolis.	
18. Hermopolites.		Plin.				(Hermopolis ἐν νήσῳ Strab. 17, 1, 18.)	
19. Heroonpolites.		Plin.				Heroonpolis.	
20. Leontopolites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.		Leonto.	
21. Letopolites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.		Letopolis.	
22. Libycus.	Ptol.			Numi.			I. q. Hammoniacus.
23. Mareotes.	Ptol.	Plin.		Numi.			
24. Mendesius.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Thmuis (Mendes).	I. q. Thmuites.
25. Menelaites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Canopus.	
26. Metelites.	Ptol.	Plin.		Numi.		Metelis.	
27. Momemphites.			Strab.			Momemphis.	'Εν νήσῳ ἀντίον Βουβάστιος.
28. Myecphorites.					Her.		
29. Ναθὼ τὸ ἥμισυ.					Her.		I. q. Nesyt?
30. Naucratites.		Plin.		Numi.		Naucratis.	Cf. Saites.
31. Nesyt.	Ptol.			Numi.		Panephysis.	
32. Nitriotes.			Strab.				
33. Onuphites.	Ptol.	Plin.		Numi.	Her.	Onuphis.	
34. Panopolites.		Plin.					
35. Papremites.					Her.		
36. Pharbæthites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Pharbæthus.	
37. Pelusiotes.				Numi.		Pelusium.	
38. Phtheneotes.	Ptol.	Plin.		Numi.		Butus.	
39. Phthemphuthi.	Ptol.	Plin.		Numi.		Tava.	
40. Phagroriopolites.			Strab.			(Phagrorium St. Byz.)	Cf. Alexander. Polyh. ap. St. Byz.
41. Prosopites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Niciu.	
42. Saites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Sais (Naucratis).	
43. Sebennytes inferior.	Ptol	Plin.	Strab.	Numi.	Her.	Pachamunis.	
44. Sebennytes superior.	Ptol.			Numi.		Sebennytus.	
45. Sethroites.	Ptol.	Plin.	Strab.	Numi.		Sethroe, Heracleop. parva.	
46. Tanites.	Ptol.		Strab.	Numi.	Her.	Tanis.	
47. Thebæus.					Her.		
48. Thmuites.					Her.	Thmuis.	I. q. Mendesius.
49. Xoites.	Ptol.	Plin.		Numi.		Xois.	Xois in Sebennytc nomo sec. Strabonem.

Ἀνδροπλίτης νομὸς καὶ μητρόπολις			Andropolites nomus et metropolis			
Ἀνδρῶν πόλις	ξα' γ''	λ' γ''	Andròn oppidum	61° 20'	30° 20'	
Λητοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις			Letopolites nomus et metropolis			
Λητοῦς πόλις μεσόγειος	ξα' L''	λ' ιβ''	Latonæ urbs mediter.	61° 30'	30° 5'	

16 m. p. a Buto occasum versus collocatur in Tabula Peutingeriana. Ptolemæus Butum 16 m. p. ab Hermupoli parva falso collocans duas Hermupoles confundit. Tertia Hermupolis ap. Strabonem 17, 1, 19 : ἐν τῇ μεσογείῳ ὑπὲρ τοῦ Σεβεννυτικοῦ καὶ Φατνιτικοῦ στόματος Ξόϊς ... ἔστι δὲ καὶ Ἑρμοῦ πόλις καὶ Λυκόπολις καὶ Μένδης. Stephanus Byz. hæc præbet : Ἑρμούπολις, Αἰγύπτου πόλις. Ἡρωδιανὸς δύο εἶναι λέγει, καὶ μεγάλην καὶ μικράν· καὶ γ' κατ' Αἴγυπτον (deb. κατὰ Βοῦτον), καὶ δ' κατὰ Θμοῦιν (Θμοῦνιν et Ῥυμοῦιν codd.; em. edd.), καὶ ε' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ϛ' ἐν Κῷ τῇ νήσῳ, καὶ ζ' ἐν Ἀρκαδίᾳ. Ex his tertia est Buto vicina, quarta vero ea quæ una cum Mendele, in cujus nomo Thmuis opp. erat, a Strabone commemoratur. Sequentes a modo dictis perperam distingui censeo. Quinta est Hermupolis parva quam ἐπὶ τῷ ποταμῷ sitam esse Strabo dicit. Sexta est Hermupolis magna in insula in qua etiam Cos opp. (v. § 29). Septima item est Hermupolis magna Heptanomidis regionis, quæ postea Arcadia vocabatur. || — 1. Ἀνδροπολίτης]...ίτις Φ, Ἀνδρόπολις Ψ, *Andropolis nomus* edd. Vic. Rom. Ulm., Ἀνδρουπολίτης PRV.; νομός om. XΨ. Ante versum 2 in BEZ denuo legitur Ἑρμούπολις μικρὰ ξα' λ' ϛ'' γ'' (sic). || — 2. Ἀνδρῶν πόλις] Ἄνδρων π. ed. pr., Ἀνδρόπολις X. || — ξα' γ'] ξα' ϛ' ed. pr., ξα' L'' PRVW. || — λ' γ''] λ' PVW. Cf. Hierocles p. 724 : Ἀνδρῶν; Athanasius ep. ad Antioch. p. 776 : Ζώϊλος ἐπίσκοπος Ἀνδρῶ. Notit. Dign. p. 69 : *Legio tertia Diocletiana Thebaidos, Andro.* In Itin. *Andro* (*Androco* v. l.); in Rav. p. 130, 18 *Androca*.

Itin. p. 155.		Itin. p. 154.	
Hermupoli.		Hermupoli.	
		Nithine.	20
Andro.	21 (l. 31)	Andro.	12
Niciu.	31	Taba.	12
Letus.	29	Cyno	30
Memphi.	20	Thmuis.	25
	101 (111)	Tanis.	22
		Heracleo.	22
		Pelusio.	22
			165

Codex Escor. p. 154 juxta Nithinen pro XX habet XXIIII m. p., qui numerus ortus fuerit ex XVIIII, adeo ut Andro ab Hermopoli absit 31 m. p., sicuti in Itin. p. 155 pro 21 scribendum est. Reapse enim a *Damanhour* ad Memphidis ruinas sunt c. 111 m. p. Secundum hæc Andropolis quærenda est in regione ubi nunc est *Neguele* ad lævam fluvii ripam, circa 9 millia anglica a *Tel el Baroud* austrum versus. In eadem regione c. 9 millia a *Tel el Baroud* prope viam ferratam ab Alexandria ad hod. *Kairo* ductam, nuperrime (an. 1884) Petrieus fodiendo detexit rudera oppidi insignis, quod equidem hucusque non novi nisi ex diariis (*Hanov. Courier* 10 Ian. 1884). Ruinas illas Petrieus Naucrati vindicat, quam non ad ipsum Nilum fluvium, ut veteres tradunt, sed ad canalem e Nilo in Mareoten paludem ductum positam fuisse opinatur. Ego Itinerariis obtemperans Andropolim ibi stetisse puto; nam Naucratis 43 m. p. a Niciu distans (Tab. Peut.) magis boream versus quærenda est. Cf. not. ad 707, 2. — D'Anvillius cum eoque Mannertus aliique Andropolin cum hod. *Chabour* (26. m. p. a *Damanhour*) componunt. Ab Andropoli non diversa aut ei vicina fuisse videtur Gynæcopolis, cujus oppidi et nomi cognominis in eadem regione antiquiores scriptores, Aristagoras et Artemidorus ap. St. Byz. s. v. et Strabo et Plinius meminerunt. Novissima ejus nomi mentio in numis Hadriani, in quibus legitur ΓΥΝΑΙΚ(οπολίτης). V. Jacques de Rougé, *Monnaies des nomes de l'Égypte* in *Revue numismatique. Nouvelle série. tom. XV*, 1874, p. 66. || — In nomorum catalogo, qui in hod. *Edfou* exstat, nomus tertius *Ament* (i. e. regionis occidentalis) dictus comprehendere videtur Libycum, Mareoten, Gynæcopoliten et Momemphitem. — Ceterum Gynæcopolim Phœnicum coloniam fuisse et eandem esse quam Stephanus Byz. Φοινίκων πόλιν dicit, opinatur Moversius *Phœniz.* 2, p. 109. || — 3. Λητοπολίτης] Λητουπολίτης ed. pr., Λητοπολιτι (sic) Arg., Ἀντοπολίτης S. — νόμος X h. l. et in sqq. || — 4. πόλις μ.] πόλεις μεσόγειοι BE, *oppida mediterranea* ed. Rom. || — λ' ιβ''] λ' L'' ed. pr. Cf. Plinius 5, 49 : *Latopolites* (*Letop.* v. l.), Strabo 17, 1, 30, qui hujus nomi fuisse dicit Κερκέσουραν πόλιν (Κερκάσωρον, καθ' ἣν σχίζεται ὁ Νεῖλος, Herod. 2, 15). Ditionem ejus usque ad Memphidis viciniam pertinuisse testatur etiam titulus paullo post an. 56 p. C. scriptus (C. Inscr. 3, n. 4699) in quo : ἔδοξε τοῖς ἀπὸ κώμης Βουσείρεως (h. *Abousir*) τοῦ Λητο(πολεί)του παροικοῦσι ταῖς πυραμίσι (Cf. Plin.

19. Μεταξὺ δὲ τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τάλυ ποταμοῦ [ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ]

Μετηλίτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Μέτηλις ξα' λα'

20. Μεταξὺ δὲ τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ καὶ τοῦ Θερμουθιακοῦ ποταμοῦ πόλεις αἵδε·

19. Inter Magnum autem fluvium atque Taly fluvium [a Magno fluvio ortum versus]

Metelites nomus et metropolis
Metelis 61° 31°

20. Inter Magnum fluvium et Ther*enu*thiacum fluvium oppida sunt hæc :

36, 76). Steph. Byz.: Λητοῦς πόλις Αἰγύπτου· ἔστι δὲ μοῖρα Μέμφιδος. Hierocles p. 730 corrupte Λιττοῦς (inter urbes Arcadiæ). Itin. p. 135 : *Letus* 20 m. p. a Memphi ; Geogr. Rav. p. 122, 2 : *Letipolis*. In Meletii Breviario Ἰσαὰκ ἐκ Λητοῦς nominatur, monente Wesselingio. In monumentis nomus vocatur *Aâu*, ejusque metropolis *Sechem* vel, addito articulo, *Psechem*. Eadem intelligenda esse videtur ap. Steph. Byz.: Ψώχεμμις, πολίχνιον Αἰγύπτου. Ἀρτεμίδωρος ἐν γ' Γεωγραφουμένων· « καὶ Περίχερμις ἐκ δεξιῶν μερῶν καὶ Θαλαβαύδη καὶ Ψώχεμμις. V. Brugsch *Geogr. Æg.* p. 243. Hodie *Ausim*. || — 1. δὲ] om. ΦΨ. || — 2. Τάλυ] Ταλύου A. Cf. p. 701, 5, ubi varia lectio Τάλυς, *Talis*, Τάλας, Τάλος. De genuina nominis forma non liquet. Quemadmodum Terenuthiacus, Athribiticus, Busiriticus, Bubasticus fluvii ab oppidis vocantur, sic hic quoque ab oppido Meteli vicino dictus fuerit. || — ἀπ' ἀνατολῶν] sic ADFLMOΔΞ⊐, ἀπὸ δύσεως cett. et ed. pr., nisi quod in SΩ verba ἀπ' ἀν. τοῦ μεγ. ποταμοῦ, quæ uncis inclusi, omittuntur. In ΦΨ legitur : μεταξὺ τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ καὶ (καὶ om. Ψ] ἀπὸ δύσεως τοῦ Μεγάλου ποταμοῦ, et similiter in edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.: *Intra* (*Inter* ed. Rom.) *autem Magnum fluvium ab occasu ejusdem Magni fluvii Metelites nomus*. Inepta hæc fortasse orta sunt ex : ἀπὸ δύσεως τοῦ Τάλυ ποταμοῦ. Quamquam et hoc et ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ Μ. π. sponte intelligitur. Aut igitur ejicienda sunt verba utpote supervacanea, aut legendum est ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ, sicuti legitur pag. 707, 3. || — 5. Μέτηλις] Μετηλίς FMNSΔΦΨ Arg. Steph. Byz.: Μέτηλις (Μέτιλις codd.), πόλις Αἰγύπτου πλησίον Ἀλεξανδρείας, ἡ νῦν Βῆχις λέγεται. Τὸ ἐθνικὸν Μετηλίτης νομός. Ælianus N. An. 11, 17 : ἐν Μετήλει τῆς Αἰγύπτου δράκων ἐστὶ ἱερὸς ἐν πύργῳ etc.; Rav. p. 123, 15 : *Metelis*. Hierocles p. 724, ubi codex corrupte Μέλετης. In Ephesino Concilio p. 531 Macarius Μετηλιτῶν episcopus. In numis ΜΕΤΗΛΙ(της). De situ oppidi non constat. D'Anvillius, Brugschius, alii Metelin quærunt in hod. *Fouah*, quod ad orientalem ripam fluvii Bolbitino ostio exeuntis positum est, dum Metelis inter hunc fluvium et Magnum fluvium a Ptolemæo collocatur. Niebuhrius ad Metelim retulit rudera quæ ab hod. *Rosette* austrum versus sunt ad vicum *Abou-Mandour*. Brugschius ad Meteliten nomum refert ægyptiaci laterculi nomum septimum, cujus nomen truncatum .... *ament* (i. e. .... *de l'occident*) « chef-lieu Sonti nofir (*Fouah*); autre chef-lieu *Debi* ou *Deb-âd-hu*, i. e. *Deb de Natho*, auj. *Adfâh* », quod veterem Naucratim esse vix recte censet vir doctissimus || — 7. Θερμουθιακοῦ] sic X ed. pr., Θερμουθικοῦ ⊐, Φαρμουθιακοῦ ΦΨ, edd. Vic., Ulm. Φερμουθιακοῦ cett. Cf. not. p. 700, 17. || — P. 706, 1. Φθενέτου] sic PV, Φθενετυ X, Φθενότης ed. pr., Φθενότου cett., *Phthenuti* ed. Ulm., *Ptenoti* ed. Vic.; *Ptenethum* (*Penethum* v. l.) *nomum* Plinius 4, 49. ΦΘΕΝΕΟΥ in numis Hadriani (v. De Rougé l. l. p. 61). || — ξα' γ'' λ' ∟' δ''] ξα' ∟' λ' γ'' ed. pr. — Steph. Byz.: Βοῦτος, πόλις Αἰγύπτου, Ἡρωδιανὸς δὲ κώμην αὐτήν φησι· ἐκαλεῖτο δὲ [καὶ] Βουτώ, ἀφ' ἧς καὶ ἡ Λητὼ Βουτώ, ἧς τινος χρηστήριον ἦν. Herodot. 2, 155 : τὸ γὰρ χρηστήριον τοῦτο ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ μὲν Λητοῦς ἱερόν, ἐν πόλι δὲ μεγάλῃ ἱδρυμένον κατὰ τὸ Σεβεννυτικὸν καλεύμενον στόμα τοῦ Νείλου ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω· οὔνομα δὲ τῇ πόλι ταύτῃ, ὅκου τὸ χρηστήριόν ἐστι, Βουτώ, ὡς καὶ πρότερον (2, 59. 63) οὐνόμασταί μοι. Secundum eumdem 2, 156 Χέμμις, (Χέμβις Hecatæus ap. St. B.) insula erat ἐν λίμνῃ βαθέῃ καὶ πλατέῃ (τῇ Βουτικῇ λίμνῃ ap. Strab.) κειμένη παρὰ τὸ ἐν Βουτοῖ ἱερόν. Hinc Χεμμίτης νομός Herodoti 2, 156 (Alia Buto ap. eumdem 2, 75). Strabo 17, 1, 18 : ἐπὶ τὸ Σεβεννυτικὸν προϊόντι στόμα λίμναι εἰσὶν, ὧν ἡ ἑτέρα Βουτικὴ καλεῖται ἀπὸ Βούτου πόλεως ... Περὶ δὲ τὴν Βοῦτον καὶ Ἑρμούπολις ἐν νήσῳ (in Chemmi insula Herodoti? *île de Khebi?*). Ab hac Hermopoli, 16 m. p. a Buto occasum versus sita (T. Peut.), nomen habet Hermopolites nomus cujus Plinius meminit 5, 49, ubi : *Cynopoliten*, *Hermopoliten*, *Xoiten*, *Mendesium*. — Præterea Buti mentio ap. Hieroclem, in notit. episcop., ap. Ravenn. p. 355 et in Tab. Peuting., quæ ita habet :

Hermupoli	
Buto	XVI
Tm(uis)	XII (deb. XL, 50 sec. Ptol.) hod. *Tmai*
	V
[*Tanis*]	XVI (sic, i. e. XXI ; 22 Itin., 21 Ptol.)

Φθενέτου νομὸς καὶ μητρόπολις		
Βοῦτος	ξα' γ''	λ' ∠''δ''
Καβασίτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Κάβασα	ξα' ∠''	λ' γο''
Σαΐτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Σάϊς	ξα' ∠''	λ' ∠''
καὶ πρὸς τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ ἀπὸ δυσμῶν		
Ναύκρατις πόλις	ξα' δ''	λ' ∠''

Phthenetu nomus et metropolis		
Butus	61° 20	30° 45'
Cabasites nomus et metropolis		
Cabasa	61° 30'	30° 40'
Saites nomus et metropolis		
Sais	61° 30'	30° 30'
et ad Magnum fluvium occidentem versus		
Naucratis oppidum	61° 15'	30° 30'

Heracleo * (22 Itin.; 33 Ptol. falso)
Pelusio * (22 Itin.; 15 Ptol. falso)

Secundum Brugschium Buto sita erat ubi nunc est *Tantua* (ortum hoc nomen ex *Teneto*, cum articulo *Pteneto?*). In nomorum vero tabula hanc urbem collocat haud longe a lacu Butico (æg. *Pe-ta-nut;* hod. *lac Borullos*, quod nomen a Παράλῳ oppido adjacente derivandum esse videtur), a Sebennytico ostio c. 22 m. p., a *Tmai* itinere directo c. 38 m. p. distantem. In Ptolemæo situs Buti perperam definitur. Error vero explicationem habet facilem. Butus enim ab Hermupolis parvæ meridiano (61°) tertia gradus parte sive 16-17 m. p. distat; hæc vero distantia eadem est, quam Tabula Peutingeriana habet inter Butum et alteram Hermupolin, quæ ad Buticum lacum in insula erat (v. supra ad p. 705). Duas igitur urbes cognomines Ptolemæus confundit. Ab hac Buti positione pendere videtur falsa positio ostii Sebennytici. Distantiæ quæ inter oram maritimam et Butum et Cabasam et Sain intercedunt ap. Ptolemæum ad verum prope accedunt, at quoniam ipsa ora haud recte delineata est, fit ut urbes istæ justo magis austrum versus collocatæ sint. — Ceterum de hoc nomo hæc monuit De Rougé l. l. p. 61 : « Nom ancien *Am-pehu ;* chef-lieu *Semet*, appelé d'un autre nom *Pu-uati*, la demeure de la déesse *Uati*. L'égyptien *Pa-ouati* est l'origine de Buto, nom de la capitale du Phthenéotes, d'après Ptolémée. Le nom de Phthenéotes et le Pteneto des Coptes sont la transcription d'un autre nom de la même localité qui se rencontre aussi dans les inscriptions : *Peto en ouati, le pays de la déesse Uati* (de la déesse du nord). — L'identification du nome *Ampehu* avec Phthenéotes est due à M. Brougsch. V. son article sur un décret de Ptolémée fils de Lagus, *Zeitschrift f. æg. Sprache* etc. 1871, p. 13. ». — In Geogr. *des nomes de l'Ég.* Brugschius distinguit inter nomum Buticum et regionem sui juris Phtheneoten, hunc in modum :

XIX Nome AM PEHU, de l'enfant royal postérieur.
BUTICUS NOMUS.
Chef-lieu : *Am*, *Koum-el-âman ;* nom sacré : *P-uto, Buto, Butus.*
Divinité : *Uto*, *Buto*, Latona.

DISTRICT AUTONOME : *n-Adhu*, *Natho* (Ναθὼ Herodoti) appelé aussi *pa-to-n-Uto*, la terre de Buto (Latona), Πτενέτω, Pthenotes.
Chef-lieu : *Pe* ou *Pu*.
Divinité : Hor-Apollon.

3. Καβασίτης] Καβασίτη ΦΨ Arg., *Cabasite* ed. Ulm.; *Cabassites nomus et metropolis Sais*, omissis intermediis, ed. Vic. ‖ — 4. Κάβασα] Καβάσα X. ‖ — λ' γο''] λ' γ'' ed. pr., 30 1/3 edd. Rom. Ulm. Ægyptium nomen nomi et metropolis *Ka-hebs*, i. e. *du taureau enveloppé*, sec. Brugschium. Apud Plinium 5, 49 codices *Cabastites nomus*. In numis ΚΑΒΑΣΙΤ.. In Hierocle p. 724 oppidum Κάβασσα. « Theopemptus Καβάσων, pro quo ms. Καυάσσων, Ephesino concilio p. 531 et Chalcedonio p. 127 adscripsit. » WESSELING. Hodie *Kabas*. Cabasa inter Metelitem nomum et Phthneotem in Alexandriæ fere parallelo ponenda erant. ‖ — 5. Σαΐτης] Σαΐτη Arg. — 6. Σάϊς] sic ed. pr., Σαῒς Arg., Σαΐς cett. ‖ — λ' ∠''] sic PRVX ed. Rom.; λ' ∠'' δ'' BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; λ' ∠'' γ'' cett. ‖ — 8. Ναύκρατις] Ναῦκρα Φ Arg., *Naucria* ed. Ulm. — Sais urbs notissima, cujus rudera ad vicum *Sa-el-haggar* haud longe a ripa orientali fluvii qui nunc per Bolbitinum ostium exit. Strabo 17, 1, 21 : ἀπὸ Σχεδίας ἀναπλεύσαντι ἐπὶ Μέμφιν (v. p. 702, 7) ... ἐν ἀριστερᾷ ἐν τῷ Δέλτα ἐπὶ μὲν τῷ ποταμῷ Ναύκρατις, ἀπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ δίσχοινον διέχουσα ἡ Σάϊς. Idem 17, 1, 18 : Μιλήσιοι ... ἀναπλεύσαντες εἰς τὸν Σαϊτικὸν νομὸν, καταναυμαχήσαντες Ἰνάρων πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν οὐ πολὺ τῆς Σχεδίας [διεχούσης τετράσχοινον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας sec. 17, 1. 16] ὕπερθεν. Postrema hæc parum quadrant in ea quæ § 21 de Naucrati in Delta posita dixit. Ptolemæus Naucratin non ad orientalem, sed rectius ad occidentalem fluvii ripam collocat. Mannertus quidem, ut Ptolemæum cum Strabone conciliaret, verba ἀπὸ δυσμῶν interpretatur *a Sai occasum versus*, at tenor orationis postulat, ut verba πρὸς τῷ Μ. ποτ. ἀπὸ δυσμῶν eodem modo dicta sint quo mox p. 707 dicitur ἀπ' ἀνατολῶν πρ. τ. Μ. ποταμῷ. Quodsi Plinius 31, 111 dicit : *Nitrariæ Ægypti circa Naucratim*

Προσωπίτης νομὸς καὶ μητρόπολις ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ
Νικίου ξα' 𐅵 λ' γ''

Prosopites nomus et metropolis ad orientalem ripam Magni fluvii
Niciæ 61° 30' 30° 20'

---

et Memphim (l. *Momemphim*) *tantum solebant esse, circa Momemphim deteriores*, ex his quoque Naucratim extra Delta fuisse colligo. Urbem a Gynæcopoli s. Andropoli boream versus Ptolemæus posuit. Idem statuisse debet Aristagoras ap. Stephanum Byz. s. v. Γυναικόπολις, qui inter varias sententias de origine hujus nominis etiam hæc prodit : ἢ ὅτι τῶν Ναυκρατιτῶν ἀναπλεόντων κατὰ τὸν ποταμὸν καὶ κωλυομένων ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀποβαίνειν, οὗτοι (sc. οἱ Γυναικοπολῖται) οὐ διεκώλυσαν. Ταὐτὰ καὶ Ἀρτεμίδωρός φησι. Accuratiora elici possunt ex Tabula Peut., quæ ad occidentale τοῦ Δέλτα latus viam habet hancce :

[*Alexandria*]

Melcati	24 (l. XVIIII?)	
Naucrati	37	*Itin.*:
Niciu	43.	Niciu
Auleu	36 (l. 26)	Letus 29
Memphi	34 (l. 24)	Memphi 20.

In his *Melcati* corrupte scribi censeo pro *Melcarti*, locumque non diversum esse ab Heraclea seu Heracleo juxta Nili ostium Heracleoticum, quod nonnulli *Naucratiticum* vocabant (Plin. 5, 64.). [Similiter Heraclea Siciliæ in numis *Rus-Melcart* nuncupatur.] Utrumque nomen conjunctim ponitur in Geogr. Rav. p. 120 : *Alexandria*, *Eraclia Milcadim*. *Ermupolis*, *Arsinoe*, *Naucratis*. Ab Alexandria ad ostium Heracleoticum sunt fere 19 m. p. Quæ hinc Naucratim computantur 37 m. p. exæquant 35' sive 36 1/2 m. p., quibus in Ptolemæi tabula Naucratis distat ab ora maritima. Quærenda igitur urbs eo fere in loco ubi nunc est *Schoubrakeit* (31° lat.) ad fluvii ripam occidentalem, a Sais urbis ruinis 6 m. p. boream versus. Aliam de urbis situ magis australi et occidentali opinionem supra attuli ad p. 704. Brugschio Naucratis est hod. *Adfeh*, Kieperto hod. *Desuk* ad orientalem ripam fluvii qui Bolbitino ostio exit. Ceterum de Naucrati v. Herodot. 2, 97. 179, Callimachus epigr. 41, Athenæus Naucratita 3, p. 73 A, 7, p. 301 C, 11, p. 480 D, 13, p. 596 B, 15 p. 675 F, p. 676 A, Hierocles p. 724, Notit. episc. Scripserunt de hac urbe Apollonius Rhodius et Charon et Philistus Naucratitæ. V. Fr. Hist. 4, p. 313. 460. 477. — Superest ut moneatur a Plinio et in numis præter Saiten nomum etiam Naucratiten commemorari. Eandem hanc divisionem monumentis Æg. indicari, in quibus Saites nomus et meridionalis et septentrionalis distinguuntur, suspicatur Brugschius in *Geogr. d. alt. Æg.* p. 122. Aliter de his statuit in *Géogr. des nomes*, ubi hæc :

IVe nome : *Sapi-ris* (Sapi du sud)
Nomus Menelaites
Chef-lieu : *Zoqa*, Canopus près d'*Aboukir*
Ve nome : *Sapi mehit* (Sapi du nord)
Nomus Saites
Chef-lieu *Sai*, Sais (auj. *Sa-el-haggar*).

At quo pacto Canopus in australi, Sais vero in boreali parte *Sapi* regionis posita esse dicantur, haud perspicio. || — 1. Προσωπίτης] ἀπὸ ἀν. πρὸς τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ Προσωπίτης (...ίτις ed. pr.) νομὸς καὶ μητρόπολις X ed. pr. — Herodot. 2, 41 : ... ἐκ τῆς Προσωπίτιδος καλευμένης νήσου· ἡ δ' ἔστι μὲν ἐν τῷ Δέλτα, περίμετρον δ' αὐτῆς εἰσὶ σχοῖνοι ἐννέα (270 stad.)· ἐν δὲ ταύτῃ ὦν τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν καὶ ἄλλαι πόλιες συχναί, ἐκ τῆς δὲ αἱ βάριες παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὀστέα τῶν βοῶν· οὔνομα τῇ πόλι Ἀτάρβηχις (Cf. St. Byz. s. v.), ἐν δ' αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱερὸν ἅγιον ἵδρυται (Hoc oppidum ap. Strabon. 17, 1, 20 Ἀφροδίτης πόλις nomi Prosopitæ). Cf. id. 2, 165 : νῆσος ἡ Προσωπῖτις καλευμένη. Thucydides 1, 109 : Megabyzus Græcos ἐς Προσωπίτιδα τὴν νῆσον κατέκλησεν καὶ ἐπολιόρκει ἐν αὐτῇ ἐνιαυτὸν καὶ ἓξ μῆνας, μέχρι οὗ ξηράνας τὴν διώρυχα καὶ παρατρέψας ἄλλῃ τὸ ὕδωρ, τάς τε ναῦς ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ἐποίησε καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἤπειρον, καὶ διαβὰς εἷλε τὴν νῆσον πεζῇ. Schol. Thuc. l. l.: Προσωπῖτις ἐκαλεῖτο ἡ νῦν Νικίου. St. Byz.: Προσωπίς, πόλις Αἰγύπτου. — Προσωπῖτις, νῆσος Αἰγύπτου. Λέγεται καὶ Προσωπίς. Hesychius : Προσώπιόν τις (l. Προσωπῖτις) νῆσος ἐν Αἰγύπτῳ. Nomus Prosopitis commemoratur a Strabone et Plinio et in numis (V. De Rougé l. l. p. 50.). De Niciæ oppido cf. St. Byz. Νικίου κώμη Αἰγύπτου. Ἀρισταγόρας Αἰγυπτιακῶν δευτέρῳ. Idem s. v. Ἀργέου. Hierocles p. 724. Leo Sapiens in ordine patriarch.: Ναυκράτεια. Ἀνδρονικίους (l. Ἀνδρῶ. Νικίου). *Niciu* oppidum sec. Itin. p. 155 ab Andropoli 31 m. p. (8 m. sec. Ptol. tab.), a Memphi 49 m.; sec. Tab. Peut. 43 m. a Naucrati distat. Quærendum igitur in vicinia hodierni *Teraneh*, eamque positionem Ptolemæus quoque eo indicat quod oppido proximum collocat Terenuthiaci fluvii initium (61° 30'. 30° 20'). Niciu in via ab Alexandria Memphim sita, a Magno fluvio non ortum sed occasum versus, inter Magnum fluvium et fossam Nili, quæ hinc occasum versus est, stetisse putaveris. Cum hodierno *Menouf* a multis componitur parum probabiliter; Mannerto est h. *Nadir*, 70 stadiis a *Teraneh* boream

21. Μεταξὺ δὲ τοῦ Θερμουθιακοῦ καὶ τοῦ Ἀθριβιτικοῦ ποταμοῦ

Σεβεννύτης κάτω τόπων καὶ μητρόπολις αὐτοῦ

Παχναμουνίς	ξα' γο''	λα'

Ξοΐτης νομὸς καὶ μητρόπολις

Ξόϊς	ξα' γο''	λ'L'' δ''

21. Inter Therenuthiacum vero atque Athribiticum fluvium sunt

Sebennytes nomus inferiorum locorum et metropolis eius

Pachnamunis	61° 40'	31°

Xoites nomus et metropolis

Xois	61° 40'	30° 45'

---

versus in dextra fluvii ripa. || — 1. Θερμουθιακοῦ] sic X, Φαρμ. cett., *Pharmathiacum* ed. Vic.; νομοῦ add. ed. pr., ποταμοῦ S. Cf. not. p. 700, 17. || — 2. Ἀθριβ. ποτ.] ποταμοῦ om. S.; *Athribaticum* ed. Ulm. || — 3. Σεβεννύτης] Σεβεννύτις PRV ed. Vic., Σεβεννίτης Ξ, Σεβενίτης DMOΔ, Σεβεννυτέροις ΦΨ, *Sebenniteris* edd. Arg. Ulm., *Sebennytesis* ed. Rom. || — κάτω τόπων] τῆς κάτω τόπων e Palatino refert Bertius; καὶ ἄνω τόπων ed. pr. Exspectabas Σεβεννύτης νομὸς ὁ τῶν κάτω τόπων, et § 23 : Σ. ν. ὁ τ. ἄνω τόπων. In numis Hadriani legitur ΣΕΒΕ, ΣΕΒΕ Κ (i. e. κάτω), ΣΕΒΕ Α (i. e. ἄνω). V. de Rougé l. l. p. 57. Herodotus et Strabo et Plinius hanc nomi divisionem non commemorant. Inferiorem superiori contiguum fuisse consentaneum est ; quodsi aliter res habet in Ptolemæo, pendet error ex falsa positione ostii Sebennytici (v. not. pag. 706 *a*,), cui inferior nomus apponitur. In superiore nomo Sebennytus urbs et ipsa haud recte collocatur, quamquam ejus ab ora maritima distantia satis accurata est. || — 5. Παχναμουνίς] Παχνευμουνίς BCEZ Arg., Παχευμουνίς DMOΞΔ, *Pachneumurus* ed. Ulm. || — ξα' γο''] 60 2/3 Vic. || — λα'] λα' δ'' ed. pr. Athanasius in epist. ad Antiochenos Ammonium dicit episcopum fuisse Παχνεμουνέως καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας. In Hierocle p. 724 codex : Παχνεμόης, Διόσπολις, Σεβόνυτος. Leonis Sap. ordo patriarch. : Παχνεμονίς, Διόσπολις, Σεβένυτος. Nomen Ægyptium *Pi-khn-en Amon* sec. Brugschium, *Pa-khen-amon* sec. Rougeum p. 57, caput nomi *Samhut*. Situs oppidi quærendus est ad lacum *Burullos* dictum in Ἐλεαρχίᾳ regione (de qua cf. Wesseling. ad Hier. p. 725) circa ostium Sebennyticum. Vix recte in Brugschii Nomorum tabula juxta Phathmeticum Nili ostium et hod. *Damiat* (Ταμίαθιν Steph. Byz.) ponitur : « *Pachnamunis oder Diospolis.* » Diospolis illa, juxta Pachnamunim ab Hierocle et Leone et in Orac. Sibyll. (V. n ad p. 708, 5) commemorata, apud Strabonem 17, 1, 19 Mendeti vicina esse dicitur : πλησίον δὲ Μένδητος καὶ Διὸς πόλις καὶ αἱ περὶ αὐτὴν λίμναι καὶ Λεοντόπολις. Eam Hadriani tempore nomi caput fuisse numis probatur, in quibus legitur ΔΙΟΠ. Κ., i. e. Διοπολίτης κάτω, τῶν κάτω τόπων. *Inferioris* nomine urbs distinguitur etiam in Episcoporum indice, qui græce et coptice et arabice scriptus in bibliotheca Bodleiana asservatur, monente De Rougé l. l. p. 59 « Dans la liste du manuscrit d'Oxford on trouve auprès de Sebennytus le nom grec ΔΙΟΣ ΠΟΛΙΣ ΚΑΤΩ correspondant au copte ΠΟΥΝΕΜΟΥ. Nous retrouvons donc ici d'une façon certaine la Diospolis de la Basse-Égypte, et le manuscrit d'Oxford semble l'identifier avec la ville de Πίναμυς, citée par Étienne de Byzance et dont on ne connaissait pas la situation. Διόσπολις ἄνω était située dans la Haute-Égypte : c'est la Diospolis parva des Romains, aujourd'hui *Medinet-Hou*, comme le prouve la liste copte-arabe de la Bibliothèque Nationale, publiée par Champollion. » Idem vir doctus hunc Diospoliten nomum Delta regionis apud Herodotum Thebæi nomine indicari suspicatur. || — 6. Ξοΐτης] Ξοΐτου ΦΨ Arg., *Xoitis* ed. Vic., *Xoeti* ed. Ulm. || — 7. Ξόϊς] Ξοΐς ABDE, Ζόϊς F. De accentu v. Schol. Iliad. λ', 677, Herodian. in Cram. Anecd. 3, p. 235. Hunc versum et sequentem om. ΦΨ edd. Arg. Ulm. || — λ' L'' δ''] 30 1/2 1/12 ed. Vic. Xoiten nomum etiam Plinius et numi Hadriani habent ; Strabo Xoin urbem Sebennytico nomo adscribit 17, 1, 19 : ἐν δὲ τῇ μεσογείῳ τῇ ὑπὲρ τοῦ Σεβεννυτικοῦ καὶ Φατνιτικοῦ στόματος Ξόϊς ἐστὶ καὶ νῆσος καὶ πόλις ἐν τῷ Σεβεννυτικῷ νομῷ· Ἔστι δὲ καὶ Ἑρμοῦ πόλις καὶ Λύκου πόλις καὶ Μένδης. E Strabone sua habet Steph. Byz. s. v. Ξόϊς (Ξόης codd.). Cf. Plutarch. De Is. et Osir. 43 : ἡ δὲ περὶ Μένδητα καὶ Ξόϊν βραχυτάτη (τοῦ Νείλου ἀνάβασις) πήχεων ἕξ. Lucianus Rhetor. præc. 24 p. 577 ed. Did. : ὁρᾷς ἐμέ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγενόμην, ὑπὲρ Ξόϊν καὶ Θμοῦιν δεδουλευκότος. Oracul. Sibyll. V. p. 307 :

Θμοῦις καὶ Ξοῦις θλίβεται καὶ κόπτεται Βούλη
Ἡρακλέους τε Διός τε καὶ Ἑρμείαο [πόληες]

(in quibus pro Βούλη viri docti scribi voluerunt Βουτώ). — In titulo sepulcrali versibus exarato versum tertium et quartum hunc in modum exhibet Franzius in C. Inscr. 3, p. 927, n. 6284 :

ἔσπειράν με γονεῖς παρ' Αἰγύπτοιο δ' ἀρούραις
ἐν κώμῃ [Σ]εβά[μ]ενθε [πά]λαι ἧ[ς οὔ]νομ' [ἔην]
Ξόϊ

Φθεμφουθὶ νομὸς καὶ μητρόπολις
Ταούα ξα΄ γο΄΄ λ΄ γ΄΄ιβ΄΄

22. Μεταξὺ δὲ τοῦ Ἀθριβιτικοῦ καὶ τοῦ Βουσιριτικοῦ ποταμοῦ

Ὀνουφίτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Ὄνουφις ξβ΄ ιβ΄΄ λ΄ γο΄΄

Phthemphuthi nomus et metropolis
Tava 61° 40′ 30° 25′

22. Inter Athribiticum vero atque Busiriticum fluvium

Onuphites nomus et metropolis
Onuphis 62° 5′ 30° 40′

At Σεράμενθε nomen ficticium est. In lapide versus ita habere traditur :

ΕΝ ΚΩΜΗΙ. ΕΡΑΠΕΝΘΕΒΥΛΑΙΗ.. ΝΟΜΟΣΗΞΟΙΣ

Hæc ego resarciverim hunc in modum :

ἐν κώμῃ [Σ]έραπ, ἔνθα Βυλαίη, [ἧς] νομὸς ἡ Ξόις.

Βυλαίη eadem quæ in Oraculo vocatur Βούλη, nec diversa fortasse *Ptlemus*, quam juxta *Xoyn* (*Xoin* id. p. 355) nominat Geogr. Rav. p. 126, 6. Præterea cf. Hierocles p. 724. In Not. episc. commemorantur episcopi Ξόεως vel Ζώεως. Denique Ξοῖται βασιλεῖς dynastiæ XIV ap. Syncell. — Sec. Brugschium nomus ægyptiace *Ka-sit*, metropolis *Xesaun*, quam sitam esse censet ubi nunc *Sakha* inter Sain et Sebennytum, ab utraque c. 150 stadia distans, a parallelo harum urbium c. 80 stadia boream versus. ‖ — 1. Φθεμφουθί] Φθεμφούθ EZ ed. Vic., Φθεμφουθις F, Φθεγμφουθί DMOΔΞ, Φθεμφθούμ B, Φθεμβουθί ed. pr., *Phermuthi* cod. Bas., *Phthesinphith* ed. Rom.; Ταυανίτης νομός X. Versum om. A; ΦΘΕΜΘ et ΦΘΕΜΦΟΕΥ numi ; *Phthemphu* vel *Ptemphum nomum* Plin. 5, 49. Fortasse huc referenda sunt quæ leguntur apud Steph. Byz.: Πέμπτη, πόλις Αἰγύπτου. Ὁ πολίτης Πεμπτίτης καὶ νομὸς Πεμπτίτης. Quamquam Brugschius *Géogr. Æg.* p. 228 his subesse suspicatur nomen ægyptium *Pe-mza*, quod referendum sit ad Ὀξύρυγχον Græcorum. ‖ — 2. Ταούα] Ταῦα A. Steph. Byz.: Ταῦα, πόλις Αἰγύπτου. Ὁ πολίτης Ταυίτης, ὡς Ὧρος ἐν β΄ περὶ ἐθνικῶν. Hierocles p. 724 : Ταῦα. In Concilio Chalcedon. subscripsit Ἰσαὰκ Ταῦα, notante Wesselingio. In Itin. p. 152 *Taba* codex Escor., *Tafa* cett. — « Si in geographicis tuta satis esset fides historica Xenophontis Ephesii 4, p. 56, crederem urbem *Tava* sitam fuisse in via quæ ducebat Leontopolim. Vix enim dubito quin pro διελθόντες δὴ ταῦτα ἐπὶ Λεοντὼ ἔρχονται πόλιν, legi debeat scripseritque Xenophon δ. δ. Ταῦα. » JABLONSKY, probante Wesselingio ad Hierocl. p. 728, et Hemsterhusio in Miscell. observ. crit. 6, p. 295, qui etiam apud Diodorum 15, 93, 2, ubi : συνηναγκάσθη (Agesilaus) μετ' αὐτοῦ (cum Tacho) ποιήσασθαι τὴν ἀναχώρησιν εἴς τινα πόλιν εὐμεγέθη, legi voluit εἰς Ταῦα πόλιν. Quamquam nomen urbis prætereunt etiam Plutarchus Ages. p. 617 (εἰς πόλιν εὐερκῆ καὶ μέγαν ἔχουσαν περίβολον) et Polyænus 2, 1, 22 (εἰς χωρίον). — Itinerarium p. 152 ita habet :

Andro (ad hod. *Neguele*. V. p. 704, 1)		
Taba	12 (17 Ptol.)	
Cyno	30 (leg. 20)	(c. 43 Ptol.)
Thmuis (h. *Tmai*)	25	
Tanis (*San el hagar*)	22 (21 Pt.)	
Heracleo	22 (33 Pt.)	
Pelusio	22 (c. 16 Pt.)	

Ab hod. *Neguele* 12 m. p. distat hod. *Tulia*, paullo longius abest hod. *Tauta* aut *Tauta*, in quo nonnulli Tavam agnoscunt. Quod sequitur Cyno oppidum, cujus Ptolemæus non meminit, sed quod novimus e Plinio et Strabone (17, 1, 19 : ἡ Βούσιρις πόλις .. καὶ Κυνὸς πόλις) et Hierocle (Κυνώ. Βούσιρις), Busiritæ nomi fuerit. Certe haud longe a Busiri (h. *Abousir*) abfuisse colligimus e Meletii breviario p. 188, in quo Hermæon quidam ἐν Κυνῷ καὶ Βούσιρι antistes fuisse dicitur. Steterit in regione ubi nunc ad Nili bracchium sunt *Mit-Ghamer* et *Zifté*, a *Tmai* c. 25 m., a *Talia* c. 20 m. p. ‖ — 3. Ἀθριβητικοῦ ed. pr., *Athribaticum* ed. Ulm. ‖ — 4. Βουσιρικοῦ A manu 2. Vs. 3 et 4 om. ed. Vic. ‖ — 5. Ὀνουφίτης] Ὀνοφίτης R, Ὀνουφθίτης Ξ. ‖ — 6. Ὄνουφις] Ὀνουφίς BDEFMNΦΞ, Ὀνουφθίς Ξ, Ἄνουφις O, *Onuphus* ed. Vic. ‖ — ξβ΄ ιβ΄΄] ξβ΄ Ξ ‖ — λ΄ γο΄΄] 30 1/2 1/3 edd. Rom. Ulm. Nomus memoratur ab Herodoto et Plinio et in numis Hadriani. De oppido cf. Steph. Byz.: Ὄνουφις πόλις Αἰγύπτου οὐκ ἄγνωστος. Ὁ πολίτης Ὀνουφίτης. Ælianus N. An. 12, 11 : σέβουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ μέλανα ταῦρον καὶ καλοῦσι Ὄνουφιν αὐτόν· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ χώρου ἔνθα τρέφεται, Αἰγύπτιοι λεγέτωσαν ἡμῖν λόγοι· τραχὺ γάρ. Hierocles p. 725. Athanasius Op. 1, 2, p. 776. ed. Paris 1698 commemorat episcopum Ὀνούφεως τῆς λύχνων (an sic dicta urbs a λυχνοκαΐαις festis, qualia Sai celebrabantur sec. Herod. 2, 62?). Fortasse huc pertinere *Anp* metropolin nomi qui *Xab* vocatur, conjecit Brugsch. *G. Æg.* p. 269. De situ non liquet. Quodsi recte oppidum ponitur circa 140 stadia a Thmui austrum et occasum versus, Onuphis eo fere loco fuit ubi nunc est *Senafu*. ‖ — 710, 1. Ἀθριβίτης] In L legitur :

Ἀθριβίτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Ἄθριβις	ξβ′	λ′ 𐅵
Μενδήσιος νομὸς καὶ μητρόπολις		
Θμοῦις	ξβ′ γ″	λ′ 𐅵γ″
Σεβεννύτης ἄνω τόπων καὶ μητρόπολις		
Σεβέννυτος	ξβ′ γ″	λ′ γ″
Βουσιρίτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Βούσιρις	ξβ′ 𐅵	λ′ δ′

Athribites nomus et metropolis		
Athribis	62°	30° 30′
Mendesius nomus et metropolis		
Thmuis	62° 20′	30° 50′
Sebennytes superior et metropolis		
Sebennytus	62° 20′	30° 20′
Busirites nomus et metropolis		
Busiris	62° 30′	30° 15′

Ἀθριβὶς νομὸς καὶ μητρόπ. Ἀθριβίς ξβ′ λ′ 𐅵
Μενδήσιος νομὸς καὶ μητρ. Ἀθριβίς ξβ′ λ′ 𐅵
Μενδήσιος νομὸς καὶ μητρ. Θμουίς ξβ′ γ″ λ′ 𐅵 γ″

2. Ἄθριβις ξβ′] Ἀθριβίς, BDEFSZ Arg. || — ξβ′] 62 1/2 1/3 ed. Ulm. Nomus commemoratur ab Herodoto, Strabone, Plinio et in numis. De oppido (hod. *Atrib*) v. Strabo 17, 1, 20, Hierocles p. 728, Tab. Peut. (*Atribi*), G. Rav. (*Atrivi*), Steph. Byz.: Ἄθλιβις πόλις Αἰγύπτου· ὁ πολίτης Ἀθλιβίτης. Νικάνωρ δ' ὁ Ἑρμαίου ... διὰ τοῦ ρ φησὶν Ἄθριβις· οὕτω καὶ Στράβων (Eadem in Etym. M. p. 25, 47.). Idem: Ἀθάρραβις, πόλις Αἰγύπτου, ὡς Ἡρωδιανὸς ἐν δ′· « Ἀθαρραβίτης νομὸς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀθάρραβις πόλις. » Idem: Ψεναχώ, κώμη τοῦ Ἀθριβίτου νομοῦ, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἐν η′ Γεωγραφουμένων. Eupolemus in Alexandri Polyhistoris fr. 18 (Fr. Hist. 3, p. 226), ubi Salomo ad Uaphrem Ægypti regem scribit: ἐκ μὲν Σεβριθίτου (leg. Σεθροΐτου) νομοῦ μυρίους (σοι ἀπέσταλκα), ἐκ δὲ τοῦ Μενδησίου καὶ Σεβεννυτικοῦ δυσμυρίους, ἐκ δὲ τοῦ Βουσιρίτου καὶ Λεοντοπολίτου καὶ Βαθριθίτου (l. Ἀθριβίτου) ἀνὰ μυρίους. Ammianus 22, 16, 6: *Ægyptus ... Athribi et Oxyryncho et Thmui et Memphi maximis urbibus nitet.* Præterea Athribis mentio in Palladii Hist. Laus. c. 35 et inter sedes episcopales. || — 3. Μενδήσιος] Μενδίσιος S, *Mendesiæ* Arg. Ulm., *Mendisiæ* Vic., *Mendeusius* Rom. || — 4. Θμοῦις] Θμουίς BEFSZ. Vs. 4 et 5 om. ΦΨ Arg. Herodotus 2, 166 et Mendesium et Thmuitem nomum recenset. Uterque nomus postea in unum conflatus esse videtur. Aristides or. 47, vol. 3, p. 610: ἐν πεδίῳ κεχυμένος ὁ Μενδήσιος ἅπας νομὸς οἰκεῖται καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, ἣν ὀνομάζουσι Θμοῦιν. Josephus B. Jud. 4, 11, 5: Vespasianus ἀναπλεῖ διὰ τοῦ Νείλου κατὰ τὸν Μενδήσιον νομὸν μέχρι πόλεως Θμούεως. Ἐντεῦθεν δὲ ἀποβὰς ὁδεύει καὶ κατὰ πολίχνην τινὰ Τάνιν αὐλίζεται. Nomus Mendesius commemoratur etiam in numis (V. De Rougé l. l. p. 46). De Thmui urbe (h. *Tmai*) cf. Lucianus Rhet. pr. 24, Itin. p. 153 (v. not. p. 704 *a*), Steph. Byz. s. v. Θμοῦις et Ἑρμούπολις, Ammianus Marcellinus 22, 16. 6, Socrates Historia Ecclesiast. 4, 23. 69, Sozomenus 3, 14, Orac. Sibyll. 5, 307 (v. not. p. 708 *b*), Photius p. 65 ed. Bekk., Suidas s. v., Chœroboscus in Bekk. An. p. 1192 (ubi: Θμόϊς, Θμόεως), Eusebius H. E. 8, 9 (Θμοϊτῶν ἐκκλησία), Geog. Rav. p. 356, 1 (*Thamui*; in Tab. Peut. nomen truncatum), Hieronymus ad Jovian. 2, 6: *ex animalium vocabulis nuncupantur Leonto, Cyno, Lyco, Busiris, Thmuis, quod interpretantur hircum.* Idem in Esaiam 46: Θμοῦις *lingua Ægyptia ab hirco.* Epiphanius Hæres. 73, 26; Notit. Episc. — De Mendete urbe, cujus Ptolemæus non meminit, v. Herodot. 2, 42. 46, Pindar. fr. 179, Strabo 17, 1, 19, Diodor. 1, 84, Plutarch. Agesil. 38, de Isi et Osir. 43. 73, Josephus A. J. 10, 4, 1 (Μένδη), Xenophon Ephes. 4, 1, Steph. Byz. s. v. Μένδης et Ταριχέαι, Etym. M. p. 580, 3. Cf. Brugsch. *G. Æg.* p. 268, Lauth in *Ausland* 1872, p. 1042. || — 5. Σεβεννύτης] Σεβεννίτης ed. pr., || — 6. Σεβέννυτος] Σεβεννυτός PVXΔΞ, ed. pr., Σβέννυτος ed. Arg., *Sebennitus* ed. Ulm. || — ξβ′ γ″] ξβ′ 𐅵 ed. pr. || — λ′ γ″] λ′ δ″ F ed. pr. Hodie *Samanoud*, in medio fere Delta positum. Aliter situs ejus in Ptolemæi tabulis habet. V. not. ad p. 708. Sebennytæ nomo Xoin attribuit Strabo, ut supra monui. || — 8. Βούσιρις] sic FVS, Βουσιρίς codd. plurimi, Βουσιρής ed. pr., Βουσηρις X. In ed. Ulm. additur: *Ibi est ortus balsami.* Urbem (h. *Abousir*) ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα positum esse Herodotus 2, 59 dicit parum accurate. Cf. not. p. 708. Præter Herodotum et Strabonem et Plinium numosque de hoc nomo oppidoque vide Alexandrum Polyh. f. 18 (Fr. H. 3. p. 226), Hermippum fr. 50 (Fr. H. 3. p. 47): θάπτεται (Demetrius Phalereus) ἐν τῷ Βουσιρίτῃ νομῷ πλησίον Διοσπόλεως, Hieroclem p. 725, Not. orient. c. 25: *Cohors secunda Asturum Busiris*, Zonaram An. 12, 31, Cedrenum 1, p. 467 ed. Bonn. — « Busirin Zonaras a Diocletiano eversam et impudentissime Thebis Ægyptiis vicinam tradit [Thebas dixerit Diospolim, quam Busiritæ nomi esse Hermippus l. l. prodit]. Paria de Diocletiano Acta S. Procopii, tom. 1, c. 1 p. 557. Athanasius in vita Antonii c. 38 Βούσιριν τὴν τρίπολιν habet, quam nostram esse Acta Chalcedonensia, quibus Athanasius antistes Βουσίρεως τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον p. 188 subscribit, dubitare

Λεοντοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις			*Leontopolites* nomus et metropolis		
Λεόντων πόλις	ξβ' δ''	λ' 𐅵'ιβ''	Leontopolis	62° 15'	30° 35'
23. Μεταξὺ δὲ τοῦ Βουσιρικοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ Βουβαστικοῦ ποταμοῦ			23. Inter Busiricum autem fluvium atque Bubasticum fluvium		
Νεσὺτ νομὸς καὶ μητρόπολις			*Nesyt* nomus et metropolis		
Πανέφυσις	ξβ' γο''	λα' ιβ''	Panephysis	62° 40'	31° 5'

velant. » Wesseling ad Hierocl. p. 725. — Alia Busiris erat prope Memphim. V. not. p. 704, 4. ‖ — 1. Λεοντοπολίτης] ΦΨ, *Leontap.* edd. Arg. Ulm., *Leondap.* ed. Vic. ‖ — 2. Λεόντων] Λεοντῶν ΦΨ Arg., *Leonton* ed. Ulm., Λεοντώ BEZ, *Leonda* ed. Vic. ‖ — 2. λβ' δ'' λ' 𐅵'' ιβ''] Numeri in seriem epocharum non quadrant. Quare Grashofius vs. 1 et 2 aut deleri, aut ante vs. 5 p. 710 collocari, aut pro λ' 𐅵'' ιβ'' scribendum esse λ' ιβ' suspicatur. Nomum commemorant Strabo 17, 1, 20 : ὑπὲρ δὲ τὸ Μενδήσιον στόμα καὶ τὸ Τανιτικὸν λίμνη καὶ ὁ Μενδήσιός ἐστι νομὸς καὶ ὁ Λεοντοπολίτης καὶ πόλις Ἀφροδίτης (cf. Plin. 5, 64) καὶ ὁ Φαρβητίτης νομός (idem 17, 1, 19 : πλησίον δὲ τῆς Μένδητος καὶ Διόσπολις καὶ αἱ περὶ αὐτὴν λίμναι καὶ Λεοντόπολις· εἶτ' ἀπωτέρω ἡ Βούσιρις), Plinius 5, 49, Alexander Polyh. fr. 18 (Fr. H. 3, p. 226), numi Hadriani et Antonini, in quibus Horus juvenis gladium vel hastam tenens et leonis imago. De oppido v. Plinius 5; 64 : *Pharbæthos*, *Leontopolis*, *Athribis*. Xenophon Ephesius 4, 1, p. 56 (v. supra p. 709, 2), ubi Λεοντώ scribitur, sicut ap. Hieroclem p. 728 et Nilum Doxopatrium qui τὴν Λεοντὼ metropolim Augustamnicæ secundæ esse dicit. — « L'origine, si diversement interprétée, du nom de *Léontopolis*, nous a été révélée par le récit mythologique des combats d'Orus (V. Naville, Textes relatifs au Mythe d'Orus, pl. XVIII, 2). Horus, qui accompagne le dieu *Ra* dans sa campagne contre *Set* et ses adhérents, navigue vers l'Orient de la Basse-Égypte : « Voici, dit le texte, qu'il aperçut les ennemis : les uns étaient couchés sur la mer, et les autres sur les collines. Horus de *Hut* (Edfou) pris alors la forme d'un lion à tête humaine avec la triple couronne, sa main tenant le glaive. Il s'élança sur eux et en ramena cent quarante-deux : il les détruisit avec ses crocs, il arracha leurs langues et repandit leur sang sur les collines. Le dieu Thoth dit alors : On appellera *Khentabet* (navigation vers l'orient) cet endroit, et on nommera la ville *T'aru* (le lion a pris). Ce même souvenir se retrouve dans une inscription géographique (du sanctuaire d'Edfou) qui s'applique au même nome et où se rencontre la phrase suivante : « Le lion (t'âm), c'est Horus frappant ses ennemis. » Cet épisode de la mythologie égyptienne explique comment le lion a pu devenir un type de divinité en Égypte. C'est évidemment dans le souvenir de cette métamorphose d'Horus qu'il faut chercher l'origine du nom de Leontopolites. » De Rougé l. l. p. 47. Strabo 17, 1, 40 : λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται (τιμῶσι). Ælian. H. An. 12, 7 : λέοντας μὲν ἐν Αἰγύπτῳ σέβουσι καὶ ἐξ αὐτῶν κέκληται πόλις. De situ Leontopolis non liquet. Jomardus ei vindicat ruinas quæ a *Tmai* 12000 metra austrum versus haud longe ab *el-Menzaleh* vico in colle exstant. De alia Leontopoli vid. not. ad 713, 4. ‖ — 3. Βουσιρικοῦ] Βουσιριακοῦ ΦΨX Arg., Βουσιριτικοῦ ed. pr., Vic. ‖ — 4. Βουβαστικοῦ] sic LΦΨ ed. pr., edd. Rom. Ulm. Arg., Βουβαστιακοῦ EZ, ed. Vic., Βουβαστιάτου B et sec. m. E; γρ. Βουβαστία τοῦ in marg. Γ. ‖ — 5. Νεσούτ] ex conj.; Νεσόγ BEZ, *Nesus* ed. Vic., Νεουτίς, *Neutis*, ΦΨ edd. Rom. Ulm. Arg., Νεούτ cett. Ut ex Νεούτ et Νεσόγ eliciam Νεσύτ nomen, movent numi Hadriani, de quibus De Rougé l. l. p. 45 : « La monnaie de la collection Demetrio porte clairement pour légende NECYT avec le C lunaire; sur la pièce du musée de Copenhague on lit également NECYT. Ces deux exemplaires sont les seuls que nous connaissions; aussi je n'ose affirmer que les monnaies à la légende NECYT doivent être réellement attribuées au nome *Neout* de Ptolémée, et d'un autre côté, je ne vois pas à quel autre on pourrait les rapporter. » Fortasse huc pertinet *Nesi* nomen quod G. Rav. p. 122, 10 habet juxta Cynopolim, Delta regionis oppidum (ap. Strab. at Hierocl.), cujus Ptolemæus non meminit. Plurimi cum Νεούτ nomine comparari voluerunt Ναθώ Herodoti, apud quem (2, 165) inter Hermotybiorum nomos recensentur νῆσος ἡ Προσωπῖτις καλευμένη, Ναθὼ τὸ ἥμισυ(?). Brugschius in Nomorum tabula hodiernum *lac de Menzaleh* ægyptiis *na-athu*, Græcis Ναθώ et Νεούτ dictum esse statuit. Ego nescio an Herodotus scripserit Ναθὼ τὸ καὶ Νησού. Referendum huc esse videtur *Naithu* Augustamnicæ in Not. Dign. 1, p. 69, ubi : *Cohors prima sagittariorum Naithu.* ‖ — 6. Πανέφυσις] *Panephisis* ed Ulm.; Πανίθυσος corrupte ap. Hieroclem p. 727. « In Ephesino Concilio p. 478 Πανέφυσος ἐπαρχίας Αὐγουσταμνικῆς et p. 440 Πανέφεσος. Cassianus Collat. 11. c. 3 oppidum *Panephisin* appellat et satis miserabili fuisse conditione scribit. » Wesseling. Oppidum a Tani boream versus a Ptolemæo positum circa hod. *Menzaleh* fuerit. Aliunde

Τανίτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Τάνις ξβ' L'' δ'' λ' L'' γ''
Φαρβαιθίτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Φάρβαιθος ξβ' L'' δ'' λ' L''
24. Ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τοῦ Βουβαστικοῦ ποταμοῦ
Σεθροΐτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Ἡρακλέους μικρὰ πόλις ξγ' γ'' λα'
Ἀραβίας νομὸς καὶ μητρόπολις
Φάκουσα ξγ' ς'' λ' L'' γ''

Tanites nomus et metropolis
Tanis 62° 45' 30° 50'
Pharbæthites nomus et metropolis
Pharbæthus 62° 45' 30° 30'
24. Ad orientem denique a Bubastico fluvio
Sethroites nomus et metropolis
Herculis oppidum minus 63° 20' 31°
Arabiæ nomus et metropolis
Phacusa 63° 10' 30° 50'

---

de situ ejus non constat. || — 1. Τανίτης] Ante hunc versum codices, præter X et ed. pr. et ed. Colon. an. 1546, quasi titulum habent Αἰγύπτου, nisi quod A et in margine Γ χολωνία (χολώνεια) Αἰγύπτου, edd. Rom. et Lugd. *Ægypti situs*, ed. Ulm. *Ægypti mediterraneæ Tanus nomus*. Quæ quid sibi velint, nescio. Quum alia Tanis sit Thebaidis (Strabo 17, 1, 41), nostra hæc τῆς κάτω Αἰγύπτου vel τῆς κάτω χώρας nomine distingui potuit. || — 2. Τάνις] Τανίς BEZ. || — ξβ' L'' δ''] 62 1/4 ed. Vic. || — λ' L'' γ''] λβ' L'' γ'' ed. pr., λ' L'' L, 30 1/6 ed. Vic., 30 1/3 ed. Ulm., 30 1/3 1/12 ed. Rom. Frequens urbis mentio. Vid. Herodot., Strabo, Plinius, Josephus, Itin., Steph. Byz., Geogr. Rav. (*Thanis*), Hierocles (Πάννις corrupte), numi Trajani et Hadriani, veteris testamenti libri (*Zoan*). Nunc *San* ruinæ. || — 3. Φαρβαιθίτης] Φαρβαιείτης DLMOSΔΞΦΨ Arg., Φαρβαιΐτης ABEZ2, *Pharbæites* ed. Lugd., *Pharbeites* edd. Rom. Ulm. || — 4. Φάρβαιθος] *Pharbethus* edd. Rom. Ulm. || — ξβ' L'' δ''] 62 1/2 ed. Vic. || — λ' L''] λ' ς'' BELZ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λ' L'' γ'' DΞ, λγ' L'' X. Nomus Φαρβαιθίτης etiam ap. Herodotum 2, 166 et Steph. Byz., Φαρβητίτης ap. Strabon. 17, 1; ΦΑΡΒΑΙΤ(ίτης) in numis, *Pharbætites* ap. Plinium 5. 49. Oppidi ruinæ nunc *Horbeit*, c. 180 stadiis a Tani austrum et occasum versus. || — 5. Βουβαστικοῦ] sic PRVΦΨ ed. pr, *Bubastici* edd. Arg. Ulm., Βουβαστιάτου BE et sec. m. Z, Βουβαστιακοῦ cett. || — 7. Σεθροΐτης] sic CXΦΨ Arg., *Setroites* ed. Ulm., Σεθραίτης ed. pr., Σεθρωΐτης cett., Σεθροειτης in nummis, *Sethroites* ap. Plin. 5, 49. Strabo 17, 1, 24: ἔστι καὶ νομὸς Σεθρωΐτης (Σεθριοίτης v. l., Σεθριώτης Epit.) παρὰ τὴν ἑτέραν λίμνην· ἕνα δὲ τῶν ἐν τῷ Δέλτα διαριθμεῖται καὶ τοῦτον (Ἀρτεμίδωρος). Steph. Byz.: Σεθρόη (Σέθρον codd.; em. Salm.), πόλις Αἰγύπτου. Ὁ πολίτης Σεθροΐτης, Ἀλέξανδρος γ' Αἰγυπτιακῶν. Hierocles p. 727: Σεθραΐτης. « In Concilio Ephesino Theon modo, ut p. 472, antistes Σεθροΐτου, modo Ἡρακλέους τοῦ Σεθροΐτου, quemadmodum p. 531, dicitur. » WESSELING. || — 8. Ἡρακλέους μ. πόλ.] Ἡρακλέως μ. κ. 2, Ἡρ. πόλις μικρά SΩ, Σέθροϊς Arg., *Sethrois* ed. Ulm., *Setrois* ed. Vic. Scilicet eadem urbs et Sethroe et Herculis urbs dicta esse videtur. Cf. Itin. p. 152, 5: *Heracleus* a Tani et a Pelusio 22 m. p. distans. Item ap. Josephum B. Jud. 4, 5, 11 Ἡρακλέους πόλις inter Tanim et Pelusium media commemoratur. Steph. Byz.: Ἡρακλεούπολις (Ἡρακλεόπολις aut Ἡρακλέους πόλις? Meineke) β', πλησίον Πηλουσίου. Hodie *Tell el Serig*. || — λα'] λ' L'' γ'' ed. p. || — 9. Ἀραβίας] Ἀρραβίας LΦ, *Arabicæ* ed. Vic.; Ἀραβία in numis Trajani et Hadriani. Ægyptium nomi nomen *Sept-achm*, ut Brugschius *Geogr.* p. 270 scribit, vel *Supt-akhom*, ut De Rougé l. l. p. 39. Jam quum in aliis Hadriani numis legatur ΕΞΤΑΚΩΜ, De Rougé id ad ægyptium Arabiæ nomi nomen referendum esse suspicatur, addens tamen: « Il faudra peut-être admettre qu'à l'époque d'Adrien il y avait deux nomes distincts, celui d'*Arabia* et celui d'*Heptacom*, formés par une division de l'ancien nome de *Supt-akhom*. » Verum quum in ceteris numis nomina Ægyptia non occurrant, nescio an ΕΠΤΑΚΩΜ sit potius Ἑπτακωμία sive Ἑπτακωμητῶν (cf. Ἑξακωμία in Arabia provincia Palæstinæ conterminа ap. Hierocl., p. 722; et Ἑπτακωμῆται Ponti ap. Strabon. 12, p. 548 Cas. et Steph. Byz.), quo nomine septem vici in unum contribuebant, siculi septem nomorum complexus Ἑπτανομία dicebatur. — Præterea in numis occurrit πηλου(σιωτης), adeo ut Pelusium quoque Hadriani tempore nomi caput fuisse videatur. || — 10. Φάκουσα] Φακοῦσα LMOPSVΔΞΩ ed. pr., Φακούσα N.; Φάσκουσα CR; Φακοῦσσα dedit Wilberg. Steph. Byz.: Φάκουσα, κώμη μεταξὺ Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Στράβων ιζ'. Ἑκαταῖος δὲ Φακοέσσας καὶ Φακοέσσαις φησί. Strabo 17, 1, 26: ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς διώρυγος τῆς ἐκδιδούσης εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἀπὸ κώμης ἄρχεται Φακκούσσης (sic codd., Φακούσσης Epit.), ᾗ συνεχής ἐστι καὶ ἡ Φίλωνος κώμη. In Tab. Peut.: *Phacusi*, 36 (deb. 46) m. p. a Pelusio. In Rav. p. 130: *Phaguse*. Hodie *Fakus* in Tanis fere meridiano, 22 fere m. p. ab ea austrum versus. In Ptolemæi tabula Phacusa et Bubastus collo-

Βουβαστίτης νομὸς καὶ μητρόπολις

Βούβαστος	ξγ' ιβ''	λ' γο''

Ἡλιοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις

Ὀνίου	ξβ' L''	λ' ς''

καὶ ἐν μεθορίοις Ἀραβίας καὶ Ἀφροδιτοπόλεως

Βαβυλών	ξβ' δ''	λ'
Ἡλίου πόλις	ξβ' L''	κθ' L''γ''
Ἡρώων πόλις	ξγ' ς''	λ'

δι' ἧς καὶ Βαβυλῶνος πόλεως Τραϊανὸς ποταμὸς ῥεῖ.

25. Τὰ δὲ μεσημβρινώτερα τοῦ μεγάλου Δέλτα καὶ τῆς Κάτω χώρας καλεῖται Ἑπτὰ

Bubastites nomus et metropolis

Bubastus	63° 5'	30° 40'

Heliopolites nomus et metropolis

On	62° 30'	30° 10'

atque in confinio Arabiæ et Aphroditopolis

Babylon	62° 15'	30°
Heliopolis	62° 30'	29° 50'
Heroum oppidum	63° 10'	30°

per quod et Babylonem urbem Traianus amnis fluit.

25. Quæ meridiem versus sunt a magno Delta et regione Inferiore Septem Nomi

cantur perperam. ‖ — 1. Βουβαστίτης] Βουβασίτης A. ‖ — 2. Βούβαστος] Βούβατος Arg., Βουβαστός ב, Βούβαστις X, ut ap. Herodot. 2, 59. 137. 158. 166. ‖ — λ' γο''] λ' γ'' ed. pr. — Herodotus 2, 158, de fossa Nechonis : ἦκται δὲ ἀπὸ τοῦ Νείλου τὸ ὕδωρ ἐς αὐτὴν (τὴν διώρυγα)· ἦκται δὲ κατύπερθε ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος παρὰ Πάτουμον τὴν Ἀραβίην πόλιν. Idem 2, 166 : Μυεκφορίτης. Οὗτος ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει, ἀντίον Βουβάστιος πόλιος. Cf. de Bubasto præter Herodotum Polybius 15, 27. 5, 62. 16, 49, Strabo 17, 1, 27, Ælianus N. An. 12, 29, Steph. Byz. s. v., Tabula Peut. (*Subasto*), Hierocles p. 728. Hodie *Tell Basta.* ‖ — 3. Ἡλιοπολίτης] Ἡλιουπ. DPRSVΞΩ. ‖ — 4. Ὀνίου] Ἡλίου ed. pr., Ἡλίου· γράφεται Ὀνίου BEZ. Urbs olim clarissima, sed Strabonis ætate πανέρημος πόλις (Strab. 17, 1, 24). Ægyptiace *An* seu *Ani*, hebraice *On*, græce Ἡλιόπολις vocabatur. Ruinæ ejus ad vicum *Matarieh* exstantes a Babylone boream ortumque versus sitæ sunt ea in regione ubi Ὀνίου urbem habet Ptolemæus, qui si eodem a Babylone spatio austrum ortumque versus Heliopolim collocat, ex duobus ejusdem urbis nominibus duas urbes fecit perperam. Fieri potest ut in his interpolatoris manus agnoscenda sit, quamquam illud confusionis genus passim in Ptolemæo obvium est. Confidentius dixeris Ὀνίου nomen illatum esse ex Josepho, secundum quem Onias Judæorum pontifex templum (quod Vespasiani tempore clausum est) ædificaverat in loco ubi fuerat τὸ ἐν Λεοντοπόλει τοῦ Ἡλιοπολίτου ἱερὸν τῆς ἀγρίας Βουβάστεως (Ant. Jud. 13, 3, 1. Cf. 12, 6, 7. 13, 10, 4), 180 stadiis a Memphi distans (B. Jud. 7, 10, 3), in regione quæ hinc ἡ Ὀνίου χώρα vocabatur (B. J. 1, 9, 4. 7, 10, 2. Ant. Jud. 14. 8, 1). Ibi quum On urbem fuisse constet, nominum similitudine seductus Josephus hunc templo situm vindicasse videtur. Quodsi ibidem Leontopolim fuisse auctor dicit, explicare hoc licet ex Æliano (N. An. 12, 7), quo teste οἱ τὴν μεγάλην οἰκοῦντες Ἡλιόπολιν ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ προπυλαίοις τούσδε τρέφουσι τοὺς λέοντας. Ubinam revera steterit Oniæ templum, haud liquet. An in vico Judæorum (*Tel Jehudi,*)? an in Leontopoli de qua supra vidimus? Adde quod aliam Leontopolim in Migdol oppidi regione alicubi fuisse ex monumentis colligi posse censet Brugschius *Geogr.* p. 262. Denique fabula narrat Alexandriam olim Leontopolim dictam esse διὰ τὸ τῆς Ὀλυμπιάδος γαστέρα ἐσφραγίσθαι λέοντος εἰκόνι (Steph. Byz. v. Ἀλεξάνδρεια, coll. Plutarcho Alex. 2, et Pseudocallisthene 1, 8). ‖ — 5. μεθορίοις] μεθορίῳ ed. pr. ‖ — Ἀρραβίας LΦ. — Ἀφροδιτοπόλεως] Ἀφροδιτουπόλεως ADNOΔב, Ἀφροσιτοπόλ. ΦΨ edd. Arg. Ulm., *Aphrostopolis* ed. Vic.; Ἀφροδιτοπολίτου νομοῦ conj. Grashof. Cf. § 28. ‖ — 6. Βαβυλών] Βαβουλίς ΦΨ Arg., Βαβυλὼν νέα A; *Babulis Babilonia nova* ed. Ulm. ‖ — 7. Ἡλίου πόλις] sic Wilberg., codices Ἡλιούπολις, nisi quod Ἡλιόπολις ΦΨ Arg. ‖ — κθ' L'' γ''] κθ' L'' ΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Heliopolis a proxima ora maritima distat 1° 20' (800 stadia). Quorum loco Herodotus (2, 6) 1500 stadia computans hoc quoque loco schœnos stadiorum 30 cum schœnis stadiorum 60 confundit. In Ptolemæo Heliopolis perperam ponitur in Memphidis parallelo. Recte quidem gradus 1° 20' inter urbem et oram intercedere statuit, at gradus Ptolemæi justo minor et ora falso delineata est. ‖ — 8. ξγ' ς''] ξγ' L'' ADFLSΔΞΩב ed. pr., ξβ' L'' Φ¹. ‖ — λ'] κθ' L'' γ'' ADLΔΞב ed. pr., λθ' L'' γ'' FNSΩ. Epocha 63° 30' 29° 50' est τοῦ μυχοῦ τοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν. Vid. p. 683, 7 ibique not. Ex falsa Heroonpolis positione pendet delineatio fossæ Trajani. ‖ — 9. καὶ] om. ABDEZ. ‖ — πόλεως] om. PV. ‖ — Τραϊανός] Πλαίανος Φ; om. CR. ‖ — 12. Ἑπτὰ νομοί] h. l. de conj. Wilberg. Cf. infra § 31. Ἑπτάνομοι h. l. codices plurimi, Ἑπτανομία PRVWX, Ἑπτανομίς ed. pr. Regio hoc nomine neque in vett. monumentis Æg. neque ab Agatharchide et Strabone et Plinio commemoratur. Strabo 17, 1, 3

Νομοί· καί ἐστι πρῶτος νομὸς **Μεμφίτης** καὶ μητρόπολις ἀπὸ δύσεως τοῦ ποταμοῦ

Μέμφις ξα' ∠γ'' κθ' ∠γ''

καὶ ὁμοίως ἀπὸ δύσεως τοῦ ποταμοῦ μεσόγειος πόλις

Ἀκανθῶν ξα' γο'' κθ' γο''

26. Εἶτα καθ' ὃ μέρος σχίζεται ὁ ποταμὸς ποιῶν νῆσον τὸν **Ἡρακλεοπολίτην** νομόν ξβ' κθ' ∠δ''

καὶ ἐν τῇ νήσῳ

Νείλου πόλις μεσόγειος ξβ' κθ' ∠

dicuntur, atque primus est *Memphites* nomus et metropolis ad occidentalem fluminis ripam

Memphis 61° 50' 29° 50'

atque item ad occasum a fluvio in media terra oppidum

Acanthôn 61° 40' 29° 40'

26. Deinde qua parte scinditur fluvius insulam efficiens *Heracleopoliten* nomum 62° 29° 45'

et in ea insula

Nilopolis in media terra 62° 29° 30'

---

eam una cum nomis juxta τοῦ Delta latera sitis τῆς μεταξὺ χώρας nomine comprehendit. Prima ejus mentio in Dionysii Periegesi 251 : ὅσοι θ' ἑπτάπολιν μεσάτην ἤπειρον ἔχουσιν. Ad quæ Eustathius (G. min. 2, p. 261) : ἡ κατ' Αἴγυπτον Ἑπτάπολις καὶ Ἀρκαδία, ὡς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου, ὕστερον ἐκλήθη, πρὸ δὲ τούτου καὶ Ἑπτάνομος ἡ Ἑπτανομία ὠνομάσθη. (Quæ deinceps leguntur inepta sunt.) Trajani tempore in titulo ap. Orelli p. 516 nominatur *Procurator epistrategiæ septem nomorum et Arsinoitæ*. Arsinoites nomus, omnium novissimus, a Ptolemaeo ipsi Heptanomiæ adscribitur. Celerum duos Arsinoitas nomos fuisse Plinius dicit. Antinoi urbs, quam quasi octavi nomi caput Ptolemæus recenset, urbs Græca suique juris erat. Arcadia provincia non prorsus eadem quæ Heptanomia, siquidem, Hierocle teste, boream versus Letopolim comprehendit, Hermopolis vero et Antinoi urbs non sunt Arcadiæ, sed Thebaidis. Photius ex Agatharchide (G. m. 1, p. 122) de hujus regionis nomis ita habet : Ὅτι ἀπὸ τοῦ Μεμφιτῶν ἄστεος εἰς τὴν Θηβαΐδα πέντε εἰσὶ μεταξὺ νομοὶ ἐθνῶν ἔχοντες πολυάνθρωπον τάξιν, πρῶτος μὲν ὁ Ἡρακλεοπολίτης, δεύτερος ὁ Λυκοπολίτης (leg. vid. Κυνοπολίτης), τρίτος ὁ Ὀξυρυγχίτης, τέταρτος ὁ Ἑρμουπολίτης, πέμπτος ὃν οἱ μὲν Φυλακὴν, οἱ δὲ Σχεδίαν καλοῦσι· ἐν ταύτῃ τῶν ἄνωθεν καταγομένων εἰσπράττονται καὶ τιθέασι τὸ τέλος. Τοὺς δὲ εἰρημένους ὑπερβάλλοντι ἀρχὴ τῆς Θηβαΐδος ἡ Λύκων πόλις, εἶτα Ἀφροδίτης ἄλλη etc. In his non nominantur Arsinoites nomus et Aphroditopolites, quorum posterior fortasse excerptoris culpa omissus est; nam mox in Thebaide nominatur Ἀφροδιτόπολις ἄλλη. Porro Hermupolis et Phylace, quæ sec. Ptolemæum ejusdem nomi sunt, ab Agatharchide inter duos nomos distribuuntur. || — 1. πρῶτος νομὸς ... ποταμοῦ] πρ. νομὸς ἀπὸ δύσεως τοῦ ποταμοῦ Μ. καὶ μητρ. αὐτοῦ ed. pr. || — 2. δύσεως] δυσμῶν X. || — 3. Μέμφις] Μεμφίς ΦΨ Arg. — ξδ' ∠γ'' κθ' ∠δ'' ed. pr. De urbis historia et ruinis late sparsis fusius exponit Cless in *Paulys' Realencyclop.* 4, p. 1766-1776. *Memphites* nomus ap. Plin. 5, 50; νομὸς Μενφίτης in numo Trajani, Μενφείτης in numo Antonini. V. De Rougé l. l. p. 35. || — 4. καὶ ὁμοίως] ὅμοιος, misso καὶ, ΦΨ; ὁμοίως ante v. μεσόγειος in S. || || — 6. Ἀκανθῶν] Ἀκανθών A[2]BEFSZ, Ἀκαθών A[1], *Acathorum* ed. Lugd., Κανθῶν ed. pr., *Achanton* ed. Ulm., *Acanthan* ed. Rom. || — κθ' γο''] κθ' γ'' ed. pr. Strabo 17, 1, 35 : Μετὰ δὲ Μέμφιν Ἄκανθος πόλις ὁμοίως ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ τὸ τοῦ Ὀσίριδος ἱερὸν καὶ τὸ τῆς ἀκάνθης ἄλσος τῆς Θηβαϊκῆς, ἐξ ἧς τὸ κόμμι. Diodor. 1, 97, 2 : ἐν Ἀκανθῶν πόλει κατὰ τὴν Λιβύην πέραν τοῦ Νείλου ἀπὸ σταδίων ρκ' (consentiente Ptolemæo) τῆς Μέμφεως. Steph. Byz.: Ἄκανθος Μέμφιδος ἀπέχουσα σταδίους τλ' (debebat ρλ') καὶ β'. Athenæus 15, p. 679 F ex Ægyptiacis Hellanici (fr. 150) : πόλις ἐπιποταμίη Τίνδιον ὄνομα (cf. St. Byz. v. Τίνδιον)· αὕτη θεῶν ὁμήγυρις καὶ ἱερὸν μέγα καὶ ἁγνὸν ἐν μέσῃ τῇ πόλει λίθινον καὶ θύρετρα λίθινα. Ἔσω τοῦ ἱεροῦ ἄκανθαι πεφύκασι λευκαὶ καὶ μέλαιναι. Hoc oppidum fortasse idem quod Ἀκανθῶν; certe in eadem regione fuisse colligo ex Raven. p. 127, ubi : *Aphrodite. Chemen* (*Peme* Itin. p. 156; 20 m. p. a Memphi). *Tindo. Sartonahido. Collitois. Memphetum.* || — 8. τὸν] τὴν ΦΨ; || — Ἡρακλεοπολίτην] ... εωπολίτην CDFP. Ἡρακλεοπότην S, Ἡρακλεότην L, Ἡρακλεώτην ed. pr.; Ἡρακλεοπολίτης in numis (V. de Rougé p. 27) et ap. Agatharchidem l. l. et Plinium 5, 50 : *Heracleopolites est in insula Nili longa L m. p.* (62 m. p. in tab. Ptolemæi.), *in qua et oppidum Herculis appellatur.* — Strabo 17, 1, 4 : νῆσος ἀξιολογωτάτη ἡ τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν περιέχουσα. Idem 17, 1, 35 : εἶθ' ὁ Ἡρακλεώτης νομὸς ἐν νήσῳ μεγάλῃ, καθ' ἣν ἡ διῶρυξ ἐστιν ἐν τῇ δεξιᾷ εἰς τὴν Λιβύην ἐπὶ τὸν Ἀρσινοΐτην νομόν. Id. 17, 1, 39 : Μετὰ τὸν Ἀρσινοΐτην καὶ (leg. κατὰ) τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν Ἡρακλέους πόλις. || — 11. μεσόγειος] In X additur Νείλου ποταμοῦ. In SΩ et ed. pr. legitur : ἐν τῇ νήσῳ πόλις μεσόγειος Νείλου πόλις. In L : καὶ ἐν τῇ Νείλου νήσῳ πόλις μεσόγειος. || — κθ' ∠] κθ' ed.

καὶ μητρόπολις πρὸς τῷ δυτικῷ τμήματι τοῦ ποταμοῦ

Ἡρακλέους πόλις μεγάλη ξα' Ļγ'' κθ' ς''

27. Ἀπὸ δυσμῶν δὲ τῆς νήσου

Ἀρσινοΐτης νομὸς καὶ μητρόπολις μεσόγειος

Ἀρσινόη ξα' γο'' κθ' Ļ''

καὶ ὅρμος Πτολεμαΐς ξα' γο'' κθ' γ''

28. Ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τῆς νήσου

et metropolis ad occidentale fluminis segmentum

Herculis oppidum maius 61° 50' 29° 10'

27. Ad occasum vero ab ea insula

Arsinoites nomus et metropolis in media terra

Arsinoe 61° 40' 29° 30'

et navium statio Ptolemais 61° 40' 29° 20'

28. Ad orientem vero ab ea insula

---

pr., 28 1/2 ed. Vic. Νειλουπόλεως episcopus in concilio Ephesino p. 531. In Hierocle p. 730 inter Arcadiæ oppida nominatur Νικόπολις corrupte pro Νειλόπολις. Cf. Steph. Byz.: Νεῖλος πόλις Αἰγύπτου. Ἑκαταῖος περιηγήσει αὐτῆς. Καὶ ἱερὸν Νείλου τοῦ ποταμοῦ. Τὸ ἐθνικὸν τῆς πόλεως Νειλοπολίτης. Urbs ab Heracleopoli 15' boream ortumque versus collocata in eadem regione quærenda ubi sec. Itiner. p. 156, 4 erat *Iseum*, a Memphi 40 m., ab Oxyryncho 64 m. p. distans. ‖ — 1. πρὸς] ἐν X. ‖ — δυτικῷ] sic ΦΨ Arg., δυτικωτέρῳ codd. plurimi, δυτικῷ μέρει R, δυτικῷ μέρος ACDLPV; πρὸς τῷ τοῦ δυτικοῦ μέρους τμήματι W. ‖ — 3. Ἡρακλέους]..έος L. Præter laudatos v. Ælianus N. An. 10, 47, Steph. Byz.: Ἡρακλεούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἐξ ἧς Θεοφάνης ὁ φυσικός· β' πλησίον Πηλουσίου· γ' κατὰ τὸ Κανωπικὸν στόμα. Hierocles p. 729 : Ἡρακλέους. Concil. Ephes. p. 531 : ἡ ἄνω Ἡράκλεια et p. 474 Ἡρακλεωτῶν πόλις τῆς Ἀρκαδίας. Sozomenus H. Eccl. 1, 13 : ἐγένετο δὲ οὗτος (Antonius monachus) Αἰγύπτιος τῷ γένει, τῶν εὐπατριδῶν ἀπὸ Κωμᾶ, κώμη δὲ αὕτη ὁμοῦ Ἡρακλείᾳ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκαδίας. In Tab. Peut. *Heracleo* 6 m. a Ptolemaide (*Illahun*), 25 m. p. a Fenchi (h. *Fechn.*). Ægyptiace *Hinensu* seu *Khenensu*, « le Hinnisi des inscriptions assyriennes, le *Chanas* de la Bible, le *Anes* des Coptes; auj. *Ahnas.* » DE ROUGÉ l. l. p. 29 Cf. Brugsch. *Geogr.* p. 233. ‖ — 4. ἀπὸ δυσμῶν δὲ] ἀπὸ δὲ δυσμῶν ed. pr. ‖ — 5. Ἀρσινοΐτης] Ἀρσεν. ed. pr., Ἀρσινοήτις N. ‖ — 7. Ἀρσινόη] Ἀρσινοΐτης X. ‖ — κθ' Ļ''] κθ' Ļ γ'' BEZ. Arsinoites nomus omnium ἀξιολογώτατος sec. Strabon. 17, 1, 35 (cf. 17, 1, 4. 38. 39), νεώτατος sec. Pausan. 5, 4, 6, commemoratur in numis et in titulo supra p. 714 *a* laudato. Duos nomos Arsinoitas novit Plinius 5, 50 : *Arsinoitæ duo sunt. Hi et Memphites usque ad summum Delta perveniunt.* — Duos item nomos distinxit Brugschius in *Geogr. Æg.* p. 231 :

XX. Nomos *Neh-chent* sive Arsinoites anterior.

XXI. Nomos *Neh-pehu* sive Arsinoites posterior.

Aliter vero statuit in *Geogr. des Nomes*, ubi hæc :

XX. Nome *Am-hont* « celui du dattier antérieur. » Nomus Heracleopolites. Chef-lieu *Hinensu*, *Anes* copt.; auj. *Ahnas*; nom sacré : *Pi-hirmesin* « la ville du vigoureux », Heracleopolis magna.

XXI. Nome *Am-pehu* « celui du dattier postérieur. » Nomus Heracleopolites du nord. Chef-lieu *Pi-menahun*, auj. *Feschn* ou *Bousch* (*Poumin* copt.).

District autonome *To-mi* « le pays du lac (Mœris) », auj. *el Fayoum*, *Piom* copt. ou *Sebek* « celui du crocodile. » Nomus Arsinoites. Chef-lieu *Pi-Sebek*, « la ville du crocodile, Crocodilopolis (Arsinoe).

De Rougé l. l. p. 31 de Arsinoite nomo ita habet : « Cette province n'eut une administration indépendante que vers les derniers temps : les souvenirs des auteurs anciens sont formels à cet égard. Ainsi Pausanias (5, 21, 6), parlant de deux lutteurs égyptiens à Olympie, fait la remarque qu'ils étaient du nome le plus récent : νομοῦ δὲ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ, νεωτάτου τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καλουμένου δὲ Ἀρσινοΐτου. Aussi ne faut-il pas s'étonner de ne pas retrouver, dans les listes égyptiennes, de nome qui lui réponde exactement; il n'était sans doute qu'une dépendance du XXI nome, sur le territoire duquel prenait naissance son ouverture dans la vallée du Nil. » — Arsinoe urbs, teste Strabone 17, 1, 38, olim dicebatur Κροκοδείλων πόλις, quo nomine commemoratur ap. Herodotum 2, 148, Diodorum 1, 39, 3, Steph. Byz. f. v., Géogr. Rav. p. 124, 3. Item apud Plinium 5, 61 *Crocodilon* pro *Crialon* s. *Crialoln* corrigendum esse probabiliter censet Harduinus. Ipsum etiam nomum a nonnullis *Crocodilopoliten* dici monet Plinius 5, 50. Ab Hierocle urbs vocatur Ἀρσινοΐτης, sicut episcopus Ἀρσινοΐτου nominatur ap. Athanasium in epist. ad Antiochenos p. 770. Nunc *Medinet el Fayoum.* ‖ — 8. καὶ ὅρμος Πτολεμαΐς] Versum om. ABDEZ, in margine habet W. ‖ — ξα' γο''] 61 1/2 ed. Rom. ‖ — κθ' γ''] κθ' Ļ γ'' XΦ, edd. Vic. Rom. Arg., κθ' Ļ ed. pr. Cf. Rav. p. 123, 6 : *Oxirincos. Dios. Ptolemagis. Nasciri.* Tab. Peut.: *Ptolemaidonar Sinoitu* (i. e. Πτολεμαΐδος Ἀρσινοΐτου), ab Heracleopoli 6 m. p. distans. Sita ubi nunc *Illahun* ad canalium confluentes. In Hierocle p. 728 juxta Ἀρσινοΐτην nomi-

Ἀφροδιτοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις ὁμώνυμος
Ἀφροδίτης πόλις ξβ' δ'' κθ' γο''
εἶτα ὁμοίως ἀπ' ἀνατολῶν τῆς νήσου
Ἀγκυρῶν πόλις ξβ' γ'' κθ' γ''
καὶ συνίασι μὲν οἱ τὴν νῆσον ποιοῦντες ποταμοὶ κατὰ θέσιν ξβ' κη' L''δ''

29. Συνάπτει δὲ ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ νομὸς Ὀξυρυγχίτης καὶ μητρόπολις μεσόγειος Ὀξύρυγχος ξα' γο'' κη' L''γ''
εἶτα ὁμοίως νομὸς Κυνοπολίτης καὶ μητρόπολις ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ
Κῶ ξα' L''γ'' κη' γο''
ἣ ἀντίκειται ἐν τῇ νήσῳ
Κυνῶν πόλις ξβ' ς'' κη' γο''

Aphroditopolites nomus et metropolis eiusdem nominis
Aphroditopolis 62° 15' 29° 40'
deinde item ad ortum ab insula
Ancorarum oppidum 62° 20' 29° 20'
et coeunt qui insulam efficiunt fluvii in positione 62° 28° 45'

29. Proximus ad occasum a fluvio est nomus *Oxyrynchites* et metropolis in media terra
Oxyrynchus 61° 40' 28° 50'
deinde item nomus *Cynopolites* et metropolis in occidentali fluvii ripa
Co 61° 50' 28° 40'
cui opposita est in insula
Canum urbs 62° 10' 28° 40'

---

natur Θεοδοσιόπολις. « Habent ejus episcopum Acta concilii Chalcedon., cumque is pro Arsinoita antistite subscribat, urbs Arsinoæ vicina fuisse videtur; forte *statio Ptolemais* apud Ptolemæum id nominis a Theodosio est sortita. » WESSELING. || — 9. ἀπ' ἀν. δὲ] ἀπὸ δὲ ἀν. SΩ ed. pr. || — 1. Ἀφροδιτοπολίτης] Ἀφροδιτοπολίτου A, Ἀφροδιτουπολ. DLMNOPVΔΞ, Ἀφροσιτοπολ. ΦΨ edd. Arg. Ulm., *Aphrosicopolitæ* ed. Vic. || — 3. Ἀφροδίτης πόλ.] Ἀφροσιτόπολις edd. Arg. Ulm., *Aphrosicopolis* ed. Vic.; μητρόπολις Ἀφροδίτης ὁμώνυμος πόλις L. Nomus hic commemoratur a Strabone 17, 1, 35. Alius cognominis in Thebaide recensetur p. 719, 8. Alteruter in numis indicatur. V. De Rougé p. 22. De nostro ita Brugschius : XXII. nome *Tes* « celui du couteau. » — Chef-lieu *Tepi-ahe* « la ville de la tête de vache », *Petpier* copt., auj. *Atfih*. — Nom sacré *pi-hathor*, « la ville d'Hathor », *Aphroditopolis*. — De urbe cf. Itin. p. 168, 5, Rav. p. 139, 13; Not. Dign. 1, p. 69 : *Cohors quarta Iuthungorum Afrodito*. Hierocles p. 730 : Ἀφροδιτώ. Episcopus Ἀφροδιτῶν in Concil. Ephes. p. 439. Hieronymus in vita Hilarionis : *Inde egrediens post triduum venit ad oppidum Aphroditon*, citante Wesselingio ad Itin. p. 169. || — 4. ἀνατολῶν] ἀνατολῆς BDEZ. || — 10. Ἀγκυρῶν] sic BELXZΦΨ Arg., *Anciron* ed. Ulm., *Cynon* ed. Vic., Ἀγγυρῶν cett. Cf. Steph. Byz.: Ἀγκυρῶν πόλις Αἰγύπτου, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν γ' (sic lege pro ιγ') Αἰγυπτιακῶν· ὀνόμασται δὲ οὕτως, ἐπειδὴ λιθίνας ἔτεμνον (αἷς κατεχρῶντο) ἀγκύρας ἐκ τῆς παρακειμένης λατομίας. Situs incertus. || — 7. ξβ'] ξβ' L'' A. || — κη' L'' δ''] 28 1/2 1/3 ed. Vic. Ulm. || — 8. συνάπτει] συνάπτεται ed. pr. — ἀπὸ] ἀπὸ μὲν codd. præter S. || — 9. Ὀξυρυγχίτης] Ὀξυριγχίτης vel Ὀξυρινχίτης LORSΔΞΩΞ, Ὀξιρινχίτης W ed. Vic., Ὀξιριγχίτης PV, *Oxyrynthites* ed. Rom., *Oxirinthithes* ed. Ulm. || — μεσόγειος] om. F; καὶ μέσον μητρόπ. ed. pr. || — 10. Ὀξύρυγχος] Ὀξυρύγχος ed. pr., Ὀξύριγχος CDLORSΞΦΨΞ Arg.; Ὀξύριχος PV, *Oxirinthos* ed. Ulm., *Orinthes* ed. Vic. || ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr., ξβ' γο'' A, ξ' γο'' BEZ edd. Arg. Vic. || — Nomi mentio ap. Agatharchidem, Strabonem, Plinium in numisque. De oppido præter Strabonem et Plinium v. Ammianus 12, 16, Ælianus N. An. 10. 46, Plutarchus de Is. et Osir. 10. 46. Ravennas p. 122, 16, Itin. p. 157, 3, Steph. Byz. s. v., Hierocles p. 729, Leo imperator in Not. patriarch. (Ὀξύρυγχος μητρόπολις) et Nilus Doxopatrius. Urbem amplissimam complura monasteria et duodecim templa habuisse refert Rufinus De vit. patrum c. 5, notante Wesselingio ad Itin. p. 157. Nomi nomen Ægyptiacum *Uab* (sic Brugsch in *géogr. des nomes*; *Usa* idem in tabula; *Sep* in *Geogr. Æg.* p. 227). Caput nomi *Pi-mat* (*Pa-matat* sec. Rougé p. 27), coptice Πεμδε, hodie *Benasah*. Antea *Mert* caput nomi fuisse videtur (V. De Rougé l. l.). Sec. Itin. l. l. Oxyrynchus a Memphi distat 104 m. p., computo satis accurato. In Ptolemæi tabula hæc distantia nonnisi 62 1/2 m. p. Similiter sequentes urbes nimis boream versus ponuntur. || — 11. εἶτα ὁμοίως et dein ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ om. SΩ. || — Κυνοπολίτης] Κυνειπολίτης DMOPRVWΔΞΞ. Καυειπολίτης L, Κοινοπολίτης X, *Cinopolite* ed. Vic. || — 13. Κῶ] Κυνόπολις A, *villa Cynopolita* ed. Rom., *Tinopolita* ed. Ulm.; om. ed. Vic. || — ξα L'' γ''] ξ' L'' γ'' ed. pr. || — 14. ἐν] om. ed. pr. || — 15. Κυνῶν πόλις] Κυνὸς π. ΦΨ Arg., Καϋῶν πολ. L, *Cynos vel Canis civitas* edd. Vic. Ulm. || — κη' γο'']

καὶ ἐφεξῆς ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ
Ἄκωρις ξβ' κη' ∠''
καὶ μεσόγειος
Ἀλαβάστρων πόλις ξβ' ∠'' κη' γ''
30. Εἶτα Ἑρμοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ μεσόγειος

deinde in orientali fluvii ripa
Acoris 62° 28° 30′
et in media terra
Alabastrôn oppidum 62° 30′ 28° 20′
30. Deinde *Hermopolites* nomus et metropolis ad occasum a fluvio in media terra
Hermopolis magna 61° 40′ 28° 25′

κη' γ'' ed. pr., κη' ∠'' ADLMPRVWΞ. || — 2. Ἄκωρις] Ἀκωρίς ΦΨ Arg., Ἀκρορίς FN, Ἄχωρις X, Ἀκορίς DLOPRSVΔΞ ed. pr. || — 3. μεσόγειος] πόλις add. LOPRSVΞ ed. pr. || — 4. Ἀλαβάστρων] sic A, Ἀλαβαστρῶν BEZΦΨ Arg., *Alabastrorum* edd. Vic. Rom. Ulm., Ἀλαβαστρά ed. pr., Ἀλάβαστρον cett. || — πόλις] om. X ed. pr. || — Cynopolites nomus commemoratur ap. Strabonem 17, 1, 40, et in numis, nec non in Agatharchide l. l. pro Λυκοπολίτης reponendum esse videtur Κυνοπολίτης. Qui apud Plinium 5, 49 juxta Athribiten nomum nominatur Cynopolites, ad Delta regionis nomum referendus est. Alteruter indicatur ap. Ælianum N. An. 10, 45 : τιμῶσι δὲ αὐτὸν (τὸν κύνα) Αἰγύπτιοι καὶ νομόν τινα ἐκάλεσαν ἐξ αὐτοῦ. In monumentis Ægyptiis est nomus *Anup*, i. e. Anubis dei, cujus caput *Ka-sa*, Καΐς coptice, hod. *el Quais* s. *Kais* s. *el Kes*; sacrum vero nomen *Pi-anup*, i. e. Cynopolis. Ex his *Kais* est Κῶ Ptolemæi, Κῶς Stephani Byz. s. v. (ἔστι καὶ ἐν Αἰγύπτῳ πόλις Κῶς). Ab ea urbe Cynopolis distinguitur eodem errore quo supra § 24 ab *On* Heliopolitæ nomi metropoli distinguitur *Heliopolis*. Mentio Cynopolis ap. Strabonem l. l., Plinium 5, 61 (*Canum oppidum*), Plutarch. de Is. et Osir. c. 72, Hieroclem p. 729 (Κυνώ), Meletium in Breviario p. 187 (ἡ ἄνω Κυνώ; sc. alia erat τῆς κάτω χώρας in Delta regione), Steph. Byz. : Κυνῶν πόλις... ἐν ᾗ πόλει Ἄνουβις τιμᾶται. — *El Kais* ab Oxyrynchi ruinis c. 8 m. p. (12 m. sec. Ptol.) austrum versus inter Nilum et Iosephi canalem in insula posita est. Ptolemæus vero Con collocat extra insulam ab eoque oppido 16 m. p. distantem in insula ponit Cynopolim. Porro ab Oxyryncho ad Con indeque Hermopolim via recta austrum versus sec. nostras tabulas est. c. 60 m. p. (54 m. p. minus accurate in Itin. p. 156), pro quibus Ptolemæus nonnisi 26 m. p. exhibet; sin viam duxeris per positiones Co et Cynopoli assignatas, in Ptolemæo viæ longitudinem habebis ad veram distantiam directam proxime accedentem. — Acoris commemoratur in Geogr. Rav. p. 123, 7 et in Tab. Peut., ubi :

Acori
Antino XVII (l. XXVII?)
Lyconpoli XII (l. LXII

Quodsi recte habet XVII numerus, Acoris ponenda foret prope hod. *Kom el Ahmar*, ubi in rupibus sepulcra regum dynastiæ sextæ (V. Lepsius *Briefe aus Ægypten* p. 96). Probabilius tamen est pro XVII scribendum fuisse XXVII, atque Acorin a plurimis recte referri ad rudera quæ prope *Teneh* vicum exstant, et ubi supra specus introitum rupi incisa leguntur : (C. I. 3, n. 4705) : ὑπὲρ βασιλέως Πτολεμαίου θεοῦ ἐπιφανοῦς, μεγάλου, εὐχαρίστου, Ἄκωρις Ἐρωέως Ἴσιδι Μωχιάδι (Λοχιάδι conj. Letronnius ; at in lapide exaratum esse Μωχιάδι testatur Lepsius l. l.). Quanquam ex Acori viri nomine (cf. Ἄκωρις rex Æg. in Theopompi fr. 111 et ap. Diodor. 15, 2, 2) titulum in Acori urbe positum esse non consequitur. Brugschius in Nomorum tabula ad hod. *Teneh* retulit *Musas* locum, qui æg. vocatur *An-Mosca*. Quod ne probemus, obstant distantiarum rationes, quas cur in Itin. p. 163 corruptas esse putemus nihil video. Ita habent :

Hipponem (h. *Hibe*)
Musæ 30
Speos Artemidos 34
(*Stabl-Antar*)
Antinu (*Ensina*) 8
72.

Secundum hæc *Musæ* s. *Mosca* oppidum prope *Sesarieh* in vicinia lapicidinarum loci *Schech Hassan*, c. 16 m. p. a *Teneh* boream versus, fuisse debet. Ceterum ab eo loco nomen habuerit Ἶσις Μωχιάς, sicut ab aliis locis Isis vocatur ἡ ἐν Μενούθι, Σεννοχειτηνή, Φαρία, ἡ ἐν Φίλαις (C. I. 3, n. 4683. 4839. 4683. 4901). — De Alabastrôn urbe cf. Plinius 5, 61 : *oppida Mercuri, Alabastron, Canum.* Id. 37, 143 : *Alabastrites nascitur in Alabastro Ægypti.* Id. 37, 109 : *Recentissimi auctores et circa Thebaidis Alabastrum oppidum nasci (topazon) dicunt.* Quoniam supra p. 695, 1 Alabastrenus mons Thebaidi attribuitur atque revera alabastri lapicidinæ sunt in Lycopolis Thebaicæ parallelo (63°), in eorum vicinia etiam oppidum Alabastrôn, quod Plinius in Thebaide fuisse dicit. ponendum erat. Hodie fort. *el Bosra.* || — 5. Ἑρμοπολίτης] sic BELΦΨ ed. pr., Ἑρμουπολίτης cett., ut ap. Agatharchidem l. l., Ælianum N. An. 10, 27, Menandrum in Rhet. gr. 9,

Ἑρμοῦ πόλις μεγάλη ξα' γο'' κη' γ''ιβ''
καὶ ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ παρακείμεναι
Φυλακαί ξα' Ⅼ''γ'' κη' δ''
Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ νομὸς
Ἀντινοΐτης καὶ μητρόπολις ἐπ' αὐτῷ
Ἀντινόου πόλις ξβ' ιβ'' κη' ς''
οἷς νομοῖς προσγράφονται οἱ δύο Ὀασῖται.

et ad occidentalem fluvii ripam adiacentes
Phylacæ 61° 50' 28° 15'
Orientem versus a fluvio nomus
Antinoites et metropolis ad ripam eius
Antinoi oppidum 62° 5' 28° 10'
Quibus nomis adnumerantur duo *Oasitæ*.

---

p. 197 ed. Walz.; Stephanum Byz.: Ἑρμούπολις... ὁ πολίτης Ἑρμεοπολίτης (Ἑρμουπ.?) καὶ Ἑρμοπολίτης. Cf. id. s. v. Πυθόπολις. ‖ — εἶτ' ἀπὸ δυσμῶν τ. π. μεσόγειος Ἑρμουπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις SΩ. ‖ — 1. κη' γ'' ιβ''] 28 1/2 1/12 ed. Vic. St. Byz.: Ἑρμούπολις ... Ἡρωδιανὸς δύο εἶναι λέγει, καὶ μεγάλην καὶ μικράν... Καὶ ς' ἐν Κῷ τῇ νήσῳ καὶ ζ' ἐν Ἀρκαδίᾳ. Posteriores duæ ab Hermopoli Magna haud diversæ; Cos insula est ea in qua Cos oppidum, et Arcadia est Arcadia Ægypti, quamquam Ammianus 22, 16, 2 et Hierocles, ap. quem Ἑρμούη scribitur, urbem Thebaidi assignant. Ἑρμούπολις ἡ μεγάλη dicitur etiam in titulo Alexandriæ n. 4679 et in actis Conciliorum. Ruinæ hod. *Aschmouneïn*. Titulus ibi repertus v. in C. I. 3, n. 4705. — Ceterum de hoc nomo ita habet Brugschius :

XV nome *Uon* « celui du lièvre »; nomus Hermopolites. Chef-lieu : *Semum* (hod. *Aschmouneïn*); nome sacré : *Pi-Thoud* « la ville de Thoud (Hermes) », Hermopolis Magna.

XVI nome *Mah*, nomus Hermopolites du nord. Chef-lieu *Hibenu*, *Hibn*, près de *Minieh*, *Ibiu* in Itin. p. 121, 6. [30 m. p. ab Oxyryncho, 21 vel 22 vel 24 (leg. 31) m. p. ab Hermopoli]

District autonome : *Du-sat* « celui de la montagne taillé ». Chef-lieu *Pah*; auj. *Stabl-Antar*; Speos Artemidos [in Itin. p. 167, 4, 8 m. p. ab Antinoi urbe].

2. καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Φυλακαί SΩ. ‖ — παρακείμεναι] παρακείμενα BDEFZΔΞϽ. Verba παρακείμεναι usque ad ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ om. P. ‖ — 3. Φυλακαί] Φυλαί E. Strabo 17, 1, 41 : ἑξῆς δ' ἐστὶν ἡ Ἑρμοπολιτικὴ φυλακή, τελώνιόν τι τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος καταφερομένων· ἐντεῦθεν ἀρχὴ τῶν ἑξήκοντα σταδίων σχοίνων ἕως Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης· εἶτα ἡ Θηβαϊκὴ φυλακὴ καὶ διῶρυξ φέρουσα ἐπὶ Τάνιν (hod. *Tauch*). Agatharchides (v. not. 714 *a*) ab nomo Hermopolite distinguit nomum ὃν οἱ μὲν Φυλακὴν, οἱ δὲ Σχεδίαν καλοῦσι. ‖ — 5. Ἀντινοΐτης] ... ίτου ΦΨ. ‖ — αὐτῷ] αὐτοῦ ΦΨ ed. pr. ‖ — 6. Ἀντινόου] *Antinoe* ed. Vic. Steph. Byz.: Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, ἀπ' Ἀντινόου παιδός. Τὸ ἐθνικὸν Ἀντινοεύς. Ἐκλήθη δὲ καὶ Ἀδριανούπολις. Olim ibi Βῆσα κώμη erat (Heliodor. Æth. 6, 3, 10. 12.) et Βησᾶς deus colebatur, unde urbs Βησαντινόπολις vocatur ap. Photium Bibl. p. 534, 14 ed. Bekker. Thebaidi adscribitur ap. Ammianum 22, 16, 2 (*Thebais multas inter urbes clariores aliis Hermopolim habet et Copton et Antinoen quam Hadrianus in honorem ephebi condidit sui*) et Hieroclem p. 730 (Ἀντινώ) et Rufinum Vit. Patr. c. 12 (*in finibus civitatis Antino, quæ est metropolis Thebaidis*) et Palladium Hist. Lausiac. 81 (ἐν Ἀντινόου τῆς Θηβαΐδος). Ceterum de hac urbe v. Pausanias 8, 9, 7, Dio Cass. 69, 11. Aurelius Victor Cæs. 14, Tab. Peut., Itin. p. 167, Chronicon Pasch. p. 475 ed. Bonn., Malala p. 280, Origenes in Celsum 3, p. 182, Ioannes Moschus Prat. spirit. c. 37, Theodoretus H. Eccl. 4, 18. — Ruinarum locus e regione Hermupolis ad vicum *Scheik-Abadeh*, nunc vocatur *Ensina* vel *Enseneh*. Parum accurate nomi caput urbs vocatur, quam mere græcam suique juris, neque στρατηγῷ sive nomarchæ sed ἐπιστρατηγῷ Heptanomidis subditam fuisse e titulis colligitur, quorum alter (an. 232 p. C.) in ruderibus urbis repertus (C. I. 3, n. 4705) ita habet : ἐπιστρατηγοῦντος Σεουήρου Οὐιβίου Αὐρηλιανοῦ, Ἀντινοέων νέων Ἑλλήνων [ἡ βουλή], πρυτανεύοντος Αὐρηλίου Ὠριγένους τοῦ καὶ Ἀπολλωνίου, βουλευτοῦ, γυμνασιάρχου καὶ ἐπὶ τῶν στεμμάτων καὶ ὡς χρηματίζει, φυλῆς Ἀθηναΐδος... Alter est titulus Alexandriæ (an. 145-147 p. C. V. C. I. n. 4679) : ἡ τῶν Ἀλεξανδρέων καὶ Ἑρμούπολις ἡ μεγάλη καὶ ἡ βουλὴ ἡ Ἀντινοέων νέων Ἑλλήνων καὶ οἱ ἐν τῷ Δέλτα τῆς Αἰγύπτου καὶ οἱ τὸν Θηβαϊκὸν νομὸν οἰκοῦντες Ἕλληνες ἐτίμησαν Πόπλιον Αἴλιον Ἀριστείδην Θεόδωρον ἐπὶ ἀνδραγαθίᾳ. ‖ — 7. οἷς νομοῖς] ἧς νομοί DFSΔΞΩϽ, *his nomi* ed. Arg. ‖ — προσγρ.] προγρ. ABDLMNORSΔΞΩϽ. ‖ — Ὀασῖται] Ἀσῖται, *Asitæ*, LΦΨ edd. Rom. Ulm. Arg. Cf. Plinius 5, 50 : *Cui* (Memphitæ nomo) *sunt contermini ex Africa duo Oasitæ*. Quod parum accurate dictum esse patet. Ptolemæus quoque Oasin magnam non 26° 55' lat. ponere debebat, sed 25° 30' in Thebarum parallelo. Thebaidi eam adscriptam esse colligitur ex titulo 4959 (an. 69 p. C) qui in hod. *El-Khargah*, Oasis magnæ loco primario, repertus est. Nominatur ibi : Ἰούλιος Δημήτριος στρατηγὸς Ὀάσεως Θηβαΐδος. Item ap. Hieroclem p. 730 Oasis magna est Thebaidis. ‖ — 1. Ἑπτὰ νομῶν] ἑπτανομῶν Ͻ, ἑπτανόμων ΦΨ, ἑ-

31. Τὰ δὲ ἔτι μεσημβρινώτερα τῶν Ἑπτὰ Νομῶν καλεῖται Θηβαῒς καὶ Ἄνω τόποι. Εἰσὶ δὲ ἐνταῦθα ἀπὸ μὲν δύσεως τοῦ ποταμοῦ Λυκοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις μεσόγειος

Λύκων πόλις	ξα´ L´´δ´´	κη´

Ὑψηλίτης νομὸς καὶ μητρόπολις

Ὑψηλὴ	ξβ´	κζ´ L´´γ´´

Ἀφροδιτοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις μεσόγειος

Ἀφροδίτης πόλις	ξα´ γ´´	κζ´ γ´´

εἶτα μεσόγειος

Κροκοδείλων πόλις	ξα´ γο´´	κζ´ γ´´

31. Quæ meridiem versus a Septem Nomis sunt vocantur Thebais et Regio Superior. Sunt ibi occidentem versus a fluvio *Lycopolites* nomus et metropolis in media terra

Lycopolis	61° 45′	28°

Hypselites nomus et metropolis

Hypsele	62°	27° 50′

Aphroditopolites nomus et metropolis in media terra

Aphroditopolis	61° 20′	27° 20′

deinde mediterranea

Crocodilorum urbs	61° 40′	27° 20′

πτανόμῶν (sic) Arg., ἑπτανομίων ed. pr. ‖ — 3. ἐνταῦθα] καὶ ἐντ. DLMNOPRSXΞ⊐ ed. pr. ‖ — Thebaidis nomos decem esse refert Strabo, singulos non recensens. Undecim præbet Ptolemæus, tredecim e numis et Plinio colliguntur. Laterculum eorum ex ordine geographico ad Libycum (L) et Arabicum (A) Nili latus descriptum :

L.	1.	Lycopolites	Pt.	Num.	Plin.
L.	2.	Hypselites	Pt.	N.	.
A.	3.	Antæopolites	Pt.	N.	P.
L.	4.	Aphroditopolites.	Pt.	N.	P.
A.	5.	Panopolites	Pt.	N.	P.
L.	6.	Thinites	Pt.	N.	P.
L.	7.	Diospolites	Pt.	N.	P.
L.	8.	Tentyrites	Pt.	N.	P.
A.	9.	Coptites	Pt.	N.	P.
A.	10.	Thebarum	Pt.	.	.
L.	11.	Paturites	.	.	P.
L.	12.	Hermonthites	Pt.	N.	P.
L.	13.	Latopolites	.	N.	P.
L.	14.	Apollonopolites	.	N.	P.
A.	15.	Ombites.	.	N.	P.

4. μεσόγειος] om. OS. ‖ — 5. Λύκων πόλ.] Λυκὼ πόλις R, Λυκῶν πόλ. ΦΨ. Nomen æg.: *Saiut* (hod. *Ossiut*); nomen sacrum : *Ha-ânup* « la ville d'Anubis chakal, Lycopolis. » Brugsh. Cf. Steph. Byz.: Λύκων πόλεις δύο, ἡ μὲν ἐν τῷ Λυκοπολίτῃ νομῷ τῆς Αἰγύπτου, ἡ δὲ ἑτέρα τοῦ Σεβεννύτου νομοῦ παραθαλάσσιος (de hac v. Strabo 17, 1, 19. Rav. p. 133, 5). Agatharchides c. 22. Diodor. 1, 88. Strabo 17, 1, 42. Plinius 4, 49. 5, 61. Ælianus N. An. 10, 28. Tab. Peuting. (*Tyconpoli* XII (deb. LXII) m. p. [30 m. sec. Ptol.] ab Antinoopoli). Itin. p. 157, 6 (*Lyco* 56 m. p. [26 sec. Ptol.] ab Hermopoli). Hierocles p. 731. Not. Dign. p. 75 (*Lyco*). Palladius Hist. Laus. 41, Cassianus de instit. renunt. 4, 23, alii quos citavit Wesselingius ad Itin. p. 158. Corp. Inscr. 3, n. 4707 et 4708 (τῆς Λύκων πόλεως) et 4709 (Λυκοπολείτης). ‖ — 6. Ὑψηλίτης] Ὑψηλιώτης ed. pr., Ὑψολιτὸς ΦΨ, *Hispolitus* ed. Ulm. ‖ — 7. Ὑψηλή] Ὑψίλη Γ ed. pr., *Hypsile* ed. Rom., *Hypele* ed. Ulm. ‖ — κζ´ L´´ γ´´] κη´ L´´ γ´´ ed. pr. ‖ — Brugschius : « XI nome Set (*Sema* in tabula), « celui de Typhon » ; nomus Hypselites. Chef-lieu : *Schashotep*, auj. *Schotb* (40 stad. a *Siout*), Ὑψηλή. » — Cf. Steph. Byz.: Ὕψηλις, κώμη Αἰγύπτου· οἱ κωμῆται Ὑψηλῖται. Hierocles p. 731 : Ὑψηλή. « Episcopalis Christianorum temporibus fuit, et Arsenius epistolæ suæ ad Athanasium in Apolog. contra Arianos § 69 p. 185 præscripsit : Ἀρσένιος ἐπίσκοπος τῶν ποτε ὑπὸ Μελίτιον τῆς Ὑψηλιτῶν πόλεως. Et paullo ante, § 67, in epistola Pinnis presbyteri : Παῦλος μοναχὸς ἀπὸ Ὑψηλῆς. Socrates H. E. 1, 32 de eodem Arsenio : ὡς τῆς Ὑψηλοπολιτῶν ἐπίσκοπος καθυπέγραψε. » Cellarius Geogr. 2, p. 817. Apud Rav. p. 126, 13 *Psualis* fort. ex Ὕψηλις corruptum esse suspicatur Partheyius. Ejusdem nomi fuisse videtur Ἄβοτις πόλις Αἰγυπτία, ὡς Ἑκαταῖος. St. Byz.), æg. *Haabeti*, hod. *Butig* seu *Abutig*. V. Brugsch. p. 217. ‖ — 8. Ἀφροδιτοπολίτης] Ἀφροδιτόπολις νομός ed. pr.; φροδιτοπολίτης PV. ‖ — 10. Ἀφροδίτης] Ἀφροδίτις S, *Aphroditis civitas* ed. Vic.; μεσόγειος post πόλις add. SΩ. Versum in margine supplevit Ω ; omissus est in ADFLMNOPRVWΔΦΨ⊐ edd. Rom. Ulm. Arg. ‖ — ξα´ γ´´] ξβ´ γ´´ ed. pr. ‖ — κζ´ γ´´] κζ´ L´´ X, κζ´ L´´ γ´´ SΩ, κη´ γ´´ ed. pr., 28 1/3 ed. Vic. ‖ — 11. εἶτα μεσόγειος Κροκ. πόλις] de conj.; εἶτα μεσόγειος πόλις Κροκοδείλων X ed. pr.; Κροκοδείλων (...ίλων DMOΔ) πόλις, omissis εἶτα μεσόγειος, cett. ‖ — 12. ξα´ γο´´] ξα´ γ´´ ed. pr., 61 1/3 edd. Rom. Ulm. — Nomi hujus mentio ap. Plinium 5, 49, urbis ib. 5, 61, ap. Agathemerum l. l., Strabonem 17, 1, 41. Brugschius ita habet : « X nome *Uozt* ou *Sap-nuter-ui* « le nome de deux dieux ». Nomus Aphroditopolites et nomus Antæopolites (du midi).

Θ ι ν ί τ η ς νομὸς καὶ μητρόπολις

Πτολεμαῒς ἡ Ἑρμείου ξα' L''γ'' κζ' ς''

εἶτα μεσόγειος ἀπὸ δύσεως τοῦ ποταμοῦ

Ἄβυδος ξα' γο'' κς' L''γ''

Thinites nomus et metropolis

Ptolemais Hermiæ 61° 50' 27° 10'

deinde mediterranea a fluvio occasum versus

Abydus 61° 40' 26° 50'

Premier chef-lieu : *Debu* « la ville des souliers », auj. *Idfou*, copt. *Atbo*. Aphroditopolis. Divinité : *Hathor*, Vénus. — Second chef-lieu : *Du-qa* « la ville Hautmont », auj. *Qau el Kebir*, copt. *Tkou*, Antæopolis. Divinité *Set-Typhon*. — XII nome *Duf* « celui de la montagne ». Nomus Antæopolites (du nord). Chef-lieu : *Ni-nth-bak*, « la ville de l'épervier », Ἱεράκων πόλις. Divinité : Horus d'or ou l'épervier d'or. » — Ab Aphroditopoli austrum versus haud longe distant rudera templi Triphidi s. Thriphidi deæ dicati in loco quem Copti *Atrepe* aut *Atrebi* vocant (v. Brugsch. p. 216. Letronnius *Rec. der inscr.* 1, p. 228, Franz in C. Inscr. 3, p. 351); idem Græcis dicebatur Ἄθριβις, teste Stephano Byz : Ἀφροδιτόπολις... ἔστι καὶ πόλις κατὰ Ἄθριβιν. Ab ea non esse diversam Crocodilopolim quam Ptolemæus Aphroditopoli vicinam ponit, censent Brugschius, Franzius, alii. Verum quum alia sit Aphroditopolis a Ptolemæo non commemorata, eique sec. Strabonem (17, 1, 47 : Ἑρμωνθίς, Κροκοδείλων πόλις, Ἀφροδίτης πόλις, Λατόπολις) vicina fuerit Crocodilopolis, hanc ipsam a Ptolemæo juxta alteram Aphroditopolim temere collocari suspicor. Apud Plinium 5, 60 oppida recensentur : *Coptos..., mox Veneris oppidum et iterum Iovis ac Tentyris, infra quod* (imo *infra Tinem*) *Abydus*. In his Veneris oppidum fort. non diversum est a Straboniana Aphroditopoli, et, sicuti cetera oppida, turbato ordine geographico apponitur. ‖ — 1. Θινίτης] Θηνίτης PRVW., *Tinites* ed. Vic. ‖ — 2. Πτολ. ἡ Ἑρμείου] Ἑρμίου Πτολεμαΐς ed. pr., Πτ. Ἑρμίου SΦΨ; Πτ. ἡρμ' (sic) X. ‖ — κζ' ς''] κς' L'' γ'' SΩ. De parallelo per hanc urbem ducto v. p. 57. ‖ — 3. εἶτα καὶ S. ‖ — μεσόγειος] μεσόγειος ὁμοίως X ed. pr. ‖ — 4. ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr. ‖ — κς' L'' γ''] κζ' L'' γ'' F. — De hoc nomo Brugschius : « VIII nome *Abez* « celui de la cista mystica (contenant la tête d'Osiris) ». Chef-lieu : *Thini*. » Ab hac Thini urbe nomen nomo mansit, etsi juxta eam postea effloruit Abydus, quam deinceps absorpsit Ptolemais, urbs græca, quæ nomi caput eodem modo dicitur quo Antinoi urbs et Naucratis. Ceterum sequiore ætate in scriptis Copticis nomum hunc Thiniten vocari *nomum Ptolemaidis* dicit Brugschius *Geogr. Æg.* p. 212. — Thinis urbs ap. Agatharchidem l. l. Θοῖνις, ap. Stephanum Byz.: Θῖς, πόλις Αἰγυπτία. Ὁ πολίτης Θινίτης. Ἀλέξανδρος Αἰγυπτιακῶν πρώτῳ. In papyro Parisiensi an. 114 a. C.: Πετεαρηχὶς καὶ γυνὴ καὶ υἱοὶ Θύνεως; in papyris sæc. quinti et septimi p. C.: Θυνίς... ἀπὸ κώμης Θινὸς τοῦ Θινίτου νομοῦ... ἐν τῇ αὐτῇ κώμῃ Θινός... ἀπὸ Θινός... γενομένη Θινός, citante Brugschio l. l. p. 206. Hodie *el Tinch* vicus prope *Berdisse* vicum majorem. Cf. Thinitæ reges dynastiæ I et II ap. Manethonem in Fr. Hist. 2, p. 526 et 542. — Abydus æg. *Abtu*, coptice *Ebot*, cujus ruinæ ad vicum *Arabat el madfûneh*. V. Brugsch. p. 208 et qui ibi citantur. Plinius 5, 60 : *Abydus Memnonis regia et Osiridis templo inclutum, VII. M. D. p. in Libyam remotum a flumine* (Hinc sua Solinus 32, 41). Strabo 17, 1, 42 : ἡ Ἄβυδος, ἐν ᾗ τὸ Μεμνόνιον... ἔοικε δὲ ὑπάρξαι ποτὲ ἡ Ἄβυδος πόλις μεγάλη, δευτερεύουσα μετὰ τὰς Θήβας, νυνὶ δ' ἐστὶ κατοικία μικρά... Κατὰ δὲ τὴν Ἄβυδόν ἐστι ἡ πρώτη αὔασις ἐκ τῶν λεχθεισῶν τριῶν ἐν τῇ Λιβύῃ (parum accurate, sed consentiente Ptolemæo, qui Abydum et Oasin magnam ponit 26° 50' lat.), διέχουσα ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ ἐνθένδε δι' ἐρημίας. Cf. idem 17, 1, 44. Plutarch. Is. et Osir. 20. Ammianus 19, 12, 3. Athenæus 15, p. 680 B. Itiner. p. 158, quod Abydum a Ptolemaide 22 m. (consentiente Ptolemæo), a Diospoli 28 m. p. distare prodit (Pro 28 m. Ptolemæus nonnisi 12 m. p. exhibet præpostere. Idem Nili cursum, qui a Phylace ad Cænopolin ortum austrumque versus tendit, falsissime delineavit). C. Inscr. 3, n. 4708 : νῦν δ' Ἀβυδηναίου τὸν Ὀσείριδος ἀμφιπολεύω θῶκον. Denique in Abydi monumento legitur : *h' an teni abζ*, i. e. *præpositus oppidi Abydeni Teni*. V. Brugsch. p. 207. — Ptolemais urbs, Ptolemæi Soteris opus, unde Ἑρμείου cognominata sit, haud liquet. Non commemoratur hoc nomine nisi a Ptolemæo in Syntaxi math. (v. supra p. 57) et a Theodoro. Melitenìota in procemio in astron.: ὁ δὲ Κλαύδιος οὑτοσὶ Πτολεμαῖος τῆς Πτολεμαΐδος μὲν ἐκφὺς τῆς ἐν Θηβαΐδι καλουμένης Ἑρμείου etc. — Strabo 17, 1, 42 : ἔπειτα ἡ Πτολεμαϊκὴ πόλις μεγίστη τῶν ἐν τῇ Θηβαΐδι καὶ οὐκ ἐλάττων Μέμφεως, ἔχουσα καὶ σύστημα πολιτικὸν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τρόπῳ· ὑπὲρ δὲ ταύτης ἡ Ἄβυδος. Corp. Inscr. 3, n. 4925 :

καὶ πάτρης γλυκερῆς Πτολεμαΐδος, ἣν ἐπόλισσεν
Σωτὴρ Ἑλλήνων Νιλογενὲς τέμενος

Ejus urbis βουλὴ et ἄρχων commemorantur in titulis n. 4989. 4996. 5032. Templa et sacerdotes Soteris ibi fuisse e papyris constat. Cf. Plinius 5, 60 (*Ptolemais*). Itin. p. 158 (*Ptolemaida*), Zosimus 1, 71 (τῆς κατὰ Θηβαΐδα Πτολεμαΐδος). Ceterum Ptole-

Διοπολίτης νομὸς ἄνω τόπων καὶ μητρόπολις
Διὸς πόλις μικρά ξα' L''γ'' κϛ' γο''
Τεντυρίτης νομὸς καὶ μητρόπολις
Τέντυρα ξα' L''γ'' κϛ' ϛ''
καὶ κώμη μεσόγειος
Παμπανίς ξα' L'' κε' L''δ''
εἶτα ὁ Μέμνων καὶ μεσόγειος κώμη
Ταθυρίς ξα' L'' κε' L''

Diopolites nomus locorum superiorum et metropolis
Iovis oppidum minus 61° 50' 26° 40'
Tentyrites nomus et metropolis
Tentyra 61° 50' 26° 10'
et vicus in media terra
Pampanis 61° 30' 25° 45'
deinde Memnon et in media terra vicus
*P*athyris 61° 30' 25° 30'

---

mæus Soter non novam urbem condidit, sed veterem ampliavit et græca administratione donavit. In titulis hieroglyphicis urbs vocatur *Si*, cum articulo *Psi* et *Psi Ptlumis* i. e. Ptolemæi, in papyris demoticis *Psi n. p. tes T'ep*, i. e. *Psi* nomi Thebæi, quod in Græcis antigraphis vertitur Πτολεμαῒς τῆς Θηβαΐδος; coptice ποοι, πσωι, ψωι. Cf. Rav. p. 125, 3 : *Psosi, Abubis*, i. e. Psoi, Abydus. Chœroboscus p. 56, 35. 138, 4 : Σόις, nomen urbis Æg.; Steph. Byz. : Σύις, πόλις Αἰγύπτου, ὡς Ἑκαταῖος ἐν τῇ αὐτῆς περιηγήσει· καὶ νομὸς Συίτης. Fortasse igitur jam ante Ptolemæi tempora, postquam This et Abydus oppida defecerant, *Si* caput nomi fuit. ‖ — 1. Διοπολίτης] Διοσπολίτης ed. pr.; Διοπολίτης et Διοπολείτης etiam in numis quibusdam legitur. V. Eckhel vol. 4, p. 106. ‖ — νομὸς ἄνω τόπων] sic X ed. pr., in cett. verba ἄνω τόπων post μητρόπολις leguntur. ‖ — 3. Διὸς πόλις] Διόσπολις ed. pr. ‖ — ξα' L'' γ''] ξδ' L'' γ'' ed. pr., ξα' SΩ. ‖ — κϛ' γο''] debebat κϛ' L'', adeo ut Diospolis sita sit e regione Chenoboscii. — Brugschius : « VII nome *Schem*, « celui du sistre ». Nomus Diospolites. Chef-lieu *ha-schem*, « la ville du sistre » : Nom profane *Ha-Hou*, Diospolis parva; nom sacré *Pi-hathor*, « la ville de Hathor » (Aphroditopolis). » Ruinæ prope hod. *Hou*. Vid. Brugsch. p. 204 et qui ibi citantur. Urbs simpliciter *Diospolis* seu *Iovis oppidum* dicta apud Plinium 5, 49, Itin. p. 159, 1, Hieroclem p. 731, Steph. Byz. v. Χηνοβοσκία, et in Notit. Dign. p. 74; μικρᾶς nomine a Diospoli magna distinguitur ap. Strabonem 17, 1, 44 : μετὰ δὲ τὴν Ἄβυδον Διόσπολις ἡ μικρὰ, εἶτα Τέντυρα πόλις, et Agatharchidem l. l.: μετὰ δὲ ταύτην (sc. Θοῖνιν) Βόπος, ὑφ' ἣν Διὸς πόλις, ἣν καλοῦσι μικράν. Bopum aliunde non notum Brugschius p. 204 ad hod. vicum *Fau* in Arabico Nili ripa fuisse conjecit. Ego nescio an pro μετὰ ταύτην Βόπος legendum sit μετὰ ταύτην [Χηνο]βοσκός. Cf. Steph. Byz. v. Χηνοβοσκία. Ἀλέξανδρος ἐν α' Αἰγυπτιακῶν· « ἀντικρὺ δὲ τοῦ Διοσπολίτου [νομοῦ] Χηνοβόσκιον. ‖ — 4. Versum om. ed. Ulm. ‖ — 5. ξα' L'' γ''] ξα' SΩ. ‖ — κϛ' ϛ''] κϛ' L'' ed. Rom., 26 2/3 ed. Vic. ‖ — 6. καὶ κώμη μεσόγ. etc.] εἶτα ὁ Μέμνων καὶ μεσόγειοι κῶμαι Παμπανίς ξα' κε'. Ταθυρίς ξα' κε' SΩ (qui etiam in sqq. fractiones graduum omittunt). ‖ — 7. Παμπανίς] *Pampatus* ed. Ulm. ‖ — κε' L'' δ''] κε' L'' γ'' ΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — 8. Μέμνων] Μαίμνων LΞ. ‖ — κώμη] πόλις W. ‖ — 9. Ταθυρίς] *Tathris* ed. Vic.; *Thathiris* ed. Ulm. ‖ — κε' L''] κε' γο'' DEXZΦΨ Arg., κε' γ'' ed. pr. — De hoc nomo Brugschius : « VI nome, *Adu* nomus Tentyrites. Chef-lieu *Tantarer*, la terre de Tarer, copt. τεντωρε; Tentyra, auj. *Denderah*. » — Nomi præter Plinium 5, 49 meminit Agatharchides l. l. De urbe cf. Steph. Byz.: Τέντυρις πόλις καθαρτικὴ (καταφθαρτική?) τῶν κροκοδείλων (cf. Strabo 17, 1, 44 : ἐκφθείρουσιν αὐτούς), ὁ πολίτης Τεντυρίτης. Λέγεται καὶ Τέντυρα ἡ πόλις, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν γ' Αἰγυπτιακῶν. Plinius 5, 60. 8, 92. 19, 14. 28, 31. Iuvenal. 15, 34. 74. Not. Dign. p. 75. Hierocles p. 731. Itin. p. 159, 2. Tab. Peut., Rav. p. 123. Tituli loci in C. I, n. 4715 sqq. — De Pampani cf. Not. Dign. p. 76 : *Ala prima Iovia Cataphractariorum Pampane*. Pampanis, sec. Ptol. inter Tentyra et Hermunthim media et ab utraque 30 m. p. distans, non diversa est a *Papa* Itinerarii p. 159, ubi :

Tentyra
Contra Copto 12 m.
Papa. 8
Hermonthi. . 30

Secundum hæc Papa sita erat prope hod. *Suadi* e regione Apollonopolis parvæ (26° 50' Ptol.). Haud recte Ptolemæus urbem a Nilo 50 m. p., et a Tentyris 30 m. p. distantem exhibet. — Ταθυρίς dicenda potius erat Παθυρίς aut Φαθυρίς. Sita erat in Thebarum, quæ tunc vicatim habitabantur, parte occidentali et montibus Libycis propinqua. Nam in titulo hieroglyphico, qui in hod. *Edfu* servatur, de fundis sermo est quorum termini ab ortu Nilus fluvius, ab occasu *P-h-ather* urbs (i. e. domus *Hathor* deæ). V Brugsch. p. 189. Urbs olim peculiaris nomi caput erat, siquidem Plinius 5, 49 præter Tenthyriten et Hermonthitem etiam Phaturiten nomum commemorat, nec non in papyro demotico legitur *p. des-en* (i. e. nomus)

Ἑρμωνθίτης νομὸς καὶ μητρόπολις			*Hermonthites* nomus et metropolis		
Ἕρμωνθις	ξα' L''γ''	κε' γ''	Hermonthis	61° 50'	25° 20'
καὶ ἐφεξῆς			atque deinde		
Λάτων πόλις	ξα' L''δ''	κε'	Latôn oppidum	61° 45'	25°
Ἀπόλλωνος πόλις μεγάλη	ξα' L''γ''	κδ' γο''	Apollinis urbs maior	61° 50'	24° 40'
εἶτα κώμη μεσόγειος			deinde vicus mediterraneus		
Φωνθίς	ξα' γο''	κδ' γ''	Phonthis	61° 40'	24° 20'
καὶ νῆσος Ἐλεφαντίνη	ξα' L''	κγ' L''γ'' ιβ''	et insula Elephantine	61° 30'	23° 55'

Phather et in græco ejus antigrapho ὁ Παθυρίτης. Alio tempore hunc nomum Hermonthitæ junctum fuisse e papyris græcis colligitur. V. Franzius C. Inscr. 3, p. 284. Secundum Brugschium Pathyrites nomus pars erat veteris nomi *Us* sive nomi Diospolitæ, in eaque *Pi-Hathor* erat urbs αὐτόνομος. Alia ejusdem nomi Diospolitæ pars erat *Hanub* (maison d'or), cujus caput *Ti-nub* (ville d'or), i. q. Pampanis. — De Memnone in occidentali Thebarum parte vix est cur moneatur. ‖ — 1. Ἑρμωνθίτης] Ἑρμουθίτης et Ἑρμουθίς CFNPRW., Ἑρμονθίτης et Ἑρμονθίς SOSXΔ ΞΩΞ ed. pr. ‖ — 2. ξα' κε' SΨ. ‖ — 4. Λάτων] Λατῶν ΦΨ Arg., Ταλῶν πόλις BEZ, πόλις Λάτων ed. pr., *Lacorum civ.* ed. Vic. ‖ — ξα' L'' δ''] ξα' SΩ. Numeros et sequentis urbis nomen om. ed. Vic., in qua legitur : *Lacorum civitas* 61 1/2 1/3. 24 2/3. ‖ — 5. εἶτα πόλις μεγάλη Ἀπόλλωνος ed. pr. ‖ — ξα' κδ' SΩ. ‖ — κδ' γο''] κδ' L'' δ'' Ξ, κδ' DSΩ. ‖ — 6. εἶτα κώμη μεσόγειος] καὶ μεσ. κώμη SΩ. Versum om. ed. Arg. ‖ — 7. Φωνθίς] sic BEZΨ edd. Vic. Rom. Ulm., Φωνθείς Φ, Φθονθείς Ξ, Φθωουθίς W. Φθωνθίς cett. ‖ — ξα'' γο''] ξα' γ'' ed. pr. ‖ — κδ' γ''] κδ' γο'' ADMOΞΔ. ‖ — 8. Ἐλεφαντίνη]...ίνων S. ‖ — ξα' L''] ξα' L'' γ'' ex conj. Grashofius ; ξα' L'' δ'' ed. pr. ‖ — κγ'' L'' γ'' ιβ''] ιβ' om. ed. pr.; κδ' A. — De Hermonthite nomo cf. Stephan. Byz.: Ἕρμωνθις, πόλις Αἰγύπτου, ὡς Μώμεμφις, Μένουνθις, Θέρμωνθις.. ἀφ' ἧς καὶ νομὸς Ἑρμωνθίτης, et Aristides vol. 1, p. 329, ubi codices : ἐν νομῷ Ἑρμουνθὶ et Ἑρμουθί. Apud Plinium 5, 49 et in numis juxta Hermonthiten nominantur Latopolites et Apollonopolites. In titulis græcis Hermopolites et Latopolites distinguuntur, ita tamen ut uterque sub eodem sit nomarcho. V. C. I. 3, n. 4722. 4736. 4911 : στρατηγὸς Ἑρμωνθείτου καὶ Λατοπολείτου. n. 4721 : στρατηγὸς Ἑρμώνθυός τε [καὶ] Λάτων πάτρης. Hermonthis urbs, æg. *Anu-month*, coptice Ἑρμοντ, cujus ruinæ iisque adjacens vicus hodie vocantur *Erment*. Cf. Strabo 17, 1, 47. Itin. p. 160. Not. Dign. 1, p. 71 : *Legio secunda Valentiniana Hermunthi*. Apud Hieroclem p. 731 nomen urbis latere in Ἐρέσβυδος, quæ juxta Latopolim nominatur, recte, opinor, censet Wesselingius, qui in Actis S. Pachomii c. 11 legi monet Ἑρμοθίς et in Meletii Breviario p. 187 ἐν Ἑρμέθει. — Latopolis nomen ægyptiacum *Sni*, i. e. urbs lati piscis, copt. Σνη, hod. *Esne*. Cf. Strabo 17, 1, 47. St. Byz. s. v. Ἀγχυρῶν πόλις, Itin. p. 160, Tab. Peut., Geogr. Rav. p. 133, 10, Hierocles p. 731 (Λάττων), Vit. S. Pachomii c. 7, § 52 (Λάττων) et c. 9 (Λάτων καὶ μονὴ Παχνοὺμ οὖσα ἐν τῇ συνορίᾳ τῆς πόλεως Λάτων), Not. Dign. 1, p. 75 : *Equites sagittarii indigenæ Lato*. C. Inscr. 3, p. 396, n. 4833 sqq. — De Apollinopolite nomo Brugschius : « Il nome *Thes-hor*, celui du trône d'Hor, nomus Apollinopolites. Chef-lieu *Ha-hor*, la maison d'Hor, Apollinopolis magna ; nom profane *Debu*, Ἄτβω, auj. *Edfou*. » ‖ — Apollinis urbs magna ap. Agatharchidem, Strabonem, Plinium simpliciter Ἀπόλλωνος πόλις, *Apollinis oppidum*, ap. Hieroclem p. 731 Ἀπολλωνιάς; Magnæ vel Superioris (τῆς ἄνω) nomine ab altera (de qua v. § 32) distinguitur ap. Stephan. Byz.: Ἀπόλλωνος πόλις ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τῷ μέρει τῆς Λιβύης (deb. τῆς Ἀραβίας) ἡ μικρά, ἧς μέμνηται Ἀπίων· δευτέρα ἡ μεγάλη ἐν Αἰγύπτῳ; in Not. Dign. 1, p. 75 : *Legio secunda Trajana Apollinis superioris*. Itin. p. 160, 3 : *Apollonos superioris* 32 m. p. a Latopoli, recte. Ptolemæus, Latopolin ponens 61° 45' 25°, Apollinopolin ponere debebat 62° 15' 24° 40'. — Φωνθίς aliunde non cognita. Brugschius indicari censet oppidum quod æg. vocatur *Chen-nu* et *Chun*, cum articulo *Pchun* et cum *t* litera quæ oppidorum nominibus sæpe adjicitur, *Pchunt*. Situm erat in vicinia hod. *Dj. Silsileh* sive *Selseleh* in regione variis antiquitatis monumentis insigni (v. C. I. 3, n. 4843-4858), in eandemque pertinent 21 m. p., quæ Ptolemæi tabula ab Apollinopoli Phonthim exhibet. — Elephantine, æg. *Abu* (le pays de l'éléphant), hod. *Gezirel Asman*, in papyro græco Antonini tempore scripto (V. *Revue archéol.* 1851, p. 461) vocatur Ἐλεφαντίνη ἡ μητρόπολις. In aliis titulis Elephantine modo Philis modo Ombo jungitur. V. C. I. n. 5075 et 5076 : στρατηγὸς τοῦ περὶ Ἐλεφαντίνην καὶ Φίλας; n. 5069 : στρατηγὸς Ὄμβου, Ἐλεφαντίνης. Cf. n. 5106 : στρατηγὸς Φιλῶν τοῦ [Ὀμβε]ί[του]. In inscriptione hieroglyphica Brugschius p. 153 legi dicit : « Strateg und Præses der Propheten des Chnum.

32. Ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τοῦ ποταμοῦ		
Ἀνταιοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Ἀνταίου μεσόγειος	ξβ' γ''	κζ' γο''
καὶ ἐφεξῆς Πάσσαλος	ξβ' ϛ''	κζ' ∟''
Πανοπολίτης νομὸς καὶ μητρόπολις		
Πανῶν πόλις	ξβ'	κζ' γ''
εἶτα Λεπιδωτῶν πόλις	ξβ'	κϛ' ∟''γ''

32. Ad orientem vero a fluvio		
Antæopolites nomus et metropolis		
Antæi in media terra	62° 20'	27° 40'
et deinde Passalus	62° 10'	27° 30'
Panopolites nomus et metropolis		
Panopolis	62°	27° 20'
deinde Lepidotorum opp.	62°	26' 50'

der Sati und Anq und Nomoschreiber von Elephantine und Omboi; » in alia Ramsis II tempore scripta commemoratur nomarchus Elephantinæ. — In Brugschiana nomorum tabula Elephantine et Syene urbes sunt *Tepris* (« commencement du midi ») regionis, quæ ipsa pars est nomi I *To-hont*, qui ab Ombo ad Meroen per Nubiam pertinet. ‖ — 2. Ἀνταιοπολίτης] Ἀντεοπ. X, Ἀνταιπ. O, Ἀμαιοπ. ΦΨ. ‖ — 3. Ἀνταίου] Ἀντέου X. ‖ — ξβ' γ''] 62 2/3 ed. Vic. ‖ — κζ' γο''] κζ' γ'' ed. pr. ‖ — 4. Πάσσαλος] Πασσάλω BEZ, Πασσάλων ed. pr. — Antæopoliten nomum præter Plinium numosque commemorant Athanasius Apolog. contra Arianos p. 103 (νομὸς Ἀντεοπολίτης) et inter titulos in ruinis metropolis (*Qau el Kebir*) repertos n. 4712 [b] : δρμος Πούχεως τοῦ Ἀντιπολείτου νομοῦ. Brugschius distinguit inter nomum Antæopoliten meridionalem, qui sit pars nomi decimi *Uozt*, et Antæopolim, æg. *Du-gu*, metropolim habeat, atque nomum Antæopoliten septentrionalem, qui æg. sit nomus duodecimus *Duf* (i. e. montis), cujus caput *Nienth-bac* (la ville de l'épervier), Ἱεράκων πόλις. De urbe cf. Stephan. Byz. : Ἀνταιούπολις... τὸ ἐθνικὸν Ἀνταιοπολίτης. Λέγεται καὶ Ἀνταίων, ὡς Ἀκταίων, ἀφ' οὗ ἡ πόλις. Diodor 1, 21, 4 (τῆς νῦν Ἀνταίου κώμης καλουμένης). Plutarch. de sollert. anim. 23, 9 (Ἀνταιούπολις). Itin. p. 164 : (*Anteu*, 32 m. ab Panopoli). In Concilio Ephesino Μακάριος Ἀντέου. — In Ptolemæi tabula ab Antinoopoli ad Antæopolim nonnisi 32 m. p. habes, revera autem sunt c. 85 m. p. Ex Itinerarii numeris colliguntur 104 m. p. hunc in modum :

Antenou	
Pesla	XXIIII
Hieracon	XXVIII
Isin	XX
Muthi	XXIIII
Anteu	VIII

Numeros non vacare vitio patet, at quomodo corrigendi sint, certius dici nequit. — Πάσσαλος vel Πασσάλων oppidum inter Antæopolim et Panopolim medium ponitur, sicut in Itinerario *Selinus* ab utraque urbe XVI m. p. abesse dicitur. Itaque *Pa-salon* a Selino non diversum esse videtur. Fieri tamen etiam potest ut Πάσσαλος præter ordinem commemoretur nec differat a *Pesla* Itinerarii (*Pescla* vel *Pescla* in Notit. Dign. 3, p. 75). ‖ — 6. Πανῶν πόλις] Πανόπολις ed. pr., Πανώπολις X, *Pantopolis nomus et metropolis Pantos hoc est omnium civitas*, ed. Ulm.; Παντῶν *hoc est omnium civitas* ed. Arg. ‖ — ξβ'] 62 1/12 ed. Rom. — Brugschius : « IX nome *Him*, celui de *Him* [*Khem* ap. De Rougé p. 17], nomus Panopolites. Chef-lieu *Pi-im* [*Apu* ou *Xont-Xem* in Tabula], la ville de *Him* (Pan), copt. Χμιν, gr. Χέμμις ou Πανόπολις, auj. *Akhmin.* » Cf. idem in Geogr. Æg. p. 212 sq. — Πανῶν πόλις etiam ap. Agatharchidem (G. Min. 1, p. 122) et Strabonem 17, 1, 41 ; Πανὸς πόλις ceteris dici solet. De Chemmi nomine v. Herodot. 2, 91 : ἔστι δὲ Χέμμις πόλις μεγάλη νομοῦ τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐγγὺς Νέης πόλιος etc. [Quæ exscripsit Steph. Byz. v. Χέμμις]. Plutarch. de Is. et Osir. 14 : τὸν περὶ Χέμμιν οἰκούντων τόπον Πανῶν καὶ Σατύρων. Diodor. 1, 18, 2 : τούτῳ γὰρ (sc. τῷ Πανὶ] τοὺς ἐγχωρίους οὐ μόνον ἀγάλματα πεποιηκέναι κατὰ πᾶν ἱερὸν, ἀλλὰ καὶ πόλιν ἐπώνυμον κατὰ τὴν Θηβαΐδα, καλουμένην μὲν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Χεμμώ, μεθερμηνευομένην δὲ Πανὸς πόλιν. Stephan. Byz.: Πανὸς πόλις Αἰγυπτία· ἔστι δὲ καὶ τοῦ θεοῦ ἄγαλμα μέγα ὠρθιακὸς τὸ αἰδοῖον εἰς ἑπτὰ δακτύλους, ἐπαίρει τε μάστιγα τῇ δεξιᾷ [εἰς] σελήνην, ἧς εἴδωλόν φασιν εἶναι τὸν Πᾶνα. [ἧς ἐρώμενόν φασιν conj. Meinekius, quoniam Pan Lunæ amator dicitur a Nicandro ap. Philargyrium ad Vergilii Georg. 3, 391 et Macrobium Sat. 5, 22. Vulgatam tueri licet collato scholio ad Oppiani Halieut. 3, 15 p. 326 ed. Didot : λέγεται Πᾶν ἀλληγορικῶς παρὰ τὸ ἐοικέναι τῷ κόσμῳ, κατὰ μὲν τὰ κέρατα ἡλίῳ καὶ σελήνῃ etc.]. Hierocles p. 731 (Πανός). Suidas v. Παμπρέπιος (ἐκ Πανὸς ὁρμώμενος). Itin. p. 166 (*Pano*). Tab. Peut. (*Panopoli*). Vita S. Pachomii c. 1 (πόλιν τὴν καλουμένην Πανός). Agathias 4, p. 133 ed. Paris. ‖ — εἶτα] om. SΩ. ‖ — 7. Λεπιδωτῶν] Λεπιδοτῶν ABEZ, Λεπιδωτόν ed. pr., Λεπιδοτὸν PVW, Ἐπιδοτῶν ΦΨ Arg., *Epidotorum* ed. Ulm. ‖ — κϛ' ∟'' γ''] κϛ' SΩ. Cf. Rav. p. 131 : *Pannis* (i. e. *Panis*). *Lepidii* (*Lepidoti?*). Nomen oppido inditum a lepidoto pisce, de quo v. Herodotus 2, 72 (νομίζουσι δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδω-

εἶτα Χηνοβοσκία	ξβ'	κϛ' L''
εἶτα Καινὴ πόλις	ξβ' ϛ''	κϛ' γ''

Κοπτίτης νομὸς καὶ μητρόπολις μεσόγειος

Κοπτὸς πόλις	ξβ' L''	κϛ'
εἶτα Ἀπόλλωνος πόλις μικρά	ξβ' L''	κε' L'' γ'' ιβ''

Θηβῶν νομὸς καὶ μητρόπολις

Διὸς πόλις μεγάλη	ξβ'	κε' L''
εἶτα Τούφιον	ξβ'	κε' γ''

deinde Chenoboscia	62°	26° 30'
deinde Cæne oppidum	62° 10'	26° 20'

Coptites nomus et metropolis mediterranea

Coptus oppidum	62° 30'	26°
deinde Apollinis urbs minor	62° 30'	25° 55'

Thebarum nomus et metropolis

Iovis oppidum maius	62°	25° 30'
deinde Tuphium	62°	25° 20'

τὸν ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν ἔγχελυν). Cf. Strabo 17, 1, 40, Athenæus 1, p. 309. 3, Plutarchus de Is. et Os. 18. In Tab. Peuting. legitur :

Panopoli
Ananu. . . . XVII (XXII?)
Chenoboscio XXVIII
45 (55) 54. sec. Itin.

Quodsi pro XVII scripseris XXII (nam alteruter Tabulæ numerus falsus est), Ananu (Ἀνανίου?) oppidum ponendum foret e regione hodierni *Djirdjeh*, quod ab Abydo haud longe boream versus distat. Nescio an ab hoc *Ananu* non diversum sit Lepidotôn oppidum in Abydi parallelo positum, siculi v. c. Crocodilôn urbs eadem est quæ postea Arsinoe dicta est. ‖ — 1. Χηνοβοσκία]....κεία ADLΞ,...κεῖα MNOSΔ. Versum om. B. ‖ — κϛ' L''] κϛ' SΩ. — *Chenoboscium* sec. Itin. p. 166, Tab. Peut., Not. Dign. p. 76. — *Chenoboscia* in Pachomii vit. 1 : ἦλθεν εἰς ἐκκλησίαν κώμης καλουμένης Χηνοσβοσκία. Ibidem c. 10 modo τὰ Χηνοβόσκια modo ἐν Χηνοβοσκίᾳ, notante Wesselingio. Steph. Byz.: Χηνοβοσκία πόλις Αἰγύπτου. Ἀλέξανδρος ἐν α' Αἰγυπτιακῶν· « ἀντικρὺ δὲ τοῦ Διοσπολίτου [νομοῦ] Χηνοβόσκιον (sic) μηδὲν εἰς τὴν προσηγορίαν ἐμφέρουσα· νομὰς γὰρ χηνῶν οὐκ ἂν ἴδοι τις, ὑπερβάλλουσαν δὲ τὴν περὶ κροκοδείλους σπουδήν. » Ad hæc Wesselingius : « Ab anserum pascuis nomen urbi venisse apertissimum est. Negat quidem Alexander ejusmodi illic pascua esse ; at nunquam antea fuisse qui credemus? præsertim quum inter solemnes gentis fuerint victimas, teste Herodoto 2, 45, et suæ Isidis studiosissimi fuerint Ægyptii, cui sacræ erant anseres : hinc Philippus in epigrammate, quod ad Suidæ v. κεγχρίτισι Küsterus vulgavit, illi par anserum aquaticorum offert : καὶ πόλιον χηνῶν ζεῦγος ἐνυδροβίων. » — Brugschio p. 215 græcum urbis nomen ex ægyptio *Kelebusken* detortum esse videtur. Ruinæ hod. vocantur *Kasr el-Sciad*. ‖ — 2. Καινὴ] Καινῆ S, Καίνη OZ, Κενή ΦΨ Arg., *Cena vel vacua civitas* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — ξβ' ϛ''] ξβ' L'' PRVW. ‖ — κϛ' γ''] κϛ' SΩ. Cf. Rav. p. 127, 4 : *Cænopoli*. Herodoto 2, 91 Νέη πόλις; hodie *Qeneh*. ‖ — 3. Κοπτίτης] Κομπτίτης ΦΨ Arg., *Computes* ed. Ulm. ‖ — 5. Κοπτός] Κοπτίς Φ Arg.; ἡ Κοπτίς add. A, Κομπτίς Ψ ed. Ulm. ‖ — κϛ'] κϛ' ϛ'' ADFLMNOSΔΩΞ, 26 1/2 ed. Vic. Coptites nomus sec. Brugsch. ægyptiace *Horui* « celui de l'épervier ». Notissima Coptos urbs ægypt. *Qobti*, hod. *Keft*. ‖ — 6. πόλις] om. ed. pr. ‖ — 7. κε' L'' γ'' ιβ''] sic ADFLMNOSΔΩΞ, κε' L'' δ'' R; κε' L'' γ'' cett. Strabo 17, 1, 45 : τῆς Κοπτοῦ οὐ πολὺ ἀφέστηκεν ἡ καλουμένη Ἀπόλλωνος. Itin. p. 165, 5 : *vico Apollinis* a Copto VII (sic leg. pro XII et XXII) m. p. distans. *Parvæ* cognomine ab Apollinopoli magna non hæc urbs, sed alia in Libyæ latere 18 m. p. a Lycopoli austrum versus sita distinguitur in Itin. p. 158, 1 : *Apollonos minoris*, ap. Steph. Byz.: Ἀπόλλωνος πόλις ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τῷ μέρει τῆς Λιβύης, ἡ μικρά, ἧς μέμνηται Ἀπίων, et ap. Hieroclem p. 731, a quo Ἀπόλλων μικρὸς in Thebaidis parte septentrionali inter Hypselen et Antæopolim commemoratur. ‖ — 9. Διὸς πόλις] Διόσπολις ES, Διάπολις ΦΨ Arg.; αἱ Θῆβαι add. BEZ, *Dia civitas magna Thebæ* ed. Vic., *Dis vel Iovis civitas* ed. Rom., *Diopolis civ.* ed. Ulm. — Brugschius : « IV nome *Us*, celui du sceptre *Us*. Nomus Diospolites. Chef-lieu : *Pi-Amon* ou *Ni-Amon*, la ville d'Ammon, Πιαμουν, Diospolis magna. Nom profane *Api-t*, « celle des grottes. » (auj. *Medinet Abou*), Θηβον, *Thebæ*. » Quodsi Ptolemæus Thebas, quæ Strabonis ævo nonnisi κωμηδὸν habitabantur, ingentis nomi caput esse statuit, priscæ ætatis rerum statum ob oculos habuisse videtur. Memoratur nomus in tit. n. 5077 : στρατηγὸς [τοῦ Ὀμβείτου] καὶ τοῦ περὶ Ἐλεφαντίτην καὶ τοῦ περὶ Θήβας καὶ Ἑρμονθείτου. Nummos, qui Διοσπολείτης inscribuntur, De Rougé ad Diospolim magnam retulit. At quæritur num recte. Certe apud Plinium 5, 49 *Diospolites* nomus is est quem eodem nomine Ptolemæus habet cujusque caput erat Diospolis parva. ‖ — 10. εἶτα] om. SΩ hoc loco et in sqq. ‖ — κε' γ''] κε' L'' γ'' ADLMNOSVΔΞΩΞ. Tuphium hodie *Taud* vel *Tout*. Brugschius in Nomorum geographia Tuphium tanquam urbem αὐτόνομον

εἶτα Χνουβίς	ξβ'	κε'
εἶτα Εἰλειθυίας πόλις	ξβ' ιβ''	κδ' L''δ''
εἶτα Τόουμ μεσόγειος	ξβ' δ''	κδ' γ''
εἶτα Ὄμβοι	ξβ'	κδ' ιβ''
εἶτα Συήνη	ξβ'	κγ' L''γ''

33. Εἶτα Δωδεκάσχοινος, ἧς ἀπ' ἀνα-

deinde Chnubis	62°	25°
deinde Ilithyiæ oppidum	62° 5'	24° 45'
dein Toum mediterran.	62° 15'	24° 20'
deinde Ombi	62°	24° 5'
deinde Syene	62°	23° 50'

33. Deinde *Dodecaschænus*, a qua orien-

recenset, quæ ægyptiace dicta sit *Hof* vel *Ta-hof*. ‖ — 1. Χνουβίς] Χνουβίδος ΦΨ Arg. *Chubisus* ed. Ulm., *Achnubis* ed. Rom., Χνουμίς ed. pr. Oppidum (æg. *Pa-Chnum*) e regione Latopolis ponitur, ubi nunc ruinæ *Hellah* dictæ. Ibidem fuerit statio *contra Lato* Itinerarii p. 163. Cf. Brugsch. p. 173. ‖ — 2. Εἰλειθυίας] de conj. Wilberg.; Ἐλληθυίας PRVW ed. pr., Ἐλιθυίας X; in celeris : Εἰλείθυια, Εἰλιθυία, Ἐλλείθεια, Εἰλείθια, in lat. edd. *Elithyia*. *Elithia*, *Elichia*. — Brugschius : « III nome *Ten* (supprimé à l'époque grecque). Chef-lieu *Dema Hab*, la ville de la déesse *Hab*, i. e. Lucina. » Cf. idem *Geogr*. p. 171. De urbe v. Strabo 17, 1, 47, Steph. Byz. s. v., Diodor. 1, 12, 6, Plinius 5, 60 (*Leucotheæ oppidum*), Eusebius Pr. Ev. 3, 12. Hodie *el Kab*. ‖ — 3. Τόουμ] sic PRVW ed. pr., τὸ οὖ (sic) X, *Thoi* Vic., Τόου cett. ‖ — κδ' γ''] 22 1/3 ed. pr. Oppidum hod. *Toum*, Nilo proximum, ap. Ptol. longius ab eo dissitum. ‖ — 4. Ὄμβοι] Ὀμβοί ABDEZ, Ὄμβροι X ed. pr. ‖ — κδ' ιβ''] 24 1/6 ed. Vic. De urbe (hod. *Kom Ombo*) v. Itin. p. 165, 1 (*Ombos* et *Ambos* codd.), Tab. Peut. (*Ombos*), Rav. p. 133, 12 (*Ommos*), Steph. Byz. v. Ὄμβοι (Ὄλβοι codd.), Juvenal 15, 35 (*Ombos*), Not. Dign. 1, p. 75 (*Ambos*), Hierocles p. 732 (Ὄμβροι), Ælian. N. An. 10, 21. Ombites nomus notus est ex Plinio et numis et titulis n. 4859 : ἐν τῷ Ὀμβίτῃ νομῷ, n. 4811. 4923. 5099 : στρατηγὸς τοῦ Ὀμβείτου, n. 5075, 5076 : στρατηγὸς τοῦ Ὀμβείτου καὶ τοῦ περὶ Ἐλεφαντίνην καὶ Φίλας, n. 5069 : στρατηγὸς Ὄμβου, Ἐλεφαντίνης, n. 5106 : στρατηγὸς Φιλῶν τοῦ [Ὀμβε]ί[του]. Cf. n. 4077 quem citavi p. 724, 9. Sec. Brugschium Ombi regio est αὐτόνομος, *Nub* (i. e. auri) dicta, cujus caput *Nubi*, i. q. Ὄμβοι. — Inter Thebarum et Syenes parallelos Ptolemæus 1° 40' computat satis recte ; intermediæ vero positiones esse debebant : Ilithyiæ 24° 55' (pro 24° 45'), Omborum 24° 15' (pro 24° 5'). Herodotus 2, 9 a Thebis Elephantinen 1800 stadia esse dicens computavit 30 schœnos stadiorum 60, ubi computandi erant 30 schœni stadiorum 30. ‖ — 5. Συήνη] Σουήνη CPRW, Σοήνη XZΦΨ Arg. Vic., *Siene* ed. Ulm. — Brugschius in nomorum geogr. : « District égyptien *Tep-ris*, « commencement du midi ». Chef-lieu *Abu*, le pays de l'éléphant, Éléphantine ; auj. *Gesiret Aswan*. — Autre ville : *Suonnu*, *Aswan*, Σουαν copt., *sun* en hebr., Syene. » — Parallelus Syenæ (23° 50') in Syntaxi math. accuratius 23° 51' 20'' ; nobis jam est 24° 5'. — Urbs in eodem meridiano ponitur in quo prima Nili fissura (62° 30°), quamquam revera Syene 1 1/2 gradu ab ea ortum versus distat. Similiter statuerit Strabo 17, 1, 4, qui Nilum in Ægypto usque ad Delta per 4000 stadia uno alveo ἐπ' εὐθείας delabi refert. In Ptolemæi tabula a Syene ad Nili fissuram sunt 6° 10' sive 3085 stadia sec. lineam directam ; sin juxta flexus fluvii metiaris, obtines c. 4000 stadia. Ego juxta fluvium a Syene ad Delta metior c. 4100 stadia. Inde Alexandriam sunt fere 1000 stadia. Eratosthenes vero 5000 stadia ab Alexandria Syenen computavit sec. lineam rectam, ita ut Syenen (quæ ab Alexandriæ meridiano tres fere gradus distat) et Alexandriam sub eodem meridiano posuisse perhibeatur (v. Cleomed. cycl. theor. 1, 10. Berger *Geogr. fragm. des Eratosthenes* p. 122). — Sec. Itin. p. 124, 7 ab Alexandria ad Hieram Sycaminum computantur 762 m. p., a quibus si dempseris dodecaschœni m. passus 90, via ab Alexandria Syenen foret 672 m. p. sive 5376 stadiorum. Alias mensuras, de quibus v. Plinius 6, 59 et Herodotus 2, 9, sciens omitto. ‖ — 6. εἶτα] ἔπειτα FLSXZΩϽ. ‖ — Δωδεκάσχοινος] Δωδεκασχοίνου ADFLMNOSΔΞΩ, *Dodecaschini* ed. Rom.; πόλεως add. A — Nubiæ tractus Ægypto adscriptus, qui a Syene ad Tacompso et Hieram Sycaminum per 12 schœnos (90 m. p., 720 stadia) pertinebat, ægyptiace *To-Kens* vel brevius *Kens* vocabatur ; idem nunc *Wadi Kenûs*, atque insula cataractæ minori vicina *Djesiret Konosso* appellatur. Prima Dodecaschœni mentio apud Herodotum 2, 29. Deinde vero huc pertinent inscriptiones in Isidis templo Philæ insulæ Ptolemæi VII Philometoris I et Tiberii imp. temporibus exaratæ, secundum quas Isidi dedicantur duodecim *ar* (i. e. schœni) ab occidente fluvii totidemque ab oriente ejus, quæ sint a regione *Tekems* (cf. Ταχέμψω, Ταχομψώ, Τάκομψος, Χομψώ) usque ad urbem *Sunnu* (i. e. Syenen). V. Brugsch *Geogr. d. alt. Æg.* p. 70. Herodotus 2, 29 de his ita habet : ἀπ' Ἐλεφαντίνης πόλεως ἄνω ἰόντι ἀναντές ἐστι χωρίον ... Τοῦτο ἐπ' ἡμέρας τέσσερας πλόος, σκολιὸς δὲ ταύτῃ κατάπερ ὁ Μαίανδρός ἐστιν ὁ Νεῖλος· σχοῖνοι δὲ δυώδεκά εἰσι οὗτοι τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι· καὶ ἔπειτεν ἀπίξεαι ἐς πεδίον λεῖον, ἐν τῷ νῆσον περιρρέει ὁ Νεῖλος· Ταχομψὼ οὔνομα

τολῶν εἰσὶν Ἄραβες καλούμενοι Ἀδαῖοι· ἐν οἷς ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ μετὰ τὸν Καταῤῥάκτην τὸν μικρὸν

tem versus sunt Arabes Adæi; in quibus ad orientalem fluminis ripam post Cataracten minorem

---

αὐτῇ ἐστί. Οἰκέουσι δὲ τὰ ἀπ' Ἐλεφαντίνης ἄνω Αἰθίοπες ἤδη, καὶ τῆς νήσου τὸ ἥμισυ, τὸ δὲ ἥμισυ Αἰγύπτιοι. (Cf. Steph. Byz.: Χομψώ, νῆσος ἐν τῷ Νείλῳ, μέση Αἰθιοπίας καὶ Αἰγύπτου, ὡς Ἡρόδοτος δευτέρᾳ). Ἔχεται δὲ τῆς νήσου λίμνη μεγάλη, τὴν πέριξ Νοβάδες (Νομάδες codd.; em. Rawlinson) Αἰθίοπες νέμονται· τὴν διεκπλώσας ἐς τοῦ Νείλου τὸ ῥέεθρον ἥξεις, τὸ ἐς τὴν λίμνην ταύτην ἐκδιδοῖ. [Cf. Mela 1, 51 : *in immanem lacum devenit, ex quo præcipiti cursu egressus et Tachempso alteram insulam amplexus usque ad Elephantinen..., atrox adhuc fervensque decurrit.*]. Parum accurata hæc narratio est. Nam tortuosus Nili tractus, per quem funibus naves adverso flumine trahendæ erant, nonnisi a Syene ad Philas pertinet. Igitur Tachompso, quæ post eum tractum sequitur, foret aut *Djesiret Konosso* aut Philarum insula, quæ sec. Strabonem erat κοινὴ κατοικία Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων, quod idem de Tachompso insula Herodotus narrat. Nomen vero Tachompso ad hanc insulam transferri potuit ab adjacentibus utrinque vicis vel oppidis, de quibus v. Stephanus Byz.: Τάχομψος, κώμη ἐν τοῖς ὁρίοις Αἰγυπτίων καὶ Αἰθιόπων πρὸς τῇ Φιλίᾳ τῇ (Φιλάτῃ?) νήσῳ, ὡς Ἀρισταγόρας ἐν Αἰγυπτιακῶν πρώτῃ. Bion ap. Plinium 6, 178 : *A Syene, prius Arabiæ latere, gens Catadupi, deinde Syenitæ, oppida Tacompson, quam quidam appellaverunt Thaticen* (*Ethiczen* v. l.; hod. *Qalat Tad?*), *Aramam* (*Wadi Barambran*), *Sesamus* etc. Idem 6, 179 : *Iuba aliter : oppidum in monte Megatichos inter Ægyptum et Æthiopiam, quod Arabes Mirsion vocaverunt, dein Tacompson, Aramum, Sesamum.* Idem 6, 180 : *Ex Africæ latere tradita sunt eodem nomine Tacompsos altera sive pars prioris, Moggore* (ad *Djesiret Morgos*) etc. — Herodotus hanc Tacompso confudisse videtur cum altera Tacompso, quæ erat ad australem Dodecaschœni terminum, ubi *Takems* regionem ex titulis novimus et Ptolemæus habet Ταχομψώ seu Μεταχομψώ oppidum e regione Pselcis (h. *Dakkeh*) oppidi, et in Nilo insula exstat, quæ fuerit Ταχεμψώ, νῆσος Αἰθιοπίας πρὸς τῇ Λιβύῃ, Stephani Byzantii. Simili confusione Ptolemæus Hieram Sycaminum, quæ reapse erat australi Tacompso propinqua, in borealis Tacompso (cujus non meminit) viciniam ponit præpostere. — Magnus ille lacus in hac regione frustra quæritur. Sec. Rawlinson ad Herod. « the large lake was merely the open Nile. » Ni fallor, temere Herodotus huc traxit quæ de alio lacu quodam inaudiverat. Scilicet lacus quem Nobades accolunt, non diversus est ab eo quem infra Hieram Sycaminum pictam habes in Tabula Peuting., ubi vocatur *Nusap* (i. q. Nubas palus Ptolemæi) *palus similis Mæotidi, per quam Nilus transit.* Cf. infra cap. 6 § 4 not. In eadem Tabula Peut. a Syene ad Hieram Sycaminum nonnisi 48 m. p. computantur. Nimirum duodecim schœnis stadiorum 60 temere substituuntur schœni stadiorum 30, adeo ut schœnus contineat 4 m. p. sive 4 × 7 1/2 stadia. De quo computo v. Fr. Hultsch *Gr. u. rœm. Metrologie* p. 282. Perversus hic compulus in Ptolemæi quoque tabula deprehenditur, in qua a Syene Metacompso sunt 40′ sive 375 stadia, 47 m. p. In Itinerario p. 161 et 164 complures distantiarum numeri corrupti sunt. Ut nunc habent, in Libyco Nili latere 80 m., in Arabico latere 71 m. p. colliguntur. Quod ap. Plinium 6, 184 legitur : *a Syene Hieram Sycaminum LIIII* (*LXII* var. lect.), librariis debetur. Pro LIIII scribendum est LXXXX, ut res postulat; ac sic demum ex singulis distantiis quæ a Syene Meroen esse in sqq. perhibentur, colligitur suma 977 m. p., quorum loco ipse Plinius collegit 976 (975. 974. 973 v. l.) m. p. ‖ — 1. καλούμενοι] om. SΩ. ‖ — Ἀδαῖοι] Ἀδέοι PBX ed. pr., *Adei* edd. Rom. Ulm. Apud Plinium 6, 168 post Berenicen commemorantur *Arabes Autei et Gebadei* (*Zebadei* v. l.). Cf. Ammian 22, 15, 9 de Nilo : *æstuans inundatione ditissima ad cataractas venit, e quibus præcipitans ruit potius quam fluit, unde Atos olim accolas usu aurium fragore adsiduo diminuto necessitas vertere solum ad quietiora coegit.* Alii *Autei* (Αὐταῖοι ap. Agatharch. in G. min. 1, p. 130) erant ad sinum Heroopoliten sec. Iubam ap. Plin. 6, 167, alii in Arabia Felice sec. Plin. 6, 158. — « A côté des Gebadei (de la grande tribu des Ababdèh) nous reconnaissons dans les *Autei Arabes* les Atagât de la haute Égypte (V. Iaubert, Nomenclature des tribus arabes, dans la description de l'Égypte, tom. XVI, p. 132, édition in-8°; Jomard, Observations sur les Arabes de l'Égypte moyenne, ibid. tom. XII, p. 271. » S.-Martin, *le nord de l'Afrique* p. 191. ‖ — ἐν οἷς ἀπ' ἀν. τοῦ π.] ἐν οἷς om. SΩ, ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τοῦ τ. π. de conj. dedit Wilberg.; aut καὶ ἐν ᾗ ἀπ' ἀντ. π. scribi, aut verba εἰσιν Ἄραβες Ἀδαῖοι, ἐν οἷς ἀπ' ἀν. ejici voluit Grashofius; quum oppida quæ recensentur, non Arabum, sed Dodecaschœni sint. Ego nihil mutavi. Istud ἐν οἷς nihil aliud hoc loco significat nisi *in latere Arabico*. Eadem negligentia § 12 Troicus mons, etsi Nilo proximus, esse dicitur ἐν τοῖς Ἀραβαιγυπτίοις Ἰχθυοφάγοις, oræ maritimæ accolis. ‖ — 3. καταράκτην DΦΨ Arg. ‖ — P. 727, 2 κγ′ γο″] κγ′ γ″ ed. pr., κϛ′ γο″ ΦΨ[1]. De perversa

οὗ θέσις ξα' L''γ' κγ' L''δ''
Ἱερὰ Συκάμινος ξα' L''δ'' κγ' γο''
Φίλαι ξα' γο'' κγ' L''
Μετακομψώ ξα' γο'' κγ' ιβ''
ἧς ἀντικρὺς ἀπὸ δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ
Ψέλκις ξα' L'' κγ' ιβ''

34. Νῆσοι δὲ τῇ Λιβύῃ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ παράκεινται ἐν μὲν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει
Ἀηδονὶς νῆσος νβ' γο'' λα' L''γ''

qui situs est 61° 50' 23° 45
Hiera Sycaminos 61° 45' 23° 40'
Philæ 61° 40' 23° 30'
Metacompso 61° 40' 23° 5'
cui e regione in occidentali fluminis ripa est
Pselcis 61° 30' 23° 5'

34. Insulæ prope Libyam et Ægyptum jacent in Ægyptio mari
Aedonis insula 52' 40° 31° 50'

hac positione deque probabili erroris origine dixi in antecc. Mannertus pro more suo turbas interpolatoris stupori vindicat. Wilbergio versus 2 post versum 6 ponendus et in latitudine κγ' ιβ'' scribendum videtur. Grashofius servatis epocharum et numeris et ordine, oppidorum nomina transponenda et Φίλας primo, Μετακομψώ secundo, Ἱερὰν Συκ. tertio loco ponenda esse censet. — De Hiera Sycamino v. Plinius 6, 184. Philostratus Vit. Apoll. 6, 2 : ἀφικόμενος γὰρ ἐπὶ τὰ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων ὅρια, Συκάμινον δὲ αὐτὰ ὀνομάζουσιν. Tab. Peut.: *Herasycamina*. G. Rav. p. 153, 13 : *Iera Sicamina*. Itin. p. 124, 7 : *Ab Alexandria Hiera Sycaminos usque* m. p. DCC LXII. Ibidem p. 162, 4 et p. 164, 2 Hierasycaminos in fluvii ripa Libyca 4 m. p. a Corte (h. *Korti*) austrum versus distare dicitur, ab Hierasycamino vero *trans Nilum* iter esse X (vel XI) m. p. ad stationem *Contra Pselcin*. Ab hod. *Korti* 4 vel 5 m. p. absunt ruinæ templi romani; haud longe inde in altera Nili ripa est *Maharraga*, ad quam exstitit templum Serapidis et Isidis, cujus tituli v. in C. I. n. 5111-5125. Ex his quum in n. 5110 legatur : προσεκύνησα τὸν ἐν Ἱερᾷ [Συκαμίν]ῳ κύριον Σάραπιν (modo recte suppletum sit), Brugschius *Geogr.* p. 159 et Franzius in C. I. Sycaminum in Arabico litore positam fuisse censent, adversante Itinerario. Quemadmodum Tacompso, sic fortasse etiam Hiera Sycaminos in utraque fluvii parte erat. ‖—3. Φίλαι] Φιλαί DFS. ‖—κγ' L''] κγ' ιβ'' ed. pr. Philæ non erant ripæ Arabicæ oppidum a Syene 20 m. p. distans, sed insula notissa 6 m. p. dissita. In Itiner. p. 164, 4 pro *III m.* legendum esse *VI m.* monuit Partheyus *De Philis insula* p. 3. Haud recte Strabo p. 819 a Syene ad Philas esse dicit σταδίους ὁμοῦ τι ἑκατόν, nisi forte flexuosi fluvii ambages computaverit. Parum accurate etiam Plinius 5, 59 : *ex adverso Syenes insulæ IV Philas DC m. p. a Nili fissura, unde appellari diximus Delta. Hoc spatium edidit Artemidorus*. Ceterum de Philis v. Strabo 1, 2, 33. 17, 1, 22. 49. 50. 54, Diodor. 1, 22, Plutarch. de Is. Osir. 20, Heliodor. 8, 1. 9, 6, Priscus in Fr. Hist. 4, p. 100, Olympiodor., fr. 37 (Fr. H. 4. p. 66), Seneca Qu. nat. 4, 1, Steph. Byz. v. Φίλα, Not. Dign. 1, p. 75, tituli in C. Inscr. 3, n. 4894-4946. De insula exigua juxta Philas sita, quæ Ἄβατος et Ἱερὸν πεδίον dicebatur, v. C. I. n. 4896, Seneca Qu. nat. 4, 2, Plutarch. l. l., Lucan. Phars. 10, 322. ‖ — 4. Μετακομψώ] Μετακομψῶ LMNOΔΞ, Μετακόμψω Z, Ταχομψώ X. ‖ — κγ' ιβ''] 23 1/6 ed. Rom. Metacompso Pselci objacens in Itinerario est *Contra Pselcis* statio. Quemadmodum ad initium Dodecaschœni Tacompso oppidum tum in Libyco tum in Arabico Nili latere fuisse supra vidimus, sic fortasse etiam in hac regione duo *Tachompso* seu *Chompso* sibi opposita erant, quorum alterum ab altero distinguebatur nomine Μετακομψώ (Κατὰ Κομψώ?). Certe quum prope Pselcis ruinas vicus sit qui *Dakkeh* vocatur, suspicari licet eo cum nomine componendum esse *Takems*, quod erat ægyptium nomen τοῦ Ταχομψώ. — 5. ἀντικρὺς] ἀντικρύ ed. pr. ‖ — 6. Ψέλκις] Ψελκίς PVWX ed. pr., Ψελλίς ΦΨ Arg. Ulm., *Pselis* ed. Vic. ‖ — ξα' L''] ex conj. Wilbergii; ξα' ς'' codd. ‖ — κγ' ιβ''] κγ' γο'' X. Pselcis ægyptiace *Pserk*, *Pselk*, *Selk* (i. e. scorpionum urbs, sec. Brugsch. l. l. p. 159). Ruinæ ad hod. *Dakkeh*. Tituli loci in C. I. 3, n. 5073-5109. In. n. 5106 : εἰς Ψέλκιν, n. 5103 : ἐν [Ψέλ]κει; n. 5078 : ἄναξ, Ψέλχιδος ὃς μεδέεις. Cf. Plinius 6, 181. Strabo 17, 1, 54 Ψέλχιν πόλιν Αἰθιοπικὴν dicit, sicut Aristides or. 48 p. 461 et 470 ed. Boiss. In Itin. p. 162, 2 *Pselcis* (p. 164, 2 : *Contra Selcis* cod. Escor., *Contra Pselcis* unus codex, *Contra Pselcos* plurimi.) In Tab. Peut. *Pselci*. ‖ — 7. τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τῇ Λιβύῃ ed. pr. ‖ — 8. Αἰγυπτίῳ] Αἰγυπτιακῷ ed. pr. ‖ — 9. Ἀηδονίς] Ἀηδωνίς ed. pr., Ἀειδονίς FN, Αὐδονίς Φ[1]Ψ, Ἀνδονίς Φ[2] edd. Arg. Ulm. ‖ — νβ' γο''] νβ' γ'' ed. pr. ‖ — λα L''γ''] om. L. Ἀηδονίς in Scylacis (108 p. 83) codice Αἰδωνία, in Stadiasmi (41, p. 442) codice Σιδωνία. Insula in Ptolemæi tabula a Petrante et a Chersoneso pari intervallo (c. 250 stadiorum ; revera 100 stad.) distat, sicut ap. Scylacem sita esse dicitur ἐν τῷ μέσῳ Πέτραντος καὶ Χερσονήσου. Cadit hoc in hod. *Bomba* insulam altam et saxosam quæ aptam navibus stationem præbet. Eadem apud Herodotum (4, 152:

Τυνδάριοι σκόπελοι τρεῖς	νε' ∠''γ''	λα' ∠''
Αἰνήσιππα νῆσος	νς' ∠''	λα' γο''
Φωκοῦσσαι νῆσοι δύο	νς' ∠''γ''	λα' ∠''
Πηδωνία νῆσος	νη' ∠''	λα' ∠''
Δίδυμαι νῆσοι δύο	ξ'	λα' ∠''
Φάρος νῆσος	ξ' γ''	λα' ιβ''
35. ἐν δὲ τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ νῆσοι αἵδε·		
Σαπφειρίνη νῆσος	ξδ' ∠''γ''	κη'
Ἀφροδίτης νῆσος	ξε' δ''	κε'
Ἀγάθωνος νῆσος	ξε' δ''	κγ' γο''

Tyndarii scopuli tres	55° 50'	31° 30'
Ænesippa insula	56° 30'	31° 40'
Phocussæ insulæ duæ	56° 50'	31° 30'
Pedonia insula	58° 30'	31° 30'
Didymæ insulæ duæ	60°	31° 30'
Pharus insula	60° 20'	31° 5'
35. in Arabio vero sinu insulæ hæ :		
Sapphirine insula	64° 50'	28°
Veneris insula	65° 15'	25°
Agathonis insula	65° 15'	23° 40'

146. 147. 169) Πλατέα νῆσος (Πλατεῖα et Πλαταιαί ap. Steph. Byz.), in qua Theræi per biennium degerunt indeque in Aziria, continentis locum ἀντίον τῆς νήσου positum, trajecerunt. Idem Πλατέα nomen sec. Stadiasmum erat continentis loco, quemadmodum hodie *Bomba* vocatur tum insula tum objectus ei 70 stadiorum intervallo occasum versus locus oræ maritimæ. Verba Stadiasmi 41 : ἀπὸ τοῦ Βατράχου εἰς Πλατεῖαν στάδιοι σν' (deb. ρν'). Πρὸς τῷ πελάγει κεῖται νῆσος καλουμένη Σιδωνία (ἔχει ὕφορμον θερινὸν φορτηγοῖς) ἀπὸ σταδίων λ' (leg. π'). Nihil erat cur verba corrupta esse conjicerem in not. ad Stad. p. 442. Verum in Scylace l. l., ubi hæc : ἐν δὲ τῷ μέσῳ Πέτραντος καὶ Χερσονήσου εἰσὶ Διδωνία καὶ Πλατειαί (an ἐστὶ Διδωνία ἢ καί?)· ὕφορμοι δὲ ὑπ' αὐταῖς εἰσί (ὕφορμος... αὐτῇ ἐστί?), aut auctoris errore aut librariorum culpa duo ejusdem insulæ nomina pro duabus insulis venduntur. Nam quod Barthius (*Wanderungen* p. 510) voluit, Aedonin Ptolemæi esse hod. *Seal* insulam humilem quæ ante Batrachum portum oræ proxima est, admitti nequit. ‖ — 1. Τυνδάριοι] Τυνδάρειοι S; νῆσοι ante v. τρεῖς add. WX ed. pr. ‖ — νε' ∠'' γ''] νε' ∠'' δ'' X ed. pr., νε' ε'' γ'' (sic) Φ, 42 1/2 1/3 ed. Vic. Cf. Scylax p. 82, Stadiasm. p. 436, Strabo 17, 1, 14 : Τυνδάρειοι σκόπελοι, νησίδια τέσσαρα ἔχοντα λιμένα. Hodie *Ishailah rochers*. ‖ — 2. Αἰνήσιππα] Αἰνησίππα FPVWΔΞΦΨ Arg., Αἰνισίππα SΩ, *Ænasipta* ed. Rom., *Enespita* ed. Ulm. Hodie *Matrou rochers*. Cf. not. ad p. 678, 4. ‖ — νς' ∠''] νη' ∠'' ΦΨ edd. Vic. Arg. ‖ — λα' γο''] λ' γ'' ed. pr.; λα' ∠'' ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm. ‖ — 3. Φωκοῦσσαι] sic X, Φώκουσαι Z, Φακοῦσαι S, Φωκοῦσαι cett. Insulæ in Stadiasmo 20, p. 435 Δελφῖνες vocantur. V. not. p. 678, 5. ‖ — 4. Πηδωνία] Πηδονία S, Τηδωνία X. Strabo 17, 1, 14 p. 679, 13 : Πηδωνία λιμένα ἔχουσα. In Stadiasmo 10, p. 432 insula quæ Pedoniæ continentis loco objacet, Μύρμηξ vocatur. V. not. p. 697, 8. — νη' γ''] sic ed. pr., νη' ∠'' cett., 59 1/2 ed. Ulm. ‖ — 5. Δίδυμαι] Sunt Chersoneso adjacentes insulæ duæ exiguæ. In Stad. § 2, p. 429 pro εἰς δυσμὰς legerim εἰς Διδύμας. Alias Διδύμας νήσους Stadiasmus habet § 12 p. 432. ‖ — 6. ξ' γ''] ξγ' ed. pr., ξ' δ'' D. ‖ — λα' ιβ''] sic X, λα' ∠'' LWΦΨ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λα' ς'' cett. ‖ — 7. Ἀραβίῳ] Ἀρραβίῳ LPRVWΦΨ, Ἀραβικῷ X, *Adriatico* Arg. ‖ — 8. Σαπφειρίνη] de conj.; Σαπφιρήνη X, Σαππετρίνη P ed. pr., Σαπειρίνη W, Σαππειρήνη DSZ, Σαππηρίνη A, Σαππηρήνη BE, Σαπείρη νῆσος L, Σασπειρήνη DMNOSΔΞΦΨ ed. Arg., *Saspirena* edd. Rom. Ulm., *Sasperena* ed. Vic. ‖ — ξδ' ∠'' γ''] ξδ' ∠'' δ'' ed. pr. Cf. Steph. Byz.: Σαπφειρίνη νῆσος ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ· ἐκ ταύτης ὁ σάπφειρος λίθος. In Plinio 6, 168 codices : *insulæ Sarapine*, *Scytala*. Est una ex insulis quæ Drepano promontorio austrum versus objectæ sunt. Fort. hod. *Jubal*. ‖ — 9. ξε' δ''] ξε' ADFLMNOSΔΩ2. *Insula Jambe* ap. Plin. 6, 168; hodie *I. Wady Jumaul* in Anglorum tabulis nauticis, *Wadig Algamal* (*Schœnheitsthal*) sec. Sprengel. *Geogr. d. alt. Arabien*, p. 16. Cf. supra not. p. 688. — 10. Ἀγάθωνος] Ἀγαθῶνος ΦΨ. ‖ — ξε' δ''] ξε' ADFLMNOSΔΩ2. ‖ — κγ' γο''] κγ' γ'' ed. pr., κδ' γο'' D. Hodie *Sebergel* vel *Zemergete*; Ὀφιώδης ap. Agatharchidem in G. M. 1, p. 170, 3 : ὃν (τὸν Ἀκάθαρτον κόλπον, qui est prope Berenicen) παραπλεύσαντι νῆσος ἔκκειται τῇ μὲν θέσει πελαγία, μῆκος δ' ἔχουσα σταδίων ὡς ὀγδοήκοντα, ἣν καλοῦσιν Ὀφιώδη, πρότερον μὲν γέμουσαν παντοίων ἑρπετῶν, ἐφ' ἡμῶν δὲ ἐλευθέραν τούτων. Ἐν δὲ ταύτῃ γίνεται τῇ νήσῳ καὶ τὸ καλούμενον τοπάζιον. Hinc *Topazon* insula vocatur a Iuba ap. Plin. 37, 108, ubi dici navigatione (c. 500 stadiis in Ptolemæi tabula) a continente abesse dicitur. Cf. Plinius 6, 169.

ΚΕΦ. ϛ'.

Λιβύης τῆς ἐντὸς θέσις

[Λιβύης πίναξ δ']

Ἡ ἐντὸς Λιβύη περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων ταῖς τε δυσὶ Μαυριτανίαις καὶ Ἀφρικῇ καὶ Κυρηναϊκῇ κατὰ τὰς ἐκτεθειμένας αὐτῶν μεσημβρινὰς γραμμάς·

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν μέρει τῆς Μαρμαρικῆς κατὰ τὸν διὰ Δάρνεως πόλεως μεσημβρινὸν μέχρι τοῦ ἐκτεθειμένου τῆς Μαρμαρικῆς πέρατος καὶ ἔτι τῇ ὑπὸ τὴν Αἴγυπτον Αἰθιοπίᾳ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ μέχρι πέρατος, οὗ θέσις

να' δ'' νοτ. γ' ϛ''

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ ἐντὸς Αἰθιοπίᾳ, ἐν ᾗ Ἀγίσυμβα χώρα, κατὰ γραμμὴν τὴν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πέρατος ἕως τοῦ κατὰ τὸν Ἑσπέριον καὶ Μέγαν καλούμενον κόλπον τῆς ἐκτὸς θαλάσσης, οὗ θέσις ιδ' δ'

ἀπὸ δὲ δυσμῶν τῷ Δυτικῷ Ὠκεανῷ ἀπὸ τοῦ εἰρημένου κόλπου μέχρι τοῦ τῆς Τιγγιτανῆς Μαυριτανίας πέρατος, οὗ ἡ παράλιος ἔχει οὕτως·

CAP. VI.

Libyæ Interioris situs.

[*Libyæ tabula quarta.*]

Libya Interior a septentrionali parte finitur utraque Mauritania et Africa atque Cyrenaica ad lineas eas, quas in meridianis harum finibus indicavimus;

ab ortu Marmaricæ parte ad meridianum per Darnin oppidum ductum usque ad expositum Marmaricæ terminum et deinceps Æthiopia infra Ægyptum sita ad eundem meridianum usque ad terminum, qui ponitur 51° 15' austr. 3° 10'

a meridie vero terminatur Æthiopia Interiore, in qua est Agisymba terra, ad lineam a termino quem modo diximus ductam ad alterum in externi maris sinu qui Hesperius et Magnus dicitur situm 14° 4°

ab occasu autem Oceano Occidentali ab eo quem diximus sinu usque ad Mauritaniæ Tingitanæ terminum, cuius maritima ora sic se habet :

Cap. VI. — 2. Λιβύης τῆς ἐντός] τῆς ἐντὸς Λιβύης AD. || — 3. ἐντὸς] om. ed. pr. || — 5. τε] om. ed. pr. Μαυρητανίας D. || — 8. μέρει] μέχρι X. || — 9. Δάρνεως] Δαρδάνου A, Δαρδάνεως DMOWXΔΞΦΨ Arg., *Dardanis* edd. Rom. Ulm. || — 12. μέχρι] om. L. || — 13. νότ. γ' ϛ''] ν. γ' ϛ'' XΦΨ, unde 53 1/6 in ed. Arg.; 23 1/6 edd. Vic. Rom. Ulm., haud expressa voce νότου. || — 14. Verba ἐν ᾗ Ἀγίσυμβα χώρα h. l. om. SΩ. De hac regione v. cap. 8, § 2 || — 17. καὶ om. PRVW. || — 18. θαλάσσης] μυχὸν add. DLMNOΔΞ℈[1], μυχοῦ F℈[2]. || — 18. οὗ θέσις] ἐπέχει μοίρας add. X. || — ιδ' δ'] ιδ' δ'' ed. pr., 14 1/4 edd. Arg. Lugd., 14 1/4 5 1/4 ed. Vic., 14 1/4 5 edd. Rom. Ulm. Post hæc in SΩ legitur : παρ' ἣν γραμμὴν ἔστι (ἔστη S) ἡ Ἀσίγυμβα χώρα. || — 20. μέχρι τοῦ] τοῦ om. ADLPRVWΞ℈, in N additum manu 2. || — 21. ἔχει] ἐπέχει X. || — In Libyæ ora occidentali, quæ inde ab Hannonis ætate cognita, nec ulterius austrum versus Ptolemæi tempore explorata erat, a Cote promontorio (*C. Spartel*, 35° 5' lat.) usque ad sinum Νότου κέρας ab Hannone appellatum et insulam Gorillarum seu potius Gorgadum [nam in Hannonis periplo pro ΓΟΡΙΛΛΑΣ scribendum esse ΓΟΡΓΑΔΑΣ probabiliter statuitur] sive ad hod. *golfe et île de Scherboro*, c. 7° 30' lat., secundum nostras tabulas sunt 28° 20' sive 17000 stadia, Ptolemæus vero a Cote pr. (35° 55') usque ad terminum australem (4° lat.) computat 31° 55', qui nobis sunt 26° 36' sive 15958 stadia. Differentia hæc in tanto tractu haud ita magna est, ac nullam fere habes si ipsius oræ longitudinem metiaris, quæ in Ptolemæi tabula sicut in nostris est c. 20000 stadiorum. Forma vero hujus oræ delineatur falsissime; nam quum reapse ora a *Cap Spartel* usque ad *Cap Vert* per duodecim fere longitudinis gradus occasum versus deflectat, in Ptolemæis tabula a meridiana linea ortum versus recedit. Præterea perverse Ptolemæus eam ita distribuit, ut borealis ejus pars ad Daradem usque fluvium pertinens justam longitudinem mirum quantum excedat, reliqua autem justo brevior sit. Mauretaniæ oræ longitudo quidem (c. 4800 stad. in Ptol.; c. 4200 stad. nobis) a vero haud ita multum abest, sed quoniam recta austrum versus excurrit, fit ut inter Cotis promontorii (35° 55') et Atlantis Majoris (26° 30') parallelos intercedant 9° 25' (= 7° 42' nobis), qui esse debebant 6° 12' (nobis 5° 10'). Deinceps Ptolemæus ingenti errore ab Atlante Majori (26° 30') ad Daradem fluvium (15°) gradus 11° 30' (= nobis 9° 35') computat, dum reapse a *Cap Ghir* (30° 40') ad *Drah* fluvium (28° 30') sunt veri gradus 2° 10'

= 2° 36′ Ptol.). Vivien de S.-Martin l. l. p. 405 ea quæ libr. 8, c. 17 de diebus maximis Autolalarum (23° 50′) et Iarzithæ (15° 30′) oppidorum traduntur, observationibus parum accuratis niti suspicatur, quibus fidens Ptolemæus oppidis illis et vicinæ regioni situm ineptum assignasset. At vix est dubium quin dies isti maximi, qui libro octavo recensentur, longe plurimi secundum latitudinis gradus in tabulis consignatos, haud vero hi secundum illos computati sint. Attendas potius in *Drah* fluvii parallelo sitas esse *Fuertaventuram* et *Teneriffam* (a quibus ceteræ insulæ Canariæ boream et austrum versus collocatæ sunt), similiter autem a Ptolemæo in Daradis fluvii latitudine (15°) poni Iunoniam insulam Fortunatam (15° 16′), dum reliquæ insulæ Fortunatæ (inter 20° 30′ et 27° 30′ lat. ab occasu ortum versus in nostris tabulis positæ) a Ptolemæo a borea austrum versus inter 16° et 10° ponuntur. Quomodo autem hæ insulæ e vera sua sede in meridiem deturbari potuerint, facile intelligitur ex distantiarum mensuris quas ex Statio Seboso prodit Plinius 6, 202 : *Sebosus*, inquit,... *Iunoniam* (hod. *Madeiram ; ad occasum versus* h. l. addere debebat) *abesse a Gadibus DCCL m. p.* (6000 stadia. E græco fonte Sebosus hauserit) *tradit ; ab ea tantundem ad occasum versus* (potius *meridiem versus*) *Pluvialiam Caprariamque:.. ab eis CCL m. p.* (2000 stad.) *Fortunatas contra lævam Mauritaniæ in octavam horam solis* (secundum tabulam qualem habes apud Geogr. Rav. p. 8. 162, qui in octavæ horæ segmine ponit Mauritaniam et *Egel* regionem circa hod. *Cap Agula*, Galinarium pr. Ptolemæi) *vocari Invallem a convexitate et Planasiam a specie.* Cum his conferendus est Ptolemæus, apud quem inter Gades (5° 10′. 36° 10′) et Iunoniam sive Ἥρας νῆσον τὴν κατ' Αὐτολάλας (8° 23° 50′) intercedunt 12° 20′, qui in eodem meridiano efficiunt 771 m. p. (6166 stad.), et paullo amplius si longitudinis differentiam computaveris. Hæc igitur sunt 750 m. p. seu 6000 stadia Sebosi. Distantia satis accurata a Gadibus versus occasum hibernum pertinet, adeo ut Iunonia sit in Soloentis pr. (*C. Cantin*) parallelo, qui in Ptolemæi tabula est 31° 15′. Ipse autem Ptolemæus, ut Libyæ oram in meridiem directam esse perperam statuit, sic etiam Iunoniam a Gadibus meridiem versus sub 23° 50′, in eodemque parallelo Autolalas, continentis oppidum, posuit. — Altera 750 m. p., quæ Sebosus ab Iunonia ad Pluvialiam et Caprariam (quas Fortunatis inss. Ptolemæus accenset) haud recte computat (nam revera nonnisi 300 m. p. sunt), in Ptolemæi tabula meridiem et occasum versus pertinent usque ad medias insulas Fortunatas. [Usque ad insulam maxime borealem (Inaccessam) sec. Ptolemæum sunt 5000 stadia, quot Iuba ap. Plin. 6, 203 computavit, at non itinere directo, sed ita ut a Purpurariis insulis (h. *Madeira* et *Porto Santo*) ex adverso Autololarum sitis (Plin. 6, 201) per 250 m. p. (2000 st.) *supra occasum navigetur, dein per 375 m. p.* (3000 stad.) *ortus petatur.*]. Igitur Ptolemæus distantiis, quales e Seboso traduntur, ita abusus est, ut Fortunatas insulas 5000 stadia ab Atlante Majori austrum versus removerit. Ac sic Daradis quoque fluvii ostium insulis illis objectum a boreali deserti initio ad meridionalem ejus regionem demigravit, ficticius vero tractus inter Mauritaniæ terminum et Daradem interjectus fluviis, oppidis, populis frequentatur, quorum plurimi aut ordine perverso ponuntur aut e Mauritania temere huc translati sunt. Recte quidem post Atlantem sequitur Subus fluvius, qui hodie est *W. Sous*, perperam vero hic fluvius confunditur cum Subure sive Sububo Mauritaniæ, quatenus qui sequuntur fluvii tres, Σάλαθος et Χούσαρις et Ὀφιώδης, mutatis paullulum nominibus, iidem sunt qui in Mauritania post Suburem sequuntur Σάλας et Κούσας et Φοῦθ. [Similes turbas in Scylacis periplo creavit Lixorum fluviorum confusio]. Ὀφιώδης nomen Græculus affinxerit fluvio regionis quam serpentibus infestam Mela 3, 100 dicit. Eum a Φοῦθ (hod. *Tensift*) non diversum esse ex eo quoque colligas quod Τάγανα urbs, in Ophiodis fl. parallelo inter mediterranea commemorata, aperte est hod. *Tugana* ad fontes *Tensift* fluvii, a *Marokko* urbe ortum versus. Porro Malachath et Byntha oppida qua a Sagapola monte ortum versus ponuntur, non diversa sunt a Malochath et Benta oppidis Mauretaniæ Tingitanæ (p. 590, 6 et 7). Deinceps Nuium et Massam fluvios (hod. *W. Massa* et *W. Noun*) ordine inverso ponendos fuisse patet. Eodem modo Γαλιναρία ἄκρα et Σολοεντία ἄκρα locum permutare debent. Soloentia igitur ab Ophiode fl. haud longe boream versus posita non differt a Soloente pr. quod a Phuth fluvio boream versus in Numidia est, Galinaria vero acra, inter Massam et Nuium fluvios collocata, est hod. *Cap Agula* ad oppidum cognomine (*Egelin* in Raven. p. 163, 18 in *Egel* regione). Autolalarum oppidum, utpote Iunoniæ insulæ (*Madeira*) objacens, circa Soloentem Mauritaniæ prom. ponendum erat. Itaque qui juxta Autolalas commemorantur Σιράγγαι seu Σηράγγαι sunt hodiernæ *Scheraghna* regionis inter *Tensift* et *Omerbia* fluvios. Mausoli, qui deinceps nominantur, quærendi sunt a Soloente austrum versus, ubi in Mauritania Ptolemæus novit Mysocaram portum, Hanno vero Καρικὸν τεῖχος. Proclivis igitur suspicio eundem Græculum qui Ὀφιώδους fluvii nomen finxit, ibi posuisse Μαυσώλους Κᾶρας (v. Steph. Byz. s. v. Μαύσωλοι). — Mandrus mons in quo Salathus, Chusaris, Ophiodes, Nuius, Massa fluvii oriuntur, est hod. *Idrar-nderen*, s. Adderim s. Dyris s. Atlas [Μάνδρον nomen fortasse ab eodem auctore profectum est cui Μαύσωλοι debentur; certe Μάνδρον et Μάνδρα nomen dei Carici esse nominaque ab

2. Μετὰ τὸ πρὸς τῇ Τιγγιτανῇ Μαυριτανίᾳ πέρας

Σούβου ποταμοῦ ἐκβολαί	θ'	κε'
Σαλάθου ποταμοῦ ἐκβολαί	θ' γο''	κβ'
Σάλαθος πόλις	θ' γο''	κβ'
Χουσάριος ποταμοῦ ἐκβολαί	ι'	κα' γο''
Γαλιναρία ἄκρα	θ' ∠''	κ' ∠''
Ὀφιώδους ποταμοῦ ἐκβολαί	ι'	κ'
Βάγαζα πόλις	ια'	ιθ'
Νουΐου ποταμοῦ ἐκβολαί	ι'	ιη' γ''
Σολοεντία ἄκρα	θ' ∠''	ιζ' ∠''
Μάσσα ποταμοῦ ἐκβολαί	ι' ∠''	ις' ∠''
Ἰάρζειθα πόλις	ι'	ιε' ∠''
Δάραδος ποταμοῦ ἐκβολαί	ι'	ιε'

2. Post terminum Mauritaniæ Tingitanæ

Subi fluvii ostia	9°	25°
Salathi fluvii ostia	9° 40'	22°
Salathus oppidum	9° 40'	22°
Chusaris fluvii ostia	10°	21° 40'
Galinaria promontorium	9° 30'	20° 30'
Ophiodis fluvii ostia	10°	20°
Bagaza oppidum	11°	19°
Nuii fluvii ostia	10°	18° 20'
Soloentium promontor.	9° 30'	17° 30'
Massæ fluvii ostia	10° 30'	16° 30'
Iarzitha oppidum	10°	15° 30'
Daradis fluvii ostia	10°	15°

eo derivata in locis quos Cares olim frequentaverant, obvia esse demonstrare studuit Letronnius in *Journ. des Sav.* 1846, p. 112 sqq., probantibus Moversio l. l. p. 551 et Knœtelio, *Der Niger der Alten*, *Glogau* 1866, p. 14]; Sagapola vero mons, e quo Subus defluit, est hod. *Dj. Gebelin*, in quo Subur Mauritaniæ fluvius maximus oritur. Ceterum confusio qua Libycæ oræ descriptio laborat, etiam longius serpsit. Nam qui a Darade austrum versus ponuntur Soloentii et Sophucæi et Anaticolæ absque dubio erant in Mauritania ad Soloentem pr. et in *Safi* regione et ad Anatin fluvium. ‖ — 1. πρὸς τῇ T. M.] πρὸς τὴν Τιγγιτανὴν Μαυριτανίαν X; μετὰ τῷ πρὸς τῇ T. M. πέρατι ΦΨ, μετὰ τὸ τῷ πρὸς τῇ T. M. πέρατι, οὗ θέσις Σούβου π. ἐκβολαί θ' κε' ed. pr. Olim fuisse μετὰ τὸ πρὸς τῇ T. M. παρακείμενον ὄρος τὸν Μείζονα Ἄτλαντα suspicatus est Grashofius. ‖ — 3. Σούβου] Σόβου ΦΨ Arg., *Sobi* ed. Ulm.; Σούσου BEZ, *Susi* ed. Vic., fort. rectius, siquidem hodie vocatur *W. Sous*. ‖ — ἐκβολή BEZ. De Subure Mauritaniæ v. p. 574. ‖ — 4. Σαλάθου] Cf. Mauritaniæ fluvius Σαλάτας, *Salat*, Σάλας, *Salensis fl.*, Σάληξ, Σάλγας p. 576, not. ‖ — θ' γο''] θ' γ'' MNOPSVΔΞ, θ' X. ‖ — 5. κβ'] 33 ed. Arg. ‖ — 6. Χουσάριος] Σουχάριος W, Χουσάϊος ΦΨ, Arg. Cf. Κούσας ποτ. p. 577, 2. ‖ — 7. Γαλιναρία] sic X, Γαναρία S, *Ganaria* edd. Rom. Ulm., Γαυναρία R, Γαυναρ.. ἄκρα PV (in V duæ literæ exesæ; in P spatium iis supplendis relictum), Χαυναρία ed. pr., Γανναρία cett. (Nomine tenus cf. hod. *Galinas* fluvius in *Sierra Leone*.) Hodie *Cap Agula*, ad quod oppidum est cognomine. ‖ — κ' ∠''] κζ' ∠'' ed. pr. ‖ — 8. Ὀφιώδους] Ἀφιώδους Φ, Ἀφιάδους Arg., *Aphiadis* ed. Ulm. ‖ — 9. Βάγαζα] sic BEZ, Βαγαζά ed. Arg., Βάγαζε ed. pr., Βαγαζί PRVWX, Βαγαζεί et Βαγαζεῖ cett. Bagaza oppidum fuerit ubi nunc est *Assa*, a quo ortum versus *Assaca* ad *Massa* s. *Messa* fluvium, qui est Μάσσας Ptolemæi, modo Massæ et Nuii nomina permutaveris. ‖ — 10. Νουΐου] *Nulii* ed. Ulm. Hodie *W. Noun*. ‖ — 11. Σολουεντία] Σαλουεντία ADFLMNOΔΞ. Ponenda erat ubi Γαλιναρία ponitur. ‖ — 12. Μάσσα] Cf. Agrippa ap. Plinium 5, 9 : *Masatos*, *flumen Masathat*, *flumen Darat*. ‖ — ις' ∠''] ις' ς'' D. ‖ — 13. Ἰάρζειθα] Ἰαρζείθα Ψ, Ἰαρζειθάπολις Φ, Ἰάρζιθα SX, Ἰάρζηθα ed. pr., *Jarzithi* ed. Vic., *Laizitha* ed. Rom. Urbs (10° long.) ab Alexandria (60° 30' long.) distat 50° 30' sive horas 3 1/3 1/30, γ' γ'' λ'', quorum loco lib. 8, c. 17 habes γ' γ'', neglecto λ''. Jarzitha 250 stadia a Darade fl. in ora mar. posita referri potest ad hod. *Zurata* prope ostium Nuii fluvii. Sec. Vivien de S.-Martin l. l. p. 372 : un lieu du nom *Terdjezit*, que nous trouvons marqué sur la carte de M. Renou, près de la rivière de Noun *dans l'intérieur* du pays, pourrait convenablement représenter *Jarzitha*. » Alia Ἰάρζιθα § 7 a Darade fl. austrum versus in mediterraneis (16° 20' 12° 15') notatur. Num revera ibi fuerit, quæritur. Certe qui in eadem regione populi commemorantur, aliunde huc transpositi sunt. ‖ — 14. Δάραδος] sic BEZX, *Daradis* edd. Vic. Rom., Γάραδος ΦΨ Arg., *Garadis* ed. Ulm, Δάρατος ed. pr., Δαράδου cett. Cf. § 3 et 4. *Darat* ap. Plin. 5, 9. Daras (hod. *Drah*) idem est qui Lixus Hannonis. Quam Daradi Ptolemæus positionem perversam assignat, eandem Lixo dedit Cornelius Nepos (V. not. p. 574). Miro errore fontes fluvii Ptolemæus § 3 in Capha monte, cujus medium sit 17° 50', collocat, ab ostio quinque gradibus austrum versus; nam bene constat Daradem ex Atlante defluere austrum versus et deinde in occasum se convertere. Quod in Ptolemæi tabula notatur Nigiris fluvii diverticulum ἐπὶ τὸν Δάραδα κατὰ δύο θέσεις 21° 17° et 21° 23° 30', pars ipsius Daradis

Μέγας Λιμήν	ι'	ιδ'	Magnus Portus	10°	14°
Βάβα πόλις	ι' L''	ιγ'	Baba oppidum	10° 30'	13°
Ἀρσινάριον ἄκρον	η'	ιβ'	Arsinarium prom.	8°	12°

esse debebat. Oppida prope hujus ἐκτροπῆς initium et finem posita (§ 9), Θίγγη 21° 17° 20' et Ἀνυγάθ 20° 30' 14° hodie sunt *Tisgi* (31° 20' lat.) et *T-ameghat* (31° 10') juxta Daradem superiorem. Opinionem de Darade in Capha monte oriundo explicaverim ex conflatis duobus placitis, quæ erant de monte ex quo hinc Nilus, illinc fluvius oceani Atlantici nascebantur. Alii enim, ut Vitruvius et Iuba, Nili initium quærebant in Atlante Mauritaniæ, ex quo Daras quoque oritur; alii, ut Aristoteles (Meteorol. 1, 13, 22), ex Argyro monte hinc Nilum, illinc Chremetem fluvium maximum (Stachirem Ptolemæi, hod. *Senegal*) descendere statuebant. Jam vero τὸ Ἀργυροῦν ὄρος Aristotelis haud dubie est ὁ Κάφας Ptolemæi, qui punice potius Κασάφ dicendus erat, a voce *Kasaph* (album, candidum esse), unde *Keseph* (argentum), sicut ἄργυρος ab ἀργός. Itaque auctor, quo Ptolemæus usus est, in Chremetis vicini locum Daradem substituit, qui et ipse, secundum alios, Nili fontibus in Atlante proximus erat, in Ptolemæi vero tabula ab Atlante Mauritaniæ longissime austrum versus in Stachiris viciniam detruditur. Stachir sane fluvius ap. Ptolemæum § 3 non ex Capha, sed ex Rysadio monte deducitur, at quoniam Stachiræ fluvii accolæ ad Capham usque pertinuisse dicuntur (§ 5), Caphas fuerit Rysadii montis proximi continuatio aut potius aliud nomen ejusdem montis, qui nunc vocatur *Dj. Abiad*, i. e. mons albus, quam significationem etiam Caphas (Casaph) nomini vindicavi. ‖ — 1. Μέγας λιμήν] Secundum distantiam a *Drah* fluvio indicatur hod. *porto Cansado* (28° 16' lat.), « une grande baie fermée que les anciens Espagnols nommèrent *Mar Pequeña*, Petite Mer. » Vivien p. 375. ‖ — 2. Βάβα] sic X, Βαβία S, Βαβίβα ΦΨΩ Arg., Βάβιβα cett.; ἢ Βάβιγα add. A; *Babila* ed Ulm., *Babyla* ed. Rom. Idem oræ mar. oppidum e Ptolemæo notare videtur Marcianus ap. Steph. Byz.; Βάβαι, πόλις Λιβύης. Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. Ὁ πολίτης Βαβαῖος. Variæ lectioni subesse videntur formæ Βάβαι et Βάββα. — Βάβιοι inter Mandri montis accolas nominantur § 6. Locus secundum positionem quærendus foret ad hod. *Ras Iubi* seu *Djebi*. Attamen in hac ora deserti olim oppidum stetisse vix credideris. Nisi egregie fallor, Βάβα 10° 30'. 13° et quæ § 7 ab ea ortum versus ponitur Οὔβριξ 14° 20', 13° 20' ex Mauritania hunc translatæ sunt, ubi (p. 589 sq.) Βάβα 8° 10'. 34° 20' urbs mediterranea, *Babba colonia* ap. Plin. 5, 5, et ab ea ortum versus Οὔόβριξ 9° 20'. 34° 15' (an h. *Urika* ab hod. *Marokko* austrum versus?). ‖ — 3. Ἀρσινάριον ἄκρον] *Arsenarium* ed. Ulm. Nomine tenus cf. Ἀρσεναρία κολωνία (*Arsinna* Mela 1, 31) p. 595, 2 in ora Mauritaniæ Cæsariensis. Idem est promontorium quod *Surrentium* vocatur ab Agrippa apud Plinium 5, 10, ubi postquam ex Polybio (*qui Scipione res in Africa gerente ab eo accepta classe scrutandi illius orbis causa circumvectus est*) oræ mar. mensuras quasdam ad Atlantem (*C. Noun*) usque pertinentes attulerat, pergit hunc in modum : *Agrippa Lixum a Gaditano freto CXII abesse* (sc. *prodidit*), *inde sinum qui vocetur Sagigi, oppidum in promunturio Mulelacha, flumina Sububum et Salat, portum Rutubis a Lixo CCXXIIII, inde promunturium Solis, portum Rhysaddir, Gætulos Autololes, flumen Quosenum, gentes Selatitos* (*Selithas* sec. Ravenn.) *et Masatos, flumen Masathat, flumen Darat, in quo crocodilos gigni. Dein* (a Darat fl.) *sinum DCXVI m. p. includi montis Bracæ* (*Barcæ* v. l. et ed. Sillig.) *promunturio excurrente in occasum, quod appellatur Surrentium. Postea flumen Salsum* (*Stachir* s. *Trachir* ap. Ptolem.), *ultra quod Æthiopas Perorsos, quorum a tergo Pharusios. His jungi in mediterraneis Gætulos Daras, at in ora Daratitas, flumen Bambotum* (*Bombothum* cod. Leid.) *crocodilis et hippopotamis refertum. Ab eo montes perpetuos usque ad eum quem Theon ochema dicemus. Inde ad promunturium Hesperium navigationem dierum ac noctium decem. In medio eo spatio Atlantem collocavit, a ceteris omnibus in extremis Mauritaniæ proditum.* — In his quum verba *Agrippa Lixum*, quæ optimi codices præbent, in nonnullis codd. et in Harduini editione omissa sint, permulti totam hanc oræ descriptionem ex Polybio petitam esse crediderunt, quamquam vel *Solis promunturium* et *Salsum flumen* auctorem latinum produnt, atque ex antecedentibus patet Polybium quoque inter eos fuisse qui Atlantem in extremis Mauritaniæ ponerent. (Ceterum de ista Polybii navigatione recte censet Vivien de S.-Martin l. l. p. 339. « Cette expédition, ait, n'était pas un voyage de découvertes. Les Romains ne songeaient guère à de telles entreprises... Scipion n'avait eu d'autre objet que de vérifier ce qu'il pouvait y avoir de fondé dans ce que rapportait la rumeur publique des nombreux établissements puniques dont la côte Atlantique aurait été couverte, et de recevoir, s'il y avait lieu, la soumission de ces colonies. ») Jam quæ a Darat fluvio ad Bracæ vel Barcæ montis promontorium computantur 616 m. p., pertinent ab hod. *Drah* fluvio ad *Cap Barbas*. Montis ejus meminit etiam Geogr. Ravennas p. 8 (*montes qui appellantur Bracæ*) et p. 161 (*montes Praxe*). Sinus quidem a *Drah* fluvio

Ῥυσάδιον ἄκρον	η' ∠''	ια' ∠''		Rysadium promontorium	8° 30'	11° 30'
εἶτα ἐν τῷ Ἑσπερίῳ κόλπῳ				deinde in Hesperio sinu		
Στάχιρος ποταμοῦ ἐκβολαί	θ' ∠''	ια'		Stachiris fluvii ostia	9° 30'	11°
Περιφώσιος λιμήν	ια'	ι' ∠''		*Periosius* portus	11°	10° 30'
Καθαρὸν ἄκρον	ιβ' ∠''	θ' ∠''		Catharum promontorium	12° 30'	9° 30'
Νία ποταμοῦ ἐκβολαί	ιγ' ∠''	θ'		Niæ fluvii ostia	13° 30'	9°

hucusque pertinens nullus est, at *sinus* nomine veteres geographos subinde abuti sæpius monui. Ceterum sinus mentio fuerit etiam in fonte Ptolemæi, qui a suo Darade fluvio ad Arsinarium prom. sinum habet cujus circuitus est 250, ostium 215 m. p. Ac quoniam Agrippa post Salsum flumen Perorsos posuit, ubi Ptolemæus quoque eosdem perperam collocavit, nescio an de Duradis quoque positione Agrippa et Ptolemæus eadem tradiderint, adeo ut sinus ille non sit DCXVI, sed CCXVI m. p. || — 1. Ῥυσάδιον] sic ΦΨ Arg., *Rysadium* edd. Rom. Ulm., *Risadium* ed. Vic.; Ῥυσσάδιον cett. codd. Infra § 3 præter Ῥυσάδιον et Ῥυσσάδιον varia lectio Ῥυσάδειρον, quæ fortasse præferenda; certe idem nomen habes p. 583, 1, ubi in boreali Tingitanæ ora Ῥυσάδειρον vel Ῥουσάδειρον oppidum promontorio adsitum. Rys-adion hodie vocatur *Rasabiad*, i. e. *Cap Blanc*, montis *Djebel Abiad* dicti. || — η' ∠''] η' ed. pr. || — 2. Ἑσπ. κόλπῳ] ὁ Ἑσπέριος καὶ μέγας καλούμενος κόλπος (v. § 1, p. 729, 17.), qualem Ptolemæus exhibet, ficticius est. || — 3. Στάχιρος] sic BEXZΦΨ Arg., Στάχειρος codd. plurimi, Σταχείρου A (sicut § 3 Στάχιρος ποταμός BEZΦΨ Arg., Στάχειρος ποτ. X), Τράχιρος ed. pr., fortassis rectius, quamquam § 6 in ed. pr., ut in codicibus, accolæ fluvii vocantur Σταχεῖραι (Σταχῖροι X). Indicatur hod. *Senegal* fluvii ostium boreale, *Marigot des Maringouins* dictum, cui a borea adjacens regio *Trarza* vocatur. In χιρ s. χειρ syllaba fort. latet γερ s. γειρ, quod aquam s. fluvium significat. Idem est *Salsum* flumen Agrippæ. Aut nomen hoc inditum ab eo quod maris fluxus longissime (usque ad hod. *Podor*, 60 leugas a mari dissitum) in fluvium ascendit, aut Agrippa in auctore suo pro Στάχιρος vel Τράχιρος legit Τάριχος, i. e. *Salsum*. Hannoni et Aristoteli (Meteor. 1. 13, 12) vocatur Χρεμέτης, per quem fluvium Hanno in lacum venit, cujus Ptolemæus quoque meminit. [Qui in tabulis nostris olim in hoc tractu commemorabatur *Rio de S.-Jean*, revera nullus est. Hinc corrigenda quæ de Chremete dixi in not. ad Hannonem.] — Sec. Vivien de S.-Martin l. l. Stachir fl. foret hod. *Sekyet* [quem a meridie in *Drah* fl. exire putavit sec. tabulas antiquiores; at nunc constat fluvium illum in mare egredi ostiumque ejus a *Drah* fluvii ostio 1000 fere stadia abesse austrum versus], Salsum flumen quoddam inter *Drah* et *Mar Pequeña* alicubi quærendum, Perphosius portus quidam inter *Cap Bajador* et *C. Blanc*, Nias vero hod. *Senegal*. Quæ quomodo cum veterum testimoniis conciliari possint, haud perspicio. Quæ de his regionibus statuerit Berlioux (*La terre habitable vers l'équateur de Polybe*. Paris 1884), cujus rationes a nostris in rebus plurimis toto cœlo distant, apud ipsum legas. || — 4. Περιφώσιος] sic ed. pr., Περφώσιος codd. plurimi, Περφώσγος BEZ, *Perphosgus* ed. Vic., Περφάσιος ΦΨ Arg., *Perphasius* ed. Ulm. « An *Perfossus?* » Sylburg in marg. ed. 2 annotavit, monente Wilbergio. — Hanno (§ 9, p. 8) per Chremetem fluvium (h. *Marigot*) in lacum (hod. *lac Caior*, Καιονίαν Ptolemæi) venit, cujus ad intimum recessum diei erat navigatio. Imminebant ei montes alti (*Rysadir*, i. e. mons altus, ap. Ptol.). Hinc in alium venit fluvium crocodilis et hippopotamis refertum (*Bambotum* Agrippæ, meridionale *Senegal* fl. bracchium, cujus ostium a boreali c. 400 stadia distat). Inde ad Cernen insulam (*I. Herne* ad *Rio d'Ouro*) reversus est. Denuo hinc profectus die duodecimo venit ad montes silvosos (*Cap Vert*, c. 6000 stadia ab *Herne* distans). His circumnavigatis post bidui cursum erat ἐν θαλάσσης χάσματι ἀμετρήτῳ, juxta quod planities patebat. Indicatur vastum æstuarium *Gambiæ* fluvii, a *Cap Vert* c. 900 stadia distans. Idem in Ptolemæi codicibus vocatur Περφώσιος s. Περίφωσιος λιμήν, scribendum vero esse censeo Περιώσιος (Περώσιος Hesych.), i. e. *ingens*, cui in Hannonis periplo ἀμέτρητος vox correspondet. || — 5. Καθαρὸν ἄκρον] Hodie *Cap Roxo* (12° 20' lat.), promontorium in hoc tractu præ ceteris conspicuum. || — 6. Νία] Νίας BEXZΦΨ Arg., ἐκβολή BEZ. Post *C. Roxo* proxime sequitur *Rio Cacheo*. Νίας Ptolemæi fuerit Νύσις Aristotelis in Meteor., 1, 13, 22: περὶ τὴν Λιβύην οἱ μὲν ἐκ τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρῶν (ῥέουσι) ὅ τε Αἰγὼν καὶ ὁ Νύσις (ὅ τε Αἰγὼν καὶ ὁ Νύσης ex Aristotele Basilius hom. 3. Cf. Geogr. Rav. p. 118, ubi fluvii recensentur: *Agon, Nisis, Chremetes, Nuchul qui et Eger* (i. q. *Ger*) *appellatur: Nilum vocitant*. Hesychius: ποταμὸς Ἄγωνος παρὰ τὴν Αἰθιοπίαν). — Αἰγὼν fortasse est *Rio Geba* vel proximus fluvius in Hesperi cornu (h. *Rio Grande*). Hanno in hoc tractu ignes nocturnos vidit et tibiarum cymbalorumque strepitum audivit. Alii eadem narrantes ibi noverunt Atlantem montem et Ægipanum et Satyrorum campos. Fortassis igitur cum his Ægipanum campis Αἰγὼν fluvii nomen

Ἑσπέρου Κέρας ἄκρον	ιγ'	η'	Hesperi Cornu prom.	13°	8°	
Μασιθόλου ποταμοῦ ἐκβολαί	ιδ'	ς' γο''	Masitholi fluvii ostia	14°	6°	40'
Ὑπόδρομος Αἰθιοπίας	ιδ'	ε' δ''	Hypodromos Æthiopiæ	14°	5°	15'

componendum est. In eadem regione Nysam urbem in Tritonidis lacus insula celebrant fabulæ, quas Diodorus 3, 68 narrat e Dionysio mythologo, qui sua se hausisse dicit e pervetusto poemate Thymœtæ Trojani, Laomedontis nepote, qui istas Libyæ plagas peragrasse dicitur. Fidem his non denegandam esse sibi persuasit Berlioux l. l. ‖ — ιγ' ∟''] 15 1/2 ed. Arg. ‖ — 1. Ἑσπέρου] Ἑσπερίου ed. pr. ‖ — 1. Κέρας] Χάρας ΦΨ, *Charas* ed. Vic. Apud Hannonem Ἑσπέρου κέρας non est continentis, sed oceani cornu, sinus magnus (*Rio grande*) in quo insula erat, quæ ipsa in λιμνοθαλάσσῃ aliam insulam complectebatur (*île Harang*), a montibus silvosis (*C. Vert*) septem dierum cursu, a magno illo maris hiatu quinque dierum, a sequente deinceps Theôn ochemate (*Mont Sagres*) quattuor dierum navigatione distans. Denique tres dies computantur ab eo monte ad sinum Νότου κέρας dictum (*golfe de Sherboro*), in quo γοριλλῶν (γοργάδων?) insula. Apud seriores geographos, κέρας voce deceptos, e *sinu* Hesperi evasit *promontorium*, quod a plerisque credebatur angulus esse, quo occidentalis Libyæ ora in meridionalem transiret. Ptolemæus vero, qui aliam Libyæ figuram sibi efformavit, tum magnum quendam *sinum* Hesperium, qualis revera nullus ibi est, finxit, tum *promontorium* Hesperium in medio illo sinu collocatum. Plinius 6, 197 promontorium eodem in loco posuit, ubi Hanno sinum habet. *Sita est*, inquit, *Æthiopia ab oriente hiberno ad occidentem hibernum. A media ejus parte imminens mari mons excelsus æternis ardet ignibus. Theon ochema dictus Græcis* (cf. ib. 2, 238), *a quo navigatione quatridui promontorium Hesperu ceras vocatum, confine Africæ juxta Æthiopas Hesperios. Quidam et in eodem tractu modicos colles amœna opacitate vestitos Ægipanum Satyrorumque produnt* (Cf. Hanno 14 p. 11). Similiter Mela 3, 94, ab ortu occasum versus procedens, primo loco commemorat litoris flexum et sinum in qua, teste Hannone, est insula feminarum hirsutarum (= Νότου κέρας et Gorillarum insula), dein Theon ochema, Panum Satyrorumque campi, Æthiopes Hesperii et contra eos insulæ Gorgades, domus aliquando Gorgonum (Has igitur a Gorillis Hannonis distinguit). « *Ipsæ terræ* (ibi) *promunturio cui Hesperi ceras nomen est finiuntur. Inde incipit frons illa quæ in occidentem vergens mari Atlantico adluitur.* » — Secundum Agrippam ap. Plinium l. l. a Theon ochemate (ortum vel austrum versus) ad promontorium Hesperium est navigatio dierum ac noctium X, et medio hoc spatio est Atlas mons. (Dicendum erat *dierum ac noctium II*, quum Hanno et Plinius 6, 197 eam distantiam recte prodant esse dierum quattuor. Præterea Hesperium prom. ponitur ubi Theon ochema ponendum erat et vice versa.) — His adde quæ Plinius prodit 6, 199, ubi de insulis sermo est : *Traditur et alia insula contra montem Atlantem et ipsa Atlantis appellata. Ab ea V* (debebat : II) *dierum præternavigatione solitudines ad Æthiopas Hesperios et promontorium quod vocavimus Hesperu ceras, inde primum circumagente se terrarum fronte in occasum ac mare Atlanticum. Contra hoc quoque promontorium Gorgades insulæ narrantur, Gorgonum quondam domus* (cf. Mela l. l.), *bidui navigatione a continente, ut tradit Xenophon Lampsacenus. Penetravit in eas Hanno* (Hannonis insula Gorillarum in Notu cornu erat). *Ultra has etiamnum II Hesperidum insulæ narrantur* (insula insulam includens in Hesperu cornu sec. Hannonem); *adeoque omnia circa hæc incerta sunt, ut Statius Sebosus a Gorgonum insulis* (in Notu cornu Hannonis positis), *præternavigatione Atlantis* (ejus sc. quem Agrippa inter Theon ochema et Hesperi cornu medium posuit) *dierum XL* (debebat : *VII*; tot certe sunt sec. Hannonem a Notu cornu ad insulas in Hesperu cornu) *ad Hesperidum insulas cursum prodiderit, ab his ad Hesperu ceras unius.* — Vides nihil his omnibus inesse quo probetur quod cum aliis multis ipse olim (in not. ad Hannon.) putabam, Hesperu ceras nomine veteres designasse hodierum *Cap Vert*, inde a quo revera ora Libyca ortum versus deflectit. Quæ Diodorus 3, 68, 2 de nomine Ἑσπέρου κέρας fabulatur, ad nos nihil pertinent. ‖ — 2. Μασιθόλου] *Massitholi* ed. Lugd., Μασοθίλου ΦΨ Arg., *Masotholi* ed. Vic. Cf. § 3. In Ω hic versus ad inferiorem paginæ marginem legitur; hinc in S in textum illatus est post vs. 3. ‖ — ιδ' ς' γο''] ιδ' ∟'' ς' γ'' ed. pr.; 14 1/6 2/3 (sic) Arg. Fluvius aliunde non notus, quem Ptolemæus ex Theon ochemate in mediterraneis collocato defluere dicit § 3, ad hod. *rio Sangarcah* referri potest. De nomine cf. Movers p. 534 not. ‖ — 3. Ὑπόδρομος] Ἱππόδρομος CPRVW, *Hippodromus* ed. Vic., *Hyprodomus* ed. Ulm. Cf. Anonym. geogr. in Geogr. min. 2, p. 498 : κατέχουσι πρὸς μὲν τῷ Αἰθιοπικῷ καλουμένῳ Ὑποδρόμῳ Ἱπποφάγοι (leg. Ἰχθυοφάγοι ex Ptol. c. 8, 12), ὧν μεσημβρινώτεροι οἱ κοινῶς καλούμενοι Ἑσπέριοι, τούτων δὲ ἀνατολικώτεροι Ἀθάκαι. ‖ — ε' δ''] ιε' δ'' X, ιε' ∟'' ed. pr. — Ὑπόδρομος, *recessus*, *locus stationi aptus*. Sæpius eo vocabulo utitur Philo, ut vol. 1, p. 517, 21 : ναυ-

3. Ὄρη δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ ταύτῃ κατωνόμασται τό τε Μάνδρον ὄρος, ἀφ' οὗ ῥέουσιν οἱ ἀπὸ Σαλάθου ποταμοῦ μέχρι Μάσσα ποταμοῦ ποταμοί, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

ιδ' ιθ'

καὶ τὸ καλούμενον Σαγάπολα ὄρος, ἀφ' οὗ ὁ Σοῦβος ποταμὸς ῥεῖ, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

κ' γ'' κβ'

καὶ τὸ Ῥυσάδιον ὄρος, ἀφ' οὗ ὅ τε Στάχιρ ποταμὸς ῥεῖ ποιῶν πρὸς αὐτῷ λίμνην Καιονίαν καὶ ὁ Νίας ποταμός, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

ιζ' ια'

καὶ τὸ καλούμενον Θεῶν Ὄχημα ὄρος, ἀφ' οὗ ὁ Μασίθολος ποταμὸς ῥεῖ, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

ιθ' ε'

καὶ ὁ Κάφας ὄρος, ἀφ' οὗ ὁ Δάρας ποταμὸς ῥεῖ, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

ιζ' ι'

3. Montes in hac Libya sunt insigniores Mandrus mons, ex quo defluunt Salathus fluvius et deinceps ceteri usque ad Massam fluvium; cujus montis medium situm est

14° 19°

et qui Sagapola mons appellatur, ex quo Subus fluvius profluit; eius montis medium situm est 20° 20' 22°

et Rysadius mons, ex quo oriuntur et Stachir fluvius paludem haud procul a monte efficiens Cæoniam et Nia fluvius; eiusque montis medium est 17° 11°

et Theon Ochema qui dicitur mons, ex quo Masitholus fluvius profluit, cujus montis medium est 19° 5°

et Caphas mons, ex quo oritur Daras fluvius; eiusque montis medium situm est

17° 10°

λογωτάτοις ὑποδρόμοις καὶ λιμέσιν ἐνορμίσασθαι ἐπειγόμενος. Idem de vit. Mosis lib. 3 : ὑπόδρομος εἰς καταφυγὴν οὐδείς. De const. princ.: ἐμπόρια καὶ λιμένας καὶ ὑφόρμους καὶ ὑποδρόμους. Citantur hæc in Steph. Thesaur. s. v. Hypodromus ille eum locum obtinet quem in Hannonis periplo sinus Νότου κέρας dictus. Apud Strabonem 16, 4, 14 Νότου κέρας vocatur τὸ τελευταῖον ἀκρωτήριον cognitæ oræ orientalis. Scilicet nomen huc ex Hannone translatum est ab iis qui Hannonem totam Libyæ oram meridionalem præternavigasse putabant (v. Geogr. min. 1, p. XXVIII). Ex antiquiore geographia hoc Libyæ promontorium præpostere servavit Ptolemæus 4, 7, 4. ‖ — 1. ἐν τῇ Λ. τ. κατων.] κατων. ἐν τῇ Λ. Λ. ‖ — 2. τε Μάνδρον] τε Μάνδρου FN, Τέμανδρος Arg. *Temandrus* edd. Vic. Rom. Ulm. Cf. not. p. 731. ‖ — 3. Μάσσα] Μάσα C, Μάδα PV. ‖ — ποταμοῦ ποταμοί] sic ed. pr.; ποταμοῦ om. BESZΩ; ποταμοί om. cett. ‖ — 4. μοίρας] om. Φ ed. pr. ‖ — 5. ιδ' ιθ'] κγ' κβ'' ΦΨ, 23. 22 ed. Arg.; 24 (omisso altero numero) ed. Vic. ‖ — 6. Σαγάπολα] Σαλάπολα ed. pr. Hod. *Dj. Gebelin*. ‖ — 7. Σοῦβος] *Sobos* ed. Rom.; μοίρας om. X. ‖ — 8. κ' γ''] sic (20 1/3) ed. Vic.; κγ' ΦΨX, ιγ' cett. quod ferri nequit; ιη' de conjectura scripsit Wilbergius. ‖ — 9. Ῥυσάδιον] Ῥυσσάδιον ABCDEZΞ, Ῥισάδειρον ΦΨ, Ῥισάδειρος Arg., *Risadius* ed. Ulm. Cf. p. 733, 1. ‖ — Στάχιρ] Σταχίρ h. l. codices plurimi (cf. p. 733, 3), Στάχιρος BEZΦΨ Arg., Στάχειρος X, *Stachirus* edd. Vic. Rom. Ulm., Στάχυς F; τε om. A. ‖ — 10. αὐτῷ] αὐτὸ Ξ, αὐτὸν Φ, τὴν πρὸς αὐτῷ PV, τὴν παρ' αὐτῷ W. ‖ — λίμνην Καιονίαν] sic X, λίμνην Κλονίαν cett. Malim Καιονίαν λίμνην. Hodie *lac Caior*. Deinde verba καὶ ὁ Νίας ποταμός Wilbergius inseruit, quoniam alterum fluvium h. l. commemoratum esse τε particula arguit. Verba hæc, quæ post v. Καιονίαν facile omitti poterant, ad marginem suppleta fuerint, unde in textum præter ordinem illata sunt post vocem Δάρας vs. 16 in SΩ, post vs. 3 p. 736 in ADLMOΞ. Credi possit lacus nomen non appositum fuisse atque Καιονίαν natum esse ex καὶ ὁ Νίας. Verum quemadmodum ceteris Libyæ Interioris lacubus suum cuique nomen inditum est, sic noster quoque nomine haud caruerit. Adde quod ad Καιονίαν accedit hodiernum nomen *Kaior*. ‖ — 13. Θεῶν ὄχημα] Mons in Ptolemæi tabula 5 gradibus ab ora mar. distans, secundum ceteros testes mari erat proximus. In ΦΨ Arg. legitur : Θ. Ὄχημα ὄρος ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Βαγράδας ποταμός, omissis intermediis. In ed. Ulm. post verba *Cloniam paludem cujus medium* 17° 11° pergitur : *et mons qui vocatur Usargala, a quo excurrit Bagradas amnis, cujus medium* 31 1/2 20 1/2. *Hic per Africam delatus*. etc. Deinde vero post p. 737, 5 (Γαραμαντικὴ φάραγξ) inseruntur hæc : *Theon ochema h. e. Deorum currus* 19° 5° *et Dardarus mons* (sic) 18° 11°, et 21° 13 1/2°. *Ochafas mons* 17 1/2. ‖ — 14. Μασίθολος] Μασσίθολος FWΔΞ et secunda manu D, Μησσίθολος PV, *Massitolus* ed. Vic. Verba οὗ τὸ μέσον ἐπ. μοίρας addidi ex X. ‖ — 15. ε'] ιε' PW ed. pr. ‖ — 16. ὁ Κάφας] ὁ om. A, *Zaphas* ed. Vic. ‖ — Δάρας] sic scripsi, coll. p. 731, 4; Δάραδος codd., Δάρατος ed. pr.; ἀφ' οὗ Δάραδος καὶ ὁ Νίας,

καὶ τὸ καλούμενον Οὐσάργαλα ὄρος, ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Βαγράδας ποταμός, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας λγ' κ' ∠'' [οὗτος φερόμενος διὰ τῆς Ἀφρικῆς εἰσβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ θέσιν λδ' λβ'γο''] καὶ τὸ Γίργιρι ὄρος, ἀφ' οὗ ὁ Κίνυψ ποταμὸς ῥεῖ, ἔχων τὰς ἀρχὰς κατὰ δύο θέσεις μ' κα'

et qui dicitur Usargala mons, ex quo defluit Bagradas fluvius; eiusque mediæ partes sitæ sunt 33° 20° 30' [fluvius ille per Africam decurrens in mare exit 34° 32° 40'] et Girgiri mons, ex quo fluit Cinyps fluvius duobus fontibus ortus, qui siti sunt 40° 21°

ποταμὸς ῥέουσι ιζ' ε' SΩ. || — 17. ιζ' ε'] ιζ' ι' ∠'' X; Wilbergius ex Grashofii conjectura scripsit κζ' ι'. Scilicet § 4 Nigiris ἐκροπὴ Daradem versus fuisse dicitur sub 21° long. Itaque fontes Daradis et Caphas mons magis ortum versus ponendi esse videbantur. Ego nihil mutavi. Ex vulgata epocha Caphas mons Rysadio monti ex quo Stachir fl. oritur, proximus est, idemque ex eo colligitur quod § 6 Stachiræ usque ad Capham montem pertinuisse dicuntur. His adde quæ supra p. 732 de Capha m. annotavi. Daras igitur a fontibus non recto cursu sed per ambages mare petiisse statuendus est. || — 1. Οὐσάργαλα] Σουσάργαλα ed. pr., Ἀσάργαλα ΟΔ, Σάργαλον Ξ. || — 2. Βαγράδας] Γαβράδας FL. || — οὗ τὸ μ. ἐπ. μοίρας] om. SΩ, ἐπ. μοίρ. om. BLNOP RVZΞ. || — 3. λγ'] 30 1/2 ed. Arg., 31 1/3 edd. Rom. Ulm. || — κ' ∠''] κζ' FN. || — Vs. 4 et 5, quos uncis inclusi, om. X. || — οὗτος] οὗτος ὁ ποταμός A. || — εἰσβάλλει] ἐκβ. SW., εἰς τὴν θάλασσαν εἰσβάλλει N. De ostio Bagradæ v. p. 618, 5. Bagradas Africæ provinciæ e Mampsaro monte defluere dicitur p. 635, 8. Cum hoc fluvio Bagradam Libyæ Interioris ex mente auctoris, quem Ptolemæus sequitur, connexum aliquo modo (fortasse meatu subterraneo) cogitari eo indicari videtur, quod oppida in ejus regione sita περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ποταμοῦ fuisse perhibentur. Ex ipsis vero his oppidis colligitur Bagradam Libyæ non diversum esse a Bagrada Africæ provinciæ. Nimirum in via a Carthagine in Bagradæ vallem. Itineraria et Tabula Peutingeriana (v. p. 648) ita habent:

Carthago	
Unuca s. Inuca	20 m.
Siciliba s. Sicilibba	13.
Thurris	5.
Sicca Veneria	
a Sicilibba	86.

Ex his Unuca est Ἀνουγὰθ Ptolemæi, Sicilibba vero Σίλικα (quam Ptolemæus p. 650, 4 etiam in Africa pr. in Bagradæ regione habet), Thurris (hod. *Henchir el Djemel* sec. Tissotum) eadem quæ Βουθουρίς (eadem fortasse Τόβρος in Africa pr. p. 650, 4), Sicca Veneria (h. *el Kef*, haud longe a *Wadi Melleg* qui in Bagradam influit) eadem est quæ Σικκαθόριον, i. e. *Sicca Athoris sive Veneris*. A Siccathorio 1° 30' austrum versus ponitur Capsa, quæ est Capsa (*Gafsa*) Africæ prov., a Sicca Veneria 1° 45' austrum versus dissita. Porro Thabudis a Capsa occasum versus collocata eadem est quæ Thabudis Africæ prov. p. 646, 3, Thabudei (hod. *Thuda*) Tabulæ Peuting. Populus ejus regionis in Africa p. 637 Nattabutes, in Libya Natembes appellatus, unus idemque fuerit. Denique Libyæ palus in Siccæ fere meridiano sub 17° lat. collocata eadem est quæ Libya palus in Africa prov. p. 636, 2. — Ceterum supra (p. 643, 1. 646, 5) vidimus Siccam Veneriam etiam *Cirtam novam* appellatam esse, hanc vero cum *Cirta Iulia* (h. *Constantine*) a Ptolemæo confundi, quippe qui Lares et Vagam oppida, quæ Cirtæ novæ vicina erant, haud longe a Cirta Iulia collocaverit. Similem autem confusionem etiam nostro loco deprehendimus. Nam qui a Siccathorio seu *Cirta nova* meridiem versus ponitur Usargala mons, situs potius erat a *Cirta Iulia* austrum versus, ubi nunc *Djebel Schettaba*, ad quem in alta planitie hodie est *Gulea* locus, olim vero *Arsalitanum castellum* et *Arsalitanam rempublicam* stetisse ex titulis ibi repertis (n. 6041. 6048) bene constat. Cum hoc *Arsacal* componendum esse *Usargala* seu *Asargala* montem præter nominum cognationem suadent *Suburbures* qui eo sub monte habitasse dicuntur. Eosdem enim in Africa provincia offendimus, ubi civitas populi secundum titulorum indicia erat circa hod. *Hammam Grus* ad *Wadi Rummel*, c. 10 m. p. ab Arsacal versus occasum hibernum. Vid. not. p. 640. Quemadmodum igitur in oræ maritimæ regionibus Mauritaniam prov., sic in mediterraneis Africam prov. ex parte denuo in Libya exhiberi videmus. Quodsi Ptolemæus ex Usargala Girem fluvium oriri aliumque fluvium in Nigirem delabi dicit, mons ille temere eo loco ponitur ubi in eodem meridiano Audus mons ponendus erat. || — 6. τὸ Γίργιρι] sic § 6 codices plurimi, hoc loco ὁ Γίργιρις ΦΨ, ἡ Γίργιρις X, ed. pr., Γίργυρις ADFLMNOΔΞΣ, Γύργυρις CPRSVWΩ, *Girgiris* ed. Rom., *Girgites* ed. Ulm., *Girgius* ed. Vic. In Plinio 5, 37 *Giri* vel *Gyri mons*. Hodie tractus montanus *Ghurian* regionis ab ora mar. non 11 gradibus, ut ap. Ptol., sed ne uno quidem gradu dissitus. || — 6. Κίνυψ] Κίνυφος F, Κίνιφος ed. pr., Κίνιτος X, *Cinyphus* ed. Rom., *Ci-*

καὶ	με′	κα′	atque	45°	21°
αἱ δὲ συναφαὶ τῶν δύο θέσεων	μβ′	κε′	confluunt duo illi rivi	42°	25°
καὶ τὸ καλούμενον Θάλα ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας	λη′	ι′	et qui dicitur Thala mons, cuius mediæ partes sitæ sunt	38°	10°
καὶ ἡ Γαραμαντικὴ Φάραγξ	ν′	ι′	et Garamanticæ Fauces	50°	10°
καὶ ὁ Ἀρουάλτης ὄρος	λγ′	γ′	et Arualtes mons	33°	3°
καὶ ὁ Ἀράγκας ὄρος	μζ′ L″	α′ L″	et Arancas mons	47° 30′	1° 30′

nips ed. Ulm. De Cinyphe oræ mar. fluviolo vidimus supra p. 629, 2. 636, 7. D De fieticio Cinyphe Libyæ Int. eadem valent quæ de Bagrada dixi. Samamycii et Macæ utriusque Cinyphis accolæ nominantur. || — 7. ῥεῖ ἔχων τὰς ἀρχάς] ἔχει τὰς ἀρχάς SXΩ, ῥέων ἔχει τ. ἀ. ΦΨ, ῥεῖ, ἔχει δὲ ⊐, ῥεῖ, ἔχει τε W, ῥεῖ, ἔχει LMPRVΞ. || — 2. Versum om. BEX6ΦΨ Arg., edd. Rom. Ulm. || — δὲ om. ⊐. || — 3. καὶ ὄρος τὸ καλούμενον Θάλα A; *Tala* edd. Vic. Rom. || — οὗ ... μοίρας] om. SΩ; μοίρας om. codd. plurimi. || — 5. φάραγξ] φάραξ Γ Arg. — Thala nomen occurrit in Africa provincia, ubi Thala oppidum (h. *Henchir Thala*) ad *Oued Serrat*, haud longe a Mutia distans. Alia Thala fuit a Capsa (*Gafsa*) ortum versus in loco *Bhairet Thala* dicto (V. C. Inscr. 3, p. 440 not.). Mons Thala, usque ad quem inde a Mandro monte Nigiris aquæ pertinere § 4 dicuntur, ubinam fuerit quæritur. Hodie *Wadi Gir*, inferiore cursu *Wadi Saura* dictus, ex Atlante meridiem versus in *Tuat* regionem descendit, indeque *Wadi Mosaud* nomine occasum versus in arenosa et inexplorata deserta deflectit in iisque evanescere videtur. In ipsa vero *Tuat* regione ab ortu complures fluvii in eum decurrunt ex *Muidir* planitie montana (26°-27′ lat.) et *Tidikelt* montibus (27°-28′ lat.). Ex conflatis his fluviis Nigirem Ptolemæi componendum esse censens Klœdenius Thalam montem in hod. *Tidikelt* agnoscere sibi videtur. Duveyriero Thala mons est hod. *Tahela Ohat* (c. 24° 40′ lat.) sive pars borealis et occidentalis magni tractus montani qui *Ahaggar* vocatur. Idque et ipse crediderim, quamvis, si novissimis tabulis fides est, fluvius aliquis hinc exiens cum *Wadi Gir* conjungi nequeat. Verum quemadmodum tum Nigiris pars orientalis in Libyam paludem (*Shott Melghir*) desinens, tum Giris pars occidentalis ad unum eundemque *Wadi Djedi*, quem in duos fluvios Ptolemæus male diremit, pertinent, sic etiam tum Nigir e Thala monte oriens tum Gir ex faucibus Garamanticis prorumpens ad unum eundemque *Wadi Igharghar*, fluvium longe maximum, ex medio *Ahaggar* boream versus defluentem et in *Shott Melghir* exeuntem, referendi sunt. Tractus fontibus fluvii proximus peculiari nomine vocatur *Atakuru Ahaggar*. Cum hoc nomine componendi fuerint Astacuri, qui sec. Ptol. prope fauces Garamanticas habitabant. In eadem regione (c. 23° lat. 25° 30′ long.) locus *el Garama* dictus Flattersi expeditione an. 1881 innotuit. — Knœtel et Vivien fauces Garamanticas magis ortum versus quæsiverunt in valle quæ est prope hod. *Ghat* et *Baraca* [cf. *Baracum* inter oppida a Cornelio Balbo capta ap. Plin. 5, 37], c. 25° lat. 28° long., unde fluvii exeunt in *Wadi Igharghar* c. 28° lat. incidentes. || — 6. Ἀρουάλτης] Ἀργάλτης BEZ, *Argaltes* ed. Vic., Ἀρουάλτις ed. pr. || — λγ′] λε′ ed. pr., 23° ed. Ulm. Situs incertus. *Asgar* regionis montem intelligendum esse Knœtelius censet parum probabiliter. Cum Arualte nomine componendi sunt Tarualtæ, quibus vicini sunt Orphes et Clematitæ. Quodsi recte conjeci hosce populos quærendos esse in regione ubi nunc sunt *Arua* et *Ofrun* et *Wadi Clema*, ibidem etiam Arualtes mons in radicibus Atlantis montis circa hod. *cap Noun* fuerit. || — 7. ὁ Ἀράγκας] sic ACD FLMNOPRSVΞΩ⊐, Ἀράγγας cett.; ὁ om. A; *Aragius* ed. Vic. Infra § 6 codices plurimi Ἀράγγας. Hodie, ut videtur, *Tassili-Ahaggar*, a quo boream versus *Atakoru-Ahaggar*, in quo fauces Garamanticæ, et *Tahela Ohat* s. Thala mons. Mons magis boream versus, faucibus Garamanticis et Giris fluvii fontibus vicinus ponendus erat. Colligitur hoc etiam e Plinio 5, 44, qui Nigirem (i. e. Girem Ptolemæi) inter Tarælios et Œcalicas oriri dicit. Nam *Œcalicæ* illi sunt Οὐχαλικκεῖς, quos Ptolemæus sub Aranca monte habitare dicit. Tarælii vero sunt Τραλλῆται, quos ipse quoque Ptolemæus c. 7 habet in ea fere regione ubi fauces Garamanticæ collocantur. Populus ab Aranca boream versus degens infra vocatur Ἀρόκκοι et Ἀρόγκοι. Dicendum fuisse putaveris Ἀράγκοι. Qui ab Aranca ortum versus ponuntur Ἀσαράκαι, pertinent ad hod. *Asgar plateau*. — § 4. Quæ de fluviis Libyæ mediterraneis hoc segmine traduntur, eadem qua cetera confusione laborant. Nominis sensu Nigir et Gir nihil differunt. « M. Duveyrier a très bien démontré que les mots *Gir*, *Ger*, *Nigr*, *Niger*, *Nigris* sont absolument identiques : ils représentent le radical libyen *Ghar*, *Gher*, *Ghir*, *Ghor*, prononcé aussi, suivant les dialectes, *Guir*, *Guer*, *Djir* et *Righ*, et désignant partout « une eau qui coule », sans distinction entre son cours superficiel ou souterrain, par conséquent « un bassin hydrographi-

que ». Dans le mot *Nigir*, les deux premières lettres représentent, l'une l'I préfixe souvent ajouté au radical, l'autre l'élément conjonctif N, qui relie un mot à un autre et peut rester attaché au second alors que le premier est sous-entendu. Le préfixe NI peut encore très bien être une altération du mot *In*, « l'endroit de », qui précède beaucoup de noms géographiques berbères, par exemple *In-ghar*, « l'endroit de l'eau. » CHARLES TISSOT, *Géographie de la province romaine d'Afrique, tome I*, p. 91. Itaque fit ut Nigir Ptolemæi sit *Gir* Plinii, et vice versa. Ceterum quum Nigir a Ptolemæo in eo ponatur parallelo in quo est borealis pars fluvii qui per cursus longitudinem variis nominibus appellatur (in superiore cursu a Mandingis *Djuliba* s. *Djoliba*, in medio a Fulbis *Mayo*, a *Tuareg* populo *Eghirrem*, a *Sourhay* populo *Issa* vel *Sai*, in inferiore *Kouara* s. *Quorra*), hunc esse Nigirem Ptolemæi olim credebatur, indeque etiamnum *Niger* nomen in eum transferri solet. Tanto certius hoc esse videbatur, quum ex lib. 8 c. 4 colligerent situm Tamondocanæ, oppidi Nigiri fluvio appositi, observatione astronomica esse computatum. Opinioni isti a viris doctis tantum non omnibus merito nunc derelictæ innitens novam tabulæ Ptolemaicæ interpretationem proposuit Albrecht Roscher in libro qui inscribitur *Ptolemæus und die Handelsstrassen in Centralafrica. Ein Beitrag zur Erklærung der ælteslen uns erhaltenen Weltkarte. Gotha.* 1857. Ex hujus igitur sententia Ptolemæus ad describendam Libyam Interiorem complures tabulas particulares adhibuit, in quibus mercatores a Meroe per mediam Libyam ad auriferas regiones Senegali inferiori propinquas proficiscentes itinerum rationes accuratissime consignaverant. Modulis vero tabulæ illæ magnopere inter se differebant. Quod non animadvertens Ptolemæus, sed ejusdem omnes moduli esse opinatus, de distantiis locorum perversa sæpe tradidit. Præterea lineis viarum, quæ passim quidem fluvium aliquem attingebant, majore autem ex parte a fluviis longe aberant, fluvium continuum designari putavit, quem ipse deinde in complures fluvios diremit (p. 65 : « Ptolemæus zerlegte die Handelsstrasse, welche sich für ihn als ein continuirlicher Strom darstellte, in mehere Stücke, die er als getrennte Stræme betrachtete. »). Atque his somniis indulgens Roscherus vetera locorum nomina disposuit. Chelonitides paludes agnoscit in hodierno lacu *Bouschachem* (40° long. 17° lat.), Thuspe et Artagira sunt hod. *Maito* et *Melmo* a *Tsad* lacu ortum versus, Ischerei prope hod. *Masenga* ad *Schary* fl. in *Tsad* lacum exeuntem, Geva hod. *Duguma* ad *Ieu* fl., qui ab occasu in *Tsad* lacum influit, Thycimath hod. *Kabschary* ad *Ieu* fl., Gira hod. *Schera* in via a *Ieu* fluvio meridiem versus ad inferiorem *Kuwara* fl. ducente. Et hæc quidem Ptolemæus ex una eademque tabula sumpsisse statuitur. Ex alia, quæ viam a boreali *Kuwara* fluvii parte ad *Senegal* fluvii regionem auriferam (*Bambuk*) exhibebat, Ptolemæus mutuatus est Vellegiam, hod. *Tumbuktu*, et Nigritin paludem, quæ est hod. *Debo* lacus *Kuwara* fluvii. Ulterius hæc prosequi longum est et inutile. Ipsum Rocherum sententiam mutaturum fuisse, nisi fato præmaturo vir egregius studiis ereptus esset, censeo cum Peschelio in *Geschichte der Geogr.* p. 26. — Similem in modum rem egit Berlioux in libro qui inscribitur : *Doctrina Ptolemæi ab injuria recentiorum vindicata. Paris.* 1874, quo auctor demonstrasse sibi visus est viatores ab Ægypto longe in Africam intimam progressos accurata itinerum documenta reliquisse iisque usum Ptolemæum summa cum scientia et religione terras illas descripsisse. Cf. ejusdem auctoris libros : *La terre habitable vers l'équateur*, περὶ τῆς περὶ τὸν ἰσημερινὸν οἰκήσεως, *par Polybe, et sur les itinéraires des anciens dans l'Afrique occidentale, avec deux cartes. Paris* 1884. [Polybium opus egregium de *æquatorialibus* terris, ab ipso exploratis, scripsisse censet, quod Gaditani, coemptis omnibus ejus libri exemplaribus, suppressissent, ne secreta mercaturæ divulgarentur. Mihi apud Suidam verbis περὶ... οἰκήσεως non peculiare opus, sed, ut persæpe fit, caput majoris operis indicari videtur. Quæstionem illam a multis agitatam Polybius tractaverit Historiarum libro 34, qui erat geographicus. Plurima eorum quæ ex Plinio Berlioux Polybio vindicat, Agrippæ esse nunc constat.] — *La première école de géographie astronomique et la prochaine découverte du pays des Garamantes. Paris* 1878. — *Les Atlantes, histoire de l'Atlantis et de l'Atlas primitif. Paris*, 1883. — Cf. etiam Leake in *Journal of the royal soc. vol.* 2, p. 1-28, quem sequitur Édouard Boucher James in. G. Smithii *Dictionary of greek and rom. geogr.* vol. 2. p. 428 sq. Mitto alios eidem doctrinæ male addictos. Nam nemo ullus qui majorem cum Ptolemæi opere familiaritatem contraxit, dubitare potest, quin Gir et Nigir fluvii ad *Sudan* regiones nihil pertineant, sed in meridionales plagas eodem errore transpositi sint, quo alia plurima quæ in Mauritania et Africa provinciis erant, aliis ex fontibus denuo in Libya interiore commemorantur, uti præter alios viderunt Walckenær, *Recherches géographiques sur l'intérieur de l'Afrique septentrionale*, William Cooley, *Claudius Ptolemy and the Nile*, A. Knœtel, *Der Niger der Alten* etc., Duveyrier, *Exploration du Sahara*, Vivien de S.-Martin l. l., Ragot, *le Sahara de la province de Constantine*, O. Peschel, *Geschichte der Geographie*, Charles Tissot l. l., R. Hartmann, *Die Nigritier* vol. 1, p. 72. Berlin 1876. Quodsi singula a Ptolemæo tradita ad hodiernum rerum statum certo judicio revocari nequeunt, reputanda sane sunt quæ profert Tissot l. l. p. 98 : « Mais ce système,

4. Ποταμοὶ δὲ ἐν τῇ μεσογείῳ ῥέουσι μέγιστοι, ὅ τε Γεὶρ ἐπιζευγνύων τό τε Οὐσάργαλα ὄρος καὶ τὴν Φάραγγα τὴν Γαραμαντικὴν, ἀφ' οὗ ὁ ἐκτραπεὶς ποταμὸς ἐπέχει κατὰ θέσιν μβ' ιϛ'
ὅστις ποιεῖ τὰς Χελωνίτιδας λίμνας, ὧν τὸ μέσον μθ' κ'

4. Fluvii vero in mediterraneis duo sunt maximi; alter eorum est Gir, Usargala montem cum Faucibus Garamanticis conjungens, a quo deflectens fluvius situs est 42° 16°
atque Chelonitides paludes efficit, quarum medium est 49° 20°

---

vir doctus ait, fondé sur des indications où le faux se mêlait certainement au vrai, représentait-il bien l'état de choses d'alors? Et cet état de choses était-il identique à celui que les explorations modernes ont constaté? Il est permis d'en douter. Ptolémée n'accorde lui-même qu'une confiance relative à tel renseignement, qu'il a cependant consigné dans la description de la Libye intérieure; il a soin d'ajouter ὥς φασι ... Il est certain, d'autre part, que l'hydrographie du Sahara a subi de notables changements depuis les deux premiers siècles de notre ère. La masse énorme d'alluvions charriées par ces crues effrayantes de l'Igharghar qui remplissent, en un instant, un lit de plusieurs kilomètres de largeur, font disparaître des lignes de dunes et entraînent jusqu'à des portions de montagnes; la production et la circulation incessantes des sables, sous la double action des influences atmosphériques et des eaux, ont eu pour résultat de combler de vastes dépressions et de modifier dans ses détails, si non dans ses traits généraux, le grand bassin hydrographique qui commence à l'Ahaggar et finit au golfe de Kabès. Un témoignage historique qui remonte au onzième siècle de notre ère prouve combien ces modifications ont été profondes dans l'Oued Souf: El-Bekri affirme que tout le pays situé au sud du Djerid tunisien consistait en sable et en bourbiers, et que cette région marécageuse s'étendait jusqu'à Ghadames. Rien de pareil n'existe aujourd'hui: les bas-fonds dont parle le géographe arabe ont été complètement comblés. Nous croyons donc qu'il est inutile d'essayer de retrouver dans les détails de la topographie actuelle tous les accidents de la topographie antique. » Verum etiamsi aquarum cursus Ptolemæi tempore passim diversus fuerit ab eo qui nunc est, nemo tamen inde colliget Libyæ Interioris hydrographiam talem quondam fuisse qualem Ptolemæi tabula exhibet. Nigir quidam fluvius a Nigritide palude ad Libycam paludem per 20 longitudinis gradus ab occasu ortum versus pertinens nullus unquam esse potuit. Haud cadit hæc cursus directio nisi in hod. *Wadi Djedi*, qui per quatuor solummodo gradus ortum versus fluens in hod. *Melghir* paludem exit. Hanc vero patet esse Libyam paludem Ptolemæi, haud diversam illam a Libya palude Africæ provinciæ (p. 636). Ut in Africa pr. Libya palus (38° 30' long.) uno longitudinis gradu a Capsa urbe (37° 30 p. 658) differt, sic in Libya Interiore inter eandem Libyam paludem (35° long.) eandemque Capsam urbem (34° long.) unus item gradus intercedit. Igitur Nigir Ptolemæi ex parte saltem est hod. *Wadi Djedi*. Eundem vero *Wadi Djedi* esse etiam occidentalem partem Gir fluvii, qui sec. Ptol. in eo fere meridiano oritur, sub quo Nigir fl. in paludem evanescit, ex oppidis Giri appositis intelligitur. Porro Giris ἐκτροπὴ boream ortumque versus directa et in Chelonitides paludes desinens non diversa esse videtur ab ea quæ in positione minus perversa notatur tanquam Nigiris ἐκτροπὴ versus Usargala montem. Denique supra jam monui Nigirem ex Thala monte boream et occasum versus delineatum eundem esse cum Gire (*Wadi Igharghar*) qui ex faucibus Garamanticis eadem cursus directione defluit. Unde proclivis conjectura est Durdum (Durcum?) oppidum Nigiri appositum haud differre a Turcumuda (hod. *Tuggurt*) oppido quod in correspondente positione juxta Girem fluvium exhibetur. || — 2. Γείρ] Γείρας ΦΨ Arg.; ποταμὸς add. A; *Geras* ed. Vic.; *Geines* ed. Ulm. || — ἐπιζ.] ὁ ἐπιζ. ed. pr. || — *Usargalam* ed. Ulm. || — 3. τὴν φαρ. τὴν Γαρ.] τὴν Γαρ. φαρ. A; φάλαγγα B. m. 2. *Gir* (h. *Wadi Igharghar*) est Nigir de quo Plinius 5, 44: *Nigri fluvio eadem natura quæ Nilo... Oritur inter Tarælios et Œchalicas*, qui populi ap. Ptolemæum sunt Τραλλῆται et Οὐχαλιχκεῖς, ut supra jam monui. || — 5. θέσιν] μοίρας X, κατὰ θέσιν μοίρας ed. pr. — Ea fluvii pars, cui infra § 13 apponuntur Θουχιμάθ, Γήουα, Βαδιάθ, Ἰσχερεί, est hod. *Wadi Djedi*, prope quem *Tegement*, *Egouath*, *Bades* et *Biskra*. Positionibus horum oppidorum (38°-41° 30') revera in ora maritima correspondet tractus qui est inter Tipasam et Chobam, inter 17° 30' et 22° 30' long. sec. Ptolemæum. Igitur mirum quantum hic *Djedi* fl. de vero suo situ remotus est. || — 6. ὅστις] ὃς ed. pr. || — Χελωνίτιδας] ex conj. Grashofi; Χελωνίδας codd. || — 7. μέσον] ἐπέχει add. ℶ, ἐπέχει μοίρας add. ed. pr. — Giris ἐκτροπὴ, qualem Ptolemæus ab Ischeri oppidi regione versus boream ortumque ad Chelonitides paludes pertinuisse statuit, exstitisse nequit. Itaque Knœtelius paludes illas quærit in hod. lacu *Melghir*, qui est ab hod. *Biskra* meridiem versus, quemque

ὃς καὶ διαλιπὼν καὶ, ὥς φασιν, ὑπὸ γῆν ἐνεχθεὶς ἀναδίδωσιν ἕτερον ποταμὸν οὗ τὸ μὲν δυσμικὸν πέρας ἐπέχει μοίρας μϛ´ ιϛ´
τὸ δὲ ἀνατολικὸν τοῦ ποταμοῦ ποιεῖ τὴν Νοῦβαν λίμνην, ἧς θέσις ν´ ιε´.

idem Gir intermittens atque, ut aiunt, sub terram delatus alterum prodit fluvium, cujus occidentalis terminus est 46° 16°
orientalis autem terminus facit Nubam lacum, cuius situs 50° 15°

---

esse Libycum lacum Ptolemæi vidimus. Similiter Vivien de S.-Martin p. 443 indicari suspicatur « une des sibkhas dont la large chaine forme le prolongement du Djedi dans la direction du golfe de Kabès. Duveyrierus « les bas-fonds de l'Oued Righ ; » Rabotus « la série des bas-fonds qui reçoivent l'Oued Kesrau, l'Oued Mita, l'Oued Djerch, et se relient par le Chott el Garsa aux autres sibkhas du Djerid », citante Tissoto p. 97. Ego de his aliter sentio. Ni egregie fallor, ἐκτροπὴ illa a *Wadi Djedi* non versus boream ortumque, sed boream et occasum versus dirigenda erat, adeo ut Chelonitides paludes sint magnæ paludes Tubonenses Tubunæ oppido propinquæ. In maximam earum a meridie influit *Wadi el Malah*, cujus fontibus vicini sunt fontes fluvioli meridiem versus influentis in *Wadi Djedi*. Facile igitur fieri potuit ut hi fluvii in ἐκτροπὴν Giris fluvii conflarentur. Ex urbibus vero ei appositis Ῥουβούνη eadem est quæ in Mauritania Cæsariensi p. 611, 6 rectius vocatur Θουβούνα (Βουβούνα v. l.), 23° 50′ 28° 30′, hod. *Tobna*, quæ a paludibus non occasum versus, ut in Ptol. tabula, sed ortum versus sita est. Similiter quæ in Mauritania p. 611, 7 juxta Thubunam commemoratur Θαμαρίθα (23° 10′ 27° 15′), in Libya nostra Interiore § 12 minus recte vocatur Θουμελίθα (41° 19°) in parallelo Rubunæ (46° 19), sed longe ab ea occasum versus collocata, quum ab ea meridiem et occasum versus ponenda fuisset. Nam stetisse oppidum mihi videtur ubi nunc ad *Malah* fluvium est *Ain-es-Sultan*, cujus vetus nomen in titulo nunc truncato n. 8781 indicatur literis *Col. Tha.....* A *Tobna* c. 45 m. p. distat atque p. 611 non 23° 10′ 27° 15′; sed 23° 10′ 28° 15′ poni debebat, haud ita longe a Gara monte, qui in Africa pr. collocatur 23° 18°. In hujus montis vicinia erat Ἀρταγάρα, quæ in Ptolemæi tabula (44° 18°) a Rubuna ortum et meridiem versus sequitur. Nunc ibi ad eundem *Malah* fluvium est *el Gara* locus, in quo reperti sunt tituli n. 8782-8792, ab *Ain-es-Sultan* c. 25 m. p. versus occasum hibernum. Quæ deinde ad ἐκτροπὴν nostram ap. Ptol. ponitur Θοῦσπα (43° 17° 40′), fuerit hod. *Dusen*, quod veteris castelli romani locum obtinere constat (V. Corp. Inscr. n. 8779). Situm est c. 50 m. p. ab *el Gara* versus meridiem ortumque ad fluvium qui in *Wadi Djedi* exit. Ceterum in hoc tractu a *Tubna* ad *Agouat* et *Wadi Djedi* pertinente per limitem provinciæ Romanæ alia complura fuisse præsidia quorum nomina ignoramus, ex titulis ibi repertis colligitur (V. tabula Corp. Inscript.). || — 1. καὶ ὥς φασι] ὥς φασι καὶ ed. pr. || — 2. δυσμικὸν] δυτικόν X. || — 3. πέρας ἐπέχει μοίρας] ἐπέχει πέρας, omisso μοίρας, DLMOΔΞΣ. Verba ἐπ. μοίρ. om. SΩ. || — 4. Νούβαν] ex conj. Grashofii, Νοῦβαν BESZΩ, Νοῦβα ADFLMNOPVWXΔΞΣ, Νούβα C. Νούθα ed. pr., Νοῦσαν ΦΨ Arg., *Nusam* ed. Ulm. || — ἧς θέσις] ἧς τὸ μέσον SΩ. || — Fuere qui Nubam lacum in hod. *Tsad* aut alio ejus regionis lacu quærerent. Knœtelio Nubas non diversus est a Tritonide lacu in Africa provincia Syrti minori vicino. Duveyrierus eum agnoscit in hod. *Sekkha Amagdor* (25° 45′ lat., 24° long.) inter *Ahaggar* et *Tassili* montes. Vivien de S.-Martin, Ragot, Tissot, alii in medio rem relinquunt. Mihi (v. supra p. 626, sicuti Kieperto in Atlantis antiqui tabula, Nubas lacus, c. 10 gradus a Meroe insula occasum versus positus, hodiernus est *Nou* lacus, in quem cum *Bahr Abiad* (qui in hoc tractu etiam *Gir* s. *Kir* vocatur), ab occasu *Bahr el Gasal*, ab occasu æstivo ex *Darfur* regione *Dar Nuba* s. *Kailak* confluunt, a Meroe urbe circa decem gradus Ptolemaicos austrum versus. Nubæ, hujus lacus accolæ, sunt hodierni Nubæ in australi *Kordofan* regione, haud diversi a Nubis quos Ptolemæus cap. 7 denuo commemoral in Æthiopia infra Ægyptum. Videlicet Ptolemæus, quamquam de Nili fontibus cursuque superiore certiora jam novit, nonnulla tamen in Libyæ tabula reliquit quæ ex tralaticia doctrina de Nilo in Libya occidua oriundo et Nubam lacum transeunte repetenda esse videntur. Ad hanc enim retulerim fluvium tantum non continuum quem Ptolemæus a Nigritide lacu ad Nubam lacum per 35 longitudinis gradus ab occasu ortum versus tendentem exhibet. Nubas in tabula Peutingeriana corrupte *Nusap* vocatur. Legitur ibi : *Fl. Girin* (sic), cum lemmate : *hunc fluvium quidam Grin vocant, alii Nilum appellant : dicitur enim sub terra Ethiopum in Nylum exire lacum.* Terram fluvius subit ad montes quibus subscriptum legitur *Memnocones* (Memnones ap. Ptol.) *Ethiopes.* Ab iis ortum versus magnus lacus pingitur, cui inscriptum : *Lacus Nusap. Lacus Niludicus.* Boream versus pinguntur *Montes Cyrenei*, cum lemmate : *Ibi montes subjacent paludi simili Meotidi per quem* (sic) *Nilus transit.* Ex hac palude exit *fl. Nilus qui dividit Asiam et Libyam.* Ibidem ultima Ægypti urbs *Hierasicamina* notatur. Apud Melam 3, 94 in verbis *nunc ab*, quæ optimus codex Vaticanus præbet, latere

καὶ ὁ Νίγειρ ποταμὸς ἐπιζευγνύων καὶ αὐτὸς τό τε Μάνδρον ὄρος καὶ τὸ Θάλα ὄρος· ποιεῖ δὲ καὶ οὗτος τήν τε Νιγρῖτιν λίμνην, ἧς θέσις

ιε′ ιη′

καὶ πρὸς μὲν ἄρκτους ἐκτροπὰς δύο ἐπί τε τὸ Σαγάπολα ὄρος καὶ ἐπὶ τὸ Οὐσάργαλα ὄρος· πρὸς ἀνατολὰς δὲ ἐκτροπὴν μίαν, ἐφ' ἧς [ποιεῖ] λίμνην Λιβύην, ἧς θέσις λε′ ις′ L″

πρὸς μεσημβρίαν δὲ ἐκτροπὴν μίαν ἐπὶ τὸν Δάραδα ποταμὸν κατὰ δύο θέσεις

κα′ ιζ′

καὶ κα′ ιγ′L″

alter fluvius maximus Nigir est, Mandrum montem et Thala montem coniungens, qui et ipse paludem facit Nigritin, cuius positio 15° 18°

atque a septentrionibus quidem in eum influunt duo fluvii ex Sagapola et Usargala montibus orti; orientem autem versus una deflexione Libyam paludem efficit, quæ sita est 35° 16° 30′

versus meridiem vero unam item deflexionem Daradem versus fluvium habet duabus positionibus 21° 17°

atque 21° 13° 30′

Nusab (pro *Nubas*) supra p. 626 conjeci. Istud *Nusap* tabulæ Peutingerianæ fortasse jam legebatur in tabula quam descripsit Vitruvius 8, 2, 6, ubi de Nili origine prodit hæc : *In Maurusia, quam nostri Mauritaniam appellant, ex monte Atlante* (*oritur*) *Dyris, qui ortus ex septentrionali regione progreditur per occidentem ad lacum Heptagonum* (*Heptabolum?*) *et mutato nomine dicitur Agger* (i. e. *Ger* aut fort. *Ager*, uti v. c. dicitur *Gadir* et *Agadir*), *deinde ex lacu Heptabolo sub montes desertos subterfluens per meridiana loca manat et influit in paludem quæ* [*Nusap?*] *appellatur; circumcingit Meroen quod est Æthiopum meridianorum regnum* etc. In his pro *Dyris* legendum esse conjeceris *Daras*, collato Orosio 1, 1 : *quem* (*Nilum*) *prope fontem barbari Dara nominant, ceteri vero accolæ Nuhul vocant.* Verum quum, Strabone 17, 3, 2 teste, Atlas a barbaris Δύρις appellaretur. [Quod nomen etiam 1, 2, 26 reponendum puto, ubi pro δύσεως legas Δύρεως], nescio an Vitruvius nomen quod in tabula ad montem referendum erat, ad fluvium in eo orientem falso retulerit. Similiter de *Heptabolo lacu* statuendum foret, si *Heptabolus* est *Sagapola montis* Ptolemæi. — His adde quæ ex Iuba refert Plinius 5, 51 : *Originem* (*Nilus*), *ut Juba rex potuit exquirere, in monte Inferioris Mauritaniæ non procul Oceano habet, lacum protinus stagnantem, quem vocant Nilidem... Ex hoc lacu profusus indignatur fluere per arenosa et squalentia, conditque se aliquot dierum itinere, mox alio lacu majore in Cæsariensis Mauritaniæ gente Masæsylum erumpit et hominum cœtus veluti circumspicit, iisdem animalium argumentis. Iterum harenis receptus conditur rursus XX dierum desertis ad proximos Æthiopas, atque ubi iterum sensit hominem, prosilit fonte, ut verisimile est, illo quem Nigrum vocavere. Inde Africam ab Æthiopia dispescens... medios Æthiopas secat cognominatus Astapus, quod illarum gentium lingua significat aquam ex tenebris profluentem.* etc. Cf. Mela 3, 96. Iulius Honorius Cosm. p. 53 ed. Riese : *Fluvius Nilotis nascitur in Atlantico campo; qui currens lacum efficit qui Nilotis appellatur sine aliquo exitu.* Dio Cassius 75, 13, sec. quem Nilus oritur ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν (v. not. p. 586). || — 1. Νίγειρ] Νείγειρ ΦΨ, *Neigir* ed. Ulm. || — 2. Μάνδρον ὄρος] ὄρος om. ed. pr. || — Θάλα] *Tala* ed. Vic. || — 3. Νιγρῖτιν] Νιγρίτην DLMNOPXΔΞΣ. || — 5. μὲν] om. N. || — ἐκτροπὰς] ποιεῖ ἐκτρ. A. || — 6. Σαγάπολα] Σαγάπιλα ΦΨ, *Satapola* ed. Vic. Cf. *Heptabolus lacus* ap. Vitruv. l. l. || — Οὐσάργαλα] Οὐσαργάλα X, *Ursagula* ed. Ulm. || — 7. ποιεῖ] inserui. || — 8. Λιβύην] Λιβύαν καλουμένην A; *ad meridiem scissionem unam* [*supra paludem Libyæ, cujus gradus* 34. 36 1/2; *ad meridiem scissionem unam*] *supra Daradum juxta duos situs*, ed. Vic. Quæ inclusi ex antecedentibus repetita sunt. || — 9. Δάραδα] sic ed. pr., Δάραδαν BEXZ, Δάραδον cett. || — 10. ποταμὸν om. ΦΨ. || — 11. κα′] κς′ ed. pr. || — 12. καὶ] om. FSΩ. || — κα′ ιγ′ L″] κδ′ ιγ′ L″ X, κδ′ ιζ′ ed. pr. || — Nigir Ptolemæi ap. Vitruvium l. l. corrupte *Agger*; *Eger* ap. Geogr. Rav. p. 118 (*Nuchul qui et Eger vocatur; Nilum vocitant*); *Ger* apud Plinium 5, 13 : *Suetonius Paulinus, quem consulem vidimus* (an. 66 p. C.), *primus Romanorum ducum transgressus quoque Atlantem aliquot millium spatio, prodidit de excelsitate quidem ejus quæ ceteri... Decumis se eo pervenisse castris et ultra ad fluvium qui Ger* (*Niger* unus codex ap. Sillig.) *vocetur, per solitudines nigri pulveris.* Cf. Claudianus de pr. cons. Stilichonis 5, 252 : *Gir notissimus amnis Æthiopum, simili mentitus gurgite Nilum.* Nunc ex Atlante meridiem versus duo descendunt fluvii; alter eorum *Wadi Gers* in *Tafilet* oasin defertur et deinde in lacum exit qui *Daya el Daura* vocatur et a Ptolemæo Nigritis palus dici videri potest; alter fluvius, a *Wadi Gers* ortum versus occurrens, *Wadi Ger* et inferiore cursu *Wadi*

5. Ὑπόκειται δὲ ταῖς μὲν Μαυριτανίαις ἡ Γαιτουλία, τῇ δὲ Ἀφρικῇ καὶ τῇ Κυρηναϊκῇ ἡ ἔρημος Λιβύη· καὶ μέγιστα μὲν ἔθνη κατανέμεται τὴν Λιβύην τό τε τῶν Γαραμάντων διῆκον ἀπὸ τῶν τοῦ Βαγράδα ποταμοῦ πηγῶν μέχρι τῆς Νούβα λίμνης, καὶ τὸ τῶν

5. Sita est infra Mauritanias *Gætulia*, infra Africam et Cyrenaicam Deserta Libya. Atque maximæ quæ Libyam incolunt gentes sunt et *Garamantum* gens, quæ a Bagradæ fluvii fontibus extenditur usque ad Nubam lacum, et *Melanogætulorum*, qui

---

Saura nuncupatur. In *Tuat* regionem delabitur. Ad hunc retulerim fluvium qui e Sagapola monte in Nigirem exire dicitur. Quæ deinde commemoratur Nigiris ἐκτροπὴ in meridiem et Daradem versus directa, non potest admitti, nisi Daradis cursum talem finxeris qualem Ptolemæi tabula exhibet. Diverticulum hoc revocandum esse ad ipsum Daradem superiorem ex appositis ei oppidis Thige (hod. *Thisgi*) et Anygath (hod. *T-amegut*, aliis *Tamegrut*) colligitur, ut jam monui ad p. 731, 14. Quoniam *Drah* et *Gers* in eadem regione oriuntur, ex hac fluviorum vicinia explicandum esse videtur quod Orosius l. l. Nilum prope fontes a barbaris Daram vocari prodit. Porro Daradæ commemorari poterant in regione fluvii quem *Ger* Plinius vocat. Facile hinc intelligitur qui fiat ut Ptolemæus c. 7 Daradas ponat etiam in Æthiopia infra Ægyptum ad fontes fluvii ejus quem ipse Girem dicit. — Ex eorum sententia qui Nili initium *non procul oceano* esse statuerunt (Plin. 5, 51), Abulfeda (citante Gosselino in *Recherches sur la géogr. systématique*, vol. 1, p. 91) *lacum Nigrorum* ponit in ultima Mauritania inter *Sla* et *Kasr Abdel Karimi*. Indicantur igitur paludes quæ sunt prope hod. *Sla* oppidum. Ejus in parallelo quum sit *Makinez* opp., conferendus est Dio Cassius 75, 13 (v. not. p. 586 a), qui Nilum oriri dicit ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ. ‖ — 2. Γαιτουλία] Γαιτουλεία DMOΔΞ. De Gætulorum *natione frequenti et multiplici* (Mela 1, 23) v. Sallust. Iug. 18. 19 80. 88. 97. 103; Cæsar B. Afr. 13. 25. 32. 35. 51. 56. 64; Strabo 2, 5, 33. 17, 3, 2. 9, 19, 23; Mela 1, 23. 3, 104; Plinius 5, 9. 12. 17. 30. 43; 6, 201; 8, 30. 48. 54; 9, 127; 10, 201; 21, 77; 25, 79; 35. 43; Tacitus An. 4, 42. 46; 6, 30; Dio Cass. 55, 28: Florus 4, 2, 40; Juvenal. 8, 26; Varro R. R. 2, 11, 11; Athenæus 2, p. 62, D; Steph. Byz. v. Γαιτοῦλοι, Eustathius ad Dion. 215. « L'emplacement des Gétules au sud de la Mauritanie, dans la partie méridionale du Maroc, est bien indiqué par les anciens. C'est là leur siége primitif et leur demeure propre, bien qu'un peu plus tard, par une application probablement abusive dans sa trop grande généralité, on trouve leur nom étendu à toute la région intérieure qui borde l'Atlas au sud, depuis les plaines qu'arrose le *Ger* jusqu'aux approches des Syrtes et aux confins de la Phazanie. Dans les parties du Maroc qui répondent à la Gétulie, l'ancien ethnique s'est d'ailleurs maintenu jusque dans les temps modernes. Ibn Said au milieu du treizieme siecle, Ibn Khaldoun à la fin du quatorzième, Léon l'Africain au commencement du seizieme, Marmol, soixante ans apres Léon, mentionnent le pays montagneux de Gozoule, Goutzoula ou Guézula (selon les diverses transcriptions du mot), au sud de la province du Maroc. » VIVIEN DE S.-MARTIN l. l. p. 128. ‖ — 3. μέγιστα] sic ed. pr., τὰ μέγιστα codd. ‖ — 4-6. Γαραμάντων... πηγῶν] om. O. ‖ — Βαγράδα] Βαγράδου ed. pr. ‖ — 6. Νούβα] Νούβας S. Garamantum regionem in Ptolemæi tabula usque ad fauces Garamanticas (10° lat.) extendendam in eaque Phazaniam comprehendendam fuisse dixeris. Quamquam Plinius quoque a Garamantica Phazaniam distinguit. Caput gentis Garama (43° 21° 30' sec. Ptol. § 12) hodie *Djerma* (30° 35', 26° 25') a Lepti via directa c. 3700 stadia, sec. Ptolemæum 5000 stadia distat. Sec. Herodotum 4, 174 Garamantes a Nasamonibus austrum versus degunt, et occidentem versus Macis contermini sunt. Idem 4, 183 ab Augilis ad salis tumulum, quem Garamantes, ἔθνος μέγα ἰσχυρῶς, tenent, 10 dierum (12 dier. sec. Plin.) iter, inde ad Atarantum tumulum item 10 dierum iter, hinc totidem ad tumulum, cui Atlas proximus est, computat, ad Lotophagos vero a Garamantibus viam brevissimam 30 dierum esse tradit. Strabo 17, 8, 19 ab Æthiopibus Oceani accolis novem vel decem dierum, ab Ammonio quindecim dierum iter ad Garamantes supra Gætulos habitantes esse tradit. Idem 17, 3, 23: πρῶτοι μὲν οἱ Νασαμῶνες, ἔπειτα Ψύλλοι καί τινες Γαιτοῦλοι, ἔπειτα Γαράμαντες. Idem 2, 5, 33: τοὺς μὲν μεσημβρινωτάτους Αἰθίοπας προσαγορεύουσι, τοὺς δ' ὑπὸ τούτους τοὺς πλείστους Γαράμαντας καὶ Φαρουσίους καὶ Νιγρίτας, τοὺς δ' ἔτι ὑπὸ τούτους Γαιτούλους. Plinius 5, 26: *Garamantes ab Augilis dierum XII itinere distantes; supra illos gens Psylli.* Idem 5, 36: *Intervenit ad solitudines Africæ supra minorem Syrtim dictas versa Phazania, ubi gentem Phazaniorum urbisque Alelen et Cillibam subegimus; item Cydamum e regione Sabratæ. Ab his mons longo spatio in occasum ab ortu tendit, Ater mons dictus a natura adusto similis aut solis repercussu accenso. Ultra cum deserta, mox Talgæ* (*Moxthelgæ, Mathelgæ* v. l. Cf. p. 659, 16 not.), *itemque Dedris* (*Deeris, Debris* v. l.; Βέδειρον Ptol. § 12, hod. *Bedere?*), *adfuso*

Μελανογαιτούλων, οἵτινες κατέχουσι τὰ μεταξὺ τοῦ Σαγάπολα ὄρους καὶ τοῦ Οὐσάργαλα, καὶ τὸ τῶν Γειρέων Αἰθιόπων γένος, οἵ εἰσι μεσημβρινώτεροι τοῦ Γειρὸς ποταμοῦ, καὶ τὸ τῶν Νιγριτῶν Αἰθιόπων, οἵ εἰσιν ἀρκτικώτεροι τοῦ Νίγειρος ποταμοῦ, καὶ τὸ τῶν

inhabitant terram eam, quæ inter Sagapola montem et Usargala sita est, et *Gireorum Æthiopum* gens, qui meridiem versus habitant a Gire fluvio, et *Nigritarum Æthiopum,* qui septentriones versus sunt a Nigire flumine, et *Daradarum,* qui habitant circa

---

fonte a medio die ad mediam noctem aquis ferventibus totidemque horis ad medium diem rigentibus, clarissimumque Garama caput Garamantum, omnia armis romanis superata et a Cornelio Balbo triumphata... Et hoc mirum, supra dicta oppida ab eo capta auctores nostros prodidisse ipsum in triumpho præter Cydamum et Garamam omnium aliarum gentium urbiumque nomina ac simulacra duxisse, quæ iere hoc ordine : Tabudium oppidum etc... *Ad Garamantas iter inexplicabile adhuc fuit latronibus gentis ejus puteos.. harenis operientibus. Proximo bello, quod cum Œensibus gessere initiis Vespasiani imperatoris, compendium vix quatridui deprehensum est. Hoc iter vocatur Præter caput saxi.* [Via brevissima in Phazaniam et ad Garamam urbem ab Oea (h. *Tripoli*) austrum versus erat. Hanc Barthius (*Reisen* 1, p. 139) *præter caput saxi* dictam esse censet, « weil sie den Gebirgsabfall des Ghurian an der steilsten Stelle passirte.]. Præter hos cf. Mela 1, 23. 45, Livius 29, 33, Tacitus An. 3, 74. 4, 26, Hist. 4, 50, Dionys. Per. 217, Ptolemæus 1, 8 p. 22. Garamantes sunt hod. *Teda*, qui olim obtinebant *Fezzan* regionem, indeque, ut ex Ptolemæo 1, 8 colligitur, regnum austrum versus in *Sudan* usque regionem extendisse videntur. V. Barth. l. l.; Robertus Hartmann (*Die Nigritier vol.* 1, p. 74. *Berlin* 1874) de his ita habet ; « Die mit dem Sammelnamen der Garamanten belegten Vœlker gehœren theils reinen Berbern, theils den gemischten oben als Melanogætuler bezeichneten *Sahara*-Berbern, theils den Fezzanern, theils den *reinen* Teda an. Der Hauptkern der alten garamantischen Stæmme fand sich jedenfalls in Phazania mit der Hauptstadt Garama (*Germah*); er bestand wohl aus sesshaften Teda. Reste einer Tedabevœlkerung finden sich in der heutigen Bevœlkerung von Fezzan, ferner in jener von Duveyrier *race subéthiopienne ou garamantique* genannten Bevœlkerung des Wadi-Righ u. s. w. Es sind die angesessenen Garamanten hœchst wahrscheinlich jene selben Leute gewesen, denen Duveyrier eine über die ganze Sahara verbreitet gewesene Civilisation zuschreibt. Neben diesen civilisirten Garamanten existirten nach Herodots Zeugniss noch troglodytische Æthiopen, die sehr schnellfüssig waren [V. not. § 6 ad v. Ἀλιταμβοί] und von jenen gejagt wurden. Diese wohl den Felsbewohnern Tibestis angehœrenden Troglodyten (Cf. E. Behm, *Das Land u. Volk der Teba*, p. 43) würden wahrscheinlich wildere, verkommene Teda-Beduinen bedeuten sollen. » ||— 1. Μελανογαιτούλων] Μελανογεατούλων BE, Μελανογετούλων Z m. pr. Ex Ptolemæo sua habet Anonymus in G. min. 2, p. 497 § 16, a quo Libyæ populi recensentur : Δαράδαι, Πέρορσοι (Πέροργοι codd.), Ὀδραγγίδαι, Μίμακες (Νίμακες codd.), Νοῦβαι (Νοῦμαι codd.), Γαράμαντες, Δερβίκαι, Μελανογαίτουλοι, Γίρροι (Γίγγοι codd.), Νιγρῖται, Ἀφρικέρωνες, Λευκαιθίοπες. Alibi Melanogætuli non commemorantur. || — 3. Γειρέων] aut Γειραίων, de conj.; Γιρρέων X, Πυρρέων BEZ, Πυραίων L, Πυρέων ΦΨ Arg., Πυρραίων cett.; Anonymus l. l. Γίρρων legisse videtur; *Pyreorum* ed Vic.; *Phirrheorum* ed. Rom., *Tyreorum* ed. Ulm.; Πυρρῶν, *ruforum*, conj. Grashofius. Ut a Nigire fl. Nigritæ, sic a Gire fl. Gires vocantur. Ceterum hanc populorum distinctionem fictam et Ptolemaicæ tabulæ adornationi accommodatam esse censeo. ||—γένος] om. X. ||— 4. οἵ εἰσι] καὶ εἰσὶ Γ. || — 4. τοῦ Γειρός] τοῦ Γείρ LMNORSVWXΔΦΨΩΞ, τούτου Γείρ P. ||— 5. οἵ εἰσιν] om. BDELMNOPRSVWXZΔΩ, οἵ εἰσι καὶ αὐτοί A; ἀρκτικωτέρω SΩΞ. || — 6. Νίγειρος] Νιγείρου A, Νίγριτος BEXZΦΨ, *Nigrite amne* ed. Rom. De populo cf. Strabo 2, 5, 33 : Φαρουσίους καὶ Νιγρίτας. Id. 17, 3, 3 : Ophelas aliique nonnulli Tyriorum in Libyæ ora occidua colonias eversas esse narrarunt a Pharusiis et Nigritis; διέχειν δὲ τούτους τῆς Λυγγός φασι ἡμερῶν τριάκοντα ὁδόν. Idem 17, 3, 7 : Φαρούσιοι δὲ καὶ Νίγρητες (h. l. codd.) οἱ ὑπὲρ τούτων (τῶν Μαυρουσίων) οἰκοῦντες πρὸς τοῖς Ἑσπερίοις Αἰθίοψι. Mela 1, 22 : *Ultra (Mauros) Nigritæ sunt et Pharusii usque ad Æthiopes.* Idem 3, 104 : *Nigritarum Gætulorumque passim vagantium ne litora quidem infecunda sunt.* Plinius 5, 43 : *Interiori autem ambitu Africæ ad meridiem versus superque Gætulos, intervenientibus desertis, primi omnium Libyes Ægyptii, dein Leucæthiopes habitant* [Confusa hæc ad verum revocanda sunt e Mela 1, 23, ubi ; *Supra ea quæ Libyco mari adluuntur, Libyes Ægyptii sunt et Leucæthiopes et natio frequens multiplexque Gætuli.*] *Super eos Nigritæ a quo dictum est flumine, Gymnetes Pharusii et jam oceanum attingentes quos in Mauritaniæ fine diximus Perorsi.* Dionysius Per. 215 : Γαίτου-

Δαραδῶν, οἳ κατέχουσι τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, καὶ τὸ τῶν Περόρσων, οἵ εἰσιν ἀνατολικώτεροι καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Θεῶν Ὄχημα, καὶ τὸ τῶν Ὀδραγγιδῶν Αἰθιόπων τὸ μεταξὺ κατεχόντων τοῦ τε Κάφα ὄρους καὶ τοῦ Θάλα, καὶ τὸ τῶν Μιμάκων, οἵ εἰσιν ὑπ' αὐτὸ τὸ Θάλα ὄρος, καὶ τὸ τῶν Νουβῶν τὰ δυσμικὰ τῆς Φάραγγος τοῦ ὄρους κατεχόντων, καὶ τὸ τῶν Δερβικκῶν, οἵ εἰσι δυσμικώτεροι τοῦ Ἀράγκα ὄρους.

6. Ἐλάσσονα δέ εἰσιν ἔθνη καὶ κατέχουσι τὰ μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ μετὰ τὴν Γαιτουλίαν Αὐτολάλαι καὶ Σιράγγαι καὶ Μαύσω-

fluvium eiusdem nominis, ubi in mare exit, et *Perorsorum*, qui sunt magis orientales et a mari remotiores usque ad montem qui vocatur Theon Ochema, et *Odrangidarum Æthiopum* terram inter Capham atque Thala montes sitam inhabitantium, et *Mimacum*, qui sunt infra ipsum Thala montem, et *Nubarum* occidentales Faucium montis partes incolentium, et *Derbiccarum*, qui sunt occasum versus ab Aranca monte.

6. Minores vero hæ sunt gentes : regionem quæ est ad mare infra Gæluliam incolentes *Autolalæ*, *Sirangæ*, *Mausoli* usque ad

λοι τ' ἐφύπερθε καὶ ἀγχίγυοι (ἀγχίμαχοι St. Byz. v. Νίγρητες) Νίγρητες, ἑξείης δ' ἐπὶ τοῖσι Φαρούσιοι, ὧν ὑπὲρ αἶαν ναίουσιν Γαράμαντες ἀπείριτοι. || — 1. Δαραδῶν] Δαράδων DLPRSVXΔΞΩΣ ed. pr.; γένος add. A. Denuò Daradæ commemorantur c. 7 in Æthiopia infra Ægyptum. Quomodo huc transponi potuerint, dixi in not. ad p. 742. Agrippa ap. Plinium 5, 10 : *Flumen Salsum, ultra quod Æthiopes Perorsos, quorum a tergo Pharusios ; iis jungi mediterraneos Gætulos Daras et in ora Æthiopes Daratitas ; flumen Bambotum* etc. Populi isti quum inter Salsum et Bambotum fluvios collocentur, ab Agrippa (sicut a Ptolemæo) e veris sedibus (quas Gætulorum mentio prodit) in australes plagas transferuntur. || — 2. Περόρσων] Περορσῶν BEZΦΨ Arg.; γένος add. A ; || —3. ἕως] inserui ; ἀπὸ θαλάσσης καὶ ὄρους τοῦ καλουμένου A. Corruptum populi nomen in auctore suo reperit Stephanus Byz.: Πέτορσοι, Λιβύης ἔθνος μέγα καὶ πολυάνθρωπον. Perorsos Plinius *in Mauritaniæ fine* (5, 43), *in Mauritaniæ confinio* (6, 195) degere dicit. Idem 5, 15 prodit sec. Suetonium Paulinum a Ger fluvio austrum versus esse Canarios (« la tribu de Kamourieh dans la région littorale du grand désert » Vivien de S.-M. p. 109, laudato Edrisio 1, p. 106), *iisque junctam Æthiopum gentem quos Perorsos vocant.* || — 5. Ὀδραγγιδῶν] Δραγγιδῶν BEZ, *Drangidorum* ed. Vic., Ὀδραγγίδων X, Ὀδραγίδων F, Ὀδραγγινῶν A, Ὀδραγγιγῶν ΦΨ Arg., *Odragigorum* ed. Ulm.; γένος post Αἰθ. addit A. || — τὸ μετ.] τὰ μ. de conj. Wilberg. || — 6. τοῦ τε Κάφα] τοῦ παράφα Ψ, *supra Ocapham* ed. Ulm. Odrangidas, aliunde non notos, inter *Drah* fl. et *Fouat* oasin probabiliter quærit Vivien p. 153 : « Il n'est guere douteux qu'il ne faille y reconnaître les *Outriga*, tribu du désert, à laquelle Ibn Khaldoun (hist. des Berb. t. 2. p. 64. 104) attribue à peu près le même emplacement. » Regio quæ a *Touat* oasi occasum versus longe patet arenarum collibus obsita, nunc vocatur *Gidi* sive *Igidi*, cum quo nomine Odrangidas componit Knœtel l. l. In eodem fere tractu collocandi sunt Atarantes, quos Herodotus 4, 184 medios esse dicit inter Garamantes et Atlantes. || — 7. Μιμάκων] Μιτάκων P; γένος add. A ; *Nimacum* ed. Rom.; Νίμακες codd. Anonymi, quem p. 641, 3 citavi. Mimaces et qui inter minores populos in eadem regione ponuntur Achæmæ et Dolopes perperam huc transferri nec diversos esse censeo ab iis qui rectius in Africa provincia p. 641 nominantur Μίμακες, Ἀχαιμενεῖς et Δόλοπες. Cf. Steph. Byz.; Μίμακες (Μίμαλκες codd.), ἔθνος Λιβυκόν. Φίλιστος Σικελικῶν ὀγδόῳ, in quo libro de Dionysio contra Carthaginienses expeditionem parante sermo erat. Ne credam Ptolemæum ita interpretandum esse, ut reapse eorundem populorum sedes diversas fuisse putemus, reliqua Ptolemaicæ tabulæ ratio vetat. — || ὑπ' αὐτὸ] ἐπ' αὐτό ed. pr. || — 8. τὸ Θάλα] τὸ ταθάλα L. || — ὄρος] ὄρορος N. || — Νουβῶν] Νούβων LNP RSVΩ, Νούββων X ; γένος add. A. || — 9. τοῦ ὄρους] τοῦ Κάφα ὄρους X ; *occidentalia vallis ipsius montis* edd. Rom. Ulm., *occidentalia vallis ipsius* ed. Vic. De Nubis quid sentiam ; dixi ad p. 740, 4. || — 10. Δερβικκῶν] Δερβίκκων BZ, Δερβικῶν L E ed. pr., *Derbicorum* ed. Rom., Δερβιτικῶν ΦΨ Arg., Δερβιχκῶν DΞ. *Derbincorum* ed. Lugd., *Derdiccorum* ed. Ulm., *Deiborum* ed Vic.; γένος add. A. Derbiccæ ignoti ; Knœtelio p. 43 sunt hod. *Tademakka Tuareg* c. 21° lat. ab *Ahaggar* monte austrum versus. Cf. *Debris* vel *Dolris* Garamantum oppidum ap. Plinium 5, 35. — 10. δυσμικώτεροι] εἰς δυσμάς A. || — 11. Ἀράγκα] sic ACDMNOPRSWΔΞΩ, Ἄραγκα F, Ἀράγγα BEXZΦΨ Arg., Ἀράγγου ed. pr. || — 12. καὶ] ἃ ed. pr.; ἐλάσσονα δὲ ἔθνη κατέχουσι A. || — 13. θαλάσσῃ] θαλάσσης ed. pr. || — 14. Αὐτολάλαι] Αὐτολάται

λοι μέχρι τοῦ Μάνδρου ὄρους· εἶτα πρὸς αὐτὸ καὶ Βάβιοι καὶ Μαλκόαι καὶ Μάνδοροι μέχρι τῶν Δαραδῶν, μεθ' οὓς Σοφουκαῖοι, καὶ ὑπὸ τὸ Ῥυσάδιον ὄρος Λευκαιθίοπες· ὧν μεταξὺ καὶ τῶν Περόρσων διήκει τὸ Πυῤῥὸν Πεδίον· εἶτα τοῦ μὲν Σαγάπολα ὄρους ἀρκτικώτεροι Φαρούσιοι, τοῦ δὲ Οὐσάργαλα ὄρους ἀρκτικώτεροι Νατεμβεῖς, τοῦ δὲ Γίργιρι ὄρους Λυγξαμάται καὶ Σαμαμύκιοι· καὶ μεταξὺ μὲν τοῦ Μάνδρου ὄρους καὶ τοῦ Σαγάπολα ὄρους Σάλαθοι καὶ Δαφνῖται καὶ Ζαμάζιοι καὶ Ἀρόκκαι καὶ Κετιανοὶ μέχρι τῶν Νιγριτῶν Αἰθιόπων· ὑπὸ δὲ τὸ

Mandrum montem; deinde ad montem ipsum *Babii* et *Malcoæ* et *Mandori* usque ad Daradas, post quos *Sophucæi*, atque infra Rysadium montem *Leucæthiopes*, inter quos et Perorsos patescit Rufus Campus; deinde a Sagapola monte septentriones versus *Pharusii*, ab Usargala monte ad septentriones *Natembes*, a Girgiri autem monte *Lynxamatæ* et *Samamycii*, atque inter Mandrum montem et Sagapola montem *Salathi* et *Daphnitæ* atque *Zamazii* et *Aroccæ* et *Cetiani* usque ad Nigritas Æthiopes; infra

DMOPRVWΔΞΞ ed. pr. Autolalæ aliis *Autololes* dicuntur. Plinius 5, 17, de Mauritania Tingitana : *Gætuli nunc tenent gentes, Baniuræ multoque validissimi Autotoles et horum pars quondam Nesimi* (*Nisimi, Vesini, Vesuni* var. lect.), *qui avulsi his proprium fecere gentem versi ad Æthiopes.* Idem 5, 5 : *Sala oppidum ... infestum Autololum gente, per quam iter est ad montem Africæ vel fabulosissimum Atlantem.* Idem 6, 201 : *Paucas modo constat* (*Mauritaniæ insulas*) *esse ex adverso Autololum, in quibus Gætulicam purpuram tingere* (*Iuba*) *instituerat.* Insulæ illæ hod. *Madeira* et *Porto Santo.* In Ptolemæo § 14 hod. *Madeira* est Iunonia insula ἡ κατ' Αὐτολάλας, cujus in parallelo § 7 ponitur Autolalæ oppidum, 10° 23° 50′, quod ponendum erat c. 31° 15′. — Præterea Autololum mentio ap. Solinum (ex Plinio), Lucanum Phars. 4, 677, Silium Ital. 3, 306, Claudianum Laud. Stilich. 1. 356. — « Les *Hilâla* ou *Aït-Hilâla*, qui demeurent encore dans les mêmes localités, et qu'Ibn Khaldoun mentionne comme une grande tribu masmouda du pays de Sous, sont le même peuple, sans aucun doute, que les Autolalæ des anciens. » VIVIEN p. 370. ‖ — 14. Σιράγγαι] sic X ed. pr., Σιραγγαί ΒΕΖΦΨ Arg., Σηράγκαι W, Σηράγγαι cett, *Sirangæ* edd. Vic. Rom. Ulm. Hodie *Seraghna* ad fontes *Om-er-bia* sive Asamæ s. Anatis fluvii. Cf. not. p. 730. ‖ — 14. Μαύσωλοι] Μαύσολοι ΦΨ, Μαυσολνί (sic) Arg., Μανσωλοί FN, Μαυσωλοί DLMRSΞΩΞ ed. pr., *Mansoli* ed. Ulm., *Causoli* ed. Vic. Mausoli Cares fuerint in ea Mauritaniæ regione in qua Mysocaras portus. V. not. p. 578, 1. ‖ — 1. αὐτὸ] αὐτῶν ΒΕΖ. *ab ipsis* ed. Rom., αὐτῷ L, αὐτὸν ΦΨ — Dein καὶ abesse malim cum Grashofio. ‖ — 2. Βάβιοι] Καβάβιοι X, καὶ Ῥάβιοι DLMOPRVWΞΞ ed. pr. De Baba urbe Tingitanæ v. p. 589, 4. et not. ad p. 732, 2. Vivien de S.-M. 411 Ῥάβιοι lectioni vulgatæ innitens indicari putabat hod. *R'gueibian*, qui sint a *Drah* fluvio austrum versus. ‖ — 2. Μαλκόαι] Μαλκίαι ΦΨ Arg., *Malciæ* ed. Rom., *Malcie* ed. Ulm. Ignoti. Fort. in regione hodierni *Marakesch* (Marocco). ‖ — 2. Μάνδοροι] A Mandro monte nomen habere videntur. ‖ — 3. Δαραδῶν] Δαράδων FPRSVΔΞ, Δοραδῶν ΦΨ Arg., *Doradas* ed. Ulm. ‖ — Σοφουκαῖοι] Σαφουκαῖοι Φ. Cf. Geogr. Rav. p. 164 : *Sofi Gætuli.* Fuerunt in hod. *Safi* regione inter Soloentem promontorium (ad quod *Soloentii*) et Phuth fluvium. Ibi fortasse sedes antiquissimæ populi erant, cujus nomen deinceps late patebat, adeo ut *Saphax omnium Berberorum pater* ab Ibn Khaldoun dici potuerit. Alexander Polyhistor. ap. Ioseph. An. Iud. 1, 15 (et Euseb. Pr. Ev. 1, 20 et Eustath. Antioch. Hexaemer. p. 63 ed. Leo Allat.): τούτους γὰρ Ἡρακλεῖ συστρατεῦσαι ἐπὶ Λιβύην καὶ Ἀνταῖον, γήμαντά τε τὴν Ἄφρα (Οὐαφρῆ Eustath.) θυγατέρα Ἡρακλέα γεννῆσαι υἱὸν ἐξ αὐτῆς Δίδωρον (Διόδωρον Euseb. et Iuba ap. Plutarch. Sertor. 9; Βόδωρον Eustath.), τούτου δὲ γενέσθαι Σοφῶνα (Σόφακα Iuba), ἀφ' οὗ τοὺς Βαρβάρους Σόφακες (Σοφάς Euseb.) λέγεσθαι. Iuba ap. Plutarch. Sertor. 9 : Τιγεννῖται δὲ μυθολογοῦσιν, Ἀνταίου τελευτήσαντος, τὴν γυναῖκα Τίγγην Ἡρακλεῖ συνελθεῖν· Σόφακα δ' ἐξ αὐτῶν γενόμενον βασιλεῦσαι τῆς χώρας καὶ πόλιν ἐπώνυμον τῆς μητρὸς ἀποδεῖξαι. Σόφακος δὲ παῖδα γενέσθαι Διόδωρον, ᾧ πολλὰ τῶν Λιβυκῶν ἐθνῶν ὑπήκουσεν. etc. Plura de his vide ap. Moversium *Die Phœnizier* 2, 2, p. 392 sqq., Vivianum l. l. p. 414. ‖ — 4. Ῥυσάδιον] sic ΦΨ ed. pr.; Ῥυσσάδιον cett.; *Rhygadio* ed. Arg., *Rigadio* ed. Ulm., *Rissadio* ed. Vic., *Ryssadiro* ed. Rom. Cf. p. 733, 1. 735, 9. ‖ — μεταξὺ] τὸ μ. X. ‖ — 6. Περόρσων] X ed. pr., Πυρόρσων cett. ‖ — διήκει τὸ Πυῤῥὸν π.] sic ed. pr.; διήκει καὶ τὸ Π. π. LΦΨ, διήκει Πυῤῥὸν π. X, διήκει τό τε Π. π. cett.; Πιῤῥὸν ΦΨ; *Pirrus campus* edd. Rom. Ulm. Arg.. Campus Rufus, a Soloentiis meridiem versus situs, huc transpositus est e Mauritania Tingitana, ubi (p. 586, 4) Rufus cam-

Οὐσάργαλα ὄρος Σουβούρπορες, ὑπὸ δὲ τὸ Γίργιρι ὄρος ὡς ἐπὶ τοὺς Γαράμαντας Μακκόοι καὶ Δαυχῖται καὶ Καλέται μέχρι τῆς Νούβα λίμνης· εἶτα τῶν μὲν Δαραδῶν ἀνατολικώτεροι Μαχχούρηβοι, τῶν δὲ Σοφουκαίων

Usargala montem *Suburpores*, infra Girgiri autem montem versus Garamantas *Maccoi* et *Dauchitæ* et *Caletæ* usque ad Nubam lacum; deinde a Daradis orientem versus *Macchurebi*, a Sophucæis *Soloentii*,

---

pus a Soloente prom. (6° 45′. 31° 15′ p. 577) meridiem versus ponitur 9° 30° 30′. — P. 745, 6. Σαγάπολα] Σαγάπολλα ed. pr., Σαγαπίλα ΦΨ, *Sagupula* edd. Vic. Ulm., Σαγάπολα X. ‖ — 7. Φαρούσιοι] Φορούσιοι Z, *Phorusii* ed. Rom.; Φόρκιοι ΦΨ Arg., *Phorcii* ed Vic., *Fortii* ed. Ulm. Verba Φαρούσιοι, τοῦ δὲ Οὐσ. ὄρ. ἀρκτ. om. BE. De Pharusiis v. Strabo 2, 5, 33. 17, 3, 3 et 7, Mela 1, 22. 3, 105, Plinius 5, 43. 46, Dionys. Per. 215, Steph. Byz. s. v. Cf. not. p. 744. Satis recte hoc loco Pharusii ad Atlantis partem borealem in ea fere regione collocantur in qua fontes sunt Asamæ vel Anatis fluvii (*Om-er-bia*). Postea p. 747, 2 in ficticiis sedibus a Soloentiis ortum versus degere dicuntur Ἀνατίχολοι οἱ καὶ Φαρούσιοι. ‖ — 7. Οὐσάργαλα] Οὐσάργαρα Z; *A Sargala vero monte* ed. Vic., *Ursagala* ed. Ulm. Cf. p. 736, 1. ‖ — 8. Νατεμβεῖς] *Natembres* ed. Ulm. In horum regione infra § 11 ponitur Θαβοῦτις oppidum. Idem vero est Θουβοῦτις oppidum Africæ provinciæ (p. 646, 3; hod. *Hr Tuda*), prope quod degebant Ναταβοῦτες, quos h. l. corrupte Νατεμβεῖς dici censeo. ‖ — 8. Γίργιρι] Γύργυρι CRV, Γύργυροι P, Γίργυρι SΩ, Γιργύρεως A, Γείρηρις X. Cf. p. 736, 6. ‖ — 9. Αὐγξαμάται] Αυξαμᾶται A, Αυγαμάται ed. pr., *Lynxamethæ* ed. Vic. Infra § 13 Αὔγξαμα oppidum 48° 30′ 20° 40′. ‖ — Σαμαμύκιοι] *Samamicii* ed. Ulm., *Samanicæ* ed. Vic. Samamycii in Cinyphis fluvii regione collocati non diversi sunt ab iis qui in Africa provincia commemorantur p. 638: παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν Σαμαμύκιοι καὶ ἐφεξῆς Κινύφιοι. « Les généalogies berbères mentionnent des *Semkin* dans une famille des tribus alliées des Zouava; mais le rapport des noms n'est pas assez étroit pour que le rapprochement puisse aller au delà d'une simple présomption. » VIVIEN DE S.-M. p. 454. ‖ — 11. Σαγάπολα] Σαγάπουλα LΦΨ, *Sagapula* edd. Vic. Ulm., Σαγάπολα cett. ‖ — Σάλαθοι] sic X ed. pr., Σέλθοι P, Σάλθοι cett., *Sagaltii* ed. Ulm., *Salthii* ed. Vic. Sunt accolæ Salæ s. Salathæ fluvii in Mauritania Tingitana. V. p. 576, 1. ‖ — Δαφνῖται] Δαφνίται ABDELZ Arg., Δαφθῖται ed. pr., *Dapnice* ed. Rom. Ignoti. ‖ — 12. Ζαμάζιοι] Ζαμάζοι ed. pr., *Zamarii* ed. Vic., *Zamacii* ed. Rom. Ut Salathæ ad Salatham fl., sic Zamazii ad sequentem deinceps fluvium fuerint qui Asama s. Asana vocatur cuique hodie *Azemmour* opp. adjacet. Daphnitæ fortassis in hod. *Demnat* regione ad fontes Asamæ. ‖ — 12.

Ἀρόκκαι] Ἀρρόκκαι PRVW ed. pr., *Arraccæ* ed. Ulm. Fuerint ubi nunc *Armat-Urica* urbs a *Marakesch* s. *Marocco* austrum versus. « Les Arocceæ pourraient faire songer aux *Ourika*, tribu masmouda de ces cantons du sud (Ibn Kaldoun t. 2. p. 159. 258. 269), et les Κεττανοί au canton de *Sekoutana* (*Segthana*), que la carte de M. Renou marque sur la partie moyenne du *Dra'a*. » VIVIEN p. 414. ‖ — Κεττανοί] Κιττανοί CRW, Κιστιανοί PV, Τεκπάνοι ed. pr., *Ceciani* edd. Vic. Lugd. An huc pertinent qui in Chronico Paschali p. 57 nominantur Κελτίονες οἱ καὶ Σπόραδες? ‖ — 13. τῶν Νιγριτῶν] τῶν ἰγριτῶν PV. ‖ — P. 746, 1. Οὐσάργαλα] Οὐσάργαρα BEZ, *Varsagala* ed. Ulm.; Οὐσάργαρα ὑπὸ δὲ τοῦ Οὐσ. ὄρους LMNOSΔ. ‖ — Σουβούρπορες] Σουβούρπουρες Ω, Σουρβούπουρες S. Iidem sunt Σαβούρβουρες Africæ prov. p. 640, 1. Cf. not. p. 736, 1. — 2. Γίργιρι] Γίργιρις X, Γύργιρις ed. pr., Γίργυρι ASΩ, Γύργυρι CPRVW. ‖ — 2. Γαραμάντας Z, Σαρώμαντας ΦΨ. ‖ — Μακκόοι] Μακόαι L. ‖ — 3. Δαυχῖται] Δαυχίσαι DLMNOXΔΞ, Δαυσίκαι ΦΨ Arg., *Dausicæ* ed. Ulm. ‖ — Καλέται] Καλλίται X, Καλέται BEZ, Καλλέται CPR; καὶ Καλ. om. A. Pro Μακκόοι Vivianus legi mavult Μακκαῖοι. Cf. Polybius, 33, 15, qui Μακκαίους inter Carthaginiensium socios recenset. V. not. p. 642, 4. Nomine paullo diverso indicantur Macæ regionis Syrticæ (*Mekki* ap. Ibn Khaldoun). Qui hinc ortum versus in Cyrenaicæ meridiano ponuntur Δαυχῖται καὶ Καλεῖται corruptis nominibus sunt Cyrenaicæ populi Αὐσχῖται (Αὐχῖται et Αὐχῖσαι var. lect. p. 692, 8) καὶ [Βα]καλῖται, quorum hi ab Herodoto Βάκαλες, ap. Ptolemæum p. 692, 7 in Marmaricæ descriptione Βακᾶται nominantur ac denuo c. 7 in Æthiopia infra Ægyptum apparent, ubi juxta Phazaniam Βακαλῖτις regio commemoratur. Vivien de S.-M. p. 456 cum Δαυχῖται nomine confert regionem *Dakhlous*, quæ sit ad *Melghir* lacum (Libyæ lacum Ptolemæi), et cum Calitis componit nomen *Calden*, « tribu de la souche de Howara, fils d'Aourigh, selon les généalogies berbères. » ‖ — 5. Μαχχούρηβοι] Μαχχούριβοι X, Μαχούρηβοι CDLPRSVWΔΞΩ, *Macurebi* ed. Vic., Μαχούριβοι ed. pr., Μαχχουρέτοι Arg., Μαχχουρήτου ΦΨ, *Machureti* ed. Ulm. — Μαχχουρῆβοι (sic) commemorantur p. 604, 4 in Numidiæ Cæsariensis tractu litorali, ubi Ibn-Khaldoun novit partem *Maghraoua* gentis (v. Vivien l. l. p. 372, 456).

Σολοέντιοι· τούτων δ' ἀνατολικώτεροι Ἀνατίκολοι οἱ καὶ Φαρούσιοι, καὶ Χουρῖται καὶ Σταχῖραι μέχρι τοῦ Κάφα ὄρους, οὗ μεταξὺ καὶ τοῦ τῶν Θεῶν Ὀχήματος ὄρους Ὀρφεῖς, ὑφ' οὓς Ταρουάλται καὶ Κλιματῖται καὶ Ἀφρικέρωνες μέγα ἔθνος· καὶ πάλιν τῶν μὲν Ὀδραγγιδῶν Αἰθιόπων μεσημβρινώτεροι Ἀχαῖμαι, τῶν δὲ Μιμάκων Γογγάλαι, μεθ' οὓς Νανοσβεῖς· εἶτα Ναβάθραι μέχρι τοῦ Ἀρουάλτου ὄρους· καὶ μεταξὺ μὲν τῆς Λιβύης λίμνης καὶ τοῦ Θάλα ὄρους

ab his autem ad ortum *Anaticoli* sive *Pharusii*, et *Churitæ* atque *Stachiræ* usque ad Capham montem, inter quem et Theôn Ochema montem *Orphes*, infra quos *Tarrualtæ* et *Climatitæ* atque *Africerones* magna gens; atque rursus ab Odrangidis Æthiopibus meridiem versus *Achæmæ*, a Mimacibus *Gongalæ*, post quos *Nanosbes* deinde *Nabathræ* usque ad Arualten montem; atque inter Libyam paludem et Thala

---

Ejusdem gentis late sparsæ pars etiam nostro loco intelligenda esse videtur, modo recte nomen habeat, nec in Μαχούριβοι lateat Μαγούριοι, quoniam § 7 in gentis sedibus ponatur Μάγουρα oppidum (12° 30′ 15°), de quo Vivien p. 372; « Magura ne paraît pas différer d'*Amagor*, ancienne place des Masmouda, dont Marmol parle avec quelque détail entre Mogador et Agadir. » ‖ — 5. Verba τῶν δὲ Σορουκαίων usque ad μέχρι τοῦ p. 747, 3, om. ΦΨ edd. Arg. et Ulm. ‖ — 1. Σολοέντιοι] Σολουέντιοι MOPRVΔΞ ed. pr. Ponendi ad Soloentem pr. Cf. p. 730. ‖ — ἀνατολικώτεροι] om. DLMNOPVWXΔΞΞ; Σολοέντιοι, ὑφ' οὓς Ἀντίκολοι οἱ καὶ Φαρούσιοι A. ‖ — Ἀνατίκολοι] sic BEZ ed. pr., Ἀντίκολοι et Ἀντικόλοι cett. Fuere ad Anatis seu Asamæ cursum superiorem in Soloentis pr. fere parallelo, ‖ — 2. οἱ] om. X. ‖ — Φαρούσιοι] Φραυρ. BDEFXZΔΞ, Φαυρ. cett. Non diversi sunt a Pharusiis, de quibus v. p. 745, 7. ‖ — Χουρῖται] Χουρίταιcodd.; em. Grashof. Fort. ad hod. *Wadi Gored* a *Mogador* austrum versus. — « Les Churitæ rappellent ou les *Beni-Ouareth*, une des tribus de la race berbère de Zanaga très anciennement répandue dans le pays du sud de l'Atlas dans le désert occidental (Ibn Khaldoun 2, p. 3, Bekri p. 180), ou les *Cherta*, tribu sœur des Ouareth. » VIVIEN p. 413. ‖ — 3. Σταχῖραι] X; Σταχεῖραι cett. ‖ — Κάφα] Κώφα Φ Arg., *Ocopha* ed. Ulm. ‖ — 4. οὗ μετ.] οὗ καὶ μετ. DΞ. ‖ — 5. Ὀρφεῖς] *Ophis* Ἀφεῖς, Arg.; *Ophies* ed. Vic., *Ophreis* ed. Ulm. ‖ — 5. Ταρουάλται] Σαλουάρται X, *Trualte* ed. Vic. ‖ — Κλιματῖται] de conj.; Κλιματίδες X, Ματῖτες L, Μάττιτες DPRSVΔΞ ΩΞ, *Matitos* ed. Rom., Ματίται NOWΦ Arg., *Matite* ed. Ulm., Μασίται Ψ, Μαλτίτες BEZ, *Maltites* ed. Vic.; Μαλτῖται de conj. Wilberg. — Quodsi de Soloentiis et Anaticolis et Churitis eorumque sedibus recte statuimus, Orphes (Ophres?), qui deinceps austrum versus sequuntur, fuerint ubi nunc est *Ofran* haud longe ab ora maritima inter *Isgeder* et *Cap Noun*, Tarualtæ vero (ad quas Arualtes mons pertinet), ubi nunc *Aroua* (29° lat.) in ora mar.; Climatitæ vero ad *Wadi Glema* sive *Wadi Glemim*, quod exit in *Wadi Noun*. Omnia hæc, sicuti alia plurima, Ptolemæus de veris suis sedibus ortum versus longe removit. Arualtes mons (33° 3°), cujus situm supra p. 737, 6 in medio reliqui, haud longe ab ora maritima quærendus est, si recte ap. Ptol. 17 long. gradibus abesse statuitur a faucibus Garamanticis (50° 10° Ptol.; 23° long. nobis). — Quod Ὀρφεῖς attinet, conferendus fortasse est Ὠφρήν, Abrahami filius, qui, teste Iosepho A. J. 1, 15, στρατεύσας ἐπὶ τὴν Λιβύην κατέσχεν αὐτήν. Vivien de S.-M. p. 415, Μαλτῖται lectioni editionis Wilbergianæ innitens : « L'identité des *Maltitæ* avec la tribu Lamta de Ténâlta nous paraît extrêmement probable, à raison du double rapport des noms et de l'emplacement. On sait que la grande fraction berbère des Lamta a eu pour demeure, depuis une époque très ancienne, les parties extrêmes de l'Atlas et du désert. » ‖ — 6. Ἀφρικέρωνες] Ἀφρικερῶνες Φ Arg., *Affricerones* ed. Ulm. Africerones dicuntur *Afarikas*, *Awrighas* (*Ifuraces* ap. Coripp. Iohann. 2, 113, 7, 648), populus berberus in Carthaginiensium ditione et Syrtis regionibus degens, a quo Africa nomen habet. Hinc Africerones, sicuti Achæmæ et Mimaces et Dolopes, in meridionales plagas a Ptolemæo temere transponuntur. Cf. Knœtel l. l. 41, Hartmann *Die Nigritier* 4, p. 73. ‖ — 7. Ὀδραγγιδῶν] Ὀδραγγίλων BEFNZΦΨ Arg., *Odrangilis* ed. Ulm., Ὀδρακίδων DΞ, Ὀδαγγίδων PSVWX ed. pr. Cf. p. 744, 5. ‖ — Αἰθιόπων] om. ADFLPRVΞΦΨΞ Arg. — 8. Ἀχαῖμαι] Ἀχαίμαι Ω, Αἴχαιμαι ΦΨ Arg., Ἀχᾶμαι et Ἀχάμαι DMOPR VWΔΞΞ, Ἰαχαῖμαι X, *Archeme* edd. Rom. Ulm., *Achaniæ* ed. Lugd. Iidem sunt Ἀχαιμενεῖς qui juxta Mimaces in Africa prov. nominantur. V. p. 641, 6. ‖ — 8. Γογγάλαι] *Gongalæ* ed. Vic. Ignoti. ‖ — 9. Νανοσβεῖς] Κανουσβεῖς ΦΨ, Κανοβεῖς Arg., *Cannubis* ed. Ulm. Ignoti. ‖ — Ναβάθραι] *Naubrate* ed. Ulm. V. Ναβάθραι Africæ p. 636, 13. ‖ — 10. Ἀρουάλτου] Ἀρουάλτα X. ‖ — 11. μὲν] om. DMOPRVWΔΞΞ.

Ἀλιταμβοὶ καὶ Μάνραλοι, μεταξὺ δὲ τούτων καὶ τῶν Νουβῶν Ἁρμίαι καὶ Θάλαι καὶ Δόλοπες καὶ Ἀστάκουροι μέχρι τῆς Φάραγγος τοῦ ὄρους· καὶ ἀρκτικώτεροι μὲν τοῦ Ἀράγκα ὄρους Ἀράγκαι, ἀνατολικώτεροι δὲ Ἀσαράκαι· μεταξὺ δὲ τῶν Δερβικκῶν καὶ τοῦ Ἀρουάλτου ὄρους Δερμονεῖς· καὶ ὑπὸ μὲν τοὺς Ἀφρικέρωνας ὡς πρὸς λιβόνοτον Ἀγαγγῖναι Αἰθίοπες· ἀνατολικώτεροι δὲ τούτων ὑπὸ μὲν αὐτὸν τὸν Ἀρουάλτην τὸ ὄρος μέχρι τοῦ Ἀράγκα ὄρους οἱ Ξυλικκεῖς Αἰθίοπες, μετὰ δὲ τούτους οἱ Οὐχαλικκεῖς Αἰθίοπες.

montem *Alitambi* et *Manrali*; inter hos autem et Nubas *Harmiæ* et *Thalæ* et *Dolopes* atque *Astacuri* usque ad Fauces montem; et ad septentriones ab Aranca monte *Arancæ*, ad orientem *Asaracæ*; inter Derbiccenses et Arualten montem *Dermones*: atque infra Africerones fere ad austroafricum ventum *Aganginæ Æthiopes*; ad orientem ab his infra ipsum Arualten montem usque ad Arancam montem *Xylicces Æthiopes*, et post hos *Uchalicces Æthiopes*.

|| — 11. Θάλα] Φάλα BE, *Phala* ed. Vic. || — 1. Ἀλιταμβοί] Ἀλίταμβοι X, Ἀλοιταμβοί DMOΔΞ. Iidem apud Nicolaum Dam. fr. 138 (Fr. II, 3, p. 463) : Ἀλιτέμνιοι Λίβυες τοὺς ταχυτάτους αὐτῶν αἱροῦνται βασιλεῖς, τῶν δ' ἄλλων τιμῶσι τὸν δικαιότατον. A Garamantibus austrum versus ponuntur. Ni fallor, huc pertinent Troglodytæ de quibus Herodotus 4, 183 : οἱ Γαράμαντες δὲ οὗτοι τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας θηρεύουσι τοῖς τεθρίπποισι· οἱ γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχιστοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς πέρι λόγους ἀποφερομένους ἀκούομεν. Intelligendos esse Troglodytas hod. *Tibesti* regionis censet R. Hartmann *Die Nigritier* 1, p. 74. || — Μάνραλοι] Μαύραλοι ACDΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., Μάραλοι. B. Ignoti. || — 2. Ἁρμίαι] sic BEXZ; Ἀρμεῖαι DF, Ἀρμεῖαι et Ἀρμείαι ΦΨ ed. pr. et Arg. Haud longe a *Djerma* (Garama) meridiem versus, a *Mursuk* vero occasum versus (30° 40′ long., 26° lat.) est *Hermaua*. Fort. huc pertinent *Armiæ* qui collocantur inter fauces Garamanticas et Thalam montem. Vivien p. 458 : « On peut rapporter les Harmiæ aux *Ourghma* tribu Zenata (Ibn Khaldoun t. 3, p. 288). » Nomine tenus cf. Armua fluvius prope Hipponem Regium. || — 3. Δόλοπες] Δόλοφες X. Cf. Dolopes Africæ p. 641. || — Ἀστάκουροι] sic X, Ἀστακοῦροι cett. Ἀστάκουρας Africæ habes p. 641. Qui nostro loco commemorantur Ἀστάκουροι, esse videntur incolæ tractus montani qui *Atacoru Ahaggar* vocatur. V. not. ad p. 735, 5. || — 5. Ἀράγκα] sic Arg.; *Aránca* ed. Ulm.; Ἀράγγα cett. Vid. supra p. 737, 7. || — Ἀράγκαι] de conj., Ἀρόγκαι ΦΨ Arg., *Arunca* ed. Ulm., *Aronca* ed. Lugd., Ἀρόκαι W, Ἀροκκαῖοι X, Ἀρόκκαι cett. Consentaneum est nomen populi componendum esse cum nomine montis. Ἀρόκκαι p. 745, 12 in alia regione. || — 6. Ἀσαράκαι] Ἀσάρακαι W, Ἀσαράκκαι S, Ἀσσαράκαι VΞ ed. pr. Hodie *Asgar*, ab *Ahaggar* montanis ortum versus. || — μεταξὺ δὲ] καὶ μ. δὲ pr. || — Δερβικκῶν] sic X ed. pr., Δερβίκκων BEZ, Δερβικῶν cett. Ignoti. || — 7. Ἀρουάλτου] Ἀρουάλκα X. || — Δερμονεῖς] Δορμενεῖς Φ, Δορμενεῖν Ψ, *Dormeneis* ed. Ulm., Δερμωνεῖς SΩ, Δερμονις X: Ignoti. || — 8. λιβόνωτον D. || — Ἀγαγγῖναι] Ἀγάγγινοι Arg., Ἀγανγῖνοι ed. pr., Ἀγανγίνοι BDENOZΞ; οἱ add. Grashof. Ignoti. Nomine tenus Vivien p. 458 confert Ἰανγαυκανούς Tingitanæ p. 586, 2. || — 9. ἀνατ. δὲ τούτων] μετὰ δὲ τούτους ἀνατολικώτεροι SΩ. Verba ἀνατολικώτεροι ... Ξυλικκεῖς Αἰθίοπες om. V. || — 10. ὑπὸ μὲν Ἀρουάλτου ὄρους A; τὸν om. ed. pr.; τὸ ante ὄρος add. SΩ; καὶ ante μέχρι add. ed. pr.. Ἀράγγου ed. pr., Ἀράγγα cett. || — 11. Ξυλικκεῖς] Ξυλλικεῖς ΦΨ Arg., Ξυλικεῖς RSΩ, Ξυλιγκεῖς L. *Xylinces* ed. Lugd.; οἱ om. A. Ignoti. || — 12. Οὐχαλικκεῖς] Οὐχαλικεῖς CW, Ἀχαλικκεῖς DLNOSZΞΩ, Ἀχαλικεῖς Z², *Achalices* ed. Rom., *Achalinces* ed. Lugd., Χαλικκεῖς X, *Chalices* ed. Vic., Χαλκεῖς ΦΨ Arg., *Calceis* ed. Vic.; οἱ om. A. Cf. Plinius 5, 44 : *Nigri fluvio eadem natura quæ Nilo ... Oritur inter Tarrælios* (*Tarælios* v. l.; Tralletas sec. Ptol.). *Æthiopas et Œcalicas. Horum oppidum Magium quidam solitudinibus interposuerunt, Atlantas juxta, Ægipanas semiferos et Blemmyes* etc. Idem 6, 194 : *Ab ea vero parte Nili, quæ supra Syrtes majores oceanumque meridianum protenditur, Dalion Vacathos esse dicit pluvia tantum aqua utentes, Cisoros, Logonporos* (*Longomporos* v. l.) *ab Œcalicibus dierum V itinere*. Quodsi Arancas mons ponitur ubi ponendus erat (v. not. ad p. 737, 7), Uchalicces Ptolemæi haud longe absunt a fontibus Giris fluvii, sicut Œcalicas Plinius ad fontes Nigiris esse dicit. Tralletæ quoque Ptolemæi haud multum absunt a regione in qua Gir fl. oritur. — Atlas ille, quem Plinius dicit, intelligendus est Atlas quem in meridionali Libya nonnulli finxerunt. Nihil est cur cum Knœtelio p. 45 statuas Nigirem Plinii l. l. a Nigire alibi commemorato diversum esse ac referendum videri ad fluvium aliquem qui in hod. *Tsad* lacum exeat

7. Πόλεις δὲ ἐν τῇ χώρᾳ κατονομάζονται, ἐν μὲν τῷ παραθαλασσίῳ τμήματι αἵδε·

Αὐτολάλαι	ι′	κγ′∠″γ″
Θουΐλαθ	ια′ ∠″	κα′γο″
Τάγανα	ιβ′ ∠″	κ′ δ″
Μαγούρα	ιβ′ ∠″	ιε′
Οὔβριξ	ιδ′ γ″	ιγ′ γ″
Ἰάρζειθα	ις′ γ″	ιβ′ δ″

8. Ὑπὲρ δὲ τὸν Νίγειρα ποταμὸν ἄποθεν πόλεις αἵδε·

Ταλουβάθ	ιη′ γο″	κβ′γο″
Μαλαχάθ	κ′ γ″	κ′ δ″
Τουκαβάθ	ιη′	ιθ′ ∠″
Βύνθα	κδ′	κα′

καὶ ὑπὸ τὸν ποταμὸν πόλις ἥδε·

7. Oppida vero hujus regionis nominantur in segmento littorali hæc :

Autolalæ	10°	23° 50′
Thuilath	11° 30′	21° 40′
Tagana	12° 30′	20° 15′
Magura	12° 30′	15°
Ubrix	14° 20′	13° 20′
Iarzitha	16° 20′	12° 15′

8. Supra Nigirem vero fluvium remotiora ab eo oppida hæc :

Talubath	18° 40′	22° 40′
Malachath	20° 20′	20° 15′
Tucabath	18°	19° 30′
Byntha	24°	21°

atque infra fluvium oppidum hoc :

— 2. παραθαλ.] περιθαλ. ed. pr. ‖ — αἵδε] om. DMNOPRVWΔΞ. ‖ — 3. Αὐτολάλαι] sic ΦΨ edd. Rom. Ulm. Arg. et codd. lib. 8 c. 16 ; Αὐτολάται CDFLMNORWΔΞΣ, Αὐτολάτα A, Αὐτολάλα cett. ‖ — κγ′ ∠″ γ″] κγ′ γ″ X, κζ′ γ″ ed. pr. In eodem parallelo collocatur Iunonia insula ἡ κατ' Αὐτολάλας (*Madeira*). Oppidum ponendum erat c. 31° 15′ lat. Quæ lib. 8, 16 afferuntur, ex tabulæ positionibus computata esse patet. ‖ — 4. Θουΐλάθ] Θρυσιλάθ DFLNOSXΞΩΣ, Θουηλάθ PRVW ed. pr., *Tiulath* ed. Ulm. ‖ — κα′ γο″] 21 1/3 ed. Ulm. « Thouilath rappelle Tekouleth, ville que Léon mentionne à quelque distance au sud de Tensift, et qui fut ruinée en 1515 par les Portugais (Léon l'Africain dans Ramusio vol. 1, p. 13 A, Græberg *Specchio* p. 61, Renou p. 202). » VIVIEN p. 372. ‖ — 5. Τάγανα] Ταγάνα ΦΨ Arg., *Tangana* ed. Vic. ‖ — ιβ′ ∠″] 13 ed. Rom. ‖ — κ′ δ″] κδ′ ed. pr. Hodie *Tugana* a *Marokko* ortum versus ad fontes *Tensift* fluvii. V. not. ad p. 730. — 6. Μαγούρα] Μάγουρα L ed. pr., Μαγοῦρα S. ‖ — ιε′] ιθ′ Φ¹. Postea ibi fuisse videtur *Amagor* inter *Mogador* et *Agadir*. V. not. p. 747. ‖ — 7. Οὔβριξ] Οὐβρίξ Φ Arg. Eadem est Οὐόβριξ Mauritaniæ. V. not. ad p. 732, 2. Hodie fort. *Urika* a *Marakko* austrum versus. ‖ — 8. Ἰάρζειθα] Ἰάρζηθα CPRVW, Ἰαζίθα ed. pr., Ἄρζειθα BEZ, Ἀρξεῖθα ΦΨ Arg., Ἀρζίθα X, *Arzitha* ed. Rom., *Arzita* ed. Ulm., *Arzuba* ed. Ulm. ‖ — ις′ γ″] 13 1/3 ed. Vic. De Iarzitha oræ maritimæ inter Daradem et Nuium vide p. 731, 13. De altera hac in mediterraneis posita Vivien de S.-M. p. 373.: « La Iarzitha, dont il est ici question, en admettant qu'elle soit différente de la première, pourrait se rapporter à *Tizekht*, place forte de la frontière nord du pays de Sous (la *Teijeut* de Léon) sur la gauche de la rivière de Sous, entre Taroudant et la mer. Léon en parle comme d'un centre commercial important (Léon p. 15 E, Marmol 3, 2, tom. 2, p. 30, Ibn Khaldoun tom. 2, p. 256. 277). » — Quodsi Ubrix est hod. *Urika*, Iarzitha ab ea austrum ortumque versus collocata referri possit ad hod. *Zarakten* prope fontes Subi fluvii. ‖ — 9. ὑπὲρ] ὑπὸ BEZ, *sub* Arg.; περὶ ed. pr. ‖ — 11. Ταλουβάθ] Ταλούβαθ PRVW ed. pr., Ταρχουβάθ Φ, *Talubathi* ed. Ulm., *Thalubath* ed. Lugd. ‖ — ιη′ γο″] ιη′ γ″ ed. pr., 18 1/3 ed. Vic. ‖ — κβ′ γο″] κβ′ γ″ ed. pr., κα′ γο″ O. — Talubath ita collocatur ut ad fontes Suburis, qui ex Sagapola oritur, quærenda esse videatur. Vivien p. 433 in Itinerario Arabico *Tânebet*, a Gir fluvii cursu superiore boream versus situm commemorari monet idque fortasse Talubath Ptolemæi esse conjicit. ‖ — 12. Μαλαχάθ] Μαλάχαθ BDEPRZ, Μαλουχάθ AMO, Μαλάκαθ ed. pr., Μαλάχθ CW ‖ — 13. Τουκαβάθ] sic PRVW ed. pr., Τακαβάθ X, Τουκάβα ABDEZΦΨ Arg., Τούκαβα cett. ‖ — ιθ′ ∠″] ιθ′ F. ‖ — 14. Βύνθα] Βίνθα PRVW ed. pr. ed. Ulm., Βήνθα SΩ. ‖ — κδ′] sic X et de conj. Wilberg., κ′ δ″ cett. — Vivien p. 433 Tucabath et Byntham fort. esse censet *Tekabit* et *Bouda*, « deux places que mentionne Ibn Khaldoun vers les extrémités méridionales du Ghir. » Huic tamen sententiæ adversari videtur tabula Ptolemæi. Ni fallor, Tucabath et Malachath et Byntha, quæ sic ab occasu ad ortum æstivum sibi succedunt, non diversa sunt a Thicath et Benta et Molochath quæ hoc ordine in Tingitana Mauretania p. 590 ab occasu versus ortum æstivum collocantur. ‖ — 15. πόλις ἥδε] ABEFZ; *civitas* Arg.; πόλεις αἵδε cett. ‖ — P. 750, 1. Ἀνυγάθ] Ἀνοιγάθ S, Ἀνυτάθ X. ‖ — ιδ′] ι′ δ″ ΦΨ, 10 1/4 Arg. Oppidum ad Daradem fuisse, ubi nunc T-amegut sive T-amegrut, supra p. 731, 14 et 742, *a* conjeci. Vivien

Ἀνυγάθ	κ' ∠''	ιδ'

9. Πρὸς αὐτῷ δὲ τῷ ποταμῷ ἀπὸ μὲν ἄρκτων τοῦ ποταμοῦ

Πεσσίδη	ιθ'	ιη'
Θίγη	κα'	ιζ' ∠''
Κούφη	κγ' δ''	ιη'
Νίγειρα μητρόπολις	κε' γο''	ιζ' γο''
Οὐελλέγεια	κη' ∠''	ιζ' γο''
Τάγαμα	λ'	ιζ'
Πανάγρα	λα'	ις' γο''

Anygath	20° 30'	14°

9. Ad ipsum vero fluvium in septentrionali eius ripa

Ősside	19°	18°
Thige	21°	17° 30'
Cuphe	23 15'	18°
Nigira metropolis	25° 40'	17° 40'
Vellegia	28° 30'	17° 40'
Tagama	30°	17°
Panagra	31°	16° 40'

p. 433 : « Tenegent, nommé par Léon aux environs de Sidjilmessa pourrait faire songer à Anygath. » Quæ loca ubinam fuerint, nescio. ‖ — 2. πρὸς αὐτῷ δὲ τῷ ποταμῷ etc.] Verba simplicissima mirum in modum interpretatur Berlioux (*Doctrina Ptolemæi ab injuria recent. vindicata* p. 70). « Ptolemæus, ait, aperte significat se fluvios plures nomine Nigeri dixisse; nam separat urbes proximas cuidam Nigeri septentrionali, quas affirmat jacere septentrionem versus supra fluvium, et civitates sitas ad alterum australem Nigerim (hod. *Kuwara*), quas omnes ostendit *infra* flumen, id est ad meridiem. » ‖ — 4. Πεσσίδη] Πεσσιδοῦ ΦΨ Arg., *Passide* ed. Vic. Ex oppidis Nigiri adpositis Θίγην esse hodiernum *Tigi* certum esse crediderim; ceterorum situm tuto judicio definire haud licet. Nam ipsius fluvii delineatio ficticia est, atque ex parte Nigir fluvius idem est qui deinceps Gir (*W. Djedi*) vocatur. Fortasse igitur Thuspe s. Thupe ad Nigirem posita non diversa est a Thuspis s. Thupis, quæ § 13 ad Girem commemorantur. Credi etiam possit Πεσσίδην (Μεσσ.?) hodie esse *Messid Messaad*, quæ haud longe ab *W. Djedi* boream versus veteris oppidi (cujus tituli in C. I. 3, n. 8795-8803) locum obtinet. Adde quod alia complura in eodem tractu castella romana fuisse constat, quorum nomina ignoramus. Probabilior tamen fuerit Knœtelii sententia, qui Pessiden quærit in hod. *Fasuata* regione ad *Drah* fluvium. Ponenda igitur fuisset a Thige austrum versus ad ἐκτροπὴν illam quam a Thige ad Daradem tendere Ptolemæus statuit. Quo admisso, alia quoque oppida, quæ ficto Nigiris alveo Ptolemæus adponit, ad *Drah* fluvium fuisse et neglecto ordine geographico recenseri videntur. Scilicet a *Tigi* austrum versus fluvio adjacent :

Tunselin = Πούνση Ptol.?
Beni Sulin = Σαλούκη?
Fesuata = Πεσσίδη?
Tamegat = Ἀνυγάθ?
Ktava = Κούφη (Κτούφη?)?

Denique, si hæc probaveris, Nigritis palus fuerit hod. *el Debaia* lacus, quem *Drah* fl. efficit et cum quo, nomine tenus, conflatus est lacus in quem *Gers* (Nigir) fl. exit. ‖ — 6. Κούφη] *Chupha* ed. Ulm. ‖ — κγ' δ''] 23 2/3 ed. Arg. ‖ — ιη'] ιη' γο'' FN; 17 1/2 ed. Lugd. ‖ — 7. Νίγειρα μητρ.] ἐπίσημος add. Z; *Nigra* ed. Vic. ‖ — κε' γο'' ιζ' γο''] κε' γ'' ιζ' γ'' ed. pr. Nigira in hoc certe situ ignota. Aut eadem est quæ Gira metropolis a Gire fluvio meridiem versus posita (§ 12), aut, quod malim, ex alia prorsus regione huc translata et nominis causa Nigiri fl. apposita est *insignis civitas Nigrensium majorum*. Fuit hæc in *Negrin* oasi ad hodiernum *Besseriani* sub monte *Dj. Drari Madjour* prope lacum *el Gharnis*, ubi Tabula Peutingeriana habet stationem *Ad Majores*, 53 m. p. a Badiis (h. *Bades*) ortum austrumque versus distantem. Inter rudera urbis, cujus episcopus commemoratur, arcus triumphalis spectatur. Tituli loci in C. I. 3, p. 297, n. 2478-2481. ‖ — 8. Οὐελλέγεια] sic SΩ, Οὐελλεγεῖα ACDOPRVΔΞΣ, Οὐελεγία ed. pr., Οὐελλετία, X, Οὐελλέγειρα ΦΨ Arg., *Vellegira* ed. Ulm., Οὐελλεγεία cett.; *Vellegia* ed. Vic. Oppidum ignotum. A Nigrensium civitate c. 600 stadia *boream* versus oppidum ponendum est quod a Theveste 42 m. p. occasum versus distans in via Thamugadim ducente, in Tabula Peutingeriana *Vegesela* vocatur. Fortasse eadem est Vellegia, quam Ptolemæus a Nigira *ortum* versus collocat. Ipsa denique Thamugadi s. Thamogadi, insignis colonia (hod. *Timgad*, Θανουτάδα vel Θανουτάδα ap. Ptol. in Africa provincia p. 648, 1), nescio an sit Θαμονδόκανα (Θαμουδόκανα, Θαμονδόκα inter var. lect.), quæ Nigiri apponitur et libro octavo inter insigniora oppida recensetur. ‖ — 9. Τάγαμα] Ταγάμα ΦΨ Arg. ‖ — λ'] λ' γο'' F. Nomen *Tagma* passim obvium, ut in *Dj. Tagma* (Tammes mons ap. Ptol.) et in *Tagma* loco inter *Gadames* et *Ghat* sito. Cf. etiam Τάγανα oppidum p. 296, 21. Nostra Tagama ubi fuerit nescio; fort. in *Wadi Fahama*, quod a *W. Djedi* austrum versus est et in *Chott Melghir* (Libyam paludem) exit. ‖ — 10. Πανάγρα] Πάναγρα PRSVWSΩ ed. m. pr. ‖ — λα' ις' γο''] λδ' ις' γ'' ed. pr., 32. 16 1/3 ed. Rom., 32. 16 2/3 ed. Ulm. Situs incertus. An hod. *Ghamra*

10. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τοῦ ποταμοῦ

Θοῦπαι	ιϛ' L''	ιϛ' γο''
Πούνση	ιη'	ιζ'
Σαλούκη	ιθ' L''	ιζ'
Θαμονδοκάνα	κγ'	ιζ'
Δουρδούμ	λα'	ιε'

11. πάλιν περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ Βαγράδα ποταμοῦ

Σιλίκη	κθ'	κδ' L''
Βουθουρίς	λα'	κδ'
Ἀνυγάθ	λγ'	κδ'
Θαβουδίς	λγ'	κβ'
Σικκαθόριον	λδ'	κγ'
Κάψα	λδ'	κα' L''

12. περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κίνυφος ποταμοῦ

Γέλανος	μ'	κδ' L''
Οὐανίας	μα'	κβ' γο''

10. In meridiana autem fluminis ripa

Thupæ	16° 30'	16° 40'
Punse	18°	17°
Saluce	19° 30'	17°
Thamondocana	23°	17°
Durdum	31°	15°

11. Atque circa Bagradæ fluvii initium

Silice	29°	24° 30'
Buthuris	31°	24°
Anygath	33°	24°
Thabudis	33°	22°
Siccathorium	34°	23°
Capsa	34°	21° 30'

12. Et circa Cinyphis fluvii fontes

Gelanus	40°	24° 30'
Vanias	41°	22° 40'

inter *Tugurt* et *Chott Melghir*, in *Wadi Righ* sive *Ghir?* ‖ — 1. ἀπὸ] ὑπὸ BE. ‖ — 2. Θοῦπαι] ἢ Θοῦππαι add. A, Θοῦππαι ed. pr., Θούσπαι Φ, fortasse rectius, Θούσπου Ψ, *Thuspu*, Πούνση (sic), Arg., *Thuspu* ed. Ulm., *Thuspi* ed. Rom. ‖ — ιϛ' L''] sic X, eumque numerum ordo positionum flagitat; λϛ' L'' ed. pr., κϛ' L'' cett. ‖ — ιϛ' γο''] 17 2/3 edd. Vic. Ulm. Arg. Vss. 2-6 numeros om. BEZ. — Idem oppidum esse videtur *Thuspa*, quod § 13 ad Girem fl. commemoratur. Hodie, ut videtur, *Duzen*. V. not. p. 740 *a*. *Thube* inter oppida a Cornelio Balbo capta ap. Plin. 5, 37. ‖ — 3. Πούνση] Ποῦνση D, Σπούση BE. Ignota. Cf. not. p. 750, 4. ‖ — 4. Σαλούκη] *Salucha* ed. Vic. ‖ — ιθ' L''] ιθ' AD MOΔ. Situs incertus. Nomine tenus cf. hod. *Salcha* inter *Drah* fl. et *Sakiet el Hamra* qui prope *Cap Djuby* in mare exit. ‖ — 5. Θαμονδοκάνα] Θαμονδόκανα DMNOΔΞΦΨΞ, *Tamondocana* ed. Ulm., Ἀμονδόκανα FN, Θαμονδάκανα PRW ed. pr., *Thamondachana* ed. Vic., Θαμινδοκάνα X. Præterea lib. 8, c. 16 varia lectio Θαμουδόκανα, Θαμονδοκάδα, Θαμονδόκα, Θαμονδάκανθα. Positionem oppido assignatam libro octavo confirmari opinantes nonnulli Thamondocanam ad hod. *Timbuktu* aut ad *Timkala* aut aliud ejusdem regionis oppidum retulerunt. Et hæc quidem nihili esse patet. Verum ubinam fuerit oppidum, in tanta positionum confusione certius dici nequit. Conjecturam protuli p. 750. Vivien de S.-M. p. 433 : « Thamondocana n'est pas sans analogie avec Tamdjanet, à une journée de Tioumétin, capitale du Darah (Bekri p. 177.). » Knœtelio Thamondocana est hod. *Tekna* ad superiorem *Sakiet-Hamra* fl. cursum sita sec. tabulam Stieleri. In aliis tabulis *Tekna* est regio ad ostium *Drah* fluvii. Omnia hæc a Ptolemæo tabula aliena sunt. Quodsi Thamondocana recte ponitur a Thige (*Tigi*) ortum versus, quærenda foret in regione *Ducmeni* dicta sec. tabulam Stieleri. ‖ — 6. Δουρδούμ] sic X, Δουθούμ F, Δουδούμ cett. Si Nigir e Thala monte profluens idem est qui Gir in faucibus Garamanticis oriens, *Durdum* (Durcum?) Nigiris positione correspondet Turcumudæ s. Tucrumudæ Giris fluvii, quæ hodie est *Tuggurt* s. *Tugurt*. ‖ — 7. Βαγράδα] Βαγάρδα X, Βαγάδα A, Γαβράδα DΞ. Quæ in sqq. circa Bagradam oppida recensentur, ex Africa prov. huc transposita sunt. Vid. not. p. 736. ‖ — 9. Σιλίκη] Σιλικὴ ΦΨ Arg. ‖ — κθ'] λε' X. ‖ — κδ' L''] ιδ' L'' BE. ‖ — 10. Βουθουρίς] Βούθουρις Z, Βούθουρος PRVW ed. pr. ‖ — λα'] λε' X. ‖ — 11. Ἀνυγάθ] Ἀνυτάθ X. Ἀνιγάθ DMOΞ, Ἀνοιγάθ PRVW ed. pr. ‖ — κδ'] κγ' X. ‖ — 12. λγ'] λδ' DLMNOPRSWΞΩΞ. ‖ — 13. Σικκαθόριον] Σικκὰθ δριον X, Σικηρθόριον ΦΨ[1], Σικηρθόνιον Φ[2] Arg., *Sincathorium* ed. Lugd., *Sicenthorium* ed. Ulm., ‖ — κγ'] 33 ed. Ulm. ‖ — 14. Κάψα] Κάψαι ΦΨ Arg., *Capse* ed. Ulm., Κάψον ACDFMNOPRSV WΔΞΩΞ. ‖ — κα' L''] κδ' L'' ed. pr., κα' ADFLNOS ΔΞΩΞ edd. Rom. Lugd. ‖ — 15. Κίνυφος] Κινύφου A. ‖ — 17. Γέλανος] Γελανός DOΔΞΞ, Γέδανος X. Παλανός L. Fuit in hod. *Wadi Gelan*, ut supra monui. ‖ — κδ' L''] κ' L'' O ed. Lugd. ‖ — 18. Οὐανίας] sic BEZ ed. Vic., Οὐάνιος cett. ‖ — κβ' γο''] κα' O, 22 1/2 edd. Vic. Ulm. Vanias secundum Vivianum p. 120 foret *Boin*, quod Plinius 5, 37 inter oppida a Cornelio Balbo capta recenset. « Boin, ait, est indubitablement *Boudjem*, comme on l'a reconnu depuis

Σάβαι	μγ'	κγ'	Sabæ	43°	23°
Βοουάτα	λθ'	κα' ∠''	Bouata	39°	21° 30'
Βέδειρον	μα'	κα' γο''	Bedirum	41°	21° 40
Γαράμη μητρόπολις	μγ'	κα' ∠''	Garama metropolis	43°	21° 30'
Θουμελίθα	μα'	ιθ'	Thumelitha	41°	19°
ὑπὸ δὲ τὸν Γεῖρα ποταμὸν			infra Girem fluvium		
Γεῖρα μητρόπολις	λϛ'	ιη'	Gira metropolis	36°	18°
13. καὶ πρὸς αὐτῷ ἀπ' ἄρκτων			13. Et ad eius ripam septentrionalem		
Θυκιμάθ	λη'	ιθ' γο''	Thycimath	38°	19° 40'
Γηούα	λθ'	ιθ'	Geva	39°	19°
Βαδιάθ	μ'	ιζ'	Badiath	40°	17°
Ἰσχερεῖ	μα ∠''	ιϛ' ∠''	Ischeri	41° 30'	16° 30'
Τουρκούμουδα	μα' ∠''	ιε'	Turcumuda	41° 30'	15°

longtemps; nous avons parlé précédemment (p. 119) de la construction romaine que le capitaine Lyon y a trouvée avec une inscription de Septime Sévère. C'est sûrement la Οὐανίας de Ptolémée. » Tum vero perperam oppidum a Ptolemæo collocatur. Nam *Bondjem* a Garama (h. *Djerma*) 2800 et amplius stadia boream ortumque versus distat, Vanias autem c. 800 stadia a Garama versus occasum æstivum ponitur, adeo ut eo fere in loco quærenda sit ubi nunc exstat *el Ftenega* ad *Wadi el Gharbi*. ‖ — 1. Σάβαι] Σάμαι DFLMNSΔΞΩΣ, Στάμαι O. Hodie *Sebha*, « place importante sur la route orientale de Mourzouk à Tripoli. On y voit des ruines antiques aussi considérables, selon un rapport indigène, que celles de Lebdah. » VIVIEN DE S.-M. p. 122. ‖ — 2. Βοουάτα] sic X, Βοούτα, Βοοῦτα, Βόουτα cett., nisi quod Βοαῦτα Φ², *Bauta* ed. Ulm. An huc pertinet *Bubeium natio vel oppidum* ap. Plin. 5, 37? et quod in Nicolai Damasceni fragmento 133 (Fr. H. 3, p. 462) legitur : ἐν Βυάοις Λίβυσιν ἀνὴρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν? Oppidum a Thycimath (38° 29° 40'), quod hodie est *Tadjemut* ad *W. Djedi*, boream versus positum, nunc fuerit *el Beida* ad *Wadi Bettin*. ‖ — 3. Βέδειρον] Hodie *el Bedere* (30° 10' lat.) a *Djerma* c. 1200 stadia ortum versus. Fort. *Dedris* s. *Deberis* s. *Debris*, Garamantum oppidum, ap. Plinium 5, 36. ‖ — 4. Γαράμη] Ἀράμη LD, Δαράμη Σ, Γαράμου ΦΨ, *Garami* ed. Ulm., Γαρράμου Arg. ‖ — μγ' κα' ∠''] λϛ' ιη' ed. pr. Cf. Plinius 5, 36 : *Garama caput Garamantum*. Hodie *Djerma*. « Quant à cette place (26° 25' lat., 13° 8' 23'' long. Greenw. sec. Vogel), dont les auteurs arabes parlent encore comme de la capitale du Fezzan, elle est aujourd'hui complétement ruinée. Sa situation, au milieu d'une grande et populeuse vallée, justifie le rang qu'elle a porté si longtemps dans le pays. M. Barth (*Travels* 1, p. 156) y a retrouvé des restes de constructions romaines, les dernières qu'on ait rencontrées dans le Fezzan. » VIVIEN DE S.-M. p. 118. ‖ — 5. Θουμελίθα] XΦΨ, Θουμέλιθα cett. Eadem est quæ Θαμαρίθα Mauritaniæ Cæsar. p. 740. Vid. not. p. 740. ‖ — 6. ὑπὸ] ἀπὸ D. ‖ — 6. Γεῖρα] Γεῖραι D, Γεῖραν L, Γεῖρ SΩ, Νίγειρα WXΦΨ ed. pr., *sub Nigiræ flucio* ed. Vic., *sub Nigera fluvio* edd. Rom. Ulm. ‖ — 7 Γεῖρα] Γίρα X, Νίγειρα ΦΩ Arg., *Nigra* ed. Ulm. Cf. lib. 8, c. 16. Hodie *Gherara*, insigne hujus regionis oppidum, a *W. Djedi* c. 900 stadia austrum versus. ‖ — 8. αὐτῷ] αὐτῷ τῷ ποταμῷ A, αὐτῷ τῷ BEZ. ‖ — 9. Θυκιμάθ] Οὐκιμάθ ed. pr., *Thicimath* edd. Rom. Ulm., *Tymimath* ed. Vic. ‖ — ιθ' γο''] ιθ' γ'' ed. pr., 18 2/3 ed. Vic. Hodie *Tadjemut* s. *Tegemut* ad *W. Djedi* et radices meridionales *Amur* montis. ‖ — 10. Γηούα] Γγοῦα (sic) ADMO ΔΞ, Γκούα NΣ, Γκοῦα PRSVWΩ, *Geua* edd. Rom. Ulm., *Gua* ed. Lugd., *Geuna* ed. Vic. Nunc *Aghuat*. Eadem, opinor, est Αἰγαία (26° 17° 10') Mauritaniæ Cæs. p. 612, 7. ‖ — 11. Βαδιάθ] *Badiæ* sec. Tab Peut., hod. *Bades*. Oppidum ab Ἰσχερεῖ (*Biskra*) non occasum sed ortum versus collocandum erat. Cf. not. p. 646, 3. ‖ — 12. Ἰσχερεῖ] Ἰσχερεί LSΩΣ, Ἰσχέρει Z, Ἴσχερι WX. ‖ — μα' ∠''] 61 1/2 ed. Vic. ‖ — ιϛ' ∠''] ιϛ' ∠'' ϛ'' (sic) ed. pr.; 16 edd. Vic. Rom. Idem oppidum p. 612, 6 in Mauritania Cæs. Βεσχέθρη s. Οὐεσχεθρεῖ. Hodie *Biskra* s. *Biscera*, « ville qui a été de tout temps une des plus importantes de la région du Zab. » VIVIEN. Sita est ad *W. Biskra* qui in *W. Djedi* exit. Haud longe ab ea occidentem et septentrionem versus in loco qui vocatur *Hammam* sive *Ain Salachin*, fons tepidus est et piscina antiqua, quæ est *Ad piscinam* statio in Tab. Peuting., 33 m. p. distans a Gemellis (hod. *Mlili* ad *W. Djedi*). Cf. Plinius 5, 37 : *Viscera* (*Discera* v. l.) *natio*. ‖ — 13. Τουρκούμουδα] sic ΦΨ Arg., *Turcumuda* ed. Vic., Τουκρούμουδα, Τουκρουμούδα, Τουκρουμουδὰ, Τουκρουμουδᾶ cett., nisi quod τοῦ Κρούμουδα R, τοῦ Κρουμουδᾶ DMODΞ,

Θοῦσπα	μγ′	ιζ′ γο″
Ἀρτάγαρα	μδ′	ιη′
Ῥουβούνη	μϛ′	ιθ′
Λύγξαμα	μη′ ∟′′	κ′ γο″

14. Νῆσοι δὲ τῇ Λιβύῃ παράκεινται ἐν (μὲν) τῷ Δυτικῷ Ὠκεανῷ

Κέρνη νῆσος	ε′	κε′ γο″
Ἥρας ἡ κατ' Αὐτολάλας νῆσος	η′	κγ′ ∟′γ″

καὶ αἱ τῶν Μακάρων νῆσοι ἓξ τὸν ἀριθμὸν αἵδε·

Thuspa	43°	17° 40′
Artagara	44°	18°
Rubune	46°	19°
Lynxama	48° 30′	20° 40′

14. Insulæ prope Libyam sunt in Occidentali Oceano

Cerne insula	5°	25° 40′
Iunonis insula contra Autolalas sita	8°	23° 50′

et Beatorum insulæ sex :

τοῦ Κρουμούζου S. Hodie *Tuggurt* s. *Tugurt.* ‖ — μα′ ∟′′] 42 ed. Rom. ‖ — ιε′] ιε′ ∟′′ ed. pr. ‖ — 1. Θοῦσπα] Θούσπα FΦ, Θουσππα Γ, Θοῦππα X ed. pr. Hodie *Duzen*, ut videtur. Vid. not. p. 740. ‖ — ιζ′ γο″] ιζ′ γ″ ed. pr. ‖ — 2. Ἀρτάγαρα] X, Ἀρτάγειρα, Ἀρταγεῖρα cett., *Artagita* ed. Ulm. Hodie *el Ghara*. V. p. 740. ‖ — 3. Ῥουβούνη] Ῥουβουνή S, Ῥούβουνη N, Ῥουγούνη F, *Rubitna* ed. Ulm. Eadem est Θουβούνα (h. *Tobna*) Mauritaniæ Cæs. p. 611, 6. V. not. p. 740. ‖ — ιθ′] sic X ed. pr., ιε′ cett. ‖ — 4. Λύγξαμα] Λυγξάμα X, Λύγξανα ZΦΨ Arg., Λύγξαλα FM. Cf. Λυγξαμάται p. 745. ‖ — μη′ ∟′′] 48 1/3 ed. Vic. ‖ — κ′ γο″] κ′ ed. pr. Lynxama in Girgiri montis parallelo posita fortasse est *Zyzama* ap. Plinium 5, 37, ubi : *Zyzama* (*Zizama* v. l.), *mons Gyri* ; hodie aut *Semssa* in *Ghurian* montis regione (32° 3′ lat. sec. Barthii tabulam) ad viam quæ est a *Tripoli* austrum versus, aut in *Wadi Semsem* seu *Zemzim*, quod in eadem via 30° 35′ lat. occurrit indeque versus ortum æstivum tendit. ‖ — 5. τῇ Λιβύῃ] ἐν τῇ Λιβ. ΦΨ. Deinde μὲν abundat. ‖ — 7. Κέρνη] Μέρνη ΦΨ, *Marna* ed. Vic., Μέννα Arg., *Menna* ed. Ulm. Nunc *Herne* in æstuario fluvii qui vocatur *Rio d'Ouro*. De falsa insulæ ap. Ptol. positione v. p. 574. ‖ — 8. ἡ κατ' Αὐτολάλας] ἡ om. ABDFMNOXZΞ ; κατ' de conj. scripsi ; καὶ codd. ; Αὐτολάλας X, Αὐτολάλα plurimi, Αὐτολάα DMNOΞΣ, Αὐτολάγια C, Αὐτολάγεια W. In ed. pr. legitur Ἥρας ἡλίου ἡ καὶ Αὐτολάλα νῆσος. Hæc Iunonis insula est hod. *Madeira*, cui adjacet alia *Porto Santo* dicta. *Purpurarias* vocat et *ex adverso Autololum* sitas esse dicit Iuba ap. Plinium 6, 201, 203. Secundum Sebosum ap. Plin. 6, 202 Iunonia a Gadibus 750 m. p. (6000 stad.) distat. Eadem est in Ptol. tabula distantia, sed non versus occasum hibernum, uti debebat, sed meridiem versus. V. not. ad p. 730. In Geographo Ravennate p. 443 hæc habes : *In ipso quippe meridiano oceano post Æthiopum patriam diversæ exstant insulæ, ex quibus aliquantas nominare volumus, id est :*

Azanasia (Ἄζα νησία)
Pireon (l. Πορφυρίων, Purpurariorum)
Caprariam
Beathec Theatrum (Beatæ s. Beatorum ?)
Nincaria (Ninguaria)
Sulonis (Iunonis)
Scopelos (Ἀπρόσιτος Ptol., Iunonia minor)
Thene (hod. *Teneriffa??*).

[In *Pireon* latere Πυρφυρέων recte conjecisse mihi videor. Num huic nomini jungendum sit Ἄζα νησία quæritur. Quodsi aliæ insulæ indicantur, nescio an *Azores* intelligendæ sint, nomenque punicum sit a voce *az*, i. e. capra, deducendum (a qua etiam Ἄζωτος nomen derivandum esse Stephanus Byz. dicit). Certe in antiquissima tabula (an. 1351) in qua Azorum mentio occurrit, meridionalis earum pars vocatur *cabreras* (V. Peschel, *Gesch. d. Erdkunde* 1, p. 193). Fortasse tamen *Azanasia* (Ἄζα νησίον?) nihil nisi aliud nomen est insulæ quæ deinceps Capraria vocatur, sicuti in *Thene* latere videtur recens nomen *Teneriffa* insulæ, quæ eadem est cum Ninguaria.] ‖ — 11. αἵδε] om. ADLΦΨ. — De Fortunatis insulis obiter monet Mela 3, 103. Vaga quædam parumque accurata (ex Artemidoro) de iis dubitanter refert Strabo 3, 3, 15. 1, 1, 5. Duas Beatorum insulas commemorat Plutarchus Sertor. 8 : αἳ δύο μὲν εἰσὶ λεπτῷ παντάπασι πορθμῷ διαιρούμεναι (ut hod. *Lanzarote* et *Fuerteventura*, omnium maxime boreales et continenti proximæ), μυρίους σταδίους δ' ἀπέχουσι Λιβύης καὶ ὀνομάζονται Μακάρων. Cf. Sallustii fragmentum ap. Nonium : *duas insulas propinquas inter se decem* [*M.*] *stadiûm procul a Gadibus sitas constabat suopte ingenio alimenta mortalibus gignere.* Ptolemæus quoque a Gadibus (36° 30′ lat.) ad Fortunatam insulam maxime borealem (16° lat.) 20 1/2 gradus computat (quibus efficiuntur stadia 10000 et paullo amplius), at meridiem versus, non vero, ut Plutarchi auctor, versus occasum. Accuratiora e Seboso tradit Plinius 6, 202 : *Sebosus... Iunoniam* (h. *Madeira*) *abesse a Gadibus* [versus occasum hibernum] *DCCL*

Ἀπρόσιτος νῆσος	ο	ιϛʹ	
Ἥρας νῆσος	αʹ	ιεʹ	δʹʹ
Πλουϊαλία νῆσ	ο	ιδʹ	δʹʹ
Καπραρία νῆσος	ο	ιβʹ	𐅵ʹʹ
Καναρία νῆσος	αʹ	ιαʹ	
Νινγουαρία νῆσος	ο	𐅵ʹʹ	ιʹ

Inaccessa insula	0°	16°	
Iunonis insula	1°	15°	15′
Pluvialia insula	0°	14°	15′
Capraria insula	0°	12°	30′
Canaria insula	1°	11°	
Ninguaria insula	0°	10°	30′

ΚΕΦ. Ζʹ.

Αἰθιοπίας τῆς ὑπὸ Αἴγυπτον θέσις.

[Λιβύης πίναξ δ.]

1. Ἡ ὑπὸ Αἴγυπτον Αἰθιοπία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῇ ἐκτεθειμένῃ τῆς Λιβύης καὶ Αἰγύπτου πλευρᾷ·

CAP. VII.

Æthiopiæ infra Ægyptum situs.

[*Libyæ tabula quarta.*]

1. Æthiopia quæ infra Ægyptum est finitur a septentrionibus Libyæ et Ægypti latere quod indicavimus;

---

m. p. (6000 stad.; recte) *tradit. Ab ea tantundem ad occasum versus* [reapse sunt c. 2400 stadia s. 300 m. p. fere meridiem versus] *Pluvialiam Caprariamque* (hod. *Palma* et *Ferro*). *In Pluvialia non esse aquam nisi ex imbribus. Ab ea CCL m. p.* (2000 stad.) *Fortunatas contra lævam Mauretaniæ in VIII horam solis ;* [*in medio sitas?*] *vocari Invallem* (*Nivalem?*) *a convexitate et Planasia a specie. Invallis circuitu CCC m. p.* Sebosus igitur Pluvialiam et Caprariam non accenset Fortunatis insulis, quæ quoniam ab illis 250 m. p. dissitæ sunt, aperte sunt insulæ maxime orientales *Fuerteventura* et *Lanzarote* (Iunonia major et minor), continenti proximæ ac modico freto inter eas intercedenti separatæ. Easdem etiam Plutarchi et Sallustii esse duas insulas Fortunatas patet. Attamen pro his insulis extremis Sebosus in medio positas nominaret, si quidem incorrupta apud Plinium leguntur. Nam Nivalis est hod. *Teneriffa*, omnium maxima altissimoque vertice conspicua, a *Palma* vix 60 m. p. distans. Planasia vero eadem esse videtur quæ ceteris dicitur Canaria (hod. *Gran Canaria*). Suspicor igitur in Plinii loco ea quæ inserui verba excidisse. Quo admisso, Sebosus, sicuti Iuba et Ptolemæus, sex insulas recensuit. Plinius 6, 203 : *Iuba de Fortunatis ita inquisivit : sub meridiem positas esse prope occasum a Purpurariis DCXXV m. p.* (= 5000 stad.; 5500 sec. Ptol. meridiem et occasum versus), *sic ut CCL* (2000 st.) *supra occasum navigetur, dein per CCCLXXV* (3000 st.) *ortus petatur.* [Hoc ita intelligendum est ut per ipsas insulas ortum versus navigatio sit 375 m. Quod quidem nimium est (ad verum prope accederent 275 m. p., ut in uno Silligii codice legitur), verum ad 375 illa millia p. proxime accedit Ptolemæus, qui a prima insula ad ultimam computat 5 1/2°, 2750 stad., 344 m. p., quamquam non ortum sed meridiem versus]. — *Primam vocari Ombrion nullis ædificiorum vestigiis...; alteram* [*ultimam?*] *insulam Iunoniam appellari ; in ea ædiculam esse tantum lapide* [*in altum illepide* conj.] *exstructam. Ab ea in vicino eodem* [ex *eodem* Marcian. Cap. 6, p. 226 *Theodem* nomen proprium finxit] *nomine minorem* [Ἀπρόσιτον sec. Ptol.]. *Deinde* [post Ombrion ins.] *Caprariam lacertis grandibus refertam. In conspectu earum esse Ninguariam, quæ hoc nomen acceperit a perpetua nive, nebulosam. Proximam ei Canariam vocari a multitudine canum ingentis magnitudinis.* — [In his pro *lapide exstructam* Silligius scribi voluit *uno lapide exstr.* Vix recte. Solinus p. 231 ed. Mommsen. Pliniana reddit verbis : *in qua pauxilla ædes ignobiliter ad culmen fastigiata.* His mea nititur conjectura.] ‖ — 1. Ἀπρόσιτος] Hæc insula quum Iunoniæ proxima sit, ea est quam Iuba *Iunoniam minorem* dicit. ‖ — ο] sic X ed. pr.; αʹ cett. tum hoc loco tum in sequentibus. ‖ — 3. Πλουιταλία] de conj; Πλουβιαλία conj. Salmasius ad Solin. p. 916.; Πλουιτάλα NPSXΔΩ ed. pr., Πλουιτάνα cett.; *Pluvialia* Seboso, Ὄμβριος Iubæ ap. Plin. l. l., ubi plurimi codd. *Ondrion.*; ap. Solin. p. 230 codd. *Norion*, *Enbriona*, *Embriona*; ap. Marc. Cap. 6, p. 226 : *Umbriona* et *Membriona*; in mundi Tabula Herfordiana *Membriona*, in tabula codicis Hafniensis *Beiori* (V. Santarem *Cosmogr.* 2, p. 194. 414) ‖ — 4. Καπραρία] sic X, Κασπειρία ed. pr. Ξ, Κασπερία cett. ‖ — ιβʹ 𐅵ʹʹ] ιαʹΞ. ‖ — 5. ιαʹ] 12 1/2 ed. Vic. ‖ — 6. Νινγουαρία] de conj.; Πιντουρία ADF, Κεντουρία P ed. pr., Πιντουαρία cett. *Ninguaria* ap. Iubam, *Nivalis* (*Invallis* codd.) sec. Sebosum, corrupte *Nincaria* ap. G.-Rav., *Nimboralia* in mappa Hafniensi, *Vinaria* in mappa Herfordiana. ‖ — ιʹ 𐅵ʹʹ] ιαʹ ed. pr.

Cap. VII. — 8. Αἰθιοπίας τῆς ὑπὸ Αἴγ.] τῆς ὑπὸ

ἀπὸ δὲ δύσεως τῷ τῆς ἐντὸς Λιβύης μέρει κατὰ τὸν ἐκτεθειμένον διὰ Δάρνεως μεσημβρινὸν μέχρι τοῦ νοτίου τῆς Λιβύης πέρατος, ὅ ἐστι νά δ'' νοτ. γ' ς''

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ ἀπὸ τούτου τοῦ πέρατος γραμμῇ παρὰ τὴν λοιπὴν τὴν ἐντὸς Αἰθιοπίαν μέχρι τοῦ Ῥάπτου ἀκρωτηρίου, οὗ θέσις ογ' L''γ'' νοτ. η' γ''ιβ''

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ τε λοιπῷ μέρει τοῦ Ἀραβίου κόλπου καὶ τῇ ἐφεξῆς Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ τῷ Βαρβαρικῷ πελάγει τῷ μέχρι τοῦ Ῥάπτου ἀκρωτηρίου κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην·

2. Μετὰ τὸ Βάζιον ἄκρον, ὃ εἴρηται,

Πριονωτὸν ὄρος	ξε'	κβ' L''
Χερσόνησος	ξε'	κβ'
Μνημεῖον ἄκρον	ξε' L''	κα' L''
Ἴσιον ὄρος	ξε' L''	κα' γ''
Βαθὺς λιμήν	ξε'	κα' ς''
Διοσκόρων λιμήν	ξε'	κα'
Δήμητρος Σκοπιᾶς ἄκρον	ξε' γ''	κ' δ''.

ab occasu Libyæ Interioris parte ad meridianum quem per Darnin ductum posuimus usque ad australem Libyæ terminum, qui situs est 51° 15' austr. 3° 10'

a meridie linea ab hoc termino ducta præter reliquam Æthiopiam Interiorem usque ad Rhaptum promontorium, quod situm est 73° 50' austr. 8° 25'

ab oriente denique finitur reliqua parte sinus Arabici et Rubro quod sequitur mari atque Barbarico mari, quod inde est usque ad Rhaptum promontorium, cuius oræ descriptio hæc est :

2. Post Bazium promontorium supra indicatum

Prionotus mons	65°	22° 30'
Chersonesus	65°	22°
Mnemeum promontorium	65° 30'	21° 30'
Isius mons	65° 30'	21° 20'
Profundus portus	65°	21° 10'
Dioscurorum portus	65°	21°
Cereris Speculæ prom.	65° 20'	20° 15'

Αἰγ. Αἰθιοπίας ADLMOΞ⊐; ὑπὸ om. Φ. ‖— 12. πλευρᾷ] πλευρᾶς ΦΨ. ‖ — 1. ἀπὸ δὲ δύσ.] ἀπὸ δύσ. δὲ ADLMOPRVWXΔΞ. ‖ — 2. Δάρνεως] Δαρδάνεως AXΦΨ. ‖— 3. ὅ ἐστιν] κατὰ θέσιν add. SΩ; ὃ ἐπέχει μοίρας ed. pr. ‖ — 5. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας etc. usque ad Ἔσσινα ἐμπόριον (§ 4) om. L. In codice, ex quo L descriptus est, unum folium excidisse videtur. ‖ — 5. τούτου] om. ΦΨ. ‖ — 6. τὴν ἐντὸς] τὴν ἐκτὸς ⊐, *exteriorem* ed. Ulm.; τὴν om. S. ‖ — 7. Ῥάπτου] Ῥαπτοῦ de conj. Wilberg., temere. ‖ — θέσις] μοιρῶν add. X. ‖ — 8. ογ' L'' γ''] οβ' L'' ed. pr. ‖ — νοτ. η' γ'' ιβ''] νότου ζ' ed. pr. ‖ — 9. Ἀραβίου] Ἀραβικοῦ B, Ἀρραβίου Φ. ‖ — 10. τῇ ἐφ. Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ] τῆς ἐφ. Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ed. pr. ‖ — 11. τῷ] om. ⊐. ‖ — 14. ὃ εἴρηται] om. SΩ, eorumque loco habent ξε' κγ'. Vid. p. 689, 6. Cf. Steph. Byz.; Ἀστάρτη νῆσος ἐν Αἰθιοπίᾳ. Μαρκιανὸς ἐν Περίπλῳ πρώτῳ· « Ἐντεῦθεν ἄρχεται Αἰθιοπία ἡ ὑπὲρ Αἴγυπτον· ἀπὸ δὲ Βαζίου ἄκρου ἐκδέχεται Πριονωτὸν ὄρος, κατὰ δὲ τοῦτο Ἀστάρτη νῆσος. Promontorium est peninsulare, cui subjacet portus, qui in Moresbyi tabula vocatur *Mersa Chab*, 22° 50' lat. ‖ — 15. Πριονωτὸν] Πριονοτὸν N, Περιωνοτὸν ΦΨ, Περιονωτός Arg., *Perionotus* ed. Ulm. ‖ — ξε'] ξε' L'' SΩ. ‖ — κβ' L''] 21 1/2 ed. Vic. — Montes serræ instar fastigiati (c. 22° 50' lat.) haud longe ab ora mar. extenduntur. Imaginem eorum sec. Moresbyi tabulam delineavi in Geogr. Min. tabula VII. Aliud Πριονωτὸν ὄρος in Arabia lib. 6, c. 7. Quod nomen attinet, cf. Polybius 1, 85. 7 : ... περὶ τὸν τόπον τὸν Πρίονα καλούμενον, ὃν συμβαίνει διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ σχήματος πρὸς τὸ νῦν εἰρημένον ὄργανον ταύτης τετευχέναι τῆς προσηγορίας. ‖ — 16. Χερσόνησος] Χερσόννησος ed. pr. Hodie peninsula *Ras Ruecal*, 22° 30' lat. Ab ea 10' boream versus distat *Elba* insula, quæ est Ἀστάρτη νῆσος (66° 22° 10') Ptolemæi § 11. ‖ — 17. Μνημεῖον] Μπημεῖον Φ man. sec., *Mpemium* ed. Ulm. ‖ — ξε' L''] sic edd. Vic. Arg. Ulm.; ξε' ς'' cett., minus apte. Magnum promontorium nunc *Cap Elba* (22° lat.) vocatur. Subjacet *Moamaa* portus. Idem promontorium, inde a quo oræ directio mutatur, corrupte dici *Mænoreuon* ap. Melam 3, 40, supra p. 686 conjeci. ‖ — 18. Ἴσιον] Ἴσιον Φ[1], em. Φ[2]. Fort. leg. Ἰσεῖον. Strabo 16, 4, 7 commemorat ὄρος ἱερὸν τῆς Ἴσιδος, Σεσώστριος ἀφίδρυμα, at non hoc loco, sed inter Sotiræ portum et Ptolemaidem. Indicari videtur mons 6900 pedes altus *Moamaa* portui proximus (« pic du sud des monts Elba » in tab. G. min. VII). ‖ — 19. Βαθὺς λιμήν] Hod. *Gore el Merub* (21' 52° lat.). ‖ — κα' ς''] sic X ed. pr., κ' L'' R, κα' cett. ‖ — 20. Διοσκόρων λιμήν] Portus gemellus, qui ab antecedente c. 50 stadia abest. Formam ejus v. in tab. VII Geogr. min. ‖ — ξε'] 65 2/3 Arg., 65 1/3 ed. Ulm. — κα'] sic X ed. pr., κ' ς'' MO, κ' L'' cett., 21 1/4 edd. Arg. Ulm. ‖ — 21. σκοπιᾶς] σκοπιάς

Ἀσπὶς ἄκρα	ξε' L''	ιθ' L''δ''	Aspis promontorium	65° 30'	19° 45'
Διογένους ἄκρον	ξε' γο''	ιθ' γο''	Diogenis promontorium	65° 40'	19° 40'
Σατυρῶν ὄρος	ξε' γο''	ιθ'	Satyrorum mons	65° 40'	19°
Μονοδάκτυλον ὄρος	ξε' L''	ιη' L''	Monodactylus mons	65° 30'	18° 30'
Γαῦρον ὄρος	ξε' γο''	ιη'	*Taurorum* mons	65° 40'	18°
Θεῶν Σωτήρων λιμήν	ξε' L''	ιζ' L''	Deorum Tutorum portus	65° 30'	17° 30'
Εὐαγγέλων λιμήν	ξε' L''δ''	ιζ'	Evangelôn portus	65° 45'	17°
Πτολεμαῒς Θηρῶν	ξς'	ις' γ'' ιβ''	Ptolemais Venationum	66°	16° 25'

ed. pr., σκοπίου F; ἄκρα pro ἄκρον ed. pr. ‖ — ξε' γ''] ξε' γο'' DMNOPRSWΔΞΞ. Inter Dioscurorum portum et Aspin pr. in Moresbyana tabula duo juxta ipsam oram montes exsurgunt, quorum alter 21° 30', alter 21° 15'. Posterior fuerit Demetros specula. Distantiæ in hoc tractu justo majores sunt, quoniam Ptolemaidem ex vetere placito in Meroes parallelo sitam esse statuitur. Ceterum pro Δήμητρος dicendum fuisse puto Δημητρίου. Locis Troglodyticæ quam plurimis nomina ab exploratoribus indita esse constat (v. G. min. 1, p. LX). Speculas vero Demetrii alia in regione commemorat Strabo 16, 4, 9, ubi post Ptolemaidem austrum versus esse dicit Latomias insulas sex, Sabaiticum ostium (15° lat. ap. Ptol.), Elæam portum et post hunc τὰς Δημητρίου σκοπιὰς καὶ βωμοὺς Κόνωνος. Similiter in sqq. Σατύρων ὄρος fuerit potius Σατύρου, ejus scilicet quem Strabo 16, 4, 7 Philoteram condidisse et a Ptolemæo II ἐπὶ τὴν διερεύνησιν τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας καὶ τῆς Τρωγλοδυτικῆς emissum esse dicit. Eodem modo in sqq. βωμὸς Ἔρωτος natus est, opinor, ex βωμὸς Ἐράτωνος. ‖ — 1. Ἀσπίς] Cf. Steph. Byz.: Ἀσπίς,... ἔστι καὶ ἀκρωτήριον Αἰθιοπίας τῆς κατ' Αἴγυπτον, ὡς Μαρκιανὸς πρώτῃ τῶν Περιόδων. ‖ — ιθ' L'' δ''] ιθ' L'' ed. pr. Aspis est tæniæ 150 stadia longæ (*Ras Rowey*) apex orientalis, a quo austrum et occasum versus 50 stadia distans (21° lat.) est Diogenis acra (V. Tab. VII in G. min. 1). ‖ — 2. ξε' γο'' ιθ' γο''] ξε' γ'' ιθ' γ'' ed. pr. ‖ — 3. Σατύρων] Σιτυρῶν Arg., *Sityrorum* ed. Vic. Fuerit Σατύρου. V. not. ad vs. antec. ‖ — ξε' γο''] ξε' γ'' ed. pr. Mons *Salaka*, quem tabula Moresbyi habet 20° 25' lat. — 4. ξε' L''] 75 1/2 ed. Vic. Monodactylos fort. hod. *M. Barn* prope *Mersa Arrakoa* (20 10' Moresby.). Hunc montem et Pentadactylum et Prionotum et si qui alii formis suis notabiles, Agatharchides § 83 p. 171 indicat, qui inter Topazon insulam et Salutis portum ὄρη παντοῖα ταῖς ἰδιότησιν conspici prodidit. ‖ — 5. Γαῦρον] *Garos* ed. Ulm. Ταύρων? ‖ — ξε' γο''] ξε' ed. pr. Secundum positionem foret unus ex montibus qui in hac ora sunt circa 19° 50'. At, ni fallor, mons ille et sequens portus ordine inverso nominandi erant. Nam vix est dubium quin intelligendi sint Ταῦροι montes quos *post* Salutis portum collocat Strabo 16, 4, 7: εἶθ' (sc. μετὰ τὸν τῆς Σωτείρας λιμένα) οἱ Ταῦροι, δύο ὄρη τύπον τινὰ πόρρωθεν δεικνύντα τοῖς ζώοις ὅμοιον· εἶτ' ἄλλο ὄρος ἱερὸν ἔχον τῆς Ἴσιδος, Σεσώστριος ἀφίδρυμα· εἶτα νῆσος ἐλαίᾳ κατάφυτος ἐπικλυζομένη, μεθ' ἣν ἡ Πτολεμαῒς etc. Montes hos haud longe a Ptolemaide abfuisse colligitur etiam ex verbis Agatharchidis § 84 ap. Photium: Τὰ μὲν οὖν ἕως τῶν Ταύρων καὶ Πτολεμαΐδος ἡρμήνευται. Cf. Agath. ap. Diodorum: ἀπὸ δὲ τῶν Ταύρων (Ταυρικῶν v. l.) ἀκρωτηρίων ἐπιστρέφει ἡ παράλιος πρὸς τὰς ἀνατολάς [Recte; nam usque ad Salutis portum (19° 35') ora abrupta recta in meridiem tendit, deinde humilis in ortum paullatim avertitur]. Denique huc pertinet quod ex Agatharchide § 79 p. 165 Diodorus refert maximam sinus Arabici latitudinem esse κατὰ τὸ Τύρκαιον (leg. Ταυρικὸν) ὄρος καὶ Μαρίαν [νῆσον] δυσπλαγίαν. Haud erat cur δυσπελαγίαν vocem vitiosam esse Dindorfius in Steph. Thes. gr. s. v. statueret. Usurpatur vox eodem sensu quo dicitur δυσθαλάσσιον χωρίον, *maris undis vexatum*. Intelligenda est νῆσος ἐπικλυζομένη Strabonis, una ex *Mareu insulis aquosis* ap. Plinium 6, 169, Μύρωνος νῆσος, quam Ptolemæus in Gauri sui montis parallelo (18°) collocat. ‖ — 6. Θεῶν σωτήρων] Θεῶν σωτήρ ed. pr. ‖ — ξε' L''] 65 1/3 Arg. ‖ — ιζ' L''] ιη' L'' P. Cf. Strabo 16, 4, 7: ὁ τῆς Σωτείρας λιμήν, ὃν ἐκ κινδύνων μεγάλων τινὲς σωθέντες τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος οὕτως ἐκάλεσαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξάλλαξις πολλὴ τῆς παραλίας καὶ τοῦ κόλπου· τὸν γὰρ παράπλουν οὐκέτι συμβαίνει τραχὺν εἶναι, συνάπτειν τέ πως τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ τὸ πέλαγος ταπεινὸν εἶναι etc. Eadem narrans Diodorus (ex Agath. § 83) portum Σωτηρίας vocat. Hodie *Mersa Scheik Baroud* (19° 35'). ‖ — 7. Εὐαγγέλων] *Euangelus* ed. Vic. Hodie *Suakin*. ‖ — ξε' L'' δ''] 65 ed. Rom. ‖ — 8. Πτολεμαῒς θηρῶν] Πτωλεμαῒς θηρ. DMΟΣΞ: Πτ. θηρών ΦΨ, Πτ. θυρά Λ. ‖ — ις' γ'' ιβ''] ιζ γ'' ιβ'' FΨ, ις' L'' ιβ'' Φ man. sec., 16 1/2 1/12 edd. Vic. Ulm., ις' L'' X. Quæ ab Euangelôn portu ad Ptolemaidem computantur 45' sive 375 stadia, ab hodierno *Suakin* pertinent usque ad locum ubi sub 18° 40' ad *Ras Macdum* lacus est et peninsularis oræ apex ab ortu claudens maris recessum qui vocatur *Mersa*

Βωμὸς Ἔρωτος, ἄκρον	ξς' L''	ις'	Ara *Eratonis*, prom.	66° 30'	16°

Tokar s. *Trinkalah*. Lacus ille est *lacus Monoleus*, quem Plinius 6, 171 juxta Ptolemaidem fuisse testatur; chersonesum vero aliquam ab Eumede oppidi conditore munitam esse Strabo 16, 4, 7 narrat. [Varias aliorum de situ oppidi opiniones attuli in G. m. 1, p. 172. Alias quasdam congessit Fabricius (*Periplus d. Eryth. Meeres, Leipzig.* 1883, p. 117), qui Ptolemaidem quærit in hod. sinu *Aqiq* s. *Akik* (18° 13'), ubi, Moresbyo judice, optimus sinus Arabici portus est. Sprenger (*Die alte Geogr. Arabiens, Bern* 1875, p. 13) oppidum hoc agnoscit in hod. *Akik Sogeir* s. *al Aqyq alçaghyr* (18° 15').] Secundum auctorem Peripli maris Erythr. § 3 in G. min. 1, p. 259 Ptolemais parvum erat emporium, portu carens ac scaphis tantum aditum præbens, a Berenice circa 4000 (deb. 3500), ab Aduli c. 3000 (deb. 2500) stadia distans. Apud Plinium 6, 173, ubi Ptolemais ab Adulitôn oppido *II dierum navigatione* abesse dicitur, pro *II* scribendum *V* aut *VI*. Ptolemæus, ut Berenicen et Syenen (23° 50'), sic Ptolemaidem et Meroen (26° 25'. V. pag. 56, 28) in eodem parallelo collocat, perperam quidem, sed ex placito vetere [de quo v. Berger in *Geogr. Fragm. d. Eratosthenes* p. 128, 295 et qui ibi citantur]. Quodsi reapse hæc opinio observatione gnomonica nititur, comparare licet errorem quo Massilia et Byzantium in eadem latitudine esse umbrarum ratione probari putabatur. Ceterum hoc tabulæ vitio subsequens ora sinus Arabici mirum in modum deformatur, adeo ut Adulis (cujus ruinæ 15° 12') ponatur 11° 40', et a Dire et faucium parallelo (11°) ne uno quidem gradu distet. — Mentio Ptolemaidis lib. 8, c. 16, lib. 1 p. 20, ubi de Marini opinione quadam, et lib. 1, 15, 11 p. 42, ubi hæc: Πτολεμαῒς μὲν γὰρ ἡ τῶν θηρῶν (66° long.) ἀνατολικωτέρα ἐστὶ Μερόης (61° 30' long.) καὶ τοῦ Νείλου δέκα ἡμερῶν ὁδὸν ἢ δώδεκα (15 dierum iter a Meroe ad sinum Arab. sec. Strabon. 16, 4. 8). Πτολεμαΐδος δὲ καὶ τοῦ Ἀδουλιτικοῦ κόλπου (67° long.) τὰ στενὰ τὰ κατὰ Ὄκηλιν τὴν χερσόνησον καὶ Δείρην (74° 30') σταδίοις τρισχιλίοις πεντακοσίοις, τούτων δ' ἐστὶν ἀνατολικώτερον τὸ ἀκρωτήριον τῶν μεγάλων Ἀρωμάτων (83°) σταδίοις πεντακισχιλίοις. In his stadia 3500 inter Ptolemaidis et Dires meridianos et 5000 stadia inde ad Aromatum meridianum satis recte computantur. Sec. tabulam a Ptolemaide ad Aromata habes 17°; quibus summa quidem eadem 8500 stadiorum efficitur, sed ita ut in duas partes æquales 4250 stadiorum parum accurate distribuatur. Strabo 16, 4, 4 sinus Arabici longitudinem ita definivit ut ab Heroonpoli ad Ptolemaidem 9000 stadia, inde ad fauces 4500 st. sint, in quo computo Heroonpolin ad hod. *Suez*, Ptolemaidem vero in Meroes parallelo posuisse debet, quum sic demum numeri ad verum accedant. Pro 9000 stadiis Artemidorus ap. Plin. 6, 164 computavit 1137 1/2 m. p., i. e. 9100 stadia. — Strabo 16, 4, 7: Εἶτα νῆσος ἐλαίᾳ κατάφυτος ἐπικλυζομένη· μεθ' ἣν Πτολεμαῒς πρὸς τῇ θήρᾳ τῶν ἐλεφάντων, κτίσμα Εὐμήδους τοῦ πεμφθέντος πρὸς τὴν θήραν ὑπὸ Φιλαδέλφου, λάθρα περιβαλλομένου χερσονήσῳ τινὶ τάφρον καὶ περίβολον, εἶτ' ἐκθεραπεύοντας τοὺς κωλύοντας καὶ κατεσκευασμένου φίλους ἀντὶ δυσμενῶν. Idem 2, 5, 36: Τοῖς δὲ κατὰ Μερόην καὶ Πτολεμαΐδα... ἡ μεγίστη ἡμέρα ὡρῶν ἰσημερινῶν ἐστι τρισκαίδεκα (Cf. Ptol. 8, c. 16. Pro 13 horis Plinius 6, 220 male computat 12 1/2 horas). — Agatharchides § 84 ap. Photium: τὰ δὲ ἀνωτέρω τούτων (τῶν Ταύρων καὶ Πτολεμαΐδος)..., τὰς σκιὰς βάλλει τέως δυεῖν ὡρῶν (leg. ἕως δευτέρας ὥρας. Diodor.: ἄχρι πρὸς ὥραν δευτέραν; sec. Plinium: *per* 90 *dies*) εἰς τὸν ἀντικείμενον τόπον τῆς ἄρκτου. Ἔτι δὲ ποταμοῖς καταρρεῖται τὰς πηγὰς ἀναφαίνουσιν ἀπὸ τῶν Ψεβαίων ὀρῶν (ex *Abyssiniæ* montibus, quos ortum versus *Asebo Galla* accolunt). Plinius 2, 183: *Constatque in Berenice urbe Troglodytarum, unde stadiis quattuor millibus DCCCXV* (= 602 1/2 m. p.; sec. Plin. 6, 171: 602 m. p.) *in eadem gente, Ptolemaide oppido, quod in margine Rubri maris ad primos elephantorum venatus conditum est, hoc idem ante solstitium quadragenis quinis diebus totidemque postea fieri et per eos XC dies in meridiem umbras jaci.* — Idem 6, 171: *Ultra silvæ, ubi Ptolemais a Philadelpho condita ad venatus Elephantorum, ob id Epitheras cognominata, juxta Monoleum lacum. Hæc est regio secundo volumine a nobis significata, in qua XXXXV diebus ante solstitium totidemque postea hora sexta consumuntur umbræ et in meridiem reliquis horis cadunt, ceteris diebus in septentrionem, cum in Berenice, quam primum posuimus, ipso die solstitii sexta hora umbra in totum absumantur nihilque adnotetur aliud novi, DCII m. p. intervallo a Ptolemaide, res ingentis exempli locusque subtilitatis inmensæ, mundo ibi deprehenso, cum indubitata ratione umbrarum Eratosthenes mensuram terræ prodere inde conceperit. Hinc Azanium mare, promunturium quod aliqui Hispalum scripsere, lacus Mandalum, insula Colorositis* (Ὀρισίτιδες Ptol.) *et in alto multæ in quibus testudo plurima* (Χελωνίτιδες Ptol.), *oppidum Sacæ* (leg. *Sabæ?*), *insula Daphnidis* (Δαφνίνη Ptol.), *oppidum Adulitôn*. — Eratosthenem in definienda terræ mensura a Ptolemaidis et Berenices situ profectum esse temere Plinius dicit. Inepta sunt quæ

Σαβαστικὸν στόμα	ξζ'	ιε'	Sabasticum os	67°	15°	
Μέγας Αἰγιαλός	ξϛ'	ιδ' δ''	Magnum Littus	66°	14°	15'
Κολοβῶν ὄρος, ἄκρον	ξη'	ιγ' γο''	Curtorum mons, prom.	68°	[12°]	40'

deinceps leguntur : *Hinc Azanium mare* etc. Fortasse scribendum est. *Hinc Azanium promontorium et mare quod aliqui Hispalum* (deb. *Hippalum*) *scripsere*. Etenim fieri potuit ut promontorium, quod proxime post Ptolemaidem sequitur in mare longe excurrens (hod. *Ras Assise* s. *Azise*), a Plinii auctore vocaretur Azanium (Cf. Ἀειζανᾶς nomen regis Axumitarum in C. Inscr. gr. 3 p. 525) et cum eo nomine inepte componeretur mare Azaniam alluens quod et Azanium et Hippalum vocabatur (v. infra § 12). Qui deinceps nominatur *Mandalum lacus*, fuerit hod. *Aqiq* sinus sive rotundus ille maris recessus, qui objectis in ostio insulis tantum non clauditur et lacus fere speciem præbet (v. tab. VII in G. min. vol. I). Adde quod haud longe ab eo austrum versus *Mandalu* locus in Moresbyi tabula notatur. || — Versus p. 757, 1 et 758, 1 hoc ordine habent BEXZΦΨ edd. Vic. Rom. Arg. Ulm.; in cett. codd. legitur :

	Σαβατρικὸν στόμα	ζε'	∠''	ιϛ'
	Βωμὸς Ἔρωτος ἄκρ.	ξζ'		ιε'
in edit. prima :	Σεβαστικὸν στόμα	ξζ'		ιε'
	Μέγας αἰγιαλός	ξϛ'		ιϛ'
	Βωμὸς Ἔρωτος	ξϛ'	∠''	ιϛ'

Ἔρωτος] Ἔρατος ΖΨΦ, Ἔσατος (sic) *hoc est ara Cupidinis*, Arg., *Eratis* ed. Rom., *Erati* edd. Vic. Rom. Arg. Ulm; Ἱέρακος X. Quemadmodum supra Δήμητρος ex Δημητρίου et Σατύρων ex Σατύρου, sic hoc loco Ἔρωτος ex Ἐράτωνος ortum esse censeo. Cf. Κόνωνος βωμοί ap. Strabon. 16, 4, 8. Idem 16, 4, 15 : εἰσὶ δὲ καὶ στῆλαι καὶ βωμὸς Πυθολάου καὶ Λίχα καὶ Πυθαγγέλου καὶ Λέοντος καὶ Χαριμόρτου κατὰ τὴν γνώριμον παραλίαν τὴν ἀπὸ Δειρῆς μέχρι Νότου κέρως. Erato noster idem fuerit, cujus insulas in hoc tractu habes apud Plinium 6, 169 : *Sinus insulis refertus* (ab hod. *Suakin* ad *Ras Mugda* pertinens) : *ex his quæ Mareu* (*Maru*, *Matreu*, var. l.) *vocantur aquosæ*, *Eratonos* (sic vett. edd.; *Eratanos* cod. Paris. et ed. Detlefs., *Eranos* ceteri, ut videtur, et ed. Sillig.) *sitientes; Regum hi præfecti fuere*. Ἐράτων nomen occurrit in titulis truncatis templi Philarum insulæ. V. Corp. Inscr. gr. 3, p. 426, n. 4901 :

ΕΡΑΤΩΝΟΣ [ΤΟΥ ΣΥ]ΓΓ[ΕΝΟΥΣ... ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ]
n. 4902 : ΕΡΑΤΩΝΟΣ.. ΥΝΓ.C.ΙΣ....
ΜΙΑΡΟΥ.... ΚΑΙ ....

Nescio an Erato hic sit ipse ille regis præfectus, et Μίαρος non differat a *Maro* s. *Marco* Plinii. Sitientes Eratonis insulæ a *Ras Mugda* boream et occasum versus sunt in maris tractu *Ul Shubuk* (sec. Moresbyi tabulam) dicto, qui residente aqua siccus est. Quæ hinc boream versus (19° lat.) occurrunt, Mareu insulæ aquosæ fuerint. Promontorium Eratonis sec. Ptol. a Ptolemaide c. 300 stadia distat; in nostris tabulis c. 250 stadiis ab ea occurrit *Ras Assise* in mare longe projectum, a borea claudens sinum qui a meridie *Schagab* (*Shakkul* ap. Moresbyum) promontorio terminatur. In *Ras Assise* antiquitatis rudera exstant, quæ Bekius Isidis templo vindicat. || — 1. Σαβαστικόν] de conj.; Σεβαστικόν ed. pr.; Σαβαστρικόν cett.; Σαβαϊτικὸν Strabo 16, 4, 8 : εἶτα (post Ptolemaidem) νῆσοι ἓξ Λατομίαι καλούμεναι (sex insulæ e regione promontorii *Ras Assise*) καὶ μετὰ ταῦτα τὸ Σαβαϊτικὸν στόμα λεγόμενον καὶ ἐν τῇ μεσογείᾳ φρούριόν τι (τὸ codd.), Σούχου ἵδρυμα· εἶτα [νῆσος καὶ?] λιμὴν καλούμενος Ἐλαία (in insula *Alalæi*, ut in Periplo legitur, *Alieu*, ut ap. Plinium. Hod. *Dahlak* ins.) καὶ ἡ Στράτωνος νῆσος· εἶτα λιμὴν Σαβὰ (h. *Massaua*) καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων ὁμώνυμον αὐτῷ. Ostium Sabasticum fuisse videtur ad rotundum maris recessum qui præjacentibus insulis fere clauditur angustosque solummodo aditus præbet. Nomen inditum videtur a Saba oppido vel portu (coll. Plinio 6, 171, ubi pro *Sacæ* fort. legendum *Sabæ*). Aliæ duæ Sabæ in sequente ora occurrunt. Sin forte Σεβαστικόν, quod in ed. pr. legitur, ad genuinam nominis formam proprius accedit, in mentem venire possit scribendum esse Σεβακτικόν, quod idem significet atque Σουχικόν, siquidem tum *suchus* tum *sebak* Ægyptiis crocodilus dicebatur. — Subsequitur *Etro* insula major, in qua ruinæ exstant, quas Ptolemaidi vindicari voluit Moresbyus. Hæc et adjacens ei insula minor fortasse sunt Ὀρειτίδες νῆσοι δύο Ptolemæi § 11. || — 2. ξϛ'] Grashofius scribi voluit ξζ', ut vitaretur ficticius maris recessus. Vel sic tamen oræ delineatio falsa foret. || — ιδ' δ''] ιϛ' ed. pr. Positio Magno litori assignata a Sabastico ostio c. 600 stadia distat. Per hæc 600 stadia (usque ad 17° 20') ora scopulis aspera est; deinde longissimum litus a saxis liberum recta procurrit usque ad *Ras Harb*. Ad hujus igitur litoris initium positio referenda est. || — 3. Κολοβῶν] sic XΦΨ Arg. ed. pr., *Coloborum terminus* ed. Rom., Κολοβόν cett.; ὅρος Γ., *terminus* edd. Lugd. Rom. || — ξη'] 66 ed. Vic. || — ιγ' γο''] ιϛ' γ'' ed. pr., 13 1/3 ed. Rom. Scribendum puto ιβ' γο'', adeo ut promontorium referri possit ad *Ras Harb* quod unicum hujus oræ angulum efficit, a *Massaua* c. 100

Σαβὰτ πόλις	ξη′	ιβ′ L″	Sabat oppidum	68°	12° 30
καὶ ἐν τῷ Ἀδουλιτικῷ κόλπῳ			atque in sinu Adulitico		
Ὀρεινὴ Χερσόνησος	ξη′	ιβ′ ς″	Montuosa Chersonesus	68°	12° 10
Ἄδουλις	ξζ′	ια′ γο″	Adulis	67°	11° 40

stadia boream versus distans. Ἄλσος Κολοβῶν in alia regione commemorat Strabo 16, 4, 9 : εἶθ' ὁ Ἀντιφίλου (h. *Hanfilah*) λιμὴν καὶ οἱ ὑπὲρ τούτου Κρεοφάγοι, κολοβοὶ τοὺς βαλάνους καὶ αἱ γυναῖκες ἰουδαϊκῶς ἐκτετμημέναι· τῷ δὲ Ἀντιφίλου λιμένι ἑξῆς ἐστὶ λιμὴν ὁ καλούμενος Κολοβῶν ἄλσος καὶ Βερενίκη ἡ κατὰ Σαβὰς καὶ Σαβαὶ πόλις εὐμεγέθης. || — Vs 1. et 2 hoc ordine exhibet O, inverso ordine cett. || — 1. Σαβάτ] Σάβατ FSΔΣ, *Sabath* edd. Vic. Rom. Ulm., Σάββατα A ; λιμὴν Σαβά Strabo 16, 4, 8. Hodie *Massuah*. || — ξη] sic X ed. pr., edd. Vic. Ulm., 68 1/12 ed. Rom., ξη′ γ″ cett. || — ιβ′ L″] ιγ′ X ed. pr., 12 ed. Rom., 11 1/2 ed. Vic. || — 2. Ἀδουλιτικῷ] sic X. Cf. p. 42, 14 ; Ἀδουλικῷ cett. ; Steph. Byz. Ἄδουλις.., Ἀδουλιτικὸς τὸ κτητικόν. Eodem modo etiam auctor peripli mar. Eryth. 3, 17. Sec. tabulam Ptolemæi hic versus aptius poneretur post versum sequentem. In Adulitico sinu una erat Adulis, haud vero etiam quæ sequuntur ad fauces usque oppida. Cf. p. 42. || — 3. Ὀρεινή] Ὀρινή ed. pr. Ptolemæus confusa tradit. Secundum positionem Chersonesus foret ad introitum sinus Adulitici, ubi nunc notantur *Ras Gadam* et *Ras Tikul*. Ibi vero chersonesus nulla est, sed orientale sinus latus magna clauditur chersoneso (*presqu'ile de Buri*), quæ tamen quum nonnisi humiles colles habere dicatur, ὀρεινὴ vocari non potuit ; at propinqua ei adjacet insula *Djesirah Dessi* s. *Dessei*, litora prærupta et montem et portum (*Mirsa Sorankolah*) habens, ab Aduli c. 150 stadiis, ab intimo sinus recessu c. 200 stadiis dissita, quam Ὀρεινὴν dictam esse novimus ex Periplo mar. Erythr. § 4, ubi hæc : οὗ (sc. τοῦ Ἀδουλὶ ἐμπορίου) πρόκειται νῆσος Ὀρεινὴ λεγομένη, τοῦ μὲν ἐσωτάτου κόλπου σταδίους ὡς εἰς πέλαγος ἀπέχουσα διακοσίους, ἐξ ἀμφοτέρων δὲ τῶν μερῶν παρακειμένην ἔχουσα τὴν ἤπειρον, ἐν ᾗ νῦν ὁρμεῖ τὰ καταγόμενα πλοῖα διὰ τὰς ἐκ τῆς γῆς καταδρομάς. Eadem insula montuosa proprio nomine Πανὸς νῆσος dicta fuerit. Nam si Stephanus Byz. Adulin urbem Πανὸς νῆσον vocari prodit, quum tamen ad ipsam Adulin insula nulla sit, proclivis conjectura est cum Aduli confundi insulam in qua mercatores cum Adulitis commercia exercentes stationem habere solebant. Ptolemæus hanc Πανὸς νῆσον (68° 40′. 12°) fere e regione ponit suæ Chersonesi montuosæ. Quodsi in periplo post modo allata legitur : καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐν τῇ Ὀρείνῃ ἤπειρον ἀπὸ σταδίων εἴκοσι τῆς θαλάσσης ἐστὶν ἡ Ἀδουλί, credi possit Ὀρεινὴν dictam esse etiam occidentale sinus latus, quod sane montes peraltos habet, attamen parum probabile est hoc loco Ὀρεινὴν vocem, non monito lectore, alio prorsus sensu usurpari quam in proxime antecedentibus. Itaque corrigendum esse puto : κατ' αὐτὴν τὴν Ὀρεινὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ, *contra Orinen insulam in continente*. || — 4. Ἄδουλις] de conj., Ἀδουλίς codd. plurimi, Δουλίς PV, Ἀδουλεί X, Ἀδούλη ed. pr., Ἀδούλεια BEZ, *Adubia* edd. Vic. Rom. Ulm. || — ια′ γο′] ιδ′ γ″ ed. pr., 11 1/2 ed. Arg. Ruinæ *Zulu*, *Zulla*, *Dola*, 15° 12′. Stephanus Byz. : Ἄδουλις, πόλις Αἰθιόπων· οἱ δὲ Πανὸς νῆσον αὐτὴν καλοῦσιν· καὶ τάμου (ταμυ cod. Rhed., τὰ μύσων cod. Aldin. ; καίτοι ἀμούσων?) βιβλία Ἄδουλι (Ἀδουλί?) δίχα τοῦ σ· σφάλμα δέ ἐστιν. Ἄδουλις γὰρ ὀφείλει, ὡς Ἡρωδιανὸς ἐν τοῖς εἰς λις τῷ ου (ω codd.) παραληγομένοις. Ὁ πολίτης Ἀδουλίτης, ὡς Ἀξουμίτης, καὶ Ἀδουλιτικὸς τὸ κτητικόν. Plinius 6, 172 : *Oppidum Adulitôn ; Ægyptiorum hoc servi profugi a dominis condidere* (fabula etymologica). *Maximum hic emporium Troglodytarum, etiam Æthiopum ; abest a Ptolemaide II* (leg. *V* aut *VI*) *dierum navigatione. Deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, chelion* (χέλειον ; *celticum* codd.) *testudinum, sphingia, mancipia*. Periplus m. Erythr. 4, p. 259, post citata ad vs. 3 : ἡ Ἀδουλὶ (Ἀδουλεί cod.) κώμη σύμμετρος, ἀφ' ἧς εἰς μὲν Κολόην (hod. *Halai?*) μεσόγειον πόλιν καὶ πρῶτον ἐμπόριον τοῦ ἐλέφαντος, ὁδός ἐστιν ἡμερῶν τριῶν· ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Αὐξουμιτῶν λεγομένων (h. *Axum*) ἄλλων ἡμερῶν πέντε, εἰς ἣν ὁ πᾶς ἐλέφας ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Νείλου φέρεται διὰ τοῦ λεγομένου Κυηνείου (hod. *Kunama*), ἐκεῖθεν δὲ εἰς Ἀδουλί. Cosmas Indopl. p. 140 : ἐν τῇ Ἀδούλῃ τῇ καλουμένῃ τῶν Αἰθιόπων πόλει παραλίῳ, τυγχανούσῃ ὡς ἀπὸ μιλίων δύο, λιμένι ὑπαρχούσῃ τοῦ Ἀξωμιτῶν ἔθνους. Photius cod. 3 ex Nonnoso, qui Justiniani tempore (c. an. 533) ad Axumitas legationem obiit (V. Fr. Hist. 4, p. 180) : Ὅτι διεστηκέναι φησὶ (Νόννοσος) τὴν Ἄδουλιν τῆς Αὐξούμεως πεντεκαίδεκα ἡμερῶν ὁδόν... Κεῖται δὲ ἡ Αὐη (h. *Adua?*) ἐν μέσῳ τῆς τε τῶν Αὐξουμιτῶν καὶ τῆς τῶν Ἀδουλιτῶν πόλεως. Procopius B. Pers. 1, 19 p. 101 ed. Bonn. : Ἄδουλις δὲ ἡ πόλις ἀπὸ τοῦ λιμένος μέτρῳ εἴκοσι σταδίων διέχει· τοσούτῳ γὰρ διείργεται τοῦ μὴ ἐπιθαλάσσιον εἶναι· πόλεως δὲ Ἀξώμιδος ὁδῷ ἡμερῶν δώδεκα. Palladius de India et Brachmanibus in Pseudo-Callisthene 3, 7 p. 102 commemorat Mosen (*Musæum*

Κρόνου ἀκρωτήριον	ξη'	ια' γο''
Ἀντιόχου Σωλήν	οβ'	ι' δ''
Μανδαὶθ κώμη	ογ' δ''	ι' γ''
Ἀρσινόη	ογ' ∠''δ''	ι' γο''
μετὰ [δὲ] τὰ στενὰ ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ		
Δείρη πόλις ἐν ἄκρᾳ	οδ' ∠''	ια'

3. Εἶτα ἐν τῷ Αὐαλίτῃ κόλπῳ

Saturni promontorium	68°	11° 40'
Antiphili portus	72°	10° 15'
Mandaith vicus	73° 15'	10° 20'
Arsinoe	73° 45'	10° 40'
post fretum in Rubro mari		
Dire oppidum in prom.	74° 30'	11°

3. Deinde in Avalite sinu

---

sec. Ambrosii versionem) episcopum Ἀδουλινῶν seu Ἀδουληνῶν. Ibidem oppidi nomen scribitur Ἄδουλον et Ἀδούλη. || — 1. Κρόνου ἀκρωτ.] ἀκρωτ. Κρόνου A. || — ια' γο''] ια' γ'' ADFMNORSVWΔΞΩ⊐ ed. Ulm., ιδ' γ'' ed. pr., 10 1/3 ed. Rom. Indicatur unum ex promontoriis in quæ *Bari* chersonesus exit, *Ras Kurelah* aut *Ras Delama*. || — 2. Ἀντιόχου σωλήν] Ἀντ. σιλήν DFMOSΔΞΦΨΩ⊐, λιμήν A, recte fortassis. || — οβ'] 67 ed. Vic. || — ι' δ''] ιδ' ed. Vic. || — 3. Μανδαὶθ] sic ACDFMNOPRSVWΔΞΩ⊐, Μανδαήθ cett. Versum om. ed. Vic. || — ογ' δ''] sic ed. pr., οβ' δ'' X, ογ' ∠'' δ'' BEZΦΨ Arg., ογ' cett. — Secundum longitudinis gradum ογ δ'' *Mandaith* circa 650 stadia distat ab Antiochi canali. Totidem intercedunt inter hod. *Hanfilah*, portum optimum, et vicum qui in variis tabulis scribitur *Ayth*, *Hit*, *Eid*, *Ed*. *Hanfilah* vero esse Ἀντιφίλου λιμένα Strabonis viri docti statuunt probabiliter. Eundem censeo a Ptolemæo corrupte vocari Ἀντιόχου, Μανδαὶθ vero esse hod. *Ayth*, utriusque autem loci positionem haud recte indicari ; nam *Hanfilah* a *Bari* chersonesi promontorio nonnisi 700 stadia abest cursu directo, adeo ut Antiochi canalis non 72°, sed 69°, Mandaith non 73 1/4 sed 70 1/4 long. ponenda fuissent. || — 4. ογ' ∠'' δ''] ογ' AD. || — ι' γο''] ι' γ'' DΞ, ιγ' ed. pr. || — 5. δὲ] inserui. || — 6. Δείρη] Δίρη ZΨΦ Arg., Δήρη DSΔΞΩ⊐. Cf. p. 42, 16. || — οδ' ∠''] οβ' ∠'' ed. pr. || — ια'] 10 2/3 ed. Rom. Dire erat ad *Ras Bir* (12° 15'), Arsinoe, cujus Strabo quoque meminit, fortasse ad *Ras Sejan*, inter quod et *Perim* insulam et *Cap Bab el Mandeb* angustissimus faucium locus. Eratosthenes ap. Strab. 16, 4, 4 a Ptolemaide usque ad fauces sinus Arabici 4500 stadia computat. Ποιεῖ δὲ ἄκρα τὰ στενὰ πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν Δείρη καλουμένη καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον αὐτῇ (*Berenice Epidires* ap. Plin. 6, 172)· κατοικοῦσι δὲ Ἰχθυοφάγοι· καί φασιν ἐνταῦθα στήλην εἶναι Σεσώστριος τοῦ Αἰγυπτίου ... Τὰ δὲ κατὰ Δείρην στενὰ συνάγεται εἰς σταδίους ἑξήκοντα (eadem refert Agathemerus § 14 in G. min. 2, p. 475)· οὐ μὲν ταῦτά γε καλεῖται νυνὶ στενά, ἀλλὰ προπλεύσασιν ἀπωτέρω, καθὸ τὸ μὲν δίαρμά ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν ἠπείρων διακοσίων που σταδίων, ἓξ δὲ νῆσοι συνεχεῖς ἀλλήλαις (hod. *les six frères* contra *Ras Sejan* (12° 30') sitæ 60 stadiorum intervallo) τὸ δίαρμα ἐκπληροῦσαι στενοὺς τελέως διάπλους ἀπολείπουσι, δι' ὧν σχεδίαις τὰ φορτία κομίζουσι δεῦρο κἀκεῖσε, καὶ λέγουσι ταῦτα τὰ Στενά. Agatharchides § 79, p. 165 : εὖρος δὲ κατὰ μὲν τὸ στόμα καὶ τὸν μυχὸν ὑπάρχει περὶ ἑκκαίδεκα σταδίους (quot fere sunt inter *Perim* et Arabiam). Periplus m. Er. § 25 p. 275 : αὐλών ἐστι οὐ μακρὸς ὁ συνάγων καὶ εἰς στενὸν ἀποκλείων τὸ πέλαγος, οὗ τὸν μεταξὺ πόρον ἑξήκοντα σταδίων μεσολαβεῖ νῆσος ἡ Διοδώρου. 60 stadia sive 7500 passus etiam Plinius habet 6, 172. Sec. nostras tabulas mensuræ hæ sunt : inter *Perim* et *Cap Bab el Mandeb* c. 18 stadia ; inter *Perim* et *Ras Sejan*, proximum Libyæ prom., c. 100 stadia ; inter *Perim* et *Ras Bir* c. 250 stadia ; a *Ras Sejan* ad medias insulas, quæ vocantur *les six* frères, c. 60 stadia. Totidem fere a *Perim* (Diodori I.) ad Ocelim. In Ptol. tabula a Dire ad proximum Arabiæ promontorium sunt circa 330 stadia. Ceterum de tractu inter Adulin et fauces sinus interjecto, quem paucis Ptolemæus et paucioribus etiam auctor Peripli absolvit, uberiora ex antiquioribus scriptoribus tradunt Strabo et Plinius. Apud Strabonem 16, 4, 9 sqq. ex Artemidoro post Elaeam portum (v. not. p. 300, 2) recensentur : αἱ Δημητρίου σκοπιαὶ καὶ βωμὸς Κόνωνος ibique in mediterraneis ἡ χώρα Κορακίου. Dein ὁ Μήλινος λιμήν (prope *Ras Marub*, 14° 52', in regione quam *Taimela* tribus incolit?), ὁ Ἀντιφίλου λιμὴν (*Hanfilah* s. *Amphila* 14° 43', Ἀντιόχου σωλήν Ptol.), λιμὴν καλούμενος Κολοβῶν ἄλσος (ubi Μανδαὶθ Ptolemæi, h. *Ayth?*), Βερενίκη ἡ κατὰ Σαβὰς καὶ Σαβαὶ πόλις εὐμεγέθης (in *Assab baie*), Εὐμένους ἄλσος, Δάραβα πόλις καὶ κυνήγιον ἐλεφάντων τὸ πρὸς φρέατι καλούμενον (e regione *Darmaba* insulæ magnæ in *Assab baie*, 12° 55'). Inter insulas hujus tractus nominantur νῆσοι τρεῖς ἐφεξῆς κείμεναι, ἡ μὲν Χελωνῶν, ἡ δὲ Φοινίκων, ἡ δὲ Ἱεράκων (tres insulæ oræ adjacentes 13° 10'), Φιλίππου νῆσος (insula ad *Ras Dumeirah*, 12° 45'?), Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμὴν (ad *Ras Séjan*, 12° 30', ut videtur), Δείρη πόλις καὶ λιμὴν (ad *Ras Bir* 12° 15'). — Plinius 6, 173 post Adulitôn oppidi mentionem pergit : *Supra Æthiopes Aroteres* (?, hod. *Hazorta*), *insulæ quæ Aliæu vocantur* (Ἀλαλαίου νῆσοι ἄμμιναι in Periplo § 4 ; *ar-*

Αὐαλίτης ἐμπόριον	οδ′	η′ γ′ιβ″	Avalites emporium	74°	8°	25′
Μαλαὼ ἐμπόριον	οε′	ς′ 𐅵″	Malao emporium	75°	6°	30′

chipel de Dhalak), *item Bacchias et Antibacchias* (Βάκχου καὶ Ἀντιβάκχου 69° 15′, apud Ptol.) *et Stratioton. Hinc in ora Æthiopiæ sinus incognitus* (*Hanakil-baie*), *quod miremur, cum ulteriora mercatores scrutentur. Promontorium in quo fons Cucius* (*Cutios*, *Curios* var. lect.; *Coracios* conj. Harduinus, collato Strabone) *expetitus navigantibus. Ultra Isidis portus decem dierum remigio ab oppido Adulitarum distans* (in *Asab baie*, ubi magna *Darmaba* insula, quæ esse videtur Isidis insula Ptolemæi 70° 11° 30′, ab Aduli c. 2600 stadia, 10×260, distans). *In eum Troglodytis myrrha confertur. Insulæ ante portum II Pseudopylæ vocantur, interiores totidem Pylæ; in altera stelæ lapideæ literis ignotis. Ultra sinus Abalites. Insula Diodori et aliæ desertæ.* — Idem 6, 170 mentionem inserit Berenicæ Panchrysi et Berenicæ Epidires. Etenim postquam oræ loca usque ad Mareu et Eratonis insulas recensuerat, addit hæc: *Iuba, qui videtur diligentissime persecutus hæc, omisit in hoc tractu Berenicen alteram quæ Panchrysos cognominata est, et tertiam quæ Epidires, insignem loco. Est enim sita in cervice longe procurrente, ubi fauces Rubri maris VII m. D p. ab Arabia distant. Insula ibi Cytis topazium ferens et ipsa.* Lib. 37, 107 hæc insula *Chytis* s. *Chitis* vocatur et Arabiæ esse dicitur. An eadem quæ 6, 173 *Diodori* insula appellatur? Berenice Panchrysos fortassis erat ad portum Euangelôn (*Suakin*) Ptolemæi. Sin verba *in hoc tractu* non premenda esse sumseris, eo nomine indicari Adulin credideris, quippe cujus locum jam Ptolemæi II tempore occupatum fuisse monumento Adulitano probari videtur. Sententia hæc est Mannerti 10, 1, p. 63 et Droysenii *Hellenism.* 2, p. 740, nec refragatur A. Dillmann *Ueber die Anfænge des Axumitanischen Reiches* in *Abhandlungen der Akad. d. Wissensch. zu Berlin* 1878, p. 187. Quodsi recte hoc conjicitur, nescio an *Panchrysos* natum sit ex *Panosnisos*, Πανὸς νῆσος, collato Stephano s. v. Ἄδουλις. V. supra ad p. 759. || — 7. τῷ Αὐαλίτῃ] τῷ αὐτῷ Αὐαλ. B, τῷ Ἀβαλίτῃ ADMOΞ, τῷ Αὐλίτῃ ΦΨ Arg. et prima manu S, *in Aulite* edd. Vic. Ulm.; Ἀβαλίτης et Αὐαλίτης in Periplo § 7 sqq.; *Abalites* ap. Plinium 6, 173. || — 1. Αὐαλίτης] Ἀβαλίτης ADMOΔΞ, Αὐλίτης ΦΨ Arg., *Aulites* ed. Ulm. || — οδ′] οθ′ N. || — η′ γ″ ιβ″] 8 1/2 ed. Ulm., γ′ ιβ″ ed pr. In W omissa sunt: οδ′ η′ γ″ ιβ″. Μαλαὼ ἐμπόριον. Cf. Peripl. m. Er. § 7: πρῶτος μὲν ὁ λεγόμενος Αὐαλίτης, καθ' ὃν καὶ στενότατός ἐστιν ἀπὸ τῆς Ἀραβίας εἰς τὸ πέραν διάπλους. Κατὰ τοῦτον τὸν τόπον μικρὸν ἐμπόριόν ἐστιν ὁ Αὐαλίτης σχεδίαις καὶ σκάφαις εἰς τὸ αὐτὸ προσερχομένων. Hodie *Zeila*, quod a *Somali* populo *Audal* s. *Auzal* vocari monet Burton, *First footsteps in East-Africa* p. 21 et 339, citante Fabricio in not. ad Periplum p. 124. A *Ras Bir* directo cursu c. 600 stadia abest, quorum loco Ptolemæi tabula habet 2° 35′ sive 1290 stadia, quot sunt juxta ipsam oram maritimam. || — 2. Μαλαώ] Μαλεώ X, Μάλεως ed. pr., Μαλάκ Φ Arg., *Malac* ed. Ulm. Μαλακὸ, i. e. Μαλακὸν, Ψ, *Malach* ed. Vic. || — οε′] sic recte X, 75 1/2 ed. Rom., οη′ cett. || — ς′ 𐅵″] 8 1/2 ed. Vic. Malao hodie est *Berbera*, uti constat ex peripli § 8 verbis: ὁ δὲ ὅρμος ἐπίσαλος, σκεπόμενος ἀκρωτηρίῳ τῷ ἐξ ἀνατολῆς ἀνατείνοντι. A *Zeila* distat c. 1000 stadia, quot fere Ptolemæus quoque habet. Idem numerus α in Periplo c. 8 corruptus esse videtur in ω′ (800), cui innitens Vivien de S.-Martin p. 285 Malao hodie esse *Boulaar* putavit. — [Inter merces quæ huc importantur Periplus § 8 recenset μελίεφθα ὀλίγα. Eadem § 5 nominantur inter res quæ invehuntur in loca Zoscali regi ad hod. *Hanakil baie* subdita. Legitur ibi: καὶ ὀρείχαλκος, ᾧ χρῶνται πρὸς κόσμον καὶ εἰς συγκοπὴν ἀντὶ νομίσματος, καὶ μελίεφθα χαλκᾶ εἴς τε ἕψησιν καὶ εἰς συγκοπὴν ψελίων καὶ περισκελίδων τισὶ τῶν γυναικῶν. In quibus quid sibi velint verba μελίεφθα χαλκᾶ εἴς τε ἕψησιν quæritur. Variis conjecturis, quas in G. min. 1, p. 263 attuli, adde quæ Fabricius, novissimus Peripli interpres, p. 122 disseruit. Vertit ille: « weissgelbliche Kupferbarren zum weiteren Schmelzen. » Verum ad barbaros istos metalla importari quæ ut in usum converterentur ab ipsis recoquenda essent, parum probabile esse dixeris. Deinde autem μελίεφθα non significat *mellei coloris*, μελίχροα, sed *melle cocta*. De metallis vero melle coctis nihil innotuit, at gemmas melle coqui disco e Plinio 37, 193: *Cochlides quoque nunc volgatissime fiunt verius quam nascuntur, in Arabia repertis glebis quas melle excoqui tradunt septenis diebus noctibusque sine intermissione* etc. ... *Et aliæ omnes gemmæ mellis decoctu nitescunt.* (Nunc onyches melle coqui constat, ut varii coloris laminæ in eodem lapide obtineantur.) Ejusmodi igitur lapides, quibus ad ornanda bracchialia et feminalia uterentur, in Periplo indicari censeo (Sæpius apud veteres περιτραχήλια, περιδέραια, ψέλια λιθοκόλλητα commemorantur). Χαλκᾶ ortum est ex χαλίκια, *lapilli* (a χάλιξ voce, sicut λιθίδια a λίθος). Verba καὶ εἰς συγκοπὴν ex antecedente versu male repetita sunt. Pro εἴς τε ἕψησιν olim scriptum fuerit εἰς στέψησιν, sive ab ipso auctore barbaro sive a librario, pro εἰς στέψιν, *ad ornationem*. In eodem

Μόνδου ἐμπόριον	οη'	ζ'	Mondi emporium	78°	7°
Μόσυλον ἄκρον καὶ ἐμπόριον	οθ'	θ'	Mosylum prom. et emp.	79°	9°
Κοβὴ ἐμπόριον	π'	η'	Cobe emporium	80°	8°

periplo § 49 inter merces quæ Barygaza importantur, est μελίλωτον, ὕαλος ἀργή. Legendum esse suspicor μεπίοπτος ὕαλος (i. q. ὑαλὴ λιθία § 7) ἀργή, eodem sensu quo μελίεφθος dicitur; nam μελίλωτος s. μελίλωτον, vulgo trifolii genus quod apium causa seritur, sec. Athenæum vero (3, p. 73 a) etiam flos fabæ Ægyptiæ, inter merces fuisse nequit. Nec probabilis est Lassenii conjectura (v. Fabricius l. l. p. 157) μελίλωτον hoc loco dici caules loti materiam dulcem et edulem continentes.] ‖ — 1. Μόνδου] Μόγδου S, Μούνδου (sicut in Periplo) ed. pr., quæ tamen infra et ipsa Μόνδου νῆσος habet. ‖ — οη'] οη' δ'' ADFMN OPRSVWΞΩΣ, οθ' ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm., 77 ed. Rom. ‖ — ζ'] ζ' L'' ADFMNOPRSVWΞΩΣ, θ' ΦΨ edd. Vic. Arg. Periplus m. Er. § 9: ἀπὸ δὲ Μαλαῶ δύο [ἢ τρισὶ?] δρόμοις ἐστὶν ἐμπόριον ἡ Μούνδου ἐν ᾧ καὶ (An ἐν τόπῳ δυσόρμῳ· διὸ καὶ?) ἀσφαλέστερον ὁρμεῖ τὰ πλοῖα εἰς τὴν προκειμένην ἔγγιστα τῆς γῆς νῆσον. Ἀπὸ δὲ τῆς Μούνδου, πλεόντων εἰς τὴν ἀνατολὴν ὁμοίως μετὰ δύο δρόμους ἢ τρεῖς [ἐμπόριον παρα]πλήσιον κεῖται τὸ Μόσυλλον ἐν αἰγιαλῷ δυσόρμῳ. Mondu insula, quam Ptolemæus pro more in altum (77° 30') ejicit, hodie vocatur *Maid* vel *Mait* vel *Bur-da-rebschi*, arabice *Djebel Tiur* (i. e. mons avium; sc. avium stercore insula tecta est); sita est 65° long., a Berbera distans c. 1400 stadia (c. 1500 st. sec. Ptol.), petrosa, 600 pedes alta, 15 fere stadia longa. In continente 120 stadiorum intervallo objacet *Djid-arered* locus, ad quem ancoras jacere licet, sed in aqua parum profunda (V. Heuglin in *Petermanns Mittheilungen* 1860 p. 430). Insula portu distituta est et juxta litus fundum saxis asperum habet. Emporium situ parum commodum et Mosylo simile (si recte verba corrupta emendavi) Peripli quoque auctor indicat, qui stationem nautis commendat quæ sit neque ad ipsam continentem neque ad ipsam insulam, sed in medio spatio, quod est versus insulam (εἰς τὴν νῆσον). Vivien de S.-Martin p. 285 emporium magis occasum versus quærit in hod. loco *Hess* s. *Heiss* haud longe a promontorio cognomine. Parvulus ibi portus est aquam haud profundam habens, a borea tectus coralliorum tænia. Juxta *Hess* promontorium petra exstat pyramidalis 150 pedes alta, a promontorio vix tria stadia distans, quæ vocatur *Chansiret-Hess* vel *Madjaten* vel *Burnt* insula (*île brûlée*). ‖ — 2. Μόσυλον] *Mosilum* edd. Vic. Ulm. Versum om. Arg. ‖ — οθ' θ'] π' η' ed. pr., ut versu sequente. Cf. Marcianus in G. m. 1, p. 523, 9: οἱ Αὐαλῖται καὶ οἱ Μόσυλοι (Μόσσυλοι cod.) τὰ ἔθνη. Steph. Byz.: Μόσυλον, ἀκρωτήριον καὶ ἐμπόριον Αἰθιοπίας. Μαρκιανὸς ἐν α' Περιόδῳ. Dioscorides 1, 13: τὴν Μοσυλῖτιν καλουμένην κασίαν. In Periplo Μόσυλλον scribitur. Cf. Plinius 6, 174: *Abalites sinus ... Oppidum Gaza, promunturium et portus Mossylites, quo cinnamum devehitur. Hucusque Sesostris exercitum duxit. Aliqui unum Æthiopum oppidum ultra ponunt in litore Baragaza* (*Barigaza* var. lect.). *A Mossylico promunturio Atlanticum mare incipere vult Iuba.* — A loco, cui Mondu emporium assignavi, post 1200 stadia sequitur *Bender Gazim* (67° long.) qui est Gaza portus Plinii; dein post alia 200 stadia occurrit *Bender Barthe* (67° 20'), ad quem nunc castellum et duos vicos notari video. Ortum versus ei propinquum est *Ras Antarah*, pone quod promontorium maximus hujus oræ mons *Djebel Antarah* in 5000 pedum altitudinem assurgit. Ibi igitur fuerint Mossylon portus et promontorium, quod in Ptolemæi tabula a Mundu c. 1120 stadia boream versus ponitur perperam. Bara-gaza Plinii fuerit ubi nunc est *Gaseli* (68° 20') prope *Bender Filuk*. Vivien de S.-Martin Mosyllum quæsivit ad hod. *Ras Hadadeh* (66° 24'). — Mossylon a Dires parallelo revera circa 50', sec. Ptolemæum 2° distat; ab Aromatum pr. parallelo c. 30' abest, quorum loco in Ptolemæo habes 3°. Perversam hanc oræ delineationem Iuba quoque, quippe qui non ab Aromatum promontorio, sed a Mossylico oceanum Atlanticum incipere statuit, ob oculos habuisse videtur. Perperam etiam *Azaniæ* nomen in hunc usque tractum nonnullos extendisse Plinius 6, 153 subindicat verbis: *oceanum qui influit* (*in sinum Arabicum*) *Azanium appellant.* Itaque apud Stephanum Byz., in quo hæc: Ἀζανία... ἔστι καὶ Μασσαλίας ἄλλη (sc. μοῖρα), ὡς Φίλων, pro Μασσαλίας (Αἰθιοπίας conj. Berkel.) manu leni scripserim Μοσσυλίας. ‖ — 3. Κοβή] Κοβῆ SΔΣ, Κώβη X, Κόμβη F. ‖ — π' η'] 82° 7'' ed. Ulm. A Mosylo ad Elephantem m. sunt c. 800 stadia; bidui navigatio sec. Periplum; in Ptolemæi tabula juxta oram falso versus meridiem ductam sunt c. 1170 stadia, parum accurate; recte autem inter Elephantem montem et Coben emporium c. 500 stadia intercedere statuit. Pertinet hæc distantia ad hod. *Bunder Khore*, in quem portum fluvius exit et cui antiquitatis rudera adjacent. (Vide quæ dixi in G. M. I, prolegom. p. 142.) Idem locus Nilopotamium dicitur in Periplo § 11 p. 265, cujus verba corrupta hunc in modum restituo: Ἀπὸ δὲ τοῦ Μοσύλλου μετὰ δύο δρόμους, παραπλεύσαντι τὸ λεγόμενον Νειλοποτάμιον

Ἐλέφας ὄρος	πα'	ζ' ∟''	Elephas mons	81°	7°	30'
Ἀκάνναι ἐμπόριον	πβ'	ζ'	Acannæ emporium	82°	7°	
Ἀρώματα ἄκρον καὶ ἐμπόριον	πγ'	ς'	Aromata prom. et empor.	83°	6°	

(οὗ καὶ καταγωγή) καὶ δαφνῶνα μικρὸν (*Bender Mirajeh*), ἐστὶν ἀκρωτήριον Ἐλέφας. Codex præbet: Νειλοπτολεμαίου καὶ ταπατηγή. ‖ — 1. ζ' ∟''] 7 ed. Rom. Elephas nunc eodem vocis sensu *Ras el Fil*. Mentio ejus ap. Strabonem l. l. et Marcianum in G. min. 1, p. 523 § 13. ‖ — 2. Ἀκάνναι] Ἀκανναί FXΦΨ Arg., Ἀκάναι MNO, Ἄκαννα Ω, Ἄκανα S, Ἀκκάναι Γ ed. pr. ‖ — ζ'] 6 ed. Rom. Cf. Peripl. m. Er. § 11: ἀκρωτήριον Ἐλέφας· ποταμὸν δ' ἔχει τὸν λεγόμενον Ἐλέφαντα καὶ δαφνῶνα μέγαν λεγόμενον Ἀκάνναι, ἐν ᾗ (ἐν ᾧ?) μονογενῶς λιβανὸς ὁ περατικὸς πλεῖστος καὶ διάφορος γίνεται. Καὶ μετὰ ταύτην (τοῦτον?) etc. Ab Elephante ad Aromatum pr. (12° 50') sunt c. 400 stadia, quorum loco Ptolemæi tabula c. 1170 exhibet. Acannæ hod. *Bender Ululah*, ab Elephante m. c. 100 stadia dissitus. ‖ — 3. Ἀρώματα ἄκρον] ῥώματα ἀκρ. DΔ, Ἀρ. ἀκρωτήριον X. Hodie *Ras Aser* s. *Cap Gardafui*. Periplus § 11 post modo allata pergit: καὶ μετὰ ταύτην, τῆς γῆς ὑποχωρούσης εἰς τὸν νότον ἤδη, τὸ τῶν Ἀρωμάτων ἐμπόριον καὶ ἀκρωτήριον τελευταῖον τῆς Βαρβαρικῆς ἠπείρου πρὸς ἀνατολὴν, ἀπόκοπον. A Dires meridiano (74° 30') hoc promontorium (83°) distat 8° 30' sive 4240 stadia, quorum loco lib. 1, p. 42 minus accurate habes stadia 5000. Latitudinis gradus lib. 1, p. 37 non est 6°, sed 4° 15', qui in sqq. Oponæ emporio assignatur. Similiter Prasum pr. p. 37 collocatur 16° 25' lat. austr., at 15° cap. 8, § 1, adeo ut p. 37 ab Aromatôn pr. ad Prasum sint 20° 40', libro quarto autem 21°. Straboni 16, 4, 14 τελευταῖον ἀκρωτήριον τῆς παραλίας ταύτης τὸ Νότου κέρας, quod Ptolemæus § 4 quinque gradibus ab Aromatum promontorio austrum versus collocat ad meridionalem terminum τῶν Ἀποκόπων sive Azaniæ, quousque Plinii ævo ora maritima innotuisse videtur.

§ 4. Sequentem oram Libycam non novimus nisi ex Periplo maris Erythræi et ex iis quæ Ptolemæus Arabum quorundam relationibus parum accuratis fidens libro primo contra Marinum disputavit et libro quarto, mutata passim sententia, in tabulæ forma exhibet. (Quodsi Plinius periplum maris Erythræi novisset ex eoque nonnulla in opus suum recepisset, ut olim Schwanbeckius et nuper Dillmannus opinati sunt, ante omnia de longissimo hoc Libyæ orientalis tractu monendum fuisse crediderís.) Explorata hæc ora erat usque ad Rhaptum promontorium, quod in hod. *Cap Pouna* (7° lat. austr.) plurimi agnoscunt probabiliter. Terminum hunc tanquam ultimum ipse etiam Ptolemæus eo subindicat, quod post Rhaptum pr. τὴν βραχεῖαν θάλασσαν esse dicit; nam sueto geographorum figmento inexplorata litora ob maris vel brevia vel algas non posse explorari perhibebantur. Sic sec. Scylacem in Atlantico oceano τῆς Κέρνης νήσου τὰ ἐπέκεινα οὐκέτι ἐστὶ πλωτὰ διὰ βραχύτητα θαλάσσης καὶ πηλὸν καὶ φῦκος. Cf. Tatianus Adv. gent. p. 159: οἱ μὲν οὖν τὰς γεωγραφίας ἐκπονήσαντες, μέχρις ἦν δυνατὸν ἀνθρώπῳ, τῶν χωρίων τὴν ἀναγραφὴν ἐποιήσαντο, τὰ δ' ἐπέκεινα λέγειν οὐκ ἔχοντες διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς θεωρίας ἀμπώτεις ᾐτιάσαντο καὶ θαλασσῶν τὴν μὲν πρασώδη, τὴν δὲ πηλώδη. Quodsi nihilominus nonnulli cum iisque Ptolemæus post Rhaptum pr. et mare Breve commemorant Πράσον ἀκρωτήριον ab eoque incipientem (lib. 7, c. 2 et 3) τὴν Πρασώδη θάλασσαν (i. e. *Algosum mare*; nam πράσον est φύκους γένος sec. Theophrast. H. Pl. 4, 7 et Plin. 13, 25. Cf. Hesych.: πράσα τὰ βρύα καὶ τὰ φυκία. Geogr. m. 2, p. 503, § 32, 33.): temere id fieri patet. In Anonymi geographia comp. (G. m. 2, p. 505) mare Breve a Rhaptis usque ad Indicum pelagus pertinet. Menuthias vero insula quam Ptolemæus a Praso suo pr. boream versus collocat, revera a Rhapto pr. boream versus posita est. Porro si Aromatum promontorio justum latitudinis gradum Ptolemæus assignasset, Prasum pr. secundum distantiarum rationes eo fere latitudinis gradu collocandum erat in quo est Rhaptum prom. Utrumque igitur promontorium unum idemque est atque spatium inter Aromata et Rhaptum intercedens vero longe brevius in Ptolemæi tabula exhibetur. Præterea alia quædam Ptolemæus tradit incongrua a veris aliena. De his vero antequam verba faciam, paucis exponam Peripli narrationem, quæ multo accuratior est et explicatum in plurimis habet facilem. Is igitur § 12 p. 266 una cum Aromatum emporio et promontorio (hod. *Ras Aser* indigenis, nobis vulgo *Cap Gardafui* dicto) commemorat Tabas prom., in quod nautæ, imminente tempestate, ab Aromatis confugere soleant. Hoc quum ab Aromatum promontorio haud ita longe abesse potuerit, haud dubie est promontorium quod a nobis *Ras Schenarif*, ab indigenis vero *Ras Gardafui* vocatur. In propinquo habet *Wadi Tohum*. Ab *Ras Aser* c. 100 stadia distat, quam parvulam distantiam enotare omisit auctor. Pergit enim: Ἀπὸ δὲ Ταβῶν μετὰ σταδίους υ' [Πανὸ ὅρμος· ἔνθεν μετὰ σταδίους υ'] παραπλεύσαντι χερσόνησον ... ἕτερόν ἐστι ἐμπόριον Ὀπώνη. Verba inclusa supplevi, quum aut excidisse aliquid aut nume-

rum υ′ corruptum esse pateat. Nam post 450 stadia sequitur *Ras Banna* et *Khore Banna* (in Ptolemæi tabula Πανὼ κώμη, 660 stadiis ab Aromatum promontorio); hinc 400 stadia cursu directo pertinent ad *Ras Hafoun*, in quod chersonesus exit, quam prælernavigandam esse auctor dicit. Emporium Opone ad meridionalem magni promontorii partem, ubi locus ancoris figendis aptus est, fuisse videtur. Ad hunc usque locum a *Ras Banna* circa 600 stadia metior, quot fere inter Pano vicum et Oponen Ptolemæus in tabula computat (ὁδὸν ἡμέρας lib. 1, 17 p. 41, 17). — Ἀπὸ δὲ Ὀπώνης ... πρῶτα μέν ἐστι τὰ λεγόμενα Μικρὰ Ἀπόκοπα καὶ Μεγάλα τῆς Ἀζανίας.. ἐπὶ δρόμους ἕξ. Tractus hic sex dierum (3000 stad.) ab Opone pertinet usque fere ad *Ras Aouath* (5° 40′ lat.). Complectitur igitur tum litus humile 600 stadiorum, quod est inter *Has Hafoun* (10° 27′) et *Ras Maber*, tum litus 1200-1300 stadiorum in *Ras el Khyle* exiens (quod solum est vere ἀπόκοπον indeque etiam hodie *Hazine*, i. e. *præruptum*, vocatur), tum sequens litus nunc dictum *Sif el Taouil* (i. e. « the bald or declining ground » sec. Owenium; « *la longue plage*, bordée çà et là de petites falaises rocheuses, ayant de 3 à 4 mètres de hauteur » sec. *Guillain*). Quemadmodum *Azaniæ* nomen, quod proprie nonnisi ad hod. *Hazine* pertinet, in Periplo ad totam oram ab Opone ad Rhapta pertinentem abusive transfertur, similiter etiam Ἀποκόπων nomen latius quam debebat in Periplo sicut a Ptolemæo extenditur. Admitti vix potest, quod censet Guillain (*Documents sur l'histoire, la géographie et le commerce de l'Afrique orientale. Paris* 1863, p. 100): « Nous croyons, vir doctus ait, pouvoir placer les grands Apocopes aux creux formés dans la côte par la projection de Ras Mâabeur et celle du Ras-el Khile; les petits Apocopes seraient alors représentés par les anses ou criques beaucoup moins profondes que forment les sinuosités du rivage compris entre ces deux caps ». — Pergit auctor: Κατὰ τὸ ἑξῆς οἱ τῆς Ἀζανίας δρόμοι (ὅρμοι?), πρῶτον μὲν ὁ λεγόμενος Σαραπίωνος, εἶθ' ὁ Νίκωνος· μεθ' ὃν ποταμοὶ πλείονες καὶ ἄλλοι συνεχεῖς ὅρμοι, διῃρημένοι κατὰ σταθμοὺς καὶ δρόμους ἡμερησίους, τοὺς πάντας ἑπτά, μέχρι Πυραλάων νήσων καὶ τῆς λεγομένης διώρυχος. De hoc tractu hæc docet Guillain l. l. p. 97: « Le premier havre au sud de Hafoun (Opone) est celui de Ouarcheikh, et, d'après la nature du terrain et la configuration actuelle de la côte, nous ne pensons pas qu'il y ait pu, en aucun temps, en exister d'autres plus au nord. Mais à partir d'Ouarcheikh jusqu'au Djoub, se trouvent plusieurs petits havres naturels, circonstance dont on doit, ce me semble, se préoccuper bien plus encore que des villes qu'on y voit aujourd'hui, et dont la fondation est certainement postérieure de plusieurs siècles à l'époque du Périple ». — P. 120: « Le grand rivage se terminera un peu au nord de *Ras M'routi* (*Mourat* aliis). A vingt lieues environ de ce point se trouve (le premier de tout le littoral en venant du nord) le petit havre d'Ouarcheikh, relâche sûre dont les bateaux qui venaient de parcourir cette longue côte inhospitalière ne devaient pas manquer de profiter. Aujourd'hui on n'y voit qu'un groupe de huttes; mais autrefois il y existait une ville dont on trouve les ruines enfouies dans le sable, et qui était déjà abandonnée lors de l'arrivée des Portugais, comme l'indique le nom de *Bandel Velho* (vieux port) qu'ils lui donnèrent. C'est donc à Ouarcheikh que nous placerons le *Sarapion* du Périple, première escale de l'Azanie. *Nicon*, la seconde, se trouvera tomber sur l'un des points situés entre Moguedchou et Meurka, peut-être à Gondercheikh, havre plus grand qu'Ouarcheikh et bon mouillage pour les bateaux. On y voit encore les restes d'une ville en pierre, auxquels sont mêlées les huttes en paille de la population Soumali qui occupe aujourd'hui cette localité. Après Nicon nous avons à compter cinq autres courses, dont chacune est limitée par une escale, et que nous supposerons aboutir, la première, au port de Braoua, la seconde, à un point intermédiaire entre ce point et l'embouchure du Djoub, p. ex. Djora; la troisième, à cette embouchure; la quatrième, à Cheut-Bourgao (la rivière Durnford des cartes); la cinquième enfin, qui doit nous conduire aux îles Pyralaou et au canal, nous fait arriver au groupe des îles Kouiyou, Patta, Mandra, Lamon, séparé de la terre ferme par un bras de mer ou canal navigable. » — [Pro ΠυραΛΑΩΝ Bunsenius (*De Azania* p. 38) ΠυραΛΙΔΩΝ legi voluit, sic dictas insulas esse censens a *rubro colore* sc. coralliorum ex quibus pleræque in illo mari insulæ constarent. At πυραλίδες non significat πυρραὶ aut πυρίχροες, sed ignotum avium genus, cujus meminerunt Aristoteles H. An. 6, 1, 3, Ælianus H. An. 5, 48. Var. H. 1, 15, Plinius 10, 204 (V. Steph. Thes. s. v.). Fieri vero potest ut ab his avibus insulæ nomen habeant. Nam avibus hujus tractus insulas abundare constat. In Menuthiade earum copiam esse ipse Peripli auctor narrat; hodiernam *Momfiam* insulam earum stercore tectam esse constat; denique haud paucas insulas ab avibus nomen habere novimus.] — Post allata in Periplo sequuntur hæc: Ἀφ' ἧς (διώρυγος) μικρὸν ἐπάνω τοῦ λιβὸς μετὰ δύο δρόμους νυχθημέρους παρ' αὐτὴν τὴν Αὐσινείτην ἠιόνα (τὴν δύσιν ειτενηδιον cod.) Μενουθιὰς (Μενουθεσίας cod.) ἀπαντᾷ νῆσος, ἀπὸ σταδίων τῆς γῆς ὡσεὶ τριακοσίων, ταπεινὴ καὶ κατάδενδρος, ἐν ᾗ ποταμοὶ καὶ ὀρνέων γένη πλεῖστα καὶ χελώνη ὀρεινή· θηρίων δὲ οὐδὲν ὅλως ἔχει πλὴν κροκοδείλων (« espèce de lézard » Guillain p. 92) οὐδένα δὲ ἀνθρώπων ἀδικοῦσιν... Ἀφ' ἧς μετὰ δύο δρόμους τὸ τελευταιότατον τῆς Ἀζανίας ἐμπόριον

κεῖται, τὰ Ῥάπτα λεγόμενα. ... Ὁ γὰρ μετὰ τούτους τοὺς τόπους ὠκεανὸς ἀνερεύνητος ὢν εἰς τὴν δύσιν ἀνακάμπτει etc. — Quum in antecedentibus singuli oræ tractus suo quique nomine designati sint, is quoque qui post Septem Azaniæ cursus sequitur, nomine non caruerit. Itaque Αὐσινείτην ἠιόνα scripsi, ne longius a traditis literis recederem (Cf. not. in G. min. 2, p. 506). Hodie in hoc litore e regione *Pembæ* insulæ nominantur *Ouassina* et montes et vicus et insula. Deinde vero in eodem tractu fuisse *Essinau* s. *Essina* emporium colligitur ex Anonymi Geographia in G. min. 2, p. 505, ubi hæc : Τὸ ἀπὸ Ἐσιναῦ ἐμπορίου τῆς Βαρβαρίας ἢ τῶν Ῥάπτων τῆς μητροπόλεως ἐπὶ Κοττίαριν ποταμὸν τῶν Σινῶν σταδίων μυριάδες ε´ καὶ ͵βφ´, μίλια δὲ ͵ζ [52500 stadia = 105 gradus : in Ptolemæi tabulis habes 104° 50´ a Rhapti fluvii ostio (72° 30´ 7°), a quo haud longe aberat Rhapta urbs mediterranea, usque ad Cottiarin fl. (177° 20´ 7°)]. Verba hæc ita intelligenda esse videntur ut Esinau Raptorum urbis mediterraneæ portus fuerit, qui et ipse ab aliis Rhapta vocabatur. Quæ a Pyralais insulis ad Menuthiadem computatur bidui et binoctii navigatio pertinet usque ad hod. *Pemba* insulam, 300 stadia a continente distantem ; hinc bidui navigatione ducimur ad *Bagamoio* oppidum ostio fluvii appositum in maris recessu, quem ab ortu claudunt *Cap Monaiocolon* et *Cap Pouna*. Ceterum Peripli auctor *Pemba* insulam, quæ sane latere nautas non potuit, confundere videtur cum proxima insula majore quæ nunc *Ungudja* s. *Zanzibar* appellatur ; nam hæc et humilis est et fluviolos portumque commodum habet, dum *Pemba* est aditu difficilis scopulisque undique obsita. — Ex Periplo igitur ab Opone ad Rhapta colliguntur navigationis dies 25. Oræ hujus longitudo quum sit c. 13000 stadiorum, in unius diei cursum computanda forent 524 stadia, quot fere etiam Guillain l. l. p. 95 computat, qui postquam de ventorum in his plagis ratione et de vi fluctus marini dixit, addit hæc : « Nous compterons donc dans le premier cas (sc. inter *Ras Hafoun* et *Ras Asouad*) 96 milles (960 stad.) pour une course nychthémère, et 48 milles pour une course de jour ; dans le second cas (inter *Ras Asouad* et *Cap Delgado*), 120 milles et 60. — Jam quod *Marinum* attinet, is quoque, Theophilum quendam secutus (v. p. 23, 20), in νυχθήμερον πλοῦν 1000 stadia computavit, perperam vero oram maritimam ab Aromatis ad Rhapta recta versus meridiem tendere statuit (ut ex p. 46, 9 colligitur), propterea, puto, quod Diogenes quidam (p. 22, 18) narraverat se *aquilone* abreptum 25 diebus ab Aromatis παραγενέσθαι εἰς τὰς λίμνας ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ (apertum hoc mendacium est), Theophilus autem (p. 22, 25) se *austro* vento a Rhaptis profectum die vicesimo ad Aromata venisse prodiderat. Quodsi Marinus ex Theophilo etiam viginti dierum sive 10000 stadiorum, quot fere Ptolemæus quoque habet, navigationem assumsit atque Aromatum promontorium cum Ptolemæo sub 6° lat. collocavit, Rhapta ponenda erant 14° lat. austr., Prasum vero pr., quod secundum Dioscorum quendam (p. 37, 3. 23, 1) a Rhaptis 5000 stadia (consentiente Ptolemæo) sive 10° (item meridiem versus, ut puto) statuit, ponendum erat 24° lat. aust., ibique revera a Marino collocatum esse Ptolemæus (p. 20, 18) testatur. Præterea Ptolemæus p. 46, 15 contra Marinum monet : Καὶ τὴν τάξιν τὴν τῶν ἐπὶ τὸ Ῥάπτον ἀκρωτήριον ἀπὸ τοῦ τῶν Ἀρωμάτων Αἰγιαλῶν καὶ Ἀποκόπων ἑτέραν εἶναι τῆς κατὰ τὸν Μαρῖνον, καὶ μὴ πολλῶν συνάγεσθαι σταδίων τὸν ἐξ ἡμέρας καὶ νυκτὸς πλοῦν διὰ τὸ ταχυμετάβολον τῶν ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν πνευμάτων, ἀλλ᾽ ὡς ἐπίπαν τετρακοσίων ἢ πεντακοσίων σταδίων. Quid de Ægialis Marinus statuerit, nescimus. Apocopa vero magna et parva distinxisse videtur, quoniam Ptolemæus *unum* tantum eorum sinum esse asseverat. Quæ de cursu νυχθημέρῳ 400 vel 500 stadiorum Ptolemæus dicit, falsa sunt neque ipse Ptolemæus talem computum sequitur, siquidem ab Aromatis ad Rhaptum 25 dierum navigationem, oræ vero longitudinem c. 10800 stadiorum exhibet, adeo ut diei cursus sit stadiorum 432, cursus νυχθήμερος stad. 864. — Superest ut apponam Arabum mercatorum relationes, quibus fisus Ptolemæus suam hujus tractus tabulam concinnavit. De his igitur ita habet p. 46, 22 : εἶναι δὲ συνεχῆ μὲν τοῖς Ἀρώμασι πρῶτον κόλπον, ἐν ᾧ μετὰ μιᾶς ἡμέρας ὁδὸν (c. 660 stadia in tabula) ἀπὸ τῶν Ἀρωμάτων Πανὸν κώμην, καὶ Ὀπώνην (ἐμπόριον) ἀπέχουσαν τῆς κώμης ὁδὸν ἡμέρας (c. 580 stad. in tab.). Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἐμπόριον συνάπτειν ἄλλον κόλπον, ἀρχὴν τῆς Ἀζανίας, οὗ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκκεῖσθαι Ζίγγιν ἄκραν καὶ Φαλαγγίδα ὄρος τριῶν κεφαλῶν· καλεῖσθαι δὲ τοῦτον μόνον τὸν κόλπον Ἀπόκοπα, καὶ διάπλουν ἔχειν δύο νυχθημέρων (Sinus hic in tabula a Zingi prom. ad Νότου κέρας pertinens oram habet 2000 = 4 × 500 stadiorum). Παρήκειν δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸν Μικρὸν Αἰγιαλὸν ἐν διάπλῳ τριῶν διαστημάτων, εἶτα τὸν Μέγαν Αἰγιαλὸν ἐν διάπλῳ πέντε διαστημάτων, ἀμφοτέρους δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τεσσάρων ἔχειν διάπλουν νυχθημέρων, συνῆφθαι δὲ τούτοις ἄλλον κόλπον, ἐν ᾧ ἐμπόριον τὸ καλούμενον Ἐσσινὰ μετὰ δύο νυχθημέρων πλοῦν, εἶτα Σαραπίωνος ὅρμον μετὰ μιᾶς ἡμέρας πλοῦν· ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐπὶ τὰ Ῥάπτα κόλπον τριῶν νυχθημέρων ἔχοντα διάπλουν· οὗ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς ἐμπόριον εἶναι τὸ καλούμενον Τονίκι, παρὰ δὲ τὸ Ῥάπτον ἄκρον ποταμὸν τὸν καλούμενον Ῥάπτον καὶ μητρόπολιν ὁμώνυμον αὐτῷ, μικρὸν ἀπέχουσαν τῆς θαλάσσης. Τὸν δὲ ἀπὸ τῶν Ῥάπτων μέχρι τοῦ Πράσου ἀκρωτηρίου κόλπον μέγιστον ὄντα καὶ μὴ βαθὺν παροικεῖν βαρβάρους ἀνθρωποφάγους. — In

4. Ἐν δὲ τῷ Βαρβαρικῷ κόλπῳ

Πανὼ κώμη.	πβ′		ε′
Ὀπώνη ἐμπόριον	πα′		δ′ δ″
Ζιγγὶς ἄκρα	πα′		γ′ ∠″
Φαλαγγὶς ὄρος	π′		γ′ ∠″
Ἀπόκοπα	οθ′		γ′
Νότου Κέρας, ἄκρον	οθ′	βορ.	α′
Μικρὸς Αἰγιαλὸς	οη′	νοτ′.	α′
Μέγας Αἰγιαλὸς	ος′	νοτ′.	β′
Ἐσσινὰ ἐμπόριον	ογ′∠″	νοτ′.	γ′ ∠″
Σαραπίωνος ὅρμος καὶ ἄκρον	οδ′	νοτ.	γ′

4. In Barbarico deinde sinu

Pano vicus	82°		5°
Opone emporium	81°		4° 15′
Zingis promontorium	81°		3° 30′
Phalangis mons	80°		3° 30′
Apocopa	79°		3°
Austri Cornu, promont.	79°	sept.	1°
Parvum Littus	78°	aust.	1°
Magnum Littus	76°	aust.	2°
Essina	73° 30′	aust.	3° 30′
Sarapionis statio et promontorium	74°	aust.	3°

Tabula positio Parvo litori assignata a Notu cornu 1080 stadia distat indeque alia 1080 stadia sunt usque ad positionem quæ Magno litori adscribitur. In hoc vero 2160 stadiorum spatium minime cadunt navigationis dies octo, qui ex vulgari computo sunt 4000 stadiorum et in Ptolemæi tabula pertinerent usque ad Sarapionis portum et promontorium, quousque Αἰγιαλοὶ pertinent in Periplo, qui et ipse, sicut Ptolemæus, in τῶν Ἀποκόπων et τῶν Αἰγιαλῶν præternavigationem dies duodecim (6+6 = 4+8 ap. Ptol.) computat. Ptolemæus igitur tractum quattuor dierum qui a Magno litore ad Sarapionis promontorium pertinet, Ægialis adjungere debebat. Deinde vero post Tonici stationem omisit quinque dierum litus quod erat usque ad ultimum τῶν ἑπτὰ τῆς Ἀζανίας δρόμων. Post hoc denique ponendus sinus erat in quo est Essina emporium; qui sinus non in Σαραπίωνος sed in Ῥάπτων ἀκρωτήριον exit. Ut nunc Ptolemæi tabula habet, a Serapione ad Rhaptum fluvium nonnisi 2000 stadiorum et paullo amplius sive quattuor dierum cursum habes, cujus loco ex Periplo colligitur cursus dierum tredecim (7+4+2).

P. 766, 1. ἐν δὲ τῷ Βαρβαρικῷ κόλπῳ] δὲ om. ADMOPRSΘΔΞΦΨϽ. Cf. cap. 7 § 1 Βαρβαρικὸν πέλαγος. P. 46, 3 : παρὰ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀραβίας τῆς Εὐδαίμονος διαπεραιουμένων ἐμπόρων ἐπὶ τὰ Ἀρώματα καὶ τὴν Ἀζανίαν καὶ τὰ Ῥάπτα, ταῦτα δὲ πάντα Βαρβαρίαν ἰδίως καλούντων. Haud recte Ptolemæus § 10 : ἡ παράλιος πᾶσα Βαρβαρία, Ἀζανία δὲ ἡ ἐνδοτέρω. Ipse p. 46 Azaniam in ora maritima commemorat. Cf. *Azanius oceanus* ap. Plin. 6, 108, *Azanium mare, quod aliqui Hippalum scripsere* ibid. 6, 173; *in Azanio mari Dioscoridu insula*, ib. 6, 153. ‖ — 2. Πανὼ κώμη] sic BEZXΦΨ, Arg., *Pano* edd. Vic., Rom. Ulm., Πάνωπρος κώμη ed. pr., Πανοκώμη cett. Cf. p. 46, 24 not. ‖ — ε′] 4 1/2 ed. Rom. ‖ — 3. Ὀπώνη] Ὀπάνη ΦΨ Arg. Ulm., Ὀπὼν P, Ὀπῶν RVWϽ. — δ′ δ″] 4 ed. Rom. ‖ — 4. Ζιγγίς] Ζήγγισα ed. pr., Ζίγγις codd. p. 46, 28, *Singis* ed. Ulm. ‖ — γ′ ∠″] 2 1/2 ed. Rom. ‖ — 5. Φαλαγγίς] Cf. p. 46, 28 : Φαλαγγίδα ὄρος τριῶν κεφαλῶν. ‖ — π′] 82 ed. Vic. ‖ — γ′ ∠″] 1 1/2 ed. Rom., 2 1/2 ed. Ulm., 3 1/3 ed. Lugd. Proximum promontorium est hod. *Ras-el-Khyle*, usque ad quod pertinet *Hazaine* sive ora prærupta. Ficticius sinus est quem Ptolemæus a Zingi ad Notu ceras delineavit, cujusque medium Ἀποκόπων positione indicatur. Haud reputavit auctor κόλπος vocem a nautis etiam de recto oræ tractu usurpari. Ora hujus sinus in Ptol. tabula est stadiorum 2000, διάπλους vero qui lib. 1 duorum νυχθημέρων esse dicitur, stadiorum 1500. Ceterum *Ras el Khyle* a Zingi pr. (*Ras Maber*) abest 1200 stadia et paullo amplius, quorum loco Ptolemæi tabula nonnisi 500 stad. habet. Similiter sequentis oræ tractus justo breviores sunt. Peripli auctor in Apocopôn præternavigationem inde ab Opone sex navigationis dies computat. ‖ — 6. Ἀπόκοπα] Ἀκοκόπα ΧΦΨ Arg., Ἀπόκοπον ACDFMNOPRSVWΔΞΩϽ. Cf. Steph. Byz.: Ἀπόκοπα, οὐδετέρως, κόλπος ἐν τῷ Βαρβαρικῷ μυχῷ. Μαρκιανὸς ἐν Περίπλῳ. ‖ — 7. Νότου κέρας] Νοτούκερως Arg. ‖ — οθ′] ογ′ ed. pr. ‖ — βορ. α′] β′ ιβ″ ed. pr., νότου α′ AD. In Hannonis Periplo Νότου κέρας *sinus* est et oræ exploratæ terminus ultimus. *Sinus* deinceps evasit *promontorium*. Hannonis vero narratio ad Græcorum de Libyæ figura opinionem ita accommodata est, ut omnem Libyæ oram meridionalem Hanno præternavigasse censeretur. Itaque Νότου κέρας nomen apud Strabonem ad Aromatum promontorium refertur, deinde quum paullo ulterius ora Plinii ætate innotuisset, in eam regionem translatum fuerit ubi a Ptolemæo commemoratur. Hodie *Ras Awath*, ut videtur. ‖ — 8. νότ. α′] νοτ. vs. 6. 7. 8 in plurimis codd. omissum; *austr.* 2 ed. Ulm. ‖ — 9. νοτ. β′] β′ ∠″, misso νοτ., ed. pr.; βορ. ∠″ X, 1 ed. Ulm. ‖ — 10. Ἐσσινά] Ἐσσινᾶ MOPRVDΞΔΩϽ, Ἐσσινάου BEZ.

Τονίκι ἐμπόριον ογ' νοτ. δ' δ''
Ῥάπτου ποταμοῦ ἐκβολαί οβ'∠'' νοτ. ζ'
Ῥάπτα μητρόπολις τῆς Βαρβαρίας μικρὸν ἀπὸ θαλάσσης οα' νοτ'. ζ'
Ῥάπτον ἄκρον ογ'∠''γ'' νοτ. η' γ''ιβ''

5. Τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ Νείλου τὸ μετὰ τὸν μείζονα Καταῤῥάκτην γραφήσεται διὰ τῶν προσεχῶν αὐτῷ κωμῶν, ὧν αἱ θέσεις ἔχουσιν οὕτως·

Μετὰ τὸν Ψέλκιν καὶ τὸν Μέγαν Καταῤῥάκτην, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας
ξ' ∠'' κβ'' ∠''

Tonici emporium 73° aust. 4° 15'
Rhapti fluvii ostia 72° 30' aust. 7°
Rhapta metropolis Barbariæ paulo a mari remota 71° aust. 7°
Rhaptum promontorium 73° 50' aust. 8° 25'

5. Reliqua pars Nili quæ est post maiorem Cataractam describetur per vicos ei adiacentes, qui sic siti sunt :

Post Pselcin atque maiorem Cataractam, cujus positio est graduum
60° 30' 22° 30'

Essinacu ed. Vic., Ἐσσινὰ εὐεμπόριον ΦΨ, *Essina bonum emporium* Arg., Ἐσσιναδου ἰσημεριν X, cujus ad marginem manu secunda γ' ∠''. Cf. var. lect. p. 47, 9. ‖ — ογ' ∠''] ογ' ϛ'' ADMOWΔ. ‖ — γ' ∠''] γ' F, 3 ed. Ulm., 4 1/2 ed. Rom. ‖ — 11. δρμος] ὄρος BEZ; καὶ om. X; ἄκρα ed. pr. ‖ — 12. οδ'] sic X ed. pr., ed. Ulm. 72 1/2 ed. Rom., ογ' cett. ‖ — νοτ. γ''] νγ' X, 3 1/2 ed. Ulm., 4 1/2 ed. Rom. ‖ — 1. Τονίκι] Τωνίκι LΞ, Τώνικι SΩ, Τονικια X, *Nici* cod. Basil., τὸ νίκη N, Τονίκη aut Τωνίκη cett. Cf. var. lect. p. 47, 14. Νίκωνος statio vocatur in Periplo p. 269, ubi monui nomina hæc emporiorum ex nominibus arabicis ad aliorum similitudinem a Græcis Ægypti ficta videri, sicuti Dioscoridis et Zenobii insularum Arabicarum nomina minime deducenda sunt a Dioscoride quodam et Zenobio. Μενουθιὰς quoque insula (hod. *Ungudja*) ab Ægyptiis id nominis nacta fuerit; certe Μένουθις et Μενούθι Ægypti vicus Canobo propinquus et Μενουθιὰς Canopi uxor et Isidis cognomen commemorantur. De situ Tonici emporii vide supra. Berlioux (*Doctr. Ptolem.* p. 14) nomen loci agnoscit in hod. *Ndisi*, qui locus sit pone *Manda* et *Patta* insulas. De his sicuti de ceteris, quibus Ptolemaicam hujus oræ descriptionem vir doctus tueri studet, videant alii. ‖ — 3. οβ' ∠''] 72 ed. Ulm. ‖ — 4. ἀπὸ] ἄποθεν COPRΞ, *parum a mari absens* ed. Vic. ‖ — οα'] an οβ'? ut a mari minus longe distet. Ceterum cf. Steph. Byz.: Ῥάπτα (Ῥάπτρα cod. Rhedig., Ῥάπται codd. Aldin. et Voss.) ἡ μητρόπολις τῶν ἐντὸς Αἰθιόπων. Οἱ οἰκήτορες Ῥάψιοι· καὶ Ῥάπτα (Ῥάπτρα edd. ante Holsten.) ὅρμος καὶ Ῥάπτος (Ῥάπτρος v. l.) ποταμός. Ἔστι δὲ καὶ μητρόπολις τῆς Βαρβαρίας Ῥάπτα (Ῥάπτρα et Ῥόπτρα codd.), quæ ab priore non est diversa.

§ 5. De ratione qua in sqq. Nili cursus ad Meroen usque describitur, nonnulla præmonenda sunt. Meroes ruinas late sparsas esse 16° 55'-58' lat. recentiorum exploratorum testimoniis satis jam constat. Secundum gnomonicas veterum observationes parum accuratas situs urbis assignatur 16° 51' lat. ab Eratosthene, 16° 27' a Ptolemæo in Synt. math., 16° 25' in Geographia. Cursus vero Nili a Meroe ad Syenen secundum Eratosthenem et Ptolemæum et nostras tabulas ita habet :

	Erat.	Ptol.	Nos.
1. A Meroe boream versus	2700,	2500.	1900 st.
2. Inde austrum et occasum versus	3700,	2600.	1500
3. Inde boream versus usque ad cataracten magnum	5300,	5000.	2800
4. Inde ad cataracten parvum prope Syenen	1200,	1000.	1800
	12900,	11100.	8000 st.
	= 1612 1/2 m.	1375 m.	1000 m.

Ptolemæus igitur ad Eratosthenicas mensuras prope accedit præter quod in secundo tractu pro 3700 stadiis nonnisi 2600 exhibet. Is vero dissensus ex errore profectus est. Scilicet ad primi tractus terminum borealem Ptolemæus collocat Napata urbem, quæ reapse ab illo termino ultra 1000 stadia meridiem et occasum versus distat, adeo ut ab ea ad finem tractus secundi Eratostheni quoque 2600 stadia computanda essent. Jam vero patet mensuras istas vel sic justo longe majores in tabulam, cujus singuli gradus non 700, sed 500 stadiorum sunt, non potuisse inferri, nisi Nili cursus longitudo fictis ambagibus magnopere augeretur. Ego a Syene Meroen juxta fluvium melior circa 1000 m. p. (1020 collegit Vivien de S.-M. l. l.). Eandem fere summam sec. Neronis exploratores refert Plinius 12, 19 : *Æthiopiæ forma, ut diximus (6, 183) nuper allata Neroni principi raram arborem Meroen usque a Syene imperii fine per DCCCCXCI I*

ἀπὸ μὲν δυσμῶν τοῦ ποταμοῦ κεῖνται κῶμαι αἵδε·

Τασίτια	ξ' L''	κβ'

in occidentali fluminis ripa hi sunt vici :

Tasitia	60° 30'	22°

---

m. p. (sic optimi codd., 896 m. celeri), *nullamque nisi palmarum generis esse docuit.* Pro 996 m. p. habes 976 (975. 974. 973 var. lect.) apud eundem Plinium 6, 183, ubi diversa miscens auctor hæc prodit : *Timosthenes ... sine mensura dierum LX a Syene Meroen iter prodidit* [60×215=12900 stadia Eratosthenis]. *Eratosthenes DCXXV* [=5000 stadia secundum distantiam parallelorum]. *Artemidorus DC* [4800 st.], *Sebosus ab Ægypti extremis* (i. e. a Syene) *XVI. LXXII* [sic codex Paris. sæc. X, vulgo inepte : LXVI. LXXV. Cum hisce 1672 vel 1675 m. comparanda sunt millia 1612 1/2, quæ juxta fluvium Eratosthenes computavit]. *Unde* (immo : *ab Alexandria*) *proxime dicti* (sc. Eratosthenes aliique) *XII. L.* (i. e. 10000 stadia, quæ secundum illos intercedunt inter parallelos Alexandriæ et Meroen. Cf. 2, 245 : *Inde, a Meroe sc., Alexandriam XII. L.*] *Verum omnis hæc finita nuper disputatio est, quoniam a Syene DCCCCLXXVI m.* (975, 974, 973 var. lect. ed. Silligii, qui de conj. inepte scripsit 871, quot e singulis numeris colliguntur) *Neronis exploratores renuntiavere his modis :*

		lege :
1. *A. Syene Hieran Sycaminon* (i. e. Dodecaschœnus regio 90 m. p.)	LIIII.	LXXXX
2. *Inde Tama*	LXXII	
3. *Regionem Euonymiton Æthiopum primam* [post quam ἡ μέση Αἰθιοπία ap. Ptol.]. . . .	CXX	CIC
4. *Acinam* (hod. *Akeh*, 19° 40' lat.)	LIIII	
5. *Pi-taram* (h. *Tura* in *Argo* insula 19° 20', prope *Sanarat*)	XXV	
6. *Tergedum* (h. *Tangesi* 18° 9')	CVI	
7. *Napata* (ruinæ ad *Dj. Barkal*)	LXXX	
8. *Ad insulam Meroen*	CCCLX	CCCLX (8–9)
9. *Oppidum Meroen ab insulæ introitu*	LXX	
(Debebat : *Ad oppidum Meroen, ab insulæ introitu LXXm. distans*, CCCLX)		
	871	977

In his primus numerus quomodo corrigendus sit, patet. Minus liquet de sequentibus duobus, quoniam ubinam fuerit Tama, non constat. Manu leni numerum CXX in CXC mutandum esse conjicio, adeo ut ab Hiera Sycamino ad Euonymitas sint 262 m. p., quot distantiarum ratio flagitat. Ab Hiera Sycamino ad Magnum cataracten (ad *W. Halfa*) sunt c. 1200 stadia, inde autem usque ad Euonymitas, secundum Ptolemæum, est Τριακοντάσχοινος regio stadiorum 900. His summa conflatur stadiorum 2100 sive 262 1/2 m. p. — Locorum nomina usque ad Meroen Plinius (6, 178-184) secundum Bionem et Jubam et Petronii expeditionem et Neronis exploratores supra centum recenset ; Ptolemæus vero nonnisi 25 vicorum nomina apponit, quorum plurima in Plinianis laterculis non occurrunt, nonnulla autem cum nominibus nomorum qui in vett. monumentis enumerantur, componenda esse videntur, ut probabiliter censet Brugschius in *Geogr. Æg.* p. 167. Etenim magnus *Kens*, i. e. Nubiæ, nomus minores nomos continebat, qui hoc ordine ap. Brugsch. l. l. exhibentur :

A. 1. Senem. Σήνης in inscr.
2. Buhen. Βόων 62°. 21° 40 Ptol.
3. Towaz. Τασίτια 60° 30'. 22°
4. Pnebs. Πνόυψ 62°. 22°
5. Ptenmut. Πτεμυθίς 61. 20° 15'
6. Nap. Νάπατα 63. 20° 15
7. Sechawal (?). Σαχόλη 63. 19° 30'
8. . . . . .

B. 1. Hachem (Acina Plinii ?)
2 a. Pe-mer. Μόρου 61° 30'. 18° 40'
2 b Beki. (*Bocchis* Plinii ?)
3. Ta-ma (*Tama* Plinii ?)
4. Medj
5. . . . . .
6. . . . . .
7. Nabech (?) Νάχις 62, 19° 30.
8. . . . .

Ne Pliniana nomina *Acina* et *Bocchis* et *Tama* cum Brugschio referam ad nomos *B* 1. 2. 3, ordine nomorum prohibeor. *Tama* nomus secundum seriem nomorum fortasse fuit ubi nunc est *Tama* insula a Napatis boream versus sita. || — P. 767, 8. Καταρράκτην] Καταράκτην h. l. et in seqq. MNOSVΔΣ; τὸν καταρ. τὸν μείζονα L. Verba γραφήσεται ... τὸν μέγαν κατρ. om. ΦΨ edd. Vic. Arg. Ulm. || — 9. κωμῶν] Oppida Plinii ætate tantum non omnia deleta erant. Plinius 6, 181 : *Hæc sunt prodita usque Meroen, ex quibus hoc tempore nullum prope utroque (Nili) latere exstat ; certe solitudines nuper renuntiavere principi Neroni missi ab eo prætoriani.* Idem 6, 185, de Napatis : *Oppidum id parvum inter prædicta solum.* || — αἱ θεσ. ἔχουσιν] ἡ θέσις ἔχει ed. pr. || — 11. Ψέλχιν] Ψέλχην CFP. Cf.

Βόων	ξβ′	κα′ γο″	Boon	62°	21° 40′
Αὐτόβα	ξα′ ∟′	κα′ ∟′	Autoba	61° 30′	21° 30′
Φθοῦρι	ξα′ δ″	κα′ γ″	Phthuri	61° 15′	21° 20′

p. 727, 6. ‖ — P. 767, 12. μοίρας] om. ΦΨ. ‖ — 13. ξ′∟′ κβ′ ∟′] Intervallum inter Magnum et Parvum cataracten (60° 50′ 23° 45′ p. 727, 1) justo minus est. ‖ — P 768, 3. Τασίτια] Τασιτία PSVWΔΦΨΩΞ, Τασιτίς X, *Tasitica* ed. Vic. ‖ — ξ′ ∟′] sic BEZXΦΨ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξ′ ed. pr., ξα′ ∟′ cett. Tasitia, 250 stadia a cataracte Magno posita, erat ubi nunc *Semneh* ruinæ et alius cataractes. Vivien de S.-Martin Tasitiam esse voluit hod. *Teit*, qui locus est haud longe a cataracte Magno, « à deux lieues au-dessus de Ouadi Halfa », neque diversam esse censet *Stadisim* cataractæ propinquam, cujus Plinius meminit 6, 181 : *Is* (Petronius) *oppida eorum expugnavit quæ sola invenimus quo dicemus ordine* : *Pselcin*, *Primin* (h. Ibrim 22° 40°), *Bocchin*, *Forum Cambusis* [*Phthurin*, *Cambusin* perperam vett. editores, collato Ptolemæo], *Athenam* (*Attenam*, *Atheniam*, *Atteniam*, *Adtenam*, var. lect.; *Attevam*, quæ sit Αὐτόβα Ptolemæi, male scripserunt Harduinus et Silligius), *Stadissim* (*Stadisim*, *Stadasim*. v. l.), *ubi Nilus præcipitans se fragore auditum adcolis aufert. Diripuit et Nepata.* Etenim ordinem locorum vir doctissimus a Plinio turbatum esse putabat, seductus priscis Plinii editionibus, in quibus verba auctoris ex Ptolemæo non emendata sed depravata sunt. Stadissis quærenda est a Napatis boream versus ad quartas cataractas circa hod. *Ischischi* insulam (18° 55′ lat.). Athena erat a Napatis austrum versus sec. Iubam ap. Plinium 6, 179, ubi : *Cadeum* (h. *Abdum?* 18°), *Athena* (ad h. *Tani*, 18° 2′), *Batta* (leg.: *Nabatta*, i. q. *Napata*). Denique *Forum Cambysis* ap. Ptol. Ταμιεῖα Καμβύσου. — In Tasitiæ parallelo ad dextram Nili ripam, sed a Tasitia 1 1/2 gradibus ortum versus Pnups vicus collocatur. At flexus Nili a Tasitia ad Pnupem pertinens merum est figmentum. Igitur Pnups vicus e regione Tasitiæ situs fuerit. ‖ — 1. Βόων] Βοόν A, Βοών Φ, Βοῶν FLNPRSVXΔΞΨΩ, *Borum* ed. Vic., *Boorum* ed. Ulm. ‖ — ξβ′] ξγ′ BEZ, 60 edd. Rom. Ulm. ‖ — κα′ γο″] κα′ γ″ ed. pr., 20 1/2 ed. Rom., 22 2/3 ed. Lugd. A *Semneh* ruinis 20′ austrum versus occurrit *Okmeh* locus thermis sulphureis notus. Ibi igitur Boon steterit. Inde juxta fluvium 250 stadia sunt usque ad *Atab*, quæ est Autoba Ptolemæi. Nescio an Boon sit *Buma* in Bionis descriptione lateris Libyci, ex qua Plinius hanc nominum seriem affert :

Tacompsos altera
Moggore (*Morgos* ins.).
Sæa (*Hasaya* 22° 46′ lat.)
Ædos (Edos var. lect.)
Plenariæ (Planariæ, Aplenariæ v. l. — An *Ædes penariæ*, i. e. Ταμιεῖα? Cf. Ταμιεῖα Καμβύσου).
Pinnis (leg. *Primis*, in *W. Ibrim*).
Magassa (h. *Wadi el Mahass*, 22° 40′.)
Buma (h. *Okmeh* s. *Ogmeh*, 21° 10′. Nomine tenus cf. *Dj. Buma*, 20° 28′, in Arabico latere)
Lintuma (h. *Sedeinga* ruin., 20° 30′?)
Spintum (*Teti es Selimna*, 20° 23′?)
Sydop (An Συλοπ? h. *Soleb* 20° 25′.)
Gensoe (*Censoe* var. lect.; h. *Sese* 20° 5′, castelli ruinæ et in propinquo templi ruinæ *Sesebi* vocatæ et oppidi rudera)
Pindicitor (*Fakir el Benti* 19° 57′?)
Acug (Agugo var. l.; h. *Akeh*, 19° 40′; *Acina* sec. exploratores Neronis.
Orsum (h. *Ordeh* 19° 10′? Hoc si recte conjicitur Orsum *post* Suaram ponendum fuisset)
Suara (h. *Saurat*, 19° 20′)
Maumarum
Urbin (h. *Urub* 18° 45′? aut insula *Orbab* 18° 13′?)
Mulon (*Molum* v. l.), *quod oppidum Græci Hypaton vocant* (ad hod. insulam *Dulum* 18°, in Nili angulo, inde a quo boream versus adverso fluvio navigatur)
Pagoargas (Pagoartas, Pagoarca v. l.; fort. hod. *Wadi Argu* (18° 55′), per quod ab insula *Ischischi* (*Stadisi* ap. Plin.), devitatis fluvii ambagibus, per mediterranea iter est et ad Nilum denuo acceditur prope *Akabah Zumaneh*.)
Zamnes (Zmanes v. l.; ad hod. *Akabah Zumaneh* 18° 40′)
Mambli
Beressa (h. *Derekkeh*, 18° 20′?)
Celum (Cœlum, Celuma, Aceluma v. l.)
Meroe.

2. Αὐτόβα] Αὐτοβα SΩ, *Atoba* edd. Vic. Rom. ‖ — ξα′ ∟′] 71 1/2 ed. Vic. ‖ — κα′ ∟′] κα′ ∟′ ιβ″ DLM NOPRSWΔΞΩΞ, κα′ γ″ X, 20 1/2 ed. Rom. Nunc ibi *Atab* ins. (20′ 50′). In eodem parallelo ad dextram Nili ripam Ptolemæus collocat Βέρεθιν, quæ hodie est *Fergeh* (20° 53′). ‖ — 3. Φθοῦρι] Φθουρίς X, Φθούρ ACLSWΦΨΩΞ Arg., Φθοῦρ DFNOPRΔΞ, *Phtur phurim* ed. Vic., *Pthiur* ed. Ulm. ‖ — κα′ γ″] 22 1/3 ed. Lugd., 19 2/3 ed. Rom. Phthuri si recte ab Autoba 10′ versus austrum ponitur, quærenda foret in *Sai* insula (20° 40′). Probabilius vero est vicum fuisse ubi nunc est *Gurien Taua* templi ruinis conspicua (20° 22′). Hinc versus ortum hibernum in

Πίστρη	ξα'	κ' γο''	Pistre	61°	20° 40'
Πτεμιθίς	ξα'	κ' δ''	Ptemithis	61°	20° 15'
Ἀβοῦνκις	νθ' ∠''	κ'	Abuncis	59° 30'	20°
Καμβύσου Ταμιεῖα	νθ'	ιη'	Cambysis Penaria	59°	18°
Ἐρχόας	νθ' ∠''	ιη'	Erchoas	59° 30'	18°

dextra Nili ripa ad cubitum fluvii nunc est *Gimba* (20° 20'), sicut apud Ptolemæum a Phthuri versus ortum hibernum in cubitu Nili Gerbo (21°) ponitur. || — 1. Πίστρη] Πιστρή LPRSVWΦΨΩΞ, Πιστρῆ ADMNO. || — ξα'] 62 ed. Ulm. || — κ' γο''] κα' γο'' PRW, κ' γ'' ed. pr. Pistre, 50' ab Autòba (*Atab*, 20° 48') collocata, fuisse debet c. 19° 58', ubi ad flexum fluvii hodie *Fakir el Benti* seu *el Bint* (*Pindicitor* Bionis) prope *Fariat* s. *Taad* insulam. Flexus Nili qui sunt 20° 20' et 19° 58'. Ptolemæi tabula habet 21° et 20° 30'. Ad borealem cubitum positum Γερβὼ hod. est *Gimbo*; ad australem cubitum posita Πάταιτα (i. e. *P-Ataita*) hodie *Utaiah*. Noli credere Pistram Ptolemæi esse Pitaram exploratorum Neronis. Hæc enim, ut supra vidimus, ex distantiarum ratione fuit ubi nunc est *Tura* prope *Semneh* ruinas in *Argo* insula, cui in læva ripa objacet *Saurat* (*Saura* Bionis). Argo insula cui a meridie adjacet *Agadeh* locus, haud dubie est *Gagaudes* insula, quam in hoc tractu esse Plinius 6, 184 dicit. || — 2. Πτεμιθίς] Πτεμεθίς P; Πτεμυθίς DLMNORSVWΔΞΞ ed. pr., *Ptemitis* ed. Rom. P-temithis fuerit ad hod. *Semiti* insulam (19° 45') a *Fakir el Benti* c. 150 stadia distans. Proxime sequuntur *Hannik* et *Akeh* (19°40') sive *Acina* exploratorum Neronis prope magnum cataracten tertium in confiniis regionum *Dar Mahass* et *Dar Dongola*. In dextro fluvii latere objacet *Djebel Arambo* s. *Rambia*. Ad hunc montem fuerit *Orambis juxta bituminis fontem*, quam in Arabico latere post Mamudam (ad hod. *Dj. Meme* 20° 58? aut hod. *Abuda*. 20 35') Iuba ap. Plinium 6, 179 nominat. Idem oppidum in Bionis laterculo (6, 178), ubi: *Arabeta et Boggia*, *Leupitorga*, *Tantarene* (Πουτυρις Ptolemæi? hod. oppidi ruinæ ad *Djebel Kerma* sitæ, 19° 35?). In his Boggia Arabetæ juncta est Βῶγχις, πόλις Αἰθιοπίας πρὸς τῷ τρίτῳ καταράκτῃ apud Steph. Byz., atque *Bocchis*, quam inter Primin et Forum Cambysis ex Petronii expeditione Plinius 6, 178 noverat. Sita fuerit eo fere loco ubi nunc notatur *Kobodi* (19° 42'), e regione *Hannek* oppidi, quod esse videtur Ἀβοῦνκις Ptolemæi, adeo ut coguomina oppida in utraque fluvii ripa, ut passim, sibi objacerent. Abuncis a Ptemithi non nisi 15' meridiem versus ponitur. Qui inter utrumque locum exhibetur Nili cursus ficticius est. || — 3. Ἀβοῦνκις] sic Z, Ἀβυνκίς FS, Ἀβουνκιθίς ΦΨ edd. Arg. Ulm., Ἀβουνκίς cett., *Aburitis* ed. Vic. || — νθ' ∠'' κ'] 59. 17 2/3 ed. Rom. || — 4. Καμβύσου] Καβύσου L, *Cambysi ærarium* ed. Rom., *Cambisa æraria* ed. Vic. || — νθ'] νη' P. || — ιη'] ιη' ∠'' X ed. pr. Forum Cambusis inter oppida a Petronio capta ap. Plin. 6, 181. Ab Abunci 1000 stadiis austrum versus collocata, in ea regione erat ubi nunc *Dongola Adjusa* (i. e. vetus Dongola) et *Abu Gus* c. 18° 10', unde juxta fluvium iter ortum versus erat. In eo fluvii angulo oppidum etiam in Ptolemæi tabula ponitur. Ejusdem regionis, secundum Neronis exploratores, erat Tergedum, ad hod. *Tangesi* ins., ut videtur, 18° 9'. — De Cambysis expeditione v. Herodot. 3, 25, Diodor. 1, 33, Strabo 17, 1, 5, Ampelius lib. mem. 13, 2, Joseph. Ant. Jud. 2, 10, 2. || — 5. νθ' ∠''] νθ' X ed. pr. || — ιη'] 17 2/3 ed. Rom. Erchoas a præcedente loco c. 250 stadia distans quærendus est ad Nili angulum maxime meridionalem, unde boream versus in fluvio iter deflectit. Nunc ibi *Dolum I.* (*Molum* s. Ὕπατον ap. Plinium), *Nardi* et *Abdum*. Nescio an hic locus Ἔρκις dictus sit in titulo barbaro, qui cruri colossi inscriptus legitur in ruinarum loco qui vocatur *Abu Simbel*, 22° 30', c. 300 stadiis a Magno cataracte boream versus. Exararunt titulum mercenarii cum Psammeticho rege persecuti Ægyptios milites defectores, qui ab Elephantina, ubi stationem habuerant, in Æthiopiam profecti sunt (v. Herodot. 2, 30). Verba tituli: βασιλέως ἐλθόντος ἐς Ἐλεφαντίναν Ψαματίχο ταῦτα ἔγραψαν τοὶ σὺν Ψαματίχοι τοῖ Θεοκλ[έος] ἔπλεον. Ἦλθον ΔΕΚΕΡΚΙΟΣ κατύπερθεν ῗς ὁ ποταμὸς ἀνιη. Ἀλογλοσος (i. e. ἀλλόγλωσσος) Δηχεποτασιμπτο, Αἰγύπτιος δὲ Ἄμασις. Ἔγραφε Δαμέαρχος Ἀμοιβίχο καὶ Πέλεκος Οὐδάμο. Varias de his virorum dd. conjecturas v. ap. Rawlinson ad vers. Herodoti vol. 2 p. 45, Lepsium, *Briefe aus Ægypten* p. 261, Rossium in *Jahns Jahrbüchern* tom. 69 p. 528, Franzium in Corp. Inscr. gr. vol. 3, n. 5126, p. 507. Ego barbara hæc hunc in modum interpretanda esse suspicor: « Psammeticho rege a desertorum persecutione Elephantinam redeunte (ἐλθόντος pro ἀνελθόντος), hæc scripserunt qui cum Psammeticho Theoclis filio navigarunt. » Ἦλθον δ' ἐκ (pro ἐξ) Ἔρκιος, κατύπερθεν ἧς ὁ ποταμὸς ἀνήει, « venerunt autem ab Erci, ultra quam Nilus fluvius adscendebat, i. e. boream versus deflectebat. » Ercis igitur in meridionali angulo sita locus ultimus fuerit, ad quem per-

Σατάχθα	ξ' L''	ιη'
Μόρου	ξα' L''	ιη' γο''
Νακίς	ξβ'	ιθ' L''
Ταθίς	ξα'	ιζ'

6. Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ κῶμαι αἵδε·

Πνοὺψ	ξβ'	κβ'
Βερηθίς	ξβ'	κα' L''
Γερβώ	ξβ'	κα'
Πάταιτα	ξα' γο''	κ' L''
Ποντυρίς	ξα'	κ'
Πρῖμις Μικρά	ξ'	ιθ' L''

Satachtha	60° 30'	18°
Moru	61° 30'	18° 40'
Nacis	62°	19° 30'
Tathis	61°	17°

6. In orientali autem fluminis ripa hi vici :

Pnups	62°	22°
Berethis	62°	21° 30'
Gerbo	62°	21°
Patæta	61° 40'	20° 30'
Pontyris	61°	20°
Primis Minor	60°	19° 30'

sequentes pervenerint. ‖ — 1. Σατάχθα] Σατάχθαι ACDFLMNOPRSVWΔΞΩ, Σαταχθαί ⊐, *Sathachtha* ed. Vic., *Satachra* ed. Ulm. ‖ — ιη'] 17 1/2 ed. Rom. Situs loci propter perversam fluvii delineationem certius definiri nequit. Fortasse huc pertinet ruinæ quæ exstant ad hod. *Schatrab* insulam (18° 10') a *Korti* boream versus. ‖ — 2. Μόρου] *Morum* edd. Vic. Ulm., *Mori* ed. Rom. ‖ — ξα' L''] ξα' F, 61 ed. Rom. ‖ — ιη' γο''] ιη' γ'' ed. pr., 18 ed. Rom. Nunc *Meraui* (18° 30'). Ab Erchoæ meridiano vix dimidio gradu, haud vero, ut in Ptol. tabula, duobus gradibus integris abesse potuit. Juxta hunc locum sub *Dj. Barkal* supersunt ruinæ Napatorum, quam urbem Ptolemæus ad borealem Nili cubitum 63° 20° 15' ponit, a Moru c. 1000 stadia dissitum. Causa erroris fortasse in eo quærenda est quod plurimi Meroen petentes in Nilo nonnisi ad Napata usque adscendebant indeque ambages fluvii vitantes terrestri itinere austrum ortumque versus proficiscebantur. ‖ — 3. Νακίς] sic BEZ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm., Νάκι cett. ‖ — ιθ' L''] ιη' L'' ed. pr., 19 ed. Rom. Vicus si recte a Napatis austrum versus collocatur, ad hod. *Hannek* (18° 21') referendus fuerit. ‖ — 4. Ταθίς] Τάθις DPRVWΔΞ⊐, *Thatis* edd. Rom. ‖ — ιζ'] 16 1/2 ed. Rom. Secundum Neronis exploratores Plinius 6, 185 prodit « *ipsum oppidum Meroen ab introitu insulæ abesse LXX m. pr., juxtaque aliam insulam Tadu (Tatu v. l.) dextro subeuntibus alveo, quæ portum faceret.* » Cum hac Tadu componenda est Tathis Ptolemæi, a Primi Magna, ad quam Meroes insulæ introitus est, 62 m. p. dissita. Distantia hæc a Nili et Astaboræ confluentibus pertinet usque ad hod. *Korgos* insulam (16° 30'), a qua boream versus ruinæ Meroes exstant. Haud recte Ptolemæus Meroen a Tathi c. 375 stadiis austrum versus collocat, et ad Tathin Nili angulum ponit, qui ibi nullus est. — Ceterum cf. etiam Plinius 6, 180 : *Fuit quondam et Epis oppidum contra Meroen, antequam Bion scriberet deletum.* ‖ — 5. τοῦ] om. ed. pr. ‖ — 7. κβ'] κβ' ς'' ADFLMNOPRVWΞ. De situ v. not. p. 769. Idem nomen absque *P* articulo *Nups*, quod in Bionis et Iubæ laterculis post Primim Parvam sequitur. ‖ — 8. Βερηθίς] Βεριθίς ACDFLMNOPRSVWΩ. ‖ — ξβ'] ξβ' δ'' ADFLMNOPSVWΔΞΩ⊐. ‖ — κα' L''] κδ' ed. pr. ‖ — 9. Γερβώ] Γερβῶ DMNOSΔΞΩ, Τερβω X. ‖ — ξβ'] ξη' BEZ. ‖ — κα'] 20 ed. Rom. ‖ — 10. Παταίτα] Πατέτα ACDFLMNOPRSVWΔΞΩ⊐, *Pateta* edd. Rom. Ulm., *Patheta* ed. Vic. ‖ — ξε' γο'' κ' L''] ξα' γ'' κ' ed. pr. Berethis hod. *Fergeh*, Gerbo hod. *Gimbo*, P-atæta hod. *Utaiah*. Vid. not p. 769. ‖ — 11. Ποντυρίς] Ποντηρίς FNSΩ, Ποντερίς LMOPRVWΔ⊐ ed. pr., Ποντουρίς X, *Pontiris* ed. Vic. Fortasse legendum est Τοντυρίς, nam idem oppidum esse videtur *Tantarene* Iubæ ap. Plinium 6, 179. V. not. p. 769. ‖ — ξα'] ξα' ς'' ADFLMNOPRSVWΔΞΩ⊐. ‖ — 12. Πρῖμις] de conj., Πρίμης PV, Πρῆμις ADFLMNOΔΞ⊐, Πριμίς Arg., Πρίμις cett. ‖ — ιθ' L''] ιθ' ed. pr. Aliam Primim (hod. *Ibrim*, 22° 40') inter oppida a Petronio deleta commemorant Plinius 6, 181 et Strabo 17, 2, 54, ubi codices : ἐκ δὲ Ψέλχιος ἧκεν εἰς Πρῆμνιν. Nostri oppidi meminit Juba ap. Plinium 6, 179, ubi in codicum scripturis *Paroa Prumnu* (sic e cod. Paris. 6795 sec. X ed. Detlefs.), *Proaprimii*, *Proaprimi* latet *Parva Primis*. In Bionis laterculo (Plin. 6, 178), misso *P* articulo, scribitur *Remni*, i. q. Π-ρῆμνις. Haud recte Ptolemæus Primim ab Abuncis et Pontyris parallelo nonnisi gradu dimidio abesse statuit. Ad verum propius distantia accedit, si eam metiaris juxta Nili cursum ficticium, qui a Pontyri ad Primim in Ptol. tabula est c. 1000 stadiorum. Etenim Primin fuisse ubi nunc est *Rumi* insula (18° 20') ex locorum serie colligo, quam in Arabico latere e Bione affert Plinius 6, 178 : *Tantarene* (Ποντυρίς Ptol.?). *Mex* (*Emeum* Iuba). *Chindita*. *Noa* (hod. *Naueh* ins. 18° 28'). *Gistale* (*Cystæpe* Juba). *Megadalea*

Ἀρβίς	ξ' L''	ιη' L''	Arbis	° 30′	18° 30′
Νάπατα	ξγ'	κ' δ''	Napata	63°	20° 15′
Σακόλη	ξγ'	ιθ' L''	Sacole	63°	19° 30′
Σανδάκη	ξγ'	ιη' L''	Sandace	63°	18° 30′
Ὀρβαδάρου	ξβ' γο''	ιη'	Orbadaru	62° 40′	18°
Πρῖμις Μεγάλη	ξβ'	ιζ'	Primis Maior	62°	17°

7. Ἐντεῦθεν δὲ νησοποιεῖται ἡ Μερόη χώρα ὑπό τε τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀπὸ δυσμῶν

7. Hinc Meroen regionem insulam efficiunt Nilus fluvius ab occidente et Astabo-

(*Magadale* Iuba). *Remni* (h. *Rumi* ins. 18° 20′ *Parva Primis* Iubæ). *Nups* (sic etiam Iuba). *Direa* (*Dercelis* s. *Dicelis* Iuba). *Paagga* (*Patigga* v. l.; *Patinga* Iuba; hod. *Bangan-arti*, 18° 8′). *Bagada* (*Bacata* v. l.; *Batta* Iuba, i. e. Napata). In Bionis itinerario a Paagga Napata peti videtur via directa. Iuba vero, qui septem locorum nomina intermedia habet, juxta fluvium procedere videtur. Locorum seriem ex eo Plinius 6, 179 hanc apponit : *Orambin*, *Amodata*, *Prosda*, *Parenta* (h. *Kerundi?* 19° 28′), *Mania* (*Maniad*, *Mama* v. l.), *Tessatta* (*Tessata*, *Tesalta* v. l.), *Galles* (*Gallas* v. l., hod. *Gelat* ins. 19° 10′?), *Zoton* (an *Sori* ins. 18° 40′?), *Craucomen* (h. *Kurukol?* 18° 32′), *Emeum*, *Pidibotas*, *Aendonda* (*Endonda* v. l.) *cometas*, *nomades in tabernaculis viventes* (*Hebdomecontacometas* Gelenius et post eum alii scripserunt; haud recte, opinor. Indicantur hod. *Hadendoa* nomades inter 17° et 16° lat.). *Cystæpen*. *Magadalen* (*Macadagalen*; *Magada*. *Galen*. v. l.). *Parva Primis*. *Nups*. *Dicelin*. *Patingam*. *Breves*. *Magasneos* (μέγας νεώς?). *Egasmala* (*Segasmala* v. l.). *Cranula* (*Cranda*. *Crandala* v. l.). *Dennu*. *Cadeum* (*Cadeuma* v. l.). *Athena* (e regione hod. *Tani*, 18° 2′?) *Batta* (leg. Nabatta, i. e. Napata). ‖ — 1. Ἀρβίς] Ἀρβῆς FNR, Ἀρβούς PVƧ, Ἀρβοῦς ACDLMOSWΞΩ, Ἀραβίς X ed. pr. ‖ — ξ' L'' ιη' L''] ξα' ιη' ed. pr. Situs loci incertus. ‖ — 2. Νάπατα] Ναβάτα X, Νάγγατα BEZ, Ναγγᾶτα ΦΨ, *Nangata* ep. Ulm., *Nangatha* ed. Vic. Cf. lib. 8, c. 16. — ξγ'] ξ' γ'' ed. pr. Τὰ Νάπατα post Meroen urbs celeberrima, cujus ruinas prope *Djebel Barkal* exstare constat. Nomen ejus hieroglyphice *Nepat* scribi traditur. Eadem forma *Nepata* (*Neata*, *Nacatta* v. l.) apud Plinium 6, 181. Ibidem 6, 184 *Nabata* (*Nataba* v. l.). Ib. 6, 179 pro *Athena Batta* reponendum *Athena Nabatta*. Ib. 6, 178 codices : *Bacata* et *Bagada*. Dio Cassius 54, 5, de Petronio : πόλεις ἄλλας καὶ τὴν Ταπάνην (sic) τὸ βασίλειον ἀπέλαβε· καὶ ἐκείνη μὲν κατεσκάφη, ἐν ἑτέρῳ δέ τινι χωρίῳ φρουρὰ κατελείφθη etc. Strabo 17, 1, 54 : Μετὰ ταῦτα ὥρμησεν (Petronius) ἐπὶ Ναπάτων· τοῦτο δ' ἦν τὸ βασίλειον τῆς Κανδάκης, καὶ ἦν ἐνταῦθα υἱὸς αὐτῆς, καὶ αὐτὴ ἐν τινι πλησίον ἵδρυτο χωρίῳ. Stephan. Byz. : Ναβάται, πόλις Λιβύης πρὸς τῇ Αἰθιοπίᾳ, ὡς Ἀλέξανδρος α' Αἰγυπτιακῶν. Inepte urbs ponitur in boreali Nili cubitu, ut supra jam monui. — 3. Σακόλη] Σακώλη CPRVW. ‖ — ξγ'] 62 ed. Vic. ‖ — 4. Σανδάκη] *Sandacha* ed. Vic. ‖ — ξγ' ιη' L''] 63 1/2 17 1/2 ed. Rom. ‖ — 5. ξβ' γο''] ξβ' γ' ed. pr. Situs horum locorum incertus. Vivien de S.-Martin Sacolen referendum esse conjecit ad hod. *Daschkeleh*, a Napatorum ruinis 500 stadia distans in *occidentali* fluvii ripa. Fortasse Sacole erat ad hod. *Auli* insulam (18° 43), 200 stadiis a Napatis, Sandace (an Κανδάκη?) vero ad hod. *Kandi* insulam (18° 50′), Orbadaru autem ubi nunc *Kirbekan* (18° 55′), ad initium τοῦ *Wadi Argu* per quod et *Djora* locum fontibus irriguum via compendiaria est, quæ denuo Nilum attingit ad *Akabah Zumaneh*. A *Berber* oppidi parallelo *Kirbekan* c. 600 stadia distat quot fere in Ptolemæi tabula sunt ab Orbadaru ad Primim Magnam. Eadem via indicari videtur locis ex Bione traditis apud Plinium 6, 178, ubi in Arabico latere post Napata nominantur : *Dumana* (ad ins. *Tana*, 18° 45′?). *Rhadata* (locus regionis *Dar Robotat*). *Boron in mediterraneo* (*Djora* locus fontibus insignis). *Mallo proximum Meroe*. In Libyco autem latere : *Zmanes* (ad *Akabah Zumaneh*). *Mambli*. *Beressa* (ad *Derekkeh* ins.). *Acetuma* (*el Edekeh*). *Meroe*. Fluvii cursum sequi videtur Iuba, ex quo post Napata Plinius recenset : *Alanam* (ad *Auli* ins. 18° 44′?). *Mascoa* (*Maca* v. l.; hod. *Mües* 19° 24′?) *Scamnos* (ad *Gimmeh* ins. 19° 23′?). *Gora* (*Hora* v. l.) *in insula* (hod. ruinæ in *Tograt* insula magna ad borealem Nili cubitum, 19° 26′). *Ab iis* (quibus verbis subindicari videtur hinc viam deflectere austrum versus) *Abale* (*el Abedeh*), *Androgalim* (ad *Galo* ins. in *Dar Gal*), *Serem* (*Seserem* v. l.), *Mallos* (ad *Melayeh* ins.?), *Agolem* (*Agocem* v. l.), *Meroen*. ‖ — 6. Πρῖμις] Πριμίς Arg., Πρῆμις ADFLMNOΔΞƧ. ‖ — ιζ'] ιη' FN. Hodie esse videtur aut *El Mecherif* sive *Berber* (17° 59′), a Nili et Atbaræ confluentibus (17° 40′) c. 190 stadia distans, aut *El Damer* inter ipsos confluentes in Meroe insula positum. ‖ — 7. Ante hunc versum in edd. Arg.,

ὄντος αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀσταβόρα ποταμοῦ ἀπ' ἀνατολῶν ὄντος, ἐν ᾗ εἰσι πόλεις

Μερόη	ξα' ∠''	ιϛ' γ''ιβ''

ras ab oriente ; in qua insula hæc sunt oppida

Meroe	61° 30′	16° 25′

Ulm. Lugd. titulus inseritur : *Meroes insulæ situs. Cap. VIII.* ‖ — 7. δὲ om. ed. pr. ‖ — 1. ἀπὸ δ' ἀνατολῶν ὑπὸ τοῦ Ἀσταβόρα, ἐν ᾗ etc. A. — Ἀσταβόρου ed. pr., *Ascobora* ed. Vic. ‖ — 2. ἐν ᾗ] ἐν οἷς CDLMNOPRSVΔΞΩ. ‖ — 2. εἰσὶ] om. ACDMOVΔ. ‖ — 3. ιϛ' γ'' ιβ''] ιϛ' γ'' ια'' (sic) ed. pr., 16 1/2 1/3 edd. Vic. Ulm., ιϛ' ∠'' γ'' manu sec. adscriptum in Φ ; 16 ed. Rom.; 16° 27′ Ptolemæus in Synt. math. Vid. supra not. p. 59. Idem lib. 8, c. 16 : Λαμβάνει δὲ (ἡ Μερόη) δὶς τοῦ ἔτους τὸν ἥλιον κατὰ κορυφὴν, ὅταν ἀπέχῃ τῆς θερινῆς τροπῆς ἐφ' ἑκάτερα μοίρας με' γο'' (με' γ'' et με' var. lect.). Hinc latitudo efficitur 16° 24′ 8″, uti docuit Wilbergius p. 26. Eadem latitudo assignatur Ptolemaidi Venationum p. 756, 8. Dies maximus sec. Ptolemæum et Strabonem 2, 5, 36 est horarum tredecim. Hinc efficitur latitudinis gradus 16° 26′ 41″ (16° 27′ in Synt. math.), si eclipticæs obliquitas cum Ptolemæo sumatur 23° 51′ 20″. Ex accuratione computo, quo Ptolemæi ætate eclipticæs obliquitas ponitur 23° 41′ 10″, Meroe ponenda foret 16° 34′ 12″. Parum hæc accurata sunt. Nam satis jam constat ruinas urbis late sparsas esse sub 16° 55′-58′, prope vicos *Asur* et *Dankaleh* et *Marugo*, qui *Begerauie* nomine comprehendi solent. V. Lepsius *Briefe aus Ægypten* p. 145. 221. Primus situm urbis observationibus gnomonicis definire studuisse videtur Philo, aut coævus Eratosthenis aut eo antiquior. Strabo 2, 1, 20 : τὸ μὲν οὖν κατὰ Μερόην κλίμα Φίλωνά τε, τὸν συγγράψαντα τὸν εἰς Αἰθιοπίαν πλοῦν ἱστορεῖν, ὅτι πρὸ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τῆς θερινῆς τροπῆς κατὰ κορυφὴν γίνεται ὁ ἥλιος, λέγειν δὲ καὶ τοὺς λόγους τοῦ γνώμονος πρός τε τὰς τροπικὰς σκιὰς καὶ τὰς ἰσημερινὰς, αὐτόν τε τὸν Ἐρατοσθένη συμφωνεῖν ἔγγιστα τῷ Φίλωνι. Quodsi die quadragesimo quinto ante solstitium æstivum sol supra verticem erat, computo ad Eratosthenis tempora accommodato efficitur latitudinem Meroes fuisse 17° 10′-9′ (uti docuit Forsterus astronomus apud Müllenhoff in *Deutsche Alterthümer* 1, p. 277), adeo ut illo die nonnisi meridionalis solis margo supra verticem Meroæ esse potuerit. Eratosthenes ab æquatore ad Meroen 11800 stadia (= 16° 51′ 3/7′), inde ad Syenen 5000 stadia (= 7° 8′ 4/7′) computavit. Syene igitur et circulus tropicus ex vulgari computo ponuntur sub 24°. Fortasse Eratosthenicam computationem in Ptolemæo sciolus adnotare voluit, qui in codice Φ supra epocham 16° 25′ adscripsit 16° 50′, quod deinde receperunt edd. Vic. et Ulm. Ceterum isti 5000 et 11800 stadiorum numeri haud dubie non ita ponuntur ut sint ad amussim, neque accuratiorem Meroes epocham suppeditare videntur. Artemidorus inter Syenen et Meroen nonnisi 4800 stadia intercedere statuit (Plin. 6, 183), sicut Eratosthenes inter Berenicen et Ptolemaidem 4820 stadia (Plin. 2, 183) aut 602 m. p. (= 4816 st.; Plin. 6, 672) computasse traditur. Alia quæ huc pertinent, vid. ap. Plinium 2, 186 : *In Meroe longissimus dies horas æquinoctiales et octo partes unius horæ colligit.* Id. 2, 174 : *In Meroe solstitio vespere paulisper apparet (Canobus) paucisque ante exortum arcturi diebus pariter cum die cernitur.* Id. 2, 184 : *Constat... in Meroe (insula hæc caputque gentis Æthiopum quinque millibus stadium a Syene in amne Nilo habitatur) bis anno absumi umbras, sole duodecimam Tauri partem et quartamdecimam Leonis tum obtinente.* (Ex his vero duæ efficerentur latitudines, 17° 29′ et 16° 55′, docente Forstero ap. Müllenhoff, l. l. 1, p. 279 not.). — Meroe urbs sec. Eratosthenem ap. Strabon. 17, 1, 20 a Nili et Astraboræ confluentibus 700 stadia distat, Ptolemæus secundum fluvium habet c. 800 stadia, via directa c. 375. Accuratiora retulerunt Neronis exploratores ap. Plinium 6, 185. Vid. not. ad p. 771, 4. — *Meroe regio*, inter Nilum et Astaboram (h. *Atbara*) et Astapum (h. *Bahr Azrek*) sita, peninsula est, siquidem Astaboras et Astapus et in hunc ab ortu incidentes fluvii in eodem tractu nascuntur. In ejusmodi vero regiones sæpius ap. vett. insularum nomen transfertur, atque etiamnum in Nubia terras inter confluentes fluvios positas *insulas* vocari monet Schweinfurt, *Im Herzen Africas* vol. 2, p. 174. Ptolemæus vero aliique ficto Astapodis et Astaboræ confluxu veram insulam sibi crearunt. De forma insulæ Diodorus 1, 33, 2 : Ταύτην δὲ τῷ μὲν σχήματί φασιν ὑπάρχειν θυρεῷ παραπλησίαν, τῷ δὲ μεγέθει πολὺ προέχειν τῶν ἄλλων νήσων τῶν ἐν τούτοις τοῖς τόποις· τὸ μὲν γὰρ μῆκος εἶναι λέγουσι σταδίων τρισχιλίων, τὸ δὲ πλάτος χιλίων. Eadem ex Artemidoro refert Strabo 17, 2, 2. In Ptolemæi tabula longitudo insulæ (17°-11 1/2°) est stadiorum 2700. Anonymus in Hudsoni Geogr. min. vol. 4, p. 38 insulam dicit ἴσην σχεδὸν τῇ Πελοποννήσῳ (cujus ambitus sec. Agathemerum stadiorum 5627.) Occi-

Σακόλχη	ξα' γο''	ιε' δ'
Ἐσήρ	ξα' γο''	ιγ' ∟''
Δαρὼν κώμη	ξβ'	ιβ' ∟''

εἶτα ἡ συναφὴ τοῦ Νείλου ποταμοῦ καὶ τοῦ

Sacolche	61° 40'	15° 15'
Eser	61° 40'	13° 30'
Daron vicus	62°	12° 30

deinde Nili fluvii et Astapodis fluvii conjun-

dentale insulæ latus ap. Ptol. est Nili pars inter influentes Astapum et Astaboram media. Astapodis vero et Nili confluentes, quum ab Astaboræ ostio nonnisi 1200 stadia absint, in Ptolemæi tabula non 12° sed 14° 45' collocandi erant, adeo ut occidentale latus ex majori parte Astapus præfluat. Nonnulli vero Astapodis nomen transtulerunt etiam ad Nili partem quæ hinc usque ad influentem Astaboram pertinet, adeo ut Nilus a Meroe demum insula boream versus nomen suum resumeret. Sic Strabo 17, 1, 2 : ὁ μὲν Ἀσταβόρας καλεῖται κατὰ τὸ πρὸς ἕω πλευρὸν ῥέων, ἅτερος δ' Ἀστάπους. Alii denique Nili partem quæ ab influente Astasoba (hod. *Sobat*) usque ad borealem Meroes insulæ terminum pertinet, Astasobæ nomine designarunt. Hinc Plinius 5, 53 : *circa clarissimam earum Meroen Astobores lævo dictus, hoc est ramus aquæ venientis e tenebris, dextra vero Astosapes* (i. q. Ἀστοσόβας), *quod lateris significationem adicit, nec antea Nilus quam se totum aquis rursus concordibus junxit.* Idem indicat Strabo 17, 1, 2, qui post verba modo allata pergit : οἱ δὲ Ἀστασόβαν καλοῦσι, τὸν δὲ Ἀστάπουν ἄλλον εἶναι, ῥέοντα ἔκ τινων λιμνῶν ἀπὸ μεσημβρίας καὶ σχεδὸν τὸ κατ' εὐθεῖαν σῶμα τοῦ Νείλου τοῦτον ποιεῖν. Idem 17, 2, 2 (ex Artemidoro) de Meroe insula : Περιέχεται... ἄνωθεν ἐκ νότου ταῖς συμβολαῖς τῶν ποταμῶν τοῦ Ἀσταβόρα καὶ τοῦ Ἀστάποδος καὶ τοῦ Ἀστασόβα· πρὸς δ' ἄρκτον δ' ἡ ἐφεξῆς ῥύσις τοῦ Νείλου καὶ μέχρι Αἰγύπτου. Hæc quæ parum perspicue dicta esse Letronnius et Groskurdius queruntur, ita interpretanda sunt, ut Meroe insula ab austro boream versus concursu Astasobæ et Astapodis et Astaboræ includi dicatus, Astasobas vero sit fluvius occidentale insulæ latus præfluens, qui deinceps Nili nomen resumat. Eodem sensu intelligenda sunt quæ 16, 4, 8 leguntur : περὶ δὲ τὴν Μερόην (νῆσον) καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ δὲ Ἀσταβόρου καὶ τοῦ Ἀστάπου καὶ ἔτι τοῦ Ἀστασόβου πρὸς τὸν Νεῖλον. Secundum Anonymum in Hudsoni Geogr. min. 4, p. 38 insula efficitur Nilo sive τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ et influente in eum duobus locis fluvio qui ex mixtis Astaboræ et Astapodis aquis constat. Cf. etiam Josephus Ant. Jud. 2, 10, 2. || — 1. Σακόλχη] Nomine tenus cf. Σακόλη p. 772, 3. || — ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr. || — ιε' δ''] 14 2/3 ed. Rom. || — 2. Ἐσήρ] Ἐσηρ DFLPSΞ, *Esser* ed. pr. || — ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr. || — ιγ' ∟''] ις' ∟'' ed. pr., 13 ed. Rom. || — 3. Δαρών] sic BFZ, Δαρῶν ΦΨ Arg., *Darorum villa* edd. Vic. Rom. Ulm., Δώρων ed. pr., Δαρόν cett. || — ιβ' ∟''] 11 2/3 ed. Rom. — Plinius 6, 191 : *Aristocreon Libyæ latere a Meroe oppidum Tollen* (*Tolen* v. l.) *dierum V itinere tradit; inde dierum XVI* (lege *VII*) *Æsar* (*Cesar, Desar* v. l.) *oppidum Ægyptiorum qui Psammetichum fugerint; in eo, prodente se, CCC habitasse, contra in Arabico latere Diaron oppidum esse eorum. Bion autem Sapen vocat quod illi Æsar, et ipso nomine advenas ait significari.* Ex his Ἔσαρ sive *Æsar* est hod. *Esuar* (13° 48') ad dextram ripam Astapodis; a Meroe (16° 55') juxta fluvium eousque sunt c. 2400 stadia; directa distantia foret 3° 7' = 1870 stadia, quorum loco Ptolemæus præbet 2° 55' sive 1458 stadia. *Sape* Bionis (Cf. Σαπαῖοι ap. Ptol. § 10) non eadem fuerit quæ Æsar Aristocreontis, sed oppidum vicinum, hod. *Saba-Delebb*, ab *Esaar* c. 170 stadia boream versus dissitum. Ni fallor, Æsàr Aristocreontis etiam a Bione commemoratur *Asara* nomine ap. Plin. 6. 193 : *Bion et alia oppida in insulis tradit Meroen versus dierum toto itinere XX. Proximæ insulæ oppidum Semberritarum sub regina, et aliud Asara, alterius oppidum Darden* (Δαρών Ptol.?), *tertium Medoen vocant, in qua oppidum Asel* (*Asal* insula Nili fl. notatur 14° 10'), *quartam eodem quo oppidum nomine Garoden* (*Garroen* v. l.; hod. *Gerada* opp. ad Astapum, 14° 47'). Sacolche, sec. Ptol. tabulam ab Esar 1° 45' (875 st.), a Meroe 1° 10' (583 st.) distans est hod. *Kolkul* (15° 32') ab *Esaar* c. 1050 stadia dissitum, haud longe a *Khartum* atque Nili et Astapodis confluentibus. Ejusdem regionis fuerit *Tolle* s. *Tole* (an *Tote?*), quod quinque dierum itinere a Meroe abesse dicit. Nunc *Khartum* urbi in ipsis Nili et Astapodis confluentibus objacet *Tuti* insula. — Vix 50 stadia ab hod. *Kolkul* ad dextram Astapodis ripam exstant ruinæ *Soba* oppidi, quod sæculo decimo caput regni Aloæ (hod. *Dar Sennaar*). Idem nescio an fuerit Aloa oppidum quod quinto vel sexto sæculo Axumitarum rex cepisse proditur, adeo ut plenum oppidi nomen sit *Saba-Aloa*, sicut aliud, cujus modo meminimus, *Saba-Delebb* vocatur. — Δάρων s. *Diaron*, si recte ponitur uno gradu ab Esar meridiem versus, stetit ubi nunc est *Darameleh* (12° 45') ad lævam ripam Astapodis. Aliud *Daro* oppidum hod. occurrit in regione *Adiaro* (14° 30' lat. 38° 12' long. Greenw.). Tertium *Daro* ad *Mareb* fl. (14° 57' lat., 37° 40' long. Gr.). Daronem Ptolemæi intelligendum esse in titulo quem Tazena, Axumitarum rex, lingua

Ἀστάποδος ποταμοῦ ξα' ιβ'
εἶτα ἡ συναφὴ τοῦ Ἀσταβόρα ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀστάποδος ξβ' L'' ια' L''
εἶτα καθ' ὃ ἑνοῦται ὁ Νεῖλος ποταμὸς ἀπὸ τῶν ῥεόντων ποταμῶν ἐκ τῶν ὑπερκειμένων δύο λιμνῶν ξ' βορ. β'
τῶν λιμνῶν ἡ δυσμικωτέρα νζ' νοτ. ς'
ἡ ἀνατολικωτέρα τῶν λιμνῶν ξε' νοτ. ζ'
ἡ Κολόη λίμνη, ἐξ ἧς ὁ Ἀστάπους ποταμὸς ῥεῖ ξθ' ἰσημερινόν

ctio 61° 12'
deinde conjunctio Astaboræ fluvii et Astapodis 62° 30' 11° 30'
deinde ubi unus fit Nilus fluvius coeuntibus fluminibus, quæ ex lacubus duobus superius positis profluunt, 60° sept. 2°
Lacus occidentalis 57° aust. 6°
Lacus orientalis 65° aust. 7°
Coloe palus, ex qua Astapùs fluvius profluit, 69° æquin. circ.

---

vernacula scripsit, probabiliter statuit Dillmann (*Ueber die Anfænge der Axumitanischen Reiches* in *Abh. d. Berlin. Akad. d. W.* 1878, p. 223.). In eo titulo rex dicit hostem prælio victum esse ad *Takaze* fluvium ultra *Kam..la*. Tum se venisse narrat ad *Kasu* populum, quo devicto castra se posuisse ad confluentes fluviorum *Sêdâ* et *Takaze*, indeque adverso flumine profectum cepisse oppida, quorum nomina *Aloa* et *Daro*. In his *Takaze* fluvius est qui superiore cursu etiam nunc *Takaze*, deinde *Settil*, tum *Atbara* (Ἀσταβόρας) vocatur. Quæ ad inferiorem ejus cursum (c. 17° 10'-30') nunc degit *Kamelah* tribus, eam literis *Kam..la* indicari suspicor. *Sêdâ* nomen Dillmannus ad Nilum refert, cui varia in hoc tractu nomina indita esse vidimus. ‖ — Quæ sequuntur, in SΩ7 ita habent :

ἡ συναφὴ τοῦ Νείλου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀσταβόρα ποταμοῦ ὑπὲρ τὴν νῆσον ξα' L'' ιζ'.
(Hæc de suo auctor cod. addidisse videtur)
Εἶτα ἡ συναφὴ τοῦ Νείλου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀστάποδος ὑπὸ τὴν νῆσον ξα' ιβ'
Εἶτα ἡ συναφὴ τοῦ Ἀσταβόρα ποτ. καὶ τοῦ Ἀστάποδος ξβ' L'' ια' L''
Ἡ Κολόη λίμνη, ἐξ ἧς ὁ Ἀστάπους ποταμὸς ῥεῖ, ξθ' (ξβ' L'' ια'' cod. 7) ἰσημερινός.
Εἶτα καθ' ὃ ἑνοῦται ὁ Νεῖλος ἀπὸ τῶν ῥεόντων ποταμῶν ἐκ τῶν ὑπερκειμένων δύο λιμνῶν, ξ' νοτ. β'.
Τῶν λιμνῶν ἡ δυσμικωτάτη νζ' νότ. ζ' (ς' cod. 7)
Ἡ ἀνατολικωτέρα τῶν λιμνῶν ξε' νότ. ζ'

1. Ἀστάποδος] *Astapolis* ed. Vic. ‖ — ξα' ιβ'] 61. 11 ed. Rom., 62 1/2. 11 1/2 ed. Ulm. ‖ — 2. Ἀσταβόρα] Ἀστάβορα ΦΨ, Ἀσταβόρου ed. pr., *Ascabora* ed. Vic. Vs. 2 et 3 om. X. ‖ — 3. ια' L''] ιβ' ed. pr. ‖ — 4. ἑνοῦται om. ACD. ‖ — ποταμὸς] om. L. ‖ — 5. ποταμῶν] om. ed. pr. ‖ — 6. ξ' βορ. β'] ξβ' βορ. β' X, ξβ' νότου β' ed. pr., 60. 6 1/3 ed. Rom., 60. 10 ed. Ulm. ‖ — 7. δυσμικωτέρα] sic A, δυσμικωτάτη cett. ‖ — νζ' νοτ. ς'] νζ' νοτ. ζ' S7, 62, *austr.* 6 ed. Vic.; νοτ. om. O. ‖ — 9. τῶν λ. ἡ ἀν. A. ‖ — 10. ξε'] νς' L; νοτ. om. O. ‖ — 11. Κολόη] κολώνη ΦΨ Arg., *Colona* edd. Vic. Ulm. ‖ — Ἀστάπους] *Astampus* ed. Ulm., *Ascampus* ed. Vic. ‖ — Astapus, hod. *Bahr el Azrek*, in Nilum influit 15° 38' lat.; in Ptolemæi tabula confluentes non 12°, sed 14° 45' ponendi erant. Astapodis et Astaboræ (h. *Atbara*) confluentes ficticii sunt. Fontes Astaboræ indicare Ptolemæus omisit. Coloe lacus (hod. *Tzana* 12° lat.), qui perperam collocatur sub linea æquinoctiali, a loco ubi Astapus in Nilum influit, via directa distat in nostris tabulis c. 3500 stadia, apud Ptolemæum vero c. 7000 stadia, quot *juxta fluvium* sunt qui magno alvei flexu curvatur. Coloe oppidum, in lacus meridiano positum (69° 4 1/4°) est hod. *Kola* in *Kola* s. *Kolla* regione (13° 50') a *Tzana* lacu 700 stadiis boream versus. Tanquam *Nili* lacus ἡ Κολόη commemoratur a Julio Honorio p. 48 ed. Riese : *Nilus fluvius nascitur in Æthiopia. Inde exit usque ad lacum Foloen* (leg. *Coloen*). *Inde exit et cadit per cataractas* (qui sunt *Abai* fluvii haud longe a *Tzana* lacu austrum versus). *Astapus venit de monte Panchæo, ex quo monte ad illum excurrit Astaboris, non levi magnitudine miscentes se.* Idem sec. aliam recensionem : *Fluvius Nilus, qui et Geon, de secretis promitur, sed in exordio in Æthiopia videtur, et facit lacum magnum, qui currit in circulo millia passuum CLIIII* (Tot fere m. p. est circuitus *Tzana* lacus). *Exiens ab eo loco pervenit ad cataractas ulteriores. Conficit millia passuum CCCCLXXIIII.* (Idem numerus in Anon. Cosm. p. 89 ed. Riese), *inlustrans montem Panchæum milia passuum CLXXXIII, et a monte Panchæo, de quo fluvius Astroboris* (sic) *nascitur, usque ad caput* (i. e. ostium) *fluminis Astroboris, cum quo miscetur, milia passuum CCL* (an CCXC? 183+290=473). Millia passuum 474 in nostris tabulis sec. lineam *rectam*

a Tzana lacu ad Nili et Astaboris confluentes pertinent. Panchæi nomine designatur montuosa regio Abyssiniæ occidentalis (Cf. *Panchæorum* populum ap. Melam 3, 81). — A Coloe meridiem versus positi Mastitæ degebant in hod. regione *Mjetscha* vel *Maitscha*, quæ *Tzana* lacui subjacet, cujusque montes peralti (hod. *Talba Maha*) *Mastes* nomine a Ptolemæo designantur. In eodem tractu alicubi Maste oppidum quærendum est. Noli cogitare de hod. *Masai* regione, quæ in Nili paludum parallelo sita est. Quodsi populus austrum versus in regionibus etiam nunc ignotis usque ad Nili lacus habitasse dicitur, opinio hæc ex parte pendet ex falsa Coloæ positione. Præterea de hoc loco valet quod Cooley l. l. p. 45 recte monet : « When great voids in maps are to be filled, he occasionally spreads scanty information over a vaste space. » — Conjunctio fluviorum qui e Nili lacubus effluunt, a paludibus in Ptol. tabula octo vel novem gradibus distat. Idem graduum numerus in nostris tabulis intercedit inter *Ukerewe* lacum sub linea æquinoctiali positum atque vastissimam illam regionem paludosam in qua c. 9° lat. *Bahr el Gazal* et *Sobat* cum Nilo coeunt. Penetrasse eo usque Neronis exploratores docet Seneca Nat. Qu. 6, 8 : *Ego quidem centuriones duos, quos Nero Cæsar ad investigandum caput Nili miserat, audivi narrantes longum illos iter peregisse, quum a rege Æthiopiæ instructi auxilio, commendatique proximis regibus, penetrassent ad ulteriora. Equidem ajebant, pervenimus ad immensas paludes, quarum exitum neque incolæ noverant, neque sperare quisquam potest, ita implicitæ aquis herbæ sunt, et aquæ non pediti eluctabiles neque navigio, quod, nisi parvum et unius capax, limosa et obsita palus non ferat. Ibi, inquit, vidimus duas petras, ex quibus ingens vis fluminis excidebat.* (E montium faucibus Nilus prorumpit sub 4°-5′ lat. Fortasse isti sunt Pylæi montes (65° 0°), quamquam Ptolemæus eos a Nilo satis longe ortum versus collocat.) Ceterum nostro loco Nili et *Sobat* confluentes intelligendos esse minime asseveraverim. Nam omnia suadent Ptolemæum de ultimis his regionibus accuratiora non novisse, sed vaga quæ acceperat, pro lubitu in tabula sua disposuisse. — De lacubus ex quibus Nilus profluat, quædam inaudiverat Diogenes, qui ad eos, a Rhapto promontorio haud longe boream versus sitos, in navigatione sua se pervenisse mentitus est (Vid. lib. 1, p. 22, 23). His fidens Marinus (p. 42, 8) statuit τὸν ἀπὸ τῶν Ἀρωμάτων ἐπὶ τὰς λίμνας, ἐξ ὧν ὁ Νεῖλος ῥεῖ, πλοῦν ἀπαρκτίᾳ συντελεῖσθαι. Inde vero Nilum cursu ignoto occasum boreamque versus fluere statuit usque fere ad regionem in Meroes meridiano positam, in qua fluvium boream versus tendere constabat. Colligitur hoc e Ptolemæo p. 42, 4 : καὶ μὴν καὶ τὸν Νεῖλον ποταμόν φησιν (Marinus) ἀκολούθως τῇ ἀληθείᾳ γραφήσεσθαι, ἐξ οὗ πρῶτον ὁρᾶται παραγενόμενος, ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς τὰς ἄρκτους μέχρι Μερόης. Ipse vero Ptolemæus (p. 46, 13) ex mercatoribus Arabicis compererat lacus illos μὴ παρ' αὐτὴν εἶναι τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἐνδοτέρω συχνῷ. Præterea audiverat de alto tractu montano, quem c. 8 § 2 τὸ Σελήνης ὄρος vocat, ἀφ' οὗ ὑποδέχονται τὰς χίονας αἱ τοῦ Νείλου λίμναι. Paucis his vagisque (nam aliud quidpiam vix acceperat) in tabula sua positiones assignavit temerarias prorsus. Ex lacubus alter aperte est permagnus *Ukerewe* lacus, ab ora maritima c. 4 gradus long. distans, ex quo Nilus occasum et boream versus in alterum lacum magnum, qui *Albert Njansa* vocari solet, egreditur. Hunc conjicere licet esse lacum occidentalem, quippe qui ab orientali boream et occasum versus a Ptolemæo collocatur. Sane quidem fluvius ex eo exiens idem est qui ex *Ukerewe* effunditur, id tamen haud premendum esse dixeris, quoniam ista Nili orientalis et occidentalis distinctio ficticia est. Ortum versus ab *Ukerewe* habes minores lacus *Baringo* et *Sambaru* dictos; ex iis vero, uti nunc constat, fluvii non egrediuntur. Quamquam quum vel nuper in nostri ævi tabulis fluvii ex his lacubus in Nilum effluentes supponerentur, eundem errorem etiam Ptolemæo aliquis vindicaverit. — Jugum montanum nive tectum non potest referri nisi ad altissimos montes qui nunc vocantur *Kenia* (4486 metra altus) et *Kilima-Ndscharo* (6116 metr.), a lacubus non 6 gradus austrum versus, sed ab *Ukerewe* 4 fere gradus ortum versus positi. Alta planities quæ hinc occasum versus est, hodie vocatur *Unyamwesi*, i. e. terra Lunæ, ejusque incolis nomen est *Wanyamwesi*, i. e. homines Lunæ. (V. Hellwald *Die Afrikaforschung der Gegenwart in Deutsche Revue der Gegenwart, Neue Folge, XV Jahrgang, Heft X*, 1879 p. 748). — Ceterum de lacubus illis Nilique cursu superiore nonnulla referuntur quæ post Ptolemæi ætatem, fortasse florente regno Axumitano, innotuisse videntur. Etenim Hudsonus in Geogr. gr. min. vol. IV, p. 38 sqq. ed. 1717 *ex variis mss.* (bibliothecæ Bodlejanæ, opinor) varias collegit notitias geographicas (Ἀποσπασμάτιά τινα γεωγραφικά, ὅσον καὶ ἡμᾶς εἰδέναι, ἀνέκδοτα), inter quas ambitu et pretio excellunt quæ primo loco leguntur :

Αἱ πηγαὶ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ταύτην ἔχουσι τὴν ἀρχήν. Ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ μεγάλου τῆς Σελήνης ῥέουσιν ὀκτὼ ποταμοί, τέσσαρες μὲν ἐκ τοῦ δυτικοῦ μέρους τοῦ ὄρους, τέσσαρες δὲ ὁμοίως ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ. Τῶν μὲν οὖν δυτικῶν ποταμῶν τὸ ἐφεξῆς οὕτω ἔχει. Πρῶτος μὲν πρὸς δύσιν ὁ λεγόμενος Χερβάλας ποταμὸς ῥεῖ· δεύτερος δὲ ὁ καλούμενος Χεμσέτ. Οὗτοι οἱ δύο ἑνοῦνται κατὰ τὴν Μέτιν πόλιν, εἶτα ῥέουσιν εἷς. Τρῖτος ὁ Χιαγόνας, τέταρτος ὁ Γανβάλας. Οὗτοι οἱ τέσσαρες ῥέοντες εἰσβάλλουσιν εἰς

τινα λίμνην καλουμένην τῶν Καταρακτῶν. Οἱ δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἄλλοι τέσσαρες ταύτην ἔχουσι τὴν τάξιν. Πρῶτος μὲν ὁ παρὰ τὴν γῆν τῶν Πυγμαίων ἀνώνυμος ὤν, καὶ ὁ δεύτερος ὁμοίως ἀνώνυμος. Οὗτοι οἱ δύο ἑνοῦνται καὶ ἑξῆς ῥέουσιν εἷς. Καὶ ὁ τρῖτος ὡσαύτως ἀνώνυμος. Ὁ δὲ τέταρτος ἔσχατος πρὸς ἀνατολὰς καλεῖται Χαράλας. Οὗτοι οἱ τέσσαρες εἰσβάλλουσι εἴς τινα λίμνην καλουμένην τῶν Κροκοδείλων. Ἐντεῦθεν μὲν ἡ τῶν Καταρακτῶν λίμνη ἐκρέει δυσὶ ποταμοῖς, οἵτινες ἑνοῦνται κατὰ τὴν Χιέραν καὶ Χάζαν πόλιν. Ὁμοίως καὶ ἡ τῶν Κροκοδείλων λίμνη ἐκρέει δυσὶ ποταμοῖς, οἵτινες ἑνοῦνται καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν Σίνγον καὶ Ἄβαν πόλιν. Οὗτοι οὖν οἱ δύο καὶ οἱ κατὰ τὴν Χάζαν ἑνούμενοι ἄλλοι δύο γίνονται εἷς, κατὰ τὴν Ἐλεφαντοφάγων γῆν, καλούμενος Μέγας ποταμός. Μέσον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ Κινναμωμοφόρος γῆ καὶ οἱ Πυγμαῖοι. Ῥέων δὲ ὁ Μέγας ποταμὸς διήκει μέχρι τῶν Χαμπεσίδων. Τούτῳ ἑνοῦται ὁ ἐκ τῆς Κόλε ἤτοι Κολέης (sic) λίμνης ῥέων ποταμὸς Ἀστάπους καλούμενος. Τούτῳ δὲ τῷ Ἀστάποδι ἑνοῦται Ἀσταβόρας λεγόμενος ποταμὸς, καὶ αὐτὸς μέγας κατὰ τὴν γῆν τῶν Αὐξουμιτῶν πρὸ τοῦ ἑνωθῆναι τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ. Μέσον δὲ τοῦ Ἀσταβόρου καὶ Ἀστάποδος κατοικοῦσιν οἱ Στρουθοφάγοι. Εἶτα ὁ μὲν Ἀστάπους καὶ Ἀσταβόρας, ἑνούμενοι κατὰ τὴν Αὐξουμῖτιν, ἑνοῦνται ὡς εἷς τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ κατὰ τοὺς Μακροβίους καλουμένους· ἔπειτα σχίζονται εἰς δύο, καὶ ὁ μὲν Μέγας ποταμὸς ῥέων πρὸς δύσιν ἔχει συμβάλλοντα ἔσω τοῦ αὐτοῦ ῥεύματος ἕτερον ποταμὸν ἐκ τῆς Ψεβόλης λίμνης ῥέοντα Γαβάχι καλούμενον. Ὁ δὲ Ἀστάπους καὶ Ἀσταβόρας εἷς ῥέοντες κατ' ἀνατολὰς μίσγονται αὖθις τῷ Μεγάλῳ ποταμῷ, μέσον περιλαμβάνοντι νῆσον μεγάλην καλουμένην Μερόην, ἴσην σχεδὸν τῇ Πελοποννήσῳ. Ἐντεῦθεν ῥέων εἷς ὁ Νεῖλος σκολιὸς ἐκδιδοῖ κατὰ τὴν Μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Φάρον ἑπτὰ στόμασιν. —

Ὁ Νεῖλος ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν Σεληναίων ὀρῶν καὶ ἀπὸ τῆς Κινναμωμοφόρου γῆς ἐκ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων διέξεισι πᾶσαν ἐπ' εὐθείας τὴν Αἴγυπτον· Κάμψας καὶ ἀπὸ τοῦ μικροῦ Καταρράκτου ὑπὲρ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἀρξάμενος τῆς καμπῆς, ἔχει ἐμβάλλοντα εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἕω δύο ποταμοὺς, περιλαμβάνοντας νῆσον μεγάλην καὶ ὀνομαστὴν, τὴν Μερόην· ὧν ὁ μὲν Ἀσταβόρας, ὁ δὲ Ἀστάπους καλεῖται. Ἡ Μερόη τρισχιλίοις μὲν σταδίοις τὸ μῆκος, εὖρος δὲ χιλίοις, περιγράφεται κατὰ τὸν Τρίκκης Ἡλιόδωρον ἐν ι' βιβλίῳ Αἰθιοπικῶν γράφοντα οὕτως· « Ἡ μὲν Μερόη μητρόπολις οὖσα... (c. 5 p. 391 ed. Didot.)

Unde hæc petita sint nescimus. Heliodorus Triccarum episcopus commemorari non potuit ante sæculum quintum. Alia scholia, in quibus *Serbia* et *Bulgaria* nominantur, haud ante sæc. VII a Christiano quodam (quippe qui Pontii Pilati meminit) scripta sunt. Prioris fragmenti auctor tabulam ob oculos habuit similem Ptolemaicæ. Consentit cum Ptolemæo de situ Elephantophagorum et regionis Cinnamomiferæ; ab ejus usu loquendi recedit mare Ægyptium vocans τὴν κατὰ Φάρον θάλασσαν (Cf. Φαρία ἅλς in Dionys. Per. 120, Φάριος πόντος ap. Nonnum 43, 47). Populos a Ptolemæo omissos habet Pygmæos et Macrobios (de quibus v. Herodot. 3, 17. Aristoteles H. An. 8, 12. Mela 3, 81. Plinius 6, 188. 190). Aliunde non notos commemorat Champesidas, et in regione ubi Gapachos Ptolemæus habet, fluvium Gapachi et Psebolen lacum novit. — Nili lacus occidentalis, cui a cataractis nomen inditum, aperte est h. *Ukerewe*, ex quo exiens Nilus per cataracten (*Riponfælle*) ruit, quem deinceps alii cataractæ (*Karumafælle* et *Murchisonfælle* excipiunt, antequam fluvius *Albert Njansa* lacum, altero lacu 320 metra humiliorem, attingat. Fluvii in *Ukerewe* lacum influentes maximi sunt *Kagera* ab occasu delabens et ab austro descendens *Chimigu* qui in *Miatu* regione alium excipit. Fort. hi sunt Χιαγόνας et Χέμσετ et Χερβάλας, quorum confluentibus Μέτις oppidum apponitur. E lacu unus solummodo fluvius exit; duos alveos effluere et deinceps ad Chieram et Gazam oppida coire prodit Anonymus. Chieram quæsiveris in hod. *Schir* regione ad Nilum sita c. 6° lat. — Crocodilorum lacus, amnes influentes et effluentes eodem prorsus modo quo cataractæ lacus dispositos exhibens, merum est figmentum. Abam oppidum fort. fuisse in *Aba* Nili insula (12° 40') in *Schilluk* regione conjecit Hartmann *Die Nigritier* 1, p. 70. Ni fallor, Nilus ex hoc lacu exiens et Aba oppidum sunt hod. *Abai* fl. e *Tzana* lacu profluens et *Abo* oppidum, adeo ut idem lacus semel sit Coloe lacus (quem Ptol. sub linea æquinoctiali, ubi revera est *Ukerewe* lacus, collocat), atque iterum sit lacus Nili orientalis. Certe fluvium e *Tzana* lacu effluentem a Julio Honorio Nilum vocari supra vidimus. Ac quemadmodum Nili lacus Lunæ montis nivibus ali a Ptolemæo dicitur, sic etiam ad *Tzanam* lacum alpinum montes nivosi erant (V. Inscr. Adulit.: Σεμῆναι ἔθνος πέραν τοῦ Νείλου (h. *Tacazze*) ἐν δυσβάτοις καὶ χιονώδεσιν ὄρεσι οἰκοῦντες). In eandem de Nili lacu orientali sententiam ducit tabula *Æthiopiæ Superioris vel Interioris, vulgo Abyssinorum sive presbyteri Joannis imperii*, quam O. Dapper sec. Portugallorum maxime relationes dedit in opere quod inscribitur: *Umbstændliche und eigentliche Beschreibung von Afrika. Amsterdam* 1670, fol. p. 666. In hac igitur lacus occidentalis, e quo Nilus uno alveo profluit, ab adjacentibus oppidis in boreali parte *Zaire*, in meridionali *Zembre* vocatur. A quinto ad decimum tertium gradum lat. austr. extenditur. Meridiem versus Lunæ montes imminent.

8. Καὶ ἄπωθεν τῶν ποταμῶν εἰσὶ μεσόγειοι πόλεις

ἥ τε Ἀξούμη, ἐν ᾗ βασίλειον ξε' ια'

καὶ ἡ Κολόη πόλις ξθ' βορ'. δ' δ''

καὶ ἡ Μάστη πόλις ξε' νοτ'. δ' δ''

9. Ὄρη δὲ ὀνομάζεται ἐν τῇ χώρᾳ ἀπὸ μὲν δυσμῶν τοῦ Νείλου ποταμοῦ παρήκοντα δι' ὅλου τοῦ Νείλου τὰ κοινῶς καλούμενα Αἰθιοπικὰ ὄρη, ὧν θέσις

νε' κγ' καὶ νε' νοτ'. η' L''

8. Atque remota a fluviis sunt in media terra oppida

Axume, ubi est regia 65° 11°

et Coloe oppidum 69° sept. 4° 15'

et Maste oppidum 65° aust. 4° 15'

9. Montes nominantur in ea terra occidentem versus a Nilo fluvio præter totum Nilum extenti qui vulgo dicuntur Æthiopici montes, quorum positio est

55° 23° et 55° aust. 8° 30'

Octo influunt amnes nomine carentes. In ora orientali juxta fluvium ponitur *Meli* oppidum, quod est Μέτις Anonymi nostri. A lacu boream versus juxta fluvium in Nilum egredientem est *Giara* oppidum, cui respondet Χιέρα Anonymi. Hinc austrum versus collocatur *Agag* oppidum et regio. Aut hæc est Χάζα Anonymi, aut *Gaza* oppidum, quod eadem tabula ad ipsum Nilum sub 1° lat. bor. habet. — Lacus orientalis, a quarto ad decimum lat. austr. gradum pertinens et ab altero c. septem gradus ortum versus dissitus, ab adjacente oppido *Zaflan* nominatur. Complures in eo insulæ, quarum maxima *Zinan* dicta, fuerit *Tzana* lacus insula maxima, quæ nunc *Dek* vel *Dak* vocari solet. Similiter *Gavi* et *Gemen* regiones juxta hunc Nili lacum commemoratæ sunt hod. *Agau* et *Semen* in *Tzana* lacus vicinia. Denique *Fungi* oppidum ab Anonym. lacui appositum et deinde denuo collocatum sub 1° lat. bor., aperte pertinet ad hod. *Dar Fungi*, quæ regio est ad medium *Abai* sive *Bahr el Azrek* fl. Vix igitur dubium quin quæ ad ficticium Nili lacum ponuntur, a *Tzana* lacu huc translata sint. — Quæ Arabici geographi (Masudi, Assuani, Abd-Allatif, Kodama, Hafedh ben Kethir, Edrisi, Abulfeda, Ibn-Said) de Nili fontibus prodiderunt, fusius exponit Gustav von Klœden, *Das Stromsystem des obern Nil. Berlin* 1856, p. 284-290. Fundamentum omnibus subest tabula Ptolemaica, quam pro lubito quisque variavit. « Ptolemy was no model, but merely plastic material in the hands of every geographical theorist (Cooley l. l. p. 91). » Nilus iis oritur e *Kamar* (i. e. *Lunæ*) montibus, quod nomen nonnullis scribitur *Komr* (i. e. *albus* vel *viridis*), rectius, ut quibusdam videtur, qui hinc *Kamar* et græce Σελήνη natum esse suspicantur. Montes hi collocantur et 9 1/2° et 11° et 16° lat. aust. Fontes Masudi numerat 12, ceteri 10, qui aut in duos lacus exeunt aut omnes in unum *Kura* lacum (*Ukerewe*). Ex duobus lacubus fluvii complures exeuntes in lacum tertium confluunt, qui sec. Edrisium haud longe a linea æquinoctiali boream versus abest et *Tarsi* oppidum appositum habet. || — 1. καὶ ἄποθεν] καὶ ἄπ. δὲ X, καὶ ἄπ. μὲν ed. pr. || — τῶν π.] τοῦ ποταμοῦ ed. pr. et Φ man. pr. || — εἰσὶ om. X; αἱ ante μεσογ. add. codd. præter FSΩ7. || — 3. ἥ τε et vs. seq. καὶ ἡ om SΩ7. || — Ἀξούμη] sic BEZ, Αὐξούμη cett., *Auxuma* edd. Vic. Hodie *Axum*. || — 4. ξε'] sic X ed. pr. (et infra § 10 codices plurimi); ξε' L'' cett. Axume ab Aduli sec. lineam directam distat fere 900 stadia, quorum loco ap. Ptol. sec. cod. X habes c. 1000 stad., sec. Periplum 8 dierum iter. || — ια'] 10 1/2 ed. Rom. — Peripl. mar. Erythr. § 4 p. 260 : ἀφ' ἧς (ab Aduli) εἰς μὲν Κολόην (h. *Halai*) μεσόγειον πόλιν καὶ πρῶτον ἐμπόριον τοῦ ἐλέφαντος ὁδός ἐστιν ἡμερῶν τριῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς αὐτὴν τὴν μητρόπολιν τῶν Αὐξωμιτῶν (Ἀξ. cod. Londin.) λεγομένων ἄλλων ἡμερῶν πέντε. Procopius B. Pers. 1, 19, p. 101 : πόλεως δὲ Ἀξώμιδος ὁδῷ ἡμερῶν ιβ' (sc. Ἄδουλις διείργεται). Cosmas Indopl. p. 140 : τοῦ Ἀξωμιτῶν ἔθνους... πόλεως Ἀξώμεως. Nonnosus in Fr. Hist. 4, p. 180 : διεστηκέναι φησὶ τὴν Ἄδουλιν τῆς Αὐξούμεως ιε' (ε'?) ἡμερῶν ὁδῷ. Κεῖται δὲ ἡ Αὔη (h. *Adua*) ἐν μέσῳ τῆς τε Αὐξουμιτῶν καὶ τῆς τῶν Ἀδουλιτῶν πόλεως (Parum hæc accurata esse videntur. *Adua* ab *Axum* nonnisi c. 100, ab Aduli c. 800 stadia abest.). A Vopisco in Aurel. 33, 4. 41, 10 in Aureliani triumpho nominantur *Blemyes, Exomitæ* (Axomitæ?) *et Arabes Eudæmones*. In titulo Axumitano sæc. III (v. C. I. gr. 3, p. 515) : Αἰζανᾶς βασιλεὺς Ἀξωμιτῶν καὶ Ὁμηριτῶν. Vid. A. Dillmann *Ueber die Anfænge des Axumitanischen Reiches* in *Abhdl. d. Akad. d. Wiss. zu Berlin*. 1878, p. 177 sqq. || — 5. Κολόη] Κολώνη ΦΨ Arg., *Colona* edd. Vic. Ulm. || — ξθ' βορ.] de conj., ξθ' νοτ. X, ξβ' βορ. cett. Coloe lacus ponitur 69° 0°. Coloe oppidum nunc *Kola* (12° 50' sec. Kieperti tabulam) a Tzana boream versum. Alia Coloe (h. *Kalai*), ab Aduli tridui itinere dissita, in Peripl. m. Er. § 4 p. 260. || — 6. Μάστη] *Pasta* edd. Vic. Ulm. Infra § 10 Μαστῖται a Coloe lacu usque ad Nili paludes pertinere dicuntur, et § 9 Μάστη ὄρος collocatur 68° 6° austr. Regio est

ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τοῦ Νείλου τό τε καλούμενον Γάρϐατον ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας

ξθ' ς'

καὶ ὁ Ἐλέφας [τὸ] ὄρος οη' ε' L''

παρὰ δὲ τὰς λίμνας τά τε καλούμενα

Πύλαια ὄρη ξε' ἰσημερινόν

καὶ ἡ Μάστη τὸ ὄρος ξη' νότ. ε'

10. Καλεῖται δὲ καθόλου ἡ μὲν παρὰ τὸν Ἀραϐικὸν καὶ τὸν Αὐαλίτην κόλπον παράλιος χώρα Τρωγλοδυτικὴ μέχρι τοῦ Ἐλέφαντος ὄρους, ἐν ᾗ οἵ τε Ἀδουλῖται καὶ οἱ Αὐαλῖται παρὰ τοὺς ὁμωνύμους κόλπους καὶ Μόσυλοι δὲ ὑπὲρ τὸ ὁμώνυμον ἄκρον καὶ ἐμπόριον· ἡ δ' ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ

orientem versus a Nilo Garbatus qui vocatur mons, cuius medium est situm

69° 6°

et Elephas mons 78° 5° 30'

propter lacus vero qui dicuntur

Pylæi montes 65° æquin. circ.

et Maste mons 68° aust. 5°

10. Appellatur in universum quæ præter Arabicum sinum et Aualiten ad mare terra est, *Troglodytica* Elephanto tenus monte, in qua sunt et *Adulitæ* et *Aualitæ* juxta eiusdem nominis sinus, atque *Mosyli* supra promontorium et emporium eiusdem nominis. Quæ vero deinceps est usque

---

hod. *Mjetscha* s. *Maitscha*, *Tzanæ* lacui a meridie imminens. Montanus tractus qui ibi est, *Talba Waha* vocatur. Oppidum *Maste* ubi in hac regione fuerit, nescio. An hod. *Motu?* || — 7. ὀνομάζεται] εἰσὶ A. || — 8. μὲν] om. codd. præter ΑΣΩ. || — 9. δι' ὅλου] διόλου ΣΩΤ. || — τοῦ Νείλου] αὐτοῦ ΣΩ. Quæ post τοῦ Νείλου sequuntur usque ad τοῦ Νείλου p. 779, 1, om. ΦΨ edd. Arg. Vic. Ulm. || — 10. θέσις] ἡ θέσ. F. || — 11. καὶ νε' νότου η' L''] sic ed. pr., καὶ νε' νοτ. η' X, καὶ νε' η' L'' cett. Sec. numeros ed. pr. montes per totum latus occidentale Æthiopiæ, quæ in ora mar. usque ad 8° 25' lat. austr. pertinet, extenduntur, eamque sententiam Ptolemæi fuisse verisimillimum est. Celerum iste montium tractus ficticius est. || — 2. Γάρϐατον] sic ABEZΞ, Γαρϐατὸν τὸ ὄρος L, Γαρϐατὸ D, Γαρϐατῷ ΣΩ, Γαϐαρτῷ nescio an recte X, Γαρϐατά ΦΨ Arg., Γάρϐατα PRVΔ ed. pr., Γαρϐαπάν FN, Γάρϐα τὸ ὄρος Ξ. || — οὗ τὸ μέσ. ἐ. μ.] οὗ θέσις ΣΩ. || — 3. ξθ' ς''] ξβ' ς' O, 63. 0 1/6, ed. Vic. Cf. infra § 10: μεταξὺ τοῦ Ἀστάποδος καὶ τοῦ Γαρϐάτου ὄρους Πεχῖνοι. Pechinos fuisse puto ad *Pechil* fluvium qui 10° 20' in Astapum ab ortu influit in *Berberæ* (i. e. *Malao* ap. Ptol. 6° 30') parallelo. Garbatus aut Gabartus (6°) fuerit tractus montanus qui in hac regione Abyssiniam ortum versus terminat. « This elevated country was known to the Arabs by the general name of *Gabart* or *Jabart*. » Cooley p. 33. || — 4. ὁ Ἐλέφας [τὸ] ὄρος] ὄρος om. ΦΨ. || — οη'] οα' ΦΨ, 71 edd. Vic. Arg., 77 ed. Ulm. Designatur jugum montanum quod exit in *Ras el Fil*, Ἔλεφας ὄρος prom. c. 7 p. 763, 1. || — 6. Πύλαια] Πύλαι ed. pr., *Pilei* edd. Vic. Rom. || — ξε] om. Vic.; ἰσημερινή ed. pr., ἰσημερινά Ξ, ἰσημερινός PSVΩ; vocem om. FN. Quænam fauces intelligendæ sint nescio. An montes per qua Nilus (c. 5°) in planitiem prorumpit? De *Semen* regionis montibus cogitavit Cooley. p. 32, obloquente Klœdenio l. l. p. 276. || — 7. Μάστη τὸ ὄρος] τὸ om. X, τὸ Μάστη A, Μαστή ed. Arg. V. not. p. 776. || — § 10. Æthiopiæ populos Agatharchides (G. min. 1, p. 138 sqq.) ex eoque Artemidorus et Diodorus et ex Artemidoro Strabo nonnisi secundum vivendi rationes denominant, rhizophagos, hylophagos, spermatophagos, venatores, struthophagos, acridophagos, creophagos et omnium ultimos cynamolgos. Propria populorum nomina sat multa præbet Plinius 6, 189, ex quibus pauca solummodo apud Ptolemæum habes, qui ipse alia apponit a Plinio non commemorata. His adde alia multa quæ in solo monumento Adulitano (C. Inscr. gr. 3, p. 508) recensentur. — E Ptolemæo sua excerpsit Anonymus in Geogr. min. 2, p. 498: καὶ μετὰ τὸν Μέγαν καταράκτην ἀπὸ μὲν δυσμῶν τοῦ Νείλου Εὐωνυμῖται, Σεϐρίδαι, Κάτοιποι (sic), καὶ πρὸς τῇ Μερόῃ νήσῳ Μέμνονες· μεθ' οὓς Ἐλεφαντοφάγοι Αἰθίοπες· εἶτα Πεσενδάραι καὶ ἡ Κινναμωμοφόρος χώρα· τούτων δὲ δυτικωτέρα ἐστὶν ἡ Φαζανία· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Κολοϐοί, Ἄττεροι, Νοῦϐαι ἕτεροι (sc. diversi ab iis, quos § 16 e Ptolem. 4, c. 6 in Libya Interiore commemoraverat), Βλέμμυες, Στρουθοφάγοι καὶ ἡ Σμυρνοφόρος χώρα. || — Ἀραϐ.] Ἀρραϐ. LΦΨ. || — 9. Αὐαλίτην] Ἀϐαλίτην BESZ, Ἀναλίτην ΦΨ Arg., *Analitem* edd. Vic. Ulm. || — 10. Τρωγλοδ.] Τρογλωδ. Ξ, Τραγωδ. N. || — 12. Αὐαλῖται] ..ῖται LΞ, Ἀϐαλῖται CRV, Ἀναλῖται ΦΨ Arg., *Analitæ* edd. Vic. Ulm. || — 13. καὶ] om. codd. plurimi || — Μόσυλοι] Ὁμόσυλοι X, *Mossili* ed. Vic. || — δὲ] sic X ed. pr., μὲν cett. || — ὑπὲρ] ὑπὸ X. || — p. 680, 1. Ῥάπτου] Ῥαπτοῦ X ed. pr., *usque Prasum* ed. Ulm., *usque Prassum* ed. Vic. || — 3. παράλιος] om. ΣΩ. || — Βαρϐαρία] Βαρϐαρεῖα DMOΞ, Βαρϐαρικὴ ΦΨ. Post hanc vocem in codd., excepto A, legitur ἡ μὲν παράλιος. —

Ῥάπτου ἀκρωτηρίου παράλιος πᾶσα Βαρβαρία, Ἀζανία δὲ ἡ ἐνδοτέρω, ἐν ᾗ πλεῖστοι ἐλέφαντες. Κατὰ μέρος δὲ κατέχουσι τὴν μὲν ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ ποταμοῦ τῆς χώρας μετὰ τὸ Βάζιον ἄκρον Κολοβοί, μεθ' οὓς πρὸς μεσημβρίαν Ταβιηνοί, εἶτα Σιρτιβεῖς, μεθ' οὓς Ἀττιροί· εἶτα Βαβυλλήνιοι καὶ

ad Rhaptum promontorium ora maritima omnis *Azania* vocatur, interior autem regio *Barbaria*, in qua plurimi sunt elephanti. Suis singuli locis incolunt terræ partem quæ est ad orientem a fluvio post Bazium promontorium *Colobi*, post quos ad meridiem *Tabieni*; deinde *Sirtibes*, post quos *Attiri*;

Quod deinde sequitur littus... omne Barbaricum est. Azania autem in secundo [ἐν δευτέρῳ] *est sinu*, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Azaniæ nomen ad oram maritimam pertinet, ut ipse etiam Ptolemæus p. 40, 25 statuit et aliunde constat. Dicendum igitur erat : παράλιος πᾶσα Ἀζανία, Βαρβαρία δὲ ἡ ἐνδοτέρω. ‖ — 5. Βάζιον] Βράζιον Arg., *Baxiam* ed. Ulm. Quæ post hæc adduntur in codd. ὃ ἐπέχει μοίρας ξε' κβ' L'' (κε' L'' ed. pr.); om. SΩ. Positio promontorii c. 5, § 8 : ξε' κγ''. ‖ — Κολοβοί] Κόλβοι ed. pr., *Clodi* ed. Ulm. De nomine v. Agatharchides (G. m. 1, p. 154) ap. Diodor. 3, 32 : τὰ δ' αἰδοῖα πάντες οἱ Τρωγλοδῦται παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις περιτέμνονται πλὴν τῶν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομαζομένων Κολοβῶν· οὗτοι γὰρ μόνοι τὴν ἐντὸς τῶν στενῶν νεμόμενοι χώραν ἐκ νηπίου ξυροῖς ἀποτέμνονται πᾶν τὸ τοῖς ἄλλοις μέρος περιτομῆς τυγχάνον. Colobi, qui hoc loco tanquam populus regionis angustis limitibus circumscriptæ nominantur, per omnem quæ sequitur sinus Arabici oram passim commemorantur. Ipse Ptolemæus p. 758, 3 affert Κολοβῶν ἄκρον 68° 13° 40. Cf. Strabo 16, 4, 9 : εἶτ' ὁ Ἀντιφίλου λιμὴν καὶ οἱ ὑπὲρ τούτου Κρεοφάγοι, κολοβοὶ τὰς βαλάνους. Id. 16, 4, 10 : τοῦ Ἀντιφίλου λιμένος ἑξῆς ἐστι λιμὴν καλούμενος Κολοβῶν ἄλσος. Idem 16, 4, 13 : Μετὰ δὲ Εὐμένους λιμένα μέχρι Δείρης... Ἰχθυοφάγοι καὶ Κρεοφάγοι [οἱ?] καὶ Κολοβοὶ μέχρι τῆς μεσογείας. ‖ — 5. μεθ' οὓς πρ. μεσ.] πρὸς μεσημβρίαν δὲ μετ' αὐτούς L. Verba πρὸς μεσημβρίαν usque ad v. Ῥιζοφάγοι om. W. ‖ — 6. Ταβιηνοί] Ταβηινοί ΦΨ Arg., τὰ βιηνοὶ V, Ταβικῶιοι FN, *Tabeini* ed. Ulm, *Tabeni* ed. Vic. Cf. Steph. Byz. : Τάβις, πόλις Ἀραβίας. Ἑκαταῖος περιηγήσει Αἰγύπτου. Ὁ πολίτης Ταβηνός. Tabieni sec. ordinem populorum quærendi in regione *Etbai*, quæ inde a Berenice juxta sinum Arabicum longe extenditur. Vivien de S.-Martin p. 471 : « Les Tabieni se retrouvent, selon toute apparence, dans les Changalla Dobiena, qui bordent au nord les pentes du plateau d'Abyssinie. Il y a aussi des Debaina parmi les clans Kababich, que l'on qualifie parfois d'Arabes. » (In novissimis tabulis *Dabaina* regio (13°-14° lat.) est ab Abyssinia occasum versus inter *Albara* et *Rahat* fluvios). Eadem sententia est Klœdenii p. 270, qui Tabienos ex sedibus, quas in Ptolemæi tabula obtinent, longe austrum versus pulsos esse conjecit. ‖ — 6. Σιρτιβεῖς] Συρτιβεῖς ADLMO ΦΨ, *Syrtibes* edd. Rom. Ulm., Σιπτιβεῖς X. In hod. *Etbai* regione notatur *Dj. Sotirba* tum sub 22° tum iterum sub 20° lat. Ibi secundum ordinem ponendi Sirtibes Ptolemæi. Grashofius legi voluit Σιρβιτεῖς, quoniam *Sirbitum* oppidum commoratur apud Plinium. Id tamen ad regionem, de qua nos jam agimus nihil pertinet. Dicit Plinius 6, 196 : *Quidam longitudinem* (terræ Æthiopum) *ita diviserunt : a Meroe Sirbitum XI* (*XV* v. l.) *dierum navigationem, ab ea XV ad Dabellos, ab iis ad Oceanum VI dierum iter*. Cf. ib. § 194 : *Regio supra Sirbitum, ubi desinunt montes, traditur a quibusdam habere maritimos Æthiopas*. Sirbitum hoc fort. erat in *Serabet* regione (37° 10' long. Gr., 15° 40' lat. in Petermanni tabula) ad fontes *Barka* fluvii. Navigatio XI vel XV dierum fuerit in *Albara* et *Gasch* fluviis. ‖ — 7. Ἄττιροι] sic X ed. pr., Ἀπειροί ΦΨ, Ἀπιροί cett., Ἄττεροι Anon. l. l., *Aspiri* ed. Ulm. Ponendi ad *Wadi* et *Dj. Attiri* (c. 21° 25') ad Arabicum Nili latus supra Magnum cataracten (21° 50') in provincia *Batn-Hadjar*. Vivien de S.-M. p. 471 : « Les Attiri ressemblent beaucoup aux Hadhareb, une des principales divisions de la race Bedja (Makrizi dans Burchhardt, *Nubia* p. 450.). » ‖ — 9. Βαβυλλήνιοι] Βαβυλώνιοι PRV ed. pr., *Babilonii* ed. Ulm., Βαβυλλίνιοι DLSΞΩΣ, Βαβυλληνοί X, *Babilenii* ed. Vic. Cf. Steph. Byz. : Ἄβυλλοι, ἔθνος πρὸς τῇ Τρωγλοδυτικῇ, ἔγγιστα τῷ Νείλῳ, ὡς Ἀπολλόδωρος δευτέρῳ περὶ γῆς. « Ce sont indubitablement les *Belioun* dont parlent les auteurs Arabes comme d'une grande et belliqueuse tribu du pays de Bedja (v. Edrisi tom. 1 p. 35 et 42 ed. Jaubert.) et les *Bilen* des relations modernes. Les Bilen actuels demeurent sur l'extrême frontière nord-ouest de Massaoua. » Vivien de S.-M. p. 472. — Ab *Wadi Atteri* austrum versus sequuntur quinque cataractæ prope *W. Seras*, *W. Ambigo*, *W. Lamule* (21° 10'), *W. Dal* et ad h. *Koke* (20° 40'). In hac igitur regione Babyllenios sive Abyllos collocare licet. Nescio an huc pertineant versus Æschylei in Prom. v. 808 :

τηλουρὸν δὲ γῆν
ἥξεις κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου

Ῥιζοφάγοι, μεθ' οὓς οἱ Ἀξουμῖται καὶ Σοβορίδαι· εἶτα Μολίβαι καὶ Μεγάβαρδοι, καὶ Νοῦβαι δυσμικώτεροι Αὐαλιτῶν· εἶτα ὑπὸ τοὺς Μολίβας Βλέμυες,

deinde *Babyllenii* et *Rhizophagi*, post quos *Axumitæ* et *Soboridæ;* deinde *Molibæ* et *Megabardi* et *Nubæ* occasum versus ab Aualitis; deinde infra Molibas *Blemyes*,

---

ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς Αἰθίοψ.
Τούτου παρ' ὄχθαις ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
καταβασμὸν, ἔνθα Βυβλίνων ὀρῶν ἄπο
ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος.

In his enim pro ἔνθα Βυβλίνων legendum esse puto ἔνθ' Ἀβυλλίνων. || — 1. Ῥιζοφάγοι] Ῥιζοφόγοι PY. Agatharchides (G. M. 1, p. 141) : παρὰ τὸν Ἀσταβόραν καλούμενον ποταμὸν παροικεῖ τὸ τῶν Ῥιζοφάγων ἔθνος. Strabo 16, 4, 9 : περὶ δὲ τὴν Μερόην καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ τε Ἀσταβόρου καὶ τοῦ Ἀστάπου καὶ ἔτι τοῦ Ἀστασόβα (Ἀσταγάβα codd.) πρὸς τὸν Νεῖλον· παροικοῦσι δὲ τούτοις οἱ Ῥιζοφάγοι καὶ Ἕλειοι προσαγορευόμενοι. Ælianus N. An. 17, 40 : ἐν Ἰνδοῖς ἔστι χώρα περὶ τὸν Ἀσταβόραν ποταμὸν ἐν τοῖς καλουμένοις Ῥιζοφάγοις. (Idem ibid. commemorat λίμνην τὴν καλουμένην Ἀορρατίαν.. πλησίον τοῦ προειρημένου ποταμοῦ. i. e. hod. *Tzana* lacum cujus ad terminum australem, ubi *Abai* fluvius ex eo profluit, *Korata* oppidum apponitur). In Periplo mar. Er. § 2 p. 258 inter mediterraneos populos nominantur Ἀγριοφάγοι καὶ Μοσχοφάγοι, quorum hi sunt i. q. Ῥιζοφάγοι. || — 1. Ἀξουμῖται] Ἀξουμίται BEZΩ, Αἰξουμῖται S, Αὐζουμίται ADS, Αὐξουμῖται vel Αὐξουμίται cett.; *Axiumitæ* ed. Ulm. In plerisque codd. additur : ὧν θέσις νε' ια', quæ est positio Axumæ urbis. Regni Axumitani prima mentio in Periplo mar. Erythr. l. l., ubi Zascales rex regnasse dicitur inde a Moschophagis usque ad alteram Barbariam (eam sc. quæ est inde ab Aualite sinu. Auctor enim novit etiam Barbariam septentrionalem in hod. *Berber* regione). Hunc fere regni ambitum primus constituerat rex qui insculpi jussit monumentum Adulitanum, in quo populi nominantur : Γάζη, Ἀγάμαι, Σιγύη, Αὐά, Τζιαμώ, Γαμβηλά, Σιγγαβηνέ, Ἀγγαβέ, Ἀθαγαοί, Καλαά, Σαμηνέ, Λασινοί, Ζαά, Γαβαλά, Ἀταλμώ, Βέγα, Ταγγαῖται, Ἀννινέ, Σεσέα, Ῥαῦσοι, Σωλατέ. || — 2. Σοβορίδαι] Σαβορίδαι X, Σαβόρδαι ed. pr. Sedes populi incertæ. Vivien l. l. p. 472 : « Les Soboridæ sont peut-être les Arabes Saouarat, qui habitent actuellement dans le Dar Chaikieh vers le site de l'ancienne Napata, » Secundum Ptolemæum Soboridas ab Auxumitarum regno occasum versus ponere licet in regiones interamnas, quas Sebridas tenuisse constat. Unde conjeceris Soboridas eosdem esse qui infra p. 783. Σεβρίδαι vocantur atque perperam collocantur a Nilo occasum et a Gapachis boream versus. || — 2. Μολίβαι] Μολῖβαι ed. pr., *Melibie* ed. Ulm. Molibas degisse ad *Murib* s. *Mareb* (*Maleb* Rüppelius scripsit) fluvium, qui ab *Axum* opp. haud longe boream versus est, et sub 17° 15′ in Albaram incidit, recte, opinor, censent Cooley l. l. p. 31 et Klæden l. l. p. 271. Haud recte igitur Ptolemæus Molibas ab Axumitis austrum versus collocat. Eodem vitio etiam sequentia laborant. Etenim Axumitæ, Molibæ, Megabari, Nubæ, Blemyes ordine inverso recensendi erant. Nam Blemyes proximum post Ægyptum locum obtinebant. Megabari secundum Erastosthenem a Meroe boream versus, sec. Plinium *contra Meroen* degebant. In eodem tractu, sed ad *lævam* Nili partem usque ad Nili cubitum sec. Eratosthenem magnus Nubarum populus erat, quem Ptolemæus Megabaris jungens a Nilo *ortum* versus collocat perperam. Causam erroris in eo quæsiverim, quod nonnulli Blemyum sedes in ultimam Æthiopiam transtulerunt, quibus fidens Ptolemæus proximorum populorum ordinem pervertit. || — 2. Μεγάβαρδοι] Μετάβαρδοι X, Μεγαβράδοι ed. pr. Scribendum, opinor, Μεγάβαροι aut Μεγάβαρροι. Plinius 6, 189 : *Contra Meroen Megabarri, quos aliqui Adiabaros nominavere. Oppidum habent Apollinis. Pars eorum Nomades, quæ elephantis vescitur. Ex adverso in Africæ parte Macrobii, rursus a Megabarris Memnones et Dabelli* (hod. *Debdaileh?*) *dierumque XX intervallo Critensi.* Eratosthenes ap. Strabon. 17, 1, 2 : Τὰ δὲ κατωτέρω ἑκατέρωθεν Μερόης, παρὰ μὲν τὸν Νεῖλον πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν Μεγάβαροι καὶ Βλέμυες, Αἰθιόπων ὑπακούοντες, Αἰγυπτίοις δ' ὅμοροι... Ἐξ ἀριστερῶν δὲ τῆς ῥύσεως τοῦ Νείλου Νοῦβαι κατοικοῦσιν ἐν τῇ Λιβύῃ, μέγα ἔθνος, ἀπὸ τῆς Μερόης ἀρξάμενοι μέχρι τῶν ἀγκώνων, οὐχ ὑποταττόμενοι τοῖς Αἰθίοψιν, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ πλείους βασιλείας διειλημμένοι. Strabo 17, 1, 53 : Τὰ πρὸς νότον (Αἰγύπτου) Τρωγλοδύται Βλέμυες καὶ Νοῦβαι καὶ Μεγάβαροι οἱ ὑπὲρ Συήνης Αἰθίοπες. Agatharchides ap. Diodor. 3, 33 : ὁπλισμὸν δ' ἔχουσι τῶν Τρωγλοδυτῶν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Μεγαβαρεῖς κυκλοτερεῖς ὠμοβοίνας ἀσπίδας καὶ ῥόπαλον τύλους ἔχον περισιδήρους, οἱ δ' ἄλλοι τόξα καὶ λόγχας. Megabari nomine tenus esse videntur hod. *Mekaberab*, juxta Nilum degentes a *Damer* usque ad *Schendy*. || — 3. δυσμικώτερος] sic A, ...ώτατοι cett. || — Αὐαλιτῶν] Αὐλιτῶν Ξ; τῶν add. ed. pr., *Analitis* edd. Vic. Ulm. De Nubis v. not. ad vs. 2. Cf. Plinius 6, 192 : *Ab ea* (Semberritarum insula) *Nubei Æthiopes dierum VIII itinere; oppidum eorum Nilo impositum Tenupsis* (h. *Denab* in *Dar Nuba*, 10° lat.). Steph. Byz. : Νοῦβαι, ἔθνος Λι-

ὑφ' οὓς Δηδάκαι, καὶ μεταξὺ τοῦ Ἀστάποδος ποταμοῦ καὶ τοῦ Γαρβάτου ὄρους Πεχῖνοι, ὧν δυσμικώτεροι Στρουθοφάγοι Αἰθίοπες· μεσημβρινώτεροι δὲ τοῦ ὄρους Κατάδραι καὶ ἡ Σμυρνοφόρος χώρα φθάνουσα μέχρι τῆς Κολόης λίμνης, μεθ' ἣν οἱ Μαστῖ-

infra quos *Dedacæ*, atque inter Astapodem fluvium atque Garbatum montem *Pechini*, a quibus ad occidentem *Struthophagi Æthiopes;* meridiem versus a monte *Catadræ* et *Myrrhifera* terra pertinens usque ad Coloen paludem, post quam sunt *Mastitæ*

ϐύης παρὰ Νείλῳ, Ἀπολλόδωρος β' περὶ γῆς. Λέγονται καὶ Νουϐαῖοι, ὡς Σαϐαῖοι, καὶ Νουμίδες (Νουϐάδες? Valesius). Quæ de Nubis apud serioris ævi scriptores referuntur, fusius exponit Vivien de S.-M. p. 81 sqq. Cf. Dillmann *Ueber die beiden Inschriften von Axum* in *Zeitschrift der deutschen morgenländischen Gesellschaft*, tom. VII, p. 355. 1853. ‖ — 4. Βλέμυες] sic BEZS, *Blemyes* ed. Rom., Βλέμυνες Arg., *Blemines* ed. Vic., Βλέμμυες cett. codd., *Blemmines* ed. Ulm. Scripturam per simplex u tuentur poetæ, Theocritus, Dionysius, Nonnus. De sedibus populi Ægypto vicinis vide Strabonis testimonia ad vs. 2. Julius Honorius p. 50 ed. Riese: *In cujus* (Nili) *litore sita sunt oppida vicina septem* (Heptanomis), *quibus metropolis Oxyrrhynchum Heracleum. A Blemmyis usque Oxyrrhynchum Heracleum milia CCCX* (Distantia pertinet a Syene usque ad initium Heptanomidis, cujus oppida Oxyrrhynchus et Heracleopolis). Ammian. Marc. 14, 4. 3: *ad Nili cataractas... et confinia Blemmyum.* Cf. id. 22, 15, 34. Zosimus 1, 71: συμμαχήσαντας (Πτολεμαΐδι τῆς Θηϐαΐδος) Βλεμμύας παρεστήσατο Πρόϐος. Vopiscus in Probo c. 17: *Blemyas etiam subegit, quorum captivos Romam transmisit, qui mirabilem sui visum stupenti populo Romano præbuerunt.* Ad Syenen et Elephantinen Blemmyes noverunt Claudianus de Nilo Idyll. 4, 19 et Procopius B. P. 1, 19. Olympiodorus Thebæus in Fr. Hist. 4, p. 66 Blemmyas dicit Thebaidis oppida obtinuisse Primin, Phœnicona, Chiridem, Thapin, Talmin. In titulo quem Silco regulus in Talmis urbis fano posuit: ἐπολέμησα μετὰ τῶν Βλεμύων ἀπὸ Πρίμεως ἕως Τάλμεως. Priscus fr. 21 (F. Hist. 4, p. 100) Blemmyas et Nobades a Romanis victos ad Maximinum imp. pacis petendi causa legatos misisse et fœderis pactiones Philis in templo depositas esse dicit. In alias sedes Blemyas ejiciunt poetæ, Dionysius Per. 220:

ἐν δὲ μυχοῖσι
βόσκοντ' ἠπείροιο πανύστατοι Αἰθιοπῆες,
αὐτῷ ἐπ' ὠκεανῷ, πυμάτης παρὰ τέμπεα Κέρνης,
τῶν πάρος αἰθαλέων Βλεμύων ἀνέχουσι κολῶναι,
ἔνθεν πιοτάτοιο κατέρχεται ὕδατα Νείλου.

Theocritus 7, 114:

ἐν δὲ θέρει πυμάτοισι παρ' Αἰθιόπεσσι νομεύοις
πέτρᾳ ὑπὸ Βλεμύων, ὅθεν οὐκέτι Νεῖλος ὁρατός.

Inter Libyæ Interioris populos Blemmyes enumerant Mela, 1, 4, 4, Plinius 5, 44, Solinus p. 154, Isidorus 11, 3, 17, Martianus 6, p. 218, Augustinus De civ. d. 16, 8. Una cum Marmaridis et Nasamonibus et Lotophagis nominantur in Geogr. Rav. p. 137, 1. Celerum de Blemyis v. Vivien de S.-M. p. 70 sqq. ibique laudatos et Franzium in Corp. Inscr. g. 3, p. 417. Inter recentiora populorum nomina nullum est quod certo judicio ad Blemyum nomen referri possit. ‖ — 1. Δηδάκαι] Διδάκαι FNSΦΨΩ Arg., *Didacæ* edd. Vic. Ulm. Fortasse Dedacæ erant hod. *Taka* regionis, quæ in monum. Axumitano est Ταγγαϊτῶν. ‖ — Ἀστάποδος] Ἀσταπόδου A. ‖ — 2. Γαρβάτου] Γαρβατῶ SXΩ, Γαρβάτα BEZ. Cf. supra p. 779. ‖ — Πεχῖνοι] Πέχινοι X ed. pr., *Pethini* ed. Rom. De sedibus eorum conjecturam protuli p. 779. ‖ — 3. Στρουθοφάγοι] *Strutuphagi* ed. Vic., *Strucophagi* ed. Rom. Struthophagi sec. Anonymum Hudsoni degunt μέσον τοῦ Ἀσταϐόρου καὶ τοῦ Ἀστάποδος. Agatharchides in G. min. 1, p. 144 sq. post Rhizophagos commemorat Hylophagos et Spermatophagos iisque propinquum Κυνηγῶν populum exiguum, ab his vero longe occasum versus Ἐλεφαντομάχους (§ 53) s. Ἐλεφαντοθήρα (§ 54) s. Ἐλεφαντοφάγους (§ 55). Deinde dicit (p. 147): ὅτι τῶν Κυνηγῶν τούτων, οὓς οἱ Νομάδες Ἀκαθάρτους καλεῖν εἰώθασι, τὰ μὲν πρὸς ἑσπέραν ἀπόσπασμα Αἰθιόπων νέμεται οὓς καλοῦσι Σιμοὺς (Σίλλους ap. Strabon. 16, 4, 11), τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν οὐ μέγα ἔθνος οἱ καλούμενοι Στρουθοφάγοι. ‖ — 4. Κατάδραι] Καταδραι ed. pr., *Cathadræ* ed. Vic. Ignoti. Strutophagorum vicini boream versus erant Elephantorum venatores qui, sec. Agatharchidem, Ἀκάθαρτοι vocabantur. Nescio an hi sint qui in Ptolemæi codicibus Κατάδραι vocantur. Cf. Plinius 6, 191: *Inter montes autem et Nilum Simbarri sunt, Palugges, in ipsis vero montibus Asachæ* (cf. 8, 35) *multis nationibus; abesse a mari dicuntur dierum V itinere; vivunt elephantorum venatu.* « Dans les cantons qui bordent au nord le pied des hautes terres de l'Abyssinie, les chasseurs d'éléphants, d'après nos relations modernes, sont de même designés sous une dénomination particulière. On les nomme *Agar.* » VIVIEN DE S.-MARTIN, p. 95. Ptolemæus Elephantophagos a Nilo occasum versus collocat præpostere. ‖ — 5. ἡ] om. ed. pr. ‖ — 6.

ται μέχρι τῶν τοῦ Νείλου λιμνῶν. Τὴν δὲ ἀπὸ δυσμῶν τούτου τοῦ τμήματος τοῦ Νείλου ποταμοῦ χώραν κατέχουσι μετὰ τὸν Καταρράκτην τὸν μέγαν οἱ τὴν Τριακοντάσχιονον καταννεμόμενοι μεταξὺ τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρέων καὶ τοῦ Νείλου ποταμοῦ, μεθ' οὓς ὁμοίως πρὸς μεσημβρίαν Εὐωνυμῖται· εἶτα ἡ μέση Αἰθιοπία καὶ οἱ Σεβρίδαι· καταλαμβάνει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη καὶ τὴν Μερόην νῆσον· μεθ' ἃ

usque ad Nili lacus. Ad occidentem ab hoc Nili fluvii segmento terram incolunt post Cataractam maiorem ii, qui *Triacontaschœnum* depascunt inter Æthiopicos montes et Nilum fluvium, post quos inter eosdem meridiem versus *Euonymitæ;* deinde *Æthiopia Media* et *Sebridæ;* obtinent hæ gentes Meroen quoque insulam, atque infra eas sunt *Gapachi*, infra quos *Ptoemphanæ*, et

---

Κολόης] Καλόης Arg., *Calce paludem* ed. Ulm. || — Μαστῖται]..ίται BEZ. Arg. || — 1. τῶν om. Ξ. || — Νείλου] Νίλου Φ. De Mastitis v. supra. Distinguendi ab iis sunt *Mattitæ* s. *Mothitæ* ap. Plinium 6, 190 : *Anderæ* (*Andetæ* v. l., Ἐνδέρα Artemidor. ap. Strabonem, hod. *Enderta*), *Mattitæ* (hod. *Madaito* 11 1/2 lat. 59 long.), *Mesachas* (in eodem parallelo e regione *Muschach* inss., *Hypsodores* (*Ipsodore*, *Hipdores* v. l.; ad hod. *Deidora* montem 20 1/2 lat. 60 long.?) || — 3. χώραν] om. ADB. || — 3. καταρράκτ.] καταράκτ. DMOΔΞΩ. || — 4. Τριακοντάσχοινον] *tria condaschinum* ed. Vic., *tricontasthenum* ed. Rom. Triginta schœnorum sive 900 stadiorum tractus a Magno cataracte (*Wadi Halfa*) pertinet usque ad terminum australem regionis *Dar Sukkot* (20° 30′), ubi ad lævam Nili ripam est *Soleb* locus. Alibi eo nomine hic tractus non commemoratur Quemadmodum Dodecaschœnus, sic etiam quæ sequuntur usque ad Magnam cataractam et deinde Triacontaschœnum Ægypto aliquando adjuncta esse videntur, adeo ut hinc demum Æthiopiæ nomen usurparetur. Nam Plinius 6, 183 secundum Neronis exploratores commemorat *Regionem Euonymitôn Æthiopum primam*, Ptolemæus vero post Euonymitas collocat τὴν μέσην Αἰθιοπίαν, unde consequitur fuisse etiam tertiam quandam Æthiopiam, cujus expressa mentio non injicitur. Secundum Plinium inter Acinam et initium Euonymitôn intercedunt 54 m. p., quot via directa intercedunt inter *Akeh* et *Soleb*, ad quem locum sec. Ptolemæum initium Euonymitôn collocandum est. || — 7. Εὐωνυμῖται]...ίται BEZ Arg., Εὐωνυμεῖται L. Nomen hoc fuerit omnium Æthiopum qui ad lævam Nili ripam erant. || — 8. Σεβρίδαι] Σεβᾶρδοι ed. pr. Σεβρῖδαι PV, Σεβερίδαι W. Verba καὶ οἱ Σεβ. h. l. om. A, qui supra Εὐωνυμῖται adscripsit καὶ Σεβρίδαι. Sebridæ post Gabachos nominandi erant; nam Gabachi sunt hod. *Kababisch* (14° 16′ lat.) juxta Meroen insulam et borealem partem regionis *Dar Senar*, Sebridæ vero sive Sebritæ sive Sembritæ sunt Ægyptii fugitivi, qui sedes selegerant non in desertis a Nilo occasum versus sitis, sed in hod. *Dar Senar* inter Nilum et Astapodem, quam regionem τὴν νῆσον Αἰγυπτίων Eratosthenes vocat, et in iis quæ hinc ortum versus sunt inter Astapodem et *Dender* et *Rahad* fluvios. « Auf dem ganzen westichen Rande des Abyssinischen Hochlandes und bis an die Sobatmündungen kœnnen wir eine zusammenhœngende Reihe von Vœlkerschaften verfolgen von gleichartigen physischen Typus, mit noch untereinander verwandten Sprachen, die vom Æthiopischen abweichen, dieselbe Gegend einnehmend, welche als die den Sembriten angewiesene sich ergiebt. » KLOEDEN l. l. p. 46. Recte Ptolemæus Sebridas etiam in Meroe insula degisse dicit, in eaque (p. 774, 2) collocat Eser oppidum (13° 20), quod Fugitivorum esse et ad dextram Astapodis ripam in *Dar Senar* situm esse novimus. Ceterum a Sebridis non diversos esse Soboridas, qui p. 781, 2 nominantur, recte statuerim. — Eratosthenes ap. Strabonem 17, 1, 2 prodidit ἄλλην εἶναι νῆσον ὑπὲρ τῆς Μερόης, ἣν κατέχουσιν οἱ Αἰγυπτίων φυγάδες οἱ ἀποστάντες ἐπὶ Ψαμμιτίχῳ, καλοῦνται δὲ Σεμβρῖται, ὡς ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δὲ ὑπὸ γυναικός, ὑπακούουσι δὲ τῶν ἐν Μερόῃ. Idem ib. 1, 4, 2 parallelum per τὴν τῶν Αἰγυπτίων νῆσον καὶ τὴν Κινναμωμοφόρον ductum a Meroe austrum versus distare dicit stadia 3400, quæ pertinent usque ad cursum superiorem Astapodis fluvii. Strabo 16, 4, 8, postquam oræ maritimæ loca usque ad Saba ex Artemidoro recensuerat, pergit : ἡ δ' ἐν βάθει τούτων χώρα Τηνεσίς (Νησίτης? i. q. νῆσος Αἰγυπτίων Eratost.) λέγεται. Ἔχουσι δ' αὐτὴν οἱ παρὰ τοῦ Ψαμμιτίχου φυγάδες Αἰγυπτίων· ἐπονομάζονται δὲ Σεβρῖται, ὡς ἂν ἐπήλυδες· βασιλεύονται δ' ὑπὸ γυναικός, ὑφ' ἣν ἐστι καὶ ἡ Μερόη, πλησίον τῶν τόπων οὖσα τούτων ἐν τῷ Νείλῳ νῆσος, ὑπὲρ ἧς ἄλλη ἐστὶ νῆσος οὐ πολὺ ἄποθεν ἐν τῷ ποταμῷ, κατοικία τῶν αὐτῶν τούτων φυγάδων. Plinius 6, 192, post ea quæ p. 773, citavi, pergit : *Insula in Nilo Semberritarum, ab ea Nubæi Æthiopes dierum VIII itinere; oppidum eorum Nilo impositum Tenupsis* (hod. *Denab*, 10° lat. ad lævam Nili ripam in *Dar Nuba*). Herodotus

ὑπόκεινται Γάπαχοι, ὑφ' οὓς Πτοεμφανεῖς, ὑφ' οὓς Καδοῦποι· μεθ' οὓς οἱ Ἐλεφαντοφάγοι Αἰθίοπες, ὑφ' οὓς Πεσενδάραι, καὶ ὑπὲρ τὰς λίμνας ἡ Κινναμωμοφόρος χώρα· μεταξὺ δὲ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Ἀστάποδος ποταμοῦ πρὸς μὲν τῇ Μερόῃ νήσῳ Μεμ-

infra hos *Cadupi* ; post hos *Elephantophagi Æthiopes*, infra quos *Pesendaræ*, atque supra lacus *Cinnamomifera* terra; inter Nilum autem et Astapodem fluvium prope Meroen insulam *Memnones*, et magis ad meridiem *Sapæi*. Reliquas terræ partes

---

2, 31 ab Elephantine ad Αὐτομόλους sive Ἀσμάχ quattuor mensium iter fuisse fabulatur. || — 1. Γάπαχοι] Γαπάχοι ΦΨ, Γάπαλοι X, *Gabachi* ed. Vic. Hodie *Kababisch*. Anonymus Hudson. in Μέγαν ποταμὸν, qui occidentale Meroes ins. latus constituit, Γαπάχι fluvium e Ψεβόλη lacu influere narrat. Intelligendus esse videtur fluvius qui, secundum Petermanni tabulam, ex magna palude inter Nilum et *Dj. Arasch-Kol* sita (13° 40′ — 14° 10′) in Nilum exit prope *Chadschiba* insulam (14° 15′). Hinc austrum versus alia insula (13° 48′) *Gubescha* vocatur. Quæ deinceps meridiem versus est *Chamkab* regio fuerit τῶν Χαμπεσίδων, quos ibi Anonymus collocat. Quæ de his proferunt Cooley p. 90 et Klæden p. 255, admitti nequeunt, quum ab Anonymi narratione abhorreant. || — 1. Πτοεμφανεῖς] *Ptonephages* ed. Vic. Plinius 6, 192 : *ex Africæ parte Tonobari, Ptoenbani* (*Ptoemphæ* v. l.), *qui canem pro rege habent, motu ejus imperia augurantes*. Cf. Solinus c. 30 p. 146, 16 ed. Mommsen. Cum his Klædenius p. 273 confert quæ in hod. *Dar Fazohkl* (ad latus occiduum Astapodis fl. c. 11° lat.) in usu sunt : « næmlich dass bei dem jæhrlich über den Kœnig abzuhaltenden Gericht ein angebundener Hund eine Hauptrolle spielt. Dieser oder der Kœnig fællt als Opfer. Diejenigen Fælle, in welchen der Kœnig die Prüfung seiner Regierung im abgelaufenen Jahre schlecht besteht und getœdet wird, und der Hund als Symbol der Wachsamkeit gleichsam an seiner Stelle am Leben bleibt, scheinen Veranlassung zu der Erzæhlung des Plinius gewesen zu sein. Wenn der Zusammenhang in dieser Weise besteht, dann haben wir in *Fazokl* die Ptoemphanæ als Nachbaren der Gapachi. » Eodem modo de sedibus populi statuit Hartmann *Die Nigritier*, 1, p. 68, 75. || — 2. Καδοῦποι] Καδούποι N, καὶ Δοῦποι DMOΔΞ, *Duppi* ed. Lugd., Κεδοῦποι A, Καδωποι X, *Caduppi* ed. Rom., Μαδοῦποι ΦΦ, *Madupi* ed. Vic., Μαδδοῦποι Arg., *Maduppi* ed. Ulm., Κάτοιποι Anonym. in G. m. 2, p. 498. Καταδοῦποι de conj. scripsit Wilberg. Quodsi *Fazogl* regio populo antecedenti recte vindicatur, ab ea occasum et meridiem versus sita *Dar Ubi* et *Dj. Tabi* Cadupis assignare licet. Cur Καταδοῦποι scribatur, nihil video. Vocabulum hoc non modo cataractas, quorum plurimos novimus, sed etiam accolas eorum significare parum est probabile, quamvis apud Plinium 6, 178 legatur : *A Syene..gens Catadupi, dein Syenitæ*. || — 2. Ἐλεφαντοφάγοι] Solinus p. 146, 16 Ptoemphanis finitimos esse dicit Psambaros (Sesambros ap. Plin. 6, 192), apud quos ne elephanti quidem auriti sint ; fortasse hi degebant in hod. *Wambera* a *Dar Fazogl* austrum ortumque versus ad orientale latus *Abai* fluvii. Ibidem Ptolemæi elephantophagos quæsiveris. Quamquam alii elephantophagos, quos late sparsos fuisse consentaneum est, multo magis ortum versus nec longe a mari remotos fuisse statuunt. Plinius 6, 191 : *Inter montes autem et Nilum Symbari sunt in ipsis vero montibus Asachæ multis nationibus. Abesse a mari dicuntur dierum quinque itinere. Vivunt elephantorum venatu*. Idem 8, 35 : *Asachæi vocantur Æthiopes apud quos maxime nascuntur (elephanti) narraturque in maritimis eorum*, etc. Idem 8, 26 : *Troglodytæ contermini Æthiopiæ, qui hoc solo (elephantorum) venatu aluntur*. || — 3. Πεσενδάραι] Πεσενδᾶραι ed. pr., Ποσενδάραι Arg., *Possendaræ* ed. Ulm. Strabo in sinus Arabici descriptione : καλεῖται δὲ ἡ χώρα Κορακίου· ἦν δέ τις ἐν βάθει Ἔνδερα Γυμνητῶν ἀνθρώπων κατοικία. Plinius 6, 190 : *Dochi* (hod. *Dok?*), *deinde Gymnetes semper nudi ; mox Anderæ* (*Andetæ* v. l.), *Mattita* (h. *Mudaito*). In his Endera s. Andera est hod. *Enderta* (13° 30′) a *Tacazze* fluvio ortum versus. Eosdem esse Pesendaras cum Klædenio crediderim. Vicini esse poterant Elephantophagis, verum non iis quos juxta lævam Nili ripam Ptolemæus collocavit. || — 4. Κινναμωμοφόρος] Κιναμωμοφόρος DNOΔΞΣ, Κινναμοφόρος ed. pr., *Cinamifera* edd. Rom. Ulm., *Cinamiphera* ed. Vic. Sec. Eratosthenem ap. Strabon. 16, 4, 14 post Diren pr. juxta oram sinus Avalitæ ortum versus sequuntur ἡ τὴν σμύρναν φέρουσα, dein ἡ λιβανωτοφόρος et postrema ἡ κινναμωμοφόρος ἣν ἐσχάτην ἴσμεν οἰκουμένην πρὸς μεσημβρίαν et ex qua, secundum Orosium, Nilus profluit (v. p. 303. 3 not.). Ptolemæus ordinem regionum invertens Cinnamomiferam in eum tractum transfert in quo ipse suas Nili origines collocat. || — 5. Ἀστάποδος] Ἀσταβότου A. || — 6. τῇ Μ. νήσῳ] τὴν Μερόην νῆσον S. || — Μεμνονεῖς] Σεμνονεῖς BE, Μέμνονες ed. pr., *Memones* ed. Ulm. Plinius 6, 190 : *Contra Meroen Megabarri ... Ex adverso in Africæ parte Memnones et Dabelli* (Cf. 6, 196, ubi a Meroe ad Dabellos XV dierum iter esse dicitur. Hod. *Debdaleh*.

νονεῖς, μεσημβρινώτεροι δὲ Σαπαῖοι. Τὰ δὲ λοιπὰ τῆς χώρας, δυσμικώτερα δὲ τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρέων κατέχουσι μετὰ τὴν δίαμμον καὶ ἄβροχον χώραν οἱ κατὰ τὴν Φαζανίαν καὶ τὴν Βακαλῖτιν· εἶτα Σκηνῖται καὶ Τραλλῆται, μεθ' οὓς τὸ τῶν Δαραδῶν ἔθνος· εἶτα οἱ Ὀρυπαῖοι Θηρευταί, μεθ' οὓς οἱ Νυγβηνῖται Αἰθίοπες.

occasum versus ab Æthiopicis montibus inhabitant post arenosam et sitibundam regionem *Phazaniæ* et *Bacalitidis* gentes; deinde *Scenitæ* et *Tralletæ*, post quos *Daradarum* gens; deinde *Orypæi Venatores*, post quos *Nygbenitæ Æthiopes*.

11. Νῆσοι δέ εἰσι παρὰ τὴν ὑπὸ Αἴγυπτον Αἰθιοπίαν αἵδε·

ἐν μὲν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ

Ἀστάρτη νῆσος	ξϛ'	κβ' L''
Βωμὸς Ἀθηνᾶς, νῆσος	ξϛ' ϛ''	κα' L''
Γυψῖτις νῆσος	ξζ'	ιθ' γο''

11. Insulæ sunt propter Æthiopiam infra Ægyptum sitam hæ :

in Arabico sinu

Astarte insula	66°	22° 30'
Ara Minervæ, insula	66° 10'	21° 30'
Gypsitis insula	67°	19° 40'

inter Astapum et Astaboram). Tabula Peuting.: *Memnocones Æthiopes.* || — 1. Σαπαῖοι] Ἀπαῖοι LΦΨ Arg., Ἄπαιοι FNSΩℶ, Ἄπεοι ADMOΔΞ, *Apei* edd. Vic. Rom. Ulm. De Sape urbis regione v. supra p. 774 not. || — 2. τῆς χώρας] τῆς om. ΦΨ, τοῦ χώρου supra scriptum in A. || — 3. Αἰθιοπικῶν] Αἰθιόπων L. || — μετὰ τὴν δίαμμον] μετὰ μὲν τὴν δ. ed. pr. ℶ, μετὰ μὲν ἴαμμον ΦΨ, *post diamnium* ed. Rom., *post iamnum* ed. Ulm., *post lamnium* ed. Vic. || — 4. Φαζανίαν] sic X et Anonymus in G. min. 2, p. 498, et de conj. Wilberg., Ἀζανίαν PRVW ed. pr., Φαζαραν ℶ, Φάζακαν cett., *Phazacam* ed. Ulm., *Phazacham* ed. Vic., *Phazacar vel Azaniam* ed. Rom. || — 5. Βακαλῖτιν] sic de conj. Wilberg., Βακαλίτιν ed. pr., Βακαλίτην BEPRVZΦΨ Arg., Μακαλιτιν Ω; Μακαλίτην DFLMNOΞ, *Bucaliten* ed. Rom.; *Bachalitam* edd. Vic. Ulm. || — 5. Σκηνῖται] Σηνῖται DΞ, Συηνίται L, Σκυνῖται MOΔ, *Senitæ* ed. Vic. || — 6. Τραλλῆται] Τραλεῖται A[1], Τραλλεῖται X et A[2], Τραλῖται ed. pr., Τραλλῖται CFLN[2]PRSVWΩ, Τραλῆται O, *Trallitæ*, Arg. Ulm., *Trallatæ* ed. Rom., *Tralitæ* ed. Vic. — 6. Δαραδῶν] Δαράδων PV ed. pr., Δαρδῶν X, *Darodorum* ed. Ulm. || — .7 Ὀρυπαῖοι] de conj.; Ὀρειπαῖοι ADF LMNOSΔΞΩℶ, Ὀριπαῖοι ΦΨ Arg., Ῥιπαῖοι C, Ῥυπαῖοι cett., *Orypei* edd. Rom. Ulm., *Oriphei* ed. Vic. || — 8. Νυγβηνῖται] ..ῖται BELZ, Νυγβυνῖται CRV, Ὀνιγβηνίται ΦΨ Arg., Οἰνιγβηνῖται, omisso articulo, S., *Nigbenitæ* ed. Rom., *Onigbenitæ* edd. Vic. Ulm. Positiones horum populorum regionumque perversæ sunt. Phazania (hod. *Fezzan*) supra Syrtin collocanda erat. Βακαλῖτις est Bacalum regio in Cyrenaica, a Phazania ortum et boream versus. Scenitarum nomen ejusmodi est, ut certam positionem non admittat. Tralletæ sunt *Tarrælii* Plinii 5, 44 : *Oritur* (*Nigir*) *inter Tarrælios Æthiopes et Œcalicas.* Id. 6, 194. *Ab ea vero Nili parte quæ supra Syrtes majores oceanum meridianum protenditur, Dalio esse dicit... Longoporos ab Œcalicibus dierum quinque itinere.* Ptolemæus quoque Tralletas haud longe remotos a faucibus Garamanticis et Giris (Nigiris ap. Plin.) fontibus ponit et a faucibus meridiem versus habet *Uchalicces*, qui sunt *Œcalices* Plinii. Vid. p. 748 not. Daradæ, haud longe a Giris fl. fontibus collocati, haud diversi sunt a Daradis fluvii accolis, prope quos erant fontes Nigiris Ptolemæi (Giris ap. Plin.). Cum Orypeis et Nygbenitis componendi sunt Ἐροπαῖσι et Νυγβῆνοι Africæ provinciæ p. 641. Omnes isti populi e veris sedibus mirum quantum ortum versus transponuntur, de quo errore suis locis sæpius jam monui. || — 9. εἰσὶ] νῆσοι δὲ παράκεινται παρὰ ACPRV. || — ὑπὸ] ὑπὲρ ed. pr. || — 11. Ἀραβ.] Ἀρραβ. CLPRΦΨ, Ἀραβίῳ ed. pr. Post v. κόλπῳ legitur νῆσοι in S, νῆσοι αἵδε in BDXZΔΞ Arg., αἵδε αἱ νῆσοι in CPRV. || — 12. Ἀστάρτη] Ἀστάρτης A, Στάρτη D, Ἀστράτη ed. pr. Sec. Marcianum ap. Steph. Byz. (v. p. 753 not.) Astarte insula est κατὰ τὸ Πριόνωτον ὄρος. || — ξϛ'] ξα' L'' ed. pr. || — κβ' L''] sic scripsi sec. edd. Vic. et Rom., κβ' γ'' ed. pr., 22 1/3 ed. Ulm., κβ' ϛ'' cett. Prionotus mons p. 755 ponitur 22° 30'; eundem gradum insulæ assignatum esse suadet Marcianus. Insula est hod. *Siall* (22° 48' in Moresbyi tabula), non vero, ut p. 755 conjeci, hod. *Elba* insula, quæ potius est Ara Minervæ. || — 14. ξϛ' ϛ''] ξϛ' L'' ed. pr. — 15. Γυψῖτις] Γυψίτις CLPVΦΨΩ, Γυψίτης ABDEFNSΔΞℶ, Γυθίτης ed. pr.; Steph. Byz. : Γυψηίς, νῆσος Αἰθιοπίας, ὡς Μαρκιανὸς ἐν περίπλων α'. Τὸ ἐθνικὸν Γυψηίτης || — ιθ' γο''] ιθ' γ'' ed. pr. Insula Diogenis promontorio (19° 40' p. 756, 2) objacens,

Γομαδέων νῆσοι δύο	ξζ' ∠''	ιθ'	Gomadeôn insulæ duæ	67° 30'	19°
Μύρωνος νῆσος	ξζ'	ιη'	Myronis insula	67°	18°
Κατάθραι νῆσοι αἱ καὶ Χελωνίτιδες, δύο τὸν ἀριθμόν	ξη'	ιζ' ∠''	Catathræ sive Chelonitides insulæ numero duæ	68°	17° 30'
Ὀρισίτιδες νῆσοι δύο	ξζ' ∠''	ιζ'	Orisitides insulæ duæ	67° 30'	17°
Μάγων νῆσος	ξη'	ις'	Magorum insula	68°	16°
Δαφνίνη νῆσος	ξη' ∠''	ιε' γ''	Daphnine insula	68° 30'	15° 20'
Ἀκανθίνη νῆσος	ξη' ∠''	ιε'	Acanthine insula	68° 30'	15°
Μακαρία νῆσος	ξη' ∠''	ιδ'	Macaria insula	68° 30'	14°
Ὄρνεων νῆσος	ξθ'	ιδ'	Avium insula	69°	14°
Βάκχου καὶ Ἀντιβάκχου	ξθ' ∠''	ιγ' δ''	Bacchi et Antibacchi	69° 30'	13° 15'
Πανὸς νῆσος	ξη' γο''	ιβ'	Panis insula	68° 40'	12°
Διοδώρου νῆσος	ο'	ιβ' ∠''	Diodori insula	70°	12° 30'

hodie *Makowa* insula (20° 40'-50'). ‖ — 1. Γομαδέων] Γομαδαίων ACPRWX, Γομοδέων F, *Gomodeorum* Vic., Τωμαδέων Arg., Γομαδαίων ed. pr. ‖ — δύο] om. C. Indicantur *Tiflah* insulæ duæ (20° 38), ab antecedente non 40', sed 6' distantes. In opposito litore Moresbyana tabula habet *Cubad* tribum, cujus nomen nescio an subsit nomini Γομαδέων (Γοβαδ.?). ‖ — 2. Μύρωνος] ἡ Μύρ. X, *Mironis* edd. Vic. Ulm. Una est ex *Mareu* insulis ap. Plin. 6, 169 : *Sinus insulis refertus : ex his Mareu vocantur aquosæ, Eratonos sitientes*. Vid. p. 758 not. Apud Agatharchidem p. 105 Μαρία (νῆσος) δυσπελαγία; apud Strabonem 16, 4, 7 νῆσος ἐλαίᾳ κατάφυτος ἐπικλυζομένη. Cf. p. 756. ‖ — 3. Κατάδραι etc.] Καταθραιαὶ καὶ Χελ. τὸν ἀριθμὸν νῆσοι δύο ΦΨΧ.; ἀριθμῷ δύο L; τὸν ἀριθμὸν om. W ed. pr.; νῆσοι vocem post Κατάδραι habet S. Cf. populi nomen Κατάδραι p. 782, 4. ‖ — ξη'] ξζ' F. ‖ — 4. ιζ' ∠''] ιη' ed. pr. ‖ — Apud Plinium 6, 172 post Ptolemaidem urbem et lacum Mandalum insulæ recensentur : *Colorasitis et in alto multæ, in quibus testudo plurima. Oppidum Suche, insula Daphnidis, oppidum Adulitôn... Supra Æthiopas Aroteras insulæ quæ Aliæu vocantur, item Bacchias et Antibacchias et Stratioton* (Στράτωνος ap. Strabon. V. not. p. 758)... *Insulæ ante (Isidis) portum II Pseudopylæ vocantur, interiores totidem Pylæ, in altera stelæ lapideæ literis ignotis. Ultra sinus Abalites, insula Diodori et aliæ desertæ.* — Ex his insulæ in alto positæ et testudinibus abundantes fuerint insulæ arenosæ, quæ sunt inter 19° et 18° 30'. Ptolemæi vero Catathræ duæ fort. sunt *Amarat* insulæ duæ (18° 20'), ab Eratonis promontorio (*Ras Assise* 18° 26') meridiem versus. Quæ his in alto objectæ sunt insulæ sex (18° 28'), haud dubie sunt νῆσοι ἕξ Λατομίαι καλούμεναι, quas post Ptolemaidem commemorat Strabo 16, 4, 8. Nihil huc pertinet Χελωνῶν νῆσος ap. Strabon. 16, 4, 14 et *Chelonitis* insula ap. Plin. 6, 151. ‖ — 5. Ὀρισίτιδες] sic A, addens ἢ Θρισίδες, Ὀρεισίτιδες CW, Ὀρισσίτιδες, Θρισίτιδες et Θρεισίτιδες cett.: Θρισσίτιδες ex Grashofii conj. Wilberg. Versum om. ed. Ulm. Apud Plinium l. l. juxta lacum Mandalum nominatur *Colorasitis* insula. Hodie *Eiro* (17° 10'), cui alia insula minor adjacet. Sic supra p. 758 conjeci, suadente nomine. Fortasse tamen intelligenda est hod. *Badour* insula, quæ est in medio maris recessu, qui lacus fere speciem præbet. Quo admisso, hod. *Eiro* insula, in qua ruinæ exstant, Magorum insula fuerit. Distantiarum rationes in Ptolemæi tabula per totum hunc tractum temerariæ sunt. ‖ — 7. Μάγων] Μαγῶν ΦΨ Arg., Μαγὼν X, Μάγγων ed. pr. ‖ — ξη'] ξη' δ'' ed. pr., 68 1/2 ed. Vic. ‖ — 8. Δαφνίνη] *Daphnidis* ap. Plin. ‖ — ξη' ∠''] ξη' δ'' X ed. pr. ‖ — ιε' γ''] ιθ' ed. pr.; 15 ed. Ulm. Hodie fort. *Difnen* insula exigua 16° 35', aut *Harral* (16°). Multo minus liquet de situ Acanthinæ, Macariæ, Avium insulæ, Bacchi et Antibacchi, quæ omnes pertinent ad magnum insularum archipelagum, cujus maxima insula est hod. *Dhalak*. ‖ — 9. Ἀκανθίνη] *Achanthima* ed. Vic. Versum om. ed. Ulm. Vss. 9-12 in O hoc ordine se excipiunt : 9. 11. 10. 12, at vulgaris ordo notatur in margine. ‖ — ιε'] 16 ed. Rom. ‖ — 10. Μακαρία] *Macharia* edd. Vic. Ulm. ‖ — ιδ'] ιδ' ∠'' X, 14 1/2 ed. Rom. ‖ — 11. Ὄρνεων] ἡ Ὀρνέων ΧΦΨ ed. pr. ‖ — ξθ'] 69 1/2 ed Ulm. ‖ — ιδ'] ιζ' ed. pr. ‖ — 13. ιγ' δ''] ιγ' ∠'' ed. pr. ‖ — 14. Πανὸς] Πᾶνος F. ‖ — ξη' γο''] ξη' γ'' ed. pr., 68 1/2 ed. Ulm. Hodie *Disset* in sinu Adulitico. Vid. not. p. 759. ‖ — 15. Διοδώρου] Diodori insula hod. *Perim* in faucibus sinus Arabici, haud longe ab Ocelі Arabiæ, inter

Ἴσιδος νῆσος	ο′	ια′ ∠″
ἐν δὲ τῷ Αὐαλίτῃ κόλπῳ νῆσος		
Μόνδου νῆσος	οζ′	η′ ∠″
μετὰ δὲ τὰ Ἀρώματα νῆσοι αἵδε·		
Ἀμίκου νῆσος	πε′	δ′
Μηνᾶ νῆσοι δύο	πδ′	β′ ∠″
Μυρίκη νῆσος	πγ′ ∠″	α′

12. Τὸ δὲ ἀπ' ἀνατολῶν τῶν νήσων τούτων πέλαγος Ἵππαλον καλεῖται, ᾧ συνάπτει ἀπ' ἀνατολῶν τὸ Ἰνδικὸν πέλαγος (μέχρις ἀνατολῶν).

Isidis insula	70°	11° 30′
in Avalite sinu est insula		
Mondi insula	77°	8° 30′
post Aromata hæ insulæ :		
Amici insula	85°	4°
Menæ insulæ duæ	84°	2° 30′
Myrice insula	83° 30′	1°

12. Quod ad orientem ab his insulis est mare Hippalum dicitur, cui ab ortu contiguum est mare Indicum.

Arabiæ insulas recensenda erat. Aualitæ sinui eam vindicat Plinius l. l. Accuratiora de ea leguntur in Periplo mar. Erythr. § 25, p. 275. Positio ejus in Ptolemæi tabula perversissima. Recte quidem a Malichu insulis Arabicis (hod. *Harnisch* 750 stad. a *Perim*), quæ lib. 6, c. 7 perperam ponuntur 71° 40′ 14°, ad Diodori insulam 1 1/2 lat. gradus computantur, inepte autem a Diodori ins. ad Ocelim (75° 12°) ortum versus quinque gradus numerantur, ita ut in medio positæ Adanu insulæ duæ utrinque 2 1/2 gradibus distent. Verum Adanu insulæ non sunt sinus Arabici, sed duæ Arabiæ peninsulæ, quarum in altera nunc est *Aden* oppidum (Ἀδάνη ἐμπόριον ap. Philostorg. H. Eccl. 3, 4, *Athene* corrupte apud Plinium 6, 159, ab aliis, ut a Ptol. 6, 7, Ἀραβία vocata). Hæ peninsulæ tum a Diodori insula tum ab Oceli ortum versus c. 1050 stadia distant, quorum loco ap. Ptol. 1200 stadia habes, semel ortum versus atque iterum occasum versus. Haud recte p. 686 conjeceram Adanu insulas fortasse esse hod. *les six frères* a Diodori insula non nisi 100 stadia dissitas. Falsa etiam sunt quæ de his statuit Sprenger in *Geogr. Arab.* p. 80. ‖ — 1. ια′ ∠″] ιβ′ ∠″ ed. pr., 17 1/2 ed. Vic. Isidis insula, ap. Ptol. 500 stadia a Diodori insula austrum versus distans, fuerit hod. *Darmaba* (13°) insula magna a Diodori insula 300 stadiis boream et occasum versus posita juxta Isidis portum, cujus Plinius 6, 173 meminit, ut supra p. 761 monui. ‖ — 2. Αὐαλίτῃ] Ἀβαλίτῃ ADLMOSΔΞΩ⊐, Ἀναλίτῃ ΦΨ, Ἀναλίτου Arg., ἐν ...κόλπῳ ἐστὶ Μόνδου νῆσος ed. pr.; *in sinu autem Analitus* ed. Vic. ‖ — 3. Μόνδου] Μούνδου Z. De hac insula v. not. p. 762, 1. ‖ — οζ′] 75 edd. Rom. Ulm. ‖ — 4. αἵδε] εἰσὶν αἵδε ed. pr. ‖ — 5. Ἀμίκου] sic ADFLMNOSXΞΩ⊐, Ἀμήκου C¹, Ἀμύκου PRVW, *Amici* cod. Basil., Ἀμείβου ed. pr., Ἀμείκου cett., *Ameici* edd. Vic. Ulm. Cf. Steph. Byz. (ex eodem Marciano, opinor, ex quo Myrice ins. affertur.) : Ἀμίκου (Ἀμικουσία codd., Ἀμίκου μία ed. Meineke, vix recte.) νῆσος ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Τὸ ἐθνικὸν ἐξ Ἀμίκου νήσου κατὰ περίφρασιν, καὶ Ἀμικουνησίτης. ‖ — δ′] 4 1/2 ed. Rom., 0 1/2 (sic) ed. Vic. ‖ — 6. Μηνᾶ] Μηνᾶν FL, Μῆνα ZΓ, Μηνά supra scripto ν, D. Μηνᾶς quidam insulæ nomen dederit. — πδ′] μα′ ed. pr. ‖ — 7. Μυρίκη] PRVWX ed. pr., Μυρσιάκη aut Μυρσιακὴ cett., *Mirsiacha* ed. Vic. Steph. Byz. : Μυρίκη, νῆσος ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. ‖ — πγ′ ∠″] πε′ LPRVWX ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — α′] βορ. add. MNOΞΔ⊐, βορ. δ′ ADLΔ., βορ., δ′ ἐν ἄλλῳ add. BEFZ, νοτ. α′ X, νοτ. δ′ SΩ, βορ., absque numero, ed. pr. ‖ — 8-11. om. BEZ. ‖ — 9. Ἵππαλον] de conj. Grashofii ; possis etiam Ἱππάλου ; Ἵππαλος X. Ἵππαδος LMNOSΔΞΦΨ⊐, Ἱππάδος PRVW ed. pr., *Hippadis* edd. Vic. Rom. Lugd., *Lyppadis* ed. Ulm. — καλεῖται] καλούμενον A. ‖ — ᾧ] ὃ L. ‖ — 10. μέχρις (ἄχρις L) ἀνατολῶν] Verba hæc ejicienda sunt. ‖ — Cf. Itinerarium Alexandri Magni c. 110 (p. 166 ad calcem Arriani ed. Didot.) de India : *Ipsa vero ubique oceano munitur, interfluo mari Hippalo* (*Hipallo* codd.), *cujus sinus Persas includit*. Periplus mar. Erythr. § 47 in G. m. 1, p. 298 : Τοῦτον τὸν ὅλον τὸν εἰρημένον περίπλουν ἀπὸ Κανῆς καὶ τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας (h. *Aden*) πάλαι μὲν (οἱ μὲν cod.) μικροτέροις πλοίοις περικολπίζοντες ἔπλεον, πρῶτος δὲ Ἵππαλος κυβερνήτης, κατανοήσας τὴν θέσιν τῶν ἐμπορίων καὶ τὸ σχῆμα τῆς θαλάσσης τὸν διὰ πελάγους ἐξεῦρε πλοῦν· ἀφ' οὗ καί, τοπικῶς ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ φυσώντων κατὰ τὸν καιρὸν τῶν παρ' ἡμῖν ἐτησίων ἐν τῷ Ἰνδικῷ πελάγει, ὁ λιβόνοτος φαίνεται [Ἵππαλος] προσονομάζεσθαι. Plinius 6, 100 : *Ab Syagro Arabiæ promontorio Patalen favonio, quem Hippalum ibi vocant, peti certissimum videbatur.* Idem 6, 101 : *Nec pigebit totum cursum ab Ægypto exponere, nunc primum certa notitia patescente...* § 104 : *Indos autem petentibus tutissimum est ab Oceli egredi. Inde vento Hippalo navigant diebus XL ad primum emporium Indiæ Muzirim.* Eodem referenda sunt verba § 96 :

ΚΕΦ. Η′.

Τῆς ἐντὸς Αἰθιοπίας θέσις.

[Λιβύης πίναξ δ′.]

1. Ἡ δὲ ὑποκειμένη ταύτῃ τῇ χώρᾳ καὶ τῇ ὅλῃ Λιβύῃ Αἰθιοπία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων ταῖς ἐκτεθειμέναις μεσημβριναῖς γραμμαῖς τῶν εἰρημένων χωρῶν διηκούσαις τε ἀπὸ τοῦ Μεγάλου κόλπου τῆς ἐκτὸς θαλάσσης μέχρι τοῦ εἰρημένου Ῥάπτου ἀκρωτηρίου, ὃ ἐπέχει μοίρας

ογ′ 𐅵′γ″ νοτ′. η′ γ″ ιβ″

καὶ ἔτι τῷ κατὰ τὸν Μέγαν κόλπον μέρει τοῦ Δυτικοῦ Ὠκεανοῦ· ἀπὸ δὲ δυσμῶν καὶ μεσημβρίας ἀγνώστῳ γῇ· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ ἀπὸ τοῦ Ῥάπτου ἀκρωτηρίου Βαρβαρικῷ κόλπῳ, ὃς καλεῖται Βραχεῖα θάλασσα διὰ τὰ βράχη, μέχρι τοῦ Πράσου ἀκρωτηρίου, καὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀγνώστῳ γῇ. Τὸ δὲ Πράσον ἀκρωτήριον ἐπέχει μοίρας π′ νοτ′. ιε′

ᾧ παράκειται ἀπὸ θερινῶν ἀνατολῶν νῆσος, ᾗ ὄνομα

Μενουθιὰς, ἧς θέσις πε′ νοτ′. ιβ′ 𐅵″

CAP. VIII.

Æthiopiæ Interioris situs.

[*Libyæ tabula quarta.*]

1. Quæ infra hanc terram universamque Libyam iacet Æthiopia terminatur septentriones versus indicatis earum terrarum quas tractavimus lineis meridianis, quæ a Magno sinu maris Externi tendunt ad Rhaptum quod diximus promontorium, quod situm est 73° 50′ aust. 8° 25′

et præterea Occidentalis Oceani parte quæ est ad Magnum sinum; occasum versus et meridiem terra incognita; orientem versus Barbarico sinu, qui propter brevia mare Breve dicitur, a Rhapto promontorio usque ad Prasum promontorium, atque deinceps incognita terra. Prasum autem promontorium situm est 80° aust. 15°

cui adiacet ad æstivum solis ortum insula, cui nomen est

Menuthias, quæ sita est 85° aust. 12° 30′

Deinde (*indicare convenit*) *eam navigationem quæ his annis comperta servatur hodie.* — Hippalo mari contiguum erat Azanium. Hinc Plinii auctor (6, 172): *Azanium mare quod aliqui Hippalum* (*Hispalum* codd.) *scripsere.* Vid. not. p. 750 a. — Insulas post Aromata in mari Azanio collocatas frustra ibi quæsiveris, verum in Aualite sinu, ad quem Azanii maris nomen Plinius (6, 108: *Oceanum qui influit, sc. in sinum Arabicum, Azanium appellant*) parum accurate extendit, complures sunt insulæ, quas Ptolemæus in mare Azanium proprie sic dictum translulisse videtur. Strabo 6, 4, 13 ad fauces sinus Arabici novit sex insulas, quæ nunc vocantur *les six frères*, a *Perim* insula 100 stadia dissitæ, ac similiter a Romano auctore *Amici* nuncupatæ fuerint, indeque suam Ἀμίκου νῆσον efformasse Ptolemæus mihi videtur. Menæ insulæ duæ referri possint ad *Missah* s. *Muschach* insulas (11° 45′) *Tadjoura* oppido objacentes. Denique Myrice fuerit hod. *Sakedine* ad Aualiten (*Zeila*) emporium in regione Myrrhifera.

Cap. VIII. 5. Αἰθιοπία] ἐντὸς Αἰθ. A; Αἰθιοπία Λιβύη L. ‖ — 8. τῆς ἐκτὸς] τῆς ἐντὸς ΦΨ. ‖ — 9. Ῥάπτου] Ῥαπτοῦ ed. pr. ‖ — ὃ ἐπ. μοίρ.] οὗ θέσις SΩ. ‖ — 12. μέγαν] om. L. ‖ — 13. δυτικοῦ] ὑδατικοῦ ΦΨ Arg., *hydatici* edd. Vic. Ulm. ‖ — 14. τῷ ἀπὸ] om. ed. pr., τῷ om. X. ‖ — 15. Ῥάπτου] Ῥαπτοῦ ed. pr. ‖ — 16. Βραχεῖα] sic BEZΦΨ, Τραχεῖα cett., nisi quod Τροχεία N, Τραχία R. ‖ — τὰ βράχη] τὰ ἐν αὐτῇ βρ. A. ‖ — 17. Πράσου] Πράσσου ΦΨ Arg., *Prassum* edd. Vic. Rom., *Erassum* ed. Ulm. ‖ — τῇ ἐντὸς] τῇ om. D. ‖ — 18. Πράσον] Πράσσον AΦΨ, Πρᾶσσον Arg., *Prassum* edd. lat. ‖ — ἀκρωτ.] τὸ ἀκρ. ed. pr. ‖ — 19. ιε′] ιε′ 𐅵″ ed. pr. Pro 15° vel 15 1/2 libro 1, p. 37 et lib. 7, c. 5 habes 16° 25′. Idemque numerus ad calcem hujus capitis indicatur scholio, quod a Praso pr. ad polum computat 73° 35′, sive 90°–16° 25′. (Scholion, quod ad hunc locum referendum est, mancum esse videtur: haud dubie enim quædam exciderunt de latitudinis gradu 16° 25′) ‖ — 22. Μενουθιὰς] Μενουθίας ed. pr., Μενουτίας Φ, *Menuchias* ed. Ulm., *Menuthias* ed. Vic. ‖ — ἧς θέσις] ἐπέχει μοίρας add. X; ταύτης δὲ τῆς νήσου θέσις SΩ. ‖ — ιβ′ 𐅵″] sic X ed. pr., ιβ″ cett. Ceterum de Praso pr. et Menuthiade insula vid.

2. Τοῦτον μὲν οὖν τὸν κόλπον περιοικοῦσιν Αἰθίοπες Ἀνθρωποφάγοι, ὧν ἀπὸ δυσμῶν διήκει τὸ τῆς Σελήνης ὄρος, ἀφ' οὗ ὑποδέχονται τὰς χιόνας αἱ τοῦ Νείλου λίμναι, καὶ ἐπέχει μοίρας τὰ πέρατα τοῦ τῆς Σελήνης ὄρους

νζ' νοτ. ιβ' L'' καὶ ξζ' νοτ. ιβ' L''

εἰσὶ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ Ῥάψιοι Αἰθίοπες· τὸν δὲ Μέγαν κόλπον τὸν πρὸς τῷ Δυτικῷ Ὠκεανῷ Ἰχθυοφάγοι Αἰθίοπες, καὶ μεσημβρινώτεροι μὲν τούτων μέχρι τῆς ἀγνώστου γῆς οἱ κοινῶς καλούμενοι Ἑσπέριοι Αἰθίοπες, ἀνατολικώτεροι δ' Ἀθάκαι Αἰθίοπες· ἔτι δὲ πρὸς ἀνατολὰς παρὰ μὲν ὅλην τὴν Λιβύην χώρα πολλὴ Αἰθιόπων, ἐν ᾗ ἐλέ-

2. Circa hunc igitur sinum habitant *Anthropophagi Æthiopes*, a quibus occidentem versus extenditur Lunæ mons, a quo nivalem aquam accipiunt Nili lacus; atque siti sunt Lunæ montis termini extremi

57° aust. 12° 30' et 67° aust. 12° 30'

Sunt autem supra eum *Rhapsii Æthiopes*. Magnum sinum qui est ad Occidentalem Oceanum accolunt *Ichthyophagi Æthiopes*, et meridiem versus ab his usque ad incognitam terram qui vulgo dicuntur *Hesperii Æthiopes*, orientem versus *Athacæ Æthiopes*; atque magis ad ortum iuxta totam Libyam multa terra est Æthiopum, in qua elephanti albi omnes gignuntur et rhinoce-

---

not. p. 763 sqq. . ‖ — § 2. Ptolemæum exscripsit Anonymus in Geogr. min. 2, p. 498 : Τὴν δὲ λοιπὴν καὶ μεσημβρινωτάτην, μεθ' ἣν ἡ ἄγνωστός ἐστι, κατέχουσι πρὸς μὲν τῷ Αἰθιοπικῷ καλουμένῳ Ὑποδρόμῳ Ἰχθυοφάγοι (Ἱπποφάγοι codd.) Αἰθίοπες, ὧν μεσημβρινώτεροι οἱ κοινῶς καλούμενοι Ἑσπέριοι· τούτων δὲ ἀνατολικώτεροι Ἀθάκαι· τὰ δὲ περὶ τὸν κόλπον τῆς Βραχείας θαλάσσης Ἀνθρωποφάγοι Αἰθίοπες· τούτων δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἅμα καὶ μεσημβρίαν πλησιάζουσα τῇ ἀγνώστῳ ἐστὶ χώρα πολλὴ καλουμένη Ἀγίσυμβα. ‖ — 1. μὲν om. A. ‖ — 2. Ἀνθρωποφάγοι] Cf. Plinius 6, 195, ubi inter Æthiopiæ populos nominantur Agriophagi, Pamphagi, Anthropophagi, Cynamolgi etc. ‖ — 3. Σελήνης ὄρος] Cf. Eustathius ad Dionys. 226 : ἕτεροι δέ φασι τὸν Νεῖλον ἐκ τῶν τῆς Σελήνης ἤτοι ἐκ τῶν Σεληναίων ὀρῶν ἄρχεσθαι, [ἄλλοι δὲ ?] καὶ ἀπὸ τῆς Κινναμωμοφόρου γῆς ἐκ τῶν Αἰθιοπικῶν τερμόνων. Scholia in Platonis Timæum p. 22, E : Ἐπανιέναι δὲ λέγει (sc. Πλάτων) οὐ τὸ κάτωθεν ἀναβλυσθαίνειν, ἀλλὰ τὸ τὸ ὕδωρ ἀλλαχόθεν αὐξόμενον ἀνωτέρω τῆς γῆς χωρεῖν, ὑδάτων καταρρηγνυμένων εἰς τὸν Νεῖλον ἐξ ἄλλων τόπων, τῶν κατὰ τὰ Σεληναῖα ὄρη, ἀφ' ὧν αἱ τούτου πηγαί, ἐκ τῆς γιγνομένης ἐν αὐτοῖς πιλήσεως τῶν νεφῶν ὑπὸ τῶν Ἐτησίων ἀνέμων, ὡς Θεόφραστός φησι. Ταῦτα δὲ τὰ ὄρη ὑψηλότατά ἐστι. — Ibid. p. 24, E : Πτολεμαῖος δὲ τὰ Σεληναῖα ὄρη τὸ ὕψος ἄπλετον ἔχειν φησί (non dicit hoc Pt.). Proclus in Plat. Tim. p. 37, D : (φέρεται πρῶτον ὁ Νεῖλος) ἐκ τῶν Σεληναίων ὀρῶν, ἃ διὰ τὸ ὕψος οὕτω ἐκάλεσαν, καὶ τῶν πρὸς ἐκείνοις ἀθροιζομένων νεφῶν. Philostorgius Hist. Eccl. 3, 10, de Nilo : οὗτος, ὥς ἐστι συμβαλεῖν, ἐξορμῶν τοῦ παραδείσου, πρὶν ἐπὶ τὸ οἰκούμενον φθάσαι, καταδυόμενος, ἔπειτα τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν ὑπελθὼν ἔτι καὶ κύκλῳ γε αὐτὴν περιελιχθείς, ὡς εἰκάσαι (τίς γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἀκριβώσειε τοῦτο ;), καὶ ὑπὸ πᾶσαν τὴν ἐν μέσῳ γῆν ἐνεχθεὶς μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ταύτην ὑποδραμὼν, ἐπὶ θάτερον αὐτῆς ἐκδίδοται μέρος ὑπὸ τὸ τῆς Σελήνης καλούμενον ὄρος, ἐν ᾧ δύο πηγὰς λέγεται ποιεῖν μεγάλας, ἀλλήλων οὐκ ὀλίγον διεστηκυίας, κάτωθεν βιαίως ἀναρριπτουμένας· καὶ διὰ τῆς Αἰθιοπίας ἐνεχθεὶς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον χωρεῖ, διὰ πετρῶν ὑψηλοτάτων καταραττόμενος. Joannes Philoponus De creat. mundi 5, 5 Ptolemæum dicit de fontibus Nili quæstionem in medio reliquisse, minimeque ex verbis ejus colligi eos in Lunæ monte esse quærendos. ‖ — 5. καὶ ἐπέχει etc.] οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας ξζ' νοτ. ιβ' L'', εἰσὶ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ etc. S. ‖ — 5. τοῦ] om. ב. ‖ — 8. Ῥάψιοι] Ῥέψιοι ΦΨ, *Repsii* ed. Ulm., *Rheptii* ed. Vic. Cf. Steph. Byz. Ῥάπτα... Οἱ οἰκήτορες Ῥάψιοι ‖ — Verba τὸν δὲ μέγαν κόλπον τὸν om. A, qui deinceps : πρὸς δὲ τῷ. ‖ — 10. Ἰχθυοφάγοι] Ichthyophagos ad fauces sinus Arabici novit Strabo 16, 4, 4. In ultima Libya occidentali Ichthyophagos Menen urbem sacram in Tritonide lacu incoluisse fabulatur Diodorus 3, 53, 6. ‖ — μεσημβρινώτεροι]...τατοι LMNOPXZΞΦΨ. ‖ — 12. Ἑσπέρ. Αἰθ.] Αἰθ. Ἑσπέριοι SΩ. ‖ — 13. Ἀθάκαι] Ἀθάκαι καὶ Αἰθ. Z., Ἀνθάκαι ΦΨ Arg., *Antacæ* ed. Ulm., *Antachæ* ed. Vic. Athacas esse aut Ἀδδαγάους tituli Adulitani, aut *Asachas multis nationibus*, elephantorum venatores, quos Plinius dicit, probabiliter statuunt Cooley p. 37, et Vivien de S.-M. p. 176, adeo ut hod. Abyssiniæ populus in ignotas Libyæ occidentalis regiones ejiciatur. Quo admisso, etiam Meschen montem non diversum esse a Maste (*Mjetscha*) (p. 779,7), atque Dauchin montem in regione ubi *Dochos* Plinius 6, 190 (h. *Dokko*) commemorat, quærendum esse conjicere licet. ‖ — 14. ὅλην τὴν] τὴν ὅλην A. ‖ — 15. ἐλέφαντες] οἱ ἐκεῖσε ἐλ. A. De albis istis Libyæ

φαντες λευκοὶ πάντες γίνονται καὶ ῥινοκέρωτες καὶ τίγριδες· παρὰ δὲ τὴν ἄγνωστον γῆν χώρα Αἰθιόπων ἐπιπλεῖστον διήκουσα, ἥτις καλεῖται Ἀγίσυμβα.

3. Ἔχει δὲ ἡ χώρα ὄρη ἄλλα τε πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀνώνυμα τὰ πολλὰ ἕως τῆς ἀγνώστου γῆς, τὰ δὲ εἰς γνῶσιν ἥκοντα τάδε·

Δαῦχις ὄρος, οὗ τὸ μέσον ιε′ νοτ′. ιγ′
Ἶον ὄρος, οὗ τὸ μέσον ι′ νοτ′. η′ γ″ ιβ″
Ζίφα ὄρος, οὗ τὸ μέσον κε′ νοτ. η′ γ″ ιβ″
Μέσχη ὄρος, οὗ τὸ μέσον κε′ νοτ′. ιγ′
Βάρδητον ὄρος, οὗ τὸ μέσον με′ νοτ′. ϛ′

[Ἀπὸ νότου τῆς οἰκουμένης ἕως τοῦ νοτίου πόλου ἄγνωστοι μοῖραι ογ′ L″ιβ″ ἢ ὅλαι μοῖραι οδ′.]

rotes atque tigres; juxta incognitam terram regio Æthiopum latissime patens *Agisymba* dicitur.

3. Montes vero haec regio habet multos magnosque ad incognitam usque terram, quorum major pars nominibus caret, qui vero innotuerunt hi sunt:

Dauchis mons, cujus medium 15° aust. 13°
Ion mons, cujus medium 10° aust. 8° 25′
Zipha mons, cujus medium 25° aust. 8° 25′
Mesche mons, cujus medium 25° aust. 13°
Bardetus mons, cujus medium 45° aust. 6°

[Austrum versus ab terra habitata ad australem polum incogniti gradus sunt 73° 35′ vel pleni gradus 74.]

---

elephantis nihil, quantum sciam, innotuit. Neque tigres Libya alit. || — 1. καὶ ῥιν.] εἰσὶ δὲ καὶ ῥινοκέρωτες A. || — 4. Ἀγίσυμβα] De Agisymba v. p. 16, 20. 20, 15. 21. 24, 31. 25, 22. 28, 19. 30, 20. Quæ p. 21 e Marino Tyrio referuntur de Julio Materno, qui a Garama profectus quattuor mensium expeditione in Agisymbam regionem pervenerit, ἔνθα οἱ ῥινοκέρωτες συνέρχονται, ea ejusmodi sunt, ut situs ejus regionis accuratius definiri nequeat, nec quidquam tribuendum sit Marini et Ptolemæi arbitriis. Ceterum usque in *Sudan* regionem Maternum penetrasse ex rhinozerotum mentione jure colligas. V. Peschel *Gesch. der Geogr.* p. 25 not. D'Anvillius, nominum quadam similitudine ductus, Agisymbam agnoscere sibi visus est in hod. *Kazembe* (10° austr.), J. Brucius in *Sofala* regione (c. 20° lat.), ubi *Symbaoë* oppidum Agisymbam Ptolemæi fuisse putavit (referente Ritter. *Erdkunde* t. 14, p. 375). Vivien de S.-Martin, p. 222 de hod. *Air* vel *Asben* oasi in *Saharæ* deserto cogitavit. || — 7. τάδε] εἰσὶ τάδε ADPRSΩ, ἐστὶ ταῦτα ed. pr. || — 8. Δαῦχις] Δαυχίς X, Δαύχης FNP, Δαυχῆς V. Unde hæc montium nomina in ignotas has regiones translata sint, nescio. || — 9. οὗ τὸ μέσον] om. SΩ; οὗ om. X. || — νοτ. ιγ′] ἰσημερινός X, ἰσημερινή ed. pr., μεσημερινός ιγ′ Γ. || — 10. Ἶον] Ἶου ΦΨ Arg., *Jus* edd. Vic. Ulm. || — οὗ] om. DΔΞΦΨΣ, ὄρους τὸ μέσον Z. || — 11. ι′ νοτ. η′ γ″ ιβ″] ιη′ νοτ. η′ γ″ ιβ″ F, ιη′ γ′ ιβ″ ed. pr. — 12. Ζίφα] Ζιφᾶ ADFNSΔΣ, Ζιφὰ L, Ζίφαρ ed. pr., *Siphæ* ed. Vic., *Xiphe* ed. Rom. || — οὗ τὸ μέσον h. l. et in sqq. om. SΩ, οὗ om. DLXΔΞΦΨΣ. || — κε′ νοτ. η′ γ″ ιβ″] κε′ ιβ′ ed. pr. || — 13. Μέσχη] Μεσχῆ ADMOΞΣ, Νεσχι X, Ἰνεσχι ed. pr., *Mestæ* ed. Vic., *Mesthes* ed. Rom. || — κε′ νοτ. ιγ′] ιγ′ ιβ″ X; νοτ. om. ed. pr. || — 14. Βάρδητον] sic BEZΦΨ Arg., Βάρδιτον cett. || — 15. με′ νοτ. ϛ′] νοτ. om. ed. pr.; 45. 16 edd. Vic. Ulm., 45, 15 ed. Rom. Post hæc in BEPSVW ZΩ ed. pr. adduntur: Σελήνης ὄρος (οὗ τὸ μέσον add. BEZ; οὗ τὰ πέρατα, ὡς εἴρηται, add. SΩ) νζ′ νοτ. ιβ′ L″ (ιζ′ L″ BE, ια′ L″ Z,) καὶ ξζ′ νοτ. ιβ′ L″ (ια′ L″ BEZ). || — Vss. 16–18 uncis inclusi, utpote scholion truncatum, quod pertinere videtur ad p. 788, 18. In PRVWΓ non hoc loco, sed post indicem libri sequentis legitur. || — 16. ἀπὸ νότου] ἀπὸ γὰρ νότου ΦΨ, *ab austro enim* edd. Rom. Ulm., *ab austro autem* ed. Vic. || — 16. νοτίου] νοτείου ed. pr. || — 17. ογ′ L″ ιβ″] ογ′ ϛ″ ιβ′ (sic) F, 73 1/2 ΦΨ Arg. || — ἢ] αἱ BEZ. || — ὅλαι] ὅλη ΦΨ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΦΗΓΗΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ.

CLAUDII PTOLEMÆI GEOGRAPHICÆ ENARRATIONIS LIBER QUINTUS.

Hæc insunt in quinto libro.

Index capitum in X omissus, relicto spatio vacuo, || — 4. βιβλίῳ] om. AFLMNOSVΞΩ⊐ ed. pr.; τῶν Πτολεμαίου γεωγραφικῶν add. CV, τῶν Πτολεμαίου add. P; τῆς Κλαυδίου Πτολεμαίου γεωγραφικῆς ὑφηγήσεως add. B. || — 5. πρώτων] om. ed. pr. || — Μεγάλης Ἀσίας] Eo nomine auctor indicis designat totum Asiae continentem, sicuti in indice libri VII. Praeterea nomen hoc occurrit in epitome geographiae (VII, 5, 2), quae Ptolemaeo affingitur. *Asiae minoris* nomen in Ptolemaei geographia non occurrit, sed legitur in Tetrabiblo (2, c. 2), ubi Μεγάλη Ἀσία dicitur orientalis Asiae pars, quae complectitur Indiam, Arianam, Gedrosiam, Parthiam, Mediam, Persidem, Babyloniam, Mesopotamiam, Assyriam. || — Post vocem Ἀσίας legitur: κατὰ τὰς ὑποκειμένας ἐπαρχίας ἢ σατραπείας in ACDMPSVWΔΞΩ⊐. || — 6. Πόντου καὶ Βιθυνίας] Πόντος καὶ Βιθυνία A et sic deinceps; Πόντον καὶ Βιθυνίαν SΩ et sic porro. || — 7. Post τῆς... Ἀσίας inseritur Φρυγίας, quod om. FN. || — 9. Γαλατίας] additur Παφλαγονίας in plerisque codd., καὶ Παφλ. in C; om. FN. || — 11. Καππαδοκίας] Ἀρμενίας μικρᾶς add. codd., praeter FN. || — 18. Κύπρου νήσου] om. PRVW, νήσου om. ed. pr. || — 19. Συρίας] κοίλης add. codd.; *Syriae curvae* edd. Vic. Rom. Ulm. Deinde in plurimis codd. additur Φοινίκης; om. FN; in C: Συρίας. ιζ' Κοίλης Παλαιστίνης. || — 20. Παλαιστίνης] Quod additur Ἰουδαίας ejecit Wilbergius. — 26. Post v. πίνακας δ' in SΩ additur: περιορισμοί. ἀκρωτήρια. νῆσοι. ποταμῶν παραθέσεις. παραλίου ἐγγραφή. πελάγων ὀνόματα. χῶραι. ἔθνη. ἐπιγραφαί. ἐπιγράμματα. ἐπίσημοι πόλεις. δεύτεραι πόλεις. τρίται πόλεις. In CPRVW additur: ἀπὸ νότου τῆς οἰκουμένης ἕως τοῦ νοτίου πόλου ἄγνωστοι μοῖραι σγ' (leg. ογ') L'' ιβ'' ἢ ὅλαι μοῖραι οδ' (sic V, σδ' cett.). Igitur terrae cognitae punctum maxime australe est 16° 25', uti legitur lib. 7, c. 5: ὁρίζει δὲ τὸ μεσημβρινὸν τῆς ἐγνωσμένης γῆς πέρας παράλληλος ὁ νοτιώτερος τοῦ ἰσημερινοῦ μοίρας ιϛ' γ'' ιβ''.

ΚΕΦ. Α'.

Πόντου καὶ Βιθυνίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ α'.]

Ὁ Πόντος καὶ ἡ Βιθυνία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δυσμῶν τῷ τε στόματι τοῦ Πόντου καὶ τῷ καλουμένῳ Θρᾳκίῳ Βοσπόρῳ καὶ μέρει τῆς Προποντίδος κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην·

2. Βιθυνίας τὸ πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου ἄκρον, ἐφ' ᾧ

Ἱερὸν Ἀρτέμιδος	νς' γ'' ιβ''	μγ' γ''
Χαλκηδών	νς' ιβ''	μγ' ιβ''
Ἀκρίτας ἄκρα	νς' ∟''	μβ' ∟'' γ'' ιβ''

CAP. I.

Ponti et Bithyniae situs

[*Asiae tabula I.*]

Pontus et Bithynia provincia finitur occidentem versus Ponti ostio et Thracio qui dicitur Bosporo et parte Propontidis. Orae maritimae descriptio haec est :

2. Bithyniae quod ad Ponti ostium est promontorium, in quo est

Fanum Dianae	56° 25'	43° 20'
Chalcedon	56° 5'	43° 5'
Acritas prom.	56° 30'	42° 55'

CAP. I. 4. ὁ om. L et ed. pr.; ἡ om. codd. praeter FW. ‖ — 5. τε et καὶ om. ed. pr. Ferri hoc posset, quoniam totus Bosporus a nonnullis στόμα Πόντου dicebatur. ‖ — 7. τῆς παρ.] om. ed. pr.; τοιαύτην τῆς παραλίου BEFLNXZΦ. ‖ — 9. Βιθυνίας] post. v. τοῦ Πόντου habent SΩ. ‖ — 10. ἐφ' ᾧ] ἐστιν add. SΩ. ‖ — 11. ἱερὸν Ἀρτ.] ὃ ἐπέχει μοίρας add. SΩ. ‖ — νς' γ'' ιβ''] νς' ADFLMNOPRSVWΩΞ, 56 1/2 1/4 ed. Rom. ‖ — μγ' γ''] μγ' FN ed. pr., 43 1/12 edd. Vic. Rom. Fanum hoc Dianae, 125 stadiis a Byzantii et Chalcedonis parallelis positum, erat in celeberrimo Bospori loco ad Ponti ostium sito, ubi *commune receptaculum omnium navigantium* (Dionys. Byz. in G. min. 2, p. 75), 120 stadiis a Byzantio (Arrian. in peripl.) et a Chalcedone (Menippus ap. St. Byz. s. v. Χαλκηδών). Vide quae de eo congessi in Geogr. Min. 1, p. 380; 2 p. 75. Vocatur et simpliciter ἱερὸν et *fanum a Phrixo aedificatum* (Dionys.) et τὸ ἱερὸν τῶν Χαλκηδονίων (Strabo) et *fanum Neptuni* et *fanum* Διὸς Οὐρίου. Dianae fanum ab uno nominatur Ptolemaeo, nisi forte huc pertinent quae Hesychius Milesius (Fr. Hist. 4, p. 152 § 33) de Timesio Byzantinorum duce prodit : τὸν γὰρ πρὸς τῇ ἄκρᾳ τῆς Προποντίδος θαλάσσης κείμενον ναὸν, ὃν Ἰάσων ποτε τοῖς δώδεκα θεοῖς καθιέρωσε, κατηρειπωμένον ἀνήγειρε, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ Φρίξου λεγομένῳ λιμένι τῆς Ἀρτέμιδος οἶκον κατεκαίνισε. Etenim quum Phrixum in hunc nostrum locum appulisse fabulae narrent, portum fano adjacentem *Phrixi* portum dici potuisse facile credideris. Adde quod e Nymphide tradit Stephanus Byz. s. v. Φρίξος. Ἔστι καὶ Φρίξου λιμὴν παρὰ τῷ στόματι τοῦ Πόντου ἐν τῇ Χαλκηδονίᾳ περαίᾳ. Haec si accurate dicta sunt, ille Phrixi portus, utpote in ostio Ponti situs, ad notissimum fanum erat, ab eoque distinguendus est alter Phrixi portus a Dionysio Byz. (fr. 63, p. 86) commemoratus, qui hodie vocatur *Kanlidsche*, a Fano c. 50 stadia meridiem versus. Ceterum Dianae fanum, cui vicina erat ara duodecim deorum, fuerit Ἀρτέμιδος Σωτείρας a Megarensibus Chalcedoniis conditum. Ejusdem Dianae Sospitae templum etiam Megaris erat et prope id ara duodecim deorum, teste Pausania 1, 40, 3 : ἐνταῦθα καὶ τῶν δώδεκα ὀνομαζομένων θεῶν ἐστι ἀγάλματα, ἔργα εἶναι λεγόμενα Πραξιτέλους, τὴν δὲ Ἄρτεμιν αὐτὴν Στρογγυλίων ἐποίησε. Eandem hanc Dianam denuo inter XII deorum ἀγάλματα fuisse vix credideris. Ac similiter in ara Bosporica nulla fuerit Diana. In nominum recensu unum quidem nomen excidit, id vero Junonis, non vero Dianae fuisse plerique statuunt probabiliter. Ita habet scholion ad Apoll. Rhod. 2, 532 : εἰσὶ δὲ οἱ δώδεκα θεοὶ οὗτοι. Ζεὺς, Ποσειδῶν, Ἅδης, Ἑρμῆς, Ἥφαιστος, Ἀπόλλων, Δημήτηρ, [Ἥρα,] Ἑστία, Ἄρης, Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ. Ahrensius quidem (*De XII diis apud Platonem. Hannover* 1864), parallelismi cujusdam gratia Ἄρης nomen in Ἥρα mutavit et in seqq. supplevit Ἄρτεμις. At recte id fieri addubitaverim. Quum Thraces Martem prae ceteris diis colerent, eum in Thraciae Bithyniae monumento haud omissum esse putaverim. ‖ — 12. νς' ιβ''] sic codd. plurimi, νς' γ'' ιβ'' XΦ ed. pr., ed. Arg., 56 1/6 ed. Rom. 56 1/2 ed. Vic. ‖ — 13. Ἀκρίτας] Κρίτας LΦ, Ἀκτρίτας W. Cf. Ἀκρίτας Messeniae prom. p. 549, 10. ‖ — νς' ∟''] νς' δ' BEXZΦ Arg., νς' γ'' ed. pr. ‖ — μβ' ∟'' γ'' ιβ''] de conj., μβ' ∟'' ιβ'' X ed. pr., μβ' ∟'' δ'' ADF, μγ' ιγ'' BELZΦ edd. Vic. Arg., 43 edd. Rom. Ulm. — Acritas pr. secundum positionem quam ei assignavi, a Chalcedone distat

Τράριον	νϛ' ∟' δ''	μβ' ∟' δ''	Trarium	56° 54'	42° 45'
Νικομήδεια	νϛ' ∟'	μβ' ∟'	Nicomedia	57° 30'	42° 30'

c. 160 stadia, quae pertinent usque ad promontorium peninsulare, nunc *Tuzla Burun* dictum, Gillii vero aetate vetus Acritae nomen servans (v. G. m. 2, p. 101). *Acritas insula* in Tabula Peuting. legebatur a Welsero. Postea hoc nomen evanuisse videtur. Ceterum haec insula erat aut ipsum promontorium peninsulare, aut insula haud procul a promontorio posita quae *Divi Andreae* vocatur. V. Genasius Regg. lib. p. 50 ed. Rom : περὶ τὴν νῆσον Ἀνδρέου τοῦ ἀποστόλου, καθ' ἣν ὁ Ἀκρίτας ἐγγειτονῶν ἐμφανίζεται. Secundum Chron. Pasch. p. 624 ed. Bonn. Mauritius imperator interfectus est πλησίον τοῦ Ἀκρίτου in loco Διάδρομος dicto. Sec. Theophanem p. 443 et Theophylactum p. 331 ibi fuit ὁ νεὼς Αὐτονόμου a Constantinopoli dissitus stadia 150, quibus in eandem Acritae pr. regionem deducimur. Apud Stephanum Byz. v. Χαλκῖτις ab Acrita Chalcedonem 150 stadia computantur; Ἀρτεμίδωρος, ait, ἐν ιά Γεωγραφουμένων· « Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀκρίτου παραπλεύσαντι ευρον [πρὸς εὖρον conj. Holstenius et Meinekius, refragante ordine geographico; leg. foret; πρὸς καῦρον vel πρὸς σκείρωνα, *versus occasum aestivum*, nisi mavelis : [τὴν ἤπ] ειρον vel [καὶ δεξιὰν ἔχοντι τὴν ἤπ] ειρον] στάδια ἑκατὸν δέκα ἄκρα κεῖται Ἶρις καλουμένη, καὶ νῆσος αὐτῇ παράκειται καλουμένη Χαλκῖτις καὶ ἄλλη Πρῶτα λεγομένη· ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς τὴν Χαλκῖτιν λεγομένην πόλιν (i. e. ad Chalcedonem. V. G. min. 2, p. 93) στάδια τεσσαράκοντα. Hinc corrigenda quae idem Stephanus s. v. Χαλκηδών e Menippo affert : Μένιππος ἐν περίπλῳ Βιθυνίας· ἀπὸ Ἱεροῦ Διὸς Οὐρίου καὶ τοῦ στόματος τοῦ Πόντου ἀριστερὰν ἔχοντι τὴν ἤπειρον καὶ ἐπιπλέοντι εἰς Χαλκηδόνα τὴν πόλιν εἰσὶ στάδια ρκ', ἀπὸ δὲ ταύτης ἕως τοῦ Ἀκρίτου στάδια ξ' (leg. ρξ'). Iyris promontorium est prope hod. *Maltepe*, cui objacens *Andiri* insula olim dicta fuerit Ἄνθυρις. || — 1. Τράριον] Ταράριον ed. pr., Πράριον Φ m. sec., *Parium* edd. Vic. Ulm. || — νϛ' ∟' δ''] νϛ' δ'' ed. pr., 56 1/2 1/12 ed. Rom. || — μβ' ∟' δ''] μγ' ed. pr., 42 1/2 1/3 1/12 edd. Rom. Ulm. Τράριον hoc, aliunde non notum, Τράλλιον vocatur ap. Steph. Byz. v. Τραλλία· ἔστι καὶ Τράλλιον Βιθυνίας, ἣ καθήκει πρὸς τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον. Steterit ad initium sinus Astaceni, ubi nunc *Deredja-Koi*, in vicinia promontorii *Ieldem kaya burun*, quod esse Leucatam promontorium ex Plinio 5,149 colligitur, ubi : *Leucatas promontorium, quo includitur Astacenus sinus, a Nicomedia XXXVII M. D.* Eadem distantia in Ptol. tabula est a Nicomedia ad Trarium. Aliud Trarium ap. Strabon. 13, p. 519, 18 ed. Didot, ubi in Mysia supra Pyrrham prom. et Cistenen in mediterraneis Perperena et Trarium esse dicuntur. Τράρωνος λόφοι ad mare siti commemorantur ap. Lycophron. 1159, quos scholiasta ὄρος vel ἀκρωτήριον Τροίας fuisse dicit. Ceterum Τράριον, Thraciae Bithyniae locus, referendus videtur ad Θρᾶρας sive Θρῆρας Thraces, de quibus in Bithyniacis dixit Arrianus ap. St. Byz. v. Τριῆρες (Fr. Hist. 3, p. 597, fr. 56). Ac quoniam Θράριον etiam Θράλλιον vocabatur, Thrares Thraces iidem fuerint qui Trallii Thraces, quos inter Trallium, Ioniae urbis, conditores novit Strabo 14, 1, 42, p. 554, 38. || — 2. Nicomedia, Astacus, Olbia hoc ordine recensentur in ADLMOPWΔΞΞ et manu sec. in V; in PRSV'WΩ nominum series : *Astacus, Nicomedia, Olbia*; in X et ed. pr. : *Astacus, Olbia, Nicomedia*; in BEZ : *Olbia, Astacus, Nicomedia*. Ex his codicum turbis colligas Olbiae nomen, quod tanquam secundum urbium nomen passim occurrit (cf. Ὀλβία ἡ καὶ Βορυσθένης p. 433, 4; Σελεύκεια, πόλις ἐπὶ Κιλικίᾳ Τραχείᾳ... πρότερον δὲ Ὀλβία ἐκαλεῖτο καὶ Ὑρία, ap. Steph. Byz.), a glossatore in margine annotatum esse, utpote alterum nomen aut Nicomediae aut Astaci, indeque vario modo in contextum illatum esse. Probabilis est virorum doctorum conjectura Astacum, pervetere Megarensium coloniam, postquam bellis accisam Athenienses restauraverant, atque ἐπὶ μέγα δόξης καὶ ἰσχύος urbs pervenerat (Memnonis excerpta ap. Photium in Fr. H. 3, p. 536 § 20), Ὀλβίαν dictam esse, quamvis juxta hoc nomen etiam alterum usurparetur. Facit huc quod Astacus Olbiae nymphae filius fuisse traditur (St. Byz.), atque Scylax, qui graecas orae urbes diligenter recensere solet, Olbiam, nullam vero Astacum novit, atque Olbianum sinum dicit, qui aliis Astacenus vocatur, nisi quod apud Melam 1,100 legitur : *Olbianos (sinus) in promunturio fert Neptuni fanum, in gremio Astacon a Megarensibus conditam*. Astacus urbs κατεσκάφη ὑπὸ Λυσιμάχου· τοὺς δ' οἰκήτορας μετήγαγεν εἰς Νικομήδειαν ὁ κτίσας αὐτήν (Strabo 12, 4, 2). Hinc fit ut Astacus, quae, Memnone teste, καταντικρὺ Νικομηδείας sita erat, a nonnullis vetus Nicomediae nomen esse perhibeatur, ut a Pausania 5, 12, 7, Trebellio in Gall. c. 20, Eusebio Chron. Ol. 129, 3 (*Nicomedes rex Bithyniae Astacum urbem amplam Nicomediam nuncupavit*) et Ol. 17, 3 (*Nicomedia condita quae prius Astacus vocabatur*). In eandem sententiam redintegrandus est locus Ammiani 22, 8, 5, qui inter Propontidis urbes recenset : *Apamiam Ciumque, ubi Hylam* [supple : *colunt, et Astacum* vel *Olbiam*] *secuto tempore Nicomediam a rege cognominatam*

Ἀστακός	νζ' γ''	μβ' ∟''	Astacus	57° 20'	42° 30'
Ὀλβία	νζ'	μβ' ∟''	Olbia	57°	42° 30'
Ποσείδιον ἄκρον	νς' ς''	μβ' γ'' ιβ''	Posidium prom.	56° 10'	42° 25'
Ἀσκανίου ποτ. ἐκβ.	νς' ∟''δ''	μβ' δ''	Ascanii fluvii ostia	56° 45'	42° 15'
ἡ Ἀσκανία λίμνη	νς' ∟''δ''	μβ'	Ascania palus	56° 45'	42°
Προυσιάς	νς' γο''	μβ' ιβ''	Prusias	56° 40'	42° 5'
Ἀπάμεια	νς' ∟''γ''	μα' ∟''γ'' ιβ''	Apamea	56° 50'	41° 55'

(De Cio et Hyla Argonautis v. Strabo 12, 4, 3). Eodem redit quod legitur apud Stephanum Byz. : Νικομήδεια ἡ καὶ Ὀλβία. Idem ad aemulam Nicomediae Nicaeam transtulit Plinius 5, 148 : *Nicaea quae prius Olbia*. || — 2. Νικομήδεια]... δία Φ. || — νζ' ∟''] sic BEZΦ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; νζ' ΜΟΡΧΔΞΩ, νζ' γ'' cett. || — μβ' ∟''] μβ' γ'' NRSVWΩ ed. pr., μβ' γο'' ADMOPΔΞΩ. A Chalcedone Nicomediam (h. *Ismid*) 60 vel 62 m. p. sec. Plinium et Itineraria, recte; 75 sec. Ptolemaei tabulam. || 1. Ἀστακός] Cf. Photius Lex. : Ὀστακός, οἱ δὲ Ἀστακός, καράβου εἶδος. Καὶ τὴν πόλιν τὴν Ἀστακόν Ὀστακὸν Ἴωνες. Χάρων (Fr. H. 4, p. 627) : « Ὀστακὸς ἐκτίσθη ὑπὸ Χαλκηδονίων. » || — νζ' γ''] νζ' LMNOPRSVWXΩ ed. pr., 57 1/3 1/12 ed Rom. || — μβ' ∟''] sic MOPYΔΩ, μβ' γο'' LNRSWΦΩ, μβ' ∟'', γ'' ιβ'' X, μβ' ∟''δ'' Ξ ed. Ulm., μβ' ∟'' γ'' cett. et ed. pr. et edd. Vic. Arg. Astacus, *in gremio sinus* (Mela l. l.) et e regione Nicomediae (Memnon l. l.) posita, a Nicomedia austrum versus in meridionali sinus angulo prope hod. *Guwadjik* quaerenda est. || — 2. Ὀλβία] Ὄλιβα SLΩ, Ὀλβία ἢ Ὄλιβα BEZ. || — μβ' ∟''] ADFLMNOVWΔΩ et manu sec. Ξ, μβ' ∟'' ιβ'' Ξ m. pr., μβ' γ'' Γ, μβ' γο'' cett. Tabula codicis L Olbiam habet ab Astaco boream versus, codicis vero numeri ab ea meridiem versus ponunt Quodsi vs. 1 νζ' numerum receperis, Astacus et Olbia in eadem positione forent. Fierique potest ut Ὀλβία primum a glossatore tanquam aliud Astaci nomen annotatum esset, deinceps vero ab Astaco distingueretur. || — 3. Ποσείδιον] Ποσίδιον BEZ. Mela 1, 100; Apoll. Rhod. 1, 1279. Hodie *Boz Bouroun*. || — νς' ς''] sic edit. pr.; recte; νς' ∟'' cett. || — μβ' γ'' ιβ''] 42 1/3 ed. Rom. || — 4. Ἀσκανίου] Ἀσκάνιος LΩ, Ἀσχάνιτος Φ Arg., *Ascaniti* edd. Vic. Ulm. || — ἐκβολή BEZ || — νς' ∟'' δ''] νς' δ'' ed. pr., νζ' ∟'' ADFMNOPRSVWΞΩΩ : νζ' ∟'' δ'' Φ[1] (sed νς' ∟'' δ' Φ[2]), 57 1/4 ed. Ulm, 57 1/3 ed. Rom. || — μβ' δ''] 42 1/12 ed. Rom., 42 edd. Vic. Ulm. — Steph. Byz. : Ἀσκανία... Ἔστι καὶ Ἀσκάνιος ποταμός. Strabo 14, 5, 29 : ἐξ ἧς (τῆς Ἀσκανίας λίμνης) καὶ τὸν Ἀσκάνιον ποταμὸν ῥεῖν, οὗ μνημονεύει καὶ Εὐφορίων καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος. A Cio oppido ad ostium fluvii apposito Κίος fluvius vocatur ap. Scylac. 993 p. § 3. Perperam Plinius 5, 144 Ascanium a Cio diversum facit : *Sinus in quo flumen Ascanium, oppidum Bryllion, amnes Hylas et* (qui et ?) *Cius cum oppido ejusdem nominis*. Ostium fluvii 10' a Posidii pr. parallelo austrum versus satis recte ponitur. In eadem latitudine sequens orae urbs Prusias et in mediterraneis Nicaea ponendae fuissent. Verum inde ab Ascanio fl. orae tractus, qui ad Lampsacum usque recte fere occasum versus delineandus erat, male meridiem et occasum versus deducitur. Videlicet quum Byzantium vetere errore multo magis quam debebat boream versus collocaretur, fieri non potuit quin huic errori litoris Asiatici descriptio accommodaretur. Si Ascanii os cum Ptolemaeo ponitur 56° 45' 42° 15', Lampsacus ponenda erat 53° 50' 42° 10, ponitur autem 55° 20', 41° 25'. || — 5. ἡ Ἀσκ.] ἡ om. A. || — νς' ∟'' δ''] sic BEZ edd. Vic. Ulm, νζ' δ'' ed. pr., νζ' ∟'' δ'' cett., 58 1/6 ed. Rom. || — μβ'] μβ' ς'' SΩ. || — 6. Hunc versum om. ADFLMNOPRVWXΔΞΩ. || — νς' γο'] νς' γ'' SΩ. || — μβ' ιβ''] μβ' S. Strabo 12, 4, 3 : τῷ δὲ Ἀστακηνῷ κόλπος ἄλλος συνεχής ἐστιν, εἰσέχων μᾶλλον πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἐν ᾧ Προυσιάς (hod. *Gemlik*) ἐστιν, ἡ Κίος πρότερον ὀνομασθεῖσα... Προῦσα δὲ ἐπὶ τῷ Ὀλύμπῳ ἵδρυται τῷ Μυσίῳ, πόλις εὐνομουμένη, τοῖς τε Φρυξὶν ὅμορος καὶ τοῖς Μυσοῖς, κτίσμα Προυσίου τοῦ πρὸς Κῖερον (Κροῖσον codd. Strab., Κῦρον Strabo ap. Steph. Byz.; em. Vaillant.;) πολεμήσαντος. In his Κίερον legendum esse patet e Memnone c. 27 (Fr. H. 3, p. 540) : Προυσίας... καὶ Κίερον πόλιν Ἡρακλεωτῶν οὖσαν ὑφ' ἑαυτὸν ἔθετο τῷ πολέμῳ, ἀντὶ Κιέρου Προυσιάδα καλέσας. Prusias haec, quae ad Hypium montem erat, cum Prusia ad Olympum sita (hod. *Brussa*) a Strabone confunditur. Aliis turbis laborat Tabula Peutingeriana, in qua Cius et Prusias tanquam diversa oppida male distinguuntur. Cius ibi a Prusa ad Olympum XV (deb. XX) m. p., Prusias vero a Prusa ad Olympum XXV (deb. XX) et a *Lamasco* (deb. *ab Apamea*, uti ex collato Geographo Rav. et ex distantiae nota colligitur) XX m. abesse perhibentur. Apud Melam 1, 100, ubi; *alter* (sc. *sinus*) *sine nomine Cium amplectitur*, Frickius ex Bursiani conjectura pro *sine* scripsit *Ciani*; vix recte, quoniam Strabo quoque et Plinius nomen sinus non commemorant. || — 7. Ἀπάμεια] Hoc loco hunc versum habent DLMNOPR

Δασκύλιον	νϛ' L''ιβ''	μα' L''γ'' ιβ''
Ῥυνδάκου ποτ. ἐκβ.	νϛ' γ''	μα' L''δ''
αἱ πηγαὶ τοῦ ποτ.	νζ'	μ' L''

Dascylium	56° 35'	41° 55'
Rhyndaci fluvii ostia	56° 20'	41° 45'
fontes fluvii	57°	40° 30'

3. ἀπὸ δὲ ἄρκτων μέρει τοῦ Εὐξείνου Πόντου, οὗ ἡ περιγραφὴ ἔχει οὕτως· μετὰ τὸ Στόμα καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος;

3. Septentriones versus parte Ponti Euxini, quae sic describitur : post Ostium Ponti atque fanum Dianae

Βιθυνιὰς ἄκρα	νϛ' L''δ''	μγ' γ''
Ἀρτάκη χωρίον	νζ'	μγ' ιβ''
Ψίλλιδος ποτ. ἐκβολαί	νζ' δ''	μγ' ιβ''
Κάλπα ποταμοῦ ἐκβολαί	νζ' γο''	μγ' ιβ''
Σαγγαρίου ποτ. ἐκβολαί	νη'	μβ' L''δ''
ἡ πρώτη ἐπιστροφὴ τοῦ ποτ.	νζ' L''	μβ'
ἡ δευτέρα ἐπιστροφὴ τ. π.	ξα' γ''	μβ'
ἡ τρίτη ἐπιστροφὴ τοῦ ποτ.	νη' L''δ''	μα'
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξ' L''γ''	μ' L''γ''

Bithynias promontorium	56° 45'	43° 20'
Artane castellum	57°	43° 5'
Psillidis fluvii ostia	57° 15'	43° 5'
Calpae fluvii ostia	57° 40'	43° 5'
Sangarii fluvii ostia	58°	42° 45'
prima conversio fluminis	57° 30'	42°
secunda conversio	61° 20'	42°
tertia conversio	58° 45'	41°
fontes fluvii	60° 50'	40° 50'

SVWΔΞΩΣ; in celeris Apamea post Dascylium ponitur. ‖ — νϛ' L'' γ''] νϛ' L'' γ'' ιϐ'' ADFMNOVWΔ, νϛ' γ'' X ed. pr. ‖ — μά L'' γ'' ιϐ''] μά ϛ'' ιϐ'' ed. pr., μϐ' MNOPVWΔ. Apameae, quae prius Myrlea dicebatur, ruinae prope hod. *Mundania*, c. 150 stadia ab Ascanii fl. ostio. Frequens urbis mentio. In tabula Peut. : *Prusias XX Lamasco* XXIIII *Cyzico*, corrupte, ut colligitur ex G. Rav. p. 108 : *Prusias. Apamia. Cizicus*, et p. 363 : *Brissias* (i. e. *Prusias*), *Apamia, Cycon* (i. e. *Cyzicus*). ‖ — 1. Δασκύλιον] Δασκύλειον ed. pr., *Dascilium* edd. Rom. Ulm., *Dastilium* ed. Vic. Steph. Byz. : Δασκύλιον... Τετάρτη περὶ Βιθυνίαν... Τὸ ἐθνικὸν Δασκυλίτης, ὡς Κύπρος Κυπρίτης. Postrema verba flagitant Δάσκυλος formam, quam praebet Plinius 5, 143 : *in ora Dascylos*. Mela 1, 99 : *trans Rhyndacon est Dascylos*. Hod. *Daskyli*. ‖ — 2. Ῥυνδάκου] Ῥυνδάκνου P, *Rhindaci* ed. Vic. — ἐκβολή BEZ. ‖ — μα' L'' δ''] μα' δ'' ed. pr. ‖ — 3. νζ' μ' L''] νζ' γ'' μα' δ'' ed. pr., 57 40 1/2 edd. Vic. Ulm., 7 1/2 (sic) 40 1/2 ed. Rom. Ῥύνδακος (Ῥύνδαξ ap. Steph. Byz. v. Μιλητόπολις et in tabulis tribut. V. Boeckh *Staatshaushaltung* 2, p. 672; Ῥυνδακᾶς in Cinnamo hist. 2,5) hodie *Mualitsch-Tschai* et superiore cursu *Adranas Tschai*. Steph. Byz. : Ῥύνδακος πόλις (ποταμός ?) μεταξὺ Φρυγίας καὶ Ἑλλησπόντου. Plinius 5, 142 : *Rhyndacus, antea Lycus vocatus* (in Lycia Homerica, Pandari Lycaone nati ditione ?) *Asiam et Bithyniam disterminans, oritur in stagno Artynia* (imo *perfluit stagnum*) *juxta Miletopolim*. Strabo 12, 8, 11 : Ῥύνδακος... τὰς ἀρχὰς ἔχων ἐκ τῆς Ἀζανίτιδος. Azani s. Aezani urbs, cujus ruinae hod. *Tschawdir-Hissar* ad fontes *Adranas* fluvii, sita est in eodem meridiano in quo Nicaea et Artane orae Ponticae. Recte igitur Ptolemaus fontes Rhyndaci et Nicaeam et Artanen in eodem longitudinis gradu (57°) exhibet. Distantia quoque inter Nicaeam et fontes fluvii intercedens satis accurata est. Quoniam autem Propontidis et maris Aegaei litora prave delineata sunt, adeo ut Cyzicus et Assus in Byzantii meridiano collocentur, fit ut Rhyndaci fontes in Mysia majore ponantur a mari Aegaeo non c. 1400, sed c. 220 stadia distantes. Aezani urbs ap. Ptol. recte quidem in Phrygia ponitur, sed a Rhyndaci fontibus 800 stadia ortum versus in meridiano Heracleae Ponticae. Nihili est quod legitur in Julii Honorii Cosmogr. p. 44 ed. Riese : *Ryndacus... currit millia CCCC* (an CXXX?). Sec. nostras tabulas cursus longitudo est fere 137 m. p. ‖ — 5. ἔχει οὕτως] om. codd. praeter FNSΩ. ‖ — καὶ] om. Arg. ‖ — 7. Βιθυνιάς] Βιθυνίας codd.; em. Wilberg. Cf. Θυνιὰς ἄκρα in Ponti ora Thracica. — ἄκρον ed. pr. ‖ — νϛ' L'' δ''] νϛ' δ'' ed. pr. Hodie *Kara Bouroun*, i. e. *Nigrum pr.*, Μέλαινα ἄκρα ap. Arrian. Per. 17 in G. m. 1, p. 381, ubi v. not. ‖ — 8. Ἀρτάκη] Ἀρτάκτη D. ‖ — μγ' ιϐ''] μγ' δ'' ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ, μϐ' L'' γ'' ιϐ'' X. Dicendum erat Ἀρτάνη, juxta quam navium stationem erat Ἀρτάνης ποταμός (h. *Kuzgun*) et templum Veneris. V. Geogr. min. 1, p. 381. 403. 569. A Melaena acra ad Artanen 19 m. p. computat Tab. Peut., consentiente Ptolemaeo. ‖ — 9. Ψίλλιδος] sic ed. pr. et PV, *Psilidis* ed. Vic., Ψυλλίδος aut Ψύλλιδος cett.; τοῦ καὶ Ῥήϐα add. BEZ, οἶμαι τὸν Ῥοῖϐα (sic) Γ; Ῥήβα in margine adscripsit V. Inducti glossatoris notula. Quamquam Rhebae oppidi ditionem ad Psillin s. Psilim usque pertinuisse conjeceris ex

Arriani Bithyniacis ap. Eustathium ad Dionys. 793 (2, p. 356, 15 in G. M.) : καὶ γῆν λέγει (Ἀρριανὸς) Ῥηβαντίαν τὴν πρὸς τῷ Ψιλλίῳ (Ψιλίῳ v. l.) ποταμῷ. Fluvius est hod. *Aghwa Sou*, ab Artane sec. nostras tabulas c. 110 stadia. (c. 100 stad. sec. tab. Ptol., 150 stad. sec. Periplos, 19 m. p. s. 152 stad. in Tab. Peut.) distans. Nominis formae occurrunt Ψίλλις (Strabo 12, 3, 7), Ψίλις (Arrian.), Ψίλιον (St. Byz.), Ψίλλιον (Marcian.); *Philium* in T. Peut., *Filium* in Ravenn.; Plinii codices : *Rhebas, dein Syris* (*Sjris* v. l.; leg. *Psilis*); *portus Calpes, Sagaris fluvius.* Stephanus Byz. : Ψίλιον, ποταμὸς μεταξὺ Θυνίας καὶ Βιθυνίας. Δομίτιος Καλλίστρατος ἐν γ' περὶ Ἡρακλείας· « ἐγκυριεύσαντος ἀπὸ τοῦ Σαγγάρου χωρίου ἕως τοῦ Ψιλίου ποταμοῦ. » Ἔστι καὶ ἄλλος Ψίλις ποταμὸς τῆς Βιθυνίας, ἐκρέων εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον. Alter hic est fluviolus inter Billaeum et Parthenium medius, cujus mentio in Anon. Peripl. § 13, p. 405, 13 : εἰς Ψίλιδα ποταμὸν τὸν νῦν λεγόμενον Παπάνιον. ‖ — 10. νζ' γο''] νζ' γ'' ed. pr. ‖ — μγ' ιϛ''] μγ'' BEZX ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. De Calpa fluvio et oppido (hod. *Kerpe*) v. not. ad Arrian. Thynias insula quam Ptolemaeus p. 806, 1 a Calpe 125 stadiis boream versus ponit, a Calpe 50 stadia versus ortum aestivum extat orae proxima ; hod. *Kerpe Ada.* ‖ — 11. μϐ' ∠'' δ''] μϐ' δ'' ed. pr. ‖ — 12. νζ' ∠''] de conj.; νη' ∠'' codices, νη' ϛ'' ed. pr., 58 1/2 1/4 edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Sec. numeros, quos recepi, fluvii angulus a Nicaea 200 stadia distat; revera nonnisi 150 stadiorum distantia est. ‖ — μϐ'] 41 Φ et edd. Vic. Ulm. Arg. ‖ — 13. ξα' γ''] 60 1/2 1/3 ed. Ulm. ‖ — μϐ'] 40 1/2 1/3 Ulm., 40 2/3 Rom. Versum 13 om. ed. Vic. ‖ — 14. νη' ∠'' δ''] νη' δ'' ed. pr. ‖ — μα'] μϐ' Φ² ‖ — 15. ξ' ∠'' γ''] ξ' ϛ'' ed. pr., 60 1/2 ed. Rom. ‖ — μ' ∠'' γ''] μ' ϛ'' ed. pr., 40 2/3 ed. Rom. Versum 15 post vs. 12 habent Φ et ed. pr. ‖ — De Sangarii cursu Strabo 12, 3, 7 : Ἔχει δὲ τὰς πηγὰς κατὰ Σαγγίαν (Σαγίαν codd.) κώμην, ἀφ' ἑκατὸν καὶ πεντήκοντά που σταδίων οὗτος Πεσσινοῦντος. Διέξεισι δὲ τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας τὴν πλείω, μέρος δέ τι καὶ τῆς Βιθυνίας, ὥστε καὶ τῆς Νικομηδείας ἀπέχειν μικρὸν πλείους ἢ τριακοσίους σταδίους, καθ' ὃ συμβάλλει ποταμὸς αὐτῷ Γάλλος (h. *Mudurlu Sou*, c. 300 stadia ab *Ismid* in Sangarium influens secundum novissimam regni Turcici tabulam Kiepertianam) ἐκ Μόδρων (h. *Mudurlu*) τὰς ἀρχὰς ἔχων τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἶχον αὐτὴν οἱ Βιθυνοὶ πρότερον. Plinius 6, 4 : *Sangaris* (*Sagaris* Solin. 43, 1, ut in Tab. Peuting.) *fluvius ex inclutis ; oritur in Phrygia, accipit vastos amnes, inter quos Tembrogium* (*Tymbretem* Liv. 38, 18 ; hod. *Kirmen-Sou*, non vero *Pursak*, qui est Θύαρις apud Cinnamum p. 5) *et Gallum* (*Mudurlu-Sou*) ; *idem Sagiarius* (*Sagarius* Solin.) *plerisque dictus* [*Curalius* add. codices, quod jure ejecit Silligius, quem vide], *a quo incipiunt Mariandyni.* Livius, 38, 18 : *Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens miscetur ad Bithyniam Tymbreti fluvio. Inde major jam geminatis aquis per Bithyniam fertur et in Propontidem se effundit.* — A Pessinuntis ruinis meridiem versus progredienti fluvius occurrit ab occasu ortum versus delabens, cujus inferior cursus *Sacaria* vocatur, superior vero *Seid Tschai*, fontes in eodem tractu habens, e quo *Pursak Tschai* oritur. *Sacaria* nomen pertinere videtur usque ad locum, ubi ab austro incidit *Khan-Sou*, atque parvus lacus notatur, cui in Kieperti tabula (*Provinces Asiatiques de l'empire Ottoman ; Berlin*, 1884) adscriptum legitur *source du Sakaria.* Is quum a *Siwrihissar* c. 220 stadia versus occasum hibernum distet, fons Sangarii fuerit, quem a *Siwrihissar* octo horarum itinere occasum et austrum versus abesse indigenae narrarunt Hamiltoni (v. Ritter *Erdkunde* 13, p. 578). In hunc vero fluvium a meridie incidit alius fluvius qui et ipse *Sakaria* vel *Kutschuk* (i. e. parvus) *Sacaria* vocatur. Bracchium ejus exit e fonte *Bounarbaschi* dicto, cui *grande source du Sacaria* in Kieperti tabula adscribitur. Aliud bracchium defluit ex monte *Emir* Dagh, austrum versus posito. Fons ille a Pessinunte c. 160 stadia distans a Strabone indicatur, qui a Pessinunte distantiam circa 150 stadiorum esse prodit. Alterum bracchium Amorii urbis ruinas praeterfluens indicari mihi videtur ap. Livium, Sangarium oriri dicentem in monte *Adoreo*, quem *Amoreum* dicendum fuisse suspicor. Mons ille a Pessinunte c. 350 stadia distat. Totidem fere a Pessinunte ad Sangarii fontes Ptolemaeus computat. Proxima fontibus oppida Amorium et Abrostola (11 m. p. ab Amorio in via Tyana ducente, sec. Tab. Peut.) perperam a Ptolemaeo (c. 4 § 5) collocantur. Quodsi Pessinuntem cum Ptolemaeo (c. 2 § 17) posueris 61° 10' 41° 30', Amorium ponendum est 60° 50' 41° 10' (60° 30' 41° 15' Ptol.), et Abrostola 61° 41° (60° 30' 40° 50' Ptol.), adeo ut Amoreum et fontes fluvii in eodem longitudinis gradu sint, intercedente spatio stadiorum 168. Ceterum a fontibus fluvii cursus dirigendus erat boream versus usque ad cubitum quo (41° lat. nobis) occasum versus recto angulo Sangarius convertitur. Cubitus ille in Ptolemaei tabula est secunda fluvii conversio, a fontibus distans 1° 10' satis accurate. Perperam vero auctor Ptolemaei Sangarium a fontibus per 800 stadia occasum versus, indeque tertia flexione per 1000 stadia et amplius versus ortum aestivum fluere finxit. Scilicet Sangarii bracchium quod est hod. *Seid-Tschai*, et hod. *Pursak* fluvium conjunxit et pro Sangarii parte vendidit. Quae haud longe a tertia illa flexione ponitur Nac

Ὑπίου ποταμοῦ ἐκβολαί	νη' γο''	μβ' ∠''δ''	Hypii fluvii ostia	58° 40'	42° 45'
Ἐλάτα ποταμοῦ ἐκβολαί	νη' ∠''γ''	μγ'	Elatae fluvii ostia	58° 50'	43°
Διὸς πόλις	νη' ∠''δ''	μγ' γ''	Diospolis	58° 45'	43° 20'
Ἡράκλεια Πόντου	νθ'	μγ' ∠''	Heraclea Ponti	59°	43° 30'

(20 m. p. a Dorylaio austrum versus sita sec. Tab. Peut.), eam *Pursak* fluvio vicinam fuisse patet. Ceterum cum vitiosa hac Sangarii descriptione confer tabulam Peutingerianam, in qua Sangarius initio suo item occasum versus labitur et Dorylaium (*Pursak* fluvio appositum) praeterfluit. ‖ — Quae sequitur a Sangario ad Heracleam ora maritima, quum sit c. 400 stadiorum, in Ptolemaei tabula est c. 700 stadiorum. ‖ — 1. Ὑπίου] sic mgo SΩ et de conj. Wilbergius; Ὑππίου codd. plerique, Ἱππίου ed. pr., Ἡππίου Γ, Αὐπτίου N, Ἀπτίου BEFZ Arg., *Aptii* ed. Vic., *Hiptii* ed. Ulm., *Hypsii* ed. Rom. ‖ — ἐκβολή BEZ. ‖ — νη' γο''] νη' γ' ed. pr., 58 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — μβ' ∠'' δ''] μβ' δ'' ed. pr. et Φ^{1}, μβ' ∠'' Φ^{2}, 42 ed. Vic. ‖ — Hypius hod. *Milan Sou*, a Sangarii ostio 120 stadia (180 st. sec. Arrian., 250 st. sec. Ptol.) distat. In mediterraneis ei adjacet Prusa πρὸς Ὑπίῳ ποταμῷ. Vid. § 7. — 2. Ἐλάτα] Ἠλάτα L; ἐκβολὴ BEZ. ‖ — νη' ∠''γ''] νη' ς'' ed. pr. Ab Hypio ad Heracleam juxta oram sunt stadia 300, quorum loco Menippus in Marciani epitome 350, Arrianus et Anonymus 380, Ptolemaei tabula c. 450 stadia exhibent. Elatas fluvius ab Hypio 140 stadia sec. Ptol. distans, in Periplis est Ἔλαιος fluvius et emporium, a Hypio 150 (Menipp.) vel 160 (Arrian. et Anon.) stadia distans. Ante hunc fluvium a Ptolemaeo ponenda erat Diospolis, quae ab aliis Dia vocatur. Periplorum rationes parum accuratae :

Arrian. § 18, p. 383		Anonym. § 9, p. 404		Menipp. § 8, p. 569.			
Ὕπιος ποτ.		Ὕπιος ποτ.		Ὕπιος ποτ.		*Milan Sou*	
		Δῖα πόλις	60	Δῖα πόλις	60	*Aksche Scher*, ruin.	80
Λίλαιον ἐμπόρ.	100	Λίλαιον ἐμπόρ.	40			*Tschuwalli* scala ad *Uskublu Sou*	20
Ἔλαιον	60	Ἔλαιος ποτ. κ. ἐμπ.	60	Ἔλαιος ποτ. κ. ἐμπ.	90		
Κάλης ἐμπόρ.	120	Κάλης ποτ. κ. ἐμπορ.	120	Κάλης ποτ. κ. ἐμπ.	120	*Kekala*	120
Λύκος ποτ.	80	Λύκος ποτ.	80			*Kilidj Sou*	70
Ἡράκλεια	20	Ἡράκλεια	20	Ἡράκλεια.	80	*Bendereglı*	10
	380		380		350		300

In his Lilaeum emporium non diversum fuerit ab Elæo emporio ad Elæum fluvium, qui in Tabula Peuting. vocatur *Byleum fl*, in Ravenn. *Bileum fl.* Plinius 5, 149 *Lilæum* fluvium nominat, sed *intus in Bithynia* esse dicit. Apud Ptolemæum num Ἐλάτα in Ἐλαίου mutandum sit, ut jam Salmasius statuit, in medio relinquo. In numo Trajani ap. Eckhel D. N. 3, p. 168 fluvius repræsentatur, cui adscriptum ἘΛΑΤΗΣ ΜΙΔΑΩΝ. Is si noster est, quæritur an ΛΙΛΑΙΟΝ depravatum sit ex ΜΙΔΑΙΟΝ. ‖ — 3. Διὸς πόλις] sic BEZ, Διόσπολις ed. pr., Διόπολις cett. ‖ — νη' ∠'' δ''] νη' δ'' ed. pr., 58 1/2 1/3 ed. Vic. Cf. not. ad vs. 2. Steph. Byz. : Δῖα... θ' Βιθυνίας πρὸς τῷ Πόντῳ. ‖ — 4. Ἡρ. π.] Πόντου Ἡράκλεια ed. pr. ‖ — μγ' ∠''] μγ' ς'' ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. et manu sec. Φ. ‖ — P. 798, 1. Ψύλλιον] Ψίλλιον PRV, Ψύλλειον BDFMOSWZΦ^{2} Arg., *Psilium* ed. Vic., Ψειλλειον Φ'. ‖ — νθ' ∠''] νθ'' ς'' ed. pr., ξ' MOPSVΞΔ. ‖ — μγ' ∠''] μγ' ς'' ed. pr. ‖ — Oppidum Ψύλλα vocatur a Scylace § 90 p. 67, in periplis Arriani et Anonymi et Menippi, ap. Steph. Byz. v. Τίος et v. Ψύλλα (ubi legas : Ψύλλα χωρίον μεταξὺ Ἡρακλείας καὶ [Τίου] τοῦ Πόντου), *Scylleum* in Tab. Peut., *Sileon* in G. Rav. A Tio 90 stadia distat sec. periplos, 12 m. p. sec. Tab. Peut. Nunc ibi est *Kilimli*. Ptolemæus Tium ab Heraclea et a Tio pari 200 stadiorum intervallo collocat perperam. ‖ — 2. Τίον] Τῖον ed. pr.; πόλις add. PRV. Hunc versum ante vs. 1 habent ABDEPRSVWZΩℶ ‖ — ξ'] νθ' ∠'' MOPRSVWΔΞ. ‖ — μγ' ∠''] μγ' ς'' ed. pr. —

Ψύλλιον	νθ' ∠''	μγ' ∠''	Psyllium	59° 30′	43° 30′
Τίον	ξ'	μγ' ∠''	Tium	60°	43° 30′
Παρθενίου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξ' δ''	μγ' ∠''	Parthenii fluvii ostia	60° 15′	43° 30′
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξβ' ∠''	μβ' γ''	fontes fluvii	62° 30′	42° 20′
Ἄμαστρις	ξ' ∠''	μγ' ∠''	Amastris	60° 30′	43° 30′
Κρῶμνα	ξ' ∠'' ιβ''	μγ' ∠''ιβ''	Cromna	60° 35′	43° 35′
Κύτωρον	ξ' ∠''δ''	μγ' ∠''ιβ''	Cytorum	60° 45′	43° 35′

Τίειον Scylax 90, Τήιον codd. Strabonis 12, 13, 5 et 8, *Tium* Tab. Peut. et Plinius 6, 4 : *oppidum Tium ab Heraclea XXXVIII* (revera sunt XXXXIII) *m. p. Fluvius Billis, ultra quem gens Paphlagonia.* Τίος, πόλις Παφλαγονίας ap. Steph. Byz.; Mela 1, 104 : *Tios oppidum, Milesiorum quidem colonia, sed jam soli gentisque Paphlagonum.* Cf. Anon. Peripl. 13, p. 405 : ἀπὸ δὲ Τίου εἰς Βιλλαῖον ποταμὸν στάδια κ'. Οὗτος ὁ Βιλλαῖος ποταμὸς, ὥς τινές φασιν, ὁρίζει Βιθυνίαν, τὰ δ' ἐχόμενα Παφλαγονίας ἐστί· τινὲς δὲ τὸ νῦν τὸν Παρθένιον ποταμὸν ὅρον Βιθυνίας καὶ Παφλαγονίας εἶναι βούλονται. Tium hod. *Filijas* ad lævam fluvii *Filijas Tschai* (Billæi), ab Heraclea 340 (304 sec. Plin., 370 sec. Marcian., 480 sec. numeros corruptos ap. Arrian., 400 sec. Ptol.) stadia distat. De ruderibus v. Ritter *Erdk.* 18, p. 724 et qui ibi laudantur. E Tio et Sesamo et Cytoro et Cromna conducta est Amastris. V. Strabo 12, 3, 10. ‖ — 3. μγ' ∠''] μγ' ς'' ed. pr. ‖ — 4. ξβ' ∠'' μβ' γ''] ξβ' ς'' μβ' ς'' ed. pr. Stephanus Byz. : Παρθένιος ποταμὸς ἐν μέσῳ τῆς Ἀμαστριανῶν πόλεως ῥέων. Idem : Ποιμὴν ὄρος τῆς Ποντικῆς, ἀφ' οὗ καταρρεῖ ὁ Παρθένιος, σχίζων τὴν Ἄμαστριν. Amnis non ipsam urbem, sed ditionem ejus perfluebat. Hodie *Bartan* ad oppidum cognomine (olim Parthenium) et cursu superiore *Ordeiri*. Oritur ex *Durna* monte, c. 400 stadia ab ostiis fluvii distante. In Ptolemaei tabula a fonte ad ostium habes 1000 stadia et amplius. Ponendi fontes erant 61° 43''. Ad hod. *Ordeiri* fuerit *Otresa*, ut in Rav. p. 96, 14, vel *Otrea*, ut minus recte in Tab. Peut. legitur, 41 m. p. ab Amastri in via Gangra ducente. *Bartan* nomen lingua indigena esse videtur Παρθένιον Græcorum. Alius locus *Bartae* dictus sec. Tab. Peut. in vicinia Polemonis seu Sides fuit. Ab hoc Parthenio fluvium proximum (*Sidenum* ap. Plin., *Pouleman Tschai* hod.) Παρθένιον vocari conjicio ap. Herodotum 2, 104 ubi : Σύριοι οἱ περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν καὶ Μάκρωνες. ‖ — 5. ξ' ∠''] ξβ' ∠'' F, ξ' ς'' ed. pr., ξ' O, 60 1/4 ed. Vic., 60 1/2 ed. Rom., 60 1/3 ed. Ulm. ‖ — μγ' ∠''] μγ' ς'' ed. pr., μβ' γ'' F. Ἄμαστρις ap. posterioris ævi scriptores Ἀμάστρα, in Tab. Peut. *Mastrum*; ap. Plinium 6, 5 codices *Mastya*, a qua male distinguitur Amastris in turbata locorum serie : *Mastya Milesiorum colonia, dein Cromna,... Sesamon oppidum quod nunc Amastris, mons Cytorus,... oppida Cimolis, Stephane, amnis Parthenius.* Alia confusione laborat Tabula Peutingeriana. Ibi enim infra *Mastrum* in mediterraneis ponitur *Amasia*, quae hoc loco haud diversa est ab *Amastra*, uti liquet ex stationibus viæ quæ ab hac Amasia ad Sinopen recensentur : *Cromen* (Cromna), *Cythero* (Cytorus), *Egilan* (Aegialos), *Carambis*, *Stephane*, *Thomia* (Potamia), *Syrtas* (Syrias acra), *Sinope.* Aliæ ejusdem viae stationes in ora maritima sunt : *Mastrum XX* (LII) *Tycae* (Θύμαινα) *XV* (XX) *Cereas* (Γάριον) *XV Mileto* (i. q. Ἰωνόπολις 15 m. p. a Gario) [*LXXX Armene*, ex Ravennate p. 100 suppleta] *XVIII* (VIII) *Sinope.* Ceterum de Amastri fusius exponit Ritter l. l. 18, p. 768 sqq. ‖ — 6. Κρῶμνα] sic ed. pr., Κρώμνα codd. plurimi, Κρωμμία X, Κρωμία Φ Arg., *Cromia* edd. Vic. Rom. Ulm., *Cromnos* Mela 1, 104. ‖ — ξ' ∠'' ιβ''] ξ' ∠'' BEZΦ, 60 1/2 ed. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξ' ∠'' δ'' X, ξα' ed. pr. ‖ — μγ' ∠'' ιβ''] μγ' ∠'' BEPVZΦ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μγ' δ'' ed. pr. — Quae est ab Amastri ad Carambim ora maritima delineatur pessime. Ubi Cromna ponitur, ponendi erant Erythini, oppidum ab Amastri 60 stadia sec. Arrianum p. 386 (90 stadia, haud recte, sec. Anon. Peripl. p. 406) dissitum, ad hod. *C. Delikli*, prope quod in majoris moduli tabulis nauticis collocantur duo scopuli, qui sunt Ἐρυθῖνοι σκόπελοι, a Ptolemaeo § 8 ingenti errore collocati 58° 30′ 43° 15′. Ab Erythinis oppido (hod. *Tchakras*, ut vid.) ad Cytorum (h. *Kidros*) in nostris tabulis sunt c. 180 stadia. Totidem habet Anonymi Periplus, ab Erythinis ad Cromna 90 (60 Arrian.), inde ad Cytorum item 90 stadia computans. Sec. hæc Cromna oppidum erat ubi in novissima tabula Kiepertiana est hod. *Tekke Eunu* sub monte *Guren-Dagh.* Apud Ptolemaeum Cromna 7 m. p. ab Amastri et a Cytoro distat. Prope ad vitiosum hunc computum accedit Tabula Peuting., in qua ab Amastri ad Cromna 11 m., inde ad Cytorum 7 m. p. numerantur, adeo ut error ex antiqua tabula derivandus esse videatur. ‖ — 7. Κύτωρον] Κυτώριον BEZ ed. Ulm., Κιτώριον Φ edd. Arg. Vic. ‖ — ξ' ∠'' δ''] ξα' ed. pr., quod ad verum propius accedit; adde

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ ἰδίως καλουμένῃ Ἀσίᾳ κατὰ τὴν ἀπὸ Ῥυνδάκου ποταμοῦ γραμμὴν μέχρι πέρατος, οὗ θέσις ξα' μα' δ' ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Γαλατίᾳ κατὰ Παφλαγονίαν διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πέρατος ἐπὶ τὴν Κύτωρον πόλιν τοῦ Πόντου γραμμῆς.

Τῶν δ' ἐν τῇ χώρᾳ ὀρέων ἐπισημότερά ἐστι τό τε Ὀρμίνιον ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας νθ' γο' μβ' γο''
καὶ ὁ Μύσιος Ὄλυμπος τὸ ὄρος νζ' μα' L''

Κατέχουσι δὲ τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι Ὑπίου ποταμοῦ παράλιον Χαλκηδόνιοι, τὴν δὲ ἀπὸ Ἡρακλείας πόλεως μέχρι

a meridie confinis est Asiae quae proprie dicitur ad lineam a Rhyndaco fluvio ductam usque ad terminum qui est 61° 41° 15' ab oriente Galatiae juxta Paphlagoniam per lineam ab indicato termino ad Cytorum Ponti oppidum ductam.

Montes vero in ea terra nobiliores sunt Orminius mons, cuius medium situm est 59° 40' 42° 40'
atque Mysius Olympus mons 57° 41° 30'

Incolunt oram maritimam ab ostio Ponti usque ad Hypium fluvium *Chalcedonii*, ab Heraclea oppido Cytoro tenus oppido *Ma-*

---

quod sic orientalis Bithyniae limes in eodem meridiano a 43° 35' 61° ad 41° 15' 61° pertineret. Ut nihilominus plurimorum codicum lectionem retineam, inducit comparatio tabulae Peutingerianæ. Nomen urbis (hod. *Kidros*) apud varios auctores Κύτωρος, τὸ Κύτωρον, Κύδωρον, τὰ Κύτωρα, Κύτωρις. Vid. not. ad Scylac. 90 p. 67, Arrian. 20, p. 386. Plinius 6,5 : *mons Cytorus a Tio LXIII m. p.* (60 m. p. s. 480 stadia sec. Anonym. Peripl.; c. 50 m. p. in nostris tabulis. — Hucusque in ora maritima provinciam Bythyniae et Ponti pertinuisse præter Ptolemæum nemo tradidit. Anno 65 a. C. pars occidentalis regni Pontici, quod Mithridates Eupator tenuerat, sive tractus litoralis ab Heraclea ad Halym fl. pertinens Bithyniae adjunctus est (v. Strabo 12, 3, 9). Deinde an. 33 etiam Amisus accessit. Atque hanc provinciae extensionem Trajani adhuc ætate fuisse constat (V. Marquardt *Rœm. Staatsverwaltung* 1, p. 193); conversionem autem hujus status haud multo post obtinuisse e Ptolemaeo viri docti collegerunt; dubito an recte. Etenim Amisi ditio ab urbe ortum versus satis longe pertinebat, Themiscyram et Sidenes regiones complectens, in quibus complura erant castella, ut Side et Chabace et Phabda (Φαδίσανα Arrian. p. 490; hod. *Fatsa*). Annumerare his licebit oppidulum a Side nonnisi 150 stadia distans, quod vocatur Κοτύωρα a Xenophonte et Arriano, Κοτύωρον a Plinio et in periplo Anonymi, Κύτωρος πολίχνη a Strabone 12, 3, 17, Κυτέωρος et Κυτέωρον in codd. Ptolemæi c. 6 (*Cytorus* in latinis edit. Vic.), Κύτωρα apud Suidam. Num igitur casu fit ut Cytorum esset in fine provinciae qualem Ptolemaeus exhibet, et ejusdem aut simillimi nominis oppidum occurreret etiam in confiniis ejus provinciae, quam Trajani tempore fuisse scimus? Vereor ne error Ptolemaei subsit. *Litoralis* Paphlagoniae tractus etiam Ptolemaei aevo Ponti fuerit, non vero Galatiae, cui *interior* Paphlagoniæ pars adscripta est, quae primo tempore post constitutam Ponti provinciam penes dynastas remanserat. || — 1. καλουμένῃ] om. ADLF; καὶ τῇ... γραμμῇ ABCDEFLZΞ ΦϽ || — 2. ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥυνδάκου ποταμοῦ SΩ; Ῥαυδάκου F, *Rindaco* ed. Ulm.. *Rindacho* ed. Vic. || — 3. θέσις] ἡ θέσις ed. pr. || — 5. Post πέρατος LSXΩ addunt τουτέστι ξα' μα' δ'' || — 5. τὴν] τὸ DMOPRSVWXΔΞϽ. ed. pr. || — 6. Κύτωρον] Κίταρον Φ Arg. || — γραμμῆς] γραμμῇ ΔΞϽ, γραμμῇ τοῦ Πόντου Φ. || — 7. ὀρέων] ὀρῶν ed. pr., ὁρίων L. || — 8. Ὀρμίνιον] Ὀρμίνιον LX, Ὄρμινον PV, Ὀρμήνιον ed. pr., εἰρημένον Ξ. || — ὄρος] om. ed. pr. || — οὗ τὸ μέσον ἐπ. μοίρας] om. SΩ, ἐπ. μοίρας om. ADOΔΞ. || — 9. νθ' γο''] νθ' F. || — μβ' γο''] μβ' γ'' ed. pr. Orminius mons, aliunde non notus, secundum positionem est hod. *Oren* s. *Eren Dagh*, non vero hod. *Ala Dagh* ab illo c. 200 stadia meridiem versus situs. Is enim vel pars ejus est Olympus (Galaticus) mons, ad quem Manlius Tolistobogios vicit indeque tribus castris Ancyram venit (Polyb. 22, 20. Livius 38, 18). || — 10. ὁ et τὸ om. Λ; τὸ ὄρος om. SWΩ. || — μα' L''] μα' ς'' ed. pr., 41 2/3 ed. Ulm. Mysius Olympus hod. *Keschisch Dagh*. || — 12. μὲν om. ed. pr. || — 13. Ὑπίου] Ὑππίου codd. plurimi, τοῦ Ὑππίου C, Ἱππίου Ξ ed. pr., Ἡππίου Γ; *Hypium* ed. Ulm., *Hypnum* ed. Vic., *Hyspium* ed. Rom. || — Χαλκ.] Καλχ. BCEZ, Καρχ. Φ edd. Vic. Ulm. Arg. Fanum ad ostium Ponti situm Chalcedoniorum fuisse Strabo tradit. Ad Hypium usque ditionem eorum pertinuisse e Ptolemaeo colligas. Inter populos Chalcedoniorum loco Thynos et Bithynos commemorandos fuisse dixeris. || — 14. ἀπὸ Ἡρακλείας] Exspectabas ἀπὸ Ὑπίου ποταμοῦ, ne orae tractus ab Hypio ad Heracleam pertinens populi accolentis nomine careret. Secundum

Κυτώρου πόλεως Μαριανδυνοί, ὑπὸ δὲ τὸ Ὀρμίνιον ὄρος Καύκωνες, καὶ ὑπὸ μὲν τοὺς Χαλκηδονίους παρατείνει ἡ Τιμωνῖτις χώρα, ὑπὸ δὲ ταύτην ἡ Βογδομανίς, ἧς πρὸς ἀνατολὰς ἡ Ζυγιανή.

Πόλεις δέ εἰσι μεσόγειοι αἵδε·

Λίβυσσα	νζ' δ'	μβ' ∟'' δ''
Ἐρίβοια	νζ' ϛ''	μβ' γ''
Γάλλικα	νζ' ∟''δ'	μβ' γ''ιβ''

riandyni, infra Orminium montem *Caucones*, atque infra Chalcedonios extenditur *Timonitis* regio, et infra hanc *Bogdomanis*, a qua ad ortum est *Zygiana*.

Oppida sunt mediterranea haec :

Libyssa	57° 15'	42° 45'
Eribœa	57° 10'	42° 20'
Gallica	57° 45'	42° 25'

Scylacem 91, p. 67 Hypius jam erat in regione Mariandynorum, quos Plinius 6, 4 occasum versus usque ad Sangarium degisse dicit. Paphlagonia sec. Scylacem occasum versus extenditur usque ad Callichorum (h. *Oxina*) fl., qui inter Heracleam et Billaeum fl. medius est. Eodem modo statuerit Appollonius Rhodius 2, 790, ubi : Παφλαγόνες... ὅσους Βιλλαίοιο μέλαν περιάγνυται ὕδωρ. || — 1. Κυτώρου] Κιθώρου Φ Arg., *Citorum* ed. Ulm., *Citorium* ed. Vic. || — 1. Μαριανδυνοί]... δινοί ADLMNOΔΞ,... δηνοί PRSWΦΩ, ed. pr. edd. Vic. Ulm., Μαρυανδηνοί C. || — 2. Ὀρμίνιον] Ὁρμ. LXZ, *Horminio* ed. Rom., Ὀρμήνιον ΔΞ ed. pr. || — Καύκωνες] Κύκωνες X, Κύκλωνες BE, Κυκλῶνες NSZΦΩ Arg. *Cyclones* ed. Rom., *Ciclones* ed. Vic., *Cychlones*, ed. Ulm. Strabo 12, 3, 5 Callisthenem tradere dicit παρήκειν ἀφ' Ἡρακλείας καὶ Μαριανδυνῶν... τό τε τῶν Καυκώνων γένος τὸ περὶ τὸ Τίειον μέχρι Παρθενίου καὶ τὸ τῶν Ἐνετῶν τὸ συνεχὲς μετὰ τὸν Παρθένιον τῶν ἐχόντων τὸ Κύτωρον· καὶ νῦν ἔτι Καυκωνίτας εἶναί τινας περὶ τὸν Παρθένιον. Cf. idem 8, 3, 17. || — 3. Χαλκ.] Καλχ. BCEFZ, Καρχ. Φ Arg. Vic. Ulm. || — 3. Τιμωνῖτις]... ῖτις ed. pr.,... ίτης ADMNOPSVΔΞΩ, Σημωνίτις Φ Arg. Vic. Ulm. Haud recte regio collocatur; erat Paphlagoniæ mediterraneæ in confiniis Bithyniae. Strabo 12, 3, 51 : ὀνομάζουσι δ' οὖν τὴν ὅμορον τῇ Βιθυνίᾳ Τιμωνῖτιν καὶ τὴν Γεζατόριγος καὶ Μαρμωλῖτίν τε καὶ Σανισηνὴν καὶ Ποταμίαν (Cf. in Tab. Peut. *Potamiacepora*, i. e. Ποταμία κηπωρική)· ἦν δέ τις καὶ Κινιστηνή (Κιμιατηνή conj. edd., an Κινιατηνή?), ἐν ᾗ τὰ Κιμίατα (Κινίατα?), φρούριον ἐρυμνόν, ὑποκείμενον τῇ τοῦ Ὀλγάσσυος ὀρεινῇ, ᾧ χρησάμενος ὁρμητηρίῳ Μιθριδάτης, ὁ Κτίστης προσαγορευθείς, κατέστη τοῦ Πόντου κύριος. Plinius 5, 147 in Galatiae populorum recensu alphabetico habet *Timonicuses*. Cf. Steph. Byz. : Τιμώνιον, φρούριον Παφλαγονίας. Τὸ ἐθνικὸν Τιμωνίτης, τὸ θηλυκὸν Τιμωνῖτις. Situs Timonii incertus. Fort. hod. *Wiranschehr*. || — 4. Βογδομανίς] Βογδοβανίς C, Βογδομαντίς ed. pr., Βογδοματίς X, *Bogdonanis* ed. Vic. Hanc quoque Paphlagoniae esse suspicor neque differre a Domanitide, quae erat circa Olgassyn montem, uti refert Strabo 12, 3, 40 : περίκειται δ' ἱκανῶς χώρα ἀγαθή, ἥ τε Βλαηνὴ καὶ ἡ Δομανῖτις, δι' ἧς Ἀμνίας ῥεῖ ποταμός. || — 5. ἡ Ζυγιανή] ἡ om. codd., habet ed. pr.; Ζυγιανοί ADFLMNOSΞΦ; *Zigiane* ed. Rom., *Zigiani* ed. Ulm., *Cingiani* ed. Vic. Ignota regio, nisi forte Ζυγιανή (Ζινιανή?) eadem est quae Κινιστηνή (Κινιατηνή?) Strabonis. l. l. || — 6. μεσόγειοι] τῶν Βεβρύκων add. BEZ. || — αἵδε] om. BDELMNOPRSVZΔΞΩ ed. pr.; ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ add. SΩ. || — 7. Λίβυσσα] Λίβισσα ed. pr., *Lybissa* ed. Ulm. || — νζ' δ''] νζ' γ'' ADFMNOPRSWΔΩ⊐ et pr. m. Φ, 57 1/3 ed. Rom. || — μβ' ∟'' δ''] sic X, μγ' δ'' ADLMOPWΔ⊐ et pr. m. Ξ, βγ' δ'' celt. Libyssa, Hannibalis morte celebris, a Nicomedia sec. Itineraria 22 vel 23 vel 25 m. p. (20 sec. Ptol.) distans, fuit ubi nunc est *Tawjandjik*, quod nomen latet in scholiis ad Tzelzae Chil. 1, 783 (in Crameri Anecd. Paris. 3, p. 353), ubi Libyssa nunc τὰ Βουτίου (Ταβάντια?) vocari dicitur. || — 8. Ἐρίβοια] Ἐριβοῖα MNOSΔΞ, Ἐριβοία ⊐, *Eubœa* ed. Vic. || — νζ' ϛ''] 57 1/4 ed. Arg., 57 1/3 ed. Rom. Eriboea apud Dion. Cass. 78, 89 Ἐρίβωλον vocatur : καὶ διήλασε... τῆς τε Βιθυνίας μέχρις Ἐριβώλου τοῦ ἐπινείου τοῦ καταντικρὺ τῆς τῶν Νικομηδέων πόλεως ὄντος. Tab. Peut. : *Nicomedia XII Eribulo XXXIII Nicaea*. Itin. Hieros. p. 572 : *Nicomedia X mut. Hyribolum XI mans. Libum XII mut. Liada VIII Nicaea*. Ἐρίβοια nomen corruptum esse haud contenderim. Locus Astaco urbi Megaricæ vicinus erat. Eriboea autem est filia Alcathoi regis Megarici. Filius ejus Callipolis. Callipolis vero etiam oppidum erat sinus Astaceni (Scylax). Denique cum *Liada* statione componendus fuerit *Leades* Astaci filius sec. Apollodorum 3, 6, 8. Eribolum ad sinum Astacenum erat ubi nunc est *Bouktschadjik*. Hucusque via a Nicomedia nunc quoque oram maritimam legit, inde vero per montes in mediterranea convertitur. Ac sic demum 45 m. p. a Nicomedia Nicaeam computar possunt. Recta distantia est c. 32 m. p. In Ptolemaei tabula distantia inter Eribœam et Nicaeam intercedens recte habet, at perperam oppidum in mediterraneis collocatur. || — 9. Γάλλικα] Γαλλίκα XΦ, Γάλικα

Παταούϊον	νζ' L''δ'	μβ'	*T*atavium	57° 45'	42°
Προῦσα πρὸς Ὑπίῳ ποταμῷ	νη' L''	μβ' L''ιβ''	Prusa ad Hypium fluvium	58° 30'	42° 35'
Δηδάκανα	νθ'	μβ' γ''ιβ''	Dedacana	59°	42° 25'

SΩ ed. Vic., Κάλλικα ed. pr. ‖ — νζ' L'' δ''] νη' δ'' ed. pr., 57 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — μβ' γ'' ιβ''] μβ' γ'' L ed. pr. Gallica hæc, a Nicomedia c. 100 stadia sec. Ptol. distans, quaerenda esse videtur ad lacum qui ab adjacente oppido *Sabandja Gœl* vocatur; fortassis eo loco, ubi ex lacu exit *Killis* fluvius boream versus in Sangarium defluens. Nomen lacus Βάανα λίμνη ap. Annam Comn. 10, 282, Βοάνη in Prisci fr. 43 (Fr. Hist. 4, p. 110 : τῇ Βοάνῃ λίμνῃ οὐ μακρὰν τῆς Νικομηδείας ἀφιστάσῃ). Adjacens ei tractus montanus Σόφων ap. Georg. Cedrenum 2, p. 628 ed. Bekk., Σίφωνες ap. Pachymerem de Andron. 2, p. 332 ed. Bekk. (Cf. Ritter *Erdk.* p. 18, p. 669). Hinc lacus etiam *Sophonensis* dictus fuerit, quod nomen in *Sunonensis* abiisse videtur ap. Ammianum Marc. 26, 8, 3, qui Valentem imp. a Chalcedonis obsidione discedentem ab hoste ex Nicaea proficiscente a tergo circumventum fuisse narrat, *nisi instantem vestigiis hostem per Sunonensem lacum et fluminis Galli sinuosos anfractus propere discedendo frustra sequentem lusisset. Hinc citis itineribus Valens Ancyram reversus est.* — Porro inter Bithyniae episcopos nominatur ὁ Γάλλου ἤτοι Λόφων, ὁ Γάλλου ἤτοι Κοδοσίας, ὁ Γάλλου ἤτοι Δοσίας. Ex his ejusdem episcopatus oppidis Γάλλον fuerit Γάλλικα Ptolemæi, Λόφοι vero (Σόφοι?) fortasse ad montem qui Σόφων ap. Cedrenum vocatur. In Concilio Constant. mentio fit Gregorii episcopi *Gallicanæ, provinciae Bithyniae*, monente Simlero ad Itin. p. 141. Gallus fluvius in Ammiani narratione nequit esse hod. *Gœk Sou*, ut Ritter l. l. opinabatur. Is enim ab austro et occasu defluens in Nicaeae urbis latitudine in Sangarium incidit. Valens a Chalcedone Nicomediam, inde juxta lacum petivit Sangarium eoque trajecto juxta hod. *Mudurlu-Sou* processit, unde in viam devenit qua a Nicaea Ancyram iter est. Etenim hod. *Mudurlu-Sou* esse Gallum fluvium e Strabone 12, 3, 7 liquet : Διέξεισι δὲ (ὁ Σαγγάριος), ait, τῆς ἐπικτήτου Φρυγίας τὴν πλείω, μέρος δέ τι καὶ τῆς Βιθυνίας, ὥστε καὶ τῆς Νικομηδείας ἀπέχειν μικρὸν πλείους ἢ τριακοσίους σταδίους, καθ' ὃ συμβάλλει ποταμὸς αὐτῷ Γάλλος ἐκ Μόδρων (h. *Mudurlu*) τὰς ἀρχὰς ἔχων τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας. In his secundum novissimam Kieperti tabulam (haud vero in antiquioribus tabulis) recte 300 stadia computantur a Nicomedia ad locum, quo ab ortu in Sangarium incidit *Mudurlu Sou*. Μόδρα oppidum ap. Constantin. Porphyr. De them. p. 28, 8 ed. Bonn. ἡ κωμόπολις Μοδρηνή. In Notl. episc. nominatur ὁ Μοδρηνῆς (Μοδρινῆς, Μοδρινῶν v. l.) ἤτοι Μελῆς. In ejus vicinia ad Gallum fluvium fuit *Cenum* (Καινὸν) *Gallicanum*, quod inter Dablas et Dadastanam commemoratur in Itin. Ant. et Ammiano 14, 11, 6 : *Cum Bithyniam introisset* (soror Constantini) *in statione quae Cænos Gallicanos appellatur, absumta est vi febrium repentina.* ‖ — 1. Παταούϊον] Παταύιον Φ; dicendum erat Ταταούιον. ‖ — νζ' L'' δ''] νζ' δ'' ed. pr., 57 1/2 ed. Ulm., 57 2/3 ed. Rom. ‖ — μβ'] μβ' γ'' ιβ'' X. — *Tatcavio* Tab. Peut., *Atravion* G. Rav. p. 109 3, *Tutaio* Itin. Hier. p. 573, *Tottio, Totcaio, Tortaio, Tottacio, Tottaico* codd. Itin. Ant. p. 573; *Tottaium* in Cod. Thod. l. 119 de decurion. : *Claudiopolis, Prusiadis, ac Tottai et Voridis* (leg. *Doridis*) *oppidorum sive mansionum per Bithyniam curiales.* Anastasius in Chalcedon. Concilio, tom. 9, p. 9 § : ὥσπερ Ταττάϊος καὶ Δωρὶς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τούτου καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν. Hierocles p. 694 : Ῥεγεταττάιος, Ῥεγεδωρίς. Oppidum a Nicaea distans 44 m. p. sec. Itin. Ant., XXIIII (leg. XLIIII) in Tab. Peut., 40 in Itin. Hieros., 36 sec. Ptol. tabulam, sec. numerum Itin. Hier. stetit ubi nunc est *Gaiweh*, de quo v. Ritter *Erdk.* 18, p. 558. Coeunt ibi viæ a Nicomedia et Nicaea Ancyram tendentes. Viae hujus stationes plurimas Ptolemæus quoque exibet. Quare in unum collectas apponere liceat.

[*Vid. pag.* 802.]

In nostris tabulis a Nicaea Ancyram linea recta est circa 185 m. pass.; longitudo viae hodiernae (per *Geiweh, Akhissar, Torbaly, Nalluchan, Beybazar, Ajach*) c. 200 m. p. Ex Itin. Hier., in quo unus numerus excidit et alii nonnulli corrupti sunt, colliguntur 181 m. p. In Ptolemaei tabula pro 185 m. habes c. 275 et pro 200 computanda forent 310 m. et amplius. Ancyra duobus fere gradibus e vera positione ortum versus remota est.] ‖ — 2. Ὑπίῳ] Ὑππίῳ DLMO RΔΞΣ, *Hyppium* ed. Vic., *Hyspium* ed. Rom., Ἱππίῳ ed. pr. ‖ — νη' L''] νη' ς'' ed. pr. ‖ — μβ' L'' ιβ''] μβ' ς'' ed. pr. Urbs olim Κίερος dicta et in Heracleæ ditione sita, deinde a Prusia capta nomen mutavit. V. Memnon c. 27 in Fr. H. 3, p. 540. Cf. Plinius 5, 148 : *Prusa... altera sub Hypio monte.* In nummis; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΙΩ. Hodie *Uskub.* Ὄρη Ὕπια (hod. *Iaila Dagh*), ex quibus Hypius fluvius oritur (cf. p. 797, 1), commemorant Nymphis ap. Steph. Byz. s. v. Ὕπιος et schol. Apoll. Rh. 2, 794. ‖ — 3. Δηδάκανα] Δηδακάνα BEZXΦ Arg., Διδάκανα A, Διδαύκανα ed. pr., *Dedicana* ed.

Πρωτομάκρα νη' ∟''δ' μβ' | Protomacra 58° 45' 42°

Itin. Hier. p. 573	Tab. Peuting.	Itin. Ant. p. 141	Ptolemaeus	
Civ. Nicaea........	Nicaea	Nicaea	Νίκαια	*Isnik*
Mut. Schinae...... 3				*Yeni koi* 8
Mut. Mido....... 7		Oriens Medio.. 16		*Mesdjik koi* 7
Mut. Chogeæ...... 6				*Fekedje* 6
Mut. Thaleso. ... 10				*Tosso koi* 10
Mut. Tulaio.. ... 9	Tateabio (l. 44) 24	Tottaio....... 28	Τατταούιον.. 36	*Geiweh* 9
Mut. Protunica..... 11			Πρωτομάκρα 46	Initium *Karakaia* montis 11
Mut. Artemis....... 12				*Staradi* 12
Mans. Dablae....... 6	Dablis. (l. 28) 23	Dablis...... 28	Δαβλεῖς.... 20	*Torbaly* 6
Mans. Ceratae...... 6				In jugo montano 6
(Fines Bithyniæ et Galatiæ).				
Mut. Fines....... 10				Ad fontes *Nalla* et *Alan* fl. 10
		Cenon Gallicanon 18		Ad *Mudurlu* et Gallum fl. 23
Mans. Dadastana ... 6	Dabastana.... 40	Dabastana..... 21	Δαδάστανα. 40	*Keustebek* 21
Mut. Transmonte.... 6				
Mut. Milia......... 11				Ad *Nalla Sou* fl. 17
Civ. Juliopolis..... 8	Juliopolim.... 26	Iuliopoli...... 26	Ἰουλιόπολις. 28	*Nallychan* 8
	Valcaton..... 12			
Mut. Hyeronpotamon. 13	Fines Ciliciae.. 10			*Guldan* fl. 31
(*Hieros fl. Bithyniam et Galatiam disterminat.* Plin.)				
Mans. Agannia...... 11	Lagania..... 28	Laganeos...... 24	Λαγάνεια... 45	*Beybazar* 14
Mut. Ipetobrogen (11) 6			(In Galatia.)	Ad Tembrogium (*Kirmis*) fl. 11
Mans. Mnizos... (15) 10	Mizago.. (28) 38	Minizo... (28) 23	Μίσιον..... 25	*Ayasch?* 13
		Manezardo. (8) 18	Σάκορσα. 42	Ad *Tchar* fl. 10
Mut. Prasmon...... 12				*Istanas?* 10
Mut. Cenaxempalidem. 13			Κόνικα?... 55	
Civ. Anchira	[Ancyra]..... 28	Ancyra... (19) 24	Ἄγκυρα... 37	*Angora* 22

Ulm. ‖ — μϐ' γ'' ιβ''] μϐ' γ'' ed. pr., 42 1/2 1/12 ed. Vic. Oppidum ignotum. ‖ — 1. Πρωτομάκρα] Πρωτόμακρα ed. pr. Πρωτομάκρας ACDFMNOPRSV WΔΞΩΣ. 1. — νη' ∟'' δ''] νη' δ'' ed. pr., 58 1/2 1/6 (sic) ed. Arg. Idem locus in Itin. Hier. vocatur *Protunica*, a Tulaio 11 (46 sec. Ptol.), a Dablis 18 (30 sec. Ptol.) m. p. distans. Fuerit igitur ubi nunc est *Kaiadibi* ad initium *Karakaia Dagh* (i. e. nigrarum rupium). « Oestlich von Geiweh erhebt sich der Karakaia. Ein steiler Felsschlund durchschneidet den

Κλαυδιόπολις ἡ καὶ Βιθύνιον	νθ' γ''	μβ' L''δ''	Claudiopolis s. Bithynium	59° 20'	42° 45'
Φλαουϊόπολις ἡ καὶ Κράτεια	ξ'	μγ'	Flaviopolis sive Cratea	60°	43°
Τίμαια	νθ' L''δ''	μβ' γ''	Timaea	59° 45'	42° 20'
Κλιταί	ξ' L''	μγ'	Clitae	60° 30'	43°
Λαγάνεια	ξ' L''ιβ'	μβ' L''	Laganea	60° 35'	42° 30'

schwarzen Felsen, darin der Reitweg sich mühsam hinaufwindet. Es ist dieses die erste Stufe, der erste Gürtel zum Plateau Kleinasiens, wie sich Aucher Eloy (*Relations de voyage*, etc. 1, p. 378) sehr passend ausdrückt. » Ritter *Erdkunde* vol. 18, p. 559. Ad primum hunc adscensum stationis nomen corruptum referendum esse conjicio. An fuit πρῶτον ἄκρον vel πρῶτα βάθρα? Appianus Mithrid. bell. c. 19 p. 218 ed. Didot. Manium ἀμφὶ τὸ Πρῶτον Πάχιον (*Protopachium* vetus interpr.) χωρίον prælio victum ad Sangarium fugisse eoque trajecto Pergamum petiisse narrat. Fieri potest ut idem ibi locus intelligendus sit de quo nos jam agimus. ‖ — 1. Κλαυδιόπολις] Κλαυδίου πόλις LΞ, Κλαύδιος πόλις MO. Strabo 12, 4, 7 : ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῆς Βιθυνίας τό τε Βιθύνιόν ἐστιν ὑπερκείμενον τοῦ Τιείου, κατέχον τὴν περὶ Σάλωνα χώραν ἀρίστην βουβοσίοις, ὅθεν ἐστὶν ὁ Σαλωνίτης τύρος. (Steph. Byz. : Σαλώνεια πόλις Βιθυνίας καὶ τόπος Σάλων. Salon regio fuerit Billaei fluvii (*Filiyas Tchai*), in quem ab oriente *Soghanlu* influit). Plinius 5, 149 : *Intus in Bithynia... Bithynium*. Dio Cass. 69, 11 : Βιθυνίου πόλεως Βιθυνίδος, ἣν καὶ Κλαυδιούπολιν καλοῦμεν. A Galeno περὶ τροφ. δυνάμ. lib. 1, p. 312 inter gelidissimas Bithyniae regiones nominantur Νίκαια καὶ Προῦσα καὶ Κράσσου (Κράτεια conj. Wesseling.) καὶ Κλαυδιούπολις καὶ Ἰουλιόπολις, ἀλλὰ καὶ Δωρυλάϊον, ἥ ἐστι ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας. Hierocles p. 694 : Κλαυδιούπολις. In Notitt. episc. : ὁ Κλαυδιουπόλεως πάσης τῆς Ὀνωριάδος. Historia Titionis Martyris ap. Lambecium Bibl. Caes. l. VIII, p. 212 : ὁ ἅγιος μάρτυς Τιτίων ἦν ἐκ τοῦ Μαντινίου (hod. *Mengen?* a *Boli* boream versus ad Billæum fl.) τοῦ ὑπὸ Κλαυδιόπολιν τὴν μητρόπολιν τελοῦντος. Sec. Itin. Ant. p. 200 Claudiopolis (h. *Boli*) a Cratia (h. *Keredi*) distat 24 m. p. (36 sec. Ptol., 32 sec. Kieperti tabulam). In Tabula Peuting., in qua nomen urbis excidit et e Ravennate Geogr. supplendum est, Claudiopolis 30 m. p. distat a Dusis ad Hypium (*hod. Duzde*), cujus oppidi nomen in Ravenn. scribitur *Druso pros Ipeo*, in Tab. Peut. vero perperam *Duse pros Olympum*.‖ — 2. Φλαουιόπολις] Φλαυιόπολις ed. pr., Φλαιουόπολις L. ‖ — Κράτεια] Κρατεία LMNOΔΞΣ, Κρατία X, *Cracia* edd. Vic. Rom., *Crana* ed. Ulm. ‖ — ξ'] 60 1/2 ed. Vic. — Hierocles p. 695 : Κρατία. Notitt. episcop. : ὁ Κρατείας et ὁ Κρατίας. In nummis ΚΡΗΤΙΕΩΝ ΦΛΑΟΥΙΟΠΟΛΙΤΩΝ. Eadem fortasse est Κράσσου ap. Galenum (v. not. ad vs. 1) et Κρῆσσα ap. Steph. Byz. : Κρῆσσα, πόλις Παφλαγονίας, ἣν Μηριόνης μετὰ Τροίαν ἔκτισε, Ζηίλας δὲ εἷλεν ὁ Νικομήδους υἱός, [ὡς] Δημοσθένης γράφει. Τὸ ἐθνικὸν Κρησσαῖος. Hodie *Keredi* s. *Geredeh*, ubi multa antiquitatis rudera. V. Corp. Inscr. gr. 2, n. 3805 sqq. A Cratia Ancyram sec. Itin. p. 201 computantur 110 m. p., quum via recta non excedat 75 m. p. Nimirum a Cratia ad Laganiam via versus meridiem erat, hinc vero ortum versus convertebatur hunc in modum :

Cratia		*Keredi*	
Carus vicus	30	*Kibros*	35
Legna	24	*Beybazar*	20
(i. e. Lagania)			55 (43 sec. Ptol.)
Crentius	32	*Kirandos*	30
Ancyra	24	*Angora*	20
	110		105

3. Τίμαια] Τιμέα X, *Tunca* ed. Ulm. Ignota. ΤΙΜΑΙΕΩΝ in nummo ap. Mionnet *Supplem*, 5, p. 256. ‖ — νθ' L'' δ''] νθ' δ'' ed. pr., 59 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — μβ' γ''] μβ' ς'' ed. pr., 42 2/3 ed. Vic. ‖ — 5. Κλιταί] Κλίται Φ Arg., Κλειταί ed. pr. ‖ — ξ' L''] ξ' ς'' ed. pr., ξ' L'' ιβ'' L, in quo codice deinde additur Κύβεια ξ' L'' μ' γ'', quae positio in ceteris codd. est Clitarum oppidi. Neque de Clitis neque de Cybea aliunde constat. Quodsi Κύβεια recte ponitur 25 m. p. a Cratia ortum versus, eo fere loco fuit ubi nunc est *Baindar* ad *Oulan tchai*. In eadem regione sec. Tab Peut. fuit *Potamia Cepora* (52 m. a Claudiopoli). An igitur Κύβεα ortum est ex Κηπεία, et Κλιταί ex Κῆποι? ‖ — 6. Λαγάνεια] de conj.; Λαγανία X, Λατάνια Φ Arg., Λατάνεια cett. ‖ — ξ' L'' ιβ''] ξ' ς'' ed. pr., ο' Γ ‖ — μβ' L''] μα' Λ, μα' γ'' ed. pr. — Steph. Byz. Λάγινα...Ἔστι καὶ Λαγίνεια Βιθυνίας. Tab. Peut. : *Lagania*, Itiner. Ant. p. 141 : *Laganeos* (sic cod. Escor., *Baganeos* cett.); Itin. Hier. p. 574 : *mansio Agannia*. Itin. p. 201 : *Legna* (v. nota ad versum 2). Hierocles p. 696 in Galatia : Ῥεγαναγαλία, ubi Ῥεγελαγανία emendandum esse monet Wesselingius. Idem : « Ejus præsul Λασανίας dicitur p. 95 Concilii Chalcedon., verius Λαγανίας p. 662. Dicta deinceps *Anastasiupolis* videtur, quoniam in Goari Notitiis episc. illa memoratur, nusquam Lagania. Quam conjecturam

Νίκαια	νζ′	μα′ 𐅵γ″ ιβ″	Nicaea	57°	41° 55′
Καισάρεια ἡ καὶ Σμυρλεανή	νς′ γο′	μα′ γο″	Caesarea sive Smyrleane	56° 40′	41° 40′
Προῦσα πρὸς Ὀλύμπῳ τῷ ὄρει	νζ′	μα′ γο″	Prusa ad Olympum montem	57°	41° 40′
Ἀγρίλιον	νζ′ 𐅵	μα′ γο″	Agrilium	57° 30′	41° 40′
Δαβλεῖς	νη′ γο″	μα′ γο″	Dables	58° 40′	41° 40′
Δαδάστανα	νθ′ 𐅵	μα′ 𐅵δ″	Dadastana	59° 30′	41° 45′

situs plausibilem facit. Lagania 24 m. p. Iuliopoli distabat, spatium medium secante Siberi fluvio, cui Syceôn oppidum vicinum erat, Procopio De aedif. 5, 4 auctore; Syceon vero quum 12 m. p. Anastasiupoli afuerit, non alia utique ea ac Lagania dicenda est. Vita Theodori Syceotae c. 2 : *In Galatarum regione est oppidum quod Syceon appellatur, subjectum Anastasiopoli primi Ancyranorum principatus; distat autem Anastasiopoli* 12 *m. p.* » — Lagania recte, opinor, cum hod. *Beybazar* componitur, quod oppidum a Iuliopoli (*Nalluchan*) distat c. 2 m. p., quorum loco 24 m. p. habent Itin. Hier. et Ant. Quodsi Ptolemæus Laganiam recte posuisset in Iuliopolis parallelo, distantia foret 30 m. p. In tabula Peuting. 28 m. p. pertinent ad eandem inter Laganiam et Iuliopolim distantiam. Intermediae positiones praepostere additae sunt. Ni fallor, quidam inserueral : *X Fines Ciliciae;* hoc quum ineptum esset, alius supra scripsit *XII Galatôn*, quod deinde abiit in *Valcaton* et tanquam alia viae statio illatum est. — Ceterum de hisce Bithyniae et Galatiæ finibus cum Tabula Peut. facit Plinius 5, 149 disterminari regiones dicens Hiero fluvio, qui a Iuliopoli 13 m. p. abest sec. Itin. Hier., quod ipsum fines illos inter Dablas et Dadastana ponit. Cf. not. ad vs. 7. Aliter denique de his Ptolemaeus statuit qui vel Laganiam Bithyniae accenset. || — 1. νζ′] sic BFZXΦ ed. pr. et edd. Vic. Rom. Arg., 57 1/2 ed. Ulm., νη′ cett. || — μα′ 𐅵γ″ ιβ″] μα′ ς″ ed. pr., μα′ γο″ Φ, 41° 40′ Arg., μϐ′ δ″ ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ. || — 2. Σμυρλεανή] de conj., Σμυρλιανή X, Σμυρόλεια ed. pr., Σμυρδιανή cett. || — νς′ γο″] νς′ γ″ ed. pr. || — μα′ γο″] μα′ γ″ ed. pr., μα′ 𐅵 δ″ SΩ et sec. manu Ξ. Oppidum exiguum quod Caesarea dicebatur, prope Prusam fuisse testatur Dio Chrysostomus Or. 47, p. 526. Cf. Geogr. Rav. p. 109 : *Apamea. Caesarea. Prusa.* Situs incertus. Fuerit ἐν τῇ Μυρλεάτιδι χώρᾳ, quam Strabo dicit, inter Prusam et Apameam, quam olim Μύρλειαν vocatam esse constat. Σμυρλεανή dicitur ut σμικρὸς pro μικρὸς, σμύραινα pro μύραινα etc. || — 3. πρὸς] ἡ πρὸς X ed. pr. || — Ὀλύμπῳ] τῷ Ὀλ. ed. pr., Ὀλυμπίου N, Ὀλύμπου O. || — νζ′ μα′ γο″] νζ′ ς″ μα′ γ″ ed. pr., hoc loco et versu sequente. || — 5. Ἀγρίλιον] Ἀγρίλλιον L, *Agrillum* in Tab. Peut., sed *Agrilium* in Ravenn. p. 109, 4. || — νζ 𐅵 μα′ γο″] νζ′ ς′ μα′ γ″ ed. pr.; 47 1/3 (sic) ed. Vic., 47 2/3 ed. Rom. Sec. Ptolemaeum a Nicaea Agrilium 28 m. p., inde ad Dorylaium (hod. *Eskischer* ad *Pursak* fl.) 42 m. p., adeo ut hoc a Nicæa absit 70 m. p. Distantia haec recte habet. Agrilium igitur sec. Ptolemaeum ubi in Kieperti tabula nunc est *Biledjik*. In Tab. Peuting. legitur : *Nicaea XXII Agrilio XXXV* (deb. XXXXV) *Dorileo*. In via a Nicaea Agrilium erat Leucas (h. *Lefke*) statio, cujus mentio fit in Anna Comnena p. 470, quae Alexium imp. a Nicaea profectum per Leucadem tridui itinere Dorylaium venisse tradit. Inde ab hoc loco viae antiquae, 20 pedes latæ magnisque lapidibus stratae, rudera supersunt. Haec fuerit via quam Iustinianum struxisse tradit Procopius De ædif. 5, 3, p. 315 ed. Bonn. || — 6. Δαβλεῖς] Δαβλίς X, *Dablis* edd. Vic. Rom. Ulm., Itin. Ant., Tab. Peut., *Pablis* Geogr. Rav. p. 112, 2; *mansio Dablae* Itin. Hier. Hodie *Torbaly*. || — 7. Δαδάστανα] Δαδαστάνα v. l., Δαδάσταρα C. || — νθ′ 𐅵] νθ′ ς″ ed. pr., 59 2/3 ed. Ulm. || — μα′ 𐅵 δ″] μϐ′ ed. pr., 47 1/2 1/4 ed. Vic.; Nomen loci *Dabastana* in Itin. Ant. et Tab. Peut., *Padastada* in G. Rav. p. 112. — Zosimus 3, 35, de Ioviano : τῆς Βιθυνίας ἐν Δαδαστάνοις ἐπήγειρε τοῦ βίου τὸ τέλος αὐτῷ. Eadem tradunt Ioannes Antioch. in Fr. H. 4, p. 607, fr. 181, Theodoretus 4, 5, Philostorgius 8, 8, Cedrenus 1, p. 540, Chron. Pasch. p. 300 ed. Bonn. Ammianus 25, 10, 2 : *Quum venisset Dadastanam, qui locus Bithyniam distinguit et Galatas, exanimatus inventus est nocte.* Idem 26, 8, 4 : *Dadastanam tetigit.* Sozomenus H. E. 6, 6 Dadastana dicit χωρίον τῆς Βιθυνίας καθ' ὁδόν (leg. ὅρον). Apud serioris aevi scriptores Dadastana et « Juliopolis Galatiae adscribuntur. V. Itin. Hier. Juliopolim ejus fuisse provinciae. Philadelphius, *Iuliopolis Galatiae primae episcopus*, qui pars concilii Ancyrani fuit, certissimus testis est. De Dadastana idem produnt Socrates, Theodoretus, Ammianus atque alii, quum in Galatiae et Bithyniae finibus positam fuisse asseverant. » *Wesseling* ad Itin. H. p. 574. Dadastana sec. Itin. Hier. 22 m. p. a Dablis distans eo fere loco fuerit ubi nunc est *Keustebek*, a *Torbaly* c. 24 m. p. dissitum sec. tab. Kieperti. Quodsi in Itin. Ant. inter Dables et Dada-

Ἰουλιόπολις ξ' ς'' μβ'
Νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ χώρᾳ
τῶν τε Κυανέων ἡ ἀνατολικωτέρα, ἧς θέσις
νς' L'' μγ' γ''ιβ''

Iuliopolis 60° 10' 42°
Insulae adiacent huic terrae
et Cyanearum ea, quae est ad ortum posita
56° 30' 43° 25'

---

stana intercedunt 39 m. p. et intermedius locus ponitur *Caenon Gallicanum*, viae diverticulum indicatur ad Galli fluvii fontes, uti ex distantiis et nomine stationis intermediae colligo. Eadem viae ratio subesse videtur Tabulae Peutingerianae et Ptolemaei, quippe quae inter Dablas et Dadastana 40 m. p. distantiam exhibent. || — 1. Ἰουλιόπολις] Ἰουλιούπολις ed. pr. || — ξ' ς''] ξ' SΩ. — Strabo 12, 8, 9, de Cleone latronum duce : οὗτος ἦν ἐκ Γορδίου κώμης, ἣν ὕστερον αὐξήσας ἐποίησε πόλιν καὶ προσηγόρευσεν Ἰουλιόπολιν. Plinius 5, 145 : *Gordiu come quae Juliopolis vocatur*. Plinius in Epist. 10, 81 Juliopolim dicit *civitatem exiguam in capite Bithyniæ sitam*. In plerisque Notitiis episc. Ἰουλιόπολις abiit in Ἡλιούπολις, item in Hierocle p. 697, ad quem Wesselingius : « Heliopolim Galatiae Vita Theodori Syceotæ c. 5 et 9 memorat. Præterea Meliphthongus Ἡλιουπολιτῶν Chalcedon. Concilio p. 195 interest : unde sanum hoc esse diceres;... corruptum tamen est et in Ἰουλιόπολις mutandum, tum quod Meliphthongus constanter alibi, ut p. 243 et 662, Ἰουλιουπόλεως scribatur, et Concil. Constantinop. 3, p. 501 Martyrius τῶν Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας appelletur. » — Procopius De aedif. 5, 4 p. 316 : Ἔστι δὲ ποταμὸς ἐν Γαλάταις, ὅνπερ καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι Σίβεριν (hod. *Sobran Tchai*), τῶν μὲν καλουμένων Συκέων ἄγχιστα, πόλεως δὲ Ἰουλιοπόλεως ἀπὸ σημείων μάλιστα δέκα ἐς τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον... Ταύτης δὲ Ἰουλιοπόλεως περίβολον ἠνώχλει τε καὶ κατέσειε ποταμὸς ἀμφὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν παραῤῥέων. Hic fluvius (h. *Nally Sou*) in numis Iuliopolis *Scopas* vocatur. Mentio ejus apud Plinium 5, 149 : *Scopius* (*Scophias* var. lect.; leg. *Scopas*), *Hieros* (*Hieras* v. l.; *mut. Hyeron potamon* in Itin. Hier.), *qui Bithyniam et Galatiam disterminat*. Ceterum de Gordio cf. Livius 38, 19, qui Manlium, trajecto Sangario, praeter ripam fluvii profectum postero die Gordium venisse prodit : *Id haud magnum quidem oppidulum* (πολισμάτιον τὸ καλούμενον Γορδιεῖον, Polyb. 22, 20, 8), *sed plus quam mediterraneum celebre et frequens emporium. Tria maria pari ferme distantiae intervallo habet Hellespontum, ad Sinopen et alterius orae litora qua Cilices maritimi colunt*. Curtius 3, 1, 12 : *Tunc habebat nobilem quondam Midae regiam; Gordium nomen est urbi, quam Sangarius amnis interfluit* (Cf. Arrian. 1, 29, 5 : Γόρδιον κεῖται ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ), *pari intervallo Pontico et Cilicio mari distantem*. Gordium-Juliopolis hodie est *Nallychan* ad fluvium qui in Sangarium incidit, haud vero ad ipsum Sangarium, a quo oppidum 10 fere m. p. distat. Nihil video cur nonnulli aliud Gordium a Gordio-Juliopoli diversum distinguendum esse censuerint. Locus oppidi reapse pari fere intervallo distat a Sinope et Hellesponto et mari quod est ad confinia Ciliciae et Pamphyliae. In Ptolemaei vero tabula a Juliopoli Sinopen c. 1800 stadia, ad Ciliciae oram proximam ultra 2800 stadia. — A Gordio Ancyram Manlius venit tribus itineribus, quibus conveniunt 75 m. p. quae sunt a *Nallychan* ad *Angora*. Totidem colliguntur ex Itin. Ant. et Tab. Peut. :

Juliopolis		
Lagania	24	(Itin.)
Mnizus	23	(Itin.)
Ancyra	28	(T. Peut.)
	75	(duplex minimum distantia in Ptol.)

In Itiner. Hier. proxima a Iuliopoli occasum versus statio nominatur *mutatio Milia*. Nescio an dicendum fuerit *mutatio C Millia*, sicut in Tab. Peut saepius habes stationes *Ad Centenarium* et in Itin. Ant. p. 307 *Ad Centesimum*. Quamquam ex 13 distantiarum numeris, ut nunc habent, in Itin. non 100 sed 108 m. p. colliguntur. || — 2. τῇ χώρᾳ] τῇ Ποντοβιθυνίᾳ A. — 3. τῶν τε] τε om. DLMNOPRVWΔΞ; ἡ τε ἀνατ. τῶν Κυαν. SΩ; τῶν Κ. τῆς ἀν. δὲ θέσις A. || — ἡ θέσις ed. pr. || — 4. νς' L''] νς' ς'' SΩ ed. pr. || — μγ' γ'' ιβ''] 43 1/2 1/12 ed. Vic., 44 ed. Rom. Occidentalis insula p. 490. V. de his G. Min. 2, p. 64. || — P. 806, 1. Θυνιάς] Θύνια; PRW, Θυνίας BDELZΔΞ, Θυνία A, Θινιάς C, Θινίας Φ Arg. || — ἡ καὶ Δαφν.] om. CΦ Arg.; νῆσος om. L.; ἧς ἡ θέσις add. SΩ. || — νζ' γο''] νζ' ed. pr., 57 1/2 1/3 ed. Rom. || — μγ' γ''] μζ' γ'' BEZ. De Thyniade seu Daphnusia seu Apolloniade seu Ἀπόλλωνος Ἑῴου νήσῳ (hod. *Kefken Ada*) veterum testimonia congessi in Geogr. Min. 1, p. 383. Ponti partem huic insulae vicinam Apollonius Rhod. 2,745 ἅλα ἠοίην dicit, quod haud recte Merkel, Apollonii editor, in Ἰονίην mutavit (V. G. min. 2, p. XVIII not.). In Itinerario Ant. viæ statio 16 m. p. a Nicæa distans est *Oriens Medio* (*Mœdo*, *Mædo*, *Medo* v. l., *mutatio Mido* in Itin. Hier.) Fort. ibi *Oriens* est Ἑῷος Apollo (sicut aliæ in Bithynia viarum stationes vocantur Ἄρτεμις et Ἡρακλῆς), i. e. fanum hujus dei in loco qui a Mædis, Bithyniæ populo, nomen nactus esse videtur.

καὶ ἡ Θυνιὰς ἡ καὶ Δαφνουσία νῆσος	νζ' γο''	μγ' γ''
καὶ οἱ Ἐρυθῖνοι σκόπελοι, νῆσοι	νη' ∟''	μγ' δ''

et Thynias quae et Daphnusia insula	57° 40'	43° 20'
Erythini scopuli, insulae	58° 30'	43° 15'

ΚΕΦ. Β'.

Τῆς ἰδίως καλουμένης Ἀσίας θέσις.
[Ἀσίας πίναξ α'.]

Ἡ ἰδίως καλουμένη Ἀσία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων Βιθυνίᾳ κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γραμμήν, ἀπὸ δὲ δυσμῶν τῷ τε λοιπῷ μέρει τῆς Προποντίδος καὶ Ἑλλησπόντῳ καὶ πελάγεσιν Αἰγαίῳ καὶ Ἰκαρίῳ καὶ Μυρτώῳ κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην τῆς παραλίου· ἐν μὲν τῇ Προποντίδι

Μυσίας Μικρᾶς τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ

Κύζικος	νς'	μα' ∟''
Αἰσήπου ποταμοῦ ἐκβολαί	νς'	μα' γ''
Γρηνίκου ποταμοῦ ἐκβολαί	νε' ∟'' γ''	μα' ∟''
Πάριον	νε' ∟'' ιβ''	μα' γ'' ιβ''
Λάμψακος	νε' γ''	μα' γ'' ιβ''
ἐν δὲ τῷ Ἑλλησπόντῳ		
Ἄβυδος	νε' γ''	μα' δ''
Σιμόεντος ποταμοῦ ἐκβολαί	νε' γ''	μα' ς''
Δάρδανον	νε' δ''	μα' ιβ''
Σκαμάνδρου ποταμοῦ ἐκβολαί	νε' δ''	μα'

CAP. II.

Asiæ quæ proprie dicitur situs.
[Asiæ tabula prima.]

Asia quae proprie dicitur a septentrionibus confinis est Bithyniae ad lineam quam indicavimus; ab occasu finitur reliqua parte Propontidis et Hellesponto atque maribus Aegaeo et Icario et Myrtoo; huius orae maritimae descriptio haec est : in Propontide

Mysiae Minoris Hellesponticae

Cyzicus	56°	41° 30'
Aesepi fluvii ostia	56°	41° 20
Granici fluvii ostia	55° 50'	41° 30'
Parium	55° 35'	41° 25'
Lampsacus	55° 20'	41° 25'
atque in Hellesponto		
Abydus	55° 20'	41° 15'
Simoentis fluvii ostia	55° 20'	41° 10'
Dardanum	55° 15'	41° 5'
Scamandri fluvii ostia	55° 15'	41°

Fierique potest ut ἡ χηλὴ Μηδιανῶν quae insulæ Apollinis ἑῴου objacet (sec. Anon. Peripl. in Geogr. m. 1, p. 403, 3), ejusdem populi fuerit. || — 2. Ἐρυθῖνοι] de conj., Ἐρύθινοι et Ἐρίθινοι codd., *Erichthini* ed. Rom., *Erithmi* ed. Vic. || — νη' ∟''] νη' ς'' ed. pr., 58 1/2 1/3 ed. Rom. || — μγ' δ''] 43 1/3 ed. Rom. Scopuli ponendi erant inter Amastrim et Cromnam (60° 35'. 43° 35). Vid. not. p. 798,6.

Cap. II. vs. 5-7 om. X. || — 6. καλουμένης] om. Φ ed. pr. || — 11. Ἑλλησπόντου L. || — 12. Ἰκαρίῳ] Καρίῳ Φ, *Cario* edd. Vic. Ulm. || — Μυρτώῳ] Myrtoum mare (v. § 7) nihil huc pertinet. || — κατὰ περιγρ. τῆς παραλίου τοιαύτην SWΩ. || — 13. μὲν τῇ] μὲν οὖν τῇ SΩ; om. codd. plurimi et ed. pr. || — 28. μικρᾶς] om. ed. pr. Cf. § 11 Μυσίας Μικρᾶς τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ. Hæc Mysia Straboni 13, 8, 1 est Μυσία ἡ Ὀλυμπηνή, συνεχὴς οὖσα τῇ Βιθυνίᾳ καὶ Φρυγίᾳ τῇ Ἐπικτήτῳ. Cf. idem 12, 4, 10 : οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπον Μυσοί, οὓς Ὀλυμπηνοὺς καλοῦσί τινες, οἱ δὲ Ἑλλησποντίους. Ceterum fluctuantes Mysorum et Phrygum et Bithynorum fines accuratius definiri vix posse pluribus exponit Strabo 12, 4, 4 sqq. || — 16. Cyzicum post Æsepum habent DLMNOSΔΞΩΞ. || — μα' ∟''] μα' ς'' ed. pr. || — 17. Αἰσήπου] Αἰσίπου ADMOΔΞΞ, *Cespi* ed. Ulm., Αἰσήπτου Arg.; ἐκβολή BEZ. || — νς'] νς' ∟'' ADFO, 56 1/2 ed. Ulm. || — μα' γ''] μα' ∟'' ADFLOPΦ', μα' ∟'' γ'' X. || — 18. Granicum ante Parium memorant SΩ, in cett. codd. inversus ordo. Fontium Granici mentio in SΩ, omissa est in cett. — Γρηνίκου] sic X ed. pr., Γρηνίου cett. Nominis formam ionicam habes apud Homerum. — ἐκβολή BEZ. || — νε' ∟'' γ''] sic SΩ, νε' ∟'' cett., νε' ς'' ed. pr. || — μα' ∟''] μα' ς'' ed. pr. Deinde in SΩ additur : πηγαὶ νε' ∟'' δ'' μα' ∟'' ιβ'' (leg. μα' ιβ''). || — 19. Πάριον νε' ∟'' ιβ'' μα' γ'' ιβ''] sic SΩ; Πάρ. νε' ∟'' δ'' μα' ∟'' cett. codd., νς' μα' ς'' ed. pr. || — 20. νε' γ''] νε' ς'' PV. || — μα' γ'' ιβ''] μα' γ'' SΩ, μα' δ'' L. || — 21. ἐν δὲ τῷ Ἑλλησπόντῳ] de conj., Ἑλλησπόντου. codd. || — 22. νε' γ''] νε' ιβ'' SΩ. Ad hunc versum in AMOΔΞ scholion adscribitur : Ἀβύδου καὶ Δαρδάνου μεταξὺ ἐν χερρονήσῳ τὸ Κυνὸς (Κοινῶς A; Κηνὸς O) λεγόμενον (λεγ. om. MOΔΞ et codd. Strabon.) Σῆμα, ὅ (οὗ Ξ) φασι τῆς Ἑκάβης εἶναι τάφον (E Strabone 13, 1, 28). || — 23. Σιμόεν-

Σίγειον ἄκρον	νε' ϛ''	μα'	Sigeum promontorium	55° 10'	41°
ἐν δὲ τῷ Αἰγαίῳ πελάγει			in Aegaeo autem mari		
3. Φρυγίας Μικρᾶς ἢ Τρωάδος			3. *Phrygiae Minoris* sive *Troadis*		
Ἀλεξάνδρεια Τρωάς	νε' γ'' ιβ''	μ' γο'	Alexandria Troas	55° 25'	40° 40'
Λεκτὸν ἄκρον	νε' γ'' ιβ''	μ' γ'' ιβ''	Lectum promontorium	55° 25'	40° 25'
Ἀσσός	νϛ'	μ' δ''	Assus	56°	40° 15'
4. Μυσίας Μεγάλης			4. *Mysiae Maioris*		
Γάργαρον	νϛ' ϛ''	μ' γ''	Gargarum	56° 10'	40° 20'
Παλαίσκηψις	νϛ' δ''	μ' L''	Palaescepsis	56° 15'	40° 30'

τος] Σιμόεντου A. Simoeis in Scamandrum influens sive etiam suo ostio in mare exiens ab hoc loco alienus est. Post versum sequentem in ed. pr. ponitur, at servatis epochis quibus Simois a Dardano est boream versus. Ne epochas transponam, eo impedior quod distantia inter Abydum et Dardanum intercedens (70 stad. sec. Strabon.) satis justa est. Wilbergius pro Σιμόεντος legi voluit Σελλήεντος. Nihil inde lucramur, quoniam Selleis ab Abydo erat boream versus. ‖ — 24. νε' δ''] νε' ϛ'' SΩ. Ad hunc versum in ΛΜΟΔΞ scholion legitur e Strabone 13, 1, 29. 31. 33. 51 collectum : Μετὰ τὸ (τὸ om. ΜΟΔ) Δάρδανον Ὀφρύνιον (Ὀρρούνιον codd. siculi codd. Strabonis) ἄλσος Ἕκτορος. Ἐφεξῆς δὲ λίμνη Πτελεώς· εἶτα Ῥοίτιον πόλις ἐπὶ λόφῳ καὶ τούτῳ [συνεχὴς Str.] ἠϊὼν ἀλιτενής, Αἰάντειον, Αἴαντος μνῆμα καὶ ἱερὸν καὶ ἀνδριάς· εἶτα Σίγειον (Σίγιον A), ἔνθα τὸ ναύσταθμον καὶ λίμνη Στόμα (ἡ Στομαλίμνη Str.) καλουμένη· ἐν δὲ τῇ χερρονήσῳ τοῦ Σιγείου (... ίου A) τὸ Πρωτεσιλάειον (... αῖον codd.) καὶ ἡ Ἐλεοῦσα (Ἐλαιοῦσα Ξ), ἐν δὲ τῷ Σιγείῳ (sic Ξ, Σιγίῳ cett.) καὶ τὸ Ἀχιλλέως μνῆμα· μετὰ δὲ τοῦτο τῆς Τενέδου περαία (περέα v. l.) τὸ Αὐχένιον [ἤδη τῆς Τενεδίων περαίας ὑπάρχον τὸ Ἀχαίιον Strabo § 32]· ὑπὸ δὲ τὸ Λεκτὸν Σανδριεῖς (sic Ξ, Σανδρεῖς cett. [Τῆς Ἀμαξιτοῦ Νεανδριεῖς ὑπέρκεινται καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐντὸς Λεκτοῦ, μεσογειότεροι δέ Str. § 51] καὶ Κεβρήνιοι· μετὰ δὲ τὸ Λεκτὸν Πολυμήδειον (sic Ξ, Πολυμήδιον cett., ut codd. Strabonis. Lege Παλαμήδειον. Apud Plinium 5, 123 *Palamedium oppidum* et *Polymedia civitas* male distinguuntur) ἄλσος (leg. εἶτ' Ἀσσός; ceterum ἄλσος etiam codd. Strab.), εἶτα Γάργαρα. ‖ — 25. ἐκβολή BEZ. ‖ — P. 807, 1. Σίγειον] sic ed. pr., Σίγιον codd. ‖ — μα'] μα' L'' γ'' ed. pr., 40 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — 3. ἢ Τρωάδος] καὶ Τρ. W, ἡ Τρωάς BEZ, ἡ Πρωας Φ², ἧς καὶ Τρωάς X; om. SΩ. Cf. § 12 : Φρυγίας μικρᾶς ἤτοι Τρωάδος. Verba ἢ Τρωάδος abesse velim. Ut nunc res habet, Simois fl. et Dardanus extra Troadem ponuntur inepte. Ceterum de Troadis finibus sententias varias collegit Strabo 13, 1, 2 sqq. ‖ — 4. Ἀλεξάνδρεια] Ἀλεξάνδρου ACDMΞ. ‖ — μ' γο''] μ' γ'' ed. pr. ‖ — 5. Λεκτὸν] Λεπτὸν X. ‖ — νε' γο''] νε' γ'' ed. pr.; νε' γ'' ιβ'' de conj. scripsit Wilbergius, quo opus non erat. Lectum ab Asso distat 120 stadia, ut recte tradit Strabo; pro his in Ptolemæo sec. vulgatam habes c. 160 stadia; sec. Wilb. conjecturam 250 stadia. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μ' γ'' ed. pr., μ' γο'' BEFRXZΦ, edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — 6. Ἀσσός] de conj., Ἴασσος X, Ἄσσον cett. ‖ — μ' δ''] μα' δ'' ed. pr., μ' L'' δ'' X et manu sec. Φ. ‖ — 7. Μυσίας CPRW ed. pr., Κυσίας O. ‖ — 8. Γάργαρον] ex emend. Salmasii ad Strabon.; Ἰαρίανον, Ἰαριανὸν, Ἰάργανον codd., *Larianum* ed. Vic. ‖ — μ' γ''] μ' γο'' BEWXZΦ Arg., 40 1/2 1/12 ed. Rom. — Τὰ Γάργαρα, πόλις τῆς Τρωάδος, Steph. Byz. v. Γάργαρα et Ἄδανα, Strabo 13, 1, 51, Ephorus in Fr. Hist. 1, p. 260 fr. 90, *Gargara* Plinius 5, 122. Mela, 1, 93. Ἀλκμὰν δὲ θηλυκῶς τὴν Γάργαρόν φησι... Ἑλλάνικος δὲ Γάργασον ἔφη τὴν πόλιν, διὰ τοῦ σ, ἀλλ' οἴομαι σφάλμα εἶναι. Ἔστι καὶ Λαμψάκου πολισμάτιον Γάργαρον (St. Byz.). Urbs ab Asso distabat 140 stadia sec. Strabon., quae distantia in Ptol. tabula pertineret usque ad locum ubi Palæscepsis ponitur. Orae ab Asso ad Canen pr. pertinentis delineatio falsissima est. Ceterum Assus et Gargara, utpote Æolica oppida, ab aliis Æolidi adscribuntur, quæ Strabonis (13, 1, 4 et 8) ævo a Lecto prom. ad Cumas usque et Hermum fluvium pertinere censebatur. Aliter rem adornavit Ptolemæus. Alia rursus regionum divisio ap. Scylacem § 93-98. Mysia (parva) ibi pertinet ab Olbiani sinus recessu ad Cium, sequens vero ora usque ad Antandrum est Phrygiae, in qua distinguuntur Troas, a Dardano ad Lectum porrecta, atque Æolis usque ad Antandrum pertinens, quam excipit Mysia (major ap. Ptol.), Scylacis aevo Lydiæ adscripta. ‖ — 9. Παλαίσκηψις] Παλαισκηψίς ed. pr., Παλαιὰ Σκῆψις ACDPSΩΔΞ, *Palestepsis* ed. Vic. ‖ — μ' L''] μ' ϛ'' ed. pr., 40 1/3 ed. Rom., 40 1/4 ed. Ulm. Palæscepsis Ptolemæi ætate nulla fuerit. Inter oppida quæ intercidere nominatur a Plinio 5, 122. Perperam ponitur in ora maritima. Maris litus a Gargaris recta linea ad Antandrum ducendum erat, adeo ut Palæscepsis in mediter-

Ἄντανδρος	νϛ´ L´´	μ´ γ´´	Antandrus	56° 30′	40° 20′
Ἀδραμύττιον	νϛ´ L´´	μ´	Adramyttium	56° 30′	40°

rancis esset, quamquam justo magis austrum versus posita. Scepsis (§ 11), in Sigei pr. parallelo collocata, justo magis boream versus ponitur. Quodsi nonnulli putarunt a Scylace § 96 vel Novam Scepsin in ora maritima collocari, haud viderunt codicem Scylacis hoc loco aperte mancum esse. Refingenda verba sunt hunc in modum : Ἐντεῦθεν δὲ Αἰολὶς χώρα καλεῖται. Αἰολίδες δὲ πόλεις ἐν αὐτῇ εἰσὶν ἐπὶ θαλάττῃ αἵδε [Ἄσσος, Γάργαρα, Ἄντανδρος, ἐν μεσογείᾳ δὲ] Κεβρήν, Σκῆψις, Νεάνδρεια, Πιτύεια. Παράπλους Φρυγίας ἀπὸ Μυσίας μέχρις Ἀντάνδρου. Secundum Demetrium Scepsium (ap. Strabon. 13, 1, 40. 45. 52. coll. 12, 3, 23. 13, 1, 33) Palæscepsis sita erat juxta altissima Idae juga in Æsepi fluvii aulone, in quo primum occurrebat Polichna, deinde Palæscepsis a sinistra fluvii ripa 30 stadia distans; a dextra autem fluvii ripa inter Polichnam et Palæscepsin erant Ænea vicus, a Polichna 50 stadia dissitus, et Argyria. Scepsis nova, quam Ascanius et Scamander condidisse feruntur, inferius sita a Palæscepsi 60 stadia distabat et 120 stadia a Cotylo monte, in quo brevi spatio inter se distantes erant fontes Scamandri et Granici et Æsepi. Ex his locis Ἀργύρια (leg. Ἀργυρεῖα) haud dubii sunt argenti fodinæ nunc *Sumuch Maden* dictæ, ab Aesepo austrum versus. Hinc c. 40 stadia occasum versus *Ene* vicus esse fertur, qui sit Αἰνεία κώμη Strabonis. Ubinam fuerit *Eskiupschi* vicus (prope quem oppidi magni ruinae, quas Palæscepsi Pocockius vindicavit (v. Mannert 6, 3, p. 505), ego ignoro. Videant peritiores. Ceterum Κότυλος mons (Strabo 13, 1, 40) nescio an dicendus fuerit Κόκυλος, quum *Cocylium* locum Plinius 5, 122 et Κοκυλίτας Xenophon Hell. 3, 1, 15 in hoc tractu noverint. ‖ — 1. Ἄντανδρος] Ἄτανδρος ALMNOΔΞ. ‖ — μ´ γ´´] μ´ ϛ´´ ed. pr., 40 1/4 edd. Vic. Rom., 40 1/2 ed. Ulm. Antandrus sec. Tab. Peut. 16 m. p. a Gargaris, totidemque ab Adramyttio distat. Ruinæ oppidi in colle ab *Awdjilar* vico 15 stadia austrum versus. Intercedens inter collem et maris litus tractus angustus *Derbend* (fauces) vocatur. Iuxta eum est *scala Awdjilar*. Confirmatur situs oppidi titulo in *Awdjilar* reperto, V. Corp. Inscr. gr. 2, p. 1128 n. 3568. Kiepert, *Die alten Ortslagen am Südfusse des Idagebirges. Sonderabdruck aus der Zeitschrift d. Gesell. f. Erdkunde zu Berlin*, 1889 *Bd.* XXV. Haud recte Choiseul, *Voyage en Grèce* p. 79 : *le village d'Antandros conserve son nom sans aucune altération,... Le port s'appelle Ilidja.* Ad hod. *Ilidja* (i. e. aquæ calidæ) erant τὰ Ἄστυρα et ἡ Σάπρα λίμνη βαραθρώδης, a Chryse (hod. *Atschai*) 20 stadia occasum versus. V. Strabo 13,1,67. Cf. Pausanias 4,35, 10 : τὰ δ' Ἄστυρα ἀπαντικρὺ Λέσβου λουτρά ἐστι θερμὰ ἐν τῷ Ἀταρνεῖ καλουμένῳ. Pro Ἀταρνεῖ ibi legendum esse censeo Ἀσπανεῖ, collato Strabone 13,1, 51, secundum quem inter Antandrum et Astyra erat ὁ Ἀσπανεὺς, τὸ ὑλοτόμιον τῆς Ἰδαίας ὕλης. — Ad hunc versum in AMOΔΞ scholion legitur e Strabone collectum : Ὑπὲρ (ὑπὸ A) Ἀντάνδρου (Ἀτάνδρου codd.) ὄρος Ἀλεξάνδρεια, ἐν ᾧ (ἧ AMΔΞ) Πάρις τὰς θεὰς ἔκρινεν (Str. 13, 1, 51). — Θήβη καὶ Λυρνησσὸς (sic Ξ, Λυρνισσὸς et Λιρνισός cett.), διέχουσι δὲ Ἀδραμυττίου (sic Δ, Ἀδραμυτίου, Ἀτραμυτίου, Ἀδραμμυτίου cett.) ἡ μὲν ξ´ στάδια, ἡ δὲ π´ (πη´ ἐπὶ θάτερα Str. § 61). — Περὶ δὲ τὸ Ἀδραμύττιόν ἐστι καὶ Κίλλα τόπος καὶ ποταμὸς Κίλλαιος καὶ ὄρος Κίλλαιον μεταξὺ (δὲ add. A) Γαργάρων καὶ Ἀντάνδρου (Ἀτάνδρων, Ἀτάνδρου codd.)· πόλεις δὲ [ἐν τῇ Ἀδραμυττηνῇ Str.] Κίλλα (Κίλλας MΔ) καὶ Χρύση (Χρῦσα Str. § 63). — Περὶ δὲ τὸ Ἀδραμύττιον καὶ Ἄστυρα καὶ Ἄνδειρα (Αὔγειρα codd.)· περὶ δὲ ταῦτα Παλαιά (Str. § 67). — Ὁ δὲ Ἀδραμυττηνὸς (Ἀτραμυτικὸς, Ἀτραμμυτικὸς codd.) κόλπος [deb. ὁ ἰδίως Ἀδρ. καλούμενος κόλπος. V. Str. § 51] περιέχεται ὑπό τε Γαργάρων (Γοργώνων A) καὶ τῆς Πυρρᾶς (Πυρᾶς codd.) ἄκρας. [Λέγεται γὰρ καὶ πᾶσα ἡ ἀπὸ Λεκτοῦ μέχρι Κανῶν παραλία τῷ αὐτῷ τούτῳ ὀνόματι Str. § 51], οὗ (ἧς A) μέρος ἐστὶ καὶ ὁ Ἐλαΐτης. — Ὑπὲρ (ὑπὸ A, περὶ Str. 13, 2, 2 et 9, 5, 19) Κύμην καὶ Λάρισσα Φρικωνίς (Φρικανίς codd.), καὶ ἔτι ὑπὲρ (sic Ξ, ὑπὸ cett.) αὐτὴν καὶ τὴν Φωκαϊκὴν καὶ Σμυρναίαν ὀρεινὴν Αἰγαὶ (Πηγαί A) καὶ Τῆμνος (Str. 13, 3, 5). — Καὶ Κύμη καὶ Λέσβος τῶν Αἰολέων μητροπόλεις (μητρόπολις codd.) (Str. 13, 3, 6). ‖ — 2. Ἀδραμύττιον] sic BEZ, Ἀδραμύτιον, Ἀδραμίτιον, Ἀτραμύτιον, Ἀτραμύττιον Ἀτραμμύτιον cett. ‖ — νϛ´ L´´] νϛ´ ϛ´´ ed. pr., 56 1/3 ed. Ulm. Hodierna urbs *Adramyti* (turcice *Edremid*) a proxima ora sinus Adramytteni c. 45 stadia, ab Antandro c. 65 stadia distat. Sita est ad marginem borealem campi Thebani (cujus accuratiorem delineationem nunc debemus Kieperto exploratori l. l.), sub monte qui *Pascha Dagh* vocatur. Olim ibi stetisse Θήβην τὴν Ὑποπλακίαν, quam Strabo 70 stadia ab Antandro abesse satis recte dixerit, cum Kieperto censeo. Quando in locum urbis dirutæ successerit Adramyttium non liquet, nisi forte huc referre velis quod ap. St. Byz. Aristoteles ἐν Πολιτείαις tradidit Adramyttium ab Adramyte Alyattis filio et Crœsi fratre conditum esse. Inter veteres Adramyttium cum Thebe Homerica componunt Didymus ad Iliad. 1,366, Eustathius ad Il. 2,691, Diaconus ad

Ποροσελήνη νϛ' ∟'' λθ' ∟'' δ''' | Poroselene 56° 30' 39° 45'

Hesiod. Scut. 49, Etym. M. (Apud Hieroclem p. 661 'Αδραμύττιον ἡ ποτε Λυρνησσός). Ab hac vero urbe mediterranea distinguendum est Adramyttium maritimum. Ad hoc referendum quod Charon ap. Strab. 13, 1,4 Troadem a Practio fl. usque ad Adramyttium pertinere statuit. Inter oræ oppida Adramyttium nominatur a Scylace § 98 p. 70. Porro Marcianus in Menippi Epitome (Geogr. min. 1, p. 564) : ἀπὸ Κανῶν μέχρι 'Αδραμυττίου παράπλους. 'Απὸ 'Αδραμυττίου μέχρι Λέκτου παράπλους. Livius 37,19 : *Adramytteum, ut urbi præsidio essent, navibus circumvecti Æmilius et Eumenes venerunt.* Plinius 5,122 : *In ora quæ sinum cognominavit, Adramytteos olim Pedasus* (?) *dicta, flumina Astron* ('Αστύρων?) *Cormalus.* Acta Apostol. 27,2 : ἐπιβάντες πλοίῳ 'Αδραμυττηνῷ. Denique Olshausen in *Rhein. Mus.* 1852, p. 336 'Αδραμύττιον nomen (sicut 'Αστυρα nomen) phœnicium esse censet. Id si recte statuitur, Phœnicum hanc coloniam in ora maritima quærendam esse consentaneum est. — In Tab. Peut. ab Antandro Adramyttium computantur 16 m. p., quæ juxta oram pertinent usque ad rudera ab hod. *Kemer* oppido 25 stadia occasum versus sita in colle, cui subjacet portus nunc arenis repletus. Sub aqua latent rudera molis. Ibi igitur olim stetit Adramyttium, uti primus vidit Michael Kazazis, vir græcus prædium habens in vicinia, monente Kieperto l. l. Adjecta litori ibi parvula est insula. Nescio an hæc sit 'Αδράμυττις νῆσος ἐν τῇ Λυκίᾳ ap. Steph. Byz., adeo ut legendum sit ἐν τῇ Κιλικίᾳ, sc. in Cilicia Mysiæ, sicut apud eundem Stephanum Thebe urbs ἐν Κιλικίᾳ esse dicitur. — Strabo 13,1,62 : ἡ Θήβη καὶ ἡ Λυρνησσός.. Διέχουσι δὲ 'Αδραμυττίου σταδίους ἡ μὲν (Lyrnessus) ἑξήκοντα, ἡ δὲ (Thebe) ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτὼ ἐπὶ θάτερα. In nostris tabulis a ruinis illis ad h. *Edremid* boream versus via recta est stadiorum 70 ; ab iisdem *in contrariam partem* sive *austrum* versus 60 stadia ducunt ad ruinas in colle sitas juxta *Assar* vicum et prope *Karindja* fluvium, qui boream versus fluens altero bracchio prope ruinas Adramyttii, altero *Kemer* opp. præfluens exit in *Frenelli Tschai* (cui adjacet *Frenelli* vicus, olim Aureliana, ut titulo constat). Ibi igitur fuit Lyrnessus (non vero ab Adramyttio c. 110 stadia *ortum* versus ad *Frenelli Tchai,* ut Kiepertus conjecit), et *Karindja* est Euenus fluvius ; nam Plinius 5,122 : *Flumen Euenum, cujus in ripis intercidere Lyrnessus, Miletus* (debebat : *intercidit Lyrnessus Mynetis.* Cf. Strabo 13,1,63 : τοῦ δὲ Μύνητος τὴν Λυρνησσὸν λέγει, sc. Homerus Il. 1, 366). Cum alio Eueno Pitanen præterfluente confunditur a Strabone l. l., qui ex Pitanæo isto fluvio dicit τὸ ὑδραγωγεῖον πεποιῆσθαι τοῖς 'Αδραμυττηνοῖς. Ceterum ad *Karindja* fl. alicubi fuisse puto Carinam s. Carenam, de qua v. Herodot. 7,42 : διὰ 'Αταρνέος ἐς Καρίνην πόλιν, ἀπὸ δὲ ταύτης διὰ Θήβης πεδίον ἐπορεύετο, 'Αδραμύττιον... παραμειβόμενος. Cf. Steph. Byz. v. Καρήνη et Βέννα. Plinius 5,122 : *intercidere Atarnea, Carene, Cisthene.* — Apud Stephanum Byz. legitur : Πάσσα, πόλις Θράκης... [Πάσσανδα, πόλις Καρίας excidisse censet Bœckhius Staatshaush. 2, p. 78]. Ἔστι δὲ καὶ Πάσσανδα χωρίον παρὰ 'Αδραμύττιον πόλιν καὶ Κισθήνην. In his Passanda juxta Adramyttium sita fortasse nomen proprium erat τοῦ ἐπινείου sive τοῦ ναυστάθμου Adramytteni, sicuti Cariæ Passanda (Πάσαδα in Stadiasm. § 165, p. 495) erat navale Cauni oppidi, atque Πάσσαλα navale Mylasensium. — Plinius 5,121 Adramyttium olim *Pedasum* s. Pedasa vocatum esse dicens, si de Pedasis Homericis ad Satnioentem fl. sitis cogitavit, ineptias profert. Fortasse Πάσαδα vel Πάσανδα nomen juxta Adramyttium positum in errorem induxit. — Sec. Annam Comnenam in Alexia 14, p. 150 ed. Rom. Tzachas pirata c. 1100 p. Chr. Adramyttium diruit, Philacales vero τὸν παντελῆ ἀφανισμὸν θεασάμενος τῆς πόλεως... παραχρῆμα ἀνῳκοδόμησέ τε καὶ εἰς τὸ πρότερον ἀποκατέστησε σχῆμα, τούς τε ἐποίκους ἁπανταχόθεν ἀνεκαλέσατο ὁπόσοι τῶν αὐτοχθόνων ἐσώζοντο καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν πολλοὺς μεταπεμψάμενος ἐνῴκισε. Hæc Kiepertus ita intelligi vult ut tunc demum urbs a litore in mediterranea transposita sit, quod quidem ab Annæ verbis alienum esse videtur. Ego eodem tempore τὴν ἄνω et τὴν κάτω πόλιν exstitisse puto (Similiter de Colophone res habet). Quodsi in Itin. p. 335 ab Antandro Adramyttium computantur XXV m. (sic cod. sæc. decimi ; XXXI cett.), iter ab Antandro ad τὴν ἄνω 'Αδρ. (14 m.), inde ad τὴν κάτω (9 m. p. in nostris tabb.) pertinere videtur. || — 1. Ποροσελήνη] sic ed. pr. Φ, Πωροσελήνη et Πορωσελήνη cett. || — νϛ' ∟''] νϛ' ∟'' γ'' X, νϛ' ϛ'' ed. pr., 56 1/12 ed. Ulm. || — λθ' ∟'' δ''] λθ' ∟'' BEZWΦ Arg. Rom., λθ' ∟'' γ'' X, λθ' ϛ'' ed. pr., 39 ed. Vic. Iuxta hunc versum in margine cod. ℶ : Περὶ ταύτην 'Αταρνεύς. Post hunc versum in X extra ordinem inseritur : 'Ατταλία νϛ' ∟'' λθ' δ''. — Sæpius memoratur Πορδοσελήνη seu Ποροσελήνη (Προσελήνη ap. Hierocl. p. 686 aliosque) insula cum oppido cognomine. Continentis oppidum cognomine errori Ptolemæi deberi videtur, nisi forte id ex Strabonis loco corrupto elicere velis. Legitur ibi 13, 2, 5 : ἡ Πορδοσελήνη, πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα ἐν αὐτῇ (ἐν ἀκτῇ conj. Meineke) καὶ πρὸ τῆς πόλεως ταύτης ἄλλη νῆσος πόλις μείζων αὐτῆς (ἐκείνης? Meinek.) ὁμώνυμος, (ἄλλη νῆσος μείζων αὐτῆς καὶ πόλις ὁμώνυμος. Var. lect.) ἔρημος, ἱερὸν ἅγιον ἔχουσα 'Απόλλωνος. Τὰς δὲ δυσφημίας τῶν ὀνομάτων φεύγοντές τινες... Ποροσελήνην δεῖν

λέγειν φασί. Hæc hunc in sensum refingenda esse censeo : ἡ Πορδοσελήνη πόλιν ὁμώνυμον ἔχουσα, καὶ πρὸ τῆς πόλεως ταύτης [Αἰγι]άλη νῆσος πολὺ μείζων· καὶ [ἐν ἀκτῇ] πόλις αὐτῆς ὁμώνυμος. Scilicet in Chalcedonio Synodo, ut Wesselingius ad Hier. p. 686 monet, subscripsit Florentius episcopus Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης καὶ τῶν Αἰγιαλῶν (Αἰολίδων? conj. Wessel.). Nomina Αἰγιάλη, Αἰγιαλός, Αἰγιαλοί tamquam locorum nomina propria passim occurrunt. Sic Αἰγιάλη est oppidum Amorgi insulæ. Inter Hecatonnesos inss. duæ sunt ceteris longe majores, quarum altera hod. *Gymno*, altera, omnium maxima, hod. *Musko* ; hæc igitur est Αἰγιάλη, cui in continente objacebat oppidum cognomine, quod nunc vocatur *Aivali*, veteris nominis vestigia servans. Ceterum de Pordoselene cf. Scylax § 97 p. 70, Aristoteles H. An. 8, 28, Ælianus N. An. 2, 6, Plinius 5,137. 8,226, Steph. Byz. s. v. ‖ — 2-6. Primo loco Cane promontorium, deinde Pitane oppidum, tum Caicus flumen nominanda erant. Hunc ordinem in Ptolemæum de conjectura, mutatis passim epochis, intulit Wilbergius hunc in modum :

Αἰολίδος·

Κανὴ ἄκρα	νς″ δ″	λθ′ ∟″
Πιτάνη	νς ∟″ *	λθ′ ∟″
Καΐκου ποτ. ἐκβολαί	*νς′ ∟″ γ″	* λδ′ ∟″
Αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	νη′ ∟″	μ′ ∟″

(Asterisco notatas positiones de suo penu dedit Wilbergius.) Quam ego locorum seriem exhibui, præbent BSYXZΦΩ7, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ; in ceteris series est : *Caicus. Cane. Pitane.* Quominus hæc mutando εἰς ἀλήθειαν ἀνασώζειν velim, Strabo 13,1,67 impedit, qui similem in modum in his erravit. Nominantur ibi post Adramyttium austrum versus Atarneus et vicina Pitane, dein post 30 stadia, Caicus, hinc post 12 st. Elæa, tum post 100 st. ἡ Κάνη, τὸ ἀνταῖρον ἀκρωτήριον τῷ Λεκτῷ καὶ ποιοῦν τὸν Ἀδραμυττηνὸν κόλπον, οὗ μέρος καὶ ὁ Ἐλαϊτικός ἐστιν. Falsa hæc esse patet. Simili autem errore Ptolemæus quoque Caicum fl. et Pitanam a Cana pr. boream versus collocat, dum Elæam a Cana recte ponit ortum versus. Strabo 13,1,63. 13,2,2 Canas oppidulum situm esse dicit κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Λέσβου τὰ νοτιώτατα, a Mytilene distans 120 stadia ; recte hoc ; 200 st. sec. Ptolemæum, qui Canam pr. et Mytilenen in eodem parallelo (39° 30′) habet. — Ceterum de sinu Elaitico accuratiora novit Artemidorus, ex quo vide quae affert Strabo 13,3,5. Iam ut dicam de origine erroris, proficiscendum est ab Itinerario Tabulae Peutingerianae :

Adramytium	
Coryphanio	15 (25 ?) m. p.
(Κορυφαντίς Str. 13,1,52)	
Elatia	5 (25?)
(Ἄττεα corr. Str.)	
Attalia	15
(*Pitine*, i. e. *Pitane*, G. Rav. p. 362 addit)	
Ela (*Elea* Rav.)	10
	45 (deb. 75).

Ex his Attalia in tabulis nostris de conjectura ita poni solet, ut sec. numeros tab. Peut. ab Adramyttio absit 35 m. p., et sequentes distantiarum notæ corruptæ esse censeantur. At vitium in primis potius numeris latet. Attalia igitur, utpote 10 m. p. ab Elæa dissita, collocanda sub Cane monte ad introitum sinus Elaitici. Idem colligo ex Marciano, a quo in Menippei peripli indice (G. min., p. 461) commemoratur : ἀπὸ Κανῶν (Καννῶν cod.) ἤτοι Ἀτταίας μέχρι Ἀδραμυτίου παράπλους. Ibi enim pro Ἀτταίας legendum esse Ἀτταλίας (non vero Αἰγαίας, ut in G. m. conjeceram) verisimillimum est. Adde quod in cod. X Attalia ponitur 56° 30′ 39° 15′, adeo ut sec. hujus codicis epochas fuerit inter Canen (56° 15′ 39° 30′) et Elæam (57° 39° 25′). Iam quae deinceps in Tab. Peut. post 15 m. p. sequitur *Elatia* secundum hanc distantiae notam fuit ubi nunc est *Dikeli* in intimo recessu sinus qui dici potuit et dictus fuerit Ἐλατικὸς κόλπος (De adjectivi forma v. Steph. Thes. v. Ἐλάτεια). Proclivis igitur conjectura est hunc sinum cum Ἐλαϊτικῷ κόλπῳ, in cujus recessu erat Ἐλαία, a Strabone vel ejus auctore confundi. Ni fallor, simili errore Strabo 13,1,63 dicit Κάνην sive Κάνας montem et promontorium non differre ab eo quod alii Αἶγα vel potius Αἰγᾶν nominant. Probabile enim est Αἰγᾶν promontorium fuisse potius in ditione Αἰγῶν vel Αἰγαιῶν urbis et in intima sinus Elaitici parte Elææ urbi a meridie objectum esse. De situ hujus urbis, cujus frequens mentio, e Scylace § 98 et Strabone 13,3,5 accuratioris nihil colligere licet. Galenus (περὶ εὐχυμίας p. 358 ed. Basil.) ὅμορον Μυρίνῃ dicit. Steph. Byz. v. Αἰγαί : ἐν Μυρίνῃ (ἐγγὺς Μυρίνης?) ἐν τῇ Αἰολίδι. Suidas v. Πόλλης : πλησίον Μαγνησίας (!) καὶ Μυρίνης. Herodot. 1,149 : Πιτάνη. Αἰγαῖαι. Μύρινα. Γρύνεια. In nummis vicinus urbi fluvius Τιτναῖος nominatur. Eundem fluvium Titanum vocat Plinius 5,121 : *Cyme, Myrina, intus Ægæ.., in ora autem Titanus amnis et civitas ab eo cognominata* (Τιαναί ap. Hierocl. p. 661), *Grynia, Elæa, Pitane, Canaius amnis, Canæ*. Ex his Myrina, a Cyme distans 9 m. p. (sec. Tab. Peut. ; ap. Strabonem 13,5,5 habes μ′ σταδίους ; leg. fuerit π′, 80), non stetit ubi nunc est *Ali Agha*, ut cum Kieperto olim statueram, sed ruinæ ejus supersunt ad borealem ripam fluvii *Kodja Tchai* (*Koundouro Tchai* in Kieperti tabula), uti docuit W. Ramsay (*Contributions to the history of Southern Aeolis. Part. II, p. 7, reprinted from the Journal of Hellenic studies*. 1881). Idem vir doctissimus ad fontes hujus fluvii in ruinis, quae *Namrut Kalessi* vocantur et quinque horarum via a Myrina distant, Ægarum situm agnoscere sibi videtur. Recte fortassis.

Πιτάνη	νς′ ς″	λθ′ 𐅶″ δ″	Pitane	56° 10′	39° 45′
Καΐκου ποταμοῦ ἐκβολαί	νς′ 𐅶″	λθ′ 𐅶″ ιβ″	Caici fluvii ostia	56° 30′	39° 35′
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	νη′ 𐅶″	μ′ 𐅶″	Fontes fluvii	58° 30′	40° 30′
5. Αἰολίδος			5. *Æolidis*		
Κάνη ἄκρα	νς′ δ″	λθ′ 𐅶″	Cane promontorium	56° 15′	39° 30′
Ἐλαία	νζ′	λθ′ γ″ ιβ″	Elaea	57°	39° 25
Μύρινα	νζ′ δ″	λθ′ δ″	Myrina	57° 15′	39° 15′
Ὕδρα ἄκρα	νζ′	λθ′ ιβ″	Hydra promontorium	57°	39° 5′
Κύμη	νζ′ γ″	λθ′	Cyme	57° 20′	39°
Φώκαια	νζ′ ς′	λη′ 𐅶″ γ″	Phocaea	57° 10′	38° 50′
Ἕρμου ποταμοῦ ἐκβολαί	νζ′ 𐅶″	λη′ 𐅶″ δ″	Hermi fluvii ostia	57° 30′	38° 45′
ἡ συναφὴ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ			ubi confluunt Hermus fluvius		

Quamquam fluvius Myrinam præfluens ab Agathia Myrinæo p. 9 *Pythicus* vocatur, non vero *Titnæus*, qui secundum Plinianam nominum seriem inter Myrinam et Grynium quærendus est. Duos in hoc tractu fluviolos habet tabula Kiepertiana. In eodem sec. Scylacem 98 et Strabonem 13,3,5 fuit Ἀχαιῶν λιμήν (hod. *Port Glymi*). Nescio an hoc nomen fabularum fabris debeatur, portusque fuerit potius Αἰγαιῶν, sicut vicina Elea portus fuit Pergami. ‖ — 1. Πιτάνη] Ad hæc in ADMOΔΞℶ : περιρρεῖ τὴν Πιτάνην (αὐτὴν A) ποταμὸς Εὔηνος (sic ℶ, Εὔχνος cett.). Ἐλαία (ἡ Ἐλ. ℶ) Περγαμηνῶν (sic Strabo 13,1,67; περὶ γάμων A, Περγάμων cett.) ἐπίνειον. Μεταξὺ δὲ Ἐλαίας καὶ Πιτάνης καὶ Ἀταρνέως καὶ Περγάμου (περὶ γάμου A) Τευθρανία νζ′ λθ′ ιβ′ (Numeros om. ℶ). ‖ — νς′ ς″] sic LVWSΩΦ ed. pr.; νς′ 𐅶″ ceteri codices. ‖ — λθ′ 𐅶″ δ″] sic SΩX, λθ′ δ″ cett. ‖ — 2. Καΐκου] Καΰκου C D, Καυκίου AMOWΔ, Καικίου FLΦ, *Cæcii* ed. Vic., *Cecii* ed. Ulm., Καίου BEZ, Καύκου PRℶ. — ἐκβολή BEZ. ‖ — νς′ 𐅶″] sic BEZXΦ, edd. Vic. Rom. Arg.; 56^1/2 ^{1}/3 ed. Ulm., νς′ ς″ ADFLMNOWℶ, νγ′ γ″ ed. pr. ‖ — λθ′ 𐅶″ ιβ″] sic X, λθ′ ς″ ed. pr., λθ′ 𐅶″ δ″ cett., 39^1/4 ed. Ulm., 39 ^{1}/12 ed. Rom. ‖ — 3. νη′ 𐅶″ μ′ 𐅶″] νη′ μ′ ς″ ed. pr. Fontes fluvii, quos Plinius in Teuthrania, Strabo, p. 526,47 ad Temnum montem esse produnt, a Ptolemæo recte quidem in Temni montis parallelo, sed justo magis versus ortum ponuntur ea in regione ubi revera sunt Hermi fontes. ‖ — 5. Αἰολίδος] Ἐνταῦθα λέγει τὴν Αἰολίδα margo A. Cur hinc demum Aeolidis initium esse sumatur, haud assequor. ‖ — 5. Κάνη] Καινή codd., *Cene* edd. Rom. Ulm., *Cone* ed. Vic. ‖ — νς′ δ″] νς′ ς″ SΩℸ ed. pr., 56 ^{1}/2 ^{1}/4 ed. Ulm., ‖ — λθ′ 𐅶″] λθ′ ς″ ed. pr., λθ′ δ″ SΩℸ, 39^1/12 ed. Ulm., 39 ed. Rom. ‖ — 6. λθ′ γ″ ιβ″] λθ′ ιβ″ LMNOPRSWΔΩℶ, edd. Vic. Rom. Ulm. Elæa a Cane ne 150 quidem stadia abest, quorum loco 300 stadia Ptolemæus exhibet. ‖ — 7. Μύρινα] Μυρίνη PR. ‖ — νζ′ δ″] νζ′ ed. pr. ‖ — λθ′ δ″] λθ′ ιβ″ ed. pr., 39^1/6 ed. Rom. Myrina ab Elæa distat 80 stadia, ut recte tradit Strabo p. 531. De situ urbis v. not. ad p. 810. ‖ — 8. Ὕδρα] Ὕδρας A, *Hydræ* Arg. Hunc versum post vs. 10 habet ed. Vic. ‖ — νζ′] sic X et ed. pr., νζ′ 𐅶″ cett.; νζ′ ς″ de conj. Wilberg. ‖ — λθ′ ιβ″] 38^1/12 ed. Vic. Strabo 13,3,5 : ὡς δ᾽ Ἀρτεμίδωρος, ἀπὸ τῆς Κύμης εἰσὶν Ἄδαι (?), εἶτ᾽ ἄκρα μετὰ τεσσαράκοντα σταδίους, ἣν καλοῦσι Ὕδραν, ἡ ποιοῦσα τὸν κολπον τὸν Ἐλαΐτικὸν πρὸς τὴν ἀπεναντίον ἄκραν Ἁρματοῦντα· τοῦ μὲν στόματος τὸ πλάτος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους ἐστίν, ἐγκολπίζοντι δὲ Μύρινα ἐν ἑξήκοντα σταδίοις,... εἶτα Ἀχαιῶν λιμήν,... εἶτα πολίχνιον Μυριναίων Γρύνιον,... στάδιοι ἐπ᾽ αὐτὸ τετταράκοντα, εἶθ᾽ ἑβδομήκοντα (40 st. in antecc. ex alio auctore, rectius) εἰς Ἐλαίαν. Quadraginta stadia pertinent a Cyme ad promontorium Elaiticum et Cumæum sinus disterminans. Quodsi Ἄδαι ignoti oppidi nomen esset, desiderares notam distantiae. Itaque nescio an ἁλαί scribendum et salinarum locus intelligendus sit. In Ptolemaei tabula a Cyme ad Hydram habes 120 stadia, totidemque ab Hydra ad Myrinam. Ceterum in nauticis Anglorum tabulis *Cap Hydra* quasi hodiernum nomen adscribitur promontorio quod Cumanum sinum ab ortu et meridie claudit. ‖ — 9. Κύμη] Versus in Φ omissus, sed manu secunda in margine suppletus. ‖ — νζ′ γ″] sic X et ed. pr., νη′ γ″ cett., 47^1/2 ed. Ulm., 58′/2 edd. Vic. Rom. ‖ — 10. νζ′ ς″] sic ed. pr., 57 ed. Rom., 57^1/12 ed. Ulm., νζ′ 𐅶″ X, νη′ 𐅶″ cett. ‖ — λη′ 𐅶″ γ″] λη′ ς″ ed. pr. Phocæa Ioniae oppidum erat. ‖ — 11. Ἕρμου] Ἑρμοῦ BCEZ Arg., *Hormi* ed. Ulm., *Ormi* ed. Vic. ‖ — νζ′ 𐅶″] sic ed. Ulm., νζ′ ς″ X ed. pr., 57 ed. Rom., νη′ 𐅶″ cett. ‖ — λη′ 𐅶″ δ″] λη′ δ″ ed. pr., 38 2/3 ed. Rom. Ad marginem AD, in verborum contextu MOΔℶ, habent hæc : καὶ ἕτερος ποταμὸς συνάπτει (συμβάλλει ℶ) τῷ Ἕρμῳ, πρότερον μὲν Ὕλλος καλούμενος (καλ. om. MOΔℶ), ὕστερον δὲ Φρύγιος καλούμενος (E Strabone 13, 4,5). ‖ — P. 812,1. ἡ συναφὴ τοῦ Πακτωλοῦ πρὸς αὐτόν

καὶ τοῦ Πακτωλοῦ ποταμοῦ	νη' ς''	λθ' γ''	et Pactolus fluvius	58° 10'	39° 20'
αἱ πηγαὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ	ξ'	μ'	fontes Hermi fluvii	60°	40°
αἱ πηγαὶ τοῦ Πακτωλοῦ ποτ.	νθ'	λθ'	fontes Pactoli fluvii	59°	39°
6. Ἰωνίας			6. *Ioniae*		
Σμύρνα	νζ' γο''	λη' ∠''ιβ''	Smyrna	57° 40'	38° 35'
Κλαζομεναί	νζ'	λη' ∠''ιβ''	Clazomenae	57°	38° 35'
Ἐρυθραί	νς' γο''	λη' ∠''ιβ''	Erythrae	56° 40'	38° 35'
Ἄργεννον ἄκρον	νς' ∠''	λη' γ''	Argennum promontorium	56° 30'	38° 20'
καὶ ἐν Ἰκαρίῳ πελάγει			et in Icario mari		
Τέως	νζ' ς''	λη' γ'' ιβ''	Teos	57° 10'	38° 25'
Λέβεδος	νζ' ∠''	λη' γ''	Lebedus	57° 30'	38° 20'
Κολοφών	νζ' γο''	λη'	Colophon	57° 40'	38°

SΩΤ. ‖ — τοῦ Ἕρμου] αὐτοῦ ed. pr., *Ormi* ed. Vic. ‖ — νη' ς''] νη' ∠'' DEFMNΔΞΣ ed. Vic., νθ' ∠'' SΩΤ, 58 1/3 ed. Rom. ‖ — λθ' γ''] λθ ς'' ed. pr. ‖ — 2. Versus omissus in ed. pr. ‖ — ξ'] ξα' X. ‖ — 3. Versum om. RW, in margine habet V. Vocem ποταμοῦ om. ed. pr. ‖ — νθ'] νθ' ∠'' γ'' SΩΤ. ‖ — λθ'] ξθ' BEZ, λη' γο'' SΩΤ, 39 1/3 ed. Ulm. ‖ — 4. Ἰωνὶς Σμύρνα ed. pr. ‖ — 5. νζ' γο'' de conj. Grashof., νη' ∠'' ιβ'' codd., νζ' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — λη' ∠'' ιβ''] λς' ιβ'' ed. pr. Ad hunc versum AMOΔ (e Strab. 14,1,37) : Ταύτην περιρρεῖ (l. παραρρεῖ) Μέλης ποταμός. (Καὶ ἐνταῦθα ἡ Ἰωνία. Hæc om. Δ.) ‖ — 6. Ante Clazomenas Argennum pr. ponunt ADLMNPRSVWΔΞΩΣ, in V tamen vulgatus ordo adscriptis literis α' β' indicatur. At hic quoque falsus est; nam ante Argennum pr. commemorandæ erant Erythræ, cujus urbis mentio in codd. post verba ἐν τῷ Ἰκαρίῳ πελάγει. Veram locorum seriem de conj. restitui. ‖ — 6. νζ' λη' ∠'' ιβ''] νθ' γ'' λη' ιβ'' ed. pr. ‖ — 7. Ἐρυθραί] Ἐρυθρά F, *Erithiæ* Vic. ‖ — νς' γο''] νς' γ'' ed. pr., 57 2/3 ed. Vic. ‖ — λη' ∠'' ιβ''] λη' ς'' ιβ'' (sic) ed. pr., λη' ∠'' L. — Ad hunc versum in cod. Σ adscribitur : Πρὸ Ἐρυθρῶν νησῖδες Ἵπποι λεγόμεναι, καὶ μετ' αὐτὰς τὰς Ἐρυθρὰς ὄρος Κώρυκος, καὶ μετὰ τοῦτο Ἁλόννησος νῆσος. Τέω δὲ καὶ Λεβέδου μεταξὺ νῆσος Ἀσπὶς ἢ Ἀρκόννησος (E Strab. 14,1,31. 33. 29). ‖ — 8. Ἄργεννον] Ἄργενον ADFMNOSΔΞΩΣ, Ἀργενόν Φ Arg., Ἄργανον BEZ. ‖ — νς' ∠''] de conj., νζ' ∠'' codd. plurimi, νζ' γο'' BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., νθ' ∠'' ed. pr.; νς' γο'' de conj. Wilberg. ‖ — λη' γ''] sic ed. pr., λη' γο'' codd. — Strabo 14,1,33 : Μετὰ τὸ Κώρυκον Ἁλόννησος νησίον· εἶτα τὸ Ἄργεννον (Ἀργῖνον Thucyd. 8,34. Hodie *Cap Blanc*), ἄκρα τῆς Ἐρυθραίας πλησιάζουσα μάλιστα τῷ Χίων Ποσειδίῳ (56° 25'. 38° 25' ap. Ptol.) ποιοῦντι πορθμὸν ὅσον ἑξήκοντα σταδίων (totidem fere in Ptol.). Agathemerus in G. min. 2, p. 480, terræ latitudinem computans, ab Ampelo Sami promontorio (56° 30' 37°30' ap. Ptol., in Argenni meridiano) per Ægæum mare ad Argennum computat 500 stadia (417 st. sec. Ptol., rectius) indeque ad Maleam Lesbi 525 stadia (580 st. sec. Ptol., minus recte). ‖ — 9. καὶ] om. ed. pr. Qui Icario mari assignatur maris tractus ceteris est pars maris Ægæi, Icarium vero mare id quod Ptolemæus inepte appellat mare Myrtoum. Hoc enim ad Asiaticam oram nihil pertinet, sed borealis pars erat ejus maris, quod Ptolemæus dicit mare Creticum. ‖ — 10. Τέως] Τεώς Φ Arg., Τεῶς S, Τεός A, *Theos* ed. Vic. ‖ — νζ' ς''] sic ADFLNOPRSVWΔΞΦΩΣ, νζ' cett., edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — λη' γ'' ιβ''] λη' γ'' ed. pr., λη' δ'' ADFLMNOPRVWSΞΩ, 38 1/2 1/12 ed. Vic. ‖ — 11. Λέβεδος] Λέσβος ed. pr. ‖ — νζ' ∠''] sic edd. Vic. Rom. Ulm., νζ' ς'' ed. pr., νη' ∠'' BEZ. Arg., νη' ς'' cett. ‖ — 12. Κολοφών] Κολοφῶν ed. pr. ‖ — νζ' γο''] νζ' γ'' ed. pr. ‖ — λη'] λη' ς'' X Φ Arg., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. In Σ annotatur : ὑπὸ ταύτην τὸ Γαλήσιον ὄρος, e Strabone. 14,1,27, ubi meliores codd. Γαλλήσιον ὄρος. Mons ille etiam in Tabulis codicum SΩ appingitur inter Colophonem et Caystrum. Colophon satis recte ponitur fere media inter Lebedum et Ephesum, at distantiæ justo longe majores sunt. Sec. Strabon. 14,1,29 a Teo Lebedum 120 stadia (130 sec. Ptol., XX m. p. (leg. XV) sec. T. Peut.), inde Colophonem 120 st. (XV m. p. T. P., 170 Ptol.), inde Ephesum recta 70 (XX m. p., leg. IX?, in Tab. Peut.), juxta oram 120 st. (170 Ptol.). Colophon si recte ponitur in ipsa ora maritima, fuerit portus et oppidum Colophoniorum, quod proprio nomine Νότιον vocatur. Eodem fortasse sensu Cicero pro leg. Manil. c. 12. Colophonem a piratis direptam esse dicit. Quamquam haud longe a mari urbs abfuisse videri possit quam Thucydides 3,34 τὴν ἄνω πόλιν vocat a Notio distinguens : nam Livius 37,26 : (Antiochus an. 190) *copias ad Notium ducit; id oppidum Colophoniorum mari imminens, a vetere Colophone duo ferme millia passuum; et ipsam urbem suae esse potestatis esse volebat, adeo propinquam*

Καΰστρου ποταμοῦ ἐκβολαί	νζ′ ∟″δ″	λζ′ ∟″γ″	Caystri fluvii ostia	57° 45′	37° 50′
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξ′ δ″	λθ′ γ″	fontes fluvii	60° 15′	39° 20′
Ἔφεσος	νζ′ γο″	λζ′ γο″	Ephesus	57° 40′	37° 40′
Τρωγίλιον ἄκρον	νζ′ ϛ″	λζ′ γο″	Trogilium promontorium	57° 10′	37° 40′
Μαιάνδρου ποταμοῦ ἐκβολαί	νζ′ γο″	λζ′ ∟″	Mæandri fluvii ostia	57° 40′	37° 30′
ἡ συναφὴ τοῦ Λύκου ποταμοῦ πρὸς αὐτόν	ξ′	λη′ γο″	ubi Lycus fluvius cum eo confluit	60°	38° 40′
αἱ πηγαὶ τοῦ Μαιάνδρου ποτ.	ξβ′ ∟″	λθ′ ∟″	fontes Mæandri fluvii	62° 30′	39° 30′
αἱ πηγαὶ τοῦ Λύκου ποταμοῦ	ξ′	λζ′ ∟″δ″	fontes Lyci fluvii	60°	37° 45′

7. Καρίας κατὰ τὸ Μυρτῷον πέλαγος

7. *Cariae* ad Myrtoum mare

Epheso, ut nihil terra marique ageret, quod non subjectum oculis Colophoniorum. (Cf. Xenophon Hellen. 1,2,4, Scylax 98 p. 71, Strabo 14,1,27, Livius 38,39, Polybius 22,27, Plinius 5,116, Pausanias 1,9,7. 7,3,4.) Attamen rudera urbis in his locis nulla nunc exstare videntur, verum circa 14 m. p. boream et Smyrnam versus veteris urbis ruinas superesse Kiepertus me docuit, quae si Colophoni vindicandae sunt, falsa a Livio tradi statuendum foret, recte autem in Tab. Peut. a Colophone Ephesum 20 m. p. computari, consentiente Ptolemæo, qui eam distantiam perperam a *maritimo* Colophoniorum oppido computaverit, unde factum sit ut Ephesus 84 stadia a Caystri ostio austrum versus ponatur. ‖ — 1. Καΰστρου] Κρύστου Arg. et pr. manu Φ, *Cristi* ed. Vic. — ἐκβολή BEZ. Ad hunc versum cod. ב : Τῷ Κυστριακῷ (Καϋστριανῷ) πεδίῳ, δι᾽οὗ ὁ Κάϋστρος φέρεται, συνεχές ἐστι τὸ Κιλβιανὸν πεδίον (Strab. 13, 4,13), βορειότερον δὲ τῶν ἐκβολῶν τούτου λίμνη Σεληνουσία (Σελινουσία meliores codd. ap. Strab. 14,1, 26). ‖ — νζ′ ∟″ δ″] sic de conj. Grashof.; νζ′ δ″ codd., 58 1/4 ed. Vic. ‖ — λζ″ ∟″ γ″] λζ′ ϛ″ ed. pr. Caystri ostio apponenda erat Ephesus. ‖ — 2. ξ′ δ″] ξ′ SΩ. Cursus fluvii in Cilbianis jugis orientis (Plin. 5,114) justo longior fingitur. Fontes ponendi erant 58° 55′ 38° 40′. ‖ — 3. Ἔφεσος] Ad hunc versum ב : Μετὰ τὴν Ἔφεσον καὶ Πύγελα πόλις, μικρὸν δὲ ὑπὲρ τὴν θάλατταν ἡ Ὀρτυγία, ἄλσος ἄλλων τε καὶ κυπαρίττου (Strabo 14,1,20). ‖ — νζ′ γο″ λζ′ γο″] νζ′ γ″ λζ′ γ″ ed. pr.; 37 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 4. Τρωγίλιον] de conj. Wilberg., Τρωγύλιον L. ed. pr., Τρωγγύλιον Λ, *Trongilium* ed. Ulm., Τραγγίλιος Arg., Πραγγύλιος Φ, *Pangilium* edd. Vic. Ulm., Τρωγγύλιος cett. Cf. Strabo 14,1,12, St. Byz. v. Τρώγιλος, Plinius 5,135. ‖ — νϛ′ ϛ″] 57 1/3 edd. Rom. Ulm., 57 2/3 ed. Vic. ‖ — λζ′ γο″] λζ′ γ″ ed. pr., 37 1/2 ed. Rom. ‖ — 5. ἐκβολή BEZ. ‖ — νζ′ γο′] νζ′ γ′ ed. pr. ‖ — λζ′ ∟″] λζ′ γ″ Φ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λζ′ ϛ″ ed. pr. — Ad hunc versum cod. ב : Εἰς τὸν Μαίανδρον ἐμβάλλει καὶ ἴκτιος (ἕτερος?) ποταμὸς Θηβαῖος (leg. Ληθαῖος. V. Strabo 12, 3, 27) ἀπὸ Παχτίου (l. Πακτύου. V. Strabo 14,1,13). [Fort. legendum καὶ Κήτειος ποτ. καὶ Ληθαῖος, quamquam Κήτειος sec. Strab. 13,1,70 (coll. Plinio 5, 126) in Caicum influit.] ‖ — 6. ποταμοῦ] om. Ω ed. pr. ‖ — 7. ξ′] ξ′ ∟″ SΩ; 59 de conj. Wilbergius absque causa idonea. ‖ — λη′ γο″] λη′ γ″ ed. pr., λη′ ∟″ L, 38 1/2 1/12 ed. Rom. Confluentes fluviorum, sicuti alia ejusdem regionis loca justo longius ortum versus collocantur. Lycus (h. *Tchorouk Sou*) e Cadmo monte (59° 25′, 37° 43′ ap. Ptol.) ortus praeterfluebat Laodiceam (59° 45′, 38° 20′ Ptol.), quæ ἡ πρὸς Λύκῳ vocatur. V. Strabo 12,8,16. ‖ — 8. ξβ′ ∟″ λθ′ ∟″] ξβ′ ϛ″ λθ′ ϛ″ ed. pr. In eadem positione 62° 30′, 39° 30′ tanquam Galatiæ locus (c. 4) commemoratur Κελαινῶν λόφος, in quo fontes Mæandri erant, teste Strabone 12,8,15 : ἄρχεται δὲ ἀπὸ Κελαινῶν, λόφου τινός, ἐν ᾧ πόλις ἦν ὁμώνυμος τῷ λόφῳ. Verum Celænæ ispæ non erant ubi Ptolemæus eas habet, sed in vicinia Apameæ Ciboti (hod. *Diner*), quam Pt. satis recte collocat 61° 10′, 38° 55′, a loco fontibus fluvii assignato c. 600 stadia distantem. ‖ — 9. ποταμοῦ] om. ed. pr. ‖ — λζ′ ∟″ δ″] sic SΩ et de conj. Wilberg., λζ′ δ″ cett. Ceterum sic quoque falsa positio. Fontes ponendi fuissent 60° 50′, 38° 30′ ‖ — 10. Καρίας κατὰ (καὶ F) τὸ M. πελ.] κατὰ δὲ τὸ M. πέλαγος Καρίας SΩ. *Myrtorum* ed. Ulm., *Myrtoorum* ed. Rom. Myrtoum mare nihil huc pertinet. Cf. not. p. 812,9. Strabo quidem 2, 5,21 ita habet : τῷ δὲ Σικελικῷ συνάπτει τὸ Κρητικὸν πέλαγος καὶ τὸ Σαρωνικὸν καὶ τὸ Μυρτῷον, ὃ μεταξὺ τῆς Κρήτης ἐστὶ καὶ τῆς Ἀργείας καὶ τῆς Ἀττικῆς, πλάτος ἔχον τὸ μέγιστον τὸ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς ὅσον ͵ασ′ σταδίων, μῆκος δ᾽ ἔλαττον ἢ τὸ διπλάσιον· ἐν τούτῳ δὲ νῆσοι Κύθηρά τε καὶ Καλαυρία καὶ αἱ περὶ Αἴγιναν καὶ Σαλαμῖνα καὶ τῶν Κυκλάδων τινές. Ex his mensuris Myrtoum mare a Sunio ad Cretam usque, et a Peloponneso ad Asiae litora pertineret, quamquam refragantur verba καὶ Κυκλάδων τινές. At mensurae istae componendæ sunt cum iis quæ in sqq. afferuntur, ubi Ægæum mare 2000 stadia latum, et supra 4000 stadia longum esse dicitur inepte.

Πύρρα	νζ' ∠''γ''	λζ' γ''ιβ''	Pyrrha	57° 50'	37° 25'
Ἡράκλεια πρὸς Λάτμῳ	νη'	λζ' ς''	Heraclea ad Latmum	58°	37° 10'
Μίλητος	νη'	λζ'	Miletus	58°	37°
Ἰασσός	νζ' ∠''γ''	λς'' ∠''γ''	Iassus	57° 50'	36° 50'
Βαργυλία	νζ' ∠''γ''	λς' γο''	Bargylia	57° 50'	36° 40'
Μύνδος	νζ' γο''	λς' γ''ιβ''	Myndus	57° 40'	36° 25'
8. Δωρίδος			8. *Doridis*		
Σκοπιᾶς ἄκρα	νζ' γ''	λς' γ''ιβ''	Speculae promontorium	57° 20'	36° 25'
Ἁλικαρνασός	νζ' ∠''γ'	λς'' ς''	Halicarnasus	57° 50'	36° 10'

Dimidia horum numerorum pars ad verum prope accedit. Ceterum de Myrtoo mari cf. Strabo 8,3,2. 8,6,4. 16 et 8,7,4. Plinius 4,65. 4,19. 4,71. Mela 2,110. Agathemerus. in G. m. 2, p. 480. Dionys. Calliph. in Geogr. m. 1, p. 243. Itiner. Ant. p. 526. — Conjici possit Ptolemæum vel ejus auctorem inter Icarium mare et Carpathium interposuisse *Amorgium* mare, idque quum ab aliis non commemoretur, in notum Myrtoi maris nomen abiisse. ‖ — 1. λζ' γ'' ιβ''] 37 1/2 1/12 ed. Vic., 37 1/3 ed. Rom. Ora a Mæandri ostiis ad Miletum pertinens, quum sit juxta Latmici sinus flexus, a Ptolemæo in oram pæne rectam convertitur, adeo ut Miletus, Mæandri ostio decem stadiorum intervallo objecta (Plinius, 5,113), in Ptolemæi tabula a fluvii ostio distet gradu dimidio. — Pyrrha, sec. Strabonem 14,1,3-10, ab ostio Mæandri 50 stadia (75 st. Ptolem.), a Mileto, recta per sinum Latmicum navigatione, 30 stadia, ab Heraclea sub Latmo c. 100 (c. 140 Ptol.) stadia abfuit; inde ad Miletum paullo longior navigatio (84 stad. sec. Ptol.). Nunc Pyrrhæ locus *Sari Kemareh*. ‖ — 2. Λάτμῳ] Λάτμων BEZ, Λατμῶν Φ Arg., *H. ad Latinos* ed. Rom., *H. penes Latinos* ed. Vic. ‖ — νη'] sic BEZ, νη' ∠'' ΟΔΞϽ, νη' ∠'' γ'' X, νζ' ed. pr., Φ Arg., 57 ed. Vic., 57 1/2 1/3 ed. Rom. Ulm., νζ' ∠'' ADFLNPRSWΩ. Post hunc versum in X inseritur: Λάτμος ποταμὸς νη' λζ' ιβ'', in tabula vero Λάτμος ὄρος legitur. (Ποταμίσκιον πρὸς τῷ Λάτμῳ nominatur ap. Strab. 14,1,8.) ‖ — 3. Μίλητος] *Palatia* margo E. In Ͻ adscribitur: Ἐν Μιλήτῳ ἦν καὶ ὁ ἐν Βραγχίδαις Ἀπόλλωνος τοῦ Διδυμέως νεώς. Ταύτης δὲ πρόκειται νῆσος Λάδη. Καὶ Μυοῦς πόλις ἦν ποτε περὶ Μίλητον (Strabo 14,1,5. 7.). ‖ — 4. Ἰασσός] Ἴασσος ed. pr., Ἰάσσος Φ. De nominis scripturis Ἰασός, Ἴασος, Ἰασσός, Ἴασσος v. Steph. Thes. s. v. In nummis tum Ἰασεων tum Ἰασσεων occurrit. ‖ — νζ' ∠'' γ''] sic BEXZ, νη' ∠'' γ'' ed. pr., νζ' ∠'' cett. ‖ — λς ∠'' γ''] 36 1/2 1/6 ed. pr. Configuratio oræ a Mileto usque ad Cnidum perversa est. Inspice tabulas. ‖ — 5. Βαργύλια] Γοργυλία Z. *Bargilia* edd. Vic. Ulm. ‖ — νζ' γ'' λς' γ'' ed. pr. ‖ — 6. Μύνδος] Μαῦδος D, Μηνδος, *Mendos*, ed. pr. ed. Arg. Vic. Ulm. ‖ — νζ' γο''] νζ' γ'' ed. pr. ‖ — λς' γ'' ιβ''] λς' γ'' L ed. Rom. ‖ — 8. Σκοπιᾶς] sic Ω, Σκοπιὰς et Σκοπίας cett., Σκοπία ed. pr., *Scopia* edd. Vic. Ulm. Rom. Hunc versum V in margine supplevit. ‖ — λς' γ'' ιβ''] λς' ∠'' ιβ'' ed. pr. Promontorium Speculæ nomine alibi non commemoratur. Quum Co oppido objectum ponatur, haud dubie est hod. *Cap Petra*, quod Termerium vocatur ap. Strabonem 14,1,18: ἑξῆς δ' ἐστιν ἄκρα Τερμέριον Μυνδίων, καθ' ἣν ἀντίκειται τῆς Κῴας ἄκρα Σκανδαρία, διέχουσα τῆς ἠπείρου σταδίους τετταράκοντα. Ἔστι δὲ καὶ χωρίον Τέρμερον ὑπὲρ τῆς Κῴας (ἄκρας?). In Ptol. tabula promontorium a Myndo meridiem versus ponendum erat. Quo facto distantia quæ est inter promontorium et Halicarnasum ad verum prope accederet. ‖ — 9. Ἁλικαρνασός] sic codd. plurimi, Ἁλικαρνασσός aut Ἀλικαρνασσός SΩϽ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — νζ' ∠'' γ''] νζ' ς'' ed. pr., 57 1/2 1/4 ed. Rom. — Ab Halicarnaso Ceramum (h. *Keramo*) juxta oram sunt c. 300 stadia (c. 340 st. in Ptolemæo); a Cerami vero meridiano ad Cnidum item sunt 300 stadia, quot Ptolemæus quoque habet, qui has distantias satis accuratas ad ineptam oppidorum dispositionem transtulit. Ignorans sinum profundum ab Halicarnaso per 450 stadia ortum versus pertinentem, Ceramum, ab Halicarnaso ortum versus in boreali sinus latere positum, ab ea urbe occasum versus collocavit, adeo ut Cnidus, quæ Halicarnasso austrum versus fere objacet, ab ea urbe c. 650 stadia occasum versus distet. ‖ — P. 815, 2. νς' δ''] sic codd.; νς' ∠'' δ'' de conj. Grashofii Wilbergius, propterea haud dubie quod lib. 8 c. 17 inter Alexandriae (60° 30') et Cnidi meridianos intercedere unius horæ partem quartam legimus, ideoque Cnidus ponenda foret 56° 45', dum 56° 15' flagitaret temporis differentiam tricesima horæ parte majorem. At minores horæ partes ut plurimum in libro octavo negliguntur, nec quidque lucramur scribendo 56° 45'. Si quid mutandum, libro octavo pro μιᾶς ὥρας Δ' scribendum esset μιᾶς ὥρας Δ' Λ' (1/4 1/30). ‖ — 3. ἐν ᾧ] om. SΩ. Ῥοδιαλῶ Φ. ‖ — 4. Γνάθος] Γράθος Φ'. — ἄκρον X. ‖ — νς' γο''] νζ' γο'' F, νς' γ'' ed.

Κέραμος	νζ'	λς'	Ceramus	57°	36°
Κνίδος πόλις καὶ ἄκρον	νς' δ''	λς'	Cnidus oppidum et prom.	56° 15'	36°
ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ Ῥοδιακῷ πελάγει, ἐν ᾧ			a meridie autem finitur Rhodio mari, in quo		
Ὄνου Γνάθος ἄκρα	νς' γο''	λε' L''γ''	sunt Onugnathos prom.	56° 40'	35° 50'
Λώρυμα	νζ' γ''	λε' L''ιβ''	Loryma	57° 20'	35° 35'
Κρῆσσα λιμήν	νζ' γο''	λς'	Cressa portus	57° 40'	36°
Φοῖνιξ χωρίον	νη'	λς' ς''	Phoenix castellum	58°	36° 10'
Φύσκα	νη' δ''	λς' ς''	Physca	58° 15'	36° 10'

pr. ‖ — λε' L'' γ''] sic DEZX edd. Rom. Vic. Ulm. Arg., λε' ς'' ed. pr., λε' L'' cett. Promontorium quum ponatur c. 180 stadia a Cnido, fuerit hod. *Indje Bouroun*, a Cnido c. 150 stadia ortum versus positum ad initium sinus Bubassii. Strabo 14,2,15 inter Loryma et Cnidum esse dicit τὸ Κυνὸς σῆμα, quod num ad nostrum promontorium fuerit necne, haud liquet. Alia promontoria Ὄνου γνάθος dicta in ora Laconiæ et Cretae. ‖ — 5. Λώρυμα] Λώρημα OS, *Lorima* ed. Vic. Ruinæ ad portum *Aplotiki*. ‖ — λε' L'' ιβ''] λς' γ'' ed. pr. Livius 37,17 : *Loryma* (*portus adversus Rhodum est*) *pervenerunt*. Idem 45,10 : *Loryma... qui portus viginti paullo amplius millia ab Rhodo abest, ex adverso urbi ipsi positus*. Stephanus Byz. : Λώρυμα, πόλις Καρίας, Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. Ἔστι καὶ λιμὴν Ῥόδου (i. e. in Rhodiorum περαίᾳ, nisi forte leg. : [καταντικρὺ] Ῥόδου) ὃς Λώρυμα λέγεται. Strabo 14,2,14 : τῆς Καρικῆς παραλίας τῆς μετὰ τὴν Ῥόδον, ἀπὸ Ἐλεοῦντος καὶ τῶν Λωρύμων καμπτήρ τις ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐστί κτλ. Idem 14,2,4 Loryma nomen ad oram orientalem Chersonesi Rhodiorum transfert : ἑξῆς ἡ Φύσκος πολίχνη,... εἶτα Λώρυμα παραλία τραχεῖα καὶ ὄρος ὑψηλότατον τῶν ταύτῃ, ἐπ' ἄκρῳ δὲ φρούριον ὁμώνυμον τῷ ὄρει Φοῖνιξ, πρόκειται δ' ἡ Ἐλεοῦσσα νῆσος. *Larumna* pro Λώρυμα scribitur ap. Melam 1,84 : *Rhodiorum aliquot coloniæ, portus duo Gelos* (Ἐλεοῦς Strabonis?) *et cui ex urbe quam amplectitur Thyssanusa cognomen est; inter eos oppidum Larumna* (*Lorimna* Tab. Peut., *Lerimna* G. Rav. p. 360, *Rorimna* ib. p. 104, *Lerinua* Guido p. 527) *et Pandion* (*Paridion?*) *collis in mare emissus. Tum tres ex ordine sinus, Thymnias*, etc. E Mela et alio auctore sua conflavit Plinius 5,104 : *portus Cressa, a quo Rhodus insula XX m., locus Loryma, oppida Thyssanusa, Paridium, Larymna, sinus Thymnias*. Præterea Lorymorum mentio ap. Thucydidem 8,43, Diodorum 14,83. 20,82, Appianum B. Civ. 4,72, Senecam Qu. Nat. 3.19. ‖ — 6. Κρῆσσα] de conj. Grashofii, Κρῆσα ed. pr., Κρῆσσος A, Κρήσσω cett. ‖ — νζ' γο''] νζ' γ'' ed. pr. ‖ — λς'] λε' L'' δ'' ADFLMNOSΔΞ, et pr. m. Ξ, λε' L'' ιβ'' PRVW, λε' δ'' Ω. — Sec. Plinium 5, 104 *Cressa portus* 20 m. p. a Rhodo insula distat. Totidem m. p. a Panos promontorio Rhodi distat in tabula Ptolemæi. Situs incertus. Quodsi 20 m. a Rhodo ins. boream versus metiaris, Cressa portus foret is cui a borea adjacet *Cap Aspro* (36° 41' lat.), sequens vero Phœnix mons et castellum in tractu montano qui exit in *Cap Marmarice* (36° 44'). Verisimilius tamen est Phœnicem castellum fuisse ubi nunc est *Phini* (*Phinti* in Kieperti tabula) locus (36° 37') objectus ille Eleussæ (h. *Alesso*) insulæ, quam Phœnici monti oppositam esse Strabo 12,2,4 dicit, Cressam vero esse hod. portum *Sertchih* inter Loryma et Elæussam medium (36° 35'). Cf. Steph. Byz. v. Φοινίκη. Ἔστι καὶ Φοῖνιξ οὐ πολὺ ἀπέχον Ῥόδου. A Rhodo ad *port Sertchih* sunt fere 14 m. p., quorum loco Plinius 20 m. exhibet, sicut à Rhodo ad Loryma 20 m. esse parum accurate Livius tradit. Positiones locorum in Ptol. temerariæ sunt. ‖ — 7. Φοῖνιξ] Φοίνιξ et Φοινίξ v. l. Versus in Φ omissus, sed m. 2 in margine adscriptus. ‖ — λς' ς''] λς' γ'' Ξ et m. sec. Φ, λς' ADFLMNOPRSVWΔΩΞ, 36 1/4 ed. Rom. ‖ — 8. Φύσκα] sic X, Φούσκα et Φοῦσκα cett., *Phusta* ed. Rom. Ceteris auctoribus Φύσκος; nunc *port Marmari*, portus egregius, cujus pars etiamnum *Physco* dici traditur. Stephanus Byz. Φύσκος... πόλις τῆς Καρίας. ἔστι καὶ λιμὴν Ῥόδου (i. e. τῆς Ῥοδίων περαίας). Diodorus 14,83,5 : πρὸς Φύσκον τῆς Χερσονήσου (sc. Rhodiæ). Strabo 14,2,4 : Φύσκος πολίχνη λιμένα ἔχουσα καὶ ἄλσος Λητῷον. Idem 14,5,22 : λοιπὴ γάρ ἐστιν ὅλη ἐπ' εὐθείας ἡ Λυκιακὴ παραλία ταύτῃ καὶ ἡ τῶν Ῥοδίων περαία μέχρι Φύσκου (haud recte, verum similiter ap. Ptolemæum a Patara Lyciæ ad Physcum ora mar. pæne recta exhibetur). Idem 14,2,29 : φησὶ δὲ Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ Φύσκου τῆς Ῥοδίων περαίας ἰοῦσιν εἰς Ἔφεσον μέχρι μὲν Λαγίνων ὀκτακοσίους εἶναι καὶ πεντεκαίδεκα σταδίους (sunt c. 300 st.), ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀλάβανδα πεντήκοντα ἄλλους καὶ διακοσίους (sunt c. 160), εἰς δὲ Τράλλεις ἑκατὸν ἑξήκοντα (recte). Γίνονται δὲ οἱ πάντες ἀπὸ Φύσκου ἐπὶ τὸν Μαίανδρον κατὰ τὴν εἰς Ἔφεσον ὁδὸν χίλιοι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Similiter Ptolemæus distantias justo longe majores habet; nam a Physco Tralles computat c. 1000 stadia, quum via recta sit fere 600 stadiorum. Idem Strabo 14,2,23 de Mylasorum (hod. *Melassa*) urbe Iaso propinqua : πλησιάζει δὲ μάλιστα τῇ κατὰ Φύ-

Κάλβιος ποταμοῦ ἐκβολαί νη' L''δ'' λς' ιβ''
Καῦνος νθ' ς'' λς'

9. ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Λυκίᾳ τε ἀπὸ τοῦ μετὰ Καῦνον πέρατος μέχρι τοῦ ἐπέχοντος μοίρας νθ' L'' λζ' L''γ''
ἀφ οὗ καὶ ἀπὸ μεσημβρίας ὁρίζεται τῇ Λυκίᾳ κατὰ Μιλυάδα μέχρι πέρατος,
οὗ θέσις ξα' λζ' L''γ''
καὶ Παμφυλίᾳ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πέρατος γραμμὴν ἕως τοῦ ἐπέχοντος μοίρας ξα' γ'' λη' L''ιβ''
καὶ Γαλατίᾳ κατὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ κοινὸν τῆς Βιθυνίας πέρας γραμμὴν κυρτουμένην πρὸς ἀνατολὰς κατὰ τὰ μέσα πως, ὧν ἡ θέσις τῆς κυρτότητος ἐπέχει μοίρας ξβ' δ'' λθ' δ''

Calbis fluvii ostia 58° 45' 36° 5'
Caunus 59° 10' 36°

9. Ab oriente confinis est et Lyciae a termino ultra Caunum posito usque ad eum, qui est 59° 30' 37° 50'
unde a meridie finitur Lyciae regione Milyade usque ad terminum, qui est
61° 37° 50'
et Phamphylia ad lineam ab indicato termino ad alterum ductam, qui situs est
61° 20' 38° 35'
et Galatia ad lineam inde ad communem Bithyniae terminum ductam, quae media fere orientem versus convexa est; cuius convexitatis positio est 62° 15' 39° 15'

σκον θαλάσσῃ ἡ πόλις, καὶ τοῦτ' ἔστιν αὐτοῖς ἐπίνειον. Errorem his subesse sæpius monuerunt viri docti. Nam Mylasorum navale 80 stadia ab urbe aberat, teste Pausania 8,10, 4 : Μυλασεῦσιν ἐπίνειον σταδίους π' ἀπέχον ἐστὶ ἀπὸ τῆς πόλεως. Nomen ejus produnt Stephan. Byz. : Πάσσαλα Μυλασέων ἐπίνειον, et Stadiasm. m. m. § 291 (G. min. 1, p. 561) : κεῖται κατέναντι (Ἰασοῦ) Πάσσαλα πηγή (legerim καταγωγή), ἔνθεν ἐστὶν ἀποβῆναι εἰς Μύλασα σταδ. κ' (leg. π'). Quomodo explicandus error sit, haud liquet. An forte prope hod. *Marmari* alia erant Mylasa, quæ, sicuti urbs notissima, a marmoris lapicidinis nomen habebant? Ceterum cum Strabone facit Ptolemæus, qui Mylasa, quæ inter Iasum et Bargyliam ponenda erant, posuit in vicinia Physcæ. — Stadiasm. m. m. § 272 : ἀπὸ Ῥόδου εἰς Φύσκον στάδιοι υν' (deb. σν'). In Geogr. Rav. p. 104. 360. 527 *Physcus* nomen abiit in *Piccos*. ‖ — 1. Κάλβιος] Καλβίου A, Βάλβιος CDLMOPRVWΔΞΣ. ‖ — νη' L'' δ''] ADFLMNOPRSVWΔΞΩΣ, νθ' cett. ‖ — 2. Καῦνος] Γῶνος Φ Arg., *Gonus* Vic. Ulm. Cauni urbis ruinæ c. 30 stadia a mari remotæ exstant ad *Dalyan* vicum ad orientalem ripam fluvii (*Dalyan Tschai*) qui ex lacu *Koigez-liman* dicto egreditur. Hunc esse Calbim (i. e. *canem fl.*, a *Kelb* voce. V. Ritter *Erdk.* 19, p. 918.) testatur Mela 1,83 : *secundum Calbim amnem Caunus oppidum.* A Physco secundum nostras tabulas c. 200 stadia abest, consentiente Ptolemæo, qui eo errat quod Caunum in ora maritima a Calbi fluvio c. 150 stadia ortum versus collocat. Fortasse Ptolemæus Caunum urbem confundit cum Panormo Cauniorum. Stadiasmus a Cauno ad Pasada (prope ostium Calbis fl. sita) computat 30 stadia, hinc vero juxta oram ortum versus 110 stadia usque ad Panormum Cauniorum, qui ad maris recessum a *Kapani bouroun* ortum versus situs fuisse debet. (Nescio quo pacto Ritterus l. l. et Kiepertus Panormum quæsiverint in hod. *Karadja Agatsch Liman*, qui a Cauno *occasum* versus est.) Objacet insula *Papasnisi* dicta, quæ olim fuerit Caunos insula, a Dionysio Per. 533 inter Ioniæ insulas juxta Samum commemorata. Videlicet illa Caunus insula in eodem tractu erat in quo Physco objacens Samus (v. Stad. § 267.), quam cum notissima Samo insula Dionysius confundit. — Calbis fluvii præter Melam Strabo 14, 2,2 meminit : Κάλυνδα πόλις· εἶτα Καῦνος καὶ ποταμὸς Κάλβις βαθύς, ἔχων εἰσαγωγήν, καὶ μεταξὺ Πίσιλις (Πίσιλος v. l.). Ἔχει δ' ἡ πόλις νεώρια καὶ λιμένα κλειστόν, ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ἐν ὕψει φρούριον Ἴμβρος. — Recte Calbis fluvius *profundus* dicitur. Qui deinceps ortum versus sequitur *Doloman Tschai* (*Indus* ap. Livium 38,14 et Plinium 5,103), fluvius in hoc tractu longe maximus, circa ostia adeo obstructus est ut aditum navigiis non præbeat (v. Ritter. 19, p. 918, 929). Errarunt qui Calbim et Indum ejusdem fluvii nomina diversa esse, atque hoc ad superiorem, illud ad inferiorem ejus cursum pertinere putabant. — In Tab. Peut. scribitur: *Cano XV Patamo*, i. e., ni fallor, *Cano XV* [*Indo*] *Potamo* (ποταμῷ), collato G. Rav. p. 360 : *Gaunon. Lindum. Pathumis.* Passim græca vocabula in Tabula Peut. et Itinerariis occurrunt. ‖ — 3. Λυκίαι Φ; ‖ — 4. Καύνου AΦ; τε om. A; *a metacauno fine* edd. Vic. Ulm. ‖ — 5. ἐπέχοντος] sic N ed. pr., ἀπεχ. cett.; *ad Epechontem* ed. Vic. Ulm., *ad Epechonta* ἐπέχοντον *fluvium* ed. Arg. ‖ — 5. νθ' L'' λζ' L'' γ''] νθ' ς'' λζ'' ς'' ed. pr. ‖ — 7. Μιλυάδα] Μιλιάδα LΦ Arg., Μηλυάδα BEZ; πόλιν, quod in codd. additur, cum Wilbergio omisi. ‖ — 8. οὗ ἡ θέσις X. ‖ — 8. ξα' λζ' L'' γ''] ξς' λζ' ς'' ed. pr. ‖ — 10. γραμμήν] γραμμῇ OΞΔ. ‖ — ἐπέχοντος] ἀπέχ. ACDLMOΔΞΣ;

10. Ὄρη δὲ ὀνομάζεται ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν αἱ μέσαι ἐποχαὶ ἔκκεινται οὕτως·

ἥ τε Ἴδη ὄρος	νϛ′	μα′
καὶ τὸ Κίλλαιον ὄρος	νϛ′	μ′ γο″
καὶ τὸ Τῆμνον ὄρος	νζ′ γο″	μ′ L″
καὶ τοῦ Δινδύμου τὰ δυτικὰ	ξα′	μ′ γο″
καὶ ὁ Σίπυλος ὄρος	νθ′	λθ′ ϛ″
καὶ ὁ Τμῶλος ὄρος	νη′ L″	λη′ L″
καὶ ὁ Μίμας ὄρος	νζ′ ϛ″	λη′ L″
καὶ ἡ Μεσωγὶς ὄρος	νη′ γο″	λη′ ϛ″
καὶ ἡ Μυκάλη ὄρος	νη′	λζ′ γο″
καὶ ὁ Κάδμος ὄρος	νθ′ γ″	λζ′ γο″

10. Montes insigniores sunt in Asia, quorum mediae epochae hae sunt :

Ida mons	56°	41°
et Cillaeus mons	56°	40° 40′
et Temnus mons	57° 40′	40° 30′
et Dindymi pars occid.	61°	40° 40′
et Sipylus mons	59°	39° 10′
et Tmolus mons	58° 30′	38° 30′
et Mimas mons	57° 10′	38° 30′
et Mesogis mons	58° 40′	38° 10′
et Mycale mons	58°	37° 40′
et Cadmus mons	59° 20′	37° 40′

epechontem edd. Vic. Rom. Ulm., ἐπέχοντος ποτ. Φ, *ad Epechontem amnem* Arg. — ἕως θέσεων μοιρῶν SΩ. ‖ — 11. ξα′ γ″] ξα′ γο″ Φ, 61 1/2 ed. Rom. ‖ — λη′ L″ ιβ′] λη′ ϛ″ ed. pr., 41 1/2 1/12 ed. Vic. ‖ — 13. γραμμὴν delevit S. — χυρταμένην O. ‖ — 14. τὰ] om. NOPRSVWXΔΞΩϢ ed. pr.; κατὰ μέσους Φ. ‖ — πως] om. ed. pr. ‖ — ὧν ἡ θέσις] ἡ om. ABDEMOZΔΞ, ἧς ἡ θέσις Λ, ἡ δὲ θέσις SΩ. ‖ — 15. ξβ′ δ″] ξβ′ ed. pr., 62 1/3 ed. Rom. ‖ — λθ′ δ″] λε′ δ″ Φ m. pr. ‖ — P. 817, 1. ὀνομάζεται] ὀνομάζονται codd. plurimi. — ἀποχαί Φ. ‖ — 2. ἔγκεινται X. ‖ — οὕτως] add. Λ; om. cett.; ὧν ἐποχαὶ ἔκκεινται αἱ μέσαι L. ‖ — 3. ἥ τε et in sqq. καὶ ὁ et καὶ ἡ om. SΩ. Positione indicatur medium tractus montani, qui Idæ nomine a Lecto pr. ad Zeleam pertinet, sec. Strabon. 13,1,5. Summa montis juga sunt supra Gargara. ‖ — 4. Κίλλαιον] de conj. Grashofii; Κίμασον PRVWX ed. pr., Κίμεον BESZΩ, Κίμων ADFLMNOΔΞϢ, Κίμον Φ, Κίμος Arg., *Cimus* edd. Vic. Ulm., *Cimeus* ed. Rom. ‖ — νϛ′] νϛ′ γ″ ed. pr. ‖ — μ′ γο″] μ′ γ″ ed. pr., 40 1/2 1/4 ed. Rom. Strabo 13,1,62 : Ἔστι δὲ καὶ Κίλλαιον ὄρος μεταξὺ Γαργάρων καὶ Ἀντάνδρου. ‖ — 5. Τῆμνον] Τίμνον codd. plurimi, *Timnus* edd. Vic. Rom., *Cimnus* ed. Ulm. Versum om. BEZ. Mons notus hod. *Demirdji-Dagh*. — νζ′ γ″ μ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — 6. Δινδύμου] sic X infra c. 3, 3; hoc loco Διδύμου codd., nisi quod Διδρύμου N, *Didimi* edd. Vic. Rom. Ulm. Δίδου ἀνατωλικά ξα′ μ′ γ″ ed. pr., Διδύμου ὄρους τὰ δυτικὰ, οὗ τὰ πέρατα ξα′ μ′ γο″, ξβ′ μα′ γ″ SΩ. Fines orientales huc translati sunt ex c. 3 § 3. ‖ — ξα′ μ′ γο″] νζ′ γο″ μ′ L″ BEZ. Dindymus Phrygiæ (h. *Murad Dagh*) in ea est regione in qua oriuntur Hermus et Rhyndacus et hod. *Pursak* fluvii; alter Dindymus Galatiæ est ὄρος ὑπερκείμενον Πεσσινοῦντος πόλεως (Strabo 12,5,3). Ptolemæi Dindymus, partim in Phrygia partim in Galatia per 500 stadia extensus, non est tertius quidam Dindymus, sed ex Phrygiae et Galatiæ montibus satis longe inter se dissitis male conflatus et ficticiæ positioni adscriptus esse videtur. ‖ — 7. καὶ ὁ Σίπυλος] καὶ τοῦ πυλος O. Vox ὄρος h. l. et in sqq. om. in ed. pr. ‖ — λθ′ ϛ″] λθ′ L″ LPRSVWXΦϢ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; ξα′ μ′ γο″ BEZ. ‖ — 8. νη′ L″] νη′ L″ ιβ″ SΩ, νη′ ϛ″ ed. pr., νη′ Φ, 58 ed. Vic., νθ′ BEZ. ‖ — λη′ L″] λθ′ ϛ″ BEZ, λη′ ϛ″ ed. pr., 39 1/2 ed. Vic. ‖ — 9. Μίμας] Ibi hunc versum habent FNXΞ ed. pr., post Κάδμον montem v. 12 cett. ‖ — νζ′ ϛ″] sic ed. pr., νθ′ L″ L, νζ′ L″ cett. Præstaret νϛ″ L″ γ″. ‖ — λη′ L″] λη′ ϛ″ ed. pr. Mimas est montium tractus qui per totam peninsulam Erythræam a borea austrum versus pertinet. Plinius 5, 116: *Mons Mimas CL (lege XL.) m. p. excurrens atque in continentibus campis residens, quo in loco magnus Alexander intercidi eam planitiem jusserat VII m. D p. longitudine, ut duos sinus jungeret Erythrasque cum Mimante circumfunderet.* Cf. Pausanias 2,1,5. Strabo 14,1,33 : Μεταξὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τοῦ Ὑποκρήμνου Μίμας ἐστὶν ὄρος. ‖ — 10. Μεσωγίς] sic codd. Strabonis 9,5,19. 13,4,14. 14,1,42 sqq., quamquam Stephanus Byz., laudato Strabone, habet Μέσσωγις. — Μεσώτις PSVXΩ, Μεσῶτις LϢ, *Mesotis* edd. Rom. Ulm., Μεσώτης DO, Μεσότης FMΔΞ, Μεσέτης Φ, Μεσίτις BEZ, Μεσίτης Λ, Μισῆτις ed. pr., *Messotes* ed. Vic. ‖ — νη′ γο″] νη′ L″ δ″ SΩ, νη′ γ″ ed. pr. ‖ — λη′ ϛ″] Λ ed. pr., λη′ L″ cett., 38 1/2 1/3 ed. Ulm. ‖ — 11. Μυκάλη] Μιχάλη FN., *Michale* ed. Vic. ‖ — λζ′ γο″] λζ′ γ″ ed. pr. ‖ — 12. Κάδμος] Χάδμος Arg., *Cadinus* ed. Vic. ‖ — νθ′ γ″ S ed. pr., νθ′ γο″ cett. ‖ — λζ′ γο″] λζ′ γ″ SΩ ed. pr. Cadmus mons (h. *Baba Dagh*) superjacet Laodiceæ ad Lycum (h. *Eskihissar*), ex eoque Lycus et Cadmus in Mæandrum influentes oriuntur. Apud Ptolemæum Cadmus mons satis recte collocatur, perperam vero Laodicea ponitur 59° 45′, 58° 20′ ‖ — P. 818, 1. λϛ′ γ″] sic SΩ ed. pr., λϛ′ γο″ cett. De Phœnice cf. not. ad p. 815, 6. ‖ — 2. μὲν] om. codd. plurimi. ‖ — τῆς ἐφ′] καὶ τῆς ἐφ′ Φ. — Πόλεις δέ εἰσι

καὶ ὁ Φοῖνιξ ὄρος νη´ λϛ´ γ´´

11. Πόλεις δέ εἰσι μεσόγειοι Μυσίας μὲν Μικρᾶς τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ

Σκῆψις	νϛ´ ∠´´	μα´
Ἱερὰ Γέρμη	νϛ´ δ´´	μα´ δ´

12. Φρυγίας δὲ Μικρᾶς ἤτοι Τρωάδος μεσόγειος

Ἴλιον	νε´ γ´´	μα´

13. Μυσίας δὲ τῆς Μεγάλης μεσόγειοι

Δάγουτα	νζ´ ∠´´	μα´ γ´´
Ἀπολλωνία πρὸς Ῥυνδάκῳ ποταμῷ	νζ´	μα´ δ´´
Τραϊανόπολις	νϛ´ γο´´	μ´ δ´´
Ἄλυδδα	νζ´ ∠´´	μ´ δ´´

et Phoenix mons 58° 36° 20'

11. Oppida vero sunt mediterranea eaque *Mysiae Minoris* Hellesponticae

Scepsis	56° 30'	41°
Sacra Germa	56° 15'	41° 15'

12. *Phrygiae Minoris* sive *Troadis* mediterraneum

Ilium	55° 20'	41°

13. *Mysiae Majoris* mediterranea

Daguta	57° 30'	41° 20'
Apollonia ad Rhyndacum fluvium	57°	41° 15'
Traianopolis	56° 40'	40° 15'
Alydda	57° 30'	40° 15'

μεσόγειοι τῆς ἐπαρχίας αἵδε. Μυσίας Μικρᾶς τῆς ἐφ' Ἑλλ. SΩ. ‖ — 4. Σκῆψις] Σκῆψας Φ Arg., Σκῆμψις L, *Stepas* ed. Vic., *Scepsas* ed. Ulm. ‖ — νϛ´ ∠´´] νϛ´ ed. pr., νϛ´ ϛ´´ de conj. Wilbg. Vid. nota ad p. 807,9. ‖ — 5. Ἱερὰ Γέρμη] Ἱεραὶ L. Arg. Φ, *Hierachersma* ed. Rom., *Gerina* ed. Ulm.; Steph. Byz.: Γέρμη, πόλις Ἑλλησποντία πλησίον Κυζίκου, ἣν Ἡρωδιανὸς Ἀσίας φησίν. Ap. Hieroclem p. 663 Γέρμαι in ἐπαρχία Ἑλλησπόντου. Hodie *Kirmasly Girmas* ad Rhyndacum fl. ‖ — 6. δὲ] om. SΩ; μικρᾶς] addunt BESZΩ, om. cett. ‖ — ἤτοι Τρωάδος] ἧς ἡ Τρωάς BEXZΦ, ἧς ἥ τοι (sic) Τρωάδος ed. pr., ἧς ἤτοι Τρωάδος Γ, *quæ et Troas* edd. Ulm. Arg., *cujus etiam est Troas* edd. Rom. Lugd. ‖ — μεσόγειον L, μεσόγειοι BENXZΦ Arg. ‖ — 8. Ἴλιον] Ἥλιον P. ‖ — νε´ γ´´ de conj., νε´ ϛ´´ ed. pr., νε´ ∠´´ γ´´ cett. Sub 55° 20' urbs etiam in tabula codicis Constantinop. ponitur. ‖ — 9. Μυσίας] Φρυγίας PV ed. pr. et margo cod. R. ‖ — μεσόγειοι om. ed. pr. ‖ — 10. Δάγουτα] Δαγούτα NΞ, Δαγοῦτα ADMPRSVΔΞΩ, Δαγοῦσα Φ, Δαγοῦνα W. Ignotum oppidum. ‖ — νζ´ ∠´´] νζ´ ϛ´´ ed. pr. ‖ — μα´ γ´´] 41 1/2 ed. Vic., 41 1/3 1/12 ed. Rom. ‖ — 11. Ἀπολλωνία] hod. *Abullonia*, ‖ — 12. μα´ δ´´] 41 1/2 ed Ulm. ‖ — 13. Τραϊανόπολις] Τραϊανούπολις ABCDEMOPRVWXΔΞ; Τραϊανοπολειτων in nummis. ‖ — νϛ´ γο´´] ν´ ed. pr. — Trajanopolis Mysiæ aliunde non nota. Infra p. 819 oppidum hoc esse dicitur Grimenothyritôn, qui in occidentali Mysiae regione degisse perhibentur. Attamen e nummo Γριμενοθυρέων inscripto colligas eo nomine non populum sed oppidum designari, quod certo quodam tempore etiam Trajanopolis vocabatur. Sec. Ptolemæum ab Adramyttio c. 20 m. p. distat. Nescio an Grimenothyra steterit ubi nunc est *Agrimia* ab *Adramyti* c. 35 m. p. ortum versus posita, ad fontes Tarsii fluvii qui in Lycum influit. In eadem Mysiæ regione alicubi steterint *Adrianutheræ*, Ἀδριανοῦ θῆραι, situs incerti, quoniam vitio laborat tabula Peutingeriana, in qua: *Miletopolis XXXIII Adrianuteba* (*Adrianuthera* G. Rav. p. 109) *VIII* (*LXVIII?*) *Pergamo*. Ceterum quum apud Hieroclem p. 668 in Phrygia Pacatiana commemoretur Τανούπολις, quæ in Concilio Nicæno et in plurimis notitiis episcop. Τρανούπολις, in not. 10, 278 vero Τραϊανούπολις, recte, ut videri possit, scribitur, hanc Phrygiæ urbem a Ptolemæo ingenti errore in Mysiam occidentalem translatam esse plurimi censent. Ac quoniam Ptolemæus Trajanopolim a ficticiis suis Rhyndaci fl. fontibus austrum versus ponit, oppidum a veris Rhyndaci fontibus austrum versus in hod. *Uschak* vel in ejus vicinia (ab Acmoniæ ruinis, *Ahat-Koi*, c. 20 m. p. occasum versus) quærendum esse censuerunt Kiepertus aliique. Parum hoc probabile esse mihi videtur. Nam Hierocles quum in oppidorum recensu ab austro boream versus procedat, Tanupolim commemorat post Azanos et Cados et Ancyram Phrygiæ et Synnaum, quæ oppida omnia ab hod. *Uschak* sunt boream versus. Itaque istam Phrygiæ urbem ab ea quam in Mysiæ parte occidentali Ptolemæus habet, diversam esse suspicor. ‖ — 14. Ἄλυδδα] sic ed. pr., Ἀλύδδα codd. plurimi, Ἀλλύδδα ΦΛ Arg., Ἀλύδα A, Ἀλυδδά BEZ, *Allydda* ed. Ulm., *Allida* ed. Vic.; *Aludda* T. Peut., *Alida* G. Rav. p. 111. Idem fort. aut vicinum oppidum [τὰ] Ἴλουζα in Phrygia Pacat. ap. Hieroclem p. 667, ubi: Σεβαστή, Ἴλουζα, Ἀκμονία. Cf. Concil. Constant. 3, p. 534: Πατρίκιος πόλεως Ἰλούζων ἐπαρχίας Πακατιανῶν. In Nott. ep.: ὁ Ἰλούζων, ὁ Ἐλούζης, ὁ Ἐλάζης. ‖ — νζ´ ∠´´] νζ´ ϛ´´ ed. pr. ‖ — μ´ δ´´] μ´ γ´´ ιβ´´ X. — Positio perversa. Tabula Peuting. ita habet:

Philadelphia	*Alaschehr*
Clanudda	35 m. ad *Alcanlar*

Πρεπενισσός ν̅ϛ' L''γ'' μ' γ'' ιβ''

Πέργαμος νζ' γ''ιβ'' λθ' L''δ''

καὶ δῆμοι ἀρκτικώτεροι μὲν Ὀλυμπηνοί, δυσμικώτεροι δὲ Γριμενοθυρῖται, ὧν ἐστιν ἡ Τραϊανό πολις, μεσημβρινώτεροι δὲ Πενταδημῖται, μεταξὺ δὲ Μυσομακέδονες.

14. Λυδίας δὲ πόλεις

Περπέρη νζ' L''γ'' μ'

Prepenissus 56° 50' 40° 25'

Pergamus 57° 25' 39° 45'

atque populi ad septentriones *Olympeni*, ad occidentem *Grimenothuritae*, quorum est Traianopolis, ad meridiem *Pentademitae*; medii autem inter eos *Mysomacedones*.

14. *Lydiae* oppida

Perpera 57° 50' 40°

(Dlanida Rav. p. 110)		
Aludda	30	*Tuludja* et *Hadjimlar*
(Alida Rav. p. 110)		
Agmonia	25	*Ahat Koi*
(Acmonia Rav.)		
Cocleo	* 35 (l. 55)	*Akoluk*
(Colleon Rav.)		
(Ὀκοκλιέων numus)		
Dorileo	30	*Eskischer*
	155 (175)	

Nomen τὰ Ἄλυδδα superesse videtur in hod. *Tuludja*, juxta quod in loco *Hadjimlar* dicto veteris oppidi rudera exstant. Clanuddam secundum distantiarum notas ad hod. *Alvanlar* vel ejus viciniam retuli; Ramsay. l. l. p 45 eam quærit in hod. *Bei Schehr*, ubi antiquitatis vestigia. Quod ut fieri possit, in Tab. Peut. pro 35 et 30 legi vult 45 et 20. Alydda a Ptolemæo in media Mysia poni perperam patet. Attamen Mysiæ olim assignatam esse (utpote in confiniis Mysiæ et Phrygiæ positam) non improbabile est. (Sic Cadi (h. *Gedis*) urbs in eodem meridiano sita ab aliis Mysiæ, ab aliis Phrygiæ attribuitur.) A Philadelphia ad Dorylaium, nec non a Dorylaio ad Nicæam et a Philadelphia ad oram maritimam distantiæ in Ptolemæi tabula ad verum prope accedunt. Attamen Philadelphiæ meridianus, quum a Dorylaii meridiano reapse c. 900 stadia occasum versus sit, apud Ptolemæumab eo c. 300 stadia versus ortum distat. Vitium hoc, quo magnæ turbæ creantur, ex eo pendet quod oræ maritimæ tractus mirum quantum de vero situ ortum versus removetur. ‖ — 1. Πρεπενισσός] Πραιπένισσος ed. pr., *Præpenissus* ed. Vic. Versus 1 et 2 ordine inverso habet X. ‖ — νϛ' L'' γ''] νϛ' γ'' X, νϛ' ϛ'' ed. pr., 56 1/2 1/4 ed. Rom. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μγ' ιβ'' ABEFMNOPVΔΞ, μθ' ιβ'' X, 40 1/3 1/12 ed. Vic.; 40 1/12 ed. Lugd., quod recepit Wilbergius, ut latitudinis gradus ex ordine a borea austrum versus procederent. — Concilio Chalcedon. p. 673 subscripsit Auxanon πόλεως Πραιπενισσοῦ, monente Wesselingio, qui idem nomen fortasse latere conjecit in Hierocle p. 678, ubi in Phrygia Salutari nominatur δῆμος Προπνίασα vel Πρυπνιασός. Hoc si probaveris, aliud oppidum est quod Ptolemæus a Pergamo circa 50 m. p. distans exhibet. Quærendum hoc videtur in Abrettene regione (a Brettia nympha nomen nacta, sec. St. Byz.). An forte Πρεπενισσὸς ortum ex Πρεττενισσός vel Βρεττενισσός?? ‖ — 2. λθ' L'' δ''] λθ' δ'' ed. pr., 39 2/3 ed. Rom., 38 1/2 1/4 ed. Vic. ‖ — 3. Ὀλυμπηνοί] Ὀλυμπινοί codd. plurimi, Ὀλυμπιηνοί C. Strabo 12,4,10: οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπον Μυσοί, οὓς Ὀλυμπηνοὺς καλοῦσί τινες, οἱ δ' Ἑλλησποντίους. ‖ — 4. Γριμενοθυρῖται] de conj., Γριμενοθουρῖται e Ptolemæo Tzetzes Chil. 11,974; Γρυμενοθουρῖται X, Τραϊμενοθυρῖται ed. pr., Τριμενοθουρῖται,... ῖτοι,... ιτοί cett., *Thrimonocuritæ* ed. Ulm.; Γριμενοθυρέων in numis. Vid. not. ad p. 818,12. ‖ — 5. Τραϊανόπολις] sic ed. pr., Τραϊανούπολις cett. ‖ — 5. Πενταδημῖται]... εῖται CDLMNOPRVΔΞ, *Petodemitæ* ed. Ulm., *Petodimitæ* ed. Vic. De meridionali Mysiæ tractu Plinius 5,122: *regio Aphrodisias quæ antea Politice* (quæ Pentapolitice?). *Orgas regio* (i. e. fertilis regio Adramyttena), *Scepsis*, *flumen Euenum* (hod. *Karindja Tchai*. Vid. nota ad p. 818,13. ‖ — 6. Μυσομακέδονες] Plinius 5,120: *Zmyrnæum conventum magna pars et Æoliæ quæ mox dicetur, frequentat præterque Macedones Hyrcani cognominati et Magnetes e Sipylo; verum Ephesum... remotiores conveniunt Cæsarienses*, *Metropolitæ*, *Cilbiani inferiores et superiores* (inter Thyatira et Hermum fl.), *Mysomacedones*, *Mastaurenses* (ad Mæandrum), etc. | Secundum hæc Mysomacedones in Lydia meridionali circa Mesogin montem quæreres, nisi aliud suaderent et nomen et Ptolemæus. Degisse videntur circa Mysium fluvium in Caicum influentem et in vicinia. Ne de magna Mysiæ regione nomen inditum esse putemus, impediunt Macedones Asculacæ (Plinius 5,123), et in Lydia Macedones Hyrcani et Macedones Nacrasitæ. Ptolemæus Mysomacedones mediam Mysiæ regionem obtinuisse haud recte dixerit. ‖ — 7. Λυδίας δὲ πόλεις] πόλεις δὲ Λυδίας SΩ. Quæ in plurimis codd. adduntur τῆς καὶ Μαιονίας (Μηονίας et Μυονίας v. l.) cum cod. X omisi. ‖ — 8. Περπέρη] de conj. Wilbergius. Præstaret Περπερηνή; Περμέρη BEZ, Τερμέρη ed. pr., Πεπέρη, Πέπερη, Πεπέρι cett.; *Peperi* edd. Vic. Rom. Ulm.; Περπερηνῶν in numis. ‖ — νζ' L'' γ''] νζ

Μοστήνη	νη'	λθ' ∠''ιβ''	Mostene	58°	39° 35'
Ἱεροκαισάρεια	νζ' δ''	λθ' ∠''	Hierocaesarea	57° 15'	39° 30'
Νάκρασα	νη' γ''	λθ' ∠''	Nacrasa	58° 20'	39° 30'
Θυάτειρα	νη'	λθ' γ''	Thyatira	58°	39° 20'
Μαγνησία πρὸς Σιπύλῳ	νη' γο''	λθ' ϛ''	Magnesia ad Sipylum	58° 40'	39° 10'
Ἰουλιόγορδος	νθ'	λθ' ∠''ιβ''	Iuliogordus	59°	39° 35'
Αἰγάρα	νζ' ∠''γ''	λη' ∠''γ''	Aegara	57° 50'	38° 50'

ϛ'' ed. pr., νζ' ∠'' X. Perperene ubi steterit accuratius dici nequit; verum quum Pergamo vicina et e regione Lesbi insulæ fuisse dicatur, a Ptolemæo non Lydiæ sed Mysiæ assignanda, neque 70 fere m. p. ab ora mar. removenda erat. Strabo 13,1,51 : ἔξω δὲ τοῦ κόλπου (τοῦ Ἀδραμυττηνοῦ) καὶ τῆς Πυῤῥᾶς ἄκρας ἥ τε Κισθήνη ἐστὶ πόλις ἔρημος ἔχουσα λιμένα, [καὶ] ὑπὲρ αὐτῆς ἐν τῇ μεσογαίᾳ τό τε τοῦ χαλκοῦ μέταλλον καὶ Περπερήνα (l... ηνή) καὶ Τράριον καὶ ἄλλαι τοιαῦται κατοικίαι. Steph. Byz. : Παρπάρων, χωρίον ἐν Ἀσίᾳ Αἰολικόν, ἔνθα ἱστοροῦσιν Θουκυδίδην (deb. Ἑλλάνικον) ἀποθανεῖν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν β'.. Τινὲς δὲ Περίνην (Περπερηνήν em. Holsten.) τοῦτο καλοῦσιν. Suidas : Ἑλλάνικος... ἐτελεύτησε ἐν Περπερηνῇ τῇ καταντικρὺ Λέσβου. Sec. Galenum vol. 6, p. 434 Περπερίνη (sic) erat ὅμορος τῷ Περγάμῳ. (Ib. vol. 10, p. 434 : οἶνος Περπερῖνος). Plinius 5,126 : *Ad eam* (Pergamenam jurisdictionem) *conveniunt Mossyni* (*Mosteni?*), *Mygdones*, *Bregmeni*, *Hierocometæ*, *Perpereni*, etc. In tabulis tributorum (V. Bœckh *Staatshaushaltung* 2, p. 715) : Π[αρπα]ραῖο[ι ἐπὶ?] τῷ Ἀπ[ιδανῷ??]. Num recte suppletum sit quæritur. Apidanus quidam Troadis fluvius a Strabone commemoratur, qui ad Perperenes regionem pertrahi vix potest. Neque liquet utrum fluvii an montis nomen lateat. In Not. episc. 8, 135 : ὁ Θεοδοσιουπόλεως, ὁ Περπερίνης; in nott. 1,128. 3,45. 10,180. 13,43 ὁ Θεοδοσιουπόλεως ἤτοι Πεπερίνης. In 8, 135 et 9,33 ὁ Περπερίνης, missa mentione Theodosiopolis. In Hierocle p. 661 Θεοδοσιούπολις, Ἀδραμύττιον, absque mentione Perperenes. ‖ — 1. Μοστήνη] sic Φ Arg., Μοστίνη A, Μοστήνοι N, Μοστηνοί cett., *Mostena* ed. Rom., *Mostana* edd. Vic. Ulm. ‖ — λθ' ∠'' ιβ''] sic BEXZ edd. Vic. Ulm., λθ' ϛ'' (sic) ιβ'' ed. pr., λθ' ∠'' cett. — Μοστηνῶν Λυδῶν in numis. Tacitus An. 2,47 terræ motu vexatos esse dicit *Sardianos*, *Magnetes e Sipylo*, *Temnios*, *Philadelphenos*, *Ægeates*, *Apollonienses*, *quique Mosteni aut* (*ac?*) *Macedones Hyrcani vocantur*, *Hierocæsaream*, *Myrinam*, *Cymen*, *Tmolum*. Apud Plinium 5, 126 pro *Mossyni* fort. *Mosteni* leg. esse conjecerunt vv. dd. — Iulianus πόλεως Μουστήνης in Conc. Chalcedon. p. 240, monente Wesselingio. Apud Hieroclem p. 671 inter Lydiæ oppida : Μυστίνη (sic), Σαταλέων, Γόρδος, Μοστίνα, quorum ultimum ex correctione nominis Μυστίνη ortum et ex margine in catalogum illatum esse censet Cellarius. In not. episc. 1,175. 3, 108. 8,186. 9,94 : ὁ Ὑρκανίδος (Ὀρκ. v. l.), ὁ Μουστίνης. 10,234 : ὁ Μουστίνης ἤτοι ὁ Ὑρτακώμεως (Ὑρκανίδος?). 13,94 : ὁ Σερκανίδης (Ὑρκανίδος?) ἤτοι τοῦ Μύρωνος (?). Cf. *Macedones Hyrcani* ap. Plin. 5,120; Μακεδ. Ὑρκανῶν in numis; Ὑρκάνιον πεδίον τῆς Λυδίας ap. St. Byz. v. Ὑρκανία. Situs Mostenæ oppidi ignotus. Μοστηνὰ κάρυα commemorat Athenæus 2, p. 52, B. ‖ — 2. λθ' ∠''] λθ' ϛ'' ed. pr. Pausanias 5,27,5 : ἔστι γὰρ Λυδοῖς ἐπίκλησιν Περσικοῖς ἱερὰ ἔν τε Ἱεροκαισαρείᾳ καλουμένῃ πόλει καὶ ἐν Ὑπαίπαις. Tacitus An. 3,62 : *Altius Hierocæsarienses exposuere Persicam apud se Dianam, delubrum rege Cyro dicatum*. Cf. ib. 2,47. *Cæsarienses* ap. Plin. 5,120 in Ephesium conventum venientes. In not. episc. ὁ Ἱεροκαισαρείας. In Hierocle, p. 671 corrupte legitur Ἱεροκαστέλλεια. ‖ — 3. λθ' ∠''] λθ' ϛ'' ed. pr. Nacrasa nunc *Bakir*. Ἡ Μακεδόνων Νακρασειτῶν βουλὴ καὶ ὁ δῆμος in titulo 3522 (C. Inscr. gr. 2, p. 847). In numis Νακρασιτων et Ἀκρασιτων. Ap. Hieroclem p. 670 Ἄκρασος. In not. episc : ὁ Ἀκρασοῦ, Ἀκρασσοῦ, Ἀκαρασσοῦ. Oppidum a Thyatiris versus occasum æstivum, haud vero, ut ap. Ptol., versus ortum æstivum ponendum erat. ‖ — 4. Θυάτειρα] Θυάτιρα X, Θυάτεια Z; μητρόπολις add. ed. pr.; *Thiatyra* ed. Vic. Hodie *Akhissar*. ‖ — λθ' γ''] XΦ ed. pr.; λθ' γο'' cett. ‖ — 6. νη' γο' λθ' ϛ''] νη' ∠'' γ'' λθ' δ'' SΩ. Magnesia (h. *Manissa*) et Sipylus mons (59° 39° 10') collocantur perperam. ‖ — 7. Ἰουλιόγορδος] Ἰουλιάγορδος X. Hunc versum ante vs. 5 habet X. ‖ — λθ' ∠'' ιβ''] λθ' ϛ'' ed. pr., λθ' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ. Socrates H. E. 7,36 : ἀπὸ Γόρδου τῆς Λυδίας. Hierocles p. 671 : Γόρδος. In nott. episc. ὁ Γόρδου, ὁ Γόρδων, ὁ Γέρδων, ὁ Γάρδου. In numis Ἰουλιαγορδος et Ἰουλιγορδηνων, citante Wesselingio ad Hier. Hodie *Gordis* s. *Gueurdiz* 35 m. p. (50. m. sec. Ptol.) a Thyatiris ortum versus. ‖ — 8. Αἰγάρα] Αἴγαρα ΦΩ Arg. ‖ — νζ' ∠'' γ''] νζ' ϛ'' ed. pr., 57 1/2 1/4 ed. Rom. — λη' ∠'' γ''] λθ' ∠'' γ'' DFMNOPRSVWΔΞΩ; λη' ϛ'' ed. pr. ‖ — « Αἰγάρα incognita aliis, nisi forte Αἰγαία s. Αἰγαῖαι Æolidis est, eædem

Ὕπαιπα	νη'	λη' γ'' ιβ''	Hypaepa	58°	38° 25'
Σάρδεις	νη' γ''	λη' L'' δ'''	Sardes	58° 20'	38° 45'
Φιλαδέλφεια	νθ'	λη' L'' γ''	Philadelphia	59°	38° 50'
Διὸς Ἱερόν	νθ' γο'	λη' L''γ'' ιβ''	Dios Hieron	59° 40'	38° 55'
Μητρόπολις	νη'	λη'	Metropolis	58°	38°
15. Καρίας δὲ			15. *Cariae*		
Τρίπολις	νθ' L''	λη' L''	Tripolis	59° 30'	38° 30'
Λαοδίκεια ἐπὶ Λύκῳ	νθ' L''δ''	λη' γ'	Laodicea ad Lycum	59° 45'	38° 20'

---

quæ Αἰγαί Strabonis (v. supra not. ad p. 810). » *Cellarius* Geogr. 2, p. 121. Hoc si est, ponendum oppidum fuisset λζ' L'' λθ' γ''. Ceterum in positionem Ægaræ assignatam satis quadrant quæ de Ægis parum accurate Strabo prodit 13,3,5 : ἵδρυνται αἱ πόλεις αἵδε (sc. αἱ Αἰγαὶ καὶ ἡ Τῆμνος) κατὰ τὴν ὀρεινὴν τὴν ὑπερκειμένην τῆς τε Κυμαίας καὶ τῆς Φωκαέων καὶ Σμυρναίων γῆς. || — 1. Ὕπαιπα] *Hypepa* Ulm., *Hippepa* Rom., *Hippopa* Vic. || — νη'] νθ' L'' Ω, 58 1/3 ed. Ulm. || — λη' γ'' ιβ''] 38 1/3 Rom. Ruinæ urbis in loco *Tapoi* vel *Dokboi* dicto, sub Tmolo monte, 17 m. p. a Sardibus (*Sart*) austrum versus. Ovidius Met. 11,150 :

Nam freto prospiciens late riget arduus alto
Tmolus in adscensu, clivoque extentus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis.

Cf. idem ib. 6,13, Strabo 13, p. 627, Pausanias 5,27,5, Tacitus An. 4,55, Plinius 5,120, Steph. Byz. v. Ὕπαιπα, Hierocles p. 659, ubi Ὕπηπα corrupte, Not. episc. || — 2. Σάρδεις] Σάρδις ed. pr., *Sardis* edd. Vic. Rom. Ulm. || — νη' γ''] νη' L'' X, νη' ϛ'' ed. pr., νη' γο'' ADFMNOPRVWΔΞ⅃, νθ' L'' SΩ, 58 1/3 1/12 ed. Rom. || — λη' L'' δ''] sic SΩ et de conj. Grashof., λη' δ'' cett., 38 1/6 Rom. || — 3. νθ'] νθ' L'' γ'' S, νθ' L'' γ'' ιβ'' Ω || — λη' L'' γ''] λν' ϛ'' ed. pr., λη' γ'' ιβ'' S. Hodie *Alaschehr*, uti constat. Cf. not. p. 819,10. || — 4. Διὸς ἱερόν] Δ. ἄκρον F. || — νθ' γο''] νζ' γ'' ed. pr., νθ' L'' ιβ'' SΩ, νθ' L'' X. || — λη' L''γ'' ιβ''] de conj., λη' γ'' ιβ'' codd., qui parallelus ad Cariæ regionem pertinet; λη' γο'' conj. Grashof.; 38 1/2 1/3 ed. Ulm., 38 1/2 1/4 ed. Rom. Plinius 5,120: *Ephesum... remotiores conveniunt... Mastaurenses, Briulitæ, Hypæpeni, Dioshieritæ.* Hierocles p. 659 : Μάσταυρα, Ἀνίνετα, Ὕπηπα, Ἀρ[κα] διούπολις, Διὸς ἱερόν, Εὔαζα. Dioshieron alicubi fuerit in valle Caystri, cujus fluvii cursum perperam delineavit Ptolemæus. Aliud Dioshieron in ora maritima erat inter Lebedum et Colophonem, sec. Thucyd. 8,19 et Steph. Byz. s. v. || — 5. νη'] νθ' Ω. Steph. Byz. : Μητρόπολις... τρίτη Λυδίας. Plin. 5.120 : *Metropolitæ.* Strabo 14,1.2 : ὁδὸς μέν ἐστιν ἐπ' εὐθείας (ab Epheso Smyrnam) τριακόσιοι εἴκοσι στάδιοι. εἰς γὰρ Μητρόπολιν στάδιοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, οἱ λοιποὶ δὲ ἐς Σμύρναν (In Ptol. distantiæ justo majores). Idem 14,1,15 : Μητροπολίτης οἶνος. Ælianus N. An. 16,38 : ἐν Μητροπόλει ἀκούω τῇ Ἐφεσίᾳ λίμνην εἶναι καὶ πρὸς αὐτῇ σπήλαιον. Ruinæ ad *Turbali* et *Trianta.* Tituli loci in C. I. lat. 3, p. 79 et in Additament. p. 59. || — 6. Καρίας δὲ] om. Γ ed. pr., μεσόγειοι add. SΩ. || — 7. νθ' L''] BEZ, νη' L'' X, νη' ϛ'' ed. pr., , ξ' γ'' SΩ (in quibus a vs. 7 ad p. 822,7 longitudinis gradus justo magis ortum versus ponuntur), νθ' cett., 58 ed. Lugd. || — λη' L''] λη' ϛ'' ed. pr., λη' L'' ιβ'' SΩ, λη' γ'' Ξ. Steph. Byz. : Τρίπολις... καὶ ἄλλη Καρίας, ἡ νῦν Νεάπολις. Plinius 5,111 in Lydiæ descriptione : *Conveniuntque in eam* (Sardianam jurisdictionem),.. *Tripolitani, iidem et Antoniopolitæ Mæandro adluuntur, Apollonhieritæ,* etc. Hierocles p. 669 Tripolin in Lydia recenset; in Not. episc. 1,369. 8,418. 9,328 urbs est Phrygiæ Pacatianæ. Itin. Ant. p. 336 :

Philadelphia			*Alaschcher*
Tripoli	33	(34 Tab. Peut.)	*Yenidje*
Hierapoli	12	(12 T. P.)	*Pambouk Kalessi*
Laodicia	6	(6 T. P.)	*Eskihissar*

(In Tab. Peut. inter Hierapolin et Laodiceam male interponuntur Tralles tanquam a Hierapoli 15, a Laodicea 6 m. p. distantes. In Ptolemæo Hierapolis perperam a Laodicea ortum versus in Phrygia collocatur. || — 8. Λαοδίκεια] Λαοδικείας BEZ Arg.; ἡ ἐπὶ Λύκῳ X; om. ed. Rom. || — νθ' L'' δ''] sic ed. Ulm., qua positione recepta bene habet distantia inter Tripolin et Laodiceam intercedens; νθ' δ'' codd. plurimi, νη' δ'' ed. pr., ξ' γ'' SΩ. || — λη' γ''] sic ed. pr., λη' γο'' cett., 38 1/2 1/12 ed. Rom. — Laodiceam Lydiæ urbem dicit Stephanus Byz.; Cariæ eam cum Ptolemæo accenset Philostratus Vit. Soph. 1,25, 1. Idem vero ib. 1,25,27 Polemonis Sophistæ ætate (Hadriani tempore) eam Phrygiæ adscriptam esse prodit. Ac Phrygiæ urbs est ceteris. Ex hoc in trium provinciarum confiniis situ Laodiceam τριμηταρίαν in Conciliis cognominari censet Wesselingius ad Hieroclem p. 665. Sec. Plinium 5,105 Laodicea, urbs jurisdictionis Cibyraticæ, *imposita est Lyco flumini, latera adluentibus Asopo et Capro, appellata primo Dios-*

Ἀντιόχεια πρὸς Μαιάνδρῳ	νθ' ϛ''	λη' ∠''	Antiochia ad Maeandrum	59° 10'	38° 30'
Ἰτώανα	νθ' δ''	λη' γ'' ιβ''	Itoana	59° 15'	38° 25'
Τραπεζόπολις	νθ' ∠''	λη' δ''	Trapezopolis	59° 30'	38° 15'
Νύσα	νθ'	λη' δ''	Nysa	59°	38° 15'
Ἀφροδισιάς	νθ' γ''	λη' ϛ''	Aphrodisias	59° 20'	38° 10'
Τράλλεις	νη' γο''	λη' ιβ''	Tralles	58° 40	38° 5'
Μαγνησία πρὸς Μαιάνδρῳ ποταμῷ	νη' ∠''	λζ' ∠''γ''	Magnesia ad Maeandrum	58° 30'	37° 50'
Ἀπολλωνία πρὸς Ἀλβάνῳ	νθ' γ'' ιβ''	λζ' ∠''γ'' ιβ''	Apollonia ad *Salbacum*	59° 25'	37° 55'

polis, dein Rhoas. ‖ — 1. Μαιάνδρῳ] Μαίανδρον D Arg., Μεάνδρῳ S. ‖ — νθ' ϛ''] sic ed. pr., ξ' γ'' SΩ, νθ' ∠'' cett. ‖ — λη' ∠''] λη' ∠'' γ'' X, λη' ∠'' γ'' ιβ'' cett. Ruinæ urbis ad confluentes Mæandrum et Morsynum (h. *Kara Sou*). Stephanus Byz. : Ἀντιόχεια... Καρίας, ἥτις καὶ Πυθόπολις. Plinius 5,108 : *Antiochia, ubi fuere Symmæthus et Cranaos oppida, nunc eam circumfluunt Mæander et Orsinus* (deb. *Morsynus*, uti est in numis. V. Ritter *Erdk.* 19, p. 898). Strabo 13,4,15. 14,1,42. 14,2,29, Livius 38,13, Phlegon Mirab. 6, Sozomenus H. E. 7,2, Hierocles p. 688, Nott. episc. ‖ — 3. Ἰτώανα] Ἰτιωάνα ADF, Βιτώανα ed. pr., Ἰτόανα S, *Icoana* ed. Vic. ‖ — νθ' δ''] ξ' ϛ' SΩ. ‖ — λη' γ'' ιβ''] λη' γο'' SΩ. Aliunde de hoc oppido non constat, nisi forte est Ἰτώνη, πόλις Λυδίας ap. Steph. Byz. et Nonnum 13,426 : Λυδῶν... οἵ τ' ἔχον ἄμφω Κίμψον εὐψήφιδα καὶ ὀφρυόεσσαν Ἰτιώνην. Cf. Diodor. 4,31,7 : Ἰτώνων δὲ λεηλατούντων πολλὴν τῆς ὑπὸ Ὀμφάλη χώρας... τὴν πόλιν... κατέσκαψεν (Ἡρακλῆς). Itoana Ptolemæi quum ab Antiochia c. 7 m. p. versus ortum hibernum ponatur, quæri possit in ruinis quæ sunt ad hod. *Ipsili-hissar*, 15 m. p. ab Antiochia distantes. Verum ibi stetisse Ἄττουδα oppidum docet titulus (C. I. gr. 1, n. 3950), in quo ὁ δῆμος τῶν Ἀττουδέων commemoratur. Idem oppidi nomen præbent numi, Conciliorum subscriptiones, Nott. episc., Hierocles p. 665 (ubi Ἄττυδα. Τραπεζόπολις). ‖ — 4. νθ' ∠''] νθ' ϛ'' ed. pr., ξ' SΩ. ‖ — λη' δ''] 38 1/ 6 ed. Rom. Trapezopolis Cariæ urbs etiam apud Plinium 5,109 : *Longinquiores eo foro (Alabandæ) disceptant... Apolloniatæ, Trapezopolitæ, Aphrodisienses.* Phrygiæ Pacatianæ adscribitur ap. Socratem H. E. 7,36 (Εὐγένιος πόλεως Τραπεζῶν Πακατιανῆς), et Hieroclem p. 665 (Λαοδίκεια, Ἱεράπολις, Μόσυνα, Ἄττυδα, Τραπεζούπολις, Κολοσσαί.) et in Nott. episc. Numi urbis supersunt. Situs incertus. Quodsi recte a Ptolemæo collocatur fere media inter Aphrodisiadem (hod. *Gueira*) et Laodiceam, ad borealem montis qui *Baba Dagh* vocatur partem quærenda est, ut monuit me Ramsayus. Idem suadet quod ab Hierocle Trapezopolis inter Aludda et Colossas nominatur. Num rudera veteris oppidi in eo tractu supersint, nescio. Ritterus 19, p. 897 Trapezopolim ad ruinas, quæ sunt ad hod. *Iakouf* a *Baba Dagh* meridiem versus et a *Gueira* 15 m. p. versus ortum hibernum distantes retulit. Kiepertus in novissima Asiæ minoris tabula Trapezopolin ad *Kara-hissar*, ad *Iakouf* vero, haud longe inde ortum versus sitam, Heracleam oppidum posuit. — 5. Νῦσα] sic Φ Arg., Νύσα et Νύσσα cett. Ruinæ *Sultan Hissar.* ‖ — νθ'] ξ' ϛ'' SΩ. ‖ — λη' δ''] λη' ϛ'' ed. pr. ed. Rom., λη' ιβ'' SΩ. ‖ — 6. Ἀφροδισιάς]... ἰα A. ‖ — νθ' γ''] sic ed. pr., ξ' SΩ, νθ' γο'' cett. ‖ — λη' ϛ''] λζ' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ', 38 1/12 Rom. Hodie ruinæ insignes ad hod. *Gueira*, uti titulis constat (V. Corp. Inscr. gr. 2, p. 493-550). Phrygiæ urbs est ap. Strabonem 12,8,13, μεταξὺ Λυδίας καὶ Καρίας ap. Steph. Byz. v. Ἀφροδισιάς, Cariæ ap. Plinium 5,108, Hieroclem p. 688, et Steph. Byz. : Νινόη, ἡ ἐν Καρίᾳ Ἀφροδισιὰς κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν Λελέγων (καὶ Λελ. aut ἢ Λελ. conj. viri d.; an τῶν πέλας Λελ.?), καὶ ἐκλήθη Λελέγων πόλις, εἶτα ἐκλήθη Μεγάλη πόλις, εἶτα ἀπὸ Νίνου Νινόη. Cf. idem v. Μεγάλη πόλις. Alia serioris ævi testimonia attulit Wesseling. ad Hier. Fluvius urbem præfluens (h. *Kara-Sou*) in numis vocatur *Morsynus*. Eidem haud longe a Mæandro apposita est Antiochia (h. *Ienidje*). Itaque ap. Plinium 5,108, ubi de Antiochia : *eam circumfluunt Mæander et Orsinus*, pro *Orsinus* dicendum erat *Morsynus*. Prope Aphrodisiadem fuisse Πλάρασα et Ταυρόπολιν, eosque vicos postea in unam Aphrodisiadem urbem compositos esse ex inscriptionibus collegit Bœckh. C. I. 2, p. 494. ‖ — 7. Τράλλεις] Τραλλεῖς Φ Arg., Τράλλις ed. pr. ‖ — νη' γο''] νθ' γο'' SΩ, νη' γ'' ed. pr. ‖ — λη' ιβ''] λζ' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ ed. Rom. Insignes ruinæ hod. *Aidin Guzel hissar*. ‖ — 8. πρὸς] ἡ πρ. ed. pr. ‖ — 9. ποταμῷ om. SΩ ed. pr. ‖ — νη' ∠''] νη' ϛ'' ed. pr., νθ' ϛ'' SΩ, 58 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — λζ' ∠'' γ''] λζ' ∠'' γ' ιβ' SΩ, 37 1/2 1/4 ed. Rom. Hodie *Maghuisa.* ‖ — 10. Ἀλβάνῳ] Ἀλβανῷ ADSΔΞΩ h. l. et versu seq., Λαβάνῳ Φ, Λαβάνον Arg., Λαμβάνῳ ed. pr., *penes*

Ἡράκλεια πρὸς Ἀλβάνῳ	νθ' ∠''	λζ ∠''γ''ιβ''	Heraclea ad *Salbacum*	59° 30'	37° 55'
Πριήνη	νη'	λζ' γ'ιβ''	Priene	58°	37° 25'
Ἅρπασα	νη' γ''ιβ''	λζ' ∠''ιβ''	Harpasa	58° 25'	37° 35'
Ὀρθωσία	νθ'	λζ' ∠''ιβ''	Orthosia	59°	37° 35'
Νεάπολις	νθ' γ''ιβ''	λζ' ∠''ιβ''	Neapolis	59° 25'	37° 35'
Βάργαζα	νη' γ''	λζ'γ''ιβ''	Bargaza	58° 20'	37° 25'

Labanum ed. Vic., *penes Labacadinum* ed. Ulm; om. hæc ed. Rom. Debebat Σαλβάκῳ aut Ἀλβάκῳ· Vocem ποταμῷ add. A. ‖ — νθ' γ'' ιβ''] νθ' ∠'' RW et pr. m. V, νθ' ς'' SΩ. ‖ — λζ' ∠'' γ'' ιβ''] e Grasbofii conj. Wilberg., λζ' ∠'' SΩ, λζ' ς'' ed. pr., λζ' ∠'' ιβ'' cett. ‖ — 1. Ἀλβάνῳ] Ὄλβᾳ BEFZ Arg., *apud Olbam* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — νθ' ∠''] νθ' ∠'' γ'' ed. prima, νθ' SΩ, 59 2/3 ed. Ulm. ‖ — λζ' ∠'' γ'' ιβ''] λζ' ∠'' γ'' W et ed. Rom., λζ' γ'' SΩ, λζ' ς'' ed. pr. — De Apollonia cf. Plinius 5,109 : *Apolloniatæ*. Hierocles p. 688 : μητρόπολις Ἀφροδισιάς, Ἡρακλείας (l. Ἡράκλεια) Σαλβακόνος (Σαλαβοκόνος, Ἀλαβοκόνος var. lect.; Σαλβάκιος?), Ἀπολλωνιάς, Σεβαστόπολις. In Aphrodisiadis titulo n. 2761 C. Inscr. gr. 2, p. 510 : Ἀπολλωνιατῶν τῶν ἀπὸ Σαλβάκης. De Heraclea v. præter Hieroclem Stephanus Byz. : Ἡράκλεια... ιθ' Καρίας ἡ λεγομένη Ἀλβάκιος (Ἀλμάκιος, Ἀλκμάκιος, Ἀλκμάνιος codd.; em. Wesseling.) μεσόγειος. Suidas : Διογενιανὸς... ὁ ἐκ τῆς Ἀλβάκης Ἡρακλείας τῆς ἐν Καρίᾳ ἰατρός. In Concil. Chalced. p. 581 Μένανδρος Ἡρακλείας Σαλβάκης Καρίας. In Nott. episc. sæpius ὁ Ἡρακλείας Σαλβάκου, semel (1,324) ὁ Ἡρ. Σαλβάκης, et corrupte (9,286) ὁ Ἡρ. Σάλα ὁ Βάνης. In Aphrodisiadis titulo n. 2763 : τὸν λαμπρότατον δῆμον τῶν Ἡρακλεωτῶν. Quomodo hæc oppida inter ruinas hujus tractus distribuenda sint, parum liquet. Kieperto Apollonia est hod. *Medmet*, a quo 11 m. p. boream versus distans *Yakouf* Heracleæ vindicatur. Σαλβάκη vel Σάλβακον plurimis est tractus montanus in quo hod. *Baba Dagh*, *Funduk Dagh*, *Boz Dagh*; alii utrum de monte an de fluvio cogitandum sit in medio relinquunt. Secundum codicem A Salbacus est *fluvius*. Duo vero oppida ista in Ptolemæi tabula ita ponuntur ut Heraclea ab Apollonia haud longe *ortum* versus distet. His, ut nunc res habet, nobis acquiescendum est. Itaque Apolloniam cum *Karahissar* Heracleam cum *Yakouf* compono, Salbacus vero, sive, ut Ptolemæus scripsit, Albanus, fuerit fluvius prope hæc oppida occasum versus fluens, qui hodie *Yeni-tchai* et *Ak-tschai* (i. e. *Albus* fluvius) vocatur; idem cursu inferiore, ubi hod. *Harpas* opp., olim *Harpasus* appellabatur. Denique lacus qui huic fluvio prope *Karahissar* et *Yakouf* junctus est, appellatus fuerit ἡ Σαλβάκη λίμνη. ‖ — 2. Πριήνη] Τριηνή Φ Arg., *Triena* edd. Vic. Ulm. ‖ — νη'] νη' ς'' ed. pr. ‖ — λζ' γ'' ιβ''] sic SΩ, λζ' γ'' ed. pr., λζ' γο'' cett. Ruinæ ad *Samsun* vicum. Strabo 12,8,17 : τὴν Πριήνην ἐπὶ θαλάττῃ πρότερον οὖσαν μεσόγαιαν πεποίηκε (ὁ Μαίανδρος) τετταράκοντα σταδίων προσχώματι. ‖ — 3. Ἅρπασα] Ἁρπ. PRY Arg.; *Arpasa* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — νη' γ'' ιβ''] sic SΩ, νη' ς'' ιβ'' ed. pr., νη' ιβ'' cett., 58 1/6. ed. Rom. ‖ — λζ' ∠'' ιβ''] λζ' ιβ'' SΩ, λζ' ς'' ed. pr., 37 1/2 ed. Rom. Positio inepta. Oppidum (h. *Arpas*), inter Nysam et Antiochiam situm, in Ptolemæi tabula collocandum fuisset 59° 10'. 38° 20'· De Harpasis v. Steph. Byz. s. v., Plinius 5, 109. 2,210, Hierocles p. 688, Not. episc. ‖ — 4. Ὀρθωσία] Ὀρθωσιά ed. pr.; Ὀρθωσιάς ap. Hieroclem et in Nott. episc. ‖ — λζ' ∠'' ιβ''] λζ' ς'' ιβ'' (sic) ed. pr., 37 1/2 ed. Rom. Strabo 14,2,47 : περίκεινται δ' ἀξιόλογοι κατοικίαι πέραν τοῦ Μαιάνδρου Κοσκινία (h. *Tchinar?*) καὶ Ὀρθωσία. Hierocles p. 688 : Ἀλάβανδα, Ὀρθωσιάς, Ἅρπασα, Νεάπολις. Polybius 30,5,15, de Rhodiis : ἐνίκησαν μάχῃ Μυλασσεῖς καὶ Ἀλαβανδεῖς, ἀμφοτέρων παραγενομένων ἐπ' Ὀρθωσίαν. Eadem Livius 45,25. Mentio urbis fit ap. Plin. 5,108. 37,23. 92. 103. In gallica regni Turcici tabula, quam an. 1822 Lapieus construxit, Orthosia refertur ad hod. *Ortakchi*, circa 70 stadia ab *Arpas* versus occasum hibernum. In recentioribus tabulis istud *Ortakchi* frustra quæsivi. ‖ — 5. νθ' γ'' ιβ''] 59 1/3 edd. Rom. Ulm. ‖ — λζ' ∠'' ιβ''] sic BEZX edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λζ' γ'' ιβ'' ed. pr., νζ' ∠'' γ'' ιβ'' cett. Neapolis hæc nomine tenus est hod. *Inebolu* c. 60 stadiis ab *Arpas* austrum versus ad Harpasum fl. ‖ — 6. Βάργαζα] Βαργάζα ΧΦ Arg., *Bargoza* ed. Vic., *Bargara* ed. Rom. ‖ — νη' γ''] νθ' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ, 59 1/12 ed. Ulm. ‖ — λζ' γ'' ιβ''] λη' ιβ'' SΩ, 37 1/2 1/12 ed. Ulm. Bargaza in hoc tractu ignota. Fuerint Βάργασα in alieno prorsus loco a Ptolemæo posita. Strabo 14,2,15 : Μετὰ Κνίδον Κέραμος καὶ Βάργασα πολίχνια ὑπὲρ θαλάσσης· εἶθ' Ἁλικαρνασσός. Steterit igitur oppidum inter Ceramum et Halicarnassum in mediterraneis. In hac regione inter *Keramo* et *Mylas* (Mylasa) Kiepertus anno 1888 veteris urbis rudera in monte sita murisque cyclopicis insignia reperit, quæ Bargasis vindicanda esse conjecit probabiliter. Vulgo Bargasa ad hod. *Guiova* in intimo sinu Ceramico posita ex Leakii conjectura referuntur. Ceterum cf. Steph. Byz. : Βάργασα, πόλις Καρίας, ἀπὸ Βαργάσου τοῦ υἱοῦ Βάργης καὶ Ἡρακλέους, ὃν ἐδίωξε Λάμος ὁ

Ἀμυζών	νη' δ''	λζ' ϛ''	Amyzon	58° 15'	37° 10
Ἀλάβανδα	νη' γο''	λζ' γ''	Alabanda	58° 40'	37° 20
Στρατονίκη	νθ'	λζ' ϛ''	Stratonicea	59°	37° 10

Ὀμφάλης καὶ Ἡρακλέους (Cf. idem : Κύαρδα, πόλις Καρίας [ad *Keranda* montem a Ceramo haud longe ortum versus? Κερεῖαι Xenophontis Hell. 2, 1,15, ?] ἀπὸ Κυάρδου βασιλέως Καρῶν, υἱοῦ Βαργάσου). In numo ap. Eckhel D. N. 2, p. 578 : Βαργασηνῶν. ‖ — 1. Ἀμυζών] Ἀμύζων ed. pr., Ἀμυζῶν ΜΟΔΞ, Ἀμαζών Ξ, *Amizon* ed. Vic. Ulm. ‖ — λζ ϛ''] Φ m. sec., edd. Vic. Rom. Ulm., λζ' ∟' ΡΔΞ, λϛ' ∟' ADFL, λζ' γ'' ιβ'' ed. pr., λϛ' ϛ'' cett. Strabo 14,2,22 : ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ τρεῖς εἰσι πόλεις ἀξιόλογοι Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀλάβανδα, αἱ δ' ἄλλαι περιπόλιοι τούτων ἢ τῶν παραλίων, ὧν εἰσιν Ἀμυζών, Ἡράκλεια, Εὔρωμος, Χαλκητώρ. Plinius 5,109 : *Heraclea*, *Amyzon*, *Alabanda libera*. Hierocles p. 688 : Στρατονίκεια, Ἀμυζών, Ἄλινδα, Ἀλάβανδα. Cf. Nott. episc., quarum nonnullæ corrupte : Ἀλιζών, Μείζων, ὁ Μήζου, ὁ Μίζου. Ruinæ urbis ad *Kafarlar*, a Latmo monte orientem versus in via a *Bafi* ad *Tchisme*. In reperto ibi titulo (C. I. 2, p 570, n. 2899) : Ἀμυζονέων. ‖ — 2. Ἀλάβανδα] Ἀλαβάνδα X Arg. ‖ — νη' γο''] νη' γ'' ed. pr., 57 2/3 ed. Vic., 58 1/2 1/3 edd. Rom. Ulm. ‖ — λζ' γ''] sic X ed. pr., λζ' γο'' cett., 38 2/3 ed. Vic. Ruinæ hod. *Arab-Hissar* ad *Tchinar* fluvium, qui est Marsyas veterum. Tituli loci v. in C. I. n. 2900-2903 (Nomen urbis in iis non occurrit). Alabanda a Trallibus 160 stadia abesse satis recte statuit Artemidorus ap. Strabon. 14,2,29, perperam vero a Physco ad Lagina (h. *Ileina*) 850 st. (sunt 350), inde ad Alabanda 250 st. (sunt 150) computat. Sec. Ptolemæum a Physco Alabanda 650, inde Tralles 400 stadia. Strabo 13,1,10 de Marsya fluvio : πολλοὺς δὲ (πόρους ἔχει ὁ ποταμὸς) ἐκ Κοσκινίων (hod. *Tchinar*) εἰς Ἀλάβανδα. Stephanus Byz. : Ἀλάβανδα, πόλις Καρίας, ἡ ποτε Ἀντιόχεια· ἔστι καὶ ἑτέρα πόλις Καρίας εὐτυχεστάτη. Posterior hæc nostra urbs, de qua inter alios Herodotus 7,195. Altera est Antiochia ad Mæandrum in Phrygiæ confiniis, Alabanda Phrygiæ ap. Herodotum 8,136. Eadem est ap. Steph. Byz. : Ἀλάβαστρα. (deb. Ἀλάβανδα), πόλις Φρυγίας. Ἡρόδοτος. Vid. not. p. 695,1. ‖ — 3. Στρατονίκη] Καστονίκη BZ. Debebat Στρατονίκεια. Frequens urbis mentio. Ruinæ hod. *Eski-hissar*. Tituli loci in C. I. gr. n. 2715-2736. Prisca urbis nomina Ἰδριάς et Χρυσαορίς, ut ex Steph. Byz. v. Ἰδριὰς et Pausania 5,21,2 colligitur. Præter Cariæ Stratoniceam Notitiæ episc. aliam Lydiæ Stratoniceam commemorant, quæ in Not. 10,244 vocatur Στρατονίκεια ἤτοι Κάλανδος. In his Κάλανδος fort. est Καλλάτηβος Herodoti 7,31. Hæc vero quum in Lydia haud longe a Cariæ confiniis alicubi quærenda sit, nescio an Lydiæ et Cariæ urbes cognomines male conflatæ sint apud Stephan. Byz., ubi : Στρατονίκεια, πόλις Μακεδόνων (Μακεδονίας codd.; κατοικία Μακεδόνων Strabo 14, 2,25 de Cariæ urbe loquens) πλησίον Καρίας. κέκληται δ' ἀπὸ Στρατονίκης τῆς Ἀντιόχου γυναικός. ‖ — P. 825, 1. Ἄλινδα] Ἀλίνδα LΦ Arg. Hunc versum bis habet L. ‖ — λϛ' ∟' γ''] λζ' ∟' γ'' P, λζ' ed. pr., 36 1/2 1/3 ed. Rom. Plinius 5,109 : *Alidienses* (*Alindienses* ex Harduini conjectura Sillig.) *seu Hippini* (*Alindienses*, *Euippini* de conj. Detlefsen; vix recte; nomen deducendum videtur a Carica voce ἄλα, i. e. ἵππος (v. Steph. Byz. v. Ἀλάβανδα et Ὑλλούαλα). Eadem vox Perrhæbis fuerit φάλα, siquidem Φάλανναν urbem Hecatæus Ἱππίαν vocavit). Steph. Byz : Ἄλινα (sic codd., Ἄλινδα conj. Salmasius), πόλις Καρίας, ὡς Πολυίστωρ. Hierocles p. 688 : Ἀμυζών, Ἄλινδα, Ἀλάβανδα. Nott. ep. ὁ Ἀλίνδων. Strabo 14,2,17 Adan, Cariæ reginam, Alinda, quæ duplicem arcem habebant, Alexandro dedisse tradit. Arrianus An. 1, 23,8, eadem narrans τὰ Ἄλινδα χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρωτάτοις dicit. Secundum Fellow (*Discoveries in Lycia* p. 58) sita erant in alta rupe ad vicum *Demirdji Deresi* (c. 70 stadia ab Alabandis versus occasum hibernum), quoniam reperti ibi numi Ἀλινδέων nomen exhibent. Favet huic sententiæ quod Hierocles Alinda inter Alabanda et Amyzonem nominat. Longe ab ea recedit Ptolemæus, qui Alinda c. 330 stadia ab Alabandis austrum versus collocat, adeo ut urbem ad *Lidam* montem (Herod. 1,175) juxta Ceramicum sinum quærendam esse putaveris. Kiepertus in novissima Asiæ minoris tabula cur Alinda circa 200 stadia ab Alabandis versus ortum hibernum, dubitans tamen, posuerit, nescio. ‖ — 2. Βαδησσός] sic ed. pr., Ἀδησσός codd. plur., Ἀδησός A, Ἀδυσσός PV. ‖ — νη'] νθ' ∟' SΩ. Βαδησσός corrupte scribi videtur pro Πήδασος. Strabo 13,1,59 : ἡ μέντοι νῦν ἐκληφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν (τῶν Λελέγων) πόλις Πήδασος οὐκέτ' ἔστιν· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τῶν Ἀλικαρνασέων τὰ Πήδασα ὑπ' αὐτῶν ὀνομασθέντα ἦν πόλις, καὶ ἔτι καὶ ἡ νῦν χώρα Πηδασὶς λέγεται... Πήδασον δὲ καὶ ἐν τῇ τῶν Στρατονικέων πολίχνιόν ἐστιν. Herodotus 1,174 : Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγειαν. (Cf. 8,104 : οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ)... Οὗτοι τῶν περὶ Καρίην ἀνδρῶν μοῦνοί τε ἀντέσχον χρόνον Ἁρπάγῳ καὶ πρήγματα παρέσχον πλεῖστα, οὖρος τειχίσαντες τῷ ὄνομά ἐστι Λίδη. Idem 6,20 narrat Darium, capta

Ἄλινδα	νθ′ ς′′	λς′ ∠′′γ′′	Alinda	59° 10′	36° 50′
Βαδησσός	νη′	λς′ δ′′	Badessus (*Pedasus*)	58°	36° 15′
Μύλασα	νη′ γ′′	λς′ ∠′′	Mylasa	58° 20′	36° 30′
Ὕδισσα	νη′ ∠′′	λς′ ∠′′	Hydissa	58° 30′	36° 30′
Ἴδυμος	νθ′	λς′ ∠′′ιβ′′	Idymus	59°	36° 35′
Θήρα	νθ′	λς′ δ′′	Thera	59°	36° 15′
Πύστος	νθ′	λς′ γ′′ιβ′′	Pystus	59°	36° 25′

καὶ δῆμος πρὸς τῇ Φρυγίᾳ Ἐριζηνοί. — atque populus prope Phrygiam *Erizeni*.

16. Μαιονίας ἐν μεθορίοις Μυσίας καὶ Λυδίας καὶ Φρυγίας — 16. *Maeoniae* in confinio Mysiae atque Lydiae et Phrygiae

Σαΐτται	νη′ ς′′	μ′ δ′′	Saittae	58° 10′	40° 15′

Mileto, τὴν ὑπεραχρίαν urbis ditionem dedisse Pedasensibus. Plinius 5,107 Pedasum nominat inter sex oppida quæ Alexander Magnus Halicarnasso attribuerit. Polybius 18,27,4 Philippum Romanis tradidisse dicit Εὔρωμον καὶ Πήδασα καὶ Βαργύλια καὶ τὴν Ἰασσέων πόλιν. De situ urbis certius non constat. Probabilis tamen eorum est sententia, quibus Pedasus est hod. *Paitchin* sive *Bedgen* a Mylasis c. 50 (125 ap. Ptol.) austrum versus, a Mileto c. 330 (c. 375 Ptol.), ab Halicarnasso c. 230 (c. 80 Ptol.), a Stratonicea c. 120 (580 Ptol.) stadia distans. Vix recte Strabo τὸ Πήδασον et τὰ Πήδασα distinguenda esse censet. Fortassis vero ἡ Πήδασος, cujus idem Strabo tanquam deletæ meminit, exstitit ubi nunc in Anglorum tabulis nauticis notatur *Petasa* locus, haud procul ab ora maritima, ab Halicarnasso c. 30 stadia occasum versus. Adjacens ibi insula (hod. *Guerik*) fuerit *Pidosus* Plinii 5,134 : *hinc Caryanda cum oppido nec procul ab Halicarnasso Pidosus.* ‖ — 3. Μύλασα] Μύλασσα LPYRSΦ ed. pr., Μυλάσσα Arg. Hod. *Milas* s. *Melisa.* ‖ — λς′ ς′′] λς′ δ′′ PRV ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm., λς′ ∠′′ δ′′ Φ (ubi ∠′′ add. m. sec.), λς′ ς′′ A, λς′ X. Oppidum justo magis austrum versus ponitur. Versus 2 et 3 ordine inverso habet ed. Rom. ‖ — 4. Hunc versum et sequentem in verborum contextu Ω amisit, sed in ima margine manu prima supplevit. ‖ — 4. Ὕδισσα] Ἴδισσα Ω, *Hidissa* ed. Vic., Ἴδησσα S. ‖ — νη′ ς′ λς′ ς′′ ed. pr., 58 1/2 1/12. 36 2/3 ed. Rom. Cf. Plinius 5, 109 : *Hydissenses*, Alabandensi conventui adscripti. Steph. Byz. : Ὑδισσός, πόλις Καρίας, ἀπὸ Ὑδισσοῦ παιδὸς Βελλεροφόντου καὶ Ἀστερίας θυγατρὸς Ὑδέου, ὡς Ἀπολλώνιος Καρικῶν τετάρτῳ. Situs ignotus. An hod. *Duzova* (*Tusla* aliis) a Mylasis c. 60 stadia ortum versus? ‖ — 5. Ἴδυμος] Ἰδυμός X, Ἴδημος Φ Arg. edd. Vic. Ulm. ‖ — νθ′] sic X ed. Vic. et de conj. Grashofius, νη′ δ′′ SΩ, νη′ cett. ‖ — λς′ ∠′′ ιβ′′] λς′ ∠′′ γ′′ ADLMOΔΞΣ, λς′ ∠′′ γο′′ (sic) FN, λς′ γ′′ ιβ′′ ed. pr. Cf. Steph. Byz. : Ἴδυμα, πόλις Καρίας, οὗ καὶ Ἴδυμος ποταμός. Τὸ ἐθνικὸν Ἰδυμεὺς καὶ Ἰδύμιος. Λέγεται καὶ Ἰδύμη ἡ πόλις. Idem : Ἠδύμη, πόλις Καρίας. Τὸ ἐθνικὸν Ἠδυμαῖος. In tributorum tabulis : Ἰδυμεῖς. Plinius 5,109 : *Stratonicea libera*, *Hynidos* (*Idymos?* ex conj. Harduini), *Ceramus*. Situs ignotus. Fort. hod. *Guiova* ad intimum recessum sinus Ceramici, ut Kiepertus conjecit. ‖ — 6. Θήρα] Βήρα m. pr. Φ. Steph. Byz. : Θήρα.. Ἔστι καὶ Καρίας ἄλλη. Arrianus An. 2,5,7 :... Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν τε ἄκραν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε, καὶ Μύνδον καὶ Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν (h. *Gallipoli* ad sinum Ceramicum) κατεῖχε. Situs ignotus. ‖ — 7. Πύστος] Πυστός Ξ, Πιστός S, Πύτος Φ Arg., *Pytus* ed. Vic., *Pythus* ed. Ulm. Ignota. Cf. Steph. Byz. : Πιτύη, πόλις Καρίας. Καπίτων δὲ διὰ τοῦ σ αὐτὴν λέγει. Idem : Πιτάου πόλις (*Pitaium* Plin. 5,107), πόλις Καρίας ἀπὸ Πιτάου. Conferri etiam possit Ξύστις, πόλις Καρίας ap. St. Byz., *Xystiani* ap. Plin. 5,109. ‖ — λς′ γ′′ ιβ′′] sic ed. pr., λς′ ∠′′ ιβ′′ cett., 36 1/2 ed. Rom. ‖ — 8. Ἐριζηνοί] Ἐρίζηλοι codices. Plinius 10,124 : *Erizena regio Asiæ.* Livius 38,14, de Manlii expeditione : *eo ex loco* (e Gordiuticho) *ad Tabas* (h. *Tawas*) *tertiis castris perventum... Tertio inde die ad Chaum amnem perventum. Inde profecti Erizam urbem primo impetu ceperunt. Ad Thabusium castellum, imminens flumini Indo* (*Derenis-Tchai*) *ventum est... Haud procul a Cibyra aberant.* In numo legitur : Ἐριζηνοι et Καος (fluvius). Hierocles p. 689 inter Cariæ oppida : Σεβαστόπολις, Ἰασός, Ἔρεζος, Μαρκιανούπολις. In Concil. Chalcedon. : ὁ Ἐρίζων episcopus. Ad Erizam s. Eriza Kiepertus et Ritterus 19, p. 798-872. 874 pertinere suspicantur rudera quæ exstant ad *Derekoi* in planitie *Karayuk-Bazar* oppidi, quod præfluit *Karayuk-Tchai* meridiem versus in Indum (*Gerenis-Tchai*) delabens. ‖ — 9. Μαιονίας] Μηονίας LMNO ΔΣ. ‖ — Μυσίας] Μισύας Φ. Mæonia in Hermi superioris, non vero in Caici regione collocanda erat. ‖ — 11. Σαΐτται] de conj., Σάεττα X, Σέτται BEZ, Σέπται Φ Arg., *Septe* edd. Vic. Rom. Ulm, Σέται

Δάλδεια	νη'	μ' γ''	Daldia	58°	40° 20'
Κάδοι	νη' ∟''	μ' γ'' ιβ''	Cadi	58° 30'	40° 25'
17. Φρυγίας Μεγάλης πόλεις			17. *Phrygiae Maioris* oppida		
Συναός	νη'	μα' δ''	Synaus	58°	41° 15'
Δορύλαιον	νη' δ''	μα' γ''	Dorylaeum	58° 15'	41° 20'

cett. codd. In ed. pr. hic versus et sequens ordine inverso leguntur hunc in modum :

Δάλδεια νη' μγ' ιβ'' (i. e. μ' γ'' ιβ'')
Σάτταλα νη' ς'' μγ' δ'' (i. e. μ' γ'' δ'')

(Quamquam fieri etiam potest ut Σάτταλα non sit Σαΐτται nominis corruptio, sed a glossatore profectum, qui τὰ Σάταλα Mæoniæ sive Catacecaumenæ urbem novit. Mentio ejus fit apud Hieroclem inter Lydiæ urbes p. 671 (Σαταλέων. Γόρδος. Μοστίνα), ap. Nonnum 13,455 καὶ Στατάλων (sic) κεκόρυσται πολὺς στρατός, ἧχι Τυφωεὺς θερμὸν ἀναβλύζων πυριθαλπέος ἆσθμα κεραυνοῦ ἔφλεγε γείτονα χῶρον), aliosque a Wesselingio laudatos. Fort. hod. *Sandal* prope *Menne*, quæ est Mæonia). Saittæ hod. *Sidas Kaleh*. In numis legitur Σαΐτται et Σαϊττηνων. In Lydia ap. Hierocl. p. 669 : Θυάτειρα, Σίται, Μαιονία. « In actis Concil. modo Σετῶν πόλις, ut in Nicæno 2, p. 521, modo Σιτῶν πόλις ἐπαρχίας Λυδίας, sicut in Constant. 3, p. 502, modo Σεπτῶν πόλις, quo modo in Chalced. p. 666, pro quo p. 97 Σεττῶν, p. 127 Σελλῶν et Σεύγων p. 399. » *Wesseling*. In nott. episc. ὁ Σεττῶν, ὁ Σετῶν, ὁ Σετῶν ἤτοι ὁ Μαγιδίας (Μαιονίας?). ‖ — νη' ς''] 57 1/6 ed. Vic. ‖ — μ' δ''] μα' δ'' L. ‖ — 1. Δάλδεια] sic ed. pr. Scribendum fuerit Δάλδις, quam nominis formam habes apud Artemidorum Daldianum in Onirocr. 3,60 : Δάλδις πόλισμα Λυδίας (Ib. 2,70 : Δαλδιαῖον Ἀπόλλωνα. Suidas : Δάλδις, πόλις Λυδίας. Idem : Ἀρτεμίδωρος Δαλδιανός· πόλις ἐστι Λυδίας ἡ Δάλδις). Certe nomen in ις exiens arguunt ceteræ codd. scripturæ : Δαδαλίς (ortum ex Δαλδαίς) X, Δαδαλεῖς codd. plurimi, Δαιδαλεῖς CBRVWΞ, Δαχλεῖς Φ Arg., *Daclis* edd. Vic. Ulm. In Nott. episc. ὁ Δαλδέων, ὁ Δαλδέων ἤτοι Ὑαλέων, ὁ Δάλδης, ὁ Δάλλης. ‖ — μ' γ''] μγ' BFZ, μ' γ'' ιβ'' X, μγ' ιβ'' ed. pr., 40 1/4 ed. Rom., μα' δ'' Φ, 41 1/4 ed. Vic. Arg. Situs oppidi incertus. Sec. Ptolemæum a Saittis c. 150 m. p. boream et occasum versus distat, adeo ut Daldis collocari possit ad hod. *Demirdji* et *Demirdji-Tchai*, qui est Hyllus fluvius. Reapse eam in hoc tractu stetisse suadet quod in Not. episc. 10,237. 13,98 legitur Δαλδέων ἤτοι Ὑαλέων. Proclivis enim conjectura est legendum esse ἤτοι Ὑλλέων, adeo ut Ὕλλις aut eadem quæ Δάλδις aut ei vicina fuerit. Quod Mannertus 6,3, p. 114 conjecit Δαδαλεῖς corrupte scribi pro Ἀτταλία seu Ἀττάλεια (hod. *Adala*), quam in Lydia commemorant Stephanus Byz. s. v. et Hierocles p. 670, admitti nequit. ‖ — Versus 3. 4. 5 omittunt Φ Arg. ed. Ulm. ‖ — 2. νη' ∟''] νη' ς'' ed. pr. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μγ' ιβ' ed. pr., μ' ιβ'' N. — Κάδοι nunc *Guediz* s. *Gedis* ad fontes Hermi fluvii (*Guediz Tschai*). In numis : Καδοηνῶν et Ἕρμος. Strabo 12,8,12 : τῆς δ' Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τέ εἰσι καὶ Νακολία καὶ Κοτιάειον καὶ Μιδάειον καὶ Δορυλάϊον πόλις καὶ Κάδοι. Τοὺς δὲ Κάδους ἔνιοι τῆς Μυσίας φασίν. Ἡδὲ Μυσία κατὰ τὴν μεσόγειαν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπηνῆς ἐπὶ τὴν Περγαμηνὴν καθήκει καὶ τὸ Καΐκου λεγόμενον πεδίον, ὥστε μεταξὺ κεῖσθαι τῆς τε Ἴδης καὶ τῆς Κατακεκαυμένης, ἣν οἱ μὲν Μυσίαν, οἱ δὲ Μαιονίαν φασίν. Plinius 5, 111 : *Conveniunt in eam* (*Sardianam jurisdictionem*) *Macedones Cadueni*, *Loreni*, *Philadelpheni et ipsi in radice Tmoli Cogamo flumini appositi Mæonii* etc. Inter oppida Phrygiæ Pacatianæ Cados recensent Hierocles p. 668, Concil. Constant. 3, p. 674, Nott. episc. 8,409. 9,319. 1. 358 (ubi ὁ Ἀκάδων, in aliis ὁ Κανῶν). ‖ — 4. Συναός] Συνναός Z, Σινναός CPRVW, Σύνναδος X. In numis : Συναειτων. Hod. *Simav*. Positio urbis inepta. Ponenda erat in Pergami fere parallelo, 39° 45', non vero 41° 15'. A Synao Cotiaium indeque Dorylaium via recta est fere 110 m. p.; apud Ptolemæum vero Synaus a Dorylaio nonnisi 15 m. p. distat; sin a Synao Cotiaium austrum versus indeque Dorylaium boream versus metiaris, obtinebis c. 100 m. p., quæ ad veram viæ longitudinem propius accedunt. ‖ — 5. Δορυλάϊον] Δορύλλειον ed. pr. De nominis scripturis variis v. Meinekii not. ad St. Byz. s. v. Hod. *Eskischer* ad *Pursak* fl., qui Θύαρις vocari videtur ap. Cinamum 5,1 : ἄχρι Δορυλαίου ἦλθε, περὶ ἄμφω τὼ ποταμὼ, ὧν ὁ μὲν Βαθὺς πρὸς τῶν ἐγχωρίων, Θύαρις (Cf. Θόαρις Ponti fl. in Arriani. P. P. Eux. 30) δὲ ἅτερος ὀνομάζεται. Oppidum a Ptol. in Phrygiæ parte maxime occidentali collocatum; erat vero Phrygiæ Salutaris, quæ orientalem et borealem Phrygiæ Magnæ partem complectebatur. Ceterum distantia inter Dorylaium et Nicæam intercedens in Ptolemæi tabula bene habet, perperam vero a Dorylaio Pessinuntem computantur c. 150 m. p. pro 77, quæ colliguntur ex Tab. Peut...

Dorileo (*Eskischer*)		
Mideo (*Kara Euren*)	28	(62 Ptol.)
Tricomia (*Kaimas*)	28	(28 Ptol.)
Pessinunte (*Balahissar*)	21	(62 Ptol.)
	77	152

Μιδάϊον	νθ' L''	μα' γ''	Midaium	59° 30'	41° 20'
Τρικωμία	ξ'	μα' ς''	Tricomia	60°	41° 10'
Ἄγκυρα Φρυγίας	νη' γ''	μα' ς''	Ancyra Phrygiae	58° 20'	41° 10'
Νακόλεια	νθ'	μα'	Nacolea	59°	41°
Τρίβαντα	νθ' γο''	μ' L''ιβ''	Tribanta	59° 40'	40° 35'
Διόκλεια	ξ'	μ' L''γ''ιβ''	Dioclea	60°	40° 55'
Ἀμόριον	ξ' L''	μα' δ''	Amorium	60° 30'	41° 15'

1. Μιδάϊον] Μίδαιον F, Μίδαον X, Μιδάειον ed. pr. ‖ — νθ' L''] να' ς'' ed. pr. ‖ — 2. Τρικωμία] *Tricomia* etiam in Tab. Peut. ‖ — μα' ς''] μα' L'' BEWXZ Arg., 40 1/2 ed. Vic., 40 1/12 edd. Rom. Ulm. Sec. distantiarum rationes recte haud dubie refertur ad hod. *Kaimas*. Ibi vero oppidum stetit, cujus cives in titulis loci nominantur Τροχνα(δ)ες V. Additamenta tertia ad C. I. lat. vol. 3, p. 56. Mentio ejus in Conciliis. « Cyriacus Τροχνάδων Chalced. p. 663, et Theodorus Τροχνάδων τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας Constantinop. 3, p. 672, et Leon Τροχνάδων Nicæno 2, p. 355 subscribit. Quoniam vero Cyriacus, cujus memini, Τροχμάδων in Chalced. p. 125 et 309 dicitur, forte Τρόχμαδα præstiterint, ut a Trocmis, gente Galatica, nomen descendat. » *Wesseling* ad Hierocl. p. 698, ubi idem Galatiæ Salutaris locus vulgo Ῥεγετναχάδη scribitur, Holstenius vero e codice Ῥεγετρόχναδα legendum esse monuit. In Nott. episc. inter Galatiæ episcopos ὁ Τροχνάδων. — Aut igitur idem oppidum duobus nominibus, et galatico et græco, usum est, ut Mommsenius censet, aut Τρικωμία vetere errore ex Τροχμαδία ortum est. Antequam Galatiæ accenseretur oppidum, Phrygiæ finibus comprehensum fuisse præter Ptolemæum docet titulus ibi repertus n. 348, in quo : *pro(curatoris) pro(vinciæ) Fryg(iæ)*. ‖ — 3. Ἄγκυρα] Ἄγγυρα Ξ. ‖ — μα' ς''] sic ed. pr., μ' γ'' ιβ'' X, μ' L'' γ'' ιβ'' cett. Ruinæ *Kilisse Kevi* ad *Simav* lacum et fontes Macesti in Abailide regione, haud longe a Synao (unde in Not. ep. 8,406. 1,355 : ὁ Ἀγκυροσυναοῦ). Cf. Strabo 12,5,2. 12,8,11. Plinius 5,145. Hierocles p. 668 et Concilia. ‖ — 4. Νακόλεια] Νακώλεια CPRVW, Νακολία ADFMNOSΔΞΩΞ, Ναοκλία X. ‖ — νθ'] νθ' γο'' RVW. Cf. Strabo 12, 8,12, Steph. Byz. v. Νακόλεια. Ammian. 26,9,7, Zosimus 4,8; Socrates H. E. 4,5, Sozomenus 4,8, Philostorgius 11,8, Hierocles p. 678, Concil. Chalced. p. 578. Tabula Peutingeriana ita habet :

Dorylea		*Eskischer*
Nacolea	20	*Sidi Ghasi* 25
Conni	40	*Kailugueul Hamman* 40? (*Tchoukour* 50 sec. Ramsay.)
Eucarpia	32	ad *Akarim* 30 (ad *Mentsche* 37 sec. Ramsay.)
Eumenia	30	*Ischikli* 30 (20 Ramsay.)

In Ptolemæi tabula horum oppidorum distantiæ sunt 45. 35. 40. 20 m. p. ‖ — 5. Τρίβαντα] Τριβάντα XΦ Arg., *Tribantha* ed. Vic. ‖ — νθ' γο''] νθ' γ'' ed. pr. ‖ — μ' L'' ιβ''] μα' ιβ'' X ed. pr.; in V μα' L'' ιβ'', expunctis α et L''. Tribanta aliunde non nota. Quodsi recte ponitur a Dioclea (h. *Dogla*) 25 m. p. versus austrum et occasum distans, quæri oppidum possit in *Banaz* fluvii valle. Sitam ibi novimus Sebasten (h. *Sevasly*). Num priscum ejus nomen Tribanta fuit? ‖ — 6. Διόκλεια] Διοκλία X, Δόκελα ed. pr., *Dyoclia* ed. Vic. ‖ — μ' L'' γ'' ιβ''] μα' γ'' ιβ'' ed. pr. Mentio oppidi in Hierocle p. 668, Nott. ep., Concil. Chalcedon. p. 98, Concil. Ephes. p. 533 (ubi corrupte τῶν Διοκλητιανῶν πόλεως, notante Wesselingio). In numis : Διοκλεανῶν Μοξεανῶν. Hodie *Dola* s. *Dogla Kevi*, haud longe ab *Ahat-Kevi* (Acmonia) ortum versus, ad quod nomen proxime accedit Δόκελα in ed. pr., quam nativam nominis formam esse probabiliter censet Ramsay (*The cities and bishoprics of Phrygia* p. 54). « In Dalmatia, ait, a similar case occurs : the village of Doclea (hod. *Dukla*), as Ptolemy p. 317,6 and Pliny 3,143 name it, is usually grecised at Dioclea. » In titulo (n. 34 ap. Ramsay l. l. p. 53) prope *Dola* reperto legitur : ἡ προκεκριμένη τοῦ Μοξεανῶν δήμου Διόκλεια. De Moxeanis, quorum Ptol. § 18 meminit, Ramsayus l. l. : « Their country was the hill-district between the Banaz Ova and the Sandykly Ova : it is well watered, and every stream flows through a narrow but fertile valley. Dioclea was situated in the largest and finest of these valleys near the head of the Ahat Kevi Su, on the direct road from Acmonia to Eucarpia and the Pentapolis... This road is still important as the araba road from Ushak to Sandykly. The inscriptions of Aghar Hissar, a village three miles up the water from Dola, belong to Diocleia, and not, as Lebas fancied, to Eucarpia. » ‖ — 7. Ἀμόριον] Ἀμούριον ABFLNSXZΦΩ Arg. ‖ — ξ' L''] ξ' ς'' ed. pr., ‖ — μα' δ''] μ' δ'' ADFLMNOSΔΞΞ. Amorium inter Phrygiæ oppida habet Strabo. In nott. episc. modo Phrygiæ accensetur (ut 3,632. 10,712), modo Galatiæ secundæ s. salutariæ (ut 1,514. 6,81. 8,80, in Concil. Constant. 3, p. 672 et ap. Hieroclem p. 627, ubi corrupte legitur Αἰώριον). Ruinæ urbis *Hergan Kale* vocantur, a Pessinunte 30 m. p. (36 sec. Ptol.) distantes. Turbata est Tabula Peuting., in qua hæc :

'Αβρόστολα	ξ' ∠''	μ' ∠''γ''	Abrostola	60° 30'	40° 50'
Κοτιάειον	νη' γο''	μ' γο''	Cotiaium	58° 40'	40° 40'
Αἰζανοί	νθ'	μ' γ''	Æzani	59°	40° 20'
Κόννα	νθ' δ''	μ' ∠''	Conna	59° 15'	40° 30'
Λυσιάς	νθ' ∠''γ''	μ' ∠''	Lysias	59° 50'	40° 30'
Κερκωπία	νθ' γ''ιβ''	μ' δ''	Cercopia	59° 25'	40° 15'
Εὐκαρπία	ξ'	μ' ιβ''	Eucarpia	60°	40° 5'

Pessinunte
(Abrostola 24)
Aneinurio 23 (*Hergan Kale*)
Laodicea 20 (deb. 90) Abrostola 11 (28 Ptol.)
Tolosocorio 24 (36 Ptol.)
Dagrum 9 (*Durgund*)

In his Abrostola post Pessinuntem posita aut delenda aut in locum ejus ponenda Orcistus; hoc enim oppidum, hodie *Alekian* (ut inscriptione in. C. I. gr. n. 3822 constat) a Pessinunte 24 m., ab *Hergan Kale* c. 18 m. distat. ‖ — 1. 'Αβρόστολα] 'Αβροστόλα ΧΦ Arg., 'Αβροσταλαι O, *Abiostola* ed. Vic. ‖ — ξ' ∠'' μ' ∠'' γ''] ξς' γ'' μ' ς'' ed. pr. V. not. ad vs. antec. ‖ — 2. Κοτιάειον] sic FMNOΔΣ, Κοτιάϊον ADLSΦΩ, Κοντίαιον X, Κοτυάνειον BEZ, *Cotiauim* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — νη' γο'' μ' γο''] νη' γ'' μ' γ'' ed. pr. Hodie *Kutaia*. In numis Κοτιαέων. Cf. Strabo 12,8,12, ubi optimi codd. Κοτιάειον, reliqui Κοτιάιον et Κοτύαιον. In Steph. Byz. codices Κοτυάειον, at contra ordinem literarum. In not. episc. Κοτυάειον. Eandem urbem esse quæ in Hierocle p. 668 Εὐδοκιάς nuncupatur, censet Ramsay l. l. p. 49. ‖ — 3. Αἰζανοί] de conj., Αἰζανή A, Αἰζανεῖς CPRV, Αἰζανίς ed. pr., 'Αζανα X, 'Αζανοί cett. ‖ — μ' γ''] 40 1/4 edd. Rom. Ulm. — In nummis et inscriptionibus Αἰζανειτῶν. Strabo 12,8,12 : τῆς δ' 'Επικτήτου Φρυγίας 'Αζανοί (sic Strabo ap. Steph. Byz.; 'Αζανιοί codd.). Idem 12,8,11 : τὰς ἀρχὰς ἔχων (ὁ 'Ρύνδακος) ἐκ τῆς 'Αζανίτιδος. Steph. Byz. : 'Αζανοί, Φρυγίας πόλις. Στράβων... 'Ηρωδιανὸς διὰ τῆς αι ἐν πρώτῃ τῶν καθόλου λέγων· « Αἴζην Ταντάλου παῖς, ἀφ' οὗ ἐν Φρυγίᾳ πόλις Αἰζανοί. » Τινὲς δὲ 'Αζάνιον αὐτήν φασιν. 'Ερμογένης δέ φησιν... 'Εξουάνουν αὐτὴν καλεῖσθαι etc. Hierocles p. 668 : 'Αζανοί. Not. episc : ὁ 'Αζανῶν. Insignes oppidi ruinæ ad lævam Rhyndaci ripam sitæ vocantur *Tchardir Hissar*. In Ptolemæi tabula oppidum a Rhyndaco duobus gradibus distat. ‖ — 4. Κόννα] *Connium* ed. Vic., *Conni* Tab. Peut., *Conium* Plinius 5,145. Nott. episc. in Phrygia *Salutaria* : ὁ Κόνης, ὁ Κώνης, ὁ Κόνης ἤτοι Δημητρίου πόλεως. Situs incertus. V. not. ad p. 827,4. Distinguenda ab hoc oppido videtur Κονιούπολις, quæ sec. Hieroclem erat in Phrygia *Pacatiana*, et secundum seriem nominum multo magis meridiem versus quærenda fuerit. Ramsayus l. l. p. 11 Κονιούπολις corrupte scriptum esse censet pro Διονυσούπολις, quæ erat in conventu Apameæ Ciboti (Plinius 5,106) haud longe a Mæandro (sec. numos). Stetisse eam in vicinia hodierni *Ortakeui*, a Motella (hod. *Medere-keui*) austrum versus prope lævam Mæandri ripam probabiliter conjecit Ramsayus l. l. Cf. idem p. 18 ‖ — 5. Λυσιάς] Versum om. Φ edd. Vic. Ulm. Arg. Sec. Ramsayum hodie *Bazar Agatsch*, 17 m. p. a Synnadorum ruinis ortum versus. Certe in hac regione alicubi fuisse ex nominum serie apud Hieroclem p. 677 (Βροῦζος, Δεβαλακία, Λυσιάς, Σύνναδα) colligas. Alia prorsus oppidi positio in Ptolemæi tabula. Mentio ejus ap. Strabonem 12,8,13, Plinium 5,108 (in Cariæ descriptione), in Nott. episc. In numis : Λυσιαδέων. Sec. Livium 38,15 Manlius *in Metropolitanum campum, postero die Dynias Phrygiæ processit, inde Synnada venit.* Dyniæ istæ haud longe a Synnadis austrum versus quærendæ sunt. Nescio tamen an in græco Livii auctore corrupte scriptum fuerit Δυνίας pro Λυσίας (Λυσιάδα). ‖ — 6. Κερκωπία] Κερκοπία Φ. De Cercopia quid statuendum sit parum liquet. Fieri potest ut nomen hoc ex varia lectione sequentis Εὐκαρπία effictum sit. Apud Plinium 5,105, ubi Synnadici conventus esse dicuntur *Appiani, Corpeni, Dorylæi* etc., Barbarus pro *Corpeni* forte *Cercopeni* e Ptolemæo reponendum esse suspicabatur, verisimilior vero ejusdem viri conjectura est in *Corpeni* latere *Eucarpeni*. Ramsayus l. l. Cercopiam fort. non diversam esse conjecit ab Appia (200 stad. a Cotiaio austrum versus, hod. *Abia*,), cujus Polybius, Cicero, Strabo, Hierocles meminerunt. Xenophon An. 1,2,9 in hoc tractu novit Κεραμῶν (Κεράμων?) ἀγοράν, πόλιν οἰκουμένην ἐσχάτην πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρᾳ, 12 parasangis a Peltis dissitam, quam cum hod. *Uschak* Hamiltonus et Kiepertus composuerunt, Ramsayus vero p. 47 non diversam esse ab Acmonia opinatur. Eadem est *Cerame* apud Plinium 5,145 : *Cotiaium, Cerame* (*Ceraine* codd.), *Conium*. Apud Ptolemæum nescio an ex Κεραμία effictum sit Κερκωπία, sicut Κεραμῶν ἀγοράν sciolus quidam mutaverit in Κερκώπων ἀγοράν, cujus nominis locum Athenis fuisse constat.

Πρυμνησία	ξ' γ''	μ' γ''	Prymnesia	60° 20'	40° 20'
Δοκίμαιον	ξ' δ''	μ' L''	Docimium	60° 15'	40° 30'
Σύνναδα	ξ' L''γ''	μ' ιβ''	Synnada	60° 50'	40° 5'
Γαμμαοῦσα	ξα' δ''	μ' γο''	Gammausa	61° 15'	40° 40'
Μελίταρα	ξα' L''	μ' γ''	Melitara	61° 30'	40° 20'
Ἰουλιόπολις	ξα' L''	μ' ς''	Iuliopolis	61° 30'	40° 10'

Ceterum Cercopes e Græcia in Lydiam a nonnullis transpositos esse e Diodoro 4,31 novimus. ‖ — 7. Εὐκαρπία] Εὐκκαρπία Arg. Præstat Εὐκάρπεια, quum in numis legatur Εὐκαρπέων; at Εὐκαρπία præbent codd. Stephani, Strabonis 12,8,11, Hieroclis, Nott. episc. Secundum numeros Tabulæ Peuting. oppidum ponendum circa hod. *Akarim*, ut supra ad p. 827,4 monui. Eodem modo Kiepertus in novissima Asiæ Min. tabula statuit. Multo magis meridiem versus stetisse censet Ramsayus, sc. inter vicos *Mentesch*, *Maghajil* et *Ille Mesjid*, titulosque in vico *Maghajil* repertos (n. 39 et 40 p. 60) ad Eucarpiam refert, propterea, opinor, quod Hierocles, qui in enumerandis Phrygiæ oppidis a meridie boream versus procedere solet, Eucarpiam in Phrygia Salutaria primo loco posuit. Quamquam hoc non adeo premendum esse dixerim. Sic in Phrygia Pacatiana Colossæ, urbs omnium maxime australis, non primo, sed sexto demum loco nominantur. ‖ — 1. Πρυμνησία] Τρυμνησία O, Πρημν. P, *Prumnesia* ed. Ulm., *Primnesia* ed. Vic. ‖ — ξ' γ''] ξγ' ed. pr., 60 1/6 ed. Vic., 60 1/3 1/12 ed. Rom. ‖ — μ' γ''] sic ed. pr., μ' γο'' cett., 40 1/2 1/12 ed. Rom. — Πρυμνησία etiam in Conc. Chalced. p. 673 et Constant. 3, p. 676, notante Wesselingio. Stephanus Byz. : Πρυμνησία, πόλις Καρίας, ἣν ἔκτισε Μίμαιθος, quæ forte a nostra Phrygiæ urbe non diversa est, sicut idem Stephanus Εὐμένειαν Καρίας et Εὐμένειαν Φρυγίας haud recte distinguere videtur. (Quum heros Prymnessi sec. numos Midas fuerit, in Μίμαιθος fort. latet Μιδάθεος (Hesych.) s. Μίδας.) — Hierocles p. 676 : Σύνναδα, Πρυμνησός, Ἴψος etc. In Not. episc. ὁ Προμισοῦ, Προμισσοῦ, Προμησοῦ, Προμνήσου. In Pausania 5,21,11 : Πρυμνησσός, rectius, quoniam in numis : Πρυμνησσέων. Quod ap. Steph. Byz. legitur : Τρίνησσα, τόπος Φρυγίας. Θεόπομπος Ἑλληνικῶν τετάρτῳ, fort. ejusdem urbis nomen corruptum. Ramsayus in cœmeterio hodierni *Afioun Karahissar* lapidem reperit in quo *Prymness(enses)* commemorantur, eorumque urbem stetisse censet ubi nunc est *Seulum*, unius horæ via a *Karahissar* austrum ortumque versus distans. Cf. Additamenta tertia ad C. Inscr. lat. vol. III, p. 47. ‖ — 2. ξδ' μ' ς'' ed. pr. — Deb. Δοκίμειον. In numis : δῆμος καὶ ἱερὰ σύγκλητος Δοκιμέων Μακεδόνων, et juxta conditoris imaginem nomen Δόκιμος (de quo v. Diodor. 20,107). Steph. Byz. : Δοκίμειον, πόλις Φρυγίας, ὡς Εὐδαίμων. Τὸ ἐθνικὸν Δοκιμεύς, κατὰ τέχνην, κατὰ δὲ τὴν συνήθειαν Δοκιμηνός, ἀφ' οὗ τὰ μάρμαρα οὕτως φασίν. Cf. idem v. Σύνναδα et Ἀκαμάντιον. Strabo 12,8,14 : Σύνναδα δ' ἐστὶν οὐ μεγάλη πόλις· πρόκειται δ' αὐτῆς ἐλαιόφυτον πεδίον ὅσον ἑξήκοντα σταδίων. ἐπέκεινα δ' ἐστὶ Δοκιμία κώμη καὶ τὸ λατόμιον τοῦ Συνναδικοῦ λίθου. οὕτω μὲν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, οἱ δ' ἐπιχώριοι Δοκιμίτην καὶ Δοκιμαίαν. Cf. idem 9,5,16. In Hierocle p. 677, sicut in Ephesino Concilio p. 514 et in Nott. episc. Δοκίμιον. Tabula Peut. :

Synnada :			*Tchifut Kassaba*
Docymeo	32	(40 Ptol.)	*Eski Hissar* 28
Dorileo	*	(110 Ptol.	*Eski-scher* 65.

3. Σύνναδα] Συαδαια X, Σύναδα DLMNOPRVWΔΞ, Συνάνδα Φ Arg., *Synanda* ed. Vic., *Synnanda* ed. Ulm. Frequens urbis mentio. Hod. *Tchifut Kassaba*. ‖ — ξ' L'' γ''] ξς' γ'' ed. pr., 60 1/2 1/4 ed. Rom. ‖ — 4. Γαμμαοῦσα] Ταμμαοῦσα X, Γάμβουα ed. pr., *Giamausa* ed. Vic. ‖ — ξα' δ''] 61 1/2 ed. Ulm. ‖ — μ' γο''] μ' γ'' ed. pr., 40 1/3 ed. Ulm. Ni fallor, eadem urbs indicatur quæ literarum Μ et ΛΛ et ΔΑ confusione scribitur Ἀλαμασσός in Hierocle, Ἀμαδάσση in Concil. Chalced. p. 673, *civitas Amadassenorum* in Concil. Constant. 2, p. 244, Ἄμβασον, μητρόπολις τῶν Φρυγῶν ap. Steph. Byz., *Abbassum* (Ἄμβασσον? Ἄμμασσον?) apud Livium 38,15 : *Inde Synnada venit* (Manlius)... *Vix quinque millium die toto itinere perfecto ad Beudos, quod Vetus appellant, pervenit... Ad Anabura inde, et altero die ad Alandri fontes, tertio ad Abbassum posuit castra. Ibi plures dies stativa habuit, quia perventum erat ad Tolistobiorum fines* (quibus proxima etiam Γαμμαοῦσα sive Ταμμαοῦσα (τὰ Ἄμμασσα?) Ptolemæi). ‖ — 5. Μελίταρα] Μελιτάρα FLMNOΔΞΦΞ, *Melitara*, Λελιτάρα, Arg. ‖ — ξα' L''] ξα' ς'' A ed. pr. ‖ — μ' γ''] μ' γο'' Φ, μ' ς'' ed. pr., 40 1/4 ed. Rom. Melitara ignota. Lib. 3, p. 523,10 Thessaliæ urbs Μελίταια s. Μελίτεια in plurimis Ptol. codicibus perperam est Μελίταρα. Eadem corruptio fort. nostro loco statuenda est. Cf. Stephanus Byz. : Μελίταια, πόλις Θεσσαλίας. Ἀλέξανδρος Ἀσίᾳ, ubi nescio an legendum sit : Ἀλέξανδρος. [Ἄλλη δ' ἐν] Ἀσίᾳ, et hæc Asiæ Melitæa non differat a Melitta s. Melissa, vico inter Synnada et Metropolim sito, in quo sepulcrum Alcibiadis (Athenæus 13, p. 574), adeo ut apud Pto-

Ἀκμονία	νθ' ∟''γ''	λθ' γ''	Acmonia	59° 50'	39° 20'
Εὐμένεια	ξ' ς''	λθ' ∟'' γ''	Eumenia	60° 10'	39° 50'
Δροῦζον	ξ' γ''	λθ' ∟''γ''ιβ''	*Bruzum*	60° 20'	39° 55'
Τιβεριόπολις	ξ' δ''	λθ' ∟''	Tiberiopolis	60° 15'	39° 30'

lemæum a Synnadis non boream sed austrum versus ponendus fuisset. ‖ — P. 629,6. ξα' ∟''] ξβ' XΦ ed. pr. ‖ — μ' ς''] 40 1/12 ed. Rom. Cf. Plinius 5,105 : *Iulienses* conventus Synnadici. Tab. Peut. :

Synnada
Lullæ (i. e. Iulia) 32 (35 Ptol.) *Eber* 30 ?
Philomelo 35 (45 Pt.) *Akscher* 25
[Excidit Tyriæum 28 (40 Pt.) *Ilgyn* 28]
Laudicia 23 (33 Pt.) *Yorgan Ladik* 28.

Iuliopolis ad lacum *Eber-gueul* dictum, ad quem *Eber* et *Saklus*. *Isakly*, alicubi fuisse debet. In eodem hoc tractu Ipsus Hieroclis aliorumque quærenda est. ‖ — 1. Ἀκμονία] Ἀκμωνία in plurimis codd. Scripturam per o tuentur numi et St. B. ‖ — νθ' ∟'' γ''] 59 1/2 1/4 ed. Vic. ; ξα' ς'' ed. pr. Plinius 5,106 : *Acmonenses* conventus Apamensis. Cf. Cicero pro Flacco 15, Tab. Peut., ubi *Agmonia* (sed *Acmonia* in Geogr. Rav. p. 111), Concil. Chalced. p. 668 : ὁ Ἀκμοναίων, Nott. ep. : ὁ Ἀκμωνίας et ὁ Ἀκμωνείας; Hierocles p. 668 : Ἀκμῶνα. Ruinæ in loco *Ahat Keui*, ut titulo ibi reperto constat. Ceterum v. not. ad p. 818,4. ‖ — 2. Εὐμένεια] Εὐμενεία A, Εὐμενία cett. ‖ — ξ' ς''] ξ' γ'' SΩ, 60 1/4 ed. Rom. ‖ — λθ' ∟'' γ''] ex conj. Grashofii, λθ' ∟'' ς'' (sic) codd. plurimi, λθ' ∟'' X, λθ' γο'' SΩ ed. Rom., λθ' γ'' ed. pr., 39 1/3 1/6 edd. Vic. Ulm. — Eumenia hodie *Ischikly*, ut inscriptione constat. In numo : Εὐμενέων Ἀχαιῶν. Cf. Strabo 12, 8,13, Eutropius 4,4, Eusebius Chron. Ol. 147,4 : *Eumenes, frater regis Attali, qui Eumeniam in Phrygia condidit, clarus habetur*. Stephanus Byz. : Εὐμένεια, πόλις Φρυγίας, Ἀττάλου καλέσαντος ἀπὸ Εὐμενοῦς τοῦ Φιλαδέλφου... Δευτέρα Καρίας (Imo, eadem ab aliis Cariæ adscribitur). Plinius 5,108 in Cariæ descriptione : *Eumenia Cludro fluvio adposita, Glaucus amnis*. Tabula Peuting. :

Apamea		
Ad vicum	14	(18 Ptol.
Pella (i. e. Peltæ)	12	
Eumenia	*	[10] (70 Ptol.)

In Ptolemæi tabula distantia quæ est inter Eumeniam et Synnada ad verum prope accedit, falsissima vero exhibetur quæ est ab Apamea Eumeniam. Ramsayus l. p. 30 de Eumenia ita habet : « The situation of this city at Isheklii was pointed out by Leake from an inscription copied there by Pokoke. Leake, however, has misunderstood the river names. Eumeneia lies under a conical hill, and a stream, rising from a very fine spring at the base of the hill within the ancient city, flows in a winding course south to join the Mæander : this stream is the Cludrus mentioned by Pliny. About three miles west of Isheklii a river, which drains all the large valley of Sandyklii, the Kutchuk Sitchanlii Ova, and great part of the mountainous district between the Burgas Dagh and these two valleys flows south-west to join the Mæander. This river, which is quite dry during all the summer in its passage through the Isheklii valley, but which flows with a good perennial stream in all the upper part of its course, is the Glaucos of coins. Hence the passage in Pliny is easy and accurate, *Eumenia Cludro flumini adposita, Glaucus amnis*. — The villages round *Isheklii* are full of inscriptions, etc. » ‖ — 3. Δροῦζον] Δορυζον X, *Drusum* edd. Vic. Ulm. Debebat : Βροῦζον. ‖ — ξ' γ''] ξ' ς'' SΩ. ‖ — λθ' ∟'' γ'' ιβ''] λθ' γ'' ιβ'' ed. pr., 39 1/2 0 1/12 (sic) ed. Vic., 39 1/2 1/3 ed. Rom. — In numis : Βρουζηνῶν. In Not. episc. : ὁ Βρύζου et ὁ Βρόζου. Hierocles p. 677 : Εὐκαρπία, Ἱεράπολις, Ὄστρους (Ὄτρος in Nott. Episc. plurimis, Ὄστρος in Conc. Nicæn. II, p. 358; τὰς λεγομένας ἐν Φρυγίᾳ Ὀτρύας Plutarch. Lucull. 8,7), Στεκτόριον, Βροῦξος (sic). Quinque hæc oppida Ramsayus p. 61 pentapolim constituisse censet, cujus mentio fit in Actis Synod. V, 553 p. Chr. (Labbe p. 223), ubi : *Paullus episcopus Stectori civitatis, Pentapoliticæ regionis, Phrygiæ Salutaris provinciæ*. Omnia sita fuisse in valle *Sandyklii* urbis, paucorum millium intervallis separata. Ac de Eucarpia quidem supra p. 829,7 vidimus; cetera Ramsayus hunc in modum disponit :

Hierapolis *Kotsch hissar* (ut titulo constat)
Otrus *Tschor hissar*
Stectorium *Emir hissar*
Bruzos *Kara Sandyklii*

Ptolemæus Hierapolin hanc et Otrum non commemorat, Stectorium vero et Bruzum 55 m. p. intervallo separavit. Ni fallor Stectorii positionem ab Apamea proficiscens, Bruzi autem locum a Synnadis proficiscens definivit. ‖ — 4. Τιβεριόπολις] Τιβεριούπολις PRVWΞ ed. pr. ‖ — λθ' ∟''] λθ' ς'' ed. pr., 39 1/2 1/12 ed. Rom. Cf. Hierocles : Ἀζανοί. Τιβεριούπολις. Κάδοι, Nott. episc., Concil. Constant. 3, p. 674, Socrates H. E. 7,46. In numis : Τιβεριοπολειτῶν. Urbem sec. Ptolemæum 85 m. p. ab Æzanis austrum ortumque versus distantem Ramsayus, duce Hierocle, agnovit in hod. *Egrigueuz*, c. 23 m. p. ab Æzanis

Βλέανδρος	ξ' L''	λθ' ς''	*Blaundus*	60° 30'	39° 10'
Στεκτόριον	ξα'	λθ' δ''	Stectorium	61°	39° 15'
Σίβλιον	ξα' γο''	λθ' δ''	Siblium	61° 40'	39° 15'
Φιλομήλιον	ξβ' δ''	λθ' γ''	Philomelium	62° 15'	39° 20'

versus occasum æstivum. || — 1. Βλέανδρος] Βλαίανδρος ed. pr., Κλέανδρος X. || — ξ' L''] ξ' ς'' ed. pr., || — λθ' ς'] λθ' L'' PRVWℶ. Nomen corruptum falsaque urbis positio. Scribendum erat Βλαῦνδος. In numis Βλαυνδέων et Ἱππούριος fluvius. Ruinæ insignes in hod. *Suleimanli* ad *Kœpli Sou* (Hippurium fl.), a Philadelphia 40 m. p. ortum versus (75 m. p. ortum et boream versus in Ptol. tabula), ab Eumenia c. 35 m. p. occasum versus (45 m. austrum versus ap. Ptol.) distantes. In *Gœbek* vico propinquo Hamiltonus titulum reperit, in quo : Βλαυνδέων Μακεδόνων. Ad *Bikirlu* vicum in boreali parte regionis *Tchal Ova* et in loco *Kilisseh* (ἐκκλησία) Ramsayus (l. l. p. 18) hanc reperit inscriptionem : ὁ δῆμος ὁ Ἱεραπολειτῶν καὶ ὁ δῆμος ὁ Διονυσοπολειτῶν (ad hod. *Ortakeui*) καὶ ὁ δῆμος ὁ Βλαυνδέων καὶ τὸ κοινὸν (ubi nunc *Kilisseh?*) τοῦ Ὑργαλέων πεδίου (cf. *Hyrgaletici campi* ap. Plin. 5,113) ἐτίμησαν [Κοΐν]τον Πλαύτιον Οὐεν[ῶνκα?]. Hamiltonus Blaundum censuit corrupte dici *Clanuddam* (35 m. p. a Philadelphia distantem) in tabula Peut., atque Λοῦνδαν in Hierocle p. 668. Obstat numus in quo : Κλανουδδέων atque inscriptio in qua : ὁ δῆμος ὁ Λουνδέων. V. Ramsayus p. 18., qui Lundam postea vocatam esse putat Πουλχεριανόπολιν, cujus Hierocles p. 668 in Phrygia Pacatiana meminit. « The list of Hierocles, Ramsayus p. 3 ait, is absolutely complete. If a city can be proved to exist both before and after the times of Hierocles, it is not omitted in his list. Apparent omission is always to be explained by the use of a temporary name or by some other cause : so we find no Aspendos but Primopolis, no Cotyaion but Eudocias, no Blaundos but Pulcherianopolis, no Conana but Iustinianopolis. This principle may be applied to show that an ancient site in a fertile valley sufficiently extensive to support a city must be mentioned by Hierocles. » || — 2. Στεκτόριον] Στεκτώριον MNOD, Στεκοτόριον Arg., *Stecotorium* ed. Vic., Ἐστόριον ed. pr. Cf. Hierocles p. 677 : Σεκτόριον (Σεκπόριον v. l.). « Ioannes presbyter τοῦ θρόνου Ἐκτορείου Nicæno II, p. 357 nomen adscripsit, et p. 53 Ἐκτορίου. » *Wesseling*. In Nott. episc. : ὁ Στεκτορίου, Στεκτωρίου, Στεκτονίου, Στεκνονίου. Pausanias 10,27,1 : Κόροιβος ὁ Μύγδονος. Τούτου μνῆμά τε ἐπιφανὲς ἐν ὅροις πεποίηται Φρυγῶν Στεκτορηνῶν (ες τεκτορηνῶν codd.). Numi : Στεκτορηνων. Cf. supra not. ad p. 830,3 || — 3. Σίβλιον] sic ed. Ulm., Σίλβιον codd. || — ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr., 61 ed. Vic. || — λθ' δ''] λθ' γο'' BE, λθ' γ'' ed. pr. — Numi : Σειβλιανῶν. Hierocles p. 667 : Σιβλία. In Concil. Chalced. p. 668 : πόλεως Σιβλαίας. In Not. episc. : ὁ Σουβλαίου, ὁ Σιβλίαις, ὁ Σικλίος, ὁ Σιχλίου. Plinius 5,108 : *Ex hoc* (Apamensi) *conventu deceat nominare Metropolitas, Dionysopolitas, Euphorbenos, Acmonenses, Peltenos, Silbianos* (leg. *Siblianos*). Cinnamus VI, 15 : τὰς ἐπὶ Λάμπης διελθὼν (Manuel a Rhyndaci valle profectus) πεδιάδας, φρούριόν τι περὶ πρώτας που τοῦ Μαιάνδρου ἐκβολάς (Σούβλειον ὄνομα αὐτῷ) χρόνῳ πεπτωκὸς ἀνεγείρει. Eadem narrans Nicetas VI, p. 229 τὸ Σούβλεον castellum vocat. Siblium, quod variis in locis viri docti quæsiverunt, Ramsayus p. 33 agnovit in hod. *Homa* inter Eumeniam et Apameam, ab hac c. 15 m. p. (33 sec. Ptol.) distans. « Homa, ait, lies on the southern slope of the immense mass of limestone named *Ak Dagh*. The situation is very fine, plentifully supplied with water, and commanding a fine plain, continuous with the *Eumenetici Campi* on the north-west, and bounded on all other sides by mountains or low hills. There are here traces of an ancient city, which by its situation must have been a strong fortress. The statements of Cinnamus, Ptolemy and Hierocles show with definite certainty that this place was Seiblia. » || — 4. Φιλομήλιον] Φιλομίλιον CPRVL, Φιλομύλιον τὸ νῦν Ἄζαρι (hod. *Akscher* ruin.) codex H. || — λθ' γ''] sic NP ed. pr., edd. Vic. Rom., λθ' γο'' XZΦ Arg., νθ' L'' BE, νθ' δ' cett. — Cf. Strabo 12,8,14. 14,2, 29, Steph. Byz. v. Φιλομήλιον. Tab. Peut. (v. not. p. 830 a), Plinius 4,95 : *Philomelienses*. Frequens urbis mentio ap. Cinnamum. Nicetam, Ephraem Cæsar. In numo (v. *Journal des savants* 1846, p. 118) : Μανδροπολιτῶν καὶ Φιλομηλέων ὁμόνοια (Mandropolis hod. *Mandra* ad lacum *Eber-gueul*, ab *Akscher* 25 m. p. versus occasum æstivum). In Noll. episc. Philomelium modo Phrygiæ, modo Galatiæ, modo Pisidiæ accensetur. In Hierocle p. 672 inter Pisidiæ oppida commemoratur, item ap. Procopium H. Arc. 18 : ἣν Πισίδαι Φιλομήδην (sic) καλοῦσι. || — P. 832,1. ξα' γ''] sic X et ed. pr., 61 1/2 ed. Rom., ξβ' γ'' BEPRVΦ Arg., ξβ' cett. || — λθ' ς''] ed. pr., λθ' L'' cett. His numeris Peltæ recte in eadem regione ponuntur in qua Apamea et Stectorium et Siblium. Positionem 62° 39° 30', quam Wilbergius recepit, eo tueri possis, quod Peltæ non adeo longe a Mæandri fontibus aberant, quos Ptolemæus inepte ponit 62° 39° 30'. Peltæ sec. Tab. Peut. (Cf. not. ad p. 830,5) ab Apamea 26 m. p. (18 m. in Ptol.), sec. Xenophontem An. 1,2,10

Πέλται	ξα' γ''	λθ' ς''	Peltae	61° 20	39° 10'
Μητρόπολις	ξα' δ''	λθ' γ'ιβ''	Metropolis	61° 15'	39° 25'
Ἀπάμεια Κιβωτός	ξα' ς''	λη' ∠''γ''ιβ''	Apamea Cibotos	61° 10'	38° 55'
Ἱεράπολις	ξ'	λη' δ''	Hierapolis	60°	38° 15'
Κίβυρα	ξ' ∠''	λη' ∠''γ''ιβ''	Cibyra	60° 30'	[37°] 55'

decem parasangas a Celænis aberant. Cf. Steph. Byz. v. Πέλται, Strabo 12,8,13. 13,4,13 (τὸ Πελτηνὸν πεδίον), Plinius 5,106 : *Pelteni* conventus Apamiensis. In Tab. Peut. corrupte *Pella*, in Geog. Rav. p. 106,10 *Della*. In numis : Πελτηνων. In Not. episc. ὁ Πελτῶν, in Concil. Chalced. p. 574 ὁ Πέτλων, in Concil. Constant. 3, p. 674 ὁ Πέμπων Πακατιανῆς, in Hierocle p. 674 Μόλπη. De situ Peltarum Ramsayus l. l. p. 28 : « we spent about a week seeking for this city and discovered nothing but negative evidence. In places where we exspected to find Pellæ, we discovered that no Greek city had ever existed. Absolutely the only place where id could possibly have stood is the neigbourhood of Karayashilar, a large village on the Glaucos, three hours from Isheklii, two from Eski Aidan, and nearly on the direct line between Lounda and Eumenia. This situation suits all the evidence, the order in Hierocles, the narrative of Xenophon, the reference in the Peutinger Table, the passage in Strabo mentioning the Πελτηνὸν πεδίον. — Two large mounds not far from Karayashilar, one north, the other west, both contain considerable traces of ancient life; but inscribed stones are rare in the surrounding villages. In Karayashilar alone, besides numerous marbles, we found two sepulcral inscriptions of no special interest. » ‖ — 2. λθ' γ'' ιβ''] 39 1/2 1/12 ed. Rom. Ulm., nescio an rectius; sic enim Metropolis fere media inter Apameam et Synnada ponitur recte, quamvis distantiis justo majoribus. Livius 38,15 : (*Manlius ab Apamea*) *profectus eo die in Metropolitanum campum, postero Dinias* (*Dynias* v. l.) *Phrygiæ processit; inde Synnada venit*. Strabo 14,2,29 (ex Artemidoro) : ἐντεῦθεν δὲ ἡ Φρυγία διὰ Λαοδικείας καὶ Ἀπαμείας καὶ Μητροπόλεως καὶ Χελιδονίων. Cf. idem 12,8,13. Athenæus 13, p. 574, de Alcibiade : ἐκηδεύθη ἐν Μελίσση κώμη τῆς Φρυγίας... Εἴδομεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἐν Μελίσση τοῦ Ἀλκιβιάδου μνῆμα ἐκ Συννάδων εἰς Μητρόπολιν ἀφικνούμενοι. Metropolis inter Pisidiæ oppida apud Hieroclem et Not. episc. Via antiqua ab Apamea Synnada ducta erat per hod. *Tchyl* (*Tcheul* ap. Kiepertum) *Ova*, « a fertile valley about eleven miles long and four broad, completely surrounded by hills. The road goes straight along the valley which extends towards the nord-east » (Ramsay, *Metropolitanus campus, reprinted from the journal of Hellenic studies*, p. 5). In hac valle ad *Horrou* et ad *Tatarly* vicos Ramsayus inscriptiones reperit in quibus commemoratur Ἀλέξανδρος Τιείου, quem novimus e duobus numis Μητροπολειτῶν Φρυγ. Ad hos igitur vicos Metropolis steterit. A Synnadis ad *Tatarly* austrum versus c. 22 m., hinc Apameam austrum et occasum versus c. 27 m. p. ‖ — 3. Ἀπάμεια] Ἀπαμία CZΦ; Κιβοτός ed. pr., *Apamia archa* ed. Vic., *Ap. arca* ed. Ulm. Urbs, cujus frequens mentio, hod. *Dinér*, uti constat. Posteriore ævo Pisidiæ adscripta, ut ap. Hieroclem aliosque. ‖ — λη' ∠'' γ'' ιβ''] λθ' ιβ'' X ed. pr., 38 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — 4. ξ'] ξ' γ'' ed. pr. ‖ — λη' δ''] λη' ∠'' γ'' ed. pr., λη' ∠'' γ'' ιβ'' X et pr. manu Ξ, λη' ∠'' ιβ'' m. sec. — Plinius 5,105 : *Hierapolitæ* jurisdictionis Cibyraticæ. Steph. Byz. : Ἱεράπολις, μεταξὺ Φρυγίας καὶ Λυδίας, θερμῶν ὑδάτων πολλῶν πλήθουσα, ἀπὸ τοῦ ἱερὰ πολλὰ ἔχειν. Strabo 13,4,14 : πρὸς τῇ Μεσωγίδι καταντικρὺ Λαοδικείας Ἱεράπολις (« Strabo consideres that Messogis and the mountain of Hierapolis are one range, and, though his opinion is, geographically, not strictly accurate, it may serve as proof that the vulgar belief and the vulgar religion held the two mountains to be one. » *Ramsay* Phryg. p. 7.) Urbs inter Tripolin et Laodiceam sita erat, ab illa 12, ab hac 6 m. p. distans sec. Itin. p. 337 et Tab. Peut. (V. not. p. 822). Prava ejus positio in Ptolemæo. Præterea mentio ejus in Vitruvio 8,3, Dion. Cass. 68,27, Ammiano 23,6, Apulejo de mundo c. 7, Philostrato Vit. Soph. 2,24,1, Hierocle p. 667 (qui p. 668 aliam Hierapolim, hod. *Kotch Hissar*, habet in Phrygia Salutari. V. not. p. 830,3). In numo : Ἱεραπολειτῶν. Λητωεῖα. Πύθια. V. Ramsay l. l. Hodie *Pambuk Kalessi*. ‖ — 5. Κίβυρα] Κίβυρρα ed. pr., Κιβοῦρα F, *Cibira* ed. Vic., *Cybira* ed. Ulm. ‖ — ξ' ∠''] sic ed. pr., ξ' ς'' cett. ‖ — λη' ∠'' γ'' ιβ''] λη' ∠'' ιβ'' BEZ edd. Vic. Ulm. Arg., λη' ∠'' ed. pr. X, 38 1/2 ed. Rom. Quibus omnibus inepta urbi positio assignatur. Satis accurata erit si scripseris λζ' ∠'' γ'' ιβ'', quod mutatum fuerit, ut ex ordine numeri procederent. De Cibyra Magna multus est Strabo 13,4,17. Urbs caput erat tetrapolis, cujus præter Cibyram erant Bubo et Balbura et Œnoanda, quæ postea a Muræno Lyciæ adscriptæ sunt in eaque a Ptolemæo commemorantur. In Phrygia jurisdictionis Cibyraticæ 25 erant civitates, ex quibus Hydraletæ et Themisones et Hierapolitæ a Plinio 5,105 recensentur. Sequiore ævo Cibyra est Cariæ attributa, ut ap. Hieroclem et in Not. ecclesiasticis. Ceterum cf. Livius 38,14. 15, Cicero ad Att. 5,21, Tacitus An. 4,13.

Διοκαισάρεια	ξα'	λη' L''ιβ''	Diacaesarea	61°	38° 35
Σανίς	ξα'	λη' L''	*Sanaus*	61°	38° 30'
Θεμισώνιον	ξ' ς''	λη' ς''	Themisonium	60° 10°	38° 10'
Φυλάκαιον	ξ' γ''	λη' γ''	Phylacaeum	60° 20'	38° 20'

Ruinæ ad hod. *Horzum*, a Laodicea c. 60 m. p. austrum versus. ‖ — 1. λη' L'' ιβ''] sic BEZX Arg., ed. Ulm., λη' γ'' ιβ'' X ed. pr., 38 1/2 edd. Vic. Rom., λη' L'' γ'' SΩ, λη' L'' γ'' ιβ'' cett. In numis : Διοκαισαρέων Κερεταπέων. Hierocles p. 666 : Κολοσσαί, Κερετάπα, Θεμισόνιος, Οὐαλεντία, Σαναός. Socrates H. E. 2,40 : Θεόδουλος Χαιρετάπων τῆς Φρυγίας. Similiter in Nott. episc. : ὁ Χαιρετάπων, ὁ Χαιρετόπων, ὁ Χαιροτόπων. « Coins of Ceretapa mention a fountain Aulindenos (v. *Journal of Hell. stud.* 1883, p. 72). — Le Quien (Or. Christ. 1, p. 813) uses the expression, apparently dirived from some greek menologium : *Chonæ* (i. q. *Colossæ*) *quæ juxta Ceretapa*. An apparition of St. Michael, whose splendid church in Chonæ is famous, occurred at Ceretapa (*Menolog.* September 6). The district is now called *Taz Giri* (*Tazguiri*, inter Apameam et Colossas, in tabula Kieperti; ibidem fuerit *Taxon*, quod juxta Apameam nominat Geogr. Rav. p. 106). The site was at Sari Kavak, where there are important remains. Kiepert placed Diocæsareia at Tchardak, about six or seven miles west of Sari Kavak. This village, though a modern halting-place, is not an ancient site. » *Ramsay* (Phrygia p. 34), qui postea, ut literis me docuit, mutata sententia, *Sarikavak* veterem Sanaum esse censuit, Ceretapam vero sive Diocæsaream probabiliter componendam esse cum hod. *Kayadibi* ad *Salda* lacum, c. 30 m. p. a Colossis versus ortum hibernum. Eundem situm nunc urbi assignavit Kiepertus, ob nominis, opinor, similitudinem quandam. Ego nescio an Diocæsarea fuerit *Kaya-hissar* in *Kaisari* regione, a Colossis nonnisi 17 m. p. (22 m. p. sec. Ptol.), totidemque fere a *Kayadibi* distans. ‖ — 2. λη' L''] λη' γ' ιβ'' X ed. pr., 38 1/3 ed. Rom. Σανίς vitiosa scriptura. Debebat : Σαναός vel Σαναά. Hierocles p. 666 : Θεμισόνιος, Οὐαλεντία, Σαναός. Strabo 12,8,13 : Θεμισώνιον, Σαναός (Σαναά v. l.). In Conc. Chalced. p. 674 : Ἀντίοχος πόλεως Σαναῶν. In Not. episc. : ὁ Συναοῦ, ὁ Σιναοῦ, ὁ Σιναῶν. Situs incertus. Kiepertus Sanaum ponit ubi nunc est *Eines* prope *Guebren Tchai* qui a meridie in *Bourdour Gœl* influit, ab Apamea austrum versus c. 37 m. p. (25 sec. Ptol.), a Laodicea c. 55 m. (63 sec. Ptol.). Ramseyus Σαναὰ haud differre censet ab urbe quæ Ἄναυα vocatur ap. Herodotum 7,30, ubi Xerxes a Celænis profectus Ἄναυα καλεομένην Φρυγῶν πόλιν παραμειβόμενος καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ἅλες γίνονται, ἀπίκετο ἐς Κολοσσάς. Lacus ille salsus nunc *Hadchi Gœl* sive *Tschuruk Gœl*. Boreali ejus litori adjacent *Balallu* et *Sarikavak*, quorum hoc, Ramseyo teste, veteris oppidi rudera habet, ab Apamea vel Celænis 25 m. (28 sec. Ptol.), a Colossis c. 30, a Laodicea c. 40 (63 sec. Ptol.) m. distans. Ceterum Tabula Peut. ita habet : *Apamea* 14 *Ad vicum* 9 *Socratu* 28 *Tralles* 15 *Hierapolis*. In his quæ notantur ab Apamea et ab Hierapoli distantiæ ad *Socratu* (sic in edit. Welseri; in recentioribus *S... tu*), pertinent ad hod. *Sarikavi*. Fortasse igitur Ἄναυα Herodoti postea Σωκράτου dicta a Socrate quodam (Socrates Trallensis commemoratur in inscriptione ap. Orelli n. 123), sicut sequens Themisonium a Themisone quodam. Sanaus ubinam fuerit, in medio relinquo. ‖ — 3. ξ' ς''] 60 1/3 ed. Rom. ‖ — λη' ς''] λη' L'' BDEFNOPRSVWXΔΞΩ ed. Vic., 38 1/3 1/12 ed. Rom. Cf. infra Θεμισώνιοι juxta Lyciam. In numis : Θεμισωνέων. Strabo 12,8,13 : Θεμισώνιον. Hierocles p. 666 : Θεμισόνιος. (Apud eundem p. 674 alia Θεμισόνιος Pisidiæ.) In Concil. Chalced. Θεμισσός. Pausanias 10,22,4 : Θεμισώνιον τὸ ὑπὲρ Λαοδικείας.. Φρύγες οἰκοῦσιν. Steph. Byz. : Θεμισώνιον χωρίον Φρυγίας. Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῇ. Ravenn. p. 106 : *Philaction* (Φυλάκαιον Ptol.). *Thelmissinion*. In Not. episc., ubi : ὁ Συναοῦ, ὁ Θαμψιουπόλεως, ὁ Διοκλείας legitur, ὁ Θεμισωνιουπόλεως dicendum fuisse conjecit Ramsayus, qui Hieroclis laterculo et Pausaniæ verbis et Ptolemæi tabulæ innitens, sitam urbem fuisse censet ubi nunc est *Karayuk Bazar*, c. 30 m. p. a Lodicea versus ortum hibernum. Eandem distantiam ap. Ptolemæum habes. Alii Themisonium quæsiverunt in vicino *Kaihissar* aut in *Kizilhissar*, illud boream versus, hoc occasum versus a *Karayuk bazar* positum. Longe ab his recedit Tabula Peutingeriana :

Laodicium
Themissonio * * [65]
(*Tenefu*)
Cormasa 34
(*haud longe a Kestel lacu austrum versus*)
Perge * 12 (c. 35)
(ruin. ad *Murtana*)

Quodsi recte habet numerus 34, Themisonium probabiliter ad ruinas *Tenefu* dictas refertur ab Anvillio, Pokokio, in Corp. Inscr. gr. 3, p. 182, in Auctario ad Corp. Inscr. tertio p. 183, a Rittero *Erdk.* 19, p. 680. Ni fallor hoc est Pisidiæ Themisonium, atque alterum Phrygiæ oppidum cognomine in hac via excidit. ‖ — 4. Φυλάκαιον] Πυλάκαιον

Σάλα	ξ' δ''	λη' γ''
Γάζηνα	ξ' γο''	λη'

18. καὶ δῆμοι παρὰ μὲν τὴν Λυκίαν Λυκάονες καὶ Θεμισώνιοι, παρὰ δὲ τὴν Βιθυνίαν Μοκκαδηνοὶ καὶ Κυδισσεῖς, ὑφ' οὓς Πελτηνοί, εἶτα Μοξιανοί. εἶτα

Sala	60° 15'	38° 20
Gazena	60° 40'	38°

18. atque populi sunt iuxta Lyciam *Lycaones* et *Themisonii*, iuxta Bithyniam *Moccadeni* et *Cidyesses*, infra quos *Pelteni*, deinde *Moxiani*; deinde *Phylacenses*, infra

codd., Πυλακαῖον ed. pr., *Philaceum* ed. Vic., *Pylaceum* ed. Ulm. Infra : Φυλακήνσιοι. Ravennas d. 106 : *Philation*. Situs incertus. Fort. φυλακή quædam in Phrygiæ et Cariæ confiniis, cujus proprium nomen ignoramus. ‖ — ξ' γ''] 60 2/3 ed. Vic., 60 1/6 ed. Ulm. ‖ — λη' γ''] λη' ς'' ADFLOPRSVW-ΔΞΩϽ, 38 1/4 ed. Rom. ‖ — 1. ξ' δ''] 60 ed. Rom., ξ' Ŀ δ'' conj. Grashof. — In numis Phrygiæ : Σαληνῶν, interdum Σαλειτῶν, semel Σαληνειτῶν (v. Steph. Thesaur. v. Σάλα p. 31). In Not. episc. 1,170. 3,103. 8,182. 13,89 ὁ Σάλων in *Lydia*, sed 9,89 ὁ Σατάλων, siculi Σάταλα Lydiæ oppidum ap. Hieroclem. Situs incertus. Ramsayus τὰ Σάλα fortasse fuisse conjecit ubi nunc est *Alamsalam* inter Philadelphiam et Hierapolim fere medium. Kiepertus *Satala* ponit c. 24 m. p. a Philadelphia boream versus, ubi haud longe ab Hermo fluvio nunc est *Sandal*. In Ptolemæi tabula Sala ponuntur c. 12 m. p. ab Hierapoli boream ortumque versus. Fortasse igitur erant ad hod. *Alan*, c. 16 m. p. ab Hierapoli ortum versus. ‖ — 2. ξ' γο''] ξ' γ'' ed. pr. Γάζηνα Ramsayus corrupte scribi censet pro Τάκινα (V. Corp. Inscr. gr. n. 3956 *b*. c. et addid. p. 1106, et Geogr. Rav. p. 106, ubi : *Apamea*, *Tagina*, *Cormasa*), hodie *Iaraschli*, « five miles N. W. from Dever and Yasikkevi, at west end of Bouldour lake », ut Ramsayus scripsit ad Mommsenium (Auctarium Additamentorum ad C. I. lat. vol. III, p. 593). Reperta ibi columna miliaria bilinguis, numerum exhibens CCXXIII, ΣΚΓ, de quo Mommsen l. l. : » Viæ Epheso Tralles exstant miliaria duo, V (Eph. V, n. 174) et XXIX (C. III, 479). Ad ejusdem continuationem hoc miliarium referrem, nisi moneret Kiepertus viam Epheso per Tralles et Laodiceam ad Iaraschli vix superari potuisse numerum mil. CXXXVIII. [Via a Pergamo per Sardes et Laodiceam hucusque ducta circa 230 m. p. foret.] — Ramsayus adnotat stetisse miliarium in Asia provincia extrema; nam Tacinam oppidum ea comprehendi præter miliarium hoc eo quoque probari, quod in titulo ibi invento (C. I. n. 3956) nominatur proconsul Tarius (non Talius) Titianus. E contrario vicum Dever, a Tacina proximum, fuisse sub legato Galatiæ intelligitur ex supra adnotatis n. 1355. » — Ceterum si Gazena Ptolemæi est i. q. Tacina, positio ejus falsa est. Sin positionis notam negligere licet, quæritur an Γάζηνα non sit potius Γανζάηνα, cujus gentile Γανζαηνός occurrit in ampla inscriptione ad *Gondane* vicum prope angulum borealem Tatta lacus (*Hoiran Gœl*) reperta, in qua 55 hujus regionis vici recensentur. Ganzæna ista quum haud dubie sit *Gondane* hodierna, Phrygiæ Magnæ accenseri potuit, quum haud longe absit a Metropolitano Phrygiæ campo (v. supra p. 832,2) et ipse Tatta lacus, Strabone teste 12,5 4, sit μέρος τῆς Μεγάλης Φρυγίας. ‖ — 3. μὲν] om. BEZ. Ordo nominum turbatus est. Monente Ramsayo, dicendum erat : παρὰ μὲν τὴν Λυκίαν Θεμισώνιοι καὶ Φυλακήνσιοι, παρὰ δὲ τὴν Βιθυνίαν Μοκκαδηνοὶ καὶ Κιδυησσεῖς καὶ Μοξεανοί, ὑφ' οὓς Λυκάονες, εἶτα Πελτηνοί, ὑφ' οὓς Ἱεραπολεῖται. ‖ — 3 Λυκάονες] *Lichaones* ed. Vic., *Licaones* ed. Ulm. Ptolemæus Lycaones, i. e. Lycaonis pagi incolas, composuisse videtur cum Lyci fluvii fontibus, quos perperam in Lyciæ confiniis collocat. Oppidum in boreali Phrygiæ parte alicubi fuisse satis constat. Nam Plinius 5, 105 : *Alter conventus a Synnade accepit nomen; conveniunt Lycaones, Appiani, Eucarpeni, Dorylæi* etc. Hierocles p. 678 in Phrygia Salutari : Μιδάιον, δήμου Λυκάων (l. Λυκαόνων), δήμου Αὐράκλεια (?), δήμου Ἀλαμασσοῦ (v. not. p. 829.4). Not. episc. 1,387 : ὁ Βρύζου, ὁ Λυκάονος, ὁ Στεκτορίου. Ibid. aliis locis : ὁ Λυκάωνος et ὁ Λυκαονίας. Ramsayus pagum istum inter *Sytchanly Ova* et *Sandikli Ova* fuisse conjecit. ‖ — 4. Θεμισσώνιοι] V. p. 833,3. ‖ — 5. Μοκκαδηνοί] Μοκκαδυνοί DΦ Arg., Μοκκαδινοί FN, *Moccadini* edd. Vic. Rom. Ulm., Μικκαδηνοί X, Μοκκαδήλιοι ed. pr., καὶ Μοκ. ΜΟΔ, at in Δ καὶ expunctum., Κεμοκκαδυνοί A. Ramsayus conjecit Μακ. Καδοηνοί (v. not. p. 826,2.). At Κάδοι Ptolemæo est Mæoniæ oppidum. Conferendus potius est Stephanus Byz. : Μόκατα, πόλις Βιθυνίας, ὡς Δομέτιος Καλλίστρατος ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείας τετάρτῳ, τὸ ἐθνικὸν Μοκατηνός. Oppidum in Bithyniæ et Phrygiæ confiniis fuerit. ‖ —5. Κυδισσεῖς] Κυδυσσεῖς PV, Κυξεσσεῖς FN, Κυδδησεῖς ed. pr. Hierocles p. 668 : Κιδυσσός. In Conciliis et Not. episc. : ὁ Κυδισσοῦ, Κυδέστου, Κηδυσσοῦ. Legendum Κιδυησσεῖς, uti est in numis. Hodie *Sitchanly*, uti Ramsayus censet. ‖ — 6. Πελτηνοί] οἱ add. X; Πελτῖνοι NS ed. pr., Πιλτηνοί RW, Πτιλτηνοί V, Πλιλτινοί P, Σπιλτηνοί C, Σπελτινοί AF. Vid. p. 832,1. ‖ — 6. Μοξιανοί] Λωξιανοι X. Præstaret Μοξεανοί. Vid. Not. p. 827,6, ubi Diocleam Moxeanorum oppidum fuisse vidimus. Ejusdem regionis oppidum fuisse quod in numo Ἱερο-

Φυλακήνσιοι, ὑφ' οὓς Ἱεραπολῖται.

19. Νῆσοι δὲ τῇ Ἀσίᾳ παράκεινται πρὸς μὲν τῷ Ἑλλησπόντῳ

Τένεδος νῆσος καὶ πόλις	νε'		μ'	L''γ''ιβ'
ἐν δὲ τῷ Αἰγαίῳ πελάγει νῆσος				
Λέσβος, Αἰολὶς νῆσος, ἧς ἡ περιφραφὴ ἔχει οὕτως.				
Σίγριον ἄκρον	νε'		μ'	
Πύρρα	νε'	δ''	λθ'	γο''
Ἐρεσός	νε'	γ''ιβ''	λθ'	L''
Μαλία ἄκρα	νϛ'		λθ'	γ''ιβ''
Μυτιλήνη	νε'	γο''	λθ'	γο''
Ἄργεννον ἄκρον	νε'	γο''	λθ'	L''γ''
Μήθυμνα	νε'	γ''ιβ''	μ'	γ''ιβ''
Ἄντισσα	νε'	δ''	μ'	ϛ''
ἐν δὲ τῷ Ἰκαρίῳ πελάγει νῆσοι				
Ἰκαρία νῆσος	νϛ'	L''δ''	λζ'	γ''

quos *Hierapolitae.*

19. Insulae adiacent Asiae et quidem ad Hellespontum

Tenedus insula et oppidum	55°		40°	55'
in Aegaeo autem mari insula				
Lesbos, Aeolica insula, cui circuitus hic est :				
Sigrium promontorium	55°		40°	
Eresus	55°	15	39°	40'
Pyrrha	55°	25'	39°	30'
Malia promontorium	56°		39°	25'
Mytilene	55°	40'	39°	40'
Argennum promontorium	55°	40'	39°	50'
Methymna	55°	25'	40°	25'
Antissa	55°	15'	40°	10'
in *Icario* mari insulae				
Icaria insula	56°	45'	37°	20'

χάραξ, in Hierocle vero corrupte Ἰουχαράταξ vocatur, idque prope *Oturak* vicum in loco *Kilisseh* dicto stetisse censet Ramsayus p. 49. Eodem pertinere videtur ὁ Ὡράκων in Not. episc. Cf. *Orathei* in Geogr. Rav. p. 111,13. ‖ — 1. Φυλακήνσιοι] Φιλ. FS, *Philacensii* edd. Vic. Ulm., Φυλακήσιοι Φ Arg. Vid. p. 833,4. — Verba ὑφ' οὓς Ἱεραπ. om. Φ edd. Vic. Ulm. Arg. V. not. p. 832,4. ‖ — 2. τῇ Ἀσίᾳ] om. BFMOZ. ‖ — 3. τῷ] om. ABCDEZ; Ἑλλήσποντον BELZΦΞ. ‖ — 4. πόλις] ὁμώνυμος add. ed. pr. ‖ — 5. μ' L'' γ'' ιβ''] με' L'' γ'' ed. pr., 40 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 6. νῆσος] om. ed. pr. — Post vs. 6 tanquam titulus legitur Νήσου Λέσβου ἡ περιγραφή in ed. pr.; eadem post vs. 5 habent PRV. — Ut objectæ continentis ora, sic etiam Lesbus insula a meridie boream versus in duplum fere justæ mensuræ extenditur, ab occasu autem ortum versus dimidium fere justæ latitudinis habet. Ambitus insulæ in Ptolemæi tabula c. 175 m. p. sive 1400 stadiorum est, quod ad verum prope accedit, si sinus legeris, quos Ptolemæus non indicavit. Quodsi sinus missos feceris, ambitus insulæ est fere 1000 stadiorum. E Strabonis numeris (13,2, 2) colliguntur stadia 1110. Anonymus in G. M. 2. p. 510, qui Isidoreos computos reddere solet, 1180 stadia numerat. Hinc corrigendus est Plinius 5,140, ubi: *Tota insula circuitur, ut Isidorus, CLXVIII m. p.* (lege CXLVIII, 1184 stad.), *ut veteres*, CXCV (quo numero etiam sinuum ora comprehenditur). ‖ — 9. Σίγριον] Σίτριον BEFNZΦΞ, *Sitrium* edd. Vic. Rom. Ulm., *Sitrium*, Σίτιον, Arg., Σίγιον P et ex corr. V. Σίγγριον ed. pr., Σιάγριον CW. ‖ — 10. Πύρρα] Πύρα BE, Τύρρα W. Versus in Φ omissus. Ceterum Pyrrha post Eresum nominanda erat. ‖ — νε' δ''] νϛ' δ'' A. ‖ — λθ' γο''] λθ' γ'' ed. pr., 39 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 11. Ἔρεσος] Ἐρεσσός codd. ‖ — νε' γ' ιβ''] νϛ' γ'' ιβ'' A; λθ' L''] λθ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 12. Μαλία] Μανία codd., em. Wilberg. ‖ — νϛ'] νε' BEMO, νϛ' L'' γ'' A. ‖ — 13. Μυτιλήνη] sic Φ Arg., Μιτιλ. L, Μιτυλ. cett. Versum om. SΩ. ‖ — νε' γο''] νε' γ'' ed. pr., νϛ' L'' A. ‖ — λθ' γο''] sic X et ed. Rom., λθ' ϛ'' A, λθ' γ'' cett.; numerus excidit in L.; λθ' L'' de conj. Grashof. Sec. numerum cod. X ad verum accedit oræ longitudo inter Mytilenen et Methymnam intercedens, perperam vero a Mytilene ad Maliam; non 70, ut ap. Strabonem 12,2,2, sed c. 200 stadia computantur. ‖ — 14. Ἄργεννον] sic PRWX ed. pr., edd. Vic. Rom., Ἄργενον cett. Cf. Not. ad Agathemerum in G. Min. 2, p. 479. ‖ — νε' γο''] νε' γ'' ed. pr. ‖ — 15. νε' γ'' ιβ''] νε' L'' DFMNOPRSWΔΞΩΞ, νϛ' L'' A, νε' L. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μγ' ιβ'' FNZ, 40 1/3 ed. Rom. ‖ — 16. Ἄντισσα] Ἀντίσσα ed. pr., Ἄντισα A, *Antisa* ed. Ulm, *Ancisa* ed. Vic. ‖ — μ' ϛ''] sic X ed. pr., μ' γ'' ιβ'' PV, μ' γ'' cett. ‖ — 17. νῆσοι] om. X; αἴδε add. ADMOΔΞ. ‖ — 18. νῆσος] om. codd. plurimi. ‖ — νϛ' L'' δ''] 55 1/2 1/4 ed. Vic.; νϛ' δ'' de conj. Wilbergius, quod sane rectius foret. ‖ — λζ' γ''] λζ' γο'' BEXZ edd. Vic. Rom., λζ' ϛ'' A. Post hunc versum in X additur Ἴστοι (sic) ἄκρα νϛ' ιβ'' λζ' L'', in celeris vero: Μύνδος νζ' γο'' λϛ' γ'' ιβ'' (νϛ' γο'' λη' γ'' ιβ'' A, 56 2/3. 37 1/2 1/12 ed. Vic., 56 1/2. 38 1/3 1/12 edd. Rom. Ulm). Histi Icariæ commemorantur ap. Strabonem 14,1,19, ubi de Ica-

Χίος νῆσος καὶ πόλις	νϛ' γ'	λη' ∠''ιβ''	Chius insula et oppidum	56° 20'	38° 35'
ἡ Φαναία ἄκρα	νϛ' γ''	λη' δ'	Phanaea promontorium	56° 20'	38° 15'
τὸ Ποσείδιον	νϛ'γ''ιβ''	λη'γ'' ιβ''	Posidium	56° 25'	38° 25'
Σάμου νήσου ἡ πόλις	νζ'	λζ' ∠''ιβ''	Sami insulae oppidum	57°	37° 35'
Ἄμπελος ἄκρα	νϛ' ∠''	λζ' ∠''	Ampelus promontorium	56° 30'	37° 30'
ἐν δὲ τῷ Μυρτῴῳ πελάγει νῆσοι			in *Myrtoo* mari insulae		
Ἀμοργοῦ νήσου πόλεις			Amorgi insulae oppida		
Ἀρκεσίνη	νϛ'	λζ'	Arcesine	56°	37'
Αἰγιαλός	νϛ' ϛ''	λϛ' ∠''γ''	Ægialus	56° 10'	36° 50'
Μίνωα	νε' ∠''γ''	λϛ' ∠''γ''	Minoa	55° 50'	36° 50'
Κῶ νήσου ἡ πόλις	νζ'	λϛ' γ''ιβ''	Coi insulae oppidum	57°	36° 25'
Ἀστυπαλαίας νήσου ἡ πόλις	νε' γο''	λϛ' γ''ιβ''	Astypalaeae insulae oppidum	55° 40'	36° 25'

ria : τριακοσίων δ' ἐστὶ τὴν περίμετρον (deb. τὸ μῆκος. V. Agath. in G. M. 2, p. 487) σταδίων ἡ νῆσος ἅπασα καὶ ἀλίμενος, πλὴν ὑφόρμων, ὧν ὁ κάλλιστος Ἱστοὶ λέγονται· ἄκρα δ' ἐστὶν ἀνατείνουσα πρὸς ζέφυρον (hod. *C. Papas* aut *C. Stephani* ad *Armenisti*). Quo pacto Myndus, quæ tanquam Cariæ urbs 57° 40'. 36° 25' commemoratur p. 814,6, huc devenerit, quæritur. Plinius 2,204 insulas recensens, quas rerum natura mari abstulerit junxeritque terris, Æthusam insulam Myndo junctam esse prodit. Ni fallor, hanc insulam Myndi nomine quidam (fortasse Myndius codicis scriptor) præter ordinem intulit. Quod miratus auctor codicis X nomen loci ad Icariam ins. pertinentis substituit. ‖ — 1. Χίος νῆσος καὶ πόλις] Χιούπολις et Χίου πόλις LMNPRΔΞΞ Arg., *Chiopolis* ed. Rom.; Χίου νήσου ἡ πόλις de conj. Wilberg. Cf. p. 835,4. ‖ — νϛ' γ''] νϛ' ∠'' γ'' A. ‖ — λη' ∠'' ιβ''] λη' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — 2. Φαναία] Ἡφαναία PYΔ. Φάναι portus ap. Strabon. 14,1,35, ubi in Chii ora recensentur : τὸ Ποσείδιον, εἶτα Φάναι,... εἶτα Νότιον,... εἶτα Λαϊοῦς (Λαΐους v. l.). Corrigendum censeo : εἶτ' Ἀλαϊοῦς (ad hod. *pointe Alunta*). Apud Plinium 4,51 pro *ab Achaia* lege ab *Alata*. ‖ — 3. Ποσείδιον] Ποσίδειον Φ, Ποσίδιον BEZ Arg., Ποσιδώνιον X, τοποποσείδιον Ξ, *Possidium* ed. Vic. ‖ — νϛ' γ'' ιβ''] 55 1/3 1/12 ed. Vic. Cf. not. ad Agathem. in G. M. 2, p. 480. ‖ — 4. νήσου] om. in plurimis codd.; Σάμος νῆσος καὶ πόλις A. ‖ — νζ'] νζ' ∠'' DΞ, νε' ed. pr. ‖ — λζ' ∠'' ιβ''] 37 1/3 1/12 edd. Rom. Ulm. ‖ — 5. νϛ' ∠''] de conj. Grashofi, νϛ' ϛ'' codd. ‖ — λζ' ∠''] λζ' ϛ'' ed. pr., 36 1/2 ed. Ulm., 37 1/3 1/12 ed. Rom. Ampelus hod. *Cap Domenico*. Strabo 14,1,15 : Ἄμπελός τις ἄκρα βλέπουσά πως πρὸς τὸ τῆς Ἰκαρίας Δράκανον (Δρέπανον vgo. Cf. Agathem. § 18, G. M. 2, p. 479. ‖ — 6. νῆσοι] om. L. De Myrtoo mari v. c. 2, § 7. ‖ — 7. Ἀμοργοῦ] Ἀμούργου PRVXΞ ed. pr., Μούργου cett. ‖ — νήσου] sic X, om. cett., qui versu sequente post Ἀρκεσίνη addunt νῆσος. ‖ — πόλεις] πόλις LX ed. pr., ἡ πόλις SΩ. Versum om. Arg. ‖ — 8. Ἀρκεσίνη] Ἀρκεσήνη Arg., *Arcesena* edd. Vic. Ulm. ‖ — νϛ'] νϛ' ϛ'' ed. pr. Hunc versum post sequentem habet X, ubi legitur : Ἀμόργου νήσου πόλις Αἰγιοπου (i. e. Αἰγιαλός) νε' δ'' λϛ' ∠'' δ'' Ἀρκεσίνη νϛ' λζ'. Μινυία νε' ∠'' γ'' λϛ'' ∠'' γ''. ‖ — 9. Αἰγιαλός] de conj., Αἰγιοπου X, Βεγιαλίς cett., *Rogialis* ed. Vic., νῆσος add. Ω. Cf. Suidas de Simonide Amorgino : ἔκτισε δὲ Ἀμοργὸν εἰς γ' πόλεις, Μίνωαν, Αἰγιαλόν, Ἀρκεσίνην. Steph. Byz. : Ἀμοργός... ἔχουσα πόλεις τρεῖς, Ἀρκεσίνην, Μίνωαν, Αἰγιάλην. Idem v. Ἀρκεσίνη· μία τῶν τριῶν πόλεων, τῶν ἐν Ἀμοργῷ τῇ νήσῳ· ἦσαν γὰρ Μελανία, Μίνωα, Ἀρκεσίνη. Ex his Ægialos erat ad borealem et orientalem insulæ partem, ubi nunc sunt vici quattuor τῆς Αἰγιάλης τὰ χωρία dicti. Fortasse jam antiquitus Ægialos e compluribus vicis constabat, quorum unus fuerit Μελανία, quam Ægiali loco nominat Stephanus s. v. Ἀρκεσίνη. V. Ross *Reisen auf den gr. Inseln* 1, p. 173. 2, p. 39. Corp. Inscr. gr. 2, n. 2264. ‖ — νε' δ''] sic X ; malim νε' ∠''; νϛ' ϛ'' cett., 56 1/2 ed. Rom. ‖ — νϛ' ∠'' δ''] sic X, λϛ' ∠'' γ'' cett., 36 1/2 1/3 1/12 ed. Rom. Plurimorum codicum numeris insulæ forma efficitur triquetra, quum revera sit in longum extensa, qualem exhibent numeri codicis X, qui eo peccat, quod Ægialum habet ubi Arcesine collocanda erat. Fortasse igitur, servato epocharum ordine, nomina oppidorum permutanda sunt. ‖ — 10. Μίνωα] Μινυία et Μινία codd. ‖ — νε' ∠''γ''] νε' ϛ'' ed. pr., 56 1/2 1/3 ed. Ulm. ‖ — νϛ' ∠'' γ''] 36 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 11. Κῶ νήσου ἡ πόλις] de conj. Grashof., Κῶ νῆσος καὶ πόλις A, Κώη πόλις ZΦ Arg., Κῶ ἡ πόλις cett., *Choa civitas* ed. Vic., *Coa civ.* edd. Rom. Ulm. ‖ — 12. Ἀστυπ. νήσου] de conj. Grashof., Ἀστυπαλαία νῆσος καὶ πόλις A ; νήσου om. cett. ; *Asty*, Ἄστυ, *antiqua* ed. Arg., *Asti antiqua* ed. Ulm., *Asti*

ἐν δὲ τῷ Ῥοδιακῷ καὶ τῷ Καρπαθίῳ πελάγει			in *Rhodio* atque *Carpathio* mari		
Σύμη νῆσος	νϛ' γο''	λε' γο'	Syme insula	56° 40'	35° 40'
Κάσου νήσου ἡ πόλις	νϛ' ∟''	λε' δ''	Casi insulae oppidum	56° 30'	35' 15°
Καρπάθου νήσου περιγραφή			*Carpathi* insulae circumscriptio		
Θοάντειον ἄκρον	νζ'	λε' γ'	Thoantium promontorium	57°	35° 20'
Ἐφιάλτειον ἄκρον	νζ' γ''	λε' γ''	Ephialtium promontorium	57° 20'	35° 20'
Ποσείδιον ἡ πόλις	νζ' γ''	λε' γ'' ιβ''	Posidium oppidum	57° 20'	35° 25'
Ῥόδου νήσου περιγραφή			*Rhodi* insulae circumscriptio		
Πανὸς ἄκρα	νη'	λε' ∟'' γ'' ιβ''	Panos promontorium	58°	35° 55'
Κάμιρος	νη' γ''	λε' δ''	Camirus	58° 20'	35° 15'
Λίνδος	νη' γο''	λϛ'	Lindus	58° 40'	36°
Ἰηλυσός	νη' γ''	λϛ'	Ielysus	58° 20'	36°

antiqua et civitas a stimpalia ed. Vic. ‖ — νε' γο''] λε' ed. pr., νϛ' Φ. In X epocha omissa, additur manu sec.: νε' γ'' λϛ' ‖ — λϛ' γ'' ιβ''] λϛ' ed. pr., λε' γο'' Φ. ‖ — Versus 1 et 2 om. Φ Arg. Rom. Ulm. ‖ — 1. τῷ] om. L. Post πελάγει in SΩ additur νῆσοι αἴδε. ‖ — 2. νϛ' γο''] BEZ, νη' γ'' A, νϛ' γ'' cett. ‖ — λε' γο''] λε' δ'' ed. pr. ‖ — 3. Κάσου] Καίσου codd. plurimi, Κάσος πόλις A; νήσου add. Grashof. ‖ — νϛ' ∟'' λε' δ''] νϛ' λϛ'' δ'' ed. pr.; νϛ' etiam SΩ. ‖ — 4. Καρπάθου] *Cartapati* ed. Ulm. ‖ — περιγρ.] ἡ περιγρ. codd. præter BEZ. ‖ — 5. Θοάντειον] sic ed. pr., Θοάντιον codd., *Thomantum* ed. Ulm. ‖ — λε' γ''] sic BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λε' γο'' LX, λε' ϛ'' ed. pr., λδ' γο'' cett. — 6. Ἐφιάλτειον] Ἐφιάλτιον codd., *Ephialcium* ed. Vic. ‖ — νζ' γ''] sic X ed. pr., ed. Vic., νζ' γο'' cett., 57 1/2 ed. Rom., 57 ed. Ulm. ‖ — λε' γ''] sic BEZ ed. pr., λε' γ'' ιβ'' X, λε' ϛ'' cett., 35 ed. Ulm. ‖ — 7. Ποσείδιον] Ποσίδιον ABCDEZ Arg. ‖ — λε' γ'' ιβ''] λε' ιβ'' ADFLMNOSΔΞΩ☐. — Carpathus insula a borea austrum versus per 300 stadia porrecta circuitum habet 700 stadiorum et paullo amplius. Perperam igitur Scylax p. 96 longitudinem ejus 100 stadiorum, Strabo vero 10,5,17 ambitum 200 stadiorum esse produnt. Similiter in Ptolemæi tabula ambitus nonnisi c. 350 stadiorum est, insulaque ab ortu in occasum falso porrigitur, siquidem Thoantium pr. recte, ut videtur, ponitur 57° 35° 20'. Sin hoc collocatur cum multis codd. 57° 34° 40' insulam habebis per 400 stadia a borea austrum versus extensam; sin Ephialtium cum plurimis codicibus ponis 57° 40' contra ordinem numerorum, obtinemus insulam per 300 fere stadia ab ortu occasum versus tendentem. Promontoria illa alibi non commemorantur. Ephialtium fuerit meridionale insulæ pr. in regione quæ simili nomine nunc Ἀφιάρτης vocatur. Quod hinc post 40 stadia ap. Ptolemæum sequitur Ποσείδιον hodie est Πόσιν et ipsum in promontorio situm a meridionali apice c. 70 stadia distans. Thoantium ne hinc justo intervallo boream versus collocaretur, impediebat falsa oræ Asiaticæ delineatio. Aliud Thoantium versus ortum æstivum ei objacebat in Rhodo insula, cujus meminerunt Strabo 14,2,12 et Agathemerus in G. min. 2, p. 479. Posidii nostri mentio in Stad. m. m. 272 (G. m. 1, p. 427). Olim insula τετράπολις erat, teste Strabone 10,5,7; τρίπολιν Scylax p. 73 vocat. Unum ex his oppidum fuisse Nisyrum Strabo dicit. Situs ejus incertus. Alia duo inscriptionibus nota, Ἀρκέσεια (h. *Arkassa*, prope quam τὸ Φοινικὸν olim fuerit Φοινικοῦς λιμήν) et Βρυκοῦς (hod. *Burgunta*) ad borealem partem insulæ, a qua freto angusto separata hod. *Saria* insula, cujus incolæ Σάριοι vocantur in tabb. tribut. (V. Bœckh *Staatshaush.* 2, p. 725. Ross *Reisen auf d. griesch. Inseln* 3, p. 62. ‖ — 8. περιγρ.] ἡ περιγρ. ed. pr. ‖ — 9. ἄκρα] ἀκρὸν ed. pr., *Pani* ed. Vic. ‖ — νη' γ'' λε' γ'' ιβ'' ed. pr. — Panis pr., aliunde non notum, sec. distantias ab Ielyso et meridionali insulæ termino, referendum est ad pr. sub 36° 40' lat. positum, prope quod est hod. *Phanæs*. Nescio quo pacto Rossius (*Reisen* 3, p. 73) Panos pr. retulerit ad meridionalem Rhodi extremitatem, quæ in tenuem apicem seu caudam exit. Ejus formæ promontoria sæpius Λεπτὰ vocantur, ut Λεπτὴ ἄκρα in sinu Arabico p. 689,1 atque alia *Lepte acra* quæ *aliis Drepanum* (Δρέπανον Ptol. p. 686,1) ap. Plinium 6,175. Eodem nominis sensu iste Rhodi ins. apex Λεπταλέα dicitur in Stadiasm. 272 (G. M. 1, p. 497), ubi: ἀπὸ Λεπταλέων (Λεπαταλέων cod.) εἰς τὸ Ποσείδιον τῆς Καρπάθου στάδιοι υκ' (400 stad. ap. Ptol. a Rhodi extremitate ad Posidium). Kiepertus ad extremum Rhodi punctum adscripsit *Astypalæa* (?) *prom.*, quod nomen ex Λεπαταλέων Stadiasmi effinxisse videtur. ‖ — 10. Κάμειρος] sic X ed. pr., Κάμιρος cett. ‖ — νη' γ''] νη' ϛ'' A. ‖ — λε' δ''] λε' ∟'' δ'' X. ‖ — 11. νη' γο''] νη' γ'' ed. pr., νθ' γο'' A. ‖ — 12. Ἰηλυσός] *Ielysos*, Ἰηλησός Arg., *Ielisus* ed. Vic.,

ΚΕΦ. Γ'.

Λυκίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ α'.]

Ἡ Λυκία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως καὶ ἄρκτων Ἀσίᾳ κατὰ τὰς ἐκτεθειμένας γραμμάς· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Παμφυλίας μέρει τῷ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Ἀσίᾳ πέρατος μέχρι θαλάσσης διὰ τοῦ Μασικύτου ὄρους, οὗ τὸ ἐπὶ θαλάσσης πέρας ἐπέχει

CAP. III.

Lyciae situs.

[*Asiae tabula prima.*]

Lycia finitur ab occasu et septentrionibus Asia ad lineas quas supra exposuimus; ab ortu Pamphyliae parte ad lineam a termino in confiniis Asiae posito ad mare usque per Masicytum montem ductam, cuius terminus ad

---

Ἰλισσός ACLPRSVWΩ, Ἰλισός DFMNOΔΞΞ, Ἰηλυσσός cett. — Desideratur in his Rhodus urbs, quæ lib. 8, c. 17 octava horæ parte ab Alexandriæ meridiano occasum versus distare proditur. Hinc situs efficitur 58° 37′ 30″, i. e. aut 58° 35′ aut 58° 40′ long. Ni fallor, resarciendum est hunc in modum :

Λίνδος [58° 35′ 35° 35′]
[Ῥόδος] 58° 40′ 36°

Similes turbas habes in Scylacis codice (G. m. 1, p. 73), ubi : Ῥόδος κατὰ τοῦτο νῆσος [supple : καὶ πόλις] καὶ τρίπολις ἀρχαία ἐν αὐτῇ· Ἰαλυσός, Λίνδος, Κάμειρος. — Triquetram insulæ formam Ptolemæus ex antiquioribus tabulis assumserit. Sic Eratosthenes Delta Danubianum dixit νῆσον εἶναι τρίγωνον ἴσην Ῥόδῳ (V. not. p. 458). Aliam insulæ figuram vel certe urbium dispositionem sibi finxisse videtur Artemidorus (ap Agathem. in G. m. 2, p. 480), qui latitudinem terræ metiens ab Alexandria ad Lindum, inde ad Telum ins. procedit, adeo ut Lindum in australi Rhodi extremitate collocasse videatur, ubi inepte item Ptolemæus Camirum ponit.

Cap. III. Lyciæ forma perverse prorsus delineatur, oppidisque mediterraneis, quorum de situ aliunde constat, perraro justa assignatur positio. ‖ — 6. τῷ] om. ed. pr. ‖ — 8. Μασικύτου] Μασικίτου Φ, *Masicitum* edd. Vic. Arg., *Masititum* ed. Ulm. ‖ — θαλάσσης] θαλάσσῃ ACWΔΞ, ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ed. pr. ‖ — πέρας] om. N. ‖ — 9. ἐπέχει μοίρας] om. DMOΔΞ; ἔχει PRVΞ. ‖ — P. 839, 1. ξα' ∟'γ''] ξα' ς'' ed. pr. ‖ — λς' ∟'] λε' ∟'γ'' ιβ'' BEZ, λς' ς'' ed. pr. De Masicyto ita habet Quintus Smyrnæus in Posthom. 3,233 :

ναῖε δ' ὅγ' (Glaucus) αἰπεινὸν Μελανίππιον ἱερὸν Ἀθήνης
ἀντία Μασσικύτοιο, Χελιδονίης σχεδὸν ἄκρης.

Idem 8,101, de Chlemo Glauci amico :

ὅς ῥα' τε ναιετάασκε παρὰ προχοῇς Λιμυροῖο
καί ῥά μιν ὡς βασιλῆα περικτίονες τίον ἄνδρες
πάντες, ὅσοι Φοίνικος ἕδος περὶ πάγχυ νέμονται
αἰπύ τε Μασσικύτοιο ῥίον βωμόν τε Χιμαίρης.

Melanippium, quod Pamphyliæ attribuit Hecatæus, sec. Stadiasm. § 234 a Sacro s. Chelidonio pr. (hod. *Cap Chelidonia*) aberat 30 stadia boream versus, ubi locus ejus ruinis indicatur. Limyrus fl. hod. *Düden Sou*; Chimæra hod. *Ianar Tasch* haud longe ab Olympo s. Phœnicunte oppido boream versus. — Secundum Quintum igitur Masicytus fuerit tractus montanus ab Olympo urbe ad Chelidonium pr. porrectus. Borealis ejus pars aut Olympus aut Phœnicus mons a Strabone et in Stadiasmo § 228 vocatur; nunc est *Musa Dagh* cui austrum versus jungitur *Kus Dagh* et *Phineka* vicus. Apud Plinium 5,100 *Masycitus* (*Masicitus*, *Massycites* v. l.) mons paullo magis occasum versus inter Limyra et Andriacam commemoratur. Verum uti Simena et Myra, sic etiam Masicytum præter ordinem geographicum auctor recensuisse videtur. Longe aliter de his statuit Ptolemæus. Verba ejus ita intelligenda sunt, ut Masicytus mons non per totum tractum qui est a Phrygiæ confiniis usque ad Phaselidis regionem, sed nonnisi ad meridionalem ejus lineæ partem Phaselidi propinquam pertineat, unde occasum et austrum versus deflexisse statuitur, siquidem infra ad Masicytum sita esse dicuntur Corydalla, Rhodia, Limyra, Acalissus, Arycanda, Phellus. Igitur varios illos montes qui meridionalem et orientalem Lyciæ partem (ad Phellum usque) ab alta Milyadis planitie disterminant, uno Masicyti nomine Ptolemæus comprehendisse videtur. Recte id fieri in tanta perturbatione qua Lyciæ descriptio laborat, negaverim. Subesse mihi videtur variarum de Lyciæ et Pamphyliæ confiniis sententiarum confusio. Masicytus Lyciam et Pamphyliam discriminavit, si fines ponuntur in Sacro sive Chelidonio promontorio, in quod exit hod. *Musa-Kus Dagh*, uti statuitur in Stadiasmo et Strabone 14,2,1 et probabiliter ab iis qui Phaselin Pamphyliæ attribuunt (v. Mela 1,79. Plinius 5,96. Dionys. 855. Stephan. Byz. v. Φάσηλις.). Hanc sententiam Ptolemæus cum ea conflavit, ex qua fines collocantur in regione Phaselidis, quam Strabo 14,3,9 ultimam Lyciæ urbem dicit et in Lycia etiam

μοίρας ξα' ∠''γ'' λϛ' ∠''
ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ Λυκιακῷ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην· μετὰ Καῦνον
2. Κάλινδα νθ' γ'' λε' ∠''γ'' ιβ''
Χλύδαι νθ' γο'' λε' ∠''γ'' ιβ''

mare situs est 61° 50′ 36° 30′
a meridie autem Lyciaco mari, cuius orae descriptio haec est : post Caunum
2. Calinda 59° 20′ 35° 55′
Chlydae 59° 40′ 35° 55′

Hierocles p. 683 nominat. (Ulterius, ad Pergen usque, Lyciam producit Scylax. Cf. Alexander Polyhistor qui, Stephano teste, Lyrnatiam Lyciæ accenset). Quodsi occidentalem Masicyti terminum Ptolemæus ponit ad Phelli urbis regionem, monendum est ibi quoque Lyciæ et Pamphyliæ confinia ex Hecatæi sententia statuenda esse. Is enim quum Phellum Pamphyliæ esse dicat (fr. 243), Lyciam prisco nominis sensu nonnisi usque ad montes qui a Xanthi fluvii valle ortum versus sunt, porrectam esse statuerit. Ceterum in recentissimis tabulis quibusdam Masicyti nomen refertur ad hod. *Ak Dagh*, montem altissimum Xanthi fluminis valli ab ortu imminentem. Videlicet ad boreales hujus montis radices numi reperti sunt in quibus scriptum ΜΑ vel ΜΑΣ. In his vero latere Μασίκυτος nomen ignoti oppidi vel fortasse oppidorum συντελείας ad montem cognominem opinantur (Cf. Treuber, *Gesch. der Lykier*, 1887, p. 207). Fellow ΜΑΣΕΙ legit in titulo truncato quem ad superiorem Xanthi fl. cursum in *Euren* vico repperit. Ibi igitur Masicytum oppidum stetisse putabat. (Nunc ibi fuisse Araxam oppidum constat.) Suspiciones has, utpote a veterum de Masicyto testimoniis prorsus alienas, respuendas esse recte monuit Vivien de S.-Martin *Asie Mineure* 2, p. 349 et 523). — Bochartus Μασίκυτος nomen Phœnicum lingua fuisse *messukoth*, i. e. fauces, conjecit (V. Ritter *Erdk.* 19, p. 998). Quod quid valeat, tu videas. ‖ — 3. Καῦνον] Κᾶωνον Arg. ‖ — 4. Κάλινδα] Καλίνδα LZΦΞ Arg., *Colinda* ed. Vic. ‖ — νθ' γ''] 59 1/2 ed. Ulm., 59 1/2 1/3 ed. Rom. ‖ — λε' ∠'' γ'' ιβ''] λε' ∠'' γ'' L, λε' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — Κάλινδα aliis est Κάλυνδα. Steph. Byz : Κάλυνδα, πόλις Καρίας, ὡς Καρύανδα. Herodot. 8,87 : ὁ Καλυνδέων βασιλεύς. Id. 1,172 : Καύνιοι ἕποντο μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν. Polybius 31,17 : τῶν Καλυνδέων ἀποστάντων Καυνίων. Strabo 14,2,2 : ὑπὲρ αὐτοῦ (τοῦ Λητῴου ἄλσους) δὲ καὶ τῆς θαλάσσης ἐν ἑξήκοντα σταδίοις Κάλυνδα· εἶτα Καῦνος. Ut Caunum sic Calynda Ptolemæus in ora mar. collocat. Eodem modo ap. Plinium 5,103 in Cariæ litore post Caunum ortum versus nominantur *Indus amnis*, *Calynda opp.*, *Axon fl.* (aliunde non notus. Est fluvius e *Taxis* monte oriens, hinc lacum permeans, dein in mare effluens inter *Cap Spina* et *Dalaman Tschai* sive Indum fl.), *Crya fugitivorum opp.*, *Dædala opp.*, *Glaucus amnis* (h. *KargyTschaï*), *Pedalium pr.* (hoc inter Axon et Crya sec. ordinem nominandum erat, ut e Stadiasmo colligitur). Urbem mediterraneam in ora mar. navalia habuisse prodit navis regis Calyndensium in pugna Salaminia, de qua v. Herodot. 8,87. In Ptolemæi tabula a Cauno ad Calinda sunt c. 80 stadia, quæ recta linea pertinent ad ostium *Dalaman Tschai* sive *Indum*, ut ap. Plinium et Livium 31,14 legitur, sive *Lindum*, ut ap. Quintum Smyrnæum Posthom. 8,83 : παρὰ προχόῃς ποταμοῖο Λίνδου εὐρρείταο, μενεπτολεμέων ὅθι Καρῶν πείρατα καὶ Λυκίης ἐρικύδεος ἄκρα. Item in Geogr. Rav. p. 360 legitur : *Gaunon*, *Lindon Patheumis* (i. e. Καῦνον, Λίνδον ποταμόν), *Telmison*. Denique in Tabula Peuting. extra viarum lineas : *Cano XV Patamo*, i. e. *Cauno XV [Lindo] potamo*. XV m. p. a Cauno via directa ortum versus sunt usque ad *Dalaman Tschai*. Cum nomine fluvii urbis nomen componendum esse crediderim. Num huc pertineat numus in quo Καλλινδέων legitur, ut ex Sestinio *Class. gen.* 2, p. 87 refert Forbiger *Geogr.* 2, p. 225, quæritur. Aliena a nostro oppido sunt Καδύανδα, cujus nominis urbem ad *Uzumlu* vicum a Telmisso (*Makri*) boream versus stetisse ruinis titulisque constat. Fortasse autem Κύλανδος Cariæ oppidum, cujus ex Hecatæo Stephanus meminit, a Calyndis non diversum est. Ceterum ubinam Calynda mediterranea in Lindi fluvii vicinia steterint, nondum exploratum est. — De Lyciæ et Cariæ confiniis sententiæ variæ. Hierocli Caunus jam est Lyciæ oppidum. Circa Lindum fluvium fines ponit Quintus l. l. ; Straboni 14,3,1 ultimus τῆς Ῥοδίων περαίας locus est τὰ Δαίδαλα, post quem ὄρος ἐστι τῆς Λυκίας ὁμώνυμον αὐτοῖς Δαίδαλα, ἀφ' οὗ λαμβάνει τὴν ἀρχὴν ὁ παράπλους ἅπας ὁ Λυκιακός. Scylaci Caria pertinere videtur usque ad Κρυασσὸν (Κρασον cod.) Cariæ promontorium. Primam Lyciæ urbem Telmissum nominat. Sec. Stadiasmum p. 494 et Melam 1,82 et Plinium 5,101 *Lyciam finit Telmessus. Lycia LXX quondam oppida habuit, nunc XXXVI habet* (35 recenset Ptolemæus, 32 Hierocles, 76 Stephanus Byz. ‖ — 5. Κλύδαι] *Clyde* ed. Ulm., Λύδαι X ed. pr., Χύδαι cett., *Chide* ed. Vic. ; νθ' γο''] sic BEXZ Arg., νθ' γ'' ed. pr., νθ' ∠'' ιβ'' cett. ‖ — λε' ∠'' γ'' ιβ'' BEXZ Arg., λε' γ'' ιβ'' ed. pr., νε' ∠'' γ'' cett. Κλύδαι in Stadiasmo 260, p. 495, ubi hæc :

Ἐκ Τελμησσοῦ εἰς Δαίδαλα (ad hod. *Dadek*) στάδ. ν'.

Ἐκ Δαιδάλων εἰς Καλλιμάχην (*Indje Koi*, ruin.) στάδ. ν'.

Κρύα	νθ'	∟''γ''	λε' ∟''γ''ιβ''	Crya	59°	50'	35° 55'
Δαίδαλα τόπος	ξ'		λε' ∟''γ''ιβ''	Daedala locus	60°		35° 55'
Τελμησσός	ξ'	ς''	λε' ∟''γ''ιβ''	Telmessus	60°	10'	35° 55'
Ξάνθου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξ'	γ''	λς'	Xanthi fluvii ostia	60°	20'	36°
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξ'		λζ' γο''	fontes fluvii	60°		37° 40'
Πάταρα	ξ'	∟''	λς'	Patara	60°	30'	36°
Ἀντίφελλος	ξ'	∟''	λς' γ''	Antiphellus	60°	30'	36° 20
Ἀνδριάκη	ξα'		λς' γ''	Andriaca	61°		36° 20'
Ἀπέρλαι	ξα'		λς' γ''ιβ''	Aperlae	61°		36° 25
Λιμύρου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξα'	ς''	λς' γ''ιβ''	Limyri fluvii ostia	61°	10'	36° 25

Ἐκ Καλλιμάχης εἰς Κρύα (ruin.) στάδ. ξ.

Ἐκ Κρύων εἰς τὸν Κοχλίαν [κόλπον ἐπὶ Κλύδας] στάδ. ν'.

Ἐκ Κλυδῶν ἐπὶ τὸ Πηδάλιον ἀκρωτ. στάδ. λ'.

Ἀπὸ τοῦ Πηδαλίου ἐπὶ τὸν Ἀγκῶνα τοῦ Γλαύκου (sc. κόλπου) στάδ. π'.

Sic hæc resarcienda puto. Cochliam non esse locum quendam inter Crya et Clydas intermedium distantiarum ratio docet. Porro τὸν Κοχλίαν corrupte scribi pro τὰς Κλύδας, ut olim putabam, non est verisimile. Itaque [κόλπον ἐπὶ Κλύδας] inserui. Cochliam dici puto sinum (hod. *Scopia baie*, in qua fuerit Scope insula, cujus Plinius 5,131 meminit) qui orbe gyrato laciniosa et contortula litora habet (Cf. κοχλοειδὴς ἄνοδος Κοχλίας vocata ap. Zosimum 5,16). Sinum ab ortu claudit hod. *Hiero* insula, fortasse ἡ Κοχλίουσα νῆσος πρὸς τῇ Λυκίᾳ, quam ex Alexandro Polyhistore commemorat Stephanus Byzantius. A ruinis quæ secundum distantiarum rationes Cryis vindicandæ sunt, 50 stadiis ducimur in intimum sinus recessum, ubi isthmus vix decem stadia latus a continente secludit peninsulam satis amplam quæ in *Cap Soula* exit. Ibi igitur quum Clydæ collocandæ sint, nescio an *Clydæ* vel *Clydes* Lyciorum lingua idem sit quod græce dici solet Κλεῖδες, Κλεισοῦρα. — Pedalium 30 stadia hinc distans est promontorium ab ortu sinum claudens; Ancon vero hod. *C. Suvla* Glaucum sinum (*baie de Makri*) ab occasu terminans. Haud recte hæc promontoria Kiepertus et Benndorfius disposuerunt. ‖ — 1. Κρύα] Καρσια X, Καρύα vel Κάρυα. cett., *Caria* ed. Vic. ‖ — νθ' ∟'' γ''] νθ' ς'' ed. pr. ‖ — λε' ∟'' γ'' ιβ''] λε' ∟'' γ'' L, λε' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — Steph Byz. : Κρύα, πόλις Λυκίας. Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῆς πρώτῳ. Τὸ ἐθνικὸν Κρυεύς. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι νῆσοι Κρυέων, Κάρυσις (leg. puto Κρυασίς. Hod. *Cyriaki* ins.? καὶ Ἄλινα. Idem : Κρυασσός, πόλις Καρίας, ἀπὸ Κρυασσοῦ τοῦ Κάρητος. Ὁ πολίτης Κρυασσεύς (Cryassus eadem quæ Crya). Stadiasm. l. l. : (τὰ) Κρύα. Plinius 5,103 : *Crya fugitivorum*. 5,131 in insularum recensu : *Dædaleon duæ, Cryeon* (*Crieron* et *Cyprum* codd.) *tres*. Mela 1,83, de Caria : *Hic castella sunt aliquot, dein promunturia duo Pedalion et Crya* (*Cytria* codd.) *et secundum Calbim amnem Caunus*. Promontorium ap. Scylacem 99 p. 73 ὁ Κρυασσός (Κρασός cod.). Idem fuerit qui in Stadiasmo est ὁ ἀγκὼν τοῦ Γλαύκου κόλπου. Plutarch. Mor. p. 246, D : τῶν Καρῶν οἱ Κρυασσόν (Κρύασσον codd.) οἰκοῦντες. Polyænus 8,64 : οἱ Κρυασσεῖς. Corp. inscr. gr. 2 p. 397 : Κλεαινίδος Καλλικρατίδα Κρυασσίδος. ‖ — 2. Δαίδαλα τόπος] Δαιδάλου τόπος LMOSΔΞΩΣ, Δαιδαλότοπος ADF, Δάδδαλα τόπος ed. pr., Δαίδαλα τόπα i. e. *ingeniosa loca* ed. Arg. ‖ — λε' ∟'' γ'' ιβ''] λε' γ'' ιβ'' ed. pr., λε' ∟'' γ'' L. ‖ — 3. Τελμησσός] Τελμησός BCDEFLOPSVZΔΞΩΣ, Τελμισός A. Hodie *Makri*. ‖ — λε' ∟'' γ'' ιβ''] λε' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — 4. ἐκβολή BEZ. ‖ — ξ' γ''] ξγ' ed. pr. N Φ m. pr., ξς' Φ m. sec. ‖ — 5. λζ' γο''] λζ' γ'' ed. pr. Justa fluvii (hod. *Eschen Tschai*) et Lyciæ longitudo in duplum fere a Ptolemæo augetur. Priscum Xanthi ostium ab hodierno c. 25 stadia ortum versus distat; a Pataris secundum hodiernam oram, quam olim aliam fuisse patet, c. 40 (60 sec. Stadiasm. 248) st. abest. — De alio Xanthi fl. nomine Strabo 14,3,6 : ὁ Ξάνθος ποταμὸς ὃν Σίρβιν (Σίρβην vett. edd., Σίρμιν Eustath. ad Il. M 314) ἐκάλουν οἱ πρότερον. Panyasis ap. Steph. Byz. v. Τρεμίλη· Σίμβρῳ (sic cod. Rhedig., Σίβρῳ cett.) ἐπ' ἀργυρέῳ ποταμῷ παρὰ δινήεντι. Cum Σίμβρος nomine componendum Σύμβρα opp. ap. Ptol. p. 842, 4. Σίμβρος arabice idem significare quod ξανθός censet Bochart. Canaan 1,6. ‖ — 7. Ἀντίφελλος] Ἀντίφελος DFLMNOΔΞΣ, *Antiphelus* ed. Vic. Hodie *Andifilos* ‖ — ξ' ∟''] ξ' ς' ed. pr. ‖ — λς' γ''] 36 1/4 ed. Rom. A Pataris distantia recte habet, sed male Antiphellus a Pataris boream versus ponitur. Plinius 5, 100 : *Antiphellus quæ quondam Habesus* (*Hebesus* v. l. ; an *Hebedus*? hod. *porto Sevedo* prope Antiphellum Σέβεδα, λιμὴν Λυκίας ap. Steph. Byz.) ‖ — 8. Ἀνδριάκη] Ἀνδριακή LMNOΔΞΣ, Ἀνδριακῆ D. ‖ — ξα'] sic BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξ' ς' SΩ ed. pr., ξ' ∟'' γ'' X, ξ' ∟'' δ'' cett. ‖ — λς' γ''] sic BEZSΩ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λς' γ'' ιβ'' cett. Andriace (h. *Andraki*), a Myris, quorum portus erat, c. 30

Γάγαι	ξα' γ''	λϛ' γ''
Ἱερὰ ἄκρα	ξα' L''	λϛ' δ''
Ὄλυμπος πόλις	ξα' γο''	λϛ' γ''
Φάσηλις	ξα' L''γ''	λϛ' γ''ιβ''
Καὶ τοῦ μὲν Κράγου ὄρους τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας	ξ'	λϛ' γο''

Gagae	61° 20'	36° 20'
Sacrum promontorium	61° 30'	36° 15'
Olympos oppidum	61° 40'	36° 20'
Phaselis	61° 50'	36° 25'
Atque Cragi quidem montis mediae partes positae sunt	60°	36° 40'

---

stadia distabat versus occasum hibernum, sec. Ptol. 166 stadia austrum versus. Intervallum inter Antiphellum et Andriacam intercedens bene habet. ‖ — 9. Ἀπέρλαι] de conj., Ἀπρέλλαι X, Ἀπίραι Φ Arg., Ἄπιραι F, Ἀπιραί ADLNOΔΞ℈, Ἀπέραι CPV, Ἀπῆει BEZ, Ἀτίραι SΩ, Ἀπέρραι cett., *Apire* edd. Rom. Ulm., *Apyre* ed. Vic. ‖ — ξα'] ξα' ϛ'' ADFOPWΩ℈. De nominis formis Ἀπέρλαι et Ἀπέρραι v. not. ad Stadiasm. 240. Præterea in titulis occurrit gentile Ἀπερλείτης V. Dindorf ad Steph. Thes. v. Ἀπέρλαι. Urbs inter Antiphellum et Andriacam commemoranda erat. In codd. ABDEZ post Limyrum fl. ponitur. Ubi steterint Aperlæ incertum est, quum turbatus sit Stadiasmus, qui in Geogr. m. 1, p. 493 ita habet :

Ἀπὸ Ἀνδριάκης εἰς Σόμηνα στάδιοι δ' (ο' vel οδ'? adeo ut Somena sint ruinæ ad *Kekova* vicum)

Ἀπὸ Σομήνων εἰς Ἀπέρλας ξ' (ad hod. *Assar baie*).

[Ἀπὸ Ἀπερλῶν ἐπὶ * ἀκρωτήριον στάδιοι ν' (ad hod. *Tugh Bouroun*, Lyciæ promontorium maxime in meridiem projectum)]. Ἀπὸ * ἀκρωτηρίου εἰς Ἀντίφελλον σταδ. ν' (ad *Andifilo*). Hæc parapli adornatio, qua æqualia fere intervalla notantur, eo nititur quod Cockerell, teste Leakio (Asia Min. p. 188. Cf. Spratt et Forbes, *Travels in Lycia* 2, p. 272), ad *Assar* sinum (« at the head of Assar baie ») ruinas oppidi repperit, quod esse τῶν Ἀπερλειτῶν titulo sepulcrali comprobetur. Recentiores viatores denuo hunc locum adiisse non videntur. Texier, quem sequuntur Ross et Benndorf, Aperlis vindicavit ruinas quæ sunt ad hod. *Kekova*. Id enim Texier probari dixit inscriptione, quam tamen neque ipse protulit neque postea ibi repperit Rossius. Quare quid statuendum sit, in medio reliquit Ritterus 19, p. 1085. Quodsi Texiero assentiaris, incertum manet ubi steterint Somena. Quæ ab Andriace 10 fere stadia boream versus sunt ad hod. *Sura* vicum ruinæ pertinent ad Σοῦρα, μαντεῖον Λυκίας, sive τόπον Σούριον καλούμενον (St. Byz.). Qui deinceps inter *Sura* et *Kekova* occurrit ruinarum locus τῶν Ἰστλαδέων δήμου fuit, testante titulo. Ceterum quum haud paucis Lyciæ oppidis duplex nomen fuerit, Sura quoque et Simena ejusdem loci nomina diversa fuisse dixeris. Σόμηνα Stadiasmi est Σίμηνα Stephani et, ut videtur, *Simena* Plinii (si ordo geogr. ibi neglectus est). Nescio an eodem pertineat Τύμηνα κώμη Λυκίας ap. Steph. Byz., qui vicus a fonte nomen habere proditur. An hic est *fons Apollinis quem Surium appellant* (Plin. 32,17)? ‖ — 10. ξα' ϛ''] sic X ed. pr., ξ' L'' γ'' BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξ' L'' L, ξα' cett. ‖ — λϛ' γ'' ιβ''] sic BEZSΩ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λϛ' γ'' cett. Plinius 5,100 : *Limyra cum amne* (hod. *Duden Sou*) *in quem Arycandus* (h. *Baschkoz Tchai*) *influit*. ‖ — P. 841, 1. Γάγαι] Hic versus in uno codice X legitur. Ruinæ ad hod. *Aktasch*. Vid. Stadiasm. 236, p. 492. ‖ — 2. ξα' L''] ξα' ϛ'' ed. pr., 61 1/3 ed. Ulm. ‖ — λϛ' δ''] λϛ' ιβ'' X ed. pr. Ἱερὰ ἄκρα ap. Plinium 5,97 *Chelidonium prom.*, hod. *Cap Chelidonia*. [In Stadiasmo 232 a Chelidonia insula et Sacro pr. 50 stadia, a Sidarunte (in hod. *Atrasan baie*) 30 stadia abesse dicitur locus Μωρὸν ὕδωρ dictus. Admitti nequit quod Mannertus putavit, pertinere huc *aquas regias* quas Solinus c. 42 in Olympi urbis loco *ob fluoris insigne spectaculo esse* dicit. Collato Plinio 2,227 : *dulcis haustus in mari plurumis locis, ut ad Chelidonias insulas*, μωρὸν ὕδωρ dici suspicor locum ubi dulci fontis aqua cum salsa maris mixta gustum habebat insipidum. (Cf. Photius : μωρόν : καλοῦσι καὶ τὸ ἀμβλὺ βρῶμα καὶ ἄναλον, ὥστε μήθ' ἅλμυρον εἶναι μήτε [γλυκὺ, ἀλλὰ ?] μωρὸν ἐς τὸ πᾶν)]. Fons aquæ dulcis nunc scatet in Crambusa insula, c. 40 stad. a Chelidonio prom. V. Ritter, 19, p. 745] ‖ — 3. Ὄλυμπος] Ὄλιμπος N et ed. Ulm. In titulis urbis Ὄλυνπος scribitur. V. Spratt et Forbes *Travels in Lycia* 1, p. 192. Ritter 19, p. 750. ‖ — ξα' γο''] ξα' L'' edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξα' γ'' ιβ'' X ed. pr., ξα' BE. ‖ — λϛ' γ''] λϛ' δ'' BEXZΦ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — 4. Φάσηλις] Φασηλίς codd., Φασελίς Arg. ‖ — ξα' L'' γ''] ξα' γ'' ed. pr. ‖ — 5. ὄρους τὸ μέσον] ὄρ. οὗ τὸ μέσον BZ ; καὶ τὸ Κράγος ὄρος οὗ τὸ μέσον Φ, *et Cragas* (sic Arg. Rom., *Caragas* Ulm., *Cogras* Vic.) *mons cujus medium* edd. Vic. Rom. Ulm., Arg. ‖ — 6. λϛ' γο''] λϛ' γ'' ed. pr. ‖ — P. 842, 1. μεσογ.] αἵδε add. ADLXΞ℈. ‖ — 2. τὸν Κράγον] τὸ Κράγον ABEZ, τὸν Κράγαν CDSWΔΞΩ℈, τὸν Ἀκράγασον X, τὸν Κράγαντα Arg., περὶ μὲν τοῦ Κράγαντος ὄρους Φ. ‖ — 2. τὸ] om. ABDEZ ; αἵδε add. S. — De Crago Strabo 14,3,5 : εἶθ' ἑξῆς (post Telmessum) ὁ Ἀντίκραγος, ὄρθιον ὄρος ἐφ' ᾧ Καρμυλησσὸς (h. *Levisi*), χωρίον ἐν φάραγγι ᾠκημένον, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Κράγος, ἔχων ἄκρας

3. [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

4. Oppida vero mediterranea in Lycia sunt circa Cragum montem.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Ἠὼς δ' ἦεν κατ' ὀρῶν ... [illegible]
[illegible]
[illegible] Τάλων
[illegible] Κράγον δὲ ἐ [illegible]

In his igitur Cragus per totam Lyciam porrectus esse [illegible]. Auctor erroris fortasse Chimæram Cragi montis confudit cum Chimæra (h. Janar Tach), quæ inter Olympum et Phaselidem erat circa confinia Pamphyliæ.

Ptolemæus oram maritimam juxta quam Cragus mons extenditur, ab occasu ortum versus duxit præpostere, recte autem Cragum a borea austrum versus pertinere statuit, uti ex situ oppidorum τῶν περὶ τὸν Κράγον colligitur. Pertinent hæc a 37° 10′ ad 36° 5′ lat. per stadia c. 640. Revera tractus hic nonnisi 300 stadiorum est. Deinde ex oppidis illis Cydna (i. q. Pydna Stadiasmi) et Sidyma et Pinara et Araxa ordine inverso collocanda erant. Nam Cydna erat in ora maritima, a qua in Ptolemæi tabula c. 625 stadia distat; hinc boream versus post 60 stadia sequuntur Sidyma, dein post 65 stadia Pinara, inde vero post c. 190 stadia Araxa (ad hod. Oren vicum sub Karadja monte) in regione a Crago et Anticrago Strabonis longe dissita. Alio errore Ptolemæus a Crago suo occasum versus Combam (h. Djombe) urbem posuit, quæ revera sita

[illegible] Cragi [illegible] sunt per [illegible] Craga [illegible] 157. Ritter 19. p. 922, [illegible] est cur omnes istas Cragi conventus urbes ad ipsum illum Cragum montem sitas fuisse cum Ptolemæi auctore statuamus. Alio tempore aliæ ejus urbes esse poterant. Sic Myra et Limyra ei [illegible] in nummis quibusdam qui KP literas urbium harum nominibus præfixas exhibent. || — 3. Κύδνα] Cidna ed. Vic. || — [illegible] ed. pr., 59 2/3 ed. Rom. || — [illegible] AD. — Cydna in Stadiasmo 244 Πύδναι vocatur. Similiter Macedoniæ urbs et Κύδνα et Πύδνα. V. Steph. Byz. s. v. Sec. Stadiasmum a Pataris ad Xanthum fl. stadia 60; nunc sunt 40 stadia ad priscum fluvii ostium sec. oram hodiernam quæ alluvio aggesta est. Inde εἰς Πύδνας ἐπ' εὐθείας 60 stadia; juxta hodiernam oram, quæ recta est, sunt 30 stadia usque ad ruinas Ozlen vico propinquas, de quibus vide Benndorf l. l. p. 124. Inde usque ad Sacrum pr. 80 stadia pertinent usque ad borealem terminum τῶν ὀκτὼ ἀκρῶν (Yedi bouroun). Inde 30 stadia εἰς Καλαβαντίαν (hod. Sandjakli liman, Sidymorum navale). Leg. Καλαβατίαν, ex Sidymorum inscriptione n. 53 E p. 77 ap. Benndorf l. l., ubi: Καλαβατιανοὶ πρυτάνεις. || — 4. Σύμβρα] Σήμβρα O, Cimbra ed. Vic. || — νθ' γο''] νθ' γ'' ed. pr., 59 1/2 1/4 ed. Rom. || — νς' L' γ''] νς' γ'' ed. pr. Symbra, aliunde non nota, haud dubie erat ad Simbrum sive Xanthum fluvium (v. not. p. 840,5), nec diversa a Xantho oppido, quæ, siculi Symbra Ptolemæi, media est inter parallelos Pydnæ et Sidymorum. Sin a Xantho diversam esse malueris, referri ad eam possent rudera quæ ad occidentalem Xanthi fl. ripam et a

Ὀκτάπολις	νθ' L''ιβ''	λϛ' L''ιβ''	Octapolis	59° 35'	36° 35'
Κόμβα	νθ' L''γ''	λϛ' L''	Comba	59° 50'	36° 30'
Σίδυμα	νθ' L''γ''	λϛ' γο''	Sidyma	59° 50'	36° 40'
Πίναρα	νθ' L''γ''	λϛ' γ''ιβ''	Pinara	59° 50'	36° 25'
Ἄραξα	νθ' L''γ''	λϛ' ιβ''	Araxa	59° 50'	36° 5'
Τλῶς	ξ' δ''	λϛ' L''	Tlos	60° 15'	36° 30'
Ξάνθος	ξ' δ''	λϛ' ϛ''	Xanthus	60° 15'	36° 10'
πρὸς δὲ τῷ Μασικύτῳ ὄρει πόλεις αἵδε·			ad Masicytum vero montem haec sunt oppida:		
Κορύδαλλα	ξ' δ''	λϛ' L''γ''	Corydalla	60° 15'	36° 50'
Σαγαλασσός	ξ' γο''	λϛ' L''γ'' ιβ''	*Acalissus*	60° 40'	36° 55'
Ῥοδία	ξα'	λϛ' L''δ''	Rhodia	61°	36° 45'

Xantho urbe c 15 stadia boream versus ad vicum *Tschurkur-indjire* supersunt. || — 20. Ὀκτάπολις] *Octopolis* ed. Vic. || — νθ' L'' ιβ''] νθ' γ'' ed. pr., 59 1/2 1/3 ed. Vic., 59 2/3 ed. Rom. || — λϛ' L'' ιβ''] λϛ' γ'' ιβ'' ed. pr., 36 1/2 ed. Rom. Urbs aliunde non nota. Nomen suspectum, de quo quid sentiam dixi ad p. 842. Quanquam conjici etiam possit oppidum, utpote a Sidymis versus occasum hibernum positum, stetisse alicubi ad τὰς ὀκτὼ τοῦ Κράγου ἄκρας, quasi Ὀκτακρόπολιν. || — 2. Κόμβα] Κόμβη in Hierocle p. 684; ὁ Κόμβων episcopus in Not. episc. Hodie *Gjombe* ad *Karakly Tschai*, qui influit in *Ak-Tschai*, c. 125 stadia a Tlo ortum versus, in Ptol. tabula c. 160 stadia a Tlo occasum versus. || — νθ' L'' γ''] sic. X, νθ' ϛ'' ed. pr., νθ' L'' cett. || — λϛ' L''] λϛ' δ'' ed. pr., 36 1/3 ed. Rom., λζ' ιβ'' X, λθ' L'' F. || — 3. Σίδυμα] *Sydima* edd. Vic. Ulm. Ruinæ ad hod. *Dodurga-Assari*. || — νθ' L'' γ''] νθ' ϛ'' ed. pr., 59 1/2 1/3 1/12 ed. Rom. || — λϛ' γο''] λϛ' γ'' X ed. pr., 36 1/2 ed. Rom. || — 4. Πίναρα] sic Φ, Πινάρα cett., *Pynara* edd. Vic. Ulm. Ruinæ ad *Minara* vicum. — νθ' L'' γ''] νθ' ϛ'' ed. pr. || — λϛ' γ'' ιβ''] λϛ' L'' ιβ'' X, λϛ' ιβ'' Φ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. || — 5 Ἄραξα] Ἀράξα codd. plurimi. Ruinæ ad *Oren* vicum et Xanthum fl., uti titulis constat. V. Spratt l. l. 1, p. 40. 2, p. 267. Ritter 19, p. 1001. || — νθ' L'' γ''] νθ' L'' SΩ, ξ' ed. pr., ξ' ϛ' X. || — λϛ' ιβ''] λϛ' ϛ'' SΩ, λϛ' γο'' X, λζ' ιβ'' ADFPRVΔ. — 6. Τλῶς] Τλῶ et Τλώ codd. Ruinæ ad hod. *Duwer*. V. Spratt. 1, p. 32. Benndorf p. 132. Ritter 19, p. 1006. || — ξ' δ''] sic XΓ, ξ' cett. || — λϛ' L''] sic X, λϛ' ϛ'' Γ, λϛ' γ'' ed. pr. et ed. Ulm., λϛ' γο'' cett. || — 7. Ξάνθος] hod. *Gunik*. || — λϛ' ϛ''] λϛ' ϛ'' ιβ'' X. || — 8. Μασικύτῳ] sic ed. pr., Μασικύτει, Μασικυτεῖ, Μασικύτῃ cett. Cf. p. 838 not. || — 9. Κορύδαλλα] Κορυδάλλα BEXZ, Κορύδαλα L, Κορύδαλλος ed. pr., *Coridala* ed. Vic. || — ξ' δ''] ξδ' δ'' BZ, ξα' ed. pr., 60 1/3 ed. Rom., ξ' γ'' δ'' (expuncto numero γ'') Φ. Scribendum conjicio ξα' δ'' || — λϛ' L'' γ''] λϛ' ϛ'' ed. pr. — Cf. Plinius 5,100 : *Gagæ, Corydalla, Rhodiopolis*. Steph. Byz : Κορύδαλλα, πόλις Ῥοδίων. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ, Tab. Peut. : *Antifillon LIII Coridallo XXVIIII Phaselis*. Ruinæ ad vicum *Hadjiweliler* (*Hadjivella* ap. Spratt.), paucis stadiis a Rhodiapolis ruinis austrum versus, a Limyris c. 60 stad. versus ortum æstivum, uti titulo constat. V. Spratt l. l. 1, p. 184. 2, p. 279. Sec. epocham 61° 15' quam proposui, Corydalla haud longe quidem a Rhodiapoli ponuntur, ipsa autem Rhodiapolis, sicuti Myra aliaque ejus regionis oppida, haud recte collocatur. || — 10. Σαγαλασσός] Σαγαλασσοί FN, *Magalassus* ed. Ulm. || — ξ' γο'' λϛ' L'' γ'' ιβ''] ξ' γ'' λϛ' δ'' ed. pr. 60 1/2 1/4 36 1/2 1/3 ed. Rom. — Sagalassus, e Strabone, Arriano, Polybio, Livio, Plinio, Hierocle nota, urbs erat Pisidiæ, cujus rudera superesse constat ad hod. vicum *Aglasun*, a Cremna (hod. *Guirmeh*), quam Ptolemæus in Pisidia 63° 37° 50' collocat, versus occasum æstivum. Sagalassus Lyciæ ignota. Pro Σαγαλασσός dicendum erat Ἀκαλισσός, cujus ruinæ exstant in loco *Gjauristan* (*Ghiourastanlik* ap. Spratt 1, p. 167), a Rhodiapoli c. 90 (150 in Ptol. tabula) stadia versus occasum æstivum. De titulis oppidi v. Spratt. 2, p. 270. Commemoratur ap. Hieroclem p. 683 et in Notit. episc. 8,361. 9,270, et corrupte ὁ Ἀκαμισοῦ 3,265. Cf. Stephan. Byz. : [Ἀκαλησσός, πόλις Λυκίας. Τὸ ἐθνικὸν] Ἀκαλησσεύς, ὡς Τυμνησσεύς, ἢ Ἀκαλήσσιος. Inclusa supplevit Holstenius. Quod apud eundem Stephanum legitur : Ἀκαρασσός, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων, ad idem oppidum referendum esse conjecit Spratt 2, p. 280. Haud credo; nam in Not. episc. 3,254 et 265 inter Lyciæ episcopos nominantur tum ὁ Ἀκαμισσοῦ (i. e. Ἀκαλισσοῦ) tum ὁ Ἀκρασοῦ (i. q. Ἀκαρασσοῦ). || — 11. Ῥοδία] Ῥόδια Φ. Cf. Stephan. Byz. : Ῥοδία πόλις Λυκίων. In Not. episc. Ῥοδιάπολις, semel (1,308) Ῥοδόπολις. Plinius 5,100 *Rhodiopolis* (Rodop.?). In titulo loci (hod. *Eski-hissar*) : Ῥοδιαπολειτῶν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. Vid. Spratt 2, p. 278. Ruinæ ab ora mar. c. 50 stadia (185 st. sec. Ptol.) distant. || — ξα'] sic BEXZ ed.

Ἀραβένδαι	ξα' ς''	λζ' δ''	*Arycanda*	61° 10'	37° 15'
Φέλλος	ξ' ∠''ιβ''	λς' ∠''	Phellus	60° 35'	36° 30'
Μύρα	ξα'	λς' γο''	Myra	61°	36° 40'
Λίμυρα	ξα' ιβ''	λς' ∠''ιβ''	Limyra	61° 5'	36° 35'
4. Μιλυάδος			4. *Milyadis*		
Ποδάλεια	ξ'	λζ' ∠''	Podalia	60°	37° 30'
Νύσα	ξ'	λζ' δ''	Nysa	60°	37° 15'
Χῶμα	ξ' γ''	λζ' γ''	Choma	60° 20'	37° 20
Κάνδυβα	ξ' γο''	λζ' ς''	Candyba	60° 40'	37° 10
5. Καβαλίας μέρους			5. *Cabaliae* partis		

---

pr., edd. Rom. Ulm. Arg., ξα' ς'' cett. || — λς' ∠'' δ''] sic BEZ edd. Rom. Ulm. Arg., λς' δ'' X ed. pr., ed. Vic., λς' ∠'' γ'' cett. || — 1. Ἀραβένδαι] *Arabendæ* edd. Vic. Ulm., Ἀρένδαι ed. pr., Τράβενδαι Φ Arg., Τρεβένδε F, Τρεβένδα ADMOSΔΞΩΣ, Τρεβένδαι cett. || — ξα' ς''] 60 1/2 1/4 ed. Vic. || — λζ' δ''] λς' δ'' ed. pr., 36 1/2 1/4 ed. Ulm., 36 1/2 1/12 ed. Vic., 36 2/3 ed. Ulm. — In codicum scripturis corruptis latet Ἀρύκανδα, nomen notæ urbis, cujus ruinas prope hod. *Aruf* superesse titulo ibi reperto constat. V. Spratt 1, p. 153. Ritter 19, p. 1163. Cf. Stephan. Byz. : Ἀρύκανδα, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων ἐν Ἰσαυρικῶν δευτέρῳ. Schol. Pindar. Ol. 7,33 : ἐν Λυκίᾳ δέ ἐστιν πόλις Ἀρύκανδα καλουμένη, ἧς πλησίον ἱερόν τι χωρίον, ὃ πρότερον μὲν Ἔμβολος ἐκαλεῖτο διὰ τὴν θέσιν τοῦ χωρίου. Agatharchides ap. Athenæum 12, p. 527 F (Fr. hist. 3, p. 194) : Ἀρυκανδεῖς Λυκίας ὅμοροι ὄντες Λιμυρεῦσι (Urbs a Limyris distat c. 110 stadia, quorum loco 350 stadia tabula Ptol. exhibet). Hierocles p. 683 : Ἀρύκανδα. In notit. episc. ὁ Ἀρυκάνδου, Ὀρυκάνδου, Ὀρυκάνδρου, Ὀρυκάνδων, Ῥοκάνδου. In manuscr. ap. Pasin. Codd. Taurin. vol. 1, p. 208, Ἀρικάνδου legi monet Dindorfius in Steph. Thes. s. v. — Plinius 5,100 : *Limyra cum amne in quem Arycandus* (hod. *Baschkoz Tschai*) *influit, et mons Masicytus*. Ut Candyba, Limyra, Myra, alia Lyciæ oppida, sic etiam Arycanda a vero suo situ boream versus longe removentur. Ceterum nonnulli putarunt Τρεβένδαι nomine indicari oppidum quod a Stephano Byz. vocatur Τράβαλα (Τραύαλα flagitaret ordo literarum), πόλις Λυκίας, situs incerti. Nescio an Τράβαλα hæc fuerint ad Τάρβηλον ὄρος, quod secundum Quintum Smyrnæum Posthom. 8,80 in Lyciæ Cariæque confiniis erat. || — 2. Φελλός] Φέλλος Φ Arg., *Phelos* edd. Ulm. Ruinæ in *Fellen Dagh*. || — ξ' ∠'' ιβ''] 60 1/3 ed. Rom. || — λς'' ∠''] λς' ς'' ed. pr., λς' ∠'' ιβ'' Φ Arg. || — 3. Μύρα] Μύρρα ADFNOSXΔΞΩΣ, ed. Rom., *Mirra* ed. Ulm., *Mira* ed. Vic. Ruinæ urbis extant prope *Dembre* vicum ad *Dembre Tschai*. || — λς' γο''] λς' γ'' ed. pr. || — 4. Λίμυρα] *Lymira* edd. Rom. Ulm., *Limira* ed. Vic. Ruinæ prope *Dereoi* ad *Duden Sou* (Limyrum fl.) || — ξα' ιβ''] de conj. Grashof., ξα' ∠'' γ'' ιβ'' X, ξα' γ'' ιβ'' cett. || — λς' ∠'' ιβ''] 36 2/3 ed. Rom. In P legitur :

Φελλός	ξ' ∠'' ιβ''	λς' γο''
Μύρα	ξα' γ'' ιβ'	λς' ∠'' ιβ''
Λίμυρα	absque epocha.	

Scilicet epocha Myris adscripta ad Limyra pertinet, λς' γο'' ad Myra pertinet. Excidit lat. gradus Phelli et long. gradus Myrorum. || — 5. Μιλυάδος] Μυλιάδος V. ed. pr., Μιλιάδος Φ ; om. O, relicto spatio, et ed. Ulm. ; μέρος add. A, fort. quia c. 5,5 Μιλυὰς opp. in Cabalia commemoratur. || — 6. Ποδάλεια] de conj. ; Ποδαλία C, Ποδαλλία ed. pr., Ποδαλεία cett. Cf. Steph. Byz. : Ποδάλεια, πόλις Λυκίας (Λυδίας codd.) πλησίον Λιμύρων (hod. *Podalia*, a Limyris c. 200 stadia, sec. Ptol. c. 600 stadia). Plinius 5,101 *Podalia*. Hierocles p. 683 : Ποδαλία ; in Nott. episc. ὁ Ποδαλείας, Ποδαλίας, Ποδαυλείας, Πηδαλείας. || — 7. Νύσα] Νύσσα CPROW, Νίσα XΦ ed. pr., *Nisa* ed. Vic. ; in Nott. episc. ὁ Νύσων, Νύσου, Νύσσου ; in Hierocle p. 684 : Μίσαι. Situs ignotus. || — ξ'] ξ' γ'' X. || — λζ' δ'] λζ' γ'' F, 37 1/6 ed. Rom. || — 8. λζ' γ''] 37 1/4 ed. Rom. Cf. Plinius 5,101 *Choma, præfluente Ædesa*. Hierocles p. 683 : Χῶμα. In Nott. episc. ὁ Χώματος. Situs ignotus. In Ptolemæo oppidum c. 160 stadia distat a Candybis (*Gendowa*), adeo ut cum hod. *Ghombe* ad *Karakly* fluvium sita componendum esse videri possit. At *Ghombe* istud potius est Κόμβα opp., quod alieno in loco collocatur p. 843,2. || — 9. Κάνδυβα] Κανδύβα Φ, Κάνδυβα ed. pr., *Condyba* edd. Rom. Ulm., *Condiba* ed. Vic., Κανδούβα X, Κόνδυλα BE, Κόνδικα ADO, Κόνδυκα cett. || — ξ' γο''] ξγ' ed. pr., ξγ' γο'' Z, 60 1/2 1/4 ed. Rom. || — λζ' ς''] λζ' ∠'' BEZ, 37 1/3 ed. Rom. — Plinius 5,101 : *Candyba, ubi laudatur Œnium nemus*. Hierocles p. 684 : Κάνδυβα. In Nott. episc. : ὁ Κανδύβων, Κανδάνων, Καρδάβων. Hodie *Gendowa*, ut titulo hujus loci constat. V. Spratt 1, p. 90, Benndorf. p. 133, Ritter 19, p. 1129. Ab Antiphello distat c. 80 stadia, quorum loco Ptolemæi

Βουϐών	ξ' γ''	λζ' γο''	Bubo	60° 20′	37° 40′
Οἰνόανδα	ξα'	λζ' γο''	Oenoanda	61°	37° 40′
Βάλϐουρα	ξ' γο''	λζ' ∠''	Balbura	60° 40′	37° 30′
6. Νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ Λυκίᾳ			6. Insulae adiacent Lyciae		
Μεγίστη νῆσος	ξ' γο''	λε' ∠δ''	Megiste insula	60° 40′	35° 45′
Δολιχίστη νῆσος	ξα' δ''	λε' ∠δ''	Dolichiste insula	61° 15′	35° 45′
Χελιδόνιαι, σκόπελοι ε',	ξα' ∠''	λϛ'	Chelidoniae, scopuli V,	61° 30′	36°

tabula c. 450 stadia exhibet. Ob perversam hanc positionem Milyadi oppidum attribui videtur || — 10. Καϐαλίας] Βακαλίας X, Βαχχίας Γ, Καρϐαλίας PV., *Carbaliæ* edd. Rom. Ulm. || — μέρους] sic X ed. pr., μέρος cett.; om. OW. Altera Cabaliæ pars in Pamphylia provincia v. cap. 5,5. — Herodot. 3,90, de secunda satrapia : ἀπὸ δὲ Μυσῶν καὶ Λυδῶν καὶ Λασονίων (Ἀλυσονίων v. l.) καὶ Καϐαλίων καὶ Ὑγεννέων (leg. Ἐτεννέων) πεντακόσια τάλαντα. Idem 7,77 : Καϐηλέες δὲ οἱ Μηΐονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξι εἶχον σκευήν. Strabo 13,4,14 : μέχρι τῆς Κιϐυράτιδος καὶ τῆς Καϐαλίδας. Id. ib. § 15 : ἡ Κίϐυρα ἡ μεγάλη (*Kebir*) καὶ ἡ Σίνδα (cf. Liv. 35,15) καὶ ἡ Καϐαλίς. Ib. § 17 : Λέγονται δὲ ἀπόγονοι Λυδῶν οἱ Κιϐυρᾶται τῶν κατασχόντων τὴν Καϐαλίδα. Ib. § 16 : Σολύμους δ' εἶναί φασι τοὺς Καϐαλεῖς· τῆς γοῦν Τερμησσέων ἄκρας ὁ ὑπερκείμενος λόφος καλεῖται Σόλυμος, καὶ αὐτοὶ οἱ Τερμησσεῖς Σόλυμοι καλοῦνται. Apud Ptol. Termessus est Cabaliæ oppidum. Livius 38,15 : *a Cibyra per agros Sindensium exercitus ductus, transgressusque Caularem amnem* (*Baindyr Tschai*) *posuit castra. Postero die præter Caralitin* (leg. suspicor : *Cabalitin*) *paludem* (hod. *Sogud Gjöl*) *agmen ductum. Ad Mandropolim* (h. *Mandra*) *manserunt. Inde progredientibus ad Lagon* (ad hod. *Manai*, ubi in titulo : Λαγϐέων), *proximam urbem, metu incolæ fugerunt.* || — 1. Βουϐών] Βούϐων ed. pr., Βαίϐων Γ, Βουϐῶν ΜΟΔΞ, *Bulon* ed. Vic. || — λζ' γο''] λζ' γ'' ed. pr. Cf. Strabo 13,4,17, Steph. Byz. s. v., Plinius l. l., Hierocles p. 685; Nott. episc. : ὁ Βώϐου, ὁ Βόϐου. Ruinæ ad hod. *Ehedjik*. In lapide ibi reperto : Βουϐωνέων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. V. Spratt 1, p. 264. 2, p. 288. || — 2. Οἰνόανδα] Ἰνεάνδα A, *Œnanda* ed. Vic., Οἰνεάνδα cett. Ruinæ ad *Uludja*. In titulo loci : Οἰνοανδέων. V. Spratt 2, p. 289. Cf. Steph. Byz. s. v. Οἰνόανδα, Strabo l. l., Plinius l. l., Livius 38, 37, Hierocles p. 685, ubi Ἠνοάνδα legitur. In Nott. episc. ὁ Οἰνιάνδων, ὁ Ὀνούνδων. || — λζ' γο''] λζ' γ'' ed. pr. Œnoanda et Balbura haud recte Ptol. collocavit. || — 3. Βάλϐουρα] Βαλϐούρα codd. plurimi; Βαράϐουρα Γ, Βαλϐούρα, expuncto λ, Φ, *Babura* edd. Vic. Ulm. || — ξ' γο''] ξ' γ'' ed. pr. || — λζ' ∠''] λζ' γ'' ed. pr., 37 1/3 1/12 ed. Rom. Cf. St. Byz. s. v.; in Hierocle l. l. Βάλουρα. In Nott. episc., ὁ Βαλϐούρων, ὁ Βαρϐούρων, ὁ Βαρϐίλων. Ruinæ ad *Katara* vel *Kadra*, ubi in lapide : Βαλϐουρέων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον. V. Spratt 1, p. 268. 2, p. 289. || — 4. αἵδε add. A. || — 5. νῆσος om. ed. pr., item vs. 6. || — ξ' γο''] ξ' γ'' ed. pr. || — λε' ∠'' δ''] sic X, λε' δ'' cett.; λϛ' δ'' de conj. scripsit Wilbergius, ac similiter Dolichisten 36° 15′ et Chelidonias 36° 10′ de conj. collocavit. Improbandum hoc, quum Ptolemæus insulas continenti proximas in altum ejicere soleat. Μεγίστη hod. *Meis* s. *Kasteloryzo*. Strabo 14,3,7 : μεταξὺ δ' ἐν τῷ λεχθέντι παράπλῳ νησία πολλά, ὧν καὶ Μεγίστη νῆσος καὶ πόλις ὁμώνυμος ἡ (καὶ? ἢ καὶ?) Κισθήνη. Plinius 5,131 : *Macris* (i. q. Doliche?), *Megiste, cujus civitas interiit. Multæ deinde ignobiles. Sed contra Chimæram* (? an *Simenam*, h. *Kekova?*) *Dolichiste*. Steph. Byz. : Μεγίστη, πόλις καὶ νῆσος τῆς Λυκίας, ὡς ὁ Πολυίστωρ. Idem v. Μεγάλη : Ἔστι καὶ Μεγάλη νῆσος ἡ νῦν (an νῆσος καὶ λιμὴν?) Λυκίας. Livius 37,22 : *portum quem Megisten vocant*. Cf. Scylax 100, Stadiasm. 244. || — 6. Δολιχίστη] *Dolochiste* edd. Rom. Ulm. Hodie *Kekova*. Steph. Byz. : Δολίχη, νῆσος πρὸς τῇ Λυκίᾳ, ὡς Καλλίμαχος. Ἀλέξανδρος ἐν τῷ Λυκίας περίπλῳ Δολιχίστην αὐτήν φησιν Cf. Plin. l. l. || — ξα' δ''] sic X, ξα' ϛ'' ed. pr., ξ' ∠'' δ'' cett. || — λε' ∠'' δ''] λε' δ'' ed. pr. ed. Vic. || — 7. Χελιδόνιαι σκ. ε'] καὶ αἱ Χελ. σκ. ε' W., Χελιδονίαι ed. pr., Χελιδονία W Φ Arg.; σκόπελοι om. BEXZ Arg.; ε' om. ΦW Arg. || — ξα' ∠''] ξα' ϛ'' ed. pr. || — λϛ'] λε' BEZ, λ' ϛ'' Φ, 30 1/6 ed. Arg. 36 1/6 ed. Ulm., 35 1/6 ed. Vic. Hodie *Chelidan Adassi* aut *Besch Ada* (i. q. quinque insulæ). Cf. not. ad Scylacem, Stadiasm., Dionys. 852. Strabo 14,3,8 : δοκοῦσι δὲ καὶ αἱ Χελιδόνιαι κατὰ Κάνωπόν πως πίπτειν· τὸ δὲ δίαρμα λέγεται τετράκις χιλίων (deb. τρισχ.) σταδίων. Ptolemæus p. 40 : ἀντικεῖσθαί φησι (Marinus) Χελιδονίας μὲν Κανώπῳ. Insulæ a Canopi meridiano dimidio fere gradu (sec. Ptol. 1° 15′) ortum versus sitæ sunt.

Cap. IV. — P. 846,4. Γαλατίας] καὶ Παφλαγονίας add. C. || — 5. τὰς ἐκτεθειμένας γραμμάς conj. Grashof. || — 9. ἔχοντος] ἐπέχοντος conj. Grash. || — μοίρας] μοιρῶν X, om. cett. || — ξδ' δ'' λη' ∠'' ιβ''] ξα' δ'' λβ' γ'' ιβ'' ed. pr. || — 11. ἀπὸ τούτου τοῦ] ἀπὸ τοῦ εἰρημένου ed. pr. || — μέχρι] om. E. || — 12.

ΚΕΦ. Δ

Γαλατίας Θέσις.
[Ἀσίας πίναξ ά.]

Ἡ Γαλατία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως Βιθυνίᾳ καὶ μέρει τῆς Ἀσίας κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γραμμὴν, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας Παμφυλίᾳ ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πρὸς τῇ Ἀσίᾳ πέρατος ἕως τοῦ κατὰ παράλληλον ἔχοντος μοίρας ξδ' δ'' λη' ∠''ιβ''

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Καππαδοκίας μέρει τῷ ἀπὸ τούτου τοῦ πέρατος μέχρι τοῦ Πόντου κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας ξε' ς'' μγ' ς''

ἀπὸ δὲ ἄρκτων μέρει τοῦ Πόντου κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ Κύτωρον πόλιν παράλιον

2. Κλίμαξ χωρίον	ξα' ς''	μγ' ∠''γ''
Τευθρανία	ξα' ∠''	μδ'
Κάραμβις ἄκρα	ξα' γ''	μδ' γ'' ιβ''
Ζεφύριον	ξα' ∠''	μδ' δ''
Καλλιστρατία	ξα' ∠''δ''	μδ' ιβ''

CAP. IV.

Galatiae situs.
[Asiae tabula prima]

Galatia terminatur ab occidente Bithynia et Asiae parte ad lineam quam supra exposuimus; a meridie Pamphylia ab indicato in confinio Asiæ termino usque ad alterum in eodem parallelo situm 64° 15' 38° 35

ab oriente autem Cappadociæ parte quæ est ab hoc termino usque ad terminum in Ponti littore positum 65° 10' 43° 10

a septentrionibus Ponti parte, cuius hæc est descriptio : post Cytorum urbem maritimam

2. Climax castellum	61° 10'	43° 50
Teuthrania	61° 30'	44°
Carambis promontorium	61° 20'	44° 25'
Callistratia	61° 30'	44° 15'
Zephyrium	61° 45'	44° 5

ἐπέχουσαν μ.] sic ed. pr.; om. SΩ; ὃ ἐπέχει μοίρας codd. cett., « quod ferri non poterit nisi si, deletis verbis κατὰ θέσιν, præcesserit μέχρι τοῦ ἐπὶ τοῦ Πόντου. » *Grasshof.* ‖ — 13. ξε' ς''] ξε' ADFLMNOPRVWΔΞΞ, ξε' ιβ'' SΩ, ξε' ∠'' X, 65 1/2 add. Vic. Rom., 64 1/2 ed. Ulm. ‖ — μγ' ς''] 43 ed. Vic. — De Galatia provincia aliis temporibus aliter circumscripta, v. Marquardt, *Rœm. Staatsverfassung* 1, p. 358-366, et qui ibi laudantur. Oræ descriptio in Ptolemæo parum accurata. Meliora præbent Arrianus (G. m. 1, p. 386), e Menippo Marcianus (ib. p. 570), Anonymi periplus (ib. p. 406). Cf. Scylax (ib. p. 66), Strabo, Plinius. ‖ — 15. Κύτωρον] Κίτωρον Φ, *Citorum* edd. Vic. Ulm.; πόλιν om. B; παράλιον om. SΩ; οὖσαν add. A. ‖ — 16. χωρίον] χώραν O. ‖ — μγ' ∠'' γ''] μγ' ς'' ed. pr. ‖ — 17. Τευθρανία] ἡ καὶ Θύμαινα add. PRV ed. pr. ‖ — ξα' ∠''] ξα' δ'' ed. pr., 61 1/4 ed. Rom., 61 1/12 ed. Ulm. ‖ — μδ'] μ' δ'' Φ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. In Periplis post Cytorum sequitur vicus Αἰγιαλός vel Αἰγιαλοί (*Egilan* in Tab. Peut.), 60 stadia ab eo distans (h. *Kara Agatsch*). Hinc post 50 stadia (30 in cod. Lond.) sequitur Climax locus (h. *Tchideh*), qui in Ptol. tabula a Cytoro c. 200 stadia abest. Similiter in sqq. distantiæ sunt justo majores. Teuthraniam Paphlagoniæ alius nemo novit. Vereor ne corruptum nomen sit. Θύμαινα (fort. rectius Θύμλινα; hod. *Timleh*) commemorantur ab Arriano et Anonymo (ubi vulgo Θύμηνα, in cod. Lond. Θύμινα). Ab Aegialo distant sec. Arrian. 90, sec. Anon. 110 stadia. Menippus Marciani Θύμαινα non nominat, sed eadem 110 stadia habet usque ad Τιμολάϊον. Hoc quoque Anonymus (qui sua ex Arriano et Menippo compilavit) in suum periplum intulit, sed ita ut ab Ægialo ad Timolaium computet 90 stadia (quot usque ad Thymena Arrianus habet), deinde vero 20 stadia esse statuat ad Thymena, ab Ægialo 110 stadia distantia, quot stadia sec. Menippum usque ad Timolaium pertinent. At si recte distingueretur, primo loco compilator Thymena et deinde Timolaium ponere debebat. Utrumque nomen ad unum idemque oppidum pertinet. ‖ — 18. Κάραμβις] Καραμβίς Φ Arg., Κάραμις BEZ, *Charambis* ed. Vic. ‖ — μδ' γ'' ιβ''] μα' γ'' ιβ'' ed. pr. Promontorium sec. Arrianum et Menippum a Cytoro 270 stadia distat, sec. Ptolemæum c. 500 (revera 200 st. et paullo amplius). Veterum quorundam opinione ex continentis ora longe boream versus prosilire fingitur Plinius 6,6 : *Promontorium Carambis vasto excursu abest a Ponti ostio* 325 *m. p.* (tot fere etiam Ptolemæus.), *vel, ut aliis placuit*, 350 *m. p.* (tot sunt ex Strabonis computo; nobis circa 275 m. p.), *tantundem a Cimmerio aut, ut aliqui maluere*, 312 1/2 *m. p.* ‖ — 19. Ζεφύριον] *Cephyrium* ed. Vic., *Sephirum* ed. Ulm. ‖ — ξα' ∠''] ξα' ς'' ed. pr. ‖ — μδ' δ''] sic BEZX Φ' edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μα' δ'' ed. pr., μδ' γο'' Φ², μδ' γ'' cett. ‖ — 20. Καλ-

Ἀβώνου Τεῖχος	ξβ'	μδ'	Aboni Murus	62°	44°
Κιμωλίς	ξβ' L''	μδ'	Cinolis	62° 30'	44°
Στεφάνη κώμη	ξβ' L''γ''ιβ''	μγ'L''γ''ιβ''	Stephane vicus	62° 55'	43° 55'
Ἀρμένη	ξγ' γ''	μγ'L''γ''ιβ''	Armene	63° 20'	43° 55'
Σινώπη	ξγ' L''γ''	μδ'	Sinope	63° 50'	44°
Κυπτασία	ξγ' γο''	μγ' γο''	Cyptasia	63° 40'	43° 40'
Ζαλήσκου ποτ. ἐκβ.	ξδ'	μγ' L''	*Zagorum*	64°	43° 30'
Γάλωρον	ξδ' δ''	μγ' γ''	*Zaleci fl. ostia*	64° 15'	43° 20'
Ἅλυος ποτ. ἐκβ.	ξδ' L''	μγ' ς''	Halyis fluvii ostia	64° 30'	43° 10'
ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ποτ.	ξδ' δ''	μ' δ''	inflexio fluminis	64° 15'	40° 15'

λιστρατία] *Calistracia* ed. Vic., *Callastratia* ed. Ulm. ‖ — ξα' L'' δ''] ξα' δ'' ed. pr. ‖ — μδ' ιβ''] sic BEXZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μα' ιβ'' ed. pr., μδ' δ'' cett. Nomina Zephyrium et Callistratia inverso ordine collocanda erant, servato ordine epocharum. Callistratia, cujus Arrianus non meminit, sec. Menippum s. Marcianum et Anonymum a Carambi 20 stadia distat. In Anonymo legitur Καλλιστρατὶς ἡ καὶ Μάρσιλλα (hod. *Mersel*). Hinc post 40 stadia sequitur Zephyrium, inde post 30 st. Garium, inde post 120 st. Abonutichos. Apud Ptol. distantiæ inter Carambim et Callistratiam et Zephyrium nimiæ sunt, justo autem minus intervallum inter Zephyrium et Ionopolin intercedens. ‖ — 1. μδ'] μα' γ'' ιβ'' ed. pr. Ἀβώνου τεῖχος postea Ἰωνόπολις, hod. *Ineboli*. Cf. not. ad Arrian. p. 387. ‖ — 2. Κιμωλίς] Κιμαλίς FN, Τιμωλίς Γ, *Cymolis* ed. Rom. ‖ — ξβ' L''] ξβ' L'' δ'' X, 62 1/2 1/2 (sic) ed. Vic., ξα' γ'' ed. pr. ‖ — μδ'] μ' δ'' ed. pr., μα' BEZ. — *Cimolis* etiam ap. Plinium 6,5 et Anonym. 20 p. 406 εἰς Κίμωλιν κώμην, νῦν Κίνωλιν (sic cod. Londin., Κινώλην vgo) λεγομένην. Marcian. p. 571 : ἐπὶ Κίνωλιν (Κινώλην cod.). Strabo 12,3,10, neglecto ordine geographico : μετὰ δὲ Κάραμβιν Κίνωλις καὶ Ἀντικίνωλις καὶ Ἀβώνου τεῖχος πολίχνιον καὶ Ἀρμένη. In Scylace codex corrupte : Κορωνίς. Hodie *Kinoli* s. *Kinoghlu*. ‖ — 3. Στεφάνη] Στεφανῆ Ξ. hod. *Istifan*. ‖ — ξβ' γ'' ιβ'' μ' γ'' ιβ'' ed. pr. ‖ — « Versuum 3 et 4 ordinem invertimus cum BEZ, servato tamen epocharum ordine. » *Wilberg*. Vide de his locis periplos ibique notata. ‖ — 4. Ἀρμένη] Ἁρμένη BEZ, Ἀρβένη X. ‖ — μγ' γ'' ιβ'' ed. pr. Hod. *Akliman*. ‖ — 5. ξγ' L'' γ''] ξγ' ς'' ed. pr., 62 2/3 ed. Rom. Ulm. ‖ — μδ'] 43 2/3 ed. Rom. Ulm. Sinope ab Armene nonnisi 40 aut 50 stadia abest sec. Periplos, c. 200 st. in Ptolemæo. ‖ — 6. Κυπτασία] Κυπτατία Ξ, Κυπασία L, Κοπτασία Γ, *Citapsia* ed. Vic.; *Cloptasa*, a Sinope 7 m. p. (21 m. sec. Ptol.) distans in Tab. Peut. In Geogr. Rav. p. 100 *Cyptasa*, p. 365 *Cloptasa*, p. 530 *Clopatassa*. Locus aliunde non notus sec. Tab. Peut. ponendus ubi nunc *Eren Boghasi*. Vera nominis forma fort. Κυπασία, quam cod. L præbet. Cf. Κύπασις Thraciæ ap. Steph. Byz. ex Hecatæo et Scylacem § 67, p. 55,8, ubi codex : Κύπασγις. ‖ — ξγ' γο''] ξγ' γ'' ed. pr., ξγ' NO, 63 1/2 1/3 ed. Vic. ‖ — μγ' γο''] μγ' γ'' ed. pr., 44 ed. Vic. ‖ — 7. Ζαλήσκου] sic X, Ζαλίσκου cett., *Calisci* ed. Vic., *Thalasci* ed. Ulm. Debebat : Ζαλήκου. ‖ — μγ' L''] μγ' ς'' ed. pr. ‖ — 8. Γάλωρον] Γάλωλον Λ, Κάλωρον L. ‖ — ξδ' δ''] 64 1/3 ed. Rom. Dicendum erat Ζάγωρον isque locus ante Zalecum nominari debebat. In periplis post Sinopen sequuntur :

Εὔαρχος ποτ., νῦν Εὔηχος 80 stad. (hod. *Tchobanlar Tschai* sive *Kirkgetschid Tschai*).

Κάρουσα, πρώην (sic cod. Lond., πρῶτον vgo) Πολίχνιον ὠνομασμένον, 70 st. (hod. *Gerseh*).

Γουρζουβάθη (sic cod. Lond., Γουρζούβανθον vgo; *Orgibate* Tab. Peut.; hod. *Kior Siuwet*), 60 stad.

Ζάγωρον aut Ζάγωρα ἢ Κάλιπποι 90 stad. (sic cod. Lond., 150 st. vulgo). In Tab. Peut. : *Zacoria*, in Rav. p. 100. 360. 530 : *Zacoria*, *Zocoria*, *Agoria*. Hod. *Chagin*.

Ζάληκος ποτ. καὶ κώμη 90 stad. (Hod. *Alatcham Tschai*).

Ἅλυς ποτ. 210 stad. (Hod. *Kisil Irmak*).

Apud Plinium 6,6 post Sinopen sequuntur : *Flumen Varecum* (i. q. Εὔηχος Paphlagoniam et Cappadociam disterminans), *gens Cappadocum*, *oppidum Cataria* (*Catiria*, *Catyria* v. l.; i. q. Ζακορία), *Zaceplum* (*Lazelum* v. l.; i. q. Ζάληκος), *amnis Halys*. — Quodsi Ζάγωρον posueris ubi Ζάληκος in codd. ponitur (64° 43° 30'), in proximo parallelo inter mediterranea nominantur Σάκορα, 63° 20'. 43° 40', et Ζάγειρα 61° 40' 43° 40', quæ ejusdem oppidi maritimi nomina diversa sunt, a Ptolemæo temere distincta. ‖ — 9. Ἅλυος] Ἄλυος ed. pr., Ἁλίου Λ. ‖ — ξδ' L''] ξδ' ς'' ed. pr., 64 1/4 ed. Vic. ‖ — μγ' ς''] 43 1/3 ed. Vic., 43 1/4 ed. Rom. ‖ — 10. μ' δ''] sic BEZ, μδ' X ed. pr., μα' δ'' cett., 43 1/4 ed. Arg., 63 1/4 (sic) ed. Vic. Fontium mentio fortasse excidit. De his v. Strabo 12.3.12,

Ἀμισός	ξε´	μγ´ ιβ´´

3. Ὄρη δέ ἐστιν ἐν τῇ Γαλατίᾳ ἀξιόλογα ὅ τ' Ὀλίγας τὸ ὄρος, οὗ τὸ

μέσον	ξγ´	μβ´´

καὶ τοῦ Δινδύμου τὰ ἀνατολικώτερα

	ξβ´	μα´ γ´´

καὶ τὸ καλούμενον Κελαινῶν λόφος, οὗ τὸ

μέσον	ξβ´ ∠´´	λθ´ ∠´´

4. Καὶ κατέχουσι τὰ μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ οἱ κατὰ τὴν Παφλαγονίαν, ἐν οἷς πόλεις καὶ κῶμαι μεσόγειοι·

Ζάγειρα	ξα´ γο´´	μγ´ γο´´
Πλέγρα	ξβ´ ∠´´	μγ´ ∠´´
Σάκορα	ξγ´ γ´	μγ´ γο´´
Ἡλουΐα	ξα´ γο´´	μγ´
Τόβατα	ξβ´ γ´´	μγ´

Amisus	65°	43° 5′

3. Montes sunt in Galatia memoratu digni et *Olgassys* mons, cuius medium est

	63°	42°

et Dindymi montis partes orientales

	62°	41° 20′

et qui dicitur Celaenarum collis, cuius medium

dium	62° 30′	39° 30′

4. Atque habitant in ora maritima Paphlagoniae gentes, quarum oppida et vici sunt in media terra

Zagira	61° 40′	43° 40′
Plegra	62° 30′	43° 30′
Sacora	63° 20′	43° 40′
Helvia	61° 40′	43°
Tobata	62° 20′	43°

Herodotus 1,72, Plinius 6,6. Flexus in Cæsareæ fere parallelo (39° 30′ ap. Ptol.) positus ab ostiis fluvii circa 1 1/2 gradu (1/4 sec. Pl.) occasum versus distat. || — 1. Ἀμισός] Ἀμισσός X, *Amissus* ed. Rom. Ulm., *Anusus* ed. Vic. || — μγ´ ιβ´´] με´ ed. pr. || — Inter Halyn et Amisum in Periplis nominantur Ναύσταθμος, Κωνώπιον, Εὐσήνη ἡ καὶ Δαγάλη (ad hod. *C. Kagalu*) λεγομένη. Ex his Εὐσήνη apud Ptolemæum recte quidem inter Halyis et Amisi meridianos, perperam vero in mediterraneis 61° 40′. 42° 10′ collocatur. In Tab. Peut. hæc leguntur :

Zacoria		
Helega	25	(*Ielega*, *Eleca*, *Ebeta* in G. Rav. p. 100. 365, 531)
Nautagmo	12.	(i. e. Ναύσταθμος)
Ezene	20	(*Æzene* Rav. p. 100; Εὐσήνη ἡ καὶ Δαγάλη Peripl.)
Amissus	8.	

Ibi *Helega* s. *Eleca* est Γήλαχα s. Σήλαχα, quam Ptolemæus 52 m. p. a Zagoro in mediterraneis ponit. Porro sub eodem meridiano collocantur :

Ζάγειρα	61° 40′	43° 40′
Ἡλουΐα	61° 40′	43°
Δακάστη	61° 40′	42° 40′

In his Ζάγειρα eadem quæ Ζακορία et Ζάγωρον; Ἡλουΐα eadem quæ *Helega*, *Eleca*, Γήλαχα; Δακάστη vero eadem quæ Δαγάλη ἡ καὶ Εὐσήνη. Sec. Tab. Peut. a Zacoria ad Ezenen sunt 57 m. p. sive 456 stadia; in Ptolemæo a Zagira ad Dacasten habes 500 stadia. || — 3. Ὀλίγας] sic FNSΦΩΞ, *Oligas* edd. Vic. Rom., Ὀλίγα, *Oliga*, edd. Arg. Ulm., ὁ Λίγας PR, Ὀλίσας L, ὁ Λύσας DM, Ὁ τεόλυσας ΟΔΞ, ὁ Γίγας BVW, ὅ τε Γίγας X ed. pr., Λίγας ἢ Γίγας A; τὸ ὄρος om. ed. pr., οὗ τὸ μέσον om. SΩ; ἐπέχει add. ed. pr. || — 4. μβ´´] sic BEZ, μα´ γ´´ ed. pr., μα´ γο´´ A, μγ´ γο´´ F, μβ´ γο´´ cett. — Rectius haud dubie mons Ὄλγασσυς (Ὀλίγασυς ? hod. *Ulkaz* s. *Ilkaz Dagh*) vocatur ap. Strab. 12,3,40 (Cf. 12,3,25, ubi Ὀλίγασυς inter nomina Paphlagonica recensetur). Positio 42° lat. inepta. Dicendum erat 43°. Præstare igitur videatur 42° 40′, uti legitur in plurimis codicibus. At quum Pompejopolis, quæ ab Olgassye boream versus sita erat, a Ptolemo ponatur 42° 15′, servandus est numerus 42° || — 5. Δινδύμου] sic X, Διδύμου cett., *Dulimi* ed. Vic., *Dydimi* ed. Ulm. || — ἀνατολικώτερα] BEZ, ἀνατολικά cett., nisi quod τὸ ἀνατολικόν Φ. || — 6. μα´ γ´´] 41 1/6 ed. Ulm. Cf. p. 817,6. || — 7. Κελαινῶν] Κελαινών Z, Κελαινῶ Ξ, Κελαινός ed. pr. — λόφου Φ. || — 8. ξβ´ ∠´´] ξβ´ ς´´ ed. pr. || — λθ´ ∠´´] λθ´ ς´´ ed. pr. || — 9. καὶ κατέχ.] κατέχουσι δὲ SΩ. || — 10. πολ. κ. κῶμαι] κῶμαι καὶ πόλεις L. || — 11. μεσόγειοι] om. ed. pr. || — 12. Ζάγειρα] Γάδειρα X. || — ξα´ γ´´ μγ´ γ´´ ed. pr. Vid. not. ad vs. 1. || — 13. ξβ´ ∠´´] ξβ´ γ´´ ed. pr., 62 ed. Ulm. || — μγ´ ∠´´] μγ´ ς´´ ed. pr. Πλέγρα aliunde non nota. A Sacora et a Zagira æquo 300 stadiorum intervallo ponitur. In ora maritima sec. Tab. Peut. 37 m. p. sive 296 stadia sunt usque ad Nausthathmum, qui fort. navale erat hod. *Bafira* oppidi Halyi fluvio appositi, quod a Kieperto (ex Byzantino, ni fallor, auctore) *Paura* vocatur. Fieri potest ut idem nomen ΠΑΥΡΑ abierit in ΠΛΕΓΡΑ. || — 14. Σάκορα] Σακόρα XΦ. V. not. p. 847. || — ξγ´ γ´´] 63 ed. Rom. Ulm. || — μγ´ γο´´] μγ´ γ´´ ed. pr., 43 1/2 ed. Rom. || — 15. Ἡλουΐα] Ἠλούια BEZ, Ἡλουία X, Ἠλουΐα ed. pr., Ἡλοῦα, Ἠλοῦα, Ἡλούα cett., *Heluia* ed. Rom., *Helua* ed. Ulm., *Elua* ed. Vic. Cf. not. ad versum 1. || — ξα´ γο´´] ξα´ γ´´ ed.

Γερμανόπολις	ξγ´	μγ´	*Germanicopolis*	63°	43°
Γήλακα	ξγ´ γο´´	μγ´ δ´´	Gelaca	63° 40′	43° 15′
Ζόακα	ξγ´ δ´´	μγ´ δ´´	Zoaca	63° 15′	43° 15′
Δακασύη	ξα´ γο´´	μβ´ γο´´	Dacasye	61° 40′	42° 40′
Μίσιον	ξα´ ιβ´´	μβ´ γ´´	Misium	61° 5′	42° 20′
Σάκορσα	ξβ´	μβ´ δ´´	Sacorsa	62°	42° 15′
Πομπηϊούπολις	ξβ´ L´´	μβ´ δ´´	Pompeiopolis	62° 30′	42° 15′

pr. ‖ — 16. Τόβατα] Τώβατα ed. pr., Τοβάτα CLPVSXΩΔΦΞ; *Thobara* ed. Ulm. ‖ — ξβ´ γ´´] ξβ´ γο´´ Φ, 62 2/3 edd. Vic. Rom. Ulm. Tobata ignota. In Tabula Peut. a Gangris s. Germanicopoli in via Amastrin ducente 36 m. p. versus occasum boreamque ponitur *Anadynata*. Eodem intervallo *Tobata* occasum versus a Germanicopoli distat. ‖ — 1. Γερμανόπολις] Περγανόπολις Γ, Debebat : Γερμανικόπολις, quæ urbs Gangris (hod. *Kiangri* s. *Tschangri*) pervicina aut prorsus conjuncta erat. Iustinianus Novella 29 : φαμὲν δὲ Γερμανικοπόλεως τε τῆς πρὸς Γάγγραν[καὶ] Πομπηιουπόλεως καὶ Δαδύβρων καὶ Σώρων καὶ Ἀμάστριδος καὶ πρός γε Ἰωνοπόλεως. « Mihi, ut Novellæ sententia constet, Germanicopolis Gangræ videtur contributa ob viciniam ac propterea pro una sumi. Metropolis provinciæ Gangra præteriri non potuit, quippe ceteris dignitate præstans. Illi vicinam Germanicopolin facit aperte imperator, Γερμανικόπολιν τὴν πρὸς Γάγγραν appellans. Atque hinc videtur etiam derivandum, cur Germanicopolin Hierocles ceteræque Notitiæ spreverint, curque ejus in Conciliorum Actis mentio nulla. » *Wesseling* ad Hierocl. — De numis urbis v. Eckhel not. 2, p. 387. In Ptolemæo positiones oppidorum ad verum propius accedunt, si Germanicopolis et Pompejopolis epochæ permutantur. ‖ — 2. Γήλακα] Γηλάκα FN, Γελάκα Arg., Σήλακα X., Σήλκα ed. pr., *Gelacha* ed. Vic. ‖ — ξγ´ γο´´] ξγ´ γ´´ ed. pr. — Vid. not. ad p. 848, 1. ‖ — 3. Ζόακα] sic X, Ζόλκα ed. pr., Ξόκνα cett. ‖ — μγ δ´´] ADFNOPRSWΔΩΞ, μγ´ cett. Oppidum ignotum, a Germanicopoli c. 150 stadia versus ortum æstivum ponitur; 300 fere stadia ab ea versus ortum æstivum distat hod. *Tossia*, quæ Byzantinis est Δόκεα, ad *Deverek Tschai* et Olgassyis radices meridionales. Eadem fortasse Ζόακα Ptolemæi. Alius locus oppidi antiqui c. 400 stad. a Germanicopoli ortum versus haud longe ab Halye fluvio est hod. *Iskelib*, ad quem viæ romanæ lapis LXXX (ab Amasia sc.) extat. Ibi Tavium Galatiæ fuisse parum probabiliter putavit Hirschfeld (*Sitzungsber. d. Berlin. Akad.* 1888 p. 14. ‖ — 4. Δακάστη] X ed. pr.; Δακασίη A, *Dacasia* edd. Vic. Ulm., Δακασύη cett. ‖ — ξα´ γο´] ξδ´ γ´´ ed. pr. ‖ — μβ´ γο´´] μβ´ γ´´ ed. pr., 43 2/3 Arg. Vid. not. ad. p. 848, 1. ‖ — 5. Μίσιον] sic N, Μόσον ed. pr., Μόσιον cett. ‖ — ξα´ ιβ´´] ξδ´ ιβ´´ ed. pr., 61 1/6 ed. Rom. ‖ — 6. Σάκορσα]. Σακόρσα XΦ, *Sachorsa* edd. Vic. Ulm. Misium et Sacorsa ita ponuntur ut in via a Lagania Ancyram sita fuisse videantur. In Itin. Ant. p. 143 post Laganiam (h. *Beibazar*) sequuntur :

Minizo s. Mizino 23 m. (*Agach*)
Manezordo s. Manezardo (an *mansio Zordo?*)
18 (ad *Tchar* fl.)
Ancyra 24 (*Angora*)

Easdem viæ stationes, Galatiæ potius quam Paphlagoniæ adscribendas, a Ptolemæo indicari censeo. Pro *Minizo* (sic cod. Escor., *Mizino* cett.) Tabula Peut. *Mizago*, Itin. Hier. p. 574 *mansio Mnizus*, Hierocles p. 697 Ῥεγεμνῆζος, Notit. episc. : ὁ Μνίζου, Μνήζου, Μείζου, Μίζζου. « Andreas πόλεως Μνίζου τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας Concilio Constant. 3, p. 501 subscribit. Nicæni II Concilii actis adfuit ejusdem episcopus Leo, sed qui vitiosissime p. 51 πόλεως Ἀμίνσου et p. 591 Μιζούης dicitur. » *Wesseling*. ad Hier. — « Locum non ignobilem fuisse, ex eo non incertum est, quia Arcadius Augustus, aliquando ibi commoratus, leges dedit in utroque codice exstantes. Varie in iis scribitur *Minizus*, *Mnizus*, *Mnlsus*, *Mnyzus*. » *Cellarius* Geogr. 1, p. 154. — Inter Laganiam et Mnizum distantia eadem fere in Itinerario et Ptolemæo. ‖ — 7. Πομπηιούπολις] sic codd. plurimi, Πομπηιόπολις cett. ‖ — ξβ´ L´´] ξβ´ ς´´ A ed. pr., 62 2/3 ed. Rom. ‖ — μβ δ´´] μβ´ ς´´ ed. pr. — Stephanus Byz. : Πομπηιούπολις, πόλις Παφλαγονίας. Τινὲς δὲ δίχα τοῦ υ Πομπηιόπολις λέγουσιν. Strabo 12,3,40 : κἀνταῦθα δ᾽ ἀπεδείχθη πόλις ἡ Πομπηιούπολις· ἐν δὲ τῇ πόλει τὸ Σανδαρακούργιον οὐ πολὺ ἄπωθεν Πιμωλίσων, φρουρίου βασιλικοῦ κατεσκαμμένου, ἀφ᾽ οὗ ἡ χώρα ἡ ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ (Ἅλυος sc.) καλεῖται Πιμωλισηνή. Pompejopoli vindicantur rudera quæ sunt ad hod. *Taschkopru*. Corruptæ distantiarum notæ in tab. Peut :

Gangaris
Pompejopolis XXXV (LXXXV?)
Sinope XXVII (LXVII?)

Fortasse nonnullæ viæ stationes exciderunt. In Geogr. Rav. p. 96 inter Gangra et Pompejopolin interponitur *Vicui* vel *Viciu* (*Ulciu?*). Quodsi ad hunc XXXV m. p. distantia referenda est, quærendus locus ad hod.

Κονίκα	ξβ' L'' δ''	μβ' L''
Ἄνδραπα ἡ καὶ Νεοκλαυδιόπολις	ξγ' δ''	μβ' γ''
Σαβανίς	ξγ' L''γ''	μβ' γ''
Τιτούα	ξδ' δ''	μβ' L''
Εὐσήνη	ξδ' γο''	μβ' γο''

5. Ἐντὸς δὲ τῆς Παφλαγονίας δυσμικώτεροι μὲν Τολιστοβῶγοι, ἐν οἷς πόλεις

Γέρμα κολωνία	ξα' L''	μβ'
Πεσσινοῦς	ξα' ς''	μα' L''
Οὐϊνδία	ξα' γο''	μα' γο''
Ἄνδρος	ξα' L''	μα' γ''

Conica	62° 45'	42° 30'
Andrapa s. Claudiopolis Nova	63° 15'	42° 20'
Sabanis	63° 50°	42° 20'
Titua	64° 15'	42° 30'
Eusene	64° 40'	42° 40'

5. Introrsus a Paphlagonia ad occidentem sunt Tolistobogi, quorum sunt oppida

Germa colonia	61° 30'	42°
Pessinùs	61° 10'	41° 30'
Vindia	61° 40'	41° 40'
Andrus	61° 30'	41° 20'

Boston keui, ubi transitus per *Ulkaz* s. *Ilkaz Dagh* (Ὄλγασσυν Strabonis). In Ptolemæo positio Pompejopolis perversa. Cf. not. ad p. 849,1. Celerum cf. Socrates H. E. 2,39, Hierocles p. 695., Constantin. Porph. De them. 1,7, Notitiæ episc. ‖ — 1. Κονίκα] Κονῖκα P, Κόνικα DFNOSWΔΞΩϽ. ‖ — ξβ' δ''] 62 1/3 ed. Rom. ξβ' L'' δ'' de conj. Wilberg, ut ex ordine numeri procederent. ‖ — μβ' L''] μβ' γ'' ed. pr., 42 1/2 1/12 ed. Rom. Conica ignota. A Sacorsa haud longe ortum versus ponitur. Iam si Sacorsa est *Manezordo* Itinerarii haud ita longe ab Ancyra positum, Conica esse potuerit statio quam juxta ipsam Ancyram, non notata distantia, habet Itinerarium Hieros. p. 575, ubi codex : *Cenaxem palidem*, in quo nescio an lateat Κονάκην πολίδιον. Haud semel auctor Itin. græca fontis verba corrupit. Ceterum cf. p. 803,4 not. ‖ — 2. Ἄνδραπα] Ἀνδράπα Φ, Ἄνθραπαι Ϳ, *Adrapa* ed. Vic. ‖ — ἡ καὶ Νεοπ. ad marginem habet W; νέα Κλαυδιόπ. Φ; Νεακλαυδιούπολις ACDFLNOPΔΞϽ. ‖ — ξγ' δ''] ξβ' δ'' ed. pr., 63 1/2 1/4 ed. Ulm. Hierocles p. 701 in eparchia Helenoponti : Ἀμασία, Ἴβωρα, Ζῆλα, Σάλτον Ζαλίχην, Ἄνδραπα, Ἀμισός. Situs ignotus. Fortasse ruinæ hod. *Iskelib*, ut dubitanter conjecit Kiepertus. Aliam Claudiopolin Ptolemæus commemorat in Trocmorum regione, a nostra urbe c. 300 stadia austrum ortumque versus distantem. Alia Andrapa in Itin. Hieros. p. 571 in via ab Ancyra Tyana, 13 m. p. a Parnasso. Tertia *Antrapa* Pamphyliæ ap. G. Rav. p. 104 : *Perge*, *Antrapa*, *Cambra*, *Magydo*. ‖ — 4. Σαβανίς] Σαβινίς ed. pr. Ignota. ‖ — ξγ' L'' γ''] ξγ' γ'' ed. pr. ‖ — 5. Τιτούα] Τιτοῦα ΜΟΔΞ, Σιτούα X, Τιτοῦος Φ Arg., *Tituos* ed. Vic. Ignota. ‖ — ξδ' δ''] 64 1/3 ed. Rom. ‖ — μβ' L''] μβ' ς'' ed. pr., 42 1/3 1/12 ed Rom. ‖ — 6. ξδ' γο'' μβ' γο''] ξδ' γ'' μβ' γ'' ed. pr. De Eusene v. not. ad p. 848,1. ‖ — 26. Τολιστοβῶγοι] sic X et de conj. Wilberg.; Τολιστοβόγοι PRVW ed. pr., Τολιστβωτοί F, Τολιβωστοί cett., *Tholibosti* ed. Vic. Variæ in veterum libris nominis scripturæ : Τολιστοβόγιοι,.. βώγιοι, .. όσγιοι, Τολιστόβιοι, Τολιστοβῶγοι,.. βόγαι, Τολοστοβόγιοι et in titulo Pergami Τολιστοάγιοι. Vid. Steph. Thesaur. s. v. Τολιστοβόγιοι et Cramer ad Strabon. 1,13 p. 292. ‖ — 9. Γέρμα] Γέρμη PV, Θέρμα AMO, Ἕρμα LP, Ἑρμα (sic) D. ‖ — ξα' L''] ξα' ς ed. pr., 61 ed. Rom. ‖ — μβ'] debebat μα' L'' γ''. Cf. Hierocles p. 697, ubi in Galatia Salutaria : Πισινοῦς, Ῥεγεμαυρέκιον, Πητενεσός (i. e. Πετενισσός), Αἰώριον (i. e. Ἀμώριον), Κλάνεος, Ῥεγετροκναδα (i. e... μάδα.), Εὐδοξιάς (Germis vicina, ut e vita Theodori Syceotæ apparet, notante Wesselingio), Μυρίκιον (hod. *Mirgon*, 7 m. p. a *Yermeh* boream versus), Γερμία (*Yermeh*). In Nott. episc. : ὁ τῶν Γερμίων et ὁ Γερμοκολωνείας (Coloniæ titulus in numis inde a Domitiani temporibus). Theophanes p 203 : ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν εὐχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις (*Mirgon*) ἤγουν ἐν Γερμίοις, πόλει τῆς Γαλατίας. Itin. Ant. p. 201 :

Pessinunte			*Balahissar*
Germa	16	(35 Pt.)	*Yerma* 16
Vinda (s. Vindia)	*24	(24 Pt.)	*Ylidja* 14
Papira	32	(50 Pt.)	*Asarly* ruin. 34
Ancyra	27		*Enguríeh* 27

10. Πεσσινοῦς] Πεπινοῦς BEZ, Πεπίνους Φ Arg., *Pepinus* edd. Rom. Ulm., *Pepinicus* ed. Vic., Πεσσίνη A. Versus 10 et 11 ordine inverso habent SΩ. ‖ — ξα' ς''] sic ed. pr., ξα' cett. ‖ — μα' L''] μα' ς'' ed. pr. A, 41 2/3 ed. Arg., ξα' L'' BZ. ‖ — 11. Οὐϊνδία] Οὐίνδια LΦ, Ἰουινδία X. Cf. Itin. Ant. p. 202 *Vindia*, p. 101 *Vinda*. V. not. ad vs. 9. ‖ — ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr., 61 1/3 ed. Rom. ‖ — μα' γο''] μα' γ'' ed. pr. ‖ — 12. Ἄνδρος] sic X ed. pr., Ἄναρος cett. ‖ — ξα' L''] ξα' ς'' ed. pr. ‖ — μα' γ''] μα' γο' PV. — Geogr. Rav. p. 110,12 : *Amorion*, *Abrostola*, *Andron*, *Binzea* (Οὐίνζελα Ptol.), *Apristia* (Ἀγρίζαμα Pt.), *Olenus* (Ὤλενος Pt.). Cf. § 7 Ἀνδρωσία Trocmorum opp.; Plinius 5,145 :

Τολαστοχόρα	ξα′ δ″	μ′ ∟″γ″ιβ′	Tolastochora(?)	61° 15′	40° 55′
Οὐέτιστον	ξβ′ γ″	μ′ γο″	Vetistum	62° 20′	40° 40′

Ancyra (Phrygiæ), *Andria*. Cf. Mela 3, 22 : *Antros*, Garunnæ insula in Gallia. — Andros c. 150 stadia a Pessinunte versus austrum et orientem collocatur, ideoque quærenda est ubi in Sangarium incidit fluvius, quem *Alandrum* a Livio vocari censent probabiliter. Verba Livii 38,15 (de Manlii expeditione) : *Ad Anabura inde et altero die ad Alandri* (*ad Andri?*) *fontes, tertio ad Abbassum* (Ἄμβασον Steph. B.) *posuit castra*. ‖ — 1. Τολαστοχόρα] sic X, Τολαστάχορα codd. plurimi, Τόλαστα χώρα PRVW ed. pr., Τολασταχώρια Φ, *Tolastacharia*, Τολαστοχώμεια (sic) Arg., *Tolasta cona* Vic., *Tolasthacora* Rom., *Thalastacora* Ulm., *Tolosocorio* Tab. Peut.; Τόλαστα χωρίον de conj. Grashofii Wilbergius. ‖ — ξα′ δ″] 61 1/3 ed. Rom. ‖ — μ′ ∟″ γ″ ιβ″] μ′ ∟″ ιβ″ ed. pr., μ′ γ″ ιβ′ X. — Quæ genuina nominis forma fuerit nescio. Quum locus in via ab Anemurio Tyana ad Phrygiæ et Tolistobogorum confinia situs sit atque persæpe *finium* stationes in Itinerariis commemorentur, fortasse in nomine corrupto latent Τολιστοβώγων ὅρια. Via a Pessinunte Tyana in Tab. Peut. hæc est. :

Tab. Peut.				Ptolemæus.			
	1	Pessinunte		Πεσσινοῦς		*Balahissar*	
	2	Amurio	23	Ἀμόριον	28	*Hergan Kale*	28
	3	Abrostola	11	Ἀβρόστολα	25	*Tchaltyk*	11
	4	Tolosocorio	24	Τολαστοχόρα	32	?	24
	5	Dagrum	7			*Durgud*	7
	6	Vetisso	20	Οὐέτιστον	52	ad *Atlan*	20
	7	Egdava	20	Ἐκδαύμαυα	52	?	20
						Salaberina	20
(12)	8	Pegella	20			*Suverek*	
						Ubinaca	20
(11)	9	Congusso	20	Κόγγουστος	50	*Obrukly*	
						Perta	15
(10)	10	Perta	15	Πέρτα	80	*Erdodu* ruinæ	
						Congussus	20
(9)	11	Ubinaca	20	[Ὀβιχηνοί]		*Koyussu*	
(8)	12	Salaberina	29	Σαλαμβρία	45	Pegella	22
						Bagel	
	13	Cæna	16	Κάννα	30	ad *Aspousu*	13
	14	Tracias	16	Δρᾶται	25	*Fertek*	13
	15	Tyana	16	Τύανα	25	*Kenisse-hissar*	12
			257		444		245

Viæ hujus stationes 8-12 ordine inverso recensendæ erant. Antiquum esse vitium patet ex Ptolemæo, qui passim veterum Itinerariorum errores repetit. Ceterum quam inepte reliqua viæ oppida disponantur, non est quod doceamus. A Pessinunte Laodiceam via eadem esse debebat quæ est a Pessinunte Tyana usque ad Vetissum, unde Laodicea c. 23 m. p. distat. Quodsi in Tabula. Peuting. ab Amorio Laodiceam linea ducitur adscripto numero XX, linea hæc a Vetisso Laodiceam ducenda erat. ‖ — 2. Οὐέτιστον] de conj., Οὐέγιστον ed. pr., Οὐίτεστον cett.; *Vetisso* Tab. Peut. ‖ — ξβ′ γ″] ed. pr., ξβ′ γο″ cett., 62 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — μ′ γο″] μγ′ codd., nisi quod μγ′ γ″ V, expuncta prima litera γ′. Vetistum medium fere inter Tolastochoram et Ecdaumauam locum tenet, quod accedit ad Tabulæ Peut. rationes, nisi quod distantiæ in duplum fere auctæ sunt. ‖ — P. 852, 1. Τεκτοσάγαι] Τεκτοσάκαι ed. pr.; Τεκτόσαγες Strabo 4,1,12. V. Steph.

6. Μεθ' οὓς ὡς πρὸς ἀνατολὰς Τεκτοσάγαι, ἐν οἷς πόλεις

Ἄγκυρα μητρόπολις	ξβ' γο''	μβ'
Ὤλενος	ξβ' δ''	μβ'
Κορβεοῦντος	ξβ' γο''	μα' γο''
Ἀγρίζαμα	ξβ'	μα' L''
Οὐίνζελα	ξβ' L''	μα' γ''
Ὀροσολογία	ξγ'	μα γ''ιβ''

6. Post quos orientem versus sunt *Tectosagæ*, quorum sunt oppida

Ancyra metropolis	62° 40'	42°
Olenus	62° 15'	42°
Corbeuntis	62° 40'	41° 40'
Agrizama	62°	41° 30'
Vinzela	62° 30'	41° 20
Orosologia	63°	41° 25'

Byz. v. Τεκτοσάξ. ‖ — 3. Ἄγκυρα] Ἄγγυρα ACDMNORWΔΞΣ ; *Ancira* ed. Rom., *Anthira* ed. Vic. ; ἐπίσημος post μητρ. add. L. ‖ — ξβ' γο''] ξβ' ed. pr. ‖ — 4. ξβ' δ''] 62 1/3 ed. Rom. ‖ — μβ'] μα' γο'' de conj. Wilbergius. — Olenum, ignotum oppidum, præter Ptolemæum unus commemorat Geogr. Rav. p. 110 (v. not. pag. 850). Quodsi oppidum ab Ancyra non occasum, sed ortum versus poneretur, cum eo componi posset *mutatio Delemna*, ab Ancyra 10 m. p. distans in via Parnassum (h. *Parlassan*) ducente, sec. Itin. Hieros. p. 675. Sita hæc erat ad hod. *Elma Dagh*. ‖ — 5. Κορβεοῦντος] Κορβιοῦντος Φ Arg., *Corbiuntos* edd. Vic. Ulm. Intellige Κορβεοῦντος vel Γορβεοῦντός τινος τεῖχος vel φρούριον. ‖ — ξβ' γο''] ξα' γ'' ed. pr. ‖ — μα' γο''] μα' γ'' ed. pr., 41 1/3 edd. Vic. Ulm. Cf. Strabo 12,5,4 : Γορβεοῦς τὸ τοῦ Κάστορος βασίλειον τοῦ Σαωκονδαρίου (?), ἐν ᾧ γαμβρὸν ὄντα τοῦτον ἀπέσφαξε Δηιόταρος καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ· τὸ δὲ φρούριον κατέσπασε καὶ διελυμήνατο τὸ πλεῖστον τῆς κατοικίας. Itin. p. 205 *Gorbeus*, Itin. Hierosol. p. 575 *Mansio Corveunta*, Itin. p. 143 *Corbeunca*, ab Ancyra distans 20 vel 22 vel 24 m. p. (20 m. sec. Ptol.). In turbata Tabula Peut. *Coruente* legitur loco inepto inter *Garmiam* et [*Archelaidem*]. Quo potissimum loco Gorbeus steterit, nescio. ‖ — 6. Ἀγρίζαμα] Ἀφριζάμα Φ Arg., Ἀγρίζαλα ed. pr. ‖ — μα' L''] μα' ς'' ed. pr. ‖ — 7. Οὐίνζελα] Z, Οὐινζάτα Φ Arg., *Vinzata* edd. Vic. Ulm., Οὐινζέλα cett. ‖ — μβ' L''] μβ' ς'' ed. pr. Cf. Rav. p. 110 : *Apristia*. *Vinzea*, V. not. pag. 850. Positiones incertæ. ‖ — 8. Ὀροσολογία] Ὀρεσιλόγια PV, *Horosologia* ed. Vic., Ῥοσολογία X ed. pr. — Itin. Ant. p. 206 *Orsologiaco*, p. 143 *Rosolaciaco*, Itin. Hier. p. 575 *Rosolodiaco*. Ab Ancyra distat vel 32 (p. 206) vel 33 (p. 575) vel 42 (p. 143) m. p. ; 40 sec. Ptol.). Turbata locorum series est in Tabula Peut., quæ in eadem via 30 m. p. ab Ancyra habet *Nitazo* locum, qui ponendus erat ubi in Itin. p. 143 legitur *Nitazi*. Orosologia stetisse videtur ad *Kurch Dagh*.] — P. 853, 1. Σαρμαλία] *Sarmalius* Itin. Ant. p. 203. ‖ — ξγ' γ''] ξγ' ADMO. ‖ — μα' γ'' ιβ''] de conj., μα ιβ'' codd., 41 1/2 ed. Vic. Recepto lat. gradu 41° 25', Sarmalia ab Ancyra distat 48 m. p., consentiente Itinerario p. 203.

Tab. Peut.		Itin. p. 203.		Ptolemæus.	
Ancyra . . . . (*Enguri*)		Ancyra		Ἄγκυρα	
		Bolegasgus . . . . . (*Balabanly*) . . .	24		
Acitoriziaco . . . . . (*Karaketchily?*)	36				
		Sarmalius . . . . . . (ad *Kopru-Koi*).	24	Σαρμαλία	48
Eccobriga . . . . (*Bulichik?*)	33	Ecobrogis	20		
Lassora . . . . (*Essengazu?*)	25	Adapera*	24	Λασκωρία	37
Stabiu . . . . (*Nefezkoi*)	*17 (22)	Tavia	24	Ταούιον	35
	111 (116)		116		120

Σαρμαλία	ξγ' γ''	μα' γ''ιβ''	Sarmalia	63° 20'	41° 25'
Δικτίς	ξβ' γο''	μ' ∠''γ''	Dictis	62° 40'	40° 50'
Κάριμα	ξγ'	μ' γο''	Carima	63°	40° 40'
Λανδοσία	ξγ' γο''	μ' ∠''δ''	Landosia	63° 40'	40° 45'

7. Τούτων δὲ ἔτι ἀνατολικώτεροι Τρόκμοι, ἐν οἷς πόλεις·

7. Ab his rursus orientem versus *Trocmi*, quorum sunt oppida

Ταούιον	ξγ' ∠''γ''ιβ''	μα' γο''	Tavium	63° 55'	41° 40'

Ab Ancyra Tavium linea recta, quum sit c. 95 m. p., apud Ptolemæum est c. 60 m. p., verum intermediæ stationes ita disponuntur ut viæ longitudo eadem fere evadat quam præbent Itineraria. Bolegasgus sec. distantiam est hod. *Balabanly* ad *Kura Dagh*. Nomine tenus cf. in Gallia Alpina *mutatio Vologatis. Inde adscenditur Gaura mons* (Itin. Hier. p. 554). Cum *Acitoriziaco* cf. nomina gallica *Acitòdunum* et *Acitavones* in Alpibus, et *Riziacum* (hod. *Ritzingen*) apud Treviros. ‖ — 2. Δικτίς] Δίκτις LOPRSVW-ΔΩ, Διηζίς Φ Arg., *Dictis* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — ξβ' γο'' μ' ∠'' γ''] ξβ' γ'' μα' ς'' ed. pr. Situs ignotus. *Didienses* (*Dict?*) inter Galatiæ populos nominat Plinius 5,147. ‖ — 3. Κάριμα] Καρίμα LPRVWXΔΞΩ. ‖ — μ' γο''] μ' γ'' ed. pr., μ' γ'' ιβ'' SΩ. Carima, ab Orosologia c. 48 m. p. dissita, in Tab. Peut. est *Garmias* (*Carmas* s. *Carnias* in G. Rav. p. 92), quæ in Itin. Hier. p. 575 *Galea* scribitur, 40 m. p. ab Orosologia distans in via ab Ancyra Archelaidem. ‖ — 4. Λανδοσία] Λανδόσια ed. pr. Ignota. ‖ — ξε' γο''] ξς' γ'' ed. pr. ‖ — μ' ∠'' δ''] sic X et de conj. Wilberg., μ' δ'' cett. ‖ — 5. ἔτι] additum ex BCEFZ. ‖ — Τροκμοί] sic SΩ; Τρόκμοι BEZ Arg. (sic etiam codices Stephani Byz. s. v., ubi Τροκμοί scripsit Meinekius ex præcepto Herodiani), Τρόνμοι CPRVW, Τρόϊμοι A, Τρόημοι D, *Troemi* edd. Vic. Rom., *Trocini* ed. Ulm., Τρῶκμοι ed. pr., Τρώισμοι X. ‖ — 7. Ταούιον] sic ACDFX ed. pr., Ταύιον LMNPR-SVWXΞΩΩ, Τάνιον Φ Arg., *Tanium* edd. Vic. Ulm, *Tannium* ed. Rom., Τάχιον BEZ. ‖ — ξγ' ∠'' γ'' ιβ''] sic X, ξ' ∠'' ιβ'' cett. ‖ — μα' γο''] μα' γ'' ed. pr. — Strabo 12,5,2 : φρούρια δ' αὐτοῖς (τοῖς Τροκμοῖς) τετείχισται τρία· Ταούιον (τὰ οὔια, i. e. Ταουία, var. lect.), ἐμπόριον τῶν ταύτῃ, ὅπου ὁ τοῦ Διὸς κολοσσὸς χαλκοῦς καὶ τέμενος ἄσυλον, καὶ Μιθριδάτιον, ὃ ἔδωκε Πομπήιος Βογοδιατάρῳ (Βρογιτάρῳ? qui filiam Dejotari uxorem habuit sec. Ciceron. De hàr. rep. 13,28), τῆς Ποντικῆς βασιλείας ἀφορίσας, τρίτον δέ πως Δανάλα (Πωδάναλαν? Meineke. Σώανδα Itin. Ant. p. 202??), ὅπου τὸν σύλλογον ἐποιήσαντο Πομπήιός τε καὶ Λεύκολλος (Cf. Plutarch. Luc. 36 : συνῆλθον ἐν κώμῃ τινὶ τῆς Γαλατίας). — Plinius 5, 145 : *Trocmorum Tavium*; Tab. Peut. *Stabiu* et *Tavio* [*T*]*rogmorum* (*Borimorum*, omisso nomine *Tavio*, Rav. p. 97). Stephan. Byz. v. Ἄγκυρα : Ταουία (Ταυία codd.). Memnon c. 19 (Fr. H. 3, p. 356) : Ταβία et sic etiam Hierocles p. 696 ; Nott. episc. : ὁ Ταβίας, Ταβείας, Ἀτταβίας. Suidas : Τάβεια, ὄνομα πόλεως. Itin. p. 202 : *Tavia*. Petrus Sic. Hist. Manich. p. 95 : ἐκ τῶν μερῶν Ταβίας τῆς πόλεως. Photius C. Manich. p. 95 : τῇ Ταβίᾳ πλησιάζουσα πόλει. Libanius ep. 1000 p. 467,10 : ἐν Ταβίᾳ. Morell. Bibl. ms. p. 229 : Δικάσιος Ταβίας. Acta S. Meletii c. 1 : Ταβιανῶν. In numis (Eckhel D. N. 3, p. 181) Σε. Τροκ. Ταουιανῶν. Dioscoridi 3,150 ἐν Ταβιανῇ τῆς Γαλατίας pro Θαβάνῃ τῆς Γαλιλαίας restituit Sprengel, monente Dindorfio in Steph. Thes. v. Ταουία. Nomine tenus cf. *Tavia* (h. *Taggio*) Galliæ fluvius in Itin. Hier. p. 503, cui adjacebat castrum cognomine. — Tabula Peutingeriana et Itineraria vias exhibent a Tavio Ancyram, Cæsaream, Neocæsaream, Comana, Amasiam, Sebastiam. Eas vero inter se conciliare res difficilis, quum distantiarum numeri ubique incorrupti esse nequeant. Quare de situ Tavii varias in sententias viri docti abierunt. Hod. *Tekieh* est Rennelio, *Tchorum* Leakio (*Asia min.* p. 311) et Lapieo (Itin. p. 264), *Boghaz-koi* Hamiltoni (*Researches* 1, p. 371, *Journal of the r. geogr. soc.* 7, p. 74), *Yosgad* Cramero (*As. min.* 2, p. 98), *Iskelib* Hirschfeldio (*Sitzungsber. d. Berlin. Ak.* 1883, Nov. Cf. Kiepert *Gegenbemerkungen zu d. Abh. des H. Hirschfeld*, ibid. 1884. Ian.), ruinæ quæ exstant ad *Nefezkoi* Texiero, Kieperto, Rittero (*Erdk.* 18, p. 494), Barthio (*Reise nach Trapezunt*, p. 45), quibus ego quoque assentior. Ruinæ illæ exiguæ quidem sunt, attamen theatri vestigia, quæ rarissime in Galatia visuntur, haud inferioris notæ urbem arguunt. Lapides ejus ad ædificandam vicinam *Yosgad* urbem, ejus regionis nunc caput, adhibiti esse videntur. Quæ hinc 15 m. p. boream versus ad *Boghaz-koi* supersunt rudera urbis perantiquæ (Pteriæ ap. Herodot. 1,76?), ad Galatarum tempora nihil pertinere patet. — A Tavio Comana eunti sec. Tab. Peut. post 16 m. p. occurrit *Tomba*; eadem est *Tonea* in alia viarum linea 13 m. p. a Tavio dissita. Deinde post 22 m. p. sequitur *Eugoni*; idem locus in alia linea scribitur *Argonne* (Ἐγωνία ap. Ptol.) et a Tavio 36 m. p. abesse dicitur. Ex his *Tomba* est hod. *Topasi* s. *Topagatch*, c.

Λασκωρία	ξγ' δ''	μβ'	Lascoria	63° 15'	42°
Ἀνδροσία	ξδ' γ''	μβ' ιβ'''	Androsia	64° 20'	42° 5'
Κλαυδιόπολις	ξγ' Ⅼ''γ''	μβ''	Claudiopolis	63 50'	42°
Κάρισσα	ξδ' γο''	μα' γο''	Carissa	64° 40'	41° 40'

12 m. p. a *Nefezkoi*, *Eugoni* vero est h. *Gunch* s. *Kune*, thermis clara, a *Nefekezoi* c. 38 m. p. (c. 52 sec. Ptol.). Porro sec. Itin. Ant. p. 204 a Tavio Siboram sunt 66 m. p., totidemque habes a *Nefezkoi* ad *Isibu* s. *Isoba* s. *Isibeujuk*. — In Itin. Ant. p. 204 a Cæsarea ad *Thermas* supputantur 90 m. p.; totidem sunt a *Kaisarieh* ad *Guneh* thermarum locum. Inde viam rectam quæ erat Neocæsaream (*Niksar*), auctor Itinerarii reliquit, et occasum versus se convertens a Thermis Tavium numerat XVIII m., numero corrupto, ut ego censeo; distantia est XXXVIII m. p. (Similiter via a Tavio Mazaca in T. Peut. a recta longe recedit.) Quodsi rectam viam a Cæsarea Tavium in Itin. exhiberi sumpseris, Thermarum locus ignotus foret; nam quas novimus alteras thermas in hod. *Terzilu* (a Cæsarea c. 70, a *Nefezkoi* c. 45 m. distantes), et alteras hinc non longe boream versus sitas, quæ *Djamourpicheren-su* vocantur, ad hanc viam nihil pertinere crediderim. ‖ — 1. Λασκωρία] Λασκορία ed. pr. ‖ — ξγ' δ''] 65 1/4 ed. Vic., *Lascora* Geogr. Rav. p. 98,17, *Lassora* Tab. Peut. In Itin. Ant. p. 204 *Adapera*, quod ex ΛΛσκωρα ortum est. Celerum v. not. pag. 582. ‖ — 2. Ἀνδροσία] sic XNΦ ed. pr., Ἀνδρωσία cett. Cf. Ἄνδρος p. 850. Ignotum oppidum. ‖ — μβ' ιβ''] μβ' ב. ‖ — 3. Κλαυδιόπολις] ...ούπολις LNPRW. ‖ — ξγ' Ⅼ'' γ''] ξγ' γ'' ed. pr. ‖ — μβ'] 41 2/3 ed. Vic. Urbs aliunde non nota. Cf. *Claudiopolis nova* p. 850,2. ‖ — 4. Κάρισσα] Κάρισα L. ‖ — ξδ' γο'' μα' γο''] ξβ' γ'' μα' γ'' ed. pr. Carissa ita ponitur ut in via a Tavio Amasiam quærenda esse videatur. Haud diversa igitur fuerit a *Varsi* (*Carse* Rav. p. 96) Tabulæ Peut.:

Tavio		Ταούιον	
Tonea	13		
(s. Tomba	16)		
Varsi	30	Κάρισσα	37
Amasia	30	Ἀμάσεια	42.
	73 (76)		80

Distantiæ 30 et 30 justo minores. Quodsi Varsi recte ponitur inter Toneam s. Tombam (h. *Topass*) et Amasiam media, pro XXX bis XLV corrigendum foret, atque Carissa circa hod. *Kara Dagh* montem quærenda esset. In eadem regione ruinas *Kara hissar* dictas, c. 27 m. p. a *Boghas-koi* distantes, reperit Barthius l. l. p. 42, qui eas fortasse Carissæ vindicandas esse conjecit. Pari intervallo, sed 55 m. p., a *Topass* et ab *Amasia* distat etiam hod. *Tchoroum*, veteris urbis (*Tavii* sec. Leakium) locum obtinens. ‖ — P. 855,1 Φουβάγινα] de conj.; Φεουβάγηνα X, Φουιβάγινα ed. pr., Φουβάτηνα BEZ, Φουβατίναι Φ Arg., Φουβατίνα cett. (Cf. in Armenia Minori Φουφάγινα s. Φουφάγηνα, et Φούφηνα, *Euspæna* Tab. Peut.). *Euagina* Tab. Peut. in via a Tavio Mazaca seu Cæsaream. Stationes ejus viæ quas Tabula P. exhibet, præter Sermusam omnes Ptolemæus quoque habet. Uno eas conspectu oculis subjicere liceat.

Linea recta a Tavio Mazaca in nostris tabulis est fere 95 m. p. [Ex Itin. Ant. p. 201 colliguntur 108

Tab. Peut.			Ptolemæus.			
Tavio			Ταούιον		*Nefezkoi*	
Euagina	16		Φουβάγινα	18	*Edgenli-koi* ?	21
Saralio	*24	(44?)	Σάραλος	20	ad *Keupru-koi*	
					(*Halyis transitus.*)	44
Zama	22		Ζάμα	45	*Iaman-koi*	22
Aquas Arauenas	35		Σαρουήνα	35	*Kircher*, ubi thermæ	25
Dona	20		Ὄδωγα	20	prope *Moudjour*	20
Sermusa	20				?	20
Siva	16		Σίουα	28	ad *Tarla* fl.	16
Cambe	22		Κάμπαι	22	*Akambis*	22
Mazaca	*16	(l. 21)	Μάζακα	20	*Kaisarieh*	20
	191	(216)		208		212

Φουβάγινα	ξδ' ς''	μα' L''
Δούδουα	ξγ' L''γ''	μα' γ''
Σάραλος	ξδ' L''	μα' γ''
Οὔκαινα	ξδ' ς''	μ' L''γ''ιβ''
Ῥάστια	ξδ' L''	μα'

8. Ὑπὸ δὲ τὰ εἰρημένα ἔθνη διήκουσι Προσειλημμενῖται μὲν συνημμένοι αὐτοῖς, ὑπὸ δὲ τούτους Ὀβιζηνοὶ καὶ μέρος τῆς Λυκαονίας, ἐν οἷς πόλεις αἵδε·

Πετενισσός	ξβ' δ''	μ' L''
Ἐκδαύμαυα	ξγ' γ''	μ' γ''ιβ''

Phubagina	64° 10'	41° 30'
Dudua	63° 50'	41° 20'
Saralus	64° 30'	41° 20'
Ucæna	64° 10'	40° 55'
Rastia	64° 30'	41°

8. Infra gentes quas diximus extenduntur *Prosilemmenitae* (*Adjuncti*) illos attingentes, et infra hos *Obizeni* cum parte *Lycaoniae*, in quibus oppida sunt haec :

Petenissus	62° 15'	40° 30'
Ecdaumava	63° 20'	40° 25'

---

m. p.] atque inter meridianas urbium lineas nonnisi 50' sive unus gradus Ptolemaicus intercedit, dum Ptolemæi tabula inter Tavium (63° 55') et Mazaca (66° 30') habet 2° 35', atque lineam rectam c. 190 m. p., quæ fere est longitudo viæ in tabula Peutingeriana. Ptolemæus igitur credidisse videtur viam illam fere rectam fuisse, quum reapse a Tavio ad Zamam sit versus occasum hibernum et hinc demum ortum versus hibernum tendat. — A Tavio Zamam sec. Tab. Peut. 62, sec. Ptol. c. 83 m. p., in nostris tabulis via recta c. 50 m. p. per tractum pæne incognitum et locorum nominibus carentem, in quo Euaginam et Saralium alicubi fuisse sumere licet. Ego tamen viam longiorem indicari suspicor, quæ a Zama ad Halyn fluvium duxit, ibique in viam quæ ab Ancyra Tavium est, incidit. Etenim quæ a Zama Saralium perhibentur 22 m. p. metior a Zama ad *Koprukoi*, ubi Halys fl. trajici solet. Ibidem vero in via ab Ancyra Tavium sec. Itin. Ant. Sarmalius fuisse videtur (ut ad p. 853,1 monui), quem locum a Saralio haud diversum esse censeo. Ubinam Euagina s. Phubagina fuerit propter incertas distantiarum notas nescio. || — 2. Δούδουα] sic X ed. pr., Δουδοῦσα Φ Arg., Δούδουσα cett., *Duclusa* ed. Vic. || — μα' γ''] μα' SΩ. Dudua fort. est hod. *Dedekoi*, a Tavio 16 (sec. Ptol. 20) m. p. austrum et occasum versus. || — 3. Σάραλος] om. ed. Rom.; *Saralius* in Tab. Peut. V. not. vs 1. || — ξδ' L''] ξδ' ς'' ed. pr., ξα' L'' F, || — μα' γ''] sic X ed. pr., μα' SΩ, μ' γ'' cett., 40 1/2 Arg. || — 4. Οὔκαινα] sic ADLMOΔΞΣ, Οὐκένα X, Οὔκενα cett. præter Φ Arg., ubi Οὔνεκα; Οὐένεκα φ[2]. *Veneca* edd. Vic. Ulm. || — ξδ' ς''] ξδ' L'' PRVW. || — μ' L'' γ'' ιβ''] μ' L'' δ' SΩ. || — 27. Ῥαστία] Ῥάστια var. lect. || — ξδ' L''] ξα' L'' F, ξδ' ς'' ed. pr. || — μα'] μ' γ'' SΩ. — Ucæna et Rastia in via fuerint quæ a Tavio ortum versus ad Thermas Euaginæ, hinc recta meridiem versus per 90 m. p. Mazaca s. Cæsaream tendit. Magnopere hæc via differt ab ea de qua v. ad p. 855,1. Itinerarium Ant. p. 201 ita habet :

Tavia			
Thermæ	18. (deb. 43)	Ἐγωνία	
Scanda	18		
Sacœna	32	Οὔκαινα	55
Acras	16	Ῥαστία	16.
		(Ἀκραστία ?)	
Cæsarea	24	Καισάρεια	135.

(*Sacœna* et *Acras* legitur in optimo codice Escorialensi; *Saconna* et *Ochars* in ceteris). 50 m. p. a Thermis s. Egonia (*Guneh*) Sacœnam pertinent usque ad *Uzen* fluvium, cui adjacet *Boghaslaian*. Ῥαστία, quod nomen in Ἀκραστία, collato Itinerario, emendaverim, sec. distantiam haud longe aberat a *Cambis* (h. *Akambis*), cujus in altera via mentio fit. Sacœna vero in eodem tractu erat ubi in altera via (v. not. p. 855,1) erat Siva. Quodsi Ptolemæus præter hanc Sivam habet Sivatam 64° 15'. 40° 25' in Uzænæ fere meridiano (64° 10'), jure tu quæras an recte hæ urbes distinguantur. Ceterum Ucæna et Rastia Cappadociæ assignandæ erant. || — 6. διήκουσι] διοικοῦσι ed. pr. || — ὑπὸ] ἀπὸ PV. || — 7. Προσειλημμενῖται] Προσειλημενίται X, Προσελιμενίται BEZ, Προσερλιμενῖται et... ίται ADFSΞΦΩ Arg., *Proserlimenitæ* edd. Vic. Rom. Ulm., πρὸς Ἑρλιμενῖται MNOΔ, πρὸς Ἑρλιμενίται L. (Cf. nomen gentile Κατακεκαυμενίτης). Nomine hoc comprehenduntur incolæ regionum quæ Galatiæ proprie sic dictæ austrum versus adjacentes partesque Lycaoniæ et Pisidiæ et Isauriæ complectentes, Galatiæ provinciæ contributæ sunt. || — 7. μὲν] om. A. || — 8. Ὀβιζηνοί] de conj.; οἱ βιζηνοί, οἱ βυζηνοί, Ἰβιζηνοι (A), codd., οἱ βηζηνοί ed. pr., *Byceni* ed. Ulm. Plinius 5,147 : *attingit Galatia et Pamphyliæ Cabaliam et Milyas qui circa Barim sunt et Cyllanticum et Oroandicum Pisidiæ tractum, itemque Lycaoniæ tractum Obizenen.* Obizenorum fuerit *Ubinaca* (l. *Ubicana*), quam Tabula Peut. inter Pertam et Salaberinam habet. V. not. ad p. 851. || — 9. Λυκαονίας] Λικ. Ξ, Λυκανίας O, Λυκαωνίας Φ. || — 10. Πετενισσός] sic AX, Πετενισός ed. pr.,

Σιουάτα	ξδ' δ''	μ'γ''ιβ''	Sivata	64° 15'	40° 25
Ἀρδίσταμα	ξδ'	μ' ς''	Ardistama	64°	40° 10
Κίννα	ξγ' γ''	μ'	Cinna	63° 20'	40°
Κόγγουστος	ξβ' γο''	λθ'∟''γ''	Congustus	62° 40'	39° 50
Τετράδιον	ξγ'	λθ' ∟''	*Tyriæum*	63°	39° 30
Λαοδίκεια κατακεκαυμένη	ξγ' γο''	λθ' γο''	Laodicea combusta	63° 40'	39° 40

Πεντένησσος Φ Arg., *Pentenessus* edd. Rom. Ulm., *Pendenessus* ed. Vic., Πετενησσός cett. ‖ — μ' ∟''] μ' ς'' ed. pr. Strabo 12,6,1 : ἥ τε δὴ Τάττα (leg. ἡ vel ἅ τ' ἐπὶ τῇ Τάττῃ) ἐστι καὶ τὰ περὶ Ὀρκαόρκους καὶ Πιτνισὸν (Πίγνισον codd.) καὶ τὰ τῶν Λυκαόνων ὀροπέδια ψυχρὰ καὶ ψιλὰ καὶ ὀναγρόβοτα, ὑδάτων δὲ σπάνις πολλή· ὅπου δὲ καὶ εὑρεῖν δυνατόν, βαθύτατα φρέατα τῶν πάντων, καθάπερ ἐν Σοάτροις, ὅπου πιπράσκεται τὸ ὕδωρ· ἔστι δὲ κωμόπολις Γαρσαύρων (Γαρσαβόρων codd.) πλησίον. Steph. Byz. : Πίτνισσα, πόλις Λυκαονίας. Hierocles p. 697 in Galatia Salutaria : Πητινεσός (sic). In Not. episc. ὁ Πιτανίσσου Pessinuntis episcopo subditus. Situs incertus ; fortasse oppidum, a Ptolemæo 15 m. p. a Velisto austrum versus positum, in eadem via fuit ubi Velistus (V. not. p. 851, 2). ‖ — 11. Ἐκδαύμαυα] Ἐκδουμούα X, Ἐκδαμοῦα ed. pr., Ἐκδαύμανα Φ Arg., *Ecdaumana* ed. Rom., *Ecclaumana* ed. Ulm., *Ceclaumana* ed. Vic. ‖ — ξγ' γ''] ξγ' γο'' SΩ. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μγ' ιβ'' ed. pr., μγ' γ'' ιβ'' ADMOΞ, μ' δ'' SΩ. — *Ecdaumaua* in tab. Peut. est *Egdava* a Velisto 20 m. (c. 52 in Ptol.) distans. Vid. not. p. 851. Situs incertus. Ap. Hieroclem p. 676 inter Lycaoniæ oppida Σάβατρα, Πτέρνα (Πέρτα Ptol.), Κάρνα (Κάννα Ptol.) Γλαύαμα, (Ἐκδαύαμα?), quorum postremum ab Ἐκδαύμαυα non diversum esse suspicatur Wesselingius. Idem : « Nec forte alia habenda est Ὑδαμαυτὸν Concilii Chalced. p. 674, quamquam quo vero nomine fuerit prorsus ignorem. » ‖ — 1. Σιούατα] X ed. pr., Σιουάτα Φ Arg., Σειούατα et Σειουάτα cett. Versum om. PV. ‖ — ξδ' δ''] 64 1/2 ed. Rom. ‖ — μ' γ'' ιβ''] μγ' ιβ'' ed. pr., μγ' γ'' ιβ'' L, μ' ιβ'' SΩ. Ignotum oppidum. Fortasse i. q. Σίουα. V. not. p. 854. ‖ — 2. Ἀρδίσταμα] Ἀρδιστάμα. ‖ — μ' ς''] μ' ∟'' L, με' ς'' BEZ, 40 1/12 ed. Rom. Oppidum inter Carimam et Archelaidem ita ponitur ut ab illa 55, ab hac c. 50 m. p. distet. Est *Argustana* Tabulæ Peut., a Garmia 84 ab Archelaide 16 m. p. distans. ‖ — 3. Κίννα] Κιένα BEZ, Κίεννα CPRVW, Κίαινα ed. pr., *Cina* ed. Vic., *Cyena* ed. Ulm. — Cinna Galatiæ in Hierocle p. 696, ubi : Ἄγκυρα, Ταβία, Ἄσπονα, Κίννα, Ῥεγαναγλία (i. e. Λαγανία), Ῥεγεμνῆζος (i. e. Μνῆζος). Cf. Nott. episc. : ὁ Κίννης, Κίνης, Κήνης, Κινήσεως. Hæc tamen Hieroclis Cinna vix fuerit in ea regione, in qua ap. Ptol. ponitur Cinna s. Cienna s. Ciæna inter Ecdaumauam et Congustum, a quo 35 m. p. versus occasum collocatur. Fort. est hod. *Ioanna*... 50 m. p. Congusto occasum versus. ‖ — 4. Κόγγουστος] Κόγκουστος Φ Arg., *Concustus* edd. Vic. Ulm. ‖ — ξβ' γο''] ξβ' γ'' ed. pr. ‖ — λθ' ∟'' γ''] λθ' ∟'' γ'' ιβ'' S, 39 1/2 1/4 ed. Rom. In Tab. Peut. *Congusso*; hod. *Koyusso* (V. p. 851.). Apud Ptolemæum alieno in loco collocatur, a *Cinna* c. 35 m. p. occasum versus distans ; revera totidem fere a Congusso abesse debebat *Canna* cujus mentio fit c. 6 § 15. ‖ — 5. Τετράδιον] Τετράριον X, Τετάριον ed. pr., Τετάδιον BEZ, Πράδιον Φ Arg., *Pradium* edd. Vic. Ulm. Debebat : Τυριαῖον s. Τυριάϊον, monente Wesselingio ad Hier. p. 672. In Xenophontis Anab. 1,2,24 optimi codd. Τυραῖον, celeri Τυριάιον. Apud Strabon. 14,2, 29 codices Τυράιον (Τυρίχιον var. lect.). Incolæ ap. Plinium 5,95 *Tyrienses*. Τυραῖον ap. Hieroclem p. 672, ubi Wesselingius : « Theolecnus Τιραίου Concilio Chalcedon. p. 40, et Τυρασίου p. 669 subscribit. » In Nott. episc. ὁ Τυραίου, Τυραείου, Τυραίων, Τυραίνου. — Tyriæum a Ptolemæo inter Philomelium et Laodiceam ponitur, ab illo 40 m. p., ab hac 35 m. dissitum. Hamiltoni, Kieperto, aliis, hodie est *Ilgyn*, ab *Akschehr* 30, a *Ladik* 25 m. p. distans. Sec. Xenophontem l. l. Tyriæum ab Iconio distat 20 parasangas, s. 600 stadia s. 75 m. p. In nostris tabulis via ab *Ilgyn* per *Ladik* Iconium ducens est 400 stad. s. 50 m. p. Sec. Artemidorum ap. Strabonem l. l. ab Holmis ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς Παρωρείας τὸ Τυραῖον διὰ Φιλομηλίου μικρῷ πλείους τῶν πεντακοσίων· εἶθ' ἡ Λυκαονία μέχρι Κοροπασσοῦ διὰ Λαοδικείας τῆς Κατακεκαυμένης ὀκτακοσίους τετταράκοντα· ἐκ δὲ Κοροπασσοῦ τῆς Λυκαονίας εἰς Γαρσάουρα πολίχνιον τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τῶν ὅρων αὐτῆς ἱδρυμένον, ἑκατὸν εἴκοσι, ἐντεῦθεν δ' εἰς Μάζακα... διὰ Σοάνδου καὶ Σαδακόρων ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα. In nostris tabulis ab *Ilgyn* ad *Akserai* (Garsaura s. Archelaidem) recta linea est c. 1000 stadiorum; sec. Ptol. recta linea a Tyriæo ad Archelaidem 700 stad., sin lineam duxeris per Laodiceam et Soatram, 900 stadiorum, quot Artemidorus computat. In Tabula Peut. Tyriæi mentionem excidisse suspicor. Refinxerim

Philomelium	(*Akschehr*)	
[Tyriæum	(*Ilgyn*)	30]
Laodicea	(*Yorgan Ladik*)	28.

Οὐάσαδα	ξδ'	λθ'γ''ιβ''
Πέρτα	ξδ' γ''	λθ' L''

9. Εἶτα ὑπὸ τούτους ἀπὸ μὲν δυσμῶν Πισιδίας μέρος καὶ πόλεις

Ἀπολλωνία	ξβ'	λθ'
Ἀντιόχεια Πισιδίας	ξβ' L''	λθ'
Ἄμβλαδα	ξα' L''γ''	λη' L''γ''

Vasada	64°	39° 25'
Perta	64° 20'	39° 30'

9. Deinde infra hos ad occasum *Pisidiae* pars et oppida

Apollonia	62°	39°
Antiochia Pisidiae	62° 30'	39°
Amblada	61° 50'	38° 50'

6. Λαοδίκεια] Λαοδικία XZ. ‖ — ξγ' γο''] ex Franzii conj. Wilbergius, ξβ' γο'' codd., ξβ' γ'' ed. pr., 64 2/3 Arg. Numeros om. X. ‖ — λθ' γο''] λθ' γ'' ed. pr., 39 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — 1. Οὐάσαδα] Οὐασάδα FΦ Arg., Οὐάσατα X ed. pr. ‖ — λθ' γ'' ιβ''] ιβ' om. Ξ, 39 1/3 ed. Rom. Hierocles p. 675 in Lycaonia : Ἰκόνιον, Λύστρα, Μίσθεια, Ἄμβλαδα, Οὐάσαδα, Οὐμάναδα (l. Ὀμάναδα). In Nott. episc. : ὁ Οὐασάδων, Οὐσάδων, Οὐσάνδων, Ὀνασάδης, Βασάδων, Βασάνδων. In Concil. Constant. 3, p. 675 Conon episcopus πόλεως Ἀσάδων ἐπαρχίας Λυκαονίας, in Conc. Chalcedon. p. 674 Olympus ὁ Οὐσάδων. Basilius ep. 118 : τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον, τὸν ὑποκείμενον τῇ Μισθείᾳ, ᾧ ἐπεκηρύχθη ὁ ἄνθρωπος, κέλευσον Οὐασάδοις ὑποτελεῖν. Situs ignotus. Si recte oppidum ponitur inter Laodiceam et Savatram, in eadem regione quærendum foret, ubi *Caballu come* Tabulæ Peut. :

Laodicia		Λαοδίκεια	
Caballu come	23	Οὐάσαδα	25?
Sabatra	32	Σαβάτρα	20.

Verum e Basilio colligas Vasada haud longe abfuisse a Misthia quæ sec. Ptolemæum sita est 63° 39° 15'. Fortasse igitur nostro loco pro ξδ' scribendum est ξγ', adeo ut Vasada inter Tyriæum et Misthium collocentur, ab illo 42, ab hoc 84 stadia dissita. Ceterum ubi Mistium steterit nescimus. ‖ — 2. λθ' L''] λθ' ς'' ed. pr. In Nott. episc. Lycaoniæ ὁ Πέρτων. In Hierocle p. 673 corrupte Πτέρνα. Aliæ oppidi mentiones in Conciliis, quas congessit Wesselingius. In Tab. Peut. corrupte *Petra*, at recte *Perta* in Geogr. Rav. Vide not. ad p. 851. ‖ — 5. λθ'] λθ' L'' δ'' ADFLMNOPVΔΞ. Steph. Byz. : Ἀπολλωνία ιζ' Πισιδίας ἡ πρότερον Μορδιάϊον (Μόρδιον ap. Athenæum 3, p. 81 B). ιη' Φρυγίας ἡ πάλαι Μάργιον (?), quæ ab antecedente non diversa fuerit. Strabo 12,2,13 : Ἀπολλωνιάς. Titulis constat ruinas urbis extare ad vicum *Oluburlu*. Ex numis colligitur prope urbem fuisse fluvium Hippophoram. Vide Ritter 19, p. 473. Tab. Peut. :

Apamea Ciboton		(*Diner*)
Apollonia	25	(recte ; 40 Ptol.)
Antiochia Pis. (*Yalovatch*)	45	(recte ; 25 Ptol.)
Iconio (*Konia*)	60	(deb. XC pro LX ; c. 100 m. p. sec. Ptol.)

Ceterum hæc Apollonia fuerit Σωζόπολις Pisidiæ ap. Hieroclem p. 673, Σώζουσα Πισιδίας ap. Steph. Byz. Similiter Apollonia Cyrenaicæ postea Σώζουσα, et Apollonia Thraciæ postea Σωζόπολις (h. *Sizepoli*). ‖ — 6. Πισιδίας] Πισυδίας Φ, *Pysidiæ* ed. Ulm. ‖ — 6. ξβ' L''] ξβ' ς'' ed. pr., 62 2/3 ed. Rom. ‖ — λθ'] λθ' δ'' ADFMNOPVΔΞ⊐, λη' L'' γ'' X, λθ' L'' L, 39 1/3 ed. Vic. Urbs e Strabone, Plinio, Actis Apostol., Pauli digest. 50, tit. 15,8, Hierocle, Nott. episc., titulis numisque bene nota. Ruinæ hod. *Yalovatch*. V. Ritter 19, p. 468. ‖ — 7. Ἄμβλαδα] Ἀμβλάδα XΦ Arg., Ἄμβαδα PV, Ἄβδαδα ed. pr. ‖ — ξα' L'' γ''] ξα' L'' X, ξα' ς'' ed. pr. ‖ — λη' L'' γ''] λθ' L'' γ'' ιβ'' ADFLMNOΔΞ⊐, λκ' L'' X, λη' ς'' ed. pr., 38 1/2 1/4 ed. Rom. Ἄμβλαδα inter Pisidiæ oppida ex Artemidoro recenset Strabo 12,7,12. Idem : εἰσί τε τοῖς Φρυξὶν ὅμοροι καὶ τῇ Καρίᾳ Τάβαι καὶ Σίνδα καὶ Ἄμβλαδα, ὅθεν ὁ Ἀμβλαδεὺς οἶνος ἐκφέρεται. Philostorgius H. E. 6, 5,7 : εἰς Ἄμβλαδα τοῦτον (Aetium) μεθορισθῆναι παρακελεύεται (Constantius). In numo : Ἀμβλαδέων Λακεδαιμόνων ἐλευθ. Hierocles p. 675 in *Lycaonia* : Λύστρα, Μίσθεια, Ἄμβλαδα. « Episcopus πόλεως Ἀμβλάδων in Chalcedon. p. 673 et Constantin. p. 675, sed perperam Ἀμιλάνδων πόλεως ἐπαρχίας Λυκαονίας. » *Wesseling*. Cf. Nott. episc. Lycaoniæ. Situs incertus. Ptolemæus oppidum ponit ad Phrygiæ confinia inter Apameam Cibotum et Apolloniam, ab hac c. 15 m. p. austrum et occasum versus. Secundum hæc quærendum foret circa hod. *Ketschibourlou*. Ramsayus (*the Græco-Roman Civilisation in Pisidia, reprinted from the Journal of Hellenic studies*, 1888, p. 16) urbem fortasse stetisse suspicatur, ubi nunc est *Galandos* (*Guelendos* in Kieperti tabula) haud longe a *Eyerdir* lacu ortum versus, ab Apollonia c. 15 m. p. austrum versus. Idem recte haud dubie censet ad Amblada referendum esse nomen gentile Ἀμπελαδηνός, quod septies occurrit in ampla inscriptione in *Gondane* vico reperta haud procul a termino boreali lacus bifidi *Hoiran* et *Eyerdir* (Inscriptione illa enumerantur viri e vicis regionis oriundi, qui stipem contulerant ad ornandum, ut videtur, fanum Dianæ) : « It is obvious that the village Ampelada is a

Νεάπολις	ξβ' γο''	λη' Ľδ''	Neapolis	62° 40'	48° 45
ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν ἡ Ἰσαυρία καὶ πόλεις			ad ortum *Isauria* et oppida		
Σαύατρα	ξδ' γ''	λθ' δ''	Sabatra	64° 20'	39° 1
Λύστρα	ξδ'	λθ'	Lystra	64°	39°
Ἴσαυρα	ξγ' Ľγ''	λη' γο''	Isaura	63° 50'	38° 4
μεταξύ δὲ Ὀρονδικοὶ ἔθνος καὶ πόλεις			inter utramque *Orondicorum* gens et oppi		
Μίσθιον *	ξγ'	λθ' δ''	Misthium	63°	39° 1

Græcised form of the Græco-Pisidian Amblada... Ampelada, Amplada, Amilanda, must have been somewhere on the east side of the lake, where a good southern exposure, sheltered from the north wind, would favour the growing of vines. The modern town Galandos lies near the lake on the east and probably retains the ancient name. It is said that at Eyerdir on the south side of the lake, not many miles from Galandos, twenty-five different species of grapes are found. » Cf. Hadji Khalfa in opere *Djihan Numa* ap. S.-Martin *Descr. de l'As. min.* 1, p. 699 : « *Bavlo* est le nom d'une montagne auprès du lac d'Ekerder. Cette montagne abonde en raisins et en mûres blanches, dont on fait une espèce de vin cuit, qui est fort estimé. » || — 1. ξβ' γο''] ξβ' Ľ γ'' ADFMNOSΔΞΩⲻ, ξβ' γ'' ed. pr. || — λη' Ľ δ''] λη' δ'' SΩⲻ ed. pr., λθ' δ'' ADFLMNOΞ, λη' γο'' Φ m. sec., 38 1/4 ed. Vic., λη' γο'' Φ m. sec., 38 2/3 ed. Rom. — Plinius 5,137 in Galatia : *Lystreni*, *Neapolitani*, *Œandenses*. Hierocles p. 672 in Pisidia : Ἀντιόχεια, Νεάπολις. Hodie *Karaghatch*, ut cum Ramsayo crediderim, haud longe a *Kerely* lacu boream versus, ab Antiochia (*Yalovatch*) 22 m. p. (17 m. sec. Ptol.) austrum versus. Alia Neapolis in Isauria ap. Hieroclem p. 710, Suidam v. Ἰνδακός, in Nott. episc. || — 2. ἡ Ἰσαυρία] Κισαυρία BEZ; ἡ om. ed. pr. || — Versus 3. 6 om. Φ edd. Rom. Ulm. Arg. || — 3. Σαύατρα] sic MNOPKVWZΔΞΩ, Σαυάτρα cett. Apud Strabonem 12,6,1 (v. not. p. 856) τὰ Σόατρα, κωμόπολις πλησίον Γαρσαύρων. Satis longe a Garsauris sive Archelaide abesse debebant, siquidem, eodem Strabone testante, oppidum erat in siticuloso deserto, quod a Tatta lacu occasum versus late extenditur. Sec. Tab. Peut. Sabatra a Laodicea 55 m. (45 sec. Ptol.), ab Iconio 43 m. (33 sec. Ptol.) dissita erant ; quibus distantiis colligitur Sabatra eo loco fuisse ubi viæ a Laodicea et ab Iconio Archelaidem ducentes coibant, c. 45 m. (35 sec. Ptol.) ab Archelaide. Ceterum Tab. Peut. ita habet ut via directa 98 m. p. a Laodicea per Sabatra duxisse videatur Iconium, quæ urbs reapse a Laodicea nonnisi 25 m. p. distat. Eandem fere ineptiam præbet Ptolemæi tabula, in qua inter Laodiceam et Tyana, interpositis Sabatris, intercedit linea recta 70 m. pass. — Ponenda Soatra in regione quæ est ad hod. *Djelil* inter *Obrouklu* et *Sultankhan*. || — 4. Λύστρα] Λύσιρα BEZX, Λύσειρα CPRVW, Λύσιρα ed. pr. *Lysira* ed. Vic. Hierocles p. 675 in Lycaonia : Ἰκόνιον, Λύστρα, Μίσθεια. Acta Apostol. 14,8 : τὰς πόλεις Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην, at 16. 2 ἐν Λύστροις. In Nott. episc. ὁ Λύστρων. Plinius 5,147 *Lystreni*. Probabilis est Leakii sententia *Lystra* esse hod. *Khatyn-Serai* a Laodicea 45 m. (ut ap. Ptol. ab Isaurorum ruinis c. 28 m. (c. 24 ap. Ptol.) distantem. || — 5. Ἴσαυρα] Ἰσαυρία X. — ξγ' ς'' λη' ed. pr. — Strabo 12,6,2 : τῆς δὲ Λυκαονίας ἐστὶ καὶ ἡ Ἰσαυρικὴ πρὸς αὐτῷ τῷ Ταύρῳ, ἡ τὰ Ἴσαυρα ἔχουσα κώμας δύο ὁμωνύμους, τὴν μὲν παλαιὰν καλουμένην, [τὴν δὲ νέαν] εὐερκῆ. Cf. Diodor 18,2 Ammian. 14,8, Trebellius Poll. Trig. tyr. c. 25 Basilius Seleuciensis Vit. Theclæ 2,12, Hierocles p. 675 (Ἰσαυρόπολις), Concil. Chalcedon. p. 673, Tab. Peut. (*Isaria*), Geogr. Rav. p. 102 (*Colonia Isauria*). Ruinæ urbis munitissimæ in colle inter vicos *Aidjilar* et *Ouloubounar*, ab Iconio c. 53 m. p. austrum versus (sec. Ptol. c. 35 m. ab Iconio occasum versus). Vid. Ritter 19, p. 440 sqq. In titulo Hadriani : Ἰσαυρέων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. In aliis nominantur Marc. Aurelius, Antoninus, Valerianus, Diocletianus. V. Corp. Inscr. 3, p. 196-199. || — 6. Ὀρονδικοί] Ὀρόνδικοι X, Ὀρονδίκοι LNOSΔΩⲻ. *Oroniclici* ed. Vic. Plinius 5.147 : *Oronticum* (sic codd., *Oroandicum* edd.) *Pisidiæ tractum*. Polybius 22,25,7 : Ὀροανδεῖς. Livius 38,15, de Manlii expeditione : *Primo die ad Alandrum flumen, postero ad vicum quem vocant Tyscon, ventum. Eo legati Oroandensium quum venissent amicitiam petentes ducenta talenta iis sunt imperata.* Ibidem 38,17 commemoratur urbs *Oroanda*, cujus ruinas esse ad hod. *Arvan* vicum haud longe a *Sogla* lacu austrum versus situm cum Kieperto crediderim. || — 7. Μίσθιον] *Mistium* ed. Ulm., *Miathium* ed. Vic. || — λθ' δ''] λθ' ς'' ed. Rom. Hierocles p. 675 in Lycaonia : Μισθεία. In Nott. episc. ὁ Μισθείας, Μισθίας, Μισθίων, Μησθίων. « Est hujus præsul in Chalced. p. 674 Arınatius πόλεως Μισθείας, et Longinus Μιστιανῶν πόλεως Λυκαονίας in Constantin. p. 670. Theophanes Chronogr. p. 320 Μισθίαν appellat. Non longe a Vasadis abfuisse colligas ex Basilio

Πάππα ξγ' γ'' λη' ∠''γ''

ΚΕΦ. Ε'.

Παμφυλίας θέσις.

['Ασίας πίναξ α'.]

Ἡ Παμφυλία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως Λυκίᾳ καὶ μέρει τῆς Ἀσίας κατὰ τὰς ἐκτεθειμένας γραμμάς· ἀπὸ δὲ ἄρκτων Γαλατίᾳ παρὰ τὴν εἰρημένην τῆς Γαλατίας πλευράν· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Κιλικίᾳ καὶ μέρει Καππαδοκίας κατὰ γραμμὴν τὴν ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Γαλατίᾳ πέρατος μέχρι τοῦ Παμφυλίου πελάγους, ἧς τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ πέρας ἐπέχει

μοίρας ξγ' ∠''γ'' λϛ' ∠'' δ''

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας αὐτῷ τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ τὴν Φασήλιδα πόλιν Λυκίας

2. Παμφυλίας παράλιοι

'Ολβία ξβ' λϛ'' ∠''γ' ιβ''

Pappa 63° 20' 38° 50'

CAP. V.

Pamphyliæ situs.

[*Asiæ tabula prima.*]

Pamphylia finitur occidentem versus Lycia atque parte Asiae ad lineas quas suis locis exposuimus; a septentrionibus Galatia propter indicatum Galatiae latus; ab ortu Cilicia atque parte Cappadociae ad lineam a termino prope Galatiam posito ductam ad Pamphylium mare, cuius lineae ad mare positus est terminus 63° 50' 36° 45'

meridiem autem versus ipso Pamphylio mari, cuius orae haec est descriptio : post Phaselim Lyciae oppidum

2. *Pamphyliae* littoralia

Olbia 62° 36° 55'

---

ep. 118 (V. supra ad p. 330,13). » *Wesseling.* Geogr. Rav. p. 103 : *Neapolis. Papa. Mestia. Antiochia Pisidiæ.* Idem p. 105 : *Neapolis. Papa. Heraclea. Silleo. Cretopolis.* Misthium fort. hod. *Imidja*, quæ a Laodicea (*Ladik*) c. 43 m. p. austrum versus. Eadem distantia ap. Ptol. est versus ortum hibernum. ‖ — 1. Πάππα] Πάσπα Arg., *Paspa* Rom. Ulm. ‖ — λη' ∠'' γ''] λη' ∠'' γ'' ιβ'' ADFLNΔΞ⊐, λη' ϛ'' ed. pr. — Hierocles p. 672 in Pisidia : Πάππα; Not. episc. ὁ Πάππων in Pisidia. « Est in Nicæno p. 358 et 575 Michael ἐπίσκοπος Πάπων sive Πάππων inter Pisidas. » *Wesseling.* Cf. Raven. l. l. Pappa sec. Ptol. c. 25 m. p. ab Isauris boream et occasum versus distant. Eadem distantia est inter Isaurorum ruinas et ruinarum locum *Kara Euren* (cujus tituli in C. I. n. 4380-96) ad borealem terminum *Soghla* lacus, c. 15 m. p. ab *Arvan* (Oroandis). Ibi igitur Pappa fuisse censeo. Kiepertus oppidum dubitanter posuit ad *Kerely* lacum, c. 50 m. p. a *Kara Euren* boream versus. In Tabula Peut. :

Yconio			
Thaspa	* *		
Isaria		24	m.
Animurio	*	15	(CV?)

Ibi *Thaspa* corrupte scriptum esse pro *Pappa* (*Paspa* var. lect.) suadet distantiæ numerus 24. Idem nomen nescio an in *Capa* abierit ap. Geogr. Rav. p. 102 : *Capa. Garbriando* (ad *Tcharchembe Sou* ab Isauris boream versus?). *Colonia Isauria.* Ramsayus *Thaspa* ex *Parlais* corruptum esse censet.

Cap. V. De Pamphylia provincia v. Marquardt, *Ræm. Staatshaushaltung* 1, p. 374 sqq. Circumscriptio ejus e Ptolemæo potissimum eruenda. ‖ — 3. Παμφιλίας F ubique. ‖ — 6. τὰς ἐκτ. γραμμάς] de conj. Grashof., τὴν ἐκτεθειμένην γραμμὴν codd. ‖ — 8. τῆς Γαλ.] om. ed. pr.; παρὰ τὴν εἰρ. ταύτης νοτίαν πλευράν SΩ. ‖ — 11. μέχρι τοῦ Παμφ. etc.] μέχρι θαλάσσης κατὰ θέσιν ξγ' ∠'' γ'' λϛ'' ∠'' δ'' SΩ. ‖ — 12. θαλάσσῃ] θαλάσσης ABDEMNOZ⊐. ‖ — 13. ξγ' ∠'' γ''] ξγ' ϛ'' ed. pr., 63 1/2 edd. Rom. Ulm. ‖ — λϛ' ∠'' δ''] λϛ' δ'' F, 36 1/4 ed. Vic.; λϛ' γο'' BEPRVXZ, 36 2/3 edd. Arg. Ulm., λϛ' γ' ed. pr., 36 1/3 ed. Rom. Eadem positio § 3 est Syedræ urbis Pamphyliæ ultimæ. ‖ — 14. αὐτῷ] om. SΩ. ‖ — 16. τὴν Φασήλιδα] τὴν om. ADFLSXΔΦΩ, Φασιλίδα BXZ Arg., Φασολίδα N, Φασηλίδα cett. ‖ — 16. Λυκίας] om. Φ. ‖ — 17. παράλια ed. pr. ‖ — 18. 'Ολβία] Ὄλβια BZΞΔ⊐, 'Ολιβία L. ‖ — ξβ'] 63 ed. Ulm. ‖ — λϛ' ∠'' γ'' ιβ''] λϛ'' ∠'' ιβ'' ADFMNOPSVΔΞΩ⊐, 36 1/2 1/3 ed. Rom., λϛ'' ιβ'' ed. pr. De Olbia v. not. ad Scylacem § 100 p. 74. Eadem urbs fuerit Tenedos in Stadiasmo § 224 p. 489. Similiter 'Ολβία ἡ καὶ Βορυσθένης, 'Ολβία ἡ ἐν Κιλικίᾳ Σελεύκεια, 'Ολβία ἡ καὶ Ἀστακός. A Sacro pr. 360 stadia distat sec. Strabon. 14,4, rectius c. 420 stadia sec. Ptol. — Pleniorem et accuratiorem Pamphyliæ παράπλουν præbet Stadiasmus p.

Ἀττάλεια	ξβ' δ'' λϛ' ∠''	Attalia	62° 15'	36° 30'
Καταῤῥάκτου ποτ. ἐκβολ.	ξβ' δ'' λϛ' ∠''ιβ''	Catarractae fluvii ostia	62° 15'	36° 35'
Μάγυδος	ξβ' γο'' λϛ' ∠''	Magydus	62° 40'	36° 30'
Κέστρου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξβ' ∠''γ' λϛ' ∠''	Cestri fluvii ostia	62° 50'	36° 30
Εὐρυμέδοντος ποταμοῦ ἐκβ.	ξγ' λϛ' ∠''ιβ''	Eurymedontis fluvii ostia	63°	36° 35'
Σίδη	ξγ' ιβ'' λϛ' γο''	Side	63° 5'	36° 40
3. Κιλικίας Τραχείας παράλιοι		3. *Ciliciae Asperae* oppida maritima		
Μέλας ποταμὸς	ξγ' ϛ'' λϛ' γο''	Melas fluvius	63° 10'	36° 40
Κορακήσιον	ξγ' ∠''ιβ'' λϛ' γο''	Coracesium	63° 35'	36° 40
Σύεδρα	ξγ' ∠''γ'' λϛ' ∠''δ''	Syedra	63° 50'	36° 45

488. Apud Ptolemæum ora delineatur pessime. Reapse ab Attalia usque ad Anemurium pr. versus austrum deflectit, adeo ut Anemurium, quod Ptolemæus ponit 65° 10' 36° 50', ponendum fuisset 64° 40' 35° 50', qui parallelus in Ptolemæi tabula per borealem Cypri partem transit. ‖ — 2. Καταῤῥάκτου] Καταράκτου MNOZΔΞΩϽ. ‖ — ξβ' δ''] ξβ' ∠'' ADFLNOSΔΞΩϽ. ‖ — λϛ' ∠'' ιβ''] λϛ' ∠'' γ'' ιβ'' X, λϛ' ιβ' S. ‖ — 3. Μάγυδος] Μάτυλος ed. pr., Μάγιδος CLPRVW, *Magydis* ed. Vic., *Magidis* ed. Ulm; Μάγυδος etiam in numis, ap. Scylac., Geogr. Rav., Hieroclem p. 679. Apud alios corrupte Μύγαλος et Μυγδάλη. Vid. not. in Scylac. p. 74. Oppidum e regione Attaliæ positum erat (Aristot. de vent. p. 673,5) ab eaque nonnisi 10 stadia distabat (Stadiasm. § 214). ‖ — ξβ' γο''] ξβ' γ'' ed. pr., qua recepta epocha Magydus minus longe ab Attalia removeretur, at falsa foret a Cestro distantia quæ sec. codicum numeros recte habet. ‖ — λϛ' ∠''] de conj. Wilberg., λϛ' ϛ'' ed. pr., λϛ' ∠'' γ''] ADFLMNOSΔΞΩϽ, ed. Rom., λϛ' ∠'' γ'' ιβ'' cett. In X Magydus et Cestrus inverso ordine ponuntur hunc in modum :

Κέστρου π. ἐκβ.	ξβ' ∠''	λϛ' ∠''
Μάγυδος	ξβ' γο''	λϛ' ∠'' γ'' ιβ''
Εὐρυμέδοντος π. ἐκβ.	ξγ'	λϛ' ∠'' γ'' ιβ''

4. Κέστρου] Βέστρου F (hod. *Ak Sou*). ‖ — ξβ' ∠'' γ''] ξβ' ∠'' X, ξβ' ϛ'' A ed. pr. ‖ — λϛ' ∠''] λϛ' ϛ'' ed. pr. Versus 4 et 5 inverso ordine leguntur in BDELMNOPRSVZΔΦΩ, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Sec. Strabonem 14,4,2 a Cestri ostio 60 stadia in mediterraneis abest Perge (ruin. ad *Murtana*), εἶθ' (ortum versus) ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὅσον τεσσαράκοντα σταδίους [Σύλειον] πόλις (ruin. ad *Assarkevi*),... εἶτα λίμνη εὐμεγέθης Καπρία (leg. puto Κοπρία. Cf. not. ad p. 132,1), μετὰ τοῦτο ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς, ὃν ἀναπλεύσαντι ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις (ruin. prope *Balkiz*)...ὑπέρκειται δὲ ταύτης Πετνηλισσός (Haud recte has urbes collocavit Ptolemæus)· εἶτ' ἄλλος ποταμὸς καὶ νησία προκείμενα πολλά (neque fluvius neque insulæ ibi exstant)· εἶτα Σίδη. ‖ — 6. Σίδη] *Syda* ed. Vic. Hodie *Eski Adalia*. V. not. ad Scylacem l. l. ‖ — ξγ' ιβ''] ξγ' γ'' D, ξγ' γ' ιβ'' AFMNOΩϽ, 63 1/6 ed. Rom. ‖ — λϛ' γο''] sic BEWZX, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λϛ' γ'' cett. Sec. Stadiasm. 215, p. 488 a Side Attaliam 350 stadia (totidem ap. Ptolem., c. 300 nobis), ad Eurymedontem 100 st. (recte; c. 70 sec. Ptol.), ad Acamantem Cypri pr. 1006 (?, deb. 1060; sec. Strabonem sunt 1600; sec. Ptol. 750 st.). ‖ — 7. Κιλ.] Ἰλυκίας MDΞ. ‖ — 8. Hic versus in uno codice A legitur. ‖ — ξγ' ϛ''] de conj., ξγ' γ'' X. Plinius 5,93 : *Melas finis antiquus Ciliciæ*. Mela 1,78 : *in Pamphylia est Melas navigabilis fluvius*. Strabo l. l. Stadiasm. 214. Hod. *Manavgat*. ‖ — 9. Κορακήσιον] de conj., Κορακίνσιον FSΓ, Κορακήνσιον cett. ‖ — ξγ' ∠'' ιβ''] ξγ' ϛ'' ιβ'' A et ed. pr. ‖ — λϛ' γο''] λϛ' γ'' ed. pr., λε' γο'' X. Coracesium (h. *Alaja*) sec. Strabonem 14,5,2 πρῶτον τῶν Κιλίκων φρούριον, ἱδρυμένον ἐπὶ πέτρας ἀποῤῥῶγος, a Side distat c. 300 stadia (200 sec. Ptol.). Post Siden, ab ea 110 stadia distans (Stadiasm. 211), ponenda erat Cibyra, quam Ptolemæus § 9 haud longe ab ora in mediterraneis collocat 63° 15'. 36° 45'. ‖ — 10. Σύεδρα] sic X et ed. pr., Σύσδρα cett., *Sisdra* ed. Rom. ‖ — ξγ' ∠'' γ'' λϛ' ∠'' ιδ''] ξγ' ϛ' λϛ' δ' ed. pr. Florus 4,2 : *pulsus Syedris, deserto Ciliciæ scopulo*. Lucanus 8,259 : *parva Suedra*. Hierocles p. 682 : Κορακήσιον. Σύεδρα. Nott. episc. : ὁ Συέδρων (Συέθρων. Συνέδρων var. lectt.). Suidas : Αἰλιανός.. ἦν δὲ ἐκ Συέδρων. Geogr. Rav. p. 359 : *Coracesium, Siedra, Iotapi, Selenunte*. Cf. id. p. 103. 526. Stephanus Byz. : Σύεδρα, πόλις Ἰσαυρίας, ὡς Καπίτων ἐν Ἰσαυρικῶν τρίτῳ. Idem : Σύαγρα, χωρίον Κιλικίας πλησίον Ἄδου (Ἄλου? Ναύλου?) καὶ Λαέρτου. Syagra non diversa esse censeo a Syedris quæ haud longe a Laerte abesse poterant. Stadiasmus 205, missa Syedrorum mentione, hæc præbet :

Κορακήσιον
Λαέρτης ρ' σταδ.

4. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεσόγειοι Φρυγίας μὲν Πισιδίας

Σελεύκεια Πισιδίας	ξβ'	λη' ∠''
Παλαιὸν Βεῦδος	ξα' ∠''	λη' ϛ''
Βάρις	ξα' ∠''γ''	λη' γ''ιβ''
Κονάνη	ξα' ∠''γ''	λη' ιβ''
Λυσινία	ξα' δ''	λη' δ''

4. Oppida sunt in hac provincia mediterranea *Phrygiae Pisidiae*

Seleucia Pisidiae	62°	38° 30'
Vetus Beudos	61° 30'	38° 10'
Baris	61° 50'	38° 25'
Conane	61° 50'	38° 5'
Lysinia	61° 15'	38° 15'

Ναῦλοι * τκ' (ιβ' aut κ'?)
Σελινοῦς ρκ'

Tractus hic quum sec. nostras tabulas sit c. 220 stadiorum (300 sec. Ptol.), numerus aperte corruptus τκ' in ιβ' vel κ' mutandus fuerit, Ναῦλοι vero idem locus esse videtur qui apud Stephanum verbis πλησίον Ἄδου, ap. Plinium 5,92 verbis *Hali* (*Hale*, *Hele Ale* v. l.). *Selinus* indicatur. Fuisse eum ὕφορμον Συέδρων conjicere licet. Laerten Ptolemæus § 8 (63° 40' 37° 25') longitudinis gradu recte ponit inter Coracesium (63° 35' 36° 40') et Syedra (63° 50'. 36° 45), at perperam in Mediterranea longe rejicit. || — 1. ἐπαρχίᾳ] Παμφυλίᾳ ed. pr. Verba ἐν τῇ ἐπ. om. S. || — 2. Φρυγίας etc.] Ed. pr. ita habet :

Φρυγίας μὲν Σελεύκεια ξβ' λη' ϛ''
Πισιδίας δὲ Ἀντιόχεια ξβ' ∠'' λθ'

2. Πισυδίας Φ. || — 3 λη' ∠''] λη' ϛ'' ed. pr., 38 1/3 1/12 ed. Rom. Deinde codices, præter X, addunt Ἀντιόχεια ξβ' ∠'' λη' ∠'' [λθ' ed. pr.], quæ est Ἀντιόχεια Πισιδίας ξβ' ∠'' λθ' in Pisidica parte Galatiæ. V. p. 857, 6. — Hierocles p. 673 in Pisidia : Ἀγαλασσός. Βάρες. Σελεύκεια ἡ Σιδηρᾶ. ὁ Τιμβριάδων. « Nicæno 2, p. 575 Petrus Σελευκείας τῆς ἰδίας pro Πισιδίας subscripsit. » *Wesseling*. In Nott. ep. ὁ Σελευκείας τῆς Σιδηρᾶς ἤτοι Ἀγρῶν. Ruinæ hod. *Selef* inter vicos *Bagad* et *Agras* (Ἄγρα in Nott.), ab *Egerdir* lacu 10 m. p. occasum versus, ab Apollonia (*Oloubourlou*) c. 14 m. (c. 32 sec. Ptol.) versus austrum, || — 4. π. Βεῦδος] π. Φεῦδος X. || — ξα' ∠''] ξα' ϛ'' Γ. || — λη' ∠''] λη' γ'' Γ, 39 1/2 ed. Ulm., λη' ϛ'' de conj. Wilberg. — Livius 38,15 de Cn. Manlii expeditione : *Inde Synnada venit... Vix quinque millium die toto itinere perfecto, ad Beudos quod Vetus appellant, pervenit; ad Anabura inde* etc. Aut hariolatur Ptolemæus, aut Beudos ab urbe Synnadis propinqua diversum indicavit. Hoc si sumseris, Beudos, a Seleucia c. 25 m. p. occasum versus collocatum, fortasse stetit ubi nunc est *Pandas*, a *Selef* c. 12 m. p. versus occasum, haud longe a *Bourdour lacu*. || — 5. Βάρις] Βαρίς ΒΕΖΦ Arg., Βαρύς F. || — ξα' ∠'' γ''] ξα' ϛ'' ed. pr. || — λη' γ'' ιβ''] λη' γ'' BEZX ed. pr., Vic. Ulm. Baris 15 m. p. a Seleucia austrum versus ponitur. Totidem a *Selef* distat *Isbarat*. Plinius 5,147 : *Attingit Galatia et Milyas qui circa Barim sunt*. Stephanus Byz. : Βάρις πόλις [τῆς ἀνατολικῆς Πισιδίας alia manus in cod. Palatino supplevit; fort. excidit Μιλυάδος.]. Τὸ ἐθνικὸν Βαρίτης. Hierocles p. 673 Barin juxta Seleuciam nominat. In Nott. episc. ὁ Βάρεως et ὁ Βαρέων. || — 6. Κονάνη] Κόναντα X, Κόμανα ed. pr., *Comana* ed. Vic., *Conona* ed. Rom. || — ξα' ∠'' γ''] ξα' ϛ'' ed. pr. || — λη' ιβ''] 38 1/3 ed. Ulm. Nott. episc. : ὁ Κονάνης (Κονάννης, Κονώνης, Κανάννης var. lect.). Eadem in aliis Notitiis ep. et ap. Hieroclem p. 674 Ἰουστινιανούπολις vocari videtur, ut probabiliter censet Wesselingius. Oppidum 26 m. p. a Seleucia austrum et occasum versus collocatum quæri possit eo loco ubi nunc *Koumkevi*. In Kieperti tabula nominis causa, recte fortassis, componitur cum hod. *Goineu* a Seleucia c. 5. m. p. boream et occasum versus. || — 7. Λυσινία] Λισινία Φ Arg. || — λη' δ''] λη' conj. Grashofius, ut ex ordine gradus lat. procedant. Polybius 22,19, de Cn. Manlio : Κύρμασα λαβὼν ὁ Γνάϊος.. ἀνέζευξε. προαγόντων δὲ αὐτῶν παρὰ τὴν λίμνην παρεγένοντο πρέσβεις ἐξ Λυσινόης, διδόντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν πίστιν· οὓς προσδεξάμενος ἐνέβαλεν εἰς τὴν τῶν Σαγαλασσέων γῆν. Livius 38,15 : *Ex Pamphylia rediens ad fluvium Taurum primo die, postero ad Xylinen quam vocant Comen posuit castra. Profectus inde continentibus itineribus ad Cormasa urbem pervenit. Darsa proxima urbs erat. Progredienti præter paludes* (h. *Kestel-Goel*) *legati a Lysinoe dedentes civitatem venerunt. Inde in agrum Sagalassensem* (ad hod. *Aglasan*) *ventum est.* — Lysinoe haud dubie erat ad Lysin fluvium, cujus Livius l. l. meminit, Manlium narrans a Cibyra per Sindensium agros ad Caularem fluvium, inde per Caralitin paludem ad Mandropolim, inde ad Lagon (Λαγβέων in titulo prope *Manai* vicum ad Caralitin lacum. V. Ritter 19, p. 789), inde ad Lysis fluminis fontes, postero die ad Cobulatum fl. progressum esse. Lysis fl. hodie vocatur *Guebren Tchai*, a meridie in *Bourdour lacum* influens. Quæ in Ptol. tabula sunt 40 m. p. a Seleucia Lysiniam, pertinent a *Selef* ad *Kayaly*, qui vicus est a *Bourdour lacu* 15 m. p. austrum versus, totidemque ab Olbasæ ruinis boream versus. Eadem in Ptolemæo distantia est inter parallelos Lysiniæ (38° 15') et Olbasæ (38°), perperam vero Olbasa 62° 40'

Κόρμασα	ξα' ς''	λζ' ∟''γ''ιβ''	Cormasa	61° 10'	37° 55'
5. Καβαλίας δὲ			5. *Cabaliæ*		
Κρητόπολις	ξα' δ''	λζ' ∟''	Cretopolis	61° 15'	37° 30'
Πῶγλα	ξα' γο''	λζ' γο''	Pogla	61° 40'	37° 40'
Μενεδήμιον	ξα' γ''	λζ' γο''	Menedemium	61° 20'	37° 40'
Οὐρανόπολις	ξα' γο''	λζ' γ''	Uranopolis	61° 40'	37° 20'
Πισίνδα	ξα' γο''	λζ' ς''	Pisinda	61° 40'	37° 10'
Ἀριασσός	ξβ' ιβ''	λζ' ς''	Ariassus	62° 5'	37° 10'
Μιλυάς	ξβ' ∟''	λζ' γ''ιβ''	Milyas	62° 30'	37° 25'
Τερμησσός	ξβ' ς''	λζ' δ''	Termessus	62° 10'	37° 15'

long. ponitur. ‖ — 1. Κόρμασα] Κορμάσα MOPRVWΔΞΦΣ Arg. ‖ — ξα' ς''] ξα' δ'' F, ξδ' ς'' ed. pr. ‖ — λζ' ∟'' γ'' ιβ''] λζ' γ'' ed. pr., λη' δ'' F, λη' ∟'' γ'' ιβ'' BEZ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. Cormasa (Κύρμασα codd. Polybii 22,19) ad meridionalem partem hod. *Kestel* lacus fuerit, quem præteriens Manlius Sagalassum (h. *Aglasan*) petivit. Tabula Peuting. :

Themissonio
Cormassa XXXIIII
(Cormasa G. Rav. p. 106)
Perge XII.

Numerus XII aperte falsus est, quum vera distantia sit 40 m. p. et amplius (c. 90 m. p. in tab. Ptol.). Ni fallor, vetus tabularum vitium subest. Nam Ptolemæus c. 15 m. p. a Perge distantem habet Κόρβασαν, quæ a Κόρμασα non diversa fuerit, sed ex alio fonte assumta est, in quo distantiarum rationes similiter ac in Tabula turbatæ erant. ‖ — 2. Καβαλίας] de conj. Wilberg.; Καρβαλίας codd. Cf. p. 845. ‖ — πόλεις add. A. ‖ — 3. Κρητόπολις] Κρησσόπολις ed. pr. ‖ — λζ' ∟''] λζ' ς'' pr. Cf. Polybius 5,72,5, Diodorus 18, 44,2. 47,4. Ruinæ prope *Padamagatch* (*Pagamatch* in Kieperti tab.). Idem oppidum esse Πανέμου τεῖχος in Hierocle p. 681 censet Ramsayus. Schœnborn (*Der Zug Alexanders durch Lycien* p. 20 sqq. cum eoque Ritter (*Erdk.* 19, p. 711) Cretopolin esse putant Τερμησσὸν Πισιδίας λεγομένην τὴν μικρὰν, cujus Stephanus Byz. meminit, et Termessum illam quam Arrianus in Exp. Alex. 1,27 commemorat. A Pogla (h. *Fullah*) Cretopolis abest 15 m. p. ortum versus (23 m. p. versus occasum hibernum sec. Ptol.); a Termesso 25 m. p. boream versus (c. 45 m. p. versus occasum æstivum sec. Ptol.). ‖ — 4. Πῶγλα] Πώγλα L ed. pr., Πόγλα Φ Arg. In Nott. ep. ὁ Πούγλων (Πούλγων v. l.). In Hierocle p. 680 corrupte δήμου Σῶκλα. Hod. *Fullah*. ‖ — ξα' γο'' λζ' γο''] ξα' γ'' λζ' γ'' ed. pr. ‖ — 5. Μενεδήμιον] Μενεδίμιον Φ Arg., *Menedimium* ed. Ulm.; δήμου Μενεδενέω corr. Hierocles p. 680. Steph. Byz : Μενεδήμιον, πόλις Λυκίας. Καπίτων ἐν Ἰσαυρικῶν τρίτῳ. In Lyciæ confiniis a Ptolemæo ponitur. Nomen habuerit a Menedemo quodam. Situs ignotus. ‖ — λζ' γο''] λζ' γ' Γ. ‖ — 6. ξα' γο''] ξα' γ'' Γ. Quemadmodum Uranopolis Chalcidices non diversa esse censetur ab ea quæ proprio nomine Acrothoi vocabatur, *sic nostra* quoque Uranopolis, aliunde non nota, urbs quædam fuisse videtur in alto sita, cujus alterum nomen ignoramus. ‖ — 7. ξα' γο''] ξα' γ'' ed. pr. — Πισίνδα eadem haud dubie quæ aliis est Ἰσίονδα (Polyb. 22, 19. Livius 38,15), haud longe distans a Termesso; hod. *Istanoz* vel in ejus vicinia, c. 16 m. (25 sec. Pt.) a Termesso occasum versus. De *Sindis*, quæ urbs Καρίᾳ ὅμορος (Strabo 12,7,2) a Cibyra ortum versus (Livius 38,15) erat, cogitari *nequit*. ‖ — 8. Ἀριασσός] Ἀριασός L, ut in Hierocle et in Nott. episc.; Ἀαρασσός Strabo 12,7,2 ex Artemidoro, qui Pisidarum urbes recenset Σέλγην, Σαγαλασσόν, Πετνηλισσόν, Ἄδαδα, Τυμβριάδα, Κρῆμναν, Πιτυασσόν (Τιτυασσόν? Wesseling), Ἄμβλαδα, Ἀνάβουρα, Σίνδα, Ἀαρασσόν Ταρβασσόν, Τερμησσόν. In Concil. Chalced. p. 672 τῆς Ἀριασσοῦ, p. 656 corrupte πόλεως Ἀρχισσοῦ Παμφυλίας. ‖ — λζ' ς''] λζ' ∟'' conj. Grashof. Situs incertus. Ptolemæus urbem 10 m. a Termesso austrum versus, Kiepertus c. 12 m. ortum versus ponunt. ‖ — 9. Μιλυάς] Μιλιάς PRVW, Μιλίας Φ Arg. Oppida Milyas Termessus Corbasa hoc ordine se excipiunt in X et *ed. pr.*; in cett. codd. ordo est : Corbasa, Milyas, Termessus. Hierocles p. 680 χωρία Μιλυαδικά commemorat, quorum unum alterumve fuerit Μιλυάς Ptolemæi, quæ a Termesso c. 20 m. p. boream versus collocatur. Fort. hod. *Milli*, c. 40 m. p. a Termesso boream versus. ‖ — 10. Τερμησσός] Περμησσός Γ. Τερμησσός OPSVΔΣ. Ruinæ Termessi Majoris ad *Gulik Khan*, ab *Adalia* c. 20 m. p. versus ortum æstivum. V. Ritter l. l. 19, p. 763 sqq. In titulo : Τερμησσέων τῶν (sic) μειζόνων (sic) πόλις. ‖ — P. 863,1. Κόρβασα] Κορβάσα PRVΣ ed. pr. Eadem, ut vid., quæ Κόρμασα vs. 1. ‖ — ξβ' γ''] ξβ' ς'' ed. pr. ‖ — 2. Versum om. X, relicto spatio ‖ — 3. Πέργη]

Κόρβασα	ξβ' γ''	λζ'' ιβ''	Corbasa	62° 20°	37° 5'
6. Παμφυλίας δὲ μεσόγειοι			6. *Pamphyliae* oppida mediterranea		
Πέργη	ξβ' δ''	λϛ' L''γ''	Perge	62° 15'	36° 50'
Σιλέιον	ξβ' γ''ιβ''	λϛ' L''γ''	Sileum	62° 25'	36° 50'
Ἄσπενδος	ξβ' δ''	λϛ' L''δ''	Aspendus	62° 15'	36° 45'
7. Πισιδίας δὲ			7. *Pisidiae*		
Πρόσταμα	ξβ' δ''	λη' γ''	Prostama	62° 15'	38° 20'
Ἀδαδα	ξβ' L''γ''ιβ''	λη' δ''	Adada	62° 55'	38° 15'
Ὄλβασα	ξβ' γο''	λη'	Olbasa	62° 40'	38°
Δύρζηλα	ξγ' ϛ''	λη' γ''	Dyrzela	63° 10'	38° 20'
Ὀρβάνασσα	ξγ' γ''	λη'	Orbanassa	63° 20'	38°
Ταλβόνδα	ξγ' L''δ''	λη'	Talbonda	63° 45'	38°
Κρήμνα κολωνία	ξγ'	λζ' L''γ''	Cremna colonia	63°	37° 50'

Ruinæ ad *Murtana*. ‖ — ξβ' δ''] ξα' δ'' X ed. pr. ‖ — λϛ' L'' γ''] sic BEXZ ed. pr., ed. Rom., λϛ' L'' γ'' ιβ'' cett., 37 1/2 1/3 edd. Vic. Ulm. Arg. ‖ — 4. Σίλειον] de conj.; Σίλουον et Σιλοῦον codd. Cf. Steph. Byz. v. Σίλειον et not. ad Scylac. 101, p. 74. Ruinæ ad *Assar-Kevi*. ‖ — ξβ' γ'' ιβ''] ξα' γ'' ιβ'' X, ξβ' γ'' BFZ. ‖ — λϛ' L'' γ''] λϛ' ϛ'' X ed. pr. ‖ — 5. Ἄσπενδος] Σπένδος P. Versum om. Vic. Ruinæ ad *Balkiz* vicum et Eurymedontem fl. ‖ — ξβ' δ''] ξα' δ'' ed. pr., ξβ' L'' δ'' conj. Grasholius, quod sane ad verum propius accederet. In Hierocle p. 682 Πριμούπολις (Τριμ. cod.) juxta Selgen, nulla vero Aspendus commemoratur. « Hinc Timotheus Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας in Chalced. p. 127 et p. 240; male Πριαμούπολις in Ephesino p. 528 : id enimvero negligi non oportet, Tribonianum Primupoleos præsulem, qui Ephesino Concilio scribendo adfuit p. 438 Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας dici, nec usquam Primupoleos episcopum ab eo distingui : præterea in veteribus Notitiis Aspendi præsulem sæpe memorari, et Primupoleos nullam esse mentionem : quæ mihi res argumento est, Aspendum nihil prorsus a Primupoli discrepasse. » *Wesseling*. ‖ — 7. Πρόσταμα] Προστάμα XZΦΞ, Πρόσταγμα B. ‖ — ξβ' δ''] ξβ' ϛ'' ed. pr., ξβ' L'' X. ‖ — λη' γ''] 38 1/6 ed. Rom. Oppidum ignotum, a Seleucia 15 m. p. versus ortum hibernum a Ptolemæo collocatum, Ramsayus componit cum hod. *Egerdir* ad lacum cognominem, a *Selef* 13 m. p. distante. ‖ — 8. Ἄδαδα] sic LSΞΔΩΞ, Ἄδδα CW, Δάδα ed. pr. Ἀδάδα cett. ‖ — ξβ' L'' γ'' ιβ''] ξβ' γ'' ιβ'' ed. pr. Ἄδαδα Artemidorus ap. Strabon. Vid. not. p. 862,7. In Nott. episc. ὁ Ἀδάδων (Ἀτάδων, Δάδων, var. l.). Hierocles p. 674 : Μάλλος, Ὀδάδα (sic), Ζόρζιλα, Πιτυασσός. Situs incertus. Ramsayus oppidum ponit ad borealem *Bouldour* lacus ripam, ubi nunc est *Elles*, qui vicus Kieperto est Ἴλουζα Phrygiæ Pacatianæ ap. Hieroclem p. 667. ‖ — 9. Ὄλβασα] Ὀλβάσα OXΔΞΦΞ. ‖ — ξβ' γο''] ξβ' γ'' ed. pr. Cf. Hierocl. p. 680. Ruinæ ad vicum *Belenlu* s. *Belerly*, haud longe a *Guebren* fluvio, a *Bourdour* lacu c. 25 m. p. austrum versus, a Pogla (*Fulles*) 20 m. p. occasum versus, uti docuit Duchesne in *Bulletin de correspondance hellénique*, 1877, p. 332. Tituli loci v. in Auctario Additamentorum ad C. Inscr. vol. 3, p. 582. In n. 1362 legitur *Colonia Olbas*... In Ptol. tabula positio oppidi temeraria. ‖ — 10. Δύρζηλα] Δυρζήλα X, *Dirsela* Ulm. ‖ — λη' γ''] 38 1/4 ed. Rom. Hierocles p. 674 : Ζόρζιλα (Ζόρζελα v. l.). Nott. episc. : ὁ Ζορζήλων (Ζωζήλων, Ζαρζήλων v. l.). Situs Dyrzelon et Orbanassæ et Talbandæ certius definiri vix possunt. Ad Dyrzela fort. referendas esse ruinas quæ sunt in *Zindan Ova* ad Cestri fl. fontes, Orbanassæ vero esse rudera prope *Kesme* vicum a *Zindan* c. 25 m. p. austrum versus, Binzelæ denique vindicandas esse ruinas ad *Bavulo*, a *Kesme* occasum versus sitas, olim conjecerat Kiepertus (v Ritter. 19, p. 500), qui in novissima sua Asiæ Minoris tabula vetera ista oppida non nominavit. Ramsayus Dyrzela componit cum hod. *Bouldour* ad lacum cognominem. ‖ — 11. Ὀρβάνασσα] Ὀλβάνασσα X, Ὀρβάνασα CPRVW Φ edd. Vic. Ulm., Ἀρβάνασα L. ‖ — 12. Ταλβόνδα] Τάλβενδα ed. pr., Σταλβένδα X. ‖ — ξγ' L'' δ''] ξγ' δ'' ed. pr. Geogr. Rav. p. 103 : *Coracesium*, *Cybira*, *Sida*, *Itenna*, *Talbinda*, *Subrada*, *Fibras*, *Afrodisiade*, *Aspendus*, *Perge*. Ex his colligas Talbondam haud ita longe ab ora maritima alicubi fuisse. ‖ — 13. Κρῆμνα] *Cremma* ed. Ulm. ‖ — λζ' L'' γ''] λζ' ϛ'' ed. pr., 37 1/2 1/4 ed. Rom. Cf. Strabo 12,6,4. 12,7,2 (ἡ Κρῆμνα). Hierocles p. 681 : Κρέμνα. Nott. episc. : ὁ Κρήμνου et ὁ Κρημνῶν. In numis *Col. Iul. Aug. Cremna*. Ruinæ ad vicum *Guirme* haud longe a Cestro fluvio, ab Attalia c. 55 m. boream versus, a Sagalassi ruinis (*Aghlasan*) c. 12 m. p. versus austrum ortumque.

Κόμαμα	ξβ' ∠''γ''	λζ' γο''	Comama	62° 50'	37° 40
Πεδνηλισσός	ξγ'' ∠''	λζ' ∠''γ''	Pednelissus	63° 30'	37° 50
Οὐίνζελα	ξγ' δ''	λζ' ∠''	Vinzela	63° 15'	37° 30
Σέλγη	ξγ'	λζ' γ''	Selge	63°	37° 20
8. Κιλικίας Τραχείας μεσόγειοι			8. *Ciliciae Asperae* oppida mediterranea		
Λαέρτη	ξγ' γο''	λζ' γ''ιβ''	Laerte	63° 40'	37° 25
Κάσαι	ξγ' ∠''γ''	λζ' ∠''	Casæ	63° 50'	37° 30
Λύρβη	ξγ' ∠''δ''	λζ' ιβ''	Lyrbe	63° 45'	37° 5
Κολοβρασσός	ξγ' γ''	λζ' ς'	Colobrassus	63° 20'	37° 10
Κίβυρα	ξγ' δ''	λς' ∠''δ''	Cibyra	63° 15'	36° 45
9. Νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ Παμφυλίᾳ			9. Insulae adiacent Pamphyliae		

Ptolemæus urbem justo magis boream et ortum versus ponit. ‖ — 1. Κόμαμα] de conj., Κόμανα X et ed. pr., Κόμμανα R in margine, Κόμακον PV, Κόμμακον cett. præter EZ, in quibus Κόμμανακον (Κολ. ?). In Hierocle p. 680 : Κόμανα. ‖ — λζ' γο''] λζ' γ'' ed. pr. Rudera urbis Ramsayus reperit in colle inter vicos *Urgadlu* et *Karibdje* prope *Kestel* lacum. In titulo loci n. 1358 ap. Mommsen l. l. p. 620 : *Col. Iul. Augusta Fida Comama*; n. 1357 : *Fab. Montanus Comamenus*. In numis : *Col. Aug. Comama* et *Col. Aug. Comamenorum*. ‖ — 2. Πεδνηλισσός] sic ed. pr. et Steph. Byz. : Πεδνηλισσός, πόλις Πισιδίας et Polybius 5,73,5 coll. 5,72,1 : Πεδνηλισσεῖς πολιορκούμενοι ὑπὸ Σελγέων. In codd. Ptol. Πλετενισσός, Πλετενησσός, Πλετενησός, Πλετενεσός, Πελιελισσός. Similiter Strabo 12,7,2 Πετνηλισσός et 14,4,2 : ὑπέρκειται δὲ ταύτης (τῆς Ἀσπένδου) Πετνηλισσός. In Nott. episc. ὁ Πελτινισσοῦ (Πελτινησσοῦ, Τελτηνίσου, Τερτινησσοῦ v. l.). In Hierocle p. 681 corrupte : Παστοληρισός. Σέλγη. ‖ — ξγ' ∠'' λζ' ∠'' γ''] ξγ' ς'' A ed. pr., λζ' ς'' ed. pr. Oppidum inter Aspendi et Selgæ parrallelos alicubi stetisse e Strabone et Polybio collegeris. Kiepertus probabiliter ad Pednelissum refert ruinas quæ exstant ad hod. *Sirt*, a Sylleo c. 22 m. ortum versus, a Side et ora mar. c. 20 m. p. Quodsi Ptolemæus Pednelissum longe hinc boream versus in Cremnæ parallelo posuit, id eodem errore fieri videtur quo Laerten, oræ maritimæ oppidum, c. 50 m. p. a mari separavit. Ptolemæo fidens Schœnbornius (v. Ritter. 19, p. 494. 509) Pednelissum retulit ad ruinas prope vicum *Karaboulo*, a Cremna 20 m. p. ortum versus. ‖ — 3. Οὐίνζελα] sic ed. pr., Οὐνζέλα X, Σύνζελα F, Οὔνζελα cett. ‖ — λζ' ∠''] λζ' ς'' ed. pr., 37 1/3 1/12 ed. Rom. Situs ignotus. In Nott. episc. nominatur ὁ Βινδαίου vel Βινδέου juxta τὸν Πάππων et τὸν Παρλάου. Fort. idem loci nomen in Οὐίνζελα latere suspicatur Ramsayus. ‖ — 4. Σέλγη] Ruinæ ad h. *Serik*, uti constat. ‖ — 5. Versum om. X, relicto spatio. ‖ — 6. Λαέρτη] Λαέρτου Φ Arg. ‖ — ξγ' γο''] ξγ' γ'' ed pr. ‖ — λζ' γ'' ιβ''] 37 1/2 ed. Rom. Debebat : λζ' γο'' ιβ''. Strabo. 14,5,8 in oræ mar. descriptione : εἶτα Λαέρτης, φρούριον ἐπὶ λόφου μαστοειδοῦς, ὕφορμον ἔχον. Stephanus Byz. : Λαέρτης, Κιλικίας χωρίον· Στράβων ιδ'. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ ὄρος καὶ πόλιν φησίν. V. not. p. 860,10. ‖ — 7. Κάσαι] Κάσσαι Φ. edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., fort. rectius. Hierocles p. 682 : Σῶδι (i. e. Σίδη), Σέρνα (?), Λύβρη (i. e. Λύρβη), Κάσσα, Κότεννα (Κάτεννα?), Ὄρυμνα (h. *Ormana*), Κορακήσιον. Nott. episc. ὁ Κασῶν et ὁ Κασσῶν. Situs ignotus. ‖ — ξγ' ∠'' γ''] ξγ' ς'' ed. pr. ξγ' ∠'' δ'' N ed. Rom. ‖ — λζ' ∠''] sic BEZX Arg., λζ' ς'' ed. pr., λζ' ιβ'' X, λζ' ∠'' ιβ'' cett. 37 1/3 Rom. ‖ — 8. Λύρβη] Κύρβη Φ Arg., *Cyrba* ed. Ulm., Λυρόπη ed. pr. — ξγ' ∠'' δ''] ξγ' δ'' ed. pr., 63 2/3 ed. Rom. — Dionysius Per. 858 : τοῖς δ' ἔπι Πισιδέων λιπαρὸν πέδον, ἧχι πόληες Τερμησσός, Λύρβη τε καὶ... Σέλγη. Nott. episc. : ὁ Λύρβης; Hierocl. corrupte Λύβρη. In numis Λυρβειτῶν. Situs ignotus. In titulis Phrygiæ nominatur Ἥλιος Λερμηνός, Ἀπόλλων Λαρβηνός et Λαιρβηνός, cujus dei cultum fortasse ab urbe quæ vulgo Λύρβη vocatur, derivandum esse suspicatur Ramsayus (*The cities of Phrygia* p. 13). ‖ — 9. Κολοβρασσός] Κολοβρασός L, Κολοβροσσός ed. pr. ‖. — λζ' ς''] 37 1/2 1/4 ed. Vic.; λζ' de conj. Wilberg., ut secundum ordinem latitudinis gradus procederent. In Nott ep. ὁ Κολυβρασσοῦ, Κολυβρασοῦ, Κοροβρασσοῦ. In Concil. Ephes. p. 438 : Κορυβρασσός. Hierocl. l. l. Καραλία, Ὀλυβρασσός. Situs incertus. ‖ — 10. Κίβυρα] Καίβυρα BESZΦΩ Arg., καὶ βύρα FN, Κεβήρα AD, καὶ βήρα OMΔΞ, Καβύρα ב. ‖ — ξγ' δ''] sic X ed. pr., ξγ' Z, ξδ' cett. ‖ — λς' ∠'' δ''] sic BEZX, edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., λς' ς'' ed. pr., λζ' ∠'' δ'' cett. Vid. not. ad. p. 860,2. — Versus 11 et p. 865, 1 om. Φ Arg. Ulm. ‖ — 1. Κράμβουσα] Κραμβοῦσα v. l. ‖ — ξβ' ∠''] ξβ' ς'' ed. pr., 62 1/2 1/4 ed. Rom. ‖ — λε' ∠'' γ''] λζ' ∠'' γ'' ed. pr. Insulas

Κράμβουσα νῆσος ξβ′ ∠″ λε′ ∠″γ″
Ἀττελεβοῦσα νῆσος ξγ′ δ″ λε′ ∠″γ″

ΚΕΦ. ϛ′.

Καππαδοκίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ α′.]

1. Ἡ Καππαδοκία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως Γαλατίᾳ καὶ μέρει Παμφυλίας κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην ἀπὸ τοῦ Πόντου γραμμὴν μέχρι τοῦ πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας ξδ′ λζ′ γο″
ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ τε Κιλικίᾳ κατὰ τὴν ἐντεῦθεν διὰ τοῦ Ταύρου ὄρους μέχρι τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους γραμμὴν ἕως πέρατος, οὗ ἡ θέσις ο′ λζ′ γ″
καὶ μέρει Συρίας τῷ ἐντεῦθεν διὰ τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους ἐπὶ τὸ τοῦ Εὐφράτου τμῆμα τὸ ἐπέχον μοίρας οα′ γ″ λη′
ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Ἀρμενίᾳ Μεγάλῃ παρὰ μὲν τὸν Εὐφράτην ἀπὸ τοῦ εἰρημένου τμήματος μέχρι τῆς ἀρκτικωτάτης αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἐπιστροφῆς, ἣ ἐπέχει μοίρας οα′ μβ′ ∠″

Crambusa insula 62° 3o′ 35° 5o′
Attelebusa insula 63° 15′ 35° 5o′

CAP. VI.

Cappadociæ situs.

[Asiæ tabula prima.]

1. Cappadocia finitima est ab occasu Galatiæ et parti Pamphyliæ ad lineam quam indicavimus ductam a Ponto usque ad terminum, cuius positio est 64° 37° 4o′
a meridie et Ciliciæ ad lineam quæ inde per Taurum montem Amano tenus monte ducitur usque ad terminum, qui positus est 7o° 37° 2o′
et parti Syriæ inde per Amanum montem ad Euphratis fluminis segmentum, cuius epocha est 71° 2o′ 38°
ab ortu Armeniae Maiori iuxta Euphratem ab indicato segmento usque eo, ubi ille in septentrionali parte ab ortu fluens inflectitur, qui locus est 71° 42° 3o′

oræ proximas Ptolemæus pro more suo in altum ejicit. Crambusa (h. *Garabusa*) juxta Sacrum s. Chelidonium Lyciæ prom. sita inter Lyciæ insulas nominanda erat. V. Strabo 14,4,8, Stadiasmus 230 p. 491, Plinius 5,131. Alia Crambusa ins. ad Ciliciæ oram inter Celenderim et Aphrodisiaden erat. V. Stadiasm. 189 p. 485, Strabo 14,5,5, Steph. Byz. v. Κράμβουσα. || — 2. Ἀττελεβοῦσα] sic X, Ἀπέλβρυσα C, Ἀτελέβουσα ed. pr., Ἀπέλβουσα et Ἀπελβοῦσα cett. — νῆσος] om. Γ ed. pr. || — λε′ ∠″ γ″] λε′ ϛ″ ed. pr. Plinius 5,131 : *In Lyciae autem mari Illyris* (*Idyris* em. Meineke ad St. Byz. s. v. Ἴδυρος), *Telendos, Attelebusa*. Nomen nacta fuerit ab ἀττελέβων sive locustarum copia. Hodie *Rachat* juxta Olbiam.

Cap. VIII. — 8. πέρατος] τοῦ π. Φ. || — 8. ἡ θέσις] ἡ om. SΦΩ ed. pr., ἐπέχει μοίρας om. SΩ. || — 9. λζ′ γο″] λζ′ γ″ ed. pr. || — 11. μέχρι... γραμμὴν] om. Φ edd. Vic. Ulm. || — 12. τοῦ πέρατος AB; ἡ om. LSΔΞΦΩϽ ; ἐπέχει μοίρας add. X ed. pr. || — 13. λζ′ γ″] λζ′ γο″ ΞϽ Rom., 30 2/3 ed. Ulm. || — 15. ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου τμήματος ἐπέχει. Φ. || — 15. τὸ ἐπέχον] ὃ ἐπέχει ACFMNOPRSXΔΞΩ. || — 16. οα′ γ″ sic X, οδ′ γο″ BEZ, οα′ γο″ cett. Infra c. 12 pro οα′ γ″ codices præbent οα′ ∠″. || — 18. τμήματος] τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους add. CLΦ alii. edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — 19. αὐτοῦ] τοῦ BEZΦ. || — 20. ἣ] om. BZΦ. || — 21 οα′] sic R ed. pr., 71 1/6 ed. Rom., οβ′ cett. || — μβ′ ∠″] μβ′ γ″ ed. pr. || — P. 666,3. οὗ ἡ θέσις om. SΩ, ἐπέχει μοίρας add. X ed. pr. ; ἡ om. ABDEZ Arg. || — ογ] οβ′ γ″ BEZ Vic. Rom. Ulm. Arg. ; οβ′ ∠″ ADFLMNOSΔϽ. || — μδ′ ∠″ δ″] μδ′ δ′ L, μα′ δ″ ed. pr., μδ′ ∠″ γ″ A Arg. ; μδ′ ∠″ de conj. Wilberg. || — 4. ἐντεῦθεν om. C. Verba καὶ τῇ... γραμμῇ om. ADFLMNOSXΔΩϽ ; in X transposita leguntur post vs. 8. || — 6. ἀπὸ μὲν ἀρκτ. BEZ ; Πόντου om. X. || — 7. Ἀμισοῦ] Ἀμίσου ed. pr., Ἀμισσοῦ Ͻ || — τῆς Γαλατίας] om. X ed. pr. || — μέχρι] μέρει μέχρι BEZ ; μέχρι τοῦ εἰρημένου πέρατος. Ἡ μὲν οὖν παράλιος etc., ADLMOSΞΔΩϽ. In F om. εἰρημένου. || — 7. οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας X. || — 8. οβ′ γ″] οβ′ ∠″ FNSΩ. || — μδ′ ∠″ δ″] μα′ ∠″ δ″ ed. pr., 45 1/2 1/4 Arg. || — 9. τούτου] om. ADLMOSΔΞΩϽ. || — 11. Λευκοσύρων] Λευκοσύρων ἀγκών ABDEϽ edd. Vic. Rom. Ulm. || — 12. ξε′ γο″] ξϛ′ γ″ ed. pr. Arrianus Perip. Pont. § 22 (Geog. min. 1, p. 389) : Ἀπὸ δὲ Ἀμισοῦ εἰς Ἀγκῶνα λιμένα, ἵναπερ καὶ ὁ Ἶρις εἰσβάλλει εἰς τὸν Πόντον, στάδιοι ρξ′ (24 m. p. Tab. Peuting. ; sec. Ptol. tabulam ab

μετὰ δὲ ταῦτα τῇ παρὰ τὰ Μοσχικὰ ὄρη γραμμῇ μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ογ' μδ' L''δ''
καὶ τῇ ἐντεῦθεν ἐπιζευγνυούσῃ τὸ εἰρημένον πέρας γραμμῇ·
ἀπὸ δὲ ἄρκτων μέρει τοῦ Εὐξείνου Πόντου τῷ ἀπὸ Ἀμισοῦ τῆς Γαλατίας μέχρι πέρατος, οὗ θέσις οβ' γ'' μδ' L''δ''

2. Ἡ μὲν οὖν παράλιος τούτου τοῦ τμήματος ἔχει περιγραφὴν τοιαύτην·

Λευκοσύρων

Ἀγκών	ξε' γο''	μγ' γ''
Ἴριος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξς'	μγ'
ἡ πρώτη ἐπιστροφὴ τοῦ ποταμοῦ	ξζ' δ''	μα' γ''
ἡ δευτέρα ἐπιστροφὴ τοῦ ποτ.	ξς'	μα' γ''
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξη'	μα'

3. Πόντου Γαλατικοῦ περὶ τὴν Φανάροιαν τὸ πεδίον

Θεμίσκυρα	ξς' γ''	μγ' ιβ''
Ἡρακλέους ἄκρον	ξς' L''γ''	μγ' γ''

4. Πόντου Πολεμωνιακοῦ

deinde linea iuxta Moschicos montes ducta ad terminum positum 73° 44° 45'
atque inde linea indicatum terminum littori coniungente;
a septentrionibus finitur Ponti Euxini parte ab Amiso Galatiæ urbe usque ad terminum, qui situs est 72° 20' 44° 45'

2. Atque ora huius segmenti maritima hoc ordine describitur:

Leucosyrorum

Ancon	65° 40'	43° 20'
Iris fluvii ostia	66°	43°
prima fluminis inflexio	67° 15'	41° 20'
secunda fluminis inflexio	66°	41° 20'
fontes fluvii	68°	41'

3. *Ponti Galatici* in campo qui Phanarœa dicitur

Themiscyra	66° 20'	43° 5'
Herculis promontorium	66° 50'	43° 20'

4. *Ponti Polemoniaci*

Amiso ad Anconem sunt stadia 300, inde ad Irin fluvium 230). Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἴριος τῶν ἐκβολῶν εἰς Ἡράκλειον τξ' (40 m. p. Tab. Peut.; c. 350 stad. Ptol.; c. 200 stad. in nostris tabb.). Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν Θερμώδοντα ποτ. μ' (c. 70 sec. Ptol.). ‖ — 13. Ἴριος] Ἰρίου A. ‖ — ξς'] ξγ' ς'' ed. pr. ‖ — 14. ξζ' δ''] ξδ' X, 67 1/3 ed. Rom. ‖ — μα' γ''] μβ' γ'' ed. pr., 41 1/2 ed. Rom. Fontes fluvii in eodem loco ponuntur ubi infra § 9 est Δανάη 68° 41°, quod oppidum sec. Tab. Peut. a Comana Pontica (*Gumenek*) in via Nicopolim ducente aberat 46 m. p. (77 m. sec. Ptol.). Reapse in eo tractu sunt fontes Iridis (*Yeschil Irmak*, in superiore cursu *Tozanlu Tschai*). At flexus primus qui a Comana ortum versus ponitur, ibi nullus est. Alter flexus ita indicatur ut cum Iride confundi videatur Scylax fl., qui a meridie in Irin influit, a Ptolemæo autem ficticio cursu cum superiore Iridis cursu jungitur. Ad flexum hunc § 8 ponitur Sebastopolis 66° 41° 20' (sic enim cum Arg. legendum), quam titulo constat fuisse ad hod. *Soulou Serai* juxta fontes Scylacis (*Tchekerik Tchai*). Accuratius Iridis cursum describit Strabo 12,3,15. ‖ — 17. Φανάροιαν] Φαναγορίαν codd., em. Xylander ad Strabon. 12,3,30, qui de Phanaræa regione Themiscyræ planitiei et Sidenæ superjacente fusius exponit. ‖ — 19. Θεμίσκυρα] Θεμίσαυρα Φ Arg. Ulm. ‖ — μγ' ιβ''] μγ' γ'' ed. pr. Distantia inter Iridis ostia et Themiscyram satis recte habet, perperam vero longe a Themiscyra separatur Thermodon fl. cui oppidum adjacebat. ‖ — 20. Ἡρακλέους] Ἡρακλέος ΔΞ Arg., Ἡρακλέως ed. pr., Ἡρακλεὺς MNOSΔΞΩΣ; ἄκραν X. ‖ — ξς' L'' γ''] ξς' γ'' ed. pr. De Heracleo 40 stadia a Thermodonte distante v. Arrian. 22, p. 389 ibiq. not. ‖ — Inter vs. 21 et p. 867,1 in X inserta leguntur:

Δαρείου ποταμοῦ ἐκβολή	ξθ' γο''	μγ' ς''
Ἑρμώνασσα	ο'	μγ' γ'' ιβ''
Τραπεζοῦς	ο' L'' δ''	μγ' ιβ''

Quum infra p. 867 Trapezuntis mentio in cod. X omissa sit, quidam ibi in codice, ex quo X descriptus est, lacunam ex alio fonte ad marginem supplerit, indeque hæc in codicem X loco inepto illata sunt. Duæ erant Hermonassæ. Altera erat χωρίον Τραπεζοῦντος (Menipp. ap. Steph. Byz. s. v.), a Trapezunte 60, a Cordyle 45 stadia distans (Arrian. § 24). Hanc Ptolemæus non commemorat, habet vero alteram. p. 867,7 (67° 50' 43° 15'), quæ ibi etiam in X exhibetur. Erat hæc ad Zephyrium pr., a Trapezunte via directa occasum versus distans c. 500 stadia, quorum loco in perversa Ptolemæi tabula c. 1200 stadia colliguntur. Nostro loco in codice X intelligenda est Hermonassa Trapezuntia, quatenus ponitur in meridiano Cordylæ (70° 43°) a Ptolemæo in Mediterranea male rejectæ. Distantiam 45 stadiorum a Cordyle Hermassam etiam in cod. X obtinebis, si pro μγ' γ'' ιβ''

Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξζ'	μγ' δ''	Thermodontis fluvii ostia	67°	43° 15'
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξη' ∟''	μβ' ∟''δ''	fontes fluvii	68° 30'	42° 45'
Πολεμώνιον	ξζ' δ''	μγ' ιβ''	Polemonium	67° 15'	43° 5'
Ἰασόνιον ἄκρον	ξζ' ∟''	μγ' δ''	Iasonium promontorium	67° 30'	43° 15'
Κοτύωρον	ξζ' ∟''ιβ''	μγ' ιβ''	Cotyorum	67° 35'	43° 5'
Ἑρμώνασσα	ξζ' ∟''γ''	μγ' δ''	Hermonassa	67° 50'	43° 15'
5. Πόντου Καππαδοκικοῦ παρὰ μὲν τὴν Σιδηνήν			5. *Ponti Cappadocii* et quidem iuxta Sidenen		
Ἰσχόπολις	ξη' γ''	μγ' γ''	Ischopolis	68° 20'	43° 20'
Κερασοῦς	ξη' ∟''γ'	μγ' γ''	Cerasus	68° 50'	43° 20'
Φαρνακία	ξθ' γ''	μγ' ιβ''	Pharnacia	69° 20'	43° 5'
Ὕσσου λιμήν	ο' ∟''δ''	μγ' γ''	Hyssi portus	70° 45'	43° 20'
Τραπεζοῦς	ο' ∟''γ''	μγ' ιβ''	Trapezus	70° 50'	43° 5'

mecum scripseris μγ' ιβ''. Iam vero Cordyle in Ptolemæi tabula pravam habet positionem; nam a Trapezunte non 105, sed c. 350 stadia abest; oræ vero longitudo a Trapezunte ad Hermonassam in codice X est c. 450 stadiorum, quibus in eam regionem ducimur, in qua revera altera Hermonassa. Proditur his duarum Hermonassarum confusio. Δάρειος fluvius qui fuerit, certius dicere non audeo. Si recte ponitur c. 150 stadia ab Hermonassa (occidentali sc.) ad ipsam Pharnaciam, ubi nunc est *Kassab Sou*, quærendus foret. Objacet ibi insula quæ vocatur Ἄρεως s. Ἀρητιάς s. Ἄρειος νῆσος (v. Scylax 86, p. 64; Scymnus 913, An. Per. p. 410, Plinius 6,32). Fortasse fluvio idem fuit nomen, quod in Δάρειος abiit (Cf. Ἄρειος fl. Arianæ, Ἄριος fl. Colchidis ap. Scylacem qui Ptolemæo est Χαρίεις). ‖ — 21. Θερμώδοντος] Θερμόδοντος B, Θερμάδοντος Arg.; ἐκβολή BEZ. ‖ — μγ' δ''] 43 1/6 ed. Rom. Versus 1 et 2 ordine inverso habet ed. Vic. ‖ — 2. ξη' ∟''] ξη' ς'' ed. pr., ξη' F. Propius ad verum accederet ξζ' ∟''. ‖ — μβ' ∟'' δ''] μβ' ∟'' DLMNSWΔΞΩϿ ed. Ulm., μβ' δ'' ed. pr., ed. Ulm., μα' F. Plinius 6,11: Thermodon *ortus ad castellum quod vocant Phanaræan præterque radices Amazonii montis lapsus.* Ammianus 22,8,6: *Thermodon ab Armenio monte defluens.* ‖ — 3. ξζ' δ''] 67 1/3 ed. Ulm. Polemonium antea Side dictum ad Sidenum fluvium (*Pouleman Tchai*), ab Amiso sec. Plinium 6,11 distat 120 m. p. sive 960 stadia, sec. nostras tabulas c. 700, sec. Ptol. c. 1100 stadia; a Thermodonte sec. Arrian. abest 380, sec. nos c. 280, sec. Ptol. c. 130 stadia. Sidene regio, Themiscyræ contermina et in Amisenorum ditione comprehensa, a Ptolemæo inepte transfertur in tractum qui ab Ischopoli ad Trapezuntem pertinet. ‖ — 4. Ἰασόνιον] Ἰασώνιον ed. pr. Hod. *Cap Iasoun.* ‖ — ξζ' ∟''] ξη' γ'' ed. pr. Sec. Arrianum p. 380 a Polemonio distat 130 stadia, consentiente Ptolemæo. Cf. not. ad Scylacem. p. 65. ‖

5. Κοτύωρον] de conjectura scripsi, Κυτέορον BEFZ, Κυταίορον X, Κυτέωρος Φ Arg., Κυτέωρον cett., *Cytorus* ed. Vic., *Cyteorus* ed. Ulm., *Cyteorum* ed. Rom. De variis nominis formis v. not. ad Arrian. p. 390,13. Cf. supra p. 798,1, ubi de cognomine urbe Bithyniæ. ‖ — ξζ' ∟'' ιβ''] ξζ' ιβ'' ed. pr. ‖ — 6. Ἑρμώνασσα] Ἑρμώνασα CPW et pr. manu B, *Hermonasa* ed. Vic. Arg., Ἕρμωνα Γ. ‖ — ξζ' ∟'' γ''] sic BPRSVWXZΩ, edd. Vic. Ulm., ξη' ed. pr., ξη' ∟'' γ'' ιβ'' F, ξζ' ∟'' γ'' ιβ'' cett. ‖ — μγ' δ''] μγ' ed. pr., 43 1/12 Rom. ‖ — 8. Σιδηνήν] e conj. Wilberg., Σιδώνην codd., Σιδόνην ed. pr. ‖ — 9. Ἰσχόπολις] Ἰσχώπολις ed. pr. ‖ — μγ' γ''] 43 1/4 ed. Rom. ‖ — 10. Κερασοῦς] Κερασσοῦς Φ Arg., *Cerassuus* ed. Ulm. ‖ — ξη' ∟'' γ''] sic BEPRVWXZ Arg., ξη' ed. pr., ξη' ∟'' γ'' ιβ'' cett., 68 1/2 1/12 ed. Ulm. ‖ — μγ' γ''] 43 1/12 ed. Ulm. ‖ — 11. Φαρνακία] *Pharnatia* ed. Ulm. ‖ — μγ' ιβ''] μβ' ιβ'' ADLMNOΔΞϿ. ‖ — 12. Ὕσσου] Ἴσσου E, *Issi* ed. Vic., Ὕσου ADLMOΔΞϿ. ‖ — ο' ∟'' δ''] ο' ∟'' ADFLΞϿ, οα' ed. pr., 70 1/3 ed. Rom., 70 1/4 ed. Ulm. ‖ — μγ' γ''] μγ' ed. pr., 43 1/4 ed. Rom. ‖ — 13. Τραπεζοῦς] *Trapesos* ed. Vic. Versum om. X. Vide not. ad p. 866,20. ‖ — ο' ∟'' γ''] ο' ∟'' δ'' ADFLϿ, 70 1/2 edd. Vic. Ulm. Arg., 70 2/3 ed. Rom. — Descriptio oræ maritimæ quæ a Polemonio Cerasuntem seu Pharnaciam indeque Trapezuntem pertinet, erroribus scatet. Secundum Ptolemæi tabulam Cotyorum erat in fundo sinus ab Iasonio pr. ad Hermonassam porrecti, cujus diaplus est fere stadiorum 140. At Periplo Anonymi docemur Cotyorum fuisse ad sinus initium, quod ab Iasonio pr. abest c. 170 stadia ad hod. *Busuk Kaleh*, trajectum vero sinus esse stadiorum 300 usque ad Hermonassam, quæ fuisse debet prope Zephyrium pr. (h. *Zephreh Bouroun*), a *Busuk Kaleh* in meis tabulis c. 340 stadia distans. Ptolemæus igitur Hermonassam ponere debebat, ubi

6. παρὰ δὲ τοὺς Κισσίους			6. atque iuxta *Cissios*		
Ὀφιοῦς	οα'	μγ' γ''ιβ''	Ophius	71°	43° 25'
Ῥιζοῦς λιμήν	οα' ς''	μγ' L''ιβ''	Rhizus portus	71° 10'	43° 35'
Ἀθηνῶν ἄκρον	οα'	μγ' L''δ''	Athenarum promontorium	71°	43° 45'

posuit Ischopolim in meridiano Zephyrii oppidi (*Zefreh*), quod perperam ab ora in mediterranea (68° 20'. 43°) rejicitur. In ipso autem hoc sinu post Cotyorum eique propinqua primo loco ponenda erat Ischopolis, Strabonis ævo diruta nec commemorata in Periplis; deinde Pharnacia sive Cerasus (Φαρνακία ἡ πάλαι Κερασοῦς Anon. Peripl. § 35 p. 410); quæ ejusdem urbis nomina Ptolemæus distinguit tanquam duarum urbium longe inter se distantium. Itaque fit ut pro 400 stadiis quæ sunt a Polemonio Pharnaciam, Ptolemæi tabula exhibeat stadia 800, dum a Pharnacia Trapezuntem satis accurate computantur stadia 600. Veterum testimonia quibus quæ modo dixi nituntur hæc sunt. Strabo 12,3,17 : εἶτ' ἄλλη ἄκρα Ἰασόνιον καὶ ὁ Γενήτης, εἶτα Κύτωρος πολίχνη,... εἶτ' Ἰσχόπολις κατερηριμμένη, εἶτα κόλπος, ἐν ᾧ Κερασοῦς τε καὶ Ἑρμώνασσα, κατοικίαι μέτριαι. (Εἶτα τῆς Ἑρμωνάσσης πλησίον ἡ Τραπεζοῦς. In his cum nostra Hermonassa confunditur altera a Trapezunte nonnisi 60 stadia distans). Anonymus Peripl. § 34 p. 409 : ἀπὸ δὲ Κοτυώρου κόλπος ἐκδέχεται. Εἰσπλεύσαντι δὲ αὐτὸν εἰς Μελάντιον ποταμὸν (*Melet Irmak*) στάδια ξ', μίλια η'. Ἀπὸ δὲ Κοτυώρου μὴ παραπλεύσαντι τὸν κόλπον, ἀλλ' ἐπὶ εὐθείας διαπλέοντι τὸ στόμα τοῦ κόλπου εἰς Ἑρμώνασσαν (χωρίον Τραπεζουντίων) στάδια τ'. μίλια μ'. In Geogr. Ravenn. series nominum : *Polemonium*, *Cerasum*, *Parnassum* (*Carnassum* Tab. Peut., i. e. *Hermonassa*), *Zephyrium*, *Cerasunta* (de altera hac Cerasunte, ad h. *Kerasun Dere* v. Anon. § 36), *Philocalia*, *Cordula*, *Trapezum*. Cf. not. ad Arrian. p. 390. — Hyssi portus (*Surmeneh*) a Ptolemæo poni debebat post Trapezuntem, a qua 180 stadia aberat sec. Arrian. § 8, p. 373; 24 m. p. sec. Tab. Peut. Denique inter Pharnaciam et Trapezuntem in ora mar. ponenda erant quæ in mediterraneis recensentur (p. 875) Κοχαλία (i. e. Φιλοκαλία Periplorum) et Κορδύλη. Hæc nomina, sicut Zephyrium et Trapezusa (i. q. Trapezus), ex Itinerario quodam, reliqua e Periplo Ptolemæus hauserit. Celerum Trapezus a Ptolemæo, sicut a Marino (v. p. 41,15), recte ponitur in Byzantii parallelo, qui nobis est 41°, Ptolemæo autem et haud dubie etiam Marino, 43° 5'. Idem vero Marinus haud sibi constans, alio operis sui loco, Byzantii parallelum transire statuerat per Satala, quæ a Trapezunte absint 60 m. p. versus meridiem, adeo ut Trapezus ponenda foret sub 44° lat. Statui hoc potuit ex sententia antiquorum geographorum, qui Ponti oram meridionalem usque ad Trapezuntiam regionem boream versus deflectere putabant. Sic Xenophon Anab. 5,7,7 Cotyoris, quæ sunt in Trapezuntis parallelo, dixit : τοῦτό γε ἐπίστασθε ὅτι βορέας μὲν ἔξω τοῦ Πόντου εἰς τὴν Ἑλλάδα φέρει, νότος δὲ εἴσω εἰς Φᾶσιν. ‖ — 1. Κισσίους] Κισσούς ed. pr. Ptol. populum longe patentem effingit ex incolis Cissæ oppidi (h. *Kisseh*) et accolis Cissæ fluvii. Similiter § 5 Silenen regionem mirum quantum extendit. ‖ — 2. Ὀφιοῦς] de conj., Ὀπιοῦς ed. pr., Πιτιοῦς X, Πτίουσα Arg., ed. Ulm., Πιτίουσα, Πιτιοῦσα, Πιτυοῦσα cett., *Pretiussa* ed. Vic. Πιτυοῦς scr. Wilberg, laudato Strabone 11,2,14, qui de Pityunte 350 stadia a Dioscuriade boream versus sita loquitur. Ὀφιοῦς (sic Anon. P. 38, p. 411), *Opiunte* (Tab. Peut.), *Offeunte* et *Officiunte* (Rav. p. 101. 366), Ὄφις Arrian. § 8 p. 373, hod. *Of.*; 90 stadia a Hyssi portu, 270 (170 sec. Ptol.) a Trapezunte sec. Arrian., 18 m. p. ab Hyssi portu sec. Tab. Peut. ‖ — 3. Ῥιζοῦς] Ῥίζους Φ Arg., *Rhisus* ed. Ulm. ‖ — οα' ς''] οα'' ed. pr. ‖ — μγ' L'' ιβ''] μγ' L'' γ'' BEXZΦ Arg., μγ' ς'' ed. pr., 43 2/3 ed. Rom. Procopius B. G. 4,2. p 465 : τὸ Ῥίζαιον, a qua Ἀψαροῦς πόλις διέχει ὁδὸν ἡμερῶν τριῶν μάλιστα; Guido p. 532 *Rithion*, Geogr. Rav. *Rhizion* et *Rizium*. Tab. Peut. corrupte : *Reila* 15 m. p. ab Ophiunte; hod. *Rise* c. 130 st. ab *Of.*; ὁ Ῥίζιος ποταμός 180 st. (quod est nimium) ab Ophiunte ap. Arrian. p. 374 et Anon. p. 411. ‖ — 4. οα'] οα' δ'' X, 71 1/4 edd. Rom. Ulm. ‖ — μγ' L'' δ''] μγ' δ'' ed. pr. Ἀθηνῶν ἄκρον, a Rhizunte c. 120 stadia distans, dicendum potius erat Ἀδιηνὸν ἄκρον (hod. *Kemer bouroun*). superjacens urbi (*Alianos*) et fluvio, quorum nomen est Ἀδινηός ποτ. ap. Arrian., Ἀδιηνὸς ὁ ἤδη λεγόμενος Ἀδινηός ap. Anon. § 39, Ὠδείνιος πόλις in cod. Scylacis p. 63, *Ardineo* Tab. Peut., *Gadinus* Geogr. Rav. p. 366,15. Dein sequitur Cordyla, tum Athenarum urbs (*Atina*), cujus nomen in Adienum prom. Ptolemæus transtulit.

Arrianus. § 8.		Anon. § 39	
Ῥίζιος ποτ.		Ῥίζιος π.	
Ἄσκουρος ποτ. (h. *Afsoros*)	30	Ἀσκούρνας	30
Ἀδινηὸς ποτ.	60	Ἀδιηνός s. Ἀδινηός	60
		Κορδύλη	100 *
Ἀθῆναι	80	Ἀθῆναι	80.

In his Cordyla, quam Anonymus interponit, ab

Κορδύλη	οα' γ''	μγ' ∟''δ''	Cordyle	71° 20'	43° 45'
Μόρθουλα	οα' γο''	μγ' ∟''δ''	Morthula	71° 40'	43° 45'
Ἀρχάβιος ποτ. ἐκβολαί	οβ'	μδ'	Archabis fluvii ostia	72°	44°
Ξυλίνη	οβ' ιβ''	μδ' ϛ''	Xyline	72° 5'	44° 10'
Κίσσα ποταμοῦ ἐκβολαί	οβ' ϛ''	μδ' γ''	Cissæ fluvii ostia	72° 10'	44° 20'
Ἄψορρος	οβ' γ''	μδ' ∟''	Apsorrhus	72° 20'	44° 30'
Ἀψόρρου ποταμοῦ ἐκβολαί	οβ' γ''	μδ' γο''	Apsorrhi fluvii ostia	72° 20'	44° 40'

Adieno 100 stadia distare non potuit; numerus referendus videtur ad distantiam quæ est a Rizio fluvio ad Cordylam. || — 1. Κορδύλη] sic CPR, Χορδύλη ed. pr., Κορδύβη man. pr. V; *Corduba* ed. Vic. Rom.; Χορδύβη, Χορδυβή, Χορδύβα cett. In Anonymi periplo § 39 editur εἰς Κόρδυλα (Κορδύλων cod.) χωρίον, verum in codice Londin. legitur εἰς Κορδύλην χωρίον κείμενον (destructum). Locum cognominem habes infra p. 875,7, ubi omnes codices Κορδύλη (portus *Cordule* et *Chordule* codd. Plinii 6,11). || — οα' γ''] 71 2/3 ed. Rom. || — μγ' ∟'' δ''] μγ' δ'' ed. pr., 43 1/3 1/12 edd. Vic. Ulm. Arg. Distantia ab Adieno prom. falsa. || — 2. Μόρθουλα] Μορθοῦλα Φ Arg., Μάρθουλα ed. pr., Μορθούα X. || — οα' γο''] οβ' ed. pr., 71 1/2 1/3 ed. Rom. || — μγ' ∟'' γ''] μγ' ∟'' δ'' BEPRVWZ, μδ' ϛ'' ed. pr. Morthula aliunde non nota. Quodsi recte ponitur c. 170 stadia ab Archabi fl., quærenda est ad fluvium qui Scylaci p. 63 est Πόρδανις, Arriano p. 374 Πρύτανις (ἵναπερ καὶ τὰ Ἀγχιάλου βασίλειά ἐστιν), Anonymo p. 411 Πρυτάνης, ab Archabi distans stadia 180. Nunc vocatur *Fourtouna Sou*, prope quem est *Artachin* locus. Nescio an Μόρθουλα ortum sit ex Πόρθουνα. Sec. Anonymum 24 stadia a fluvio ortum versus est Ἀρμένη, cujus alius nemo meminit. || — 3. Ἀρχάβιος] ex Arriano rec. Wilberg.; Ἀρχαδίου ABEZ (sic jam legisse videtur Ammianus 22, 8,17 ubi : *Arcadius et Iris*), *Archadii* ed. Vic., Ἀρκάδιος cett., *Archadis* ed. Rom.; *Arcabis* et *Archavis* Rav. p. 102,2. 367,1, *Arrabis* Guido p. 531, 25; *Abgabes* Tab. Peut. Nunc *Archava* fluvius et oppidum. || — οβ'] sic RWX ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; οα' ∟'' γ'' ιβ'' cett. || — 4. Ξυλίνη] Ξυλήνη R. || — οβ' ιβ''] οβ' ADFLNSΔΞ. Ignota. Fortasse fictum oppidum ex epitheto vel Archavæ vel Cissæ. Cf. p. 515,5 Χυλόπολις Mygdoniæ, quæ apud Athenæum Μοσσυνός vocatur. || — 5. οβ' ϛ''] οβ' ιβ'' ADFLSΔΞΩΣ, οβ' N. || — μδ' γ''] μγ' γ'' F. Cissa opp. (h. *Kisse*) ab Archabi c. 75 stadia distat, 9 m. p. sec. Tab. Peut., perperam c. 200 stadia ap. Ptol. || — 6. Ἄψορρος] πόλις add. Wilberg.; ποταμὸς add. BCEFZ. || — οβ' γ''] οβ' ϛ'' ADFMNOSΔΞΩΣ. || — μδ' ∟''] μδ' δ'' ADMOΔΞ, μδ'' ed. pr. || — 7. οβ' γ''] οβ' γο'' X, οβ' δ'' ADFLMNOSΔΞΩΣ. || — μδ' γο''] μδ' γ'' ed. pr. || — P. 870, 1. εἰς τὸν Γλ.] εἴς τε τὸν Γλ. X. || — 2. καὶ εἰς τ. Λ.] εἰς om. ABDESXZΞΩ; Λύκιον BEZ. || — οβ' ∟''] οβ' ϛ'' A ed. pr. || — μγ' ∟'' δ''] μγ' δ'' ed. pr. ed. Vic., 43 1/2 1/3 ed. Ulm. || — 4. οβ' ∟'' δ'' μγ'] οβ' δ'' μγ' ϛ'' ed. pr. || — 5. Hunc versum om. codd. præter X et ed. pr. || — 5 οα' δ''] οα' ∟'' δ'' X. Distantia inter Cissam et Apsorrhum urbem intercedens satis accurata est, perperam vero urbs a fluvii cognominis ostio longe separatur. (Similiter in sequente ora Phasis urbs et Phasis fluvius quarta gradus parte separantur). Fluvius Ἄψορρος, aliis Ἄψαρος, hod. *Djorok* s. *Tchorok*, compluribus ostiis exit, quæ ab Arriano et Anonymo ita distinguuntur, ut ostium occidentale atque urbs ei apposita appellentur Apsarus, orientale autem, 15 stadia distans, sit Acampsis, quo nomine fluvius describitur a Procopio B. G. 4,2, p. 464. Dixi de his in Fr. Hist. 5, p. 174, unde corrigenda sunt quæ annotaveram ad Arrianum p. 374. Plinius 6, 12 : *flumen Asparum cum castello cognomine in faucibus, a Trapezunte CXL m. p.* (c. 150 m. p. ap. Ptol.). Deinde nominantur *flumina Acampsis, Isis, Mogrus, Bathys*. Idem 6, 25 : ... *Paryadris montibus* (h. *Parkhal*), *qui fundunt Apsarum*. Procopius l. l. : ἐκ τούτων δὲ τῶν Τζανικῶν ὀρῶν κάτεισι ποταμὸς Βόας ὄνομα... Ποιεῖται δὲ τὰς ἐκβολὰς εἰς τὸν Εὔξεινον καλούμενον Πόντον, οὐ μέντοι Βόας καλούμενος... Ἄκαμψιν γὰρ αὐτὸν τὸ λοιπὸν καλοῦσι οἱ ἐπιχώριοι. Secundum Ptolemæum Apsorrhos se findit in Lycum et Glaucum. Igitur præter Lyci fontes commemorandi erant fontes Glauci, non vero Apsorrhi. Haud recte Wilbergius Ptolemæi verba vertit : « ubi in eum se effundunt Glaucus fluvius et Lycus. » Neque audiendus est Nobbius, qui quum in tabula editionis Bertianæ et Lyci et Glauci et Apsorrhi fontes pictos videret, de suo penu scripsit :

αἱ πηγαὶ τοῦ Λύκου [οβ' μγ']
[αἱ πηγαὶ τοῦ Γλαύκου] οα' δ'' μγ'

Fissura fluvii, sec. Ptol. ab ostiis c. 530 stadia distans, fuit ubi in *Tchorok* fl. ab oriente incidit *Olti Tchai*. Is igitur est Glaucus, dum Lycus est Boas Procopii. Aliunde de his fluviorum nominibus non constat. Ac quoniam *Tchorok* ex eadem regione profluit in qua fontes sunt Lyci occasum versus in Irin influen-

καθ' ὃ σχίζεται εἰς τὸν Γλαῦκον ποταμὸν καὶ εἰς τὸν Λύκον οβ' L'' μγ' L''δ''
αἱ πηγαὶ τοῦ Ἀψόρρου ποταμοῦ οβ' L''δ'' μγ'
αἱ πηγαὶ τοῦ Λύκου οα' δ'' μγ'
Σεβαστόπολις οβ' γ'' μδ' L''δ''

7. Ὄρη δὲ ἀξιόλογα διέζωκε τὴν Καππαδοκίαν ὅ τε Ἀργαῖος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ξε' L'' μ' L'' καὶ ξϛ' L'' λθ' γο''
ὅθεν ὁ Μέλας καλούμενος ποταμὸς ῥέων συμβάλλει τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας οα' λθ' γ''
καὶ ὁ Ἀντίταυρος τὸ ὄρος διήκων ἀπὸ τοῦ Ταύρου ὄρους μέχρι τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ ἐν διαλείμματι, οὗ τὸ μὲν πρὸς τῷ Ταύρῳ ὄρει τμῆμα ἐπέχει μοίρας

ubi se findit in Glaucum fluvium atque Lycum 72° 30′ 43° 45′
fontes *Glauci* fluvii 72° 45′ 43°
fontes Lyci 71° 15′ 43°
Sebastopolis 72° 20′ 44° 45′

7. Montes insignes Cappadociam percurrunt et Argæus, cuius extremæ partes sitæ sunt
65° 30′ 40° 30′ et 66° 30′ 39° 40′
ex quo profluens Melas qui dicitur fluvius in Euphratem fluvium sese effundit hac epocha 71° 39° 20′
et Antitaurus mons a Tauro monte pergens ad Euphratem fluvium, ita intermittens, ut, quod Taurum versus montem segmentum est, situm sit

---

tis atque fluvius hic permagnus a Ptolemæo non commemoratur, Glaucus vero, qui sec. Ptol. in Phasidis meridiano cum Lyco confluit, apud Strabonem 11,2, 17. 11,3,5 et Plinium 6,13 nominatur fluvius in Phasim incidens, suspicio nasci possit nomina horum fluviorum præpostere a Ptolemæo ad *Tchorok* superiorem et *Olti Tchai* esse translata. Quodsi apud Strabonem 11,14,7 legitur : ποταμοὶ δὲ πλείους μέν εἰσι ἐν τῇ χώρᾳ (τῇ Ἀρμενίᾳ), γνωριμώτατοι δὲ Φᾶσις μὲν καὶ Λύκος ἐς τὴν Ποντικὴν ἐκπίπτοντες θάλατταν (Ἐρατοσθένης δ' ἀντὶ Λύκου τίθησιν Θερμώδοντα, οὐκ εὖ) etc., credi sane possit uno Lyci nomine designari Lycum Ptolemæi et Apsorrhum sive Acampsin fluvios. Veri tamen similius est intelligendum esse Lycum, ὃς γίνεται Ἶρις, quemque ex Armenia defluere Strabo dicit 12,3,15 et 12,3,30. Eratosthenis autem error in eo versari videtur quod hunc Lycum in Thermodontem (quem ex Armenio monte decurrere dicit Ammianus 22,8,17) Iridi proximum exire putaret, et uno Thermodontis nomine comprehenderet. || — 6. οβ' γ''] sic PRVWX, ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg.; οβ' L'' cett. || — μδ' L'' δ''] μα' L'' δ'' ed. pr. Cappadociæ provincia sec. Ptolemæum, sicut apud Strabonem 12,1,1, usque ad Colchidem pertinet, quæ c. 9 separatim describitur. Verum Ptolemæi ævo Colchis quoque provinciæ adscripta erat, ejusque ultima urbs erat Dioscurias (ἐς ὅπερ στρατόπεδον τελευτᾷ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ ἐπικράτεια Arrian. § 26), quam Sebastopolim deinceps appellatam esse bene constat. Hinc Sebastopolis nomen Ptolemæus ad antiquiores provinciæ fines, quos ipse servavit, temere transtulisse videtur. Certe alius nemo ibi alteram Sebastopolim novit. Vix crediderim quod dubitanter Mannertus conjecit, Sebastopolim hanc non diversam esse a Phasi urbe, quæ proxima in Colchide c. 9 commemoratur; fieri enim potuisse vir doctus censet, ut castellum istud et propinqua navium statio post ea quæ Arrianus illic construenda jusserat, in honorem Hadriani mutato nomine Sebastopolis appellata essent. || — 8. ὅ τε Ἀργαῖος] τό τε Ἀργαῖον X, τό τε Ἄργεον ed. pr. — ἐπέχει] ἐπέχουσι Φ. || — 10. ξε' L'' μ' L''] ξε' ϛ'' μ' ϛ'' ed. pr. || — ξϛ'' L''] sic X, ξϛ' ϛ'' ed. pr., ξϛ' cett. || — λθ' γο''] λθ'' Z ed. pr. Argæus mons (*Erzieh*) recte quidem in Mazacorum meridiano (66° 30' 39° 30 § 14), at prave a Mazacis austrum versus ponitur perque longum tractum extenditur. || — 11. Μέλας] Μέγας, *i. e. Magnus*, Arg., Φ, *Magnus* ed. Vic. ὅθεν ῥεῖ ὁ καλ. Μέλας ποτ. καὶ συμβάλλει A. || — 12 ἐπέχουσαν] ἣ ἐπέχει ed. pr. Melas ex Argæo monte in Euphratem exiens nullus est. Duos fluvios cognomines Ptolemæus male conflasse videtur. Eorum alter, etiam nunc *Kara* (i. e. μέλας) *Sou* dictus, haud longe a Mazacis boream versus abest et occasum versus in Halyn defluit. Strabo 12,2,8 : ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῷ πεδίῳ τῷ πρὸ τῆς πόλεως (τῶν Μαζάκων), Μέλας καλούμενος ὅσον τετταράκοντα σταδίους διέχων τῆς πόλεως, ἐν ταπεινοτέρῳ τῆς πόλεως χωρίῳ τὰς πηγὰς ἔχων. Alter fluvius ad Κόρνην (71° 39° 15 § 23), 8 m. p. a Melitene distantem (Tab. Peut.), in Euphratem (*Kara Sou*) exiens hodie vocatur *Tokhma Sou*. Oritur ex *Binboga Dagh* (Antitauri parte) in parallelo Argæi montis. Similis horum fluviorum confusio apud Strabonem obtinet, qui et ipse Melanem prope Mazaca orientem in Euphratem exire prodit.

ξε' ∠'' λη' ∠'' καὶ ξζ' δ'' λθ' δ'' τὸ δὲ πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ ἐπέχει καὶ αὐτὸ μοίρας ξζ' ∠'' λθ' γο'' καὶ οα' ∠'' μα' δ'' καὶ ὁ Σκορδίσκος τὸ ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας ξη' μα' καὶ ξθ' μβ' ∠''

8. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ μεσόγειοι καὶ κῶμαι μετὰ τοὺς ἐν μεθορίοις τῆς Γαλατίας Λευκοσύρους

65° 30' 38° 30' et 67° 15' 39° 15' quod Euphratem versus est, et ipsum situm sit 67° 30' 39° 40' et 71° 30' 41° 15' et Scordiscus mons, cuius extremæ partes sunt sitæ 68° 41° et 69° 42° 30'

8. Oppida sunt Cappadociæ mediterranea atque vici post Leucosyros, qui sunt in confiniis Galatiæ,

---

Strabo 12,2 8 : Ἀριαράθης δ' ὁ βασιλεὺς, τοῦ Μέλανος κατά τινα στενὰ ἔχοντος τὴν εἰς τὸν Εὐφράτην διέξοδον, ἐμφράξας ταῦτα λίμνην πελαγίαν ἀπέδειξε τὸ πλησίον πεδίον,.. ἐκραγὲν δ' ἀθρόως τὸ ἔμφραγμα, ἐξέκλυσε πάλιν τὸ ὕδωρ, πληρωθεὶς δ' ὁ Εὐφράτης τῆς τε τῶν Καππαδόκων πολλὴν παρέσυρε,... τῆς δὲ τῶν Γαλατῶν τῶν τὴν Φρυγίαν ἐχόντων οὐκ ὀλίγην ἐλυμήνατο. Patet in his Euphratem cum Halye confundi, quum fluvii in Euphratem exeuntis aquis Galatia Phrygiæ inundari non posset. Ceterum Melam in Euphratem exeuntem dicendum potius fuisse Καρμάλαν nonnulli, ut Kiepertus, censuerunt, quia Ptolemæus juxta Melam suam habet Καρμάλαν oppidum, fluvius autem Καρμάλας commemoratur ap. Strabonem 12,2, 8. 12,2,6. At Carmalas Strabonis, cui Ἧρπα (h. *Iarpus*) adjacebat et qui in Ciliciam defluere dicitur, aperte est hod. *Charma Sou*, in Pyramum incidens. Κάρμαλα opp. nescio an rectius in ed. pr. sit Μάρχαλα, c. 20 m. p. a Melitene distans, hod. *Arka* c. 18 m. p. a *Malatia*, *Arcas* in Itin. Ant. p. 211. 215. 217 a Melitene 26 vel 28 (deb. 16 vel 18) m. p. || — 16. διαλείμματι] διαλήματι Φ. || — 16. τὸ μὲν] τὸ μέσον codd. plurimi; μὲν om. OW; πέρας post τμῆμα add. BENZXΔΞ. — || 17. ἐπέχει] ἔχει ΔΞ. || — μοίρας] μοιρῶν X; καὶ τοῦ μὲν πρὸς Τ. ὄ. τμήματος πέρας ἐπέχει μοίρας SΩ. || — P. 871, 1. ξε' ∠'' λη' ∠''] ξε' ς'' λη' ς'' A ed. pr. || — λθ' δ''] λθ' ιβ'' ed. pr. || — 2. ποταμῷ] πέρας add. LXΔΞΦΣ; καὶ αὐτὸ om. X; τοῦ δὲ πρὸς τῷ Εὐφρ. π. τμήματος τὸ πέρας ξζ' ∠'' etc. SΩ. || — 3. ξζ' ∠''] ξζ' ς'' A ed. pr., 71 1/2 ed. Ulm., 77 1/2 ed. Rom. || — λθ' γο''] 40 1/3 ed. Rom., 38 1/2 ed. Ulm. || — οα' ∠''] οα' ς'' A ed. pr., 77 1/4 ed. Ulm. || — μα' δ''] 39 1/4 ed. Ulm. || — 4. ἐπέχει μοίρας] om. SΩ. || — 5. ξθ'] οα' ς'' ed. pr., ο' X. || — μβ' ∠''] μβ' ς'' ed. pr., μα' ∠'' X, 42 edd. Rom. Ulm. Post hunc versum in C additur : ἐξ οὗ ὁ Θερμώδων ῥεῖ. — Antitauri pars prima a Tauro Ciliciæ boream versus juxta Sarum fl. extenditur. Comana (ruin. ad *Olakaia*), quæ Saro ibi adjacent, ad Antitaurum sita esse Strabo 11,12,2 refert. Alterum Antitauri τμῆμα, quod sec. Ptolemæum prope Sismara (71° 30' 40° 25') Euphratem attingit, complectitur tractus montanos, quibus fluvii in Euphratem et in Halyn Lycumque influentes disterminantur. Continuationem hujus Antitauri ap. Ptol. habes in Armenia Magna, ubi c. 12 : τοῦ Ἀντιταύρου τὸ ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας οβ' μα' γο''. — Σκορδίσκος nomen ex Σκοιδίσκος vel Σκοιδισσός ortum fuerit. In Strabone edi solet Σχυδίσης; at 11,2,5 bonæ notæ codices præbent τῷ Σκοιδίσῃ (Σχυδίσῃ, Σχυδίσῃ v. lect.). Ibidem 12,3,8 codices : Σχυδίσης, Σχυδίσσης, Κυδίσσης; ib. 11,14,1 Σχυδίσης in uno codice, Κυδίσης in cett. Stephanus Byz. (e Strabone) : Ἑπτακωμῆται τὸ Σχυδίσην (sic codex Rhedig., Σχυδισῶν et Σχυθικόν cett.) ὄρος οἰκοῦντες. Sec. Ptolemæum mons ab Iridis fontibus et Danae oppido (68° 41°) usque ad Azam opp. (69° 42° 20') ab austro boream ortumque versus extenditur. Sin recte Danaen c. 500 stadia (c. 1000 st. ap. Ptol.), Azam vero c. 630 stadia (c. 300 st. ap. Ptol.) ab ora maritima posuisset, tractus montis ab occasu ortum versus, uti debebat, juxta Lycum fluvium porrectus esset. Porro si Azam non 69° long., sed c. 70° 40', ut res postulat, collocasset, Scœdisci terminus orientalis haud ita longe abesset a Moschicis montibus, quibus Scœdisen jungit Strabo. Iunctionem istam haberes, si cum editione prima Scœdisci terminum poneres 70° 10'. Id tamen admitti non posse ex falsis epochis quæ Azæ et Satalis assignantur, colligitur. Ceterum monendum est a Ptolemæo nullum in Asia Minore commemorari Paryadrem montem, sed hoc montis nomen transferri ad montem in Armenia Magna Araxis et Euphratis aquas discriminantem. Complectitur vero Paryadres tractum montanum qui inde a Sidene regione inter oram maritimam et Lycum Absarumque longe extenditur. Cabira s. Neocæsaream (h. *Niksar*) prope Lycum fl. ἐν τῇ παρωρείᾳ τοῦ Παρυάδρου sita esse Strabo refert 12,3, 10. Deinde Absaro fluvio et Paryadris montibus, qui fundunt Absarum, Minorem Armeniam a Majori discerni dicit Plinius 6,25. Denique montes qui juxta lævam Absari ripam boream versus exstant (hod. *Parkhal Dagh*), Paryadris nomine comprehendi ex Strabone 11,14,5 colligitur. Media hujus tractus montani pars inter Apsari et Lyci fontes sita, cui ab orientali Apsari latere Moschici montes junguntur, apud Strabonem Scœdisæ nomine distinguitur. Scœdi-

Πόντου Γαλατικοῦ μεσόγειοι			Ponti Galatici mediterranea		
Βοίνασα	ξε′ L′′	μβ′ L′′δ′′	Bœnasa	65° 30′	42° 45′
Σεβαστόπολις ἑτέρα	ξϛ′	μα′ γ′′	Sebastopolis altera	66°	41° 20′
Τέβενδα	ξϛ′ γο′′	μβ′ ϛ′′	Tebenda	66° 40′	42° 10′
Ἀμάσεια	ξε′ L′′	μβ′	Amasia	65° 30′	42°
Χολόη	ξϛ′	μβ′	Choloe	66°	42°
Ἐγωνία	ξε′	μα′ L′′	Egonia	65°	41° 30′
Πίαλα	ξε′ L′′δ′′	μα′ γο′′	Piala	65° 45′	41° 40′
Πλευραμίς	ξε′ δ′′	μα′ γ′′	Pleuramis	65° 15′	41° 20

scus Ptolemæi nonnisi orientali suo termino cum Scœdise Strabonis componi potest. — Strabo 11,14, 1 : ὁ Καύκασος... συνάπτων καὶ τοῖς Μοσχικοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς Κολχικοῖς μέχρι τῶν Τιβαρηνῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας ταῦτά ἐστι τὰ ἔθνη καὶ ὁ Παρυάδρης καὶ ὁ Σκοιδίσης μέχρι τῆς τοῦ Εὐφράτου ποταμίας. Idem 12,3,18 : τῆς δὲ Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Φαρνακίας Τιβαρηνοί τε καὶ Χαλδαῖοι καὶ Σάννοι, οὓς πρότερον ἐκάλουν Μάκρωνας, καὶ ἡ Μικρὰ Ἀρμενία· καὶ οἱ Ἀππαῖται δέ πως πλησιάζουσι τοῖς χωρίοις τούτοις οἱ πρότερον Κερκῖται (prope *Kelkit* opp. et *Kelkit Tchai*, i. e. Lycum)· διήκει δὲ διὰ τούτων ὅ τε Σκοιδίσης, ὄρος τραχύτατον συνάπτον τοῖς Μοσχικοῖς ὄρεσι τοῖς ὑπὲρ τῆς Κολχίδος, οὗ τὰ ἄκρα κατέχουσι οἱ Ἑπτακωμῆται, καὶ ὁ Παρυάδρης ὁ μέχρι τῆς Μικρᾶς Ἀρμενίας ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν Σιδηνὴν καὶ Θεμίσκυραν τόπων διατείνων καὶ ποιῶν τὸ ἑωθινὸν τοῦ Πόντου πλευρόν. — In confiniis Armeniæ minoris et Ponticæ regionis, in via a Satalis Trapezuntem, sec. Itin. Ant. p. 217 est statio *Sedissa* vel *Sedisca finis Ponti*, a Satalis (*Sadagh*) 52 m., a Zigana (*Zigana*) 41 m. p. distans. Nomen ejus fort. cum Scœdisso s. Scœdisco monte componendum est. Denique in eadem regione Σκυθινοί, Marronibus finitimi, quorum Xenophon An. 4,17,18. 4,8,1 meminit, quærendi sunt. ‖ — 8. Λευκοσύρους] αὖθις add. N. Leucosyrorum nomen late patens a Ptolemæo refertur ad angustum tractum Amiso (Leucosyrorum urbi. V. Strabo 12,3,25) vicinum. Accuratiora de his prodit Strabo 12,3,5. 9. 12; 16,1,2. ‖ — P. 872,2.. Βοίνασα] Βοίνασσα Φ Arg., *Bœnassa* edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — ξε′ L′′ μβ′ L′′δ′′] ξε′ γ′′ μβ′ δ′′ ed. pr. Ignotum oppidum. Quodsi forte recte ponitur 40 m. p. ab Ancone pr. versus meridiem, referri possit ad hod. *Sunisa*, circa 7 m. p. a *Boghaz hissar* sive a ruinis Eupatoriæ sive Magnopolis, cujus urbis Ptolemæus non meminit. ‖ — 3. ξϛ′] ξε′ ϛ′′ ed. pr. ‖ — μα′ γ′′] sic edd. Vic. et Arg., 41 1/2 1/3 ed. Ulm.; μβ′ γ′′ cett., quod sane cadit in seriem parallelorum, sed positionem præbet ineptam. Sebastopolim esse hod. *Sulu Serai* nunc titulo constat. Ab Amasia austrum versus c. 400 stadia distat. Eandem distantiam Ptolemæus præbet, si lat. gradus est 41° 20′. Plinius 6,8 Sebastopolim et Sebastiam (*Sivas*) in Colepene (Κουλουπηνῇ Strab. 12,3,37) regione sitas esse dicit. In Hierocle et Notitt. episc. Sebastopolis et Sebastia Armeniæ secundæ assignantur. ‖ — 4. Τέβενθα] *Thebenda* ed. Ulm. In ed. Rom. versus hoc loco omissus inseritur post p. 873,6. ‖ — ξϛ′ γο′′] ξϛ′ γ′′ ed. pr. Oppidum ignotum. A Pidis (41° 45′) 208 stadia s. 26 m. p. boream versus collocatur. Ea vero distantia intercedit inter Pida et Gagonda Tabulæ Peut., quæ erant a Comanis 16 m. p. in via Nicopolin ducente. Fieri potest ut *Tebenda* et *Gagonda* nomina ad eundem locum pertineant, Ptolemæus vero distantiam quæ a Pidis versus ortum hibernum metienda erat, septentrionem versus mensus sit. ‖ — 5. ξε′ L′′] ξε′ ϛ′ ed. pr., 65 2/3 ed. Rom. Distantia inter Amasiam et Iridis ostium intercedens bene habet. ‖ — 6. Χολόη] Χολογί ADMOΔΞΦΩΞ, Χολογία FLNP, Χολόν RW. Versum om. S. *Coloe* in Tab. Peut. est statio viæ ab Amasia Neocæsaream.

Tab. P.		Ptol.			
Amasia		Ἀμάσεια		*Amasia*	
Palalce	15	Πίαλα	25	*Bavaklu*	17
(Pallagres Rav. p. 95,18)					
Coloe	12	Χολόη	25	ad *Geduvan?*	12
Pidis	10	Πίδα	35	ad *Erek?*	19
Mirones	16			*Firengue?*	10
Neocesaria	10	Νεοκαισάρεια	33	*Niksar*	19
	63		118		67

Ab Amasia Neocæsaream sec. novissimas tabulas via directa est c. 65-75 m. p., sec. Ptol. c. 90 m. p.; oppida intermedia a Ptol. turbate ita disponuntur, ut viæ longitudo sit 118 m. p. ‖ — 7. Ἐγωνία] de conj., Ἐτωνία codd., Στωνία ed. pr., *Ethonia* edd. Rom. Ulm. ‖ — μα′ L′′] μα′ ϛ′′ ed. pr. In Tab. Peut. *Egoni* et alio loco *Ægonne*, in G. Rav. p. 97 *Agonne*. Hodie *Guneh*.

Tab. Peut.		Ptol.	
Tavio		Ταούιον	
Aegonne	36	Ἐγωνία	52
Ptemari	28	Πλευμαρίς	16

Πίδα	ξϛ' γο'' μα' L''δ''	Pida	66° 40'	41° 45'
Σερμοῦσα	ξϛ' γ'' μα' γ'' ιβ''	Sermusa	66° 20'	41° 25'
Κόμανα Ποντική	ξζ' μα' L''	Comana Pontica	67°	41° 30'
9. Πόντου Πολεμωνιακοῦ μεσόγειοι		9. *Ponti Polemoniaci* mediterranea		
Γοζαλήνα	ξϛ' L'' μβ' γο''	Gozalena	66° 30'	42° 40'
Εὔδιφος	ξζ' γ'' μβ' ϛ''	Eudiphus	67° 20'	42° 10'
Καρουανίς	ξζ' γο'' μβ' ϛ''	Carvanis	67° 40'	42° 10'
Βαρβάνισσα	ξη' μβ' γ''	Barbanissa	68°	42° 20'

Zela 26 Ζῆλα (inepte posita) 110

Stabulum 32

Seramisa 22. Σερμοῦσα 55 a Zela non ortum, sed occasum versus.

Neocesaria 16. Νεοκαισάρεια 32.

Cf. not. ad p. 853,7. ‖ — 8. Πίαλα] Πιάλαι Φ, Πιάλα L; *Palalce* Tab. Peut., *Pallagres* G. Rav. p. 95,18. Cf. not. p. 872,6. ‖ — ξε' L'' δ''] ξε' δ'' Γ. ‖ — μα' γο''] μα' γ'' ed. pr. ‖ — 9. Πλευραμίς] Πλεύραμις ed. pr., Πλευραραμίς L, *Cleuramis* ed. Ulm., *Ptemari* Tab. Peut. Media fere inter Egoniam et Zela fuerit ad hod. *Euren*. Cf. vs. 7 not. ‖ — 1. Πίδα] Πῖδαι Φ, *Pidis* (ablat.) Tab. P. ‖ — ξϛ' γο'' μα' L'' δ''] ξϛ' ιβ'' μα' δ'' ed. pr. — Sec. Itinerarium Tabulæ Peut. Pida quærenda sunt eo fere loco ubi in Kiepertiana Turciæ tabula est *Erek* vicus. Propinquus ei fuerit *Fidi* vicus, quem in hac via esse mihi scripsit Ramsayus. ‖ — 2. Σερμοῦσα] sic LOΦ Arg., Σερμοῦγα FMΔΦℶ, Σερμούγα NSΩ, Σέρμουγα ABCDEPRVZ, Σέρμουτα ed. pr., Ἑρμουζα X, *Sermuga* edd. Vic. Rom. Ulm.; *Seramisa* Tab. Peut., *Seramissa* G. Rav. p. 97. (*Sermusa* in Tab. Peut. alius oppidi nomen in via a Mazacis Tavium). A Zelis (*Zileh*) sec. Tab. Peut. 54 m. p. distat. Eadem distantia in Ptol., at non ortum versus, uti debebat, sed versus occasum. ‖ — 3. Κόμανα] Κομάνα SXΦΩ. ‖ — μα' L''] μα' δ'' ed. pr. Ruinæ *Gumeneh* ad Irin fl., a *Niksar* c. 27 m. p. austrum et occasum versus, consentiente Ptolemæo. Post hunc versum in edd. Rom. Ulm. Lugd. insertum legitur : *Eudoxana* (*Eudoxiara* Lugd.) 68 1/2 1/4 (68 1/2 Ulm.), 40 1/4. Indicatur vicina Comanis urbs, citeriore ævo condita, quæ hodie est *Tokat*, medio autem ævo ab Armeniis *Ievtogia* (i. e. Eudocia) vocabatur (V. Ritter 18, p. 112). Epocham glossator urbi adscripsit ineptam, quæ prope accedit ad 68° 15' 40° 25' a Ptolemæo § 19 assignatam Eudœxatis Armeniæ Minoris. ‖ — 4. Πόντου λεμωνιακοῦ L. ‖ — 5. Γαζαλήνα] vel Γαζαληνή de conj.; *Gazalene* ed. Ulm., *Gasalene* ed. Rom., Γαζαλίνη ed. pr., Γαζαλῆναι Φ, Γοζαλῆναι Arg., Γοζαλήνα BESZ, Γοζαλήνη CPRSWΩ, Γοζαλίνα ADFLMNOΔΞℶ, Γοζολήνα X, *Gazalone* ed. Vic.; *Cassalena* G. Rav. p. 97,1. ‖ — εξ' L''] ξε' ϛ'' A ed. pr., 67 1/2 ed. Ulm. Ad nomen Γαζαλήνα proxime accedit Γαζαλουῖτις (Γαζαλωνῖτις?) regio ap. Strabon. 12,3,25, ubi hæc : Πᾶσα ἡ πλησίον τοῦ Ἅλυος Καππαδοκία ὅση παρατείνει τῇ Παφλαγονίᾳ... τοῖς ὀνόμασι πλεονάζει τοῖς Παφλαγονικοῖς... Ταῦτα γὰρ ἔν τε τῇ Βαμωνίτιδι καὶ τῇ Πιμολίτιδι καὶ τῇ Γαζαλουίτιδι (Γαζαλονίτιδι unus cod.) καὶ Γαζακηνῇ... ἐπιπολάζει τὰ ὀνόματα. Idem 12,3,38 : Ταύτης δὲ τῆς χώρας (sc. τῆς Φαζημωνίτιδος inter Halyn et Amisenorum ditionem sitæ) τὸ μὲν προσάρκτιον πλευρὸν ἡ Γαζηλωτὸς (Γαζηλωνῖτις?) καὶ ἡ τῶν Ἀμισηνῶν, τὸ δὲ ἑσπέριον ὁ Ἅλυς. Eadem haud dubie regio intelligenda est 12,3,13, ubi : Μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἅλυος ἡ Γαδιλωνῖτις (Γαζηλ.?) μέχρι τῆς Σαραμηνῆς... Μετὰ δὲ τὴν Γαδιλῶνα (Γαζηλ.?) ἡ Σαραμηνὴ καὶ Ἀμισὸς πόλις. Ceterum si Gazalena est Gadilon Strabonis inter Halyn et Amisum sita (hod. *Vesir Kœpri*?), falsissime eam Ptolemæus ab Iride fluvio ortum versus collocat. Fortasse igitur Γαζαλήνα est potius Γαζακήνα in regione cognomine Iridi propinqua, de qua Plinius 6,8 : *Amasiam, quod Iris præfluit, in regione [G]azacena*. Propius Gazalena ad Irin fluvium accedit, si cum ed. pr. pro ξε' L'' scripseris ξε' ϛ''. ‖ — 6. Εὔδιφος] Εὐδιφία X; *Eudipsis, Pidis, Neocæsarea* G. Rav. p. 97,3 (An Ἔνδιψος?). Locus ignotus, fortasse in regione siliculosa; quæ juxta eam nominatur Πίδα (i. q. Πίδαξ. Hesychius : πίδαν λέγομεν τὸ ἀναβάλλον ὕδωρ) ab aquis scaturientibus sic dicta videtur. ‖ — μβ' ϛ''] μβ' ed. pr. Post hunc versum in ed. Rom : *Tebenda* 66 2/3. 42 1/6. ‖ — 7. Καρουανίς] Καρομανίς X. Ignota. Eandem esse quæ deinceps Βαρβάνισσα vocatur, cum Grashofio crediderim. ‖ — ξζ' γο''] ξζ' γ'' ed. pr., 67 1/2 1/4 ed. Rom. ‖ — 8. Βαρβάνισσα] Βαρβανίσα C Arg. Ulm., Σαρβάνισσα PW. ed. pr. ‖ — μβ' γ''] 42 1/6 edd. Vic. Rom. Ulm., fort. rectius. Barbanissa a Neocæsarea boream ortumque versus abest 45 m., vel, si 42 1/6 lat. scripseris, c. 40 m. p., quæ pertinent usque ad oram maritimam prope Polemonium. In Tab. Peut. a Neocæsarea 38 m. p. distant *Bartæ*, inter has vero et Polemonium nulla notatur distantia, quæ minima esse debebat. Nunc

Ἄβλατα	ξη′ γ″	μβ′	Ablata	68° 20′	42°
Νεοκαισάρεια	ξζ′ γ″	μα′ L″γ″	Neocæsarea	67° 20′	41° 50
Σαυρανία	ξη′	μβ′	Saurania	68°	42°
Μεγάλουλα	ξζ′ γο″	μα′ γο″	Megalula	67° 40′	41° 40
• Ζῆλα	ξζ′ L″	μα′ γ″	Zela	67° 30′	41° 20
Δανάη	ξη′	μα′	Danae	68°	41°
Σεβάστεια	ξη′	μ′ γο″	Sebastia	68°	40° 40
Μεσορώμη	ξη′ L″	μα′ L″δ″	Mesoroma	68° 30′	41° 45

Bartan vicus in Bithynia ad Parthenium fluvium exstat, idque nomen sermone vernaculo vetus Parthenium prodere monui supra pag. 798. Ni fallor *Bartæ* quoque Tabulæ Peut. aliud est Parthenium, atque fluvius prope Polemonium exiens, qui ab urbe *Sidenus* apud Plinium, *Polemonius* a G. Rav. p. 113, 8 vocatur, Parthenius fl. est, quem juxta Thermodontem commemorat Herodotus 2,104. Itaque nostro quoque loco in Βαρβάνισσα latere suspicor Βαρτάνισσα vel Βαρθάνισσα. || — 1. Ἄβλατα] Ἀβλάτα Φ Arg., Ἄβλαβα X. || — μβ′] μβ″ γ″ L. Ignota. Circa 16 m. p. ortum versus distat a Saurania, i. e. a *Sauronisena* Tabulæ Peut. in via Nicopoli Polemonium ducente, quæ ita habet :

Nicopolis		Ruin. in *Piurk* vico	
Anniaca	18	*Koilu hissar*	20
Maluasco	18	*Modasu*	15
Sauronisena	16	*Kizil-Schoren?*	15
Polemonium *		ruin. ad *Puleman Tschai.*	

In his Anniaca fuerit nomen antiquum urbis quam postea Pompejus *Coloniam* (*Koilu hissar*) denominavit, uti cum Kieperto statuo. In eadem autem via fuisse videtur *Ablata* Ptolemæi, Maluasco vicina ad Lycum sive hod. *Kelkit* fluvium, cujus accolæ olim Κερχῖται, postea Ἀππαῖται vocabantur, teste Strabone 11,14,1 (V. supra ad p. 336,4). Fortasse igitur cum Appaitis istis aliunde non notis componendum est oppidi nomen quod ap. Ptol. scribitur Ἄβλατα (Ἄββατα?). || — 2. Νεοκαισάρεια] Hodie *Niksar*. || — ξζ′ γ″] 68 1/3 ed. Vic. || — μα′ L″ γ″] μδ′ L″ γ″ ed. pr. || — 3. Σαυρανία] Σαύρανις ed. pr., Γαυρανίς X; *Sauronisena* Tab. Peut. V. vs. 1 not. || — μβ′] sic X ed. pr., μα′ BERWΦ, 41 edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μα′ δ″ ADFMNOSΩΞ; μα′ L″ δ″ de conj. Wilberg. || — 4. Μεγάλουλα] Μεγαλούλα L, Μεγαλοῦλα ADOΔΞΦΞ, Μετάδουλα ed. pr., *Megaluda* ed. Rom.; *Magabula* Tab. Peuting. in via Comanis Nicopolin :

Comana (*Gumenek*)		Κόμανα	
Gagonda (ad *Ulch Gueul?*)	16		
Magabula (*Almontch?*)	5	Μεγάλουλα	35
Danae (*Samait?*)	25	Δανάη	45 (20)
Speluncis (ad *Medere?*)	25	Σαβαλία (Σπήλαια?)	45 (20)
Nicopolis * (*Piurk*)	[30]	Νικόπολις	30
	101		155 (105)

A Comanis Nicopolim sec. lineam rectam metior 95 m. p., consentiente Ptolemæo, in quo via per singulas stationes ducta est m. p. 155. Fortasse tamen Danae cum editione Ulm. ponenda est 41° 30′ lat. adeo ut 20 m. p. distet a Megalulis et a Sabalia, atque longitudo viæ sit 105 m. p. || — 5. Ζῆλα] Ζήλα v. l. || — ξζ′ L″] A ed. pr. || — μα′ γ″] μα′ L″ γ″ ed. pr. Zela (h. *Zileh*) urbs bene nota inter Amasiam et Sebastopolin ponenda erat 66° 41° 40′. A Pleurami in Tab. Peut. distat 26 m. p., quorum loco Ptolemæus perverse exhibet 110 m. p. Cf. pag. 872,9 not. || — 6. Δανάη] sic X ed. pr., sicut *Danae* Tab. Peut., Δανάτι et Δάνατι cett. || — μα′] 41 1/2 ed. Ulm. quod nescio an recipiendum sit. V. vs. 4 not. || — 7. Σεβάστεια] hod. *Sivas*. || — μ′ γο″] μα′ γο″ X, μγ′ ed. pr., μ′ W. || — 8. Μεσορώμη] Μετορώμη ed. pr. || — ξη′ L″] ξη′ ς″ A ed. pr. || — μα′ L″ δ″] μα′ δ″ ed. pr., μα′ L″ γ″ Φ edd. Vic. Ulm. Mesorome erat in via Nicopoli Sebastiam. Directa via inter has urbes, sec. novissimam Turciæ tabulam Kiepertianam, est c. 75 m. p., in Ptol. tabula c. 83 m. p. Viæ longitudo sec. Itin. Ant. 86 m. p.; in Ptol. tabula singulæ viæ stationes temere ita disponuntur, ut colligantur 137 m. p.

P. 875,1. Σαβαλία] Σαβαψά Φ Arg., *Sebapsa* ed. Ulm. || — μα′ γο″] μα′ γ″ ed. pr. Σαβαλία natum esse videtur ex Σπήλαια, *Speluncæ* in Tab. Peut. Vide not. ad vs. 4. || — 2. Μεγαλασσός] sic X, Μεταλασσός ed. pr., Μεγαλοσσός, Μεγαλωσσός, Μεγαλωσός cett.; *Megalassus* Tab. Peut., *Dagalassus* Itin. Ant. p. 181. Ejusdem fere nominis oppidum, *Magalassus* (sic), Tabula Peut. habet in via a Sebastia Mazaca. Idem ap. Ptol. § 12 vocatur Σαβαλασσός (h.

Σαβαλία	ξη′ γ″	μα′ γο″	Sabalia	68° 20′	41° 40′
Μεγαλοσσός	ξη′ ς″	μα′ γ″	Megalossus	68° 10′	41° 20′
10. Πόντου Καππαδοκικοῦ μεσόγειοι			10. *Ponti Cappadocii* mediterranea		
Ζεφύριον	ξη′ γ″	μγ′	Zephyrium	68° 20′	43°
Ἄζα	ξθ′	μβ′ L″	Aza	69°	42° 30′
Κοκάλια	ξθ′ L″	μβ′ L″δ″	Cocalia	69° 30′	42° 45′
Κορδύλη	ο′	μγ′	Cordyle	70°	43°
Τραπεζοῦσα	ο′ L″	μγ′ ιβ″	Trapezusa	70° 30′	43° 5′
Ἄσιβα	οα′ γ″	μγ′ δ″	Asiba	71° 20′	43° 15′
Μαρδάρα	οα′ L″	μγ′ γο″	Mardara	71° 30′	43° 40′
Καμουρήσαρβον	οβ′	μγ′ L″	Camuresarbum	72°	43° 30′

Abassili). ‖ — 2. ξη′ς″] ξζ′ L″ ADLSVΔΞΩΞ. ‖ — μα′ γ″] μα′ ς″ LOPSVΔΞΦΩΞ edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. ‖ — 4. μγ′] μ′ γ″ BEZ edd. Vic. Rom. Arg. — Zephyrium et Cocalia (Philocalia in Periplis) et Cordyla ab ora maritima in mediterranea perperam transposita. V. not. p. 868 a. ‖ — 5. μβ′ L″] μβ′ ς″ ed. pr.

Tab. Peut.	Itin. p. 181. 207. 232.	Ptolemæus	
Nicopoli	Nicopoli	Νικόπολις	*Ruinæ* ad *Piourk*
Mesorome... 13		Μεσορώμη.... 25	(in medio)
Megalassus.. 22 (l. 12)	Dagalassus... 24	Μεγαλοσσός... 32	*Schafelar?*.... 20
	Zara....... 25		*Zara*......... 20
Doganis.... 25		Δάγωνα...... 25	*Toudourga?*.... 10
Comassa.... 15	Camisa...... 18		*Gamis*, *Keimes*.. 13
Sevastia.... 28	Sebastia..... 24	Σεβάστεια.... 55	*Sivas*......... 20
98 (88)	91	137	83

τὰ Ἄζα in Tab. Peut. *Hassis* (ablat.), in Itin. Ant. p. 183 *Haza* (*Aza* in 3 codd.), p. 207 *Aia* in uno cod. Escor., *Haia* in cett. Ni fallor, idem nomen corruptum in Notit. imp. p. 96 ed. Bœcking., ubi in Armenia : *ala Theodosiana apud Auaxam*. Item in Arriani ἐκτάξει κατ᾽ Ἀλανῶν § 4 p. 250,23 ed. Didot. pro οἱ Ἀκεῖοι leg. suspicor οἱ Ἀζαῖοι. Plinius 6,26 : *Oppida celebrantur in Minore* (*Armenia*) *Casara*, *Aza*, *Nicopolis*. Ptolemæo Aza sunt in Ponto Cappadocico; in Armenia essent, si Azis sicut Satalis justas positiones assignasset. Aza, in via Nicopoli Satala sita, sec. Itin. p. 207 a Nicopoli 74 (55 ap. Ptol.), a Satalis 26 (35 Ptol.) absunt, adeo ut viæ longitudo sit sec. Itin. 100, sec. Ptol. 90 m. p. Distantia inter urbes illas sec. lineam rectam intercedens in nostri ævi tabulis fluctuat inter 78 et 88 m. p., quorum loco Ptolemæus nonnisi 40 m. præbet, Aza vero extra viæ directionem ita collocat, ut per ea transiens iter ad veram viæ longitudinem prope accedat. Alia via paullo longior (122 m. p) a Nicopoli Satala in Itin. Ant. p. 215 transit per Carsat (Χορσαβία Ptol., h. *Gersat*) a Nicopoli 48, a Satalis 74 m. distantem. Eandem viæ longitudinem Ptolemæi tabula præbet, si eam duxeris per positiones Chorsabiæ et Azis assignatas. ‖ — 6. Κοκάλια] Κωκάλια ed. pr., Κοκαλία ΧΞΦ Arg., Κωκαλία FLN, *Colatia* ed. Ulm. Est Φιλοκάλεια oræ maritimæ inter Zephyrium et Cerasuntem. ‖ — ξθ′ L″] ξθ′ ς″ A ed. pr., 69 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — μβ′ L″ δ″] μβ′ δ″ ed. pr., 42 1/2 1/3 ed. Vic. ‖ — 7. Κορδύλη] Portus est oræ maritimæ inter Cerasuntem et Trapezuntem. ‖ — 8. Τραπέζουσα] Τραπεζοῦσα ΔΞ ed. pr., Τραπεζοῦς X. Eadem quæ Trapezus oræ maritimæ. Cf. not. p. 868 a. ‖ — ο′ L″] 70 1/12 ed. Ulm. ‖ — 9. Ἄσιβα] Ἀσίβα ΧΦ, *Asibi* ed. Ulm. Versum om. PV. ‖ — οα′ γ″] οα′ L″ Φ, 71 1/2 edd. Vic. Rom. Ignota. In meridiano collocatur sub quo in ora mar. Ἀθῆναι (h. *Atina*) commemorandæ erant. ‖ — 10. Μαρδάρα] Μάρδαρα LNSΔΞΞ. Fortasse i. q. Μόρθουλα p. 869,2 in ora mar. ‖ — οα′ L″] οα′ γ″ A ed. pr. ‖ — μγ′ γο″] μγ′ γ″ ed. pr. ‖ — 11. Καμουρήσαρβον] Καμουρίσαρβον LPRVW ed. pr., *Comuresarbum* ed. Vic. ‖ — οβ′] οα′ BE,

11. Στρατηγίας Χαμανηνῆς

Ζάμα	ξε'	μ' ∟''δ''
Ἄνδρακα	ξε'	μ' γ''
Γαδασήνα	ξε' ∟''δ''	μ' ∟''γ'' ιβ''
Οὐάδατα	ξε' γ''	μ'
Σαρούηνα	ξε' γο''	μ' ∟''

11. Præfecturæ *Chamanenæ*

Zama	65°	40° 45'
Andraca	65°	40° 20'
Gadasena	65° 45'	40° 55'
Vadata	65° 20'	40°
Sarvena	65° 40'	40° 30'

οβ' γ'' Φ ed. pr., ed. Rom., 72 2/3 ed. Vic. Ulm. ‖ — μβ' ∟''] μβ' ς'' ed. pr. Locus ignotus. An *Camaritarum pagi*, de quibus Ammianus 22,8,22 : *Post hæc Camaritarum pagi sunt celebres, et Phasis... Colchos attingit?* Cf. Dionys. Per. 700 in G. min. 2, p. 147. ‖ — 1. Χαμανηνῆς] de conj. ; Χαμαδηνῆς X, Χαμάνης ed. pr., Χαμάννησος ACDMNOPRSVWΩ, Χαμάννῆσος F, Χαμόνησος Ξ, Χαμβήνησος L, Σχαμάννησος BEZ, *Schammanesis* Vic., *Chamanesis* Rom., *Camanesis* Ulm. Apud Strabon. 12,1,4 et 12,1,2 codices : Χαμαννηνή, Χαμμανηνή, Χαμανηνή, Καμανηνή, Καμαννηνή, Κομμανηνή, Κομανηνή, Καμμαγηνή, Κομμαγηνή. Plinius 6,8 : *Cammameni*. Grashofius in Ptolemæo legi voluit Ζαμανῆς, præfecturæ nomen a *Zama* oppido inditum esse conjiciens. Probabilius Barthius (*Reise von Trapezunt nach Skutari in Petermanns geogr. Mittheilungen* 1866, p. 82) Chamanenes nomen superesse censet in hod. *Hainanch* regione inter fontes Sangarii et Halyis fluviorum sita, quæ olim fortasse etiam proximam regionem Transeuphratensem comprehenderit. — Ceterum de præfecturis Cappadociæ proprie sic dictæ sive Cappadociæ ad Taurum sive Cappadociæ Magnæ Strabo 12,1,4 hæc prodit : ἐπ' ἐκείνου (τοῦ Ἀρχελάου) δὲ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων εἰς δέκα στρατηγίας τῆς χώρας διῃρημένης, πέντε μὲν ἐξητάζοντο αἱ πρὸς τῷ Ταύρῳ, Μελιτηνή, Καταονία, Κιλικία, Τυανῖτις, Γαρσαυρῖτις, πέντε δὲ λοιπαί, Λαουιανσηνή, Σαργαραυσηνή, Σαραουηνή, Χαμανηνή, Μοριμηνή. Προσεγένετο δ' ὕστερον παρὰ Ῥωμαίων ἐκ τῆς Κιλικίας τοῖς πρὸ Ἀρχελάου καὶ ἑνδεκάτη στρατηγία ἡ περὶ Καστάβαλα τε καὶ Κύβιστρα (hanc urbem Cataoniæ Ptolemæus assignat) μέχρι τῆς Ἀντιπάτρου τοῦ λῃστοῦ Δέρβης (Hanc Pt. habet in Antiochiana præfectura, quæ est undecima illa Strabonis), τῷ δὲ Ἀρχελάῳ καὶ ἡ Τραχεῖα περὶ Ἐλαιοῦσσαν Κιλικία καὶ πᾶσα ἡ τὰ πειρατήρια συσταμένη. Plinius 6,8 : *Cappadociæ pars prætenta Armeniæ Majori Melitene vocatur, Commagenis Cataonia, Phrygiæ Garsauritis, [S]argaurasene, Cammameni, Galatiæ Morimene, ubi disterminat eos Cappadox fluvius, a quo nomen traxere, antea Leucosyri dicti.* Strabo 12,2,10 : Ὅριον δ' ἐστὶ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Καππαδοκίας ὀρεινή τις παράλληλος τῷ Ταύρῳ, τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἑσπερίων ἄκρων τῆς Χαμανηνῆς, ἐφ' ἧς ἵδρυται φρούριον ἀπότομον Δασμένδα, μέχρι τῶν ἑωθινῶν τῆς Λαουιανσηνῆς. De situ Laviansenæ aliter statuit Ptolemæus, qui eam a Melitene austrum versus collocat. Idem Morimenen in alienam regionem transposuit. ‖ — 2. μ' ∟'' δ''] μ' ∟'' ιβ'' DFLNOSΔΞΩΊ, μ' ∟'' γ'' Λ, μ' δ'' ed. pr. Zama (hod. *Iaman*) in Tab. Peut. commemoratur in via a Tavio Mazaca. A Tavii meridiano in nostris tabulis distat 40' occasum versus, in Ptolemæo 1° 5' ortum versus. Scilicet viam, quam Tabula Peutingeriana exhibet a via recta longe deflectentem, Ptolemæus fere rectam esse opinatus fuerit. Vid. not. ad p. 855 a. ‖ — 3. Ἄνδρακα] Ἀνδράκα Φ Arg. ‖ — ξε'] ξβ' X. ‖ — μ' γ''] sic X ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., μ' ∟'' γ'' cett. Oppidum ponitur c. 28 m. p. a Zama meridiem versus. Id si recte fit, fuit ad borealem tractum Tallæ lacus (*Tuz Gœl*). Ibidem vero fuisse debet *Andrapa*, 86 m. p. ab Ancyra austrum versus *in finibus Galatiæ et Cappadociæ*, sec. Itin. Hier. p. 576. Hæc igitur ab Andraca Ptolemæi non fuerit diversa, ut cum Wesselingio crediderim. ‖ — 4. Γαδασήνα] sic BEZX, Γαδάσηνα F, Γαδασῆνα Φ Arg., Γαδάσινα ADLMOΔΞΩΞ, Γαδασκίνα CPRVW, Γαδιάνα ed. pr. ‖ — ξε' ∟'' δ'' μ' ∟'' γ'' ιβ''] ξε' δ'' μ' γ'' ιβ'' ed. pr. Gadasena ignota. Haud magis constat de *Sadagena* quæ a Gadasena 30 m. ortum hibernum versus in Sargarausene collocatur § 12. Gadasena a Sebastia sec. Ptol. distat 105 m. p. ; in Itin. Ant. p. 204 *Pardosena* 115 m. p. abest a Sebastia in via Tavium ducente. ‖ — 5. Οὐάδατα] Οὐαδάτα Φ Arg. ‖ — ξε' γ''] ξε' ed. pr. ‖ — μ'] μ' ∟'' Ξ. Ignota. Nomine tenus cf. Οὐάσαδα vel Οὐάσατα Lycaoniæ p. 857,1. ‖ — 6. Σαρούηνα] Σαρούινα C, Σαρουίνα FNPRVW, Σαρουήνα LSXΦΩ. ‖ — ξε' γο'' μ' ∟''] ξε' γ'' μ' ς'' ed. pr., 40 1/3 Ulm. — *Aquæ Aruenæ* in Tab. Peut., thermæ quæ sunt in hod. *Kircher-schehr*. Cf. not. ad pag. 854. Ceterum nomen suadet locum fuisse *Saravenæ* præfecturæ, quam juxta Chamanenen Strabo nominat, Ptolemæus vero § 25 Ἀραυηνήν dicit et Euphrati vicinam facit. Est sane ad Euphratem in Samosatorum fere parallelo et in Cappadociæ et Comagenæ confiniis planities *Araban Ovassi* nunc, olim fort. *Aravena* dicta, idque Ptolemæum inducere potuit ut huc Aravenam præfecturam traduceret. ‖ — P. 877,1. Ὀδύγα] Ὀδόγα CLPRVW, Ὀδώτα X, Ὀδώγρα ed. pr. ; Δώγαρα legi vult

Ὀδώγα	ξϛ′	μ′ γ″	Odoga	66°	40° 20′
12. Στρατηγίας Σαργαυρασηνῆς			12. Præfecturæ *Sargaurasenæ*		
Φιάρα	ξζ′	μα′	Phiara	67°	41°
Σαδάγηνα	ξϛ′ γ″	μ′ L″δ″	Sadagena	66° 20′	40° 45′
Γαύραινα	ξζ′	μ′ L″	Gauræna	67°	40° 30′
Σαβαλασσός	ξϛ′ L″	μ′γ″ιβ″	Sabalassus	66° 30′	40° 25′

Ramsay.; *Dona* Tab. Peut. V. not. p. 824,6. || — ξϛ′] ξε′ BEFLPRSVXΔΦ ed. Vic. || — 2. Σαργαυρασηνῆς] Σαργαραυσήνης ed. pr., Γαρσουρασηνῆς X, Σαργαβρασίνης ADMOΔΞΩ, Σαργαβασίνου L. In Strabone 12,1,4 editur : Σαργαραυσηνή (codd. : Σαργαυσηνή, Σαργουσινή, in Epit. Σαργυσηνή). Ibid. 12,2,6 : ἐν μὲν τῇ Σαργαραυσηνῇ (Σαργαραυσίνη codd.) πολίχνιόν ἐστι Ἥρπα (hod. *Iarpus*) καὶ ποταμὸς Καρμάλας (h. *Charma Sou*), ὃς καὶ αὐτὸς ἐς τὴν Κιλικίαν ἐκδίδωσι. In Plinio 6,8 codices : *Argaurasana* et *Argaunasana*. Præfectura hæc a Chamanene ortum versus, et a Cilicia boream versus haud recte ponitur. Ponenda erat a Cilicia ortum versus, ut ex vero situ urbium Ariarathiæ et Sagalassi et Gaurænæ colligitur; meridiem versus eam pertinuisse usque ad cursum superiorem Pyrami, in quem prope Herpa Carmalas influit, e Strabone l. l. discimus. || — 3. Φιάρα] Φίαρα FMOSΔΩΞ. || — μα′] μδ′ ed. pr. In Itin. Ant. p. 205,5 *Fiarasis*, p. 414,4 *Siara*, media est inter Sebastopolin (*Sulu Serai*) et Sebastiam (*Sivas*), utrinque distans 36 m. p. (50 m. ap. Ptolemæum perperam). Ut Sebastopolis et Sebastia (Colopenæ regionis urbes sec. Plinium 6,8), sic etiam Phiaram Ponto assignandam fuisse censeo. || — 4. Σαδάγηνα] Σαδάγινα ADMOΔΞΩ, Σαδάινα L, Σαδαγενα (sic) Arg., Σαλάγηνα ed. pr. Ignota. || — ξϛ′ γ″] 66 1/3 1/12 ed. Rom. || — μ′ L″ δ″] μ′ δ″ ed. pr. || — 5. Γαύραινα] Γαύβαινα F, Γαιταινα X, Γαύγαινα ed. pr., Γάβραινα L. || — μ′ L″] μ′ ϛ″ ed. pr. Gauræna hod. *Gorun* seu *Gueurun* ad fontes *Tokhma Sou*, a Sebastia c. 60 m. p. austrum versus (c. 50 m. p. ortum versus ap. Ptol.). || — 6. Σαβαλασσός] Σαβάλασσος FLNOSΔΩΞ. || — ξϛ′ L″ μ′ γ″ ιβ″] ξϛ′ ϛ″ μ′ L″ ιβ″ ed. pr. Sabalassus (Magalassus Tab. Peut.) hod. *Abassili*, a Sebastia c. 54 m. p. in via Cæsaream ducente.

Tab. Peut.		Ptolem.		It. p. 179. 206. 214	
Sebastia		Σεβάστεια		Sebastia	
Comaralis	22	Μάρωγα?	25		
				Scanlu	28
Magalassus.. .. (*Abssili*)	32	Σαβαλασσός ...	45		
				Malandara	30 (38 v. l.)
Eudagina ...... (*Gemerik*)	32	Εὐάγινα	35		
Armaza .. .... (*Pallas?*)	16	Ἄρχαμα	20	Armaxa	28
Foroba........ (Soropa?)	14				
				Eulepa .... (*Barsema*)	24
Sorpara .... (*Sarmuslakly?*)	14	Σόβαρα	25		
Cæsarea	13	Καισάρεια	32	Cæsarea	16
	143		182		126 (134)

P. 873,1. Ἀριαράθεια] sic CPRVW, Ἀριαράθιρα,... θειρα,... θηρα cett. || — ξζ′ γ″] 67 edd. Vic. Ulm.; Steph. Byz. : Ἀριαράθεια, πόλις * πλησίον Καππαδοκίας, ἀπὸ Ἀριαράθου Καππαδοκίας βασιλεύσαντος, γάμβρου Ἀντιόχου. Hierocles p. 703 : Ἀραράθια; Nott. episc. ὁ Ἀριαράθης; Liberatus Diaconus Bre-

Ἀριαράθιρα	ξζ' γ''	μ' ∠'' δ''	Ariarathira	67° 20'	40° 45'
Μάρωγα	ξζ' ∠''	μ' ∠''	Maroga	67° 30'	40° 30'
13. Στρατηγίας Γαρσαυηρίτιδος			13. Præfecturæ *Garsauiritidis*		
Φρέατα	ξε'	μ'	Phreata	65°	40°
Ἀρχελαΐς	ξδ' ∠'' δ''	λθ' γο''	Archelais	64° 45'	39° 40'
Νανασσός	ξε' ∠''	λθ' ∠'' δ''	Nanassus	65° 30'	39° 45'
Διοκαισάρεια	ξε' ∠''	λθ' ∠''	Diocæsarea	65° 30'	39° 30'

viar. c. 13 : *episcopus Ariarathirensis*. Itinerar. Ant. p. 180 :

Sebastia

Tonosa. — 50 *Tonus* 50

Ariarathia 50 *Azizie* 45 ad *Zamanti Sou*

Coduzabala 20 *Saris?* 20

Comana 24 *Ruinæ* 24 inter vicos *Kemer* et *Yakedje*

Apud Ptol. Ariarathia a Sebastia 32 m. p. versus occasum ponitur perperam. Sin verum urbi situm assignasset, extra Sargaurasenen, qualem Ptolemæus descripsit, collocanda fuisset. ‖ — 2. Μάρωγα] Μάρωρα ed. pr., Μάωγα O, Μαρῶγα Arg., Μαρώγα AFMNSΔΞΩΣ. ‖ — ξζ' ∠''] ξζ' ς'' ed. pr., 67 Vic. ‖ — μ' ∠''] μ' ς' ed. pr., 40 1/2 1/4 Vic. Maroga ita collocatur, ut eadem esse videatur *Comaralis* (κώμη Μάραλα vel Μάραγα? ut *Comitanassus* est κώμη Νανασσός) Tabulæ Peut. Verum nescio an Marogæ positio pendeat potius a falsa positione Ariarathiæ, a quo oppido Maroga c. 20 m. abest versus ortum hibernum, adeo ut referri possit ad hod. *Maragos* a vero Ariarathiæ situ c. 35 m. p. versus ortum hibernum. ‖ — 3. Γαρσαυηρίτιδος] sic X; malim Γαρσαυιρίτιδος; Γαρσαουρίας ed. pr., Σαρδωκρίτας W, Γαρδαουκρήτας BEFSZΩ, Γαρδαοκρήτας ADMΞΣ, Γαρδαουκρώτας Arg., Γαρδωκρίτας C, Γαρδαοκρίτας PRV, Γαρδαοκρείτας O, *Gardaucretæ* Vic. Rom., *Gardaucrotæ* Ulm. Plinius 6,9 : *Phrygiæ* (*prætenta*) *Garsauritis* (*Gassauritis* et *Gassaritis* codd.; em. Barbarus). Strabo 12,1,4 : Γαρσαυρῖτις (Γαυσαυρῖτις, Γαυσαρῖτις, Ἰσαυρῖτις, Σαυρῖτις v. l.). Oppidum vero 12,2,6 τὰ Γαρσαύιρα (γὰρ Σαύειρα, γὰρ Σαύαρα, γὰρ Σαύηρα v. l.); 14,2,20 : Γαρσάουρα; 12,6,1 : Γαρσαβόρων πλησίον. ‖ — 4. Φρέατα] Locus 25 m. p. ab. Archelaide (*Ak-serai*) boream versus positus nescio an totidem m. p. ab ea occasum versus ponendus fuisset, adeo ut fuerit eo fere loco ubi p. 858,3 in Isauria collocantur Soatra, in siticulosa illa regione ubi, Strabone 12,6,1 teste, erant βαθύτατα φρέατα τῶν πάντων, καθάπερ ἐν Σοάτροις, ὅπου καὶ πιπράσκεται τὸ ὕδωρ. ἔστι δὲ κωμόπολις Γαρσαβόρων πλησίον. ‖ — 5. ξδ' ∠'' δ'' λθ' γο''] ξε' δ'' λθ' ς'' ed. pr. Plinius 6,8 : *Cappadocia intus habet coloniam Claudii Cæsaris Archelaidem quam præfluit Hylas* (sic recte 6 codices Silligii, *Halys* celeri codd. et editt. et ex Plinio Solinus p. 192,10 ed. Mommsen.; Hylas hodie *Oulou Irmak*; Archelais hod. *Akserai* (*Aksara* ap. Abulfedam). Idem oppidum esse τὰ Γαρσαύιρα Strabonis ex mensuris ap. Strabon. 14,2,29, qui a Tyriæo Garsauira 960 stadia, hinc Mazaca 680 st. computat, colligitur. In Itin. Ant. p. 143 *colonia Archelais*, in Itin. Hieros. *civitas colonia*; in Tab. Peut. nomen urbis, quod habet Ravennas, excidit. Ab Argustana (Ἀρδίστανα Ptol.) 16 m. p., a Parnasso 63 vel 62 m., a Nanasso 12 m., a Nazianzo 25 vel 24 m. p. distare dicitur. ‖ — 6. Νανασσός] sic X, Νεανεσσός PRVW ed. pr., Νανεσσός cett. ‖ — λθ' ∠'' δ''] 39 2/3 Rom. In Tab. Peut. *Comitanasso* [(κώμη Τανασσός), in Itin. Hier. *mut. Momoasson*. Fort. scribendum Μαμασσός, quum hodie sit *Mamasan*. Ab Archelaide sec. Itin. et Tab. P. 12 m. (35 ap. Ptol.) distat. Eandem esse Nazianzum (hod. *Nenezi*) putavit Wesselingius; at Nazianzus potius est *Anathiango* in Itin H. p. 576, a Momoasso 12 m. p. distans (A *Kaisar koi* c. 23 m. p. abest). ‖ — 7. ξε' ∠''] ξε' ς'' ed. pr., ξε' PRVW. ‖ — λθ' ∠''] λθ' ς'' ed. pr., λθ' ∠'' δ'' Φ, 39 1/2 1/4 Vic. Ulm. Diocæsarea ab Archelaide c. 40 m. p. ortum versus posita secundum hanc distantiam et nomine tenus est hod. *Kaisar-Koi*, uti recte, opinor, statuerunt Hamiltonus (*Researches* 2, p. 223) et Ainsworth (*London. Geogr. Journal*, 9, p. 302). Nonnullis Diocæsarea eadem est quæ Nazianzus (h. *Nenezi*). « Baronius Cardinalis in Gregorii Nazianzeni Vita ita censuit; et favere opinioni Gregorius videtur, cum de se Carm. 5,25 :

Γρηγορίου μνήσαιτο, τὸν ἔτρεφε Καππαδόκεσσιν
ἡ Διοκαισαρέων ὀλίγη πόλις.

Se enim Diocæsareæ nutritum canit, quem certum est Nazianzi præcipue fuisse educatum atque edoctum: huc adde Diocæsareæ nullam in Actis Conciliorum et Notitiis esse mentionem, frequentem Nazianzi; quod utique mirandum foret, si diversæ fuissent. Necdum tamen his moveor, ut cum Cardinali paria faciam: ultima enim ratio levis est, siquidem plures urbes, olim nobiles, in Notitiis et Conciliis nullum sibi episcopum habent, neque adeo de Diocæsarea mirabimur, quæ parva admodum erat, Gregorio Carm. 32 teste :

Σαλαμβρίαι	ξε΄ δ΄΄	λθ΄ γ΄΄	Salambriæ	65° 15′	39° 20′
Τετραπυργία	ξϛ΄	λθ΄ γ΄΄	Tetrapyrgia	66°	39° 20′

14. Στρατηγίας Κιλικίας — 14. Præfecturæ *Ciliciæ*

Μουστιλία	ξϛ΄ δ΄΄	μ΄ γ΄΄	Mustilia	66° 15′	40° 20′
Σίουα	ξϛ΄ ∠΄΄	μ΄ ιβ΄΄	Siva	66° 30′	40′ 5′
Κάμπαι	ξϛ΄ δ΄΄	λθ΄∠΄΄δ΄΄	Campæ	66° 15′	39′ 45′
Μάζακα ἡ καὶ Καισάρεια	ξϛ΄ ∠΄΄	λθ΄ ∠΄΄	Mazaca sive Cæsarea	66° 30′	39° 30′
Κύζιστρα	ξζ΄	λθ΄ γ΄	Cyzistra	67°	39° 20′
Εὐάγινα	ξζ΄ ϛ΄΄	μ΄ δ΄΄	Euagina	67° 10′	40° 15′
Ἄρχαλλα	ξζ΄ ∠΄΄	μ΄	Archalla	67° 30°	40°
Σόβαρα	ξζ΄ ϛ΄΄	λθ΄ γο΄΄	Sobara	67° 10′	39° 40′

Τύτθον μὲν πτολίεθρον, ἀτὰρ πολὺν ἀνέρα δῶκα βήμασιν Ἰθυδίκης ἡ Διοκαισαρέων Ἀμφίλοχον.

Altera speciosior est: sed cum *Arianzi* Gregorius fuerit natus, idque prædium æque Nazianzo ac Diocæsareæ fuerit vicinum, fieri utique potuit, ut Diocæsareæ, antequam pater Nazianzo episcopus daretur, nutriretur. Vicina autem oppida fuisse ex Ptolemæo colligitur, ubi arctissime Diocæsaream et Neanessum, sive Nanessum, quam Nazianzum esse debere mihi persuadeo [v. not. p. 868], jungit. Ad hoc, nihil Gregorius Epist. 49, qua pro Diocæsariensibus deprecatur, de patre suo matreve; quod argumentum fuerat ad iram Olympii molliendam. Ait præterea se Diocæsareæ templum excitasse; quod si eadem ac Nazianzus foret, a vero discederet; Basilicam quippe miri operis pater ejus Nazianzi exstruxit, ut orat. 19, p. 313 docemur. » *Wesseling.* ad Hieroclem p. 700. || — 1. Σαλαμβρίαι] Σαλαμβρία F, Σαλαμβόρεια ed. pr.; ἡ καὶ Σαλάβραχα add. L, ἡ καὶ Σαράβραχα ADMOΔΞ. In tab. Peut. *Salaberina.* De hoc oppido quid sentiam dixi ad p. 851. || — 2. λθ΄ γ΄΄] λθ΄ ϛ΄ ed. pr., 38 1/3 Rom., 38 1/6 Vic. Aliam Tetrapyrgiam Tabula Peut. habet in via ab Iconio Pompejopolin. Nostra in Tab. Peut. truncato nomine *Tetra* scribitur.

Mazaca		Μάζακα		*Kaisarieh*	
Tetra	[30]	Τετραπυργία	26	*Erdemesin?*	30
Cibistra	9	Κυζίστρα	50	*Develu Karahissar*	9
Scolla	22 (12?)	Σιάλα	38		
Addavalis (Andabalis Itin. p. 145)	15	Βάζις?	15	*Andaval*	28
Tyana	27 (16 Itin.)	Τύανα	15	*Kenisse hissar*	17
	103 (82)		144		84

A Mazacis Tyana sec. lineam rectam sunt c. 80 m. p., quorum loco Ptolemæus 45 habet, intermedia vero loca ita disposuit ut viæ longitudo evadat 144 m. p. || — 4. Μουστιλία] Μουστηλία CPRVWX. || — ξϛ΄ δ΄΄] sic edd. Vic. Rom. Ulm. Arg., ξϛ΄ ∠΄΄ ed. pr., ξϛ΄ cett. || — μ΄ γ΄΄] μ΄ γο΄΄ BEXZ, μγ΄ F, μη΄ ed. pr. 39 2/3 Rom., 39 1/2 1/4 Φ Vic. Ulm. Mustilia inter Odogam et Sivam ponitur, ubi Sermusam habet Tab. Peut. (v not. pag. 854). Quatenus vero 15 m. p. a Sabalasso (*Abassili*) distat, referri possit ad ruinas *Wiranschehr* dictas quæ ab *Abassili* absunt 15 m. p. austrum versus. Hodiernus vicus *Misti* dictus inter Andabilem et Cyzistram situs huc referri nequit. || — 5. Σίουα] Σήουα SΩ, Σείουα ed. pr.; *Siva* Tabulæ Peut. V. not. p. 854. || — ξϛ΄ ∠΄΄] ξϛ΄ ϛ΄΄ ed. pr., 66 1/2 1/12 ed. Rom. || — 6. Κάμπαι] Καμπαί SΩ; *Cambe* Tab. Peut.; hod. *Akumbis.* || — λθ΄ ∠΄΄ δ΄΄] λθ΄ δ΄΄ ed. pr., 49 1/2 1/4 ed. Ulm. || — 7. Μάζακα] sic ed. pr., Μάζα codd. || — ξϛ΄ ∠΄΄] ξϛ΄ ϛ΄΄ ed. pr. || — λθ΄ ∠΄΄] λθ΄ ϛ΄΄ ed. pr. || — 8. Κύζιστρα] Κύβιστρα C, Κόζιστρα ed. pr., *Cibistra* Tab. Peut. V. not. vs. 2. || — 9. Εὐάγινα] sic L, Εὐάγηνα Ω, Εὔγηνα S, Ἐβαγῆνα Φ Arg., Ἐβάγηνα cett.; *Eudagina* Tabula. Peut. V. not. ad p. 877,6. || — 10. Ἄρχαλλα] Ἀρχάλλα FSΩΞ Arg., Ἀρχάλα L, Ἀρχάλαι ADMOΔΞ; Ἄρχαμα ed. pr. fortasse rectius, quum propius accedat ad *Armaza* Tabulæ. Peut., et *Armaxa* Itin. An. p. 187. 206. 214. Hodie *Pallas*, ut videtur. Vid. not. ad p. 877,6. Ἄρχαλλα nomine tenus refert hodiernum *Erkelet*, is tamen vicus haud longe a Mazacis boream versus distans, nostro loco intelligi nequit. || — ξζ΄ ∠΄΄] ξζ΄ ϛ΄΄ ed. pr. || — 11. Σόβαρα] Σοβάρα FLSΔΞΦΩΞ, Σόροβα ed. pr. || — ξζ΄ ϛ΄΄] ξδ΄ δ΄΄ ed. pr., 67 1/4 Arg. || — λθ΄ γο΄΄] λθ΄ δ΄΄ ed. pr. Sopara si recte fere 25 m. p. ab Archama ponitur, est *Sorpara* Tabulæ Peut., ab Armaza 28 m., a Cæsarea 13 m. distans. Eadem vero quum ap. Ptol. a Cæsarea absit 32 m. p., quæritur an intelligenda potius sit *Foroba* (leg. Soroba?) Tabulæ Peut., 27 m. p. a Diocæsarea dissita. Hoc si

15. Λυκαονίας			15. *Lycaoniæ*		
Ἀδοπισσός	ξδ' γο''	λθ' δ''	Adopissus	64° 40'	39° 15'
Κάννα	ξδ' L''δ''	λθ'	Canna	64° 45'	39°
Ἰκόνιον	ξδ' L''	λη' L''δ''	Iconium	64° 30'	38° 45'
Παραλαΐς	ξδ' L''δ''	λη' L''δ''	Paralais	64° 45'	38° 45'
Κόρνα	ξε'	λη' γ''ιβ''	Corna	65°	38° 25'
Χασβία	ξε' ς''	λη' L''δ''	Chasbia	65° 10'	38° 45'
Βάρατθα	ξε' L''	λη' L''	Barattha	65° 30'	38° 30'

mavelis, pro Σόβαρα cum ed. pr. legendum foret Σόροβα. ‖ — 1. Λυκαονίας] στρατηγίας Λυκ. LSΩ ‖ — 2. Ἀδοπισσός] Ἀδόπισσος ed. pr., Ἀδοπισός LS, Δοπισσός PRVW. ‖ — ξδ' γο''] ξα' γο'' F, ξδ' γ'' ed. pr., 64 1/2 1/4 Rom. Adopissus 30 m. p., ab Archelaide austrum versus posita, fort. est Κοροπασσός τῆς Λυκαονίας, quam Strabo 14,2,29 a Garsauiris 125 stadia occasum versus abesse dicit. In Notitiis episc. inter Lycaoniæ episcopos nominantur ὁ Τιβασσάδων vel Τιβισάδων, de quo haud magis constat. ‖ — 3. Κάννα] *Chana* ed. Vic. ‖ — ξδ' L'' δ''] ξδ'' δ'' ed. pr. ‖ — λθ'] 38 1/2 1/4 Φ Arg. Vic. Rom. In Nott. episc. inter Lycaoniæ episcopos ὁ Κάννου, Κάνου, Κάνης, Κάννης, Καίνης. In Hierocle p. 673 : Κάρνα. In Concil. Chalced. p. 674 : πόλεως Κάρνων. In Tab. Peut. : *Tyana XVI* (25 Ptol.) *Tracias XVI* (35 Ptol.), *Cæne* in via Archelaidem ducente. Situs incertus. ‖ — 4. ξδ' L''] ξδ' ς'' A ed. pr. ‖ — λη' L'' δ''] λη' δ'' ed. pr. ‖ — Παραλαίς] Παρλαίς? ‖ — 5. ξδ' L'' δ'' λη' L'' δ''] ξδ'' δ'' λη' δ'' ed. pr., 38 1/2 Ulm., 39 1/2 1/4 Vic., 39 1/2 1/12 Vic. In Not. episc. inter *Pisidiæ* episcopos ὁ Πάππων, ὁ Παρλάου (Παραλάου. Παράλλης v. l.), ὁ τοῦ Βινδαίου. In numis (Eckhel 3,33) *Iulia Augusta Parlais*. In Ptolemæi codd. Parlais ponitur ab Iconio ortum versus, haud recte, quum ab aliis Pisidiæ assignetur. Ad verum positio propius accederet, si pro ξδ' L'' δ'' ex ed. pr. scriberes ξδ'. Ceterum situs urbis incertus. Kieperto Parlais est hod. *Barla*, c. 15 m. p. a Seleucia (*Selef*) boream ortumque versus ad latus occidentale lacus *Egerdir Gueul*, ab Iconio c. 100 m. p. occasum versus. — « Eam ad vicum *Khatin-Serai* (situm 20 m. p. ab Iconio versus Isauropolin) Ramsay (*Bull. corresp. hellen.* 7, *an.* 1883, p. 318) ideo potissimum revocavit, quod ex hoc solo Lycaoniæ oppido latine scripti tituli aliquot prodierunt; recte, opinor. Idem conjicit *Thaspa* vocabulum tab. Peutingerianæ, XXIV m. p. ab Isauris, ex *Parlai* corruptum esse. » *Mommsen* (*Additamenta tertia ad C. I. l. vol.* III, p. 33). Ego ad *Khatin Serai* retuli Lystra (v. not. p. 330, 23); *Thaspa* vero Tabulæ Peut. mihi est Πάππα (Πάσπα v. l.) Ptolemæi (v. p. 858). Parlais ubi fuerit, in medio relinquo. Ceterum quum Parlais juxta Pappam in Not. ep. nominetur, utrumque oppidum in eadem regione quærendum fuerit. Fort. hod. *Beischehr* ad *Kereli* lacum. ‖ — 6. λη' γ'' ιβ''] λη' γ'' AO, λη' L'' ιβ'' FN, λη' ιβ'' XΦ ed. pr., edd. Vic. Rom. Ulm. ‖ — 7. Χασβία] Κασβία Z, Κάσβια ed. pr., *Casbia* ed. Ulm. Ignota. ‖ — ξε' ς''] 65 1/2 Arg. ‖ — λη' L'' δ''] λη' δ'' ed. pr. ‖ — 8. Βάρατθα] Βαράτθα LMPRSVΔΩΞ, Βαράχθα X, Βάραττα ed. pr. ‖ — ξε' L''] ξε' ς'' ed. pr. ‖ — λη' L''] λη' ς'' ed. pr. — Hierocles p. 675 in Lycaonia : Λάρανδα, Δέρβαι, Βαράτη, Ὕδη, Ἰσαυρόπολις, Κόρνα, Σάβατρα. In Not. episc. ὁ Βαράτων, Βαρέτων, Βαρέτης, Βερέττης, Βερέτγης. « Nomine metropolitæ sui Constantinus τῶν Βαρατέων μητροπόλεως τῶν Λυκαόνων ἐπαρχίας Constantinop. 3, p. 526 subscribit; noli tamen putare *metropolin* fuisse, quam dignitatem librariis debet, intempestive et satis inique eam Iconio auferentibus; paullo itaque rectius p. 675 πόλεως Βαρίτης dicitur. » *Wesseling*. Sec. Tabulam Peut. *Baratha*, a Tyanis 39 m. p. (consentiente Ptolemæo), ab Iconio autem L (leg. C) m. p. dissita, in regione paludosa, a *Tyanis* ad *Ak Gœul* lacum per 50 m. p. pertinente, quærenda sunt (An genuinum nomen erat Βάραθρα, i. e. ἑλώδη χωρία? Cf. Βάραθρα ad Pelusium Ægypti). Præter Baratha etiam Corna (alia Corna § 24 in Laviana ad Euphratem commemoratur) et Chasbia nec non Olbasa, vicinæ Antiochianæ oppidum (§ 24), in via ab Iconio Tyana fuisse mihi videntur. Etenim Iconium et Tyana in Ptolemæi tabula non nisi 65 m. p. inter se distant, quum vera distantia sec. lineam rectam c. 125 m. p. sit, viæ autem longitudo sec. Tab. Peut. 139 m. p., quam fere ap. Ptolemæum quoque obtines hunc in modum :

Iconium		
Chasbia	30	
Corna	22	
Olbasa	22	
Barattha	22	
	96	(100 Tab. P.)
Tyana	38	(39 Tab. P.)
	134	(139)

Olbasa sec. hoc Itin. componenda cum ruinis quæ

16. Στρατηγίας Ἀντιοχιανῆς

Δέρβη	ξδ'	γ''	λη'	δ''
Λάρανδα	ξδ'	L''δ''	λη'	ιβ''
Ὄλβασα	ξε'	γ''	λη'	ς''
Μουσβάνδα	ξδ'	L''γ''	λζ'	L''γ''

17. Στρατηγίας Τυανίτιδος

Δράται	ξε'	L''	λθ'	
Τύανα	ξς'		λη'	L''γ'' ιβ''

16. Præfecturæ *Antiochianæ*

Derbe	64°	20′	38°	15′
Laranda	64°	45′	38°	5′
Olbasa	65°	20′	38°	10′
Musbanda	64°	50′	37°	50′

17. Præfecturæ *Tyanitidis*

Dratae	65°	30′	39°	
Tyana	66°		38°	55′

extant ad occidentalem terminum lacus *Ak Gueul* dicti. Ibidem Kiepertus quoque posuit. Alia Olbasa quæ infra c. 7, § 6 in Cilicia commemoratur, rectius Ὄλβα dicenda erat. || — 1. Ἀντιοχιανῆς] sic BEZ, Ἀντειοχειανῆς Ξ, Ἀντιοχειανῆς cett.; vocem στρατηγίας addidi ex SΩ. Est hæc præfectura undecima de qua Strabonis (12,1,4) verba in not. p. 876,1 apposui. Archelao regnante ad eam accessit ἡ τραχεῖα περὶ Ἐλαιοῦσσαν Κιλικία, quæ erat ad Lamum fluvium. In ea regione, Stephano teste, erat Ἀντιόχεια ἡ Λαμῶτις λεγομένη. Cf. Concil. Chalcedon. p. 528 : Ἀντιόχεια τῆς Λαμώτιδος et Hierocl. p. 709 : Λάμος. Ἀντιόχεια. Hanc igitur Antiochiam, situs incerti urbem, quam cum Antiochia ad Cragum Wesselingius confundit, præfecturæ nomen dedisse suspicor. Kiepertus Antiochiæ nomen uncis inclusum ponit in Cilicia, 15 m. p. a Larandis (*Karaman*) austrum versus ad *Bouzaktche Tchai*. Qua auctoritate id statuatur, nescio. Lamotidis Antiochia ibi stetisse vix potuit. || — 2. Δέρβη] Steph. Byz. : Δέρβη, φρούριον Ἰσαυρίας καὶ λιμήν (? An δ καὶ Δίλβην λέγουσι?).... λέγεται δ' ἴσως καὶ Δέρβεια..., Καπίτων δὲ Δέρμην φησί· τινὲς δὲ Δέλβειαν, ὅ ἐστι τῇ τῶν Λυκαόνων φώνῃ ἄρκευθος, καὶ Ἀρκεύθη ἡ πόλις. Strabo 12,6, 3 : τῆς δὲ Ἰσαυρικῆς ἐστὶν ἐν πλευραῖς ἡ Δέρβη, μάλιστα τῇ Καππαδοκίᾳ ἐπιπεφυκὸς τοῦ Ἀντιπάτρου τυραννεῖον τοῦ Δερβήτου· τοῦ δ' ἦν καὶ τὰ Λάρανδα. Hierocles p. 675 in Lycaonia : Ἴλιστρα (h. *Hissera*), Λάρανδα, Δέρβαι. In Not. episc. : ὁ Δέρβης. Act. Apostol. 14,6 : κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην. Situs incertus. Ad ruinas *Bin-tir-kilisse* dictas, quæ sunt prope *Karadagh* montem, a Larandis (*Karaman*) 15 m. p. boream versus, Derben retulit Leake *Asia min.* p. 101. Easdem ruinas Lystræ vindicavit Hamiltonus, Baratthis vero Ramsayus. Derbæ nomen Hamiltonus agnoscere sibi visus est in hod. loco *Divle*, 12 m. p. a lacu *Ak Gueul* austrum versus, atque lacus viciniam indicari censet a Stephano, in quo pro λιμήν legi vult λίμνη. Similiter Ramsayus Derben esse putat hod. *Ambarassi*, a *Divle* boream versus, ab *Ak Gueul* ortum versus. Verum quum Strabo castellum ad Isauriæ confinia ponat, nec non Ptolemæus Derben a Larandis 20 m. p. versus occasum æstivum collocet, quærenda Derbe potius fuerit ad hod. *Gurleh Dagh* prope *Almasen* locum, circa 12 m. p. ab *Ilissera*. In eaque regione Kiepertus in novissima sua tabula oppidum posuit. || — 3. Λάρανδα] Λαράνδα Φ Arg. || — ξδ' L'' δ''] ξδ' δ'' ed. pr. Hodie *Laranda*, turcice *Karaman*, ab Iconio c. 550 (350 in Ptol.), a Tyanis c. 750 (550 in Ptol.) stadia distans. Frequens urbis mentio. V. Strabo l. l., Diodor. 18,22, Cicero Ad div. 13,73, Ammian. 14,2, Steph. Byz., Eusebius H. E. 6,19, Not. episc. Alia Laranda in Itin. Ant. p. 311 in via a Cæsarea Anazarbum, quæ esse *Leandis* Ptolemæi § 22 videtur. || — 4. Ὄλβασα] Ὀλβάσα SΔΞΦΩΞ, Ὀλβασά L. || — ξε' γ''] 65 1/2 Rom. || — λη' ς''] λη' γ'' ed. pr. Vid. not. p. 880,8. || — 5. Μουσβάνδα] *Musbanda*, Μουσβάρδα Arg., Μουσκάνδα PRV ed. pr. || — ξδ' L'' γ''] sic X et ed. Rom. et de conj. Grashof., ξδ' ς'' ed. pr., ξδ' γο'' PSVΩ, ξδ' L'' ς'' (sic) cett., quod in Φ manu sec. mutatum in ξδ' L'' δ''. 64 1/2 1/4 edd. Vic. Ulm. || — λζ' L'' γ''] λζ' ed. pr., λη' L'' γ'' F. Locus aliunde non notus. Nomine tenus comparari potest *Myanda* (*Mysanda* v. l.) ap. Plinium 5,93 (Μυοῦς ap. Scylac. 102, Μανδάνη in Stadiasm. 193) in Ciliciæ ora maritima. Musbanda ap. Ptol. ponitur c. 15 m. p. a Larandis (*Karaman*) austrum versus. Fortasse igitur stetit ubi nunc est *Dofgandus*, qui vicus in Kiepertiana tabula 12 m. p. a *Karaman* austrum versus distat, ad *Alibek Dagh* situs. In Concil. Constant. 3, p. 675 nominatur episcopus Σουμάνδων provinciæ Lycaoniæ. Num Σουμάνδα hæc eadem quæ Μουσβάνδα Ptolemæi? an cum Wesselingio ad Hieroclem p. 675 statuendum est Σουμάνδων corrupte dici pro Ὁμονάδων? || — 6. Τυανίτιδος] Τυανίδος AB CDELSVWΔΦ, Τιανίδος F, *Tianidis* Vic. || — 7. Δράται] Δρᾶται Φ Arg., Δάγραι ed. pr. || — ξε' L''] ξε' ς'' ed. pr., ξε' ADO. Dratæ in Tabula Peut. *Tracias* (*Traias* G. Rav. p. 97,17), media inter Tyana et Canna, utrinque 16 m. p. (25 m. sec. Ptol.) distans. V. not. p. 851. || — 8. λη' L'' γ'' ιβ''] λη' γ'' ιβ'' F, 38 1/2 1/3 ed. Rom. Hodie *Kenisse hissar* sive *Kiz hissar*. || — P. 882,1. Βαζίς] Βάζεις ed. pr., Βαζαίς L. || — ξς' δ''] ξς' ed. pr. || — λη' L'' γ'' ιβ''] λη' γ'' ιβ'' ed. pr. Versus 1 et 2 om. Φ edd.

Βαζίς	ξς′ δ″	λη′ 𐅵γ″ ιβ″
Σίαλα	ξς′ 𐅵	λη′ 𐅵γ″ ιβ″

18. Ἀρμενίας Μικρᾶς ἡ μὲν ἀρκτικωτάτη καλεῖται Ὀρβαλισηνή, ἡ δ' ὑπ' αὐτὴν Αἰτουλανή, εἶτα Αἰρετικὴ καὶ ὑπ' αὐτὴν Ὀρσηνὴ καὶ μεσημβρινωτάτη μετὰ τὴν Ὀρσηνὴν Ὀρβισηνή, πόλεις δέ εἰσι παρὰ μὲν αὐτὸν τὸν Εὐφράτην αἵδε·

Bazis	66° 15′	38° 55′
Siala	66° 30′	38° 55′

18. Armeniæ *Minoris* pars maxime septentrionalis *Orbalisene* vocatur, infra hanc *Ætulane*, deinde *Hæretice* et infra eam *Orsene* et maxime meridionalis post Orsenen *Orbisene*, oppida autem sunt ad ipsum Euphratem hæc :

Clm. Arg. — Βαζίς ignota. A Tyanis 12 m. p. ortum versus posita fuerit in via quæ est a Tyanis Cybistram (v. not. p. 879,2). In hac via 16 vel 17 m. p. a Tyanis sec. Tab. Peut. et Itin. Anton. erat Andavalis (hod. *Andaval*). Nescio igitur an ap. Ptol. Τύανα Βαζίς ortum sit ex Τύανα ['Ανδά] βαλις. Regio hæc inter Argæum montem et Taurum interjecta ap. Strabon. 2,1,15 et 12,2,10 vocatur Βαγαδανία (Γαβαδανία, Γαβανία v. l.); Βαγαδαονία e Strabone ap. Steph. Byz. ‖ — 2. Σίαλα] Σιάλα X; [Σά]σιμα rectius ‖ — ξς′ 𐅵] ξς′ Γ ed. pr. ‖ — λη′ 𐅵 γ″ ιβ″] λη′ 𐅵 γ″ Γ, λη′ γ″ ed. pr. Σίαλα in Tab. Peut. *Scolla* (i. e *Sialla*) ab Andabali 15 m. p. (totidem in Ptol. Βάζις a Σίαλα distat), a Cyzistra 22 (l. 12) m. p.; in Itin. Hier. p. 577 et Itin. Ant. p. 144 *Sasima* ab Andabali 16, a Nazianzo 24 m. p. Oppidum igitur situm erat in trivio, ubi coibant viæ a Tyanis et a Cibyris et a Nazianzo. Idem testatur Gregorius Nazianzenus vol. 2, p. 84 (citante Wesselingio) :

Σταθμός τίς ἐστιν ἐν μέσῃ λεωφόρῳ
τῆς Καππαδοκῶν, δς σχίζετ' ἐς τρισσὴν ὁδόν,
ἄνυδρος, ἄχλους, οὐδ' ὅλως ἐλεύθερος,
δεινῶς ἀπευκτὸν καὶ στενὸν κωμύδριον·
κόνις τὰ πάντα καὶ ψόφοι σὺν ἅρμασιν,
θρῆνοι, στεναγμοί, πράκτορες, στρέβλαι, πέδαι,
λάος δ' ὅσοι ξένοι τε καὶ πλανώμενοι·
αὕτη Σασίμων τῶν ἐμῶν ἐκκλησία.

3. Huic versui tanquam titulus novi capitis præmissum : Ἀρμενίας μικρᾶς θέσις in CNPRVW, Ἀρμενίας μικρᾶς literis rubris in ב, ‖ — Ἀρμενίας μικρ. ἡ μὲν] τῆς δὲ μικρᾶς Ἀρμ. ἡ μὲν CLMOPVSVW, Ἀρμ. μικρ. ἧς ἡ μὲν BE Arg., quod recepit Wilberg., omisso vs. 7 δὲ, quod codd. habent post v. πόλεις. ‖ — 3. ἀρκτικωτάτη] ἀρκτικωτέρα A. ‖ — 4. Ὀρβαλισηνή] ed. pr., Ὀρβαλισσηνή BEFZ, Ὀρβαλισσηνοί S,... λιασινή ADMO,... λησηνή Φ Arg.,... λισινή LΓ; Βασιληνή X. De regionibus Armeniæ Minoris aliunde nihil novimus, nisi quod Procopius de ædif. p. 252 ed. Bonn. Satala urbem (in Armeniæ parte maxime boreali sitam) ἐν χώρᾳ Ὀροσηνῶν καλουμένῃ esse prodidit. Hæc igitur foret Ὀρβαλισηνή Ptolemæi, qui Ορσηνὴν (Ὀροσηνὴν cod. X) et Ὀρβισηνὴν tanquam Armeniæ regiones maxime australes recenset Num igitur ap. Procopium legendum Ὀρ [βασιλι] σηνῶν? An turbatus est regionum ordo? Dubia res est. Quum e regione Ὀρβαλισηνῆς, quæ in cod. X fort. rectius est Βασιληνή, in Armenia Magna (Lib. 5, c. 12) ponatur Βασιλισηνή vel Βασιληνή, quæritur an ejusdem regionis nomen semel in Armenia Minore atque iterum in propinqua Armenia Magna appositum sit Tanto facilius id admitti potest, quum Armeniæ Minoris tabula mirum quantum turbata et aperte variis ex fontibus male conflata sit. Perperam enim Ptolemæus totum latus orientale ab Armenia Magna disterminari statuit Euphrate fluvio, quem inde ab 42° 30′ recto fere cursu a borea austrum versus defluere statuit, dum reapse ea cursus directio est inde a Dascusa (40° 25′) demum, vel inde ab eo fere loco ubi Ptolemæus magnum quendam fluvium anonymum (Arsaniam, Euphratem Xenophontis, hod. *Mourad Tchai)* in Euphratem exire statuit 40° 30′ (debebat 39° 55′). Usque ad Zimaram (h. *Zimara*) Euphrates superior ab ortu versus occasum hibernum per Armeniam Magnam decurrit. Fieri igitur facile potuit, ut oppida quædam, ut Aziris et Darana, recte quidem Euphrati apponantur, falso autem Armeniæ Minori adscribantur. Simili errore Basilisene bis apponi potuit. Eodem modo oppida quædam bis ponuntur nominibus paullo diversis, ut Sismara et Zimara, Dascusa et Dagusa, alia. ‖ — 5. Αἰτουλανή] Αἰτρουλανοί S. ‖ — Αἰρετική] Αἰρετική NORΞΦ, Αἰρετικοί S. ‖ — καὶ ὑπ'] καὶ ἡ ὑπ' C. ‖ — 6. Ὀρσηνή] Ὀροσηνή, at mox Ὀρσηνήν, X. Cf. Ὄρσα opp. § 20. ‖ — καὶ μεσ.] ἡ καὶ μεσ. A. ‖ — 7. Ὀρβισηνή] Ὀρβησηνή CPRVW, Ὀρβησινή ed. pr., ἡ Ὀρβ. SΩ. De regionibus his nihil liquet. Quodsi forte cum oppidorum nominibus componendæ sunt conjici possit pro Αἰτουλανή rectius scribi Αἰλουανή, coll. Not. imp. p. 96 : *ala secunda Gallorum Ælianæ;* et in Αἰρετική latere Ἀραυρακή, quum inter insigniores Armeniæ M. urbes nominetur *Arauraca*. V. Not. Imp. p. 96 : *Cohors miliaria Bosporiana Arauracæ*. Inter Carsalin (Χορσαβίαν Ptol.) et Satala sita erat, ab illa 24, ab his 40 (45 v. l.) m. p distans sec. Itin. Ant. p. 208. 216. Cf. Nicephorus 8,14 et Eusebius monachus in Actis S. Eusthatii et

19. Σινήρα	οα'	μβ' L''	19. *Sinerba*	71°		42° 30'
Ἀζιρίς	οα'	μβ'	Aziris	71°		42°
Δάλανα	οα'	μα' γο''	Dalana	71°		41° 40'
Σίσμαρα	οα' L''	μα' γ''ιβ''	Sismara	71° 30'		41° 25'
Ζίμαρα	οα' L''	μ' γο''	Zimara	71° 30'		40° 40'

sociorum, quorum partem exscripsit Leo Allatius Diss. de Simeonis scriptis p. 83; referente Bœckingio ad Not. imp. 1, p. 432. Hodie *Melik cherif* ad Lycum fl., ubi repertus lapis miliarius. V. Corp. I. lat. 3 p. 56, n. 306. ‖ — 1. Σινήρα] sic X et ed. pr., Σινίβρα et Σίνιβρα cett. An Σινήρβα? *Sinervas* in Itin. Ant. p. 208. ‖ — μβ' L''] μβ' ΜΟΞ. Oppidum ad flexum Euphratis (71° 42° 30' p. 865,21) male collocatum confunditur cum Zimara, quam prope flexum illum fuisse constat. Longe alia erat positio Sinervæ.

Itin. p. 208 (coll. p. 215)		Ptol.	
Satala (h. *Sadagh*)		Σάταλα	
Suissa	17	(26 p. 215)	
Arauracos	28	(24 p. 215)	
Carsagis	24	Χορσαβία	27
(Carsat p. 215, h. *Gersut*)			
Sinervas (h. *Seni Beli*)	28	Σινήρβα	83
Analiba	28	Ἀνάλιβλα	90
Zimara (h. *Zimara*)	16	Ζίμαρα	65.

Vides quantopere in Ptol. oppidorum positiones turbatæ sint. A Chorsabia Analiblam via *recta* in Ptol. est 50 m. p., quæ prope accedunt ad 56 m. p. Itinerarii. Ceterum probabiliter Mannertus 6,2, p. 311 conjecit Sinerbam s. Sinibram, haud longe ab Armeniæ magnæ confiniis sitam, non diversam esse a Σινορία apud Strabonem, qui 12,3,38 de castellis a Mithridate Eupatore exstructis dicit : τούτων δ' ἦν ἀξιολογώτατα ταῦτα· Ὕδαρα καὶ Βασγοιδάριζα καὶ Σινορία, ἐπιπεφυκὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας χωρίον, διόπερ Θεοφάνης Συνορίαν (Συνέδραν, Συνωρίαν v. lect.) παρωνόμασεν (*Synhorium* Ammian. 16,7 16.7; ἐς Σινόρηγα φρούριον Appian. Mithrid. c. 101). ‖ — 2. Ἀζιρίς] Ἀζειρίς X. Leg. fuerit Ἀριζίς. Oppidum a Zimara c. 90 m. p. distans et juxta Euphratem positum hodie esse *Erzingan*, Armeniæ Magnæ urbem, cum Mannerto 6,2, p. 308 et Rittero 10, p. 773 censeo. Armenice urbs vocatur *Erez*, Ἔριζα ap. Mosem Chorenens. in Fr. Hist. 5, p. 393; aliis est *Arzenkoi*, *Erz-Inghian*, regio vero *Arioutz* (V. Ritter l. l.). Eadem urbs fort. in Armenia Magna est Ζόριγα (c. 7 §7), ab Aziri gradu dimidio in eodem parellelo posita (71° 30'. 42°). ‖ — 3. Δάλανα] de conj., Δάλανδα ed. pr., Χαδάνα Φ Arg., *Chadana* ed. Ulm., Λάδανα cett. Rectius scripseris Δάρανα. Ab Aziri c. 28 scr. p. occasum versus distans item Armeniæ Magnæ vindicanda est. Distantia docet intelligendam esse hodiernam *Kamach* s. *Kemach* in *Daranali* regione, cujus regionis nomen ad ipsam urbem translatum esse videtur. ἡ Κάμαχα vocatur ap. Constantin. Porph. De adm. imp. c. 50 p. 226 ed. Bonn. « Inter subscriptiones sexti Concilii generalis legitur : Γεωργίου ἐπισκόπου Δαρανάλεως ἤτοι τῶν Καμάχων atque latina translatio addit *sive Analiblorum*. Iterum verba : Γεώργιος... ἐπίσκοπος τοῦ κλίματος Δαρανάλεως τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας latine sic reddita sunt : *Georgius... episcopus territorii Daranalis sive Analiblæ, Magnæ Armeniæ regionis*. Cf. Le Quien Or. Christ. 1, p. 436. » *Bœcking* ad Not. Dign. 1. p. 431. — « Gamach oder Kemach, sagt Indshidshean (*Neu Armenien* p. 101, übersetzt v. Petermann), hiess im Alterthume auch die Feste *Ani*, und die Herrschaft hiess *Taran-aghi* [Anaitica ap. Plin. 5,83] » *Ritter*. 10, p. 784. ‖ — 4. Σίσμαρα] Σισμάρα Z Arg., Ἰσμάρα ed. pr. Vers. 4 et 5 ordine inverso habent ΟΞ. ‖ — οα' L''] οα' ς'' ed. pr. ‖ — 5. Ζίμαρα] Ζυμάρα Φ Arg., *Simara* Ulm., *Limara* Rom., *Ximara* Lugd. ‖ — οα' L'' μ' γο''] οα' ς'' μ' ς'' ed. pr. Sismara a Darana c. 30 m. p. distans est hodierna *Zimara*, quæ hoc nomine deinceps tanquam aliud oppidum perperam exhibetur. V. p. 882 not. Zimara a Carsati 72 m. p. sec. Itin. Ant., a Nicopoli 75 m. p. sec. Tab. Peut. In Ptolemæi tabula a Chorsabia Sismaram 90, Zimaram 110 m. p., a Nicopoli Sismaram 120, Zimaram c. 130 m. p. Zimara non ad ipsum Euphratem, sed haud longe ab eo ad *Kumer Sou* in Euphratem influentem sita est. Præterea Zimara commemoratur apud Plinium 5,83, ita tamen ut cum alio oppido cognomine confundatur : *Oritur* (Euphrates) *in præfectura Armeniæ Majoris Caranitide* [in qua Carana, hod. *Erzeroum*], *ut prodidere ex iis, qui proxume viderant, Domitius Corbulo in monte Aba, Licinius Mucianus sub radicibus montis quem Capoten appellat, supra Zimaram XII m. p.* [Hæc est *Sinara* Tabulæ Peut. in via Satalis Artaxata, a Satalis distans 97 m. p., quæ pertinent usque ad fontes Euphratis, ab hod. *Erzeroum* versus ortum æstivum sitos. Ab hac Sinara sec. Tab. P. 22 m. p. distat *Basaro* lacus (in Basoropeda regione ap. Strabon. 11,14,5), quem transit Euphrates. V. Ritter 10, p. 822.]. *Initio Pyxurates* (? Basaronem lacum

Δασκοῦσα οα′ μ′γ″ιβ″ | Dascusa 71° 40° 25′

20. ἐντὸς δὲ καὶ παρὰ τὰς ὀρεινὰς | 20. intus atque per loca montana

Σάταλα ξθ′ ∠″ μβ′ ϛ″ | Satala 69° 30′ 42° 10′

---

perfluens) *nominatur. Fluit per Derxenen primum, mox Anaiticam, Armeniæ regiones a Cappadocia excludens. Dascusa abest* a *Zimara LXXV m. p.* [Hæc est nostra Zimara. Ceterum via recta a Zimara Dascusam ne 20 quidem m. p. est.]; *inde navigatur Sartonam* [Sargonam? hod. *Argovan?*] *L, Melitenen Cappadociæ XXIIII.* [Eodem modo in Tab. Peut. a Dascusa Melitenen sunt 73 m. p.] Eadem confusio, qua Zimara Dascusæ propinqua cum Zimara Euphratis fontibus vicina conflatur, subest ap. Orosium 1,2 p. 15 : *A civitate Dacusa* (Dagusa v. l.), *quæ in confiniis Cappadociæ et Armeniæ sita est, haud procul a loco ubi Euphrates nascitur.* || — 1. Δασκοῦσα] Δάσκουτα FLΦ, Δασκούτα ed. pr., *Dascuta*, Δάακουτα (sic) Arg., *Dacusa* Vic., *Dascuta* Rom., *Dastuta* Ulm. || — μ′ γ″ ιβ″] μγ′ ιβ″ ed. pr., 40 1/2 1/12 Arg., 40 1/2 Ulm. Mentio oppidi ap. Plinium loco modo citato et 6,27 : *Claudius Cæsar longitudinem* (Armeniæ) *a Dascusa* (*ab Asusa* v. l.) *ad confinia maris Caspii ter et deciens m. p.* (?) *prodidit.* Not. Orient. p. 96 : *Ala Auriana Dascusa* (*Dascutæ* v. l.). Orosius l. l. — Dascusa s. Ascusa est hod. *Askika*, a Zimara via recta distans 30 m. p., consentiente Ptolemæo. Hinc Melitenen via recta sec. nostras tabulas 50 m. p., totidem computantur in Itin. Ant. p. 209, nec multum differt Ptolemæi tabula, in qua pro 50 habes 57. Jam vero a Zimara Dascusam via a recta multum deflectens exhibetur, quæ in Itin. Ant. est 60 m. p., in Tab. Peut. 67 m. Ad eandem referenda fuerint m. p. 75, quot a Zimara Dascusam esse minus accurate dicit Plinius l. l. Ptolemæus stationes hujus viæ non commemorat, sed vero computum illum Plinianum et juxta alterum in tabulam suam intulit eo quod Sismaram tanquam a Zimara diversam urbem et a Zimara 45 m. p. boream versus distantem exhibet, adeo ut hinc ad Dascusam sit via *recta* 75 m. p., quot a Zimara Dascusam Plinius computat. — A Dascusa Melitenen Tabula Peut. viam exhibet, qua colliguntur 73 m. p. (50 sec. Itin.), consentiente Plinio, qui 74 m. p. in hunc tractum computat. Itineraria hunc in modum disponenda esse censeo :

Plinius 5,84	Tab. Peuting.	Itin. Ant. p. 209	Ptolemæus	
Zimara	Zimara	Zimara	Ζίμαρα	*Zimara*
		Teucila s. Teucira 16		*Divrigi* . . . 15
		(l. Teurica)		(Τεφρική)
	Zenocopi. 16			*Deuzak* . . . 5
	Vereuso 18 (8)			*Berastik* . . . 8
	Saba. 13	Sabus 28		?
		(Sabbu. Not. imp.)		
Dascusa. 75	Vaseuso 18	Dascusa. 16	Δάσκουσα. . 30	*Aschika* . . . 31
	68 (57)	60		59
	Hispa. 17		Ἴσπα 24	*Phinek* 18
Sartona. 50	Arangas. 18		(Ἀράνη). . . 35	*Argovan* . . 22
(Sargona?)	Craca 9	Ciaca. 38	Κιακίς 60	*Kisrek* 9
Melitene. 24	Melentenis * 28 (18)	Melitene. 18	Μελιτηνή. . 72	*Malatiah*. . 18
74	73 (63)	50	191	67

Stationes viæ a Dascusa Melitenen Ptolemæus mirum in modum disjecit. Scilicet Arangas (h. *Argovan*) confundit cum Arane, quæ est media inter Melitenen et Sebastiam, sec. Itin. p. 177 ab illa 72 m. (65 Ptol.), ab hac 76 m. (90 Ptol.) distans. Itaque Ispam, inter Dascusam et Arangas mediam, ponit inter Dascusam et Aranen, a Dascusa occasum versus. Ciacin vero, quæ haud longe ab Arangis austrum versus est, ab Arane 60 m. p. *austrum* versus collocat, quæ fere est distantia ab Arane Ciacin ortum versus. || — 2. παρὰ] περὶ L. || — 3. ξθ′ ∠″] ξθ′ϛ′ ed. pr., 79 1/2 ed. Vic. Satala primum innotuisse videntur

Δόμανα	ο'	μβ' ιβ''	Domana	70°	42° 5'
Τάπουρα	ο' L''	μβ' ς''	Tapura	70° 30'	42° 10'
Νικόπολις	ξθ	μα' γο''	Nicopolis	69°	41° 40'
Χορσαβία	ξθ' γο''	μα' L''δ''	Chorsabia	69° 40'	41° 45'
Χάραξ	ο' L''	μα' L''δ''	Charax	70° 30'	41° 45'
Δάγωνα	ξη' γο''	μα' γ''	Dagona	68° 40'	41° 20'
Σελεοβέρεια	ξθ' L''	μα'	Seleoberea	69° 30'	41°
Καλτιόρισσα	ξθ' L''γ''	μα' δ''	Caltiorissa	69° 50'	41° 15'
Ἀνάλιβλα	ο' γ''	μα' ς''	Analibla	70° 20'	41° 10'

expeditione Trajani (115 p. C.) contra Parthamasirin regem. Samosatis profectus Trajanus ἐς Σάταλα ἦλθε καὶ ἐς Ἐλέγειαν (*Ilidja*), τῆς Ἀρμενίας χωρία (Dio Cass. 68,18). Not. imp. p. 96 : *Præfectura legionis XV Apollinaris Satala*. Quam legionem in Cappadocia fuisse an. 136, Hadriani anno ultimo, constat ex Arriani ἐκτάξει κατ' Ἀλανῶν § 5, p. 251,27 ed. Did. Cf. Procopius Bell. Pers. 1,15 p. 75 (ἀμφὶ Σάταλαν πόλιν); De ædif. p. 252. 253; Theodosius Nov. 2,1,3 (*Satalena civitas Armeniæ tractus*), 2,3,12 (*fundi Satalenæ civitati contigui*); Nicetas Chron. 37 (ἡ Σάταλα), Hierocles, Not. episc. (ὁ Σατάλων, Σαττάλων, Σατγάλων, Σάλων), Basilius ep. 99, Steph. Byz. — Situm urbis, de quo olim sententiæ variæ, nunc constat indicari ruinis quæ exstant ad vicum *Sadagh*. Primus eas visit De Courtois an. 1866 (V. *Le Moniteur du* 16 *déc.* 1866). In Kieperti tabula notantur 40° lat., 37° 18' lat., 8' distantes a parallelo Trapezuntis (41° 37° 26'). Marinus Tyrius (V. 1,15, p. 53,15) Satala a Trapezunte meridiem versus abesse statuit 60 m. p. (75 m. p. sec. nostras tabulas). Eandem fere distantiam exhiberet Ptolemæus, nisi Satala (69° 30' 42° 10') a Trapezuntis meridiano (70° 50' 43° 50') longe occasum versus removisset. Porro Marinus Satala in Byzantii parallelo esse dixerat, deinde autem in alia operis sui parte Trapezuntem in eo parallelo positam esse recte statuit, consentiente Ptolemæo. Ceterum quum Byzantii parallelus (41° nobis) perperam sumatur 43° 5', Satalorum urbs vero Byzantii parallelo erat propior. — Via a Satalis Trapezuntem per Domanam (*Tomna*) et Ziganam (*Zigana*) magnis ambagibus ducta in Tab. Peut. et Itin. Ant. p. 216 est 133 m. p. Ad hanc viæ longitudinem ut accederet Ptolemæus Satala de vero suo situ occasum versus removit, adeo ut via per Domanæ positionem ducta lineis rectis sit c. 100 m. p. Sic vero Satala a Nicopoli nonnisi 35 m. p. distant, dum vera distantia sec. lineam rectam sit 80 m., per Itinerarii vero stationes via efficiatur 122 m. p., quot Ptolemæus eo elicuit, quod Chorsabiæ et Azis in ea via collocatis temerarias positiones assignaret. ‖ — 1. Δόμανα] Not. imp. p. 95 : *Equites sagittarii* *Domana*. Hodie *Tomna*, 28 m. p. a *Sadagh*. Totidem in Itin. Ant., ubi varia lectio est 18; falsum hunc numerum habet Tabula Peut. In Ptolemæo ad verum positio accederet, si pro μβ' ιβ'' esset μβ' γ'' ιβ''. ‖ — 2. Τάπουρα] Ταπούρα et Ταποῦρα var. lect. ‖ — ο' L''] ο' ς'' ed. pr. Positio loci pendere videtur ex falsa positione Sinebræ, a qua sec. Ptol. c. 30 m. p. distat versus occasum hibernum. Nomine tenus Tapura est hod. *Tabour*, a vera Sinebræ positione c. 20 m. p. dissita. ‖ — 3. μα' γο''] μα' γ'' ed. pr. Nicopolis a multis commemorata ad Lycum sita erat (Act. Martyr. tom. 3, Iuli., p. 46), ubi ruinas ejus ad vicum *Piourk* superesse nunc constat. In Tab. Peut. et Itin. Ant. viæ notantur a Nicopoli Polemonium, Comana Pontica, Sebastiam, Satala, Melitenen. Cf. not. p. 875. ‖ — 4. Χορσαβία] Χορσάβια NPRVWΔΞΩΞ, Χοσάβια L, *Corsabia* ed. Ulm. ‖ — ξθ' γο'' μα' L'' δ''] ξθ' γ'' μα' δ'' ed. pr. Chorsabia in Itin. p. 215 *Carsat*; p. 208 *Carsagis* (l. *Carsatis*), 48 (35 ap. Ptol.) m. p. a Nicopoli in via Satala ducente. Hod. *Gersut*. Cf. not. p. 875,5. ‖ — 5. Χάραξ] *Carax* ed. Ulm. Locus ignotus. ‖ — μα' L'' δ''] μα' δ'' ed. pr. ‖ — 6. Δάγωνα] Δαγῶνα ACDNOPRVWΦ Arg., Δαγιώνα FSΩ, Δάγονα L. ‖ — ξη' γο''] ξη' γ'' ed. pr. In Tab. Peut. *Dogana* 38 m. p. (55 in Ptol.) a Sebastia (*Sivas*) Nicopolin versus. Cf. p. 875 not. Ceterum Dagona et mox Godasa non Armeniæ, sed Ponto attribuendæ erant. ‖ — 7. Σελεοβέρεια] Σελεοβόρεια ed. pr., Σελεοβέρροια FN, Σελεοβερία PRVW, Σελεοβαρία X. ‖ — ξθ' L''] ξθ' ς'' ed. pr. — Seleoberia in Tab. Peut. *Olcoberda*. :

Nicopolis		Νικόπολις		*Piourk*	
Olcoberda	21	Σελεοβέρεια	48	*Schafelar?*	20
Caleorsissa	15	Καλτιόρισσα	22	*Golares?*	15
Analiba	24	Ἀνάλιβλα	25	*Kurgutchai*	
				Tchiftik?	15
Zimara	15	Ζίμαρα	62	*Zimara*	15
	75		157		65.

Via recta a Nicopoli in nostris tabulis c. 65 m. p, in Ptolemæo 130 m. Intermediæ stationes incertæ. ‖

Πισιγγάρα	ξη′ ∟″	μ′ ∟″γ″ ιβ″	Pisingara	68° 30°	40° 55′
Γοδάσα	ξθ′	μ′ ∟″δ″	Godasa	69°	40° 45′
Εὐδοίξατα	ξη′ δ″	μ′ γ″ ιβ″	Eudœxata	68° 15′	40° 25′
Καράπη	οα′ γ″	μα′	Carape	71° 20′	41°
Κασάρα	ο′ ∟″	μ′ γο″	Casara	70° 30′	40° 40′
Ὀρόμανδος	ξθ′ γο″	μ′ ∟″	Oromandus	69° 40′	40° 30′
Ἴσπα	ο′ ∟″	μ′ γ″	Ispa	70° 30′	40° 20′
Φούφηνα	ξθ′	μ′ δ″	Phuphena	69°	40° 15′
Ἀράνη	ξθ′ ∟″δ″	μ′ ς″	Arane	69° 45′	40° 10′
Φουφάγηνα	ξη′ ∟″	λθ′ ∟″γ″	Phuphagena	68° 30′	39° 50′

— 8. Καλτιόρισσα] *Catiorissa* ed. Ulm., *Caleorsissa* Tab. Peut. || — ξθ′ ∟″ γ″] ξθ′ γ″ ed. pr. || — 9. Ἀνάλιβλα] Ἀνάλιβα ed. pr., Ἀνάμβλα S. Not. imp. p. 96 : *Cohors quarta Analiba.*, Tab. Peut. et Itin. p. 208 *Analiba*, 16 m. (Itin.) vel 15 m. (T. P.) a Zimara, 24 m. a Caleorsissa (T. P.), 28 m. a Sinerva (It.). Cf. p. 883 not. Alia Analibla in Armenia Magna commemoratur. || — ο′ γ″] οα′ γ″ L, 60 1/3 Ulm. || — μα′ ς″] μδ′ ∟″ ed. pr., μα′ γ″ ADO-PRVWΔΞⵎ, 40 1/6 Vic. Rom. || — P. 886, 1. Πισιγγάρα] Πισινγάρα BEX, Πισίνγαρα LMPRSVWΔΞΦΩⵎ, Πινσίγαρα A. Ignota. || — ξη′ ∟″] ξη′ ς″ ed. pr., 68 2/3 Rom. || — μ′ ∟″ γ″ ιβ″] μζ′ ιβ″ ed. pr., 40 1/2 1/12 Vic. || — 2. Γοδάσα] Γόδασα FLMPRSVWΔΞΩⵎ. || — μ′ ∟″ δ″] μ′ δ″ ed. pr., 40 2/3 Rom. Godasa in Itin. Ant. p. 182 scribitur *Gunduza*, *Gundosa*, *Gondosa*, a Tonosa (h. *Tunuz*) 48 m., ab *Eumeis* (Camisa p. 207 et 213; hod. *Gamis* vel *Keimes*) 30 m. p. distans. Sita igitur erat haud longe a Sebastia (*Sivas*), circa hod. *Chaldin*. Ptolemæus oppidum ponit in Sebastiæ (68° 40° 40′) fere parallelo, perperam vero ab eo ortum versus distans gradu integro, siquidem recte habet istud ξθ′ || — 3. Εὐδοίξατα] sic BEXZ, *Eudœxata* ed. Rom., Εὐδοίξαται Γ, Εὐδίξατα ed. pr., Εὐδιξάτα Φ Arg., *Eudixata* Vic. Ulm., Εὐδόξατα et Εὐδοξάτα cett. || — ξη′ δ″] ξθ′ δ″ ed. pr. || — μ′ γ″ ιβ″] μγ′ edd. pr., μ′ γο″ de conj. Wilberg., nescio cur. Locus ignotus. Si recte ponitur 20 m. p. a Sebastia versus ortum hibernum, fuisse videtur ubi in Kieperti tabula notatur *Toutmadj* ad *Terdjik Dagh*. Ceterum cf. p. 873,2 not. || — 4. οα′ γ″] οβ′ γ″ ed. pr., ο′ γ″ ADLNOPSXΔⵎ. || — μα′] e conj. Grashofii, μ′ δ″ ed. pr., μ′ cett., quod ferri nequit. Carape aliunde non nota. Sec. receptos numeros c. 27 m. p. distat a Sismara, quæ non diversa est a Zimara. Ab hac vero c. 30 m. p. austrum versus nunc est *Karababa*. || — 5. Κασάρα] sic X, Μασάρα ed. pr., Μασόρα et Μάσορα cett. || — ο′ ∟″] ο′ ς″ A ed. pr., 70 1/2 1/12 ed. Rom. || — μ′ γο″] μ′ γ″ ed. pr. — Plinius 6,26 : *Oppida celebrantur in Minore* (Armenia) *Casara* (sic codd. Barbari; *Cæsarea* vgo), *Aza*, *Nicopolis*. Situs ignotus. An. h. *Arabkir*, 10 m. p. a *Karababa*? || — 6. Ὀρόμανδος] Ὀρομ. Arg., Ὀρόμανδρος P. || — ξθ′ γο″] ξθ″ γ″ ed. pr. || — μ′ ∟″] μ′ ς″ A ed. pr., μ′ Φ, 40 Vic. Ulm. Arg. Oppidum ignotum. Fortasse est *Blandos* Itinerarii p. 176 in via a Sebastia Melitenen. Ut in ejus viæ directionem Oromandus cadere pro 69° 40′ scribendum foret 68° 40′.

Sebastia		Σεβάστεια		*Sivas*	
Blandos	24	Ὀρόμανδος?	33	*Flach*	[illegible]
Puspena	28	Φούφηνα	22	*Kaugal?*	[illegible]
(Euspœna v. l.)				ad *Uzup Iaila*	
Aranis	24	Ἀράνη	35	*Aladja-khan?*	[illegible]
Ad prætorium	28	Ζωπαρισσός	15	*Hekim-khan?*	[illegible]
	104		105		[illegible]
Pisonos	22	Φουσίπαρα	30	*Hassan Badrik?*	[illegible]
Melitene	22	Μελιτηνή	28	*Malatiah*	[illegible]
	148		163		131

Via recta in valle *Kourou Tchai* sec. Kieperti tabulam c. 120 m. p. *Ad prætorium* stationem cum Zoparisso composui, collato loco corrupto in Not. imp. 1, p. 98, ubi : *Ala prima prætoria nuper constituta.* Quod ibi desideratur nomen stationis, latere puto in nuper. Legendum suspicor *Zopar*, quod pro *Zoparisso* dictum fuerit, sicut dicitur Σάμα et Σημισσός, Νώρα et Νωροασσός, Κρύα et Κρυασσός, et alia ejusmodi (Præcedit in Not. imp. : *Ala castello Tablariensi constituta*. Castellum hoc non magis notum esse quam *Blandos* monet Bœckingius). || — 7. ο′ ∟″ μ′ γ″] ος′ μα′ γ″ ed. pr. Vid. p. 884 not. || — 8. Φούφηνα] Φουφῆνα ΜΟΔΞΦ, Φουφήνα SΩⵎ, Φουφίνα CLPRVW; *Puspena* et *Euspœna* in Itin. p. 176. || — 9. Ἀράνη] Ἀρανή Φ Arg. || — ξθ′ ∟″ δ″] ξθ′ δ″ ed. pr. V. p. 884,1 not. || — 10. Φουφάγηνα] sic X ed. pr., Φουφατῆνα Φ Arg., Φουφάτινα CL, Φουφάτηνα cett. || — ξη′ ∟″] ξη′ ς″ A., 68 Vic., 69 Ulm. || — λθ′ ∟″ γ″] λθ′ ς″ ed. pr., 40 1/4 Ulm.

Μάρδαρα	ξθʹ ιβʹʹ	λθʹ ∠ʹʹδʹʹ	Mardara	69° 5ʹ	39° 45ʹ
Οὐαρσάπα	ξζʹ ∠ʹʹγʹʹ	λθʹ ∠ʹʹ	*Varpasa*	67° 50ʹ	39° 30ʹ
Ὄρσα	ξηʹ ∠ʹʹ	λθʹ ∠ʹʹ	Orsa	68° 30ʹ	39° 30ʹ
21. Μελιτηνῆς			21. *Melitenes*		
παρὰ μὲν τὸν Εὐφράτην ποταμόν			ad Euphratem fluvium		
Δάγουσα	οαʹ	μʹ ιβʹʹ	Dagusa	71°	40° 5ʹ
Σινίσκολον	οαʹ	λθʹ ∠ʹʹδʹʹ	Siniscolum	71°	39° 45ʹ
Μελιτηνή	οαʹ	λθʹ ∠ʹʹ	Melitene	71°	39° 30ʹ
ἐντὸς δὲ τούτων			introrsum ab his		
Ζωπαρισσός	οʹ	μʹ	Zoparissus	70°	40°
Τιταρισσός	ξθʹ ∠ʹʹδʹʹ	λθʹ ∠ʹʹδʹʹ	Titarissus	69° 45ʹ	39° 45ʹ
Κιάνικα	ξθʹ γʹʹ	λθʹ ∠ʹʹ	Cianica	69° 20ʹ	39° 30ʹ
Φουσιπάρα	οʹ ∠ʹʹ	λθʹ γοʹʹ	Phusipara	70° 30ʹ	39° 40ʹ
Εὐσιμάρα	οʹ ϛʹʹ	λθʹ ∠ʹʹ	Eusimara	70° 10ʹ	39° 30ʹ
Ἰασσός	ξθʹ	λθʹ ∠ʹʹ	Iassus	69°	39° 30ʹ
Κιακίς	ξθʹ ∠ʹʹ	λθʹ δʹʹ	Ciacis	69° 30ʹ	39° 15ʹ
Λεύγαισα	οʹ δʹʹ	λθʹ ϛʹʹ	Leugæsa	70° 15ʹ	39° 10ʹ

Cf. Φουβάγηνα s. Φουβάγινα (*Euagina* Tab. P.) Galatiæ p. 855,1. Φουφάγηνα eadem est, opinor, quæ Φούφηνα vs. 8. ‖ — 1. Μάρδαρα] Μαρδάρα X ed. pr., *Mardura* Vic. ‖ — ξθʹ ιβʹʹ] 69 1/2 1/12 Rom., 66 1/12 Ulm. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ δʹʹ] λθʹ ιβʹʹ ed. pr., 39 1/3 1/4 Vic. Rom., 39 1/3 1/12 Ulm. Mardara ignota. Alia Mardara in Ponto Cappadocico p. 875,10. Mardara 30 m. p. a Phuphagena distans fortassis est *Malandara* s. *Marandara* a Eudagina (Euagina Ptol.) c. 28 m. distans in via a Sebastia Mazaca (V. p. 877,3 not.), adeo ut perperam in Armenia ponatur. ‖ — 2. Οὐαρσάπα] Οὐάρσαβα CLMPRSVWΞΦ Arg., Οὐαισάπα ed. pr., *Ursaba* Ulm. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ] λθʹ ϛʹʹ ed. pr. Pro Οὐαρσάπα legendum puto Οὐάρπασα, hod. *Yarpus*, Ἧρπα ap. Strabon., Ἀραβισσός sec. Itin. Ant. p. 210. 213. 214, Hieroclem p. 703, Vit. Eutychii c. 7 (τῆς Ἀραβισσηνῶν πόλεως...), Chrysostomum ep. 131, Photium Bibl. cod. 272, Suidam s. v. Εὐδόξιος, Notit. episc. Sec. Itin. ab Arabisso 28 m. p. distat Osdara Melitenen versus. Eadem distantia ap. Ptol. est a Varpasa ad Ὄρσαν s. Ὀρσάραν. ‖ — 3. Ὄρσα] Ὄρζα X, Ὀρσάρα ed. pr., fort. rectius; *Osdara* in Itin. Ant. ‖ — ξηʹ ∠ʹʹ λθʹ ∠ʹʹ] ξηʹ ϛʹʹ λθʹ ϛʹʹ ed. pr., 68 1/2 1/12 Rom. ‖ — 4. Μελιτηνῆς] Μελιτινῆς X ed. pr.; δὲ add. PRW ed. pr. ‖ — 6. Δάγουσα] Δαγοῦσα X. Eadem quæ Δάσκουσα p. 884,1. ‖ — 7. Σινίσκολον] sic X, Σινισκόλων Arg., *Siniscolon* Rom. Ulm., Σινίς κολωνία cett. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ δʹʹ] λθʹ δʹʹ ed. pr., 37 1/2 1/4 Ulm. A Melæ et Euphratis confluentibus 22 m. p. distans Siniscolon sec. hanc distantiam est hod. *Sineclu* Euphrati adjacens, ab *Argovan* versus ortum hibernum. ‖ — 8. Μελιτηνή]... ινή X ed. pr.,.. ενή Arg. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ] λθ ϛʹʹ ed. pr. Haud recte urbs (h. *Malatiah*) ad ipsam Euphratem, et a Melæ ostio (39° 20ʹ) boream versus ponitur. ‖ — 10. Ζωπαρισσός] de conj.; Ζαπάριστος Φ Arg., Ζωπάριστος cett. Cf. p. 886,6 not. ‖ — 11. Τιταρισσός] Τιτάρισσος ACDFPRSVWΔΩΞ, Τιταρησσός ed. pr., Τιταρισός L. ‖ — ξθʹ ∠ʹʹ δʹʹ λθ ∠ʹʹ δʹʹ] ξεʹ δʹʹ λθʹ δʹʹ ed. pr., 69 1/2 1/3 39 2/3 Rom. Titarissus ignota; a Phuphagena tot fere m. p. distat quot a Phuphena abest Zoparissus. Quemadmodum Phuphagena et Phuphena, sic Zoparissus et Titarissus ejusdem loci nomina diverso modo scripta esse suspicor. ‖ — 12. Κιάνικα] Κιανίκα X, *Cranica* Vic. ‖ — ξθʹ γʹʹ] 69 1/2 Vic. Rom. Ulm. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ] λθʹ ϛʹʹ ed. pr., 39 1/2 1/12 Rom. Κιάνικα eadem quæ Κιακίς vs. 16, *Ciaca* Itin. Ant. p. 209, *Craca* Tab. Peut. V. p. 884 not. ‖ — 3. Φουσιπάρα] Φουσίπαρα NΩ. ‖ — οʹ ∠ʹʹ λθʹ γοʹʹ] οʹ ϛʹʹ λθʹʹ γʹʹ ed. pr., 39 2/3 39 2/3 (sic) Vic. Phusipara aut eadem quæ *Pisoni* Tab. Peut., aut ei vicina. V. p. 886,6. ‖ — 14. Εὐσιμάρα] Εὐσίμαρα SΩ, Εὐσημάρα ed. pr. ‖ — οʹ ϛʹʹ] οʹ ∠ʹʹ quod dein mutatum in οʹ γʹʹ, V. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ] λθʹʹ ϛʹʹ ed. pr., λθʹ γοʹʹ PV, 39 1/2 1/12 ed. Rom. Scribi velim Εὐσιπάρα, idque esse putaverim i. q. Φουσιπάρα. Sic Φουφήνα in plurimis Itin. Ant. codicibus est *Euspœna*. V. p. 886,6. ‖ — 15. Ἰασσός] Ἰασός L. Ignota. ‖ — λθʹ ∠ʹʹ] λθʹ δʹʹ ed. pr., λθʹ ϛʹ de conj. Grashofii Wilbg. ‖ — 16. Κιακίς] Κιάκις ed. pr. V. p. 884 not. ‖ — ξθʹ ∠ʹʹ] ξθʹ ϛʹʹ ed. pr. ‖ — 17. Λεύγαισα] Λεύταισα Γ, Λευγεύσα X, *Leugesa* Ulm. ‖ — οʹ δʹʹ] 70 1/2 Ulm. Leugæsa est

Μάρκαλα	ο' γο''	λθ' γ''	*Arcala*	70° 40'	39° 20
Σημισσός	ο' ∠''	λθ' γ''	Semissus	70° 30'	39° 20
Λαδοινερίς	ξθ' ∠''	λη' ∠''γ''	Ladœneris	69° 30'	38° 50
22. Στρατηγίας Καταονίας			22. Præfecturæ *Cataoniæ*		
Καβασσός	ξζ' δ''	λη' ∠''ιβ'	Cabassus	67° 15'	38° 35
Τύννα	ξς' ∠''γ''	λη' ∠''	Tynna	66° 50'	38° 30
Τιραλλίς	ξζ'	λη' γ''	Tirallis	67°	38° 20

Lagalassus Tabulæ Peut. A Nosalene in turbata Ptolemæi tabula c. 55 m. boream versus ponitur perperam. Ab eadem Nosalene 40 m. p. austrum versus in Laviansene (§ 24) collocatur Λαύγασα, quam a Λευγαίσα non diversam esse censeo. Quæ sunt inter Melitenen et Samosata locorum distantiæ, mi... quantum augentur, quoniam Ptolemæus magn... Euphratis curvaturam in cursum rectum convert... Itineraria quæ huc pertinent ita habent :

Singa aperte erat ad Singam fluvium. Statio *ad pos-*

Tabula Peuting.		Ptolemæus		Itin. p. 210. 215.	
Melentenis		Μελιτηνή		Melitene	
Sama (h. *Sama*)...	13	Σημισσός..........	30	Mesene (Maisene v. l.)	12
(Samma Castorum Rav.)					
Lagalassus........	18	Λεύγαισα..........	16		
(Lacalasin Rav.)		(h. *Genzene?*)			
Nocotesso........	* 24 (14)	Νοσαλήνή.........	55	Locotena......	28
(ruin. *Wiranschehr?*)					
Arega...........	12	Ἀρήκα, Ἀράκη....	62	Perre (h. *Pirin*)	27
(h. *Ermenek* ad *Arak D.*)					
Singa. Sugga......	* 14 (24)	Σίγγα...........	15	Samosata......	* 24 (l. 34)
(*Surfaz*)	81 (81)		178		91 (101)
(A Singa Comana sec. Tab. 128 m., recte)					

tem Singæ sec. Tab. Peut. a Zeugmate Samosata versus aberat 48 m. p., quæ pertinent usque ad fluvium qui juxta h. *Trucham* (*Tarsam* Tab. Peut. a Samosatis 19 m. p.) in Euphratem influit. Ex fluviis vero prope *Trucham* confluentibus Singas dictus fuerit hod. *Deirman Tchai*, et adjacens ei *Surfaz* oppidum sec. distantiarum rationes esse videtur Singa vel Sugga, ut in alio Tabulæ itinerario (a Samosatis Antiochiam) scribitur, 21 m. p. a Tarsa, 48 m. p. a Doliche (*Tel Duluk*) dissitum. Quæ sit genuina forma nominis quod scribitur *Nocotesso*, *Locotena*, Νοσαλήνή, ego nescio. Situm oppidum fuisse ubi nunc est *Surghy*, distantiæ suadent. Fortasse tamen indicatur ruinarum locus *Wiran shehr* (i. e. diruta urbs) c. 7 m. p. a *Surghy* distans. || — 1. Μάρκαλα] sic ed. pr.; velim Ἄρκαλα; Κάρμαλα et Καρμάλα cett. || — ο' γο''] ο' γ'' ed. pr., 70 1/4 Ulm. Oppidum 18 m. p. a Melæ et Euphratis confluentibus collocatum, hod. est *Arca* (*Arga* Moltkius scribit). In Itin. Ant. p. 211 Arcas 27 vel 28 (al. 17 vel 18) m. p. a Melitene. In Hierocle p. 70 Ἄρκα. In Notit. episc. ὁ Ἄρκης. « Bar Hebr... *Arcas* inter septem episcopatus circa Melitenen numer... suaque ætate prorsus desolatas fuisse tradit in Asse... manni Bibl. orient. tom. 2, p. 260. » *Wessel...* Pertinere huc Ἄργος, ἔρυμα ὑψηλὸν πρὸς τῷ Ταύ... ρῳ ap. Strabonem 12,2,6 cum Rittero 10, p. ... crediderim. Carmalas fluvius (h. *Charma* s. *Charma Sou*), cujus Strabo meminit, ab hac regione alien... est V. p. 870. || — 2. Σημισσός] sic X, Σημι... σος BEZ Arg., Σήμιζος ed. pr., Σημισός cett. || — ο' ∠''] ο' X ed. pr. || — λθ' γ''] λθ' BERVXZ ed. pr. Σημισσός alii s *Sama*, *Samma Castorum* (*castrum?*) *Mesene*. Hodie *Sama*. || — 3. Λαδοινερίς] Λαδοι... νέρις Γ, Λαδηνερίς CPRVW, *Ladeneris* Vic., Λα... ληνερίς Φ, *Laleneris* Ulm., Λαληνεσίς ed. pr. || — ξθ' ∠'' λη' ∠'' γ''] ξθ' ς'' A ed. pr., λη' ς'' ed. pr. ... fallor, Λαδοινερίς vel Λαληνεσίς ortum ex Λαδηνεσ...

Κύβιστρα	ξϛ'	λη' δ''	Cybistra	66°	38° 15'
Κλαυδιόπολις	ξε' γο''	λζ' L''γ''	Claudiopolis	65° 40'	37° 50'

hod. *Dedenin-koi*, qui locus in Itin. Ant. p. 211. 215. 178 vocatur *Dandexena*, *Dandaxina*, *Dandesena*, *Dandasina*.

Arabissus		Οὐάρπασα		*Yarpus*	
Osdara	28	Ὄρσα, Ὀρσάρα	30	ad *Kerbaga*	28
Dandexena	24	Δαδηνεσίς	60	*Dedenin koi*	20
Arcas	22	Μάρκαλα	60	*Arka.*	32
Melitene	28 (l. 18)	Μελιτηνή	18	*Malatiah*	18

— 4. στρ. Κατ.] om. L. ‖ — 5. Καβασσός] Καβασός L. ‖ — λη' L'' ιβ''] λη' L'' γ'' ιβ'' X, fortasse rectius; λβ' ed. pr. — Steph. Byz. : Καβασσός, πόλις ἐν Καππαδοκίᾳ, πατρὶς Ὀθρυονέως. Ὅμηρος (Il. 13,363)· « Καβησσόθεν ἔνδον ἐόντα ». Ἑκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος Καβησσὸν πόλιν εἶναί φησιν ὑπερβάντι τὸν Θρᾴκιον Αἶμον (Cf. Plin. 4,35 : *Othryonei* in Macedonia)... Ἑλλάνικος δὲ τῆς Λυκίας (Κιλικίας conj. Sturzius) πόλιν Καβησσόν· Ἀπίων δὲ ἀληθέστερόν φησι κώμην εἶναι μεταξὺ Ταρσοῦ καὶ Μαζάκων. Cf. idem v. Ἀγάθυρσοι, Schol. ad Iliad. 13,363. Situs ignotus. Si recte a Ptol. Cabassus 38 fere m. p. a Podando boream versus ponitur, quærenda foret ad hod. *Apousch-kar Dagh*, media fere inter Tarsum et Mazaca, in Tyanorum parallelo. Sec. cod. X ponitur in parallelo 38° 55', qui in Ptolemæo est etiam Tyanorum urbis. ‖ — 6. Τύννα] Τύνα Γ., *Tinna* Ulm. ‖ — ξϛ' L'' γ''] ξϛ' ϛ'' ed. pr., 67 1/2 1/4 Vic. ‖ — λη' L''] λη' ϛ'' ed. pr. Tynna a Padyando boream versus distat c. 34 m. p., quæ distantia sec. Itin. p. 145 est inter Podandum et Tyana. Tynna igitur eadem quæ Tyana, quam urbem hoc nomine Ptolemæus habet § 17 p. 881 ; a Padyando c. 72 m. p. dissitam. ‖ — 7. Τιραλλίς] Τιραλίς L, *Tyrallis* Rom. ‖ — λη' γ''] λη' ed. pr. Tirallis iguota. Inter Padyandum et Tyana ita ponitur ut ab illo 20, ab his 12 m. p. absit. Crediderim igitur in locum ejus postea successisse Faustinopolim, atque Tirallin (Τιράλλιν?) eandem esse quæ vocatur *vicus Halalæ* ap. Iulium Capitolinum in Vit. M. Antonini c. 26 : *Faustinam suam in radicibus montis Tauri in vico Halalæ exanimatam vi subiti morbi amisit... Fecit et coloniam vicum in quo obiit Faustina et ædem illi exstruxit.* Æl. Spartianus in vit. Caracalli c. 11 : *Faustinæ templum et divale nomen eripuit, certe templum quod ei sub Tauri radicibus fundaverat maritus, in quo postea filius hujus Heliogabalus Antoninus sibi vel Iovi Syrio vel Soli — incertum id est — templum fecit.* Cf. Hierocles p. 700 : Τύανα. Φαυστινόπολις. Notit. episc. 1,252.3,189 et alibi.

Distantiarum notæ in Itin. parum inter se concinunt

Tab. Peut.	Itin. Hier. p. 577	Itin. Ant. p. 145	
Tyana	Thiana	Thiana	*Kenisse hissar*
	Faustinopolis.... 12	Faustinopolis .. 18	*Paschmaktchi* .. 14
			ruinæ
Aquis calidis... *39 (29 l.)	Cæna [Κρῆναι].. 13		Ad *Bartante* fl.. 14
Podando...... 12	Opodando...... 12	Podando 16	*Bozanti-khan* .. 7
Corriopio...... *22 (12)			[Κύρου πεδίον sive
(Corripion Rav.)			στρατόπεδον]
	Pylæ 14		*Gulek Boghas* .. 14
in monte [Tauro]. 11	Mansucrinæ..... 12	Nampsucrene.. 27	[Μοψουκρήνη]
[Tarso]........ 12	Tharso 12		*Tarsous* 26

passimque corruptæ sunt. Ego in plano mensus dedi sec. tabulam Kiepertianam. Faustinopolis situm indicari ruinis quæ sunt ad vicum *Paschmaktchi* (c. 15 m. p. a vico *Salalu* occasum versus) cum Fischero probabiliter statuit Ritterus 19, p. 253. *Aquæ calidæ*, quarum mentionem conjectura intuli in Itinerarium Hier., repertæ sunt in valle *Ulu Kychla* ad lævam ripam *Bartante* fluvii inter *Tachta Keupru* et *Tchifte khan*. In *Corropio* (*Corripion* Rav. p. 97) latere censeo *Cyri stratopedo* vel, quod malim, *Cyri pedio* (Cf. aliud Κύρου πεδίον in Lydia), quod prope Faustinopolin haud recte quærit Ritter. 19, p. 253. V. Curtius 3,19,1, qui *Castra Cyri quinquaginta stadia* abesse dicit *ab aditu quo Ciliciam intramus*. Cf. Strabo 12,2,9, sec. quem Mazaca absunt τῶν Κιλικίων πυλῶν ὁδὸν ἡμερῶν ἓξ καὶ τοῦ Κύρου (Κυρίνου

Δαλισανδός	ξς' γ''	λζ' L''γ''	Dalisandus	66° 20'	37° 5[illegible]
Ποδυανδός	ξζ'	λη'	Podyandus	67°	38°
Κόμανα Καππαδοκίας	ξη'	λη'	Comana Cappadociæ	68°	38°
Μόψου Κρήνη	ξζ' γ''	λζ' L''	Mopsucrene	67° 20'	37° 3[illegible]
Ταναδαρίς	ξη' γ''	λζ' L''δ''	Tanadaris	68° 20'	37° [illegible]

codd.) στρατοπέδου διὰ Τυάνων. || — P. 889, 1. Cicero ep. ad Caton. 15, 4 : *Itaque in Cappadocia extrema non longe a Tauro apud oppidum Cybistra castra feci, ut et Ciliciam tuerer et Cappadociam tenens nova finitimorum consilia impedirem.* Hierocles p. 700. In Not. episc. : ὁ Κυβίστρων, Κυβίστων Κυβίστου, τὰ Κύβιστα ἤτοι τὰ Ἡρακλέους. Hodie *Eregli*, a Tyanis versus occasum hibernum c. 350 stadia (300 sec. Strab. 12,2,9 ; 333 sec. Ptol.). Perperam a Ptolemæo ponuntur in Tyanôn meridiano. Quodsi recte posita essent, locum haberent in Antiochiana sive in undecima illa provincia, cui Cybistra (Κύβιστρα codd.) assignat Strabo 12,1,4. || — 2. Κλαυδιόπολις]... ούπολις CPRVW. Λαυδιόπολις Σ. || — ξε' γο''] ξε' γ'' ed. pr., 65 Vic., 65 1/2 1/3 Rom. || — λζ' L'' γ''] λζ γ'' ed. pr. Ammianus 14, 8,2 : *Mediam* (Ciliciam) *navigabile flumen Calycadnus interscindit. Et hanc quidem præter oppida multa duæ civitates exornant Seleucia, opus Seleuci regis, et Claudiopolis, quam eduxit coloniam Claudius Cæsar.* Theophanes Chron. p. 119 : Κλαυδιόπολις μεταξὺ τῶν δύο Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένη. Hierocles p. 709 : Διοκαισάρεια, Ὄλβη, Κλαυδιόπολις, Ἱεράπολις, Δαλισανδός, Γερμανικόπολις (Alia Claudiopolis ad Euphratem, ap. Plinium 5,85, quæ Ptolemæo est Κλαυδιάς.). Claudiopolis probabiliter refertur ad hod. *Mout*, Calycadno adjacentem, unde per Taurum iter est Laranda (Leake *Asia min.* p. 117. 319). Ponenda urbs erat in Cilicia vel in Antiochiana Ciliciæ partem comprehendente (V. p. 876,1 not.). || — P. 890, 1. Δαλισανδός] Δαλίσανδος LMNOSΔΞΦΩΣ. || — ξς' γ''] ξζ Γ, ξζ' γ'' ed. pr. || — λζ' L'' γ''] λη' Γ, λη' L'' γ'' ed. pr. — Steph. Byz. : Δαλίσανδα, πόλις Ἰσαυρική, ὡς Καπίτων Ἰσαυρικῶν πρώτῳ· τὸ ἐθνικὸν Δαλισανδεύς· οἱ νῦν δὲ Δαλίσανδα ταύτην φασὶ καὶ Δαλισανδεώτας. Hierocles p. 709 Dalisandum juxta Germanicopolin (h. *Ermeneh*) in Isauria nominat. In Notit. episc. Pamphyliæ ἐπαρχίᾳ attribuitur. — « Dalisandus apposita erat monti excelso sed amœno et irriguo, ad vilem et miseram conditionem redacta Basilii tempore. Δαλισανδός ἐστι πόλις, inquit lib. II Mirac. S. Teclæ c. 10, ἢ πόλεως εἴδωλον, ἐν τοῖς ἀφανέσι καὶ ἀνωνύμοις ἀπερριμμένη. Credebatur a Sando Herculis filio et Damalide esse dicta. Idem Basilius ib. c. 13 de Eusebio et Hyperocho : καὶ γὰρ ἐκ μιᾶς πόλεως ὥρμηντο τῆς Δαμαλίδος τε καὶ Σάνδα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Ἀμφιτρύων[illegible] *Wesseling.* Nonnus 34,163 : ὅθεν Κιλίκων ἐνὶ [illegible] Σάνδης Ἡρακλέης κικλήσκεται εἰσέτι Μο[illegible] Oppidum in Cilicia ponendum erat. Situs ignot[illegible] recte a Claudiopoli c. 32 m. p. ortum versus co[illegible]tur Dalisandus, quærenda est inter *Lamum* et *Sa[illegible]* fluvios. || — 2. Ποδυανδός] sic ed. pr., Πο[illegible]δος Γ, Παδιανδός Φ Arg., Παδυανδός cett. Deb. Πο[illegible]δανδός. Itin. Ant. p. 145 : *Podando.* Itin. H[illegible] p. 577 *mansio* (*O*) *podando.* Hod. *Bozanti K[illegible]* V. not. p. 889. — « Ἡ τῆς Ποδανδοῦ κλεισούρ[illegible] Ioh. Scylitzis hist. p. 829, et p. 844 διὰ τῆς κλεισούρας τοῦ Ποδανδοῦ ἀφικεῖται εἰς Κιλικίαν. N[illegible] a fluvio habere ex Constantino in Vita Basilii imp [illegible] 36 novimus. — Zonaras in Zimisce τὸ Ποδα[illegible] pariterque in Basilio Macedone Cedrenus. In vita Basilii imp. a Constantino Porphyrogeneta scripta c. [illegible] Ποδανεύς satis perverse. Quæ commoda habe[illegible] operæ erit ex Basilio M. epist. 74 cognoscere : [illegible] Ποδανδὸν εἴπω, τὸν Κεάδαν με οἴου λέγειν τὸν [illegible]κονικόν, ἢ εἴπου τῆς οἰκουμένης εἶδες βάραθρον [illegible]φυές, ἃ δὴ καὶ Χαρώνιά τισι προσαγορεύειν [illegible]τως ἐπῆλθεν, ἀέρα νοσοποιὸν ἀναπνέοντα· [illegible] τινὶ ἐοικὸς νόμισον καὶ τὸ Ποδανδοῦ κακόν. » *Wesseling.* || — 3. Καππαδοκίας]..... κικη Χ... κία [illegible] Frequens urbis mentio. Ruinæ ejus ad Sari ripam [illegible] *Yukedje* (*Olokaia* aliis) et *Kemerkoi* (38° 2[illegible] Kieperti tabula). Inepte urbs in Podandi paral[illegible] ponitur a Ptolemæo, qui inter Ciliciam præfectur[illegible] Cataoniam perverse interserit Morimenea. || — [illegible] Μόψου] Μόμψου ΔΞΦ Arg., *Mompsi* Ulm. || — [illegible] L'' δ''] λζ' L'' BEZ Arg., λζ' ς'' ed. pr., 37 1/3 [illegible] λζ' L'' δ'' cett. Mopsucrene inter Pylas et Tarsum, utrinque 12 m. p. distans sec. Itin. H. p. 577, a Podand[illegible] m. p. sec. Itin. Ant p. 145 (sec. Ptol. 58 m. a Ta[illegible] 22 m. a Podando). Hodie *Mamas* vel ei propinqu[illegible] Ammianus 21,15,2, de Constantio : *petit* (a Ta[illegible]) *per vias difficiles Mopsucrenas, Ciliciæ ulti[illegible] hinc pergentibus stationem, sub Tauri [illegible] radicibus positam.* Theophanes Chron. p. 39 : [illegible] ἐλθὼν ἐν Μοψουκρίᾳ (sic), ἐν πρώτῃ μονῇ ἀπὸ Ταρ[illegible] τῆς Κιλικίας, ἐτελεύτησεν. Eusebius Chron. an. 3[illegible] *Constantius Mopsucrenis inter Ciliciam Cappa[illegible]ciamque moritur.* Similiter Socrates H. E. [illegible] μεταξὺ Καππαδοκίας καὶ Κιλικίας. Sozomenus 5,[illegible] μεταξὺ Κιλίκων καὶ Καππαδοκῶν τῶν πρὸς τῷ Ταύ[illegible]

Λεανδίς	ξη' γο''	λζ' γο''	Leandis	68° 40'	37° 40'
23. Στρατηγίας Μουριμηνῆς			23. Præfecturæ *Murimenæ*		
Σινδίτα	ξζ' ∟''	λθ' ς''	Sindita	67° 30'	39° 10'
Κόταινα	ξη' δ''	λθ' ς''	Cotæna	68° 15'	39° 10'
Ζοροπασσός	ξθ' γ''	λθ'	Zoropassus	69° 20'	39°
Νύσσα	ξη' γ''	λη' γο''	Nyssa	68° 20'	38° 40'

Ponendus locus erat in Cilicia. ‖ — P. 890,5. Ταναδαρίς] Τανάδαρις ZΓ. ‖ — ξη' γ''] ξη' ς'' ed. pr., 68 2/3 Rom. Ulm., nescio an rectius. ‖ — λζ' ∟'' δ''] λζ' δ'' ed. pr., 37 1/2 1/3 Rom. Tanadaris in Itin. Ant. 212 *Tandaris*, p. 178,210.215 *Pandaris*, *Ptandaris*, *Prandaris*. Hodie *Tanir*.

Comana		*Ruinæ*	
Siricis	16 (24 v. l.)	ad *Biabogh Dagh*	16
Tandari	16 (24 v. l.)	*Tanir*	16
Arabisso	12 (18. 22 v. l.)	*Yarpus*	15

A Tandari Cucusum 15 (24. 25. 28. 29. 38. 39. v. l.) m.; (nobis a *Tanir* ad *Gucuksun* 18 m.); a Siricis Cucusum 15 (24. 25 v. l.,), nobis 13 m. p. — Sec. Ptol. a Comanis Tanadarin 21 m., sed 32 si cum edd. Rom. Ulm pro 68 1/3 scripseris 68 2/3. ‖ — P. 891,1. Λεανδίς] Λεάνδις Γ. ‖ — ξη' γο'' λζ' γο''] ξη' γ'' λζ' γ'' ed. pr., 37 1/2 1/4 Rom. Leandis ignota. Fortasse est Laranda Itinerarii Ant. p. 211, ubi :

Cocuso		*Gucuksun*	
Laranda	18	*Tchoukour-hissar?*	18
Badino	18	*Boundoun*	18
Prætorio	22	*Takfalu?*	22
Flaviada	22	*Hemetize* ruin.?	22
Anazarbo	18	*Anayarzo*	18

Locus, quem Larandis sec. distantiarum notas assignavi, a Comanis via directa c. 38 m. p. distat, quot inter Comana et Leandin intercedunt ap. Ptolemæum. ‖ — 2. Μουριμηνῆς] sic X, Μουραυνῆς Φ, *Muraunæ* Arg., Μουραννῆς ACDFLNOPRSVΔΩΞ, Μουριανῆς cett.; Μοριμηνή ap. Strabon. 12,1,4, *Morimene* ap. Plin. 6,8. V. p. 876 not. Præfecturam hanc, quam Ptolemæus a Cilicia et Armeniæ Minore austrum versus temere collocat, Galatiæ prætentam fuisse rectius dicit Plinius 6,8. Arasaxa et Sindita Ciliciæ assignandæ erant. Nyssam et Zoropassum in Morimena sitas fuisse aliunde constat. Carnalin, a Nyssa c. 22 m. dissitam, esse Parnassum a Nyssa 24 m. dissitam (Itin. p. 206.), Morimenes urbem, probabiliter conjecit Ramsayus; Garnaca a Carnali 22 m. p. distans haud diversa fuerit a statione *Garmias* Tabulæ Peut. (*Garnias* in Rav. p. 97), quæ in Itin. Hieros. p. 575 *Galea* vocatur a Parnasso 21 m. p. dissita (hod. *Arghoun?*). Ceterum tria hæc oppida Nyssa, Carnalis et Garnaca ordine inverso ponenda erant, adeo ut maxime borealis esset Garnaca. — A Nyssa ad Mazaca sec. Itin. p. 206 sunt 90 m. p., apud Ptolemæum c. 100 m., verum non occasum boreamque versus, sed inepte versus ortum austrumque ‖ — 3. Σινδίτα] Σίνδιτα DFMNPRSΔΞ, Σινζίτα ed. pr., Σίνδητα A. ‖ — ξζ' ∟''] ξζ' ς'' ed. pr. ‖ — λθ' ς''] λθ' ∟'' FN. Sindita, ab Arasaxa boream versus posita, est *Sinispora* Tab. Peut.

Mazaca		Μάζακα	
Sinispora *	24 (deb. 14)	Σινδίτα	50
(hod. *Zindjidere*)			
Arasaxa	13	Ἀράσαξα	80
(h. *Seresek*)			

Sec. Itin. Ant. p. 179. 210. 211 Arasaxa a Mazacis nonnisi 24 m. p. distat. ‖ — 4. Κόταινα] Κοτάινα D, Κοταίνα MNOPRVWΞΞ, Κόχαινα Φ Arg. *Cochena* Ulm., *Chotæna* Rom. ‖ — λθ' ς''] λθ' ∟'' FN. Cotæna ignota. An hod. *Kotch-hissar* ad Tatta lacum, a Parnasso (h. *Parlassan*) c. 8 m. p. austrum versus? (Apud Strabonem 12,2,6 in Cappadocia commemorantur τὰ Κάδηνα, Σισίνου βασίλειον καὶ πόλεως κατασκευὴν ἔχον, de quorum situ haud magis constat.). ‖ — 5. Ζοροπασσός] Ζωρ. C, Ζοροπασός L, *Soropassus* Ulm. ‖ — ξθ' γ''] sic ed. Ulm., ξη' γ'' ed. pr.; ξθ' γο'' cett., quod quum admitti nequeat, ξθ' ιβ'' de Grashofii conjectura scripsit Wilberg. Zoropassus a Nyssa c. 50 m. p. versus ortum æstivum posita haud dubie est *Yarapison* a loco Nyssæ assignando c. 45 m. versus ortum hibernum juxta Halyn fl., a *Newschehr* urbe boream versus. Nihil huc pertinet Κοροπασσός, quam Strabo 14,2,19 novit 120 stadia a Garsauiris (s. Archelaide) occasum versus, a Mazacis 800, a Tyriæo 840 stadia dissitam. ‖ — 9. Νύσσα] sic codd. plurimi, Νύσα v. l. ‖ — λη' γο''] λη' γ'' ed. pr. Cf. Hierocles p. 699 Νύσσα. Notit. episc. : ὁ Νύσσης, ὁ Νύσης. Socrates 5,8 : Γρηγόριος ὁ Νύσσης ἐπίσκοπος. Nicephorus 11,44 : ὁ τῶν Νυσσαέων φωστήρ (Γρηγόριος sc.). Sec. Itin. p. 206 Nysa vel Nyssa a Parnasso 24 m. (22 Ptol.), a Cæsarea 90 m. (c. 100 Ptol.) distat. In eo situ nunc exstare vicum *Nirse* seu *Nissa* dictum ex Hamiltono (*Researches* 2, p. 265) refertur in *Diction. of gr. and rœm. geogr.* 2, p. 456. In meis tabulis nomen hujus loci non notatur. ‖ — P. 892,1.

Ἀράσαξα	ξζ′ ∠′′	λη′ ∠′′
Καρναλίς	ξη′ ∠′′δ′′	λη′ ∠′′
Γαρνάκη	ξη′ ∠′′	λη′ ς′′

24. Στρατηγίας Λαουιανσηνῆς

πρὸς μὲν τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ

Κόρνη	οα′	λθ′ δ′′
Μέτειτα	οα′	λθ′
Κλαυδιάς	οα′	λη′ ∠′′δ′′

ἐντὸς δὲ τούτων

Καπαρκελίς	ο′ ς′′	λθ′

Arasaxa	67° 30′	38° 30′
Carnalis	68° 45′	38° 30′
Garnaca	68° 30′	38° 10′

24. Præfecturæ *Laviansenæ*

ad Euphratem fluvium

Corne	71°	39° 15′
Metita	71°	39°
Claudias	71°	38° 45′

introrsus ab his

Caparcelis	70° 10′	39°

Ἀράσαξα] Ἀρασάξα LNPRVWΞΔΞΦ, *Arasaza* Rom. Hod. *Seresek*. V. p. 891,3 not. ‖ — ξζ′ ∠′′] ξζ′ ∠′′ γ′′ X ed. pr., 67 2/3 Rom. ‖ — λη′ ∠′′] λη′ γ′′ ed. pr. ‖ — 2. Καρναλίς] Καρνάλις Γ. ‖ — ξη′ ∠′′ δ′′] ξη′ ιβ′′ ed. pr. ‖ — λη′ ∠′′] λη′ ιβ′′ ed. pr., 38 1/2 1/3 Ulm. ‖ — 3. ξη′ ∠′′] ξη′ ς′′ A ed. pr. ‖ — λη′ ς′′] sic A, λη′ γ′′ ed. pr., λη′ ∠′′ cett. Cf. not. p. 891,1. ‖ — 4. Λαουιανσηνῆς] sic Strabo 12,2,10 (v. p. 876,1 not.), Λαουιανησινῆς ed. pr., Δαουιανησινῆς Γ, Λαυσιανῆς ⊐, Λαβιανῆς Φ Arg., *Labianæ* Vic. Rom., *Lybianæ* Ulm., Λαυιανῆς cett. Hæc præfectura a Melitene non austrum, sed boream versus erat sec. Strabonem 12,2,10, qui Cappadociam Magnam a Ponto discriminari dicit ἀπὸ τῶν ἑσπερίων ἄκρων τῆς Χαμμαμηνῆς ἄχρι τῶν ἑωθινῶν τῆς Λαουιανσηνῆς. Ptolemæus in his quoque errasse videtur. Haud enim intelligo quo pacto Corne et Melita et Claudias, oppida Melitenæ urbi proxima, a Melitene præfectura separari potuerint. ‖ — 5. Εὐφράτῃ] Εὐφράτει ed. pr. ‖ — 6. Κόρνη] Κόρκη ed. pr. Cod. Ravenn. p. 95 Mentio ejus in Tabula Peut.

Longitudinem viæ quæ juxta Euphratem est a Melitene Samosata, satis accuratam Ptolemæus exhibet, perperam vero fluvium per hunc tractum recto cursu a borea austrum versus fluere statuit. Secundum lineam rectam a Melitene Samosata sunt 70 fere m. p. ‖ — 7. Μέτειτα] Μετίτα CLPRV Φ Arg., Μετήτα A, Μέγειτα X, Μέτιπα W, *Metica* Rom.; *Metita* Tab. Peut. ‖ — 8. Κλαυδιάς] *Claudia*, Κλαυδιάς, Arg. *Glaudia* Tab. Peut. Cf. Plinius 5,85 : *Apud Claudiopolim Cappadociæ cursum ad occasum solis vergit* (Euphrates). ‖ — 10. Καπαρκελίς] Καπαρελκίς OW, Μαπαρκελίς Φ Arg. Ulm., Καρπαρκελίς F. ‖ — ο′ ς′′] ο′ ∠′′ BDEFPRSVWΔΞΩ⊐. Oppidum ignotum. A Melitene tantum distat via recta quantum Βαρζαλώ distare debebat. An igitur Καπαρκελίς i. q. Βαρζαλώ, sicut Κίζαρα i. q. Ζιζόατρα et Λαύγασα i. q. Λεύγαισα esse videntur? — Fieri vero etiam potest ut Caparcelis sit *Capriandas* Tab. Peut. Hoc enim oppidum quum circa hod. *Chambayad* quærendum sit, a Melitene tantum fere distat quantum Caparcelis Ptolemæi. Itinerarium illud Tabulæ, in quo distantiarum numeris (excepto numero primo XXI) parasangæ indicantur (ut in Itinerariis a Mopsuestia et ab Alexandria Samosata), hunc fere in modum disponendum esse censeo :

Tab. Peut.		Ptolemæus.			
Melentenis		Μελιτηνή		*Malatiah*	
Corne	8	Κόρνη	16	ad *Burnana*	8
Metita	14	Μέτειτα	16	*Isogli*	14
Glaudia	12	Κλαυδιάς	16	*Alischin*	12
		Ἰουλιόπολις	21	*Ibol*	30
Barsalium	46	Βαρζαλώ	16	*Guerguer*	16
Heba	9			*Tchebat*	9
Charmodare	30	Χολμαδάρα	30	*Choros*	25
Samosata	12	Σαμόσατα	17	*Samsat*	15
	131		132		129

Ζιζόατρα	ο'	λη' ∟'' δ''	Zizoatra	70°	38° 45'
Πασάρνη	ο' ∟''	λη' ∟''	Pasarne	70° 30'	38° 30'
Κίζαρα	ξθ' γ''	λη' ∟''	Cizara	69° 20'	38° 30'
Σαβάγηνα	ξη' ∟''γ''	λη' ς''	Sabagena	68° 50'	38° 10'
Νοσαλήνη	ξθ' ∟''γ''	λη' γ''	Nosalene	69° 50'	38° 20'
Λαύγασα	ξθ' γ''	λζ' ∟''γ''	Laugasa	69° 20'	37° 50'
25. Στρατηγίας Ἀραυηνῆς παρὰ μὲν τὸν Εὐφράτην ποταμόν			25. Præfecturæ *Arauenes* iuxta Euphratem fluvium		
Ἰουλιόπολις	οα'	λη' γ''ιβ''	Iuliopolis	71°	38° 25'
Βαρζαλώ	οα'	λη' ς''	Barzalo	71°	38° 10'
ἐντὸς δὲ τούτων			introrsus ab his		

Comana		Ruinæ ad Sarum fl.	
Catara	21 m. p.	Inter *Binbogh Dagh* et *Khourma Sou* (Carmalam fl.)	21 m. p.
Salandona	3 paras.	*Seredjin*	3 paras.
Cilca novum	5	*Zeitun* (Ζιζόατρα Ptol. ?)	5
Arianodum (Ariandum Rav. p. 95)	5	*Marach*	6
Nastæ (Nastar Rav.)	5	*Nadjar*	5
Octacuscum	5 (10)	*Besne* ad *Kouz Dagh*	10
Capriandas	4	*Chambayad* (Καπαρκελίς Ptol. ?)	4
Pordonium	4	A *Borkeneh* ortum versus	4
Perre	2	*Pirin* ruinæ	2
Carbanum	2	ad *Karbutchi Sou*	2
Samosata	4	*Samsat*	4

Sec. Itin. Ant. p. 210. 213 Perre a Samosatis distat 24 m. p. (6 6/15 paras.). ‖ — 1. Ζιζόατρα] Ζιζοάτρα X, Ζώατρα L, Διζώατρα Γ, Διζωάτρα ed. pr., *Sizoatra* Ulm. ‖ — λη' ∟'' δ''] λη' δ'' ed. pr. Situs Zizoatræ ignotus. An diversa sit Cizara vs. 3, quæritur. Fortasse huc pertinet *Cizistra* quam Geogr. Rav. p. 95 juxta Barsalium (Barzalonem ap. Ptol., hod. *Guerguer*) nominat. An hod. *Kiachta*, a *Guerguer* 20 m. p. occasum versus? ‖ — 2. Πασάρνη] *Passarna* Vic. ‖ — ο' ∟'' λη' ∟''] ο' ς'' λη' ς'' ed. pr.; λη' ∟'' δ'' X. Pasarne a Iuliopoli c. 22 m. p. abest. Totidem ab hod. *Ibol* distat hod. *Borsoun*, ubi ruinæ. ‖ — 3. Κίζαρα] Κιζάρα X ed. pr. ‖ — ξθ' γ''] ξε' γ'' ed. pr. ‖ — λη' ∟''] λη' ς'' A ed. pr. Si recte numeri habent, ut ordo enumerationis servetur, Cizara statim post Zizoatram commemoranda erat, monente Grashofio. Haud diversam esse a Zizoatra suspicor. ‖ — 4. Σαβάγηνα] Σαβάγινα CDFLMOPRSVWΔΞΩΣ, Σαββάγινα Λ, Σαβάγεινα ed. pr. ‖ — ξη' ∟'' γ''] ξη' ς'' ed. pr. ‖ — λη' ς''] 38 1/2 Vic. Oppidum ponitur a Nyssa Murimenæ 40 m. p. versus austrum ortumque. In Itin. Ant. p. 206 a Nyssa Cæsaream versus 60 m. p. distat *Sacasena* (*Saccasena*, *Siccasene* v. l.), a Cæsarea 30 m. p. dissita (hod. *Sinason*). Eadem, opinor, est Sabagena Ptolemæi. ‖ — 5. Νοσαλήνη] Νοσαληνή C, ed. pr. Νοσαγήνη X, Νοσαλίνη SΩ, ‖ — ξθ' ∟'' γ''] ξθ' ς'' ed. pr. Nosalene in Itin. Ant. p. 210 *Locotena* s. *Lacotena*, in Tab. Peut. *Nocotesso*. V. p. 887,7 not. ‖ — 6. Λαύγασα] sic X ed. pr., Λαύτασα BEFZ Arg., Λαύστασα cett. ‖ — λζ' ∟'' γ''] λζ' γ'' ed. pr. Λαύγασα eadem, opinor, quæ Λεύγαισα Melitenæ p. 887,7. ‖ — 7. Ἀραυηνῆς] Ἀραυήνης FMNOΞ, *Arauenæ* Vic. Rom. Ulm., Ἀραυινῆς A, Ἀροδινῆς Arg., Ῥαυηνῆς PVW ed. pr., Ἀραυρινῆς S, Ἀρανηνῆς Σ, Ἀβαρηνῆς BEZ. Apud Strabonem 12,1,4 Σαραουηνή regio. Vid. p. 876 not. Cf. hodierna planities *Araban Ovassi* dicta et *Araban tchai*, qui fluvius sec. novissimam Kieperti tabulam in Euphraten exitum habet 40 m. p. a Samosatis versus occasum hibernum in Comagene regione. ‖ — 9. λη' γ'' ιβ''] λη' ∟'' ιβ'' L, *Ulm.*, λη' ς'' S, 38 1/2 Rom. Hodie *Ibol* vel *Bibol*. V. p. 892 not. ‖ — 10. Βαρζαλώ] Βαρζαλῶ NPRSVΔΞΩ, Βαρζάλω ed. pr., Ζαρβαλλώ X; *Barsalium* Tab.

Σεραστέρη	ο' γο''	λη' δ''
Λακριασσός	ο' δ''	λη' ς''
Ἐντέλεια	ο'	λζ' ∠''δ''
Ἄδατθα	ξθ' ∠''	λζ' ∠''

Serastere	70° 40'	38° 15'
Lacriassus	70° 15'	38° 10'
Entelea	70°	37° 45'
Adattha	69° 30'	37° 30'

ΚΕΦ. Ζ'.

Κιλικίας θέσις.

['Ασίας πίναξ ά.]

Ἡ Κιλικία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως τῷ ἐκτεθειμένῳ τῆς Παμφυλίας μέρει· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Συρίας μέρει παρὰ τὸν Ἀμανὸν τὸ ὄρος τῷ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ πέρατος ἕως πρὸς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον διήκοντι καὶ τὰς Ἀμανικὰς πύλας, οὗ πέρατος ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας

ξθ' ∠'' λς' γ''

ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῷ ἐκτεθειμένῳ τῆς Καππαδοκίας παρὰ τὸν Ταῦρον ὄρος μέρει· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ τε Κιλικίῳ αὐλῶνι καὶ τῷ Ἰσσικῷ

CAP. VII.

Ciliciæ situs.

[*Asiæ tabula prima.*]

Cilicia finitur ab occasu Pamphyliæ parte ea, quam supra exposuimus; ab oriente Syriæ parte iuxta Amanum montem, quæ pars a termino prope Cappadociam posito usque ad Issicum Sinum extenditur atque Amanicas Portas, cuius termini positio est

69° 30' 36° 20

a septentrionibus exposita Cappadociæ parte quæ præter Taurum montem tendit; a meridie Cilicio Freto et Issico Sinu; quae

Peut., *Ratsalium* Rav. p. 95. Hod. *Guerguer*. || — 11. ἐντὸς δὲ τούτων] om. ADMOΔΞ et, relicto spatio vacuo, L. || — 1. Σεραστέρη] Σεραστερή CLMNPRΔΞΦΣ Arg., Σερασπέρη ed. pr., Σεραστερεί SΩ, *Serastara* Ulm. || — ο' γο''] ο' γ'' ed. pr. Vic. Rom., 60 2/3 Ulm. Arg. Ignotum oppidum. Fuerit in *Karatchor* regione, quæ est a Nicopoli occasum versus. || — 2. Λακριασσός] Λακριασός L, Λακρισσός Φ manu sec., *Lacrissus* Ulm., *Lacrassus* Rom. Ignota. || — 3. Ἐντέλεια] Ἀντέλεια ed. pr. || — λζ' ∠'' δ''] λζ' δ'' ed. pr. Ignota. An hod. *Talik* in Comagene, 30 m. p. a Samsat occasum versus? || — 4. Ἄδατθα] *Adatha* Rom., *Adaththa* Ulm. || — ξθ' ∠''] ξθ' ς'' ed. pr., 69 1/2 1/12 Rom. || — λζ' ∠''] λζ' ∠'' δ'' F, λζ' ∠'' ς'' Ξ, λζ' ς'' ed. pr. Adattha, quum a Samosatis c. 95 m. p. occasum versus ponatur, sita esse potuit inter hod. *Albislan* et *Marach*. In via autem has urbes jungente a Byzantinis scriptoribus Adatam oppidum commemorari literis mihi significavit Ramsayus. Nomine tenus cf. Adada Pisidiæ p. 332,22. Porro Ἀδατά sec. Glycam An. 4, p. 295 apud indigenas vocabatur Germanicia Comagenæ, quæ postea denominata est Ταλείταβα (uti legitur in Collectione geogr. ms., citante Holstenio ad Steph. Byz. v. Γερμανίκεια) aut Τελεσαῦρα (ut in Notit. de urbibus quæ μετωνομάσθησαν ἐς ὕστερον ap. Hudson. in Geogr. min. 4, p. 42.

VII. De Cilicia provincia v. Marquardt *Rœm. Staatsverwaltung* 1, p. 379 sqq. et qui ibi laudantur. | — 10. Συρίας μέρει] om. LMNOPRXΔΣ. || — παρὰ τὸν Ἀμανὸν τὸ ὄρος] τὸ om. BEZ, παρὰ μὲν τὸ Ἀ τὸ ὄρ. X, π. τῶν Ἀμανῶν τὸ ὄρος Φ, *parte Amani montis* Vic. Arg., παρὰ τὸν μόλιον ed. pr.. Verba hæc h. l. om. SΩ, qui deinceps concinnius : ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ πέρατος τοῦ Ταύρου ὄρους παρὰ τὸν Ἀμανὸν τὸ ὄρος εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον καὶ τὰς Ἀμανικὰς πύλας διήκοντι. || — 12. ἕως] om. ed. pr. || — πρὸς] Wilberg. conj., παρὰ codd. || — 13. πέρατος om. X. || — ἐπέχει] om. A, ἐπ. μοίρας om. MOΔΞ. || — ξθ' ∠''] ξθ' ς'' ed. pr., 69 1/3 Vic. — Τὸ πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ πέρας supra c. 5 § 1 ponitur 70° 37° 20'. Qui hinc pertinet usque ad Euphratem (71° 20' 38°) tractus montanus eodem Amani nomine affertur, adeo ut hæc Amani pars jungat Taurum Ciliciæ et Taurum Armeniæ Magnæ. Similiter Strabo 11. 12,2 : τὸ δὲ Ἀμανὸν ὄρος μέχρι τοῦ Εὐφράτου καὶ τῆς Μελιτηνῆς πρόεισι, καθ' ἣν ἡ Κομαγηνὴ τῇ Καππαδοκίᾳ παράκειται· ἐνδέχεται δὲ τὰ πέραν τοῦ Εὐφράτου ὄρη. Alii fortasse hunc tractum Tauri partes jungentem et ipsum Tauri nomine comprehendebant. Certe quæ c. 14 proxima ei Comagenæ urbs ponitur (70° 50' 37° 20'), apud Ptolemæum Ἀντιόχεια πρὸς Ταύρῳ, non vero πρὸς Ἀμανῷ vocatur. Ceterum Amanus dicebantur non modo montes qui sunt juxta orientale Issici sinus latus, sed ii quoque qui ab altera parte præter sinum extenduntur. Strabo 12,2,2 : ὁ μὲν γὰρ Ἀμανὸς ἐπὶ τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Συριακὴν ἐκτείνεται θάλατταν πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀπὸ τῆς Κα-

κόλπῳ κατὰ περιγραφὴν ἔχουσαν οὕτως· μετὰ Σύεδραν πόλιν τῆς Παμφυλίας ἑξῆς παράλιοι

2. Σελινίτιδος Τραχείας χώρας

Ἰωτάπη	ξδ'	λϛ' L''δ''
Σελινοῦς	ξδ' γ''	λϛ' L''δ''
Ἀντιόχεια ἐπὶ Κράγῳ	ξδ' γο''	λϛ' L''γ''
Νεφελίς	ξδ' L''γ''	λϛ' L''ιβ''

3. Κήτιδος

Ἀνεμούριον	ξε' ϛ''	λϛ' L''γ''
Ὀρυμάγδου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξε' γ''	λϛ' L''γ''

ora sic describitur : post Syedram Pamphyliæ oppidum deinceps in ora maritima sunt

2. in Aspera Cilicia *Selinitidis*

Iotape	64°	36° 45'
Selinus	64° 20'	36° 45'
Antiochia ad Cragum	64° 40'	36° 50'
Nephelis	64° 50'	36° 35'

3. *Cetidis*

Anemurium	65° 10'	36' 50'
Orymagdi fluvii ostia	65° 20'	36° 50'

ταονίας καὶ τὸν νότον, τῇ δὲ τοιαύτῃ διαστάσει περικλείει τὸν Ἰσσικὸν κόλπον ἅπαντα καὶ τὰ μεταξὺ τῶν Κιλίκων πεδία πρὸς τὸν Ταῦρον. Amanicas portas Ptolemæus § 7 in orientali montis tractu ponit inter Issum et Alexandriam, ubi nunc sunt fauces e regione *Payas* vici; haud longe inde austrum versus sunt αἱ πύλαι τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας (Xenophon Anab. 1,4 ; Ptolem. c. 5 ; hod. *defilé de Sakaltutan*). Strabo vero et Stadiasm. § 156 Amanidas pylas vocant fauces in occidentali montis tractu inter Ægæas (*Aias*) et Issum sitas (hod. *Demir Kapu*, i. e. ferrea porta), per quas iter est Mopsuestiam (h: *Missis*). Cf. not. ad Stadiasm. p. 478. ‖ — 18. Κιλικίῳ] Κιλικίας Φ. ‖ — Ἰσσικῷ] Ἰσσίῳ Φ ‖ — P. 895, 1. ἔχουσαν οὕτως] κατὰ περιγραφὴν τῆς παραλίου τοιαύτην SΩ. ‖ — 2. Σύεδραν] Συέδραν BEZΦ Arg., Σύεδρον X. Σύνεδραν ADFL, *Sisdram* Vic. Ulm., *Sistram* Rom. Syedra et Coracesium, Κιλικίας τραχείας πόλεις παράλιοι, p. 860 Pamphyliæ provinciæ adscribuntur. ‖ — 2. Παμφυλίας] Παφλαγονίας BZ. ‖ — παράλιοι] sic X, παράλληλοι BZΦ, παράλιος cett. ; ἑξῆς παρ. om. SΩ. Ciliciæ παράπλουν ampliorem habes in Stadiasmo § 158-202, ad quem relegasse lectorem satis habeo. ‖ — 3. Σελινίτιδος] de conjectura Wilbergius, Σελοντίδος EZ, Σελεντίδος PRV ed. pr., Λεοντίδος Φ Arg., Λελεντίδος cett. Versum om. W. Ceterum dicendum erat ἐν τῇ τραχείᾳ χώρᾳ sive Κιλικίᾳ Σελινίτιδος μὲν et deinceps Κήτιδος δὲ, ac similiter § 5 ἐν τῇ Κιλικίᾳ τῇ τραχείᾳ Σελινίτιδος μὲν, si quidem Selinitis et Cetis regiones distinguuntur. Ceterum Selinus in rupe (*sela*) posita ab ipso hoc situ τραχεῖα ac tota ἡ τραχεῖα sive τραχειῶτις Κιλικία similiter Σελινῖτις dici potuit. Ptolemæus vero nomen hoc haud recte ad Selinuntis urbis ditionem transtulisse videtur. — Altera Ciliciæ pars vocatur ἡ πεδιὰς Κιλικία, non vero ἡ ἰδίως Κιλικία, quod in fonte suo legisse videtur Ptolemæus. ‖ — 4. Ἰωτάπη] Ἰωταπῆ ΔΩ, Ἰωταπή LΦΞ. Iotape sec. Ptol. a Selinunte c. 140 stadia distans aut eadem quæ in Stadiasmo 120 stadia a Selinunte dissita vocatur Ναῦλοι (quod nomen navalis fuerit), aut ei vicina erat. Commemoratur Iotape in Geogr. Rav. p. (*Selenunte*, *Iotape*, *Syedra*), Hierocle p. 709, Not. episc. 1,838 (Ἰωστάπη). In Plinio 5,92 codices : *Thelabe*, *Thabe*, *Thebe*, *Tebe*; em. Harduinus. Nomen oppido inditum esse videtur ab Iotape, Antiochi IV Comagenorum regis filia, uxore Alexandri Tigrane nati, quem τῆς νησιάδος τῆς ἐν Κιλικίᾳ Οὐεσπασιανὸς ἵσταται βασιλέα (Joseph. Ant. Jud. 18,5,4). ‖ — 5. Σελινοῦς] Σεληνοῦς BDELSZΞΞ, Σελήνους FΦ Arg. ‖ — λϛ' L'' δ''] λϛ' L'' PV, λϛ' δ'' ed. pr. A Selinunte (h. *Selindi*) ad Acamantem Cypri promontorium sec. Strabonem p. 682 et Stadiasmum § 204 trajectus est stadiorum 1000, sec. Ptol., rectius, c. 630 stad. (nobis c. 700). ‖ — 6. Κράγῳ] Τράγῳ ACDMNOPRSWXΔΞΦΩ Rom. Arg. ‖ — ξδ' γο'' λϛ' L'' γ''] ξδ' γ'' λϛ' ϛ'' ed. pr. — Κράγον χωρίον in Stadiasmo § 200, ubi v. not. ‖ — 7. ξδ' L'' γ''] ξδ' ed. pr. ‖ — λϛ' L'' ιβ''] λϛ' L'' γ'' ιβ'' X. In Stad. § 201 Νεφέλιον inter Selinuntem et Cragum, non vero, ut ap. Ptol., a Crago ortum versus. ‖ — 8. Κήτιδος] *Cecidis* Ulm. Nomen a *Cetiis* (*Citiis*, *Cittiis*), quos in Phœnicia et Cypro ins. novimus, derivandum esse censet Movers *Phœn. Alterth.* 1, p. 207. In antiquioribus scriptoribus hæc Ciliciæ regio non commemoratur, nisi forte huc pertinet Σητός (Κητός?) λιμήν (h. *Kis limena*) apud Scylacem § 102 p. 76, qua in regione Ptolemæus habet Arsinoen. In mediterraneis Cetidis fuit Olba, ad Calycadnum, ut videtur, quem fluvium ἐκ τῶν τῆς Κήτιδος μυχαιτάτων χωρίων emergere tradit Basilius Seleucensis in Vita S. Theclæ p. 121. Idem in Mirac. S. Theclæ 2, c. 3 τῶν Κητιδίων γυναικῶν commeminit, notante Wesselingio ad Itin. p. 212. ‖ — 9. ξε' ϛ'' λϛ' L'' γ''] ξβ' ϛ'' λϛ' ϛ'' ed. pr.; 36 1/2 1/4 ed. Rom. Cf. Stad. § 196. ‖ — 10. Ὀρυμάγδου] Ἀρυμάγδου ed. pr., Ὀρυμάδου Φ Arg., *Orimagdi* Ulm. ‖ — 11. ξε' γ''] ξβ' ϛ'' ed. pr., 65 1/3 1/12 Rom. ‖ — λϛ' L'' γ''] λϛ' L'' δ'' ADFMNOSΔΞΩΞ, λϛ' ϛ'' ed. pr. Orymagdus fl.,

Ἀρσινόη	ξε' ∟''	λϛ' ∟''γ''	Arsinoe	65° 30'	36° 50'
Κελένδερις	ξε' ∟''δ''	λϛ' ∟''γ''	Celenderis	65° 45'	36° 50'
Ἀφροδισιάς	ξϛ'	λϛ' ∟''γ''	Aphrodisias	66°	36° 50'
Σαρπηδὼν ἄκρα	ξϛ' ϛ''	λϛ' ∟''δ''	Sarpedon promontorium	66° 10'	36° 45'
Καλυκάδνου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξϛ' γ''	λϛ' ∟''γ''	Calycadni fluvii ostia	66° 20'	36° 50'
Ζεφύριον ἄκρον	ξϛ' γ''	λϛ' γο''	Zephyrium promontorium	66° 20'	36° 40'
4. τῆς ἰδίως Κιλικίας			4. *Ciliciæ Campestris*		
Κώρυκος	ξϛ' ∟''	λϛ' ∟''γ''	Corycus	66° 30'	36° 50'
Σεβαστή	ξϛ' ∟''δ''	λϛ' ∟''δ''	Sebaste	66° 45'	36° 45'
Λάμου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξζ'	λϛ' ∟''δ''	Lami fluvii ostia	67°	36° 45'
Πομπηιούπολις ἡ καὶ Σόλοι	ξζ' δ''	λϛ' γο''	Pompeiopolis sive Soli	67° 15'	36° 40'
Ζεφύριον	ξζ' ϛ''	λϛ' γ''	Zephyrium	67° 10'	36° 20'
Κύδνου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξζ' ∟''δ''	λϛ' γο''	Cydni fluvii ostia	67° 45'	36° 40'

aliunde non notus, hod. *Gozulche Tchai*. Ad eum fuerit locus qui in Stadiasmi codice § 195 dicitur Ῥυγμανοί, 50 stadia ab Anemurio distans. ‖ — 1. ξε' ∟''] ξε' ϛ'' ed. pr. ‖ — λϛ' ∟'' γ''] 36 1/2 1/4 Rom. De Arsinoe (h. *Softi*) v. Strabo 14,5,3 : Νάγιδος πρώτη μετὰ τὸ Ἀνεμούριον πόλις, εἶτ' Ἀρσινόη, πρόσορμον ἔχουσα, εἶτα τόπος Μελανία καὶ Κελένδερις πόλις λιμένα ἔχουσα· Τινὲς δὲ ταύτην ἀρχὴν τίθενται τῆς Κιλικίας, οὐ τὸ Κορακήσιον, ὧν ἐστὶ καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος. Plinius 5,91, Steph. Byz. s. v., Ravenn. p. 102. 359, Guido p. 526. ‖ — 2. Κελένδερις] BEZ, Κελενδερός F, Κελενδερίς cett.; h. *Kilandria*. ‖ — ξε' ∟'' δ''] ξε' δ'' ed. pr., ξε' ∟'' γ'' F. ‖ — λϛ' ∟'' γ''] λϛ' ∟'' δ'' X Rom. λϛ' ϛ'' ed. pr. Distantiæ inter Arsinoen, Celenderin, Aphrodisiadem, Sarpedonem pr. intercedentes in Ptolemæi tabula justo minores sunt. ‖ — 3 Ἀφροδισιάς] ἢ Βενερία add. A, *vel Venerea* add. Lugd. ‖ — λϛ' ∟'' γ''] λϛ' ed. pr., 37 1/2 1/3 Arg., 36 1/2 1/4 Rom. Cf. Stadiasm. § 184. 186. ‖ — 4. Σαρπηδὼν] *Satpedon* Vic. ‖ — λϛ' ∟'' δ''] 36 2/3 Rom. ‖ — 5. Καλυκάδνου] sic ed. pr., Καλυκάγνου X, Καλύδνου cett. Stephanus Byz. v. Ὑρία· Καλύκαδνος, ὃν Καλυδνόν τινες καλοῦσι. Vid. Stadiasm. 175. Hod. *Gœk-Sou*, de cujus cursu v. Ritter 19, p. 306-321. ‖ — 7. ἄκρον] om. BEZ Arg.; *Sephyrium* Ulm. ‖ — ξϛ' γ''] 66 1/3 1/12 Ulm. Strabo l. l. : πλησίον ἐστὶ τοῦ Καλυκάδνου καὶ τὸ Ζεφύριον καὶ αὕτη ἄκρα. Ravenn. p. : *Corycus*, *Seleucia*, *Zephyrium*, *Sarpedon*, contra ordinem. τὸ Καλύκαδνον ἀκρωτήριον ap. Polyb. 22,26,14. et Appian. Syr. 34. In Stadiasmo § 177 non commemoratur. Promontorium in mare longe projectum esse fingit Ptolemæus. — 8. τῆς ἰδίως Κιλικίας] Πισιδίας τῆς Κιλικίας ed. pr. Debebat : τῆς Πεδιάδος Κιλ. Initium ejus a Lamo fluvio sec. Strabon. 14,5,6. ‖ — 9. Κώρυκος] Κούρκουρος add. in margine B. Κούρχας margo E. Hodie *Kourghos* ruinæ. ‖ — ξϛ' ∟''] ξϛ' ϛ'' ed. pr. ‖ — λϛ' ∟'' γ''] 36 1/2 1/4 Rom. ‖ — 10. λϛ' ∟'' δ''] 36 2/3 Rom. De Sebaste, antea Ἐλαιοῦσσα vel Ἐλαιοῦς, v. Stadiasm. 172. ‖ — 11. λϛ' ∟'' δ''] 36 2/3 Rom. ‖ — 12. Πομπηιούπολις] ... πολις Φ; ἡ καὶ Σόλοι in margine habet W, manu sec. Φ. Σόλη AN Arg., *Solæ* Vic. ‖ — ξζ' δ''] 67 Rom. Ulm. ‖ — λϛ' γο''] λϛ' γ'' ed. pr., 36 1/2 1/12 Rom. — 14. Versum hunc om. ADFLMNOSXΔΞΩΣ, ed. Vic. Rom. Ulm. Arg. De hoc Zephyrio oppido et prom. v. Stadiasm. 169 p. 481 not. Promontorium longe in mare projectum fingit Ptolemæus. ‖ — 15. λϛ' γο''] λϛ' γ'' ed. pr., 36 1/2 1/12 ed. Rom. ‖ — P 897 1. ξϛ'] ξγ' F, 67 Rom. ‖ — λη' ∟''] λη' ϛ'' ed. pr. Fontes fluvii (de quibus v. Ritter 19, p. 188 sqq.) ponendi erant 67° 10' 37° 30'. Nihil tamen corrigendum. Simili errore Mopsucrene, quæ sec. Itin. Hier. p. 57… inter Pylas Ciliciæ et Tarsum media erat, utrinque 1… m. p. distans, in Ptolemæi tabula a Tarso c. 43 m. p. abest. — Iusto breviorem Cydni cursum facit Strabo 14,5,11, qui fontes a Tarso οὐ πολὺ ἀπέχειν esse dicit et a finibus Ciliciæ ad Tarsum nonnisi 12… stadia computat. ‖ — 2. ἢ Σινάρου] BEZ, *quæ et Solæ* edd. Vic. Rom. Ulm.; om. cett. Debebat ἢ Κοράνου. Steph. Byz. : Σάρος ὁ καὶ Κοίρανος. Nimirum *sar* i. q. κοίρανος. V. not. ad Stad. § 166. Ostium Sari (*Saihun*) a Cydni ostio nunc abest proxime … stad. sec. Stad., 100 stad. ap. Ptol.); deinde ortum versus longus sequitur tractus paludosus usque ad prom. *Karatach Bouroun*. Olim compluribus os… Sarum exiisse subindicant *capita Sari* apud Livium 33, 41, quorum unum alterumve alii Pyramo attribuerint, cum quo Sarus aquas miscuit (v. Ritter 19, p. 118). Itaque Antiochia ἡ ἐπὶ Πυράμου (St. Byz.,

αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξϛ'	λη' ∟''	fontes fluvii	66°	38° 30'
Σάρου ἢ Σινάρου ποτ. ἐκβολαί	ξη'	λϛ' ∟''	Sari vel *Cærani* fluvii ostia	68°	36° 30'
Πυράμου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξη' δ''	λϛ' ∟''	Pyrami fluvii ostia	68° 15'	36° 30'
αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ξη' ∟''	λη'	fontes fluvii	68° 30'	38°
Μαλλός	ξη' ∟''	λϛ' ∟''	Mallus	68° 30'	36° 30'
Σερρέτιλλις κώμη	ξη' ∟''δ''	λϛ' ∟''	Serretillis pagus	68° 45'	36° 30'
Αἰγαῖαι	ξθ'	λϛ' ∟''	Ægææ	69°	36° 30'
Ἰσσός	ξθ' γ''	λϛ' γ''ιβ''	Issus	69° 20'	36° 25'

5. Μεσόγειοι δέ εἰσι πόλεις ἐν τῇ Κιλικίᾳ τῆς μὲν Τραχείας Σελινίτιδος

5. Mediterranea autem oppida in Cilicia Aspera sunt *Selinitidis*

Κάϋστρος	ξδ' ∟''δ''	λζ' ϛ''	Caystros	64° 45'	37° 10'
Δομιτιόπολις	ξε' γ''ιβ''	λζ' ιβ''	Domitiopolis	65° 25'	37° 5'

Stadiasm. 163) non diversa esse videtur ab Antiochia τῇ πρὸς τῷ Σάρῳ in numo ap. Eckhel. 3, p. 44. — Ora maritima a Saro Ægæas pertinens a Ptol. delineatur perperam. Quamquam pristina litoris configuratio aggestionibus nunc magnopere mutata est. ‖ — 3. ξη' δ''] ξη' Γ. ‖ — λϛ' ∟''] λϛ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 5. ποταμοῦ] sic ed. pr., Πυραμοῦ cett. Versum om. ed. Ulm. ‖ — ξη' ∟''] ξη' ϛ'' ed. pr., 69 1/2 Rom. ‖ — λη'] 37 2/3 Rom., 36 1/2 Vic. Fontes in Comanorum parallelo ponuntur satis recte. De cursu fluvii v. Strabo 12,2,4. 14,5,16. Inepta de eo tradit Anonymus Cosmogr. p. 87 in Geogr. lat. min. ed. Riese. — A Sari ostio ad Pyramum Ptolemæi tabula habet c. 100 stadia; his respondent stadia 120, quæ sec. Stadiasm. 166 sunt a Saro ad τὴν κεφαλὴν τοῦ Πυράμου vel, ut § 164 legitur, ἐπὶ τὴν Ἰωνίαν (leg. Παvίαν ex St. Byz.) ἣν νῦν Κεφαλὴν καλοῦσι· παρὰ τὸ ἀκρωτήριον ποταμός ἐστι πλωτὸς, ὃς Πύραμος καλεῖται. Hinc post 70 stadia sequitur Ἀντιόχεια ἐπὶ Πυράμου (ἡ παραλία in numis), ad alterum sc. Pyrami ostium, 350 stadia a Rossico scopulo (recte). Inde ad Mallum 150 stadia, hinc ad Διδύμας νήσους stadia 100. Mallus vero non erat in ora maritima, sed urbs εἰς ἣν ὁ ἀνάπλους κατὰ τὸν ποταμόν (Scylax p. 77), sc. per tertium Pyrami ostium, quod erat juxta *Karatach* promontorium (prope quod in colle erat Μέγαρσος s. Μάγαρσος, Minervæ fano clara, πρὸς ταῖς ἐκχύσεσι τοῦ Πυράμου. Tzetzes ad Lycophr. 444). Iam quum Didymæ istæ insululæ exstent c. 30 stadia a *Karatach* pr. boream ortumque versus, sequitur τὸν ἀνάπλουν fuisse c. 70 stadiorum. Idem Malli situs eo indicatur, quod sec. Tab. Peut. a Mallo Ægæas (*Ayas*) iter terrestre erat 25 m. p. ‖ — 6. Μαλλός] αλλός PV. ‖ — λϛ' ∟''] λϛ' ϛ'' ed. pr. De Mallo v. not. ad Stad. 158. In numis seculi tertii *Mallos colonia* et *Colonia metropolis Mallus*. Cf. Marquardt l. l. 1, p. 389. ‖ — 7. Σερρέτιλλις] sic Stadiasmus 159. Codices : Σερραίπολις, Σερράπολις, Σερρέπολις, Σεραίπολις, Σεράγπολις, Σερραὶ κώμη (SΩ), Σερραι πόλις καὶ κώμη (Ξ), *Serepolis* Ulm., *Seropolis* Vic. — Seretillis vicus sec. Stad. ab Ægæis 150 stadia (100 st. sec. Ptol.), a Rhoso urbe cursu directo 250 stadia aberat. Situs ejus in eo fere parallelo, in quo Pyramus hodierno ostio exit, quærendus est. Accuratius definiri nequit, quum regionis facies alluvionibus magnopere mutata sit. ‖ — 8. Αἰγαῖαι] sic XΦA Arg., ἔϊγαι (sic) Z, Εἰγαί BE, Αἰγαί cett., *Egæ* Vic., *Egee* Rom. Ulm. ‖ — ξθ'] 79 Vic. ‖ — λϛ' ∟''] λϛ' ϛ'' ed. pr. De Ægæis (hod. *Ayas*) v. not. ad Stadiasm. 158. Ritter 19, p. 115. ‖ — 9. Ἰσσός] Ἰσσώ Γ. ‖ — ξθ' γ''] ξθ' ed. pr., 69 2/3 Vic. ‖ — λϛ' γ'' ιβ''] 36 1/2 1/12 ed. Rom. Post hunc versum in SΩ legitur καὶ αἰμανικαὶ (sic) πύλαι ξθ' ∟'' λϛ' γ'', quas pylas in mediterraneis rectius habent ceteri codices § 7. ‖ — 10. ἐν τῇ Κιλ.] τῆς Κιλικίας ed. pr. ‖ — 11. Σελενίτιδος] de conj. V. p. 895,3. codices : Σελεντίδος, Λελεντίδος, Λεντίδος (F), *Leontidos* Vic. ‖ — 12. Κάϋστρος] Καῦστρος ADFΔΞΣ, Κλῦστρος ed. pr. Debebat : Κέστρος vel Κέστροι. Hierocles p. 709 : Κέστροι. Σελινοῦς. In Notit. episc. 1,856 : Κέστρα. « Epiphanius πόλεως Κέστρων est in Conc. Chalced. p. 659. Ibidem p. 573 Κέστρων τῆς Συρίας pro Ἰσαυρίας scribitur. » *Wesseling*. Cf. Κέστρος fluvius Pamphyliæ. Situs oppidi ignotus. ‖ — ξδ' ∟'' δ''] ξδ' δ'' ed. pr., 64 2/3 Rom. ‖ — λζ' ϛ''] sic ed. pr., λζ' ∟'' cett. ‖ — 13. Δομιτιόπολις] Steph. Byz. : Δομετιούπολις, Ἰσαυρίας πόλις. Notit. episc. 1,582 : Φιλαδέλφεια, Ἄδρασος (Δάρασος Hierocl.), Μελόη (Μωλώη Hier. p. 710, hod. *Mualar* ab *Ermenek* [Germanicopoli] haud longe ortum versus), Δομετιούπολις, Ναυζαδίαι (Λαύζαδος Hierocl. et Constantin. Porphyr.; hod. *Lausa?* ab *Ermenek* 15 m. p. boream et occasum versus). Ib. 3,742 : ὁ Φιλαδελφείας, ὁ Ἀδρασοῦ, ὁ Μελόης, ὁ Εἰρηνουπόλεως, ὁ Γερμανικοπόλεως, ὁ Δομιτιουπόλεως. Constan-

Φιλαδέλφεια	ξϛ′	λζ′ γ″ ιβ″	Philadelphia	66°	37° 25
Σελεύκεια Τραχεῖα	ξϛ′ ϛ″	λϛ′ ∠″ γ″ ιβ″	Seleucia Aspera	66° 10′	36° 55
Διοκαισάρεια	ξϛ′ ϛ″	λζ′ ϛ″	Diocæsarea	66° 10′	37° 10
6. Κήτιδος δὲ			6. *Cetidis*		
5 Ὄλβασα	ξδ′ ∠″	λζ′ ∠″	*Olba*	64° 30′	37° 30
Λαλασσίδος δὲ			*Lalassidis*		
Νίνικα	ξε′ ∠″	λζ′ ∠″	Ninica	65° 30′	37° 30

tinus Porphyrog. De them. 1, p. 36 Bonn. : τὰ δ' ἄνω Σελευκείας καὶ μεσόγεια καλεῖται Δεκάπολις, καὶ ἔστι πρώτη μὲν Γερμανικόπολις, δευτέρα δὲ Τιτιούπολις, τρίτη Δομετιούπολις, τετάρτη Ζηνούπολις (h. *Zena?* haud longe a Calycadno austrum versus), πέμτη Νεάπολις (v. C. Inscr. lat. 3, n. 4436), ἕκτη Κλαυδιούπολις, ἑβδόμη Εἰρηνούπολις, ὀγδόη Καισάρεια (i. q. Διοκαισάρεια), ἐννάτη Λαύζαδος, δεκάτη Δαλίσανδος. Malalas p. 266,13 : Δομετιανὸς βασιλεὺς ἔκτισεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσεν Δομιτιανούπολιν (deb. Δομιτιούπολιν. Nomen urbi esse a Domitia Domitiani uxore (sicut Μαρκιανούπολις et Ἑλενούπολις a Marciana et Helena vocantur) recte haud dubie conjecit Cellarius Geogr. 1, p. 204. Situs urbis incertus. ‖ — 1. λζ′ γ″ ιβ″] λζ′ ∠″ ιβ″ X, λζ′ ιβ″ BERWZ Vic. Rom. Ulm. Arg. Cf. Hierocles p. 710. Concil. Chalced. p. 659. Not. episc. Situs ignotus. A Seleucia 30 m. p. distans Philadelphia sec. hanc distantiam referri possit ad hod. *Sarikavak*, cui Philadelphiæ nomen Kiepertus, dubitanter tamen, adscripsit. Quodsi præstat lat. gradus 37° 5′, fort. indicatur ruinarum locus *Deirman Kalessi*, ad Calycadnum fl., a *Selefke* c. 20 m. p. dissitus. ‖ — 2. ξϛ′ ϛ″] ξϛ′ ∠″ F. ‖ — λϛ′ ∠″ γ″ ιβ″] λζ′ ∠″ γ″ ιβ″ ed. pr., λζ′ γ″ ιβ″ X, λζ′ ϛ″ Γ, 36 1/2 1/12 Vic. Hod *Selefke* ruinæ. Frequens urbis mentio. ‖ — 3. ξϛ′ ϛ″] 66° 20′ ed. Rom. et de conj. Wilberg. propter ordinem enumerationis, ξϛ′ ∠″, supra scripto ϛ″, R. ‖ — λζ′ ϛ″] 37 1/12 Rom. — Hierocles p. 709 : Διοκαισάρεια. Ὄλβη; Concil. Chalced. p. 659; Not. episc.; numus (Eckhel 3,54. Mionnet 3,577) : Ἀδρία... Διοκεσαρέων μητρόπ. Κεννάτων. Sec. Suidam (v. Ἀνάζαρβος. Κύινδα. Διοκαισάρεια) Nerva imp. Ἀνάζαρβον πάλαι λεγομένην Κύινδαν, εἶτα Διοκαισάρειαν, ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος ἐκάλεσεν. In bis Anazarbus, quæ etiam *Cæsarea* dicebatur, confunditur cum *Diocæsarea*; hæc vero fortassis recte dicitur olim Κύινδα vocata esse. Memoratur τὰ Κύινδα castellum ap. Diodorum 18,62. 19,56, Plutarchum Eum. 13, Demetr. 32 et Strabonem 14, 5,10, qui supra Anchialen, inter Solos et Tarsum situm esse refert τὰ Κύινδα ἔρυμα, ᾧ ἐχρήσαντό ποτε οἱ Μακέδονες γαζοφυλακίῳ· ἔτι δὲ ὕπερθεν τούτου τε καὶ τῶν Σόλων ὀρεινή ἐστιν, ἐν ᾗ Ὄλβη πόλις, Διὸς ἱερὸν ἔχουσα... καὶ ὁ ἱερεὺς δυνάστης ἐγίνετο τῆς Τραχειώτιδος. Ceterum de situ horum oppidorum no[n] satis liquet. ‖ — 4. Κήτιδος] Κητίδος ed. pr., Κιτίδος A; μεσόγειος add. C. ‖ — 5. Ὄλβασα] Ὄλβασσα Z, *Olbassa* Ulm. Scribendum erat Ὄλβα. Numus Caracallæ ap. Borrell. *Numismatik Chron[icle]* VIII, 5 : ἀδριανων ἀντωνιανων ὀλβεων μητροπολεως κητιδος. In aliis Polemonis regis : δυνάστης Ὀλβέων τῆς ἱερᾶς καὶ Κεννάτων καὶ Λαλασσέων. — ἀρχιερέος Ὀλβηνῶν καὶ Λαλασ(σέων καὶ) Κεννάτων δυνάστου. In numis Septimii Severi et Gordia[ni] Olba *colonia* vocatur (V. Marquardt l. l. 1, p. 389). Hierocles p. 709 : Διοκαισάρεια, Ὄλβη, Κλαυδιούπολις. Not. episc. : ὁ Ὄλβας. Basilius Seleuciensis Mir. S. Theclæ 2,8 : ἀστυγείτων πόλις, ᾗ ὄνομά ἐστιν Ὄλβα. Satis longe tamen a Seleucia abfuisse debet, si accurat[e] refert Strabo (V. not. ad vs. 3). Sec. Ptolemæum Olba a Larandis (64° 20′ 38° 5′) austrum versus distat c. 40 m. p., quibus ducimur in vallem Calycadni, e Cetide oriundi, prope quam sitam fuisse Olbam cum Ramsayo crediderim. Ceterum quemadmodum Laranda a Ptolemæo perperam ponuntur in Selinuntis meridian[o] (64° 20′ 36° 45′), a quo longe ortum versus distant, sic etiam Olba multo magis ortum versus collocand[a] erat. Eodem errore Flaviopolis, quæ 18 m. p. ab Anazarbo aberat, apud Ptolemæum ab Anazarbo supr. 100 m. p. versus occasum æstivum removetur. Quodsi Suidas (v. Ὀλβία) Olbiam Ciliciæ nominat, atque (v. Σελεύκεια et Ὑρία) Seleuciam olim Olbiam et Hyriam dictam esse refert, Olbia hæc non fuerit Ὄλβα nostra, sed Ὁλμία, apud Strabonem Ὅλμοι, ὅπου πρότερον ᾤκουν οἱ νῦν Σελευκεῖς. Plinius 5,93 : *Seleucia... a mari relata ubi Holmia appellabatur.* Holmi oppidum haud longe a Seleuciæ ruinis in ora maritima erat. Hyria, alterum oppidum cujus incol[is] Seleucia frequentata est, fortasse superest in ruin[is] *Schurr Euren*, haud longe a *Selefke* austrum versus. ‖ — 6. Λαλασσίδος] Λαλασίδος ADSΩ, Δαλασσίδος Z, *Dalassidis* Vic., Δαλασίδος ed. pr., Κλασσίδος W, Θαλασίδος F. ‖ — 7. Νίνικα] Νήνικα ed. pr., Λήνικα Φ edd. Ulm. Arg. ‖ — ξε′ ∠″ λζ′ ∠″] ξδ′ ϛ″ λζ′ ϛ″ ed. pr. — In numis Ajacis Teucro nati : ἀρχιερεὺς Κεννάτων Λαλασσέων. In numis Polemonis : Κεννάτων καὶ Λαλασσέων. *Lalasis* tanquam urbis nomen ap. Plinium 5,94 : *Oppida ejus* (Isauriæ) *intus*

Χαρακηνῆς			*Characenæ*		
Φλαουιόπολις	ξϛ' γ''	λζ' ∟''	Flaviopolis	66° 20'	37° 30'
Λαμώτιδος			*Lamotidis*		
Λάμος	ξζ'	λζ'	Lamus	67°	37°
Λακανίτιδος			*Lacanitidis*		
Εἰρηνόπολις	ξζ' ∟''γ''	λζ' γ''	Irenopolis	67° 50'	37° 20'
Βρυκλικῆς			*Brylicæ*		
Αὐγοῦστα	ξη' ∟''	λζ' ∟''	Augusta	68° 30'	37° 30'

Isaura, *Clibanus*, *Lalasis*. Fort. hod. *Lausa* ad superiorem Calycadnum, ab Isaurorum ruinis c. 37 m. p. austrum versus, ab *Ermenek* (Germanicopoli) 15 m. p. versus occasum æstivum. De *Ninica* non constat. An est *Germanicia*, *Germanica*, i. q. *Germanicopolis?* An Κεννάτικα, Κεννάτων oppidum? || — 1. Χαρακηνῆς] Χαρακινῆς ΝΔΦ ed. pr.; δὲ add. CLPR hoc loco et in sqq. Regio ignota a Charace quodam castello vel oppido dicta. || — 2. Φλαουιόπολις] sic X, Φαυιοπόλις VSΩ, Λαυιόπολις P, Φλαυιούπολις L, Φλαυιόπολις cett. || — λϛ' γ'' λζ' ∟''] λε' ϛ'' λζ' ϛ'' ed. pr. Characene regio si recte poneretur a Lamotide occasum versus, inter Calycadnum et Lamum fluvios quærenda foret, ubi nunc est *Sarikavak*. At Flaviopolis, quæ aliis vocatur *Flavias* (sed Φλαουιοπολειτῶν in numis), longissime hinc ortum versus erat, 18 m. p. ab Anazarbo in via Cocussum ducente, sec. Itin. p. 212. De quo itinerario v. not. ad p. 891,1. Commemoratur Φλαβιάς ap. Hieroclem p. 705, in Not. episc., Concilio Chalced. p. 670, Nicephoro Callist. 4,39 : Φλαβιάς ἐστιν ὑπὸ τὴν Ἀναζάρβης μητρόπολιν. || — 4. ξζ' λζ'] ξϛ' λζ' ϛ'' ed. pr. Lamum, cujus ruinæ prope hod. *Lamos* haud multum ab ora maritima distant, Ptolemæus longius in mediterranea removit. Strabo 14,5,6 : εἰσὶ δὲ ὅροι ταύτης (τῆς Τραχείας Κιλικίας) ὁ Λάμος ποταμὸς καὶ κώμη ὁμώνυμος. Ptolemæus Ciliciæ campestris initium ad Corycum posuit; nihilominus Lamum et Irenopolim et Augustam a Cilicia Campestri distinguit, adeo ut Ciliciæ Asperæ etiam regionem montanam a borea Campestri Ciliciæ imminentem attribuisse videatur. Cf. St. Byz s. v. Λάμος, Hierocles p. 709 : Λάμος. Ἀντιόχεια (i. e. Ἀντιόχεια ἡ Λαμῶτις λεγομένη St. Byz.), Notit. episc. || — 5. Λακανίτιδος] Λακάντιδος X, *Lachantidis* ed. Vic. Ignota regio. || — 6. Εἰρηνόπολις] Ἰρινόπολις BCELPRSWΦΩΞ, *Irinopolis* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. || — ξζ' ∟'' γ'' λζ' γ''] ξζ' λζ' ed. pr. Duæ erant Irenopoles, altera in eparchia Isauria ap. Hieroclem p. 708 [Γερμανικόπολις, Εἰρηνόπολις (h. *Inebol?*), Φιλαδέλφεια, Μαλώη (h. *Muluar*)], quam Basilius Seleucensis De mir. Theclæ 2,18 τὴν καθ' ἡμᾶς Εἰρηνούπολιν appellat; altera, quæ ap. Ptolemæum intelligenda est, in Cilicia secunda ap. Hierocl. p. 705 : Ῥωσός, Εἰρηνούπολις, Φλαβιάς, Καστάβαλα. Cf. Theodoretus H. Eccl. 1, 17 : Κιλικίας τῆς δευτέρας ἡ Νερωνιάς ἐστι πόλις, ἣν νῦν Εἰρηνούπολιν ὀνομάζουσιν. Sozomenus H. E. 3,10 Narcissum episcopum Εἰρηνοπόλεως τῆς Κιλικίας vocat, Socrates vero 2,26 eundem dicit τὸν Νερωνιάδος τῆς ἐν Κιλικίᾳ ἐπίσκοπον. « Videtur Neroniadis nomine donata a Claudio, quod sub Domitiano imp. jam deposuerat. Discimus hoc e Gazæ Wildianæ numo, qui ex una parte αυτοκρ. καισαρ. Δομιτιαν. et altera Εἰρηνοπολειτων ἔτ. βμ' (42), cum figura turribus ornatæ mulieris, rupibus insidentis, e quarum pede fluvius emergit. » *Wesseling*. Situs urbis ignotus. || — 7. Βρυκλικῆς] Βρυκλήκης FN, Βρυηλίκης CPRWX, Βρυηλικῆς ed. pr., Βρικλίκης V, Βρυιλλίτης F, *Brylices* ed. Vic., *Bridices* ed. Ulm. || — 8. ξη' ∟''] ξζ' ϛ'' ed. pr. || — λζ ∟''] λζ' ϛ'' Ξ ed. pr., λζ' δ'' SΩ, 37 1/3 1/12 ed. Rom. Numeros om. D. Augusta Bryclicæ regionis aliunde non notæ, quum ab Anazarbo 30 m. p. boream versus ponatur, sec. hanc distantiam referenda erit ad hod. *Kara Erikli*, prope *Deli Tchai*, qui in Pyramum fl. exit. Augustæ mentio apud Plinium 5, : *Anazarbeni, qui nunc Cæsarea, Augusta, Castabala*, ap. Hieroclem p. 704 : Ἄδανα. Αὐγοῦστα, in Notit. Episc. et Concil. Chalced. p. 660. In numis : Αὐγουστανῶν. || — P. 900,2. ξζ' γο'' λϛ' ∟'' γ''] ξζ' ϛ'' λη' ϛ'' ed. pr., 37 1/2 1/4 Rom. || — 3. Ἄδανα] Ἀδάνα Φ Arg., hod. *Adana*. || — ξη' δ'' λϛ' ∟'' δ''] ξη' γ'' λϛ' ϛ'' ed. pr. || — 4. ξη' ∟''] ξη' ∟'' δ'' X. — Stephanus Byz. : Ἀνάζαρβα, πόλις Κιλικίας. Κέκληται ἀπὸ τοῦ προκειμένου ὄρους ἢ ἀπὸ Ἀναζάρβα τοῦ κτίσαντος. Ammianus 14,24 : *Anazarbus auctoris vocabulum referens*. Plinius l. l. *Cæsarea*, ab Augusto appellata. V. Marquardt l. l. 1, p. 389. Postea vetus nomen resumtum est. In numis Lucii Veri et Valeriani : Ἀναζαρβέων. Nunc *Ainzarba* vel *Anayarza*. Patria Dioscoridis et Oppiani. A Flaviade distat 18 m. p. sec. Itin. p. 212, a Mopsuestia 11 m. sec. Tab. Peut., haud recte; 20 m. sec. Ptol., 27 sec. nostras tabulas; ab Epiphania 30 m. p. sec. Tab. Peut. (50 m. sec. Ptol., falso). In Actis S. Thalelæi c. 1 (citante Wesselingio) legitur : ἐπορεύθημεν ἐν τῇ Ἀναζάρβῳ πόλει,

7. Τῆς ἰδίως Κιλικίας μεσόγειοι

Ταρσός	ξζ'	γο''	λς'	L''γ''
Ἄδανα	ξη'	δ''	λς'	L''δ''
Καισάρεια πρὸς Ἀναζάρβῳ	ξη'	L''	λζ'	
Μοψουεστία	ξη'	L''γ''	λς'	L''δ''
Καστάβαλα	ξθ'		λζ'	

7. *Ciliciæ Campestris* oppida mediterranea

Tarsus	67°	40'	36°	50'
Adana	68°	15'	36°	45'
Cæsarea ad Anazarbum	68°	30'	37°	
Mopsuestia	68°	50'	36°	45'
Castabala	69°		37°	

ἡ ἀπέχει ἀπὸ τῆς Αἰγαίων πόλεως σταδίους πεντακοσίους (deb. τριακοσίους). Inepta traduntur in Oppiani Vita a Wesselingio citata : ἡ δὲ Ἀνάζαρβος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας· πλησιοχωρεῖ δὲ τῷ Κώρυκι. In alia poetæ vita (p. 65 in Biogr. ed. Westermann) : τὸ δὲ γένος ἀπὸ Κωρύκου ἢ ἀπ' Ἀναζάρβου τῆς Κιλικίας· ἔστι δ' ἡ ἄνω Κώρυκος Κιλίκων πόλις... Ἐν τῇ τῶν Κωρύκων πόλει τελευτᾷ. Suidas : Ὀππιανὸς Κίλιξ ἀπὸ Κωρύκου πόλεως. Oppianus Anazarbi natus esse et in Coryco urbe diem obiisse videtur, nisi fortasse Coryci mentio assumta est ex Halieut. 3,206; ubi : ἡμετέρης ἐρωχύδεος πάτρης ἐνναετῆρες ὑπὲρ Σαρπηδόνος ἀκτῆς, ὅσοι... Κωρύκιον ναίουσι καὶ ἀμφιρύτην Ἐλεοῦσαν. De errore Suidæ Cæsaream Anazarbum cum Diocæsarea confundentis dixi ad p. 893,3. Ceterum de Anazarbo v. Procopius hist. arc. 18 p. 111 ed. Bonn., Philostorgius 3,15, Cedrenus ad Iustiniani an. 7 p. 299, Nicephorus Callist. 14,39, Hierocles p. 705, Notit. episc. — Langlois, *Anazarbe et ses environs* in *Revue archéol.* 13 (1856), p. 361-370 : Ritter 19, p. 57-67. ‖ — 5. Μοψουεστία] Μομψουεστία C Arg., *Mompsi estia* Ulm. ‖ — λς' L'' δ''] λς' δ'' ed. pr., 36 1/2 1/3 ed. Rom. In Itin. Hier. p. 580 : *Mansista* 18 m. p. ab Adanis; *Momsistea* in Tab. Peut.; *Mopsos liberum Pyramo impositum* ap. Plin. l. l. In titulo 5885 Corp. I. gr. : Ἀδριανὴ Μοψουεστία τῆς Κιλικίας, ἱερὰ καὶ ἐλευθέρα καὶ ἄσυλος καὶ αὐτόνομος καὶ φίλη καὶ σύμμαχος Ῥωμαίων. Frequens urbis mentio. Vid. Ritter. 19, p. 89. Hodie *Missis*. ‖ — 6. Καστάβαλα] Κασταβάλα X Φ Arg. ‖ — ξθ' λζ'] ξη' ς'' λς' δ'' ed. pr. Castabala et Epiphania et Nicopolis ab ora maritima longe in mediterranea rejectæ positiones obtinent ineptas. Τὰ Καστάβαλα ap. Chrysostom. p. 204, Hierocl. p. 706, Appian. Mithrid. 105, Plinium 5, 93, *Castabolum* ap. Curtium 3,7, *Catabolo* in Tab. Peut., *Catavolo* Itin. Hier. p. 580, *Catavolon* Ravenn. p. 93,7, *Cabulon* ib. p. 358,11. — Ab Alexandria distat 32 (Itin. Ant. p. 145) vel 33 m. p. (Itin. Hier. p. 580; c. 55 sec. Ptol.), ab Ægæis 24 (It. Ant.); 28 m. sec. Tab. Peut., minus recte; 30 sec. Ptolem., a Mopsuestia 31 m. p. (Itin. Hier.). Ponenda igitur haud longe ab ora maritima ad intimum sinum Issicum. Nunc ibi *Karakaia*. In Laterculo urbium quæ nomen mutarunt : Καστάβαλλα (sic) Κιλικίας ἡ νῦν Μάμιστα. At *Mamista* sequioris ævi more dicitur Μοψουεστία. Cf. Glycas Ann. 4, p. 306 : ἡ Μάμιστα ἡ καὶ Μοψουεστία λεγομένη. Kinneir (*Journey through Asia Minor* p. 135) Castabala composuit cum vico quem ipse vocat *Kastanle*, Beaujour (*Voyage milit.* 2, p. 188) *Kartanleh*, Kiepertus vero *Kurd-Kulak*, situm inter *Missis* et *Kara Kapu* s. *Demirkapu* (i. e. nigra s. ferrea porta), a porta hac c. 3 millia anglica occasum versus. At hæc sententia veterum testimoniis repugnans nonnisi fallaci nominis similitudine nititur. Istud *Kurd-Kulak* est potius *Tardequia* in Itin. Hier. p. 580, ubi : *Mansista* 15 *Tardequia* 16 *Catavolo*. — In Geogr. Rav. p. 358 inter *Ægæas* et *Catavolum* interponitur *Hire* (*Hyre* ap. Guidonem p. 525), quem locum fuisse puto ad hod. *Hirik kœpru* (*Hirik pons*) prope ostium fluvioli, 10 m. p. ab Ægæis (*Ayas*) boream ortumque versus. ‖ — P. 901,1. ξθ' L'' λζ' δ''] ξθ' ς'' λζ' ed. pr. — Steph. Byz. : Ἰσσός... ἐν ᾗ Ἀλέξανδρος Δαρεῖον ἐνίκησεν, ἣ ἐκλήθη διὰ τοῦτο Νικόπολις ἀπ' αὐτοῦ. ἐκεῖ δὲ καὶ ποταμὸς Πίναρος ὀνομαζόμενος. Hæc quidem falsa sunt; haud longe tamen ab Isso Nicopolin abfuisse consentaneum est. Strabo 14,5,19 : ἐν αὐτῷ δὲ (τῷ Ἰσσικῷ κόλπῳ) πόλις Ῥωσὸς καὶ Μυρίανδος καὶ Ἀλεξάνδρεια καὶ Νικόπολις καὶ Μοψουεστία καὶ Πύλαι λεγόμεναι, ὅριον Κιλίκων τε καὶ Σύρων. Ainsworthius ad ripam borealem *Deli Tchai* s. Pinari fl., septem millia anglica a maris litore, ruinas oppidi haud exigui reperit, quas cum Rittero (17, 2, p. 1834) Nicopoli vindico. Itinerarium Ant. p. 190 restituendum hunc in modum :

Nicopolis		Ruinæ	
Aliaria	XIII	*Akiar*	XIII
Gerbedissus	XV	*Iarpous*	XV
Doliche	* XX (l. LX)	*Tell Duluk*	LX
Zeugma	* XXIV (l. XXXIV)	Ad *Bir*	XXXIV.

Lapieus, Kiepertus, alii, ut priores tres distantiarum numeri aliquatenus tuerentur, Nicopolin a sinu Issico circa 30 m. p. ortum versus fuisse censuerunt. Præterea Nicopolis mentionem latere suspicor in Stadiasmo 154, ubi : Ἀπὸ τῶν Κιλικίων πυλῶν εἰς τὸ Ἱερὸν (aras Alexandri ad Pinarum) στάδιοι ρκ'. Τοῦτό ἐστιν ὑπερβῆναι εἰς τὸν τόπον εἰς πόλιν. Lacera sic resarcienda fuerint : ... ρκ', [κατὰ] τοῦτό ἐστιν ὑπερβῆναι [Πίναρον] ποταμὸν εἰς [Νικό]πολιν. Alia Nicopolis in epar-

Νικόπολις	ξθ' ∟''	λζ' δ''
Ἐπιφάνεια	ξθ' ∟''	λϛ' γο''
καὶ αἱ Ἀμανικαὶ Πύλαι	ξθ' ∟''	λϛ' γ''

Nicopolis	69° 30'	37° 15'
Epiphania	69° 30'	36° 40'
atque Amanicæ Portæ	69° 30'	36° 20'

ΚΕΦ. Η'.

Σαρματίας τῆς ἐν Ἀσίᾳ θέσις.

[Ἀσίας πίναξ β'.]

1. Ἡ ἐν Ἀσίᾳ Σαρματία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων ἀγνώστῳ γῇ· ἀπὸ δὲ δύσεως τῇ ἐν Εὐρώπῃ Σαρματίᾳ ἕως τῶν πηγῶν τοῦ Τανάϊδος ποταμοῦ καὶ αὐτῷ τῷ Τανάϊδι ποταμῷ ἕως τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης τῷ ἀπὸ τοῦ Τανάϊδος ἀνατολικῷ μέρει μέχρι τοῦ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου, οὗ μέρους ἡ θέσις ἔχει οὕτως·

CAP. VIII.

Sarmatiæ Asiaticæ situs.

[Asiæ tabula secunda.]

1. Sarmatia Asiatica finitur a septentrionibus terra incognita; ab occidente Sarmatia Europæa usque ad Tanais fluminis fontes et ipso Tanai fluvio usque ad exitum eius in Mæotin lacum atque Mæotidis lacus parte orientali, quae est a Tanais fluminis ostiis usque ad Bosporum Cimmerium, cuius partis situs hic est :

chia Euphratesia apud Hieroclem p. 713 : Πέρρη. Νικόπολις. Σκεναρχαῖα (? Σκηναρχία in Not. episc. 1,881), Σαλγενορατιζηνῶν, Σύριμα (l. Οὔριμα ex Ptolem. 5, c. 14), Εὔρωπος. Hæc Nicopolis esse videtur Νικατορίς, πόλις Συρίας πρὸς τῷ Εὐρώπῳ, κτίσμα τοῦ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος (St. B.), uti conjecit Droysenius *Hellenism.* 1, p. 686. In Σαλγενορατιζηνῶν latere puto Σάλτον Ἐραγιζηνῶν (sc. Eragizæ ad Euphratem ap. Ptol. 5, c. 14. Σάντων (leg. Σάλτον) in Euphratesia in Not. episc. 1,885. Alios Σάλτους v. in Hierocle) p. 643. 701. 723). || — 2. ξθ' ∟'' λϛ' γο''] ξθ' ϛ'' λζ' δ'' ed. pr., λζ' γο'' manu sec. Φ, 36 1/2 1/4 ed. Ulm. Epiphania tum ab Anazarbo tum ab Alexandria 30 m. p. distat sec. Tab. Peut., consentiente Ptolemæo, qui distantiam inter Alexandriam et Issum justo minorem exhibet. Urbs steterit ubi nunc sunt ruinæ ad *Urzin*, a *Tell Arakli* haud longe boream versus. Memorant urbem Plinius 5,93 : *Epiphania quæ ante OEniandus*, Cicero ep. 15,4 : *Pacare Amanum et perpetuum hostem ex eo monte constitueram. Quumque me discedere ex eo monte simulassem et alias partes Ciliciæ petere, abessemque ab Amano iter unius diei et castra apud Epiphaniam fecissem etc.* Appianus Mithrid. 1,96. Ammianus 22,11,4. Hierocles p. 705. Notit. episc. 1,821. Concil. Constantin. 3, p. 670 et 2, p. 132. || — 3. αἱ om. ABCDEVZ; μανικαί D. Versum h. l. om. SΩ. Vid. p. 897,9. Edd. Vic. Rom. Ulm. : *Amanicæ pylæ* (*vel portæ* add. Rom.) 69 1/2 36 1/2 (36 1/3 Rom.). *Isus Hermanicæ pylæ vel portæ* 69 1/2 (69 1/3 Ulm.) 36 1/2.|| — ξθ' ∟'' λϛ' γ''] ξθ' γ'' λϛ' ∟'' BEPVZ Arg., ξθ' γ'' λϛ' ϛ'' ed. pr.

VIII. 8. γῇ] om. BEZ. — 11. Μαιώτην MNOΔΦ. || — 12. καὶ τῆς] αἱ τῆς BEZ; ἐφεξῆς αὐτῇ τῇ Μαιώτιδι κατὰ τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος μέχρι τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, οὗ μέρους ἡ θέσις etc. SΩ. || — P. 902,1 Situs locorum e Ptolemæi tabula definiri nequit, quoniam longitudo litoris immodice augetur, adeo ut a Tanai ad Bosporum supra 5000 stadia colligantur. Ad verum proxime accedit Strabo 7,1,5 qui ita computat :

		Ptolemæus :
a Tanai ad Rhombiten maj.	800	1300
Inde ad Rhombiten min.	800	800
Inde ad Tyramben et Anticiten fl.	600	900 (400 lin. recta) ad Tyramben; 1300 (706 lin. recta) ad Anticiten;
Inde ad Cimmerium vicum	120 (220?)	1300
Inde ad Achilleum vicum	20 (30?)	600
	2340	5200

Idem Strabo Asiaticam Mæotidis oram non multo longiorem esse dicit linea recta, quæ ab ore paludis ad Tanaim sit stadiorum 2200. Cf. not. ad lib. 3, c. 5 p. 417. || — 2. Πανιαρδίς] sic Xα, Πανίαρδις L2, Πανίαρδος F, Πανιάρδης A, Πανιάρδις cett. || — ξζ' ∟''] ξθ' γο'' X, ξθ' γ' ed. pr., 66 1/2 ed. Ulm. || — νγ' ∟''] νγ' γ'' ed. pr. et Arg. Situs oppidi incertus. Neumannus (*Die Hellenen im Scythenlande*) et dubitanter Kiepertus Paniardin ponunt haud ita longe a Tanais ostiis, inter hæc et pointe *Otchakof*. Fortasse stetit ubi nunc *Margaritowo* ad fluvium cujus nomen ignoro. In eodem tractu fuerit *Panda* fluvius Taciti (Ann. 12,16), qui Romanos (an. 49 p. C.) contra Siracos (Siracenos Ptolemæi) profectos, transgresso amne Panda, Uspen Siracorum urbem diruisse

2. Μετὰ τὰς τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐκβολὰς			2. Post Tanais fluminis ostia		
Πανιαρδίς	ξζ' ∠''	νγ' ∠''	Paniardis	67° 3o'	53° 3o
Μαρουβίου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξη'	νγ'	Marubii fluvii ostia	68°	53°
Πατρούη	ξη'	νβ' ∠''	Patarue	68°	52° 3o
Ῥομβίτου Μεγάλου ποτ. ἐκβολαί	ξη' ∠''	νβ'	Rhombitæ Maioris fluvii ostia	68° 3o'	52°
Θεοφανίου ποταμοῦ ἐκβ.	ξη' ∠''	να' γο''	Theophanii fluvii ostia	68° 3o'	51° 40
Ἄζαρα πόλις	ξη' ∠''	να' γ''	Azara oppidum	68° 3o'	51° 20

ac tum tridui itinere a Tanai abfuisse narrat. Ibidem fort. degebant Πανξανοί, quos Strabo 11,5,8 juxta Siracos commemorat. Apud Ptolemæum 6,14,4 in Scythia intra Imaum juxta Rha fluvium recensentur Πανίαρδοι, a quibus austrum versus est Κανοδίψας vel Κοναψίδας regio et deinceps sunt Κοραξοί. At Paniardi isti haud dubie pertinent ad Paniardis urbis regionem, sicuti Coraxi sunt Coraxis montis (§ 9) sive Coraxicorum montium (Mela, 1,109) accolæ, eorumque vicini Conapseni (§ 12) regionem incolebant quæ libro 6 Κοναψίδας vocatur. Denique nescio an Paniardi lateant in *Manirate* nomine, quod ad Tanaim legitur in Tabula Peutingeriana. ‖ — 3. Μαρουβίου] Μερουβίου FN, Μαραβίου ed. pr.; *Maraccus* ap. Ammianum 22,8, 29 : *Ultra Tanaim panduntur in latitudinem Sauromatæ per quos amnes fluunt perpetui Maraccus et Rhombitis et Theophanes et Totordanes* (*Vardanes* ap. Ptol.). ‖ — 4. ξη'] 67 ed. Ulm. ‖ — νγ'] νγ' γ'' ed. pr., 53 1/3 ed. Vic. — Marubius hodie *Mokryja Tschubur*, ut videtur. Strabo 11,5, 2 in hoc tractu Mermodam fluvium habet : Ὁ δὲ Μερμώδας (Μορμόδας v. l.) καταράττων ἀπὸ τῶν ὀρῶν διὰ τῆς τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῆς Σιρακηνῆς καὶ ὅση μεταξὺ ἔρημος, εἰς τὴν Μαιῶτιν ἐκδίδωσι. Is num sit Marubius Ptolemæi, an hod. *Manytsch* fluvius magnus qui in Tanaim haud longe ab ostiis ejus incidit, in medio relinquo. ‖ — 5. Παταρούη] Oppidum in hac regione aliunde non notum. Sec. Strabonem 11,2, 8 Πατραεὺς κώμη erat ad Bosporum, haud longe a Satyri monumento, 130 stadiis a Corocondame. Eadem, ut videtur, ap. Stephan. Byz. : Πάτρασος (Πατρασίς, Πατρασσύς v. l.), πόλις Ποντική, ὡς Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ, nec non Πάτρα in titulo n. 2127 (C. Inscr. 2, p. 163) prope Phanagoriam reperto : Τιμόθεος ὁ Πάτρας ὅσιος φώς, παῖς δὲ Δασεῖος. Ruinas hujus oppidi ad radicem *Kutu-Obu* montis cœnivomi reperit Dubois (V. Neumann l. l. p. 555). Haud diversam esse Παταρούην, quam Ptolemæus in alienum locum transtulerit, suspicari licet, siquidem Psesii quoque, qui (§ 12) in eodem fere parallelo collocantur, in Bospori latitudine ad Hypanim ejusque affluentes ponendi erant. ‖ — νβ' ∠''] νβ' γ'' ed. pr., 53 ed. Vic., 53 1/3 1/12 ed. Rom. ‖ — 6. Ῥομβίτου] In [...] supra μ scripta litera β; Ῥομβείτου ed. pr., Ῥοβί[...] F, Ῥομβίου (κατωτέρω Ῥομβίτης γράφεται marg. [...]); *Rhombiti* edd. Vic. Rom. Ulm., *Rhombitis* cod. lat. Basil. et Ammianus l. l.; τοῦ μικροῦ F. Cf. Strab. 11,2,4 : ἐν δὲ τῷ παράπλῳ τῷ παρὰ γῆν πρῶτο[ς] μέν ἐστιν ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος προϊοῦσιν ἐν ὀκτακοσίοις (sc. σταδίοις) ὁ μέγας καλούμενος Ῥομβίτης, ἐν ᾧ τὰ πλεῖστα ἁλιεύματα τῶν εἰς ταριχείας ἰχθύων· ἔπειτα ἐν ἄλλοις ὀκτακοσίοις ὁ ἐλάσσων Ῥομβίτης [καὶ?] ἄκρα * (Azarabitis tænia ap. Ptol.) ἔχουσα καὶ αὐτὴ ἁλιείας ἐλάττους. In his Rhombitæ nomine [...] tam fluvii quam maris recessus ad ostia fluviorum intelligendi esse videntur, fortasse a *rhombis* piscibus sic dicti, quemadmodum sequens Ἀντικείτης potius Ἀντακείτης dicendus erat ab ἀντακεοῖς (Hesych.) sive ἀνταxαίοις piscibus, quos ad Bospori Cimmerii ostium vel in glacie interdum deprehendi Strabo 7,4,18 prodit. Fluvius Rhombites major esse videtur hodiernus *Iega* fl., a boreali Tanaïdis ostio c. 650 stadia distans. ‖ — 7. ξη' ∠''] ξη' ς' ed. pr. ‖ — 8. Θεοφανίου] Θεσπανίου ed. pr.; *Theophanes* ap. Ammian, l. l. ‖ — νη' ∠'' να' γο''] νη' ς'' να' γ'' ed. pr. Ut ibericum *Tader* fluvii nomen (Plin. 3,19) ap. Pseudaristotelem Mirab. 46 et Avienum in or. mar. 456 in Θεόδωρο[ν] abiit, sic Theophanius noster seu Theophanes nescio an ex barbaro aliquo nomine effictus sit, fortasse ab ipso illo Theophane Mytilenæo, Pompeji amico, qui in belli Mithridatici historia geographiam harum regionum tractavit. Proximus post *Ieja* fl. sequitur *Tchelbas*, quem Theophanium Ptolemæi esse probabiliter statuunt Neumannus et Kiepertus. ‖ — 9. Ἄζαρα] Ἀζάρα X, Ἄρζαρα [...]. Cf. Ἀζάραβα ad Rhombitem minorem § 14; τὰ Ἄζαρα Armeniæ (Strabo p. 452,37), τὰ Ἄζαρα, Dianæ templum in Elymaide (id. p. 634,1[...]), Ἀζαριτία κρήνη (id. p. 482,22) sive Ζάρητα κρήνη (St. Byz.), Bithyniæ fons parvos crocodilos alens; Ζαρῆτις, Ἄρτεμις. Πέρσαι (Hesych.). Noster quoque locus ab hujus Dianæ (λιμνήτιδος?) fano nomen habuerit. Peregrinas deas ab his regionibus non alienas fuisse probatur titulo n. 2119 (Corp. Inscr. gr. 2, p. 156), in quo Synergis et Astera commemorantur.

Ῥομβίτου Μικροῦ ποτ. ἐκβολαί	ξθ′	ν′ 𐅵″	Rhombitæ Minoris fluvii ostia	69°	50° 30′
Ἀζαβῖτις Ταινία	ξη′	ν′	Aza*ra*bitis Tænia	68°	50°
Τυράμβη	ξθ′ γο″	μθ′ 𐅵″γ″	Tyrambe	69° 40′	49° 50′
Ἀττικίτου ποταμοῦ ἐκβολαί	ο′	μθ′ γ″	*Antac*itæ fluvii ostia	70°	49° 20′
Γέρουσα πόλις	ο′	μθ′	Gerusa oppidum	70°	49°
Ψάθιος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξθ′ 𐅵″	μη′ 𐅵″δ″	Psathis (*Thatæ*) fluvii ostia	69° 30′	48° 45′

Azara stetisse ad ostium hod. *Kotchet* fluvii, ubi nunc est *Brynkowskaja*, Neumannus censet; mihi componenda videntur cum hod. *Achtari*, quod in eodem parallelo est ad introitum sinus profundi, in quem *Kirpili* (Rhombites minor) fl. olim exiit. ‖ — ξη′ 𐅵″] ξη′ ς″ ed. pr. ‖ — να′ γ″] 51 1/6 ed. Rom. ‖ — 1. Ῥομβίτου] Ῥομβίου MONΔ; τοῦ μικροῦ CDF; ποταμοῦ μικροῦ F; ἐκβολή BEZ. ‖ — ν′ 𐅵″] νβ′ ed. pr. Rhombites minor hodie *Kirpili*, ut cum Neumanno censeo, non vero hod. *Kotchet*, ut Kieperto placuit. ‖ — 3. Ἀζαβῖτις] *Azabitis Tænia* cod. lat. Bas., Ἀζαβίτης ACPRVW, *Azabites mitra* ed. Lugd., Ἀζαβῆτις ed. pr., Ἀζαβῆτις σταινία Γ, Ἀζαβίτις BELZ, Ἀξαβίτης DFMNOSΩ, Ἀξαβιτιστενία ΣΦ² Ψ ed. Arg., Ἀξαβιτιστερια Φ′, *Axubitistenia* ed. Ulm., *Axabitistænia* edd. Vic. Rom., Ἀραβῖτις X. E conflatis scripturis Ἀζαβῖτις et Ἀραβῖτις eliciendum puto Ἀζαραβῖτις, quod nomen tæniæ inditum a propinquo Ἀζάραβα oppido (§ 14). ‖ — ξη′] 69 edd. Vic. Ulm. ‖ — ν′] 59 (sic) 1/3 ed. Vic. Intelligenda est tænia hod. *Achtari* oppido objecta sinumque profundum (*Achtari baie*) ab occasu claudens. Eadem esse videtur ἄκρα quam Strabo una cum Rhombite minore commemorat. Kiepertus tæniam istam cum hod. *Cap Dolgaja* inter Rhombitem majorem minoremque medio componit. Quod a Ptolemæi tabula alienum esse patet. ‖ — 4. Τυράμβη] Τυραμβή ΣΦΨ ed. Arg., Κυράμβη ADMOPVΔΞ, ἢ Τυράμβη add. A. ‖ — ξθ′ γο″] ξθ′ γ′ ed. pr. ‖ — μθ′ 𐅵″ γ″] 59 (sic) 1/2 1/3 ed. ed. Vic., 49 2/3 ed. Rom. — Sec. Strabonem 11, 2,4 a Rhombite minore ad Tyramben opp. et Anticitem fluvium stadia sunt 600. Ptolemæus oppidum a fluvio longe separat, ceterum ad Strabonis computum eo accedit, quod ab Azarabitide tænia, quæ ad initium sinus Rhombitæ collocanda est, ad Tyrambem usque oppidum circa 630 stadia exhibet. Secundum hæc Tyrambe est hod. *Temrjuk*, ad quod sepulcra veteris oppidi locum coarguunt (V. Neumann p. 552). Prope id oppidum est ostium hod. *Aftanis* lacus (*Salinarum lacus* in Tab. Peuting.), in quem Hypanis (h. *Kuban*) fluvii bracchia quædam exeunt. Hoc igitur ostium et quasi Hypanis ramus est Anticites Strabonis, Atticites Ptolemæi. Deinceps occasum versus dorsum porrigitur variis antiquitatis ruderibus insigne, in quo nunc *Peresyp* oppidum est, sec. Ptolemæi vero tabulam Gerusa fuit. Dehinc alter sequitur *Aftanis* lacus in Mæotidem exitus, qui est Psathis fluvius Ptolemæi. Subsequitur peninsula in qua Cimmerium promontorium (*Cap Kamenoi*) et Cimmerium olim oppidum, Strabonis ævo vicus, 220 (120 sec. Strabon.) fere stadia ab Anticite distans, cujus supersunt vestigia. Inde meridiem versus 30 fere stadia (20 sec. Strab.) absunt rudera Achillei. De Mateta inter Cimmerium et Psathim collocata aliunde non constat. Falsa vero sunt quæ deinde sequuntur de Vardanis (i. q. Hypanis) ostio et de situ Apaturi in boreali Bospori ora, quæ ab Anticite usque ad Achilleum pertinens, a Ptolemæo in 2000 stadiorum longitudinem extenditur. Ceterum Strabonianas mensuras, quæ a vero haud longe recedunt, susque deque habentes et Ptolemaica oræ delineatione seducti Neumannus, Kiepertus, alii, Tyramben, Atticiten, Psathin, Gerusam, Matetam et Vardanem quæsiverunt in regione palustri quæ Azarabitide tænia austrum versus usque ad *Temrjuk* oppidi sinum patet variisque *Kuban* fluvii ramis intersecatur. Atticites illis est hod. *Kara-Kuban*, Vardanes vero *Aftanis* lacus ostium, quod nobis est Atticites; intermedia pro lubitu disponuntur, adeo ut tractus qui vix unquam habitabilis fuit, oppidis frequentetur, is vero qui crebra antiquitatis rudera habet, vacuus sit. ‖ — 5. Ἀττικίτου] Ἀττικήτου CW; Ἀττικίου N, Ἀττκίου F, Ἀντικείτης ap. Strabonem. Cf. ad p. 902,6. ‖ — 6. ο′] ξθ′ 𐅵″ ΣΦΨ Arg. ‖ — μθ′ γ″] μδ′ 𐅵″ δ″ Arg., μη′ 𐅵″ δ″ Φ ed. Vic. Anticites ap. Strabonem 11,2,4 non modo brachium Hypanis per *Aftanis* lacum in Mæotidem exiens vocatur, sed illud quoque quod in Corocondamitin lacum (*lac du Kuban*) egreditur: ἐμβάλλει δ' εἰς τὴν λίμνην (τὴν Κοροκονδαμῖτιν) ἀπορρώξ τις τοῦ Ἀντικείτου ποταμοῦ καὶ ποιεῖ νῆσον περίκλυστόν τινα ταύτῃ τε τῇ λίμνῃ καὶ τῇ Μαιώτιδι καὶ τῷ ποταμῷ· τινὲς δὲ καὶ τοῦτον τὸν ποταμὸν Ὕπανιν προσαγορεύουσι καθάπερ καὶ τὸν πρὸς τῷ Βορυσθένει. Cf. idem 11,2,11: Φαρνάκης δέ ποτε καὶ τὸν Ὕπανιν τοῖς Δανδαρίοις ἐπαγαγεῖν λέγεται διά τινος παλαίας διώρυγος, ἀνακαθάρας αὐτὴν καὶ κατακλύσας τὴν χώραν. ‖ — 7. Γέρουσα] Γερούσα ed. pr., Γέρους X.

Μάτητα	ξθʹ	μηʹ 𐅵ʹ	Mateta	69°	48° 30ʹ
Οὐαρδάνου ποταμοῦ ἐκβο-λαί	ξηʹ	μηʹ γʺ	Vardanae fluvii ostia	68°	48° 20ʹ

Versus 7 et 8 om. ΣΦΨ, edd. Ulm. Vic. ‖ — 8. Ψάθιος] Ψάπος (i. e. Ψάτιος) ed. pr., Ψαθίου A, *Psathii* edd. Vic. Ulm. Infra § 14 Ψάθην FN, Ψάτην ed. pr. Genuina nominis forma fuerit Θάτης. ‖ — ξθʹ 𐅵ʹ] ξθʹ ςʺ ed. pr., ξθʹ ADMO, edd. Vic. ‖ — μηʹ 𐅵ʹ δʺ] μθʹ 𐅵ʹ δʺ ed. pr., 48 2/3 ed. Ulm. Γέρουσαν et Ψάθιν Ortelius et Wesselingius et Bœckhius in C. Inscr. 2, p. 104 apud Diodorum 20,22 Γάργαζαν et Θάτην (Θάψιν v. l.) dici censent probabiliter. Scilicet sec. Diodorum Satyrus, Parysadæ I filius et in regno Bosporano successor (an. 310 a. C.), διαβὰς τὸν Θάτην ποταμὸν exercitum duxit contra Eumelum fratrem rebellem ejusque socium Aripharnem, τὸν τῶν Θρακῶν (sic codd.; Θατέων conj. Bœckhius, probante Dindorfio) βασιλέα, qui prœlio victi συνέφυγον εἰς τὰ βασίλεια· ταῦτα δ' ἔκειτο παρὰ τὸν Θάτην (sic plurimi codd., Θάψιν v. l.; Ψάθιν e Ptol. legi voluit Wesseling.) ποταμὸν, ὃς περιρρέων αὐτὰ καὶ βάθος ἔχων ἱκανὸν ἐποιεῖτο δυσπρόσιτα· περιείχετο δὲ κρημνοῖς μεγάλοις, ἔτι δ' ὕλης πλήθει, τὰς πάσας εἰσβολὰς δύο ἔχοντα χειροποιήτους, ὧν ἡ μὲν ἦν ἐν αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις, ὠχυρωμένη πύργοις ὑψηλοῖς καὶ προτειχίσμασι, ἡ δ' ἐκ θατέρου μέρους ἐν ἕλεσιν ὑπῆρχε, φρουρουμένη ξυλινοῖς ἐρύμασι. — Satyro in oppugnatione regiæ cæso, Meniscus dux exercitum abduxit εἰς Γάργαζαν πόλιν, κἀκεῖθεν τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα διὰ τοῦ ποταμοῦ διεκόμισεν (i. e. navi impositum per amnem et dein itinere maritimo transportavit) εἰς Παντικάπαιον πρὸς τὸν ἀδελφὸν Πρύτανιν. Postea Eumelus Gargazam cepit et Prytanim contra profectum συγκλείσας εἰς τὸν ἰσθμὸν τὸν πλησίον τῆς Μαιώτιδος λίμνης (i. e. isthmum qui est inter Mæotim et hod. sinum Tamanensem) συνηνάγκασεν ὁμολογίας θέσθαι. — In his Thates fluvius is est cujus accolæ nominantur Θατεῖς in titulo n. 2119 (reperto in isthmo qui est inter sinum Temrjukianum et sinum Tamanicum) : Κομοσαρύη, Γοργίππου θυγάτηρ, Παρισάδους γυνή, εὐξαμένη ἀνέθηκε ἰσχυρῷ θεῷ Σανέργει καὶ Ἀστάρᾳ, ἄρχοντος Παρισάδους Βοσπόρου καὶ Θεοδοσίης καὶ βασιλεύοντος Σινδῶν καὶ Μαιωτῶν πάντων καὶ Θατέων. *Thatæ* vocantur ap. Melam 1,19 : *Oram quæ a Bosporo ad Tanaim usque deflectitur Mæotici incolunt Thatæ, Serachi* (*Thatæs erachi* codd.), *Phicores* (cf. *Phycari Caucasi* (Indici) *incolæ* ap. Plin. 37,110) etc. Similiter ap. Ptolemæum § 12 ex codicum scripturis Θεταιμαιῶται et Θαιμεῶται eliciendum esse videtur Θάται vel Θαῖται Μαιῶται. Quod vero Bœckhius conjecit ap. Diodorum 20,22,4 pro Ἀριοφάρνης ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς scribendum esse ὁ τῶν Θατέων βασιλεύς, id et violentius est et parum probabile, quoniam Thatenses regni Bosporani partem fuisse ex titulo n. 2119 liquet, nec conjecturam tueri possis nisi Thatenses post obitum Parisadæ defecisse cum Bœckhio conjeceris. Manu leni istud Θρακῶν in Σιρακῶν mutandum esse censeo. *Serachi* juxta Thatenses nominantur apud Melam l. l (*Seracæ* in Tab. Peut., aliis Σιραχοί, Σιρακοί, Σίρακες, Σιρακηνοί. V. infra not. § 12). Regiam hujus Seracorum principis Thatæ fluvio adjacentem ap. Ptolemæum § 14 vocari Αὖχιν, utpote eidem fluvio appositam, Bœckhius censet. At Seracorum regia fuerit potius Σέρακα, a Ptolemæo juxta fluvium posita quem ipse quidem Vardanem vocat, Diodorus vero Thatem vocasse videtur. Videlicet quemadmodum hodiernus *Kuban* fluvius multifidus et Hypanis et Anticites et Vardanes dicebatur, sic ap. Diodorum Thatæ nomine non modo certum quoddam ejus ostium, sed totus etiam fluvius designari potuit. ‖ — 1. Μάτητα] sic BEZ, ed. Vic. ; Μάπητα ΣΦΨ ed. pr. et Arg.; Μαπήτα ADFLNMOSXΛΩ *Mapeta* edd. Rom. Ulm.; Μαπίτα CPRVW. ‖ — μηʹ 𐅵ʹ] μηʹ ςʺ ed. pr., 48 1/2 1/4 ed. Ulm. Oppidum ignotum situsque incerti. Nescio an in Μάτητα et Μάπιτα lateat Μάτιβα vel Μέτιβα, atque ad oppidum hoc pertineant qui infra § 12 vocantur Μέτειβοι vel Μέτιβοι, et in eodem hoc tractu ponendi sunt. Quæ in Geogr. Rav. p. 173,5 juxta Cimmerium commemoratur *Machare*, Sindicæ potius regionis oppidum fuit, ut ex p. 368 colligo, ubi nominum series : *Supatos* (*Sopatos* Tab. P., Πάτους, Βάτα aliis), *Machara* (*Macara* T. P ; Μαράχη πόλις Ἰνδική, leg. Σινδική, St. Byz.), *Friciorin* [in Tab. Peut. *Monim. Chritionis*, i. e. Χρητίωνος, quod frequens ap. Bosporanos nomen est], *Eraucionis* (Cf. Τραχυένιοι, ἔθνος ὅμορον Σίνδοις St. Byz.?), *Britani* (*Abritani* p. 173, *Burani* T. P.), *Chimerium*. ‖ — 2. Οὐαρδάνου] Οὐαρδάνου ed. pr.; *Totordanes* corrupte Ammianus l. l. ‖ — 3. μηʹ γʺ] 48 1/6 ed. Rom. Fluvius magnus (v. § 14) nunc *Kuban* dicitur eoque nomine alveoque suo maximo in Corocondamitin lacum (*lac du Kuban*) indeque per angustas fauces in Pontum egreditur, non vero in Mæotidem. In Tabula Peuting. hic fluvius, cui nomen non adscribitur, ex oceano per *lacum Dor* (sic ; i e. Corocondamitin?) in Mæotim deducitur. Talem fortasse Gallus quoque finxit apud Vibium Sequestrem de fluv., ubi : *Hypanis Scythiæ qui, ut ait Gallus, « uno tellures dividit amne duas »; Asiam enim ab Europa separat*. Prima ejus mentio apud Aristotelem hist. anim.

Κιμμέριον ἄκρον	ξϛ' Lʹʹ	μη' Lʹʹ	Cimmerium promontorium	66° 30′	48° 30′
Ἀπάτουρος	ξϛ' γ''	μη' δ''	Apaturus	66° 20′	48° 15′

5,19,14, qui περὶ τὸν Ὕπανιν ποταμὸν τὸν περὶ Βόσπορον τὸν Κιμμέριον culicum quoddam genus esse narrat (Eadem referens Cicero Quæst. Tusc. 1,39 hunc Hypanin cum cognomine Europæ fluvio confundit). [Ad eundem fluvium fortasse fuit Κωνώπιον τῆς Μαιώτιδος λίμνης, cujus Stephanus Byz. et Ælianus Hist. an. 6,64 meminerunt.]. Deinde hæc habet Stephanus Byz. : Ὕπανις, ποταμὸς καὶ πόλις (ignota) μεταξὺ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Ἀλέξανδρος δ' ὁ Πολυίστωρ φησὶν ὅτι ὁ Ὕπανις διχῇ σχιζόμενος τὸ μὲν ἓν μέρος εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην βάλλει, τὸ δ' ἕτερον εἰς τὸν Πόντον. Insulam effici duobus alveis fluvii, qui aliis Anticites, aliis Hypanis dicitur, Strabo quoque refert. (V. not. ad. p. 903, 4). Apud Melam 1,19 (1, § 114 ed. Frick.) legitur : *Obliqua tunc regio et in latum modice patens inter Pontum Paludemque ad Bosporum excurrit, quam duobus alveis in lacum* (sc. in Mæotidem, quæ in sqq. iterum *lacus* appellatur) *et in mare profluens Coracanda* (*Corocandam* cod. Venetus) *pæne insulam facit*. At non peninsulam, sed insulam verba flagitare recte interpretes monuerunt. Locum variis conjecturis tentatum ego hunc in modum resarciri velim : ... *in mare profluens* [*per*] *Corocondam*[*æ paludem, Hy*]*panis insulam facit*. [Quodsi Plinius 6,18 de *peninsula* loquitur, monendum est non novisse eum Hypanin Asiaticum, ut liquet ex 4,83 : *diligentiores Hypanim* (sc. *cum Borysthene confluere tradunt*) *tanto errore eorum qui illum in Asiæ parte prodidere*. Idem 4, 84 ad Hypanin Europæ esse Sindicam regionem tradens, Europæ fluvium cum Asiatico miscet.] De eadem insula Dionysius Per. 552 : ἧς ἐπὶ Φαιναγόρη τε καὶ εὔκτιτος Ἑρμώνασσα, quamquam Hermonassa extra eam insulam posita erat. Ceterum quum ex hod. *Aftanis* lacu in *Taman* urbis sinum olim alveus exiisse videatur aut naturalis aut arte factus, quem nunc prodit tractus palustris (*le bas-fond de Chimardane*), etiam duæ insulæ dinstingui poterant, sicut distinxit Stephanus Byz. v. Ταυρική· Τῇ δὲ Ταυρικῇ δύο παράκεινται νῆσοι, Φαναγόρα καὶ Ἑρμώνασσα. Idem : Ἑρμώνασσα, νῆσος μικρὰ πόλιν ἔχουσα ἐν τῷ Κιμμερικῷ Βοσπόρῳ. Idem v. Φαναγόρεια· ἡ νῆσος Φαναγόρη καὶ Φαναγόρεια. — Iam quod Vardanem Ptolemæi attinet, nomen hoc proprie pertinere suspicor non ad *Kuban* fluvium, sed ad *Ada-Kuniy*, qui in *Kuban* prope ostia ejus incidit, fontes vero habet in Sindicæ montibus qui vocantur *Varda-dagh* sive *monts Varadas*. Inter fluvios in h. *Kuban* ab austro incidentes, hodiernus *Pschesch* Psessis, hod. *Pschekaps* Psaccis (Plin.) seu Psaccanis (Tab. Peuting..), hod. *Fars*, Opharus Plinii, Opharitis nomina dederunt. Præterea nescio an *Nerdani*, qui juxta Psaccanos in Tab. Peut. nominantur, dicendi fuerint *Vardani*, quod nomen primum abiisse videtur in *Verdani*, sicut *Ilmerdæ*, qui juxta Corocondamæ lacum in Tabula scribuntur, *Mardi* dici videntur apud Plinium 6,19, ubi : *Achæi, Mardi* [*Imardi?*]. ‖ — 1. Κιμμέριον] Κιμερ. O. ‖ — ξϛ' Lʹʹ] ξϛ' ϛ'' A ed. pr. ‖ — μη' Lʹʹ] μη' ϛ'' ed. pr. Hodie *Cap Kamenoi*. De antiquitatis prope promontorium vestigiis v. Neumannum p. 534 ibique citatos. De vico Cimmerio, olim oppido, τῷ ἀφετηρίῳ τοῖς τὴν λίμνην πλέουσιν, v. Strabo 11,2,4 et 5; Anon. Perieg. 895 (G. m. 1, p. 233 : τὸ δὲ στόμ' ἐκπλέοντι Κιμμερὶς πόλις), Mela 1,2,19 (*in ipso ore Cimmerium*), Plinius 6,17 (*in ostio Cimmerium quod ante Cerberium vocabatur*), Tab. Peut. et Geogr. Rav. p. 173. 368. ‖ — 2. Ἀπάτουρος] sic Xa, Ἀπάτουργος cett. ‖ — ξϛ' γ''] ξϛ' δ'' F, ξγ' γ'' ed. pr., 66 1/2 edd. Vic. Ulm. Arg. — Strabo 11,2, 10 : Εἰσπλεύσαντι δ' εἰς τὴν Κοροκονδαμῖτιν ἥ τε Φαναγορία ἐστὶ, πόλις ἀξιόλογος, καὶ Κῆποι καὶ Ἑρμώνασσα καὶ τὸ Ἀπάτουρον τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερόν· ὧν ἡ Φαναγορία καὶ οἱ Κῆποι κατὰ τὴν λεχθεῖσαν νῆσον ἵδρυνται εἰσπλέοντι ἐν ἀριστερᾷ, αἱ δὲ λοιπαὶ πόλεις ἐν δεξιᾷ πέραν Ὑπάνιος ἐν τῇ Σινδικῇ... Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Φαναγορίᾳ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐπίσημον τῆς Ἀπατούρου. Stephanus Byz. v. Ἀπάτουρον· Ἑκαταῖος δὲ κόλπον οἶδε τὸν Ἀπάτουρον ἐν τῇ Ἀσίᾳ. Plinius 6,18 : *Oppida in aditu Bospori primo Hermonassa, dein Cepæ Milesiorum, mox Stratoclia et Phanagoria et pæne desertum Apaturos ultimoque in ostio Cimmerium*. Geogr. Rav. p. 76. 368. 532 : *Sebastopolis. Apatura. Gypos s. Ceppos* (i. e. Κῆπος), *Stratoclis*. Venus Apaturias sæpius nominatur in titulis Phanagoriæ n. 2108. 2109. 2120 (ubi simpliciter Ἀφροδίτη), n. 2109 b (Ἀφροδίτῃ Οὐρανίᾳ Ἀπατούρῃ), n. 2125 (ἀρχιερεὺς... περιναίους στοὰς... καθῃρημένας ἀνεγείρας Ἀφροδίτῃ Ἀπατουριάδι καθιέρωσε. De cultu hujus deæ v. Bœckh. p. 159, Neumann. p. 561. Plinius l. l. templum ad Phanagoriam positum intellexerit. Strabo quamvis de Corocondamitide palude falsa prodat, recte tamen Hermonassam trans Hypanim in Sindica esse dicit, nihilque impedit quin Apaturum quoque recte Sindicæ vindicetur. Non refragatur series nominum ap. Geogr. Rav., et Hecatæi sinum Apaturum ad Corocondamitin referre licet. Fortassis fanum stetit in tænia lacum illum a Ponto disterminante, siquidem inter Ponti loca

Ἀχίλλειον ἐπὶ τοῦ στόματος ξδ' L'' μη' L''
καὶ ἐν τῷ Βοσπόρῳ τῷ Κιμμερικῷ
Φαναγορία ξδ' L'' μζ' L''γ''
Κοροκονδάμη ξδ' δ'' μζ' L''

3. Ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ τε ἐντεῦθεν μέρει τοῦ Εὐξείνου Πόντου μέχρι Κόρακος ποταμοῦ καὶ τῇ ἐντεῦθεν γραμμῇ Κολχίδος καὶ Ἰβηρίας καὶ Ἀλβανίας μέχρι τῆς Ὑρκανίας τῆς καὶ Κασπίας θαλάσσης, ἧς πλευρᾶς ἡ περιγραφὴ ἔχει οὕτως· μετὰ τὴν Κοροκονδάμην ἐν τῷ Πόντῳ πάλιν

Achilleum in ostio Bospori 64° 3o′ 48° 3o′
atque in Bosporo Cimmerio
Phanagoria 64° 3o′ 47° 5o′
Corocondame 64° 15′ 47° 3o′

3. A meridie finitur parte Ponti Euxini quae inde est usque ad Coracem fluvium atque linea Colchidem et Iberiam Albaniamque finiente, quae inde tenditur usque ad Hyrcanium sive Caspium mare, cuius lateris descriptio haec est : post Corocondamen rursus in Ponto

---

maritima a Ravennate recensetur. Ptolemæus Apaturum eodem errore quo Vardani ostium in boreale Bosporanæ insulæ latus transtulit. Neumannus et Kiepertus Apaturum nescio quo pacto ad hod. *Temrjak* oppidi sinum collocarunt. || — 1. Ἀχίλλειον] Ἀχίλειον X. || — 2. ξδ' L''] ξδ' ς'' ed. pr. || — μη' L''] μη' ς'' ed. pr., μη' δ'' MNO, 48 1/4 ed. Vic., 48 1/3 ed. Rom. — Strabo 11,2,4 τὴν Ἀχίλλειον κώμην, ἐν ᾗ τὸ Ἀχιλλέως ἱερόν, 20 stadia (c. 700 ap. Ptol.) a Cimmerio vico abesse dicit addens : ἐνταῦθα δ' ἐστὶν ὁ στενότατος πορθμὸς τῆς Μαιώτιδος, ὅσον εἴκοσι σταδίων ἢ πλειόνων. Tot fere stadia sunt ab Europæo litore ad proximum apicem tæniæ quæ vocatur *langue Teska*; ab Achilleo, cujus rudera Pallas detexit (v. Neumann. p. 554), 50 fere stadia habes. Præter Strabonem Achillei meminit Stephanus Byz. s. v. Ἀχίλλειος δρόμος, et Anon. Peripl. P. Eux. in Fr. Hist., 5, p. 183. || — 3. καὶ ἐν] ἐν δὲ ed. pr. || — 4. Φαναγορία].. ωρία ed. pr. || — ξδ' L''] ξδ' ς' ed. pr., 64 1/3 ed. Vic. || — μζ' L''γ''] μδ' L''ς'' (sic) ed. pr., 47 1/2 1/3 1/12 ed. Rom., 48 ed. Ulm., 48 1/2 ed. Vic. De hac urbe (cujus nomen scribitur Φαναγορία, Φαναγόρεια, Φαναγόριον, Φαναγόρα et Φαναγόρου πόλις, Φανάγουρις) v. Hecatæus ap. St. B. s. v., Scylax § 72 (G. m. 1 p. 59), Anon. Perieg. 886 (ib. p. 233), Arrian. ap. Eustath. ad Dion. 549 (ib. 2, p. 324), Dionys. Per. 552, Strabo 7,3,18. 7,4,5. 11,5,3, Mela 1,19,15, Plinius 6,18, Steph. B. v. Ταυρική, Tab. Peut., Ammian. 22,8,30, Procop. B. G. 5,5 p. 480,18, Geogr. Rav. p. 38,3. 176,2. Tituli in C. I. 2 p. 156 sqq. De ruderibus urbis in recessu sinus qui vocatur *baie de Taman*, v. Neumann p. 558 ibique citati. Ptolemæus neque sinum hunc Tamanicum neque Corocondamitin lacum (*lac du Kuban* sive *baie Kisiltach*) novit litusque Bospori fere rectum delineavit, adeo ut inter Achilleum et Myrmecium, inter Phanagoriam et Panticapæum, inter Corocondamam et Nymphæum, idem sit intervallum stadiorum circiter 160. Neque Strabo sinum Tamanicum novit; nam 11,5,8 a Corocondame ad Acram Europæam in introitu Bospori 70 stadia, totidemque (7,4,4) computat a Panticapæo ad Phanagoriam. Aliter statuit lib. 11,5,10, ubi Phanagoriam et Cepos esse dicit in boreali litore lacus Corocondamitidis, de quo quæ refert nata sunt ex sinu Tamanico et lacu Corocondama male conflatis. — A Phanagoria austrum versus est hod. *Taman* urbs, ad quam vetus olim oppidum fuit et nunc est collis fontibus scatens. Ibi Κῆπος s. Κῆποι fuerint, cujus oppidi Ptolemæus non meminit. Certe Cepos a Phanagoria austrum versus fuisse nec recte a Kieperto et Neumanno ab ea boream versus collocari, ex serie oppidorum colligitur ap. Scylacem § 72 (Φαναγόρου πόλις, Κῆποι, Σινδικὸς λιμήν), Melam 1,19,2 (*Hermonassa*, *Cepi*, *Phanagoria*), Plinium 6,19 (*Herm.*, *Cepi*, *Stratoclia*, *Phanagoria*), Strabon. 11,10,5 (Φαναγ., Κῆποι, Ἑρμ.), Tab. Peut. (*Sindice*, *Herm.*, *Cepos*, *Strat.*, *Phanag.*), G. Rav. p. 368 (*Sebastopolis*, *Apatura*, *Ceppos*, *Stratoclis*). Neglecto ordine geographico oppida recensentur in Periegesi iambica vs. 886 (Hermonassa, Phanagoria, Sindicus portus, Cimmeris urbs, Cepus). || — 5. Κοροκονδάμη] Versum om. Arg. Vide not. ad p. 907,1. || — μζ' L''] μζ' ς'' ed. pr., 47 1/3 ed. Rom. || — 6. τῷ τε] τε om. Φ. || — 7. Πόντου] παραλίῳ post Πόντου SΩ, post v. ποταμοῦ cett. codd. addunt præter Xα; *per litus* edd. Vic. Rom. Ulm. || — Verba μέχρι τοῦ Κόρακος ποταμοῦ om. W. || — 8. καὶ τῇ ἐντεῦθεν etc.] ἔτι δὲ Κολχίδι καὶ Ἰβηρίᾳ καὶ Ἀλβανίᾳ ed. pr. || — 10. θαλάσσης, ἧς πλευρᾶς] sic ed. pr.; θαλάσσης· οὗ τμήματος ἡ θέσις ἔχει οὕτως SΩΤ, θαλάσσης πλευρᾶς, ἧς cett. || — 12. πάλιν] πόλιν X; om. SΩ. || — P. 907,1. Ἑρμώνασσα] Ἑρμόνασσα F. || — μζ' L''] μζ' ς' ed. pr., 47 1/3 ed. Rom. Recte Hermonassa a Corocondame ortum versus ponitur, nec non oræ longitudo quæ est ab Hermonassa ad Bata bene habet, at lacum Corocondamitin ignorans Ptolemæus oræ configurationem fictitiam de-

4. Ἑρμώνασσα	ξε'	μζ' L''	Hermonassa	65°	47° 30'
Σινδικὸς λιμήν	ξε' L''	μζ' L''γ''	Sindicus portus	65° 30'	47° 50
Σίνδα κώμη	ξϛ'	μη'	Sinda vicus	66°	48°

dit. Prætcrea eo peccat quod Sindam a Sindico portu et Bata a portu Batorum longe separat. Res ita habet : Sindicus portus nunc est *Anapa*. Ab eo ad fauces hodierni lacus Kubanici in nostris tabulis metimur 200 fere stadia. Hæc sunt stadia 180, quæ Strabo 11,2, 14 (sec. Artemidorum) a Sindico portu ad Corocondamam computat. Hanc enim ad fauces lacus sitam fuisse docemur Peripli anon. parte ea quam e codice Londiniense edidi in Fr. Hist. 5, p. 183. Verba hæc sunt : ἀπὸ δὲ τοῦ Σινδικοῦ λιμένος ἐκδέχεται κώμη Κοροκωνδάμη λεγομένη, ἐπὶ ἰσθμοῦ ἤτοι στένου τῆς λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης κειμένη. Μεθ' ἣν ἡ Κοροκονδαμῖτίς ἐστι λίμνη ἡ νῦν λεγομένη Ὀπισσᾶς, κόλπον εὐμεγέθη ποιοῦσα σταδίων χλ', μιλίων πδ'. Εἰσπλεύσαντι δὲ εἰς αὐτὴν τὴν λίμνην καὶ περιπλεύσαντι εἰς Ἑρμώνασσαν πόλιν στάδια υμ', μίλια νη' L'' ϛ''. Ἀπὸ δὲ Ἑρμωνάσσης ἐκπλεύσαντι τοῦ κόλπου ἐπὶ τὸ στόμα τῆς Μαιώτιδος λίμνης εἰς κώμην Ἀχίλλειον στάδιοι ψιε', μίλια ξη' L'' ϛ''. Secundum has mensuras Hermonassa circa 240 stadia a Corocondame ortum versus trans Hypanim in intumo pæne lacu alicubi ponenda est. Ac trans Hypanim in Sindica Hermonassam Strabo quoque 11,5,10 collocat (v. not. ad p. 905). Ptolemæus lacum istum ignorans nescivit a Sindico portu Hermonassam petenti Corocondamam vicum (h. *Bogaz*) prœternavigandum ab eoque vico per 240 fere stadia ortum versus in lacum penetrandum esse. Itaque ut distantiarum rationes in Periplis traditas servaret neque tamen Bosporanæ regionis ora meridionalis ultra modum versus occasum extenderetur, inter Bata et Hermonassam sinum 750 stadiorum ambitu finxit, cujus in intimo recessu Sindam vicum, Corocondamem vero in ipso Bospori aditu collocavit. Simili confusione aliæ tabulæ laborabant. Nam Strabo quoque (11,4,8) Corocondamem in aditu Bospori ponit, indeque ad Patræum 130 stadia, ad Acram in objecto Europæ litore 70 stadia abesse dicit [Cf. Artemidorus ap. Agathemerum 1,10 in G. min. 2 p. 474, qui Bospori ostium 78 stadiorum esse statuit]. A Corocondame (*Bogas*) ad objacentem Europæ oram revera sunt c. 170 stadia; ad Patræi vero situm 130 stadia computare licebat, si Bospori litus fere rectum esse cum Strabone et Ptolemæo statueris. In ejusmodi tabulam Strabo aliunde intulit lacum suum Corocondamitin, qui a Corocondame ortum versus extensus in boreali litore Phanagoriam et Cepos (Tamanici sinus urbes), in meridionali vero ora et Sindica regione Hermonassam et Apaturum appositas habuisse fingitur. — Plinius 6,18 vel Hermonassam in aditu Bospori collocat. Idem a Secherie fluvio (h. *Ozereh*) ad Bospori introitum 88500 passus (708 stadia) computat, quot sane sunt ab *Ozereh* fluvio ad locum ubi Hermonassa ponenda est, minime vero usque ad ostium Bospori. — In Tabula Peutingeriana lacus nomen nunc evanidum est; in Welseri apographo legitur : *lacus Dor.* (deb. *lacus Cor.*). In eadem tabula pone Phanagoriam notatur *lacus salinarum in quo sal per se conficitur* (h. *lac Aftanis*). Ceterum de Hermonassa cf. Anon. perieg. iamb. vs. 886, Dionys. Per. 552, Eustathius ad Dion. l. l., Stephanus Byz. s. v. (qui urbem a Scymno Ἑρμώνειαν dici tradit), Apollodorus ap. St. B. s. v. Ψησσοί, Bœckh. ad C. Inscr. 2, p. 99. ‖ — 2. Σινδικός] Σίνδικος ABCDEXZ, Σύνδικος ed. pr., Σινδιίς Φ, *Sindiis*, Σινδῖις, Arg.; *Sindeis* ed. Ulm., *Syndeus* ed. Rom. ‖ — ξε' L''] ξε' ϛ' ed. pr., 65 1/12 ed. Rom., 66 1/2 edd. Vic. Ulm. ‖ — μζ' L'' γ''] 47 1/2,1/4 ed. Rom. ‖ — 3. Σίνδα] Σῖνδά (sic) Arg., *Synda* edd. Rom. Lugd. Hodie *Anapa*. Vicus a portu non erat longe separandus. Strabo 11,2,14 : ὁ Σινδικὸς λιμὴν καὶ πόλις, 180 stadia a Corocondame distans. Anon. Peripl. § 21 in Fr. Hist. 5, p. 181 : Σινδικὴ ἤτοι Σινδικὸς λιμὴν, νῦν δὲ Εὐδουσία (Εὐλυσία?). Stephanus Byz. : Σύνδικος (sic), πόλις προσεχὴς τῇ Σκυθίᾳ, ἔχουσα λιμένα· ἔνιοι δὲ Γοργίππην καλοῦσι (Cf. idem : Γοργίππεια, πόλις Σινδικῆς). Anon. peripl. in G. M. 1, p. 59 et Dionysius Per. 868 : Σινδικὸς λιμήν. Mela 1,19 : *in confinio Mæotidis Sindones... Sindos in Sindonum (finibus) ab ipsis terrarum cultoribus condita est.* Inter populos Ptolemæus Sindos non commemorat. De iis v. Herodotus 4,28 (ubi codd. τοὺς Ἰνδούς) et 4,86 (ubi codd. ἐκ τῆς Ἰνδικῆς), Hellanicus fr. 92 ap. schol. Apoll. Rhod. 4,322 (Βόσπορον δὲ διαπλεύσαντι Σίνδοι· τούτων δὲ ἀνωτέρω Μαιῶται Σκύθαι), Anonymus in Peripl. § 72 (G. M. 1, p. 59), qui Sindis (Σιντοῖς sec. cod.) attribuit Phanagoriam, Cepos, Sindicum portum et Patuntem. Dionysius Per. 681, Mela 1,19 (*Sindones*), Lucianus Toxar. 55 (Σινδιανοί), Polyænus 8,55 (Σιντοί), Stephanus Byz. (Σίνδοι [Σινδοί codd. contra præceptum Herodiani], ἀπὸ μεσημβρίας τῆς Μαιώτιδος λίμνης· ἔνιοι δὲ καὶ τὸ Σινδικὸν γένος φασὶν εἶναι τῶν Μαιωτῶν ἀπόσπασμα). Strabo 11, 2,10 Sindos inter Mæotas una cum Dandariis aliisque recenset, in eorumque regione præter Harmonassam et Apaturum nominat Γοργιππίαν, τὸ Σίνδων βασίλειον πλησίον θαλάσσης, et Ἀβοράκην. Cf. id. 11, 2,10 : Μετὰ τὴν Σινδικὴν καὶ τὴν (τὴν καὶ leg.) Γοργιππίαν ἡ τῶν Ἀχαιῶν. [Gorgippiam urbem eandem

Βάτα λιμήν	ξϛʹ ∠″	μζʹ γοʺ	Bata portus	66° 30′	47° 40′
Βάτα κώμη	ξϛʹ γʺ	μζʹ ∠″	Bata vicus	66° 20′	47° 30′
Ψυχροῦ ποταμοῦ ἐκβολαί	ξϛʹ γοʺ	μζʹ ∠″	Frigidi fluvii ostia	66° 40′	47° 30′

esse quam 11,2,14 Σινδικὴν πόλιν dicit, e collato Stephano colligas. Maritimam urbem coarguit prora in numo Gorgippiæ expressa (V. Bœckh. ad C. I. 2, p. 99). Nomen urbis, a Gorgippo, aut Parisadis I filio aut alio, inditum, nonnisi per tempus aliquod in usu fuisse videtur]. Apud Plinium 4,83 *regio Scythica Sendice* in Europam temere transponitur. His adde Nicolaum Damasc. f. 21 (Fr. H. 3, p. 460), Ammian. 22,8 (*Sindi ignobiles*), Tab. Peut. (*Sindecæ*), G. Rav. p. 77 et 368. In C. Inscr. 2, n. 2117 : Παρισάδους... βασιλεύοντος Σίνδων καὶ Τορετῶν καὶ Δανδαρίων. n. 2134 a p. 1010 : Λεύκωνος... βασιλεύοντος Σίνδων, Τορετέων, Δανδαρίων, Ψησσῶν. ‖ — 1. Βάτα] Βάρα ed. pr., *Batta* ed. Vic. h. l. et vs. 2, *Bada* ed. Ulm. ‖ — ξϛʹ ∠″] ξϛʹ δʺ ed. pr. ‖ — μζʹ γοʺ] μζʹ γʺ ed. pr., 47 1/2 ed. Vic. ‖ — 2. Versum om. ed. pr. ‖ — ξϛʹ γʺ] 66 1/2 ed. Vic. ‖ — μζʹ ∠″] 47 1/3 ed. Rom. Bata in Scylacis § 72 (G. M. 1, p. 59) codice Πάτους (Πατοῦς?); τὰ Βατά ap. Strabonem 11,2,14 : εἶτα (post Sindicum portum) ἐν τετρακοσίοις (σταδίοις) τὰ καλούμενα Βατά, κώμη καὶ λιμήν, καθ' ὃ ἀντικεῖσθαι δοκεῖ πρὸς νότον ἡ Σινώπη ταύτῃ τῇ παραλίᾳ... Ἀπὸ δὲ τῶν Βατῶν ὁ μὲν Ἀρτεμίδωρος τὴν Κερκετῶν λέγει παραλίαν, ὑφόρμους ἔχουσαν καὶ κώμας ἐπὶ σταδίους ὀκτακοσίους καὶ πεντήκοντα· εἶτα τὴν τῶν Ἀχαιῶν σταδίων πεντακοσίων, εἶτα τὴν τῶν Ἡνιόχων χιλίων, εἶτα τὸν Πιτυοῦντα τὸν μέγαν τριακοσίων ἑξήκοντα μέχρι Διοσκουριάδος· οἱ δὲ τὰ Μιθριδατικὰ συγγράψαντες, οἷς μᾶλλον προσεκτέον, Ἀχαιοὺς λέγουσι πρώτους, εἶτα Ζυγούς, εἶτα Ἡνιόχους, εἶτα Κερκέτας καὶ Μόσχους καὶ Κόλχους καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων Φθειροφάγους καὶ Σοάνας καὶ ἄλλα μικρὰ ἔθνη τὰ περὶ τὸν Καύκασον. Κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἡ παραλία... ἐπὶ τὴν ἕω τείνει καὶ βλέπει πρὸς νότον, ἀπὸ δὲ τῶν Βατῶν ἐπιστροφὴν λαμβάνει κατὰ μικρόν, εἶτ' ἀντιπρόσωπος γίνεται τῇ δύσει etc. Similiter apud Ptolemæum Corocondame et Bata (sinu interposito) et Lazus in eadem ponuntur latitudine et hinc demum austrum versus paullatim ora se convertit. Reapse inde a Corocondame ora versus ortum hibernum tendit. — Bata vicus, cum quo portus componendus erat, sec. Ptolemæum a Sinda vico juxta oram 350, linea recta 300 stadia distans, in Arriani et Anonymi periplis vocatur Ἱερὸς λιμήν, ὁ νῦν λεγόμενος Ἱέριος ἤτοι τὸ Νίκαξιν, a Sindico portu vicoque 300 stad. dissitus. Τὸ Νίκαξιν in hodiernis tabulis est *Miskakko* ad promontorium juxta quod est *Soudjak* portus. Pro 300 stadiis minus recte 400 Strabo computat, qui sequentem quoque oram justo longiorem exhibet; nam a Batis usque ad Dioscuriadem e Strabonis numeris colliguntur stadia 2710, ex Arriani vero periplo satis accurato stadia 2050, e Ptolemæi tabula circa 2150. Apud Plinium 6,17 a Sindica ad Hierum forent 67500 passus, qui numerus fortasse corruptus et ad Arriani mensuram (37500 pass., sive 300 stad.) revocandus est. Quodsi idem Plinius ab Hiero ad Heracleum 136 m., inde ad Dioscuriadem sive Sebastopolim 70 m. numerat, hæc eo laborant quod duo quæ erant Heraclea (v. Anon. peripl. § 13 et 17 in Fr. Hist. 5, p. 79 et Arrian. non distinguuntur. Computus hunc in modum redintegrandus foret :

	Plinius		Arrian.
Sebastopoli ad Heracleum I	70 m.	560 stad.;	7[illegible]
[*Inde ad Heracleum* II	37 1/2	300];	300
Inde ad Hierum	136	1088	9[illegible]
		1948	205[illegible]

Alieno in loco apud Plinium 6,48 nominantur Heniochi, Bateni, Saraparæ, ex quibus Bateni ad Bata nostra pertinent, Saraparæ vero sunt Seraci cephalotomi seu σαραπάραι (v. § 12 ad v. Σιραχηνοί). ‖ — 3. Ψυχροῦ] Ψύχρου ed. pr. ; ξϛʹ γʺ μζʹ ϛʺ ed. pr., 47 1/3 ed. Rom. Fluvius sec. Ptolemæum inter Bata et Achaiam medius ab utroque loco 120 fere stadia distat. Alterutra distantia falsa est. In periplis post Hierum 180 stadia ab eo dissitus, sequitur Πάγρας λιμήν (h. *Gelendjik* portus), inde post 350 stadia Παλαιὰ Ἀχαΐα (ἐν ᾗ καὶ ποταμὸς ὁ νῦν λεγόμενος Τόψιδας, hod. *Tuepsin*). Kiepertus ab Achaia distantiam sec. Ptol. metiens Psychrum fluvium cum hod. *Psad* (36° long. componit. At metiendum potius est a Batis sive Hiero portu, adeo ut indicetur fluviolus qui secundum tabulas nauticas exit in *Gelendjik* portum egregium quem Πάγραν Arrianus vocat. Eo usque ab Hiero juxta oram sunt stadia 180, quot Arrianus computat, itinere recto stadia 125, quot fere Ptolemæi tabula ad Psychrum usque fluvium exhibet. Ni fallor, aliis fluvius Ψυχρός, aliis eodem sensu Παγερός, adjacens vero πόλις vel κώμη aliis Ψυχρά, aliis Παγερά (Πάγρα cod. Arrian.) dicebantur. Apud Plinium 6,17 ed. Detlefs. legitur *In ora autem juxta Cercetas flumen Incarus*, *Acum* (*incarusacicum*, *incarusacecum*, *icarusacasi*... codd.) *oppido Hiero et flumine, ab Heracleo CXXXVI m.* Ut sensum verba fundant, nescio an legendum sit *Acis cum oppido, Hieros* [*portus*] *et flumen*, Acis vero idem sit qui est Ψυχρός Ptolemæi. siquidem Ἄκις

Ἀχαΐα κώμη	ξζ′	μζ′ L″	Achaia vicus	67°	47° 30′
Κερκετίδος κόλπος	ξζ′ L″	μζ′ γ″	Cercetidis sinus	67° 30′	47° 20′
Λαζὸς πόλις	ξη′	μζ′ L″	Lazus oppidum	68°	47° 30′
Τορετικὴ ἄκρα	ξη′	μζ′	Toreticum promontorium	68°	47°

Siciliæ fluvius (*fiume Freddo*) ob aquarum frigiditatem in nomen commune abiit, adeo ut Ἄκις ποταμός diceretur ἐπὶ τῶν ἄγαν ψυχρῶν (Diogenes Prov. 2, 74). Adde quod Ἄκις tanquam Asiæ fluvius ab Hesychio commemoratur. Ceterum aut Hieros aut Pagra portus intelligendus esse videtur ap. Pseudo-Scylacem § 74, ubi Toretis, inter Cercetas et Achaios mediis, assignatur πόλις Ἑλληνὶς Τορικὸς καὶ λιμήν (deb. Τορετική κ. λ. Τορετικός). ‖ — 1. Ἀχαΐα] Ἀχαιά F Arg., Ἀχέα AD, Ἀχεά LMOΔ, *Achea* edd. Rom. Ulm., *Achæa* ed. Vic. ‖ — ξζ′] 60 ed. Vic. ‖ — μζ′ L″] μζ′ γ″ A ed. Ulm., μζ′ ς″ ed. pr. Vicus Παλαιὰ Ἀχαΐα ap. Arrian.; ad hod. *Tuepsin*. V. not. p. 908,2. ‖ — 2. Κερκετίδος] Κερκετικός ed. pr. Cercetarum regio ἡ Κερκετός (leg. Κερκετίς) ap. Eustathium ad Dionys. 682. ‖ — μζ′ γ″] 47 1/2 edd. Vic. Ulm.; legendum puto μζ′ γο″, quoniam numeri μζ′ γ″ promontorium potius quam sinum arguerent. Sinus hodie dicitur *baie Chapsouco*, in quem exit fluvius cognominis, cujus ostio *Tinginskœ* castellum adjacet, ab Achaia (*Tsuepsin*) 90 stadia (200 sec. Ptol.), a sequente oppido Lazo (*Neghepsouko*) 60 stadia (200 sec. Ptol.) dissitum. Ptolemæus Cercetas ab Achæis austrum versus ponit, ut § 13, ubi : Achæi, Cercetæ, Heniochi, Suanocolchi. Similiter Mithridaticôn scriptores ap. Strabon. 11,2,14 (v. not. 908,2), sec. quos populi hoc se ordine excipiunt : Achæi, Zygi, Heniochi, Cercetæ, Moschi, Colchi. Antiquiores auctores Cercetas ab Achæis boream versus ponunt vicinos Sindorum, quorum pars sunt Hesychio (Κερκέται, Σινδικὸν ἔθνος). Apud Pseudo-Scylacem p. 59 nominantur : Sindi, Cercetæ, Toretæ, Achæi, Heniochi Coraxi, Colici, Melanchlæni, Geloni, Colchi (Cf. Orphei Arg. 1049 : Κερκετικῶν ἀνδρῶν φῦλον Σίνδωντ' ἀγερώχων). Ap. Artemidorum in Strabone : Sindi, Cercetæ (inde a Batis per 850 stadia), Achæi, Heniochi. In Periegesi iambica (Fr. Hist. 5, p. 181) : Σίνδοι, Κερκίται οἱ λεγόμενοι Τορίται, Ἀχαιοί. Ibidem ex alio auctore narratur Cercetas sive Toritas habitare a Sindico ad Pagræ portum, dein Achæos usque ad Veterem Achaiam, dein Heniochos, Coraxos, Melanchlænos, Machlones, Colchos et Lazos usque ad Achæuntem fl. Qui Cercetis jungi solent Toretæ inter Hierum et Sindicum portum degunt sec. Plinium 6,17, et una cum Sindis, Psessis, Dandariis inter Bosporani regni populos recensentur in titulo n. 2134ᵃ. Apollodorus ap. St. B. v. Ψησσοί Toretas (Τυρίται codd. h. l., sed Τορέται ap. eundem s. h. v.) τῶν Ψησσῶν ἔθνος vocat. Mela 1,c. 19 : *Reliqua ejus (litoris) feræ incultæque gentes vasto mari adsidentes tenent Melanchlæna, Toretica, sex Colicæ : Coraxici, Phthirophagi, Heniochi, Achæi, Cercetici et jam in confinio Mæotidis Sindones.* Boreales istæ Cercetarum sedes intelligendæ etiam videntur apud Stephanum Byz. in loco luxato s. v. Χαριμάται· Παλαίφατος ἐν ζ′ Τρωικῶν· « Κερκετέων ἔχονται Μόσχοι καὶ Χαριμάται * τοῦ Παρθενίου κρατέουσι * (an : οἳ καὶ τοῦ Παρθενίου [de quo v. supra p. 438,5] κρατέουσι τοῦ ἐν δεξιῇ τοῖς ἐκ τῆς Μαιώτιδος πλέουσιν? aut : [οἳ ἀπὸ] τοῦ Π. κρατέουσι [ἕως] εἰς τὸν Ε. Π.?) εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον. » Καὶ Ἑλλάνικος ἐν Κτίσεσι ἐθνῶν καὶ πόλεων· « Κερκετέων δ' ἄνω οἰκέουσι Μόσχοι καὶ Χαριμάται, κάτω δὲ Ἡνίοχοι, ἄνω δὲ [τουτέων ἐν μεσογείᾳ?] Κοραξοί. » Moschis, qui vulgo in regione Colchidi vicina ponuntur, a quibusdam alias sedes parum accurate assignatas esse colligitur etiam e Mela 1,5,2 § 13 : *supra Amazonas et Hyperboreos Cimmerii, Cissi, Anthiacæ* (*Cisianti* Plin. 6,35; hod. *Cisti* supra montes *Audicos*, quibus Anthiacæ Melæ vindicandi) *Georgili* (*Georgi*, *Gerorgi* Plin.; an Γαργαρεῖς juxta Amazonas habitantes ap. Strabon. 11,5,1?), *Moschi, Cercetæ, Phoristæ, Rimphaces* (i. e. Arimphaces). Cf. id. 3, § 39 : *ad Hyrcanum mare Albani et Moschi.* ‖ — 3. Λαζός] Ταζός aut Τάζος codd.; πόλις, in codd. omissum, habet ed. pr. ‖ — ξη′] 68 1/2 ed. Vic. ‖ — μζ′ L″] μς″ ed. pr., 48 1/2 ed. Vic. ‖ — Lazus ap. Arrian. et Anonymum l. l. Παλαιὰ Λαζική, ἐν ᾗ ἵδρυται ἡ νῦν λεγομένη Νίκοψις (h. *Neghepsouco*), ἧς πλησίον ποταμὸς ὁ νῦν λεγόμενος Ψάθαψις (Χάψαχις? hod. *Chapsaco*), 150 stadia distans a vetere Achaia. Nicopsis fluvius eique adjacens castellum cognomine commemoratur a Constantino Porphyr. de adm. imp. c. 42, p. 181 ed. Bonn. Lazi igitur olim in hac regione consederunt, et haud longe a Bosporo infra Aspurgianos collocantur in Tabula Peutingeriana, quamvis quo tempore tabula scripta est, in Colchide essent, ubi eos norunt Plinius, Arrianus, Ptolemæus 5,9, alii. ‖ — 4. Τορετική] Τορετίκη ΣΦΨ Arg., Ταρετίκη ed. pr., Τορενίκη BEZ, *Torenica* ed. Vic. Apud Arrianum et Anonymum post Veterem Lazicam 120 stadiorum intervallo sequitur ἄκρα, ἵναπερ σκέπη ἐστὶν ἀνέμου Θρασκίου καὶ Βορρᾶ, ἐν ᾗ νῦν (ἣ νῦν?) λέγεται Λαιά. Hoc promontorium eximium nunc *C. Kardach* vel *Kodoch* vel *Mamai* (36° 40′ long.) nuncupatur. Læa Anonymi in periplo ævi medii (an. 1328) vocatur *Laiazo*, ante quam, boream

Ἄμψαλις πόλις	ξη' ∠''	μζ' δ''
Βούρκα ποταμοῦ ἐκβολαί	ξθ'	μζ' δ''
Οἰνάνθεια	ξθ' γο''	μζ' δ''
Θεσσύριος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξθ' γο''	μζ'

Ampsalis oppidum	68° 30'	47° 15
Burcæ fluvii ostia	69°	47° 15
Oenanthia	69° 40'	47° 15
Thessyris fluvii ostia	69° 40'	47°

versus, nominantur *Cacari* (hod. *Kakhiab*, 36° 38' long.) et *Guba* (h. *Djoubghe*, 36° 20' long.). Ab ἄκρᾳ ista apud Arrianum 180 stadia (deb. 130) numerantur usque ad Ἡράκλειον ἄκραν, apud Anonymum vero post 170 (ρο' σταδ.; codex corrupte ω') stadia ponitur ἄκρα ἡ νῦν λέγεται τὰ Βαγᾶ κάστρον (hod. *Ache*) et deinde post 10 stadia Ἡράκλειον ἀκρωτήριον τὸ νῦν λεγόμενον τὰ Ἔρημα. Hoc est Toreticum promontorium Ptolemæi a Lazo 250 st. dissitum, hodie C. *Tchech-bepe*. De Toretis, quos inter populos Ptolemæus § 13 non recenset, inde not. ad p. 903,4 ‖ — 1. Ἄμψαλις] Ἀμψαλίς ΣΦΨ Arg., Ἀμψαλλίς X. ‖ — μζ' δ''] 47 1/6 ed. Rom. Oppidum aliunde non notum a Toretica acra 200, a Lazo 450 stadia distans, eodem in loco fuerit ubi Arrianus habet Ἀχαιοῦντα fl. Anonymi aevo Βάσιν dictum, ab Heracleo 150, a Lazo 450 stadia dissitum. Quibus distantiarum notis ducimur ad hod. *Khasi-Aps*, quam Ampsalim esse etiam nomen suadet. Ac nescio an Ἀχαιοῦς Arriani dicendus potius fuerit Ἀψαλοῦς. ‖ — 2. Βούρκα] Βοῦρκα ΣΦΨ Arg.; Βόργυς ap. Arrianum, Βρούχων ὁ νῦν λεγόμενος Μίζυγος (Μιζυτος? hod. *Midzymta* vel *Mezunta*) sec. Anonymum l. l. 280 stadia ab Achæunte, sec. Ptolemæum c. 180 stadia ab Ampsali; at reapse a *Khasi-Aps* usque ad *Midzymta* fl. sunt c. 270 stadia. Oppidum fluvio adjacens § 14 vocatur Κουκούνδα. Fortasse ibi legendum Μουκούνδα. Intermedia ap. Arrianum et Anonymum notantur Μασαιτική 60 stadiis ab Achæunte fl. (h. fluvio ad *Cap Iobje*), Νῆσις ποταμός (*fluvius Nais* in Anon. Cosmogr. p. 86 ed. Riese, hod. *Sotcha* fl.) et altera Ἡράκλειος ἄκρα, Anonymi ævo Πυξίτης dicta (hod. *Cap Sotcha-Bitkhe*), 90 st. a Masætice et 60 st. a Borgye vel Bruchonte fluvio. Cum Βρούχων nomine conferatur Bruchorum populus ap. Procopium B. G. 4,4, p. 473,5 ed. Bonn. : Μετὰ δὲ τοὺς Ἀβασγῶν ὅρους κατὰ μὲν τὸ ὄρος τὸ Καυκάσιον Βροῦχοι ᾤκηνται, Ἀβασγῶν τε καὶ Ἀλανῶν μεταξὺ ὄντες. ‖ — 3. Οἰνάνθεια] Οἰνανθεία L, Οἰνανθία PRSVWΩ ed. pr., Οἰνάρθεια ΣΦΨ Arg., *OEnarthia* ed. Ulm. ‖ — ξθ' γο''] ξθ' γ'' ed. pr. ‖ — μζ' δ''] 47 1/6 ed Rom. Œnanthia tanquam notissima hujus oræ urbs notatur lib. octavo. Aliunde hoc certe nomine non cognita est. Apud Arrianum et Anon. a Borgye ad Abascum fl. 120 stadia, inde 90 stadia ad oppidum quod in Arriano est Νιτική, in Anonymi periplo Στεννιτική ἡ καί ποτε Τριγλίτης λεγομένη; hinc ad ὅρμον τὸν ἐν Πιτυοῦντι 150 stadia. Pityuntem *in intimo eo tractu oppidum opulentissimum ab Heniochis direptum* (Plin. 6,16 neque Arrianus neque Ptolemæus commemorant, postea tamen restauratum esse liquet e Zosimo 1,32, qui Valeriani et Gallieni tempore Πιτυοῦντα τείχει τε μεγίστῳ περιβεβλημένον καὶ λιμένα εὐορμώτατον ἔχοντα a Scythis captum esse prodit. Cf. Procop. B. G. 4,4, p. 473. Situm fuisse videtur in intimo sinu qui a *Pitsunda* promontorio ortum versus est, ad *Chypesta* fluvium (v. Neumann l. l. p. 576) et *Abchasik* vicum sec. Nordmann. *Reise durch die westlichen Provinzen des Caucasus in Annalen der Erd u. Vœlkerkunde.* Berlin 1839, p. 257). Hinc vero boream versus 150 stadia sunt usque ad hod. *Gagri* oppidum huius tractus præcipuum juxta *Gagri* sive *Sheuadjek* fluvium. Hæc igitur fuerit Nitice seu Stennitice, eandemque fuisse Œnanthiam Ptolemæi distantiarum ratione verisimillimum est. Quare apud Anonymum corrigendum esse suspicatus sum τὴν καί ποτε Τρυγητὴν vel Τρυγιάτην (Τριγλίτην codex) λεγομένην, i. e. *Vindemialem*, quod nomen juxta Οἰνάνθειαν usurpari poterat, quemadmodum Nonnus 14,227 Τρυγίαν Baccham juxta Οἰνάνθην nominat. Νιτικὴ vero et Στεννιτικὴ nescio an depravatum sit ex Οἰνειατική. ‖ — 4. Θεσσύριος] αἱ Θεσσύριος ed. pr., Θεσσίριος FN, *Thessiris* edd. Rom. Ulm., Θεσσυρίου A, *Thesiris* ed. Vic. Infra § 14 plurimi codd. Θέσσαριν præbent. Vss. 4 et p. 911, vs. 1 ordine inverso præbet ed. pr. ‖ — ξθ' γο''] ο' ς'' ed. pr. Nominis forma alibi non obvia. Pseudo-Scylax § 79 de Melanchlænorum regione dicit : καὶ ποταμὸς ἐν αὐτοῖς Μετάσωρις (μέγας, Τάσωρις? Cf. Ταρσούρας, Colchidis fluvius, h. *Tsoricha*, ap. Arrian. § 13, *Thersus* ap. Plinium 6,14, *Tassirus* in Tabula Peut., *Tasbirus* ap. Geogr. Rav.) καὶ Αἰγίπιος (an Αἰγυπιός *vultur*, idemque qui Κόραξ Ptolemæi?). In Pseudo-Æthici Cosm. p. 86 ed. Riese legitur : *Fluvius Thesimon (?) nascitur de monte Caucaso et egreditur in mare Ponticum. Currit milia CCX.* — Thessyris ab Œnanthia (*Gagri*) 120, a Cartero castello (*Anakoпia* ruinæ) 150 stadia distans, Kieperto est hod. *Mzib*, qui a Gagri abest 90 stadia. Stadia 120 quæ Ptolemæi tabula præbet, linea recta pertinerent fere usque ad locum, in quo Pityûs oppidum stetisse videtur. Ab eoque 150 stadia pertingunt usque ad ruinas *Anakopia* dictas, quæ τῷ Καρτερῷ τείχει vindicandæ sunt. Ita-

Καρτερὸν τεῖχος	ο′	μς′ ∠′′γ′′
Κόρακος ποταμοῦ ἐκβολαί	ο′ ∠′′	μζ′

5. Τὸ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν πλευρὰν τῆς Κολχίδος πέρας

	οε′	μζ′

τὸ ἐφεξῆς ἐπὶ τὸ τέλος τῆς Ἰβηρίας, ἐν ᾧ καὶ αἱ Σαρματικαὶ Πύλαι | οζ′ | μζ′

τὸ ἐντεῦθεν παρὰ τὴν Ἀλβανίαν μέχρι τῆς Ὑρκανίας θαλάσσης πέρας, ἐφ᾽ οὗ

Carteron tichus	70°	46° 50′
Coracis fluvii ostia	70° 30′	47°

5. Qui deinde est in latere Colchidis terminus

	75°	47°

proximus in fine Iberiæ, in quo etiam sunt Sarmaticæ Portæ | 77° | 47°

inde iuxta Albaniam usque ad Hyrcanium mare terminus, in quo est

que Thessyrin referre licet ad hod. *Chypesta* fluvium situmque Pityuntis urbis, quæ tunc deserta erat. Similiter in antecc. Psychrus fluvius situm Pagræ portus indicat. Idem Pityuntis urbis fluvius nescio an urbi cognominis latine *Pineus* dictus sit apud Plinium 6,14, ubi a Dioscuriade boream versus nominantur : *gens Sannigarum, oppidum Cygnus* (*Cycnus* Mela 1,19 § 110 ; hod. *Sukum-kale* portus) *flumen et oppidum Penius* (*Pineus? Pityûs* scripsit Barbarus), *deinde multis nominibus Heniochorum gentes* (quas ad Pityuntem usque austrum versus habitasse Artemidorus apud Strabonem 11,2,14 tradidit). || — 1. μς′ ∠′′ γ′′] μς′ ∠′′ δ′′ Φ, sed μς′ ∠′′ γ′′ m. sec.; 46 2/3 ed. Rom. Ruinæ castelli vocantur *Anakonia* vel, ut Mordtmannus l. l. scribit, *Anakopi*. Hinc 150 stadiis et a *Sukum-kale* circiter 25 stadiis austrum versus ad hod. *Khelàsur* olim initium muri fuit qui satis amplam regionem includens ad *Ingour* usque fluvium pertinuit et a Leone quodam Mingreliæ duce structus esse proditur (V. Neumann. l. l. p. 577 ibique laudati). Hunc murum a Ptolemæo indicari Dubois (*Voy*. 1, p. 307) et post eum alii plurimi censuerunt. At tabula Ptolemæi huic opinioni haud favet. Adde quod si Καρτερὸν τεῖχος Ptolemæo esset murus Dioscuriadis regionem includens, ad eum murum etiam Sarmatiæ et Colchidis confinia posuisset. Ceterum Καρτερὸν τεῖχος fortasse non diversum est a Κοραξικῷ τείχει, cujus meminit Stephanus Byz. : Κοραξοί, ἔθνος Κόλχων πλησίον Κώλων. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. Κοραξικὸν τεῖχος καὶ Κοραξικὴ χώρα. || — 2. Κόρακος] Κοράκου A. || — μζ′] sic Χα et editt. Vic. Rom. Ulm.; μζ′ ∠′′ cett. Corax fluvius, cujus alius nemo meminit, c. 200 stadia a Cartero ticho distans, hodie est *Codor* fluvius satis amplus, cujus post ostia 40 stadiorum intervallo sequitur *Cap Iskuria*. Ad hunc usque fluvium Arriani et Ptolemæi tempore ager Dioscuriadis pertinuisse videtur. Ipsa Dioscurias quonam potissimum loco steterit, non satis liquet. Secundum Tabulam Peut. a Stempeo (Astelepho Arrian., h. *Tamich*) 4 m. p. (120 stad. ap. Arrian.) occasum versus aberat, adeo ut ab hod. *Cap Iskuriah* 60 fere stadia ortum versus distaret. Ceterum per totum hunc tractum, qui a Pityunte ad Phasim usque patet, distantiarum rationes apud Strabonem, Plinium, Arrianum, Ptolemæum magnopere laborant. Arrianus a Pityunte Dioscuriadem nonnisi 350 stadia computat, ac similiter Strabo 11,2,14 τὸν μέγαν Πιτυοῦντα ad Dioscuriadem usque 360 stadiorum esse dicit, quamquam oræ longitudo vel ad *Iskuriah* promontorium sit c. 450 stadiorum. Ptolemæus a Corace fl. ad Dioscuriadem quæ sunt 100 fere stadia in 260 stadia extendit. Quæ vero a Dioscuriade ad Phasim sunt c. 500 stadia (62 m. p. sive 496 stadia sec. Tab. Peut.) Strabo in 600, Plinius in 800, Arrianus in 810, Ptolemæus in 1100 fere stadia diduxerunt. — In Coracis fluvii regione Coraxi et Coraxici montes ponendi erant (v. Hecatæus et Hellanicus ap. Steph. B. v. Κοραξοί et Χαριμάται, Pseudo-Scylax 77, Aristoteles Meteor. 1,13,29, Mela 1,19, Plinius 2,223. 6,15); Ptolemæus vero Coraxos temere punit in Scythia intra Imaum (6,14), montes autem Coraxicos in Bospori parallelo ortum versus recto tramite tendere opinatur. || — 5. οε′] οθ′ Φ, 79 edd. Vic. Ulm. || — μζ′] μζ′ ∠′′ MNOPRSVWΣΦΨΩΞ, edd. Rom. Arg.; 45 1/2 ed. Vic. Ulm. || — 6. ἐν ᾧ καὶ] καὶ om. SΩ. || — 7. αἱ] om. ABCDEZΣΦΨ. Sarmaticæ pylæ, per quas juxta Aragum (h. *Aragva*) fluvium in Iberiam via patet, hodie *Dariel* vocantur. De hoc in Iberiam aditu v. Strabo 11,3,5. Eædem fauces aliis sunt *Caspiæ* et *Caucasiæ* portæ. Plinius 6,29 : *portæ Caucasiæ, magno errore* (minime) *multis Caspiæ dictæ*. Cf. idem 6,40. *Caspiæ portæ* apud Suetonium in Neron. c. 19; *claustra Caspiarum* ap. Tacitum Hist. 1,6, Κασπίαι πύλαι ap. Priscum fr. 37 in Fr. Hist. 4, p. 107, Procopium B. P. 1,10. 17. 22. 2, 11, B. G. 4,3 et Pseudocallisthenem 3,26 p. 138 et 141 (qui portas istas inter montes, qui Μαζοὶ τοῦ Βορρᾶ vocantur, Alexandri Magni opus esse narrat. Cf. Æthicus p. 249 et 258 ed. Avezac). Ne errorem his subesse cum Plinio credas, eo quoque impedimur quod Tabula Peutingeriana *Caspias* habet a Sebastopoli 140 m. p. distantes in via Artaxata ducente, et quod hodiernus *Elbruz* mons Eratostheni aliisque est τὸ Κάσπιον ὄρος, a Dioscuriade quinque dierum itinere, a Phasidis ostio 1000 stadiis, a Cyri ostio 1800 stadia

Σοάνα ποταμοῦ ἐκβολή πϛʹ μζʹ

6. Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ ἐντεῦθεν μέρει τῆς Ὑρκανίας θαλάσσης, ἐν ᾧ μετὰ τὴν τοῦ Σοάνα ποταμοῦ ἐκβολήν, ἧς ἡ θέσις εἴρηται,

Ἀλόντα ποταμοῦ ἐκβολαί πϛʹ 𐅵ʹʹ μζʹ γοʹʹ
Οὔδωνος ποταμοῦ ἐκβολαί πζʹ μηʹ γʹʹ
Ῥᾶ ποταμοῦ ἐκβολαί πζʹ 𐅵ʹʹ μηʹ 𐅵ʹʹγʹʹ

καὶ τῇ Σκυθίᾳ παρὰ τὸν Ῥᾶ ποταμὸν μέχρι ἐπιστροφῆς, ἧς ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας πεʹ νδʹ

Soanæ fluvii ostium 86° 47°

6. Ab oriente finitur Hyrcanii maris quæ inde incipit parte, in qua sunt post Soanæ fluvii ostium, cuius positio indicata est,

Alontæ fluvii ostia 86° 30′ 47° 40′
Udonis fluvii ostia 87° 48° 20′
Rha fluvii ostia 87° 30′ 48° 50′

atque Scythia partim iuxta Rha fluvium usque ad inflexionem, cuius positio est 85° 54°

---

distans. V. Strabo 2,1,39. 11,8,9. Sec. Plinium 6,30 Caucasiæ pylæ a Ponto absunt 200 m. p. (A Dioscuriade sec. rectam lineam circa 1400 st., 175 m. p. melior, Ptolemæi vero tabula circa 2000 st. exhibet.) Ceterum Ptolemæus hasce portas Sarmaticas denuo alieno in loco habet c. 8, § 9. || — 8. παρὰ] ἐπὶ ABCDEZΣΦΨ, *ad usque* Arg. || — 9. Quæ post v. θαλάσσης leguntur usque ad v. θαλάσσης p. 912,3 om. Φ, Arg. edd. Arg. Ulm. In edd. Vic. et Rom. legitur : *Deinde qui ad Albaniam usque Hircanium* (*Hyrcanum* Rom.) *pelagus, in quo post* (*post* om. R.) *Soanæ fluvii ostium* 77 (86 R). 47. *Ab oriente hinc parte* (*ab or. autem parte* R) *maritimæ Hyrcaniæ in quo post Soanæ fl. ost., quorum gradus dicti sunt* (*quorum situs dictus est* R), 86. 47. || — πέρας] om. Φ. || — ἐφ' οὗ] ἀφ' οὗ ed. pr. || — P. 912,1. ἐκβολή] ἐκβολαί ed. pr. || — πϛʹ μζʹ] πζʹ γʹʹ μζʹ γʹʹ ed. pr. || — 4. ἧς ἡ θέσις] ἥτις SΩ; εἴρηται om. ed. pr. Post v. εἴρηται codd. repetunt numeros πϛʹ. μζʹ. || — 5. Ἀλόντα] Ἁλόντα XZ, *Alontis* ed. Vic., Ἀλέντους Φ et in græcis ed. Arg., *Alentis* edd. Ulm. Arg., *Alei* ed. Rom. || — πϛʹ 𐅵ʹʹ μζʹ γοʹʹ] 87 1/2, 48 1/2 1/3 ed. Vic. || — 6. Οὔδωνος] *Undonis* ed. Vic. || — μηʹ γʹʹ] μηʹ γοʹʹ ADLMOPRVWΔℶ. || — 7. πζʹ 𐅵ʹʹ] πζʹ ϛʹʹ ed. pr., 87 ed. Vic. || — μηʹ 𐅵ʹʹ γʹʹ] μηʹ ϛʹʹ ed. pr., 48 2/3 ed. Rom. Priores tres fluvii alibi non commemorantur. Soanas dici videtur *Terek* fluvii ostium australe et *Sundja* fluvius in hod. *Terek* influens. Nescio an Σοάνας ortum sit ex Σόνδας; id enim suadet hod. *Sundja* nomen et accolarum nomen Ἰσόνδαι § 13. Alontas, cujus accolæ § 13 Ὀλόνδαι dicuntur, ad *Terek* fl. ostium boreale referendus esse videtur; Udon, cujus Οὖδαι accolæ § 13, hod. *Kuma*. De Rha (h. *Wolga*) cf. Anonymi Geogr. compend. § 29 (G. M. 2, p. 502,1), ubi inter maximos Asiæ fluvios nominantur Ῥύμμος καὶ Ῥᾶς (Ῥῶς codd.) καὶ Κῦρος. Ammian. 22,8,28 : *Huic* (Tanai) *Ra vicinus est amnis, in cujus superciliis quædam vegetabilis ejusdem nominis gignitur radix proficiens ad usus multiplices medelarum*. Dioscorides 3,2 : Ῥᾶ, οἱ δὲ καὶ Ῥῆον καλοῦσι, γεννᾶται ἐν τοῖς ὑπὲρ Βόσπορον τόποις. Galenus vol. 13, p. 224 : Ῥῆον, ἔνιοι δὲ προσαγορεύουσι Ῥᾶ. Pseudo-Democritus in cod. Paris. 2326 fol. 6 (citante Hasio in Steph. Thes. s. v. Ῥᾶ) : Ῥᾶ Ποντικόν. Cf. Plinius 27, 128 : *Rhacoma* (*Rhecoma* v. l.) *adfertur ex his quæ supra Pontum sunt regionibus*. Vid. not. ad 3,5, p. 422, 1. — Ceterum sunt qui Rha fluvium in Oaro, quem Herodotus 4,123. 124 dicit, agnoscere voluerint. — 9. ἡ] om. BESZΩ, ἐπέχει μοίρας om. SΩ. || — 10. νδʹ] νʹ δʹʹ BEZΦ, edd. Vic. Ulm. Arg. || — P. 913,2. Post verba ἀγν. γῆς SΩ addunt πεʹ ξγʹ. || — 3. ἐπιστροφή] ἐκβολή ed. pr. Flexus fluvii ab ostio sec. Ptol. septem gradus, reapse 2 1/2 gradus distat. || — 4. τῇ] τῆς BELMNOZΔℶ. — ποταμοῦ om. ed. pr. || — 6. οδʹ] οεʹ ed. pr. Quæ sequuntur post οεʹ usque ad οθʹ vs. 10, om. ℶ. || — 8. Ὑπερβορέων L. || — 9. συμβολῆς] συμβολλῆς Φ. Indicatur locus ubi in Wolgam *Kama* influit. || — 10. νηʹ 𐅵ʹʹ] νηʹ ϛʹʹ ed. pr. || — 11. δυτικωτέρου] δυτικωτάτου ACDLℶ. || — 13. ϛʹ] 88 edd. Rom. Ulm. || — 14. διέζωσται] διέζωσται δὲ κ. ἕτερα εἰς τὴν Σαρμ. ΣΦΨ, *Tenduntur vero montes versus Sarmatiam qui nominantur Hippici* edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. — καὶ ἕτερα] sc. præter Hyperboreos montes in antecc. jam commemoratos. Cf. 3,5 p. 200,1, ubi de Sarmatia Europæa : καὶ ἑτέροις δὲ (sc. præter Sarmaticos montes) ὄρεσι διέζωσται ἡ Σαρματία. || — 15. καὶ ὀνομ.] ἃ καὶ ὀνομ. A. || — 15. τά τε Ἱππικά] τά τε Ἱππικά, ὧν τὰ ἄκρα οδʹ νδʹ παʹ νβʹ, καὶ τὰ Κεραύνια, ὧν τὰ πέρατα ἐπέχουσι πβʹ 𐅵ʹʹ μθʹ 𐅵ʹʹ πδʹ καὶ ὁ Κόραξ ὄρος. Καύκασος καὶ αὐτὴ καλουμένη. Τὰ μὲν οὖν Κόρακος πέρατα ξθʹ μηʹ οεʹ μηʹ, τὰ δὲ τοῦ Καυκάσου πέρατα ἐπέχουσι οεʹ μζʹ πεʹ μηʹ SΩ. || — 16. ὁ] om. A. || — 17. ὄρη] om. ed. pr. || — 18. καλούμενα δὲ] δὲ om. ℶ. || — Καυκάσια] Κάσια BEZ; ὄρη add. LX. || — ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν] ὑπὲρ τὴν Ὑρκανίαν AC, *supra Hyrcanium* ed. Vic.; *supra Hyrcaniam* edd. Rom. Ulm., ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν ed. pr. Vocem θάλασσαν addidi ex conj. Grashofi, qui Ptolemæum scripsisse conjicit : ἡ ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν

καὶ παρὰ τὸν ἐντεῦθεν μεσημβρινὸν μέχρι τῆς ἀγνώστου γῆς.

7. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα τοῦ Ῥᾶ ποταμοῦ ἐπιστροφὴ πλησιάζουσα τῇ τοῦ Τανάϊδος ποταμοῦ, ἧς ἡ θέσις ἐπέχει
μοίρας οδ´ νϛ´
ὑπὲρ ἣν συμβάλλουσι δύο ποταμοὶ ῥέοντες ἀπὸ τῶν Ὑπερβορείων ὀρέων· καὶ ἡ μὲν τῆς συμβολῆς θέσις ἐπέχει μοίρας οθ´ νη´ L´´
αἱ δὲ πηγαὶ τοῦ μὲν δυτικωτέρου αὐτῶν ἐπέχουσι μοίρας ο´ ξα´
τοῦ δὲ ἀνατολικωτέρου ϟ´ ξα´.

8. Διέζωκε δὲ καὶ ἕτερα ὄρη τὴν Σαρματίαν καὶ ὀνομάζεται τά τε Ἱππικὰ καὶ τὰ Κεραύνια καὶ ὁ Κόραξ ὄρος (εἰς ὃ περαιοῦται τὰ διὰ τῆς Κολχίδος καὶ τῆς Ἰβηρίας ἀνιόντα ὄρη, καλούμενα δὲ Καυκάσια), καὶ ἔτι ἡ ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν αὐτῶν ἐπιστροφὴ Καύκασος καλουμένη καὶ αὐτή.

9. Τὰ μὲν οὖν τῶν Ἱππικῶν ὀρέων ἄκρα ἐπέχει μοίρας οδ´ νδ´ καὶ πα´ νβ´
τὰ δὲ τῶν Κεραυνίων
πβ´ L´´ μθ´ L´´ καὶ πδ´ νβ´
τὰ δὲ τοῦ Κόρακος
ξθ´ μη´ καὶ οε´ μη´

partim secundum meridianum inde ad incognitam terram ductum.

7. Est altera quoque Rha fluminis inflexio, quæ Tanais fluminis inflexioni appropinquans positionem
habet 74° 56°
supra quam confluunt duo fluvii decurrentes ex Hyperboreis montibus; atque confluentium positio est 79° 58° 30′
fontes autem eius, qui ab occidente est, positi sunt 70° 61°
ejus qui ab oriente venit 90° 61°.

8. Alii quoque montes Sarmatiam percurrunt inter eosque nominibus inclyti Hippici et Ceraunii et Corax mons (in quem desinunt qui per Colchidem Iberiamque adscendunt montes Caucasii nomine), et praeterea ramus eorum ad Hyrcanium mare vergens, cui et ipsi Caucaso nomen est.

9. Hippicorum montium partes extremæ positæ sunt 74° 54° et 81° 52°
Cerauniorum vero
82° 30′ 49° 30′ et 84° 52°
atque Coracis
69° 48° et 75° 48°

αὐτῶν ἐπιστροφή. || — 20. καλουμένη καὶ αὐτή] καὶ αὐτὴ καλ. SXΩ. || — 21. οὖν] om. A. — *Hyppicorum* edd. Rom. Ulm. Lugd. || — 22. ἐπέχει] ἐπέχουσι Z2. || — 22. οδ´ νδ´ καὶ πα´ νβ´] οδ´ να´ καὶ πδ´ νβ´ ed. pr. Pro νβ´ in LMOΔΠ[3] ב legitur μβ´; pro πδ´, quod Π[2] omisit, οθ´ in X. || — Hippici montes commemorantur ab Anonymo in Geogr. min. 2, p. 504, qui in meridiano per eos transeunte latitudinem terræ cognitæ exputat. Situs eorum in Ptolemæi tabula ita habet, ut cum Mannerto et Gœbelio (*Reisen in die Steppen des südlichen Russlands. Dorpat*. 1830, citante Ukerto 3,2, p. 128) *Ergeni* colles indicari dixeris, qui a locis, ubi Rha fluvius ad Tanaim proxime accedit, meridiem versus usque fere ad *Manytch* fluvium excurrunt. Attamen colles istos, quorum summus 500 pedum altitudinem non excedit, in Sarmatiæ tabula consignari vix exspectaveris; situm vero Hippicis montibus assignatum haud magni faciet qui pravam ceterorum montium dispositionem consideret. (Sic isthmus Pontum ab Hyrcano mari disjungens apud Ptolemæum (sicut ap. Strabonem 11,1,5) a Phasis ostio (72° 30′. 44° 45′) ad ostium Cyri (79° 40′. 44′ 30) pertinet, quamvis latitudo horum ostiorum reapse 1600 stadiis differat.) Ego Hippicos montes refero ad montium tractum præ ceteris memorandum, qui fluvios Ponti Euxini et maris Caspii discriminans ab altissimo Caucasi vertice sive a Caspio monte Eratosthenis et Strabonis (hod. *Elbrus*, 17500 pedes alto) boream versus inter *Kuban* et *Kuma* fluvios extenditur, et cujus ex australi radicum parte Hippus fluvius (h. *Osingiri*) in Pontum (Arrian. Per. § 13, Anon. § 6 in Fr. H. 5, p. 176) aliusque Hippus (h. *Tchenistchali*, i. e. equorum fl.) in Phasin exeunt (Plinius 6, 13. Strabo 11,2,17. 11,3,4). Quodsi Anonymus l. l. latitudinem terræ in meridiano per Hippicos montes ducto 32500 stadiorum esse statuit, eorum sententiam sequitur quibus cognitæ terræ termini sunt Tanais ostia et in Libya Rhaptum promontorium. In Ptolemæi tabula montium illorum initium (54° lat.) est in Tanaidis ostii parallelo (54° 10′), meridianus vero (74° long.) præstringit Rhaptum prom. (73° 50′ 8° 35′ austr. in lib. 4,7). a Tanais ostio distans 62° 35′ sive

τὰ δὲ τοῦ Καυκάσου			ac Caucasi		
οε′	μζ′	καὶ πε′ μη′	75°	47°	et 85° 48°
ἐπέχουσι δὲ καὶ			praetera sitæ sunt		
αἱ μὲν Ἀλεξάνδρου Στῆλαι	π′	να′ L″	Alexandri Columnæ	80°	51° 30′
αἱ δὲ Σαρματικαὶ Πύλαι	πα′	μη′ L″	Sarmaticae Portæ	81°	48° 30′
αἱ δὲ Ἀλβάνιαι Πύλαι	π′	μζ′	Albaniæ Portæ	80°	47°

31291 stadia. In eodem fere Hippicorum montium meridiano etiam Thapsacus (73° 30′. 35′ 12′ lib. 5, 19) collocatur. Hipparchus vero (ap. Strabon. 2,1, 36) mensuris Eratosthenicis innitens dixit τρόπον δή τινα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ κεῖσθαι τήν τε Θάψακον καὶ τὸ Κάσπιον ὄρος. Eodem igitur modo Ptolemæus quoque haud recte statuit, si Hippici montes, uti dixi, cum Caspio monte Eratosthenis componendi sunt. Porro quæ infra Hippicos montes ℥ 9 ponuntur Alexandri columnæ (80° 50° 30′), eas Alexander in portis Caspiis seu Caucasiis (quas Sarmaticas Ptolemæus in antecedentibus p. 911,7 dicit) posuisse traditur, et alteræ illæ Sarmatiæ pylæ, quæ ab Alexandri columnis austrum versus (81° 48° 30′) notantur, non diversæ sunt ab iis quas p. 347,10 in Iberiæ confiniis (77° 47°) recte posuerat. — Si a Caucaso Hippici et Ceraunii montes longe separantur, facile id explicatur ex errore quo spatium 1000 fere stadiorum inter Tanais ostia et Bospori parallelum intercedens in 3000 stadia et amplius diducitur. ‖ — 23. Κεραυνίων] ἐπέχει μοίρας add. ed. pr. ‖ — 26. ξθ′ μη′ καὶ οε′ μζ′ ed. pr.; pro μθ′ L″ 49 1/3 ed. Vic., 49 ed. Rom. Cum Ptolemæo comparare licet quæ Eustathius ad Dion. 389 dicit : εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ἄρκτον τοῦ βορείου Καυκάσου ὄρη Κεραύνια. Situs montibus assignatur fictitius. Strabo 11,4,1 : τὸ μὲν βόρειον (Albaniæ latus) φρουρεῖται τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι· ταῦτα γὰρ ὑπέρκειται τῶν πεδίων, καλεῖται δὲ τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ μάλιστα Κεραύνια. Idem 11,5,1 secundum Metrodorum et Hypsicratem Amazonas habitare dicit ἐν ταῖς ὑπωρείαις ταῖς πρὸς ἄρκτον τῶν Καυκασίων ὀρῶν, ἃ καλεῖται Κεραύνια, Theophanem vero inter Amazonas et Albanos interponere Gelas et Legas Scythicos populos. Secundum hæc Ceraunii montes dicendi sunt ii qui e Caucasio jugo ortum versus deflectentes in portas Albaniæ juxta hod. *Derbend* oppidum exeunt. Secundum Ptolemæi tabulam Cerauniorum nomen referri posset ad montes qui haud longe a Sarmaticis portis (*Dariel*) ortum boreamque versus porriguntur et in nostris tabulis Leschiorum ditioni a borea imminentes *das Andische Gebirge* vocantur. Apud Melam et Plinium Cerauniorum nomen patet latissime. Mela 1,19 : *Hinc* (a Colchide) *orti montes longo se jugo et donec Riphæis conjunguntur exporrigunt; qui altera parte in Euxinum et Mæotida et Tanaim, altera in Caspium pelagus obversi Ceraunii dicuntur, iidem alicubi Taurici, Moschici, Amazonici, Caspii, Coraxici, Caucasii, ut aliis aliisve adpositi gentibus ita aliis aliisque dicti nominibus.* Plinius 5,99, de Tauri partibus : *Plurimis se gentium nominibus hinc illinc implet, a dextra Hyrcanius, Caspius, a læva Paryadres, Moschicus, Amazonicus, Coraxicus, Scythicus appellatur, in universum vero græce Ceraunius.* Idem 6,20 : *Sunt qui circa Mæotim ad Ceraunios montes has tradant gentes : a litore Napras,... dein Camacas, Oranos* etc. Idem 6,27 : *Claudunt eam* (Armeniam) *montes ab oriente, sed non statim, Ceraunii.* 6,29 : *Ultra sunt Colchicæ solitudines, quarum a latere ad Ceraunios verso Armenochalybes habitant, et Moschorum tractus.* Mela 3,5 (℥ 39) : *Multi in eo sinu* (Caspio) *magni parvique amnes fluunt, sed qui famam habeat* [*Abas*] *ex Ceraunis montibus uno alveo descendit, duobus exit in Caspium.* [Excidisse *Casi* aut *Albani* fluvii nomen censent interpretes. Ego *Abas* inserui, quod post v. *habeat* facile excidit. Fama clarus hic fluvius erat, quippe ad quem Pompejus prœlio Albanos devicit in loco qui tridui itinere aberat a mari Hyrcano (Plutarchus Pomp. c. 35, p. 765,45 ed. Did.). Hodie fluvius ille *Samour*, ut vid., compluribus ostiis in mare exiens.] — 25. Κόραχος] ἐπέχει add. ed. pr. h. l. et vs. 27 post v. Καυκάσου. ‖ — 26. οε′ μη′] ιε′ μζ′ X. Illud μζ′ fortasse recipiendum, siquidem Corax Caucaso jungitur p. 913,16. De Corace fluvio et Coraxorum gente v. not. ad p. 911,2. De monte cf. Mela 1,19 : *Coraxici montes.* Parum accurata leguntur apud eundem 3,5 *Cyrus et Cambyses ex radicibus Coraxici montis vicinis fontibus editi in diversa abeunt*, et apud Plinium 6,26 : *Cyrus oritur in Heniochiis montibus, quos aliqui Coraxicos vocavere.* Cf. id. 5,99. 6,39. ‖ — P. 914,1. μζ′] με′ ed. pr. ‖ — 3. μὲν] om. A. ‖ — Ἀλεξάνδρου] Ἀλεξάνδρειαι DL; μοῖραι post v. στῆλαι add. Ξ et ed. pr. Columnæ ponendæ erant ad portas Sarmaticas (77° 47°), ut supra monui ad p. 911,7. ‖ — 4. Πύλαι] πύλαι Φ. Versum deleri voluit Grashofius, quum non haberet quo referri posset. Portæ hæ non diversæ ab iis quæ ℥ 5 sub 77° 47° notantur, qua in regione etiam Columnæ Alexandri et Hippici montes ponenda fuissent. ‖ — πα′] π′ L. ‖ — μη′ L″] μη′ ς′ ed. pr. ‖ — 5. αἱ δὲ Ἀλβάνιαι πύλαι] sic SXΩ, Ἀλβανίαι δὲ πύλαι cett.,

10. Κατανέμονται δὲ τὴν Σαρματίαν ἐν μὲν τοῖς πρὸς τῇ ἀγνώστῳ γῇ κλίμασιν οἱ Ὑπερβόρειοι Σαρμάται, ὑπὸ δὲ τούτους οἵ τε Βασιλικοὶ Σαρμάται καὶ Μοδόκαι ἔθνος καὶ Ἱπποφάγοι Σαρμάται, καὶ ἔτι ὑπὸ τούτους Ζακάται καὶ Σουαρδηνοὶ καὶ Ἀσαῖοι· εἶτα παρὰ μὲν τὴν βόρειον τοῦ Τα-

10. Pascunt per agros Sarmatiae pecora sua in climatis prope incognitam terram *Hyperborei* Sarmatae; et infra hos *Basilici* Sarmatae et *Modocæ* gens atque *Hippophagi* Sarmatae, et deinde infra hos *Zacatæ* et *Suardeni* atque *Asæi*; deinde praeter aquilonarem Tanais fluminis inflexionem

---

nisi quod Ἀλβανείας ed. pr. et δὲ om. Φ.; *Albanitæ* ed. Arg. ‖ — μζ´] καὶ μζ´ Γ. Albaniæ pylæ (hod. *Derbend* prope oram maris Caspii) haud recte collocantur. ‖ — Quod sequentem populorum recensum attinet, dubium non est quin plurimi eorum, quos aliunde novimus, in angustas populosi Caucasi regiones coercendi sint, a Ptolemæo autem per vasta spatia Sarmatiæ borealis disseminentur. Quapropter incertus etiam eorum situs est quos præter Ptolemæum nemo commemorat. ‖ — 3. Σαρμάται] Σαρμᾶται ed. pr. h. l. et in sqq. Verba ὑπὸ... Βασ. Σαρμάται om. PV. ‖ —4. Βασιλικοί] Βασιλικὰ SΩ, Βασιλισκαῖοι ed. pr. Strabo 7,3,17 Σαρμάτας Βασιλείους λεγομένους in Europa inter Istrum et Borysthenem novit, aliosque Sarmatiæ populos tum ad Danubianas usque regiones progressos esse constat. Cum Ptolemæi Sarmatis Regiis conferre licet Scythas Regios quos Herodotus 4,21 a Regiis in Europa Scythis defecisse et in regionem planam, quæ inter Iyrcas et Argippæos media usque ad saxosam et asperam terram (ad *Ural* montes?) pertinebat, profectos esse tradit. ‖ — 4. Μοδόκαι] Μοδάκαι X, Μοδᾶκαι ed. pr., *Medocæ* ed. pr. Haud diversi sunt *Imadochi ad juga Caucasi* ap. Plinium 6,21. Nomine tenus cf. Ἀμάδοχοι, ἔθνος Σκυθικόν sec. Hellanicum ap. Steph. Byz., quos in Sarmatia Europæa habet Ptolemæus 3,5 p. 431,2. ‖ — 5. Ἱπποφάγοι] Scytharum epitheton, ut Ἱππομολγοί, Γαλακτοφάγοι. Denuo Hippophagi commemorantur 6,15 in Scythia extra Imaum; Galactophagos habes 6,14 in Scythia intra Imaum. De Scythis equorum carne vescentibus v. Pindar. fr. 114, Zenobius 5,59, Eustathius ad I. I p. 2. Sec. Strabon. 11,5,7 a Caucaso boream versus sunt Χαιανοῖται (Χαιανῖται v. l.; an Χαινίδες Ptolemæi?) καὶ Πολυφάγοι (an Ἱπποφάγοι?) τινὲς καλούμενοι καὶ αἱ τῶν Εἰσαδίκων (?) κῶμαι. ‖ — 6. Ζακάται] Ζακᾶται ed. pr., *Zachatæ* edd. Vic., Rom. Ulm. Iidem, ut videtur, *Cezetæ* (*Cetæ*, *Cætæ*, *Zetæ* v. l.) ap. Plinium 6,19, ubi a Tanais ostio boream versus habitare dicuntur: *primi Sauromatæ*, *dein Nævazæ*, *Coitæ*, *Ciziri*, *Cotobacchi*, *Cezetæ*, *Zigæ*, *Tindari*, *Thussagetæ* etc. In Scythia extra Imaum (6,15) infra Hippophagos ponitur Αὐζακῖτις χώρα. In Scythia intra Imaum (6,14) infra Μασσαίους (i. q. Ἀσαῖοι vs. 7?) collocantur Ζαράται καὶ Σάσονες, ex quibus *Sasones* in Tabula Peut. inter Mæotim et Caspium mare collocantur (Cf. St. Byz.: Σάζοι, ἔθνος παρὰ τῷ Πόντῳ). Fortasse igitur Zaratæ in Sarmatiam Ptolemæi transponendi nec diversi a Zacatis sunt. ‖ — 6. Σουαρδηνοί] Σουαρδινοί ADLMOΠ ²ΔΞ, Σεαρδηνοί Φ Arg. Cf. p. 916,8. *Sardetæ* juxta Psaccanos et Aspurgianos in Bosporana regione nominantur in Tabula Peutingeriana. Num ejusdem gentis fuerint Saudaratæ qui una cum Thisamatis ad Hypanim usque progressi Olbiam infestasse dicuntur in Olbiano psephismate in honorem Protogenis scripto (C. Inscr. 2, p. 122, lin. 10), in medio relinquo. ‖ — 7. Ἀσαῖοι] Οὐασσαῖοι ΣΦΨ Arg., *Asei* edd. Vic. Rom., *Varei* (pro *Vasei*?) ed. Ulm. In Scythia intra Imaum (lib. 6,14) Ἀσιῶται memorantur. Iidem, ni fallor, sunt Ἄσιοι, quos Strabo 11,8,2 Sacis conterminos esse atque Græcis Bactrianam ademisse dicit. An ejusdem populi pars Asæi Sarmatiæ? Müllenhofius (*Monatsberichte d. Akad. zu Berlin* 1866, p. 8) Ἀσαίους eosdem esse putat qui Μασαῖοι sive Μασσαῖοι vocantur in Scythia intra Imaum (6,14). Recte fortassis. Certe Masæos istos in Sarmatia meridionali ponendos fuisse ex eo colligo quod qui juxta eos nominantur *Suebi* haud dubie sunt *Suevi Iberi* Tabulæ Peutingerianæ, quos ad Caucasum Iberiæ habitasse consentaneum est. Porro in eadem Tabulæ Peut. regione legitur *Divalimusetice*, i. e. *Divali* (Vali, Οὔαλοι, ap. Ptol. § 13) et Μουσητική, i. e. secundum Ptolemæum Μασαιτική. — Fuerunt qui ap. Æschylum Prom. 411 verbis Ἀσίας ἅγνας peculiarem quandam Caucasi regionem indicari putarent, nec non apud Strabonem 11,2,1 verba τοῦ Βοσπόρου τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν (i. e. Bospori pars Asiatica) in eundem sensum detorquerent, populum vero ejus regionis esse censerent Ἀσαίους Ptolemæi, ab hodiernis Georgiis *Os* vel *Oss*, a vicinis *As*, nobis vulgo *Osseles* vocatos (V. Vivien de S.-Martin, *Recherches sur les peuples primitifs du Caucase. Paris* 1847, p. 157 sqq.). At istum Osselum populum iranicum, qui inter alias stirpis gentes insulæ in modum interjectus, regionem circa fauces Caspias obtinet, a serioris ævi regibus Persarum, fortasse sexto post Christum sæculo, illuc traductum esse, ut aditus istos regni tutarentur, plerique viri docti censent (V. Spiegel *Eranische Alter-*

νάϊδος ποταμοῦ ἐπιστροφὴν Περιέρβιδοι, μέγα ἔθνος, παρὰ δὲ τὴν νότιον Ἰαξαμάται ἔθνος.

11. Πόλεις δὲ

Ἐξάπολις	οβʹ	νεʹ γοʺ
Ναύαρις	οʹ	νεʹ
Τάναϊς	ξζʹ	νδʹ γʺ

12. Ὑπὸ δὲ τοὺς Σουαρδηνοὺς Χαινίδες, καὶ ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ Ῥᾶ ποταμοῦ Φθειρο-

Perierbidi, magna gens, præter australem *Iaxamatæ* gens,

11. Oppida vero :

Exapolis	72°	55° 40
Navaris	70°	55°
Tanais	67°	54° 20

12. Infra Suardenos vero sunt *Chænides*, atque orientem versus ab Rha flumine *Phthirophagi* et *Materi* atque *Nesiotis* terra;

---

thumskunde 1, p. 510. Kiepert *Alte Geogr.* p. 84). ‖ — 1. Περιέρβιδοι] sic Z, Περιέρβειδοι ed. pr., Περιερβίδοι ACDEFMNOPRSVWΔΠΩΞ Ar., Περιερβιδοι B, Περιεβρίδαι Φ, Περιερβέδαι L, Περιέρβιοι X, *Perierbiti* ed. Ulm. Non notum aliunde populum recte juxta Tanaim poni Müllenhofius l. l. eo colligi posse putat quod viri nomen Πατείρβις in titulo Tanaitico (*Antiquités du Bosphore Cimmérien* n. 70) occurrit. ‖ — 2. Ἰαξαμάται] Ἰαξάμαται D, Ἰαξαμᾶται ed. pr. *Iaxamatæ* etiam Ammianus 22,8,31. Ἰξαμᾶται Γ; Ἰαζαμάται Anon. Perieg. 879 (G. M. 1, p. 233); Ἰαζαβάται (leg... μάται), ἔθνος παρὰ Μαιῶτιν, οὓς Σαυρομάτας φησὶν Ἔφορος, Steph. Byz.; *Ixamatæ* Mela 1,1,19 : *Oram quæ a Bosporo ad Tanaim usque deflectitur Mæotici incolunt Thatæ Serachi, Phicores et ostio fluminis proximi Xamatæ* (*Ixamatæ* em. Voss). Ἰξομάται Polyæn. 8,55. Ἰξιβάται (leg... μάται), ἔθνος πρὸς τῷ Πόντῳ προσεχὲς τῇ Σινδικῇ. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. Steph. Byz.; *Exomatæ* Valerius Flacc. Arg. 6,143. Apud Plinium 6,21 pro *Agamatas, Picos* nescio an leg. sit *Iazamatas, Picoros* (*Phicores* Melæ). ‖ — 4. πόλεις δὲ] εἰσὶν αἵδε add. SΩ. ‖ — 5. Ἐξάπολις] sic FLΣΦΨ Arg., *Hexapolis* edd. Vic. Ulm., *Hexopolis* ed. Rom., Ἐξόπολις SXΩ ed. pr., Ἐξάπολις cett.; Ἐξώπολις conj. Grashof., collato nomine Ἐξωβογῖται 3,5 p. 430,5. ‖ — νεʹ γοʺ] νεʹ ςʺ ed. pr.; 55 1/2 ed. Rom., 55 1/3 ed. Ulm. ‖ — Hujus oppidi esse lapidem n. 2134 b Bœckhius suspicatur in C. Inscr. 2, p. 169. « Lapis, ait, detectus inter rudera *Sarai*, olim sedis celeberrimæ Chanorum Ordæ aureæ seu Dschingisidarum Kaptschacensium, haud procul ab urbe Zarizyn ad flumen Actubam, bracchium fluvii Wolgæ... Decretum hoc, a *Dorica civitate* maritima scriptum, non verisimile est casu in terram adeo remotam translatum esse, sed videtur a Tartaris e vicinia petitum, quibus marmor est res adeo rara et pretiosa, ut vel minutos lapides ejus generis servasse principem legerim. Ad flumen Rha vero quum Græci nulla habuerint emporia neque ex illo fluvio in maria a Græcis navigata perveniri potuerit, haud dubium videtur, quin ex Tanaidis vicinia petitus lapis sit, positus olim in patrio ejus viri oppido quem illa Dorica civitas honoravit. Iam vero *Zarizyn* Wolgæ appositum est in eo tractu ubi id flumen ad Tanaim accedit paucorum miliariorum intervallo... Ipsi vero Tanaidis flexioni, quæ Wolgæ proxima, oppidum Ptolemæus apponit Exapolim, manifesto græcum. Quare nihil probabilius est quam Exapoli lapidem positum fuisse. » — Fortassis *Hexapolis* dicebatur quod coloni ex Hexapoli Dorica collecti erant. ‖ — 6. Ναύαρις] Ναυάρις Z, Ναυάριος ed. pr., Ναύβαρις X. Versum om. ΣΦΨ Arg.; ordinem versuum 5 et 6 invertunt edd. Rom. Ulm. Cf. Ναύαρον 3,5,13 in Sarm. Europæa. Situs incertus. Fort. stetit opp. ad hod. *Nachitschewan* in Tanaidis ripa, ubi repertus est lapis n. 2134 a. ‖ — 7. Τάναϊς] Ταναΐς codd. nonnulli. ‖ — νδʹ γοʺ] νδʹ γ X, ed. Vic., 54 1/2 ed. Ulm. Oppidum etiam in Sarmatia Europæa nominatur p. 432,3, ubi vid. nota. Ordo versuum 6 et 7 inversus in ed. Lugd. ‖ — 8. ὑπὸ δὲ] ἀπὸ δὲ DPΔΠ, *a Suardenis* ed. Lugd. — Σουαρδίνους AFLM, Σουαρδινίους Γ, Οὐαρδηνους X, *sub Sardenis*, ed. Rom., *sub Suardenis* ed. Ulm. Cf. p. 915,6. κατανέμονται add. SΩ. ‖ — 8. Χαινίδες] Apud Strabonem 11,5,7 inter populos a Caucaso boream versus habitantes nominantur Χοιανοῖται (Χοιανῖται, Χοιανοῖτες v. l.), quos esse Χαινίδας Ptolemæi probabiliter censet Casaubonus. Quod ex Du-Theilii conjectura legitur Χαμαικοῖται (Sellorum Dodonæorum epitheton ap. Sophoclem Trachin. 1166; Χαμαιεῦναι ap. Homer. Il. π, 234), geographorum auctoritate non nititur. In Tabula Peuting. ad Mæotidem juxta Seracos ponuntur *Cannatæ* ‖ — 9. Φθειροφάγοι] Φθιροφ. ABEZ. Phthirophagi ad Caucasum supra Colchidem ponendi erant. V. Scylax, qui fertur, § 79 p. 61, Strabo 11,2,1 : Μετὰ δὲ ταύτην (τὴν Σινδικὴν) Ἀχαιοὶ καὶ Ζυγοὶ καὶ Ἡνίοχοι, Κερκέται τε καὶ Μακροπώγωνες. Ὑπέρκειται δὲ τούτων καὶ τὰ τῶν Φθειροφάγων στενά· μετὰ δὲ τοὺς Ἡνιόχους ἡ Κολχίς. Cf. idem 11,2,14 et 19. Mela 1,19 : *Sex Colicæ gentes : Coraxici, Phthirophagi, Heniochi* etc. Plinius 6,14 : *Inde aliud flumen Charien, gens Salæ antiquis Phthirophagi dicti et alia Suani.* De Phthirophagis Herodoti in Sarmatia

φάγοι καὶ Ματῆροι καὶ ἡ Νησιῶτις χώρα· εἶτα ὑπὸ μὲν τοὺς Ἰαξαμάτας Σιρακηνοί, μεταξὺ δὲ τῆς Μαιώτιδος λίμνης καὶ τῶν Ἱππικῶν ὀρέων μετὰ τοὺς Σιρακηνοὺς Ψήσσιοι, εἶτα οἱ Θᾶται Μαιῶται, ὑφ' οὓς Τυράμβαι, εἶτα Ἀσπουργιανοί, εἶτα

deinde infra Iaxamatas sunt *Siraceni* atque inter Maeotim paludem et Hippicos montes post Siracenos *Psessii*, deinde *Thatæ Mæotæ*, infra quos sunt *Tyrambæ*, deinde *Aspurgiani*, deinde usque ad Coracem montem *Arichi* atque *Zinchi*; supra Coracis

---

Europæa v. not. ad pag. 430. ‖ — 1. Ματῆροι] Ματτηροί ΣΦΨ Arg., Μάτηροι X, Ματῆρες FN, Ματηνοί ed. pr., *Maceri* ed. Ulm. Hos quoque Colchis vicinos fuisse colligas ex Ovidio Trist. 2,191 : *Colchi Metereaque turba*. Aliunde non noti sunt. ‖ — Νησιῶτις] Νησιώτης E, Νησιῶτες N, νισι ὁ της Π΄. Hæc regio recte collocata esse videtur; certe cadit nomen in insulas quas multas facit Rha fluvius a magno illo flexu multifidus. Quamquam fieri etiam potest ut hæc quoque regio ad Pontum fuerit, ubi Νῆσιν fluvium (h. *Sotcha*) habent Arrianus 27 et Anonymus in Fr. H. 5, p. 179. ‖ — 2. Ἰαξαμάτας] Ἰαμαξάτας LNΠ, Ἰξαμάτας Γ. ‖ — Σιρακηνοί] Σηρ. h. l. et postea ed. pr.; Σιραχίνοι PV, *Syraceni* ed. Vic. Populus late sparsus. Ptolemæus Σιρακηνὴν habet etiam in orientali Armeniæ parte (5;13) et in Hyrcania (6,9). Nominis formæ variæ : Σιραχοί in C. Inscr. n. 2132, tom. 2, p. 1009, *Siraci* ap. Tacitum Ann. 12,16, Σιρακοί et Σίρακες ap. Strabonem, *Seracæ* (Σερακοί) in Tab. Peut. Apud Melam 1,19 inter Mæoticos populos nominantur : *Thætæ, Serachi* (*Thætas, Erachi* codd.). In Plinio 6,16 legitur : *Achæi, Mardi* (*Imardi? Ilmerde* Tab. Peut.), *Cercetæ*; *post eos Serri* (lege *Seraci*) *cephalotomi*. Corrigendum etiam est in Strabone 11,14,3, ubi : Φασὶ δὲ καὶ Θρακῶν (lege Σερακῶν) τινας τοὺς προσαγορευομένους Σαραπάρας [cf. Plinius 6,48, ubi alieno in loco ponuntur *Heniochi, Bateni, Saraparæ*] οἷον κεφαλοτόμους οἰκῆσαι ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίας πλησίον Γουρανίων καὶ Μήδων, et in Polybio 5,44, ubi de Mediæ finibus : Τοῖς δὲ πρὸς δύσεις μέρεσι συνάπτει ταῖς Σατραπείαις (lege Σαραπάραις) καλουμένοις· τούτους δὲ συμβαίνει μὴ πολὺ διεστάναι τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ τὸν Εὔξεινον καθηκόντων Πόντον. Et hi quidem sunt Siraci Armeniæ; in Europa una cum Tauroscythis Siracos nominat Plinius 4,83. Quod Mæoticos Asiæ Siracos attinet, sec. Diodorum 20,22 Ariopharnes ὁ τῶν Σερακῶν (Θρᾳκῶν codd.) βασιλεύς, regiam habebat ad Thatem fluvium sitam, quam non diversam esse a Seraca urbe Vardanæ fluvio sec. Ptol. apposita supra dixi ad p. 904. Scilicet Seraci, sicut Aorsi, partim ad Caucasi radices boreales et *Kuban* fluvium, partim haud longe a Tanai fl. habitabant. Illos, τοὺς ἄνω, Diodorus l. l. indicat et Seraca urbs ap. Ptolemæum, hos, τοὺς κάτω, regio Siracenis a Ptolemæo assignata et apud Tacitum Ann. 12, 16, qui Romanos Uspen Siracorum urbem diruentes tridui itinere a Tanai abfuisse narrat. Quæ ad boreales Caucasi radices sunt, ea, sec. Strabonem 11,5,7, ἤδη συνάπτει τοῖς πεδίοις τῶν Σιράκων (ad *Kuban* fl.); deinde Strabo nominat Troglodytas et Polyphagos et Chæanœtas et vicos τῶν Εἰσαδίκων, δυναμένων γεωργεῖν διὰ τὸ μὴ παντελῶς ὑποπεπτωκέναι ταῖς ἄρκτοις· οἱ δ' ἐφεξῆς ἤδη νομάδες οἱ μεταξὺ τῆς Μαιώτιδος καὶ τῆς Κασπίας Ναβιανοὶ καὶ Πανξανοὶ καὶ ἤδη τὰ Σιράκων καὶ Ἀόρσων φῦλα· δοκοῦσι δ' οἱ Ἄορσοι καὶ οἱ Σίρακες φυγάδες εἶναι τῶν ἀνωτέρω (sc. Ἀόρσων καὶ Σιράκων) καὶ προσάρκτιοι μᾶλλον... Οἱ μὲν οὖν Ἄορσοι τὸν Τάναϊν παροικοῦσι, οἱ Σίρακες δὲ τὸν Ἀχάρδεον, ὃς ἐκ τοῦ Καυκάσου ῥέων ἐκδίδωσι ἐς τὴν Μαιῶτιν. Idem 11,5,2 : ὁ Μερμόδας καταράττων ἀπὸ τῶν ὀρῶν διὰ τῆς τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῆς Σιρακηνῆς καὶ ὅση μεταξὺ ἔρημος, εἰς τὴν Μαιῶτιν ἐκδίδωσι. De fluviis istis in Mæotidem suis ostiis exeuntibus non constat. Fortasse Ἀχάρδεος (Ἀχάρλεος?) est hod. *Egorlik*, qui in *Manytsch* incidit, Μερμόδας vero *Manytsch*, qui in Tanaim haud longe ab ejus ostio effluit. Aorsi qui in his regionibus notandi erant, Ptolemæus pag. 408 in Sarmatia Europæa collocat, eosdemque iterum commemorat 6,14 in Scythia intra Imaum. ‖ — 4. ὀρέων] ὀρῶν ed. pr. ‖ — 4. Σιρακινούς Π΄, *post Syracenes* ed. Vic. ‖ — 5. Ψήσσιοι] Ψήσιοι ACPRVW, *Psesii* ed. Vic., Σήμψιοι ed. pr. Aliis sunt Ψησσοί. Corp. Inscr. 2, p. 1010, n. 2134 [a] : Στρατοκλῆς ὑπὲρ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ Δεινοστράτου ἱερησαμένου Ἀπόλλωνι Ἰητρῷ ἀνέθηκεν, Λεύκωνος ἄρχοντος Βοσπόρου καὶ Θεοδοσίης καὶ βασιλεύοντος Σίνδων, Τορετέων, Δανδαρέων, Ψησσῶν. Steph. Byz. : Ψησσοί, ἔθνος τῆς Ταυρινίας (Τυριτίας?). Ἀπολλόδωρος ἐν δευτέρῳ περὶ γῆς·

ἔπειτα δ' Ἑρμώνασσα καὶ Κῆπος [πόλις]
Τυρῖται δὲ τῶν Ψησσῶν ἔθνος.

[Pro Τυρῖται codex Vossianus habet τρίτον, quod recepit Meineke. Dicendum erat Τορέται, ut ex eodem Apollodoro habet Stephanus s. v., vel saltem Τορῖται, ut legitur ap. Anon. in Fr. Hist. 5, p. 181. Pro Ταυρινίας legendum esse Ταυριανίας vix recte conj. Meinekius]. In Plinium 6,19 *Psesios* Barbarus, *Psessos* Silligius conjecturis intulerunt; in codicibus ibi legitur : *A Cimmerio accolunt Mæotici Hali* (cf. *Hale* ad Bosporum in Tab. Peut.), *Sernis* (*Serbi?*), *Serrei* (*Seraci?*), *Seizi* (*Zici* v. l.; *Chisæ* in Tab. Peut.), *Gnissi*

μέχρι τοῦ Κόρακος ὄρους Ἄριχοι καὶ Ζίγχοι, ὑπὲρ δὲ τὰ εἰρημένα τοῦ Κόρακος ὄρη Κοναψηνοὶ καὶ Μέτειβοι καὶ Ἀγορῖται.

13. Μεταξὺ δὲ τοῦ Ῥᾶ ποταμοῦ καὶ τῶν Ἱππικῶν ὀρέων ὑπὸ (μὲν) τοὺς Σιρακηνοὺς ἡ Μιθριδάτου χώρα, ὑφ' ἣν οἱ Μελάγχλαι-

quos diximus montes *Conapseni* et *Metib*[illegible] atque *Agoritæ*.

13. Inter Rha vero fluvium et Hippicos montes infra Siracenos *Mithridatis* terra, infra quam sunt *Melanchlæni*, deinde S[illegible]

(*Gnispsi*, *Gneapsa* v. l.), quorum postremi non sunt *Psessi*, sed potius *Gonapsæ* vel *Gonapsi* (Κοναψηνοί Ptolemæi, p. 918,2). — Ceterum Psessos, quorum regio Bosporani regni pars erat, haud recte Ptolemæus collocavit. A meridie degebant eorum Siracenorum, qui erant ad *Kuban* fluvium, in quem ab austro influit *Pschech* fl., Psessorum, ut censeo, nomen referens. Similiter in eodem tractu ad *Psekap* fluvium ponendi fuerint *Psaccæ* Plinii 6,50, *Psaccani* Tabulæ Peut., ad h. *Fars* sive *Opharum* fl. Plinii *Opharitæ* (Plin. 6,21), ad h. *Ubin* vero fluvium fortasse Ὀβιναχηνοί; sic enim manu leni corrigendum esse suspicor apud Strabonem 11,2,11, ubi: τῶν Μαιωτῶν δ' εἰσὶν οἱ Σίνδοι καὶ Δανδάριοι καὶ Τορεᾶται καὶ Ἄγροι (Ἀγορῖται Ptol.) καὶ Ἀρριχοί (Ἀριχοί Ptol.), ἔτι δὲ Τάρπητες (an δ' Ὀφάρητες? *Opharitæ* Plinii), Ὀβιδιακηνοί (leg. Ὀβιναχηνοί?), Σιττακηνοί (an Ψιτταχηνοί? i. q. Ψηττοί s. Ψησσοί, siculi ψῆσσα piscis etiam ψίσσα et ψίττα dicitur), Δόσκοι (Τοῦσκοι Ptol.), ἄλλοι πλείους· τούτων δ' εἰσὶ καὶ οἱ Ἀσπουργιανοὶ (v. Ptolem. vs. 6) μεταξὺ Φαναγορίας οἰκοῦντες καὶ Γοργιππίας ἐν πεντακοσίοις σταδίοις. ‖ — 5. Θάται Μαιῶται] de conj., Θεταιμαιῶται X, Θεμαιῶται CPR, Θερμαιῶται FN, Θεμεῶται ADMOPSVWΔ, *Themeotæ* edd. Vic. Rom. Ulm., Θετμῶνται ed. pr., Θαιμεῶται cett. Θατμαιῶται conj. Bœckh. in C. Inscr. — *Thatæ* ap. Melam 1,19, Θάτεις in C. Inscr. n. 2119. Populus ad *Kuban* fluvium ponendus erat. Vid. not. ad pag. 904. ‖ — 6. Τυράμβαι] *Thyrambæ* ed. Vic. De Tyrambe oppido v. pag. 903. ‖ — 6. Ἀσπουργιανοί] de conj., Ἀστουριχανοί codd., nisi quod... άνοι Z,... ίχανοι Arg.; *Aspurgiani* Tab. Peut.; Ἀσπουργιανοί Strabo 12,3,29, Ἀσπουγγιτανοί corrupte codd. ib. 11,2,11, ubi sedes populi inter Phanagoriam et Gorgippiam (i. q. Sindicam) fuisse dicuntur (V. not. ad vs. 4). Falsus Ptolemæus. Quod nomen attinet, cf. Κότυς ὁ Ἀσπούργου in titulo C. I. 2, p. 95. Compositum esse ex *asp* (equus) et Οὖργοι, sicut *Roxolani* esse videntur *Rox-Alani*, censet Bœckhius C. I. 2, p. 115. ‖ — P. 918,1. Ἀριχοί] Ἄριχοι ed. pr., Ἀρχοί W, Ἀρχικοι X, Ἀριγχί (sic) Arg., Ἀριγχοί PR, *Arinchi* ed. Ulm.; *Arinchi* etiam Ammianus 22,8,33, Ἀρριχοί codices nostri Strabonis 11,2,11, seu Steph. Byz: Ἀρριχοί, ἔθνος Μαιωτῶν. Στράβων ια', ubi tamen salvo literarum ordine Ἀρριχοί legi

potest. Nescio an Αὐχίς opp., quod infra memora[illegible] ad Psathim fl., fuerit potius Ἀριχίς. ‖ — 1. Ζίγχ[illegible] Ζίγχοι codd. plurimi, Ζιγχοί ΣΦΨ Arg., Σιγχ[illegible] Ζικχοί ℶ, *Zinthi* ed. Ulm.; Ζυγοί, inter Achæos [illegible] Heniochos medii, ap. Strabon. 2,5,31 (ubi Ζ[illegible] codd.). 11,2,12. 11,2,13 (ubi Ζυγίων codd.). 1[illegible] 3,14; Ζύγιοι ap. Dionys. Per. 687 (Ἡνίοχοι Ζ[illegible] τε); *Zigæ* Plin. 6,19; Ζιλχοί, quos Achæus fluvi[illegible] a Sanigis disterminat, ap. Arrian. P. P. E. [illegible] p. 393; *Sinchi* Ammian. 22,8,33; Ζικχοί Eusthius ad Dionys. 680; Ζῆκχοι Procop. B. G. [illegible] Ζιχοί et Ζιχία regio ab *Ukrouch* fluvio ad Nicop[illegible] pertinens, ap. Constantin. Porph. De adm. im[illegible] 1,42. Hodie regio *Djighechi*. Prava populi ap. Ptol. positio. ‖ — 2. Κοναψηνοί] Καναψηνοί X, *Monapseni* ed. Vic., Κορσξηνοί conj. Grashof.; Müllenhoff[illegible] l. l. eosdem esse *Colophenos* Tabulæ Peut. suspicatus est. Cf. not. ad p. 917,5. Libro 6, c. 14 in Scythia intra Imaum inter Paniardos et Coraxos (qui ad Mæotidem et ad Coracem montem ponendi erant) nominatur [illegible] Κανοδιψὰς vel Κοναδιψὰς vel Κοναψίδας χώρα, quæ et ipsa ad Mæotidem pertinet nec diversa est ab [illegible] Κοναψηνῶν. ‖ — 3. Μέτειβοι] Μετειβοί F, Μ[illegible]βοι Arg., οἱ Μέτειβοι Φ. Ignoti. V. not. p. 904,1. — 3. Ἀγορῖται] Ἀγορίται ABDELZΣΦΨ Arg. Ἀγορεῖται W et ed. pr.; Ἄγροι ap. Strabonem 11,2, 11 (v. not. ad p. 817,5). *Epageritæ* (*Epagerritæ* v. l.) ap. Plinium 6,16: *A tergo ejus* (*Pityuntis*) *Epageritæ, Sarmatarum populus in Caucasi jugis, post quem Sauromatæ. Ad hos profugerat Mithridates* etc. — Iidem esse videntur *Pagyritæ*, qui juxta Aorsos (qui in Sarmatia Asiatica collocandi erant) in Sarmatia Europæa (lib. 3,5, p. 201,14) commemorantur. ‖ — 4. ποταμοῦ] om. L. ‖ — 5. μὲν vocem abesse velim cum Grashofio. ‖ — τοὺς Σιρακηνούς] τὴν Σιρακηνήν X. — 6. Μιθριδάτου] Μιθριδάτου Z, Μιθριδάτους ed. pr. Mithridatem intellige, de quo Plinius 6,17: *Ad hos* (*Sauromatas*) *profugerat Mithridates Claudio principe, narravitque Thalis iis esse confines, qui ab oriente Caspii maris fauces attingerent; siccari eas æstu recedente.* Dio Cassius 60,8 de Claudio imp.: ἄλλῳ τέ τινι Μιθριδάτῃ, τὸ γένος ἀπ' ἐκείνου τοῦ πάνυ ἔχοντι, τὸν Βόσπορον ἐχαρίσατο. Tacitus Ann. 12.15 (an. 49 p. C.) narrat Mithridatem, amisso Bospori regno vagum, cœlo

νοι, εἶτα Σαποθρῆναι, ὑφ' οὓς Σκυμνῖται, εἶτα Ἀμαζόνες· καὶ μεταξὺ μὲν τῶν τε Ἱππικῶν ὀρέων καὶ τῶν Κεραυνίων ὀρέων Σουανοὶ καὶ Σακανοί· μεταξὺ δὲ τῶν Κεραυνίων ὀρέων καὶ τοῦ Ῥᾶ ποταμοῦ Ὀρινεοὶ καὶ Οὔαλοι καὶ Σέρβοι· μεταξὺ δὲ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ τῶν Κεραυνίων Τοῦσκοι

pothrenæ, infra quos sunt *Scymnitæ*, deinde *Amazones*; atque inter Hippicos montes et Ceraunios montes *Suani* et *Sacani*; inter Ceraunios autem montes et Rha fluvium *Orinei* et *Vali* atque *Serbi*; inter Caucasum vero montem et Ceraunios *Tusci* atque *Diduri*; et praeter Caspium mare

---

exercitu Dandaridarum regis imperio potitum esse. Hinc pulsus ad Zorsinem, Siracorum regem, se contulisse videtur. Hoc a Romanis victo, dedidit se Eunoni Aorsorum principi Romanorumque socio, quo intercedente, Claudius eum accepit captivum pacto salutis. — Regio Mithridatis, a Ptolemæo inter Siracenos et Melanchlænas (quorum hi alieno in loco ponuntur) collocata, ubinam fuerit dubium est. Vix sic dici potuit regio in qua vagus Mithridates per brevissimum tempus moratus est. Intelligenda potius est Dandaria, qua eum potitum esse constat. Mirum certe est nullos apud Ptolemæum commemori Dandarios, de qua gente notissima v. C. I. 2. n. 2134. 2217, Hecatæus ap. St. Byz. s. v., Strabo 11,2,11, Plutarch. Lucull. 16 (ubi Δαρδανία codd.), Plinius 6,19 (ubi *Tindari* in codd.), Geogr. Rav. 176,9 (*patria quæ dicitur Dardania., leg. Dandaria*). Ut ut sit, notitia hæc ex auctore fluxit qui scripsit c. an. 49 p. C. ‖ — 6. Μελάγχλαινοι] Μελάνχλαινοι ΔΠ [2], Μελάγκλαινοι Φ Μελάνκλανοι Arg., *Melanchlani* ed. Vic., Μελάγχλενοι N, *Melandani* edd. Rom. Ulm. Melanchlæni hi supra Colchidem erant in hod. *Mingrelia*, sec. Scylacem, Melam, Plinium. Alios in Sarmatia Europæa vidimus pag. 408. ‖ — P. 919,1. Σαποθρῆναι] Σαπραθῆναι X. Ignoti. ‖ — 1. Σκυμνῖται] Σκυμνίται ABDEZ, Σκυμνεῖται ed. pr., *Scynanitæ* ed. Vic. Locum tenent ineptum. Procopius B. G. 4,2, p. 467 : Μετὰ δὲ αὐτοὺς (τοὺς Λαζούς) κατὰ τὴν μεσόγειαν Σκυμνία τε καὶ Σουανία ἐστί. Ταῦτα δὲ τὰ ἔθνη τῶν Λαζῶν κατήκοα τυγχάνει ὄντα. Geogr. Rav. p. 169, 18 : *Iuxta mare Ponticum ponitur patria quæ dicitur Scymnorum.* — In Scythia inter Imaum (6,14) a Rha fluvio ortum versus ponuntur Μολογηνοί et Σαμνῖται, qui fortasse non diversi sunt a Melanchlænis et Scymnitis. ‖ — 2. Ἀμάζονες] Has consultius omisisset auctor. ‖ — 2. μὲν] δὲ Φ. ‖ — τῶν τε] τε om. ed. pr. ‖ — 3. ὀρέων] ὀρῶν ed. pr. ‖ — 4. Σουανοί] sic ed. pr., Σουρανοί ABCDEF, Σουράνοί Z Arg. ; *Surani* edd. Vic. Rom. Lugd., *Suarni* ed. Ulm., Σουρομανοι X. Suanos Scymnitarum vicinos fuisse e Procopio modo vidimus. Cf. Strabo 11,2,14, qui Phthirophagos et Soanes supra Moschos et Colchos degere dicit. Idem 11,3,19 : οἱ Σόανες, οὐδὲν βελτίους τούτων (τῶν Φθειροφάγων) τῷ πίνῳ, δυνάμει δὲ βελτίους·... δυναστεύονται γοῦν τοῖν κύκλῳ, τὰ ἄκρα τοῦ Καυκάσου κατέχοντες τὰ ὑπὲρ τῆς Διοσκουριάδος. Plinius 6,14 : *Flumen Chobum e Caucaso per Suanos fluens.* Idem 6,30 : *A portis Caucasiis* (occasum versus) *per montes Gordinios Valli, Suani, indomitæ gentes, auri tamen metalla fodiunt.* Cf. 35,52. Denique *Suani Sarmatæ* in Tabula Peuting. Suanocolchos prope Colchidem recte habet Ptolemæus p. 920,6. Cf. Rosen *Ueber das Mingrelische, Suanische u. Abchasische* in *Abhandlungen d. Berlin. Akad. der Wiss.* 1845, p. 487 sqq. ‖ — 4. Σακανοί] Σάκανοι Z, Σακάνοι Φ, Σάκωνοι ed. pr.. *Sacharni* ed. Ulm. Sacani, Suanis qui etiam in Colchide degebant, vicini, non diversi videntur a Sacasanis Plinii 6,29 : *Ultra* (Iberiam sc.) *sunt Colchicæ solitudines, quarum a latere ad Ceraunios verso Armenochalybes habitant, et Moschorum tractus ad Iberum amnem in Cyrum defluentem et infra eos Sacasani et deinceps Macrones ad fluvium Absarum.* — Cf. Sacasene Armeniæ c. 12. ‖ — 5. Ὀρινεοί] Ὀρινέοι CFLΦ Arg., Ὀριναῖοι ADMOΔX, Ἐριναῖοι ed. pr. Ignoti. Fortasse sunt *Orani*, quos Plinius 6,21 inter populos recenset *qui sunt circa Mæotim ad Ceraunios montes.* ‖ — 6. Οὔαλοι] Οὐάλοι ACDFLΞ, Αὔαλοι X, Ἄρβαλοι ed. pr. Plinius 6,30 de Iberia agens : *A portis Caucasiis per montes Gurdinios Valli, Suani... Ab his ad Pontum Heniochorum plurima genera, mox Achæorum.* In Tabula Peut. supra Dioscuriadem s. Sebastopolim legitur *Divali*. Ibidem magis ortum versus infra *Sasones Sarmatas* scriptum est *Suebi Hiberi. Divali Masetice* (Μασαιτική?). Itaque Vali inter *Dariel* fauces et *Elburz* montem in Iberia quærendi esse videntur, ubi nunc est *Tchinwali* ad *Ljaschwa* fluvium qui prope *Gori* opp. in Cyrum incidit. Fieri etiam potest in καὶ Οὔαλοι lateat καὶ Διούαλοι. Quod olim in Plinii (6,19) editionibus legebatur : *A Cimmerio accolunt Vali* (*Hali* codd. ; *Hale* ad Bosporum in Tab. Peut.), *Serbi* (*Sernis* codd.), conjecturis nititur haud probandis. ‖ — 6. Σέρβοι] Σίρβοι ed. pr., Σέριοι ΣΦΨ Arg., *Serii* edd. Vic. Ulm. Ignoti. Fortasse sunt *Suebi Hiberi*, quos infra Sasones et juxta Divalos Tabula Peut. habet (ad hod. *Siwai* montem, a *Tchivali* boream versus, a *Dariel* faucibus austrum

καὶ Δίδουροι· καὶ παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν Οὖδαι καὶ Ὀλόνδαι καὶ Ἰσόνδαι καὶ Γέρροι· ὑπὸ δὲ τὰς ὀρεινὰς ῥάχεις Βοσποpανοὶ μὲν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, παρὰ δὲ τὸν Πόντον Ἀχαιοὶ καὶ Κερκέται καὶ Ἡνίοχοι καὶ Σουανόκολχοι· ὑπὲρ δὲ τὴν Ἀλβανίαν Σαναραῖοι.

Udæ et *Olondæ* atque *Isondæ Gerrhique*: infra montium dorsa *Bosporani* ab utraque parte Bospori Cimmerii, in Ponti autem ora maritima *Achæi* et *Cercetæ* atque *Heniochi* et *Suanocolchi*; supra Albaniam denique *Sanaræi*.

---

versus). Iidemque sunt Σύηβοι qui cum *Masæis* supra Sasones ponuntur in Scythia intra Imaum (6,14). ‖ — 7. Τοῦσκοι] Τοῦστοι Γ. Iberiæ adscribendi erant; certe hodierni *Tousch* ad fontes *Alakan* fluvii habitant. V. Spiegel *Eranische Alterth.* 1. p. 409 ibique laudati. Eosdem Strabo 11,2,11 Δόσκους vocare, sed parum accurate Mæoticis populis adscribere videtur. ‖ — P. 920,1. Δίδουροι] Plinius 6,29 : *Ab Albaniæ confinio* (occasum versus in Iberia) *tota montium fronte gentes Silvorum* (*Suevorum* Tab. P.?) *feræ, et infra Lupeniorum* (cf. *Lupones* Tab. Peut.; *Lubium* Iberiæ opp. juxta Caucasum), *mox Diduri et Sodi. Ab iis sunt portæ Caucasiæ magno errore multis Caspiæ dictæ.* Hodie *Dido* regio a *Tousch* ortum versus. ‖ — 1. τὴν Κασπίαν θάλασσαν] τὴν θάλ. τὴν Κασπ. NSΦXΩ. ‖ — 2. Οὖδαι] Οὐλαί BENXZ, Οὖλαι ed. pr., *Ulæ* edd. Vic. Ulm. Udæ fluvii accolæ. Plinius 6,38 (ex Varrone) : *Ab introitu* (maris Caspii) *dextra mucronem ipsum faucium tenent Udini, Scytharum populus, deinceps per oram Albani.* Idem 6,39 : *Supra maritima ejus* (Albaniæ) *Udinorumque gentem Sarmatæ Utidorsi Aroteres prætenduntur.* In his postrema in fonte græco fortasse erant : Οὖτοι, Ἄορσοι οἱ ἀνωτέρω, adeo ut Udini ab Utiis male distinguantur. In Tab. Peut. : *Otio* (i. e. Οὔτιοι) *Scythæ*, in Geogr. Rav. p. 60,18 : *Ytio Scython*, in Iulii Honorii Cosmogr. p. 45 : *Fyttui.* Eratosthenes ap. Strabon. 11,2,8 ad mare Caspium habitare dicit μετὰ τοὺς Ὑρκανοὺς Ἀμάρδους τε καὶ Καδουσίους καὶ Ἀλβανοὺς καὶ Κασπίους καὶ Οὐιτίους, τάχα δὲ καὶ ἑτέρους μέχρι Σκυθῶν. Dionys. Per. 728 : πρῶτοι μὲν Σκύθαι... παραλίην ναίουσιν ἀνὰ στόμα Κάσπιδος ἅλμης, Οὖδαι (Οὖνοι, Οὖννοι codd.) δ' ἑξείης· ἐπὶ δ' αὐτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες, Ἀλβανοί τε. Ceterum *Uti* vel *Oti* sec. Armenios scriptores etiam in Armenia boreali erant ad Cyri cursum inferiorem, quam regionem Plinius 6,42, Ptolemæus 5,12, Quadratus ap. Steph. Byz. Ὠτηνήν vocant, cujusque incolas, sicuti vicinæ Saracenæ regionis, ex Sarmatia immigrasse probabile est. Cf. A Schiefner *Die Sprache der Uden* in *Mém de l'acad. de S.-Pétersbourg*, 1863, p. 4; Spiegel l. l. 1, p. 404. ‖ — 2. Ὀλόνδαι] Ὀλοῦδαι ΣΦΨ Arg., *Oludæ* edd. Vic. Ulm., Ὁλόνδαι SΩ. Conjecere Ἀλόνται, siquidem accolæ sunt fluvii qui p. 912 Ἀλόντας vocatur. Iidem, opinor, sunt *Paralocæ Scythæ*, qui in Tab. Peut. juxta Otios Scythas ponuntur. Apud Herodotum Παραλάται Σκύθαι commemorantur. ‖ — 2. Ἰσόνδαι] *Ysandæ* ed. Ulm. Sunt accolæ fluvii qui p. 912,1 vocatur Σοάνας (Σόνδας? hod. *Suedja*). ‖ — 3. Γέρροι] Γέροι ΣΦΨ edd. Arg. Ulm. Accolæ Gerrhi fluvii, cujus ostia 5,11 in Albaniæ ora notantur. Quamquam Albaniæ ora quæ est usque ad Albanum fluvium Sarmatiæ adscribenda erat. ‖ — 4. Βοσποpανοί]... άνοι LPRSΠΔΞΩ Arg., Βουσποράνοι Φ. ‖ — 5. Ἀχαιοί] Ptolemæus cum Mithridaticôn scriptoribus Achæos a Cercetis boream versus ponit. Vid. not. ad p. 909. ‖ — 6. καὶ Κερκέται] καὶ om. ACDF; Κερχῆται BFLMNOZΠΞ, Κερχήται D, Κερκῖται CFPRSVΣΦΨΩ, Κερχίται A, *Cercitæ* edd. Rom. Ulm. Arg. Lugd., Κερχεῖται X, *Cerceitæ* ed. Vic. — Κερκέται ap. Scylacem, Strabonem, Nicolaum Dam. fr. 125 (Fr. Hist. 3, p. 461); Κερκεταῖοι sec. Hellanicum et Palæphatum ap. St. B. v. Χαριμάται, Zenobium 5,25; Κερκέτιοι ap. Dionys. Per. 682, *Cercetici* ap. Melam 1,19; Κερκετικὸν φῦλον Orpheus Arg. 1044; ἡ Κερκετίς (... ός codd.) Eustathius ad Dion. l. l. Cf. Κερκετικὸν ὄρος Thessaliæ ap. St. B. v. Πιάλεια, Κερκετεύς mons Sami ap. Strabonem. ‖ — 6. Σουανόκολχοι]... οκόλχοι LΣΦΨ Arg., Σουαννόκολχοι Z, Σουαννοκόλχοι BCDEFNPRV et m. sec. A, Σουαουόκολχοι X, Σουενόχαλκοι ed. pr., *Suanocholchi* ed. Ulm. Cf. not. ad p. 919,4. ‖ — 7. ὑπὲρ] ὑπὸ S. ‖ — Σαναραῖοι] Σάναροι CPR ed. pr. Ignoti. Cf. Σαύαροι in Sarmatia Europæa p. 423, 1. In Scythia intra Imaum (6,14) juxta Suebos habes Ἀναραίους, quos a Sanaræis nostris non diversos esse et una cum Suevis ad Caucasias regiones pertinere suspicor. *Sanora* Armeniæ opp. notatur in Tab. Peut. ‖ — P. 921,2. μικρὸν] sic p. 903,1 et hoc loco ed. pr.; μικρότατον A, μικρότερον cett. ‖ — 2. Ῥομβίτην] Ῥομβίτην O, Ῥαμβίτην Arg., *Rhambitem* ed. Vic., Ῥομβείτην ed. pr., Ῥομβίτον ABCDFZ, ed. Rom.; *Rhambicem* ed. Ulm. ‖ — 3. Ἀζάραβα] Ἀζαραβα X, Ἀζαραβάοναι (absque numero) Γ. ‖ — ν' L'] ν' ς'' V. not. ad p. 903,2. ‖ — 4. Ψάθιν] Ψάθιν

14. Πόλεις δ' ὀνομάζονται καὶ κῶμαι παρὰ μὲν τὸν μικρὸν Ῥομβίτην

Ἀζάραβα	ο'	ν' L''

παρὰ δὲ τὸν Ψάθιν ποταμὸν

Αὐχίς	οβ' γο''	μθ' γο''

παρὰ δὲ τὸν Οὐαρδάνην ποταμὸν

Σκόπελος	ξη'	μη'
Σούρουβα	οβ'	μη' γ''
Κορουσία	ογ' γο''	μη' L''
Ἐβριάπα	οε' γ''	μη' L''
Σεράκα	οζ'	μη' γο''

καὶ παρὰ μὲν τὸν Βούρκαν ποταμὸν

Κουκούνδα	ο'	μζ' L''δ''

παρὰ δὲ τὸν Θέσσυριν ποταμὸν

Βατράχη	οα'	μζ' L''

παρὰ δὲ τὸν Κόρακα ποταμὸν

Naάνα	ογ' L''	μζ' δ''

ἐν δὲ ταῖς ὀρειναῖς ῥάχεσι πόλεις

Ἀβουνίς	ογ'	μη'
Νασουνία	οδ'	μη'
Ἁλμία	οε'	μη'

14. Oppida vero nominantur et vici ad parvum Rhombiten

Azaraba	70°	50° 30'

ad Psathin fluvium

Auchis	70° 40'	49° 40'

ad ripas Vardanae fluvii

Scopelus	68°	48°
Suruba	72°	48° 20'
Corusia	73° 40'	48° 30'
Ebriapa	75° 20'	48° 30'
Seraca	77°	48° 40'

atque ad Burcam fluvium

Cucunda	70°	47° 45'

ad Thessyrim fluvium

Batrache	71°	47° 30'

ad Coracem fluvium

Naana	73° 30'	47° 15'

in montium autem jugis oppida

Abunis	73°	48'
Nasunia	74°	48°
Halmia	75°	48°

BCDEZΣΦΨ Arg., Ψάθιον A, Ψάθην FN, Ψάτην ed. pr., *Aticimum* ed. Ulm. Genuina nominis forma Θάτης fuerit. V. not. ad p. 903,6. || — 5. Αὐχίς] Αὔχις Φ, Αὔχις Arg., Λόχις ed. pr., *Anchis* ed. Vic. Fortasse Ἀριχίς, Arichorum oppidum, siculi Πανιαρδίς Paniardorum opp. || — οβ' γο''] οβ' γ'' ed. pr. || — μθ' γο''] μθ X et ed. pr. || — 6. Οὐαρδάνην] Οὐραδάνην X, Οὐαραδάνον ed. pr., *Vardanum* edd. Rom. Ulm., *Sardanem* ed. Vic. Versus 6 et 7 om. ΣΦΨ Arg. || — 7. Versum om. ed. Ulm. Scopelos fortasse hod. *Kopyl* ad *Kuban* fl., vel prope *Kurky*, ubi rudera situm veteris oppidi produnt. V. Neumann l. l. p. 547. || — 8. Σούρουβα] Σουροῦβα ΣΦΨ Arg. Inter *Kopyl* et *Iekaterinodar* medius fere locus est ad *Angaly* s. *Angelinka* rivum (qui et ipse Kubani aquas in Mæotidem emittit), ubi repertus est titulus n. 2132 : Ἀγέλιππο τὸ Ἀπόλλωνι Δεωχιο (sic). An ibi Suruba stetit? De celerorum oppidorum situ ne conjecturam quidem proferre ausim. || — 9. ογ' γο'' μη' L''] πγ' γ'' μη' ϛ' ed. pr. || — 10. Ἐβριάπα] Ἐβρίαπα L, Εὐρίαπα ΣΦΨ Arg. Ulm., Σεβριάπα ed. pr., *Eriapa* ed. Vic. Strabo 11,2,10 in Sindica regione Ἀβοράκην oppidum commemorat, de quo non magis constat. *Bruani* (*Abritani* Rav. p. 172,18) ad Bosporum notantur in Tab. Peut. || — 11. Σεράκα] Σαράκα ed. pr. Fuerit Seracorum oppidum. Cf. not. p. 904. || — μη' γο''] μη' γ'' ed. pr. || — 12. Βούρκαν] Βοῦρκαν ADFΓ, Βοῦρχον Φ ed. pr. edd. Vic. Ulm. || — 13. Κουκούνδα] Κουκοῦνδα ADEFSΩΠ²Ξ, Κουκοῦν Z, Κουκάουνδα X, Κουκάδμα ed. pr. An Μουκούνδα? V. not. p. 910,2. || — 14. Θέσσυριν] sic de conj. Wilberg., collata p. 9103 Θεσσύριον A, Θέσαριν SΩ ed. Vic., Θεσσάρην FLN, Θεσσάριν Ξ, Θέσσαριν celeri codd. et edd. Rom. Ulm. Arg.; Θεσπάνην ed. pr. || — 15. Βατράχη] Βατραχή FNSΠΩΞ, Μάτραχα Γ in margine. || — μζ' L''] μζ' γ'' ed. pr. || — 16. Κόρακα] *Coranca* ed. Ulm. || — 17. Naάνα] Νάανα RZ, Νάβλα ed. pr. || — ογ' L''] ογ' γ'' D, ογ' ϛ'' ed. pr., οα' L'' X, 73 ed. Vic. || — μζ' δ''] μζ' L'' δ'' ADFMNOSΔΠΩΞ. || — 18. ὀρειναῖς] ὀρινεῖς L. || — 19. Ἀβουνίς] Βουνίς C, Ἀβουνία ed. pr. || — μη'] 47 ed. Vic. || — 20. Νασουνία] Νασσουνία ed. pr. || — 21. Ἁλμία] Ἀλμία LMOPSVWΔΠΦΩΞ, ed. pr., *Almia* ed. Rom.

Cap. IX. P. 822,4. Ἡ om. L. || — 5. τῷ εἰρ.] om. L. || — 5. τῆς Σαρμ.] τῆς ἐν Ἀσίᾳ Σαρματίας A. || — 6. Κόρ.] τοῦ Κόρ. L. || — 5. μέρει] om. L. || — 8. Post τοιαύτην in FNSΩ additur : Μετὰ τὰς τοῦ Κόρακος ποταμοῦ ἐκβολὰς ο' L'' μζ''. Cf. p. 911 || — 9. Διοσκουριὰς] Διοσκουρία F, *Dioscuria* edd. Vic. Rom. Ulm.; ἡ καὶ Σεβαστόπολις add. LMOPRVΔΠΞ et in marg. W. Cf. p. 870, ibiq. not. — Oræ Colchicæ longitudo a Dioscuriade ad Phasin sec. nostras tabulas est fere 450 stadiorum sive 56

ΚΕΦ. Θ'.

Κολχίδος θέσις.

['Ασίας πίναξ γ'.]

Ἡ Κολχὶς περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῷ εἰρημένῳ μέρει τῆς Σαρματίας· ἀπὸ δὲ δύσεως τῷ ἀπὸ Κόρακος ποταμοῦ μέχρι τοῦ κατὰ Φᾶσιν μυχοῦ μέρει τοῦ Εὐξείνου Πόντου κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

2. Διοσκουριάς	οα' ς''	μς' L''δ''
Ἵππου ποταμοῦ ἐκβολαί	οα'	μς' L''
Κυανέου ποταμοῦ ἐκβολαί	οα' L''	μς' ς''

CAP. IX.

Colchidis situs.

[*Asiæ tabula tertia.*]

Colchis a septentrionibus finitur Sarmatiæ quam diximus parte; ab occasu parte Ponti Euxini quae est a Corace fluvio usque ad angulum, ubi Phasis in mare effunditur, quae pars sic describitur :

2. Dioscurias	71° 10'	46° 45'
Hippi fluvii ostia	71°	46° 30'
Cyanei fluvii ostia	71° 30'	46° 10'

---

m. p. E tabula Peutingeriana (cujus numeri passim corrupti sunt) colliguntur 62 m. p. (498 stad). Sec. Strabonem 11,2,3 a Phasi ad Dioscuriadem, quam in intimo Ponti recessu et initio isthmi inter Pontum et Caspium mare intercedentis sitam esse perperam statuit, navigatio est οὐκ ἐλάττων ἑξακοσίων σταδίων. Plinius 6,14 in eundem tractum computat 100 m. p. (800 st.), Arrianus 810 stadia, Anonymi Periplus 825 stadia. E Ptolemæi tabula colliguntur 1100 stadia et paullo amplius; demtis vero stadiis 340 quæ a Phasi ad Æam juxta oram mar. præpostere computantur, quum ab ostio fluvii in mediterranea pertineant, stadia supersunt 810, quot Arrianus habet.

10. Ἵππου] Ἱππίου X. ‖ — μς' L''] 46 1/4 ed.

Arrianus		Tab. Peuting.			Ptolemæus		Scylax	Plinius	
Σεβαστόπολις ἡ Διοσκουρίας		Sebastopolis			[illegible]ουριάς		Διοσκουριάς	Sebastopolis	Inter *Iskuria* pr. [illegible] *Tamiche* fl.
								Astelphus	*Tamiche* fl.
Ἀστέλεφος π. (135)	120	Stempeo	IV	IV					*Osingiri* fl.
Ἵππος ποτ.	30	[*Hippus*]	IV	IV	Ἵππος	130			*Ienischer*
					Νεάπολις	200		Thersos	*Isoricha* fl.
Ταρσούρας ποτ.	150	Tassirus	*	X					*Gudava* fl.
		Cyanes	XII	III	Κυάνεος	40	Γυηνός		*Ingour* fl. et
Σιγγάμης ποτ.	120	Sicanabis	IV	XVII	Σιγάνεον	208		[illegible]gania	*Anacria*
					Αἶα πόλις	200			*Churi* fl.
							Χερόβιος	Rho[illegible]	*Khopi* fl.
Χῶβος ποτ.	210	Chobus	XIX	VIIII			Χόρσος	Chob[illegible]	*Rion* fl. os bore[illegible]
Χαρίεις ποτ.	90	Cariente	XVI	VIII	Χαρίουστος	120	Ἄριος	Charieis	*Rion* fl. os merid.
Φᾶσις ποτ.	90	Phasis	III	II	Φᾶσις	220	Φᾶσις	Phasis	
(Anon. stad. 825	810	M. p.	62	58	Stad.	1118		Stad. 8[illegible] M. p. [illegible]	Stad.

Vic., 46 1/2 1/12 Rom. Alius Hippus aliusque Cyaneus in Phasidem influunt sec. Steph. Byz. : Αἶα, πόλις Κόλχων, κτίσμα Αἰήτου, θαλάσσης ἀπέχουσα στάδια τριακόσια, ἣν περιρρέουσι δύο ποταμοί, Ἵππος καὶ Κυάνεος, ποιοῦντες αὐτὴν χερσόνησον. Plinius 6,13 : *Aea XV* (leg. XL ?) *m. p. a mari, ubi Hippus et Cyaneos vasti amnes in eum confluunt.* Idem fluvius Ἵππις ap. Procop. B. Goth. [illegible] Nunc *Zehenis tchai* (equorum fl.), c. [illegible] ora mar. ‖ — P. 923,1. Νεάπολις οα' L'' μ[illegible] prima. In codd. hoc oppidum post Sigane[illegible] cum epocha οα' L'' (71° Vic.), με' γο'' (μ[illegible] 45 1/3 Vic. Ulm., 45 1/2 1/12 Rom.). Rec[illegible] Neapolim collocari inter Hippum et Cyaneum,

Νεάπολις	οα' L''	μς' δ''	Neapolis	71° 30'	46° 15'
Κυανέου ποταμοῦ ἐκβολαί	οα' L''	μς' ς''	Cyanei fl. ostia	71° 30'	46° 10'
Σιγάνεον	οα' L''	με' L''δ''	Siganeum	71° 30'	45° 45'
Αἶα πόλις	οβ'	με' L''	Æa oppidum	72°	45° 30'
Χαριούστου ποταμοῦ ἐκβολαί	οβ'	με' δ''	Chariusti fluvii ostia	72°	45° 15'
Φάσιος ποταμοῦ ἐκβολαί	οβ' L''	με'	Phasis fluvii ostia	72° 30'	45°
Φᾶσις πόλις	οβ' L''	μδ' L''δ''	Phasis oppidum	72° 30'	44° 45'

colligitur quod hodie ad meridionalem Hippi (*Osingiri*) fl. ripam in gallicis Ponti Euxini tabulis nauticis notatur *Yenischer*, quod nomen græce sonat Νεάπολις. An hæc est ἡ Καινὴ παρεμβολή in Not. Dign. 1, p. 97 ed. Bœcking., ubi sub duce Armeniæ : *Cohors Apuleja civium Romanorum Ysiporto* (i. e. ἐν Ὕσσου λιμένι. Vid. p. 867). *Cohors prima Lepidiana Cænæ parembolæ. Cohors prima Claudia Sebastopoli?* ‖ — 3. μς' ς''] 46 1/12 Rom. Κυάνεος ap. Scylacem § 81 Γυηνός, in Tab. Peut. *Cyanes*, in Rav. p. 367. 532 *Cyaneis*. Cf. Steph. Byz. : Τυῆνις πόλις Κόλχων ἀπὸ Τυηνίδος ποταμοῦ. Idem : Πυῆνις, πόλις Κόλχων. Schol. Apoll. Rhod. 4,131 ex Eratosthene affert Τιτῆνα ποταμὸν, unde Colchidem Τιτήνιδα αἶαν ab Apollonio vocari dicit. ‖ — 4. Σιγάνεον] Σιγάνεος FN, Σιγάνιον L, Γιγάναιον A, Γιγάνεον ed. pr. De varia nominis scriptura v. not. ad Arrian. in G. min. 1, p. 377. In Raven. p. 76. 169. 368 et ap. Guidon. p. 532, neglecto ordine geographico, recensentur : *Fusis Lazorum, Sigamium* (*Siganium* v. l.), *Cotaisis, Charientis, Chobus, Tusbiros* (*Thabyrros* v. l.), *Cyaneis, Stilippon* (*Stempeo, Hippos?*), *Nicopolis* (Νίκοψις Anon. Peripl. § 17. in Fr. Hist. 5, p. 180), *Lamiupolis* (Λαία in Anon. l. l.), *Sebastopolis*. ‖ — μ' L'' δ''] sic X ed. pr., μ' L'' γ'' cett. ‖ — 5. Αἶα πόλις] Αἴα πόλις A, Γεάπολις Φ Arg., *Geapolis* Ulm., Θιάπολις ed. pr., Αἰάπολις cett. ‖ — με' L''] με' L'' ς'' ed. pr. Æa, fabulosæ memoriæ urbs, ap. Ptolemæum a Phasidis ostio in ora mar. tot fere stadia distat, quot in mediterraneis distare dicitur a Stephano Byz. (V. not. ad p. 922). Eadem fere tradidisse videtur Plinius 6,13, ubi pro *XV m. p.* legendum esse puto *XL m* p. Aliter Scylax § 81 p. 62 : ἀνάπλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν σταδίων ρπ' (υπ'? 480) εἰς πόλιν Μάλην μεγάλην (leg. εἰς Αἶαν πόλιν μεγάλην) βάρβαρον, ὅθεν ἡ Μήδεια ἦν. Ἐνταῦθά ἐστιν Ῥὶς ποταμός. Anonym. Peripl. in Fr. Hist. 5, p. 175 (e Scylace) : ἔχει δὲ καὶ ἀνάπλουν σταδίων ρ', μιλίων δ' (leg. σταδίων υ', μιλίων νδ'), ἐν ᾧ ἐστὶ πόλις μεγάλη Αἶα λεγομένη, ὅθεν ἡ Μήδεια ἦν. In his Ῥὶς ποταμὸς est hod. *Rion*, Κύταιαν (h. *Kutais*) præfluens, cujus nomen nunc etiam ad inferiorem Phasidis cursum transfertur. Ab ora mar. usque ad Cytæam juxta fluvium melior c. 480 stadia. Hinc υπ' pro ρπ' scribendum esse puto. Cytæa igitur, quæ tanquam Medeæ et Æetæ patria a nonullis celebratur, Scylaci est Æa. Procopius B. Goth. 4,14 p. 535 Cytaeam urbem, pristinam Æetæ patriam, postea vocatam esse refert Κυτάειον φρούριον· νῦν μέντοι Κουτατίσιον (Κοτάισιν Agathias p. 105. 112) αὐτὸ καλοῦσι Λαζοί, in regione quæ Μουχείρησις (Μουχείρισις Agath. l. l. ; Μοχόρησις πόλις commemoratur a Procopio B. Pers. 2,29, p. 289) vocatur et quam παραρρεῖ ποταμὸς Ῥέων ὄνομα. — Stephanus Byz. e codice corrupto : Δῖα (deb. Αἶα), Σκυθίας παρὰ τῷ Φάσιδι. Idem Διοσκουριάς... πρότερον δὲ Αἶα ἐκικλήσκετο, ὡς Νικάνωρ. ‖ — 6. Χαριούστου] Χαρίστου Φ ed. pr., *Charisti* Ulm. An Χαρίεντος aut Χαριεστάτου? ‖ — με' δ''] με' L'' X. Quum inter Phasin et Chobum (h. *Khopi*) nullus sit fluvius, Charieis (*Chariuntas* in G. Rav. p. 78,18; *Cariuntis* ib. p. 113,19) vero sec. Tab. Peut. a Phasi nonnisi tria m. p. absit, nomine hoc indicari debet Phasidis ostium boreale. In periplo anni 1408 legitur : *Fusso Archiussi. Allio stoma*; in periplo anni 1480 : *Faxio. Palia stoma.*, i. e, opinor, Φάσιος Χαριούστου. Παλαιὸν (sc. Φάσιος) στόμα (Lacus ad australe ostium fluvii etiam nunc *Palæostoma* vocatur). Vid. *Periplus Ponti Euxini octoplus ad fidem tabularum mss. bibliothecæ Vindobonensis*, quem Tafelius edidit in Appendice libri Constantini Porphyr. De provinciis (Tubingæ 1847 p. 40). Ceterum alius Χαρίεις, qui et Ἀνθεμοῦς et Χρυσορρόας, ad Dioscuriadem erat, ut colligitur ex glossa ad Strabon. 11,3,18 : περὶ τὴν Διοσκουριάδα ῥεῖ ὁ Χάρης (Χάρις v. l.) ποταμός. Cf. Plinius 6,15 : *Dioscurias juxta fluvium Anthemunta*. Idem 6,14 in fluviorum recensu : *Tarsuras, Astelephus, Chrysorrhoas*, quorum postremum ad Dioscuriadem fuisse ex serie nominum probabile fit, collato Strabone qui 11,3,19 ad Dioscuriadem χρυσὸν καταφέρειν τοὺς χειμάρρους prodit. ‖ — 9. με'] με' L'' δ'' ed. pr., omissis Φᾶσις πόλις οβ' L'' ‖ — 10. Φᾶσις] Cf. not. p. 870. ‖ — P. 924,1. τῷ] τῶν Π. ‖

3. Ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ ἐντεῦθεν Καππαδοκικῷ Πόντῳ παρὰ τὴν ἐκτεθειμένην γραμμὴν καὶ τῷ ἑξῆς μέρει τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας διὰ τῆς αὐτῆς γραμμῆς μέχρι πέρατος, οὗ θέσις

οδ′ μδ′ γο″

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Ἰβηρίᾳ κατὰ τὴν ἐπιζευγνύουσαν τὰ ἐκτεθειμένα πέρατα διὰ τῶν Καυκασίων ὀρέων γραμμὴν

ἕως οε′ μζ′

3. A meridie Ponto qui inde est Cappadocio ad lineam quam indicavimus, atque deinceps parte Maioris Armeniae per eandem lineam usque ad terminum, qui situs est

74° 44° 40′

ab occasu vero confinis est Iberia ad lineam quæ expositos terminos per Caucasios montes iungit usque ad 75° 47°

— τῷ ἐντεῦθεν μέρει Καππαδοκίας καὶ τῷ ἑξῆς etc., omissis intermediis, SΩ; *terminatur parte Cappadociæ juxta expositam lineam* Arg. ‖ — 2. Πόντῳ] de conj. Grashofii; κόλπῳ codd. plurimi, quam vocem om. ADLNOΔΠ. ‖ — 3. ἑξῆς] ἐφεξῆς AΞ. ‖ — 4. οὗ θέσις] οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας ed. pr. ‖ — 6. μδ′ γο″] μα′ γο″ ed. pr., μδ′ γ″ ed. Vic.; idem voluit Grashofius. Infra p. 925,10 eadem positio 74° 44° 40′ est Zadris oppidi, ubi ed. pr. item habet 44° 40′. ‖ — 7. ἀνατολῶν] ἀνατολικῶν Φ. ‖ — 8. τὰ ἐκτεθ.] ἐπὶ τὰ ἐκτ. BEZ. ‖ — 9. ὀρέων] ὀρῶν ed. pr. ‖ — γραμμὴν] γραμμῇ Φ. ‖ — 10. ἕως οε′ μζ′] om. X. et abesse possunt; ἕως om. A, ἕως πέρατος οε′ μζ′ SΩ. ‖ — οε′] ογ′ Φ, 73 Vic. ‖ — μζ′] μζ′ L″ LMNOPRSVWΔΠ ed. pr., 47 1/2 Rom. ‖ — P. 925, 1. μὲν] om. ed. pr.; θαλάττῃ ed. pr. ‖ — 2. Λάζοι] sic SΩ et de conj Wilberg; Λᾶζαι ed. pr., Ζάλαι cett. codd., *Salæ*, Ζάλαι, (sic) Arg.; *Sale* Ulm. Cum Ζάλαι scriptura conferri posset quod olim apud Plinium 6,14 legebatur: *flumen Charien, gens Salæ* (*Salœ* ed. Ianus) *antiquis Phthirophagi dicti et alias* (*alia* scr. Detlefs. et Janus) *Sanni* (*Suani* sec. Sillig.). *Flumen Chobum e Caucaso per Suanos fluens.* At *Salæ* istud Silligius e Barbaro assumsit, codices præbent *Saltiæ*, quod nomen corruptum est ejusdem populi qui in seqq. *Sanni* et deinceps rectius Suani (Σοανοί, Σόανες, Σοάναι gr.). Hoc enim Phthirophagorum nomen proprium esse Plinius crediderit. Strabo 11,1,19 Σόανας Phthirophagis vicinos esse dicit et οὐδὲν βελτίους τούτων τῷ πίνῳ. — Apud Arrianum § 15 p. 379 a Dioscuriade austrum versus degunt Sannigæ, Abasgi, Apsilæ, Lazi, Zydritæ, Heniochi (*Multis nominibus Heniochorum gentes fuisse* Plinius 6,24 dicit), Machelones, Colchi Trapezuntiis finitimi. Hos omnes Lazorum nomine Ptolemæus comprehendere videtur. (Similiter Mela 1,19 sex gentes Colicorum esse dicit, atque Strabo 11,1,19 *Soanes* τῶν πλησίον δυναστεύειν refert.) Late eos a Phaside boream versus pertinuisse, iisque Scymniam et Suaniam subjectas esse nec non a Phaside meridiem versus tractum aliquem possedisse Procopius narrat B. Goth. 4,2, p. 467 (V. not. ad Arrian. p. 379). Idem in B. Pers. 2,29 p. 289: Αὐτοῦ (Phasis fluvii) ἐφ' ἑκάτερα Λαζική ἐστιν· ἀλλ' ἐν δεξιᾷ μὲν ξύμπασα ἐπὶ πλεῖστον ἡ χώρα πρὸς τῶν τῇδε ἀνθρώπων οἰκεῖται μέχρι τῆς Ἰβηρίας ὁρίων· κῶμαί τε γὰρ αἱ Λαζῶν πᾶσαι τοῦ ποταμοῦ ἐντὸς ἐνταῦθά εἰσι καὶ πολίσματα ἐκ παλαιοῦ σφισι ταύτῃ πεποίηνται, ἐν οἷς Ἀρχαιόπολις, ἐχυρωτάτη οὖσα, Σεβαστόπολίς τε ἐνταῦθα καὶ τὸ Πιτυοῦντα φρούριόν ἐστι καὶ Σκάνδα (h. *Scanda*) τε καὶ Σαραπανὶς (Σαραπαναί Strab. 11,2,17. 11,3,5; *Sarapama* Rav. p. 74,6; hod. *Sarapan*) πρὸς τοῖς Ἰβηρίας ὁρίοις· πόλεις μέντοι ἀξιολογώτατοι ἐνταῦθά εἰσι Ῥοδόπολις καὶ Μοχόρησις (*Mochura* in Not. Dign. p. 130?). Τοῦ δὲ ποταμοῦ ἐν ἀριστερᾷ Λαζικῆς τὰ μὲν ὅριά ἐστι μέχρι ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρί, ἔρημον δὲ ξυμβαίνει ἀνθρώπων τὴν χώραν εἶναι. Ἐν μὲν οὖν τοῖς Λαζικῆς ὁρίοις, ἔνθα δὴ ἄνθρωποι οὐδαμῇ ᾤκηντο, Πέτραν Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς τὴν πόλιν ἐν τοῖς κατ' ἐμὲ χρόνοις ἐδείματο... Ἐκ δὲ τῆς Πέτρας πόλεως ἰόντι εὐθὺς πρὸς νότον ἄνεμον οἱ Ῥωμαίων ὅροι ἐκδέχονται, χωρία τε πολυάνθρωπα ἐνταῦθά ἐστι τό τε Ῥίζαιον καλούμενον καὶ Ἀθῆναι ἄλλα τε ἄττα, μέχρι Τραπεζουντίων. Cf. *Vetus Lazica* a Colchide satis longe posita ap. Arrianum et Menippum in Fr. Hist. 5, p. 181. Plinius 6,12 Lazos a Phasi austrum versus collocat: *flumen Absarum... Heniochi, Ampreutæ* (hod. *Imerethi*, ut videtur), *Lazi, flumina Acampsis, Isis, Mogrus, Bathys, gentes Colchorum, oppidum Matium, flumen Heracleum et promunturium eodem nomine clarissimusque Ponti Phasis.* Haud multum his tribuendum est, quum neglectus sit ordo geographicus. Sec. Anon. peripl. (Fr. H. 5, p. 177): ἀπὸ Διοσκουριάδος (τῆς καὶ Σεβαστοπόλεως) ἕως Ἀψάρου ποταμοῦ πρώην ᾤκουν ἔθνος οἱ λεγόμενοι Κόλχοι οἱ μετωνομασθέντες Λαζοί. Quæ hodie vocatur *Lasistan* regio, ab Acampsi sive Apsorrho fl. occasum versus est. ‖ — 2. Μάνραλοι] Μάρραλοι CPRV, Μάραλοι W, Μαύραλοι Arg., *Manrali* Ulm. Manrali ab uno Ptolemæo commemorati nomine tenus sunt hod. *Mingreli*. ‖ — 3. Ἐκριτικήν] sic Π′, Ἐκρητικήν ΔΠ[2] ΦΞ Arg., Ἐκκρητικήν CPRV, Νεκρητικήν

4. Κατέχουσι δὲ τὰ μὲν ἐπὶ θαλάσσῃ τῆς Κολχίδος Λάζοι, τὰ δὲ ὑπερκείμενα Μάνραλοι καὶ οἱ κατὰ τὴν Ἐκριτικὴν χώραν.

5. Μεσόγειοι δ' ἐν αὐτῇ λέγονται πόλεις καὶ κῶμαι

Μεχλεσσός	οδ' L''	μϛ' L''δ''
Μαδία	οδ' δ''	μϛ' δ''
Σαράκη	ογ'	με'
Σούριον	ογ' γ''	μδ' γο''
Ζαδρίς	οδ'	μδ' γο''

4. Incolunt oram Colchidis maritimam *Lazi*, superiacentem vero terram *Manrali* et quae sunt in *Ecritica* regione gentes.

5. Mediterranea in ea terra nominantur oppida et pagi

Mechlessus	74° 30'	46° 45'
Madia	74° 15'	46° 15'
Sarace	73°	45°
Surium	73° 20'	44° 40'
Zadris	74°	44° 40'

ed. pr., Νηκρεκτικήν L, Ἐκρηκτικήν cett. Plinius 6,14 : *Dein Rhoas, regio Cegritice* (*Gegritice, Agritice* v. l.), *amnes Sigania, Thersos* etc. Nunc *Egrissi* regio. || — 4. αὐτῇ] ταύτῃ ed. pr. || — 6. Μεχλεσσός] Μαχλεσσός PS, fortassis rectius, nam Μάχλυες commemorantur ap. Suidam s. v. κούφη γῆ· « ὠνεῖται κόρην Κόλχον, ἣν ἐληΐσαντο Μάχλυες, ἔθνος τῶν ἐκεῖ βαρβάρων. Lucianus Toxar. c. 44 p. 438 Didot. : Τιγραπάτης ὁ τῶν Λαζῶν δυνάστης καὶ Ἀδύρμαχος ὁ Μαχλυηνῆς ἄρχων. An iidem sunt Μαχέλωνες, quos Anonymus a Colchis boream versus ponit in Fr. Hist. 5 p. 180, § 18 : Κωλικοί. Μελαγχλαῖναι. Μαχέλωνες, Κόλχοι καὶ (οἱ καὶ?) Λαζοί? De situ oppidi in boreali Colchidis regione nihil liquet. Nihil huc pertinet Μοχόρησις Procopii (v. not. p. 924) in Phasis et Hippi fl. regione quærenda, quam esse Mechlessum Ptol. conjicit Hansenius (*De gentibus in Ponto inde a Thermodonte ad Phasin usque habitantibus. Kiliæ* 1876, p. 44). || — οδ' L'' μϛ' L'' δ''] οδ' ϛ'' μϛ' δ'' ed. pr. || — 7. οδ' δ''] οδ' L'' F. Ignotum oppidum. Idem fuerit *Matium* ap. Plin. 6,12 V. not. p. 924. || — 8. Σαράκη] *Saracha* Rom. Ulm. Oppidum a Phasidis ostio 160 fere stadia sec. Ptol. distans, fuerit hod. *Sacario* meridionali fluvii ripæ appositum, ab ostioque ejus circa 80 stadia dissitum. In Orphei Argonauticis 1055 Saranges fluvius cum Phaside confluens insulam efficere dicitur. || — 9. μδ' γο''] μδ' γ'' ed. pr., μδ' L'' δ'' SΩ. Plinius 6,13 : *Maxime autem inclaruit Æa,... nunc habet Surium tantum, et ipsum ab amne influente ibi cognominatum, usque quo magnarum navium capacem esse* (*Phasin*) *diximus*. Idem : *Navigatur quamlibet magnis navigiis XXXVIII M. D p.* (fuerit *XXXVII M. D p.* = 300 stadia), *inde minoribus longo spatio, pontibus CXX pervius*. Idem 2,226 : *et in Surio Colchidis fluvio* (*lignum lapideo cortice obducitur*), *adeo ut lapidem plerumque durans adhuc integat cortex*. Surius fl. hodie est *Tchur* ab Hippo fl. (*Zehenis tchai*) occasum versus. Ab ora mar. juxta Phasin sec. nostras tabulas abest fere 200 stadia sive 25 m. p., non vero 37 m. p. — Minoribus navigiis in Phaside navigabatur usque ad Sarapanas (Sarapanin sec. Procop. (v. not. p. 924), teste Strabone 11,2,17. Cf. 11,3,15. || — 10. Ζαδρίς] Ζάδρις Arg., *Sadris* Ulm. || — μδ' γο''] μδ' γ'' ed. pr. Zadrin in Iberiæ et Armeniæ confiniis positam fortasse esse Zarapanem Procopii conjecit Mannertus. Nescio an cum Zadris opp. componendi sint Ζυδρεῖται, quorum mentio in Arriani periplo § 15 p. 379 : Μαχελώνων δὲ καὶ Ἡνιόχων ἐχόμενοι Ζυδρεῖται..., Ζυδρειτῶν δὲ Λαζοί,... Λαζῶν δὲ Ἀψῖλαι ἔχονται. Anonym. Per. p. 174 : ἀπὸ Ἀψάρου ποταμοῦ ἕως Ἀρχάβεως πρώην ᾤκουν οἱ λεγόμενοι Βύζηρες, νῦν δὲ οἰκοῦσι Ζυδρεῖται (Ζυδρῖται cod.). Zydritæ hi Colchidis erant, si cum Arriano aliisque Colchos usque ad Trapezuntis viciniam et Ophiuntem fluvium pertinuisse statuas, alieni vero sunt a Colchide Ptolemaica. Sin statuas Zadrin, a Ptolemæo c. 500 stadia a Phasi urbe ortum versus in mediterraneis positam, totidem stadia ab ea austrum versus ponendam fuisse, in eam regionem deferimur ubi Ptolemæus habet Apsarum fl. et ubi Zydritæ degisse feruntur. Tales vero errores ap. Ptol. frequentes sunt. Similiter Æam e mediterraneis ad oram mar. translatam esse supra vidimus.

Cap. X. Caput hoc om. P. || — P. 926,4. ἡ] om. L. || — 4. τῷ] om. CDℶ, Ἀρμενίας, ἀπὸ δὲ τοῦ BEZ, Ἀρμενίας τοῦ ἀπὸ τῇ (sic) Γ. || — 8. μέχρι] ἄχρις SΩ, μέχρι τοῦ πέρατος X. || — 9. πέρατος... μοίρας om. SΩ, μέχρι πέρατος οὗ θέσις Δ. || — 10. οϛ'] οϛ' ϛ'' de conj. Wilbergius, ne positio eadem esset quæ est Zalissæ p. 927,9. At sæpius fit ut finium et oppidi alicujus positiones eædem sint. Cf. supra. || — μδ' γο''] μα' γ'' BEZ, μδ' γο'' ed. pr. Ab Armenia Iberia sec. Ptol. disterminatur Cyro fluvio, uti liquet ex c. 11, § 3 : Κῦρος παρ' ὅλην τήν τε Ἰβηρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν ῥεῖ, διορίζων τὴν Ἀρμενίαν ἀπ' αὐτῶν. Similiter ap. Strabonem 11,3,2 : Cyrus μεταξὺ δὲ ταύτης (τῆς Ἀλβανίας) τε καὶ Ἀρμενίας ἐνεχθείς. Idem vero 11,1,5 : Κῦρος δὲ διὰ τῆς Ἰβηρίας καὶ τῆς Ἀλβανίας (ῥεῖ), et 11,4,2 : Κῦρος ὁ διαρρέων τὴν Ἀλβανίαν. Dio Cass. 37,2 : νέμονται δὲ (οἱ Ἴβηρες) ἐπ' ἀμφότερα τοῦ Κύρνου. Ac sane olim Iberum

ΚΕΦ. Ι.

'Ιϐηρίας θέσις.

['Ασίας πίναξ γ']

1. Ἡ Ἰϐηρία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῷ ἐκτεθειμένῳ τῆς Σαρματίας μέρει· ἀπὸ δὲ δύσεως Κολχίδι παρὰ τὴν εἰρημένην γραμμήν· ἀπὸ δὲ μεσημϐρίας μέρει τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας τῷ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Κολχίδι ὁρίου μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις

ἐπέχει μοίρας οϛ´ μδ´ γο´´

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Ἀλϐανίᾳ κατὰ τὴν ἐπιζευγνύουσαν τὰ ἐκτεθειμένα πέρατα γραμμὴν ἕως

οζ´ μζ´

CAP. X.

Iberiae situs.

[*Asiae tabula tertia.*]

1. Iberia a septentrionibus finitur Sarmatiae parte quam exposuimus; ab occasu Colchide ad eam, quam diximus, lineam; a meridie Armeniae Maioris parte, quae est a termino in confinio Colchidis posito usque ad terminum, cuius positio

est 76° 44° 40´

ab oriente Albania ad lineam, quae expositos terminos inter se coniungit usque ad

77° 47°

---

fuisse τήν τε παρώρειαν τοῦ Παρυάδρου (Παιάδρου et Παιάνδρου codd.; em. Xylander) καὶ τὴν Χορζηνὴν καὶ τὴν Γωγαρηνήν, quas Artaxias et Zariadres (c. 180 a. C.) Armeniæ adjunxerunt, Strabo 11,14,5 refert. Porro a Plinio 6,29 Iberiæ adscribuntur *regio Thasie et Thriare usque ad Perihedros* (sic 6,29, *Parteodoros* h. l. codd.) *montes*. Ex his Thasie est hod. *Tachir* regio a *Tiflis* urbe austrum versus (c. 41° lat., 62° long.), sive *Thasis* in *Chronique Georgienne publiée en fr. par Klapproth* in *Nouveau Journal Asiat.* t. XII, p. 5. 1833; *Thriare* vero hod. *Trialethi*. Periedri (rectius *Paryadri?*) autem montes hod. *Persati* montes, quibus Phasis et Cyri affluentes discriminantur, ac continuatur Paryadres m. Pontum Cappadocicum ab Armenia dirimens (In Tab. Peut. *Paruerdes mons* supra *Colchos* et *Campos desertos* (*Colchicas solitudines* ap. Plinium l. l.) positus est, ex eoque Euphrates oritur. Idem mons apud Ptolemæum c. 12,2 est Paryadres Armeniæ, qui inter fontes Euphratis et Araxis collocatur). Hæc quum ita sint, fieri facile potuit ut nonnulli ad Araxem usque Iberiam pertinuisse censerent. Strabo 1,3,21 : οὓς (Iberes) Χοαράξης (sic codd.), ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας ὁρίζει, Κῦρος δὲ μᾶλλον καὶ τὰ ὄρη τὰ Μοσχικά. Ceterum hæc verba glossatoris esse suspicor, quoniam talis finium definitio ab argumento, quod h. l. Strabo tractat, aliena esse videtur. Versus e metrica Apollodori Περιόδῳ petiti fuerint :

οὓς χὠ Ἀράξης ὥριζ' Ἀρμενίας ἄπο,
Κῦρος δὲ μᾶλλον καὶ τ' ὄρη τὰ Μοσχικά.

Fontes Cyri fl., quos in Armenia esse recte Strabo 11,3,3 dicit, Mela vero 3,41 et Plinius 6,29 in Coraxicis montibus falso quærunt, Ptolemæus non indicavit. Cursum vero fluvii juxta Iberiam et Albaniam recta ab occasu ortum versus delineavit, adeo ut ostium ejus (44° 30') a Phasidis ostio (45°) nonnisi dimidio gradu latitudinis differat, ibique sit isthmus a Caspio mari ad Pontum pertinens. Eundem errorem habes apud Strabonem 11,1,5, qui a Cyri ostio ad Colchidem a mari ad mare isthmum esse dicit circiter 3000 stadiorum. Recte quidem ejus fere mensuræ isthmus est a Phasidis ostio ad mare Caspium, perperam vero in Cyri ostia exire statuitur, quæ a Phasidis parallelo c. 2° 30' meridiem versus sunt. Eandem fere distantiam (2° 45') Ptolemæus habet inter parallelos Phasidis et alius (ut putabat) Cyri fluvii (42° 15'), quem in Media ponit temere. Sec. Eratosthenem ap. Strab. 11,8,9 a Caspio monte, Caucasi parte, usque ad Cyri fl. ostia stadia sunt c. 1800. Totidem vero stadia ap. Ptolemæum iste Mediæ Cyrus distat ab altero illo Caspio monte, qui sec. Ptol. Mediam ab Armenia discernere fingitur. Ex eadem confusione pendet Cambysæ fl. positio. ‖ — 11. ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν] Ortum versus Iberia usque ad Alazonem (hod. *Alasan*) fl. pertinet sec. Plinium 6,29 : *Iberum* (*gens*) *discreta ab iis* (*Albanis*) *amne Alazone* (sic unus codex Paris., Ocanane, *Ozanane* cett. codd.) *in Cyrum Caucasiis montibus defluente*. Fluvius hic permagnus, qui apud Strabonem 11,3,2 Ἀλαζόνιος vocatur, et cui haud longe a Cyro hodiernus *Iori* (Cambyses) miscetur, idem haud dubie est quem absque nomine Ptolemæus in Albania habet. Regio vero inter hunc et Ptolemaicos Iberiæ fines intercedens a Strabone 11,4,5 Cambysene appellatur et Armeniæ accensetur : ἐκ δὲ τῆς Ἰϐηρίας εἰς τὴν Ἀλϐανίαν εἰσϐολὴ διὰ τῆς Καμϐυσηνῆς ἀνύδρου καὶ τραχείας ἐπὶ τὸν Ἀλαζόνιον ποταμόν. Idem 11,4,1 : Καμϐυσηνῇ, καθ' ἣν καὶ τοῖς Ἴϐηρσι καὶ τοῖς Ἀλϐανοῖς οἱ Ἀρμένιοι συνάπτουσι. Idem 11,14,4 de Ar-

2. Εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῇ πόλεις καὶ κῶμαι αἵδε·

Λούβιον κώμη	οε' γο''	μς' L''γ''
Ἄγιννα	οε'	μς' L''
Οὐάσαιδα	ος'	μς' γ''
Οὐάρικα	οε' γ''	μς'
Σοῦρα	οε'	με' γ''
Ἀρτάνισσα	οε' γο''	μς'
Μεστλῆτα	οδ' γο''	με'
Ζάλισσα	ος'	μδ' γο''
Ἁρμάκτικα	οε'	μδ' L''

2. Sunt in ea terra oppida haec et pagi :

Lubium pagus	75° 40′	46° 50′
Aginna	75°	46° 30′
Vasæda	76°	46° 20′
Varica	75° 20′	46°
Sura	75°	45° 20′
Artanissa	75° 40′	46°
Mes*ch*eta	74° 40′	45°
Zalissa	76°	44° 40′
Harma*s*tica	75°	44° 30′

meniæ regionibus : ἡ δὲ Χορζηνὴ καὶ Καμβυσηνὴ προσβορρώταταί εἰσι καὶ νιφόβολοι μάλιστα, συνάπτουσαι τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι καὶ τῇ Ἰβηρίᾳ καὶ τῇ Κολχίδι. Alio autem loco Strabo transitum ab Albania in Iberiam, nulla interposita Cambysene, commemorat : 11,3,5 : ἀπὸ δὲ τῆς Ἀλβανίας (εἰς τὴν Ἰβηρίαν) διὰ πέτρας πρῶτον λαοτμητὴ εἴσοδος, εἶτα διὰ τέλματος ὃ ποιεῖ ὁ ποταμὸς (Alazonius sc.) ἐκ τοῦ Καυκάσου καταπίπτων. In his τὸ τέλμα esse videtur lacus, quem confluentibus Cambyse Cyroque effici Mela dicit 3,41 : *Cyrus et Cambyses ex radicibus Coraxici montis vicinis fontibus editi in diversa abeunt, perque Hiberos et Hyrcanos* (! An *Iorianos*, ad hod. *Iori* fl., ad quem *Eoris* oppidum Plinii?) *diu et multum distantibus alveis defluunt; post, non longe a mari, eodem lacu excepti in Hyrcanium sinum uno ore deveniunt.* Cambyses fl., de quo cf. Plinius 6,29 (*Cambyses in Caucasi ortus montibus*), Dio Cass. 37,3., Ammian. 23,6,40, hod. *Iori*, oritur in Caucasi parte portis Caspiis vicina, quam ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων καλεῖσθαι Κάσπιον ex Eratosthene Strabo refert. Ptolemæus Cambysen in Media ex alio quodam Caspio monte, Mediam ab Armenia dirimente, in mare Caspium defluere fingit. E Ptolemæo sua hauserit auctor Epitomes Stabonianæ 11,43 (Geogr. min. 2, p. 598), ubi : Κάσπιοι δυσμικώτεροι τῶν Καδουσίων περὶ τὴν ὁμώνυμον θάλασσαν καὶ τὸν Καμβύσην ποταμόν. V. Ukert *Geogr.* 3,2, p. 232. ‖— 12. ἕως] θέσεως add. SΩ; ἕως οζ' μζ' om. X ed. pr. ‖ — P. 927,1. αὐτῇ] αὐτοῖς Φ. ‖ — 2. Λούβιον] Νούβιον ed. pr. ‖ — οε' γο''] οε' γ'' ed. pr. ‖ — μς' L'' γ'] μη' ς'' ed. pr., μς' L. Plinius 6,29 : *Rursus ab Albaniæ confinio tota montium fronte gentes Silvorum feræ et infra Lupeniorum* (*Lubienorum* Barbarus), *mox Diduri et Sodii.* In Tab. Peuling. *Lupones* ad Cyrum fl. et juxta mare Caspium ponuntur. Ceterum de situ Lubii, Aginnæ, Vasædæ, Varicæ, Artanissæ non constat. ‖ — 3. Ἄγιννα] Ἀγίννα LORVWXH' Π [2] ΔΞ, *Agimia* ed. Rom. ‖ — 4. Οὐάσαιδα] Οὐάσεδα CRV, Οὐασάνδα Φ Arg., *Vasanda* ed. Ulm. ‖ — ος' μς' γ''] οε' γ'' μς' ed. pr. ‖ — 5. οε' γ'' μς'] οε' με' γ'' ed. pr. ‖ — 6. Σοῦρα] Σούρα V⊐, *Sure* ed. Ulm. ‖ — με' γ'] με' V. Editio pr. ita habet :

Σοῦρα	οε' γ''	με'
Ἀρτάνισσα	οε' γ''	μς'
Σοῦρρα	οε'	με' γ''

Sura haud recte collocatur; est enim hod. *Suram* ad Colchidis confinia. In iisdem μεθορίοις τῆς τε Κολχίδος καὶ τῆς Ἰβηρίας fuit τὸ Φρίξειον (Strabo 1,2, 39) sive Φρίξου πόλις ἡ νῦν Ἰδήεσσα (Id. 11,2,18). ‖ — 7. Ἀρτάνισσα] Ἀρτάνισα SΠ'. Cf. lib. 8, c. 19. ‖ — οε' γο''] οε' γ'' ed. pr. ‖ — 8. Μεστλῆτα] Μέστλητα FLMOPRSVWΠΔ⊐, Μετλῆτα BEZ, *Metleta* ed. Vic., *Mescleta* ed. Ulm. ‖ — οδ' γο''] οδ' ed. pr. Scribendum erat Μεσχῆτα. Apud Agathiam 2,22 p. 112,20 Μεσχιδά (Μεσχισθά var. lect., *Mischita* interpr.). Rudera hod. *Mezkhethi.* ‖ — 9. Ζάλισσα] Ζάλεσσα ⊐, *Salessa* ed. Ulm. ‖ — μδ' γο''] μα' γο'' BEZ, μδ' γ'' ed. pr. — Zalissa, in Albaniæ finibus collocata, si recte ab Harmastica c. 350 stadia ortum versus ponitur, quærenda est ad hod. *Alasan* fl., quem Iberiam ab Albania disterminare Plinius dicit. Quodsi Ptolemæus Harmasticam secundum veram a Ponto distantiam recte posuisset, ponenda erat ubi Zalissa ponitur, ipsa vero Zalissa, 350 stadia hinc ortum versus collocata, ponenda erat ubi Ptolemæus habet fluvium anonymum, quem esse Alazonem Plinii statuimus. ‖ — 10. Ἁρμάκτικα] Ἀρμάκτικα LRVH, Ἀρμάκσικα (sic) F, Ἀρμακτίκα Z, Ἁρμακτίκα ed. pr., *Armattica* ed. Ulm. Cf. lib. 8, c. 19. Scribendum erat Ἁρμάστικα. *Armathica* ap. Rav. p. 61,18. ‖ — μδ' L''] μδ' L'' δ'' ADFLSVΔΠ' ⊐, μδ' γο'' Φ [2], 44 2/3 ed. Ulm., μδ' γ'' ed. pr., μδ' L'' cett. ‖ — Rudera oppidi hod. *Armazi Tsiche* ad dextram Cyri ripam. Strabo 11,3,5 : ἀπὸ δὲ τῆς Ἀρμενίας τὰ ἐπὶ τῷ Κύρῳ στενὰ καὶ τὰ ἐπὶ τῷ Ἀράγῳ (hod. *Aragwa*, a borea in Cyrum influente)· πρὶν γὰρ εἰς ἀλλήλους συμπεσεῖν, ἔχουσιν ἐπικειμένας πόλεις ἐρυμνὰς ἐπὶ πέτραις, διεχούσαις ἀλλήλων ὅσον ἑκκαίδεκα σταδίους, ἐπὶ μὲν τῷ Κύρῳ Ἁρμοζικήν (l. Ἁρμαζικήν?), ἐπὶ δὲ θατέρῳ Σευσάμορα. Ταύταις δὲ ἐχρήσατο ταῖς εἰσβολαῖς

ΚΕΦ. ΙΑ'.

'Αλβανίας θέσις.

['Ασίας πίναξ γ'.]

1. Ἡ 'Αλβανία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῷ ἐκτεθειμένῳ μέρει τῆς Σαρματίας· ἀπὸ δὲ, δυσμῶν 'Ιβηρίᾳ κατὰ τὴν ἀφωρισμένην γραμμήν· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας 'Αρμενίας τῆς Μεγάλης μέρει τῷ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ 'Ιβηρίᾳ πέρατος μέχρι τῆς 'Υρκανίας θαλάσσης κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κύρου ποταμοῦ,

αἳ ἐπέχουσι μοίρας οθ' γο'' μδ' L''

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ Σοάνα ποταμοῦ τῆς 'Υρκανίας θαλάσσης μέρει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ τὴν τοῦ Σοάνα ποταμοῦ ἐκβολήν, ἣ ἐπέχει πς' μζ'

2. Τελαιβα πόλις πε' μς' γο''

Γέρρου ποταμοῦ ἐκβολαί πδ' L'' μς' L''

CAP. XI.

Albaniae situs.

[*Asiae tabula tertia.*]

1. Albaniae fines ambiunt a septentrionibus Sarmatiae quam exposuimus parte; ab occasu Iberia ad lineam quam determinavimus; a meridie Armeniae Maioris pars quae est a termino ad Iberiae fines posito usque ad Hyrcanium mare, ubi Cyrus fluvius in illud effunditur, cuius ostia

sunt 79° 40' 44° 30'

ab oriente Hyrcanii maris pars quae inde est usque ad Soanam fluvium, quod littus sic describitur : post Soanae fl. os, quod positum est 86° 47°

2. Telaeba urbs 85° 46° 40'

Gerrhi fluvii ostia 84° 30 46° 30'

πρότερον Πομπήιος ἐκ τῶν 'Αρμενίων ὁρμηθείς, καὶ μετὰ ταῦτα Κανίδιος. Harmozica igitur sec. Strabonem erat haud longe a confluentibus ad Cyrum fl., Seusamora autem hinc boream versus ad Aragum fl. Cur Strabonis verba corrupte esse putemus, nihil video. Plinius 6,29 : *Prævalent oppida Albaniæ Cabalaca* (Χάβαλα Ptol. 11,5), *Hiberiæ Harmastus* (*Pharmasus*, *Pharmasiis* codd., *Harmastis* Barbarus) *juxta* [Cyrum?] *flumen*, *Neoris* (leg. puto *Eoris*, sc. ad hod. *Iori* s. *Iora* fluvium, vel etiam *juxta* [*Eorin*] *flumen Eoris*), *regio Thasie et Thriare* etc. Idem 6,30 : *Ab iis sunt portæ Caucasiæ*, *magno errore* (minime) *multis Caspiæ dictæ* (hod. *defilé du Terek* vel *de Dariel*),... *subter medias amne diri odoris fluente citraque in rupe castello quod vocatur Cumania communito... ex adverso maxime Hermasti* (sic h. l. codd.) *oppidi Hiberum*. In his *Eoris* fort. est 'Ιουρο-ειπαάχ (*Viri-parach* ap. Lydum de mag. 3,52. 53), φρούριον ἐπὶ τῶν Κασπίων κείμενον πυλῶν ap. Priscum fr. 31 in Fr. Hist. 4, p. 105. Certe *Iori* fluvii fontes haud longe distant a fontibus *Aragwa* fluvii, qui a Caspiis pylis sunt austrum versus.

Cap. XI. 11. αἳ ἐπ. μ.] ὧν θέσις S. ‖ — οθ' γο''] 77 1/3 Vic. Rom., 77 2/3 Ulm. ‖ — μδ' L''] μδ' PV. ‖ — 12. τοῦ] om. ed. pr. — Σοάνα] Σόανα L h. l. et mox iterum. Leg. fuerit Σόνδα (hod. *Soundja-Terek*), et infra in populorum recensu pro καὶ 'Ισόνδαι καὶ Γέρροι leg. καὶ Σόνδαι κ. Γ. ‖ — 15. ἣ ἐπ. πς' μζ'] om. A, ἣ ἐπ. om. codd. plurimi. De Soana fl. v. not. p. 912. — In SΩT loca oræ maritimæ ordine inverso recensentur hunc in modum :

κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

Γαίταρα πόλις	οθ'	L''	με'	
'Αλβανοῦ ποτ. ἐκβολαί	π'	L''	με'	L''
Ἄλβανα πόλις	πα'	γ''	με'	L'' γ''
Καισίου ποτ. ἐκβολαί	πβ'	L''	μς'	
Γέλδα πόλις (Hunc vs. om. T)	πγ'		μς'	L''
Γέρρου ποτ. ἐκβολαί	μδ'	L''	μς'	L''
Τέλεβα (Τέλαιβα T)	πε'		μς'	γο''
Σοάνα ποτ. ἐκβολαί	πς'		μζ'	

Oræ maritimæ a Cyro ad Soanam seu Sondam fl. (hod. *Sondja* et *Terek*) pertinentis longitudo quidem (si missos feceris anfractus) in Ptolemæo satis recte habet, directio autem, sicut totius maris Caspii configuratio, perversa est ; nam Sondæ ostii meridianus a Cyri ostii meridiano revera c. 600 stadia *occasum* versus, apud Ptolemæum vero c. 2400 stadia *ortum* versus distat. Albania boream versus juxta mare Caspium pertinet usque ad Pylas Albaniæ sive usque ad hod. *Derbend*. Ptolemæus Pylas istas recte quidem ad boreales fines Albaniæ ponit nec non prope oram mar. eas posuisset, si recte eam delineasset; ut vero nunc in Ptol. tabula res habet, pylæ a mari Caspio (86° 47°) sex gradibus distant. Et sic fit ut Albaniæ perperam vindicentur qui Sarmatiæ attribuendi erant Sondas et Gerrhus fluvii, quorum accolas Sondas et Gerrhos ipse Ptolemæus (p. 920) Sarmatiæ assignat. ‖ — 16. Τέλαιβα] Τελαίβα Φ, Τέλαβα P, Τελέβα RWV, Τέλεβα

Γέλδα πόλις πγ' μϛ' L''

Κασίου ποταμοῦ ἐκβολαί πβ' L'' μϛ'

Ἀλβάνα πόλις πα' γο'' με' L''γ''

Ἀλβάνου ποταμοῦ ἐκβολαί π' L'' με' L''

Γάγγαρα πόλις οθ' L'' με'

μεθ' ἣν αἱ τοῦ Κύρου ποταμῦ ἐκβολαί οθ' γο'' μδ' L''

3. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ καὶ κῶμαι μεταξὺ μὲν τῆς Ἰβηρίας καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἰς τὸν Κύρον ἐμβάλλοντος, ὃς παρ' ὅλην τήν τε Ἰβηρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν ῥεῖ διορίζων τὴν Ἀρμενίαν ἀπ' αὐτῶν,

Τάγωδα οζ' L'' μϛ' L''γ''

Gelda oppidum 83° 46° 30'

Casii fluvii ostia 82° 30' 46°

Albana oppidum 81° 40' 45° 50'

Albani fluvii ostia 80° 30' 45° 30'

Gangara oppidum 79° 30' 45°

post quod sunt Cyri fl. ostia 79° 40' 44° 30'

3. Oppida vero sunt Albaniae pagique inter Iberiam atque (*Alazonium*) fluvium, qui a Caucaso decurrens influit in Cyrum, qui iuxta totam Iberiam atque Albaniam fluit, Armeniam ab utraque disiungens,

Tagoda 77° 30' 46° 50'

SΩ ed. pr., *Teleba* edd. Vic. Rom. Ulm. || — μϛ' γο''] μζ' ΧΦΔ, Vic. Rom. Ulm. Oppida Albaniæ a Ptolemæo recensita aliunde non novimus, nisi quod Χάβαλα (§ 5) commemoratur ap. Plinium 6,29, ubi *Cabalaca* scribitur. || — 17. Γέρρου] Γέρροντος A. Sec. distantiarum rationes in nostris tabulis Gerrhus quærendus foret c. 42° 40' lat., ubi major fluvius nullus est. Magnus vero inter Sondam et Pylas nunc est hod. *Sulak*, cui in mediterraneis adjacet *Tchirjurt*. Hunc esse conjicio Gerrhum fl., qui in Ptol. veram fere positionem obtinebit, si nomina Τέλαιβα et Γέρρος permutaveris, servato ordine epocharum. — Inter Pylas Albaniæ et Casium (h. *Kusar*) fl. maximus hujus oræ fluvius hodie *Samour tchai* vocatur, qui e Cerauniis montibus ortus duobus ostiis in mare exit. Hic a Ptolemæo omissus commemorari mihi videtur apud Melam 3,39, ubi : *Ad Hyrcanium (sinum) Albani... Multi in eo sinu magni parvique amnes fluunt, sed qui famam habeat* [*Abas*] *ex Cerauniis montibus uno alveo descendit, duobus exit in mare Caspium*. Quod supplevi *Abas* nomen post vocem *habeat* facile excidit. Notus vero fluvius erat expeditione Pompeji qui ad eum Albanos devicit (V. Plutarch. Pompej. c. 35 : κατέλαβε πρὸς Ἄβαντι ποταμῷ παρατεταγμένους. Dio Cass. 37,3). Ex eadem expeditione Plinius 6,29 noverit Cabalacam, quam Ptolemæus ponit juxta Albaniæ pylas, a quibus haud longe abest Abas fluvius. || — 1. Γέλδα] Γελδὰ NΞ, Χελδα X, Σέλδα Φ man. pr. Gelda a Casio fl. c. 300 stadia distans fort. fuit ad hod. *Gulgaru tchai*, qui a *Kusar tchai* c. 230 stadia (sec. Kieperti tabulam) boream versus distat. || — 2. Κασίου] sic ed. pr., Λατσίου Φ Arg., Καισίου cett. Hodie *Kousar tchai*. Plinius 6,39 : *Flumina per Albaniam decurrunt in mare Casius* (*Casus* v. l.) *et Albanus, dein Cambyses* (!) *in Caucasiis ortus montibus, Cyrus in Coraxicis, ut diximus* (§ 26). *Oram* (sc. maris Caspii) *omnem a Casio* (*Casu* v. l.) *præaltis rupibus inaccessam patere CCCCXXV m. p. auctor est Agrippa*. Idem 6,87 sec. Agrippam dicit *mare Caspium patere, qua cognitum est, CCCCLXXX in longitudinem, CCXC m. in latitudinem*. Duplo fere majus est in Ptolemæi tabula. || — 4. Ἀλβάνα] Ἄλβανα LΦ. *Albania* Vic.; ἡ δὲ Ἄλβανα (Ἀλβάνα X) lib. 8, c. 19. || — πα' γο''] πα'' γ'' ed. pr., Vic. Rom. Ulm. || — 6. π' L''] π' ϛ'' Π, πϛ' L'' FMN, πα' X, πα' L'' m. sec. Φ, 81 2/3 Vic. Ulm. Rom. Albanus fluvius sec. positionem est hod. *Soumghai-tchai*, cui adjacet *Arbat*. Oppidum Albana ad ipsum fluvium fuerit. Ab ostio Albani fl. c. 300 stadia distantem in mediterraneis Ptolemæus habet Camechiam, quæ est hod. *Schemakha*, oppidum hujus regionis præcipuum, a *Soumghai* fl. ostio c. 400 stadia dissitum. || — 7. Γάγγαρα] sic X ed. pr., Γέταρα L, *Getara* Ulm., Γαιτάρα cett. In lib. 8, c. 19 codices : Γάγγαρα, Γάρταρα, Γαίταρα, Τάρρα, Τάρα. || — οθ' L''] οθ' MNOΔ. || — με'] με' L'' PRVW. De genuina nominis forma parum liquet. Incerta quoque positio. Fort. oppidum erat ubi nunc *Baku*, portum habens Caspii maris optimum. Objacet *Nargou* insula. Urbs, quam ab Alexandro M. conditam fabulantur, seculo decimo ap. Arabum scriptores *Nefata* vocabatur. Nomine tenus cf. Γαργαρεῖς, quos Strabo 11,5,1 a Cerauniis montibus boream versus degisse tradit. || — 8. Κύρου] Κύρρου ed. pr.; καὶ Ἀράξου add. X. || — οθ' γο''] οθ' γ'' ed. pr. || — 11. τῆς Ἰβ.] τῆς τε Ἰβ. L. || — ποταμοῦ] Alazonii scilicet. Nomen in tabula, qua Ptolemæus usus est, non adscriptum fuerit. || — 16. Τάγωδα] sic BEZ, Ταγῶδα NXΦ Arg., Ταγώδα

Βακχία	οζ'	μς' L''
Σανούα	οζ' γο''	μς' γο''
Δηγλάνη	οζ' γ''	με' L''δ''
Νίγα	οζ' γ''	με' δ''

4. Μεταξὺ δὲ τοῦ εἰρημένου ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἀλβάνου ποταμοῦ, ὃς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Καυκάσου ῥεῖ,

Μόσηγα	οθ'	μζ'
Σαμουνίς	οθ'	μς' γο''
Ἰόβουλα	οη'	μς' γ''
Ἰούνα	οθ'	μς'
Ἐμβόλαιον	οη' L''	με' γο''
Ἀδίαβλα	οθ'	με' L''
Ἀβλάνα	οη'	με' δ''
Καμεχία	οθ' L''δ''	με' γο''
Ὄσικα	οζ' L''	μδ' L'' δ''
Σιώδα	οη' δ''	μδ' γο''
Βαρούκα	οθ' γ''	μδ' γο''

ἐπέχουσι δὲ καὶ αἱ Ἀλβάνιαι Πύλαι μοίρας, ὡς εἴρηται, π' μζ'

5. Μεταξὺ δὲ τοῦ Ἀλβάνου καὶ τοῦ Κασίου ποταμοῦ

Χαβάλα	π'	μζ'

Bacchia	77°	46° 30'
Sanua	77° 40'	46° 40'
Deglane	77° 20'	45° 45'
Niga	77° 20'	45° 15'

4. inter eundem autem fluvium atque Albanum fluvium, qui et ipse de Caucaso decurrit,

Mosega	79°	47°
Samunis	79°	46° 40'
Iobula	78°	46° 20'
Iuna	79°	46°
Embolaeum	78° 30'	45° 40'
Adiabla	79°	45° 30'
Ablana	78°	45° 15'
Camechia	79° 45'	45° 40'
Osica	77° 30'	44° 45'
Sioda	78° 15'	44° 40'
Baruca	79° 20'	44° 40'

positae sunt praeterea Albaniae Portae, ut diximus, 80° 47°

5. Albanum vero inter et Casium fluvium sunt

Chabala	80°	47°

MOPRSVΔΠ²ΩΞ, Ταγῶσα F, Τραγώδα CW, Τετάγωδα ed. pr., Ταώδα (ut vid.) L, *Taguda* Ulm. ‖ — 1 οζ' L'' μς'] οζ' ς'' μς' ed. pr. Positiones urbium incertæ. Fort. Tagoda hod. *Tionethi* (42° 6' lat.) ad *Gora* fl., Bacchia prope hod. *Tiflis* (*Thepclisi*. i. e. thermarum urbs, ap. indigenas, 41° 43'), Sanua hod. *Sigmakh* (41° 38'), Deglane hod. *Degna* (40° 58'), Niga hod. *Nisch* (40° 55'), quamvis hæc ab *Alazan* fl. sit ortum versus. ‖ — 1. Βακχία] Βάκχεια ed. pr., *Banchia* ed. Lugd. ‖ — μς' L''] μς' ς'' ed. pr. ‖ — 2. Σανούα] Σανοῦα ΦΠΞ Arg. ‖ — οζ' γο'' μς' γο''] οζ' γ'' μς' γ' ed. pr. ‖ — 3. Δηγλάνη] Δεγλάνη Arg., Διγλάνη CPRVW, Δηχλάνη ed. pr. ‖ — με' L'' δ''] με' δ'' Z, 45 1/2 1/3 Ulm. ‖ — 4. Νίγα] Νήγα ed. pr. ‖ — με' δ''] 45 1/3 Ulm. ‖ — 8. Μόσηγα] Μοσίγα Φ Arg., *Mosiga* Ulm. ‖ — μζ'] μζ' γο'' X, μς' L'' γ'' ιβ'' FLSΩ, μς' L'' δ'' ιβ'' (sic) ADMNOPVWΔΞ, μς' L'' γ'' R. ‖ — 9. Σαμουνίς] Σαμονίς X. ‖ — μς' γο''] μς' ς'' ed. pr. ‖ — 10. Ἰόβουλα] Ἰοβούλα NΠXΔΞ, Ἰωωούλα V, Ἰουβούλα P. ‖ — οη'] 49 Vic. ‖ — 11. Ἰούνα] Ἰοῦνα Φ. Versum om. Ulm. ‖ — 12. Ἐμβόλαιον] sic BEZ, Ἐβλαία X ed. pr., Ἐμβολαία cett., *Embolea* Rom. Ulm. ‖ — οη' L''] οη' ς'' X, οη' ed. pr. ‖ — με' γο''] με' γ'' ed. pr., 46 2/3 Vic. ‖ — 13. Ἀδίαβλα] BEZ, Ἀδιάβλα cett. præter X ed. pr., ubi Ἀδίαβδα, et NΠ', qui Ἀδιάβλια. ‖ — οθ'] 78 Vic. ‖ — με' L''] με' ς'' ed. pr., 45 1/4 Arg. ‖ — 14 Ἀβλάνα] BEZ Vic., Ἀβλιάλα ed. pr., Ἀβλιάμα X, Ἀβλιάνα cett., Rom. Ulm. ‖ — οη'] οη' δ'' ed. pr. ‖ — με' δ''] μδ' ed. pr. ‖ — 15. Καμεχία] sic. ed. pr., Μαιμεχία X, Μαμεχία cett. Fort. leg. Σαμεχία. Hodie *Schemakha*, *Schemachi*, *Schamachi*. ‖ — οθ' L'' δ''] οθ' δ'' ed. pr. ‖ — με' γο''] με' γ'' ed. pr. ‖ — 19. Ὄσικα] Ὄσιμα LPRVΠ'Ξ. Libro 8, c. 19 codd. Ὄσσιμα, probante Wilbergio. ‖ — 17. Σιώδα] Σίοδα MNOPRSVΠ'ΔΩΞ. ‖ — μδ' γο''] μδ' γ'' ed. pr., μα' γο'' X. ‖ — 18 Βαρούκα] Βαροῦκα ΔΠ' Φ Arg. An hod. *Barguchet* (a Cyro fl. c. 180 st. boream versus)? a *Schemakha* c. 380 st. versus ortum hibernum. ‖ — 30. ἐπέχουσι] ἀπέχ. PV. ‖ — 21. Ἀλβανοῦ ZΞ. ‖ — Κασίου] X ed. pr., Σίου DMOΠΔΞ, Καισίου cett. Versus 21-23 om. Φ Arg. ‖ — 32. Χαβάλα] Χάβαλα LPRVΔΠ², Χάλαβα FN; *Cabalaca* ap. Plinium 6,29. Versum om. Rom. Ulm. Fort. oppidum erat ad *Kalak* montem, qui est juxta Abantem (*Samour*) fluvium. ‖ — P. 931, 1. Χοβῶτα] BEZ Arg., Χοβώτα SΩ, Χοβάτα ACDLNOPΞ, Χωβάτα ed. pr., *Chebota* Rom., Χοβέντα FN. Hod. *Kouba*? ‖ — π' L''] π' ς'' ed. pr., 80 1/3 Arg. ‖ — μς' L'' δ''] μ' ς'' ed. pr. ‖ — 2. Βοζιάτα] Βοζιάγαι

Χοβῶτα	π' ∟''	μϛ' ∟''δ''
Βοζιάτα	π'	μϛ' γ''
Μισία	πα'	μϛ' γ''
Χαδάχα	πα'	μϛ'
Ἄλαμος	πβ'	μϛ' δ''

μεταξὺ δὲ τοῦ Κασίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Γέρρου ποταμοῦ

Θίαυνα	πβ' δ''	μϛ' γο''
Θαβιλάκα	πβ' ∟''δ''	μϛ' ∟''γ''

μεταξὺ δὲ τοῦ Γέρρου ποταμοῦ καὶ τοῦ Σόανα ποταμοῦ

Θιλβίς	πδ' δ''	μϛ' ∟''γ''

6. Νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ Ἀλβανίᾳ δύο ἑλώδεις, ὧν τὸ μεταξὺ ἐπέχει μοίρας

π' ∟'' με'

Chobota	80° 30′	46° 45′
Boziata	80°	46° 20′
Misia	81°	46° 20′
Chadacha	81°	46°
Alamus	82°	46° 15′

inter Casium vero fluvium atque Gerrhum fluvium

Thiauna	82° 15′	46° 40′
Thabilaca	82° 45′	46° 50′

atque inter Gerrhum fluvium et Soanam fluvium

Thilbis	84° 15′	46° 50′

6. Insulæ Albaniæ adiacent duæ palustres, quarum medium situm est

80° 30′ 45°

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Ἀρμενίας Μεγάλης θέσις.

[Ἀσίας πίναξ γ'.]

Ἡ Μεγάλη Ἀρμενία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῷ τε τῆς Κολχίδος μέρει καὶ Ἰβηρίᾳ καὶ Ἀλβανίᾳ κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην διὰ Κύ-

CAP. XII.

Armeniæ Maioris situs.

[*Asiæ tabula tertia.*]

Armenia Maior terminatur a septentrionibus Colchidis parte et Iberia atque Albania ad lineam quam indicavimus per Cyrum

---

X, *Boxiate* Ulm., Μοζιάτα BEZ Vic. An hod. *Boudoukh*, a *Kouba* versus occasum hibernum? ‖ — 3. Μισία] Μίσια ACDLΦ Arg., Μεισία ed. pr., *Mysia* Vic. Ulm. ‖ — 4. Χαδάχα] Χαδάκα Φ ed. pr., Χάδαχα Ξ, Χαιδάχα P. ‖ — 5. Ἄλαμος] Ἄλανος X. Fort. *Yalama* ad fluvium cognominem. ‖ — 6. Κασίου] X ed. pr., Καισίου cett. ‖ — Γέρρου] Γέρροντος A. ‖ — 8. Θίαυνα] Θιαύνα Φ. ‖ — πβ' δ''] πβ' Ξ, ‖ — μϛ' γο''] μϛ' γ'' ed. pr. ‖ — 9. Θαβιλάκα] Θαμβιλάκα D, *Tabilacha* Vic. An hod. *Bilidji*, 100 stad. a *Derbent* austrum versus? ‖ — πβ' ∟'' δ''] πβ' δ'' ed. pr. ‖ — μϛ' ∟'' γ''] μϛ' ϛ'' ed. pr. ‖ — 10. Γέρρου] Γέρροντος A. ‖ — τοῦ] om. ed. pr. ‖ — Σοάνα] Σουάνα O. ‖ — Versus 10-12 post versum 15 habet ed. Ulm. — ‖ 12. Θιλβίς] sic BEZ, Θίλβις codd. plurimi, Θέλβις Arg. Ulm., Θάλβις ed. pr. ‖ — πδ' δ''] πα' δ'' ed. pr., 84 1/3 Ulm. ‖ — μϛ' ∟'' γ''] μϛ' ∟'' δ'' AOM. Lugd., μϛ' γ'' ed. pr. Post hunc vs. in ed. Ulm. legitur : *Telæba* 84. 47. ‖ — 13. παράκεινται δὲ τῇ Ἀλβ. νῆσοι δύο FX ed. pr. ‖ — 14. ἑλώδεις] Ἑλώδεις καλούμεναι SΩ, *Helades nomine* Ulm. Arg., *Helades vel Palustres* Rom. ‖ τὰ μεταξύ ed. pr. ‖ — 15. π' ∟''] de conj., πζ' ed. pr., πζ' ∟'' cett. Inde a Cyri ostio usque ad *Apscheron* peninsulam in mari brevi et quasi palustri multæ sunt insulæ, quarum maximæ in Kieperti tabula vocantur *Sviatoi Ostrov* (*ile sacrée*) et *Jiloi Ostrov* (*ile habitée*). Cf. Strabo 11,4,2 : ἡ γὰρ χοῦς (Cyro fl. advecta) προσπίπτουσα πολλὴ πληροῖ τὸν πόρον ὥστε καὶ τὰς ἐπικειμένας νησῖδας ἐξηπειροῦσθαι καὶ τενάγη ποιεῖν ἀνώμαλα καὶ δυσφύλακτα. Duæ istæ insulæ in Tabula Peutingeriana absque nomine ante Cyri fl. ostium ponuntur. Quæ ibidem magis ortum versus pingitur insula major, a Ptolemæo in Hyrcaniæ descriptione (6,9,4) Τάλκα vocatur.

Cap. XII. 20. τε] om. ed. pr. — Ἰβηρίᾳ καὶ Ἀλβανίᾳ] de Grashofii conjectura Wilbergius ; Ἰβηρίας καὶ Ἀλβανίας codd. ; τῷ τε Κολχίδος καὶ Ἰβηρίας καὶ Ἀλβανίας μέρει SΩ. ‖ — 21. ἐκτεθειμένην] ἐκτελειμένην γραμμήν L ; dein : διὰ τοῦ Κύρου ποτ. W, διὰ τοῦ Κύρρου τοῦ ποτ. ed. pr., διὰ Κύρρου ποτ. F. Verba διὰ Κ. τ. ποτ. om. SΩ. ‖ — P. 932,1. γραμμὴν] h. l. om. L. ‖ — 2. Καππαδοκίᾳ]... ίας LΦ. ‖ — τοῦ Εὐφράτου... τὸ ἐκκείμενον] om. CMNOPRVWΔΦΞ, edd. Lugd. Arg. ‖ — Codd. SΩ ita habent : παρά τε τὴν ἐκτεθειμένην διὰ τῶν Μοσχικῶν ὀρέων γραμμὴν καὶ παρὰ τὸ ἐκκείμενον τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ ἐπὶ τὸ Ἀμανὸν τὸ ὄρος τμῆμα· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν etc. In edit. Lugd. : *ab occasu parte Cappadociæ secundum expositam Ponti Cappadocum usque Colchidem per*

ρου τοῦ ποταμοῦ γραμμήν· ἀπὸ δὲ δύσεως Καππαδοκίᾳ παρὰ τὸ ἐκτεθειμένον τοῦ Εὐφράτου μέρος καὶ παρὰ τὸ ἐκκείμενον τοῦ Καππαδοκικοῦ Πόντου μέχρι τῆς Κολχίδος διὰ τῆς τῶν Μοσχικῶν ὀρέων γραμμῆς· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῆς τε Ὑρκανίας θαλάσσης μέρει τῷ ἀπὸ τῶν τοῦ Κύρου ποταμοῦ ἐκβολῶν μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις   οθ' L''δ''   μγ' γ''

καὶ Μηδίᾳ παρὰ τὴν ἐντεῦθεν γραμμὴν ἐπὶ τὸ Κάσπιον ὄρος καὶ παρ' αὐτὸ τὸ Κάσπιον ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας

οθ'   μβ' L''   καὶ   π' L''   μ'

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ τε Μεσοποταμίᾳ παρὰ τὴν τοῦ Ταύρου ὄρους γραμμήν, ἥτις τῷ μὲν Εὐφράτῃ ποταμῷ συνάπτει κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας   οα' L''   λη'

τῷ δὲ Τίγριδι ποταμῷ κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας   οε' L''   λη' L''

fluvium ductam; ab occasu Cappadocia præter expositam Euphratis partem et præter Ponti Cappadocii partem quæ est usque ad Colchidem per Moschicorum montium lineam; ob oriente autem et Hyrcanii maris parte quæ est a Cyri fluvii ostiis usque ad terminum, qui positus est

79° 45′   43° 20′

et Media præter lineam inde ad Caspium montem ductam atque præter ipsum Caspium montem, cuius termini sunt positi

79°   42° 30′   et   80° 30′   40°

a meridie autem terminatur et Mesopotamia secundum Tauri montis lineam, quæ Euphratem fluvium attingit in positione, cuius epocha est   71° 30′   38°

Tigrim autem fluvium in positione, cuius epocha est   75° 30′   38° 30′

Moschicos montes lineam, et portione Euphratis, quæ est inter Moschicos montes et Taurum. || — 3. τὸ ἐκκείμενον] τὴν ἐκκειμένην et vs. 5 γραμμὴν do conj. Wilbergius. || — 4. διὰ τῆς] τῆς ex ℶ addidi. || — 5. γραμμῆς] γραμμῶν X. || — 7. τοῦ Κύρου ποτ.] τοῦ om. ADΔ, ἐκβολῶν τοῦ Κ. ποτ. SΩ; Κύρρου ed. pr. ubique. || — 8. ἡ θέσις] ἡ om. S; ἐπέχει μοίρας add. ed. pr. || — οθ' L'' δ''] οθ' δ'' ed. pr. Post versum 8 in plurimis codd. ex § 3 huc translata leguntur : οὗ μεταξὺ καὶ τοῦ Κύρου ποταμοῦ ἐκβολῶν Ἀράξου ποταμοῦ ἐκβολαί οθ' L'' δ'' μγ' L'' γ''; in cod. X : καὶ μεταξὺ αὐτῶν Ἀράξου ποταμοῦ ἐκβολαί οθ' L'' δ'' μγ' L'' γ''. Omittunt hæc BEZ Φ Arg. ed. pr. || — 9. ἐπὶ τὸ Κάσπιον ὄρος γραμμήν S. || — 10. καὶ παρ' αὐτὸ τὸ Κάσπιον ὄρος] om. Φ Arg. ed. pr.; Κάσπιον om. ΟΔ. || — 11. οὗ] om. ΟΔ. || — τὰ] om. X. || — 12. οθ' μβ' L'' καὶ π' L'' μ'] οθ' μβ' ς'' καὶ πς' μ' ed. pr. || — Armeniæ descriptio erroribus scatet. Longitudo provinciæ in meridionali parte justo longe major est. Linea quæ in orientali latere versus *ortum* hibernum ducitur, versus *occasum* hibernum ducenda erat. Caspius mons, qualem Ptolemæus exhibet ad Assyriæ usque confinia pertinentem, nullus unquam fuerit. Quamquam nomen hoc ab aliis aliter usurpatur. Pylæ Caspiæ erant tum in Caucaso supra Iberiam, tum ad Mediæ Parthiæque confinia. Eratosthenes ap. Strabon. 11,2,15 Caucasum ab indigenis Caspium vocari refert, Caspios autem (quos Strabo 11,4,18 Albaniæ accenset, ceterum ἔθνος ἀφανὲς ὂν νυνί dicit), ab Albanis boream ponit, siquidem populos Caspii maris accolas post Hyrcanos recenset Ἀμάρδους τε καὶ Ἀναριάκας καὶ Καδουσίους καὶ Ἀλβανοὺς καὶ Κασπίους καὶ Οὐιτίους (*Otio Scythas* in Tab. Peut., Οὖδας ap. Ptolem. infra § 3). V. Strabo 11,8,8. Cf. Mela 1, 12 : *Caspiani Scythis proximi sinum Caspium cingunt.* Idem 1,109. 3,39. — Hosce Caspios Ptolemæus ex Caucasi radicibus austrum versus in Armeniæ et Mediæ confinia translulisse et usque ad Assyriam extendisse videtur. Sic fieri potuit ut Cambyses fluvius, qui in Albania e Caucaso-Caspio defluit, apud Ptolemæum (6, c. 2) in Media e fictitio illo Caspio monte delabi statuatur. Ac quoniam australis Caspii montis terminus idem est cui in § 2 assignatur Οὐδακέσπης mons ignotus, nomen hoc (nisi ex οὖδας Κασπίου natum est) fortasse ad Udas, sec. Eratosthenem Caspiis conterminos, pertinet et in romano auctore erat *Udon cespes* i. e. *regio* (Cf. *Paphlagonum cespes* ap. Avienum Or. mar. 227), unde montis nomen effinxerit Ptolemæus. — Secundum Plinium 6,45 *gens Caspia* inde a Portis Caspiis (in Parthiæ confiniis, ubi ὄρος Κάσπιον ap. Isidor. § 7, p. 251) occasum versus degit per 480 m. p. (Nam a Portis ad Cyrum computat 700 m. p., a Caspia autem gente ad Cyrum 220 m. p.). Cf. idem 6,114. Montes Caspios Plinius Caucasi nomine comprehendit; nam totum mare Caspium Caucaso cingi dicit 6,28. In Tabula Peut. *Caspiane* collocatur ad mare Hyrcanium inter Oxum et Sygrim fl., at *Caspium mare* vocatur maris pars occidentalis. || — 13. τε] om. BEMOPRSVWZΔℶ. Deinde παρὰ τὴν διὰ τοῦ Ταύρου mavelim cum Grashofio. || — 14. ὄρους] om. ed. pr. || — 15. ἐπέχ. μ.] om SΩ. || — 16. οα' L''] οδ' L'' ed. pr., οα' ς'' L, 71 2/3 ed. Rom. ||

καὶ τῇ Ἀσσυρίᾳ παρὰ τὴν διὰ τοῦ Νιφάτου ὄρους γραμμὴν ὡς ἐπ' εὐθείας τῇ εἰρημένῃ μέχρι τοῦ εἰρημένου πέρατος τοῦ Κασπίου ὄρους, δι' ἧς γραμμῆς διατείνει ὁ Νιφάτης ὄρος.

et Assyria ad lineam per Niphatem montem ductam, ea quam diximus linea in rectum fere producta usque ad indicatum Caspii montis terminum; per quam lineam tendit Niphates mons.

— λη'] λζ' γ'' X ed. pr., λζ' γο'' BEZ edd. Vic. Rom. Arg. Monte hoc continuatur Amanus mons, cujus terminus 71° 25', 38°. Vid. 5,6,1 p. 865. || — 17. ἐπ. μοίρ.] om. SΩ, ἣ ἐπέχει FMOPVWΔ, ἣν ἐπ. C. || — P. 933,2. ὡς] ἕως codd., em. Grashofius. In SΩ legitur : ὡς εὐθείας τῷ εἰρημένῳ πέρατι τοῦ Κασπίου ὄρους, omissis verbis δι' ἧς γραμμῆς διατείνει ὁ Νιφάτης ὄρος, quæ sane sunt superflua. || — 4. διατείνει] τείνει ed. pr. || — ὄρος] τὸ ὄρ. X, τὸ εἰρημένον Νιφάτης τὸ ὄρος A ; ὁ Νυμφάτης ed. pr. || — Meridiem versus Armenia terminatur Masio monte (syr. *Tura de Masche;* hod. *Tur Abdin*) ab Euphrate ad Tigrin usque porrecto, qui quum Tauri pars sit, etiam nomine Tauri in finibus Armeniæ a Ptolemæo collocatur. Similiter Strabo 11,14,2 Sophenen inter Antitaurum et Masium, alio autem loco 11,2,4 inter Antitaurum et Taurum positam esse dicit. Temere vero Ptolemæus ab hoc Masio-Tauro distinguit Masium montem (37° 20' lat.), quem perperam in Mesopotamia a Nisibis parallelo austrum versus collocat. — Niphates (*Npat* arm.) inter Armeniæ montes obiter commemoratur in Plinio 5,98, Mela 1,81, Horatio Od. 2,9. His addatur Ammianus 23,6,13 : *Ab occidua plaga* (Persis) *contingit Armenios et Niphatem et Albanos,* secundum quæ mons in borealibus Armeniæ partibus quærendus esse videtur. Distinctius de his Strabo agit 11, 2, 4 : Τὰ δὲ νότια τὰ πέραν τοῦ Εὐφράτου... κατ' ἀρχὰς μὲν αὐτὸ τοῦτο καλεῖται Ταῦρος, διορίζων τὴν Σωφηνὴν καὶ τὴν ἄλλην Ἀρμενίαν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας· τινὲς δὲ Γορδιαῖα ὄρη καλοῦσιν· ἐν δὲ τούτοις καὶ τὸ Μάσιον τὸ ὑπερκείμενον τῆς Νισίβιος ὄρος καὶ τῶν Τιγρανοκέρτων· ἔπειτα ἐξαίρεται πλέον καὶ καλεῖται Νιφάτης· ἐνταῦθα δέ που καὶ αἱ τοῦ Τίγριος πηγαὶ κατὰ τὸ νότιον τῆς ὀρεινῆς πλευρόν· Idem 11, 14,8 : Φέρεται δὲ δι' αὐτῆς (τῆς Ἀρσηνῆς ἢ Θω[σ]πίτιδος λίμνης) ὁ Τίγρις ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν Νιφάτην ὀρεινῆς ὁρμηθείς... Κατὰ δὲ τὸν μυχὸν τῆς λίμνης εἰς βάραθρον ἐμπεσὼν ὁ ποταμὸς καὶ πολὺν τόπον ἐνεχθεὶς ὑπὸ γῆν [πάλιν] ἀνατέλλει [καὶ] κατὰ τὴν Χαλωνῖτιν (Assyriæ regionem), ἐκεῖθεν δ' ἤδη πρὸς τὴν Ὦπιν καταφέρεται (Inclusa supplevi, ne ineptias auctor dicat). Idem 11,14,2 : τοῦ δὲ Μασίου ὑπέρκειται πρὸς ἕω πολὺ κατὰ τὴν Γορδυηνὴν ὁ Νιφάτης, εἶτ' ὁ Ἄβος, ἀφ' οὗ καὶ ὁ Εὐφράτης (i. e. Euphrates-Arsanias, cujus fontibus in Ptolemæo Abus mons apponitur) καὶ ὁ Ἀράξης, εἶτ' ὁ Νίβαρος μέχρι τῆς Μηδίας παρατείνει. Idem 11,14,14 : λέγονται δὲ καὶ Αἰνιανῶν τινες οἰκῆσαι ὑπὲρ τὸν Ἄβον καὶ τὸν Ἴμβαρον (sic h. l. codices)· μέρη δ' ἐστὶ τοῦ Ταύρου ταῦτα, ὧν ὁ Ἄβος ἐγγύς ἐστι τῆς ὁδοῦ τῆς εἰς Ἐκβάτανα φερούσης παρὰ τὸν τῆς Βάριδος νεών. Igitur cum Ptolemæo consentiens Strabo Tauro-Masio Niphaten jungit, quem Ptolemæus per 2200 stadia versus ortum æstivum ad Mediam usque extendit, dum Strabo eundem tractum vindicare videtur et Niphatæ et Abo et Imbaro, simul vero e Niphate Tigrim, ex Abo autem Euphratem et Araxem delabi statuit. Confusa et inconcinna his prodi patet, quæ hunc in modum explicanda esse censeo. Niphates, e quo Tigris austrum versus in Thospitin lacum ferri statuitur, hodie est *Ala-Dagh* (10290 pedes altus), cui propinquus est Armeniæ mons maximus (15900 ped. alt.), qui vulgo *Ararat*, Armenis vero *Masis* seu *Massis* vocatur. Hic cum Masio in Mesopotamiæ confiniis sito confunditur, adeo ut a Masio Niphates per magnum spatium extendatur, quod usque ad verum Niphatæ situm pertineret, si non ortum sed, uti debebat, boream versus auctor mensus esset. — *Fluvius* Niphates in Lucano 3,245 (*Armeniusque tenens volventem saxa Niphatem*) et Silio Ital. 13, 765 (*Pellæo ponte Niphatem adstrinxit*) superior Arsaniæ cursus dici videtur. — Abus seu Abas mons fuerit hod. *Chobus* s. *Agri Dagh* (60° 20' 40° in Armeniæ tabula Petermanniana, 11000 ped. alt.), ab *Ala Dagh* c. 400 stadia versus occasum æstivum distans, Araxæ fontibus vicinus et austrum versus fluvios in Euphratem-Arsaniam (*Murad*) demittens. Hunc Euphratem cum Euphrate occidentali confundi puto ap. Plinium 5,83 ubi sec. Domitium Corbulonem Euphrates oriri dicitur in *Aba* monte præfecturæ Caranitidis. Hujus regionis potius *Capotes* mons erat, ex cujus radicibus Euphratem occidentalem defluere Licinius Mucianus prodidit. — Νίβαρος aut Ἴμβαρος Strabonis idem est, opinor, qui Βᾶρις vocatur a Nicolao Dam. fr. 76 (Fr. Hist. 3, p. 415) : ἔστιν ὑπὲρ τὴν Μινυάδα μέγα ὄρος κατὰ τὴν Ἀρμενίαν Βᾶρις λεγόμενον, in quem arca Noæ appulisse fertur. *Baris* s. *Bares* vox i. q. *mons* significat (V. Spiegel *Iranische Alterthumsk.* 1, p. 217). Fieri sane potuit ut *Masis*, utpote Armeniæ mons longe maximus et celeberrimus, κατ' ἐξοχὴν *Baris* s. *Mons* appellaretur; nescio autem an distinctius a *Minis* accolis (v. Ieremias 51,27) vocatus sit Μινίβαρις s. Μινίβαρος, idque nomen ex scripturis Ἴμβαρος et Νίβαρος eliciendum sit. — *Dea* Baris ignota. Corruptum esse nomen nonnulli putarunt;

2. Ὄρη δὲ τῆς Ἀρμενίας ὀνομάζεται τά τε καλούμενα Μοσχικὰ διατείνοντα παρὰ τὸ ὑπερκείμενον μέρος τοῦ Καππαδοκικοῦ Πόντου καὶ ὁ Παρυάδρης ὄρος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας

οε΄ μγ΄ γ΄΄ καὶ οζ΄ μβ΄

καὶ ὁ Οὐδακέσπης ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει

μοίρας π΄ L΄΄ μ΄

καὶ τοῦ Ἀντιταύρου τὸ ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει

μοίρας οβ΄ μα΄ γο΄΄

2. Montes Armeniæ insigniores sunt et Moschici qui dicuntur extenti præter Cappadocii Ponti partem supra eos positam et Paryadres mons, cuius termini positi sunt

75° 43° 20′ et 77° 42°

et Udacespes mons, cuius mediæ partes sitæ sunt

80° 30′ 40°

et Antitauri pars citra Euphratem sita, cuius medium positum est

72° 41° 40′

---

ego deæ ad montis nomen referre malim. Proprium deæ nomen exciderit; verba τῆς Βάριδος refero ad epitheton cujus generis sunt ὀρεία, ἀκραία. Viam Strabo indicat magnam illam qua a Satalis Cappadociæ juxta *Ararat* et Araxem iter erat Artaxata indeque austrum versus Ecbatana. — Quod dimensiones Armeniæ attinet, hæc habeto. Latitudo est circa 3000 stadiorum (375 m. p., 100 schœn.). Totidem recte habes in Ptolemæo et sec. Theophanem apud Strabonem. Longitudo maxima, sub 39° et 40′ lat., a Dascusa ad Cyri ostiorum meridianum est c. 5000 stadiorum, quorum loco Theophanes computavit 6000 stadia sive 200 schœnos, Ptolemæus vero nonnisi c. 3800 stadia; sed circa 5000 st. obtines, si metiaris usque ad meridianum Cyri ejus quem Ptolemæus præpostere in Media collocat. Strabo 11,14, 11 : Μέγεθος δὲ τῆς χώρας Θεοφάνης ἀποδίδωσιν εὖρος μὲν σχοίνων ἑκατόν, μῆκος δὲ διπλάσιον, τιθεὶς τὴν σχοῖνον τετταράκοντα (deb. τριάκοντα) σταδίων· πρὸς ὑπερβολὴν δ' εἴρηκεν. ἐγγυτέρω δ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας μῆκος μὲν θέσθαι τὸ ὑπ' ἐκείνου λεχθὲν εὖρος, εὖρος δὲ τὸ ἥμισυ ἢ μικρῷ πλεῖον. Haud recte hæc Strabo monuit. Alias mensuras justis duplo majores Plinius tradit. Computatæ hæ erant secundum schœnos 30 stadiorum, quibus errore passim obvio substituti sunt schœni 60 stadiorum, quos Plinius vel auctor ejus in millia passuum convertit. Plinius 6,27 : *Claudius Cæsar longitudinem (prodidit) a Dascusa ad confinium Caspii maris ter et deciens centena m. p.* (= 10400 stadia, quorum dimidium 5200 stad.), *latitudinem dimidium ejus a Tigranocerta ad Iberiam* (= 5200 stad., quorum dimidium 2600 stad., quot a Tigranocertis ad Iberiam recte computavit Ptolemæus). Ejusdem generis computatio statuenda est apud Iustinum, qui Armeniæ longitudinem esse 1100 m. p. prodit. ‖ — 1. Ὄρη δὲ ὀνομάζεται τῆς μεγάλης Ἀρμενίας SΩ. ‖ — ὀνομάζονται Φ. ‖ — 2. διατείνονται... Πόντου] ἅπερ εἴρηται SΩ; δὲ post διατ. add. ed. pr. ‖ — ὑπερκ.] ὑποκ. BE. ‖ — 3. Καππαδοκίου ed. pr. ‖ — 4. Παρυάδρης] de conj., Παρυάδρας X, Παρυάδρις, misso ὄρος, ed. pr., Παρυάρδης cett.; καὶ ἕτερον Παρυάρδης καλούμενον A, *et mons qui Paryardes dicitur* ed. Lugd.; *Paruerdes* Tab. Peut. ad fontes Euphratis, *Perihedros* Plinius 6,29. Cf. not. cap. 10,1. Mons perperam in media Armenia ponitur ex eoque defluens Euphrates a Cappadociæ finibus per quinque longitudinis gradus ortum versus haud recte perducitur. ‖ — 4. μοίρας] om. SΩ. ‖ — 5. μγ΄ γ΄΄] 43 1/2 ed. Vic. ‖ — 6. ὁ] om. L ed. pr. ‖ — Οὐδακέσπης] Οὐδακέσπις S ed. pr., *Udacespis* Vic., *Vadacespis* Ulm., Ὑδάσπης X. ‖ — 7. π΄ L΄΄] οζ΄ L΄΄ A, 77 1/2 Rom. 78 1/2 Ulm.; οα΄ L΄΄ e Grashofii conjectura Wilbergius, nescio cur. Positio montis (80° 30′) in Mediæ confiniis offendit, etiamsi verba οὗ τὸ μέσον delenda esse putaveris. Proclivis igitur conjectura erat eam mutandam esse. Quodsi probaveris positionem 77 1/2 vel 78 1/2, quam (de conjectura, opinor) dederunt cod. A et editt. Rom. et Ulm., Udacespes nomen referri possit ad hod. *Djudi* montes qui a lacu Thospitide sunt austrum versus. Mihi positio Udacespis montis ignoti ex falsa positione Caspii montis pendere videtur ut supra ad p. 932 conjeci. Fieri etiam potest ut in Ptolemæi tabula Udacespes ab australi Caspii montis termino ad borealem ejus terminum (42° 30′), quem Araxæ vicinum Ptolemæus collocat, transferendus sit, adeo ut indicentur montes *Oudja-roud* regionis (65° 39° in Kieperti tabula). ‖ — 8. τὸ ἐντὸς] τοῦ ἐντὸς C. ‖ — 9. ἐπ. μοίρας] om. ALSWΦΞ. ‖ — 10. μα΄ γο΄΄] μα΄ γ΄΄ ed. pr., 41 1/2 Ulm. ‖ — P. 935,1. καλούμενον om. AS. ‖ — Ἄβας] sic X, Αὖος Φ, *Avus* Ulm., *Abius* Vic. Rom., Ἄνος Arg., Ἄβος cett.; καὶ Ἄβος τὸ ὄρος A. ‖ — 2. οὗ... μοίρας] om. SΩ, ἐπ. μοίρας om. AWΦ. ‖ — 2. μα΄ ς΄΄] sic ed. pr.; μα΄ celeri; 70° 41° positio est Siguæ oppidi § 7. ‖ — 3. Γορδυαῖα] Γορδύαια FΦ Arg., Γορδυα X, *Gordiæi montes* Vic., *Gordei m.* Ulm., *et Tagordyei m.* Rom., τὸ Γορδιαῖον (sine ὄρος) ed. pr., τὸ Γορδιαῖον Z. ‖ — ὧν τὸ μ. ἐ. μ.] om. SΩ; μοίρας om. LWΦ. ‖ — 4. λθ΄ γο΄΄] λθ΄ γ΄ ed. pr., λζ΄ γο΄΄ F, λθ΄ L΄΄γο΄΄ (sic) A. ‖ — 5. τὴν χώραν] τὸν χῶρον A. ‖ — 5-11. Breviter hæc in SΩ :... ὅ τε Ἀράξης, οὗ αἱ πηγαὶ ος΄ L΄΄ μθ΄, ἀφ' ὧν ὁρμηθεὶς etc. ‖ — 7. ἢ ἐπέχει] ἐπέχει ei

καὶ ὁ καλούμενος Ἄβας ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας οζ' μα' ϛ''
καὶ τὰ Γορδυαῖα ὄρη, ὧν τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας οε' λθ' γο''

3. Ποταμοὶ δὲ διαρρέουσι τὴν χώραν ὅ τε Ἀράξης ποταμός, ὃς τὰς μὲν ἐκβολὰς ἔχει κατὰ θέσιν τῆς Ὑρκανίας θαλάσσης, ἣ ἐπέχει μοίρας
οθ' ∠''δ'' μγ' ∠''γ''
τὰς δὲ πηγὰς κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας
οϛ' ∠'' μβ' ∠''
ἀφ' ὧν ὁρμηθεὶς πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ Κασπίου ὄρους καὶ ἐπιστρέψας πρὸς ἄρκτους τῇ μὲν εἰς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν ἐκβάλλει, τῇ δὲ συμβάλλει τῷ Κύρῳ ποταμῷ κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας οη' ∠'' μδ' ∠''
καὶ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ τὸ ἀπὸ τῆς εἰρημένης πρὸς ἀνατολὰς ἐπιστροφῆς μέρος μέχρι τῶν πηγῶν, αἳ ἐπέχουσι μοίρας
οε' γο'' μβ'' γο''
Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἀξιολογωτέρα ἀπὸ τοῦ

et qui dicitur Abas mons, cuius mediæ partes positæ sunt 77° 41° 10'
et Gordyæi montes, quorum medium situm est 75° 39° 40'

3. Flumina quæ perfluunt hanc terram sunt et Araxes fluvius, qui ostia sua habet in positione maris Hyrcanii, cuius epocha est
79° 45' 43° 50'
fontes autem in positione, quæ est
76° 30' 42° 30'
ex quibus profectus orientem versus solem fluens usque ad Caspium montem atque inde inflexus ad septentriones altera parte in Hyrcanium mare influit, altera cum Cyro fluvio confluit hac epocha 78° 30' 44° 30'
et Euphratis fluvii pars quæ est ab inflexione, quam ortum versus esse diximus, usque ad fontes, qui siti sunt
75° 40' 42° 40'
Est et alius insignior fluvius qui in Euphra-

AFLMNOPRVΦΣ, ἐπέχουσαν X. || — 9. οθ' ∠''δ''] οθ' δ'' ed. pr. || — μγ' ∠''γ''] μγ' γ'' ed. pr. || — 10. ἐπέχουσαν] ἀπέχουσα Φ. || — 11. οϛ' ∠'' μβ' ∠''] οϛ' ϛ'' μβ' ϛ'' ed. pr. — Ut Euphratis borealis cursus justo longior, sic Araxis cursus justo longe brevior. Euphratis fontes prope Elegiam (*Ilidji*; 73° 20' 42° 20' in Ptol. tab.) ponendi erant, ponuntur vero 75° 40' 42° 20', adeo ut Euphratis et Cyri cursus paralleli sint. Eidem errori addictus Quadratus ap. Steph. Byz. v. Ὠβαρηνή de Cyro fl. dixit : τῷ Εὐφράτῃ παράλληλος ἔχει. — Araxis ramus in mare exiens hodie nullus; fortasse tamen olim ei juncti erant hod. *Bolgaru tchai* et *Akouscha tchai*, quorum hic a Cyri fl. ostio austrum versus in mare Caspium effluit. || — 12. ἀφ'] ἐφ' P. || — 13. ὄρους] ὄρος Φ. || — 14. θάλασσαν] om. codd.; add. Grashof. || — 16. ἐπ. μοίρ.] om. SΩ. || — 16. οη' ∠'' μδ' ∠''] οη' ϛ' μδ' ϛ'' ed. pr. || — 19. αἳ] om. X; καὶ αὗται (αὗται ed. pr.), quod deinceps additur, omisimus cum SΩ. || — 20. οε' γο'' μβ' γο''] οε' γ'' μβ' γ'' ed. pr. || — 21. ἔστι δὲ] om. ed. pr. || — καὶ ἑτέρα etc.] sic Wilberg., nisi quod ἀξιόλογος scripsit ubi ego dedi ἀξιολογωτέρα, hinc natum putans ineptum istud ἀξιόλογα ὄρη codicum, qui ita habent : ἔστι δὲ καὶ ἕτερα ἀξιόλογα ὄρη ἀπὸ τῆς τοῦ Εὐφράτου ἐκτροπῆς· τὸ μὲν (οὖν add. SΩ; ὧν τὸ μὲν W) συνάπτον etc. *Sunt et alii montes nota digni, a prædicta scissione Euphratis fluvii; finis autem montis dicto Euphrati conjuncti* (*qui Euphrati conjungitur* Rom.) *gradus habet* 71 1/2 40 1/2. Fluvius cujus nomen Ptolemæus in tabulis suis non reperit, ap. vett. est Euphrates vel Arsanias (semit. *Ephrat*; turc. *Murad Sou*, arm. *Aradzani*). Plinius 6, 128 : *Tam vicinum Arsaniæ fluere eum* (Tigrim) *in regione Arrene Claudius Cæsar auctor est, ut, cum intumuere, confluant, nec tamen misceantur leviorque Arsanias innatet IV m. p. ferme spatio, mox divisus in Euphratem mergatur.* Cf. idem 5, 84. Tacitus An. 15,15. Dio Cassius 62,21. Xiphilinus 62,21. Procopius B. Pers. 1,17 p. 84, 21, ubi Ἀρσῖνος. Pseudocallisthenes 2,15, p. 71 : τὸν Στράγγαν τὸν καλούμενον καὶ Ἀρσίνοον (Ἀρσινόην h. l. codex, sed mox τοῦ Ἀρσινόου). || — P. 936,2. πέρας] τοῦ ὄρους add. S; οὗ τὸ πέρας ed. pr. | — 3. οα' ∠'' μ' ∠''] οα' ϛ'' μ' ϛ'' ed. pr. Cf. p. 883. || — 4. τὰς πηγὰς] τοῦ ὄρους add. MNOPRSVWΩΣ, τοῦ ὄρι L. An ἐν Ἄβᾳ τῷ ὄρει? || — 8. τῶν πηγῶν] τῶν om. X, τῶν αὐτοῦ πηγῶν S, omissis αὐτοῦ τοῦ Τίγριδος. || — 10. οδ' γο'' λθ' γο''] οδ' γ'' λθ' γ'' ed. pr. || — 11. ποιοῦσαι λίμνην] sic ed. pr., ποιοῦσαι πρὸς αὐτῶν λίμνην SΩ, ποιοῦσαι πρὸς ταῖς πηγαῖς λίμνην cett.; *facientes paludem juxta fontes* Rom.; *ubi palus est Thospite vocata* Vic. || — τὴν] om. SΩ. || — 12. Θωσπῖτιν] Θωσπίτιν, Θώσπιτιν, Θοσπίτιν, Θωσπίτην codd.; em. Wilberg. Cf. infra § 8 ἡ Θωσπῖτις regio et Θωσπία oppidum. Apud Plinium 6,128 codices *Thespites* et *Tepitis*. Dionys. Per. 988 : λίμνη οὔνομα Θωνῖτις,

Εὐφράτου ποταμοῦ ἐκτροπή, ἧς τὸ μὲν συνάπτον τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ πέρας ἐπέχει μοίρας
οα' ∠'' μ' ∠''
τὸ δὲ κατὰ τὰς πηγὰς πέρας οζ' μα'
καὶ τὸ ἀπολαμβανόμενον τοῦ Τίγριδος ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ μέρος ἀπὸ τοῦ γινομένου ὑπὸ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς τμήματος μέχρι τῶν πηγῶν αὐτοῦ τοῦ Τίγριδος, αἵτινες ἐπέχουσι μοίρας
οδ' γο'' λθ' γο''
ποιοῦσαι λίμνην τὴν καλουμένην Θωσπῖτιν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι λίμναι ἥ τε καλουμένη Λυχνῖτις, ἧς τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας
οη' μγ' δ''
καὶ ἡ Ἄρσησα λίμνη, ἧς τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας
οη' ∠'' μ' ∠''δ''

tem fluvium se effundit, cuius terminus, ubi cum Euphrate fluvio confluit, situs est
71° 30′ 40° 30′
qui ad fontes est terminus 77° 41°
et Tigridis fluminis pars ea, quæ Armeniæ finibus comprehensa extenditur ab insectione quæ fit in latere meridiano usque ad fontes ipsius Tigridis, quorum epocha est
74° 40′ 39° 40′
paludem facientes quæ dicitur Thospitis. Sunt et aliæ paludes, Lychnitis quæ dicitur, cuius medium est positum 78° 43° 15′
atque Arsesa palus, cuius medium situm est
78° 30′ 40° 45′

ἧς ἕλκεται ἐς μυχὰ Τίγρις. Geogr. Rav. p. 62 : *Tigris insulam (paludem?) facit quæ dicitur Thonitis.* Strabo 11,14,8 : ἡ δὲ Ἀρσηνή (deb. Ἀρσησή) ἣν καὶ Θωπῖτιν (sic Epit.; Θοπῖτιν codd.) καλοῦσι. Ammian. 23,6,15 :... *lacum nomine Sosingiten* (sic), *cujus alveo Tigris vocatus fluensque subterraneus percursis spatiis longis emergit.* Eandem fabulam narrant Lucanus 3,26, ibique scholiasta, Seneca Qu. N. 3,26. Hodie *Dzov Vanai*, *Tospaj*, *Ardjischoj*. Saint-Martin l. l. 1, p. 55 : « Les Arméniens appellent ordinairement ce lac *mer de Van*; mais ils le désignent plus communément sous la dénomination de *mer d'Aghthamar* du nom d'une ile qui s'y trouve et où réside un patriarche Arménien. On le nomme encore *lac* ou mer *de Peznouni*, du nom d'une province qui est située sur la rive occidentale; *lac de Rheschdouni*, de celui d'une autre province située au midi; *lac de Dosb* du nom d'un canton limitrophe de celui de Rheschdouni du côté de l'orient; enfin *lac de Vasbouragan* du nom de la grande province de Vasbouragan qui l'environne de trois côtés. » Ceterum v. not. ad vs. 16. ‖ — 13. Λυχνῖτις] sic W, Λυχνίτης et Λυχνίτις cett. Lacum alius nemo commemorat; regionis mentio ap. Steph. Byz. : Λυχνιδός, πόλις Ἰλλυρίας ἀρσενικῶς λεγομένη καὶ λίμνη θηλυκῶς... Ἔστι δὲ καὶ Ἀρμενίας Λυχνῖτις χώρα. Nomen lacus a Græcis formatum esse ex armenico *Dzow Gelanuchoi* censet Kiepertus *Lehrb. d. Geogr.* 1, p. 74. Hodie lacus vocatur *Sevanga* aut *Gueuktche.*, ex quo *Zanga* s. *Zengui* fl. in Araxem defluit. ‖ — 13. ἐπ. μοίρ.] om. SΩ. ‖ — 14. μγ' δ''] 43 1/3 1/12 Rom. ‖ — 15. Ἄρσησα] de conj., Ἄρσησσα X, Ἀρέησα (om. λίμνη) ed. pr., Ἄρσισα ACLPRVWΣ, Ἀρσίοσα BEZΦ Arg., Ἄρσισσα cett.; *Arsissa* Rom., *Arsiosa* Vic. Ulm. Infra § 6 adjacens regio Ἄρσησα, Ἄρσητα, Ἄρσηα, Ἀρσία. Oppidum boreali lacus litori adpositum τὸ Ἄρσετ ap. Constant. Porphyrog. De adm. imp. c. 44, hodie *Ardjesch.* Apud Plinium 6.127 lacus nomen in codd. *Aretissa* (*Arethusa* conj. Harduin.). Strabonis 11 14,8 codices. : Ἀρσηνή. Pseudoplutarch. De fl. 24 : Τίγρις... τὸν ῥοῦν καταφέρων εἴς τε τὸν Ἀράξην (!) καὶ τὴν Ἀρσακίδα λίμνην. ‖ — 15. ἧς] καὶ αὐτῆς add. SΩ; μοίρας om. SΩΣ, ἐπ. μοίρ. om. Δ. ‖ — 16. οη' ∠''] οη E, οη' ς'' ed. pr. ‖ — μ' ∠'' δ''] μ' γ'' B, μ' ∠'' γ man. sec. Φ, 40 1/2 1/3 Vic. Ulm. ‖ — Quæ de Thospitide et Arsesa lacubus deque Tigri fluvio Ptolemæus prodit, scatent erroribus. Nam lacus illi in Ptolemæi tabula longissime inter se dissiti ejusdem lacus sunt nomina diversa. Quamquam *Arsesa* angustiore vocis sensu borealis ejus pars, cui oppidum cognomine adjacet, *Thospitis* vero australis pars dicta fuerit. Plinius quoque 6,128 duos lacus agnoscit haud longo tamen tractu separatos. Nam in confusa de Tigride narratione ita habet : *Influit in lacum Aretissam... transvectusque occurrente Tauro monte* (Tauro-Oroande, opinor, qui juxta Taurum-Niphatem 5,98 nominatur) *in specum mergitur, subterque lapsus a latere altero ejus erumpit; locus vocatur Zoroande* (*Zoaranda* v. l., *Zomada* Solinus 37,6; Ζαρουάνα Ptolem. § 7; hod. *Khoranz* ad fauces quibus Arsesa lacus in Thospitim transit, et ad radices *Sipan* montis vulcanii, Oroandis ap. Plinium?)... *Alterum deinde transit lacum qui Thespitis vocatur, rursusque in cuniculos mergitur et post XXII m. p. circa Nymphæum redditur.* Hæc igitur pertinent ad Tigrin orientalem, cum quo occidentalem Plinius confundit;

4 Χῶραι δέ εἰσιν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ ἐν τῷ ἀπολαμβανομένῳ μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Κύρου καὶ Ἀράξου ποταμῶν τμήματι παρὰ μὲν τὰ Μοσχικὰ ὄρη ἡ Καταρζηνὴ ὑπὲρ τοὺς καλουμένους Βόχας, παρὰ δὲ τὸν Κύρον ποταμὸν ἡ

4. Regiones sunt Armeniæ in sectione, quæ comprehenditur inter fluvios Euphratem et Cyrum atque Araxem, et eæ quidem præter Moschicos montes *Calarzene* supra *Bochas* qui vocantur, præter Cyrum autem

---

nam oriri fluvium dicit in loco Elegosine (*Elego* sec. Solin. p. 37,5), et in Arrene regione vicinum esse Arsaniæ. Nimirum Elegosine s. Elegos ista haud dubie eadem est quæ 5,84 *Elegea* (Ἐλέγεια Steph. B.; hod. *Telek*) vocatur, Euphrati apposita, a Melitene distans LX (X codd. Plinii) m. p. In hac enim regione fontes sunt Tigridis occidentalis prope *Gueuldjik* lacum, qui Colchis olim dictus fuerit, quoniam Colchis oppidum sec. Tab. Peut. ei adjacebat. Similis confusio in Ptolemæi tabula. *Cursus* fluvii ibi delineatur qui est Tigridis occidentalis, *fontes* vero fluvii indicantur qui sunt Tigridis orientalis ad Thospitin lacum, cujus ab Euphrate distantia ap. Ptol. satis recte habet, dum Arsesa lacus ab eo ortum versus quattuor gradus abesse fingitur. || — P. 937,1. χῶραι] Plinius 6,27: *Dividitur* (Armenia), *quod certum est, in præfecturas quas strategias vocant, quasdam ex his singula regna, barbaris nominibus CXX*. Ptolemæus recenset viginti, earumque oppida 85. Strabo 11,14 quattuordecim commemorat, ex quibus quattuor (Chorzenen, Sacasenen, Acilisenen, Sophenen) Ptolemæus quoque habet; ceteræ, quarum Ptol. non meminit, sunt Araxene, Gogarene, Derxene, Odomantis, Taronitis, Basaropeda, Phaunitis, Orchistene, Caspiane. || — 1. ἐν τῷ] ἐν μὲν τῷ? Grashof. || — 3. ποταμῶν] ποταμοῦ LSΩ ed. pr. || — 4. Μαχικά Φ. || — 4. Καταρζηνή] sic ed. pr., Κοταρζανή X, Κοραζηνή CPRVW, Κοταρζηνή cett.; *Cotazene* Rom., *Cothzene* Ulm. Kiepertus conjecit dicendum fuisse Καλαρζηνή, arm. *Kelardj*, quæ regio sit inter Acampsim fl. et Cyri fluvii fontes. Cf. Strabo 11,14,12: ἐν τῇ Συσπιρίτιδι ἕως τῆς Καλαχηνῆς, ubi necio an Strabo Calachenen Assyriæ cum Calarcene Armeniæ, quæ Syspiritidi vicina erat, confuderit. Eadem aut ejusdem regionis est Χορζηνή ap. Strabonem p. 422,51: ἡ δὲ Χορζηνὴ (Χωζηνή et Κοζηνή var. l.) καὶ Καμβυσηνὴ (?) προσβορώτατοί εἰσι καὶ νιφόβολοι μάλιστα, συνάπτουσαι τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι καὶ τῇ Ἰβηρίᾳ καὶ τῇ Κολχίδι. Alia vero est ἡ Χορζιανηνὴ Procopii B. P. 2,24 p. 262: ἐς τὰ Χορζιανηνῆς χωρία ἦλθον, τοῦ Μαρτίνου στρατοπέδου οὐ πολλῷ ἄποθεν. Martinus ille castra habebat ad castellum quod Κιθαρίζων vocabatur (hod. *Keuderitch*, 57° 30′ 38° 55′ in Kieperti tabula), quatridui via a Theodosiopoli (h. *Erzeroum*) distans (p. 261,19). || — 5. Βόχας] Βάχας ed. pr., Βόκχας, quod in Βόχας mutatum, L. Iidem sunt Βόγχαι Stephani Byz.: Βόγχαι, ἔθνος τοῖς Καρηνοῖς (sic cod. Rhedig.; Καρρηνοῖς cett.) προσκείμενον μέσον Εὐφράτου καὶ Κύρου ποταμοῦ. Interpretes Stephani et Mannertus et Ritterus 11, p. 292 Bochas in Mesopotamia prope Carrhas quæsiverunt, apud Stephanum in voce Κύρου vitium latere putantes. Collato Ptolemæo patet vocem Καρηνοῖς (nam sic legendum) referendam esse ad Carenitidem regionem, cujus erat Carana urbs quæ postea Theodosiopolis. Nonnulli putarunt Βόχας seu Βόγχας esse eosdem qui Τάοχοι vocantur apud Xenophontem Anab. 4,4,18 et ex Sophæneto ap. Steph. Byz. s. v. Τάοχοι. Dubia res est; quamquam Τάοχοι in eodem tractu quærendi sunt cui Bochæ assignantur. Horum regio arm. *Poukha* in *Daikh* provincia. Moses Choren. ap. S.-Martin 2, p. 367: « La Daikh, limitrophe de la Gougarie (Γωγαρηνή) contient beaucoup de châteaux et de lieux fortifiés, avec neuf provinces, Goghp, Pertasphor, Bardinatsphor, Djagasd, Poukha, Okhaghé, Azort (ubi Ἄζατα Ptolemæi § 5?) et Gaphor. » || — P. 938,1. Ὠβαρηνή] de conj. e Stephano, Ὀσαρηνή X, Ὀσσαρηνή ed. pr., Τοσαρηνη CPVW Arg., Τωσαρηνή cett. Cf. Steph. Byz.: Ὠβαρηνοί, μέρος Ἀρμενίας παρακείμενον Κύρῳ ποταμῷ, ὅστις Εὐφράτῃ παράλληλος ἔχει (falso, sed consentiente Ptolemæo). Μέμνηται δ' αὐτῶν Κουάδρατος ἐν ϛ′ (ἐν β′ sec. St. B. v. Ὠτηνή) Παρθικῶν· « παρὰ δὲ Κύρῳ ποταμῷ Ὠβαρηνοί τε καὶ Ὠτηνοί (Ὠγηνοί h. l. codd.) νέμονται, μέγα μέρος Ἀρμενίας ὄντες. Idem: Ὠτηνή, μοῖρα Ἀρμενίας. Κουάδρατος ἐν Παρθικῶν τρίτῳ· « Ὁ δὲ τῆς Ἀρμενίας βασιλεὺς Πάκορος ἐν τούτῳ περὶ Ἀρτάξατα καὶ τὴν Ὠτηνὴν διάγων. » Ὁ αὐτὸς ἐν τῷ β′· « περὶ δὲ Κῦρον ποταμὸν Ὠβαρηνοί τε καὶ Ὠτηνοὶ νέμονται μέγα μέρος τῆς Ἀρμενίας ὄντες. » S.-Martin 1, p. 80 et Langlois (Fr. Hist. 5, p. 49) et Kiepertus ap. Ptolemæum pro Ὀσαρηνή s. Τωσαρηνή, itemque a Quadrato ap. St. Byz. pro Ὠβαρηοί dicendum fuisse conjiciunt Γωγαρηνή (arm. *Gougarkh*), quam hac nominis forma suo loco commemorant Stephanus Byz.: Γωγαρηνή, χωρίον μεταξὺ Κόλχων καὶ Ἰβήρων, et Strabo 11,14,4: ἡ Σακασηνὴ καὶ αὐτὴ τῇ Ἀλβανίᾳ πρόσχωρος καὶ τῷ Κύρῳ ποταμῷ· εἶθ' ἡ Γωγαρηνή. Idem 11,14,5: ... καὶ τὴν Χορζηνὴν καὶ Γωγαρηνὴν πέραν οὖσαν τοῦ Κύρου. — Ego nescio an juxta Ὠβαρηνή etiam Τωβαρηνή in usu fuerit, sicut in sqq. codices et Ὠτηνήν et Τωτηνήν præbent. Pertinere huc mihi videtur hod. *Toporavan* lacus

τε Ὠβαρηνὴ καὶ ἡ Ὠτηνή, παρὰ δὲ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ἥ τε Κολθηνὴ καὶ ἡ ὑπ' αὐτὴν Σοδουκηνή, παρὰ δὲ τὸν Παρυάδρην τὸ ὄρος ἥ τε Σιρακηνὴ καὶ ἡ Σακασηνή· καὶ πόλεις ἐν αὐτῷ τῷ τμήματι

5. Σάλα	ογ' γ''	μδ' γ''
Ἄσκουρα	οδ'	μδ' ϛ''
Βάραζα	οε' γ''	μδ' ϛ''
Λάλα	οϛ' ϛ''	μδ''

fluvium et *Obarene* et *Otene*, præter Araxem fluvium et *Colthene* et quæ infra eam est *Soducene*, præter Paryadren denique montem et *Siracene* et *Sacasene*; atque oppida sunt in ipsa hac sectione

5. Sala	73° 20'	44° 20'
Ascura	74°	44° 10'
Baraza	75° 20'	44° 10'
Lala	76° 10'	44°

(61° 30' 41° 25' in tab. Kiepert.), ex quo boream versus fluvius in Cyrum delabitur. ‖ — 1. Ὠτηνή] de conj.; Ὠπηνή X, Μωττηνή ed. pr., Μοτηνή CPRW, Τωμηνή F, Τοτηνή Arg., Τωτηνή cett. Cf. Steph. Byz s. v. Ὠτηνή. Plinius 6,43 : *Atropatene ab Armeniæ Otene regione discreta Araxe.* Idem 12,49 : *Nascitur (amomi uva) et in Armeniæ parte quæ vocatur Otene.* Armen. *Oti, Uti, Udi.* V. Mar Apas Catina *Hist. anc. de l'Arménie* in Fr. Hist. 5, p. 49. Agathangelus ib. p. 171, Faustus Byzant. ib. p. 288. ‖ — 2. Κολθηνή] Κονθηνή X. Armen. *Kolthan* ad Araxem in *Vaspouragan* provincia. V. S.-Martin 1, p. 127. Ritter 10, p. 547... Pertinere huc videtur Χολούατα oppidum § 5, et ap. Steph. Byz. Χολοβατηνή, μοῖρα Ἀρμενίας. Ἀρριανὸς ἕκτῳ Παρθικῶν· « Τιγράνης ἀρχόμενος ἄρχεται σατράπης· ἡ δὲ χώρα ἧς ἐπῆρχε Χολοβατηνὴ ὀνομάζεται ‖— 2. καὶ ἡ] ἡ om. MNOPRSVWΔΩΞ ed. pr. ‖ — 3. Σοδουκηνή] ἡ Σ. codd., Σολουχηνή X. Arm. *Sotkh.* ‖ — 3. Παρυάδρην] Παρυάρδην codd., Παρυάδην ed. pr. Cf. p. 934. ‖ — 4. Σιρακηνή] Σιβακηνή ed. pr., *Syracene* Vic.; arm. *Schirak.* ‖ — 4. Σακασηνή] de conj., Σακαπηνή codd., *Sicatena* Ulm. Verba καὶ ἡ Σακ. om. Arg. Cf. Strabo 11,8,5. 11,7,2. 2,1,14. Armen. *Schakachêm.* ‖ — καὶ πόλεις] πόλεις δὲ SΩ. ‖ — 5. ἐν αὐτῷ τῷ τμ.] ἐν τῷ αὐτῷ τμ. ed. pr. Post vocem τμήματι in BΦZ legitur μδ' L'' (varia lectio numeri μδ' γ'' in vsu 6). ‖ — 5. Post τμήματι add. [illegible] SΩ. ‖ — 6. Σάλα] Γάλα Φ, em. man. sec. ‖ — ογ' γ''] 73 2/3 Vic, 73 1/2 Ulm. ‖ — μδ' γ''] 44 1/[illegible] Rom. Oppidum ignotum. ‖ — 7. Ἄσκουρα] *Ascura* Ἄρκουρα Arg. Hodie *Ascureth* (60° 50' 41° 45') ad superiorem Cyri fluvii cursum. Sala hinc c. 200 stadia versus occasum *æstivum* collocata fortassis est hod. *Vale*, c. 180 stadia ab *Ascureth* versus occasum *hibernum* distans. ‖ — 8. Βάραζα] Βαράζα PRWXΦ ed. pr. Oppidum ignotum. Quodsi latitudinis gradum falsum esse sumseris et pro 75° 20' 44° 10' posueris 75° 20' 42° 40', locum habebis propinquum fontibus Euphratis, quos Ptolemæus perperam ponit 75° 40'. 42° 40'. Euphrates vero quum haud longe a fontibus transeat *Sazlik* lacum, qui in Tabula Peuting.

Ptolemæus		Tabula Peuting.			
Ἀρτάξατα		Artaxata		*Ardachar* ruinæ	
Γλίσμα..........	60	Geluina..................	20	*Gilanar*	20
Σαντοῦτα	40	Sanora	24	? post montes lacum peteuti transeundos	24
Πτοῦσα..........	36	Bustica.................	24	Ad *Kirilan*........	20
Σαταφάρα........	55	Satara	18	*Sagala*...........	15
		Lazo (Iazo Rav.).........	16	*Sultan?*	12
		Philado (Teladalphir Rav.).	[20]	*Schimpi?*	20
Σήδαλα (Σήλαδα?).	140	Teleda (Telada Rav.)......	44	*Delidschan*	44
		Ugubre (Ukubri Rav.).....	40	*Kabar*.	35
Λάλα	65	Lalla (Laia Rav.)	10	*Gulkend?*	10
Σαντοῦτα	50	Sanora..............	12	?	13
	446		228		210

Extra hanc viam in Tabula ponitur Lazela IX m. p. a Philado distans, hodie, ut videtur, *Kalazend* XII m. p. a *Schimpi*.

Σαντοῦτα	οζ' γ''	μδ' γ''	Santuta	77° 20'	44° 20'
Σαταφάρα	οη'	μδ' γ''	Sataphara	78°	44° 20'
Τῶγα	οη' ∠''γ''	μγ' ∠''	Toga	78° 50'	43° 30'
Οὐαρούθα	ογ'	μγ'	Varutha	73°	43°
Ἀζάτα	ογ' ∠''δ''	μγ' ∠''δ''	Azata	73° 45'	43° 45'
Χολούα	οδ'	μγ' ς''	Cholua	74°	43' 10'
Σηδάλα	οδ' γο''	μγ' ∠''δ''	Sedala	74° 40'	43° 45'
Σοῦρτα	οδ' ∠''	μγ' γο''	Surta	74° 30'	43° 40'
Ταστίνα	οδ' γο''	μγ'	Tastina	74° 40'	43°
Κοζάλα	οε' γ''	μγ' ∠''	Cozala	75° 20'	43° 30'
Κοτομάνα	οε' δ''	μγ' γο''	Cotomana	75° 15'	43° 40'
Βατίννα	ος' ς''	μγ' γο''	Batinna	76° 10'	43° 40'
Διζάκα	ος' ∠''γ''	μγ' ς''	Dizaca	76° 50'	43° 10'
Πτοῦσα	οζ'	μγ' ∠''δ''	Ptusa	77°	43° 45'

Bazaro lucus. (deb. *lacus*) vocatur, fortasse ad hunc sitam fuisse Βάραζαν (Βάζαραν?) Ptolemæi conjeceris. || — 9. Λάλα] *Lalla* in Tab. Peuting., *Laia* in Raven. p. 61. || — μδ'] μδ' γ'' X ed. pr. Tabula Peuting. viam exhibet ab Artaxatis Sanoram, deinde a Sanora exiens via pingitur circularis, in qua septem locorum nomina. Hæc ita explicanda esse censeo, ut ab Artaxatis via tendat versus Lychnitim lacum (v. p. 356,27), deinde vero stationes quæ ad circuitum lacus erant recenseantur. Ex his Geluina, Satara, Teleda, Ucubri in hodiernis locorum nominibus facile agnoscuntur. Ejusdem autem viæ stationes plurimas, mutatis paullo nominibus et disjectis temere positionibus, Ptolemæus quoque præbet. [V. p. 938.]

P. 939,1. Σαντοῦτα] Σάντουτα ADFNSΔΞ, Σαντούτα CPRVW, Σαγγοῦτα X ed. pr. || — μδ' γ''] μδ' ∠'' γ'' ed. pr. || — 2. Σαταφάρα] Σατάφαρα LNSΩΞ, Σανταφάρα C. || — οη'] 72 Vic., 73 Ulm. || — 3. Τῶγα] Τόγα Φ, Γωγά X, Μόγα Arg. || — οη' ∠'' γ''] οη' ς'' ed. pr. || — μγ' ∠''] μγ' ς'' Φ ed. pr., Vic. Rom. Ulm. Wilbergius de conj. scripsit μδ' ∠'' et Τῶγα male dici putat pro Τῶτα, quæ fuerit Τωτηνῆς oppidum. At Toga potius est hod. *Tug* (64° 40' 39°, 38') a *Schuscha* urbe c. 120 stad. versus ortum hibernum, ab Araxe fl. c. 220 st. boream versus. || — 4. Οὐαρούθα] sic codd. plurimi, Οὐάρουθα ed. pr., Οὐουαρούθα Φ Arg., Οὐαθούρα BEZ Wilberg., *Varutha* Rom., *Vuarutha* Ulm., *Vathura* Vic. || — μγ'] μγ' δ'' ed. pr. Oppidum ignotum. Quodsi recte ponitur ab Elegia (*Ilidja*) c. 150 stadia versus occasum æstivum, quærendum est ad hod. *Kodjápounar* in via qua iter est ab *Erzeroum* ad *Baiburt* et Trapezuntem. Ritterus 10 p. 824 Varutham propter nominis quandam similitudinem agnoscit in hod. *Bardes* (60° 40° 26'), ab *Ilidja* c. 600 stadia distante versus *ortum* æstivum. || — 5. Ἀζάτα] Ἄζατα SΔΩΞ, Ἀζότα Arg., *Azota* Ulm. || — ογ' ∠'' δ'' μγ' ∠'' δ''] ογ' δ'' μγ' δ'' ed. pr. Oppidum 30 m. p. ab Ascura austrum versus positum steterit ubi nunc in Kieperti tabula est *Agura* ab *Ascureth* c. 27 m. p. austrum versus. || — 6. Χολούα] Χολοῦα SΔΩΞ Arg., Χουλούα X, *Colua* Ulm. || — μγ' ς''] μγ' δ'' ed. pr. — Cholua, ab Ascuri uno gradu austrum versus posita, hodie est *Koladschik*, ad Cyri fl. fontes in regione (40° 55' lat.) quæ vocatur *Kola*, *Khola*, *Gueulé*. Alia Cholua § 7 nominatur (73° 30' 41°), quæ ab Euphrate meridionali sive Arsania totidem fere stadia distat, quot nostra Cholua ab Euphrate boreali. Nisi idem est oppidum denuo positum, referri possit ad hod. *Cholany* seu *Guélan* (58° 45' 39° 25'), ab Arsania boream versus circa 350 stadia distans. — Nomine tenus cf. Choluata p. 940,2. || — 7. Σηδάλα] Σήδαλα ADFNOSΩΞ, Σήδάλα (sic) Arg., Σιδάλα ed. pr., *Sedela* ed. Lugd. — *Teleda* Tab. Peut., *Telada* Rav. V. not. pag. 938. || — οδ' γο''] οδ' γ'' ed. pr., 74 1/4 Vic. || — 8. Σοῦρτα] Σούρτα PRSVWΩΞ. Ignota. || — μγ' γο''] μγ' γ'' ed. pr. || — 9. Ταστίνα] Τάτινα AFMNSΔΩΞ, *Tatina* Lugd., Πάτινα O. Ignota. || — οδ' γο''] οδ' γ'' ed. pr. || — 10. Κοζάλα] Κόζαλα FNSΩΔ. Ignota. || — οε' γ''] 57 1/2 Rom.; || — μγ' ∠''] μγ' γ'' ed. pr., μγ' γο'' X. || — 11. Κοτομάνα] Κοτόμανα FNSXΩ. Ignota. || — μγ' γο''] μγ' ∠'' X ed. pr. Versuum 10 et 11 ordinem invertit Wilbergius, ut longitudinis gradus, si modo recte habent, ex ordine se excipiant. || — 12. Βατίννα] Βάτιννα DFLMNOΔ A[2], Βάγιννα X ed. pr., Βάτινα SΩA[1], Βατῆνα Arg., *Batena* Ulm. Ignota. || — μγ' γο''] μγ' γ'' ed. pr., Vic. || — 13. Διζάκα] Δίζακα ADFMNΔΩΞ, Αἰζάλα ed. pr. Ignota. || — μγ' ς''] μγ' γ'' ed. pr., μγ' γο'' ed. pr. || — 14. Πτοῦσα] CPRVΦ Arg, *Ptuza* Ulm., Πτοῦα cett.; *Bustica* in Tab. Peut., V. p. 936,13. || — P. 940,1. Γλίσμα] Γίσμα

Γλίσμα	οη′ γ″	μγ′ γο″	Glisma	78° 20′	43° 40′
Χολουάτα	οη′ ∠″δ″	μγ′ γο″	Choluata	78° 45′	43° 40′
Σακάλβινα	οθ′ ϛ″	μγ′ δ″	Sacalbina	79° 10′	43° 15′
Ἀρσαράτα	οθ′ ∠″	μγ′ δ″	Arsarata	79° 30′	43° 15′
καὶ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμόν			atque præter Euphratem fluvium		
Βρεσσός	οβ′	μβ′ ∠″δ″	Bressus	72°	42° 45′
Ἠλέγεια	ογ′ γ″	μβ′ ∠″δ″	Elegia	73° 20′	42° 45′

X ed. pr., Γλίσκα FN. *Geluina* Tab. Peut.; hod. *Gilanar*; 20 m. p. ab Artaxatis. Fortassis est Ὀλανή γαζοφυλάκιον, quod haud longe ab Artaxatis aesse dicit Strabo 11,14,5. || — μγ′ γο″] μγ′ ∠″ δ″ X ed. pr. || — 2. Χολουάτα] Ignota. Fortasse cum Choluata s. Cholbata componenda Χολοβητηνή. (V. not. ad 939,6.). || — 3. Σακάλβινα]... ίνα XΦ,... ῖνα Arg. Hodie fort. *Saliani* ad Cyrum fl. || — οθ′ ϛ″] οθ′ γ″ ed. pr., οθ′ γο″ BEPVXZΦ, Vic. Rom. Ulm. Arg. || — μγ′ δ″] μγ′ γ″ ed. pr., μγ′ γο″ X. || — 4. Ἀρσαράτα] Ἀρσάρατα FLMOΔΩΞ, Ἀρσάτα X, nescio an rectius. Eadem, ut videtur, Ἄρξατα, quæ sec. Strabonem 11,14,5 erat ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ πρὸς τοῖς ὅροις τῆς Ἀτροπατίας. Situs incertus. Forte oppidum 100 stadia a Sacalbina distans est hod. *Sarvan* 100 stadia a *Saliani* austrum versus positum. || — 5. ποταμὸν] πόλεις αἵδε add. ed. pr. || — 6. Βρεσσός] Βρέσσος ed. pr., *Bressus* Vic. Rom.; Βρεσσος Φ¹, Εὐρεσσος Φ², *Oressus* Ulm. Βρεπός ACDFLMNOPRSVWΩ. Præterea codex A post 942,6 (Αθούα) addit: Βρεσσοῦς οβ′ ∠″ μβ′ ∠″ || — οβ′] οβ′ δ″ ADFNSΔΞ. Vic. Lugd. Bas. Bressus ignota. Ab Elegia c. 500 stadia distans referri possit ad hod. *Pekerridj*, c. 420 stad. ab hod. *Ilidja*. || — 7. Ἠλέγεια] de conj.; Ἐλέγια aut Ἐλεγία codd. plurimi, ἠλέγια L, ἡ λέγεια SΩ, ἡ ελαιγία X, Κλεγία Φ Arg., *Clegia* Rom. || — μβ′ ∠″ δ″] μα′ δ″ ed. pr. || — Elegia hodie *Ilidja* (i. e. aquæ calidæ), haud longe a termino occidentali *Sazlik* paludis, cujus meminit Tabula Peuting., ubi: *lucus* (l. *lacus*) *Basaro*, 15 (5?) m. p. ab Elegia, cujus nomen in Tabula scribitur *Ægea*, ap. Ravenn. p. 74 *Egea*. De hac Elegia v. Dio Cass. 68,18 (cf. supra not. p. 885 a.) et Stephanus Byz.: Ἐλέγεια χωρίον πέραν Εὐφράτου· Ἀρριανὸς ἐν Παρθικῶν η′. Alia Elegia hod. *Telek*, ubi item aquæ calidæ (V. Ritter 10, p. 829), ad Euphratem, quam Plinius 5,83 a Melitene X (leg. LX) m. p. distare dicit. Strabo 11, 14,5 Βασοροπέδαν Armeniæ regionem commemorat, quam ad *Basaro* lacum quærit Ritterus 10, p. 824. Dubia res est, quoniam regio illa olim Medorum fuisse dicitur ideoque in orientali Armeniæ parte quærenda esse videtur. — A Satalis Elegiam via recta est c. 90 m. p.; sec. Ptolemæi tabulam c. 190 m. p. In Tabula Peuting. ex corruptis distantiarum numeris non nisi 60 m. p. colliguntur:

Satala		
Salmalasso	XX	(XXX? hod. *Mansa?*)
Darucinte	XX	(XXX?)
Ægea (Elegia)	XX	(XXX?) (*Ilidja*)
lacus Basaro	XV	(V?).
Sinara	XXII	
(Zimara Plin. 5,84 12 m. p. a fontibus Euphratis)		
Calcidaua	XV.	= Χασίρα, 32 m. p. ab Elegia?
(Chalcidara Rav. p. 74)		
Autisparate	XII	
Tharsidarate	XV.	Χόρσα 32 m. p. a Chasira Hod. *Khorasan* ad *Aras* fl.
Datamissa	XX	Δαράνισσα ab Elegia c. 105 m. (99 sec. T. P.); h. *Delimassa*
Ad confluentes	X	
Barantea	XXX	
Andaga	XXVI	Αἴζακα, Δίζακα Ptol.! c. 63 m. a Δαράνισσα; h. *Ardahan*
(Andacas Rav. p. 74)		
Armanas	XII	
Chadas	XVI	hod. *Tchatak*, c. 26 m. ab *Ardahan*
Colchion	XXIIII	hod. *Kars* c. 25 m. a *Tchatak*
Raugonia	XXVI	hod. ruin. *Ani* (« aux confluents de l'*Akhourean* et du *Rhah* ». S.-Martin)
(*Ragaunia* Rav. p. 63. rectius; s. *Ragauna* p. 49)		
Hariza	XXIV	*Pakaran* ruin.
Coloceia	XXIV	*Kulluk*
(Zolozeta Rav. p. 49.)		
Paracata	XXXIII	*Arkadji*
Artaxata	XXIII.	ruinæ prope *Ardachan*.

Stationes inter Ragauniam et Artaxata positas Ptolemæus (lib. 6, c. 2 et 3), mutatis paullulum nominibus, in Media et Parthia exhibet inter Gurianam et Artacanam, quæ urbes cum Raugania et Artaxatis confunduntur:

Χασίρα	οδ′	μβ′ γο″
Χόρσα	οδ′ γο″	μβ′ L″γ″
Θαλίνα	οε′ γ″	μβ′ L″δ″
[καὶ παρὰ τὸν Ἀράξην ποταμόν]		
Ἀρμαουίρα	ος′ γο″	μβ′ L″δ″
Ἀρταξάτα	οη′	μβ′ γο″
Ναξουάνα	οη′ L″γ″	μβ′ L″δ″

6. Ἐν δὲ τῷ ἀπολαμβανομένῳ τμήματι ὑπὸ τὸ εἰρημένον μέχρι τῆς ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ἐκτροπῆς ἀρκτικώτεραι μὲν εἰσι χῶραι ἀρχομένοις ἀπὸ δυσμῶν ἥ τε Βασιλισηνὴ καὶ ἡ

Chasira	74°	42° 40
Chorsa	74° 40′	42° 50′
Thalina	75° 20′	42° 45′
[et præter Araxem fluvium]		
Armavira	76° 40′	42° 45′
Artaxata	78°	42° 40′
Naxuana	78′ 50″	42° 45′

6. In sectione quæ infra hanc est usque ad fluvium illum, qui in Euphratem influit, in septentrionali tractu sunt regiones, si ab occidentali parte incipimus, *Basilisene* et

---

T. P.	Ptol.		
Raugania	Γουριάνα	91°	37° 20′
Hariza	Ἀρουζίς	91°	36° 20′
Coloccia	Κλουάκα	92° 40′	35° 10′
Paracata	Πασακάρτα	94° 15′	35° 15′
Artaxata	Ἀρτακάνα	96°	34° 30′

Talia ne mireris, aliud apponam erroris exemplum. In Tab. Peut. in via ab Ecbatanis Artaxata oppida *Nicea*, *Rhasum* et *Eneca* apud Ptolemæum sunt Νίγουζα (90° 15′ 38°), Ῥαζούνδα (93° 20′ 38° 40′) et Οὐένεκα (93° 20′ 38° 15′); hæc vero ab Ecbatanis non occasum boreamque versus (circ. 81° et 82° long.) in Armeniæ confiniis, sed ortum versus collocantur, adeo ut Razunda et Veneca Parthiæ finibus propinquæ sint. ‖ — 1. Χασίρα] Χάσιρα LNOSΔΩΞ. ‖ — οδ′] οδ′ γο″ X. ‖ — μβ′ γο″] μβ′ γ″ ed. pr. ‖ — 2. οδ′ γο″ μβ′ L″ γ″] οδ′ γ″ μβ′ ς″ ed. pr. ‖ — 3. μβ′ L″ δ″] μβ′ ς″ ed. pr. — Chasira et Chorsa et Thalina ad Euphratem, cujus cursum Ptolemæus perperam delineavit, fuisse nequeunt. Chorsa est hod. *Chorasan*, non vero, ut nonnullis placuit, hod. *Kars* (Χάρς ap. Constantin. Porphyr.), quæ inde a seculo decimo innotuit. Vetat distantiarum ratio. — Thalina est hod. *Talin*, c. 90 (30 sec. tab. Ptol.) m. p. a *Chorasan* ortum versus, non vero, ut S. Martin conjecit, hod. *Til* vel *Tiln*, quæ sita est haud longe ab hod. *Erzingan* et Armeniæ Minoris confiniis. ‖ — Post vers. 3 excidisse verba : καὶ παρὰ τὸν Ἀράξην ποταμόν recte monuit Mannert 5, p. 234. ‖ — 5. Ἀρμαουίρα] de conj.; Ἀρμαουιάρα ed. pr., Ἀρμαούρρα X; Ἀρμαυρία Arg., *Armauria* ed. Vic. Rom. Ulm. Lugd., Ἀρμασυρία S, Ἀρμαουρία et Ἀρμαουρία cett. — Armavira, arm. *Armavir*. V. Apas Catina et Moses Choren. in Fr. Hist. 5, p. 20. 40. 396; S.-Martin 1, p. 123. 161. 207. Ruinæ ad *Silan Tchai*, haud longe ab Araxe, a *Sardarabad* austrum versus. Ab Artaxatis distantia c. 25 m. (c. 55 m. p. apud Ptolem.). ‖ — ος′ γο″] ος′ γ″ ed. pr. ‖ — μβ′ L″ δ″] μβ′ ς″ ed. pr. ‖ — 6. Ἀρταξάτα] sic etiam lib. 8, c. 18 : ἡ Ἀρταξάτα; aliis τὰ Ἀρτάξατα; arm. *Artachat*; rudera prope *Ardachar* vicum ad Araxem. Strabo 11,14,5 : πόλεις δ᾽ εἰσὶ τῆς Ἀρμενίας Ἀρτάξατά τε, ἣν καὶ Ἀρταξιάσατα καλοῦσιν,... καὶ Ἄρξατα (Ἀσάρατα? Ptol. p. 940,4) ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ· ἡ μὲν Ἄρξατα πρὸς τοῖς ὅροις τῆς Ἀτροπατίας, ἡ δὲ Ἀρτάξατα πρὸς τῷ Ἀραξηνῷ πεδίῳ συνῳκισμένη καλῶς καὶ βασίλειον οὖσα τῆς χώρας· κεῖται δὲ etc... Οὐ πολὺ δ᾽ ἄπωθέν ἐστι τῆς πόλεως τὰ Τιγράνου καὶ Ἀρταουάσδου γαζοφυλάκια, φρούρια ἐρυμνά, Βάβυρσα τε (in hod. *Bagursu Dagh* 25 m. ab Artaxatis versus ortum hibernum?) καὶ Ὀλανή (an *Geluina* (hod. *Gilanar*) 20 m. p. ab Artaxatis versus ortum æstivum? Cf. p. 940,1). ‖ — 7. Ναξουάνα] Ναζουάνα Arg. ‖ — οη′ L″ γ″ μβ′ L″ δ″] οη′ ς″ μβ′ δ″ ed. pr. Naxuana aliunde non nota. Si recte collocatur ab Artaxatis 35 m. p. ortum versus, quærenda est ad *Adaman tchai*, qui in *Savanga* lacum influit. S.-Martin l. l. 1, p 132. 267 cum eoque alii (v. Ritter 10, p. 364) nominum similitudine quadam ducti Naxuanam esse putarunt hod. *Nachitchevân* urbem Araxæ appositam, ab Artaxatis 70 m. p. austrum versus. At *Nachitchevan* urbis positio ea potius est quam Ptolemæus p. 944,4 Matustanæ assignat. Porro quæ 10 m. p. a Matustana boream versus ponitur Τέρουα (p. 944,2), *Sorua* Tab. Peut., haud dubie est hod. *Sourab*, 10 m. p. a *Nachitchevan* boream versus. ‖ — 8. δὲ] om. BEZΦ. ‖ — 10. μέν εἰσι] εἰσὶ μὲν ed. pr.; αἱ χῶραι PRVX. ‖ — 11. Βασιλισηνή] Βασιλισσηνή Φ Arg. Rom. Ulm., Βασιλισινή Ξ, Βασιλεισηνή ed. pr., Βασιλινή ADMOΔ. Aliunde non nota. Collocatur ad cubitum quo Euphrates austrum versus deflectit. Ibi vero Strabo 11, 14,2 : collocat τὴν Ἀκιλισηνὴν μεταξὺ ἱδρυμένην τοῦ [Ἀντι]ταύρου τε καὶ τοῦ Εὐφράτου ποταμίας πρὶν ἢ κάμπτειν αὐτὴν ἐπὶ νότον. Fortassis igitur Βασιλισηνή ex corrupto nomine Ἀκιλισηνή orta et tanquam regio ab Acilisene diversa exhibetur. Ceterum cf. not. ad p. 882,4. ‖ — P. 942,1. Βολβηνή] sic ed. pr., Βορδηνή CXW, Ὀβορδηνή et Ὀβορδ. cett. Fort. debebat : Βαλβιτηνή vel Βαλαβιτηνή, arm. *Balaho-*

Βολβηνὴ καὶ ἡ Ἄρσησα, ὑπὸ δὲ ταύτας ἥ τε Ἀκιλισηνὴ καὶ ἡ Ἀσταυνῖτις καὶ ἡ πρὸς αὐτῇ τῇ ἐκτροπῇ τοῦ ποταμοῦ ἡ Σωφηνή. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τούτῳ τῷ τμήματι αἵδε·

7. Ἀθούα	οα′ L″	μβ′ L″
Τίνισσα	ογ′ L″	μβ′ L″
Ζόριγα	οα′ L″	μβ′
Σάνα	ογ′ L″	μβ′
Βρίζακα	οδ′ L″γ″	μβ′ L″

Bolbene atque *Arsesa*, infra has autem *Acilisene* et *Astaunitis* atque quæ ad ipsum illud fluminis divertigium est *Sophene*. Oppida sunt in ea sectione hæc :

7. Athua	71° 30′	42° 30
Tinissa	73° 30′	42° 30
Zoriga	71° 30′	42°
Sana	73° 30′	42°
Brizaca	74° 50′	42° 30

id ad Araxem fl., ubi nunc *Palu*. Cf. Eustathius ad Dionys. 694 (Geogr. m. 2, p. 341) : ἐπέστησε δὲ (Iustinianus) καὶ τετάρτην Ἀρμενίαν ὑπὸ σατράπαις οὖσαν, συγκειμένην ἐκ διαφόρων καὶ λεγομένην Τζοφανήν (i. q. Σοφανηνήν) καὶ Βαλβιτηνὴν καὶ τοιαῦτά τινα βάρβαρα ὀνόματα. ‖ — 1. Ἄρσησα] sic ed. pr., Ἄρσητα X, *Arseya* Rom.; Ἀρσῆα, Ἀρσήα, Ἀρσία cett. Cf. not. p. 936. ‖ — 2. ἥ τε] om. A. ‖ — Ἀκιλισηνή] Ἀκιλησηνή DΦ Arg., *Acilesena* Ulm., Ἀκυλισηνή PV. (Conf. supra not. p. 941, 10); Strabo 11,14,2 (Ἀκιλισηνὴν... τὴν ὑπὸ τοῖς Σωφηνοῖς πρότερον οὖσαν); 12,2,28 (τῆς Ἀκιλισηνῆς κατὰ Δάστειρα εὔυδρον ὄρος καταλαβόμενος sc. Mithridates· πλησίον δ' ἦν καὶ ὁ Εὐφράτης); Procopius B. Pers. 1,17 : ἐνθένδε ὁ ποταμὸς (Euphrates) πρόεισι ἐς τὴν Ἐκελεσηνὴν (armen. *Ekeleati*) καλουμένην χώραν, οὗ δὴ τὸ ἐν Ταύροις τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἦν (*Anahit* deæ, cujus templum in *Erez*, h. *Erzinghan*, urbe regionis *Anaitidis* (Plin. 5,83). ‖ — 2. Ἀσταυνῖτις]... ίτις ABELZ Arg.; ίτης ΝΟΔ; ρίτις Φ, *Astaunatis* Vic.; Ἀσθιανηνή ap. Procop. de ædif. c. 3, p. 251,11; armen. *Haschtean*. V. Ritter 11, p. 78. ‖ — 3. ἡ πρὸς] ἡ om. ed. 1. ‖ — αὐτῇ τῇ ἐκτρ.] αὐτὴν τὴν ἐκτροπὴν codd. plurimi. ‖ — 3. ἡ Σωφηνή] Ἡσοφηνή AD, Ἡσοφηνή F; Σοφηνή ΜΝΟWΔΦ, Σωφωνή PV. ‖ — 4. εἰσιν ἐν] εἰσὶ καὶ ἐν C. ‖ — 5. αἵδε] om. PRW. Sophene, notissima Armeniæ provincia, a Ptolemæo perperam ponitur ab Arsania fluvio boream versus. Steph. Byz. : Σωφηνή... παρὰ δ' Ἀρριανῷ Σωφανηνή (ut ap. Procop., Zonaram p. 1704, Suidam s. v.). Ἀντίκειται δὲ ταύτῃ ἡ Κομμαγηνὴ ὅμορος οὖσα τῇ Μελιτηνῇ. Strabo 11,2,4 : Ταῦρος ὁ διορίζων τὴν Σωφηνὴν καὶ τὴν ἄλλην Ἀρμενίαν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας. 11,12,4 : (Ἀντίταυρος) ὁ τὴν Σωφηνὴν ἀπολαμβάνων ἐν αὐλῶνι μεταξὺ κειμένῳ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ταύρου. 11,14,3 : ἡ Σωφηνὴ κεῖται μεταξὺ τοῦ τε Μασίου καὶ τοῦ Ἀντιταύρου... Βασίλειον δὲ τῆς Σωφηνῆς Καρκαθιοκέρτα (Plin. 6,26 : *Tigri proximum Carcathiocerta*; hodie, ut videtur, *Karkh* ruinæ ad Tigrim., c. 20 m. p. ab Amida (*Diabekr*), quæ olim fuit caput Sophenes.) — 14,2,29 : Τόμισα, χωρίον τῆς Σωφηνῆς. 11, 14,12 : τὴν Ἀκιλισηνὴν τὴν ὑπὸ τοῖς Σωφηνοῖς πρότερον οὖσαν. Procopius B. Pers. 1,21 p. 108 : Ἀμ... (ἡ Μαρτυρόπολις, hod. *Maiafarkin*) κεῖται μὲν ἐν τῇ Σοφανηνῇ καλουμένῃ χώρᾳ, πόλεως Ἀμίδης ... σταδίοις διέχουσα πρὸς βορρᾶν ἄνεμον πρὸς αὐτῷ τῷ Νυμφίῳ ποταμῷ (h. *Batman tchai*). Cf. idem de ædif. 3,2, p. 248. Petrus Patric. fr. 14 in Fr. Hist. 4, p. 189 : sub Diocletiano an. 297 p. C. pactum est ut Romani in oriente haberent τὴν Ἰντεληνὴν (? ... Μελιτηνὴν?) μετὰ Σωφηνῆς καὶ Ἀρζανηνήν etc. Plinius 5,66. 6,28. 6,41. Josephus A. J. 7, 5,1. 8,7,6. Plutarchus Lucull. 24,8. 29,7; Pompej. 33,3. Appianus Mithrid. 105. Diodorus 40,4. Dio Cass. 36,58. ‖ — 6. Ἀθούα] Ἀθοῦα BDEFZ, Ἀθου... SΩ, Ζάθουα X ed. pr. ‖ — οα′ L″ μβ′ L″] οα′ ς″ μβ′ ς″ ed. pr. Athua probabiliter est hod. *Ada*, c. 22 m. p. ab *Kemach* (Κάμαχα, Ἄνι, Δάρανα) austrum versus. — Post hunc versum in A inseritur : Βρεσσός οβ′ L″ μβ′ L″. Ortum hoc ex varia lectione ad nomen Βρεσσός (p. 940,6) notata, quæ olim ad marginem scripta huc aberravit. ‖ — 7. Τίνισσα] Τίνισα ADL, Γινίσσα X, *Thinissa*, Τίνισσα Arg. ‖ — ογ′ ς″ ed. pr. ‖ — μβ′ L″] μβ′ ς″ ed. pr.; μβ′ Φ Arg., Tinissa, ab Elegia (*Ilidja*, c. 140 stadia versus austrum et orientem hibernum posita, hodie esse videtur *Djinis* ab *Ilidja* c. 140 st. versus occasum hibernum, haud longe ab Euphrate. ‖ — 8. Ζόριγα] Ζώριγα ADLMOΔ; Ζογίρα X. ‖ — οα′ L″] οδ′ γ″ ed. pr.; οα′ ς″ conj. Grashof. Hunc versum ante vs. 7 habet N. In Φ et edd. Vic. Rom. Ulm. Arg. versus 8. 9. 10 inverso ordine leguntur :

Βρίζακα	οδ′ L″ γ″	μβ′ L″
Σάνα	ογ′ L″	μβ′
Ζόριγα	οα′ L″	μβ′

Zoriga fortasse eadem quæ ap. Mosem Chor. vocatur Ἔριζα, arm. *Erez*, hod. *Erzinghuan* (v. not. p. 883,3), et ab *Ada* tot fere stadia *boream* versus abest, quot ap. Ptol. Zoriga ab Athua distat austrum versus. ‖ — 9. ογ′ L″] ογ′ L″ ς″ (sic) ed. pr. ‖ — μβ′] μα′ O. Sana ignota. ‖ — 10. Βρίζακα] Βρίζακα

Δαράνισσα	οϛ′	μβ′ γ″	Daranissa	76°	42° 20′
Ζογοκάρα	οζ′ δ″	μβ′ γ″	Zogocara	77° 15′	42° 20′
Κούβινα	οη′ ∠″	μβ′ γ″	Cubina	78° 30′	42° 20′
Κοδάνα	οα′ ∠″	μα′ γο″	Codana	71° 30′	41° 40′
Καχούρα	οβ′	μα′ γ″	Cachura	72°	41° 20′
Χολούα	ογ′ ∠″	μα′	Cholua	73° 30′	41°
Σογοκάρα	οδ′	μα′	Sogocara	74°	41°
Φαύσυα	οδ′ δ″	μα′ ∠″δ″	Phausya	74° 15′	41° 45′
Φανδαλία	οδ′ ∠″γ″	μα′ ∠″	Phandalia	74° 50′	41° 30′
Ζαρουάνα	οε′ γο″	μα′ ∠″δ″	Zaruana	75° 40′	41° 45′
Κίταμον	οϛ′	μα′ ∠″	Citamum	76°	41° 30′
Ἀνάριον	οϛ′ ∠″γ″	μα′ ∠″	Anarium	76° 50′	41° 30′

X. Ignota. ‖ — οδ′ ∠″ γ″] οδ′ ∠″ DMOΔ, οδ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — μβ′ ∠″] μβ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — 1. Δαράνισσα] Δαρανίσσα X Φ Arg., Δαρανίσα L. ‖ — μβ′ γ″] μβ′ ∠″ Φ manu sec. Daranissa, ni fallor, est *Datamissa* Tabulæ Peutingerianæ, ab Elegia ortum versus distans 99 m. p. (V. p. 940 not.). Sec. Ptol. Daranissa ab Elegia c. 110 m. p. abest. In Spruneri tabula Daranissa ponitur in Daranali regione (v. not. p. 940,7), ubi nunc est *Kemakh* oppidum, a locis, quibus Daranissa assignatur, longissime occasum versus dissitum. ‖ — 2. Ζογοκάρα] Ζογοκόρα L, Ζογόκορα SΩ, Ζογάκαρα C, Ζογοράκα F. Cf. Σογοκάρα vs. 7. — Zogocara, 38 m. p. ab Artaxatis distans, fort. est *Zotozeta* ap. Rav. p. 49, *Coloceia* Tabulæ Peut., hod. *Kulluk* ab Artaxatis 36 m. (56 m. in Tabula Peuting. dissita. ‖ — 3. Κούβινα]... ίνα X Φ Arg., Κούβηνα ed. pr. ‖ — οη′ ∠″] οη′ X. ‖ — μβ′ γ″] μβ′ ϛ″ ed. pr. Cubina, c. 30 m. ab Artaxatis austrum ortumque versus posita, aliunde non nota est. Fortasse legendum Δούβινα et positio parum accurata est. Etenim haud longe ab Artaxatis, sed boream versus est hod. *Douin* opp., τὸ Δούβιος πόλισμα ap. Theophanem Byz. in Fr. Hist. 4, p. 471., τὸ κάστρον Τίβιον in Constant. Porph. de adm. imp. c. 45, p. 200,5, τὸ Δούβιος χώρα in Procop. B. Pers. 2,25 p. 263,3. Cf. idem ib. 2,30, p. 297,21 : ἐν τοῖς ἀμφὶ Δούβιος χωρίοις. Faustus Byz. 3, c. 8 p. 216 in Fr. Hist. 5, p. 216. Moses Chor. 3,8. S.-Martin l. l. 1. p. 119 : « *Tovin* ou *Tevin*, en syriaque *Adabya.* » — Ab hod. *Douin* haud longe boream versus ad *Garni tchai* est *Garni basch*, qui locus fort. est *Gorneæ* (*Garneæ?*) *castellum*, cujus meminit Tacitus Ann. 12,4. ‖ — 4. Κοδάνα] Κόδανα FLMNSΩ; Κολάνα ed. pr. ‖ — οα′ ∠″] οϛ′ ∠″ X, οα′ ϛ″ ed. pr. ‖ — μα′ γο″] μα′ γ″ ed. pr. Codana ignota; fortasse oppidum, ab Athua 52 m. p. austrum versum positum, hodie *Kozat* ab *Ada* c. 20 m. pass. austrum versus distans. ‖ — 5. Καχούρα] Καχοῦρα Φ Arg., *Cachuna* Ulm., Ἰάχουρα ed. pr., Ἴχουρα R, Ἰχούρα CPVW. ‖ — οβ′] οα′ ∠″ PRVW. ‖ — μα′ γ″] μα′ γο″ PV. Cachura ignota. ‖ — 6. Χολούα] Χολοῦα BEZ Arg., *Colua* Vic. Rom. Hodie *Guélan??* Alia Cholua p. 939,6. Cf. Choluata p. 940,2. Ignota. ‖ — ογ′ ∠″] ογ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — 7. Σογοκάρα.] Cf. Ζογοκάρα p. versu 2. ‖ — 8. Φαύσυα] Φαυσύα LMSXΔΩ, Φαύσια PV, Φαυσία ADFNRΦ Rom. Ulm. Arg. Lugd., Φαύστια C. ‖ — μα′ ∠″ δ″] 41 1/4 Vic. Phausya in *Pasin* regione ad *Pasin tchai*, qui a meridie in Araxem influit, quæritur; recte, opinor, quamvis Araxes fluvius sec. Ptolemæi tabulam perversam longissime absit. [Φείσων castellum a Martyropoli (h. *Maiafarkin*) unius diei itinere occasum versus distans (Procop. de ædif. p. 258,8) hodie est *Fis*, 25 m. p. a *Maiafarkin.*] ‖ — 9. Φανδαλία] Φανδάνα ed. pr. ‖ — οδ′ ∠″ γ″] οδ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — μα′ ∠″] μα′ ϛ″ ed. pr. Oppidum ignotum. Inter *Pasin tchai* et Euphratem, ab *Erzeroum* austrum versus, est *Palandeuken dagh*, in cujus tractu Phandalia quærenda esse videri possit. ‖ — 10. Ζαρουάνα] Ζαρούανα L ed. pr., *Zoruaná* ed. Rom. ‖ — οε′ γο″ μα′ ∠″ δ″] οε′ γ″ μα′ δ″ ed. pr. — Saint-Martin l. l. 1, p. 125 : « Zarchanan, fort ancienne ville qui était située entre les provinces de Pakrevant (Bagravandene) et de Dzaghgodn, et qu'on plaçait pour cette raison tantôt dans l'une, tantôt dans l'autre (Faustus Byz., lib. 4, c. 55). Elle paraît être le lieu nommé Zaruana par Ptolémée. » Secundum hæc Kiepertus et Sprunerus Zaruanam collocant ad fontes Euphratis, c. 40 m. p. ab Arsesa lacu boream versus, ubi Ptolemæus (p. 944,3) habet Zurzuam vel Zurguam. Zaruana nescio an sit *Zoroanda* (*Zouranda* v. l.) ap. Plinium, hod. *Khorantz*, ut supra p. 936 conjeci. Zaruana ab Euphrate in eodem parallelo sec. Ptol. tabulam distat c. 240 m. p., quot fere in nostris tabulis sunt ab Euphrate *Khorantz* juxta Arsesam lacum, quem Ptolemæus tres fere gradus a vero situ ortum versus removit. ‖ — 11. Κίταμον] Ignotum.

Σιγούα	οζ′		μα′		Sigua	77°	41°	
Τερούα	οη′		μα′	∟″γ″	Terua	78°	41°	50′
Ζουρζούα	οη′	∟″	μα′	γο″	Zurzua	78° 30′	41°	40′
Ματουστάνα	οη′		μα′	γο″	Matustana	78°	41°	40′
Ἀστακάνα	οη′		μα′		Astacana	78°	41°	
Τάρεινα	οβ′	γ″	μα′		Tarina	72° 20′	41°	
Βαλισβίγα	ογ′	γο″	μ′	γο‴	Balisbiga	73° 40′	40°	40′
Βαβίλα	οδ′	γ″	μ′	∟″δ″	Babila	74° 20′	40°	45′
Σαγαυάνα	οε′	δ″	μ′	∟″δ″	Sagauana	75° 15′	40°	45′

‖ — μα′ ∟″] μα′ ς″ ed. pr. ‖ — 12. Ἀνάριον] Ignotum. ‖ — οϛ′ ∟″ γ″ μα′ ∟″] οε′ ς″ μα′ ς″ ed. pr. Inde ab hoc versu in codice X (fol. 153) alia manus scripsit, nudaque nomina, omissis epochis, exhibentur. ‖ — 1. Σιγούα] Σιγοῦα ΔΦΞ, ed. pr. Hodie *Sigara* inter *Binguenl Dagh* et Arsaniam fluvium. ‖ — 2. Τερούα] Τεροῦα Δ, Γεροῦα ed. pr., υεροῦα (sic) Φ Arg. ‖ — μα′ ∟″ γ″] μα′ ∟″ δ″ BEZ Arg. Terua s. Gerua, ab Artaxatis 53 m. p. austrum versus posita, in Tab. Peuting. *Sorua*, hod. *Sourab*.

Artaxata		*Ruinæ*	
Catispi	39		
Soruæ	27	*Sourab*	66
Anteba	24		
Nasabi	24		
Gobdi	17	*Khoi*	66
	131		132.

3. Ζουρζούα]... οῦα Φ Arg., Ζουργούα AD Lugd., ἢ Ζουρζούα add. A, Ζουρζοῦρα X ed. pr. Cf. not. ad p. 943,10. ‖ — οη′ ∟″ μα′ γο″] οη′ ς″ μα′ γ″ ed. pr., μα′ γ″ etiam SΩ. ‖ — 4. Ματουστάνα] Μαγουστάνα ed. pr. ‖ — μα′ γο″] μα′ γ″ ed. pr., 41 1/2 1/12 ed. Rom. Matustana vel Magustana (an Nagustana?), haud longe a Sorua (*Sourab*) austrum versus posita, haud dubie est hod. *Nachitchevan* a *Sourab* c. 16 m. p. distans. V. not. ad p. 941,7. ‖ — 5. Ἀστακάνα] Ἀστάκανα ed. pr., *Astachana* ed. Ulm. ‖ — οη′] οϑ′ ed. pr. Astacana in Tab. Peut. *Vastanna*, ap. Ravenn. p. 63 *Bastavena*, hodie *Wastan*, in meridionali Thospitidis lacus latere, circa 100 stadia ab Artemita (hod. *Artemid*), quam Ptolemæus ponit 78° 40′ 40° 20′, adeo ut Astacana ponenda fuisset 78° 30′ 40° 20′. — Tabula Peut. ita habet :

Isumbo	
(Hod. *Sipan* ad *Sipan* montem ignivomum)	
Flegosma (Φλόγισμα?)	15
(Fleba Rav. p. 75 ; Φλέγρα?)	
Dagnevana	15 (35?)
(Dognavana Rav.)	
(Δαυδυάνα Ptol.)	
(Hod. *Tadwan*)	
Molchia	26
(Maia Rav.)	
(Hod. *Pogha*?)	
Wastanna	32
(Bastavena Rav.)	
(hod. *Wastan*).	

6. Τάρεινα] Ταρείνα LΔΞ, Ταρίνα AFPW, Ταρινά Φ Arg., Ταβίνα X. ‖ — οβ′ γ″] οη′ γ″ PV. — μα′] μ′ γο″ conj. Grashof., propter ordinem numerorum. Tarina a Zimara (71° 30′ 40° 40′) c. 300 stadia versus ortum æstivum distans secundum hanc positionem quærenda est in Danarali regione ubi nunc *Kemach* (Κάμαχα. Δάρανα. V. supra p. 943). Sin perperam oppidum collocatum esse sumperis, cogitari possit de regionis oppido quæ vocatur Taraunitis (arm. *Taron*), ad superiorem Arsaniæ cursum. V. Strabo 11,14,5, ubi codd. Ταμωνῖτις, Procopius B. Pers. 2,25 p. 267,13 : τὰ ἐπὶ Ταραύνων χωρία. Constant. Porph. de adm. imp. c. 43 p. 182 : περὶ τῆς χώρας τοῦ Τάρων. Tacitus Ann. 14,24, ubi Corbulo ab Artaxatis Tigranocerta petens *regionem Tauranitium* transiisse proditur. ‖ — 7. Βαλισβίγα] Βαλισβήγα ed. pr. ; ἢ Βαλισβίτα add. A ; Βαλισβίτα WX. ‖ — ογ′ γο″] ογ′ γ″ PRW, ογ′ ιβ″ ed. pr., οβ′ γ″ V. ‖ — μ′ γο″] μγ′ ed. pr., μα′ PRVW, 40 1/2 1/4 Vic. Ulm. Oppida vss. 7-p. 945,1 recensita sec. tabulam Ptol. prope Arsaniam fl. quærenda esse videntur.

Euphrates fl.			
Balisbiga	700 st.	*Palou*	500 stad.
Babila	300	*Tchebelu*	260
Saguana	300	*Soughous*	270
Azora	300	*Vartokale*?	260
Sigua	300	*Sikava*	160
Daudiana	400	*Tadwan*	400
Artemita	450	*Artemid*	430

8. Βαβίλα] Βαβύλα FNX. ‖ — οδ′ γ″] e conj. Grashof. ; ογ′ δ″ codd. ‖ — μ′ ∟″ δ″] μ′ W ed. pr. ‖ — 9. Σαγαυάνα] Σαγαύανα FLMNSΔΩΞΦ².

῞Αζαρα ος′ ς″ μ′ ∠″γ′

8. Ἐν δὲ τῷ λοιπῷ καὶ μεσημβρινωτέρῳ τμήματι μεταξὺ μὲν Εὐφράτου καὶ τῶν Τίγριδος πηγῶν ἥ τε Ἀνζιτηνὴ καὶ ἡ ὑπ᾽ αὐτὴν Θωσπῖτις· εἶτα ἡ Κοριαία· καὶ πόλεις ὁμοίως ἐν τούτῳ

Azara 76° 10′ 40° 50′

8. In reliqua eaque meridiem versus sita sectione sunt inter Euphratem Tigridisque fontes et *Anzitene* et quæ infra eam est *Thospitis*; deinde *Coriæa*; atque oppida item in hac sectione :

Σαγαυάρα Φ [1], Σαγασβάνα X, *Sagauna* ed. Vic. || — μ′ ∠″ δ″] μ′ δ″ ed. pr. || — 1. Ἀζάρα] sic SΩ Vic., Ὀζόρα X, Ὀζάρα ed. pr., Ἀζόρα cett. Aliud oppidum τὰ ῎Αζαρα dictum, ad Araxem, ab Artaxatis occasum versus ap. Strabon. 11,14,2. || — μ′ ∠″ γ″] μ′ ∠″ δ″ D, μ′ ∠″ ς″ (sic) Φ, 40 1/2 1/6 Vic. Ulm. Arg., μ′ ς″ ed. pr., 40 2/3 Lugd. || — 3. Εὐφράτου] τοῦ E. SΩ ed. pr. || — 4. Ἀνζιτηνή] sic LMNOSΔΩΞ, Ἀνζιτινή X, Ἀναζητηνή CPRV, Ἀζητηνή ed. pr., Ἐντετηνή Φ, Ἐντητηνή Arg., *Entetena* Vic. Rom. Ulm. — Armenice *Handzith*; ap. Constant. Porphyr. de adm. imp. c. 50 Χανζίτ. — Cf. vs. p. 946,3. || — 5. Κοριαία] Κορίανα Φ Arg., *Coriana* Vic., *Coreana* Ulm., *Corica* Rom., Κορινέα ed. pr. Infra p. 946,11 urbs hujus regionis Κόρρα in codd. Corica provincia arm. *Korekh*, quam juxta *Handzith* nominat Moses Choren. ap. S.-Martin 1, p. 161. || — 6. ὁμοίως ἐν τ.] ἐν τούτῳ ὁμοίως L. || — P. 946,1. Ἠλέγερδα] Κλέγερδα BEZ, *Clegerda* Vic., Ἡκλέγερδα DLOΔΞ, Ἠελέγερδα Z, Βλέγερδα A, Λέγερδα

Tabula Peutingeriana.			Ptolemæus.			
Melentenis			Μελιτηνή		*Malatia*	
Ad aras	• •				Ad *Izoli* et Euphratem	[25]
Thirtonia	9				ruinæ ad *Kumarkhan*	9
Mazara	* 8		Μαζάρα	30	*Mezara*	13
Colchis	* 16		Κόλχις	210	ad *Guculdjik* lacum	26
Coruilu	13		Κόρρα	50	*Karia* ad *Argana Maden*	13
Arsinia (Arsania Rav.)	14		Ἀρταγίγαρτα ??	30	*Argana*	14
Coissa	14		Σόειτα, Σόσιτα	115	ad *Bektasch Keui*	14
*** [*Amida*]	* 16		Ἀμαία	100	*Diarbekr*, *Kara Amid*	26
Ad Tigrem	27				ad *Bismil*	27
Nararra	13		Σάραρρα	45	*Mathra ?*	13
Colchana	45		Κόλσα	230	*Khochana*	45
Tigranocarten	15		Τιγρανόκερτα	60	*Arzen* ruinæ	15
Nisibi			Νίσιβις		*Nisib*	
Thamaudi	16		Μαμβοῦτα	20	*Amudieh*	18
Arcamo	*	(20)	῎Αρξαμα	7	ad *Zerzan* (Arzamon.) fl. prope quem :	20
Aquæ Frigidæ	*	(2)			*Ain Mischmisch*	
Samnachi	* 17	(22)	Σανάχη	15	*Sisan ?*	24
Arcaiapis	14				*Assiap*	12
Sardebar	10		Σαρδηούα	140	?	10
Adipte (Alipte?)	10				*Alæsch* ad Tigrim	10
Sitæ	12		Σίαι	30	*Sinan*	12
Thalbasaris	* 10	(20)	Θελβαλάνη	25	*Barsalo*	20
Tigranocarten	15		Τιγρανόκερτα	25	*Arzen*	17
	104	(151)		262		143

Ἠλέγερδα	οβ'	δ''	μ'	δ''	Elegerda	72° 15'	40° 15'
Μαζάρα	οα'	γ''	λθ'	L''γ''	Mazara	71° 20'	39° 50'
Ἄνζιτα	οβ'		λθ'	L''	Anzita	72°	39° 30'
Σόειτα	οβ'	L''γ''	λθ'	L''	Soita	72° 50'	39° 30'
Βελκανία	ογ'	L''	λθ'	γ'	Belcania	73° 30'	39° 20'
Σελγία	οδ'		μ'		Selgia	74°	40°
Θωσπία	οδ'	γ''	λθ'	L''γ''	Thospia	74° 20'	39° 50'
Κολχίς	οε'	L''	λθ'		Colchis	75° 30'	39°
Σιαυάνα	οα'	L''	λη'	γ''	Siauana	71° 30'	38° 20'
Ἀρσαμόσατα	ογ'		λη'	γ''	Arsamosata	73°	38° 20'
Κόρρα	οδ'	L''	λη'	γο''	Corrha	74° 30'	38° 40'

CMPRVW, *Legerda* Rom. Ulm. — Quæ sequitur oppidorum series mira laborat confusione. Elegerda, ni fallor, eadem est quæ Elegia (hod. *Telek*) ad Euphratem posita, c. 60 m. p. a Melitene (*Malatia*) distans, in regione ubi fontes sunt Tigris occidentalis. Apud Plinium 6, 127, qui occidentalem Tigrim cum orientali confundit, *loco quo Tigris oritur nomen Elegosine* (*Elegos* ap. Solinum 37,5). Idem locus lib. 5,84 *Elegia* X (deb. LX) m. p. a Melitene dissitus. In Ptol. tabula Elegerda 80 m. p. a Melitene distat, at non versus ortum hibernum, sed versus ortum æstivum. || — 2. Μαζάρα] Μάζαρα MNOSΔΩΞ, Μαρζάρα X. || — λθ' L'' γ''] λθ' ς'' ed. pr. Mazara hodie *Mezara* in via a Melitene Amidam indeque Tigranocerta. Stationes ejus viæ plurimas Ptolemæus quoque habet, sed mirum in modum disjectas. Simul apponam vias a Nisibi Tigranocerta. Vid. p. 945.

3. Ἄνζιτα] sic SXΩ, Ἄνζητα et Ἀνζήτα cett. Situs incertus. || — 4. Σόειτα] Σόητα ACPRV, Σόιτα Arg., Σόσιτα X; *Coissa* Tab. Peut. || — 5. Βελκανία] Βελκαρία X. || — λθ' γ''] sic ed. pr., λθ' γο'' cett. Illud recepi propter seriem numerorum. Situs Belcaniæ incertus. Quodsi est hod. *Belkan* 12 m. p. a *Mezara* boream et occasum versus posita, temere in Ptolemæi tabula collocatur (collocanda fuisset 71° 5' 41°). Sec. editionem pr. (39° 20') a Soita (*Coissa* Tab. Peut.) c. 30 m. p. versus ortum hibernum posita Belcania est hod. *Bekana* inter *Diarbekr* et *Meiafarkin*. Sin cum plurimis codicibus 39° 40' scribitur, Belcania quærenda foret ubi nunc est *Melken* ad *Zibeni Sou*. || — 6. Σελγία] sic X ed. pr., Σελτία cett. Oppidum fuerit in hod. *Siluan* regione, quæ a *Bekana* est boream versus circa *Meiafarkin*. || — 7. οδ' γ''] οδ' L'' γ'' P. || — λθ' L'' γ''] λθ' ς'' ed. pr. Cf. lib. 8. c. 19, ubi Thospia ab Alexandria (60° 30') distare dicitur ὥρᾳ μιᾷ ἔγγιστα (55 2/3 minut.), uti legitur in FNSΞΩ, ὥρᾳ μιᾷ in cett. Thospia dici videtur *Dosb* regionis caput, quod proprio nomine nunc vocatur *Van* s. *Vanagerd*, Ἴβαν apud Cedrenum, urbs a Semirami, ut fertur, condita et *Schamiramagerd* olim appellata (Moses Choren. ap. S.-Martin 1, p. 135). Χαύων dicitur ap. Diodorum 2,13,3, ubi Semiramis παραγενομένη πρὸς Χαύονα πόλιν τῆς Μηδίας paradisum struxisse proditur. Sc. Χαύων iranice *Chavan* (habitatio), arm. *Van*, monente Kieperto *Geogr.* 1, p. 181. Idem nomen ejusdem urbis alio Ptolemæi loco esse Βουάναν (76, 45° 40') cum Martino, Rittero 9 p. 774, Kieperto l. l. censeo. Ab *Van* urbe in ejus parallelo ad Euphratem tot fere sunt millia passuum quot a Buana ad Euphratem in tabula Ptolemæi. Porro a Buana ad Capulam oppidum (§ 9) eadem fere est distantia quæ a *Van* urbe ad Capautam (*Kapoit dzov*) sive Matianum lacum in Armeniæ et Mediæ confiniis positum. Hæ igitur distantiæ in tanta aliarum epocharum perturbatione satis accuratæ sunt. Adde quod a Buana ad Daudianam (*Tadwan*) lacui appositam recte computantur 50 fere mill. pass., at non occasum sed ortum versus, quoniam lacus e vero situ longe ortum versus transpositus est. || — 8. Κόλχις] Χολχίς Arg. || — οε' L''] οε' ς'' ed. pr. Positio inepta. Colchis sec. Tabulam Peut. 16 (26?) m. p. a Mazara distans ad hod. *Gueuldjik* (Colchidem?) lacum ponenda erat 71° 55' 39° 45'. || — 9. Σιαυάνα] Σιαύανα NSΔΩΞ, Σιλύανα X, *Sianana* Rom. || — οα' L''] οα' ς'' ed. pr. || — λη' γ''] sic ADFLNORSVΔΞ et manu sec. Φ, λη' cett. Si recte ponitur Siauana, quæri possit in hod. *Suverek*, *Sevovorag*, *Sevorag*, *Siberig*, de quo oppido v. Ritter 11, p. 248. Sin positio eodem vitio laborat quo sequentis urbis situs, fortasse est hod. *Sino* haud longe ab Euphrate in *Karpout* urbis parallelo. || — 10. Ἀρσαμόσατα] Ἀρσαμόσατος F, Ἀρσαμόσατος Ξ, Ἀρμόσατα A, *Arsomasata* Vic. Arsamosata ap. Ptolemæum ita collocantur ut haud longe a Tauro monte sint, tum ab Euphrate tum a Corrha (quæ ad Tigrim erat) c. 150 m. p. distantia. Reapse autem inter Euphratem et Corrham nonnisi 25 m. p. intercedunt. Ponenda urbs erat inter Euphratem et Tigridis fontes haud longe ab Arsania fluvio, ubi nunc est *Schemschath* (*Schim-

9. ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τῶν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ πηγῶν ἥ τε Βαγραυανδηνὴ καὶ ὑπ' αὐτὴν ἡ Γορδυηνή, ἧς ἀνατολικωτέρα ἡ Κωταία καὶ ὑπ' αὐτὴν Μάρδοι. Πόλεις δέ εἰσι καὶ ἐν τούτῳ ὁμοίως αἵδε·

9. Orientem autem versus a Tigridis fluvii fontibus et *Bagrauandene* et quæ infra eam est *Gordyene*, a qua ad orientem est *Cotaea* atque infra eam *Mardi*. Oppida sunt in hac quoque parte hæc :

---

mischa in Kieperti tab.), quam cum Arsamosatis componit Abulfeda, a *Kharpout* urbe 12 m. p. versus ortum hibernum, ab Arsania 5 m. dissitam. Polybius 8,25, 1 : Ἀρμόσατα (sic), ἣ κεῖται πρὸς τῷ Καλῷ πεδίῳ καλουμένῳ μέσον Εὐφράτου καὶ Τίγριδος. Intellige planitiem beatissimam quæ prope hod. *Kharpout* oppidum (Χάρποτε ap. Cedrenum 2, p. 419 ed. Bekk.), in rupe 1000 pedes alta positum, longe extenditur (V. Ritter 10, p. 809). — Plinius 6,26 : *in Majore* (*Armenia*) *Arsamosata* (sic unus cod., *Arsamota* cett.) *Euphrati proximum.* Tacitus Ann. 15,10 : (*Pætus*) *tria millia delecti peditis proximo Tauri jugo imposuit, quo transitum* (*Vologesi*) *regis arcerent. Conjunx ac filius castello, cui Arsamosata nomen, abditi, data in præsidium cohorte.* Idem ib. 15, 13 : *Vologesus modo vallum legionum, modo castellum, quo imbecillis ætas defendebatur, oppugnare.* — Ib. c. 15 : *flumini Arsaniæ* (*etenim is castra præfluebat*) *pontem imposuit.* Dio Cass. 62, 21 : ὁ δὲ Οὐολόγαισος τοῖς Τιγρανοκέρτοις προσέμιξε καὶ τὸν Παῖτον ἐπιβοηθήσαντα σφίσιν ἀπεώσατο· φεύγοντα δὲ αὐτὸν ἐπιδιώξας τήν τε ἐπὶ τοῦ Ταύρου καταλειφθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν φρουρὰν ἐξέκοψε καὶ ἐκεῖνον ἐς Ῥάνδειαν πρὸς τῷ Ἀρσανίᾳ ποταμῷ οὖσαν κατέκλεισε. Vologesus a Tigranocertis exercitum duxerit via recta per hod. *Meiafarkin* sive Martyropolin, a qua (Procopio de æd. p. 250 teste) occasum versus ὀλίγον ἔλασσον ἢ ὁδῷ ἡμέρας διέχον Φείσων χωρίον (hod. *Fis* 24 m. p. a Martyropoli), unde post octo m. p. sequuntur montium fauces, quas Κλεισούρας vocant. Has ipsas intellexerim ap. Tacitum et Dion. Cass. — Cf. Constantin. Porph. de adm. imp. c. 50 p. 226 : τὸ τοῦ Ἀσμοσάτου (sic) θέμα. Geogr. Rav. p. 80 : *Arsamosatin. Gorbilon* (*Coruilu* T. Peut., Κόρρα Ptol.). *Cholcis* (*Colchis* T. P.). || — 11. Κόρρα] Fort. leg. Κόρα, quum regionis nomen sit Κοριαία p. 945,5. || — οδ' ∟'' λη' γο''] οδ' ς'' λη' γ'' ed. pr. Positio inepta. Post hunc vs. in edd. Rom. et Lugd. inseritur : *Artasigarta* 75 1/3 38 1/2 1/4, quod in codd. legitur § 10 extr. || — 2. Βαγραυανδηνή] sic ed. pr. (arm. : *Bagrevand*), Βαγραυδαυνηνή Φ Rom. Ulm. Arg., *Bagradauene* Vic., Μαγρανδαυηνή CW, Καγρανδαυηνή DFNSΩ Lugd., Κραγανδαυηνή ℶ, Βαγρανδαυηνή cett. || — ὑπ'] ἡ ὑπ' codd. præter LMNOPRSVΩ. || — 3. ἡ Γορδυηνή] ἡ om. ed. pr. et Φ, in quo : αὐτὴν Ἰγορδηνή. — Γορδυνή BEZΓ Vic. Rom. Ulm. (*Gordyena* ed. Bas.), Γορδινή A, Γορδηνοί C, Ἰγορδηνή Φ Arg., Γορδηνή Lℶ ed. pr. Regio arm. *Kordukh*, syr. *Kardu* ; hod. *Kurdistan*. Strabo 16,2,14 : πρὸς δὲ τῷ Τίγρει τὰ τῶν Γορδυαίων χωρία, οὓς οἱ πάλαι Καρδούχους ἔλεγον (Steph. Byz. v. Γορδυαία : Καὶ Γορδόχους αὐτούς φασι καὶ Γόρδους)· καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν Σάρεισά τε (hod. *Scharisch* sub 59° long., 7 m. p. a Tigri austrum versus) καὶ Σάταλκα καὶ Πίνακα, κράτιστον ἔρυμα (hod. *Finik* prope Tigridis ripam orientalem, 57° 30' lat. Cf. Ammianus 26,7,1 : *Bezabden* (hod. *Djiziret ibn Omar* ; in Tab. Peut. *Sapha*) *quam Finicham* (sic cod. Vatic., *Phœnicen* vgo) *quoque institutores veteres appellarunt* [Bezabde vicina Finichæ, at non eadem erat]. — Idem 11,14,2 : κατὰ τὴν Γορδυηνὴν ὁ Νιφάτης (similiter Ptolemæus). Idem 16,1,21 : Tigris post trajectam Thospitin paludem ἐπὶ πολὺ ἀφανὴς ἀνίσχει πάλιν οὐ πολὺ ἄπωθεν τῆς Γορδυαίας (sc. χώρας). Aliter Stephanus Byz. : Γορδυαία, χώρα Περσική... Ἔστι δὲ ἡ [καὶ?] πόλις παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγριδος (sc. τοῦ πάλιν ἀνίσχοντος). Præterea de Gordyene v. Plutarchus Lucull. 21,2. 26,6. 29,8. Pompej. 36,2, Alexander 31,4, Appianus Mithrid. 105, Dio Cass. 37,5 (Κορδυηνή), Ammianus 18,6, 20. 23,3,5. 25,1,9 (*Corduena*), Petrus Patric. fr. 14 in Fr. Hist. 4, p. 189 (Καρδυηνοί), Berosus fr. 7 in Fr. Hist. 2, p. 582, Moses Choren. ap. S.-Martin. l. l. 2, p. 363. || — 4. Κωταία] Κοταία W, Κόρρα Arg., *Corea* edd. Rom. Ulm., *Cortæa* ed. Lugd., fortassse rectius. S.-Martin 1, p. 176 : « Il (le pays de Gordjaikh) contenait autrefois onze petits cantons, dont les plus connus sont ceux de Gortoukh et de Gortrikh, qui répondent peut-être à la région nommée *Cortæa* par Ptolémée. » Moses Chor. ib. 2, p. 363 : « La Gordjaikh... contient onze provinces qui sont Gortou, Gokri, Adrovan, Motaghan, Psiran, Garthouni, Djahag et le petit Aghpag. » || — 4. καὶ ὑπ'] καὶ ἡ ὑπ' Φ ; *et qui sub* (καὶ οἱ ὑπ') *ipsa sunt Mardi* Arg. Lugd. || — Μάρδοι] Μάρδη A. Mardorum nomen late sparsum. In Armenia commemorantur a Tacito Ann. 14,23 : *Corbulonem* (in itinere ab Artaxatis in Tauranniticum regionem) *fines suos prægredientem incursavere Mardi latrociniis exerciti contraque irrumpentem montibus defensi, quos Corbulo immissis Iberis vastavit,* » || — 5. τούτῳ] τῷ τμήματι add. SΩ ; ὁμοίως αἵδε om. SΩ ; εἰσι et αἵδε om.

10. Τάσκα	οε' ∠''	μ' ς''	10. Tasca	75° 30'	40° 10'
Φώρα	ος'	μ' ς''	Phora	76°	40° 10'
Μαῖπα	ος' ς''	μ' γο''	Mæpa	76° 10'	40° 40'
Βουάνα	ος' ∠''δ''	μ'	Buana	76° 45'	40°
Χολίμμα	οζ' ∠''δ''	μ' γο''	Cholimma	77° 45'	40° 40'
Τερεβία	οζ' γο''	μ' ∠''γ''ιβ'	Terebia	77° 40'	40° 55'
Δαυδυάνα	οζ' γο''	μ' γ''	Daudyana	77° 40'	40° 20'
Καποῦτα	οθ' γ''	μ' ∠''	Caputa	79° 20'	40° 30'
Ἀρτέμιτα	οη' γο''	μ' γ''	Artemita	78° 40'	40° 20
Θελβαλάνη	ος' δ''	λθ' ∠''γ''	Thelbalane	76° 15'	39° 50'
Σίαι	οε' ∠''δ''	λθ' γο''	Siæ	75° 45'	39° 40'
Φερενδίς	οδ' γο''	λθ' γ''	Pherendis	74° 40'	39° 20'
Τιγρανόκερτα	ος' ∠''δ''	λθ' γο''	Tigranocerta	76° 45'	39° 40'

Φ; καὶ ἐν τούτῳ om. ed. pr. || — 1. Τάσκα] Φάσκα ed. pr., *Tasta* ed. Ulm. || — οε' ∠''] οε' δ'' SΩ, οε' ς'' ed. pr. || — μ' ς''] μ' γ'' ed. pr., 40 1/3 Rom., 40 1/2 Vic. Ulm. Tasca fortassis Ἀταχάς ap. Procopium de æd. p. 222,17, hod. *Atakh*, 15 m. p. a *Meiafarkin* urbe boream versus. || — 2. Φώρα] Φῶρα SΩΦ ed. pr. Ignota. || — 3. Μαῖπα] Μαίπα PSVWXΔΩΞ, *Mepa* Rom. Ulm. || — ος' ς''] de conj. Wilberg. propter seriem numerorum; ος' codd. || — μ' γο''] μ' γ'' ed. pr. Hodie, ut videtur, *Meiafarkin*, *Maipheracta*, *Maiphercat*; Μιεφερκείμ ap. Cedrenum (V. Ritter 11, p. 67), quæ postea Μαρτυρόπολις. Cf. not. vs. 5. || — 4. Βουάνα] Βούανα MNSΩΞ, Hod. *Van*. V. not. p. 946, || — ος' ∠'' δ''] ος' δ'' ed. pr. || — 5. Χολίμμα] Χολίμα Φ Vic. Rom. Ulm. Arg. || — ος' ∠'' δ'] οζ' ed. pr., || — μ' γο''] μγ' γ'' ed. pr. Cholimma a Daudiana boream versus c. 160 stadia posita hod. est *Chelath* s. *Achlath*, a *Tadwan* c. 160 stadia boream versus distans. A *Chelath* ad *Meiafarkin* melior c. 630 stadia. Totidem in Ptol. sunt a Cholimma ad Mæpam. || — 6. Τερεβία] Τερέβια LMNSΞ, *Therebia* Ulm. || — οζ' γο''] οζ' γ'' ed. pr. || — μ' ∠'' γ'' ιβ''] μγ' ∠'' γ'' ιβ'' F, μγ' ς'' ιβ'' (sic) ed. pr. Terebia sec. Ptol. c. 150 stadia ab Astacana distans fort. est hod. *Sorb* a *Wastan* c. 300 stad. dissita ad meridionalem lacus ripam. || — 7. Δαυδυάνα] Δαυδύανα LMSWΔΞ, Δαυδιάνα ΛΦ, Δαυδίανα X Arg.; ἢ Δανδίανα add. A; *Daudiana* Rom. Ulm.; *Dagnevana* Tab. Peut., *Dognavana* Rav. p. 63; hodie *Tadwan*. Cf. not. ad p. 944,5. || — οζ' γο''] οζ' γ'' ed. pr., 77 Vic. Ulm. || — 8. Καποῦτα] Καπούτα LPΔ, Καιτούτα X. || — μ' ∠''] μ' ς'' Φ ed. pr., 40 1/6 Vic. Rom. Ulm. In Armeniæ et Mediæ confiniis permagnus est lacus (hod. *Urmia gœli*, qui de adjacente Mediæ regione Matianus, propter aquæ vero colorem armenice *Kapoit dzov*; i. e. cæruleus lacus, græce apud Strabonem Καπαύτα (Σπαῦτα codd.) vocatur, ac modo Armeniæ modo Mediæ accensetur. Strabo 11, 13,2: λίμνην δ' ἔχει (ἡ Ἀτροπάτιος Μηδία) τὴν Καπαύταν. Idem 11,14,8: εἰσὶ δὲ καὶ λίμναι κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, μία μὲν ἡ Ματιανή [ἡ καὶ Καπαύτα ἤτοι] Κυανῆ ἑρμηνευθεῖσα,... διήκουσα μέχρι τῆς Ἀτροπατίας. Inclusa supplevi, ne inepta Strabo dicat. Ptolemæus hunc lacum Matiani nomine in Media collocat. Ad eundem vero etiam in Armenia Caputa nomen pertinere censeo. Quodsi Buana est hod. *Van*, Caputa sec. distantiam circa Capautam quærenda est (V. not. p. 944). Oppidum Caputam num ibi exstiterit an potius e lacus nomine fictum sit, ut ego crediderim, tu videas. Thospiæ quoque *urbis* nomen e regionis vel lacus nomine fictum fuerit. || — 9. Ἀρτέμιτα] Ἀρτεμίτα BEZ Arg. Ἀρτεμίτιδα ed. pr. || — οη' γο''] οη' γ'' ed. pr., 77 2/3 edd. Vic. Ulm. Hodie *Artemid*. Cf. not. p. 944,5. Libro 8, c. 19 Artemita ab Alexandria (60° 30') distare dicitur ὥρας μιᾶς πέμπτῳ, quod corrigendum est in ὥρᾳ μιᾷ καὶ πέμπτῳ (= 72' min. pro 72 2/3 m.) (Varia lectio ὥρᾳ μιᾷ καὶ τετάρτῳ). || — 10. Θελβαλάνη] Θελβάνη Ξ: ἢ Τελβάνη add. A. Θελβελάνη Φ', Θελθαλάνη Φ man. sec.; *Thalbasaris* in Tab. Peut. Hodie *Darsalo* c. 17 m. p. (25 sec. Ptol.) a ruinis Tigranocertorum. V. p. 945 not. — Post hunc versum in RV et ed. pr. legitur: καὶ ἡ ὑπ' αὐτὴν Γορδυνησία (Γερδινησία V, Γορδινισία B, quæ repetita sunt ex 947,3 nisi quod σία assumtum ex vs. 11. || — 11. Σίαι] Σιαί Z, *Sye* Ulm., *Sitæ* Tab. Peut. Cf. not. p. 945. || — οε' ∠'' δ'' λθ' γο''] 75 1/2 1/3 38 2/3 edd. Vic. Rom. Ulm. || — 12. Φερενδίς] Ἐρενδίς SΩ, *Therendis* Lugd. || — οδ' γο''] οδ' γ'' ed. pr. || — λθ' γ''] sic ed. pr., λθ' γο'' cett. Pherendis fort. hodie *Piran* a *Gueuldjik* lacu c. 250 (200 in Ptol.) ortum versus posita. || — 13. Τιγρανόκερτα] Τιγρανοκέρτα ed. pr., ιγρανοκερτα P. || — ος' ∠'' δ'' λθ' γο''] ος

Σαρδηούα	οε'	Ľ''γ''	λθ'	ϛ''	Sardeva	75° 50'	39° 10'
Κολσα	οη'		λθ'	Ľ''γ''	Colsa	78°	39° 50'
Τιγρανοάμα	οθ'	Ľ''δ''	μ'		Tigranoama	79° 45'	40°
'Αρταγιγάρτα	οε'	γ''	λη'	Ľ''δ''	Artagigarta	75° 20'	38° 45'

δ'' λθ' γ'' ed. pr.; μ' ב. Hodie *Arzen* ruinæ. V. not. ad calcem hujus capitis. || — 1. Σαρδηούα] Σαρδιούα AX, Σαρδιοῦα Φ Arg., Σαρδηούνα ed. pr., *Sardiua* Ulm., *Sardiva* Vic. *Sardera* Ravenn. p. 50,13., *Sardebar* Tab. Peut. V., not. p. 946. || — οε' Ľ'' γ''] οε' Ľ'' δ'' SΩ. || — 2. Κολσα] Κόλτα X. || — λθ' Ľ'' γ''] λθ' γ'' ed. pr. Colsa a Tigranocertis c. 50 m. p. posita fort. est *Colchana* in Tab. Peut. a Tigranocertis 15 m. p. distans, hod. *Kochana*. || — 3. Τιγρανοάμα] Τιγρανόαμα SΩ, Τιγρανααάνα ed. pr. || — οθ' Ľ'' δ''] οθ' δ' ed. p. Versus 3 et 4 om. Φ Arg. — Tigranoama oppidum ignotum. Nescio an dicendum fuerit Tigranoamar sive Tigranoamaret, i. e. Tigranis castellum, sicut Tigranocerta est Tigranis urbs. Castellum vero haud longe ab urbe extructum fuisse narrat Appianus Mithr. c. 84 : τείχη τε αὐτοῖς (τοῖς Τιγρανοκέρτοις) περιέβαλε πεντηκονταπήχη τὸ ὕψος, ἱπποστασίων ἐν τῷ βάθει γέμοντα, καὶ βασίλεια καὶ παραδείσους κατὰ τὸ προάστειον ἐποίει μακροὺς καὶ κυνηγέσια πολλὰ καὶ λιμένας· ἀγχοῦ τε καὶ φρούριον ἀνίστη καρτερόν. Fortasse Ptolemæus ipsum hoc castellum in alienum prorsus locum transposuit. || — 4. 'Αρταγιγάρτα] 'Αρταγίγαρτα FLMNSΔΩ, 'Αρτατίγαρτα X. Cf. p. 945 not. || — λη' Ľ'' δ''] λη' δ'' ed. pr. — Situs urbis incertus. Nomen compositum videtur ex ἄρτα, i. e. *altum*, et Γίγαρτα. Cf. Phœniciæ oppidum Γίγαρτον apud Strabonem 16,2,18, *Gigarta* ap. Plin. 5,78, *Gigartho* Sami fons ibid. 1, 135. Idem nomen cum alio præfixo apud Ravennatem p. 50 : *Colphiana* (i. e. *Colchiana*, Κόλχις ap. Ptol.), *Exagigarta* (*Etagigarda*, *Egsagigarda* var. lect.), *Sipte*, *Adipte*. Sec. Ptol. oppidum a Colchide c. 16 m. p. distat, adeo ut in regione ponendum sit, in qua sec. Tab. Corrham et Arsaniam habemus. Eundem situm Ravennas quoque indicare videtur. Vix probanda est conjectura S.-Martini l. l. 1, p. 123, qui Artagigartam non diversam esse suspicatur ab Artagera, incerti situs castello, cujus meminit Strabo 11,14,6, ubi postquam dixerat haud longe ab Artaxatis fuisse Babyrsam et Olanen castella, addit ἦν δὲ καὶ ἄλλα ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ. 'Αρταγῆρας δὲ ἀπέστησε μὲν 'Αδωρ ὁ φρούραρχος, ἐξεῖλον δὲ οἱ Καίσαρος στρατηγοί, πολιορκήσαντες πολὺν χρόνον. Eadem narrant Mela 3,102 (ubi : *circa Artageram*) et Zonaras 10,36 (ubi τὰ 'Αρτάγειρα). Denique Ammianus 27,12,5 : *Mandaverat* (Sapor rex) *ut Arcogerassam* (*Arctogerassam* v. lect.) *intentiore cura exscinderent, oppidum muris et viribus validum.* — Droysenius (*Hellenism.* 2, p. 712) 'Αρταγίγαρτα forlasse idem oppidum esse suspicatur quod est 'Αρχεσίκερτα ap. Steph. Byz. : 'Επιφάνεια... τετάρτη κατὰ Τίγριν· ἐκλήθη δὲ καὶ 'Αρχεσίκερτα, ὅ ἐστιν 'Αρχεσίου κτίσμα. || — Superest ut de Tigranocertis moneam. Lucullus e Cappadocia per Sophanenen, trajectis Euphrate et Tigri fluviis, profectus urbem recens conditam cepit diruitque adeo ut nihil nisi viculus relinqueretur, teste Strabone 11,14,5 : τὸ δὲ κτίσμα ἡμιτελὲς ἔτι ὂν κατέσπασε προσβάλλων καὶ μικρὰν κώμην κατέλιπε. Attamen resurrexisse e ruinis urbem ex historia subsequentium trium seculorum colligitur. Tandem vero memoria ejus evanuit ita ut apud ipsos Armenios scriptores de situ ejus parum constaret. Sita vero urbs erat in Arzanene regione ad Nicephorium fluvium, qui ex Armenia in Tigrim defluit. Itineraria Tabulæ Peutingerianæ, a Melitene et Nisibi et Vastana ad Tigranocertorum urbem ducta, ita habent ut dubitari nequeat quin locus ejus ruinis *Arzen* dictis indicetur. Primus eas descripsit Taylorus ex eoque deinceps Kiepertus in *Monatsberichte d. Akad. d. Wiss. zu Berlin* 1873. *Januar u. Febr.* In novissima imperii Turcici tabula Kiepertiana collocantur 39° 10' long. Paris., 38° 5' lat., ad *Yezidhan Sou* (Nicephorium fl.), 15 m. p. a *Radwan* urbe boream versus, totidemque fere a *Batman Tchai* (Nymphio s. Parthenia fl.) ortum versus — Arzanene (arm. *Arzen*, nunc *Kurdsch Arzum*), in qua sita urbs (Eutropius 6,7 : *Lucullus Tigranocerta civitatem Arzanenæ nobilissimam cepit*), inter regiones Transtigritanas nominatur ab Ammiano 25, 7,9. Occasum versus pertinebat usque ad Nymphium fluvium, teste Procopio de æd. 3,2, p. 248 ed. Bonn. : ὁ Νύμφιος ποταμὸς διορίζει ἐνταῦθα τὰ τῶν 'Ρωμαίων τε καὶ Περσῶν ἔθνη· ἐπὶ θάτερα γὰρ τοῦ ποταμοῦ 'Αρζάνη (sic h. l.) ἡ χώρα οἰκεῖται Περσῶν κατήκοος ἐκ παλαιοῦ οὖσα. Idem B. Pers. 1,9 p. 42 : Κέλερ Νύμφιον ποταμὸν διαβὰς ἐσβολήν τινα εἰς τὴν 'Αρζανηνὴν ἐποιήσατο· ἔστι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος τῆς Μαρτυροπόλεως μὲν ἀγχοτάτω, 'Αμίδης (*Diabekr*) δὲ ὅσον σταδίων τριακοσίων (in nostris tabulis c. 340 stad. Pro 300 stadiis Procop. l. l. 1,21 p. 107,23 numerat 240 st., nisi ibi corrigendum est 340. Idem de æd. 3,2, p. 248 minus accurate dicit Martyropolin esse παρ' αὐτὸν ποταμὸν Νύμφιον. Neque premenda sunt verba Ammiani 18,9,2 qui Amidam *Nymphæo amni vicinam* esse prodit). Hodie fluvius vocatur *Batman Sou*, magnus ille et ad confluentes ipso Tigri major. Ab *Arzen* ruinis c. 15 m. p. distat occasum

versus. Idem eodem nominis sensu appellatur *Parthenias* ap. Plinium 6,129 : *Tigris autem, ex Armenia acceptis fluminibus claris Parthenia et Nicephorione, Arabes Oreos Adiabenosque disterminans.* De Parthenio Bithyniæ, hod. *Bartan Sou*, et de Parthenia Cappadociæ, ad quem *Bartæ* (Παρθένιον) locus erat, dixi p. 874. Nescio an in Armenia *Batman* nomen ex *Bartan* ortum sit. Fortasse etiam Nymphæum, quod ad fontes Tigridis esse Plinius 9,128 dicit, potius fuit ad fontes Nymphii in Tigrim exeuntis. — Nicephorionem Plinii rectius, ut videtur, Nicephorium vocat Tacitus Ann. 15,4 : *Occupaverat* (*Tigranes*) *Tigranocertam, urbem copia defensorum et magnitudine mœnium validam. Ad hoc Nicephorius amnis haud spernenda magnitudine partem murorum ambit, et ducta ingens fossa, qua fluvio diffidebatur.* Fluvius hic (*Yezidhan* s. *Arsen Tchai*) in urbis parallelo a Parthenia nonnisi 15 m. p. distat; ubi vero in Tigrin exit, a Parthenii et Tigridis confluentibus abest c. 24 m. p. sec. Tabulam Kiepertianam novissimam. At Moltkius, cum eoque Ritterus 11, p. 6 et 113, et in antiquiore Asiæ minoris tabula ipse etiam Kiepertus, Nicephorium inde a *Radwan* urbe occasum versus deflectere et in magnum Parthenium fluvium exire statuerunt. Ceterum jam veteres nonnullos flumina hæc vicina confudisse vel eadem qua Moltkius fama deceptos esse crediderim. Etenim Stephanus Byz. ita habet : Τιγρανόκερτα, οὐδετέρως, πόλις πρὸς Ἀρμενίαν (...ία corr. Dindorf). Aperte luxata facillima conjectura hunc in modum resarcienda censeo Τιγρανόκερτα, οὐδ., [Ἀρμενίας] πόλις πρὸς Παρθενίῳ. [Idem *Parthenii* vel *Bartan* nomen excidisse puto apud Plutarchum in Lucullo c. 27, sec. quem Lucullus a Tigranocertis Tigrani, qui Taurum trajecerat, obviam contendit, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐν πεδίῳ μεγάλῳ καταστρατοπεδεύσας παντάπασι μικρὸς ἐφάνη τῷ Τιγράνῃ. Aperte nomen fluvii in his excidit. Tigrim non posse intelligi recte monuit Ritterus 11, p. 103. Proclivis igitur conjectura scribendum esse παρὰ τὸν [Βάρταν vel Παρθένιον] ποταμόν.] — Iam videamus de Tabula Peutingeriana. In via a Melitene (v. p. 955) proxima Tigranocertis statio, 15 m. p. ab iis dissita, est *Colchana*, quæ hodie vocatur *Khochana*, 15 m. p. ab *Arsen* ruinis. In via a Nisibi proxima urbi est Thalbasaris (i. e. *Tel Basaris*), 15 m. p. distans. Eadem hodie est *Barsalo* (a *Redwan* occasum versus), ab *Arzen* in nostris tabulis c. 17 m. p. dissita. Denique in via quæ est a Vastanna, juxta Thospitis lacum posita, stationes notantur :

Vastanna		*Wastan*	
Patansana	26	?	
(Patransane Rav. p. 65)			
Dyzanas	27	*Dukhan* ad *Bitlis* fl. ...	53
(Dizanas Rav.)		in *Khizan* regione	
Cymiza	22	*Demesek*	25
(Dimiza Rav., recte)			
Zanserio	* 20 (10)	ad *Kessereh* fl.	10
(Zancerion Rav.)		(*Centritem* fl. in Xenophonte)	
		et *Bohtan* fl.	
Tigranocerta	* 30 (25)	*Arzen* ruinæ	25

Iam dicendum de aliis qui falsa prodiderunt. Strabo, de his regionibus male doctus, hæc narrat 11,2,4 : τὸ Μάσιον τὸ ὑπερκείμενον τῆς Νισίβιος ὄρος καὶ τῶν Τιγρανοκέρτων. Id. 12,2,9 : Tigranes Mazacenos ἅπαντας ἀναστάτους ἐποίησεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὰ Τιγρανόκερτα ἐκ τούτων συνῴκισεν τὸ πλέον. Id. 16,1,23 : ἐν οἷς (Mygdonibus) ἔστιν ἡ Νίσιβις... καὶ Τιγρανόκερτα καὶ τὰ περὶ Κάρρας καὶ Νικηφόριον καὶ Χορδιράζα (Τιρίτθα Ptol., a Carrhis ortum versus?) καὶ Σίνναχα (Σίννα Ptol.). — Idem 11,14,5, de Tigrane : πόλιν ἔκτισεν πλησίον τῆς Ἰβηρίας μεταξὺ ταύτης τε καὶ τοῦ κατὰ τὸν Εὐφράτην Ζεύγματος, ἣν ὀνόμασε Τιγρανόκερτα. In his verba corrupta τῆς Ἰβηρίας conjecturis variis sed longe petitis sanare viri docti tentarunt. Desideratur oppidi nomen in Zeugmatis parallelo (73° 37° Ptol.) positi. Præbet hoc Ptolemæus c. 17, in quo sub 74° 30′ 37° collocatur Ὀλίβερα. Corrigendum igitur videatur πλησίον Ὀλιβήρας. Nescio tamen an Ὀλίβερα ortum sit ex Θελίβηρα (Cf. p. 360, 23 Θελβαλάνη, Τελβ.) et similiter ap. Strabonem Τελίβηρα in τῆς Ἰβ. abierit (*Tell* i. e. collis vel mons, frequenter nominibus præfigitur). Iam vero inter hoc oppidum et Zeugma medius est Bilechas fl. (h. *Belich*. V. Isidor. in G. min. 1, p. 246), ad cujus cum Euphrate confluentes novimus Nicephorium oppidum. Facilis igitur conjectura est hunc fluvium

cum Nicephorio Tigranocerta præfluente confundi indeque errorem Strabonis vel ejus quem sequitur, esse explicandum. Simili errore Edessam, urbem notissimam, Strabo ex Mesopotamia in Syriam transfert 16, 1,27 : Ὑπέρκειται δὲ τοῦ ποταμοῦ (τοῦ Εὐφράτου) σχοίνους τέτταρας διέχουσα ἡ Βαμβύκη (h. *Mambuk*), ἣν καὶ Ἔδεσσαν καὶ Ἱερὰν πόλιν καλοῦσι. Explicatio ineptiarum petenda ex Itinerario Ant. p. 191, ubi hæc :

Bathnæ	
Hierapolis	21
Thilati comium (κώμιον)	10
Bathnæ	15
Edissa	15

Subest igitur duarum Bathnarum confusio. Ab alteris in Syria boream versus erat Hierapolis s. Bambyce, ab alteris vero in Anthemusiade sive *Saroug* regione positis (cf. Isidor. in G. min. 1, p. 246. St. Byz. : Βάτναι Ὀρροηνῆς. Procop. B. P. 2,12 : Βάτνης πόλισμα... ἡμέρας ὁδῷ Ἐδέσσης διέχον. In Itin. p 190. : *Bathnas Mari*, [an Σάρου?]) boream item versus erat Edessa. Ceterum error non profectus est a Strabone qui nullas Bathnas commemorat, sed auctori ejus vindicari debet, quem Stephanus quoque sequitur ; nam hic quoque Edessam Συρίας πόλιν vocat et Apameam, quæ ad Zeugma erat, Ἐδέσσης πρὸς ἄρκτον esse dicit, quod sane dicendum erat si Edessa ponitur ubi perperam ap. Strabonem collocatur. — Ὀλίβερα vel potius Θελ-Ἰβηρα, præfixa litera I (ut v. c. *Van* ap. Cedrenum est Ἴβαν. V. not. p. 946) eadem est, ni fallor, quæ ap. Ravenn. p. 79 *Bara*, ap. Procop. de æd. 2,4 p. 223, 16 Βάρας φρούριον ἐν ὄρει ὑψηλῷ, in Tab. Peuting. *Bar-bara* [ut Βαρβαλισσός, ad Euphratem castellum cujus Ptolemæus et Stephanus Byz. meminerunt, ab Istachri geographo *Balis* (hod. rudera *Kalaat Balis*) vocatur.] Sita vero Bara in via, quam ab Edessa Singaram (h. *Sindjar*), corruptis passim distantiarum numeris, exhibet Tabula Peut. Ex Tabulæ numeris nonnisi 140 m. p. colliguntur, dum vel linea directa inter urbes intercedens sit c. 200 m. p. (185 ap. Ptol.), ipsa autem via a recta magnopere deflectat, quum Chanmaudi sit hod. *Amoudhe* et Sizinnus seu Sichinus hod. *Sciniye*. Temere hæc oppida Ptolemæus collocavit, ita tamen ut via per ea traducta sit c. 245 m. p., quod ad verum prope accedit.

Tabula Peuting.			Ptolemæus.			
Edessa		deb.	Ἔδεσσα		*Oufra*	
Barbare (Bara Rav.)	[XL	(LX)	Θελίβηρα....	60	*Tel Garouan*........	60
Minnocerta...........	[X	(L)			*Tel Erman*.........	55
(Mannocerta Rav.)					(37 m. p. a Nisibi)	
Chanmaudi...........	XXII		Μαμβοῦτα...	70	*Amoudhe*...........	20
(Amaude Rav. p. 81)						
Thilapsum...........	XVI				*Latife?*............	20
(Thelmisa Rav. p. 80)						
Sizinnus.............	XXII	(LXII)	Γίζαμα......	25	*Sciniye*...........	63
(Sichinus Rav. p. 81)						
Singara......... ...	XXX	(XXV)	Σίγγαρα.....	90	*Sindjar*............	20
	140	(240)		245		238

Hactenus de Strabone. Haud magis audiendus est Tacitus, qui in Ann. 15,5 *Nisibin* dicit *septem et triginta millibus passuum a Tigranocerta distantem*. Quodsi bene habet numerus, Tigranocerta confunduntur cum Minnocertis vel potius Mannocertis (sic nominatis a Manno quodam Osroenes principe) ; hæc enim, utpote a Chanmaudi 22 m. p. dissita, a Nisibi aberant c. 37 m. p. Nonnulli numerum corruptum esse putantes, pro *septem et triginta* scribi voluerunt *centum et triginta*. — De Plinio, qui 6,27 latitudinem Armeniæ a Tigranocertis ad Iberiam 650 m. p. esse prodidit, dixi supra ad p. 934. — Faustus Byzantius in Fr. Hist. 5, p. 260 narrat Saporem Persarum regem cepisse Tigranocerta (*Dikranagerd*), « ville située dans le district d'Aghdnik » (Moses Choren. ap. S.-Martin 2, p. 361 : « l'Aghdnik est située auprès du Tigre et contient dix provinces, celles d'Arzen, etc. »). Hæc ita habent ut situs urbis ad hod. *Arzen* ruinas referendus esse videri possit. Attamen idem Faustus p. 292 dicit : « S. Épiphane... couvrit le pays de Dzof de monastères... Il passa ensuite dans le pays d'Aghdnik et y posa les fondements d'une église en l'honneur des Martyrs dans la ville de Tigranocerte. Censet igitur Martyropolin (hod. *Meiafarkin*), ab

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Κύπρου νήσου θέσις.

[Ἀσίας πίναξ δ'.]

Ἡ Κύπρος περιορίζεται πάντοθεν πελάγει, καὶ ἀπὸ μὲν δύσεως τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

Ἀκάμας ἄκρα ξδ' ς'' λε' 𐅵''

CAP. XIII.

Cypri insulæ situs.

[*Asiæ tabula quarta.*]

Cyprus undique cingitur mari, et quidem ab occidente sole Pamphylio mari, quod latus sic describitur :

Acamas promontorium 64° 10' 35° 30'

Arzen 25 m. p. occasum versus distantem, in Tigranocertorum locum successisse, probantibus olim Moltkio et Kieperto in tabula an. 1843. Longius a vero recedit Moses Chorenensis, qui Tigranocerta componit cum Amida, ap. S.-Martin 2, p. 431 : « Dikranagerd est Amid, environné de murs par Tigrane... Dans la suite elle fut rebâtie par Théodose le Grand. » Ceteri auctores nihil suppeditant quod ad situm urbis definiendum adhiberi possit. (V. Memnon in Fr. Hist. 3, p. 556. Tacitus Ann. 12,56. 14,23. Frontinus Strateg. 2,9,5. Plutarchus Lucull. 25. 26. 27 sqq. ; Compar. Cimonis et Luculli c. 3. Dio Cass. 35,2. 60,20. 21. 62,21. Appian. Mithrid. 67. 84. Orosius 6,3.). Ceterum Plutarchus l. l., ubi Lucullum a Tigranocertis boream versus πρὸς τὸν Ταῦρον ἀναχωρῆσαι et dein contra Artaxata contendisse narrat, de Tigridis trajectu nihil monet, quod quidem exspectaveris si Tigranocerta a Tigride austrum versus sita fuissent. Idem Plutarchus ib. c. 27 de Tigrane dicit : ὡς δὲ ὑπερβαλὼν τὸν Ταῦρον ἄθρους κατεφάνη καὶ κατεῖδε πρὸς τοῖς Τιγρανοκέρτοις ἐπικαθήμενον τὸ στράτευμα τῶν Ῥωμαίων, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει ὅμιλος ὀλολυγῇ... τὴν ὄψιν ἐδέξατο. At si in Mesopotamia urbs erat, Tigranes conspicere eam non poterat nisi a Tauro longe progressus et post trajectum Tigridis, cujus Plutarchus non meminit. Denique nulla fluvii trajecti mentio ap. Dionem Cass. 62,21, ubi Vologesum a Tigranocertis per Taurum contra Pætum ad Arsaniam fl. castra habentem milites duxisse narrat. Num igitur casu accidit ut tribus his locis Tigridis mentio omissa sit? Vix crediderim. — Nihilominus Mommsenius (*Die Lage von Tigranocerta* in *Hermes tom.* 9, p. 130 sqq. 1875) Taciti verbis insistens ceteraque testimonia spernens Tigranocerta in Mesopotamiæ parte a Tigrane occupata caput Armeniæ hujus ἐπικτήτου fuisse censuit. Obsecutus huic sententiæ Kiepertus in novissima *Orbis antiqui* editione Tigranocerta posuit ubi ego sec. Tabulam Peut. Mannocerta collocavi. — Henricus Rawlinson (in Athenæo 1863, p. 228) urbem quæsivit in hod. *Hesn Ioze* (44 m. p. a Nisibi boream versus, 13 m. a *Keipha* (Cepha Tab. P.) et Tigri fl. austrum versus. Ibi enim vastas ruinas a Tayloro repertas esse acceperat. At ipse Taylorus (in *Journal of the r. geogr. soc., vol.* 35 p. 35), monente Kieperto l. l., nihil de his prodit, verum in colle *Tel-Buit*, haud longe ab *Joze* dissito, rudera quædam ædificiorum extare numorumque copiam repertam esse audivit. — Georgius Rawlinson (*The sixt great oriental monarchy etc., London* 1873 p. 141) : « The exact position of Tigranocerta is unknown, but it was probably not far from the modern *Mardin* » (c. 37 m. p. a Nisibi). Alias de situ urbis opiniones dudum explosas sciens omitto.

Cap. XIII. Dimensiones insulæ et a continente distantias sec. Strabonem 14,6,3, Plinium 5,129. Stadiasum § 315 sqq., Ptolemæum, vide p. 953.

Positio insulæ parum accurata. Orientalis ejus tractus quæ revera versus ortum æstivum porrigitur, in Ptolemæi tabula versus ortum solstitialem tendit. Quodsi Acamas pr. cum Ptolemæo ponitur 35° 30 lat., Clides ponendæ sunt 36° 15', ponuntur vero 35° 50'. Ne justa oræ directio exhiberetur, impedivit falsa oræ Asiaticæ delineatio. Nam si Clides recte collocarentur 36° 15', inter eas et Zephyrium Asiæ nonnisi duodecima unius gradus pars intercederet. || — 5. καὶ] om. ed. pr. || — 5. τῷ] om. ABDSXZΔΦΩΣ. || — 7. Ἀκάμας] Hod. *C. Epiphanio*. Cf. Strabo, Plinius, Stadiasm. 297, Lucian. Navig. c. 7, Sextus Empir. mathem. 1,257. || — ξδ' ς''] ξδ' ed. pr., 64 1/4 ed. Rom. || — λε' 𐅵''] με' (sic) ed. pr., 35 2/3 Vic. Rom., 35 1/3 Ulm. Alius Acamas in Salamine insula, teste Hesychio : Βώκαρος ποταμὸς ἐν Σαλαμῖνι ἐκ τοῦ Ἀκάμαντος ὄρους φερόμενος. Bocari hujus mentio in Strabone 9,1,9, Lycophr. 451, Etym. M. s. v. Nonnulli etiam Cypri ins. Bocarum fluvium fuisse censent (v. Forbiger Geogr. 2, p. 1044), qui hodie sit aut *Karo* sive ποταμὸς τῆς Ἀσγελίας (*Aspeliæ* ap. Plin. 5,129), medius inter Paphum novam et Zephyrium pr. exiens, aut *Dioryso* Palæpaphum præterfluens. Nimirum in Euripidis Bacchis 405, ubi : Πάφον, ἂν ἑκατόστομοι βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ καρπίζουσιν ἄνομβροι, pro βαρβάρου legi voluerunt Βωκάρου. At poetæ verba in fluviolos istos haud quadrant. Intelligendus potius Nilus fuerit, quem in Cyprum fabulæ traduxerunt sicuti Alpheus emergit in Arethusa Syracusarum. Ister in Fr. Hist. 1, p. 423 de

Πάφος Νέα	ξδ' γ''	λε' ς''	Paphus Nova	64° 20'	35° 10'
Ζεφύριον ἄκρον	ξδ' ς''	λε' ιβ''	Zephyrium promontorium	64° 10'	35° 5'

Cypro a filia Bybli (Βύβλος ἐν τῷ Νείλῳ πόλις St. Byz.) et Veneris nomen habente dixit ἐν ἀποικίαις Αἰγυπτίων. Cf. Servius ad Vergil. Bucol. 10,8 : *Ex Ægypto Epivius et Asterius (Aspelius?) et You (Aon?) fratres in insulam Cyprum profecti sunt*, etc. (v. Movers *Phœniz. Alterth.* 1, p. 204). ‖ — 1. Πάφος] ἄφος P. Hod. *Bafo*. ‖ — λε' ς''] 36 1/6 Vic. Marinus, ut Ptolemæus p. 40,11 tradit, in eodem meridiano parum recte posuerat :

Acamantem	ap. Ptolem. 64° 10'	nobis 49° 55'
et Paphum (nov.)	64° 20'	50° 3'
et Sebennytum	62° 20'	48° 40'

	Strab.	Ptol.	Nos.
Ab Acamante ad Clides πεζῇ	1400	1450	1200
(sec. Plin. et Artemidor. ap. Agathem...	1300)		
Iuxta oram sec. Timosthenem	1600	1700	1500
A Clidibus ad Pedalium.............	680	700	650
A Pedalio ad Curiadem	700	750	800
A Curiade ad Acamantem	[720]	1050	650
Ambitus sec. Strab. et Timosthenem.....	3420	4650	3600
(sec. Stad. στ. ,ασν', leg. ,δσν'		4250)	
(sec. Isidor. 375 m. p..............	3000)		
Ab Acamante ad Chelidonias...........	1900	1150	1050
ad Siden...............	1600	700	1050
ad Selinuntem...........	1000	600	700
ad Anemurium..........	700	900	650
A Crommyôn pr. Anemurium..........	350	350	400
(sec. Plinium..........	400)		
A Clidibus ad Pyramum fl...........	700	460	650
Myriandum...........	1500	800	800
(sec. Artemidor..........	1400)		
Berytum.............	1500	800	850
A Papho Alexandriam.............	3600	2500	2500
(sec. Agathemerum.......	3800)		
Sec. Stadiasmum :			
A Curiade Pelusium στ. ,ατ'			
(leg. ,βτ').........	2300	2000	2000
A Citio Ascalonem ,γτ' (leg., ,βτ')	2000	1750	2100
Ab Aphrodisiade ad Acten Achæorum	500	550	500

Damastes ap. Strab. 14,6,4 Cypri longitudinem non ab Acamante, sed ab Hierocepia (hod. *Hieroscipas* prope *Baffo*) ad Clides mensus erat; recte hoc, si Damastes quoque Paphum in Acamantis meridiano posuit. — Plinius 5,130 : *Contra Neampaphon Hierocepia (insula)*. At Hierocepia est locus continentis cui insula nulla objacet. Verum e regione Palæpaphi insula est quæ Νουμήνιον vocatur in Stadiasm. § 290 p. 502. ‖ — 2. λε' ιβ'] λε' LP. Vss. 2 et sqq. in A et edd. Rom. et Ulm. hoc se excipiunt ordine :

Δρέπανον ἄκρον	ξδ' ∟''	λε' ∟'' δ''
	64 1/6	35 1/12 Rom. Ulm.
Πάφος παλαιά	ξδ' ∟''	λε'
Ζεφύριον	ξδ' ς''	λε' ιβ''
	64 1/2	34 1/2 1/4 Rom. Ulm.

Igitur in cod. A nomina transponuntur, servatis epochis, adeo ut turbetur ordo periegeseos; in edd. Rom. et Ulm. epochæ quoque ita mutantur ut Drepanum

Πάφος Παλαιά	ξδ' ∠''	λε'
Δρέπανον ἄκρον	ξδ' ∠''	λδ' ∠''δ''

2. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει καὶ τῷ Συριακῷ κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ τὸ Δρέπανον ἄκρον

Φρούριον ἄκρον	ξδ' ∠''δ''	λδ' ∠''γ''

Paphus Vetus	64° 30'	35°
Drepanum promontorium	64° 30'	34° 45'

2. A meridie autem Ægyptio mari atque Syriaco, quod latus sic describitur : post Drepanum promontorium

Phrurium promontorium	64° 45'	34° 50'

---

collocetur ubi ceteri codices Zephyrium habent et vice versa. Zephyrium pr. hodie est *Cap Bafo*, uti colligitur ex Strabone 14,6,3, in quo locorum series ab ortu occasum versus procedens hæc est : ἀρχὴ τοῦ δυσμικοῦ παράπλου τὸ Κούριον... καὶ εὐθύς ἐστιν ἄκρα, ἀφ' ἧς ῥίπτουσι τοὺς ἁψαμένους τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος· εἶτα Τρῆτα (Τρητά?) καὶ Βοόσουρα καὶ Παλαίπαφος ὅσον ἐν δέκα σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάσσης ἱδρυμένη, ὕφορμον ἔχουσα... εἶτ' ἄκρα Ζεφυρία πρόσορμον ἔχουσα καὶ ἄλλη Ἀρσινόη (sc. diversa ab Arsinoe inter Salaminem et Leucollam sita, cujus mentio in antecc.), μικρὸν δ' ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἡ Ἱεροκηπίς, εἶθ' ἡ Πάφος,.. διέχει δὲ πεζῇ σταδίους ἑξήκοντα (recte; c. 100 st. sec. Ptol.) τῆς Παλαιπάφου. — In Cypri tabula quam medii ævi tabulis innitens Mas-Latrie dedit atque ego minore modulo in Geogr. min. repetivi, hodiernum *Cap Bafo* lunatam habet formam et ab occasu parvulum sinum claudit nunc arenis oppletum. Proclivis igitur conjectura est idem promontorium de situ suo Zephyrium, de forma vero Drepanon vocatum esse, sicut in sinu Arabico idem promontorium tum Lepte acra tum Drepanum appellatum est (V. p. 686,1 not.), Ptolemæum autem ex duobus his nominibus duo finxisse promontoria, quorum alterum, Drepanum, posuit ubi sec. Stadiasmum erat Τρητοί ἀκρ. Ceterum in hodiernis Cypri tabulis *Cap Drepani* commemoratur inter Acamantem montem et Paphum Novam, adeo ut hoc pr. in alienum prorsus locum magno errore ap. Ptol. transpositum esse videri possit. Monendum tamen istud prom. in tabula modo citata vocari *Capo Melonda*, eique tanquam vetus nomen adscribi *Drepanum* pr. ‖ — 1. ξδ' ∠'' λε'] ξδ' ς'' λε' ιβ'' ed. pr. Ruinæ ad *Kouklia* vicum. De navali urbis Sacellarius Κυπριακὰ tom. 1, p. 86 : ὁ δ' αὐτῆς ὅρμος νῦν Ἀχνὶ καλούμενος... ἤδη ἐστὶ κατακεχωμένος... παρ' αὐτὸ καὶ δύο μεγάλαι λίθινοι στῆλαι τετραγωνικὰς ἔχουσαι ὀπὰς σώζονται, εἰς ἃς βεβαιότατα τὰ πλοῖα ἐνέδοντο. Ab ejusmodi lapidibus perforatis ipsi etiam portus passim nominabantur, ut in Sicilia et Sardinia Λογγῶνες; nam λογγῶνες καλοῦνται οἱ ἐπὶ τῶν λιμένων τρητοὶ λίθοι, οὓς τρυποῦσιν, ἵν' ἐξαρτῶσιν ἐξ αὐτῶν τὰ σχοινία τῶν νεῶν (Etym. M. p. 569. V. supra p. 381). Fortasse Paphi quoque portus similiter Τρητοί vocabatur. Sequens promontorium in Stadiasmo Τρητοί vocatur, atque passim nomen hoc rupibus vel natura vel arte perforatis inditum. (Cf. Τρητὸς λιμὴν Arabiæ, 85° 20' 13° 45', ap. Ptol. 6,7; Τρητὴ νῆσος Arabiæ (86,20' 12°, ibid.; hod. *Foredada*, i. e. *pertusa*, insula ad Sardiniam, de qua v. supra p. 373; Τρητὸν ἀκρωτήριον Africæ p. 614,2, et Cretæ in Stadiasmo 337, p. 511; *Ad Pertusa* statio in Africa sec. Itin. p. 45 et Tab. Peut). ‖ — 2. ξδ' ∠'' λδ' ∠'' δ''] ξδ' ς'' λδ' γ'' ed. pr. A Palæpapho ad Curiadem acram oræ longitudo, quum sit 300 fere stadiorum, in Ptolemæi tabula in 600 stadia diducitur. Drepanum sicut sequens Phrurium pr. alius nemo commemorat. A Palæpapho distat 125 stadia, quæ pertinent usque ad hod. *Cap Blanc* sive *Kavos Aspros*. In Stadiasmo § 300 a Palæpapho 50 (leg. 150) stadia computantur εἰς Τρητούς (ἀκρωτήριόν ἐστιν). Idem esse censeo Drepanum Ptolemæi, sive Δρέπανον, notum promontoriorum nomen, ex Τρύπημα effictum, sive aliunde temere huc translatum sit. In Stadiasmo numerum 50 falsum esse e Strabone 14,6,3 (v. not. ad p. 953,2) colligitur. Is enim Τρητά a Boosura ortum versus collocat, quod cadit in *Cap Blanc* 35 stadia a *Bisuri* ortum versus distans. ‖ — 4. τῷ] om. Φ, τῷ τε. ‖ — 5. Δρέπανον] καὶ Ζεφύριον in marg. add. A; *Zephirium* ed. Lugd. ‖ — 6. ξδ' ∠'' δ'' λδ' ∠'' γ''] ξδ' δ'' λθ' ∠'' ed. pr.; λδ' ∠'' δ'' F. Φρούριον tanquam proprium promontorii nomen suspectum est. Alibi non commemoratur. Neque promontorium aliquod notatu dignum in hoc tractu occurrit. Indicari videtur castellum ad ipsum *Cap Blanc* positum, cui in tabula a Ptolemæo adhibita nomen proprium non erat adscriptum. A Phrurio ad Curium oppidum sec. Ptolemæum eadem est distantia quæ est a *Cap Blanc* ad ruinas Curii. ‖ — P. 955, 1. Κούριον] Κουρία A. De Curio v. Herodotus 5,113, Plinius 5,130, Strabo 14,6,3 (πόλις Κούριον ὅρμον ἔχουσα), Ælianus H. An. 11,7, Aristoteles Mir. 142, Steph. Byz., Tzetzes ad Lycophr. 448, Hierocles p. 706, Constant. Porph. de them. 1,15 p. 39. Cleon ὁ Κουριεύς Argonauticon auctor, ap. Schol. Apoll. Rhod. 1,623; Hermias ὁ Κουριεύς ap. Athenæum 13, p. 563,3. Sec. Strabonem l. l. ἀρχὴ τοῦ δυσμικοῦ παράπλου τὸ Κούριον (i. e. τὸ Κούριον ἄκρον, quod in antecc. τὴν Κουριάδα ἄκραν dixerat) τοῦ βλέποντος πρὸς Ῥόδον. Ptolemæus occidentalis lateris initium sumit a Drepano pr., cui

Κούριον πόλις	ξε'	λε'	Curium oppidum	65	35°
Λύκου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξε' γ''	λε' ιβ''	Lyci fluvii ostia	65° 20'	35' 5'
Κουριὰς ἄκρα	ξε' L''	λδ' L''δ''	Curias promontorium	65° 30'	34° 45'
Ἀμαθοῦς	ξε' L''δ''	λε'	Amathus	65° 45'	35°
Τετίου ποτ. ἐκβολαί	ξϛ' ϛ''	λε'	Tetii fluvii ostia	66° 10'	35°
Κίτιον πόλις	ξϛ' δ''	λε'	Citium oppidum	66° 15'	35°
Δᾷδες ἄκρα	ξϛ' L''	λε'	Dades promontorium	66° 30'	35°
Θρόνοι πόλις καὶ ἄκρα	ξϛ' L''δ''	λε'	Throni oppidum et prom.	66° 45'	35°

haud recte eundem parallelum assignat, in quo Curiadem acram collocat. De amplis urbis ruinis prope *Episcopi* vicum sitis titulisque ibi repertis uberrime dixit Cesnola, *Cyprus. Its ancient cities* etc. p. 293-350. Cf. Sacellarius Κυπριακά 1, p. 73-75. Haud longe inde occasum versus in loco *Apellon* dicto ruinæ sunt templi Apollinis Ὑλάτου, ab ora maritima c. 1000 *yards* distantes. In propinquo litore abrupte ex fluctibus assurgente fuit ἄκρα, ἀφ' ἧς ῥίπτουσι τοὺς ἁψαμένους τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Strabo l. l. Cf. Tzetzes ad Lyc. 448 : Ὕλη πρὸς τὸν Κούριον τόπον. Steph. Byz. s. v. Ὕλη. Ἐρύσθεια. Τέμβρος. Nonnus 13,405. Sec. Tabulam Peut. Curium a Palæpapho 22 (26 Ptol.), ab Amathunte 16 m. p. (recte hoc; 43 m. sec. Ptol.) distat. || — 2. ἐκβολή BEZ. || — 3. ξε' γ'' λε' ιβ''] ξε' λε' γ'' ed. pr.; ξϛ' ϛ'' Φ manu sec., 62 1/2 Vic. Rom. Ulm. Fluvius haud longe a Curio ortum versus occurrens hodie *Kouri* vel *Episcopi R.* Mentio ejus in Geogr. Rav. p. 394,6. Ibidem alius Cypri fluvius nominatur Basileus (hod. *Basili potamos*). || — 4. Κουριάς] Κουρίας BEFMPRVZΔΦ Arg., *Cariæ extrema* Ulm. || — ξε' L''] ξε' ed. pr. || — λδ' L'' δ''] λδ' δ'' ed. pr., λε' L'' δ'' L. Ad hunc versum in margine codd. BCEZ adscribitur : Νεμεσός (Νεμευός in Constant. Porphyr. de them. 1,15 p. 39; hod. *Limasol*). Cyprius quidam codicis scriptor glossas passim addidisse videtur. Strabo l. l. : Κουριὰς (ἄκρα) χερρονησώδης, εἰς ἣν ἀπὸ Θρόνων (cujus prom. mentio in antecc. omissa est) στάδιοι ἑπτακόσιοι. Hodie promontorii apex occidentalis *Cap Zeugari*, orientalis *Cap Gatto*. A Curio oppido sec. Ptol. 250 stadia distat, revera ne centum quidem. || — 5. Ἀμαθοῦς] *Amathusa* Ulm. Ruinæ hod. *Eski Limasol*. || — 6. Τετίου] *Thetii* Ulm. || — ἐκβολή BEZ. || — ξϛ' ϛ''] ξϛ' δ'' ed. pr. || — λε'] λε' ιβ'' ed. pr. *Tetius* nomen (an *Citius?*) aliunde non notum. Hodie fluvius vocatur *Kiti potamos*, qui in mare exit haud longe a *Cap Kiti* sive *Cap des salines* (Plinius 31,76 : *ad Citium e lacu salem extrahunt*. Antigon. Caryst. 123). Eundem fluvium a Pokokio 2, p. 308 *Kreig-Simeone* vocari dicit Mannertus 6,1, p. 581. Propinquum ei promontorium Καργαῖαι appellatur in Stadiasmo 303, p. 502, ubi hæc :

Ἀπὸ Κουριακοῦ (sc. ἀκρωτηρίου) εἰς Ἀμαθοῦντα σταδιοι ρν'.

Ἀπὸ δὲ Κουριακοῦ ἐπὶ Καργαίας στάδιοι μ' (leg. τμ')· ἀκρωτήριόν ἐστι ἔχον λιμένα ὕφορμον καὶ ὕδωρ, i. e. sinus magnus a *Cap Gatto* ad *Cap Kiti* pertinens διάπλουν habet stadiorum 340. — An in hoc tractu fuit Κρήσιον πόλις Κύπρου (St. Byz.)? Sec. Strabon. 14,6,3 inter Amathuntem et Citium est πολίχνη Παλαιὰ καλουμένη καὶ ὄρος μαστοειδὲς Ὄλυμπος (*M. S.-Croix*). Nescio an pro Παλαιὰ legendum sit Ἁλαία vel Ἁλαῖαι, quum salinæ in propinquo sint (Cf. Ἁλαὶ s. Ἁλαῖαι Atticæ et Bœotiæ). || — 7. Κίτιον] *Cotium* Vic. Hodie *Larnaka*. Portus nunc arenis oppletus. De ruinis v. Cesnola p. 42-60. A Tetio fl. c. 60 stadia (30 st. ap. Ptol.) distat; a Salamine 200 sec. Diodor. 23,49,1; c. 300 st. sec. Ptol.; a Tremithunte 14 m. p. in Tab. Peuting (c. 38 m. sec. Ptol.). || — 8. Δᾷδες] sic Grashof., Δᾶδες ed. pr., Δάδες cett. || — ξδ' L''] ξδ' δ'' ed. pr. Promontorium a Citio distat 100 stadia, quæ pertinent usque ad *Cap Pyla*, in quo nunc turris extat. Nomen prom. alibi non obvium; fortassis a pharo olim inditum. || — 9. Θρόνοι] Θεόνοι Φ Arg., *Theoni* Ulm. || — 10. λε'] λε' ϛ'' ed. pr. Ruinæ urbis in loco nunc *Torno* dicto. Cesnola l. l. p. 183 : « During two years I searched in vain for the site of Throni... but as last I discoverd it, as I beleave, between Cape Pyla and Cape Greco, but nearer the latter (At in adjuncta tabula urbis locus a *C. Pyla* 5 millia, a *C. Greco* 10 m. anglica distat), a at spot where extensive foundations of houses are still visible. The place is called *Torno*, which obviously is a corruption of *Throni* ». Perperam Ptolemæus eandem et oppidi et promontorii positionem exhibet. Quæ a Dadibus ad Thronos computat stadia centum, usque ad *Cap Greco* pertinent, i. e. ad Thronos prom., ab urbe satis longe dissitum, haud longius tamen quam Curias acra ab urbe Curio. Throni pr. nomen a ditione urbis inditum, idem vero a figura vocabatur Pedalium. Temere Ptolemæus a Thronis pr. Pedalium distinguit. Strabo

3. Ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ Συριακῷ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ τοὺς Θρόνους τὴν ἄκραν

Πηδάλιον ἄκρον	ξζ'		λε'	ς''
Πεδιαίου ποτ. ἐκβολαί	ξς'	L''γ''	λε'	γ''
Σαλαμίς	ξς'	γο''	λε'	L''
Ἐλαία ἄκρα	ξζ'		λε'	γο''
Κλεῖδες ἄκρα	ξζ'	L''	λε'	L''γ''

4. ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῷ Κιλικίῳ αὐλῶνι κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

Καρπασία	ξς'	L''γ''	λε'	L''γ''

3. Ab oriente sole Syriaco mari, quod latus sic describitur : post Thronos promontorium

Pedalium promontorium	67°	35° 10'
Pediæi fluvii ostia	66° 50'	35° 20'
Salamis	66° 40'	35° 30'
Elæa promontorium	67°	35° 40'
Clides promontorium	67° 30'	35° 50'

4. A septentrionibus Cilicio Freto, quod latus sic describitur :

Carpasia	66° 50'	35° 50'

---

ab ortu occasum versus procedens, postquam ad Curiadem acram pervenit, hanc a Thronis 700 stadia abesse dicit, in antecc. vero, ubi nulla Thronôn mentio, a Clidibus ad Pedalium 680 stadia computat. Ut continua sit oræ dimensuratio, Pedalium et Throni nomina ad idem promontorium pertinere debent. || — 2. Θρόνους] Θεόνους Φ Arg.; τὴν ἄκραν om. SΩ. || — 4. Πηδάλιον] Ἀμμόχωστος in margine add. ABCDERZ; glossam in ordinem verborum recepit W, in quo post Πηδάλιον additur Ἀμμόχωστος ξδ' λε' δ''. In edit. pr., missa Pedalii mentione, scribitur Ἀμμόχωστος ξζ' λε' γ''. Hodie *Famagosta*. Cf. Stadiasm. § 304. Pedalion hod. *Cap Greco*, uti patet ex configuratione promontorii, qualem novissimæ tabulæ exhibent. In Stadiasmo ab insulis Salaminiis ad Pedalium computantur στάδιοι π', perperam. Legendum στάδιοι ρπ'. Aliud Πηδάλιον pr. Cariæ (h. *Cap Angistro*). V. Stadiasm. § 200 p. 495. In Strabone 14, 6,3 locorum series : Σαλαμίς... εἶτα Ἀρσινόη πόλις καὶ λιμήν (h. *Famagosta?*), εἶτ' ἄλλος λιμὴν Λεύκολλα (h. *Lucolla*), εἶτ' ἄκρα Πηδάλιον, ἧς ὑπέρκειται λόφος τραχύς, ὑψηλός, τραπεζοειδής, ἱερὸς Ἀφροδίτης, εἰς ὃν ἀπὸ Κλειδῶν στάδιοι ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα. || — 5. Πεδιαίου] Πεδαίου ed. pr., *Pedæi* Rom. Ulm.; ἐκβολή BEZ. Hod. *Pidias*, juxta Salaminem exiens. Nullo adscripto nomine in Tabula Peut. pingitur ita ut altero ostio inter Solos et Lapethum (ubi Serachus fl.) exeat. Mentio ejus ap. Pseud-Aristotelem (v. not. p. 959[a]), ubi pro Πλιέως legendum Πεδιέως. In Ptolemæo fluvius, pari intervallo a Salamine et Pedalio distans, ponitur perperam. Vero propiores sunt distantiæ inter Salaminem et Pedalium et inter Pediæum et Thronos. E duobus fontibus hæc conflata esse videntur. || — 6. Σαλαμίς] Σχαλμίς Φ Arg., *Selamis* Ulm. || — ξς' γο'' λε' L''] ξς' γ'' λε' ς'' ed. pr. Hod. *Eski Salami*. || — 7. Ἐλαία] Ἐλαίας A, *Elæa*, Ἀλαία (sic) Arg., *Elea* Rom. Ulm. Lugd. || — λε' γο''] λε' γ'' ed. pr. Elæa vel, quod malim, Alæa, a Salamine sec. Ptolemæum c. 170 stadia distans, promontorium est quod in nostris tabulis c. 150 stadia a Salamine abest in [illegible] regione ubi prope hod. *Kamara* varia antiquitatis rudera exstant. Eodem pertinet Παλαιὰ (Ἀλαία?) Stadiasmi § 305 p. 503, ubi :

Ἀπὸ Σαλαμῖνος εἰς Παλαιὰν στάδιοι ρκ', κώμη ἐστὶ καὶ λιμένα ἔχει καὶ ὕδωρ. Ἀπὸ Παλαιᾶς ἐπὶ [illegible] Φιλεοῦντα στάδιοι τ'. Nescio an ibi legendum sit Ἐλεοῦντα vel Ἐλαιοῦντα (Cf. Ἐλαιοῦς Iupiter in Cypro sec. Hesychium). Sec. distantiæ notam locus fuit ubi nunc *Elisti*. In eodem tractu fortassis erat Elæussa insula (h. *Poro* ins.), cujus meminit Plinius 5,130. || — 8. Κλεῖδες] Οὐρὰ βοός ed. pr., quod in marg. addunt CRW. Cf. Agathemerus § 26 in Geogr. min. 2, p. 486 : Κ[illegible] προς βύρσῃ τὸ σχῆμα ὁμοία. || — ξζ' L''] ξζ' ς'' ed. pr. Hodie *Cap Andreas*. Herodot. 5,108 : οἱ Φοίνικες περιέπλωον τὴν ἄκραν, αἳ καλεῦνται Κληῗδες τῆς Κύπρου. Antholog. tom. 3, p. 45 Iacobs : Κληῗδας Πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος. Hesychius : Κλεῖδες· ἄκρα τῆς Κύπρου. Strabo 14,5,3 : A Cromyu [illegible] πρὸς ἄρκτον ὁ πλοῦς ἐστὶ καὶ πρὸς ἕω καὶ πρὸς τὰς Κλεῖδας εὐθυπλοίᾳ σταδίων ἑπτακοσίων. Idem πρόκεινται δὲ (τῆς ἄκρας) πλησίον αἱ Κλεῖδες καὶ ἄλλαι δὲ πλείους, εἶθ' αἱ Καρπάσιαι νῆσοι. Plinius 5, 130 : *In eodem situ Eleussa insula est et quattuor ante promunturium, ex adverso Syriæ, Clides* (sic recte codex antiquissimus Leidensis, sæc. IX; *Dinaa*, *Dinar* var. lect.; olim in edd. *Dinaretum*), *rursusque ab altero capite Stiria* (*Stira* Geogr. Rav. p. 394,10; hodie *Chiros?*). Parallelus promontorii ab Cromyû parallelo c. 180 stadia boream versus (in Ptolemæi tabula 166 stadia austrum versus) distat. — 11. Καρπασία] *Carpasa* Vic. Rom. || — λε' L''γ' ιβ'' add. ABDFLNOSΔΩΞ. — Καρπασία etiam Strabo l. l., Diodor. 20,48, Hellanicus ap. Steph. Byz., Καρπάσεια Scylax § 103 p. 77, Καρπασία codex Stadiasmi § 314; αἰπεινὴ Κραπάσεια Dionysius in Βασσαρικοῖς ap. Steph. Byz. et Nonnus 13,446, Κάρπαθος Xenagoras, Καρβασία Demetrius Salaminius ap. Steph. Byz., *Carpasium* Plinius 5,130, Καρπάσιον Constantin Porph. de them. 1,15 p. 39,16 et Hiero-

Ἀχαιῶν ἀκτή	ξϛ' γο''	λε' ∠'γ''	Achæorum Acte	66° 40'	35° 50'
Ἀφροδίσιον	ξϛ' ∠'	λε' γο''	Aphrodisium	66° 30'	35° 40'
Μακαρία	ξϛ'	λε' ∠'δ''	Macaria	66°	35° 45'
Κεραυνία	ξε' γο''	λε' ∠'δ''	*Cerynia*	65° 40'	35° 45'
Λαπήθου ποτ. ἐκβολαί	ξε' ∠'	λε' ∠'γ''	Lapethi fluvii ostia	65° 30'	35° 50'
Λάπηθος πόλις	ξε' γ''	λε' ∠'γ''	Lapethus oppidum	65° 20'	35° 50'
Κρομμύων ἄκρα	ξε' ϛ''	λϛ' ϛ''	Crommyon promont.	65° 10'	36° 10'

cles p. 707 (ubi codex Κάρβασιν). Strabo 14,6,3 : Καρπασία, πόλις λιμένα ἔχουσα, κεῖται δὲ κατὰ τὴν ἄκραν τὴν Σαρπηδόνα (66° 10' 36° 45' ap. Ptolem. 5, 8,3). Ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας καὶ τὸ νότιον πέλαγος. Stadiasm. 178 p. 483 : ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς Σαρπηδονίας ἔγγιστα κειμένης πρὸς τὴν Κύπρον εἰς πόλιν Καρπάσειαν οὐριώτατα στάδιοι υ' (recte hoc; 500 stad. sec. Ptolemæum). Idem ab Acris Carpasiam 100 stadia, Lapethum 350 (τν' ; deb. 650, χν') stadia computat. Oppidum stetisse ubi nunc vicus τὸ Ῥιζοκάρπασον et rudera templi τοῦ ἁγίου Φίλωνος, 3 vel 4 m. p. ab Γιαλοῦσα (Αἰγιαλοῦσα. ἀκτὴ Ἀχαιῶν) ortum versus, probabiliter censet Sacellarius l. l. 1, p. 147. || — 1. Ἀχαιῶν] Ἀχεῶν DΔΞ, Ἀχαιῶνα ἀκτή P. || — ξϛ' γο''] ξϛ' γ'' ed. pr., 66 1/3 Vic. || — λε' ∠' γ''] λε' ϛ'' ed. pr., λε' γο'' L. In Strabone 14,6,3 codices corrupte εἶτα Χάρων ἀκτή. Stadiasmus 186, p. 484 ab Aphrodisiade Ciliciæ ad Ἀχαιῶν ἀκτὴν recte computat 500 stadia. Totidem fere Ptolemæus. Nomen referendum ad litus cui adjacet h. Γιαλοῦσα (i. e. Αἰγιαλοῦσα). Varia ibi antiquitatis rudera. || — 2. ξϛ' ∠' λε' γο''] ξϛ' ϛ'' λε' γ'' ed. pr. Stephanus Byz. : Ἀφροδισιάς... δεκάτη Κύπρου. Strabo l. l. : Ἀφροδίσιον, καθ' ὃ στενὴ ἡ νῆσος· εἰς γὰρ Σαλαμῖνα ὑπέρβασις σταδίων ἑπταμήκοντα. Aphrodisium, sec. Ptol. c. 370 stadia a Cerynia distans, ad ruinas referendum esse videtur quæ sunt ad hod. *Davlo* vicum, ubi locus navium stationi aptus. Isthmus ibi fere 70 stadiorum. In altera ejus parte Salaminem esse haud recte dicitur, sed consentit tabula Ptolemæi, adeo ut vetus tabularum vitium subsit. || — 3. Μακαρία] *Macharia* Ulm. || — ξϛ'] sic codd. plurimi, ξϛ' ∠' BEZ Vic. Rom. Ulm.; ξϛ' ϛ'' de conject. Wilberg. || — λε' ∠' δ''] λε' δ'' ed. pr. Macaria inter vetera Cypri nomina recensetur ap. Plinium 5,130. Aliunde non cognita. Medium inter Lapethum et Aphrodisium locum obtinet. Qui situs cadit in locum ubi haud longe ab ora maritima est *Hagios Macarios* vicus Armenius, in ipsa autem ora *Basiliko* locus. Antiquitatis ibi vestigia supersunt. Cf. Sacellarius l. l. 1, p. 137. Superjacet mons Πενταδάκτυλος dictus. || — 4. Κεραυνία] Κερωνία ed. pr., Κηρηνία margo CE, Κυρηνία margo R. || — ξε' γο''] ξε' ϛ'' ed. pr., 66 2/3 Vic. — Dicendum erat Κερύνεια (hod. *Gerines*), ubi legitur in Scylace 103 (G. minor. 1, p. 77), Diodoro 19,62,6. 19,79,4 (Cf. 19,59,1.), Stephano : Πηγαὶ πόλις (ubi nunc *Cephalovrysi*, fontium capita, a Macaria austrum versus) ἐν Κερυνείᾳ τῆς Κύπρου. Idem vero Stephanus : Κορώνεια... τετάρτη, πόλις Κύπρου. In Tab. Peut. *Cerinia* a Lapetho 8 (18 sec. Ptol. falso), a Chytris 23 (46 ap. Ptol.) m. p. distans. Alias nominis scripturas v. in not. ad Stadiasm. 312, p. 501. || — 5. Λαπήθου] Λαπίθου PRVWXΦ Ulm. || — ἐκβολή BEZ. || — ξε' ∠'] ξε' γ'' ed. pr.; 66 1/2 Vic. || — λε' ∠' γ''] λε' ∠' ιβ''' ADFLNOΔΞ, λε' ∠' δ'' ed. pr. || — 6. Λάπηθος] Λάπιθος PRVWΦ ed. pr. Vic. Ulm. || — λε' ∠' γ''] λε' ϛ'' ed. pr., Nomen urbis Λάπηθος scribitur ap. Diodorum 19,55, Plinium, Stephanum; Λαπηθέων in numis; Λάπαθος, καθ' ἣν Νάγιδος (Ciliciæ), Strabo l. l.; Stadiasm. 313, p. 504; in Scylace codex Λήπηθις; in Hierocle p. 706, Constantino Porphyr., aliis, Λάπιθος. Fluvius urbem præterlabens « ἤδη καλεῖται ποταμὸς τοῦ Καραβᾶ ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν ὄχθων αὐτῆς κειμένης κώμης. » *Sacellarius* 1, p. 30. Urbis ruinæ ad *Lapitho* vicum. Fluvii mentio fit in Agathangeli fragmento quod dedi in notis ad Stadiasm. p. 504 : μεταξὺ δ' αὐτῆς (τῆς Κύπρου) ὄρος ἐστήκει τὴν κορυφὴν εἰς ὕψος ἀνάγον μακρόν. Ὄλυμπος καλεῖται τὸ ὄρος, ἐξ οὗ καὶ πηγαὶ ποταμῶν ἀναβλύζουσι τρεῖς, ὧν ὁ μείζων καλούμενος Λάπιθος κάτεισι τέμνων καὶ περιρρέων τὴν Λευκωσίαν οὕτωσι καλουμένην χώραν, καὶ ἀποπτύων τὸ ῥεῖθρον κατὰ τὴν ἐς ἄρκτον βλέπουσαν θάλασσαν (At Leucosiam non præfluit Lapithus, sed hod. *Bidias*, Πεδιαῖος Ptol.) || — 7. Κρομμύων] Κρόμμυον X, Κρομίων F, Κριμμύων W, *Cromion* Rom., *Cromiorum* Vic. Ulm.; Κρομακίτις in margine add. CR; Κρομμύου Strabo; Κρομμυακὸν Stadiasm.; hod. *Cromakiti*. || — ξε' ϛ''] ξε' ∠' DPV, ξε' γ'' ed. pr. || — λϛ' ϛ''] λϛ' ∠' PVΦ, 36 1/2 Vic., 36 1/12 Ulm. || — Inter hoc promontorium et Solos Stadiasmus 310 habet Melabrum : Ἀπὸ δὲ τοῦ Κρομμυακοῦ ἐπὶ τὸ Μελαβρὸν στάδιοι ν' (π'?)· ὅρμος ἐστὶ θερινός. Ἀπὸ Μελαβροῦ εἰς Σόλους στάδιοι τ' (ρλ'?). Melabrum istud, aliunde non cognitum, haud dubie erat ubi in Sacellariana Cypri tabula est Λουβερά vicus c. 80 stadia a Crommyu pr., 130 st. a Solis distans. Stadiasmus Sacellario non innotuit. || — P. 958, 1. Σόλοι] Σόλη A, Τέλοι Φ Arg., *Teli* Ulm., *Sola*

Σόλοι	ξε΄	λϛ΄
Καλλίνουσα ἄκρα	ξδ΄ γο΄΄	λε΄ ∟δ΄΄
Ἀρσινόη	ξδ΄ γο΄΄	λε΄ ∟ιβ΄΄

5. Τὰ μὲν οὖν ἀνατολικώτερα τῆς νήσου διείληφεν ἡ Σαλαμινία, τὰ δὲ δυσμικὰ ἡ Παφία, τῶν δὲ μεταξὺ τὰ μὲν μεσημβρινὰ ἡ Ἀμαθουσία καὶ ὁ Ὄλυμπος τὸ ὄρος, τὰ δὲ ἀρκτικὰ ἡ Λαπηθία.

Soli	65°	36°
Callinusa	64° 40′	35° 45′
Arsinoe	64° 40′	35° 35′

5. In partibus insulæ orientalibus est ager *Salaminius*, in occidentalibus *Paphius*; in iis quæ inter eos media sunt, est a meridie ager *Amathusius* et Olympus mons, a septentrionibus ager *Lapethius*.

Vic. Rom. ‖ — λϛ΄] λϛ΄ ∟ BELZΦ Arg. Vic. Rom., λε΄ ∟ γ΄΄ ed. pr., 36 1/12 Ulm. De ruinis urbis notissimæ v. Cesnola p. 228 sqq. ‖ — 2. Καλλίνουσα] Καλλινους X, Καλύνισα Φ Arg., *Calynisa* Ulm., *Calinusa* Vic. — ἄκρον BCEXZ; Βωμός add. CR. ‖ —ξδ΄ γο΄΄] ξδ΄ γ΄΄ ed. pr. ‖ — λε΄ ∟ δ΄΄] λε΄ ∟ γ΄΄ ed. pr. Rom., 35 1/3 1/4 Vic. Hodie *Cap Heleni* sive *Cap Pomo* (a vico *Pomo* sic dictum), quod nomen glossator voce Βωμός indicavit. In Tabula quam Mas-Latrie dedit, ad promontorium adscribitur : *Alexandretta* [Cf. St. Byz. : Ἀλεξάνδρεια... ἐννάτη ἐν Κύπρῳ], *Callinesion polis*. Plinius 5,129 Cyprum ab Astynomo *Crypton et Coliniam* vocatam esse dicit. Nescio an in *Colinia* lateat *Calinusia*. ‖ — 3. ξδ΄ γο΄΄ λε΄ ∟ ιβ΄΄] ξδ΄ γ΄΄, λε΄ ∟ γ΄΄ ed. pr. — Strabo 14,6,3 tres novit Arsinoas, unam inter Salaminem et Leucollam, alteram inter Zephyrium et Paphum Novam, tertiam quæ h. l. a Ptolemæo aliisque commemoratur : εἶτα, ait, πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος· εἶτα Σόλοι πόλις. Steph. Byz. : Ἀρσινόη... ἑβδόμη Κύπρου, πρότερον Μάριον λεγομένη. Idem : Μάριον, πόλις Κύπρου ἡ μετονομασθεῖσα Ἀρσινόη. Scylax 103 : Σόλοι. Μάριον. Diodor. 12,3,3 : Μάριον ἐξεπολιόρκησε (Κίμων). Idem 19,80,4 : Ptolemæus Lagi συνέλαβε Στασίοικον τὸν τῶν Μαριέων (βασιλέα), καὶ τὴν πόλιν κατέσκαψε, τοὺς δ᾽ οἰκοῦντας μετήγαγεν εἰς Πάφον. Ibid. 19,62,6. 19, 79,4 Μαριέων βασιλεύς commemoratur. Stadiasm. 309, p. 503 : ἀπὸ Ἀκάμαντος εἰς Ἀρσινόην στάδιοι σο΄ (ο΄?). πόλις ἐστί· λιμένα ἔχει ἔρημον· χειμάζει βορέου. Constantin. Porph. 1,15 p. 39 : Ἀρσινόη. Σόλοι. Hierocles p. 707. Ravennas p. 393,13 : *Solæ. Arsinoe. Paphos*. In Tabula Peuting. Arsinoes mentionem excidisse e linearum ductu et collato Ravennate colligitur. Supplendum :

Paphos		
[*Arsinoe*]	24 m.	(31 sec. Ptol.)
Solæ	24	(31 sec. Ptol.)

Igitur Tabula Peut. et Ptolemæus eo consentiunt quod ab Arsinoe Paphum et Solos eandem habent viæ longitudinem. Id si recte fit, Arsinoe a Callinusa proxime abfuisse debet. Idem suadet Stadiasmus ab Acamante Arsinoem juxta oram 270 (70 ego leg. proposui) stadia computans. At nulla in eo tractu antiquitatis rudera innotuerunt. Verum 80 fere stadia ab Acamante ad sinus recessum supersunt veteris urbis vestigia, quæ Arsinoæ recte, opinor, vindicari solent. Cesnola l. l. p. 225 : « We soon emerged from a ravine into a plain watered by a stream, which gives its name to a large village called *Krysokon*, built on its eastern bank. Half an hour north of this is another village called *Poli*, but considerably smaller, and situated on the western bank of the stream. This little village occupies a portion of the ancient city of Arsinoe. The scarcity of remains is explained by its proximity of the southern coast of Cilicia, from which, I am told, boats come loaded with timbre, and after discharging their cargo it has been the practice of these boatmen to load their crafts with the hewn stones of the district. Strabo placed in this neighbourhood a temple and a grove of Iupiter. I could not find any traces of either. » Ad hunc oppidi situm tabula Ptolemæi prope accedet, si ex editione prima longitudinis gradum 64° 10′ assumseris. Attamen vetus tabularum vitium subesse probabilius est. Marium cum nostra hac Arsinoe componendum esse ex nominum serie, in periplo Scylaceo consequitur, ubi recte monuit Droysenius *Hellenism.* contra eos qui (ut Engel, Forbiger, Cesnola, Sacellarius) Marium agnoscere sibi visi sunt in hod. *Mari* inter Amathuntem et Citium, haud longe a Basileo fluvio in mediterraneis, ubi nullam novimus Arsinoen. ‖ — 5. δυσμικά] δυσμικώτερα ed. pr. ‖ — 6. τῶν] τὰ ed. pr., τῷ Φ. ‖ — μὲν] om. Φ. ‖ — 7. Ἀμαθουσία] Κυθηρία margo R. ‖ — 8. ἡ] om. Φ. ‖ — Λαπηθία] Λαπιθία CPRWX ed. pr., *Lapedia* Vic., Λαμπηδία NSΔΩΞ, Vic., Κλαμπηδία Φ Rom. Ulm. Arg.; γράφε ἡ Κυθηρία margo Z. Olympus ὄρος μαστοειδές regionis mediterraneæ, quæ est inter Amathuntem et Citium, sec. Strabonem 14,6,3; hodie *M. Sainte-Croix*. Alius Olympus in boreali et orientali Cypri parte, eodem teste Strabone. Agathangelus (v. not. p. 957[b]) uno Olympi nomine comprehendisse videtur omnem tractum montanum per mediam fere insulam extensum, cujus partes nunc

6. Πόλεις δέ εἰσι μεσόγειοι αἵδε·

Χύτρος	ξς′ ς′	λε′ L″ιβ″
Τρεμιθοῦς	ξς′ γ″ιβ″	λε′ γ″ιβ″
Ταμασσός	ξς′ γο″	λε′ γ″ιβ″

7. Νῆσοι δὲ παρ᾽ αὐτὴν αἵ τε καλούμεναι Κλεῖδες, ὧν τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας ξζ′ L″ιβ″ λε′ L″δ″ καὶ τῶν Καρπασίων νήσων τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας ξζ′ ιβ″ λε′ L″δ″

6. Oppida sunt in media terra hæc :

Chytrus	66° 10′	35° 35′
Tremithûs	66° 25′	35° 25′
Tamassus	66° 40′	35° 25′

7. Insulæ sunt prope eam Clides quæ vocantur, quarum medium est situm 67° 35′ 35° 45′ et Carpasiarum insularum medium positionem habet 67° 5′ 35° 45′

---

vocantur *M. Troodos*, *M. Adelphi* seu *Paputsa*, *M. Machæras*, *M. StauroRouni* seu *Ste-Croix*. Ex his *Troodos* Τρόγοδος appellatur in Pseudaristotelis fragmento (v. Aristot. vol. V, p. 162 ed. Didot), ubi : ὑψηλὸν ὑπὲρ πάντων τῶν βουνῶν αὐτῆς (τῆς Κύπρου) Τρόγοδος καλούμενον. Ibid. : ὅτι χρυσίου μετάλλων ὄρος ἡ Βούκασα (hod. *Paputsa*?) κειμένη εἰς πόδασιν τοῦ Τρογόδου καὶ ἐπιβλέβει ἐπὶ τὰ βορειώτερα μέρη· κατὰ θάλατταν δὲ γίνεται δυτικώτερον αὐτῆς. Ad hod. *M. Machæras* referri possit Aous mons, de quo Etym. M. p. 117,38; Φιλέας δὲ πρῶτον βασιλέα Ἀῷον, Ἠοῦς ὄντα καὶ Κεφάλου, ἀφ᾽ οὗ ὄρος τι ὠνομάσθη Ἀῷιον, ἐξ οὗ β′ ποταμῶν φερομένων, Σεράχου (Σετράχου sec. Tzetzem ad Lycophr. 448; Σατράχου sec. Nonnum 13,459) τε καὶ Πλιέως (leg. Πεδιέως), τὸν ἕνα τούτων (Πεδιέα s. Πεδιαῖον sc.) Παρθένιος Ἀῷον κέκληκε διὰ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένην ἔχειν τὴν ῥύσιν. ‖ — 1. Mediterranea oppida nonnisi ea Ptolemæus recenset quæ Tabula quoque Peutingeriana habet. ‖ — 2. Χύτρος] ἡ νῦν Κυθηρία add. W. ‖ — ξς′ L″] ξς′ ς″ ed. pr., quod ad verum propius accedit; 66 1/12 Ulm., 65 1/2 Rom. ‖ — λε′ L″ ιβ″] λε′ γ″ ed. pr., 35 1/2 1/4 Ulm., 36 1/2 1/12 Vic. Rom. Codex C in margine addit : μέσον τῶν τριῶν κεῖται Λευκουσία δι᾽ ἧς ὁ Πεδιὰς (Πεδιαδὸς R) ῥεῖ ποταμός. Eadem codex R in verborum ordine habet vs. 4 post verba Ταμασσός.., λε′ γ″ ιβ″. — Χύτρος (hod. *Chytri* ruinæ) ceteris Χύτροι scribitur. Steph. Byz. : Χύτροι, Κύπρου πόλις... Ὁ πολίτης Χύτριος· ἀναλογεῖ δὲ τὸ ἐθνικὸν πρὸς τὸ Χύτρος ἑνικόν, ὡς Κύπριος πρὸς τὸ Κύπρος. Cf Suidas et Harpocration v. Χύτροι. Plinius 5,130 : *Chytri*. Corrupte Κύθροι in Hierocle p. 671, Concilio Chalcedon. p. 671, alibi. In Tab. Peut. *Citari* (*Cythara* G. Rav. p. 393,11) 23 m. p. a Cerynia, 24 m. p. a Salamine. Apud Constantinum Porphyr. De them. 1,15 p. 39,15 : Κυθέρεια. ‖ — 3. Τρεμιθοῦς] Τριμηθοῦς CPRVW ed. pr.; *Treminthis*, Τρεμμινθοῖς (sic) Arg., Τρεμμιθοῦς Φ[1], Θρεμμηθοῦς Φ m. sec. ‖ — ξς′ γ″ ιβ″] ξς′ L″ γ″ ιβ″ ed. pr., 66 1/3 Vic. ‖ — λε′ γ″ ιβ″] 35 1/3 Rom., 33 1/2 1/12 Ulm., 34 1/3 1/12 Vic. — Cf. Steph. Byz. : Τρεμιθοῦς (Τρεμινθοῦς var. l.), κώμη Κύπρου. In Conciliis ὁ Τρεμιθοῦντος; in Hierocle p. 707 ὁ Τριμιθούντων; in Socrate H. E. 1,12 ex eoque ap. Suidam v. Σπυρίδων et Τριμηθοῦς et in Menologio gr. vol. 3, p. 8 ed. Albani editur Τριμηθοῦς. In Constant. Porph. de them. 1,15 p. 39 : Τρίμιθος. In Tab. Peut. *Thremitus* (*Thermitus* Rav. p. 392), a Salamine 18 m., a Citio 24 (14? 26 ap. Ptol.), a Tamasso 24 (30 Ptol.) m. p. Ruinæ hod. *Tremithissa*. ‖ — 4. Ταμασσός] Ταμασός CPRSVWXΔΩ. *Thamassus* Ulm. — Ταμασσός Strabo, Lycophron 514, Steph. Byz. in codice Rhedigerano, Ταμασός Hierocles p. 706, Constant. Porphyr. p. 39, Nonnus 13,406, Concil. Chalced. p. 671. In Plinio 5,130 codices : *Tamasos*, *Tamaasos*, *Tmaassos*. Ovidius Met. 10,644 : *Est ager, indigenæ Tamassum nomine dicunt, telluris Cypriæ pars optima*. In Tab. Peut. *Tamiso* (*Tamescon* Ravenn. p. 393), a Solis 29 m., a Tremithunte 24 m. p. distans. Ruinæ in regione *Tamasia* dicta ad vicum τὰ Πέρα juxta Pediæum fluvium. V. Sacellarius l. l. 1, p. 199-204. ‖ — ξε′ γο″] de conj. ξε′ γ″ ed. pr., ξς′ γ″ BEZ, ξς′ γο″ cett. Sec. distantiam quæ est a Tremithunte scribendum foret ξς′. ‖ — λε′ γ″ ιβ″] ιβ′ om. SΩ. Post hunc versum codex R addit quæ supra ad vs. 2 enotavi. Codex A addit : Λεύκουσα ἐν αὐτῇ καὶ ποταμὸς Πεδιαῖος. ‖ — 5. καλούμεναι] om. SΩ. ‖ — 6. ὧν τὸ μ. ἐπ. μοίρας] om. FNSΩ; μεταξὺ pro μέσον W ed. pr. ‖ — 7. ξζ′ L″ ιβ″] de conj. Grashofii Wilbergius; ξζ′ ιβ″ ALSΩ⊐ Vic. Ulm., ξδ′ δ″ BEPRVWZ Arg., 67 1/3 Rom. ‖ — λε′ L″ δ″] sic ADFL⊐ Vic. Ulm.; 35 2/3 Rom.; λς′ BEPRVWZ Arg., λς′ γ″ ed. pr. ‖ — 8. Καρπασίων] de conj. Grashofii, quoniam urbs in antecc. Καρπασία dicitur. *Carpasiacum* Vic. Ulm., Καρπασῶν Arg., Καρπάθων A, Καρπάσων cett. ‖ — 8. τὸ μέσον] om. ed. pr.; καὶ αἱ Κάρπασοι ξδ′ δ″ λς′ SΩ. ‖ — 10. ξζ′ ιβ″] sic PRV ed. pr. Rom.; ξδ′ δ″ cett. Forlasse legendum ξζ′ δ″. ‖ — λε′ L″ δ″] sic BEPRVZ; λε′ δ″ ed. pr.; 35 Ulm., λς′ ceteri. Numerus 36° sciolo deberi videtur qui insulas e regione Carpasiæ oppidi ad

ΚΕΦ. ΙΔ.

Συρίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ δ.´]

Ἡ Συρία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῇ τε Κιλικίᾳ καὶ τῷ μέρει τῆς Καππαδοκίας κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην διὰ τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους γραμμήν· ἀπὸ δὲ δύσεως τῷ Συριακῷ πελάγει κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην· μετὰ τὴν Ἰσσὸν καὶ τὰς Κιλικίας Πύλας·

2. Συρίας

Ἀλεξάνδρεια ἡ κατὰ Ἰσσόν	ξθ´ ∠″	λϛ´ ϛ″
Μυρίανδρος	ξθ´ ∠″	λε´ ∠″γ″
Ῥωσός	ξθ´ γ″	λε´ γο″
Σκόπελος ὁ Ῥωσικός	ξθ´	λε´ γο″
Σελεύκεια Πιερίας	ξη´ ∠″ιβ″	λε´ ∠″ιβ″
Ὀρόντου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξη´ ∠″	λε´ ∠″

CAP. XIV.

Syriæ situs.

[*Asiæ tabula quarta.*]

Syria finitur a septentrionibus Cilicia atque parte Cappadociae ad lineam eam, quam per Amanum montem scriptam indicavimus; ab occidente autem sole Syriaco mari, quod latus hoc ordine describitur : post Issum atque Cilicias Portas

2. *Syriae*

Alexandria ad Issum	69° 30′	36° 10′
Myriand*us*	69° 30′	35° 50′
Rhosus	69° 20′	35° 40′
Scopulus Rhosicus	69°	35° 40′
Seleucia Pieriæ	68° 35′	35° 35′
Orontae fluvii ostia	68° 30′	35° 30′

borealem insulæ tractum ponendas esse putabat. At v. Strabo 14,6,3 : ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασις τοῦ ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας καὶ τὸ νότιον πέλαγος. Nunc ibi insulæ *S. Joannis Carpasiu* et *Poro.*

Cap. XII. De Syria an. 64 a. C. in provinciæ formam redacta, deinde vero in complures provincias divisa fuse egit Marquardt *Röm. Staatsverwaltung* 1, p. 392-425 ed. 2. Ptolemæi ætate duæ distinguebantur provinciæ, quarum altera erat Συρία Παλαιστίνη sive Ἰουδαία, altera reliquam Syriam complectebatur. Hic rerum status erat inde ac aptis Hierosolymis (70 p. C.) usque ad tempora Marci Aurelii. Hinc tres erant provinciæ, Συρία Παλαιστίνη, Συρία Κοίλη, Συρία Φοινίκη. Denique regnante Diocletiano septem provinciæ constitutæ sunt, quarum quæ fuerit circumscriptio geographica ex Hierocle (c. 530 p. C.) colligitur. Recensentur ab eo p. 711 sqq. : 1. *Syria prima* (in qua Antiochia, Seleucia, Laodicea, Gabala, Paltos, Berœa, Chalcis). 2. *Syria secunda* (Apamea, Epiphania, Arethusa, Larissa, Mariame, Balanæa, Raphaneæ, Seleucobelus). 3. *Augusta Euphratesia* (Hierapolis, Cyrrhus, Samosata, Doliche, Zeugma, Germanicia, Perre, Nicopolis, Eragiza). 4. *Phœnice, maritima* (Tyrus, Ptolemais, Sidon, Berytus, Byblus, Bostrys, Tripolis, Arca, Orthosia, Aradus, Antaradus, Panias). 5. *Phœnice Libanesia* (Emesa, Laodicea, Damascus, Heliopolis, Abila, Palmyra), 6. *Palæstina prima* (Cæsarea, Dora, Antipatris, Diospolis, Azotus mediterranea, Eleutheropolis, Ælia Capitolina, Neapolis, Libias, Sebaste, Anthedon, Diocletianopolis, Sycamazon, Sozusa s. Apollonia, Ioppe, Ascalon, Ariza, Bitylе). 7. *Palæstina* secunda (Scythopolis, Sella, Abila, Hippus, Tiberias, Gabæ). || — 2. Συρίας] Κοίλης add. ed. pr. || — 6. διὰ] om. ed. pr. || — ὄρους] om. X ed. pr. || — 7. ἀπὸ δὲ δύσεως τῇ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ πέρατος γραμμῇ παρὰ τὸ Ἄμανον ὄρος καὶ τῷ Συριακῷ πελάγει etc. X. || — 8. μετὰ] μετὰ γὰρ BCEZΦ. || — 9. Κιλικίας om. SΩ. Supra p. 901,3 easdem pylas vocat Ἀμανικάς. || — 10. Συρίας] om. SWXΩ ed. pr., Συρίας θέσις cett. codd.; *Syriæ situs* edd. Vic. Ulm. — Syriæ ora, cujus longitudo satis accurata exhibetur, ita delineatur, ut ab Ægypti confiniis non recta fere versus boream tendat, sed versus ortum æstivum magnopere deflectat. Nam inter meridianos Pelusii (63° 15′) et Alexandriæ in sinu Issico (69° 30′) intercedunt 6° 15′, intercedere vero debebant 4° 30′ gr. Ptol. — Simili errore Strabo 16,2,28 statuit oram mar. ab Ægypto usque ad Jopen ortum versus tendere, et hinc demum ἐπὶ τὸν ἄρκτον κάμπτεσθαι. || — 12. ξθ´ ∠″] ξθ´ ϛ″ Γ ed. pr. || — λϛ´ ϛ″] λϛ´ ιβ″ ADFLNORSΔΩΞ, 36 1/2 Ulm. || — 13. Μυρίανδρος] Deb. Μυρίανδος. || — ξθ´ ∠″] ξθ´ ϛ″ Γ ed. pr. || — λε´ ∠″ γ″] λε´ ϛ″ Γ. || — 14. Ῥωσός] Ρῶσος var. lect., Ῥωσσός ed. pr., *Rossus* Vic. || — λε´ γο″] λε´ γ″ ed. pr. || — 15. ὁ] om. ed. pr. ; Ῥωσσικός X, Ἰρωσικός Φ Arg.; *Irosicus* Ulm. || — ξθ´] ξθ´ γ″ F. || — λε´ γο″] λε´ γ

αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ	ο΄	λγ΄ γ″	fontes fluvii	70°	33° 20′
Ποσείδιον	ξη΄ Ł″	λε΄ δ″	Posidium	68° 30′	35° 15′
Ἡράκλεια	ξη΄ Ł″	λε΄ ϛ″	Heraclea	68° 30′	35° 10′
Λαοδίκεια	ξη΄ Ł″	λε΄ ιβ″	Laodicea	68° 30′	35° 5′
Γάβαλα	ξη΄ γ″	λδ΄ Ł″γ″ ιβ″	Gabala	68° 20′	34° 55′
Πάλτος	ξη΄ γ″	λδ΄ Ł″δ″	Paltus	68° 20′	34° 45′
Βαλανέαι	ξη΄ γ″	λδ΄ Ł″ιβ″	Balaneæ	68° 20′	34° 35′
3. Φοινίκης			3. *Phoenices*		
Ἐλευθέρου ποταμοῦ ἐκβολαί	ξη΄	λδ΄ γ″ιβ″	Eleutheri fluvii ostia	68°	34° 25′
Σίμυρα	ξζ΄ Ł″γ″	λδ΄ γ″	Simyra	67° 50′	34° 20′
Ὀρθωσία	ξζ΄ γο″	λδ΄ γ″	Orthosia	67° 40′	34° 20′
Τρίπολις	ξζ΄ Ł″	λδ΄ γ″	Tripolis	67° 30′	34° 20′
Θεοῦπρόσωπον, ἄκρον	ξζ΄ γ″	λδ΄ γ″	Theuprosopon prom.	67° 20′	34° 20′
Βότρυς	ξζ΄ Ł″	λδ΄ ιβ″	Botrys	67° 30′	34° 5′
Βύβλος	ξζ΄ γο″	λγ΄ Ł″γ″ ιβ″	Byblus	67° 40′	33° 55′

γ″ ed. pr. ‖ — 16. Πιερίας] Πιερία WΦ ed. pr., *Pieria* Rom. Ulm., *Piera* Vic.; Ἐπιερία P. ‖ — λε΄ Ł″ ιβ″] λε΄ γ″ ιβ″ ed. pr., 35 1/2 Vic. ‖ — 17. Ὀρρόντου PVWΦ ed. pr., *Horontæ* Vic., *Orrontis* Lugd. Bas. ‖ — P. 961, 2. Ποσείδιον] Ποσίδιον DLMNOXΔΦ. ‖ — ξη΄ Ł″] ξη΄ ϛ″ ed. pr., 69 1/2 Vic. Lugd. ‖ — 3. ξη΄ Ł″] ξη΄ γ″ ADFSΩΞ. ‖ — 4. ξη΄ Ł″] ξη΄ ϛ″ ed. pr. ‖ — 5. Γάβαλα] Γαβάλα XΦ Arg., *Cabala* Rom. ‖ — λδ΄ Ł″ γ″ ιβ″] λε΄ Ł″ γ″ ιβ″ man. pr. Φ, Rom. Ulm., λδ΄ Ł″ ιβ″ ed. pr. ‖ — 6. Πάλτος] Πλάτος ABDELMNOSZΦΩ Vic. Rom., Πλατός PRVΓ, *Placos* Ulm. ‖ — 7. Βαλανέαι] Βαλαναῖαι PRVW ed. pr., Βαλανίαι L, Βαλαναία X. ‖ — ξη΄ γ″] 68 1/2 Ulm., 68 1/2 1/3 Vic. ‖ — λδ΄ Ł″ ιβ″] λδ΄ Ł″ ADFLMNOSΔΩΞ. Ibi ad marginem in Ω manus recentior: Ἄραδος νῆσος καὶ Ἀντάραδος ‖ — 8. Φοινίκης] θέσις add. PRWΦ ed. pr. ‖ — 9. Ἐλευθέρου] Λευθέρου Arg., *Leutherii* Ulm. ‖ — 10. ξη΄] 68 1/3 Ulm. ‖ — λδ΄ γ″ ιβ″] 34 1/3 Vic. ‖ — 11. Σίμυρα] sic LMSΔ, Ἵμυρα Φ Arg., *Hymira* Ulm., Σιμύρα cett. ‖ — λδ΄ γ″] 34 1/2 Ulm. Cf. Steph. Byz.: Σίμυρος, πόλις Σύρων. Ἔφορος δὲ Σίμυρα οὐδετέρως αὐτήν φησι. Idem: Ἵμυρα, πόλις Φοινίκης, quæ a Simyris non diversa est. Quodsi Phœnices terminus Eleutherus fl., oppidum Syrorum est; sed Phœnicæ attribuendum est, si Aradiorum ditio Phœnices nomine comprehenditur (v. Plin. 5,79). Apud Ptolemæum Simyra (h. *Sumra* rudera) ante Eleutherum fl. (h. *Nahr el Kebir*, i. e. fluvius magnus) commemoranda erant. Series locorum in Strabone 16, 2,12: Βαλαναία, Κάρνος τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀράδου (Antarados), εἶτ' Ἐνύδρα καὶ Μάραθος πόλις Φοινίκων ἀρχαία κατεσπασμένη (Antaradus et Marathus a Ptol. in Mediterranea rejiciuntur),... καὶ τὰ Ξίμυρα (sic codd.) τὸ ἐφεξῆς χωρίον· τούτοις δ' ἡ Ὀρθωσία συνεχής ἐστι καὶ Ἐλεύθερος ὁ πλησίον ποταμός, ὅνπερ ὅριον ποιοῦνταί τινες Σελευκίδος πρὸς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν Κοίλην Συρίαν. Eodem modo Plinius 5,78 ab austro boream versus procedens post Orthosiam nominat Eleutherum fl., Zimyram (sic), Marathum. ‖ — 12. Ὀρθωσία] Ὀρθωσιάς ed. pr. ‖ — ξζ΄ γο″] ξζ΄ ϛ″ LOSΔΦΩΞ, 67 1/2 Vic., 67 1/3 Rom., 68 Ulm. ‖ — λδ΄ γ″] λδ΄ γο″ Φ Rom., 34 1/2 Ulm., ‖ — 13. ξζ΄ Ł″] ξζ΄ ϛ″ Γ, 67 2/3 Ulm. ‖ — λδ΄ γ″] 34 1/2 Rom., λδ΄ Ξ Vic. ‖ — 14. *Theiprosopon vel facies dei* Vic., *Dei frons* Rom. Ulm. Hodie *Ras Schakka*. ‖ — ξζ΄ γ″] 67 2/3 Ulm. ‖ — λδ΄ γ″] λδ΄ δ″ ADFLNOSΔΩ, 34 1/6 Ulm. ‖ — 15. ξζ΄ Ł″] ξζ΄ ϛ″ ed. pr, 67 1/2 1/3 Ulm. ‖ — λδ΄ ιβ″] λδ΄ D. ‖ — 16. Βύβλος] sic PV ed. pr., Βίβλος cett. ‖ — ξζ΄ γο″] ξζ΄ ϛ″ ed. pr., 67 Vic. ‖ — λγ΄ Ł″ γ″ ιβ″] λζ΄Ł″ ιβ″ (sic) ed. pr., 33 1/2 1/3 Vic. Rom. Similiter § 17 codd. Παλαιόβιβλος, quod oppidum in mediterraneis 67° 45′ 34°, a Byblo versus ortum æstivum falso positum, ad oram marit. inter Adonin fl. et Berytum, 67° 35′. 33° 45′ ponendum erat. Locorum ordo ap. Plinium 5,78: *Botrys* (h. *Batrun*), *Byblos* (*Djebail*), *Adonis fl.* (*Nahr Ibrahim*), *Palæbyblos* (*Djuneh*), *Lycus fl.* (*Nahr el Kelb*), *Leontos oppidum* [hoc post Berytum nominandum erat], *Berytus* (*Beirout*) *colonia quæ Felix Julia appellatur*. In Strabone 16,2,19: Βύβλος. Ἄδωνις ποταμὸς καὶ ὄρος Κλῖμαξ καὶ Παλαίβυβλος, εἶτ' ὁ Λύκος ποταμός καὶ Βήρυτος. Tabula Peutingeriana: *Botrys* XII *Biblo* [insere XII] *Balbyblos VII* [leg. XII] *Berito*. Cf. § 17 not. — Itin. Ant. p. 178 a Byblo ad

Ἀδώνιδος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξζ′ γο″	λγ′ ∠″δ″	Adonidis fluvii ostia	67° 40′	33° 45′
Βηρυτός	ξζ′ ∠″	λγ′ γο″	Berytus	67° 30′	33° 40′
Λέοντος ποταμοῦ ἐκβολαί	ξζ′ ∠″	λγ′ ∠″ιβ″	Leonis fluvii ostia	67° 30′	33° 35′
Σιδών	ξζ′ ϛ″	λγ′ ∠″	Sidon	67° 10′	33° 30′
Τύρος	ξζ′	λγ′ γ″	Tyrus	67°	33° 20′
Ἐκδίππα	ξζ′ ϛ″	λγ′ δ″	Ecdippa	67° 10′	33° 15′
Πτολεμαΐς	ξϛ′ ∠″γ″	λγ′	Ptolemais	66° 50′	33°
Συκαμίνων	ξϛ′ ∠″γ″	λβ′ ∠″γ″ιβ″	Sycaminòn	66° 50′	32° 55′

Berytum recte computat 24 m. p. ‖ — 1. Ἀδώνιδος] Ἀδωνίου ADFNVSΔΩΞ, *Adoni* Ulm. ‖ — ξζ′ γο″ λγ′ ∠″ δ″] ξζ′ γ″ λγ′ δ″ ed. pr. ‖ — 3. Βηρυτός] Βήρυτος Φ. ‖ — ξγ′ ∠″] ξζ′ ϛ″ D, ξζ′ ed. pr. ‖ — λγ′ γο″] λγ′ γ″ ed. pr. ‖ — 5. ξζ′ ∠″] ξζ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λγ″ ∠″ ιβ″] λγ′ ιβ″ ADFLNOSΔΩ Vic. Leontis fluvii alius nemo hoc certe nomine meminit, sed Leontopolin inter Berytum et Sidonem habet Strabo 16,2,22 : Μετὰ δὲ Βηρυτὸν ἔστι Σιδὼν ὅσον ἐν υ′ (deb. σ′; 24 m. p. in Tab. Peut. et Itin. Ant.) σταδίοις· μεταξὺ δὲ ὁ Ταμύρας (Δαμούρας Polyb. 5,68,9 rectius, *Nahr el Damour* hodie) ποταμὸς καὶ τὸ Ἀσκληπίου ἄλσος καὶ Λεόντων πόλις. Plinius 5,78 *Leontos oppidum* inter Lycum fl. et Berytum nominat præter ordinem. Nomen excidit in Scylace 104, ubi : Βηρυτὸς πόλις καὶ λιμὴν βορινός (l. θερινός), [Λεόντων πόλις,] Πορφυρέων πόλις, Σιδὼν πόλις καὶ λιμὴν κλειστός, Ὀρνίθων πόλις Σιδωνίων. Ἀπὸ Λεόντων πόλεως μέχρι Ὀρνίθων πόλεως [στάδια**]. Ab oppido dictus esse videtur vicinus fluvius, cujus proprium nomen erat Damuras. Cf. Δαμουρίας Siciliæ fluvius in Leontinorum regione ap. Polyb. 5,68,9. Asclepius in Damuræ regione cultus fort. est Δημαροῦς deus Melcarthi pater, de quo v. Philo Byblius in Phœniciæ hist. (Fr. Hist. 3, p. 568). Perperam nonnulli Leontem fl. quæsiverunt in fluvio hujus oræ longe maximo, qui prope Tyrum exiens nunc vocatur *Litani*; *Lanto* ap. Edrisium (V. Ritter. 17, p. 122), *Lita* ap. Theophanem Chron. p. 645,7 et Syros scriptores, monente Kieperto *Lehrb. d. Geogr.* 1, p. 159. Idem nomen excidisse censeo in Strabone 16,2,24, ubi : Ὀρνίθων πόλις λεγομένη· εἶτα [insere Λίτα vel Λεῖτα] πρὸς Τύρῳ ποταμὸς ἐξίησι. — In Itin. Hieros. p. 581 post Berytum nominantur :

Mut. Heldua XII (VII?). Rudera prope *Khan Khulda* (v. Ritter 17, p. 427).

Mut. Porphyreon VIII (XIII?). Rudera ad *Ras Nebi Junas* (v. Ritter. l. l.).

Civ. Sidona VIII.

Damuras fl. a Sidone distat 12 m. p. Itaque oppidum ei appositum inter Porphyreôn vicum et Helduam alicubi steterit. ‖ — 6. ξζ′ ϛ″] sic ed. pr., ξζ′ codd. ‖ — λγ′ ∠″] λγ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — 7. λγ′ γ″] λγ′ ϛ″ ed. pr. Distantia quæ est inter Tyrum et Sidonem (200 stad. sec. Strabon., 24 m. p. in Tab. Peut. et Itin. Ant.) ap. Ptol. justo minor. ‖ — 8. Ἐκδίππα] Ἔκδιππα LΞ, Ἐκδίπα Φ, *Ecclippa* Ulm. Josephus B. Jud. 1,13,4 : (φρούριον) ὃ καλεῖται Ἐκδίππων. Plinius 5,75 *oppidum Ecdippa*. ‖ — 10. Συκαμίνων] Συκαμινῶν ADMOΔ, Συκαμινών F, Συκαμηνών SΩ, Συκαχίνων Arg., Συκάμινον X, Συκάμινος PRVW ed. pr.; ἢ Κυκαχινῶν add. A. — Strabo 16,2,27 : Συκαμίνων πόλις (vox πόλις fortasse excidit ap. Ptol.). Steph. Byz. : Συκάμινον. Plinius 5,75 : *Dora, Sycaminum, prom. Carmelum.* Eusebius Onom. p. 225 ἡ Συκάμινος (*Sycaminum* Hieron.). Itin. Hier. p. 584 *mansio Sicamenos*. Itin. Ant. p. 149 : *Sycamina*. ‖ — ξϛ′ ∠″ γ″] ξϛ′ ϛ″ ed. pr. Velim ξϛ′ ∠″, quoniam sic urbs Carmelo pr. proxima est. Hodie *Haifa*. Eusebius : ἡ Συκάμινος... πλησίον τοῦ Καρμήλου Ἡφὰ λέγεται. Quamquam Strabonis et Plinii verba ita habent ut Sycaminôn a Carmelo pr. austrum versus fuisse videatur, nec non Itin. Ant. p. 149 a Ptolemaide ad Sycamina 24 m., inde ad Cæsaream 20 m. p. computat. Accuratiora præbet Itin. Hier. p. 584 :

Civ. Tyro	.	*Sur*
Mut. Alexandroschene	12 m.	*Iskanderoun*
Mut. Ecdippa	12	*El Zib*
Civ. Ptolomaida	8	*Acre*
Mut. Calamon	12	
Mans. Sicamenos	3	*Haifa*
(Ibi est mons Carmelus)		
Mut. Certha (Certhesia v. l.)	8 (l. 18)	ad *Koradji* fl.
Fines Syriae et Palæstinæ.		
Civ. Cæsarea	8	*Kaisarieh*
	63 (73.)	

Fit a Tyro Cæsaream mill. 73

Κάρμηλος ὄρος ξϛ' γ''ιβ'' λβ' L''γ'' ιβ''
Δῶρα ξϛ' L'' λβ' γο''
Χορσέου ποτ. ἐκβολαί ξϛ' γ'' λβ' L''ιβ''

4. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ τε Ἰουδαίᾳ κατὰ τὴν ἐντεῦθεν γραφομένην γραμμὴν ὡς ἐπ' ἀνατολὰς, ἥτις ἐπιστρέφει μὲν πρὸς μεσημβρίαν κατὰ θέσιν [ἣ] ἐπέχει
μοίρας ξζ' ϛ'' λβ' γ''
περατοῦται δὲ κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας
ξη' λα'
καὶ μέρει τῆς Πετραίας Ἀραβίας παρὰ τὴν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πέρατος ἀναφερομένην γραμμὴν ὡς ἐπὶ τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει
μοίρας ο' L'' λα' L''γ''

5. ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῇ ἐντεῦθεν γραμμῇ τῇ παρὰ τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν ἕως ἐπὶ τὴν κατὰ Θάψακον τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ διάβασιν, ἧς [γραμμῆς] τὸ ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου πέρας ἐπέχει μοίρας
ογ' γ'' λε' ιβ''
καὶ τῷ ἐντεῦθεν μέρει τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ παρὰ τὴν Μεσοποταμίαν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν Καππαδοκίαν πέρατος τοῦ ποταμοῦ, ὃ ἐπέχει

Carmelus mons 66° 25' 32° 55'
Dora 66° 30' 32° 40'
Chorsei fluvii ostia 66° 20' 32° 35'

4. a meridie autem confinis est et Iudaeæ ad lineam inde fere orientem versus solem ductam, quae ad meridiem vergens in positione quæ est 67° 10' 32° 20'
deinde terminatur in positione quae est
68° 31°
et parti Petrææ Arabiæ præter lineam, quæ ab eo quem diximus termino Arabiam versus Desertam producitur usque ad terminum, cuius positio est
70° 30' 31° 50'

5. ab ortu finitur linea præter Desertam Arabiam ducta ad Euphratis fluminis traiectum qui est prope Thapsacum, cuius lineæ terminus in Euphrate positus est
73° 20' 35° 5'
atque parte Euphratis fluminis quæ inde est praeter Mesopotamiam usque ad terminum fluminis, qui est in confinio Cappadociae

---

1. Κάρμηλος] Κάρμηλον A. ‖ — ξϛ' γ'' ιβ''] ξϛ' L'' ιβ'' ed. pr. ‖ — λβ' L'' γ'' ιβ''] λβ' ϛ'' ed. pr. Numerum om. L. ‖ — 2. Δῶρα] Δώρα FB. ‖ — ξϛ' L''] ξϛ' ϛ'' ed. pr., 66 1/3 Rom. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ'' ιβ'' ed. pr., 32 1/2 1/3 1/12 Ulm. ‖ — 3. Χορσέου] Χερσέου ed. pr. et manu prima Z., *Corsei* Vic. Rom. Infra c. 15,2 varia lectio Χορσαίου ΧΩ, Χρυσορρόου Φ Arg., *Chersei* Vic. ‖ — ξϛ' γ''] 66 1/12 Vic., 66 1/3 1/12 Rom. Chorseus vel Cherseus fl., Phœnicen et Palæstinam dirimens, aliunde non notus est. Apposita ei fuerit *mutatio Certha* vel *Certesia*, quam in Syriæ et Palæstinæ confiniis ponit Itinerarium Hierosol. p. 584. Mutatio hæc quum a Cæsarea 8 m. p. abesse dicatur, haud longe aberat a Dora (h. *Tantura*) urbe, quæ sec. nostras tabulas a Cæsarea 10 m. p. (8 m. sec. Tab. Peut., 9 sec. Hieronymum) distat. Proximus vero a Dora austrum versus fluvius est *Nahr Koradji* vel *Karedcha*. Hic ergo fuerit Chorseus Ptolemæi. Deinceps sequitur *Nahr Zerka*, haud longe a Cæsarea boream versus. Hunc Kiepertus cum Chorseo componit. ‖ — 5. ὡς ἐπ'] πρὸς X. ‖ — 6. ἥτις ἐπιστρέφει μὲν] etc.] ἥτις ἐπιστρεφομένη πρὸς μεσημβρίαν καὶ κατὰ θέσιν ἐπέχει μοίρας ξζ' ϛ'' λβ' γ'' X; ἥτις ἐπιστρέφει μὲν πρὸς ἀνατολὰς, ὡς εἴρηται, κατὰ θέσιν λζ' ϛ'' λβ' γ'', περατοῦται δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ μεσημβρίαν κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας ξη' λα' SΩ. ‖ — 7. κατὰ θέσιν [ἣ] ἐπέχει] κατὰ θέσιν ἐπέχει codd. ed., pr. ‖ — 8. ξζ' ϛ''] ξζ' L'' LΞ. ‖ — 1. περ. δὲ] καὶ περ. BE. ‖ — 9. ἐπέχουσαν] ἣ ἐπέχει LMOPRVΔΞ. Ceterum ante v. περατοῦται in X legitur: κατὰ δὲ τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἵππος τὸ ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας, quæ ex § 6 h. l. repetita sunt. ‖ — 10 λα'] de conj. Grashof.; λα' δ'' codd. ‖ — 11-14. Hos versus om. W. ‖ — 11. Ἀραβίας] Ἀρραβίας LΦ ed. pr., et sic passim in sqq. ‖ — ἀπὸ] om. ed. pr. ‖ — 13. ἐπὶ τὴν] τὴν om. O; πέρατος μέχρι X; ἡ om. OXΩ ed. pr. ‖ — 14. ἐπέχ. μοίρας] om. SΩ, ἔχει μ. L. ‖ — 15. λα' L'' γ''] λ' L'' γ'' LΞ ed. pr. ‖ — 16. τῇ παρὰ] sic SΩ, τῇ om. cett.; παρὰ μὲν τὴν LΦΞ. ‖ — 18. Θάψακον] Θάψακρον F. ‖ — 18. Εὐφράτου] om. ed. pr. ‖ — διάβασιν] *alpheum* Ulm., *vadum* Vic. Rom. ‖ — 19 γραμμῆς] add. Wilberg.; ἧς τὸ πέρας ογ' λε' ιβ'' SΩ. ‖ — 19. πέρας] πέρατος ZΦ. ‖ — 21. ογ' γ''] de conj. Grashofii; ογ' codd., 73 1/2 Rom. Ulm., 72 Vic. ‖ — 23. τοῦ] om. N. ‖ — τὴν Καπ.] sic Grashof., τῇ Καππαδοκίᾳ codd. ‖ — 24. τοῦ ποτ. ὃ ἐπ. μοίρ.] om. SΩ, ὃ ἐπ.

μοίρας οα' γ'' λη'

6. Ὄρη δέ ἐστιν ἀξιόλογα ἐν τῇ Συρίᾳ ἥ τε Πιερία ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας
ξθ' γο'' λε' γο''
καὶ τὸ Κάσιον ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας
ξη' ∟'δ'' λδ' ∟'δ''
καὶ ὁ Λίβανος, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ξη' ∟'δ'' λδ' καὶ ο' λγ' δ''
καὶ ὁ Ἀντιλίβανος τὸ ὄρος, οὗ τὰ ἄκρα ἐπέχει μοίρας
ξη' λγ' γ'' καὶ ξθ' γο'' λβ' ∟'
καὶ παρὰ μὲν τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν ὁ Ἀλσάδαμος τὸ ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας
οα' λγ'
παρὰ δὲ τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἵππος τὸ ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας ξη' ς'' λβ'

7. Διαρρέουσι δὲ τὴν χώραν καὶ ἕτεροι ποταμοί, ὅ τε παρὰ Πάλμυραν ῥέων, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
οα' δ'' λδ' καὶ οα' γο'' λγ'' γο''
καὶ ὁ παρὰ Δαμασκὸν ῥέων ποταμὸς, καλούμενος δὲ Χρυσορρόας, οὗ τὰ πέρατα ἐπέχει μοίρας
ξθ' δ'' λγ' ς'' καὶ ξθ' ∟'δ'' λβ'
καὶ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ τὸ πρὸς τῇ Γεννη-

positus 71° 20' 38°

6. Montes vero sunt in Syria insigniores Pieria mons, cuius mediæ partes sitae sunt
69° 40' 35° 40'
et Casius mons, cuius medium situm est
68° 45' 34° 45'
et Libanus, cuius termini positi sunt
68° 45' 34° et 70° 33° 15'
et Antilibanus mons, cuius extremae partes sitae sunt
68° 33° 20' et 69° 40' 32° 30'
atque [praeter Desertam Arabiam Alsadamus mons, cuius mediae partes sitae sunt
71° 33°
praeter Iudaeam autem Hippus mons, cuius medium est situm 68° 10' 32°

7. Perfluunt eam terram alii quoque fluvii: tum qui Palmyram praeterfluit, cuius termini sunt siti
71° 15' 34° et 71° 40' 33° 40'
tum qui Damascum praeterfluit fluvius Chrysorrhoas nomine, cuius termini sunt siti
69° 15' 33° 10' et 69° 45' 32°
et Iordanis fluvii pars quae est ad Gennesa-

μοίρ. om. X. || — 1. οα' γ''] de conj.; οα' γο'' codd.; οα' γ'' ιβ'' scripsit Wilberg.; supra p. 865 οα' γ'' præbet X, οα' γο'' celeri codices; p. 932 codices οα' ∟'' || — 2. ἀξιόλογα] ἐνδοξότατα X, ἔνδοξα ed. pr.; ἐν om. Φ. || — 3. Πιερία] Πίαρα CDFLMNORSVZΦΩ⊐ Arg. Ulm. et in margine BE, *Piera* Vic., τό τε Πίαρον A. || — 3. ἐπ. μοίρ.] om. SΩ, μοίρας om. P. || — 4. ξθ' γο''] ξη' ∟' δ'' BEZ, ξθ' γ'' ed. pr., οα' γο'' L. || — λε' γο''] λδ' ∟' δ'' BEZ, λε' γ'' ed. pr., λε' margo E. || — 5-6. Versus om. BEZ, in margine supplet E manu secunda. || — 5. Κάσιον] Κάσσιον AFSΩ; ὄρος om. LMNOΔ⊐; οὗ τ. μ. ἐπ. μοίρ. om. SΩ. || — 6. λδ' ∟' δ''] λε' ∟' δ'' Φ[1], λε' γο'' Φ[2], 35 1/2 1/4 Vic. Ulm. || — 7. Λίβανος] τὸ ὄρος add. SΩ; μοίρας om. SΩ. || — 8. λγ' δ''] λδ' D. Lugd. || — 9. τὸ ὄρος om. ed. pr.; ἐπ. μοίρ. om. SΩ. || — 11. ξη'] ξη' ∟' δ'' ⊐. || — λγ' γ''] 33 Vic. || — ξθ' γο''] ξθ' γ'' ed. pr. || — λβ' ∟'] 32 Arg. || — 12. Ἀλσάδαμος] Ἀλσάλαμος DLMOZΔΦ⊐ Vic. Arg., Ἀσάλμανος FNPR, τὸ Ἀλσάδαμον A. Nomen montis (hod. *Djebel Hauran*) alibi non obvium est; a verbo *sadam* (i. e. urere) deducendum esse monet Kiepertus *Lehrb. d. Geogr.* 1, p. 158. || — 13. τὸ ὄρ.] τὸ om. ed. pr. || — ἐπ. μοίρας om. SΩ hoc loco et in sqq. || — 14. οα' λγ'] Ponendus mons erat ο' ∟' λβ'. || — 16. ξη' ς''] sic ed. pr., ξη' ∟' codd. Oppidum Ἵππος § 18 ponitur ξη' λβ' ∟'. Mons (hod. *Tel el Fara*) alibi non nominatur. Orientali Gennesaritidis paludis lateri objacet, a quo Hippus urbs et mons in Ptolemæi tabula longe distant. || — 17. χώραν] Συρίαν A. — 18. Πάλμυραν] Πάλμυρα FLNOSΔΩ⊐, Παλμύρᾳ A, Παλυνα Φ, *fluvii ut Arapalynareis*, Ἀραπαλυναρέων, Arg. || — 20. οα' δ''] οα' ε' ed. pr. || — λδ'] λδ' δ'' ed. pr., λδ' ∟' δ'' ADFLΦ Arg. Vic. Rom. Ulm. || — οα' γο''] οα' γ'' ed. pr. || — λγ' γο''] λγ' γ'' Φ, 33 1/3 Vic. Rom. Ulm. || — 21. Δαμασκόν] Δαμασκῶν DMOΔ; ὁ παρὰ Δαμασκὸν καλούμενος Χρυσ. ed. pr.; *et a Damascis*, Δαμασκῶν, *montibus fluvius Chrys.* Arg. Rom.; *et Adamascis montibus* Vic. Ulm. || — 22. *Chrisoroas* Vic. || — 23. λγ' ς''] sic ed. pr., λγ' ∟' codd.; καὶ om. SΩ; ξθ' ∟' δ''] ξθ' δ'' ed. pr. || — 23. λβ'] λβ' ς'' ed. pr. || — 24. Ἰορδάνους Φ; ποταμοῦ om. ed. pr.; τὸ... μέρος] τῷ... μέρει Φ; Γενησαρ. MOSΔΩ Rom. || — P. 965, 1. μέρος] πέρας SΩ. || — ἧς τὸ μέσον ἐπ. μοίρας] ἧς θέσις SΩ. || — 2. ξζ' γ''] sic ed. pr., ξζ' γο'' codd. Vic. Rom. Ulm. || — 3. Σίγγας] Γίγγας DMOΔ⊐; ποτ. om. ed. pr. || — 4. Πιερίας]

σαρίτιδι λίμνη μέρος, ἧς τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας ξζ' γ'' λβ' γ''
καὶ ὁ καλούμενος Σίγγας ποταμὸς, ὃς ἀπὸ τῆς Πιερίας τοῦ ὄρους ἐνεχθεὶς πρὸς ἄρκτους καὶ ἐπιστρέψας πρὸς ἀνατολὰς κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας οα' λζ' L''
συμβάλλει τῷ Εὐφράτῃ κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας οβ' λζ' γ''

8. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ Συρίᾳ μεσόγειοι ἀρχομένοις ἀπ' ἄρκτων

Κομμαγηνῆς μὲν αἵδε·

Ἀρήκα	ο' L''γ''	λζ' γο''
Ἀντιόχεια πρὸς Ταύρῳ ὄρει	ο' δ''	λζ' γ''
Σίγγα	οα'	λζ' L''
Γερμανίκεια	ο'	λζ'

ritim lacum, cuius medium est positum 67° 20' 32° 20'
denique qui dicitur Singas fluvius, qui ex Pieria monte ad septentriones delapsus atque deinde conversus ad orientem solem, in positione quae est 71° 37° 30'
confluit cum Euphrate flumine in positione quae est 72° 37° 20'

8. Oppida sunt in Syria mediterranea, si a septentrione incipimus,

Commagenes hæc,

Areca	70° 50'	37° 40'
Antiochia ad Taurum montem	70° 15'	37° 20'
Singa	71°	37° 30'
Germanicia	70°	37°

Πιάρου Α; τοῦ ὄρους om. ed. pr. || — 5. κατὰ θέσιν ἐπ. μοίρ.] om. SΩ; κατὰ θέσιν om. ABDEZ; κατὰ θέσιν ἐπέχει μοίρ. ed. pr. || — 6. λζ' L''] λζ' γ'' ed. pr. Eadem positio § 8 est Singæ oppidi. Cursus fluvii (hodie *Deirman Tchai*,) secundum nostras tabulas c. 50 m. p., in Ptolemæi tabula justo longior. || — 7. συμβ.] καὶ συμβ. ed. pr., συμβ. δὲ Φ; εἰσβάλλει BEZ; κ. θέσιν ἐπ. μοίρ. om. SΩ. || — 8. λζ' γ''] sic ed. pr., λζ' γο'' codd., Vic. Rom. Ulm. || — 9. εἰσὶν] om. PR. || — 11. αἵδε om. SΩ. || — 12. Ἀρήκα] sic ed. pr., Ἀράκα Z, Ἀράκη cett. In Tab. Peut. *Arega*, in Geogr. Rav. p. 94 *Arecha*, a Singa distans 14 m. p. (c. 16 sec. Ptol.) boream versus in via Melitenen ducente (V. p. 888), hodie esse videtur *Erkench* ad *Arak* vel *Arykh Dagh*, quamquam hoc oppidum a *Surfaz*, cum quo Singam componendam esse censeo, non 14 sed 24 m. p. distat. || — 14. ο' δ''] οα' ed. pr. Epocham om. Arg. || — λζ' γ''] 37 1/2 Vic. — Steph. Byz. : Ἀντιόχεια... ἕκτη Κιλικίας ἐπὶ τῷ Πυράμῳ (v. supra p. 897)· ἑβδόμη Πιερίας, ἣν Ἄραδον οἱ Σύροι καλοῦσιν (ignota)· ὀγδόη ἐπὶ τῆς Καλλιρρόης [καὶ Ἀσφαλτίτιδος supplet Droysen *Hellen.*, 2, p. 699.] λίμνης (In numis Ἀντιοχέων τῶν ἐπὶ Καλλιρρόῃ)· ἐνάτη ἐπὶ τῷ Ταύρῳ ἐν Κομμαγηνῇ. In numo ap. Sestinium (*Class. gen.* p. 134) : Ἀντιοχέων τῆς ἐ. Ταυρ., citante Droysenio l. l. p. 687. Situs ignotus. Haud magis constat de Antiochia ad Euphratem, cujus Plinius 5, 86 meminit : *Oppida* (Euphrate) *alluuntur Epiphania et Antiochia quæ ad Euphratem vocantur*. In numo ab Holstenio ad St. Byz. citato Ἀντιοχέων πρὸς Εὐφράτην. — Ptolemæus Antiochiam ad Taurum collocat haud longe ab Amano monte, qui Tauri nomine comprehendi poterat. Kiepertus eam recte fortassis, dubitanter tamen, componit cum hod. *Marasch* urbe, quæ sita est prope confluentes *Djihan* et *Erkenes tschai*. Quamquam hæc urbs, ab hod. *Nadjar* quinque parasangas occasum versus sita, sec. tabulam Peuting. haud dubie est *Arianodum* seu *Ariandum*, 5 parasangas a *Nastar* distans in via a Comanis Samosata (V. supra p. 893), non diversa tamen esse potest ab Antiochia, quoniam aliæ quoque Antiochiæ altero quodam nomine ab indigenis appellabantur. || — 15. λζ' L''] λζ' ed. pr. Singa sec. Tab. Peut. a Comanis 123 m., a Melitene 81 m. p. distat. (V. supra p. 888). Eadem *Sugga* scribitur in Tabulæ itinerario quod est ab Antiochia Samosata (Vid. p. 966). 16. Γερμανίκεια]... ίκια ABDEMOSXZΩΣ,.. κία LΦ,.. ίκα N., Σερμανικία Arg., *Sermanicia* Ulm. « Frequens Germaniciæ mentio in ecclesiastica historia propter Nestorium alumnum et Eudoxium episcopum, utrumque a sana de Christo doctrina aberrantem. V. Socrates H. E. 2,37.7,29, Theodoretus 2,25, Zonaras et Cedrenus in Copronymo uterque et hic etiam in Nestorii hæresi, Nicephorus Callistus 14, p. 39. » *E Cellario* 1, p. 338. — « In numo Iuliæ Domnæ apud Franciscum Gotifredum circum Venerem subsidentem cum Cupidine et capro ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ et subtus ΘΕΩΝ. Apud eundem in numo Severi circum templum ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ, subtus ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ. Item in alio Iuliæ Mamææ circum Victoriam gradientem ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ. Tristanus Pescennii Nigri nummum cum eadem inscriptione circum Æsculapium profert tom. 2, p. 39. » *Holstenius* ad Steph. Byz. s. v. Γερμανίκεια. Cf. Eckhel Doctr. Num. III, p. 250 sq. Norisius, monente Mannerto, urbem conditam esse censet ab Antiocho Epiphane Magno, qui quum Commagenen a Caligula redditam accepisset, in honorem imperatoris, qui *Germanici* nomine

Καταμάνα ο′ γο″ λζ′ | Catamana 70° 40′ 37°

gaudebat, Germaniciæ nomen urbi indidisset. — Stephan. Byz. : Γερμανίκεια, πόλις Εὐφρατησίας. Κουάδρατος ἐν τρίτῃ Παρθικῶν χωρίον αὐτήν φησι. Hierocles p. 713 : Γερμανικία. Ζεῦγμα. Notit. episc. 1,713 : Δολίχη. Ζεῦγμα. Γερμανικία. Geogr. Rav. p. 95; *Meletini*. *Germanilia* (*Germantia* v. l.). *Nastar*. De situ urbis Theodoretus l. 1 : Γερμανίκεια πόλις ἐστὶν ἐν μεθορίῳ τῶν Κιλίκων καὶ Καππαδόκων κειμένη, εἰς δὲ τὴν Εὐφρατησίαν καλουμένην ἐπαρχίαν τελεῖ. Similiter Ptolemæus Germaniciam haud longe ab Amano monte collocat, a Dolicha c. 40 m. p. boream ortumque versus, ipsam vero Dolicham ab Euphrate circa 60 m. p. abesse statuit, quum reapse a fluvio absit 25 m. p. His fidentes nonnulli Germaniciam in hodierna *Marasch* urbe quæsiverunt. At major fides est Itinerariis, sec. quæ urbs in eodem tractu Commagenæ fuit in quo Doliche et Singa. In Tabula Peuting. nomen urbis omissum est; adscribendum signo urbis quæ a Doliche 28 m. a Singa 20 m. distare dicitur. Pro 28 m. p. Itinerarium Ant. p. 189 habet 30 m. p. :

Doliche
Sicos Basilisses . 5
(Σηκὸς Βασιλίσσης?)
Germanicia 15

Ibidem p. 186 inter Germaniciam et Catabanam oppida habes 15 m. p. — A Doliche 28 m. p. boream versus nunc est *Altun tasch* (aureus mons) *Kale* ad *Araban* fluvium. Ibi igitur Germaniciam stetisse censeo. Brevissimo ab ea urbe boream versus spatio in Kieperliana Asiæ Min. tabula (an. 1836) notatur *Asari* vicus. Ad hunc refero quod legitur in recensu urbium quæ μετωνομάσθησαν ἐς ὕστερον in Hudsoni Geogr. min. tom. 4, p. 42, ubi Germanicia posteriore ævo nominata esse traditur Τελεσαῦρα (i. e. *Tell-Esaura*). Holstenius ad Steph. Byz. ex simili urbium catalago codicis Vaticani refert Germaniciam seriore ævo vocatam esse Ταλείταβαν (i. e. *Tell-Eitaba*), quo nomine haud dubie indicatur hod. *Aintab*, juxta quod oppidum erat Doliche (h. *Duluk*), non vero Germanicia. Ceterum in Tabula Peut. loco Germaniciæ notatur ædicula, quali Aquæ indicari solent. Eæ num fuerint ad hod. *Altun tasch Kale*, nescio; si fuerunt, et Ὕδατα Γερμανίκεια indicantur (sicut aliis Tabulæ locis habes Ὕδατα Κουίντια, Ἀησιτανά, Νεαπολιτανά etc., et Seleucia Pieriæ olim Ὕδατος ποταμοί dicta esse traditur ap. Strabon. 16, 2,8), apud Glycam Ann. 4, p. 295, qui Germaniciam Ἄδατα dictam esse narrat, fort. pro Ἄδατα legendum est Ὕδατα. Fieri vero etiam potest ut thermarum pictura temere huc translata sit a Doliche oppido proximo. Nam ad *Aintab* (fontium locum) aquas calidas esse constat (V. Ritter, 10, p. 1035). || — 1. Καταμάνα] Κατάμανα FLMNOSΔΩΞ, Ταμανα X. | — ο′ γο″] ο′ γ″ ed. pr.

Tab. Peuting.		Ptolemæus.			
Antiochia		Ἀντιόχεια		*Antakieh*	
Gephyra.	22	Γέφυρα.	22	pons fl. *Afrin*.	22
Gendarum . . . .(12)	* 22	Γίνδαρος.	22	*Djindaris*.	12
Cyrrho.	36	Κύρρος.	22	*Khoros* ad *Huru Pegambo*	36
Channunia.	20	Χαονία.	20	*Kaladjik ad Afrin Sou?*..	20
(Itin. p. 194 : Hannonea	24)	.			
Dolica.	28	Δολιχή.	22	*Tell Duluk*.	24
(It. p. 194 : Doliche. . . .	25)	[Καταμάνα?.	20]		
		(It. p. 186 : *Catabana*			
		30 m. a Tharse			
		15 m. a Germanicia)			
[*Germanicia*]	28	.		*Altun tasch Kale?*.	30
Sugga.	20	Σίγγα.	35	*Surfaz*	20
Tharse	21			*Truch*	20
Samosata.	19	Σαμόσατα.	28	*Samsat*	17
	216		191		211

Δολίχη	ο′ γο″	λϛ′ γο″	Doliche	70° 40′	36° 40′
Δῆϐα	ο′ γ″	λϛ′ 𐅵″	Deba	70° 20′	36° 30′
Χαονία	ο′ 𐅵″	λϛ′ γ″	Chaonia	70° 30′	36° 20′
καὶ πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ			et ad Euphratem fluvium		
Χολμαδάρα	οα′ δ″	λζ′ 𐅵γ″	Cholmadara	71° 15′	37° 50′
Σαμόσατα,			Samosata,		
λεγίων Φλαουία	οα′ 𐅵″	λζ′ 𐅵ιβ″	Legio [XVI] Flavia	71° 30′	37° 35′

Itin. Ant. p. 186 :

Germanitia		*Altun tasch Kale*	
In Catabana	15	*Roum Kale* ad Euphratem	15?
Nisus	16		
Tharse	14	*Trusch*	34
Samosata	13	*Samsat*	17

In Ptolemæo positio urbis perversa; recte tamen, ut videtur, a Doliche ad Catamanam computantur 20 m. p.; nam tot fere sunt a *Duluk* ad *Roum-Kale*. ‖ — 1. Δολίχη] *Dolica* Ulm. ‖ — ο′ γο″] ο′ γ″ ed. pr. ‖ — λϛ′ γο″] λϛ′ γ″ Z. Steph. Byz. : Δολίχη... Ἔστι καὶ Δολίχη (codd. Δολιχηνή et Δολιχινή; em. Surita) πόλις τῆς Κομμαγηνῆς. Ἐθνικὸν Δολιχαῖος Ζεύς· οἱ δὲ ἐπιχώριοι Δολιχηνοὶ λέγονται. Sæpius in titulis Iupiter Dolichenus et Juno Dolichena. V. Holstenius ad St. Byz. Mentio oppidi (hod. *Tell Duluk* prope *Aintab*) in Hierocle p. 713, Notit. episc. 1,875, Nicephoro 12,5, Concilio Niceno, Cedreno ad annum 5 Copronymi, ubi : Γερμανίκειαν παραλαμβάνει καὶ ἐπιστρατεύει Δουλιχίᾳ. Theophanes quoque Chron. 354 Δουλιχίαν vocat. Theodoretus H. E. 5,4 : Δολίχη πολίχνη σμικρά. Tab. Peut. : *Dolica*. In Itin. Ant. p. 188 *Doliche* a Zeugmate 14 (lege 34) m. p. abesse dicitur : ‖ — 2. Δῆϐα] Δήϐα ed. pr., Δίϐα X, Βῆδα MNO, Βήδα ADFLSΔΩΞ, *Beda* Rom., Βίδα Φ Arg., *Bida* Ulm. ‖ — λϛ′ 𐅵″] λϛ′ γ″ ed. pr., 36 2/3 Vic. De Deba inter Dolichen et Cyrrhum posita nihil constat. Si temere oppidum collocatum est, fortasse est *Heba* Tabulæ Peut., quæ *Theba* potius dicenda erat, quum hodie sit *Tchebat* Euphrati apposita in via a Melitene Samosata :

T. P.		PTOL.			
Barsalium		Βαρζαλώ		*Gerger*	
Heba	9			*Tchebat*	7
Charmodara	30	Χολμαδάρα	25	*Choros*	20
Samosata	12	Σαμόσατα	20	*Samsat*	20

[In notis p. 892 distantias paullo aliter mensus sum.] Secundum hæc Deba Ptolemæi, si est Theba Tabulæ P., ponenda erat 71° 5′. 38° 5′, trans fines Commagenæ assignatos. Ceterum olim Commagenen usque ad Barzalonis urbis regionem boream versus pertinuisse ex tumulis regum Commagenorum, inter Barzalonem et Perren (h. *Pirin*) sitis, colligitur. ‖ — 3. ο′ 𐅵″] ο′ ϛ″ ed. pr. Χαονία in Tab. Peut. *Channunia*, in Itin. Ant. p. 194 *Hanunia*, a Doliche 25 (Itin. et Ptol.) vel 28 (Tab. P.), a Cyrrho 24 (Itin.) vel 28 (Ptol.) vel 20 (Tab. Peut.) m. p. distat. Via recta a Doliche Cyrrhum in nostris tabulis est c. 38 m. p.; Hanunia igitur extra hanc viam alicubi sita fuerit, fort. ad superiorem *Afrin* fluvii cursum circa hod. *Kaladjik*. Χαονίαν græcanicum oppidum fuisse Droysenius *Hellenism.* 2, p. 688 censet. At parum liquet an Χαονία genuina nominis forma fuerit. ‖ — 4. πρὸς τῷ] τῷ πρὸς MO. ‖ — 5. Χολμαδάρα] Χολμάδαρα F, Χολδάμαρα LMNOSΔΦΩΞ Arg. Ulm.; *Charmodare* Tab. Peut., 12 m. p. (20 Ptol. rectius) a Samosata boream versus. Hodie *Choros* ruinæ. ‖ — οα′ δ″] 70 1/4 Rom. ‖ — λζ′ 𐅵 γ″] λζ′ γ″ ed. pr., 37 1/2 Vic. ‖ — 7. Φλαουία] additum ex X; *Samasata Leeorum* Σαμάσατα λεήων Arg. Ulm. Samosatis castra habebat *Legio XVI Flavia Firma* (v. Dio Cass. 55,24). In Itin. Ant. p. 186 haud recte : *Samosata leg. XII* (*VI* et *III* var. lect.). Ipsa etiam urbs *Flavia* cognominata est. V. Marquardt *Rœm. Staatsverf.* 1, p. 399 ed. 2. ‖ — οα′ 𐅵″] οα′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λζ′ 𐅵 ιβ″] λζ′ ιβ″ ed. pr. ‖ — Commagene in Ptolemæi tabula Euphratem brevi tantum tractu attingit, qui a Charmodara pertinet usque ad Samosata, prope quam urbem Zeugma Euphratis fuisse constat. Pertinere vero regio debebat usque fere ad alterum Zeugma quod erat prope hodiernum *Biredjik* (Apameam), a Samosatis 72 m. p. distans, ut recte dicit Plinius 5,86. Origo erroris in duorum horum Zeugmatôn confusione, alibi quoque obvia, quærenda est. Haud longe a meridionali Zeugmate abest hod. *Oroum Kalessi*, quod oppidum, apud veteres vocatum Οὔριμα (τὰ), Οὔρημα, Ὄριμα, Σίμυρα (Hierocl.), in Ptolemæi tabula prope alterum Zeugma et Samosata collocatur perperam. Plinius 5,86 dicit : *Cingilla Commagenam finit, Imeneorum* (*Ymeneorum* et *Merorum* var. lect.) *civitas incipit*. In his *Cingilla* esse videtur quæ aliis rectius vocatur *Singa*, a Samosatis versus occasum æstivum posita. In *Imeneorum* s. *Merorum* latere censeo *Uremorum*. Quod Sillígius ex conjectura quorundam dedit : *Immæorum*, admitti nequit, quoniam

9. Πιερίας δὲ πόλεις αἵδε·

9. *Pieride* oppida hæc :

Imma (hod. *Imm*), 24 m. p. ab Antiochia dissitum, ad Commagenen nihil pertinet, ut recte jam monuit Mannertus. — De Zeugmate Samosatense v. Strabo 14,2,29 :... ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἣ πρὸς τῇ διαβάσει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται. Idem 16, 1,22 : τὸ δ' ἀπὸ τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν Ζεύγματος, ἥπερ ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Μεσοποταμίας, οὐκ ἔλαττον τῶν δισχιλίων σταδίων ἐπὶ Θάψακον. [A Samosatis Thapsacum sunt c. 1400 stadia, at c. 2000 stadia sunt inde a Pylis Armeniæ, unde initium Mesopotamiæ computandum erat]. Idem 16,2,3 : In Commagene νῦν ἐστι τὸ Ζεῦγμα τοῦ Εὐφράτου· κατὰ τοῦτο δὲ Σελεύκεια ἵδρυται, φρούριον τῆς Μεσοποταμίας προσωρισμένον ὑπὸ Πομπηίου τῇ Κομμαγηνῇ. Igitur Seleucia, quam multi et ipse ego olim ab Apamea (*Biredjik*) non diversum aut ei vicinam fuisse putarunt, prope Samosata alicubi ponenda est, ibique recte posuit Sprunerus. Memoratur urbs ap. Polybium 5,43,1 : Σελεύκεια ἡ ἐπὶ τοῦ Ζεύγματος. Cf. Corp. Inscr. n. 2548 : Σελευκεὺς τῶν πρὸς τῷ Εὐφράτῃ. Ptolemæus neque hujus Seleuciæ neque Apameæ meminit. Nunc a *Samsat* c. 4. m. p. boream versus est *Selik* vicus, ad quem fortasse nomen vicinæ olim Seleuciæ translatum est. Ceterum ipse etiam Strabo hoc Zeugma Commagenæ cum altero Zeugmate, cui Apamea objecta erat (v. Isidorus in Geogr. minor. vol. 1.), confundit. Ad hoc enim referenda sunt quæ leguntur 16,2,1 : στάδιοι δ' εἰσὶν ἀπὸ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ Ζεύγματος τοῦ κατὰ Κομμαγηνὴν οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων (175 m. p. sec. Plinium 5,67. 6,126). — Ap. Ptolemæum haud longe a Samosatis collocatur Πόρσικα. Dicendum erat Πέρσικα ; nam eadem aliis vocatur Πέρσα, Περσαία, Περσηνή, *Capersana*. Stephan. Byz. : Πέρσα, πόλις θηλυκῶς, παρὰ τῷ Εὐφράτῃ καὶ Σαμοσάτοις. Τὸ ἐθνικὸν Περσαῖος. Δυνατὸν δὲ καὶ Περσηνὴν (sc. τὴν πόλιν) εἰπεῖν. Idem s. v. Ἀπάμεια post aliarum Apamearum mentionem : ἔστι καὶ [τῆς Μεσοποταμίας, πλησίον] τῆς Περσαίας, Ἐδέσσης πρὸς ἄρκτους (recte hoc ; minus accurate Ptolemæus Persicam et Edessam in eodem parallelo collocat ; verum sec. Strabonem ibi non erat Apamea, sed Seleucia). Ammianus 18,8,1 : *Nos disposuimus properare Samosata, ut superato exinde flumine, pontiumque apud Zeugma et Capersana juncturis abscissis, hostiles impetus refelleremus.* Idem 21, 7,7 : *per Capessanam* (sic h. l.), *Euphrate navali ponte transcurso Edessam petit.* In Bollandistis (De Salamane Silent. 23 Ian. p. 490) legitur : *Est quidam vicus ad occidentem* (deb. *orientem*) *fluvii Euphratis, ipsi ripæ imminens ; vocatur autem Capersana*, citante Millero in *Marcien d'Héraclée*, p. 490. Denique idem loci nomen corrupte scribi suspicor apud Plinium 6,119 : *Dicta est et in Zeugmate Apamea* (*Seleucia?*), *ex qua orientem petentes excipit oppidum Caphrena* (*Caphræna* v. l.) *munitum, quondam stadiorum LXX amplitudine et satraparum regia appellatum, quo tributa conferebantur, nunc in arcem redactum.* — Medius inter duo hæc Zeugmata tertius Euphratis trajectus erat ad hod. *Roum Kalessi*, cujus locum Catamanam olim tenuisse sec. Itinerarii mensuras supra p. 966 conjeci. Ad eundem refero viam quam exhibet Tabula Peutingeriana. Legitur ibi *Mompsistea* (i. e. Mopsuestia) *XXVII* [*Epiphania* Nomen excidit]. Deinceps pingitur viæ longæ linea oppidorum et distantiarum notis carens, cui adscribitur *in Comacenis.* Post hoc sequitur : *A Comacenis in Heracome mil. XIIII*, indeque linea in Samosata exiens absque numero distantiæ. Indicatur his via per Commagenen ducta usque ad Euphratem, unde a transitu fluvii, qui est ad hod. *Roum kalessi*, usque ad hod. *Erak* sunt 14 m. p. in via recta quæ a trajectu Euphratis Samosata ducit. || — Πιερίας] Pieria regio Seleucidi attribuenda erat ; nam sec. Strabonem 14,2,20 : Μετὰ δὲ τὴν Κιλικίαν πρώτη πόλις τῶν Σύρων Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ. Item in nummis : Σελευκέων ἐν Πιερίᾳ. Apud Stephanum Ἀντιόχεια Πιερίας, ἣν Ἄραδον οἱ Σύροι καλοῦσι non diversa fuerit ab Antiochia ad Orontem, quam Casiotidi Ptolemæus adscripsit. Porro Ἡράκλεια τε Πιερίας ap. Steph. Byz. eadem fuerit cum Heraclea Cyrresticæ ap. Ptolemæum et cum Heracleo quod Gindaro propinquum esse Strabo 16,2,8 narrat. Apud Stephanum vero v. Ἠιών, ubi : Ἔστι καὶ ἄλλη (sc. diversa ab Eione Chalcidices) πρὸς τῇ Πιερίᾳ, non Syriæ, ut Meinekius voluit, sed Thraciæ oppidum ad Strymonis ostia, ubi Πίερες degebant, intelligendum esse censeo. || — P. 969,1. Πίναρα] Πινάρα var. lect., Πινάρρα F. Cognominis Lyciæ urbs Πίναρα ap. Steph. Byz. s. v., sed Πινάρα ap. eundem s. v. Ἀρτύμνησος, ubi : καλέσαι τὴν πόλιν Πινάραν, ἣν μεθερμηνεύεσθαι στρογγύλην· τὰ γὰρ στρογγύλα πάντα πίναρα καλοῦσιν. || — ξθ' L'' γ'] ξθ' γ'' ed. pr., οθ' MO. || — λς' L''] ιβ' add. PV. Cf. Plinius 5,82 : *Pagras. Pinaritas* (sic codd. Dalbari, *Penelitas* cett.). Oppidum ad Pinarum fl. (Plin. 5,91 ; hod. *Deli Tchai*) alicubi steterit. || — 2. Πάγραι] Πάτραι ABEFLNZΦΩ Vic. Rom. Ulm. Arg. ; ἢ Πάγραι add. A, Πράτρας MO. Plinius 5,82 : *Pagræ*, Itin. Ant. p. 146 : *Pagris* (ablat.) ; It. Hieros. p. 581 : *Pangrios* ; Tab. Peut. : *Pagaris*. Hodie *Bagras* s. *Boghrás*. || — λς' ιβ''] sic PRVWΦ ed. pr., Vic. Rom. Ulm., λς' L'' ιβ'' cett. ; inepte. Oppidum inter Alexandriam et Antiochiam fere medium et in eodem positum meridiano. Itiner. Hieros. p. 581 :

Πίναρα	ξθ'	L''γ''	λϛ'	L''
Πάγραι	ο'		λϛ'	ιβ''
καὶ αἱ Σύριαι Πύλαι	ξθ'	γο''	λϛ'	δ''
10. Κυρρηστικῆς δὲ πόλεις αἵδε·				
Ἀρισερία	οα'		λζ'	
Ῥηγία	οα'	δ''	λϛ'	L''γ''
Ῥοῦβα	οα'	γ''	λϛ'	γο''
Ἡράκλεια	οα'		λϛ'	L''
Νίαρα	ο'	L''γ''	λϛ'	ϛ''
Ἱεράπολις	οα'	δ''	λϛ'	δ''

Pinara	69°	50'	36°	30'
Pagrae	70°		36°	5'
et Syriae Portae	69°	40'	36°	15'
10. *Cyrrhesticae* oppida hæc :				
Ariseria	71°		37°	
Rhegia	71°	15'	36°	50'
Ruba	71°	20'	36°	40'
Heraclea	71°		36°	30'
Niara	70°	50'	36°	10'
Hierapolis	71°	15'	36°	15'

Alexandria Scabiosa.

Mut. Pictamus	9 m.	25 Ptol. ; 12 nos.
Fines Ciliciæ et Syriæ		
Mans. Pangrios	8 m.	
Civ. Antiochia	16 m.	60 Ptol. ; 18 nos.

Ptolemæus Antiochiam temere ponit a Pagris gradu integro ortum versus distantem. || — 4. Κυρρηστικῆς] Κυρρητικῆς XΦ Arg. Vic. Ulm., Κυριστικῆς L, Κυρριστικῆς PΔΞ ed. pr. || — 5. Ἀρισερία] Ἀρισέρια S. || — οα'] Forte legendum οα' L'' adeo ut a Zeugmate 24 m. p. sint, quot in Tab. Peut. computantur a statione *Ad Serta* ad Zeugma. Ut sequens Ῥήγια nomen fontem latinum arguit, sic etiam Ἀρισερία ex *Ad Serta* natum fuerit. || — 6. Ῥήγια] sic LΦ Arg., Ῥηγία ADF, *Regia* Vic. Rom. Ulm. || — λϛ' L'' γ''] λϛ' L'' δ'' L, λϛ' ϛ' ed. pr. || — 7. Ῥοῦβα] sic X ed. pr., Βούβα et Βοῦβα cett. || — λϛ'' γο''] λϛ' γ'' ed. pr. || — 8. Ἡράκλεια] Hic versus p. 970,1 post nomen Κύρρος cum eadem epocha legitur in Arg. || — λϛ' L''] λϛ' ϛ'' ed. pr. || — 9. Νίαρα] sic codd. plurimi, Νιάρα et Νιαρά var. lect.; *Nara* Vic.; πόλις add. AC. || — ο' L'' γ''] ο' ϛ'' ed. pr. || — De quinque his Cyrresticæ oppidis aliunde nihil fere constat præter quod Heracleæ mentio fit Strabonem 16, 2,7, sec. quem ab Antiochia ortum versus est ὁ Εὐφράτης καὶ ἡ Βαμβύκη καὶ ἡ Ἡράκλεια, πολίχνια τυραννούμενά ποτε ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλέωνος· διέχει δὲ ἡ Ἡράκλεια σταδίους εἴκοσι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεροῦ τῆς Κυρρηστίδος. Haud longe igitur a Cyrrho urbe abfuisse videtur, a qua in Ptolemæi tabula c. 50 m. p. boream ortumque versus distat. Sin Ptolemæus Cyrrhum a Berœa c. 45 m. p. boream versus, uti debebat, posuisset, non longe ab ea abesset Heraclea. — Regiam habet Tabula Peut. in via ab Antiochia ad Zeugma.

Tab. Peut.		Ptolemæus.			
Antiochia		Ἀντιόχεια		*Antaki*	
Gephyra	22	Γεφύρα	25	pons Orontis	12
				prope *Hadid*	
Gendarum	22	Γίνδαρος	18	*Djindaris*	22
Thura	[60]	Ῥοῦβα	90	*Harbata*	60
Regia	17	Ῥηγία	12	*Tel Basilia*	15
Ad Serta	20	Ἀρισερία	20	Ad *Nahr Sadjour*	12
Ad Zoriandem	12			Ad *Nahr Kerzin*	12
Zeugma	12	Ζεῦγμα	50	Contra *Biredjik*	12

In Ptolemæi tabula via hæc longior est, quoniam inter Antiochiæ et Zeugmatis parallelos, revera c. 65 m. p. distantes, intercedunt c. 95 m. p. — Νίαρα a Berœa c. 20 m. p. distans non diversa esse videtur ab oppido quod in Itinerarii codicibus p. 193 et 194 scribitur *Minnica*, *Miniza*, *Minnigra*, *Ninnisa*.

Cyrro (*Choros*)
Minnica (*Minil*) 20 et 24.
Berœa (*Haleb*) 22 et 20 (27 sec. Kieperti tab.).

10. Ἱεράπολις] Ἱερὰ πόλις Z; Ἱερόπολις in nummis. || — λϛ' δ''] λδ' δ'' ed. pr. Ælianus N. A. 12, 2 : ... κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην (hod. *Membidj*), κα-

Κύρρος	ο' ϛ''	λϛ'	Cyrrhus	70° 10'	36°
Βέροια	ο' ∟''	λϛ'	Berœa	70° 30'	36°
Βάτναι	ο' ∟''γ''	λϛ'	Batnae	70° 50'	36°
Παφάρα	οα' ∟''	λϛ'	Paphara	71° 30'	36°
καὶ παρὰ τὸν Εὐφράτην πόλεις αἵδε·			atque ad Euphratem oppida hæc :		
Οὔριμα	οα' ∟''δ''	λζ' ∟''	Urima	71° 45'	37° 30'
Ἀρουδίς	οα' ∟''γ''ιβ''	λζ' δ''	Arudis	71° 55'	37° 15'
Ζεῦγμα	οβ'	λζ'	Zeugma	72°	37°
Εὐρωπός	οβ'	λϛ' ∟''γ''	Europus	72°	36° 50'
Καικιλία	οα' ∟''γ''ιβ''	λϛ' γο''	Caecilia	71° 55'	36° 40'

λεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις, Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτο αὐτήν. Strabo 16,2,27 : ὑπέρκειται δὲ τοῦ ποταμοῦ (τοῦ Εὐφράτου) σχοίνους τέτταρας (recte; 8 schœnos sec. Ptol.) ἡ Βαμβύκη, ἣν καὶ Ἔδεσσαν καὶ Ἱερὰν πόλιν καλοῦσι (De errore Strabonis dixi p. 951). Tabula Peut. :

Hierapolis a Zeugmate XXIIII mil. p. (58 m. Ptol.; 40 m. nos).

Hierapolis a Ceciliana XXIIII mil. p. (40 m. Ptol.; 15 m. nos).

Fortasse auctor tabulæ notum Zeugma, quod est ad hod. *Biredjik*, confudit cum Euphratis transitu qui a *Membidj* 24 m. p. ortum versus est ad hod. *Kalaat en-Nidjm*. Ceterum de Hierapoli v. Lucianus De dea Syria c. 1. 13 sqq. || — 1. Κύρρος] ἡ Κύρος add. A; Κύρος PRW et V², Κύδρος plurimi. || — ο' ϛ''] οα' ϛ'' F. Post hunc vs. in Arg. : Ἡράκλεια οα' λϛ' ∟''. Cyrrhi rudera hod. *Khoros*. Frequens urbis mentio. A Ptolemæo ponitur in Berœæ parallelo, a quo c. 48 m. p. boream versus ponenda erat. || — 2. Βέροια] Βέρροια LNORSVWΔΦΩΞ ed. pr.; Χάλεβ add. ed. pr. || — ο' ∟''] ex conj. Wilberg. sec. ordinem numerorum; ο' ∟'' γ'' O; οα' cett. — Steph. Byz. : Βέροια, πόλις Μακεδονίας... ἔστι καὶ Συρίας... Λέγεται καὶ Βερόη, οἱ δὲ ἐγχώριοι Βερόειαν, καὶ τὸ ἐθνικὸν Βεροεύς. Nicetas Choniata in Ioanne Comneno c. 7 : Χάλεβ· τὸ δέ ἐστιν ἡ πάλαι λεγομένη Βέρροια. Nicephorus Callistus 14,39 : Εὐστάθιος ἀπὸ Βερροίας· εἴη δ' ἂν αὕτη τὸ Χάλεβ. Tab. P. *Berya*, Raven. p. 86 *Beria*. Alia multa de Berœa congessit Wesseling. ad. Itin. p. 193. Hodie *Haleb*, *Aleppo*. Noli credere Chalybonem, quæ infra nominatur, non diversam esse a Chaleb-Berœa. || — 3. Βάτναι] sic de conj. Grashofii Wilbergius; Βαίνα, Βαῖνα, Βίνα codd., Θαῖνα ed. pr.; *Batna* in Tab. Peut., *Batnæ* in Itin. p. 192. || — ο' ∟'' γ''] ο' ϛ'' ed. pr. — Oppidum inter Berœam et Hierapolin situm, ab hac distans 18 (T. Peut.) vel 21 (Itin.; 25 m. p. sec. Ptol.). Hodie *Bab*, ut videtur, ab *Nahr Dhebeb*, c. 24 m. p. a ruinis Hierapolis. « Iulianus Epist. 27 ad Libanium sophistam tradit sitas inter Berœam et Hierapolin Batnas tam amœnas esse ut eas cum Daphnensi ad Antiochiam voluptate et Tempôn Thessalicorum comparet. » *Cellarius* 2, p. 615. Alteras Batnas in Mesopotamia inter Hierapolin et Edessam positas (v. p. 951 not. Ptolemæus non commemorat. || — 4. Παφάρα] Hoc certe nomine aliunde non cognita. || — οα' ∟''] οα' ϛ'' ed. pr. — Ni fallor, eadem est *Abarara* Tabulæ Peut., in qua :

Ciliza		*Killis*	
Abarara	* 10	*Harar* ad Nahr *Sadjour*	27.
Zeugma	22	Ad *Biredjik*	27.

Hod. *Harar* in Cyrrhi parallelo posita est, sicut Paphara in Ptolemæi tabula. Itaque paralleli his oppidis assignati ex eodem errore repetendi sunt. Quodsi utrumque oppidum, uti debebat, c. 50 m. p. magis boream versus Ptolemæus posuisset, Paphara circa 25 m. p. a Zeugmate abesset. || — 6. Οὔριμα] Οὔρημα ed. pr. || — οα' ∟'' δ'' λζ' ∟''] ο' λζ' ed. pr. Socrates H. E. 3.25 : Οὐρίμων ἐπίσκοπος. Not. episc. 1,884 : Ὀρίμων; in Concil. Chalced. p. 676 Ὥριμα; Hierocles p. 713 : Σύριμα. « *Castellum Urima Euphrati accubans* in vetere codice Syriaco tom. 1 Bibliothecæ Orient. p. 172 Assemanni. » *Wesseling* ad Hierocl. Hodie *Oroum* haude longe a Zeugmate quod est ad hod. *Biredjik*. A Ptolemæo perperam ponitur prope Zeugma Samosatense, ut supra p.967ᵇ monui. || — 7. Ἀρουδίς] Leg. fuerit Ἀρουλίς. Tab. Peut. *Arulis* 24 m. p. a Zeugmate. Ravennas p. 86 : *Araris*. Hodie *Salur* s. *Salir*. || — οα' ∟'' γ'' ιβ''] οα' ∟'' γ'' F, οα' γ'' ιβ'' ed. pr.; οβ' A. || — 8. Ζεῦγμα] contra hod. *Biredjik*. || — 9. Εὐρωπός] Εὔρωπος FLSΔΩΞ. || — λϛ' ∟'' γ''] λϛ' ϛ'' ed. pr. Stephanus Byz. : Εὐρωπός, πόλις Μακεδονίας... Ἔστι καὶ Συρίας ἄλλη. Plinius 5,87 : *Europum oppidum*. Cf. Polybius 5,48, Lucianus quomodo hist. conscrib. 24 et 28, Appianus Bell. Syr. 17. In Tab. Peut. nomen excidit; a Zeugmate distantia XXIIII (del. VIIII) m. p. || — 10. Καικιλία] καὶ κιλία NOΔ, Κακιλία Arg., Κεκιλία PR ed. pr., *Casilia* Ulm.;

Βηθαμμαρία	οα' ∟''γ''	λϛ' ∟''	Bethammaria	71° 50'	36° 30'
Γέρρη	οα' ∟''γ''	λϛ' ιβ''	*Serrhae*	71° 50'	36° 5'
Ἀριμάρα	οβ' ϛ''	λϛ'	Arimara	72° 10'	36°
Ἐραγίζα	οα' ∟''γ''	λϛ'	Eragiza	71° 50'	36°
11. Σελευκίδος δὲ πόλεις αἵδε·			11. *Seleucidis* oppida haec :		
Γέφυρα	ξθ' ∟''	λε' ∟''	Gephyra	69° 30'	35° 30'
Γίνδαρος	ο'	λε' γο''	Gindarus	70°	35° 40'.
Ἴμμα	ξθ' ∟''γ''	λε' γ''ιβ''	Imma	69° 50'	35° 25'

Cæciliana Tab. Peut., *Celciliana* Ravenn. p. 8,712. ‖ — οα' ∟'' γ'' ιβ''] οβ' A, οα' γ'' ιβ'' ed. pr., 76 1/2 1/3 1/12 Vic. In Tab. Peut. oppidum ab Europo distat 16 m. p. (10 m. sec. Ptol.), adeo ut quærendum sit ad hod. *Oscheriye*, ubi *Nahr Sadjour* in Euphratem influit. Sec. Ptolemæi tabulam componi posset cum ruderibus *Sresât* dictis, quæ ab *Oroum* c. 8 m. p. distant. ‖ — 1. Βηθαμμαρία] Βηθαμαρία ἢ Βηθαμανία A, *Bethammera* Ulm.; *Betamali* Tab. Peut., *Pamanari* Ravenn. p. 87,13. ‖ — οα' γ'' ιβ''] οβ' γ'' A, οα' ϛ'' ed. pr. ‖ — λϛ' ∟''] λϛ' ϛ'' ed. pr. Oppidum a Cæciliana 14 m. p. sec. Tab. P. (10 m. p. sec. Ptolemæum) distans fuisse debet ubi nunc *Kalaât en Nidjim* ad Euphratis trajectum in via ab Hierapoli Carrhas. ‖ — 2. Γέρρη] *Serre* in Tab. Peut., rectius. Nomen Σέρραι, sicut Εὐρωπός aliaque multa, ex Macedonia in Syriam translatum est. ‖ — οα' ∟'' γ''] οα' ϛ'' ed. pr., οβ' γ'' A. ‖ — λϛ' ιβ''] λϛ' ϛ'' SΩ, λϛ' δ'' ed. pr. Oppidum a Bethamari 13 m. p. (26 m. Ptol.) sec. Tab. Peut. distat. Fuit igitur ubi nunc *Kara-Membidj*. ‖ — 3. Ἀριμάρα] *Apammari* Tab. Peut., *Marara* Ravenn. p. 88,11. Versum om. ADF LMNOSXΔΦΩϽ Rom. Ulm. Arg. ‖ — οβ' ϛ''] de conj. Wilberg., οα' ∟'' PRV, οα' ϛ'' cett., 71 1/2 1/3 ed. Lugd. ‖ — λϛ''] λϛ' ιβ'' ed. pr. Oppidum a Serrhis sec. Tab. Peut. 8 m. p. distat. Vacuum ibi in nostris tabulis spatium. ‖ — 4. Ἐραγίζα] Ἐράγιζα FL, Ἐρραγίζα Φ Arg., Ἐγάριζα SΩ, ἢ Ἐρράσιγα add. A. *Eraciza* Tab. Peut., *Eraiza* Ravenn. p. 88,12. Ab Apammari 18 m. p. sec. Tab. Peut. (15 m. p. Ptolem.) distans ponenda est ubi nunc est *Abou Hanaya*, ut Kiepertus statuit, vel in vicino. Auvillius et post eum alii plurimi (v. Ritter. 10 p. 10 et 1500) Eragizam statuerunt hodie esse *Rajik* ad fluvium cognominem qui ortum et Euphratem versus decurrere dicitur. Ego neque locum hunc neque fluvium in tabulis meis invenio. Fluvius haud dubie indicatur qui in Kieperti tabula *Nahr Deheb* vocatur, et ab Euphrate c. 30 m. p. occasum versus distans et a borea austrum versus fluens in paludem exit. Apud Hieroclem p. 713 pro Σαλγενορατιξενον legendum est σάλτον Ἐραγιζηνῶν. In Tab. Peut. : *Ab Hierapoli Eragiza mill. pass. XVIIII* (deb. XXXIIII). ‖ — 5. αἵδε] om. SΩ.

In oræ maritimæ descriptione Ptolemæus nonnisi Syriam et Phœnicen nominat; in mediterraneis singulas regiones recensens Pieriam tanquam partem Seuleucidis recensere debebat, siquidem Seleucia, caput regionis, Pieriæ adscribitur. Strabo, qui Syriæ partes nonnisi Commagenen, Cœlesyriam, Phœnicen et Iudæam nominat, Seleucidi peramplam regionem attribuit. Ἡ δὲ Σελευκὶς, ait 16,2,4, ἀρίστη μέν ἐστι τῶν λεχθείσων μερίδων, καλεῖται δὲ τετράπολις καὶ ἔστι κατὰ τὰς ἐξέχουσας ἐν αὐτῇ πόλεις, ἐπεὶ πλείους γέ εἰσι, μέγισται δὲ τέτταρες, Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνῃ καὶ Σελεύκεια ἡ ἐν Πιερίᾳ καὶ Ἀπάμεια δὲ καὶ Λαοδίκεια... Οἰκείως δὲ τῇ τετραπόλει καὶ ἐν σατραπείας διῄρητο τέτταρας ἡ Σελευκίς, ὥς φησι Ποσειδώνιος, εἰς ὅσας καὶ ἡ Κοίλη Συρία, εἰς μίαν δ' ἡ Μεσοποταμία (Παραποταμία?). Idem 16,2,12 de Eleuthero fluvio dicit : ὅνπερ ὅριον ποιοῦνταί τινες Σελευκίδος πρὸς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν Κοίλην Συρίαν. Igitur Seleucis Strabonis præter Seleucidem complectitur Pieriam, Casiotin, Apamenen, Laodicenen et Chalcidenen Ptolemæi. ‖ — 6. ξθ' ∟'' λε' ∟''] ξγ' ϛ'' λϛ' ϛ'' ed. pr. Cf. not. p. 966. ‖ — 7. λε' γο''] λε' γ'' ed. pr. Gindaros (hod. *Djindaris*) Cyrresticæ adscribitur ap. Strabonem 16,2,8 : Γίνδαρος ἀκρόπολις τῆς Κυρρηστικῆς καὶ λῃστήριον εὐφυὲς, καὶ Ἡράκλειόν τι καλούμενον πλησίον· τῇ δὲ Γινδάρῳ συνάπτουσιν αἱ Πάγραι (hod. *Boghras*) τῆς Ἀντιοχίδος (τῆς Πιερίας ap. Ptol.). Item Plinius 5,81 Cyrresticæ esse dicit *Cyrrum, Gazetas, Gindarenos, Gabenos*. ‖ — 8. Ἴμμα] Ἵμμα ed. pr., *Himma* Vic.; aliis Ἴμμαι, Hod. *Imm* rudera. ‖ — ξθ' ∟'' γ''] ξθ' ϛ'' ed. pr. ‖ — λε' γ'' ιβ''] λε' γ'' L ed. pr., Vic.; Tabula Peuting. :

Antiochia			
Emma	33	(40 Ptol.)	*Imm* 23.
Calcida	20	(35 Ptol.)	*Kennisrin* 35
Berya	30	(22 Ptol.)	*Haleb* 18
(In Itin. p. 194 18			
p. 192 15)			

Sextus Rufus c. 24 Zenobiam ab Aureliano victam esse dicit *apud Immas*; item Jordanes c. 84 *apud Immas vicum Antiochiæ*. Syncellus p. 385 : πλησίον Ἀντιοχείας τῆς κατὰ Συρίαν ἐν Ἴμμαις καλουμένῳ

12. Κασιώτιδος δὲ πόλεις αἵδε·

Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ	ξθ'	λε' ∠''
Δάφνη	ξθ'	λε' γ''ιβ''
Βακατάϊλλοι	ξθ'	λε'
Λυδία	ξθ' ∠''	λε'
Σελεύκεια πρὸς Βήλῳ	ξθ' ∠''	λδ' ∠''δ''

12. *Casiotidis* oppida haec :

Antiochia ad Orontem fluvium	69°.	35° 30'
Daphne	69°	35° 25'
Bacatailli	69°	35°
Lydia	69° 30'	35°
Seleucia ad Belum	69° 30'	34° 45'

χωρίῳ τοὺς Παλμυρηνοὺς διαφθείρει. Socrates H. E. 7,16 : ἐν Ἴμμαις γὰρ (ἐν Ἰνμεστὰρ codd., em. Wesseling ad Hierocl. p. 711) οὕτω καλουμένῳ τόπῳ, ὃς κεῖται μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ, Ἰουδαῖοι συνήθως ἑαυτοῖς παίγνιά ἐπετέλουν τινα. Eadem Theodoretus H. E. c. 7, Theophanes Chron. p. 71 ‖ — 1. Κασιώτιδος] Κασσιώτιδος BCEFPSVWXZΩΞ et sec. man. A, Κασσιάτιδος Φ Arg., *Cassandis* Ulm., Μασιώτιδος D, Μασσιώτιδος L. ‖ — πόλεις αἵδε] om. MNOΔ. ‖ — 2. Ὀρόντου] Ὀρρόντου PV, Ὀρρέντου Φ, Ὀρρέντα Arg., τῷ Ὀρρόντι R, τῷ Ὀρρόντῃ W. ‖ — 3. λε' ∠''] λε' ς'' ed. pr. ‖ — 4. λε' γ'' ιβ''] λε' γ'' LNOSΔΞ. Daphne ab Antiochia 5 m. p. distans hodie *Beit el Ma* (domus aquarum) et *Duweïr*. ‖ — 5. Βακατάϊλλοι] Βακαταῖλλοί DFLNOSΔΩΞ, Βακαταϊλή A, Βακταϊαλή Z, Βακταϊαλλή ed pr., Βακταϊαλεις X, *Pachatailli* Ulm.; *Bacataiali*, 27 m. p. a [*Daphne*], Tab. Peut.; *Baccatamus* Ravennas p. 86. Locus hic sec. Ptol. a Daphne 25 m. p. distans in Itin. Hieros. p. 581 vocatur *mutatio Bacchaias*, 27 m. p. a Daphne dissita, post quam sequitur *mansio Cattelas* (*Catela* in Itin. Ant. p. 147). Nescio an ex duobus his nominibus male conflatis natum sit Βακα-[Κα]ταιλλοι. Itin. Hieros. p. 581 :

Antiochia			
Palatium Daphne	5	*Duweir*	5
Mut. Hysdata	* 11		
(Ὕδατα	3	? aquæ ad *Babyle*	3)
Mans. Platanus	8	inter *Scheikh-Keui* et *Kesab*	8
Mut. Bacchaias (Βακατάϊλλοι 25 m. p. a Daphne, T. Peut.)	8	*Ourdou* ad *Nahr Kebir*	8
Mans. Cattelas	16	Ad *Kandil* fl.	16
Civ. Laodicia	16	*Latakieh*	16
	(52) 64		56

(Λαοδίκεια 25 m. p. a Bacataillis, T. Peut.)

In Itin. Ant. p. 147 :

Antiochia	
Platanus	25
Catela	24
Laodicia	16
	65.

In Geogr. Ravenn. p. 86 inter *Baccatamum* et *Laotitiam* interponitur *Ponte*, quod ad *Kandil* fluvii pontem referendum est. In Tab. Peut. *Hysdata* pro *Hydata*, ὕδατα, et XI pro III corrupte scribi censeo, quoniam septem ab Antiochia milliaria anglica aquarum catarractæ occurrunt tantaque regio amœnitate excellit ut ibi Daphnen fuisse statuerit Kinneir (*Journey through Asia Minor* p. 153). Cf. Ritter. 17, p. 1197. Ceterum Ὕδατα ista fuerint in luco Daphnensi, cujus ambitum 80 stadiorum fuisse refert Strabo 16,2,6. ‖ — 6. Λυδία] Λύδία X, Λύδεια ed. pr., Λύδια PV. ‖ — λθ' ∠''] λθ' ς'' ed. pr. Lydia in Ptol. tabula ab Apamea (*Kalaat el Medik*) c. 30 m. p. abest. Hodie 30 m. p. a ruinis Apameæ, totidemque (50 sec. Ptol.) ab Antiochia ad Orontem fl. est *Djisr esch Schogh* oppidum, antiquitatis vestigiis nunc carens (v. Ritter 17, p. 1102), ubi Lydiam olim fuisse conjiciunt Mannertus et Kiepertus. Idem oppidum Λυσιάς dici videtur ap. Strabon. 16,2,10 : ὧν (τῶν εὐερκῶν χωρίων) ἔστι καὶ ἡ Λυσιὰς ὑπὲρ τῆς λίμνης κειμένη τῆς πρὸς Ἀπαμείᾳ (de quo lacu v. Ritter 17, p. 1083) καὶ Ἀρέθουσα (hod. *Restan* ad Orontem). — Alia Λυδία (Αὐδία) in Arabia Petræa ap. Ptol. c. 6, § 7. ‖ — 7. Σελεύκεια] Σέλευκος ADFLNOSXΔΦΩΞ Rom. Ulm. ‖ — Βήλῳ FMNOΔ, Βήλᾳ Z, *Bellum* Βήλον (sic) Arg. ‖ — ξθ' ∠'' λδ' ∠'' δ''] ξθ' γ'' λδ' δ'' ed. pr. — Stephanus Byz. : Σέλευκος, πόλις παρὰ τῇ ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείᾳ, ἀρσενικῶς λεγομένη. Ὁ πολίτης Σελευκίτης. Idem : Σελευκόβηλος, πόλις Συρίας, πλησίον [Ἀπαμείας]. ὁ πολίτης Σελευκοπολίτης καὶ Σελευκοβηλαῖος. Λέγεται καὶ Σελευκεὺς (l. Σέλευκος) πρὸς τῷ Βήλῳ· οὕτω γὰρ Παυσανίας ἐν τῷ περὶ Ἀντιοχείας φησίν. Theophanes Chron. p. 289 : καὶ ᾤκησαν (οἱ Σκαβῖνοι) εἰς τὴν Ἀπαμέων χώραν ἐν κώμῃ Σελευκοβήλῳ. In Hierocle p. 712 et in Notit. episc. 1, p. 869 ed. Parthey. item Σελευκόβηλος. Plinius 5,82 : *Cœle habet... Seleucias præter jam dictam duas, quæ ad Euphratem et quæ ad Belum.* Ex his collegeris Seleuciam Apamenæ assignandam fuisse, Casiotidem vero ultra modum a Ptolemæo extendi. Ceterum situs urbis incertus est. Perperam Pto-

Λάρισσα	ξθ′ γο″	λδ′ 𐅵″ιβ″	Larissa	69° 40′	34° 35′
Ἐπιφάνεια	ξθ′ 𐅵″ιβ″	λδ′ γ″ιβ″	Epiphanea	69° 35′	34° 25′
Ῥαφανέαι, λεγίων τρίτη	ξθ′ δ″	λδ′ δ″	Raphaneae, Legio tertia	69° 15′	34° 15′

lemæus inter Laodiceam oræ maritimæ et Apameam c. 75 m. p. (deb. 45 m.) intercedere statuit, ita ut Seleucia a Laodicea 50 m., ab Apamea vero 25 m. p. distet. Danvillio Seleucia est hod. *Djisr es Schogr* (30 m. ab Apamea boream versus), Burchardio hod. *Mezief* (*Nebi Metti?* 20 m. ab Apamea occasum versus, in Kieperti tabula) aut ruinæ *Zoleib* ab ipso non visæ mihique ignotæ. Belum aut fluvium aut montem esse viri docti censent. Conferri possit Belus fluviolus ad Ptolemaidem Phœniciæ exiens (Plinius 5,75. 36,190). Ego nullus dubito quin Seleucia a Græcis condita sit ad fanum Beli (*Baal, Solis*) Syrorum dei. Id enim suadet Dio Cassius 78,8 : ὁ Ζεὺς ὁ Βῆλος ὀνομαζόμενος καὶ ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας τιμώμενος. Cf. titulus bilinguis in Vasione Vocontiorum oppido a Syro quodam scriptus : εὐθυντῆρι τύχης Βήλῳ Σέξστιος θέτο βωμὸν τῶν ἐν Ἀπαμείᾳ μνησάμενος λογίων. *Belus fortunæ rector Menisque magister* (Μηνοτύραννος) *ara gaudebit quam dedit et voluit*. Similiter *Chalcis ad Belum* (Plinius 5,81), quæ est Χαλκὶς ἡ ὑπὸ τῷ Λιβάνῳ (Ioseph. B. G. 14,7,4), a Belo deo nomen habet, qui in nummis urbis repræsentatur adscripto nomine græco Ἡλιοσείριος. Vide. infra not. ad v. Χαλυβών. || — 1. Λάρισσα] Λάρισα A Rom., Λάρεισα DMNOSXΔΩΞ. || — ξθ′ γο″] ξθ′ γ″ ed. pr. — Steph. Byz. : Λάρισσα... ἕκτη Συρίας, ἣν Σύροι Σίζαρα (hod. *Seidjar* rudera) καλοῦσιν. A Seleuco Nicatore condita sec. Diodor. in Fr. Hist. 2, p. XVII, c. 21, Apamenæ attribuenda erat. Strabo 16,2,10 : Λαρίσσης τε καὶ τῶν Κασιανῶν καὶ Μεγάρων καὶ Ἀπολλωνίας καὶ ἄλλων τοιούτων, αἳ συνετέλουν εἰς τὴν Ἀπάμειαν ἅπασαι. Suidas : Δομνῖνος, φιλόσοφος, Σύρος τὸ γένος ἀπό τε Λαοδικείας καὶ Λαρίσσης (ἀπὸ Λ. ἢ Λ.? Bernhardy). In titulo *Sindjar* loci : τῆς Δόμνου γυναικός. Cf. Plinius 5,82. Appian. Syr. c. 57, Plutarch. Anton. c. 37, Zosimus 1,52, Hierocles p. 712, Notit. Episc. 1,867 ed. Parthey. Ritter 17, p. 1090 sqq.

Itin. p. 195 :

Apamia			
Larissa	16	(16 T. Peut.).	20 Ptol.
Epiphania	16	(14 T. Peut.).	10 Ptol.
Arethusa	16	(*20 T. Peut.).	
Emesa	16	(16 T. Peut.).	28 Ptol.

2. ξθ′ 𐅵″ιβ″] ξθ′ 𐅵″ γ″ ed. pr. || — λδ′ γ″ ιβ″] λδ′ 𐅵″ ιβ″ ed. pr. Epiphania hod. *Hamath*. || — 3. Ῥαφανέαι] Ῥαφανίαι L, Ῥεφάνεαι Φ, Ῥεφάνιαι Arg., Ῥαφαναῖαι CPRVWX, *Rephaniæ* Vic. Rom. Ulm. ; λεγίων τρίτη add. X || — λδ′ δ″] 34 1/3 Rom. — Stephani Byz. codices : Ῥαφανέαι (i. e. Ῥαφανέαι) et Ῥαφαναί, πολίχνιον Συρίας. Holstenius et Meinekius ibi scripserunt Ῥαφάνεια, quoniam in Stephano s. v. Ἀγβάτανα legitur : οἱ δὲ νῦν Βατάνειαν αὐτὴν καλοῦσι... Τὸ ἐθνικὸν Βατανεῶτοι, ὡς Ῥαφάνεια Ῥαφανεῶται. Idem vero : Ἐπιφάνεια, πόλις Συρίας κατὰ Ῥαφανέας ἐν μεθορίοις Ἀράδου. Iosephus B. Iud. 7,1,3 : ἐν Ῥαφαναίαις. Idem ib. 7,5,1 : ῥεῖ μὲν γὰρ μέσος Ἀρκαίας καὶ Ῥαφαναίας fluvius intermittens quem Sabbaticum Judæi vocarunt (hod. *Nahr Septi, fluvius septem dierum*, haud longe a monasterio S. Georgii oriens et in Eleutherum, *Nahr el Kebir*, exiens. V. Ritter. 17, p. 846). Hierocles p. 712 : Ῥαφανέαι (Ῥαφαναῖαι et Ῥαφαναῖε v. lect.). Notit. episc. 1,870 ed. Parthey : Ῥαμφανέαι. Concil. Chalced. : Ῥαφαναίων πόλεως ; in Conc. Constant. episcopus Ῥεεφάνης. Tab. Peut : *Raphanis*. O. Ravenn. : *Raphanus*. — Sec. Josephum l. l. Vespasiani tempore Raphaneis castra habebat *Legio XII Fulminata* (τὸ Κεραυνοφόρον τάγμα), quæ deinde Melitenen ad Euphratem missa est, ubi etiam Severi Alexandri tempore (Dio Cass. 55,23) et posteriore ævo (Not. dign. et Procop. de ædif. 1,7) degebat. Hadriani tempore Raphaneis fuisse *Legionem tertiam Gallicam* e Ptolemæo colligimus. Certe in Syria eam in bello Judaico strenue rem gessisse constat (Tac. Hist. 4,39). Postea Danabæ castra habebat (Not. Dign. 1, p. 85). — Raphaneas a Francis captas esse refert Wilhelmus Tyr. in *Gestis Dei per Francos* p. 845. *Rafariat* ruinas unius diei itinere (20 m. in Ptol. tab.) a *Hamath* (Epiphania), nec longe a *Barin* oppidulo (20 m. p. ab *Hamath* in Kieperti tabula posito) sitas novit Abulfeda (Tab. Syr. p. 107). Circa hod. *Schigate* (haud longe a *Masiad* oppido ortum versus) situm urbis quærendum esse colligas ex Tabula Peut., quæ ita habet :

Apamea		*Hamath*	
Ad Orontem	12	Ad *Nahr el Asy* prope *Kalaât Seidjar*	12
Raphanis	21	Circa *Schigate*	21
Iammura	*	*Yammur* circa *Hosn Soleiman*	15
Antaradus	*	*Tartous*	20

Raphanis		Ad *Schigate*	
Carion	10	*Barin*	10
Demetri[as]	14	*Kalaat el Hosn.*	14
Orthosias	* 12 (32?)	*Artusi* ruin.	32

'Αντάραδος	ξη' δ''	λδ' δ''	Antaradus	68° 15'	34° 15'
Μάραθος	ξη' γο''	λδ' γ''ιβ''	Marathus	68° 40'	34° 25'
Μαριάμη	ξθ' γ''	λδ'	Mariame	69° 20'	34°
Μαμοῦγα	ξθ' γ''	λγ' ∟''δ''	Mamuga	69° 20'	33° 45'
13. Χαλυβωνίτιδος πόλεις			13. *Chalybonitidis* oppida		
Θέμα	οα' ∟''	λε' ∟''	Thema	71° 30'	35° 30'
'Ακοράβα	οα' δ''	λε' δ''	Acoraba	71° 15'	35° 15'
Δέρριμα	οβ'	λε'	Derrhima	72°	35°

Hodiernum *Yammur* inter castella regionis, in qua est *Hosn Soleiman*, recenset Ritterus 17,822. Ubinam steterit, accuratius non traditur. Demetrias aliunde non nota. Nummos in quibus Δημητριέων τῆς ἱερᾶς, huic urbi vindicandos esse suspicatur Eckhelius. Nomen græcum a Demetrio Sotere aut Nicatore Syriæ regibus inditum et per tempus aliquod usurpatum, postea cessisse suspicor prisco nomini Syrio, quod fortasse erat *Mariamme*. Hoc certe oppidum in eadem regione quærendum est. Vid. not. ad vs. 3. ‖ — 1. ξη' δ''] 69 1/4 Vic., 69 2/3 Ulm. — λδ' δ''] Deb. λδ' ∟'', siquidem § 20 Aradus ins. ponitur 34° 30'. ‖ — 2. Μάραθος] hod. *Amrit*, ut videtur. Cf. Indicem in Strabon. p. 849. ‖ — 3. Μαριάμη] Malim Μαριάμμη. Steph. Byz. : Μαριαμμία (Μαριαμία v. l.) πόλις Φοινίκων. Οἱ πολῖται Μαριαμμῖται (sic codex Voss., Μαριαμῖται cett.), ὡς Παυσανίας (Damascenus) ἐν ἕκτῳ. Arrianus Exp. Al. 2,13,8 : Στράτων (Aradiorum rex) τήν τε Ἄραδον αὐτῷ (Ἀλεξάνδρῳ) τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον... καὶ Σιγῶνα καὶ Μαριάμμην πόλιν καὶ τἄλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐκδίδωσι. Plinius 5,81 : *Cœle habet... Mariammitanos, tetrarchiam quæ Mammisea appellatur*. Concilia Constant. et Chalced., Notit. episc. 1,868 : Μαριάμμη. Hierocles p. 712 : Μαριάμη. Chronicon Alexandrin. p. 642 : τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην. In Not. Dign. 1, p. 394, ubi : *Cohors tertia Marmantarum*, fortasse *Mariammarum* scribendum esse conjecit Bœckingius. — Situs urbis incertus. A Ptolemæo collocatur 15 m. p. ab Emesa occasum versus, totidemque a Raphaneis austrum versus. Ritterus 17 p. 55. 836 cum eoque Kiepertus oppidum componunt cum hod. *Kalaât el Hosn* (*Hosn el Akrad*, arx munitissima, ap. Abulfedam), ab Emesa 25 m. occasum versus, totidemque a loco, cui Raphaneas assignavit, austrum versus. Cf. not. p. 973. ‖ — 4. Μαμοῦγα] Μάμουγα LMNOSΔΩΣ, Μαμούγα ed. pr. Μαμουτα X. ‖ — λγ' ∟'' δ''] λδ' ∟'' δ'' AD, λδ' δ' ed. pr. Mamuga, Libano propinqua, aliunde non nota. Ni fallor, hodie *Mamula* ab Heliopoli 25 m. (30 sec. Ptol.), a Damasco 30 m. (50 Ptol.) distans, vicus antiquus, cujus incolæ etiamnunc lingua Syriaca utuntur, episcopi nunc sedes (V. Ritter 17, p. 261. 267. 1413). Plinius 5,81 juxta Mariammitanos nominat *Mammiseam* (*Mamugeam?*) tetrarchiam. Ceterum num recte hæc regio Casiotidi attribuatur, jure tu quæras. ‖ — 5. Χαλυβ.] δὲ add. SΩ. Chalybonitidem alius nemo commemorat. Caput ejus Chalybon in alieno prorsus loco collocatur. V. not. ad p. 975, 1. ‖ — Θέμα] Θεμά X ed. pr. ‖ — 6. οα' ∟'' λε' ∟''] οα' δ'' λε' δ'' Γ. — ΘέΜα natum ex ΘέΛΔα, i. q. *Theleda* Tab. Peut., hod. *Telleda*, ab Apamea (*Medik*) sec. lineam rectam 40 m. p. (48 in Tab. Peut.) distans Palmyram versus.

Tab. Peut.		Ptol.			
Apamia		'Απάμεια		*Medik*	
Theleda	48	Θέλδα	90	*Tell Eda*	41
Occaraba	28	'Ακοράβα	20	?	28
Centum putea	27	Πούτεα	50	*About Faouaris* pulei	27
Palmyra	**	Πλαμύρα	32	*Tedmur*	20

Thelédæ et Occarabæ positiones a veris suis locis mirum quantum boream versus in Ptol. tabula removentur. Idem valet de Chalybone p. 975. In Strabone 16,2,11 legimus : ἡ Σαμψιγεράμου (ἡγεμονία) Ἀρέθουσα (hod. *Restan*) καὶ ἡ Γαμβάρου καὶ ἡ Θέμελλα. Scribendum ibi conjicio : ἡ Γαμβάρου Θέλεδα. Hod. *Telleda*, a *Restan* c. 25 m. p. versus ortum æstivum distant. Plinius 5,87 : *Infra Palmyræ solitudines Telendena regio est*. Ravenn. p. 87,17 : *Thesida. Ocarabon*. ‖ — 7. 'Ακοράβα] 'Ακόραβα SΩ, 'Ακόρακα PRVW ed. pr. ; Tab. Peut. *Occaraba* : Ravenn. p. 87 : *Ocarabon*. Not. Dign. 1, p. 88 : *Equites Promoti Illyriciani Occariba*. Situs incertus. ‖ — 8. Δέρριμα] Δερρίμα BEZ ; οα' pro οβ' scripsit Wilberg. propter seriem numerorum. Derrima aliunde non nota. Ab Atti 35 m. austrum versus et a Palmyra c. 63 m. boream versus collocata, secundum has distantias est hod. *Seryie* vel *Seridchi*, ubi veteris oppidi rudera exstant multæque nunc viæ coeunt. Distinguenda ab ea est *Seriana* Itinerarii, quæ nunc est *Serin*, 35 m. p. a *Seryie* versus occasum hibernum (V. Ritter 17, p. 1436. 1439).

In Itin. Anton. p. 195. 197 :

Χαλυϐών	οα' γ''	λε'	Chalybon	71° 20'	35°
Σπηλούγκα	οα' γο''	λε' δ''	Spelunca	71° 40'	35° 15'
καὶ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν			et ad Euphratem fluvium		
Βαρϐαλισσός	οα' L̸'γ''ιβ''	λε' L̸'δ''	Barbalissus	71° 55'	35° 45'
Ἄθις	οβ'	λε' L̸'	Athis	72°	35° 30'

Chalcida		*Kinnesrin*	
Androna	21	*Andrene*	45
Serianæ	18	*Serin*	18
Salaminiade	35	*Salemiye*	45
Emesa	18	*Homs*	23.

1. Χαλυϐών] *Calibon* Ulm. — Chalybon non est urbs quam a Berœa (*Chaleb*) Ptolemæus male distinxerit, sed hod. *Helbon* a Damasco c. 12 m. p. boream versus sita in *Wadi Helbon*, regione Syriæ beatissima vinoque olim et etiam nunc celeberrima (V. Ritter 17; p. 1319). Ezechiel 27,8 : οἶνος ἐκ Χέλϐων (*Chilbunu* in titulis regis *Nabu-kudur-ucur*). Athenæus 1, p. 28 D : ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Χαλυϐώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν, ὅν φησι Ποσειδώνιος κἀν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι. Strabo 15,3,22 : οἶνον ἐκ Συρίας τὸν Χαλυϐώνιον μετῄεσαν (reges Persarum) (In Berœæ regione vini cultura nulla). Cf. Plutarch. De Alex. fortuna c. 15, Moral. p. 432, A, Alciphro 1,20, Pollux, Hesychius, Suidas s. v. — Chalybon hæc quum a Chalcide meridionali sive τῇ ὑπὸ τῷ Λιϐάνῳ ortum versus sit, Ptolemæus vero, omissa ejus urbis mentione, Chalybonitin suam a Chalcide boreali (*Kennisrin*) ortum versus collocaverit, vix est dubium quin errori subsit duarum Chalcidum urbium confusio. Eandem apud Plinium deprehendo. Is enim 5,81 *Cœlesyria*, ait, *habet Apameam,... Bambycen..., Chalcidem cognominatam ad Belum, unde regio Chalcidena fertilissima Syriæ, et inde Cyrresticæ Cyrrhum etc.* In his Chalcidena, utpote juxta Cyrrhesticam nominata, aperte ad regionem Chalcidis borealis referenda est, verba autem *regio Syriæ fertilissima* ad Chalcidis meridionalis regionem Chalyboni et Damasco conterminam pertinent. Urbis hujus haud exiguæ mentio, a Ptolemæo omissa, ap. Strabonem 16,2,10 : Ἡλιούπολις καὶ Χαλκὶς ἡ ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῷ Μενναίου, τῷ τὸν Μασσύαν κατέχοντι καὶ τὴν Ἰτουραίων ὀρεινήν. Id. 16, 2,11 : ἡ Χαλκιδικὴ ἀπὸ τοῦ Μασσύου καθήκουσα. Id. 16,2,18 : ὁ Μασσύας ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινὰ, ἐν οἷς ἡ Χαλκὶς ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μασσύου. Iosephus B. Iud. 14,7,4 : Πτολεμαῖος ὁ Μενναίου δυναστεύων Χαλκίδος τῆς ὑπὸ τῷ Λιϐάνῳ. Id. Ant. Iud. 14,3,2 de Pompejo : διελθὼν δὲ τὰς πόλεις τήν τε Ἡλιόπολιν καὶ τὴν Χαλκίδα καὶ τὸ διεῖργον ὄρος ὑπερϐαλὼν, τὴν Κοίλην προσαγορευομένην Συρίαν, ἀπὸ τῆς Πέλλης (Ἀϐίλης?) εἰς Δαμασκὸν ἧκεν. Cf. idem B. Iud. 2,11,5. 7,7,1. In numis (v. Droysen *Hellen.* 2, p. 693) : Φλ. (Flavia) Χαλκιδέων ἐπὶ Ἡλιοσείροσι (i. e. Ἡλιοσείρῳ). In aliis juxta Solis dei figuram legitur Ἡλιόσειρος. (Similiter in aliis titulis occurrit : Ἡλιοσαρπηδών et Ἡλιοσέραπις et Ἥλιος Σέραπις. Cf. Orpheus Arg., 118 : σείριος ἀέλιος. Hesych. : Ἀρχίλοχος τὸν ἥλιον σείριόν φησι). Idem deus est Βῆλος, *Baal, Iupiter Heliopolitanus*, cujus templum et oraculum in hod. *Baalbek* (Heliopoli), ab eodemque etiam Chalcis *ad Belum* appellatur. Situm Chalcidis produnt vastæ ruinæ ad hod. *Andjar* in via a Damasco Berytum, ab Heliopoli 25 m. austrum versus, a Damasco c. 30 m. p. versus occasum æstivum (V. Ritter 17, p. 181) — In Ptolemæi tabula Chalybon (71° 20' 35°) ponenda erat 69° 33' 10', a Damasco 10 m. p. boream versus. ‖ — 2. Σπηλούγκα] Σπηλουέκα ABDEMNPRSVWΔΩΞ, *Spelucca* Vic. Rom., Σπηλουέμα Φ Arg. Ulm., Πηλουέκα X. *Spelunca* et *Ad Speluncas* stationes sæpius in Itinerariis Romanis occurrunt. V. Itin. Ant. p. 118. 305. 609 et Tabula Peuting. in Africæ regione Syrtica. ‖ — οα' γο''] οα' γ'' ΜΟΓ, Lugd. Ulm. ‖ — λε' δ''] de conj. Grashofii Wilberg., λε' Γ, λδ' ed. pr., λδ' δ'' cett. Situs loci ignotus. ‖ — 3. ποταμὸν] om. codd. plurimi. πόλεις αἵδε add. A. ‖ — 4. Βαρϐαλισσός] sic X, Βαρϐαρισσός cett. ‖ — οα' L̸' γ'' ιβ'' λε' L̸' δ''] οα' L̸' ιβ'' λδ' δ'' ed. pr. — Stephan. Byz. : Βαρϐαλισσός, φρούριον τῆς ἕω (ἑῴας Συρίας?) περιτετειχισμένον. Procopius B. Pers. 2,12 : ἀμφὶ Ὀϐϐάνης τὸ χωρίον, ὅπερ τοῦ ἐν Βαρϐαλισσῷ φρουρίου τεσσαράκοντα σταδίους ἀπέχει. Idem de ædif. 2,9 : καὶ πολίσματα δὲ καὶ φρούρια πάντα ἐν ἐσχατιαῖς τῆς Εὐφρατησίας ὄντα τῆς ὁμοίας ἐπιμελείας ἠξίωσεν (Ἰουστινιανός), Βαρϐαλισσοῦ τε καὶ Νεοκαισαρείας καὶ τοῦ Γαϐούλων (hod. *Djabul*) καλουμένου. Not. Dign. 1, p. 88 in Syria Augusto-euphratensi : *Equites Dalmatæ Illyriciani Barbalisso.* Malala p. 462 ed. Bonn. : Βαρϐαλισσὸν τὴν πόλιν. Episcopi oppidi in Conciliis nominantur. Ravennas p. 88 : *Barbassion*, p. 54 : *Barbalissum*, Tab. Peuting. : *Hierapolis* 25 *Eragiza* 16 *Barbalisso* 12 *Attas*. Hodie *Kalaat Ballis*. Cf. Ritter 17, p. 1598. ‖ — 5. Ἄθις] Ἄθις LPRΔΞ, Ἀθίς FNSWXΩ; Ἀνθίς Φ Arg., fort. rectius; *Anthis* Vic. Ulm.; Tab. P. *Attas*; Rav. p. 54 *Ati*, p. 88 : *Anthis*, *Sephe* (hod. *Zebed* ruin. in *Seffin* regione), *Adiazare*, *Suri*. Decem fere m. p. a *Balis* occurrit Euphratis trajectus, ibique rudera quæ *Dibsi* vocantur. Thapsaco eas Kiepertus vindicat, suadente

14. Χαλκιδικῆς δὲ πόλεις αἵδε·			14. *Chalcidices* oppida haec :			
Χαλκίς	ο' ∠''	λε' γο''	Chalcis	70° 30'	35° 40'	
Ἀσαφειδάμα	ο' ∠''	λδ' ∠''γ''	Asaphidama	70° 30'	34° 50'	
Τολμίδεσσα	ο' γ''ιβ''	λδ' ∠''	Tolmidessa	70° 25'	34° 30'	
Μαρώνεια	οα' ς''	λδ' ∠''	Maronia	71° 10'	34° 30'	
Κοάρα	ο' ∠''γ''	λδ' ς''	Coara	70° 50'	34° 10'	

nomine, quod hebraice est *Tipsach* i. e. *trajectus*, et compluribus locis, ubi Euphratis transitus erat, inditum fuisse videtur. Alia Thapsacus in Palæstinæ confiniis alicubi erat sec. Regg. 2,15,6. V. Ritter 10, p. 1115. De Thapsaco ap. Ptolemæum in Arabiæ desertæ et Syriæ confiniis collocato v. infra cap. 18. — In Plinio 5,81 legitur : *At in Syria Europum, Thapsacum quondam, nunc Amphipolin*. Conjecerit aliquis Amphipolin hanc eandem esse quæ est Ἄνθις (Ἄμφις?) Ptolemæi. At repugnat Stephanus Byz. s. v. Ὠρωπός, qui Oropum dicit περὶ Ἀμφίπολιν κεῖσθαι. Idem : Ἀμφίπολις... πόλις Συρίας πρὸς τῷ Εὐφράτῃ· καλεῖται δὲ ἀπὸ τῶν Σύρων Τούρμεδα. Hodie Europi ruinis (h. *Djerabis*) in altera Euphratis ripa objacet *Surmagha*, quam esse Turmedam Syrorum crediderim, adeo ut Amphipolis nomine comprehendantur et Europus et Turmeda utrinque Euphratem amplectentes. || — 1. αἵδε] om. MNOPRVWΔ ed. pr. || — 2. Χαλκίς] Λαγχίς Φ. || — ο' ∠''] ο' ς'' A. ed. pr., 70 1/3 Ulm. || — λε' γο''] λε' ∠'' δ'' A, λε' γ'' ed. pr. Ruinæ hod. *Kennisrin*. || — 3. Ἀσαφειδάμα] Ἀσαφεὶ vel Ἀσαφεῖ DFLMNOPRSVΔΦΩΞ, Ἀσαφῆ A, Ἀσαφα Arg., *Asapha* Ulm., *Asaphi* Lugd. Bas. || — ο' ∠''] ο' ς'' ed. pr. || — λδ' ∠'' γ''] λδ' ∠'' δ'' Φ Arg. Lugd., λδ' ∠'' SΩ, λδ' ς'' ed. pr.; λε' ∠'' γ'' A, 35 1/2 1/4 Vic. Rom., 35 1/2 Ulm. — Oppidum a Chalci c. 50 m. p. austrum versus positum secundum hanc distantiam in ea regione quærendum foret ubi in Itin. Ant. p. 191 ponitur *Capareas* :

Calcide		*Kennesrin*	
Arra	*20 (30)	*Marra*	30
Capareas	23	*Khan Schaikhan*	23
Epiphania	16.	*Hamat*	16

At nescio an 50 illa m. p. a Ptolemæo non austrum versus sed versus ortum hibernum metienda fuerint, adeo ut Asapha vel Asaphidama sit *Sephe*, quod oppidum Ravennas inter Anthin et Suram nominat (v. not. p.975,6) et ad ruinas hod. *Zebed* dictas, ab Anthi c. 25 m. p. distantes, refero. || — 4. Τολμίδεσσα]... δέσσα BEZ, Τολμίδεσα F, Τολμήδεσσα X, Τολμιδέσα LF Arg. *Tholmidessa* Lugd., *Tholimidesa* Ulm. || — ο' γ'' ιβ''] ογ' ιβ'' ed. pr. || — λδ ∠''] λδ' ς'' ed. pr., λδ' SΩ, λ' δ'' ∠'' (sic) F, 35 1/2 Ulm. — Oppidum variis nominis formis in Itin. Ant. et Tabula Peutingeriana commemoratur.

Itin. p. 195.		Tab. Peut.			
Chalcide		Cahi (i. e. Chalci)		*Kennisrin*	
Temmeliso	20	Teumeuso	20	ad *Montif*	20
Apamia	25	Apamia	28	*Medik*	28

In Ptolemæi tabula Tolmidessa 25 m. p. versus ortum hibernum, Thelmenissus autem (v. p.977,4 item 25 m. p. versus occasum æstivum ab Apamea distat. Idem oppidum variato paullulum nomine bis ponitur. Similiter *Coara* a Danaba boream versus collocata, eadem est quæ eodem fere intervallo a Danaba meridiem versus posita *Goaria* vocatur. — α Sozomenus H. E. 6,34 *Telmisum* in Cœlesyria commemorat. In Theodoreti H. Rel. c. 26 non multum a Berœa invenio Τελανισσὸν κώμην, proximam vico Teledæ. D *Wesseling*. ad Itin. p. 196. Parum hæc accurata; nam sec. Tab. Peut. oppidum nostrum ad hod. *Montif* fuisse debet, a Berœa 35 m., a Teleda c. 55 m. p. distans. — Genuina nominis forma fuerit Τελμησσός vel Τευμησσός. V. Benseler *Wœrterb. der gr. Eigennamen* s. h. v. || — 5. Μαρώνεια] Μαρῶνεια (sic) Arg., Μαρωνείας ed. pr., Μαρωνίας BDEZ, Μαρωνιάς cett., *Maronia* Vic. Rom. Ulm. Lugd. || — λδ ∠''] λδ' ς'' ed. pr. Maroniam hodie esse *Marra* seu *Ma'arra* (Ebn Batuta) seu *Ma' arrat en Na'aman* (*Arra* in Itin. p. 191. V. not. ad vs. 3) 30 m. pass. a Chalcide austrum versus sitam, et antiquitatis ruderibus claram, recte, opinor, censet Pocockius, referente Rittero 17, p. 1569. Quodsi enim Maronia a Chalcide c. 80 m. p. austrum versus false collocatur, probabilem id explicationem admittit. Miratus est Pocockius cisternarum copiam, qua ad *Marram* regio abundat. Aperte igitur huc pertinent *Putea* (71° 20' 34° 30') quæ juxta Maroneam (71° 10' 34° 30') Ptolemæus collocat. Quatenus vero Palmyrenæ accensentur, confunduntur cum *Centum puteis* quæ sec. Tab. Peuting. ab Apamea Palmyram versus 83 m. p. (70 sec. Ptol.) distant. Ac sic fit ut Maroniæ quoque positio in Palmyrenæ confinia detrudatur. || — 6. Κοάρα] Κόαρα FLMNORSVWΔΩΞ. || — λδ' ς''] λδ' L. — Coara a Danaba c. 20 m. p. boream versus perperam collocata non diversa est a Goaria (*Cehere* T. Peut.; hod. *Karyetin*) quæ § 19 a Danaba 20 m. p. versus austrum ortumque ponitur. Similiter § 15 Νάζαμα a Danaba boream et occasum versus collocata, non diversa est a *Nezala* quæ sec. Tab. Peut. a Danaba austrum ortumque versus ponitur. || — 1. Ἀπαμηνῆς]...

15. Ἀπαμηνῆς πόλεις αἵδε·

Νάζαμα	ο΄ ∠΄΄	λδ΄ ιβ΄΄
καὶ ἀπ᾿ ἀνατολῶν τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ		
Θελμενισσός	ξθ΄ γο΄΄	λε΄
Ἀπάμεια	ο΄	λδ΄ ∠΄΄δ΄΄
Ἔμισα	ξθ΄ γο΄΄	λδ΄

16. Λαοδικηνῆς πόλεις αἵδε·

Σκαβίωσα Λαοδίκεια	ξθ΄ γο΄΄	λγ΄ ∠΄΄δ΄΄
Παράδεισος	ξθ΄ ∠΄΄δ΄΄	λγ΄ ∠΄΄ιβ΄΄
Ἰαβροῦδα	ο΄	λγ΄ ∠΄΄

17. Φοινίκης πόλεις μεσόγειοι αἵδε·

Ἄρκα	ξη΄	λδ΄

15. *Apamenes* oppida haec :

Nazama	70° 30′	34° 5′
et orientem versus ab Oronte fluvio		
Thelmenissus	69° 40′	35°
Apamea	70°	34° 45′
Emisa	69° 40′	34°

16. *Laodicenes* oppida haec :

Scabiosa Laodicea	69° 40′	33° 45′
Paradisus	69° 45′	33° 35′
Iabruda	70°	33° 30′

17. *Phoenices* oppida mediterranea haec:

Arca	68°	34°

ήνης Z; αἵδε in plurimis codd. omissum. ‖ — 2. Νάζαμα] Ναζάμα X ed. pr.; ἢ Νάμαζα add. A; Νάμαζα CPRVΩ, Νάζαβα BEZ, *Nazaba* Vic. ‖ — ο΄ ∠΄΄] ο΄ ς΄΄ ed. pr., 70 1/12 Vic. Rom. ‖ — λδ΄ ιβ΄΄] 34 1/3 Vic. In Tab. Peut. *Nezala* a Danova 20 m. p. ortum versus distat; in Ptolemæo Nazama a Danaba 22 m. p., sed perperam versus occasum æstivum collocatur. ‖ — 3. ἀπ᾿] ἐπ᾿ Φ. ‖ — τοῦ] πρὸ τοῦ L. ‖ — Ὀρόντου] Ὀρρόντου L Φ ed. pr. ‖ — 4. Θελμενισσός] Θελμενισός F, Θελμινισσός ed. pr., Θελβενισσός BEZ, Βελβενισσός Φ΄. ‖ — ξθ΄ γο΄΄] ξθ΄ γ΄΄ ed. pr., 69 1/2 1/3 ed. Rom. Thelmenissus oppidum non diversum a Tolmidesso p. 976,4. ‖ — 5. λδ΄ ∠΄΄ δ΄΄] λδ΄ δ΄΄ ed. pr. Apamea hod. *Kalaat el Medik*. ‖ — 6. Ἔμισα] sic BEZ, Ἔμισσα ed. pr., Ἐμίσα Φ Arg., Αἴμισα X, Ἔμεσα cett. Steph. Byz. : Ἔμισα, πόλις Φοινίκης Λιβανησίας... Ἔν τισι δὲ Ἔμεσα εὕρηται. In numis Ἐμίσων κολωνίας et Ἐμισηνῶν. Hodie *Homs*. ‖ — ξθ΄ γο΄΄] ξθ΄ γ΄΄ ed. pr., 69 1/2 1/4 Rom. ‖ — 7. Λαοδικηνῆς]... ινῆς ABDEZΦ Arg.,... εινῆς SΩ, *Laodicinæ* Ulm. ‖ — πόλεις αἵδε] om. SΩ; αἵδε add. BEZ, om. ceteri. ‖ — 8. Σκαβίωσα] sic BEZ, Καβίωσα ed. pr., Σκαβιῶσα cett. (*Scabiosa* dicebatur etiam Alexandria ad Issum (Itin. Hier. p. 580) propter aerem æstatis tempore male sanum). Strabo 16,2,18 : ἀρχὴ δ᾿ αὐτοῦ (τοῦ Μασσύου) Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. In numis : Λαοδικέων πρὸς Λιβάνῳ et τῶν ἐν τῷ Λιβάνῳ. Plinius 5,82 : *Laodiceni qui ad Libanum cognominantur*. Appianus Syr. 57 : Λαοδίκεια ἡ ἐν τῇ Φοινίκῃ. Inter Phœniciæ Libanesiæ oppida recensetur in Hierocle p. 712. In Tab. Peut. *Laudicia Scabiosa*. Absque cognomine nominatur in Itin. p. 198.199., Polybio 5, 45,7, Ravenn. p 68,8. Secundum Itineraria Laodicea ab Emisa 18 m. p. distans referenda est ad ruinas *Tel Naby Min Dhu* dictas inter ramos Orontis fluvii in regione paludosa. V. Ritter 17, p. 1002. Aliam de situ urbis opinionem v. ib. p. 997. ‖ — 9. Παράδεισος] Παράδεισσος Z, Παράδισσος Arg. Vic. Rom. Ulm. ‖ — ξθ΄ ∠΄΄ δ΄΄] ξθ΄ δ΄΄ ed. pr. ‖ — λγ΄ ∠΄΄ ιβ΄΄] 34 Vic. — Steph. Byz. : Παράδεισος πόλις Συρίας. Plinius 5,82 : *Mariammitanos, tetrarchiam quæ Mammisea appellatur, Paradisum, Pagras, Pinaretas*. Strabo 16,2,19 :... τῶν τοῦ Ὀρόντου πηγῶν, αἳ πλησίον τοῦ τε Λιβάνου καὶ τοῦ Παραδείσου καὶ τοῦ Αἰγυπτίου τείχους περὶ τὴν Ἀπαμέων γῆν εἰσι. Idem oppidum Τριπαράδεισος vocari videtur a Diodoro 18,89,1 : Ἀρριδαῖος καὶ Πύθων οἱ τοῦ βασιλέως ἐπιμεληταὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ Νείλου... ἧκον εἰς Τριπαράδεισον τῆς ἄνω Συρίας. Id. 19,12,2 : ἡ δευτέρα διαίρεσις ἐγενήθη τῶν σατραπειῶν ἐν Τριπαραδείσῳ. Paradisus hodie est vicus *Eden* (*Beth-Eden*, principis sedes, in Amos 1,5) in regione perbeata (V. Ritter 17, p. 650 sqq.), a parallelo in quo Orontis fl. fontes sunt, c. 23 m. p. boream versus distans, ad Libani latus occidentale, in via quæ est ab Heliopoli Tripolin. Ptolemæus oppidum satis recte ponit ab Orontis fontibus (qui revera in Heliopolis meridiano siti sunt), 20 m. p. boream versus. Ipsam autem Heliopolin et fontes Orontis (70° 33° 20′) falsissime collocat, adeo ut fontes fluvii ab ora maritima c. 120 m. p. (revera c. 30 m. p.) distent. Ceterum error ex antiquioribus tabulis fluxisse videtur, quoniam Strabo cum Ptolemæo non modo in Libani delineatione perversa, sed etiam de Paradiso περὶ Ἀπαμέων γῆν sito consentiat. Nam Apamena regio ad Paradisi situm nihil pertinet. Murus Ægyptius, cujus Strabo meminit, fuisse videtur ad Libani adscensum qui est prope *Birket* lacum et *Iamur* vicum, ubi erant Βρόχοι et Γέρρα castella, quæ Polybius 5,46. 61 ad lacum sita et præsidio occupata fuisse dicit. Cf. Droysen *Hellenism*. 2, p. 696. ‖ — 10. Ἰάβρουδα] Ἰαβρούδα BEZ, Ἰαβροῦδα SΩΦ, Ἰαβρουγδα X. ‖ — λγ΄ ∠΄΄] λγ΄ ς΄΄ ed. pr. Iabruda hod. *Yebrud* 40 (55 Ptol.) m. a Damasco boream ortumque versus. ‖ — 12. Ἄρκα] Ἄρεα Φ, *Area* Rom. ‖ — ξη΄] ξη΄ ∠΄΄ ADF-

Παλαιόβυβλος	ξζ' 𐅵δ''	λδ'	Palaeobyblus	67° 45'	34°
Γάβαλα	ξζ' δ''	λγ'	Gabara	67° 15'	33°
Καισάρεια Πανιάς	ξζ' γο''	λγ'	Caesarea Panias	67° 40°	33°

18. Κοίλης Συρίας καὶ Δεκαπόλεως πόλεις αἵδε·

18. *Coelesyriae* et *Decapolis* oppida haec :

LNPRSVWΩΞ, Lugd. Bas., 68 1/6 Vic. Rom. Ulm. Arg. — Steph. Byz. : Ἄρκη, πόλις Φοινίκης, ἡ νῦν Ἄρκαι καλουμένη. Ἰώσηπος ἐν πέμπτῳ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας (5,1,22, ubi Ἀρκή in edd. Cf. 8,2,3). Nunc *Arka*. Frequens mentio urbis, quæ in Orthosiæ parallelo (34° 20') ponenda erat. ‖ — 1. Παλαιόβυβλος] Παλαιόβιβλος codd. ‖ — ξζ' 𐅵 δ''] sic BEZ, ξη' δ'' ed. pr., ξη' 𐅵 δ'' cett. ‖ — λδ'] deb. λγ' 𐅵 δ''. Oppidum haud recte a Byblo versus ortum æstivum in mediterraneis ponitur. Sec. Strabonem 16,2,19 et Plinium 5,78 Palæbyblus (hod. *Djuneh*) erat inter Adonin (*Nahr Ibrahim*) et Lycum (*Nahr el Kelb*) fluvios.

Tab. Peut. :		Itin. p. 148	
Tripolis		Tripoli	
Botyrs	20	Botrys	20
Biblo (h. *Djebeil*)	12	Biblo	32
Balbyblos	*[12]		
Berito	7 (12)		

Itin. Hieros. p. 581 :	
Mansio Arcas (*Arka*)	
Mut. Brutlus (ad *Nahr el Barid*)	4
Civ. Tripoli	
Mut. Tridis (i. e. Trieres)	
Mut. Bruttos alia (Botrys)	12
Mut. Alcobile (h. *Djebeil*, Byblos)	12
[Palæbyblus (*Djuneh*)	12]
Civ. Berito (*Beirout*)	12

In his *Bruttus* corruptum nomen syriacum loci ad *Barid* fluvium cognominem siti. Nos ad ostium hujus fluvii novimus rudera Orthosiæ. In *Alcobile* latet nomen syriacum *Al Djebeil*, i. e. Byblus. Post hoc excidisse Palæbyblum ex distantiarum ratione colligitur. ‖ — 2. Γάβαλα] Γάβαδα X. ‖ — ξζ' δ''] 68 1/4 Rom., ξδ' δ'' L. ‖ — λγ'] sic ADFMNOPRSVWΔΞ, λγ'' δ'' cett. Pro Γάβαλα scrib. erat. Γάβαρα. Sic Iosephus Vit. 51 : Σωγάνην κώμην (h. *Soudjan*) Γαβάρων (h. *Kabarra*) ἀπέχουσαν εἴκοσι στάδια. Cf. ib. c. 10. 25. 45. 46; Γαβαρὼθ κώμη c. 47). Recte oppidum ponitur in parallelo Ptolemaidis (33°), verum non Phœnicæ, sed Galilææ attribuendum erat. ‖ — 3. Καισάρεια Πανιάς] Κ. Πανίας codd. *Paniæ* Vic. Rom. Malim Πανεάς. In cod. X additur : ἀφ' ἧς ὁ Ἰορδάνης. Urbs, hod. *Banias*, in Tyri parallelo ponenda erat. Frequens ejus mentio. Plinius 5,71 : *Iordanes amnis oritur e fonte Paniade, qui cognomen dedit Cæsareæ*. Id. 5,74 : *Intercurrunt cinguntque has urbes tetrarchiæ... Trachonitis, Panias* (*Paneas* v. l.), *in qua Cæsarea*. Id. 6,218 *Secundus circulus vadit per... Cæsaream Phœnices* Steph. Byz. : Πανεάς, πολίχνιον Φοινίκης. Idem Καισάρεια... ἔστι καὶ Παλαιστίνης καὶ τρίτη πρὸς τῇ Πανεάδι. Iosephus Ant. 18,2,1 : Φίλιππος Πανεάδα, τὴν πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἰορδάνου, κατασκευάσας ὀνομάζει Καισάρειαν. Idem B. Iud. 2,9,1. 3,9,7. 7,2,1. Matthæus 16,13. Marcus 8,27. Sozomenus 5,21. Iosephus Ant. 15,10,3 : Καῖσαρ... Ἡρώδῃ δίδωσιν... ἡ μεταξὺ τοῦ Τράχωνος καὶ τῆς Γαλιλαίας ἦν, Οὐλάθαν (ad *Huleh* lacum) καὶ Πανιάδα καὶ τὴν πέριξ χώραν. Ant. 17,8,1 : Herodes τήν τε Γαλωνῖτιν καὶ Τραχωνῖτιν καὶ Βαταναίαν καὶ Πανιάδα Φιλίππῳ τετραρχίαν εἶναι... κατανέμει. B Iud. 1,21,2 : (Herodes Cæsari templum dedicavit) παρὰ τὰς Ἰορδάνου πηγάς, καλεῖται δὲ Πάνειον ὁ τόπος ἔνθα κορυφὴ μέν τις ὄρους εἰς ἄπειρον ὕψος ἀνατείνεται. B. Iud. 3,10,7 : καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον· φέρεται δὲ ὑπὸ γῆν εἰς τοῦτο κρυπτῶς ἐκ τῆς καλουμένης Φιάλης (*Birket er Ram*)· ἡ δέ ἐστιν ἀνιόντων εἰς τὴν Τραχωνῖτιν ἀπὸ σταδίων εἴκοσι Καισαρείας. Ant. 20,9, 4 : Ἀγρίππας μείζονα τὴν Φιλίππου καλουμένην Καισάρειαν κατασκευάσας, εἰς τὴν Νέρωνος τιμὴν Νερωνιάδα προσηγόρευσεν. Hieronymus Onom. : *Dan* (hod. *Tell el Kadi*) *viculus est in quarto a Paneade milliario euntibus Tyrum* Haud recte Philostorgius 7,7 : ἡ μέντοι γε Πανεὰς Δὰν ἐπωνομάζετο τὸ παλαίτατον. In Hierocle p. 713 in ἐπαρχίᾳ Φοινίκης Πανειάς (Πανεάς v. l.). Ad hunc locum Wesselingius : « Vitiose Σπανιάς in Vita S. Sabæ, quam a Cyrillo conscriptam Cotelerius tom. III Mon. gr. inseruit p. 252. Multo pejus in Actis Procopii, seu fabula potius, cum Cæsarea Palæstinæ metropoli sive Stratonis turre confunditur, cap. 3 : Καισάρειαν δὲ ταύτην φαμὲν ἣν καὶ Φιλίππου καλεῖν εἰώθαμεν· αὕτη δὲ καὶ Στράτωνος μὲν πύργος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο, Φοίνικες δὲ Πανεάδα κατονομάζουσιν ἀπὸ τοῦ γείτονος αὐτῇ ὄρους Πανέου τὴν ἐπωνυμίαν θέμενοι. » In nummis : Καισάρεια Σεβαστὴ ἱερὰ ἄσυλος ὑπὸ Πανείῳ, et : Καισαρέων Φιλιπποπολιτῶν νεοκόρων. Ceterum de hac urbe v. Ritter. 15, p. 196. sqq. ‖ — 4. Κοίλης Συρίας καὶ Δεκαπόλεως] Κοίλης Συρίας Ἡλιούπολις etc. ed. pr. et ed. Colon. : Κοίλης δὲ Συρίας πόλεις αἵδε SΩ, *Cavæ* (*Curvæ* Ulm.

Ἡλιούπολις	ξη' γο''	λγ' γο''	Heliopolis	68° 40'	33° 40'
Ἄβιλα ἐπικαλουμένη Λυσανίου	ξη' L'' δ''	λγ' γ''	Abila quae dicitur Lysaniae	68° 45'	33° 20'
Σαάνα	ξθ' γ''	λγ' γ''ιβ''	Saana	69° 20'	33° 25'
Ἴνα	ξη' L''	λγ'	Ina	68° 30'	33°
Δαμασκός	ξθ'	λγ'	Damascus	69°	33°
Σαμουλίς	ξζ' L''	λβ' L''	Samulis	67° 30'	32° 30'

Arg.) *Syriæ civitates hæ* Vic. Rom. Ulm. Arg. ; Κοίλης Συρίας Δεκαπόλεως πόλεις αἵδε BEZX, Κοίλ. Συρίας δὲ καὶ πόλεως πόλεις αἵδε. DFMNOΔΞ. Verba καὶ δεκαπόλεως in nonnullis codd. recte fort. omittuntur. Quod in BEZX legitur : Κοίλης Συρίας Δεκαπόλεως (i. e. in Cavæ Syriæ regione Decapolitana) ferri nequit, quoniam pars oppidorum quæ in seqq. recensentur, ad Decapolin non pertinent. Ptolemæus Cœlesyriam angustiore nominis sensu dicere videtur regionem inter Libanum et Antilibanum interjectam (Cf. Strabo 16,2,16 : δύο δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὄρη τὰ ποιοῦντα τὴν Κοίλην καλουμένην Συρίαν.). Ampliore vocis sensu etiam Decapolis oppida Cœlesyriæ attribuuntur, ut ap. Stephanum Byz. s. v. Γάδαρα, Ἵππος, Πέλλα, ap. Josephum B. Iud. 1,19,2 Κάναθα, in nummis Φιλαδέλφεια et Ἄβιλα (hæc in titulo Palmyreno n. 4501 in C. Inscr. : Ἀβίλη τῆς Δεκαπόλεως). Semel accuratius Steph. Byz : Γέρασα Κοίλης Συρίας τῆς Δεκαπόλεως. — De Decapoli Plinius 5,74 : *Iungitur ei lateri Syriæ Decapolitana regio a numero oppidorum, in quo non omnes eadem observant, plurimi tamen Damascum, Philadelphiam, Raphanam* (? An Ῥαγαβᾶ φρούριον ap. Joseph. Ant. 13,15,6, Ἀργόβ in Eusebii Onom., hod. *Radjib* inter Philadelphiam et Scythopolin?), *Scythopolin, antea Nysam a Libero Patre, sepulta nutrice ibi, Scythis deductis, Gadara Hieromice præfluente, Hippon, Dium, Pellam aquis divitem, Galasam* (Γέρασαν sec. Ptol.), *Canatha*. Eusebius Onom. p. 171 ed. Parthey : Δεκάπολις ἐν Εὐαγγελίοις (Matth. 4,25) ἡ ἐπὶ τῇ Περαίᾳ κειμένη ἀμφὶ τὴν Ἵππον καὶ Πέλλαν καὶ Γάδαρα. Decem oppida a Plinio nominata Ptolemæus quoque habet præter Raphanam. Damascum Ptolemæus inter Libanum et Antilibanum perperam collocat, adeo ut eam Cœlesyriæ attribuisse videatur. In Decapoli recenset oppida undecim, ex quibus Abila et Capitolias et Adra et Samulis a Plinio non commemorantur, Samulis vero fort. haud recte Decapoli adscribitur. — De conditione horum oppidorum, quæ sui quodammodo juris, sed Romanis tributaria erant, v. Marquardt l. l. 1, p. 396. ‖ — 1. Ἡλιούπολις] Hod. *Baalbek.* Versum om. Φ Arg. Bas. ‖ — ξη' γο'' λγ' γο''] ξη' γ'' λγ' γ'' ed. pr. ‖ — 2. Ἄβιλα] Ἄβηλα X, Ἄβυλα A, *Abyla* Rom. — ἐπικληθεῖσα ed. pr. ; Ἄβιλα ἡ Λυσανίου SΩ ; *Lysanii* Lugd., *Lysanium*. Arg. Josephus Ant. 19,5,1 : Ἄβιλαν τὴν Λυσανίου καὶ ὅποσα ἐν τῷ Λιβάνῳ ὄρει. Lucas Ev. 3,1 : Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος. Hierocles p. 717 in Phœnicia Libanesia : Ἡλιόπολις. Ἄβιλα (Ἄβιλλα codd.). Geogr. Rav. p. 88 : *Helepolis, Tavila* (i. e. τὰ Ἄβιλα). Eusebius Onom. p. 8 : καὶ τρίτη τις αὐτὴ Ἀβελὰ τῆς Φοινίκης μεταξὺ Δαμασκοῦ καὶ Πανεάδος (parum accurate). Abila hodie : *Suk Wada Barrada*, ubi in titulo 4997 Orelli : *Imp. Cæs. M. Aurel. Antoninus Aug. Armeniacus et imp. Cæs. L. Aurelius Verus Armeniacus viam fluminis* (hod. *Barada*, olim Chrysorrhoæ) *vi abruptam interciso monte restituerunt per Iulium Verum leg. pr. pr. provinc. Syr. et amicum suum impendiis Abilenorum*. Urbs ab Heliopoli distat sec. nostras tabulas 42 m. (38 m. in Itin. p. 198, 32 m. ib. p. 199 et Tab. Peut., 22 ap. Ptolem.), a Damasco 15 m. (18 m. Itin. p. 198 et Tab. Peut; 38 m. Itin. p. 199 ; 22 m. Ptol.). Num *Leucas ad Chrysorrhoam*, cujus numi exstant (Eckhel. 3,337. Cf. Plinius 5,82 : *Laodicenos qui ad Libanum cognominantur, Leucadios, Larissæos*), non diversa sit ab Abilis Lysaniæ, ut nonnullis placet, necne, in medio relinquo. V. Marquardt l. l. 1, p. 401. ‖ — 4. Σαάνα] Σάανα v. l., Γάανα X ed. pr. Eadem est *Conna* Itin. p. 199, cujus loco in Itin. p. 198 ponitur *Libum*.

Pag. 198		Pag. 199 :		Ptol.	
Laudicia	18	Laudicia		Λαοδίκεια	
Libo	32	Conna	32	Σαάνα	25
Heliopoli	32.	Heliopoli	32.	Ἡλιόπολις	38

Hodie *Lebweh* ad *Nahr el Kanny*.

5. Ἴνα] Ἶνα D ‖ — ξη' L''] ξη' ϛ'' ed. pr. Oppidum inter Cæsaream et Damascum recte ponitur, perperam vero hæc oppida in eodem parallelo ponuntur. Hodie vocatur *Hine*, a Cæsarea 18 (25 ap. Ptol.), a Damasco 27 (45 Ptol.) m. p. distans. Nihil huc pertinet Σίννα Strabonis 16,2,8 : Ἰτουραῖοι καὶ Ἄραβες... δρμητηρίοις ἐρυμνοῖς χρῶνται, καθάπερ οἱ τὸν Λίβανον ἔχοντες, ἄνω μὲν ἐν τῷ ὄρει Σινναν καὶ Βόρραμα. Sinna hæc erat ad *Dj. Sannir* et Borrama est hod. *Brumana* in Beryti urbis parallelo. ‖ — 7. Σαμουλίς] Leg. puto Σαμουχίς aut Σαμαχίς, juxta

Ἄβιλα	ξη' δ''	λβ' L''δ''	Abila	68° 15'	32° 45
Ἵππος	ξη'	λβ' L''	Hippus	68°	32° 30'
Καπιτωλιάς	ξη' L''δ''	λβ' L''	Capitolias	68° 45'	32° 30'

quam formam in usu fuerit Σαμαχών et Σεμαχών. Oppidum a Tiberiade 30 m. p. boream versus positum hodie est vicus *Semak*, *Semmak*, *Szammak*, *Sumeike* dictus, haud longe distans a lacu qui ap. Josephum Ant. 5,5,1. B. Jud. 3,10,7 in codd. est Σαμαχωνῖτις, Σεμαχωνῖτις, Σεμεχωνιτῶν λίμνη, hod. *Bahr el Huleh*. ‖ — 1. Ἄβιλα] de conj.; Ἄβιδα et Ἀβίδα codd. ‖ — λβ' L'' δ''] λβ' δ'' ed. pr. Hæc Abila hodie *Abil* a Gadarôn ruinis (*Mkes*) 12 m. p. ortum versus (30 m. boream ortumque versus ap. Ptol.), a Capitoliade (*Bet-Ras*) 5 m. boream versus (25 m. p. occasum versus versus apud Ptol.). In inscriptione Palmyrena (n. 4501 in C. Inscr.) Ἀβίλη τῆς Δεκαπόλεως. Polybius 5,71,2 : τὰ Ἄβιλα Galaatidis. Idem 16,39,3 : Ἄβιλα καὶ Γάδαρα. Josephus B. Jud. 4,9,16 : Ἄβιλα καὶ Ἰουλιάδα καὶ Βησιμώθ. Idem Ant. 4,8 : ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ (?) ὅπου νῦν πόλις ἐστὶ Ἀβιλή (*Abil* a Jordane c. 20 m. p. distat). Hierocles p. 720 : Γάδαρα, Ἄβιλα, Καπετωλιάς in Palæstina secunda. Eusebius Onom. p. 6 : Ἄβελ ἀμπελιών (*Abel Keramim* Judic. 11,33)... ἥ ἐστι εἰς ἔτι νῦν κώμη ἀμπελοφόρος Ἄβελ, ἀπὸ ς' σημείων Φιλαδελφίας (Hodie *Sar* ruinæ, 6 m. p. a Philadelphia (*Amman*) occasum versus?) καὶ ἄλλη πόλις ἐπίσημος Ἀβελὰ οἰνοφόρος καλουμένη, διεστῶσα Γαδάρων σημείοις ιβ' τοῖς πρὸς ἀνατολάς· καὶ τρίτη τις etc. (v. not. 979,2). ‖ — 2. λβ' L''] λβ' ς'' ed. pr. — Plinius 5,71 Juliadem et Hippum oppida ad Gennesaræ lacus latus orientale sita esse dicit. Cf. idem 5,74. Mentio oppidi ap. Josephum in Ant. Jud. 14,4,4. 15,7,3. 17,11,4. Bell. Jud. 2,6,3. 2,6,3. 3,3,1 (Ἱππηνή τε καὶ Γαδαρ(ς)). Steph. Byz. : Ἵππος... ἔστι καὶ Παλαιστίνης. Hierocles p. 720 in Palæstina secunda : Καπετωλιάς, Ἵππος, Τιβεριάς. Episcopi oppidi in Conciliis et in Not. episc. 5,120 p. 144 ed. Parthey. Eusebius Onom. p. 82 : Ἀφεκά (Jos. 13,14) ὅριον τῶν Ἀμορραίων ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην... καὶ νῦν ἐστι κώμη Ἀφεκὰ (hod. *Feik*) λεγομένη περὶ τὴν Ἵππην (*Hippum* Hieron.) πόλιν τῆς Παλαιστίνης. De situ oppidi Josephus Vit. 65 : κειμένη (Τιβεριάς) ἐν τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ ἀπέχουσα Ἵππου μὲν στάδια λ', Γαδάρων δὲ ξ' (ϟ'? circa 100 in nostris tabb.; 16 m. in Tab. Peut.), Σκυθοπόλεως δέ ρκ' (ρπ'? tot fere in nostris tabulis). Rudera oppidi nunc *Susie* (*sus* i. q. ἵππος) appellata, e regione Tiberiadis. Lacus ibi latitudo in nostris tabulis 40-50 stadiorum (30 sec. Joseph.). Ap. Ptolemæum inter Hippum et Tiberiadem c. 400 stadia intercedunt; inter Hippum vero et Gadara c. 150 (80 nobis). — Josephus Vit. 9 : ... τάς τε Γαδαρηνῶν καὶ Ἱππηνῶν κώμας, αἳ δὴ μεθόριοι τῆς Τιβηριάδος καὶ τῆς Σκυθοπολιτῶν γῆς ἐτύγχανον κείμεναι. Quod in nummis legitur (Eckhel 3, p. 347) αντιοχ τω πρ. ιππ. (Ἀντιοχέων τῶν πρὸς Ἵππῳ sc. ὄρει, de quo v. p. 964,1) non ad Hippum opp., sed ad vicina Gadara refero, collato Stephano Byz. : Γάδαρα, πόλις Κοίλης Συρίας, ἥτις καὶ Ἀντιόχεια καὶ Σελεύκεια ἐκλήθη. ‖ — 3. Καπιτωλιάς] Καπιτωλίας FNΞ, Καπητωλίας ADMOΔ.

Itiner. Ant. p. 198.					
Damasco		*Damas*			
Ære	32	*es Sanamein* ruinæ	32		
Neve	30 (17)	*Naua*	17		
Capitoliada	36 (26)	*Bet Ras*	26	(35 a Damasco Ptol.)	
Gadara	16	*Mkes* ruinæ	13	(40 Ptol.)	
Scythopolis	16	*Beisan*	18	(25 Ptol.)	
	130 (107)		106	(100 Ptol.)	
Tab. Peuting. :					
Tiberias		*Tabarieh*			
Gadara	16	*Mkes*	16		
Capitoliada	13	*Bet Ras*	13	Καπιτωλιάς	
Adraha	16	*Edrei*	12	Ἄδρα	23
				Ἄδραμα (eadem quæ Adra)	
Bostris	24	*Bosra*	28	Βόστρα	16

Γάδαρα	ξη'	λβ' ς''	Gadara	68°	32° 10'
Ἄδρα	ξη' γο''	λβ' ς''	Adra	68° 40'	32° 10'
Σκυθόπολις	ξζ' γο''	λα'L''γ''ιβ''	Scythopolis	67° 40'	31° 55'
Γέρασα	ξη' δ''	λα' L''δ''	Gerasa	68° 15'	31° 45'
5 Πέλλα	ξζ' γο''	λα' γο''	Pella	67° 40'	31° 40'

|| — ξη' L'' δ'' λβ' L''] ξη' δ'' λβ' ς'' ed. pr. In numo Severi : Καπιτωλιάδος ἱερᾶς αὐτονόμου. In titulo ap. Wesseling ad Itin. p. 196 : *L. Domitius Valerianus domo Capitoliade stip. XVII.* Hierocles p. 720 in Palæstina secunda : Καπετωλιάς, Not. episc. 5,113 : Καπετώλισσα. In Concil. Nicæno Antiochus Capitoliadis episcopus. Itin. Ant. p. 198. V. p. 980.

1. Γάδαρα] Γαδάρα Φ Arg., Ἴδαρα ed. pr. Plinius 5,74 : *Gadara Hieromice præfluente.* (Fluvius in Tab. Peut. *Heromicas*, ap. Abulfedam *Nahr Jarmuk*, hod. *Scheriat el Menadire*). Steph. Byz. : Γάδαρα πόλις Κοίλης Συρίας, ἥτις καὶ Ἀντιόχεια καὶ Σελεύκεια ἐκλήθη. Polybius 5,71 : τῶν Γαδάρων, ἃ δοκεῖ τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὀχυρότητι διαφέρειν. Idem 16,39 : Ἄβιλα καὶ Γάδαρα. Ioseph. B. Jud. 4,7,3 : τὰ Γάδαρα μητρόπολις τῆς Περαίας καρτερά. Eusebius Onom. p. 132 : Γάδαρα, πόλις ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, ἀντικρὺ Σκυθοπόλεως καὶ Τιβεριάδος πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῷ ὄρει· καὶ πρὸς ταῖς ὑπουργίαις τὰ τῶν θερμῶν ὑδάτων λοῦτρα παράκειται. Strabo 16,3,45 : ἐν τῇ Γαδαρίδι ὕδωρ μοχθηρὸν λιμναῖον etc. Cf. Evang. Matth. 8,28. Josephus Ant. 13,3,3. 14,4,4. 14,5,4. 15,7,3. 15,10,2. 17,11,4. B. Iud. 1,7,7. 1,8,5. 2,6,3. 2,18,5. 3,7,1. 4,7,3. Tab. Peut., Itin. Ant. p. 198 (v. p. 980). Hodie *Mkeis*. De ruinis v. Ritter 15, p. 381. 1052. In Ptolemæi tabula τὰ Γάδαρα a Scythopoli 25 m. distant boream ortumque versus, totidemque ab ea τὰ Γάδωρα absunt versus austrum ortumque. Utrumque nomen ejusdem oppidi esse crediderim, sicut mox Adra opp. non diversa est ab Adrama 50 m. ab Adra distans. Quamquam fieri etiam potest ut Γάδωρα, utpote 15 m. p. a Philadelphia distans, vitiose scriptum sit pro Γάδδα, 13 m. p. a Philadelphia dissita sec. Tab. Peut. || — 2. ξη' γο''] ξη' γ'' ed. pr., ξη' L'' A. Adra hodie appellatur *Edrei*. Eusebius in Onom. : Ἐδραεί (Num. 21,35. Deuter. 1,4; Ἐδραΐν Josua 12,4. 13,12)... καὶ νῦν ἐστιν Ἀδρὰ πόλις ἐπίσημος Ἀραβίας διεστῶσα Βόστρων σημείοις κδ', consentiente Tabula Peuting., ubi *Adraha* legitur. Cf. Hierocles p. 322 : Ἄδρα. Eadem infra § 20 Ἄδραμα. Si sustuleris distantiam quæ in Ptol. tabula est inter Adram et Adramam, viæ longitudo a Capitoliade Bostram ad verum prope accedit. Vid. not. p. 980. || — 3. ξζ' γο''] ξζ' δ'' Φ, 67 1/3 Vic., 68 1/3 Rom. Ulm. || — λα' L'' γ'' ιβ''] λβ' L'' γ'' ιβ'' Φ manu sec., λβ' L'' ιβ'' ed. pr., λβ' A... Hod. *Beisan*. Male ponitur ab Jordane ortum versus. Eusebius On. p. 118 : Βηθσάν (Iosua 17,11)... αὕτη ἐστὶ Σκυθόπολις, ἐπίσημος Παλαιστίνης πόλις. Not. episc. p. 24. 280 : Σκυθόπολις ἤτοι Βασήν. Cf. Strabo 16, 2,40, alii quos recensere supersedeo. In Eusebio propinqua Scythopoli oppida nominantur Αἴνων ἀπὸ η' σημείων. Ῥοὼβ ἀπὸ δ' σημείων. Γελβουὲ ὄρη ἀπέχοντα σημείοις ς'. Ἀβελμαελαί... διεστῶσα σημείοις ι'. Hieronymus p. 323 : *in octavo quoque lapide a Scythopoli in campo vicus Salumias vocatur.* || — 4. ξη' δ''] 68 Vic. || — λα' L'' δ''] λα' δ'' ed. pr., 31 1/2 Vic. — Gerasa hod. *Djerasch*, locus ruinis insignis, de quibus v. Ritter 15, p. 1077-1094. Pro *Gerasa* ap. Plin. 5,74 legitur *Galasa*. Mentio urbis ap. Josephum passim, Ammianum 14,8,8., Hieroclem p. 732, in Concil. Chalced. p. 675. Steph. Byz. : Γέρασα, πόλις τῆς Κοίλης Συρίας τῆς Δεκαπόλεως. Eusebius Onom., p. 154 : Γεργασεί, ἐπέκεινα τοῦ Ἰορδάνου παρακειμένη πόλις τῷ Γαλαάδ... αὕτη δὲ λέγεται ἡ Γερασὰ πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας, τινὲς δὲ αὐτὴν εἶναι τὴν Γάδαράν φασι. Μέμνηται δὲ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Γερασηνῶν. Idem p. 56 : Ἀργόβ... Κεῖται δὲ εἰς ἔτι νῦν κώμη περὶ Γερασὰν πόλιν τῆς Ἀραβίας, ὡς ἀπὸ σημείων ιε' πρὸς δυσμάς· καλεῖται δὲ νῦν Ἐγρά. Idem p. 206 : Ἤγαννα κώμη περὶ τὴν Γερασὰν τὴν ἐν τῇ περαίᾳ. Idem p. 270 : Μαγεδάν... ἔστι νῦν ἡ Μαγαιδανὴ περὶ τὴν Γερασάν. Idem. p. 222 : Ἰαβὼκ ποταμός... ῥεῖ δὲ μεταξὺ Ἀμμὰν, τοῦτ' ἔστι Φιλαδελφίας, καὶ Γερασῶν, καὶ κατερχόμενος συμμίγνυται τῷ Ἰορδάνῃ (h. *Wadi Zerka*). Etym. Magn. : Γερασηνός, ἀπὸ τόπου. Ἀλέξανδρος, τὴν πόλιν παραλαβὼν, τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας κτείνας ἀπέλυσε τοὺς γέροντας· οἱ δὲ συνελθόντες κτίζουσι πόλιν καὶ λαβόντες γυναῖκας ἐπαιδοποίησαν. Eadem narrat Jamblichus in Comment. ad Nicomachum, monente Berkelio ad St. B. In numis : Ἄρτεμις, τύχη Γεράσων. Tituli v. ap. Wetzstein *Reisein den Trachonen* p. 326. Ceterum Gerasa et Philadelphia, sicut Auranitis, Balanæa, Trachonitis, inde ab anno 295 p. C. Arabiæ provinciæ attributæ sunt. V. Marquardt l. l. 1, p. 433. || — 5. ξζ' γο''] ξη' γο'' A. ξζ' γ'' ed. pr., 68 2/3 Vic., 67 1/2 1/3 Rom. Steph. Byz. : Πέλλα, πόλις Μακεδονίας,... Κοίλης Συρίας ἡ Βοῦτις λεγομένη· ἡ δὲ Μακεδονίας Βούνομος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο καὶ Βουνόμεια. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Πέλλα τοῦ κτίσαντος. Idem : Δῖον πόλις... Κοίλης Συρίας, κτίσμα Ἀλεξάνδρου καὶ (οὗ καί?) Πέλλα. Cf. Polyb. 5,70,12. Plinius 5,74 : *Pellam*

Δῖον	ξζ' ∠''γ''	λα' ∠''γ''	Dium	67° 50'	31° 50'
Γάδωρα	ξζ' ∠''δ''	λα' ∠''	Gadora	67° 45'	31° 30'
Φιλαδέλφεια	ξη'	λα' γ''	Philadelphia	68°	31° 20'
Κάναθα	ξη' ∠''γ''	λα' ∠''δ''	Canatha	68° 50'	31° 45'

aquis divitem. Iosephus Ant. 14,3,4 : παραμειψάμενος Πέλλαν καὶ Σκυθόπολιν. Ib. 14,4,4. B. Iud. 3,3,3 : μῆκος μὲν οὖν αὐτῆς (τῆς Περαίας) ἀπὸ τοῦ Μαχαιροῦντος (hod. *Mkaur*) εἰς Πέλλαν, εὖρος δὲ ἀπὸ Φιλαδελφίας μέχρι Ἰορδάνου. Ant. 14,3,2 : διελθὼν δὲ τὰς πόλεις τήν τε Ἡλιόπολιν καὶ τὴν Χαλκίδα... ἀπὸ τῆς Πέλλης εἰς Δαμασκὸν ἧκεν. In his pro Πέλλης scribendum erat Ἀβίλης. Eusebius H. Eccl. 3,5 Christianos ab Hierosolymis ante excidium urbis Pellam fugisse narrat. Hierocles p. 720 : Σέλλα (l. Πέλλα). Γάδαρα. Sec. Eusebium in Onom. p. 70 Jabis opp. (in hod. *Wadi Yabes*) a Pella distat 6 m. p. in via a Pella Gerasam ducente. Idem p. 26 Amathuntem vicum (hod. *Tell Amatha*) a Pella 21 m. p. austrum versus abesse dicit, denique Arbelam (hod. *Irbil*) ἐν ὁρίοις Πέλλης sitam esse tradit. Ex his distantiarum notis colligitur ad Pellam referenda esse rudera *Takabat Fahil* prope *Kefer Abil* vicum in regione bene irrigata. Plura de his v. ap. Ritter. 15, p. 1025 sqq. *Abil* a *Beisan* in Kieperti tabula c. 12 m. p., Pella a Scythopoli sec. Ptolemæum c. 18 m. p. distat. || — 1. Δῖον] sic RΦ ed. pr., Δίον cett. || — ξζ' ∠'' γ''] ξζ' ∠'' δ'' SΩ, ξη' A, ξζ' ϛ'' ed. pr., 68 1/2 1/3 Vic. || — λα' ∠'' γ''] λα' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ, λα' ∠'' δ' Φ Vic. Ulm. Arg., λα' ϛ'' ed. pr. ; λα' ∠'' ιβ'' de conj. Wilberg., ut latitudinis gradus ex ordine procedant. — Steph. Byz. : Δῖον... κοίλης Συρίας.., ἧς τὸ ὕδωρ νοσερόν· καὶ τὸ ἐθνικὸν Διηνός, ὡς δηλοῖ τὸ ἐπίγραμμα·

> νᾶμα τὸ Διηνὸν γλυκερὸν ποτόν, ἢν δὲ πίῃς,
> παύσει μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βιότου.

Sec. Josephum Ant. 13,15,3 Alexander Hyrcani filius cepit Dium, Essam, Gaulanam, Seleuciam, Gamalam. Cf. idem ib. 14,3,3. 14,4,4. Hierocles p. 722 : Ἄδρα, Δία, Ἑξακωμία, ad quem locum Wesselingius : « Δίαν τὴν ἔρημον πόλιν Isidorus in Vita Damascii apud Photium Bibl. p. 1061 vocat, addens prope urbem esse campum in quo aqua Stygia ebulliat. » Situs oppidi incertus. Smithius ap. Robinson. *Palæstina* 3,2, p. 916 ad Dium refert hod. *Kefr Dahim* s. *Dahema* in regione *Djebel Adschelun*, cujus caput est *Taiyibieh* (V. Ritter. 15 p. 1003). Nescio an idem sit locus qui in Kieperti tabula vocatur *Ain* (fons) *Djenné*, inter *Abil* et *Djerash* situs, ab hac distans 10 m. p., ab illa 8 m. p. (sec. Ptol. Dium a Pella c. 15 m., a Gerasa 20 m. p.). In eo nomine agnoscere possis τὸ νᾶμα Διηνόν, cujus poeta meminit. Kiepertus Dium componit, dubitanter tamen, cum hod. *Zezun* sive *Zeizoun*, quem locum 4 fere m. p. a *Mzeirib* oppido in hoc tractu præcipuo occasum versus collocat. *Zeizoun* fortasse est *Essa*, quam juxta Dium nominat Josephus l. l. Dium vero fuerit aut *Mzeirib* aut locus pervicinus ad *el Budsch* s. *Bedsch* lacum. Fontes ibi scatent tepidi et hiemis tempore fumantes, lacus vero male famosus est, quum lintea aquis ejus lota vermiculis infici perhibeantur, ut ex peregrinatore turcico refert Ritterus 13, p. 423. Alterum quoque Dium, Pieriæ in Macedonia oppidum, in regione insalubri erat prope stagnum in quod Baphyræ fl. aquæ diffundebantur. Hodierna *Mzeirib* a Gadaris (*Mkeis*) c. 22 m. p. ortum æstivum distat. Totidem apud Ptolemæum habes a Gadora Dium boream versus, totidemque etiam a Gadara austrum versus. || — 2. Γάδωρα] Γαδώρα BEZ. || — ξζ' ∠'' δ''] ξζ' ∠'' γ'' ιβ'' S., ξζ' δ'' ed. pr. ; ξη' A. || — λα' ∠''] λα' ∠'' δ'' S, λα' ϛ'' ed. pr., 31 1/2 1/12 ed. Rom. Ptolemæus aut Gadoram et Gadara male dinstinxit, aut Γάδωρα, 15 m. p. a Philadelphia collocata, perperam scribitur pro Γάδδα, quod oppidum sec. tab. Peut. a Philadelphia (*Amman* ruin.) 13, a Bostra vero 44 m. p. distat, hod., ut videtur, *Kalaat Zerka* ad *Zerka* fluvium. Cf. Steph. Byz. s. v. Γάδδα. Not. Dign. 1, p. 83 : *equites Sagittarii indigenæ Gaddæ*. || — 3. Φιλαδέλφεια]... φία Φ Arg... εία ed. pr. || — λα' γ''] 31 1/2 Vic. — Euseb. Onom. p. 38 : Ἀμμᾶν ἡ νῦν Φιλαδαλφία, πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας. Cf. idem p. 8. 20. 49. 200. 282. 306. 308. Steph. Byz. Φιλαδέλφεια... ἡ πρότερον Ἄμμανα, εἶτ' Ἀστάρτη, εἶτα Φιλαδέλφεια ἀπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Vetus nomen ap. Polyb. 5,71,23 : Ῥαβατάμανα τῆς Ἀραβίας. Mentio urbis ap. Strabonem, Plinium, Josephum, Ammianun, Hieroclem, alios. Hodie *Amman*. De urbis ruinis et historia v. Ritter. 15, p. 1145-1159. || — 4. Κάναθα] Κανάθα v. l. || — ξη' ∠'' γ''] ξθ' A. — Steph. Byz. : Κάναθα πόλις πρὸς τῇ Βόστρᾳ Ἀραβίας. Τὸ ἐθνικὸν Καναθηνός (ut in titulo n. 4613 in. C. I.) In vetere testam. Mos. 4,32,42 et Chron. 2,23 *Kanát* seu *Kenat*. Eusebius Onom. Κανὰθ κώμη τῆς Ἀραβίας, εἰς ἔτι Καναθὰ λεγομένη... Κεῖται δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐν Τραχωνίτιδι πλησίον Βόστρων. Josephus B. Jud. 1,19,2 : τὰ Κάναθα. Id. Ant. 15,5,1 : Κάνα χωρία. Plinius 5,74. Hierocles p. 723 : Φαινή, Κονσταντία, Διονυσιάς, Κάνοθα (sic). Concil. Chalced. p. 660 : Κανωθά. Lugdunea-

19. Παλμυρηνῆς δὲ πόλεις αἵδε·			19. *Palmyrenes* oppida haec :		
Ῥησάφα	οβʹ δʺ	λδʹ L″δʺ	Rhesapha	72° 15′	34° 45′
Χόλλη	οαʹ L″δʺ	λδʹ L″	Cholle	71° 45′	34° 30′
Ὀρίζα	οβʹ δʺ	λδʹ L″	Oriza	72° 15′	34° 30′
Πούτεα	οαʹ γʹ	λδʹ L″	Putea	71° 20′	34° 30′
Ἄδαδα	οβʹ γʺ	λδʹ δʺ	Adada	72° 20′	34° 15′

sis titulus bilinguis ap. Waddington. n. 2329 et Marquardt l. l, 1, p. 396 : Θαῖμος ὁ καὶ Ἰουλιανὸς Σαάδου Ἀθειληνός, βουλευτὴς πολίτης τε Κανωθαίων ἐπαρχίας Συρίας. *Diis Manibus Thæmi Juliani Sati f. Syri, de vico Atelani decurioni Septimiano Canotha.* Hodie *Kanaouat.* Atelanus vicus hod. *Atil,* 3 m. p. a *Kanaouat* occasum versus situs. Rudera ibi duorum templorum romanorum, et titulus n. 187 ap Welzstein *Reise in d. Trachonen* p. 320. Φαινή hod. *el Mismie,* i. e. splendida, ubi in titulo n. 161 legitur Φαινήσιος. Corrupte scribitur *Aenos* in Tab. Peut. :

Damaspo		*Damos*		
Aenos (i. e. Φαινή)	24	*Mismie*	24	80 Ptol.
Chanata	37	*Kanaouat*	37	
Rhose (i. e. Bostra)	20	*Bosra*	17	45 Ptol.

Tituli in *Kanaouat* reperti n. 188-189 proveniunt ex templo Διὸς μεγίστου. In n. 190 legitur : ἀφιέρωσεν τὴν χώραν σὺν τῷ βωμῷ τῇ κυρίᾳ Ἀθηνᾷ Γνοζμαίῃ. A *Kanaouat* 20 m. p. occasum versus est *Kerak* locus, τοῖς Κανοῖς χωρίοις, quæ Josephus dicit, attribuendus. Reperti ibi tituli n. 183-186. Κώμη vocatur in n. 186 (an. 253 p. C.). In n. 185 : Διὶ μεγίστῳ Κανατηνῶν. In n. 183 : Ἄννηλος Καμασάνου ἐποίησεν Διὶ Μάρνῃ τῷ κυρίῳ. In his Z. Μάρνης Syrorum lingua idem est qui græce dicitur μέγιστος seu κύριος. V. Stark *Gaza u. die Philistæische Küste.* p. 577. Ceterum cf. E. G. Rey *Une visite aux ruines de Kenaouwat dans le Hauran* in *Nouv. Annales de voyages* 1859, II, p. 121. ‖ — 1. Παλμυρηνῆς]... ινῆς ABDELNSZΔΦΞ Arg. ; εἰσὶ ante αἵδε add. ed. pr. ‖ — 2. Ῥησάφα] Ῥήσαφα FLNPRSVWΔΩΞ. ‖ — οβʹ δʺ] οβʹ L″ A. ‖ — λδʹ L″ δʺ] λαʹ L″ δʺ DL. Not. Dign. 1, p. 88 : *Equites Promoti indigenæ Rosapha.* Abulfeda Tab. Syr. p. 119 : *Rossafat ;* Tab. Peut. : *Risapha ;* Geogr. Rav. p. 89 : *Rasapha.* Hodie rudera *Rusapha.*

Tab. Peut.		Ptolemæus.			
Palmyra		Παλμύρα		*Tedmor*	
Haræ	18	(Αὐερία extra ordinem)		*Erek, Yarica*	18
Oruba	22	Ὀρίζα	40	*Sichne* fontes	20
(Orissa Rav.)					
Cholle	*22	Χόλλη	30	*Ain el Kom*	32
Risapha	*20	Ῥησάφα	30	*Rusapha*	30
Sure	21	Σοῦρα	45	*Suria*	21

Inter Palmyram et Suram via directa fere 110 m. p. sec. nostras tabulas, totidemque fere in tabula Ptolemæi, qui singulas stationes parum accurate collocat. Αὐερία vel Αὔειρα eadem quæ *Haræ* Tabulæ Peut. fuerit, et a Palmyra 18 m. p. versus ortum æstivum, non vero austrum versus ponenda fuisse videtur. ‖ — 3. Χόλλη] Χολλή FΓMNOPRSVWΔΦΩ Arg. ‖ — λδʹ L″] λδʹ δʺ ed. pr. ‖ — 4 . Ὀρίζα] Ὄριζα FLPRSVWΞ, Ὄρυζα Φ Arg. ; *Oruba* T. Peut., *Orissa* Rav. p. 89. *Oresa* in Not. D. p. 88 : *Præfectura legionis quartæ Oresæ.* Hodie, ut videtur, *el Sichne, Sukney, Sukhneh,* ubi fontes scatent. V. Ritter 17, p. 1441. ‖ — 5. Πούτεα] Πουτέα v. l., Τουτεά Φ. Versuum 4 et 5 ordinem invertit Arg. Cf. not. ad p. 976,5. In Tab. Peut. *Centum putea* in via ab Apamea Palmyram. Hodie, ut videtur, putei qui sunt ad *Abulfuaris,* c. 20 m. p. a Palmyra. Cf. Ritter 17, p. 1417. ‖ — 6. Ἄδαδα] Ἀδάδα BEZ, Ἄδδα

Παλμύρα	οα' L''	λδ'	Palmyra	71° 30'	34°
Ἄδαχα	οβ'	λδ'	Adacha	72°	34°
Δάναβα	ο' L''γ''	λγ' L''γ''	Danaba	70° 50'	33° 50'
Γοαρία	ο' L''	λγ' L''	Goaria	70° 30'	33° 30'

c. ‖ — οβ' γ''] 72 1/2 Rom. Not. Dign. 1, p. 88 : *Equites Sagittarii Indigenæ Adada*. Situs ignotus. Alia Ἄδαδα (h. *Kasr. Adâd*) in Iudæa. Nomen fortassis derivandum a fano Adad dei Syrorum. In Ptol. tabula Adada a Palmyra distant c. 45 m. p. versus ortum æstivum. Quæ distantia in Kieperti tabula est inter Palmyram et rudera *Aschika* in *Wadi Horbeika*. ‖ — 1. Palmyra sita est 62° 34' sec. Abulfedam, 67° 35' sec. *Resm*; latitudo 33° 58' sec. Bruce, 34° 24' sec. Berghaus., 34° 27' sec. Chesney; 55° 45' 34° 38' in Kiepertiana tabula. Cf. Ritter 17, p. 1491. — Plinius 5,88 : *Palmyra distat a Seleucia ad Tigrin* 337 *m. p*, (deb. 437; c. 400 in Ptol., c. 430 m. directa distantia in nostris tabb.); *a proximo Syriæ latere* (leg. *litore*) 203 *m.* (c. 135 m. Ptol., recte), *a Damasco* 27 *m. p. propius*, i. e. 176 m. (c. 145 m. Ptol., recte). Inepta leguntur ap. Josephum Ant. 8,6,1, ubi Palmyra ab Euphrate abesse dicitur μιᾶς (α'; leg. δ') ἡμέρας (ἡμερῶν) ὁδόν, Babylon vero ς' (leg. ις') ἡμερῶν. ‖ — 2. Ἄδαχα] Ἀδάχα BEZ. Eadem, ut videtur, *Adatha*, quæ tamquam militum statio post Thelseas (in regione *el Taleisua*) et ante Palmyram nominatur in Not. Dign. 1, p. 85. Cf. Geogr. Rav. p. 89 : *Orissa*, *Adatis* (aut Ἄδαδα aut Ἄδαχα aut Adatha), *Damascus*, *Prodim* (leg. *Proclim*; *Bet Proclis* in Not. Dign.; hod. *Forklûs*). ‖ — 3. Δάναβα] Δανάβα BEZ, Δανάμα, *Danama* Arg. Rom. Ulm.; Ἀδανάβα X. ‖ — λγ' L'' γ''] 33 1/3 Φ m. sec., Vic. Rom. Ulm. — Cf. Not. Dign. 1, p. 85 : *Præfectus legionis tertiæ Gallicæ Danaba*. « Le Quien (Or. Christian. 2, p. 847) ex monumentis Synodorum has retulit subscriptiones : *Theodorus episcopus castri Danabeni*, et *Eulogius episc. Danaborum*. » *Bœcking*. — Tab. Peuting. : *Danova* in via a Damasco Palmyram. Positio oppidi incerta, quum distantiarum notæ in Tabula Peut. ex parte corruptæ esse debeant neque certa suppetat emendatio.

Tabula. Peutingeriana.		Ptolemæus.			
Damaspo		Δαμασκός		*Damas*	
Ad Medera	26			Ad *Melula*	26
Adarin	* 10 (20)	Ἀτήρα, Ἀτηία	50	*Deir Atyie*	20
(Inde Laodiceam 37 m.)		(Inde Laodiceam 40 m.)		(Inde ad *Nebi Mindou* 40 m.)	
Adamana	12	Ἄδμανα	10	?	10
Casama	20	Κάσαμα	30	*Mahin?*	10
Cehere	20	Γοαρία	15	*Karyetin*	10
Danova	18	Δάναβα	28	*El Khoudriyat?*	10
Nezala	20	Νάζαμα	20	*Sedd el Bardi?*	15
Heliaramia	* 44 (14)			*Ain el Ououl?*	15
Palmyra	32	Παλμύρα	50	*Tedmor*	32
	202 (182)		203		148

Via quæ nunc est et haud dubie olim quoque erat per deserta a Damasco ad Palmyram sec. nostras tabulas est fere 150 m. p. eandemque distantiam etiam tabula Ptolemæi habet sec. lineam rectam. Quodsi ex singulis stationum distantiis numerus multo major colligitur, id ex vitiatis Itinerariorum numeris repetendum esse mihi videtur. ‖ — 4. Γοαρία] *Cehere* in Tab. Peut.; Steph. Byz. : Γοαρηνή, χώρα Ἀραβίας πλησίον Δαμασκοῦ. Λέγεται δὲ καὶ Γοάρεια. Hodie *Karyetin* in *Rouaria* regione. De ruderibus oppidi titulisque græcis ibi repertis v. Ritter. 17, p. 1444. 1458. A Goaria non diversa fuerit Coara, quæ in Ptol. tabula ot fere m. p. a Danaba boream versus, quot Goaria austrum versus ponitur. V. not. ad p. 368,5. ‖ — P. 985, 1. Αὐερία] Αὔειρα ed. pr., Ἀβερία L. ‖ — οα L''] οα' PRVW. ‖ — λγ' γο''] λγ' γ'' ed. pr. Aueria 20

Αὐερία	οα' ∠''	λγ' γο''
Κάσαμα	ο' γο''	λγ' γ''
Ἀδμάνα	ο' ς''	λγ' ς''
Ἀτήρα	οα' ς''	λγ' δ''

καὶ παρὰ τὸν Εὐφράτην πόλεις αἵδε·

Ἄλαλις	οβ' γ''	λε' δ''
Σοῦρα	οβ' γο''	λε' γ''
Ἀλάμαθα	ογ'	λε' ιβ''

20. Βαταναίας χώρας, ἧς ἀπ' ἀνατολῶν ἡ Σακκαία καὶ ταύτης ὑπὸ τὸ Ἀλσάδαμον ὄρος οἱ Τραχωνῖται Ἄραβες,

Aueria	71° 30'	33° 40'
Casama	70° 40'	33° 20'
Admana	70° 10'	33° 10'
Atera	71° 10'	33° 15'

atque ad Euphratem oppida haec :

Alalis	72° 20'	35° 15'
Sura	72° 40'	35° 20'
Alamatha	73°	35° 5'

20. *Bathanaeae* regionis, a qua ad orientem est Saccaea et ab hac infra Alsadamum montem *Trachonitae Arabes*,

---

m. p. a Palmyra austrum versus collocata fort. est *Haræ* a Palmyra 18 m. p. versus ortum æstivum positæ sec. Tab. Peut. V. not. ad p. 983. Fieri vero etiam potest ut Aueriæ (sicut vs. 4 Ateræ) meridianus uno fere gradu occasum versus transponendus sit. Quodsi enim pro 71° 30' posueris 70° 30', Aueria 10 m. p. a Goaria boream versus posita probabiliter referri possit ad hod. *Khauarin*, ubi veteris oppidi rudera, 10 m. p. a *Karyetin* ortum versus. Hæc est sententia Ritteri 17, p. 1444. 1454. Ceterum cf. Not. Dign. 1, p. 85 : *Equites Mauri Illyriciani Othara* (Ἀτήρα Ptol.). *Equites Scutarii Illyriciani Euhari* (*Euharæ* v. l.). Itin. Ant. p. 195 :

Eumari (l. Euhari ?)		*Khauarin*	
Geroda	40	*Djeroud*	45
Thelseæ	16	in *Toulcisuu* planitie	16
Damasco	24	*Damas*	24

2. Κάσαμα] Κασάμα BEZ, Μάσαμα A, Κεσάμά (sic) Arg. ‖ — ο' γο''] ο' γ'' ed. pr. ‖ — λγ' γ''] λγ' γο'' F. Cf. Not. Dign. 1, p. 85 : *Equites Sagittarii Indigenæ Casama. Equites Sagittarii Indigenæ Calamona.* Tab. Peut. : *Casama.* V. not. p. 984. Situs incertus. Calamona fuerit ubi nunc *Nebk* ad montem *Kalamoun*, 35 m. p. a *Caryetin.* ‖ — 3. Ἀδμάνα] sic X, Ὄδμανα et Ὀδμάνα cett. ; Ὀγμάνα Φ man. sec., *Ogdama* Ulm. ; *Adamana* Tab. Peut. l. l. Situs ignotus. ‖ — λγ' ς''] λγ' ∠'' ed. pr. ‖ — 4. Ἀτήρα] Ἄτηρα ACDFL, Ἀτῆρα Arg., Ἀτηία X et ed. pr. fortasse rectius, quoniam hodie vicus *Deir Atyie.* (V. Ritter 17, p. 1561). In Not. Dign. l. l. *Othara.* In Tab. Peut. *Adarin* (v. not. p. 984). ‖ — λγ' δ''] λδ' Φ, 34 Vic. Rom. Ulm. Longitudinis gradus 71° 10' ineptus. Esse debebat 70°. ‖ — 5. πόλεις αἵδε] ποταμόν? Grashof. ‖ — 6. Ἄλαλις] Ἀλαλίς BEZ. Ignota. In Geogr. Rav. p. 54 pro *Sure* (sic T. Peut.) legitur *Suretata*, quod fort. ortum ex conflatis *Sure. Alala.* — 7. Σοῦρα] sic ed. pr. Φ, Σούρα cett. ‖ — οβ' γο''] οβ' γ'' ed. pr. ‖ — λε' γ''] sic ed. pr., λε' γο'' cett., præter SΩ, qui λδ' γο''. Procopius B. Pers. 2,5 p. 172 ed. Bonn. : πόλιν Σούρων πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ οὖσαν. Idem de ædif. 2,9 : τὸ Σούρων πόλισμα. Vita Simeonis Stylit. c. 20 : ἦν τις ἐν Συροῖς (sic) στρατιώτης· πολίχνιον δέ τι τοῦτο τῶν Ἐπευφρατιδίων. Euagrius H. E. 4,25 : Σοῦρον. Tab. Peut. : *Sure* (v. not. p. 983.) Rav. p. 54 et 84 : *Sure* et *Suri* ; p. 54 *Suretata.* Not. Dign. 1, p. 88 : *Præfectura legionis XVI Flaviæ Firmæ Sura.* Plinius 5,87 : *Ita fertur* (Euphrates) *usque Suram* (*Uram* codd.) *locum in quo conversus ad orientem* etc. Idem 5,89 : *A Sura proximum est Philiscum* (?) *oppidum Parthorum ad Euphraten.* Philiscum ignotum. Non diversum esse a Nicephorio nonnulli putant. At Nicephorium Plinius quoque 5,86 et 6,119 nominat. Proxime post *Suram* sequitur *Belikh* s. *Balikhie* fluvius, qui apud veteres auctores vocatur Βίληχας, Βαλίχας, Βαλισσός, *Beles*, *Belias.* (v. not. ad Isidor. in Geogr. min. 1, p. 206). Fortasse igitur in *Philiscum* latet nomen oppidi Bilechæ fluvio cognominis.] ‖ — 8. Ἀλάμαθα] Ἀλαμάθα BEZ, Ἀλαμάτα ed. pr., Ἀλάματα F. ‖ — ογ'] οβ' ∠'' γ'' ιβ'' SΩ. ‖ — λε' ιβ''] 35 1/2 Vic. Rom. Ulm. Eadem, ut videtur, *Acamatha* in Not. Dign. 1, p. 88 : *Equites sagittarii Acamatha* (*Acauatha* var. lect.). ‖ — 9. Βατανέας R. ‖ — 10. Σακκαία] Σακαία NX, *Sacchaia* Ulm., *Saccea* Rom. ‖ — 10. ταύτῃ Φ. ‖ — 10. Οὐαλσάδαμον Z. ‖ — 11. Τραχωνίται Z ; Ἄρραβες LPRVΦ. — Cf. Steph. Byz. : Σακχηνοί, ἔθνος Ἀράβιον. Idem Ἀχχηνοί, ἔθνος Ἀράβιον. Caput regionis hod. *Sakka* (Ἐακκαία in titulis scribitur), ad boreales radices montium *Djebel Hauran.* Tituli græci hujus loci v. ap. Wetzstein l. l. p. 300, Waddington Inscr. n. 2073. 2136. 2144. Cf. Marquardt l. l. 1, p. 429. Alia Trachonitidis oppida quæ titulis innotuerunt : Φαίνη (Φαινά Hierocl. p. 723, Φαινώ Euseb. Onom.), hod. *el Mismie*, in titulo C. I. n. 4550 : μητρόπολις τοῦ Τράχωνος. — Agræna (*el Grin*). Zorava (*Zora*). Mardocha (*Murdak*). Namara (*Nimre*). Egla (*Agelat*).

Γέρρα	ο'		λβ'	∟''γ''
Ἐλέρη	ο'		λβ'	γο''
Νελάξα	ο'	ϛ''	λβ'	∟''
Ἀδράμα	ξθ'	ϛ''	λα'	∟''

21. Νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ Συρίᾳ

ἥ τε Ἄραδος	ξη'		λδ'	∟''
καὶ ἡ Τύρος πρόσγειος	ξζ'		λγ'	γ''

ΚΕΦ. ΙΕ.

Παλαιστίνης [ἢ] Ἰουδαίας θέσις.

['Ασίας πίναξ δ'.]

1. Ἡ Παλαιστίνη ἢ Ἰουδαία Συρία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων καὶ ἀνατολῶν Συρίᾳ κατὰ τὰς ἐκτεθειμένας γραμμάς· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας Ἀραβίᾳ Πετραίᾳ κατὰ γραμμὴν τὴν ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Συρίᾳ ἑωθινοῦ ὁρίου μέχρι τοῦ πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ πέρατος, οὗ πέρατος ἡ θέσις, ὡς εἴρηται,

ξδ' δ'' λ' γο''

Gerrha	70°	32° 50'
Elera	70°	32° 40'
Nelaxa	70° 10'	32° 30'
Adrama	69° 10'	31° 30'

21. Insulae vero adiacent Syriae

et Aradus	68°	34° 30'
et Tyrus ad continentem	67°	33° 20'

CAP. XV.

Palaestinae [sive] Iudaeae situs.

[*Asiae tabula quarta.*]

1. Palaestinae sive Iudaeae Syriae confinis est a septentrionibus et oriente Syria ad lineas supra expositas; a meridie Arabia Petraea ad lineam quae ab orientali termino in confinio Syriae posito ducitur usque ad terminum in confinio Aegypti, cuius termini positio dicta est

64° 15' 30° 40'

Salcha (*Salchat*). Motha (*Mutan*). || — 1. Γέρρα] Γέρα A. || — λβ' ∟'' γ''] λζ' ∟'' γ'' ed. pr. Gerra sec. Ptol. a Damasco c. 50 m. p. distans, in Itin. Ant. p. 196 rectius vocatur Geroda (h. *Djeroud*) 40 m. p. a Damasco dissita (v. p. 370,4 not.). Τὰ Γέρρα castellum, cujus Polybius 5,69,7 meminit (v. not. ad p. 977.), ad has regiones nihil pertinet. || — 2. Ἐλέρη] Ἐλαίρη X, Ἐλέρα A, Ἐδέρη Arg. || — λβ' γο''] λβ' γ'' ed. pr. Situs incertus. Eadem, opinor, *Helela* in Not. Dign. 1, p. 88 : *Cohors prima Gothorum Helela*, quem locum a Ptolemæo Alalin dici Bœckingius conjecit. || — 3. Νελάξα] Νέλαξα FNW. || — οϛ'] 70 1/4 Rom., 70 2/3 Vic. || — λβ' ∟''] λβ' ϛ'' ed. pr., 32 1/12 Vic. Credi possit Nelaxam esse *Nezalam* Tabulæ Peuting. At hæc positione sua est Νάζαμα Ptolemæi (V. not. p. 984). An eundem locum denuo Ptolemæus collocavit Nelaxæ nomine in positione inepta, sicut mox Adrama non diversa est ab Adra? Sin recte Nelaxa a Bostris ponitur c. 65 m. p., in ea regione fuit ubi aliunde novimus Namaram (*Nimre*) (V. p. 986,3 not.). || — 4. Ἀδράμα] Ἄδραμα F. Versum om. Ulm. || — ξθ' ϛ''] ξθ' ∟'' δ'' ADFMNOPRSVWΔΩΞ; 69 1/4 Ulm. || — λα' ∟''] λα' ϛ'' ed. pr., λα' ∟'' δ'' ADFMNOPRSVWΔΩΞ. Adrama in Tab. Peut. *Adraha*, 24 m. p. a Bostris; hod. *Derat Edruat*. Eadem est Ἄδρα p. 981,2, ubi v. not. || — 6. Ἄραδος] ἐπέχουσα μοίρας add. ed. pr. || — λδ' ∟''] 34 1/3 Vic., 34 1/2 1/3 Rom. || — 7. ἡ Τύρος ἡ πρόσγειος ἐπέχουσα ed. pr. Cf. p. 962,5. || — λγ' γ''] 33 1/2 Arg.

Cap. XV. 10. Παλαιστίνης [ἢ] Ἰουδαίας θέσις] ἢ inserui. Wilbergius vocem Ἰουδαίας delevit; Παλαιστίνης Συρίας ἡ καλεῖται Ἰουδαία θέσις BEZΦ Arg., ed. pr.; *Palæstinæ Syriæ quæ Judæa dicitur situs* Ulm. *Palæstinæ Iudææ situs* Vic. || — 11. ἡ Παλ. ἡ (ἢ em. Grashof.) Ἰουδαία Συρία (Συρία om. Φ) περιορ.] sic BEZΦ Arg. Vic.; *Pal. quæ Iudæa appellatur* Rom. Ἡ Ἰουδαία περιορίζεται ed. pr.; ἡ Παλ. Συρίας, ἥτις καλεῖται Ἰουδαία, περιορ. LMNOPRSVWΔΩΞ. Infra § 5 Iudæa tanquam pars Palæstinæ exhibetur, nostro autem loco Iudæa latiore nominis sensu totam Palæstinam comprehendit. Quare vereor ne Iudææ mentio h. l. glossatori debeatur. || — 12. ἀπὸ μὲν ἄρκτων καὶ ἀνατολῶν Συρίᾳ κατὰ τὰς ἐκτεθειμένας γραμμάς, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας] sic SΩ, ut res postulat; ceteri codd. : ὑπὸ μὲν ἄρκτων Συρίᾳ κατὰ τὴν ἐκτεθειμένην γραμμήν· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν καὶ μεσημβρίας. || — 14. Ἀρ. πετρ.] πετραίᾳ Ἀραβίᾳ SΩ. || — 15. Συρίᾳ] Ἀσσυρίᾳ ACDORΞ. || — ἑωθινοῦ om. SΩ. || — ὁρίου] ὅπερ εἴρηται (§ 4) ἐπέχον μοίρας ξη' λα' δ'' add. SΩ. || — τῇ Αἰγ.] τῇ om. ed. pr. || — 16. οὗ πέρατος ἡ θέσις] οὗ θέσις αὐτοῦ ADOΔΩ; οὗ ἡ θέσις εἴρηται (p. 683) S; οὗ πέρατος ἡ θέσις ξδ' δ'' λ' γο'' ed. pr. || — 18. ξδ' δ''] 64 1/3 Rom. || — λ' γο''] λγ' γ'' Ξ. || — P. 987, 1. τε] om. codd. plurimi. — ἐκτεθειμένης Ω. || — 3. πελάγει] Συριακῷ πελάγει SΩ; καὶ τῷ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ ὁρίου τῆς Συρίας πελάγει ed. pr. || — 3. τοῦ ὁρίου] τοῦ εἰρημένου ὁρίου SΩ. || — τῆς Συρίας] om. X. || — 5. Χορσέου] Χορσαίου SXϡ, *Chersei* Vic., Χρυσορρόου

ἀπὸ δὲ δύσεως τῷ τε ἐντεῦθεν μέχρι θαλάσσης ἐκτεθειμένῳ τῆς Αἰγύπτου μέρει καὶ τῷ ἐφεξῆς πελάγει μέχρι τοῦ ὁρίου τῆς Συρίας κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην·

2. Μετὰ τὰς τοῦ Χορσέου ποταμοῦ ἐκβολὰς

Καισάρεια Στράτωνος	ξϛ' δ''	λβ' L''
Ἀπολλωνία	ξϛ'	λβ' δ''
Ἰόπη	ξε' γο''	λβ' ιβ''
Ἰαμνιτῶν λιμήν	ξε' L''	λβ'
Ἄζωτος	ξε' δ''	λα' L'' γ'' ιβ''
Ἀσκαλών	ξε'	λα' γο''

ab occidente eam attingit Aegypti pars ea, quae exposita est inde ad mare pergens, atque ipsum mare inde extentum ad Syriae fines, quod littus sic describitur :

2. Post Chorsei fluvii ostia

Caesarea Stratonis	66° 15'	32° 30'
Apollonia	66°	32° 15'
Iope	65° 40'	32° 5'
Iamnitarum portus	65° 30'	32°
Azotus	65° 15'	31° 55'
Ascalon	65°	31° 40'

Arg., Χρυσορόου Φ. Vid. p. 983,3 not. || — Vss. 5 sqq. in SΩ7 inverso ordine exhibentur hunc in modum :

Μετὰ Ἀνθήδονα πόλιν, ἥτις ἐστὶν ἑωθινὸν ὅριον Αἰγύπτου.	ξδ' L''	λα' γο''
Γαζαίων (... έων S7) λιμήν	ξδ' L'' γ'' ιβ''	λα' L''
Ἀσκαλών	ξε'	λα' γο''
Ἄζωτος	ξε' δ''	λα' L'' γ''
Ἰαμνητῶν λιμήν	ξε'	λβ'
Ἰόππη (Ἰώππη S)	ξε' γο''	λβ' ιβ''
Ἀπολλωνία	ξϛ'	λβ' δ''
Καισάρεια Στράτωνος	ξϛ' δ''	λβ' L''
καὶ αἱ τοῦ Χορσαίου (Χορσέου Ω) ποταμοῦ ἐκβολαί	ξϛ' γ''	λβ' L'' ιβ''

6. Καισάρεια Στράτωνος] deb. Καισ. ἡ Στράτωνος πύργος. Hod. *Kaisarye.* || — λβ' L''] λβ' γ'' ed. pr. Cæsarea a Ptolemaide sec. Tab. Peut. 45 m. p., consentiente Ptolemæo. Vera distantia est 35 m. p. || — 7. Ἀπολλωνία] Hoc nomine mentio urbis ap. Josephum, Plinium, Appianum, Stephanum et in Tab. Peut. Eadem est Σώζουσα in Hierocle. Similiter Apollonia Thraciæ et Cyrenaicæ ap. serioris ævi scriptores Σώζουσα (ab Apolline Σωτῆρι) vocatur. V. Stark *Gaza u. die Philistæische Küste* p. 452. A Cæsarea 22 m. p. distat sec. Tab. Peut. Hodie *Arsuf.* || — 8. Ἰόπη] sic ΦΩ Arg., *Iopa* Ulm., Ἰώππη S, Ἰόππη cett. De genuina nominis scriptura, quam etiam numi præbent, v. Steph. Thes. gr. s. v. Ἰόπη. Nunc *Yafa.* || — ξε' γο''] ξε' γ'' ed. pr. || — λβ' ιβ''] λβ' ed. pr., 32 1/2 Vic., 32 1/2 1/12 Rom. Distantia ab Apollonia (10 m. p. nobis) in Ptol. tabula (20 m.) justo major. || — 9. Ἰαμνιτῶν] sic RXVΞ, Ἰαμνητῶν LMNOPSΔΦΩ, Ἰαμνειτῶν cett. Urbis nomen § 5 Ἰάμνια in codd. plurimis. Plinius 5,68 : *Iamniæ duæ, altera intus.* Portus mentio in Maccab. 2,22,9 : καὶ τοῖς Ἰαμνίταις νυκτὸς ἐμβαλὼν ὑφῆψε τὸν λιμένα σὺν τῷ στόλῳ ὥστε φαίνεσθαι τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, σταδίων ὄντων διακοσίων τεσσαράκοντα (recte; c. 400 stadiorum sec. Ptol.). || — ξε' L''] ABEZ, ξε' γο'' L, ξε' cett. || — λβ'] λβ' ιβ' L. || — 10. Ἄζωτος] *portus* addit Arg. Hodie *Esdud.* Ab Iamnia 10 m., ab Ascalone 12 m. p. distat, ut recte computatur in Itin. Ant. p. 149. Ptolemæus Azotum ab illis oppidis c. 20 m. p. dissitam ponit perperam. Gaza ab Azoto 270 stadia abesse dicitur ap. Diodorum 19, 85,1, quum vera distantia sit c. 170 stadiorum. || — ξε' δ''] ξε' L'' A, 65 Arg. || — λα' L'' γ'' ιβ''] λα' L'' γ'' DFLSΩ7, λα' L'' W, λβ' γ'' A. || — 11. Versum om. D. Ascalon (h. *Ascalan*) ab Iamnia distat 20 m. p., ut recte statuitur in Itin. p. 149; 22 m. sec. Tab. Peut., 25 m. (200 stadia) ap. Strabonem 16, 2,29; c. 40 m. in tabula Ptolemæi. || — λα' γο''] λα' L'' A, λα'. — Ceterum Ascalon, Anthedon, Gazæorum portus hoc ordine recensentur in BENLZΦ Vic. Rom. Ulm. Arg.; in reliquis codd. ordo : Ascalon Gazæorum p., Anthedon. In ed. pr. legitur :

Γαζαίων λιμήν	ξε' ϛ''	λα' L'' γ''
Ἀσκαλών	ξε' ϛ''	λα' γ''
Ἀνθηδών	ξδ' δ''	λα' γ''

Hæc sic quidam disposuit ut Gazæorum portus in eodem fere latitudine esset in qua est Gaza urbs 31° 45' (in ipsa ed. pr. Gaza inepte ponitur 31° 15' lat., adeo ut Idumææ regioni accensenda esset). Turbæ quibus in hoc tractu Ptolemæi tabula laborat, ex eo natæ sunt, quod ora maritima inde a Rhinocorura recta fere boream versus tendere fingitur, oppida autem oræ propinqua longius ab ea removentur et justo magis boream versus collocantur. Quodsi Rhinocorura cum Ptolemæo posueris 64° 40' 31° 10', Raphia (65° 31° 30° Ptol.) ponenda erat 65° 5' 31° 15' haud longe ab ora mar., quæ huc deducenda erat; Gaza autem (65° 25' 31° 45' in Ptol.) sec. distantiarum rationes 65° 10', 31° 30', in qua latitudine recte collocatur portus Gazæorum, ab urbe revera nonnisi 20

Ἀνθηδών	ξδ' ∠''γ''	λα' γο''
Γαζαίων λιμήν	ξε' ∠''δ''	λα' ∠''

Διαιρεῖ δὲ τὴν Ἰουδαίαν τὸ πρὸς τῇ Ἀσφαλτίτιδι λίμνῃ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ μέρος, ἧς τὸ μέσον ἐπέχει

μοίρας	ξϛ' ∠''γ''	λα' ϛ''

3. Καὶ πόλεις εἰσὶν ἐν αὐτῇ μεσόγειοι αἵδε

Γαλιλαίας

Σαπφουρεί	ξϛ' γο''	λβ' γ''ιβ''
Καπαρκοτνεί	ξϛ' ∠''γ''	λβ' ∠''ιβ''
Ἰουλιάς	ξζ' ιβ''	λβ' δ''
Τιβεριάς	ξζ' δ''	λβ' ιβ''

4. Σαμαρίας δὲ

Νεάπολις	ξϛ' ∠''γ''	λα' ∠''γ''

Anthedon	64° 50'	31° 40'
Gazaeorum portus	65° 45'	31° 30'

Dissecat Iudaeam Iordanis fluvii pars quae est Asphaltiten versus lacum, cuius medium positum est

	66° 50'	31° 10'

3. Atque oppida sunt in media terra haec:

Galilaeae

Sapphuri	66° 40'	32° 25'
Caparcotni	66° 50'	32° 35'
Iulias	67° 5'	32° 15'
Tiberias	67° 15'	32° 5'

4. *Samariae*

Neapolis	66° 50'	31° 50'

stadia, ap. Ptolemæum vero multo longius distans. ‖ — 1. Ἀνθηδών] Ἀνθηγών F. hodie *Teda* locus. ‖ — ξδ' ∠'' γ''] ξδ' δ'' ed. pr. — λα' γο''] λα' ∠'' γ'' A, λα' γ'' ed. pr., 31 1/2 Vic. Rom. Ulm. Cf. supra p. 683,4. Oppidum a Gaza aberat 20 stadia sec. Sozomenum H. Eccl. 5,9. Frequens urbis mentio ap. Iosephum. ‖ — 2. ξε' ∠'' δ''] ξε' ϛ'' A ed. pr. ‖ — λα' ∠''] λα' ∠'' γ'' ed. pr. Vid. not. ad p. 988. De hoc portu, qui Μαϊουμᾶς (i. e. *locus ad mare situs*, vel, sec. alios, *navium statio*, ναύσταθμος) vocari solet, v. Ritter 16, p. 61 sqq., Stark *Gaza* p. 25 et p. 598 sqq. Quo potissimum loco portus in hodierna ora arenis oppleta fuerit, accuratius definiri vix potest. V. Stark. l. l. ‖ — 3. Ἀσφαλτίτιδι] Ἀσφαλτίδι FLMΦ, *Asphaltitem* Vic. Rom. Ulm. ‖ — 4. τοῦ] τὸ O. ‖ — 6. ξϛ' ∠'' γ''] ξδ' ∠'' γ'' BE, ξϛ' ϛ'' ed. pr., 60 1/2 1/3 Arg. ‖ — λα' ϛ''] λα' ∠'' F, 31 1/3 Arg. ‖ — 7. εἰσὶν] om. SΩ. ‖ — 9. Σαπφουρεί] Σαπφουρεῖ BDEF, Σαπφουρί X, Σαπφουρίς ACPRVW, Σαπφουρά Z manu sec., *Sapphura* Vic. Rom. Lugd., *Apphura*, Ἀπφουρεί Arg. Φ, *Aphura* Ulm., Καμφουρίς ed. pr. ‖ — ξϛ' γο''] ξζ' γο'' A, 65 2/3 Arg. ‖ — λβ' γ'' ιβ''] λβ' ∠'' γ'' ιβ'' BEZ Φ¹ Arg. Vic. Rom., λα' ∠'' γ'' ιβ'' Φ², 31 1/2 1/3 1/12 Ulm. Cum nominis forma in εί exeunte cf. in sqq.: Καπαρκοτνεί, Βαιτογαβρεί. In Josepho locis permultis scribitur Σέπφωρις. In nummis Domitiani et Trajani: Σεπφορηνῶν (Σεπφωρίτας dicit Josephus). In Hieronymo Onom. s. v. *Araba* p. 47: *Saphorine*. Urbs, ab Herode Antipa *Diocæsarea* denominata, hod. *Sefurie* vicus. Ponenda erat in Tiberiadis parallelo. ‖ — 10. Καπαρκοτνεί] Καπαρκτονεί O, *Caparctoni* Lugd., Καπαρκνοτνεί R, Καπαρκτινή A, κώμη Καπαρκτουνή X, Καπαρκοτνά Z manu sec., *Caparcotna* Vic., *Caparcotni* Rom., Καπαρκοτία Φ Arg. Ulm.; Καπερναοῦμ ed. pr. (quæ lectio à glossatore profecta est). In Conciliis *Caparcotia* et *Capharcotia*. Hodie *Kefr-Kut*, a Sepphori c. 23 m. p. austrum versus. ‖ — 11. Ἰουλιάς] κώμη Ἰουλιάς X, Ἰουλίας Φ Arg. ‖ — λβ' δ''] ABEZ, λα' δ'' ed. pr., λα' ∠'' cett. — Josephus Ant. 18,2,1, de Herode tetrarcha: κώμην δὲ Βηθσαϊδὰν πρὸς λίμνῃ τῇ Γεννασαρίτιδι... Ἰουλίᾳ θυγατρὶ τῇ Καίσαρος ὁμώνυμον ἐκάλεσεν. Id. B. Jud. 3,10,7, de Jordane fl.: μετὰ πόλιν Ἰουλιάδα διεκτέμνει τὴν Γεννησὰρ μέσην. Sita est ἐν τῇ κάτω Γαυλανίτιδι (*Djolan*), teste Josepho B. Iud. 2,9,1. Plinius 5, c. 15 dicit *lacum amœnis circumseptum esse oppidis, ab oriente Juliade et Hippo*. Rudera *el Tell*. Altera Bethsaida erat in Galilæa in occidentali lacus latere haud longe a Capernao, cujus loci frequens in Evangeliis mentio (V. Ritter 15, p. 278. 331). Quodsi igitur Ptolemæus Juliadem in Galilæa a lacu occasum versus collocat, nescio an errori subsit duorum *Bethsaidæ* oppidorum confusio. ‖ — 12. Τιβεριάς].. ίας Arg.; λίμνη addunt codices plurimi; quæ vox in Z expuncta est. *Tiberidis lacus* ed. Vic., *Tiberiadis lacus* Ulm. Hodie *Tabariye*. ‖ — ξζ' δ''] ξζ' ∠'' A. ‖ — 13. Σαμαρίας] Σαμαρείας MNOPRSVΔΦΩ. ‖ — 14. Νεάπολις] *Sichem* add. Ulm. (Cf. Euseb. On. p. 346 Συχέμ (Genesis 12,6 et alibi) ἡ καὶ Σικιμά, ἡ καὶ Σαλήμ, πόλις Ἰακώβ, νῦν ἔρημος· δείκνυται δὲ ὁ τόπος ἐν προαστείοις Νέας πόλεως). ‖ — ξϛ' ∠'' γ''] ξζ' γ'' A, ξϛ' ϛ'' ed. pr., 67 1/2 1/3. Vic. Rom. Ulm. — Neapolis hod. *Nabulus*. Frequens urbis mentio. Positio ejus in Ptolemæi tabula perversa est. Itaque distantiæ locorum in via, quæ est a Cæsarea Hierosolyma, a vero longe recedunt.

Tab. Peut.		Ptol.	
Cæsarea		Καισάρεια	
Neapoli	31 m.	Νεάπολις	52

Θῆνα	ξζ' ιβ''	λα' L''δ''

5. Τῆς δὲ Ἰουδαίας ἀπὸ μὲν δύσεως τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰορδάνου

Ῥαφία	ξε'	λα' ς''
Γάζα	ξε' γ''ιβ''	λα' L''δ''
Ἰάμνια	ξε' γο''	λβ'
Λύδδα	ξς'	λβ'
Ἀντιπατρίς	ξς' γ''	λβ'
Δρουσιάς	ξς' L''	λα' L''γ''ιβ''
Σεβαστή	ξς' γο''	λβ' ς''
Βαιτογαβρεί	ξε' L''	λα' L''

Thena	67° 5'	31° 45'

5. *Iudaeae* occidentem versus a flumine Iordane

Raphia	65°	31° 10'
Gaza	65° 25'	31° 45'
Iamnia	65° 40'	32°
Lydda	66°	32°
Antipatris	66° 20'	32°
Drusias	66° 30'	31° 55'
Sebaste	66° 40'	32° 10'
Baetogabri	65° 30'	31° 30'

Cosna	20	Γούρνα	37
Herusalem	16.	Ἱεροσόλυμα	10
	67.		99.

1. Θῆνα] Θήνα BESVZΔΩ⊐, Θίνα FN, κώμη Θηνα X. || — λα' L'' δ''] λβ' L'' δ'' A, λα' δ'' ed. pr., 31 1/4 1/12 Vic. Thenæ in vet. testam. (Josua 16,6) *Thaenath-Silo*; hod. *Tane*. Eusebius Onom. : Θηνάθ, φυλῆς Ἰωσήφ· καὶ νῦν ἐστὶ κώμη Θηνὰ ἀπὸ σημείων ι' (15 m. Ptolem. et Kieperti tabula) Νέας πόλεως ἐπ' ἀνατολὰς κατιόντων ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην. || — 2. τοῦ ποτ. τοῦ Ἰορδ.] τοῦ Ἰόρδ. ποτ. SΩ; ἀπὸ δύσεως τοῦ Ἰορδάνου ed. pr. || — 4. Ῥαφία] sic X ed. pr., Ῥαμφεία B, Ῥαφεία aut Ῥάφεια cett. Hodie *Refa*. || — ξε'] ξε' L'' A, 65 1/4 Ulm. || — λα' ς''] sic MNOPRVWΔ⊐; λα' L'' cett. Raphia prope oram mar. ponenda erat. Distantia inter Rhinocoruram et Raphiam intercedens ad verum prope accedit. || — 5. ξε' γ'' ιβ''] ξε' L'' ιβ'' A. || — λα' L'' δ''] λα' δ'' Φ ed. pr., Vic. Rom. Ulm. Gaza hod. *Gazza*. || — 6. Ἰάμνια] Ἰαμνία ADF⊐, Ἰάμνεια PRY. Hodie *Yebna*. || — ξε' γο''] ξε' γ'' ed. pr. || — 7. Λύδδα] Λύδα Φ Arg., *Lyda* Ulm. || — ξς'] ξε', 65, edd. Arg. Vic. Ulm. et prima manu Φ. — Lydda, postea Diospolis dicta, in via a Cæsarea Hierosolyma. Stationes ejus viæ in Ptol. tabula parum accurate dispositæ.

8. Ἀντιπατρίς] Ἀντίπατρις LSΔΩ⊐. Ab Herode Magno condita, cujus pater Antipater. Frequens ejus mentio apud Josephum. || — 9. Δρουσιάς] Δρουσίας A, *Drusas* Ulm. || — ξς' L'' λα' L'' γ'' ιβ''] ξς' ς'' λα' γ'' ed. pr. Nomen urbi fuerit a Druso aliquo, aut Agrippæ aut Tiberii filio aut alio. Similiter turris maxima quæ erat ad Cæsareæ portum, in honorem Drusi, Cæsaris Octaviani privigni, Δροῦσος (Joseph. Ant. 15, 9,6) sive Δρούσιον (B. Jud. 1,21,6) vocabatur. Drusias nomen, aliunde non cognitum, mox alii nomini cesserit, siculi Ἀγρίππειον nomen quod Herodes Anthedoni urbi indidisse fertur (Joseph. B. Jud. 1,21,8), nonnisi per tempus aliquod in usu fuisse potest. Ptolemæus Drusiadem ponit mediam inter Antipatridem et Archelaidem. Ibi quum Neapolis urbs notissima fuerit, hæc fortasse Drusias quondam dicebatur, a qua Neapolim Ptolemæus perperam distinxit et in alienum locum transtulit. || — 10. Σεβαστή]... άστη Φ; *Samaria* add. Ulm. Samaria Sebaste, cujus rudera hodie *Sebastie*, in Samaria, 5 m. p. a Neapoli boream versus ponenda erat. || — ξς' γο''] ξς' γ'' ed. pr. || — λα' L''] sic BEZ, λβ' L'' codd. plurimi, λβ' ς'' SΩ. || — 11. Βαιτογαβρεί].. βρεῖ DFNOSΔΩ,.. βρή A,... βρά ed. pr. Vic. || — ξε' L''] ξε' A, ξε' ς'' ed. pr. || — λα' L''] λα' A, λα' ς'' ed. pr., 31 Vic. Rom. Ulm. Bætogabris postea dicta Eleutheropolis, ut constat ex

Tab. Peut.		It. p. 601.		Ptolem.			
Cesaria				Καισάρεια		*Kaisariye*	
[*Antipatris*]	* 3 (30)	26		Ἀντιπατρίς	35	*Ras el Ain*	30
Luddis	12	10		Λύδδα	18	*Lud*	11
Amavante	12	10		Ἐμμαοῦς	18	*Amwas*	11
Herusalem	16	* 22	(17)	Ἱεροσόλυμα	20	*Jerusalem*	17

Σιβοῦς	ξε' γο''	λα' γ''ιβ''	Sebus	65° 40'	31° 25'
Ἐμμαοῦς	ξε' 𐅵''δ''	λα' 𐅵''γ''	Emmaus	65° 45'	31° 50'
Γούφνα	ξϛ' ϛ''	λα' 𐅵''δ''	Guphna	66° 10'	31° 45'
Ἀρχελαΐς	ξϛ' 𐅵''	λα' 𐅵''δ''	Archelais	66° 30'	31° 45'
Φασαηλίς	ξϛ' 𐅵''γ''ιβ''	λα' 𐅵''ιβ''	Phasaelis	66° 55'	31° 35'
Ἱερικοῦς	ξϛ' 𐅵''δ''	λα' γ''ιβ''	Hiericus	66° 45'	31° 25'
Ἱεροσόλυμα, ἥτις νῦν καλεῖται			Hierosolyma, quae nunc vocatur		
Αἰλία Καπιτωλία	ξϛ'	λα' γο''	Aelia Capitolia	66°	31° 40'

Actis Sanctorum et Nott. episcop. et Itinerariis (v. Ritter 16, p. 144). Nunc *Beit Iibrin*. Vicinos urbi vicos complures enotavit Eusebius in Onom., sec. quem ab Eleutheropoli 12 m. p. distat Γαβαθὰ vicus, 5 m. p. Diospolin euntibus Γέθ vicus; medius inter Eleutheropolin et Aeliam (12 m. p. ab utraque distans) Ἐξηκα (*Aseca*) κώμη; inter Eleutheropolin et Diospolin, 10 m. p. ab hac distans, Γέδους, et Γεδρεμμών 12 m. p. a Diospoli dissita.

Tab. Peut.		Ptolem.			
Herusalem		Ἱερόσολυμα		Jerusalem	
Ceperaria	24	Καπαρόρσα	40	El Khalil	20
Betogabri	13	Βαιτογαβρεί	15	Beit Jibrin	15
(Eleutheropoli Itin.)					
Ascalon	16	Ἀσκαλών	30	Ascalan	22
(in Itin. p. 200 :	24)				

1. Σιβοῦς] Ἐσβοῦς ed. pr., Σαιβοῦς L, *Sebuns* Ulm.; ἢ Βεβοῦς addit A. ‖ — ξε' γο'' λα' γ'' ιβ''] ξε' γ'' λα' 𐅵'' ιβ'' ed. pr. Ulm.; 65 1/2 31 1/3 Vic.; Sebus a Bætogabri 10 m. p. ortum versus posita, probabiliter est Νεσίβ veteris testamenti. Eusebius On. p. 300 : Νεσίβ, φυλῆς Ἰούδα (Josua 15,43). Ἔστι Νασίβ (*Nasibi* Hieron.) ἀπὸ θ' σημείων (*in septimo milliario* Hieron.) Ἐλευθεροπόλεως ἐπὶ Χεβρών. Hodie *Bet-Nesib*, ubi rudera, c. 6 m. p. ab Eleutheropoli. Cf. Ritter. 16, p. 150. 162. ‖ — 2. Ἐμμαοῦς] Ἐμμαοῦντα FSΦΩ, *Emmaunta* Ulm.; *Amavante* in Tab. Peut. Cf. not. ad 989. Hodie *Amwas*. ‖ — ξε' 𐅵'' δ''] ξε' δ'' ed. pr. ‖ — λα' 𐅵'' γ''] λα' 𐅵'' δ'' ADFLMNOPRSVWΔΩΞ, λα' ϛ'' ed. pr. ‖ — 3. Γούφνα] Γοῦφνα SΩ ed. pr., Γνοῦφα AMOΔ; *Cosna* Tab. Peut. Cf. not. ad p. 989. Frequens urbis mentio in Josepho. Cf. Plinius 5,14 : *toparchia Gophnitica*. Ritter 16, p. 323 sqq., 627. Nunc *Djifna*. ‖ — λα' 𐅵'' δ''] λα' δ'' ed. pr., 31 1/2 1/3 Vic. ‖ — 4. ξϛ' 𐅵'' λα' 𐅵'' δ''] λα' ϛ'' ξα' δ'' ed. pr.; 31 1/2 Ulm. Archelais (hod. *Basilije* rudera) a Neapoli non occasum versus, sed 20 fere passus ortum versus ponenda erat. Quo facto etiam distantia quæ est inter Archelaidem et Scythopolin (24 m. p. sec. Tab. Peut.) ad verum prope accederet. ‖ — 5. Φασαηλίς] sic ed. pr., Φασιλίς A, Φασηλίς cett., nisi quod in Φ prima manu Βασηλίς. Hodie *Pesail*. — ξϛ' 𐅵'' γ'' ιβ''] ξϛ' ιβ'' ed. pr. ‖ — 6. Ἱερικοῦς] de conj. Wilberg., Ἱερειχοῦς ed. pr., Ἐρικοῦς X, Ἱερικός Φ, Ἐρικός et Ἔρικος cett. ‖ — ξϛ' 𐅵'' δ''] ξϛ' 𐅵'' γ'' Arg., ξϛ' δ'' ed. pr. ‖ — λα' γ'' ιβ''] sic ed. pr., λα' 𐅵'' γ'' ιβ'' codd., 31 1/2 1/12 Rom. Ulm. Secundum positionem 66° 45' 31° 25' Hiericus satis recte a Phasaeli c. 14 m. p. austrum versus haud longe ab Jordane fl., perperam vero c. 45 m. versus occasum hibernum abest ab Hierosolymis, a quibus revera 15 m. p. distat versus ortum æstivum, adeo ut collocanda esset 66° 15' (uti in ed. pr.) et 31° 30' (31° 55' codd.). ‖ — 7. ἥτις νῦν καλεῖται] ἡ νῦν καλουμένη ed. pr.; Αἰλία om. ADFLMNOSΦΩ Rom. Ulm. Arg.: Καπιτωλία om. X; Ἱεροσόλυμα ἡ καὶ Καπιτωλιάς SΩ; Καπιτωλίας MFMNOΔ Arg., Καπιλωλίας (sic) D. ‖ — 8. λα' γο''] λα' γ'' de conj. Wilberg. Positio falsa quidem est, at satis recte habent distantiæ quæ ab ea computantur ad Emmauntem, Bætogabrin, Engaddam, Thamaram, Elusam. ‖ — P. 790, 1. λα' 𐅵''] λα' ϛ'' ed. pr., 31 1/4 Vic. — Θάμνα

Θάμνα	ξϛ' δ''	λα' ∠''	Thamna	66° 15'	31° 30'
Ἐνγάδδα	ξϛ' ∠''	λα' δ''	Engadda	66° 30'	31° 15'
Βηδωρώ	ξϛ' ∠''	λα'	Bedsoro	66° 30'	31°
Θαμαρώ	ξϛ' γ''	λ' ∠''γ''	Thamaro	66° 20'	30° 50'
6. ἀπ' ἀνατολῶν δὲ τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου			6. Orientem versus a flumine Iordane		
Κόσμος	ξζ' δ''	λα' ∠''ιβ''	Cosmus	67° 15'	31° 35'
Λιβιάς	ξζ' ϛ''	λα' γ''ιβ''	Livias	67° 10'	31° 25'

in vet. testam. *Timmath-Serah* vel *Heres*, hodie *Tibne*. V. Ritter 16, p. 563. Eusebius Onom. p. 212 : Θάμνα... διαμένει κώμη μεγάλη ἐν ὁρίοις Διοσπόλεως, μεταξὺ ἀπιόντων εἰς Αἰλίαν. Apud Ptolemæum Thamna et Phasaelis (31° 35') in eodem fere parallelo ponuntur. Ceterum Thamna a Lydda sive Diospoli c. 14 m. p. abest versus ortum æstivum (35 m. versus austrum ortumque in Ptol. tab.), ab Hierosolymis vero c. 20 m. boream et occasum versus (20 m. p. austrum ortumque versus in Ptol.). ‖ — 2. Ἐγγάδδα] Ἐνγάδα ed. pr., *Engada* Ulm., Ἐργαδδα LSΩΞ, Ἔργαδα ADMOΔ. Hodie *Ain-Djiddi* ‖ — ξϛ' ∠''] ξϛ' ϛ'' ed. pr. Josephus Ant. 9,1,2 : Ἐγγαδὶ πόλιν κειμένην πρὸς τῇ Ἀσφαλτίτιδι λίμνῃ, τριακοσίοις ἀπέχουσαν σταδίους τῶν Ἱεροσολύμων, consentiente Ptolemæo. In nostris tabulis distantia est 200 stadiorum. Ἐγγαδί legitur etiam in Bell. Jud. 4,7,2 ; Ἐγγαδδαί ib. 3,3,5. Idem Ant. 6,13,1 : τὴν ἔρημον ἐπάνω τῆς Ἐνγεδαίν λεγομένης. 6,13,4 : τὰ στενὰ τῆς Ἐγγεδηνῆς. Steph. Byz. : Ἔγγαδα (Ἐγγάδα v. l.) κώμη μεγάλη πλησίον Σοδόμων Ἀραβίας. ‖ — 3. Βηδωρώ] sic LX, Βηδωρῶ ABDEFZ, Βηδωρά Φ Arg., *Bedora* Ulm., Βηδδώρω PRVW ed. pr. ; fort. legendum Βηθσωρώ. ‖ — ξϛ' ∠''] ξϛ' ed. pr., 66 1/3 Vic. ‖ — λα'] λα' δ'' ed. pr., 31 1/2 1/12 Vic. — Bedoro 16 m. p. ab Engadda austrum versus collocata, referenda ad hod. *Betsur*, 22 m. p. ab Engadda versus occasum æstivum positum. Eusebius Onom. p. 104 : Βηθσούρ φυλῆς Ἰούδα ἢ Βενιαμίν. Καὶ ἔτι νῦν κώμη Βηθσωρὼ καλεῖται ἐλθόντων ἀπὸ Αἰλίας εἰς Χεβρὼν ἐν εἴκοσι σημείοις. (V. Josua 15,58. 1 Chron. 9,7. 1 Maccab. 14,13. 4,29. 61. 2 Maccab. 13,9 ; Josephus Ant. 13,5. 12,4. 13,2,1.) Nihil huc pertinet Beth-horon (hod. *Betur*), quod oppidum inter Lyddam et Hierosolyma medium est. ‖ — 4. Θαμαρώ] Θαμάρω v. lect. ‖ — ξϛ' γ''] ξϛ' ed. pr. ‖ — λ' ∠''γ''] λ' ∠'' γ'' ιβ'' Φ, 31 1/2 1/12 Vic. Ulm., λα' γ'' ADLMOPRVWΔΞ Rom., λϛ' ed. pr. — Sec. tabulam Peut. *Thamara* ab Hierosolymis distat 53 m. p., consentiente Ptolemæo. Eusebius Onom. p. 68 : Ἀσασὸν Θαμάρ (Genesis 14, 7), ἔνθα κατῴκουν οἱ Ἀμορραῖοι... Παράκειται τῇ ἐρήμῳ Κάδδης. Λέγεται δέ τις Θαμαρὰ κώμη διεστῶσα Μάψις (*a Mampsis oppido* Hieron. ; hod. *Maon?*) ἡμέρας ὁδὸν ἀπιόντων ἀπὸ Χεβρὼν εἰς Αἰλάμ, ἥτις νῦν φρούριόν ἐστι τῶν στρατιωτῶν. Cf. Ezechiel 47,19. 48,28. Situs oppidi indicari videtur ruinis *Kurnab* dictis (31° lat.), 8 m. p. a *Milh* (Malatha) opp. Vid. Ritter 16, p. 8. 17, p. 1486. ‖ — 5. δὲ] om. Δ, ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν SΩ ed. pr. ‖ — 6. Κόσμος] ἢ Κόρμος add. A. ‖ — ξζ' δ''] ξζ' ∠'' A, ξδ' δ'' ed. pr. Cosmus nomen aliunde non notum. Corruptum esse censeo. Idem oppidum, opinor, est *Coabis* Tab. Peut. :

Scythopoli (*Baisan*)		Σκυθόπολις	
Coabis	12	Κόσμος	32
(*Toubas* sub *Tell Khaibar*	15)		
Arcelai	12	Ἀρχελαΐς	42.
(*Basalyie*	10)		

Via directa inter Scythopolin et Archelaidem, quæ revera est c. 25 m., apud Ptol. est 63 m. p. Hodiernum *Toubas* est Θήβης veteris testamenti, uti liquet ex Eusebio in Onom. p. 220 : Θήβης (Judic. 9,50. 53) ἐστὶν ἐν ὁρίοις Νεαπόλεως... Θήβης ἐστὶ [καὶ] νῦν λεγομένη κώμη ἐπὶ Σκυθόπολιν ἀπιόντων (sc. a Neapoli) ἐπὶ τὸ τρισκαιδέκατον (15 m. in tab. Kieperti, 25 ap. Ptol.) σημεῖον. Ritterus 15, p. 427 suspicatur *Coabis* corrupte scribi pro *Coreais*, adeo ut oppidum sit Κορέαι dictum ap. Josephum B. Jud. 1,6,5, ubi narrat Pompejum a Scythopoli venisse ἐς Κορέας (ὅθεν ἡ Ἰουδαίων ἄρχεται χώρα κατὰ τὴν μεσόγειαν ἀνιόντων) indeque Hiericuntem. Idem ib. 4,8,1 dicit Vespasianum a Neapoli εἰς Κορέαν (sic h. l.) et die post Hierichuntem profectum esse. Hæc vero ita habent, ut Coreæ potius sint hod. *Korawa*, quæ in via a Neapoli Hierichuntem est media. ‖ — 7. Λιβιάς] Λιβίας ΟΦ, Λιβυάς BEZ Vic. ‖ — ξζ' ϛ'' λα' γ'' ιβ''] ξϛ' λα' γ'' L. Oppidum a Iulia Livia modo Livias modo Julias dicta, in vet. testam. *Bethara*, hodie *Tell-e-Rame* vocatur. Hieronymus Onom. p. 113 : *Betharan* (Numer. 32,26. Josua 13,27) *civitas tribus Gad juxta Jordanem, quæ a Syris dicitur Bethramphtha et ab Herode in honorem Augusti Livias cognominata est*. Cf. Eusebius On. p. 106. 116. 118. Josephus Ant. 18,2,1 : Βηθαραμφθὰ Ἰουλιάδα ἀπὸ

Καλλιρρόη	ξζ′ ιβ″	λα′ ϛ″	Callirrhoe	67° 5′	31° 10′
Γάζωρος	ξζ′ ∠″	λα′ δ″	Gazorus	67° 30′	31° 15′
Ἐπίκαιρος	ξζ′	λα′	Epicaerus	67°	31°

7. Ἰδουμαίας, ἥτις ἐστὶ πᾶσα ἀπὸ δύσεως τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ — 7. *Idumaeae*, quae tota est occidentem versus a Iordane fluvio

Βέρζαμα	ξδ′ ∠″γ″	λα′ δ″	Berza*ba*	64° 50′	31° 15′
Καπαρόρσα	ξε′ ∠″	λα′ δ″	Caparorsa	65° 30′	31° 15′
Γεμμαρουρίς	ξε′ ∠″γ″	λα′ ϛ″	Gemmaruris	65° 50′	31° 10′

τοῦ αὐτοκράτορος ἀγορεύει τῆς γυναικός (sc. Herodes). Idem B. Jud. 2,9,1. 4,7,6. Ant. 14,2,4 (ubi Λιβιάς). Apud Strabonem 16,2,40 codices corrupte Λυσιάς.,. V. Ritter. 15, p. 538. ‖ — 1. Καλλιρρόη] Καλλιρόη LRSVXΔΩ. Plinius 5,86 : *Eodem latere* (ubi Machærûs) *est calidus fons medicæ salubritatis Callirrhoe, aquarum gloriam ipso nomine præferens.* Hieronymus ad Genesin 10,19 : *Lisa, quæ nunc Callirrhoe dicitur, ubi aquæ calidæ prorumpentes in mare Mortuum defluunt.* Eusebius Onom. p. 262 : Λάσαν ὅριον τῶν Χαναναίων περὶ τὴν Σοδομῖτιν. Plura de hac Callirrhoe v. ap. Josephum B. Jud. 1,33, 5. Ant. 17,6,5. Hodie fontes calidi *Hamman ez Zerka.* Cf. Ὕδατα Λησιτανά Sardiniæ ap. Ptol. 3,3. Movers *Die Phœnizier* 2, p. 569 not. ‖ — 2. Γάζωρος] *Gazarus* Vic. ‖ — ξζ′ ∠″] ξζ′ δ″ ed. pr., ξη′ A. Γάζωρος nomen alibi non obvium ; in vet. testamento Ἰαζήρ, media inter Philadelphiam et Liviadem ; rudera nunc *Sar.* Eusebius Onom. : Ἰαζήρ (Numer. 21,32. 32, 1 ; Jes. 16,8, Jerem. 48,22), πόλις τοῦ Ἀμορραίου ἀπὸ ι′ σημείων (28 m. Ptol., perperam) Φιλαδελφίας πρὸς δυσμὰς ἐν τῇ νῦν περαίᾳ τῆς Παλαιστίνης ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην... διέστηκε δὲ τῆς Ἐσσεβὼν (Ἐσβούτης ap. Ptol.) σημείοις ιε′ (sc. boream versus ; ap. Ptol. 55 m. p. versus ortum hibernum), καὶ φέρεται ἀπ' αὐτῆς ποταμὸς μέγιστος (*Wadi Scir*) ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην ἐκπίπτων. ‖ — 3. Ἐπίκαιρος] Ἐπίκαρος Z, *Epicerus* Rom. Ulm. ‖ — ξζ′] ξϛ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λα′] λα′ ιβ″ ADFLNPRSVWΩΞ, 31 1/4 Ulm. Epicærus opp. ignotum. A Callirrhoe c. 10 m. p. austrum versus positum eum fere locum obtinet ubi fuit notissimum Μαχαιροῦς castellum (hod. rudera *Mkaur* ad *Wadi Serka Macin*), quod ipsum in Ptolemæo intelligendum esse videtur. Plinius 5,15 : *Machærus secunda quondam arx Iudææ ab Hierosolymis.* Strabo 16,2, 40. Josephus B. Jud. 1,8,1. 2,18,6. 3,4. 7,6,1. Ant. 14,5,4. 18,5,1. Steph. Byz. s. v. Cf. Ritter 15, p. 577 sqq. ‖ — 4. ἐστὶ πᾶσα] πᾶσά ἐστι X. — 5 τοῦ om. S. ‖ — ποτ.] om. SΩ. ‖ — 6. Βέρζαμα] sic PSVWXΩ et pr. man. Ξ ; Βέρζαμμα et Βερζάμμα cett., *Bersamma* Rom. Lugd. Μεζάρμαι ed. pr. ‖ — ξδ′ ∠″ γ″] ξε′ A, ξδ′ ϛ″ ed. pr. ; 67 1/2 1/3 Vic., 64 1/3 Rom. ‖ — λα′ δ″] 31 1/2 Rom. Ulm. Pro Βέρσαμα scribendum erat Βέρσαβα, ut recte conjecit Grashofius. Nota quidem est Birsama ex Not. Dign. 1, p. 79 (*Equites Illyriciani Birsama*), quæ in vet. testam. vocatur Beth-Sames (hod. *Ain-Schems*), et de qua Eusebius in Onom. p. 119 : Βηθσαμὲς... ἀπέχουσα Ἐλευθεροπόλεως σημείοις ι′ πρὸς ἀνατολὰς μεταξὺ Νικοπόλεως : verum positio ejus ad oppidum in Elymaide vel Judææ confiniis situm nihil pertinet. In Ptolemæo aperte intelligenda est Βέρσαβα (hod. *Bir es Sebaa*), de qua Eusebius Onom. p. 120 : Βηρσαβεέ φυλῆς Ἰούδα καὶ Συμεών· ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ κώμη μεγίστη ἀπέχουσα Χεβρὼν σημείοις εἴκοσι πρὸς νότον, ἐν ᾗ καὶ φρούριον στρατιωτῶν ἐγκάθηται (Not. Dign. 1, p. 79 : *Equites Dalmatæ Illyriciani Berosabæ*)· ὅθεν ἀρχὰς εἶχεν τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας. Ibid. p. 364 : Φρέαρ ὁρκισμοῦ... Αὕτη νῦν καλεῖται Βηρσοβεά (*Bersabee* Hier.) ἐν τῇ Γεραριτικῇ. Josephus B. Jud. 3,3,1 : πλατύνεται δὲ (ἡ κάτω Γαλιλαία) ἀπὸ τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ κειμένης κώμης, ἣ Ξαλὼθ καλεῖται, μέχρι Βερσάβης, ἥτις καὶ τῆς ἄνω Γαλιλαίας εἰς εὖρος ἀρχή. Cf. Josephus Vita 37, B. Jud. 2,20,6. ‖ — 7. Καπαρόρσα] BEZ Arg., Καπάρορσα cett. ‖ — ξε′ ∠″] ξε′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λα′ δ″] 31 1/2 1/4 Ulm. V. not. ad p. 990. Pro *Ceperaria* et Καπαρόρσα scribendum erat *Caphararba* et Καφαράρβα vel Καφαραρβώ. Arba vel Arbo eadem est quæ Hebron s. Chebron, olim Iudææ urbs celeberrima, quæ postea in Idumæorum potestatem venit. Eusebius Onom. : Ἀρβώ (*Arboc* Hier.)· αὕτη ἐστὶ Χεβρών, κώμη νῦν μεγίστη, μητρόπολις οὖσα τὸ παλαιὸν τῶν ἀλλοφύλων... ἀπ' Αἰλίας ἐν νότῳ διεστῶσα σημείοις β′ πρὸς εἴκοσι (24 m. Tab. Peut.). Cf. Ritter 15, p. 121. Via recta ab Hierosolymis Bætogabria s. Eleutheropolin nonnisi 25 m. sec. Itin. Ant. p. 200. ‖ — 8. Γεμμαρουρίς] Ignota. ‖ — ξε′ ∠″ γ″] ξε′ ϛ″ ed. pr., ξε′ A, 65 1/2 Vic. ‖ — λα′ ϛ″] 30 1/6 Rom., 30 1/3 1/3 (sic) Vic. Gemmaruris 20 m. p. a Caphararba versus ortum hibernum in Ptol. tabula collocata fortasse est Chermula quæ a Caphararba s. Hebrone 10 m. p. distat. Eusebius Onom. p. 252 : Κάρμηλος... κώμη ἐστὶ εἰς ἔτι νῦν Χερμύλη (Χειμαλλά codd. plurimi)... ἀπὸ δεκάτου σημείου Χεβρὼν πρὸς ἀνατολάς. Idem p. 198 : Ζείβ, ὅρος αὐ-

Ἐλοῦσα	ξε' ς''	λ' L''γ''	Elusa	65° 10'	30° 50'
Μάψ	ξε' γο''	λ' L''γ''	Maps	65° 40'	30° 50'

ΚΕΦ. ΙΣ'.

Ἀραβίας Πετραίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ δ'.]

Ἡ Πετραία Ἀραβία περιορίζεται ἀπὸ μὲν δύσεως τῷ ἐκτεθειμένῳ τῆς Αἰγύπτου μέρει· ἀπὸ δὲ ἄρκτων τῇ τε Παλαιστίνῃ ἢ Ἰουδαίᾳ καὶ τῷ μέρει τῆς Συρίας κατὰ τὰς διωρισμένας αὐτῶν γραμμάς, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου τῷ κατὰ τὸν Ἡρωοπολίτην κόλπον ἀπὸ τοῦ ἐκτεθειμένου πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ πέρατος μέχρι τοῦ κατὰ Φαρὰν ἀκρωτηρίου, ὃ ἐπέχει μοίρας

ξε' κη' L''

CAP. XVI.

Arabiæ Petrææ situs.

[*Asiæ tabula quarta.*]

Petræa Arabia terminatur occidentem versus solem ea quam exposuimus Ægypti parte; a septentrionibus vero Palæstina sive Iudæa atque parte Syriæ ad lineas quas in earum finibus constituendis indicavimus; a meridie autem angulo Arabici sinus atque id quidem Heroopolite sinu a termino in confinio Ægypti indicato usque ad promontorium prope Pharan, quod situm est

65° 28° 30'

χμῶδες τῆς Ζεὶβ (hod. *Zif.*)... ᾧ παράκειται Χερμαλά, ἥτις ἑρμηνεύεται ὁ Κάρμηλος. Not. Dign. p. 79 : *Equites scutarii Illyriciani Chermulæ.* De ruinis loci, 8 m. p. ab Hebrone (*el-Khabil*) v. Ritter 14, p. 108. || — 1. Ἐλοῦσα] Ἔλουσα et Ἕλουσα v. lect. || — ξε' ς''] ξε' A, 66 Lugd. || — λ' L'' γ''] λ' L'' γ'' ιβ'' AMO, λ' ς'' ed. pr. Elusa, sedes episcopi in Palæstina tertia (Hierocl. p. 721 et Concilia) hod. *Kalasa* s. *Kulasa* (v. Ritter. 14, p. 99) in via ab Hierosolymis Ælanam, ab Hierosolymis 71 m. (51 m. in Ptol.) distans. || — 2. Μαψίς] sic X, Μάψα A, *Mapsa* Vic. Ulm. Μαψή Arg., Μάψ cett. Cf. Hierocles p. 721 : Ζώαρα. Μάμψις. Βιταροῦς, Ἐλοῦσα. Leo sapiens in ordine patriarch. p. 91 ed. Parthey. : Ἀρεόπολις. Μάψις. Ἐλοῦσα. Notit. episc. p. 145 : Ἀρεόπολις. Μάψης. Ἐλοῦσα. Ζώαρα. Sec. Eusebium in Onom. p. 68 (v. supra not. ad p. 991,4) Mapsis unius diei itinere a Thamaro distat in via quæ ab Hebrone (per Petram) est Ælanam. In Ptol. quoque tabula Mapsis 25 m. p. sive unius diei itinere a Thamaro abest, sed occasum versus, dum ex Eusebio collegeris viam fuisse boream et occasum versus, adeo ut Mapsis haud longe absit a Chermule, ubi nunc *Main* rudera ab Hebrone 10 m. p. austrum versus. Ceterum *Main* in vet. testamento (Josua 15,53) vocatur Μαών (Μανών in Eus. On. p. 276). Fort. igitur Μαών et Μάψις nomina ejusdem sunt oppidi.

Cap. XVI, De Arabiæ Petrææ nomine et historia cf. Rohden, *de Pal. et. Arab. provinciis Rom.* p. 16; Liebenam, *Forschungen zur Verwaltungsgesch.* p. 42 sqq. || — 6. Ἀραβία] Ἀρραβία CPRVΦ hoc loco et passim; om. BENΦ Arg. || — 7. τῆς Αἰγ. μέρει] μέρει τῆς Αἰγ. SΩ. Cf. supra p. 683, *parte Syriæ* Vic. Ulm. || — 8. Παλαιστήνᾳ F; ἢ inserui; τῷ om. SΩ. || — 9. τάς διωρισμένας] τάσδε ὡρισμ. O; τὰς ὡρ. ed. pr.; τὰς ἐκτεθειμένας SΩ. || — 10. Ἀραβίου] Ἀραβικοῦ ed. pr. || — 11. Post κόλπου libri vulgo add. ὃς ἐπέχει μοίρας ξγ' L'' κθ' L''γ''; recte om. X. Post hæc SΩ : καὶ τῷ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ Φαρὰν ἀκρωτήριον, ὃ ἐπέχει μοίρας ξε' κη' L'', καὶ τῷ Αἰλανίτῃ κόλπῳ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς αὐτοῦ, ἥτις ἐπέχει μοίρας ξς' κθ', ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῇ μὲν Εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ μέχρι θέσεως ο' λ' L'', τῇ δὲ Ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ ἕως τοῦ ἐκτεθειμένου τῆς Συρίας πέρατος ο' L'' λα' L''γ''. Ἐπέχει δὲ ἡ μὲν Φαρὰν κώμη ξε' κη' γο'', ἡ δὲ Ἔλανα κώμη ξε' γο'' κθ' δ''. Διατείνει δὲ ἡ χώρα ὀρεινὴ etc. || — 10. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας etc.] « *A meridie autem Arabici sinus... parte, ab exposito termino juxta Ægyptum qui habet* 63 1/2. 29 1/2 1/3, *usque promontorium* etc. codex Basil., consulto deletis iis quæ post vocem *sinus* scripta fuerant. » *Wilberg.* — « Voluit igitur : ἀπὸ δὲ μεσημβρίας μέρει τοῦ Ἀρ. κόλπου τῷ ἀπὸ τοῦ ἐκτ. πρ. τῇ Αἰγ. πέρατος, ὃ ἐπέχει μοίρας ξγ' L'' κθ' L'' γ'' μέχρι τοῦ etc. Quæ lectio non omnino spernenda esse videtur. » *Grashof.* Nihil hinc lucramur. || — 11. τῷ] τῷ τε CLMOPRXΔℶ. || — Ἡρωοπ.] Ἡροοπ. MO, Ἡρροπ. ℶ. || — 13. Φαρὰν] Φαράνα X; Φάρνα EΦ; Κάταφάρνα Z; *Catapharnam* Rom.; *juxta Pharan* Vic. — Pharan in hod. *Wadi Feiran.* v. Ritter XIV p. 81. || — 15. κη' L''] κη' ς'' ed. pr.; 29 Rom. Ulm. — Verba ξε' κη' L'' usque ad ἢ ἐπέχει μοίρας p. 994,2 om. Φ. || — 994,1. ἐντεῦθεν] om. SΩ.

καὶ τῷ ἐντεῦθεν Αἰλανίτῃ κόλπῳ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς αὐτοῦ, ἣ ἐπέχει μοίρας

ξς′ κθ′

ἐπέχει δὲ καὶ ἡ μὲν Φαρὰν κώμη μοίρας

ξε′ κη′ γο″

ἡ δὲ Αἴλανα κώμη κατὰ τὸν μυχὸν κειμένη τοῦ ὁμωνύμου κόλπου ἐπέχει μοίρας

ξε′ 𐅵γ″ κθ′ δ″

ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῇ ἐκβαλλομένῃ γραμμῇ ἐπὶ τὸ ἐκτεθειμένον τῆς Συρίας ἑωθινὸν πέρας, παρὰ μὲν τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν μέχρι τμήματος [ταύτης τῆς γραμμῆς,]

ὃ ἐπέχει μοίρας ο′ λ′ 𐅵

παρὰ δὲ τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν ἐπὶ τὸ λοιπὸν τῆς γραμμῆς.

2. Διατείνει δὲ ἐν τῇ χώρᾳ ὄρη τὰ καλούμενα Μέλανα ἀπὸ τοῦ κατὰ Φαρὰν μυχοῦ τοῦ κόλπου ὡς ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν.

3. Καὶ ἀπὸ μὲν δύσεως τῶν ὀρέων τούτων παρὰ τὴν Αἴγυπτον ἥ τε Σαρακηνὴ παρήκει, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἡ Μουνυχιᾶτις, ὑφ' ἣν

et sinu qui inde est Ælanite usque ad inversionem eius, quæ sita est

66° 29°

Positus autem est Pharan ille vicus

65° 28° 40′

Ælana vero vicus, qui ad angulum situs est eiusdem nominis sinus, positionem habet

65° 50′ 29° 15′

ab ortu vero linea ad orientalem Syriæ terminum quem exposuimus producta, atque præter Felicem quidem Arabiam usque ad sectionem huius lineæ,

quæ exstat 70° 30° 30′

præter Desertam autem Arabiam in reliqua lineæ parte.

2. Porriguntur per eam terram montes qui dicuntur Melani (Nigri) ab eo sinus angulo, qui est prope Pharan, Iudaeam versus.

3. Atque ab his montibus occidentem versus praeter Ægyptum extenditur *Sara-*

Versus 1-4 om. Ulm. ‖ — 1. Αἰλανίτῃ] sic X; Ἐλανίτῃ cett. codd.; Ἐλανείτῃ ed. pr. ‖ — 2. ἣ] ἥτις BEMNOPRSVΩ. ‖ — 3. ξς′ κθ′] ξε′ κθ′ A; ξε′ κη′ γ″ ed. pr.; ξε′ κη′ 𐅵 SΩ. ‖ — 4. Φαρὰν] Φαράνα X; Φάραν D; Φάρνα M; Φάρα B et pr. man. E; *Phara* Lugd.; *continet autem et Memphara villa* Rom.; *Pharna villa* Vic. Ulm. ‖ — 5. ξε′] 64 2/3 Rom. ‖ — κη′ γο″] 29 2/3 Vic. Ulm.; 29 1/3 Rom. ‖ — 6. Αἴλανα] sic X; Ἐλανία L; Ἐλάνα cett. Vers. 6 et 7 om. W. In vet. testam. *Eloth*, arab. *Kasr el-Akaba*. In Ptol. parum accurate collocata. ‖ — 8. ξε′ 𐅵 γ″] sic ed. pr.: ξε′ γο″ SΩ; ξε′ 𐅵 ς″ cett. — « Ut quæ post vs. 6 inserenda sint, in superiore margine Basiliensis codex hæc addit : *Et ad hæc linea quæ a dicta inflexione evadit per montana usque finem gradus habentem* 70. 30 1/2. Hæc græce sic expressa : ἔτι δὲ (καὶ ἔνι) γραμμῇ τῇ ἀπὸ τῆς εἰρημένης ἐπιστροφῆς διὰ τῆς ὀρεινῆς μέχρι πέρατος ἐπέχοντος ο′ λ′𐅵, quamvis emendatoris manum aperte prodant, haud indigna videntur, quæ in ordinem recipiantur, quum eadem hæc linea infra VI, c. 7 πλευρὰ μεσημβρινὴ τῆς Πετραίας Ἀραβίας dicatur. » *Grashof*. Glossator hæc ex VI, c. 7 huc transtulit. — Ab intimo Heroopolitæ sinus recessu usque ad Ælanam Ptolemæi tabula nonnisi 125 m. p. exhibet, quum viæ directæ longitudo sit c. 170 m. p., uti recte computat Tabula Peutingeriana :

Clisma		
Medeia	40	
(deb. *Medela*		
s. *Medeila*		
hod. *W'adi Medileh*)		
Phara	80	(110 Ptol.)
Haila	50	(55 Ptol.)
	170	165

In his Pharan non esse eandem quam in peninsulæ apice Ptolemæus habet, in aprico est, at eandem esse Ptolemæus crediderit, quoniam via per hanc Ptolemæi Pharan (quæ revera c. 110 m. p. ab Ælana distat) ducta eandem fere longitudinem quam Tabula Peut. exhibet. — Ceterum quum frequens sit *Phara* vel *Param* locorum nomen, fortasse etiam extremum Sinaitæ peninsulæ promontorium (*Cap Mahomed*) sic vocabatur, indeque error Ptolemæi explicandus est. Haud recte a nonnullis *C. Mahomed* Posidium pr. appellatur. ‖ — 11. Ἀραβίαν] Ἀρραβίαν XP. h. l. et passim. ‖ — ταύτης τῆς γραμμῆς] om. ADFLMNO-PVWΔΦ. « Pro verbis ἑώθινον πέρας usque ad Διατείνει δὲ in cod. Basil. hæc sunt : *terminum orientalem... usque finem... dictum... Tenduntur autem*, ceteris, quæ interposita fuerant, consulte deletis. » *Wilberg*. ‖ — 13. λ′ 𐅵] λ′ ς″ L. ‖ — 16. τὰ ὄρη τὰ καλ. Μέλ.] τὰ καλούμενα Μελανὰ ὄρη ed. pr.; Μελάνα P.

πρὸς τῷ κόλπῳ εἰσὶν οἱ Φαρανῖται, παρὰ δὲ τὴν ὀρεινὴν τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας οἱ Ῥαϊθηνοί.

4. Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεσόγειοι καὶ κῶμαι αἵδε·

Ἔβοδα ζε′ δ″ λ′ L″

cene et infra eam *Munychiatis*, infra quam in sinus ora sunt *Pharanitæ*; præter montana vero Felicis Arabiæ *Raitheni*.

4. Oppida sunt in ea provincia mediterranea atque vici hi :

Eboda 65° 15′ 30° 30′

In A supra Μέλανα scribitur Σίγαιον, i. e. Σιναῖον. || — 17. Φαράν] Φαράνα ΧΞ; Φάρανα ΜΟΔ Φ. || — τοῦ] om. MNPRSΩ. Atri montes, quos Ptolemæus a Pharan boream versus tendere dicit, a Pharan austrum versus in Sinai montis peninsula ponendi erant. (Cf. Ritter XIV p. 85.) || — 19. καὶ ἀπὸ μέν] sic ed. pr.; εἰσὶ δὲ ἔθνη ἀπὸ μέν A; καί εἰσιν ἔθνη ἀπὸ μεν celt. || — 20. ἥ τε Σαρακηνή] οἵ τε Σαρακηνοὶ παρήκει Φ Arg.; Αἴγυπτον Σαρακηνοὶ πάροικοι, καὶ ὑπ' αὐτοὺς A. Cf. Plin. VI 28, 157 : *Nabatæis Thimaneos iunxerunt veteres, nunc sunt Taveni, Suelleni, Arraceni.* Latiore sensu Saracenorum vox usurpatur apud posterioris ætatis scriptores (cf. Sprenger, *alte Geogr. Arabiens* p. 199 sqq.). || — 21. ἡ] om. X ed. pr. || — Μουνυχιᾶτις]... ἄτις SΩ ed. pr., ... ἄτης DLΔ; *Conventus quidam*, Μουνυχιάτις Arg.; *conventus quidam* Vic. (legisse videtur Μοναχία τις. *Wilberg.*); *Munychiatis regio quidam* (sic) Rom. Quod nomen haud scio an referendum sit ad eam Arabum gentem, quam *El-Menadsche* vocari Seetzen (*Syrien* III p. 102) testatur, præsertim cum mons quidam *Feiran* valli superimminens *Monadja* etiamnunc appelletur (v. Burckhardt, *travels in Syria* p. 612). Carolus Mueller Ἀμαληχῖτις scribi voluerat; certe Amalechitas in hoc tractu olim habitasse novimus. || — ὑφ' ἥν] ὑφ' ἧς ABCDELZΦ. || — 995,1. Φαρανῖται].. ται Arg.; Φαρνῖται N. || — 2. Ῥαϊθηνοί] Ῥαίθηνοι O; Ῥαθηνοί BENXΦ; *Ratheni* Vic. Rom. Ulm. Raitheni erant ad hod. *Tor* oræ maritimæ; hic enim locus etiamnum Ῥαίθω ab indigenis vocatur. Aliud *Raithu* opp. in vicinia *Raphidim* et *Pharan* opp. novit Cosmas Indopleustes V fol. 195 referente Rittero XIV p. 14. 87. || — 4. ἐν τῇ ἐπ.] om. SΩ; μεσόγειοι om. W; εἰσὶν μεσ. ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ADMNOPRVXΔΦΞ; εἰσὶ μεσόγειοι τῆς ἐπαρχίας L. || — 6. Ἔβοδα] Ἐβόδα Φ Arg.; Βόδα FN. || — λ′ L″] λ′ ϛ″ ed. pr. Ad hunc versum E in margine : Σίνα ὄρος ξε′ κθ′. Post versum 6 in ed. Vic : *Sina mons* 65° 29. — *Oboda* tabulæ Peut. in via ab Ælana Hierosolyma. Stationes huius viæ :

Tab. Peut.		Ptolemæus.			
Naila		Αἴλανα		*Kasir el-Akaba*	
Ad Dianam. (Adiana?)	16			*Wadi Ghadian*	19
Rasa	16	Γέρασα	25	*Rás el-Ká'a*	18
				[Γοῦββα.] W. *El-Ghubey*	8
Cypsaria	16	Γυψάρια	20	*Contellet Garaiyeh*	10
		(Γοῦββα	15)		
		præter ordinem			
Lysa	28	Λύσα	15	*Wadi Lyssan*	28
Oboda	48 (l. 38)	Ἔβοδα	35	*El-Abdeh*	38
Elusa	24	Ἐλοῦσα	23	*Khalasan* ruinæ	24
Herusalem	71	Ἱεροσόλυμα	55	*Jerusalem*	65
	219 (209)		188		210

Hodie *El-Abdeh*, cuius ruinas perscrutatus est Palmer (*Schauplatz d. vierzigj. Wüstenwanderung* p. 328 sqq.). Urbs eam ob causam memoratu dignissima quod viæ ab Ælana Hierosolyma ferenti (cuius vestigia satis certa post Robinsonem Palmer (*Pal.* I p. 309) secutus est) intervenit quæ Petra Gazam erat, quam (in Tab. Peut. omissam) idem ille Palmer detexit (v. *Pal. Expl. fund. Stat.* 1871/72 p. 49). Ad

Μαλιάτθα	ξε′ ∠′′δ′′	λ′ ∠′′	Maliattha	65° 45′ 30° 30′
Καλγουΐα	ξϛ′ γ′′	λ′ ∠′′	Calguia	66° 20′ 30° 30′
Λύσα	ξε′ ∠′′γ′′	λ′ δ′′	Lysa	65° 50′ 30° 15′
Γούββα	ξε′ ∠′′δ′′	λ′	Gubba	65° 45′ 30′
Γυψαρία	ξε′ γο′′	κθ′ ∠′′δ′′	Gypsaria	65° 40′ 29° 45′
Γέρασα	ξε′ ∠′′	κθ′ ∠′′	Gerasa	65° 30′ 29° 30′
Πέτρα	ξϛ′ ∠′′δ′′	λ′ γ′′	Petra	66° 45′ 30° 20′
Χαράκμωβα	ξϛ′ ϛ′′	λ′	Characmo*ab*	66° 10′ 30°
Αὐάρα	ξϛ′ ϛ′′	κθ′ γο′′	Auara	66° 10′ 29° 40′

eandem urbem referenda sunt hæc Stephani Byz. : Ὄβοδα, χωρίον Ναβαταίων. Οὐράνιος Ἀραβικῶν τετάρτῳ, ὅπου Ὀβόδης ὁ βασιλεύς, ὃν θεοποιοῦσι, τέθαπται. Num Oboth in Mos. 21,10. 33,43 (cf. Euseb. On. p. 374 : Ὠβώθ σταθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐρήμῳ) huc pertineat, quæritur. Nomen fuerit complurium locorum ; certe complures ruinarum loci nunc *Abdeh* vocantur (cf. Ritter XIV p. 129 sqq.). Apud Nabatæos Obodæ nomen in usu fuisse Obodas rex arguit. ‖ — 996,1. Μαλιάτθα] Μαλίαθα LMPSVWL; *Maliartha* Ulm. ‖ — ξε′ ∠′′ δ′′ λ′ ∠′′] ξε′ δ′′ λ′ γ′′ ed. pr. Maliattha Arabiæ Petrææ ignota. Oppidum non suo loco collocatum fuerit. Intelligendam esse censeo Malatham, quæ erat Judææ in Idumææ confiniis, 4 m. p. distans ab Arad (*Tell-Arad*), nec longe dissita ab Iathir (hod. *Attir* ruin.), adeo ut referenda sit ad ruinas *El-Milh* (v. *Survey of western Pal.* III p. 404). Eusebius Onom. p. 232 : Ἰεθέρ, πόλις Ἰούδα... ἔστι καὶ νῦν κώμη μεγίστη Ἰεθειρὰ ὡς ἀπὸ σημείων κ Ἐλευθεροπόλεως, ὅλη Χριστιανῶν ἐν τῷ ἔσω Δαρωμὰ πλησίον Μαλαθῶν (*juxta Malatham* Hieron.). Idem p. 178 : Ἐθέρ... παρακειμένη Μαλαάθοις (*juxta Malatham* Hier.). Idem p. 48 : Ἀραμά (*Arad* Hier.), πόλις Ἀμορραίων παρακειμένη τῇ ἐρήμῳ καλουμένη Κάδδης· καί ἐστιν εἰς ἔτι νῦν κώμη ἀπὸ τετάρτου σημείου Μαλααθί (*ab oppido Malathis quarto lapide* Hier.), τῆς δὲ Χεβρὼν ἀπὸ εἴκοσι, φυλῆς Ἰούδα. ‖ — 2. Καλγουΐα] Καλγούια LMPRVWΔ; *Calgina* Ulm. ‖ — λ′ ∠′′] λ′ ϛ′′ ed. pr.; 30 1/4 Vic. — Calguia ignota (quamquam contrarium monet Sprenger l. l. p. 143). Oppidum a Petra 25 m. p. distans fortasse est Καρκαρία φρούριον ἀπέχον Πέτρας μόνην ἡμέραν (Euseb. Onom. p. 232), hodie *Kerek* [*el-Shobak* (v. Burckhardt, p. 416). ‖ — 3. Λύσα] Λυσά O. ‖ — ξε′ ∠′′ γ′′] ξε′ ϛ′′ ed. pr. *Wadi Lyssan*. ‖ — 4. Γούββα] Γοῦββα BEOZΦ Arg.; Γούβα ed. pr.; *Gucca* Rom. Versum om. Ulm. Hod. *Wadi el-Ghubey* (v. Robinson I p. 298). ‖ — ξε′ ∠′′ δ′′] 65 1/2 1/6 Arg. ‖ — 5. Sec. dist. notas hod. *Contellet Garaiyeh* (cf. Palmer p. 327). ‖ — 6. Γέρασα] Γεράσα Φ; Γεράσσα Arg. Ulm.; *Rasa* T. Peut. Hod. *Ras el-Kka'a* (v. Burckhardt, p. 447). ‖ — 7. Πέτρα] hebraice *Sela* ; rudera in *Wadi Musa*. Petra ab Asphaltide lacu 300 stadia distat sec. Diodorum XIX 98. Totidem fere in Ptolemæi tabula. Vera distantia est fere 500 stadiorum. ‖ — 8. Χαράκμωβα]... ῶβα Arg.; Χαραγμῶβα X manu sec.; *Charachmoba* Rom. Ulm.; Χαράκκωβα F; Χαράκωμα ed. pr. ‖ — ξϛ′ ϛ′′] ξϛ′ ∠′′ ed. pr. — Stephanus Byz. : Χαράκμωβα, πόλις τῆς νῦν τρίτης Παλαιστίνης, ἣν ἀναγράφει Πτολεμαῖος γεωγραφικοῖς (γεωγραφικῶν?) ἐν ε′ βιβλίῳ ἐν ταῖς Ἀραβικαῖς τῆς Εὐδαίμονος (deb. τῆς Πετραίας). Οὐράνιος δὲ ἐν τοῖς Ἀραβικοῖς (ἀξιόπιστος δὲ ἀνὴρ περὶ τὰ τοιαῦτα· σπουδὴν γὰρ ἔθετο ἱστορῆσαι τὰ τῆς Ἀραβίας) καὶ Μωβουχάρακά φησιν (Meinekius legend. conjecit : Ἀραβίας [τῆς Πετραίας], τῆς Εὐδαίμονος δὲ Οὐράνιος). At sic insignis error Uranio obtruditur, quem Stephano obtrudere non est cur dubitemus (v. Niese, *de Steph. B. auctoribus* p. 46 sqq.), præsertim cum idem fere peccaverit Strabo XVI 4, 21 p. 779 C. (v. Sprenger, p. 202). Cf. Steph. Byz. s.v. Ἄδαρα. Ab Hierocle p. 721 Χαραγμοῦβα enarratur inter urbes Palæstinæ tertiæ. In concilio Hierosolymitano (a. 536) Δημήτριος aderat ἐπίσκοπος Χαρακμώβων; exeunte sæculo octavo Ioannes, S. Stephani Sebaitæ discipulus, episcopus creatus est τῆς περιφανοῦς καὶ ἐνδόξου πόλεως Χαρακμόβων (v. Wesseling p. 529; Le Quien, *O. Chr.* III, p. 730 sqq.). Nomen varium in modum corrumpitur : in episcopatuum notitiis legitur Χαραγμουχά (v. Parthey p. 91) vel Παρωχμούχου (ibid. p. 144). Characmoba vel potius Characmoab [i. e. *castra agri Moabitarum* v. Reland, *Pal.* p. 524) constat hodiernum esse *Kerak* (*Kir Moab*) (cf. Ritter XIV p. 100 sqq. XV p. 677 ; Mauss ap. de Luynes, *Voyage à la mer Morte* II p. 107 sqq. ; Tristram, *land of Moab* p. 70 sqq.). Urbs a Petra c. 70 m. p. boream versus, c. 10 m. p. austrum versus a Rabbath Moab sita, apud Ptol. inepte ponitur a Petra c. 40 m. p. haud procul ab Asphaltide lacu versus austrum et occasum, quo ingenti errore etiam laborant eorum quæ deinceps sequuntur oppidorum notæ. ‖ — 9. Αὐάρα] Αὔαρα LMOP. ed. pr. — ξϛ′ ϛ′′ κθ′ γο′′] ξϛ′ ∠′′ λθ′ γ′ ed. pr. ‖ — Aliena

Ζαναάθα	ξϛ' L''δ''	κθ' L''γ''	*Zadagatha*	66° 45'	29° 50'
Ἄδρου	ξζ'	κθ' L''γ'' ιβ''	Adru	67°	29° 55'
Ζοάρα	ξζ' γ''	λ' L''	Zoara	67° 20'	30° 30'

est a Ptolemæi urbe quæ apud Stephanum B. laudatur Αὔαρα sive Αὔαθα, Λευκὴ κώμη a Græcis vulgo nuncupata (v. Ritter XII p. 121. XIV p. 112; Mueller ad peripl. m. erythr. 19, *g. gr. m.* I p. 212). Contra huc pertinet quæ in Tab. Peut. in via ab Aila Petram ferente commemoratur *Hauarra*, ubi *sub duce Palæstinæ equites sagittarii indigenæ* (v. Not. Dign. p. 79, 8). ‖ — Eadem in via situm erat

997,1. Ζαναάθα] Ζανάαθα LPRV; Ζανάθα Φ Arg.; Ζανάσθα SΩ; Ζαμαράθα X; Samatha Ulm. ‖ — ξϛ' L''δ''] ξε' L''λ'' Φ m. sec.; 65 1/2 1/4 Vic. Urbs in Tab Peut. audit *Zadagatta*, *Zodocatha* in Not. Dign. (p. 79,7) unde quænam vera nominis forma fuerit licet concludas : hodie aperte est *Ain el-Usdaka* (v. Burckhardt p. 435; Robinson III p. 115, 127, 135; Ritter XIV p. 111). — Ceterum via ista ad latus orientale *Seir* montis erat, quamquam primo obtutu altera in tabula indicari videtur ex *Arabah* valle ad *W. Ghurundel* dextrorsum deflectens : scilicet prima eius statio *Adiana* est. Attamen hæc opinio neque potest conciliari cum viæ Romanæ vestigiis quæ in *Seir* monte passim supersunt (v. de Laborde et Linant, *voyage de l'Arabie Pétrée* p. 62), neque cum intervallis stationum ita ut præplaceat coniicere Adianam inepte ex altero isto itinerario huc transpositam eiiciendam esse. Quod si statuitur omnia aptissime concilientur cum hodierno rerum statu (v. tabulam *Arabæ* vallis quam Armstrongius delineavit, annexam Hullii libro, qui inscr. : *memoir of the geology and geography of Arabia Petræa etc. Surv. of. West. Pal.*) :

Tabula Peutingeriana.		Ptolemæus.			
Naila		Αἴλανα			
[Ad Dianam. Adiana?]	[16]			[*Wadi Ghadian*]	[19]
Præsidio	21			Ruinæ haud procul a *Khuldeh* vico sept. vers.	21
(cf. Not. Dign. p. 79,18. p. 80,2).					
Hauarra	24	Αὐάρα	32	Ruinæ intermediæ fere inter *el-Humeiyimeh* et *el-Beidat* .	24
Zadagatta	20	Ζαναάθα ..	32	*Ain el-Usdaka*	20
Petra	18	Πέτρα ..	32	*W. Musa*	18
	83		96		83

2. Ἄδρου] ἢ Ἄδρος add. A; Adros Vic. Rom. Ulm.; Adron Lugd. ‖ — κθ' L''γ'' ιβ''] λή γο'' quod man. sec. corr. in λθ' γο'' Φ; 38 1/3 Arg.; 28 1/2 Vic.; 28 2/3 Ulm.; 29 2/3 Rom. ‖ — hodie *Adroh.* (v. Mauss ap. de Luynes II p. 156 ubi hæc : *Le scheikh Nassar nous raconte également qu'une ville située sur son territoire à quelques heures de Chaubak et appelée Adroh par les Bédouins... renferme des ruines considérables et bien conservées. Il nous les montre au loin, de l'autre côté du désert, et nous apercevons en effet des masses blanchâtres dans le lointain*). Distantiarum notæ optime quadrant. ‖ —

3. Ζοάρα] Ζόαρα SΩ; Ζώαρα LMNPRVW; Soara Ulm. ‖ — Zoara *Balak* s. *Bala* olim nuncupabatur, i. e. *absorpta, tradentibus Hebræis quod tertio terræ motu prostrata sit* (Hier. in Jes. XV, 5; v. Mos. I, 14,2; Eus. O. 5. v. Βαλά); hebraice audit Σηγώρ. καλοῦσι γὰρ οὕτως Ἑβραῖοι τὸ ὀλίγον (Jos. ant. I 11,4, ubi non satis recte Ζωώρ; cf. Mos. I 19, 21 sqq.; Jes. XV 5; Steph. Byz. s. v. Ζοάρα). Urbs notissima eam ob causam, quod sola de quinque Sodomorum urbibus Lot precibus servata est (v. Mos. l. l.; Jos. Ant. l. l.; Steph. Byz. Eus. l. l.). Posteriore ætate cum undecim Arabiæ Petræa oppidis ab Alexandro Jannæo capta est et reddita ab Hyrcano filio eius (v. Jos. Ant. XIII 15,4; XIV 1,4). Erat et φρούριον στρατιωτῶν (v. Eus. l. l. Steph. Byz l. l.); castris ibi habebantur Equites sagittari Indigenæ (cf. Not. dign. 79,9) et episcopatus Palæstinæ tertiæ (v. not. episc. Parth. p. 91,144 (ubi Ζαύρα legitur); Rel., *Pal.* p. 786 sq.; Le Quien, *Or. Chr.* III p. 737 sqq.). Quænam media ætate eius sors fuerit.

Θοάνα	ξζ' ∠''	λ' ∠''	Thoana	67° 30'	30° 30'
Νέκλα	ξζ' ∠''	λ' δ''	Necla	67° 30'	30' 15'
Κληθαρρώ	ξζ' ∠''γ''	λ' γ''	Cletharrho	67° 50'	30° 20'
Μόκα	ξζ' ∠''γ'	λ' ς'	Moca	67° 50'	30° 10'
Ἐσβούτα	ξη'. ∠''	λα'	Esbuta	68° 30'	31°
Ζίζα	ξη' ∠''δ''	λα'	Ziza	68° 45'	31°
Μάγουζα	ξη' λ'	∠''δ''	Maguza	68°	30° 45'

accuratissime enarrat de Luynes I p. 368 sqq. Ubi sita fuerit certissimis constat testimoniis : imminebat mari mortuo (v. Eus. et Steph. Byz ll. ll.) atque id quidem meridionali eius fini : quod si secus esset, Josephus non poterat dicere (B. J. IV,8,4) : ταύτης τῆς λίμνης (sc. τῆς ἁλυκῆς θαλάττης) μῆκος μὲν ὀγδοήκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι καθ' ὃ δὴ μέχρι Ζοάρων τῆς Ἀραβίας ἐκτείνεται (cf. Eus. s. v. Θάλασσα ἡ ἁλυκή); erat in finibus Moabitarum, dividens ab eis terram Philistum (Hier. in Jes. XV,5); adde quod Λουείθ μεταξὺ Ἀρεοπόλεως καὶ Ζοορῶν (sic) fuisse traditur (Eus. s. v.), Φαινών μεταξὺ Πέτρας πόλεως καὶ Ζοορῶν (Eus. s. v. Φινών). Eodem redeunt et medii ævi scriptorum notæ (Fulch. Carn. 23 p. 405; Will. Tyr. X, 8) et Abulfedæ (tab. syr. ed. Koehler p. 8. 9. 11. 148). Itaque neque est hod. *Ez-Zuwera* neque apponi potest *Kerak* fluminis ostio (v. Irby and Mangels, *trav.* p. 447 sqq.; Rob., *Pal.* III p. 21. 755 sqq.; Ritter XIV p. 109 sq.); immo componenda est cum eis ruinis quæ exstant prope hod. *Es-Safye* (v. Burckhardt p. 391; de Luynes I p. 249 sqq. 358 sqq.). Unde id quoque apparet qui factum sit ut sicuti Jericho Zoara quoque appellaretur *Villa Palmarum* (v. Ritter XIV p. 109); etenim Maussio teste [*dans le ghôr Safieh*] *on retrouve la végétation de la plaine de Jéricho* (v. de Luynes II p. 101). Ingentes inde nati sunt errores, quod cum australi hac Zoara negligenter confundebant borealem, hod. *Ziara* (v. Tristram p. 330 sqq.) : huc referenda quæ traduntur Mos. V 34,3 nec non quæ leguntur apud Eus. s. v. Νεβηρείμ (hod. *Nimrin*, v. Rob. II p. 523). Quod Ptolemæum attinet, Zoaram ponit a Petra versus ortum hib.; quodsi boream versus, uti debebat, posuisset, in lacus Asphaltidis vicinia locum haberet (v. supra ad v. 374,24). || — 998,1. Θοάνα] Θάνα codd. vulgo.; Θοάνα X recte. || — Ad eundem locum pertinet in Tab. Peut. *Thornia*. Nescio an Thoana intellegenda sit etiam in Not. dign. p. 79,17, ubi codd. *Ala Constantiana*, *Toloha*; certe de Toloha aliunde non constat. Hodie est *Dhana* (v. Burckh. p. 410; Rob. III p. 126; Ritter XIV p. 128). || — 2. Νέκλα] Νέκλαρ CW || — ξζ' ∠''] ξζ' PRSΩ; 67 1/2 1/2 Vic. || — λ' λ''] λ' γ'' SΩ; 30 1/6 Vic. Rom. Ulm. Versus 30 et 31 inverso ordine ponuntur in SΩ; in Φ Ulm. Arg. ordo hic : Μόκα Κληθαρρῶ Νέκλα (v. i.). || — *Negla* in Tab. Peut., 22 m. p. distans a Petra; haud dubie est Arabica vox *nakhl*, quod sæpe convallibus palmeta habentibus inditur nomen. Hodie *Nedjl* (v. Mauss p. 154, *Nedjed* nuncupatur apud Burckhardtium, ubi hæc (p. 418): *upon the hills which border this pleasant valley* (sc. *wady Nedjed*) *are the ruins of a large town of the same name.* Huc referas, quæ apud Maussium l. l. leguntur de eis quæ prope *Ed-Dausak* sunt ruinis. — 3. Κληθαρρώ] Κληθαρρῶ DMNOΦ; Κληθαρώ W || — ξζ' ∠''γ''] ita ב; ξζ' ∠'' ABDFSZ ed. pr.; ξζ' PRΔΦΩ Vic. Rom. Ulm. || — λ'' γ''] λ' δ'' SΩ; λβ' γ'' (exp. β) Φ; 32 1/3 Arg. Ulm.; 30 2/3 Vic. || — Oppidum ignotum. Ex hodiernis nominibus nil potest enucleari : forse cogitaveris de *Kereythela* (v. Burkh. p. 377) vel de *Ketherabba* (cf. de Luynes III p. 106). — 4. Μόκα] ξζ' ∠''γ''] ξη' ∠''γ'' A; 67 1/2 Vic. — λ' ς''] 30 1/4 Vic. || — Certe non fuit idem locus *Motha* (cf. Not. dign. p. 81); huc referenda videntur quæ leguntur apud Steph. B. s. v. Μωθώ et in Onom. s. v. *Rammoth* (hod. *Imtân*). Ptolemæi urbs occurrit fortasse apud Theoph. p. 278 (v. Ritt. XIV p. 985); certe Mocæ urbis extant nummi (Head p. 687). Cum ab Esbuta urbe inter occasum et meridiem ponatur (quamquam distantiarum numerus nimius est), fortasse est hod. *M'kaur* (quod non esse Josephi Machærunta probavit de Luynes III, p. 161). Quod si ita se habet, haud scio, an recte concludas inde, in Κληθαρρώ latere vocem Καλιρρόη (v. p. 992,1) || — 5. Ἐσβούτα] BDEZ; Ἐσβοῦτα Φ Arg.; Ἐσβοῦτα AFL PRVWΔ; Σεβοῦντα ed. pr. || — ξη' ∠''] ξη' ∠''γ' BEZ Arg. Vic. Rom. Ulm.; ξη' ∠''γ'' ιβ'' ADFLMNOPRS WΔΩב. || — Hodie *Hesbân* (cf. Ritter XIV p. 100. XV p. 1180; de Luynes III p. 147). || — 6. Ζίζα] Syza Ulm. || — Not. dign. p. 81 : *Equites Dalmatæ Illyriciani Ziza.* Distantiarum numeris aperte deducimur ad hod. *Ziza* (cf. Tristram, *land of Moab* p. 163). Alia est Eusebii Ζήβ, πόλις Ἀμμάν, νῦν Ζία κώμη; hod. *Sha'ib.* || — 7. Μάγουζα] Μαγούζα Φ; Μαγοῦζα Arg. || — ξη'] ξθ'. A. || — Dubito an eadem urbs sit Hieroclis Μαιοῦδος

Μηδάβα	ξη' ∠''	λ' ∠''δ''	Medaba	68° 30'	30° 45'
Λυδία	ξθ'	λ' γο''	Lydia	69°	30° 40'
Ῥαβάθμωβα	ξη' ∠''	λ' ∠''	Rabath*moab*	68° 30'	30° 30'
Ἀνίθα	ξη' γο''	λ' δ''	*Aditha*	68° 40'	30° 15'

(p. 722,8). Ubinam sita fuerit, non liquet. || — 999,1. Μηδάβα] ita X recte; Μηδαύα BEZ; Μήδαυα vulgo; Μηδύνα Φ Arg.; Medina Ulm. || — ξη' ∠''] ξθ' ∠'' A. || — Hodie *Madeba*, non suo loco posita (v. Ritter XV p. 581. Tristram p. 106 sqq.). || — 2. Λυδία] Λύδία ed. pr. || — Eus. Onom. p. 266 Λουεἰθ· ταύτης μέμνηται Ἠσαίας (XV, 5) καὶ ἔστι μεταξὺ Ἀρεοπόλεως καὶ Ζοορῶν, κώμη νῦν καλουμένη Λουειθά (v. ibid. p. 37). In eandem fere regionem reiicimur distantiarum notis, quamquam inepte orientem versus ponitur ab Areopoli, non occidentem. Saulcy (*Voyage autour de la mer Morte* II p. 42) retexit ingentes urbis ruinas, quæ hucusque appellantur *Nouchid* vel *Louchid*. || — 3. Ῥαβάθμωβα] ita Grash. ex Steph. Byz.: Ῥαβάθμωβα πόλις τρίτης Παλαιστίνης, ἡ νῦν Ἀρεόπολις. Ραβμαθμώμ ABDFZΓ (ἡ Ραβμά add. A); Ῥαβμαθμῶμ Bas. Rom.; Ῥαβμαθμώμα ed. pr.; Ῥαβμαθμών PRV; Ῥαβμαθμῶν DN; Ῥαβμαθώμ LMOΦ Arg.; Ῥαβμαθμώθη S; Ραμαθώμη X; Ramathum Vic. || — ξη' ∠''] BDEFZ; ξη' δ'' A; ξη' ς'' ed. pr. || — ∠''] λ'ς'' ed. pr. | — Hier. Onom. p. 461: *Moab... civitas Arabiæ quæ nunc Areopolis dicitur; appellatur autem Moab ex nomine urbis et regio, porro ipsa civitas quasi proprium vocabulum possidet Rabbath-Moab (i. e. grandis Moab)*. Areopolis urbs notissima ex Not. dign., ubi p. 82 *equites Mauri Illyriciani Areopoli* et ex episcopatuum notitiis (v. Le Quien III p. 73 2/5). Hodie *Rabba* (v. Ritter XIV p. 117 sqq. XV p. 1211 sqq.; de Luynes III. p. 110). In Ptolemæi tabulis Rabbathmoab distat 50 m. p. a Thoana, etsi id pravissimum est, quod ortum versus collocatur, cum debeat collocari versus septentrionem; quo fit ut Rabbathmoab, quæ a mari abest revera 15 m. p., abesse videatur 93 m. p.; fere eadem autem intercedit distantia (48. m. p.) in Tab. Peut. inter *Thoana* et *Rababatora*. Quæritur ergo, sintne componenda hæc duo oppida. Idque certissimum esse perfacile efficitur, modo scribamus cum Muellero pro Rababatora *Rabbathara* s. *Rabbathar* (*i. e. metropolis Ar*). Nimirum Hier. ad Jos. 15 dicit *huius (sc. Moabitidis) metropolis civitas Ar, quæ hodie ex Hebræo et græco sermone composita Areopolis vocatur, non, ut plerique existimant, quod* Ἄρεος, *i. e. Martis civitas sit*. Videtur *grandis* illa civitas distingui ab urbe cognomine ad Arnon flumen (*W. Mojib*) sita (cf. Mos. IV 21,15. 22,36), cuius ruinæ extant prope *Mehatet el-Hadj* (v. Burckh. p. 374). Itaque conspectus stationum viæ Rom., cuius rudera passim exstant (cf. de Luynes III p. 156 sq. 159; Tristram p. 102 sq.), hic est:

Tabula Peutingeriana.		Ptolemæus.		
Petra		Πέτρα		*W. Musa.*
Negla	22	Νέκλα	38	*Nedjl*
Thornia (Thoana)		Θοάνα	13	*Dhana*
Rababatora (Rabbathar)	50	Ῥαββάθμωαβ	48	*Rabba*
Philadelphia	62	Φιλαδέλφεια	65	*Amman*

4. Ἀνίθα] Ἄνιθα FOMPRSWXΔΩΞ; || — ξη' γο''] ita BDEFZ; ξθ' γο'' A; ξη' γ'' ed. pr. || — λά δ''] λ' δ''] DΔ Lugd. Vic. || — Scribendum esse putaverim Ἀδίθα sec. Not. dign., ubi p. 81,30 *Ala secunda felix Valentiniana apud Adittha* et ibid. 31 *Cohors I Miliaria Thracum, Adtitha*. In Tab. Peut. *Hatita* in duplici ea via, quæ a Philadelphia ducit Bostra:

Philadelphia (*Amman*)		Phil.	
Gadda (*Kulat Zerka*)	13	Gadda	13
Hatita	11	Hatita	11
		Thantia	9
Bostra (*Busrah*)	40	Bostra	24
	64 m. p.		57

Distantiarum notæ bene habent, cum inter utrumque

Σουράτθα	ξθ′ δ″	λα′ ς′
Βόστρα λεγίων γ′ Κυρηναϊκή	ξθ′ L″δ″	λα′ L″
Μεσάδα	ξθ′ γ″	λ′ L″
Ἄδρα	ξθ′ γο″	λ′ γο″

Surattha	69° 15′	31° 10′
Bostra legio III Cyrenaica	69° 45′	31° 30′
Mesada	69° 20′	30° 30′
Adra	69° 40′	30° 40

ΚΕΦ· ΙΖ′·

Μεσοποταμίας θέσις.

[Ἀσίας πίναξ δ′.]

Ἡ Μεσοποταμία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων τῷ ἐκτεθειμένῳ μέρει τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας· ἀπὸ δὲ δύσεως τῷ ἐκτεθειμένῳ παρὰ τὴν Συρίαν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ μέρει· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῷ παρὰ τὴν Ἀσσυρίαν μέρει τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ τῷ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ Ἀρμενίᾳ τμήματος μέχρι τῶν τοῦ Ἡρακλέους βωμῶν οἳ ἐπέχουσι μοίρας

π′ λδ′ γ″

CAP. XVII.

Mesopotamiæ situs.

[Asiæ tabula quarta.]

Mesopotamia terminatur a septentrionibus Armeniæ Maioris parte quam exposuimus; occidentem versus solem Euphratis fluvii parte quam præter Syriam fluentem definivimus; ab ortu vero Tigridis fluminis parte ea quæ præter Assyriam ab incisione in confinio Armeniæ usque ad Herculis Aras porrigitur, quæ positæ sunt

80° 34° 20′

---

locum intercedat recta via spatium 60 m. p. Quod apud Ptol. nimium quantum exaggeratur (94. m. p.). Itaque non mirum, quod Aditha Ptolemæi Philadelphia abest 40 m. p., Bostris 55. ‖ — 1000, 1. Σουράτθα] Σουρατάδα X; Sounatthra Ulm. ‖ — λα′ ς″] λα′ δ″ PY; λα′ L″ BEZ. ‖ — S. alias non commemoratur. Eiusdem fere nominis urbs a Bostris 35 m. p. versus occasum distans reperitur (v. Seetzen I p. 394). Utrum sit Ptol. Surattha necne, nequit pro certo constitui. ‖ — 2. Βόστρα λεγίων γ′ Κυρηναϊκή] ita X recte (cf. Not. dign. p. 81 *præfectus leg. III Cyrenaicæ, Bostra*; inscr. ap. Le Bas-Wadd. III 1942 sqq.; C. I. L. III 89 sqq.; Pfitzner, *Röm. Kaiserleg.* p. 227). In ceteris libris omittitur legionis nomen. Λεγιών L; Λεγιῶν ΖΔ; Λεγειῶν OM ‖ — ξθ′ L″δ″] ADF Lugd. Bas. Ulm.; ξη′ L″ δ″ BEZ Arg. Vic. Rom.; ξη′ δ″ ed. pr. ‖ — λα′ L″] L″λα′ ς″ ed. pr. ‖ — Hodie *Busrah*. Mentio urbis passim; locos contulit Ritterus XV p. 768 sqq., ubi de eius historia et ruinis. ‖ — 3. Μεσάδα] X Arg.; Μέσαδα vulgo; Μέγαδα (corr. 2. m.) Φ; Messada Vic. ‖ — λα′ L″] λα′ ς″ ed. pr.; λ′ L″ F. ‖ — Erravit Pt., quod M. collocavit a Bostris ortum versus; debebat collocari versus septentrionem, ubi 18. m. p. a Bostris est *Ain-Mesâd* (cf. van de Velde, tab. ‖ — 4. Ἄδρα] ξθ′ γο″] BDEFZ; ο′ γο″ A; ξθ′ γ″ ed. pr.; 69 1/2 1/3 Ulm. ‖ — λα′ γο″] BEFZ Arg; λα′ γ″ LMNOPRSVWAΩ⊐ ed. pr.; λ′ γο″ Grash. conj. ‖ — Hodie *El-Daara* (v. Burckh. p. 237); numeri bene conveniunt cum hodiernæ urbis situ. ‖ — In plurimis libris additum legitur Κοράκη ξη′ (ο′ Λ) λ′ ιβ. Versum om. BEXZΦ Arg. Vic. Rom. Ulm. probante Grashofio, quia hic locus aut cum hac epocha supra post v. 4 collocandus aut ο′—λα′ ιβ″ scribendum fuisset. Ego quoque hunc versum eiiciendum censeo, qui haud scio an inde originem duxerit, quod legionis Cyrenaicæ nomen, omissum (v. supra v. 10) et margini adscriptum, perverse perverso loco in textum receptum est. Certe de Corace urbe aliunde nil notum. Noli igitur cum Sprengero (p. 220.221) Coracen componere cum hod. *Quoraquin* in Arabia deserta sito. — Sequuntur in SΩ libri VIII capitis 20 paragraphi 6-21. ‖ — Cap. XVII. De Mesopotamiæ et Babyloniæ ap. Ptol. delineatione conferenda sunt quæ docte exposuit Baumstarkius ap. P.-Wiss. II p. 2701 (s. v. Babylonia). ‖ — 9. μέρει om X; post Ἀρμενίας habent SΩ. ‖ — 10. ἐκτεθειμένῳ] διωρισμένῳ ed. pr. ‖ — 11. μέρει] μέχρι A. ‖ — ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν etc.] in SΩ ante terminos orientales enarrantur meridionales termin., quos cett. codd. infra habent (v. p. 1001, 1-8). — 12. παρὰ] περὶ X. — Ἀσσυρίαν] Ἀσυρίαν LΦ — μέρει] μέχρι LΔΞ ‖ — 14. μέχρι τῶν τοῦ Ἡρακλέους βωμῶν] ἄχρι τῶν εἰρημένων βωμῶν SΩ ‖ — τοῦ] om. Φ ‖ — οἳ ἐπέχουσι μοίρας] om. SΩ; deleri iussit Grash. ‖ — 16. π′] ο′ ed. pr.; 80 1/2 Rom.; π′ ιβ″ additum in SΩ ad p. 387,8. ‖ — λδ′ γ″] λδ′ L″ A; 34 1/12 Rom.; λδ′ ιβ″ SΩ ad p. 387,8; λδ′ ιβ″ p. 396,15 vulgo. Conferas Marc. Heracl. 22, ubi hæc: ἔχει δὲ (sc. ἡ Σουσιανή) ἔθνη ἤτοι σατραπείας ς′, πόλεις δὲ ἐπισήμους καὶ κώμας ιζ′, ποταμοὺς

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ λοιπῷ μέρει τοῦ Εὐφράτου παρὰ μὲν τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας
ος´ δ´´ λγ´ γ´´
παρὰ δὲ τὴν Βαβυλωνίαν μέχρι τῆς πρὸς τὸν Τίγριν αὐτοῦ συναφῆς κατὰ τοὺς εἰρημένους Βωμοὺς οὗ τμήματος ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας
π´ λδ´ γ´´

2. Ὄρη μὲν οὖν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ κατονομάζεται τό τε Μάσιον ὄρος, οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας οδ´ λζ´ γ´´
καὶ ὁ Σιγγάρας ὄρος [οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας] ος´ γο´´ · λς´ δ´´

3. Ποταμοὶ δὲ διαρρέουσι τὴν χώραν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ὀρέων ἐκτρεπόμενοι ἄλλοι τε καὶ ὁ καλούμενος Χαβώρας ποταμὸς οὗ αἱ μὲν πηγαὶ ἐπέχουσι μοίρας οδ´ λς´ δ´´
ἡ δὲ πρὸς τὸν Εὐφράτην συναφὴ τοῦ ποταμοῦ ἐπέχει μοίρας οδ´ λε´ [ς´´]
καὶ ὁ καλούμενος Σαοκόρας ποταμός, οὗ αἱ μὲν πηγαὶ ἐπέχουσι μοίρας οε´ λζ´ · ∠´´

a meridie autem reliqua parte Euphratis fluminis tendente præter Desertam Arabiam usque ad terminum, qui positus est
76° 15′ 33° 20′.
et præter Babyloniam usque ad coniunctionem eius cum Tigride prope eas quas diximus Aras, cuius incisionis positio est
80° 34′ 20′

2. Montes vero sunt in Mesopotamia nomine inclyto et Masius mons cuius medium situm est
74° 37° 20′
et Singaras mons *cuius medium est positum*
76° 40′ 36° 15′

3. Fluvii autem eam terram perfluunt a montibus illis quos diximus decurrentes cum alii tum qui dicitur Chaboras fluvius, cuius fontes siti sunt
74° 37° 15′
cum Euphrate autem confluit flumen in positione 74° 35° 10′
atque qui dicitur Saocoras fluvius cuius fontes sit sunt 75° 37° 30′

ἐπισήμους δ´; Πηλώδη κόλπον, Τέναγος ἀμμῶδες, Ἡρακλίους στήλας. In Tab. Peut. ab Hatris 22 m. p. distat in via ab Edessa per Charras, Hatras, Ctesiphontem ducente statio *ad Herculem* vocata. Secundum Ptol. (p. 396,15) Herculis aræ 32 fere m. p. distant Atris (Ἄτρα πόλις X) : unde necesse est concludas Atra, hod. *El-Hadr* (v. Ritter, XI p. 466 sqq.), ingenti Ptol. errore in sinistra Tigridis fl. ripa collocata esse et austrum versus detrusa. Idem statuendum de Herculis aris. || — 1001,1. τῷ] τῷ τε BCLNOPRVWXΔΞΦ⊐. || — 2. Ἔρημον] om. X. || — πέρατος] τοῦ πέρατος BEZΞ. μέχρι πέρατος, οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας om. SΩ, ubi παρὰ μὲν τὴν Ἔ. Ἀ. ἕως || — 3. ἡ θέσις] θέσις Q. || — μοίρας] om. ed. pr. || — 5. τῆς] τοῦ ⊐. || — 5. μέχρι τῆς πρὸς τὸν Τίγριν αὐτοῦ συναφῆς] ita SΩ recte. || 6. — κατὰ] ex coniectura Grashofi; libri καί || — τοὺς εἰρημένους Βωμούς, οὗ τμήματος ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας] τοὺς βωμοὺς Ἡρακλέους ὧν θέσις SΩ. || — 8. π] 80 1/2 Rom. || — λδ´ γ´´] λδ´ ς´ A; 34 1/12 Bas. Rom. || — 10. Μάσιον] Κάσιον A. Arg.; Κάσιον (corr. in M...) E; Casius Vic. Rom. Ulm. || — οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας] om SΩ; ἐπέχει μοίρας om. AMOΔΞ. — μέσον] πέρας ed. pr. — 11. λζ´ γ´´] λδ´ γ´´ ed. pr. || — 12. Σιγγάρας] Σίγγαρας MNOPVΔΩ; Σίνγαρας CRSW⊐; Σιγγαρανίς Γ; ὄρος om. ed. pr. || — οὗ τὸ μέσον ἐπέχει μοίρας] om. in codicibus; sec. Ptol. genus dicendi supplendum videtur. || — ος´ γο´´] ος´ γ´´ ed. pr. || — De Masio monte (syr. *Tura de Masche*, hod. *Tur Abdin*), perperam a Masio-Tauro distincto et austrum versus collocato v. s. ad p. 933,2. Haud absimili errore Singaras mons a Singara urbe (et ipsa perverse ad Tigridis ripam translata (v. i. ad p. 377,26) ortum æstivum versus ponitur; revera ei proxime adiacet versus septentrionem. Hod. *Djebel Sindjar* (v. Ritter XI p. 439 sqq.). || — 14. χώραν] ἐπαρχίαν A. || — 15. τε] om. O. || — 16. Χαβώρας] Χαρώρας (dein corr.) Φ; Θαβώρας X. || — ποταμός] om. ed. pr. || — 18. τοῦ ποταμοῦ ἐπέχει μοίρας] om. SΩ ed. pr.; ἐπέχει μοίρας om. X. || — 19. οδ´] οβ´ BEZ Arg.; 72 Vic. Ulm.; οβ´ γο´´ DFLMNOPRVWΔΩ⊐ Bas. Lugd.; ογ´ γο´´ A; οβΦ; 73 Rom. || — λε´ ς´´] ita scribendum censeo (cf. p. 1003,11). λε´ δ´´ ADLMNOPRVWΔΩ⊐ Lugd. Bas. Rom.; λε´ γ´´ F; λε´ cett. Chaboras hod. *Khabûr* (v. Ritter X p. 253 sqq.). || — 20. Σαοκόρας] Ἀσκόρας BEZ; Ascoras Ulm. || — 21. μοίρας] om. SΩ. || — οε´] οε´ ∠´´δ´´ Ξ; ος´ BE || — λζ´ ∠´´] λδ´ BE; λγ´ ∠´´γ´´ Ξ (in marg. corr.); λζ´ γ´´ ed. pr. || — 1002,1-2. om. R Ξ, sed supplevit R in imo margine. || — 1002,1. τοῦ ποταμοῦ ἐπέχει μοίρας] om. SΩ. || — 2. οε´ ∠´´δ´´] ADFLNORSVWΔΩ⊐ Lugd. Bas. ος´ rell. libri || — λγ´ ∠´´γ´´] ADFLNORSVWΔΩ⊐ Lugd. Bas. λδ´ rell. libri.

ἡ δὲ πρὸς τὸν Εὐφράτην συναφὴ τοῦ ποταμοῦ ἐπέχει μοίρας οε' L'δ'' λγ' L'γ''

4. Κατέχει δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν πρὸς τῇ Ἀρμενίᾳ ἡ Ἀνθεμουσία, ὑφ' ἣν ἡ Χαλκῖτις· ὑπὸ δὲ ταύτην ἥ τε Γαυζανῖτις καὶ πρὸς τῷ Τίγριδι ποταμῷ ἡ Ἀκαβηνή· ὑπὸ δὲ τὴν Γαυζανῖτιν ἡ Τινιγηνὴ καὶ ἐπὶ πολὺ παρὰ τὸν Εὐφράτην ἡ Ἀγκωβαρῖτις.

cum Euphrate autem confluit flumen in positione 75° 45' 33° 55'

4. Obtinet autem eius terræ partes prope Armeniam *Anthemusia*, infra quam est *Balichitis* et infra hanc *Gauzanitis* atque ad Tigridem fluvium *Adiabene;* infra Gauzanitim vero *Inigene* atque longe præter Euphratem *Ancobaritis.*

Saocoras haud dubie est hod. *W. Ssur* (v. Ritter XI p. 728). || — 3. Κατέχει] κατέχουσι X || — κατέχει δὲ τῆς χώρας... ἡ Ἀνθεμουσία] κατέχουσι δὲ τὴν ἐπαρχίαν τὰ μὲν πρὸς τῇ Ἀρμενίᾳ ἡ Ἀνθεμουσία χώρα A. Anthemusia, Anthemusias sive Anthemus urbs occurrit apud Strab. XVI 1,27 (p. 748 C); Plin. V 21 et VI 41; Tac. ann. VI 41; Isid. Char. (*g. gr. m.* I p. 245); St. Byz. (s. v. Ἀνθεμοῦς). Sec. Isidorum a Græcis ita appellata est Χάραξ Σίδου; distantiarum numeris — a Zeugmate computantur octo schœni — evincitur Χάρακα sive Anthemusiam referendam esse ad hod. *Serudj* (v. Ritter XI p. 285 sqq.). Anthemusiæ regionis similiter ac Ptolemæus meminerunt Dio C. LXVIII 21; Eutr. VIII 2; Sext. Ruf. brev. 50; Amm. Marc. XIV 3,3. Ceterum etiamnum regionem illam, fertilissimam et permultis consitam vicis, Anthemusiæ nomen mereri novissimus testis est Sachau (*Reise in Syrien u. Mesopot.* p. 181 sq.), ex cuius verbis in universum quidem manifestum fit, quibus finibus Anthemusia sit circumscribenda || — Χαλκῖτις] Χαλκίτις ABDFLXZΓ ed. pr.; Χαλκίτης PSΩ. Chalcitim alius nemo commemorat. Nomen corruptum esse pro certo habeo cum Muellero, qui Χαρρῖτις coniecit ratione parum probabili (v. i. p. 378,26). Scribas velim Βαλιχῖτις. Regio denominata a Βαλίχα fluvio (cf. Mueller ad Isid. Charac. 1 (*geogr. gr. m.* I p. 246), hod. *Belikh* (cf. Ritter XI p. 250 sqq.; Sachau p. 230 sqq.). || — 5. ἥ τε] om. A. || — Γαυζανῖτις] RX; Γαυζανίτις codd. plurimi; Γαυζανίτης NPSVΞΩ; Gausanitis Lugd.; Ganzanitis Vic. || — Evolvas Chron. I 5,26, ubi hæc : καὶ μετῴκισε (sc. Tiglat Pilesar) τὸν Ῥουβὴν καὶ τὸν Γαδδὶ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαὰν καὶ Χαβὼρ καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζὰν (cf. Reg. IV 15, 29 et Reg. IV 17,6 ubi : καὶ ἀπῴκισεν Ισραὴλ εἰς Ἀσσυρίους καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαὶ καὶ ἐν ποταμῷ Γωζὰν καὶ ἐν ὁρίοις Μήδων (cf. ibid. IV 18,11). Regio Chaboræ (*Khâbûr*) flumini adiacens hod. *Kauschan* (v. Ritter X p. 248 sq.). || — 6. Ἀκαβηνή] Acabene aliunde non nota. Cum præter Tigridim fluvium patere dicatur, non temere coniicias scribendum esse Ἀδιαβηνή. Scilicet Adiabenen (καὶ αὐτὴν τῆς Βαβυλωνίας μέρος οὖσαν, ἔχουσαν δ' ὅμως ἄρχοντα ἴδιον (Strab. XVI 1,19 (p. 745 C) certis quidem temporibus non satis angustis illis finibus circumscriptam fuisse, quibus vulgo circumscribitur (v. i. ad p. 387,20), immo in dextra Tigridis ripa ad Nisibin usque et Singaram pertinuisse, cum alii probant rerum scriptores (cf. Cass. Dio LXVIII 22) tum Plinius. Qui (VI,41) *Adiabene*, inquit, *Assyriorum initium, cuius pars est Arbilitis. Totam eam Macedones Mygdoniam cognominaverunt a similitudine. Oppida Alexandria, item Antiochia, quam Nesebin vocant... fuit et Ninos, imposita Tigri ad solis occasum spectans, quondam clarissima* (cf. Ritter X p. 119; Kiepert, *Lehrb. d. a. Geogr.* p. 152). || — δέ] om. MNOPRVΔΞ; ὑπὸ τὴν Γ; δὲ ΔΞΩ. || — 7. Γαυζανῖτιν] ita SX; ...ίτιν plur. codd.; ..ίτην DN; Ζαυγανίτιν PRV;... ίτην Δ || — ἡ τ' Ἰνιγηνή] id eliciendum opinor ex ea quam X præbet lectione Τινιγηνή; Τιγγυνή Γ (Τιγγηνή ed. pr.; ἥ τ' Ἰγγηνή Grash.); Ἰνγηνί BEZ; Ἰγγηνή C Arg.; Ἰγγινή ADFNOPWΔΞ. Apud Herodotum (I 179, ex quo sua hauserunt Steph. Byz. s. v. Ἴς et Herodianus de dict. solit. p. 19,4) urbs commemoratur Ἴς, fluvium habens eiusdem nominis. Idem nomen recte a Muellero redditum est Isidoro Char. 1 (*g. gr. m.* I. p. 249). Vocatur hodie *Hit* (v. Ritter XI p. 750 sqq.). Ptol. regionem vicinam fuisse huic urbi suspicor. || — 8. Π. τ. Εὐφράτην ποταμόν] SX. || — Ἀγκωβαρῖτις] ita NSVX; ... ῖτις codd. plur.; ...ίτης DOMΔΞ; Ἀγκοβαρίτις Φ. De hac Mesopotamiæ parte non habeo, quod proferam. Fraenkelius (Pauly-Wissowa s. v.) eam cognominatam esse arbitratur ab *'Ukbara'* urbe, de qua nil constat (cf. ibid. s. v. Ambara). Alia, non verisimilior, est opinio Ritteri X p. 1090. Quodsi Ptol. Ancobaritin latius patere præter Euphraten addit, id perbene inde explicatur, quod prope *Hit* urbem vasta illa Babyloniæ planities exordium sumit (v. Ritter XI p. 762). || — Ceterum ex Ptolemæo fluxerunt quæ de Mesopotamiæ regionibus traduntur in Chrest. Strab., ubi X, 31 haec : ἐν ἀριστερᾷ ἔχων

5. Πολεις δέ εἰσιν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καὶ κῶμαι παρὰ μὲν τὸν Εὐφράτην ποταμὸν αἵδε.

	Πορσίκα	οβ'	λζ' L''
	Ἀνιάνα	οβ' γ''	λϛ' γο''
b	Βαισάμψη	οβ' γ''	λϛ' δ''
	Σαρνοῦκα	οβ' ϛ''	λε' L''γ''
	Βερσίβα	οβ' γ''	λε' L''γ''
	Μαῦβαι	οβ' L''γ''	λε' γ''
	Νικηφόριον	ογ' ιβ''	λε' γ''
c	Μαγούδα	ογ' δ''	λε' ϛ''
	Χαβώρα	οδ'	λε' ϛ''
	Θέλδα	οδ' δ''	λδ' L''δ''
	Ἀφφαδάνα	οδ' L''	λδ' L''ιβ''

5. Oppida vero et vici in Mesopotamia præter Euphratem fluvium sunt hæc :

Persica	72°	37° 30'
Aniana	72° 20'	36° 40'
Baisampse	72° 20'	36° 15'
Sarnuca	72° 10'	35° 50'
Bersiba	72° 20'	35° 50'
Maubæ	72° 50'	35° 20'
Nicephorium	73° 5'	35° 20'
Maguda	73° 15'	35° 10'
Chabora	74°	35° 10'
Thelda	74° 15'	34° 45'
Affadana	74° 30'	34° 35'

(sc. ὁ Εὐφράτης)... μετὰ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος κατὰ Μεσοποταμίαν Ἔδεσσάν τε πόλιν καὶ Ἀνθεμουσίαν χώραν καὶ Χαλκίτιδα καὶ ἔτι Ἀγκωβαρίτιδα ἀντικειμένην τῇ ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ. || — 1003,2. παρά] περί X || — αἵδε] om. ADLSXΩΞ. || — 3. Πορσίκα] Πόρσικα LMNOPRSVWΔΞΩΞ; Persica Arg. rectius, ut videtur (cf. Mueller ad p. 968). || — λζ' L''] λϛ'' ϛ'' ed. pr. || — A Suburgut vico ortum versus fuisse videtur, ubi pontis reliquias detexit Lynch (v. Ritter X p. 987; cf. Berliner, *Beitr. z. Geogr. u. Ethnogr. Bab. im Talmud* p. 58). || — 4. Ἀνιάνα] Ἀνίανα SΩ; Amana ed. pr. || — οβ' γ''] οβ' α'' A || — λϛ' γο''] λϛ' L'' A; λϛ' γ'' ed. pr. Fortasse cum *Thillaamana* (scrib. *Thillaniana* v. Boeck. I p. 404) componenda, ubi *cohors prima Gætulorum* (Not. dign. XXXV, 32). Situs urbis ad hod. *Beddaï* ruinas referendus videtur (v. Sachau p. 156), quibus obiacet in altera fluminis ripa *Tell Hanama* (Chesney) vel *Ghanama* (Sachau p. 159. 170). || — 5. Βαισάμψη] sic scribendum esse docuit Blau ZDMG. XXVII p. 325 a. 4, collato Steph. Byz. ubi : Βαίσαμψα πόλις ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ... ὅ ἐστιν οἶκος ἡλίου (cf. ibid. s. v. Σάμψα). Libri plerique Βαρσάμψη; Βαρσάνψη BELMPRVWZΔΞΞ; Βαρσάνη FNSΩ; Barsampla Ulm; Σαρβάνψη X; Βαρσάλη coni. Grasb. || — οβ' γ''] οβ' γ''] οβ' L'' A; οβ' γ'' (corr. 2. m. in L'') Φ || — λϛ'' δ''] λϛ' L'' A. Ponenda est e regione hod. *Kara Membidj* vel *Bambidj* (Γέρρη p. 971 fuerit ubi nunc est *Jerran Cave*). || — 6. Σαρνοῦκα] Σάρνουνα FLMNOPRSVΔΩΞ; Σαρνούκα ed. pr. || — οβ' ϛ''] οβ' L'' ed. pr. || — λε' L''γ''] λϛ' A. Collocari debet cum Rittero (X p. 1001), ubi nunc est *Tell Murabiat*. || — 7. Βερσίβα] X; Βερσίμα plurimi codd.; Βέρσιμα FMNPRSVWΔΞΩ. || — οβ' γ''] οβ' A || — λε' L''γ''] λε' L''ιβ'' FLMNOPRSVWΔΩΞ Bas. Lugd.; λϛ' ιβ'' A. Eadem est geogr. Rav. *Barpsis* (p. 54,7). Haud ita longe aberat a Barbalisso (cf. p. 975) ubi adhuc vado flumen transitur (Chesn.). || — 8. Μαῦβαι] Βαῦμαι ed. pr.; Naube Ulm. || — οβ' L''γ''] ογ' A || — λε' γ''] λε' γο'' DFLMNOPRSVWΔΞΩΞ Bas. Lugd.; λε' L'' A. A Nicephorio ad Maubas oppidum sec. Ptolemæum eadem est distantia quæ est a Ragga ad *Al-Billani*, in cuius vicinia vestigia antiquitatis passim extant (cf. Chesn.). || — 9. ογ' ιβ''] ογ' O; 73 1/3 Vic.; 73 1/3 1/12 Rom.; 73 1/2 Ulm., in quo vss. 1 et 2 inverso ordine leguntur

Nagada (sic)	73 1/4	35 1/6
Nicephorium	73 1/2	35 1/3.[1]

Magni nominis urbs, Callinicum deinde nuncupata, denique Leontopolis; hodie *Er-Ragga*, cuius res adumbrat Ritterus (X p. 1125 sqq.), ruinas describit Sachau (p. 241 sqq.). Cf. VIII 20,24. || — 10. Μαγούδα] Μαγοῦδα PRSVWΩ Arg.; Μαγ... (corr. 2. m. in Ναγ...) Φ; Naguda Ulm. || — ογ' δ''] ογ' L'' ed. pr. || — λε' ϛ''] λε' L'' ed. pr. Haud dubie est hod. *Makhâda*, ubi Sachau transiecit *Belikh* fluvium (p. 249). Distantia paullo maior iusta. Fortasse huc pertinet κλίμα Μαγ(λ)ούδων (not. episc. I 992). || — 11. Χαβώρα] Χαβῶρα PΦ Arg.; Χαβόρα L || — λε' ϛ''] λε' A; 36 1/2 Lugd. Commemoratur Chabora in episcopatuum notitiis (Le Quien, *Or. Chr.* II, 1487/8; v. Moritz *Abh. d. Berl. Ges. d. Wissensch.* 1889 p. 38). Non plane igitur evanuit pristinum nomen, cum urbs a Diocletiano imp. insigniter munita (Amm. Marc. XXIII, 4) Circesium appellaretur : fortassis ab hac inde ætate Chabora proprie dicebatur quæ in læva Chaboræ fluvii ripa sita erat oppidi pars satis ampla (Sachau p. 286). || — 12. οδ' δ''] οδ' L'' A || — λδ' L''δ''] λε' A; λδ' δ'' ed. pr. Mensuræ ducunt ad collem quendam, cui nomen in mappa Chesneyana non adscribitur. Fortasse eadem Thelda recensetur etiam a geogr. Rav. (p. 82,2 ubi libri Thalia). || — 13. Ἀφφαδάνα] Ἀφφάδανα LMNOPRSV

Βανάκη	οδ' L''δ'	λδ' γ''ιβ''	Banace	74° 45'	34° 25'
Ζεῖθα	οε' ς''	λδ' γ''	Zeitha	75° 10'	34° 20'
Βεθαῦνα	ος'	λδ' δ''	Bethauna	76°	34° 15'
Ῥεσκίφα	ος'	λδ'	Rescipha	76°	34°
Ἀγαμάνα	ος' L''	λγ' L''	Agamana	76° 30'	33° 30'
Εὐδράπα	οζ' ς''	λγ' γο''	Eudrapa	77° 10'	33° 40'
Ἀδδαία	οζ' δ''	λδ'	Addæa	77° 15'	34°
Πακορία	οζ' γ''	λδ' L''δ''	Pacoria	77° 20'	34° 45'
Τιριδάτα	οζ' L''	λε' γ''	Tiridata	77° 30'	35° 20'
Ναάρδα	οζ' γο''	λε' L''	Naarda	77° 40'	35° 30'

WΔΞΩΣ. Versum deleri iubet Grash., cui non assentior, quamquam *una* procul dubio exstabat Apphadana prope Chaboram (hod. *Fedén*). Cf. p. 1011. ‖ — 1004, 1. Βανάκη] ita X; Βανάβη reliqui. Secundum mensuras (modo memineris Zitham alio loco collocandam fuisse, qua de re vide infra) vicus situs fuisse debuit, ubi Chesneyus notat (in dextra quidem ripa) *'Anka* ruinas. ‖ — 2. Ζεῖθα] Ζεῖθα MSΔΞΩΣ ed. pr; Ζήθα ACPRVW (ἢ Ζίθα add. A); Sitha Ulm.; Ζειθά vel Ζαιθά Grash. (cf. Zos. III, 14 Ζαιθά vel Ζαυθά; Amm. Marc. XXIII 5,7 Zaitha ‖ — λδ' γ''] 34 1/6 Vic. ‖ — Amm. Marc. l. l : *profecti exinde* (i. e. Cercusio) *Zaitham venimus locum, qui olea arbor interpretatur*. Dubito an eadem fuerit Ἄσιχα (vel Ἄσιθα ?) Isidori (*g. gr. m.* I p. 248), qui hucusque a Phaliga 4 schoenos (120 stad.) computat : quod si probatur, sita erat in colle ruinis obsito, qui *Hijanik* vocatur ap. Chesn. In Ptolemæi tabulas Zitha prorsus inepto loco refertur, quem errorem probabile est inde orignem duxisse, quod alteram illam Apphadanam Euphratensem finxit. ‖ — 3. Βεθαῦνα] BDEZ Arg.; Βεθαύνα X; Βέδαυνα CFNOPRSVWΔΞΣ; Βαίδαυνα Ω; Βαιθαύθα ed. pr.; Μέθαυνα L. ‖ — λδ' δ''] 36 1/4 Bas. ‖ — Syr. ita vocabatur, quod Ἀνάθω (nunc *Anah*) urbi oppositum erat in sinistra fluminis ripa castellum. Corrupto nomine (Φαθούσας) occurrit apud Zos. III, 14 (cf. Theoph. Sim. IV 10. V 1). De hodierno loco vide Ritterum XI p. 716 sqq. ‖ — 4. Ῥεσκίφα] Ῥέσκιφα MNOPRSVWΔΞΩΣ; Ρεσκίφα X. ‖ — λδ'] λδ' δ'' A. ‖ — Syr. *Rischkipha*. Adiacebat Saocoræ ostio, a quo non longo spatio distant *Rihanah Mills* (Chesn.) (cf. Ritter XI. p. 728). ‖ — 5. Ἀγαμάνα] sic X ed. pr.; Ἀγάμνα BEZ Arg.; Ἄγαμνα ACDFMNPRSVWΔΩΣ; Ἄγαμα O Lugd. ‖ — ος' L''] οζ' L'' ed. pr. ‖ — Licet idem fuerit Agabana castellum (cf. Amm. Marc. XXVII 12,3 (cf. Berliner l. l. p. 23)), tamen hinc nil proficimus ad situm urbis definiendum; Ptolemæi autem numeris fieri non potest, ut nitamur : namque cum Euphratis cursus hac quidem in parte ineptum prorsus in modum delineetur (nimirum sumitur cum per duos integros gradus boream ortumque versus labi, qui error unde originem traxerit infra explicabitur), distantiæ veritati plane refragantur. Idem valet de ea quæ sequitur urbe :

6. Εὐδράπα] Εὔδραπα FLMNPRSVWΔΞΩΣ ‖ — λγ' γο''] λγ' γ'' ed. pr. ‖ — 7. Ἀδδαία] Nullus dubito quin A. sit hod. *Hadithah* (cf. Ritter XI p. 731 sqq.) in quam fere cadit distantia, quæ est ap. Ptol. inter Addæam atque Bethanam et Rescipham, nisi quod vana ista Euphratis fluminis configuratione factum est, ut quæ meridiem versus debebat poni urbs ortum versus collocaretur. ‖ — 8. Πακορία] οζ' γ''] 77 2/3 Rom. (cf. Neubauer, *géogr. d. Talm.* p. 362). ‖ — 9. Τιριδάτα] ita X; Τιριδάτα plerique codd.; Τηριδάτα ed. pr.; Theridata Ulm. ‖ — οζ' L''] οζ' γο'' A. ‖ — λε' γ''] BDEFZV Rom.; λε' L'' A; λδ' γ'' ed. pr. ‖ — Utramque urbem et Pacoriam et Tiridatam conditam esse censuerim ab eodem qui Vologasiam condidit Vologaso rege (cf. Mommsen, *R. G.* V p. 381; Justi, *Persien* p. 165) et a fratribus ipsius cognominatam. Ex mensuris (scilicet e Naarda inde emensis) P. erat, ubi hodie est *Bariah castle* (Ch), similitudinem quandam nominis præ se ferens, T., ubi Chesneyus adnotat *Al-Meshhed vill.*, prope duo camelorum vada. ‖ — 10. Ναάρδα] Νάαρδα LMNOPRSVWΔΞΩ ‖ — οζ' γο''] οζ' γ'' ed. pr. ‖ — λε' L''] λδ' L'' ed. pr. ‖ — Steph. Byz. : Νάαρδα, πόλις Συρίας πρὸς τῷ Εὐφράτῃ, ὡς Ἀρριανὸς Παρθικῶν ἑνδεκάτῳ. *Narta* ap. geogr. Rav. 53,20, Νέερδα (νεαρδά MW) ap. Jos. Ant. Jud. XVIII 9, 1 sqq. ubi hæc : N. τῆς Βαβυλωνίας ἐστὶ πόλις, ἄλλως τε πολυανδροῦσα καὶ χώραν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν ἔχουσα... ἔστιν δὲ καὶ πολεμίοις οὐκ εὐέμβολος περιόδῳ τε τοῦ Εὐφράτου πᾶσαν ἐντὸς αὐτὴν ἀπολαμβάνοντος καὶ κατασκευαῖς τειχῶν. Sacra erat Iudæorum urbs; itaque non mirum, quod sæpissime recurrit in litteris eorum et monumentis (cf. Berliner l. l. p. 47 sqq.), unde id potissimum evincitur, eam afuisse a Sura 20 'parsas' et sitam fuisse, ubi ex Eu-

Σιπφάρα οη' δ'' λε' γο''

Ἡ τοῦ Εὐφράτου θέσις καθ' ἣν σχίζεται εἰς τὸν διὰ Βαβυλῶνος ῥέοντα ποταμὸν καὶ τὸν διὰ Σελευκείας ῥέοντα μεταξὺ ποταμόν, ὅστις καλεῖται Βασίλειος ποταμός οθ' λε' γο''

Σελεύκεια πόλις οθ' γ'' λε' γο''

6. Παρὰ δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν πόλεις αἵδε·

Δόρβητα ος' λη'

Σάπφη ος' λζ' γο''

Δήβα ος' λζ' γ''

Sipphara 78° 15' 35° 40'

Euphratis positio, in qua scinditur in eum qui per Babylonem fluit et in eum qui per Seleuciam, qui dicitur Regius fluvius 79° 35° 40'

Seleucia oppidum 79° 20' 35° 40'

6. Ad ripam Tigridis fluvii autem sunt oppida hæc :

Dorbeta 76° 38°

Sapphe 76° 37° 40'

Deba 76° 37° 20'

---

phrate effluit regius qui dicitur fluvius (hod. *Nahr al-Malk*). Stetit igitur in ea regione quæ *Abu Gharib* audit apud Chesneyum. Ceterum noli eorum teneri errore qui Tab. Peut. *Naharram* ad Ptol. Naardam referunt (cf. Ritter X p. 144 sqq.; Forbiger II p. 624, 27) : id quod refutatur cum tabulæ mensuris tum collato geogr. Rav. (p. 53). ‖ — 1005,1. Σιπφάρα] Σιφφάρα X ‖ — λε' γο''] λβ' γ'' ed. pr. ‖ — Vetustissimæ ætatis urbs, *Sippar* a Babyloniis appellata (cf. Oppert, *ZDMG* VIII p. 596; Σίσπαρα ap. Berosum (Sync. 30 a); Σιππαρηνῶν πόλις ap. Euseb. chron. I 37; præp. ev. IX 457 c), 300 fere stadia a Naarda distans, aperte est hod. *Abu Habba* (cf. Hommel, *Gesch. Bab.* p. 203 sqq. 227 sqq.). Aliter, non recte, cum alii tum Oppert (*exp. sc. en Més.* I p. 269 sqq.) Delitzsch (*Wo lag das Paradies?* p. 209 sqq.) de *Sifeirah* cogitaverunt, quæ nescio an sit *Hipparenum* Plinii (VI 26,123). ‖ — 2. ἡ] om Φ. ‖ — 3. Βαβυλῶνος] Βαβυλωνίας LMNOPRSVWΞΩΣ ‖ — τὸν] om. LMNOPRSVWΔΞΩΣ. ‖ — 4. Σελευκείας] Σελευκίας ΜΟΞ. ‖ — Post Σελευκείας libri addunt : ὧν δ (τὸ BEZ) μεταξὺ καλεῖται Βασίλειος ποταμὸς οὗ θέσις τῆς ἐκτροπῆς [μοίρας add. ed. pr.). Quod nihil esse patet. Wilb. ex Grash. coniectura scribi iussit [καὶ τὸν διὰ Σελευκείας] ἰόντα μεταξὺ <ποταμὸν ὅστις> καλεῖται Βασίλειος ποταμός; reliqua delevit. Equidem ei assentior, nisi quod pro ἰόντα, quod plane repugnat Ptolemæano generi dicendi, ῥέοντα lego. Quod libri præbent merum figmentum est : nimirum orientalis Ptolemæi Euphrates procul dubio idem est atque *regius fluvius* (cf. p. 382,12); quod cum interpolatorem fugeret, sec. ea quæ infra leguntur (p. 378,5), inanem in modum quæ omissa esse putabat inserebat. Similis quædam de Euphratis partibus confusio infra deprehenditur (cf. pp. 382.383 Wilb.). ‖ — 6. λε' γο''] λε' γ'' ed. pr. ‖ — 7. οθ' γ''] 79 Ulm. ‖ — λε' γο''] λε' γ'' ed. pr. Versum om. Arg. ‖ — Miro errore Ptol. Seleuciam (de qua v. Ritter XI 858 sqq.; Droysen, *Gesch. d. Hell.* III 2, 313) ad *regium* quidem *flumen* ponit, at non ad exitum eius in Tigridem, sed longe (35 m. p.) a Tigride distantem et a Ctesiphonte ultra 50 m. p. (3 m. p. sec. Tab. Peut.) dissitam. Canalem autem illum in Tigridem incidere sumit infra Apameam (a Seleucia ca. 90 m. p.), cuius positio plane temeraria est (v. infra) : hinc quinam iste error natus sit apparet. Ceterum de S. cf. l. VIII 20,26. ‖ — 8. παρὰ] περὶ X ‖ — αἵδε] εἰσὶν αἵδε Φ ‖ — 10. Δόρβητα] Δοόρβητα ed. pr. ‖ — Sec. distantiam (340 stad.) qua separatur ab ea quæ sequitur urbe ponenda est ubi Sachau notat *Derhâwe*, cuius ex adverso *Bohtan Su* in Tigridem exit. Ad *Amidam* rettulit Ritterus XI p. 21. ‖ — 11. Σάπφη] Σαφῆ ed. pr. ‖ — ος'] οζ' ed. pr. ‖ — λζ' γο''] λζ' P; λζ' γ'' ed. pr. ‖ — Idem esse videtur χωρίον Σαφά, ubi Cleopatra, Mithridatis filia, Amphicratem rhetorem sepelivit (Plut. Luc. XXII); idem est *Bezabde* (i. e. *Bet Zabd*) municipium apud Amm. Marc. XX 7,1 (inepte compositum cum Phœnica, hod. *Finik*) : *munimentum impendio validum in colle mediocriter edito positum vergensque in margines Tigridis atque ubi loca suspecta sunt et humilia, duplici muro vallatum, ad cuius tutelam tres legiones sunt deputatæ, secunda Flavia secundaque Armeniaca et Parthica item secunda cum sagittariis pluribus Zabdicenis*. Hodie *Djeziret ibn 'Omar*, syr. *Gozartha-Zabdi* (Oppert, *exp. scient. en Més.* I p. 64), de qua religasse satis habeo ad Ritterum (XI p. 148 sqq.). ‖ — 12. Δήβα] X. ed. pr.; Δῆβα BEZ; Δῆβαι F; Daba-Βήβα Arg.; Βήδα ADMLPRVWΔΞΣ (ἢ Βέδα add. A); Βῆδα O; Baeda Lugd. ‖ — λζ' γ''] λζ' γο'' PΣ. ‖ — Urbis ad Tigridem positio falsissima : Scilicet et D. et quæ fere ex adverso eius in orientali ripa collocatur *Savara* (= *Zagura*) erant in ea via quæ Singara ducebat Ctesiphontem; hæc autem via in recen-

Σιγγάρα	οϛ′	λζ′	Singara	76°	37°
Βητοοῦν	οζ′	λϛ′ ∠″δ″	Betoun	77°	36° 45′
Λαμβάνα	οζ′ ∠″γ″	λϛ′ ∠″	Lambana	77° 50′	36° 30′
Βίρθα	οη′ ∠″δ″	λϛ′ γ″	Birtha	78° 45′	36° 20′
Καρθάρα	οθ′	λϛ′ δ″	Carthara	79°	36° 15′
Μανχάνη	οθ′ ϛ″	λϛ′ δ″	Manchane	79° 10′	36° 15′
καὶ μετὰ τὴν Σελεύκειαν			atque post Seleuciam		
Σκάφη	οθ′ ∠″δ″	λδ′ ∠″	Scaphe	79° 45′	34° 30′
Ἀπάμεια	οθ′ ∠″γ″	λδ′ γ″	Apamea	79° 50′	34° 20′

tioribus nostris tabulis (cf. Sachau l. l.; Oppenheim *Peterm. ann.* 1896 tab. V) secundum locorum distantias in T. P. notatas percommode describi potest; en prior eius pars :

Singara (*Sindjâr*)		
Zagura (vel Zogorra)	12	(ita scribendum ex eo itinerario quo enarrantur stationes inter Singaram et Hatram) : *Khân el-Harârât.*
Ad pontem	18	: *Khyrbet el-Obra.*
Abdeæ	18	: *'Ain el-Beidâ.* Itaque haud scio an altera illa lectio Βήδα præferenda sit.
Ad Tigrim	20	: quærenda est, ni fallor, hæc statio ubi hodie est *Môsul.*

1006,1. Σιγγάρα] Σίγγαρα Arg. ‖ — λζ] λζ′ γ″ P. ‖ — Singara quoque (hod. *Sindjâr*, curd. *Shingâr*; v. Ritter XI p. 450 sqq.; Sachau p. 328 sqq.) prave Tigridi apposita, quamvis sit una ex notissimis mediterraneis Mesopotamiæ urbibus. ‖ — 2. Βητοοῦν] ABDEXZ⊐; Βητόουν F; Βητοδυν (sine acc.) S; Βητοοῦμ Arg. Bas.; Betum Lugd.; Βητόουσα PRVW ed. pr.; ἢ Βητοοῦσα add. AS. ‖ — λϛ′ ∠″δ″] λϛ′ δ″ ed. pr. ‖ — Tigridi imminet hod. *G. Butm*, in cuius iugo oppidum sat amplum stetisse ex ruinis late sparsis apparet (v. Ritter XI p. 163). ‖ — 3. Λαμβάνα] Λαββάνα CD; Λάββανα FLMNOPVΞΦΩ⊐ Bas. Lugd. Arg. Ulm.; Λάββαναι S; Λαβάνα AW; Λαβάννα R. ‖ — οζ ∠″γ″] οζ′ ϛ″ ed. pr.; οη′ γ″ A ‖ — λϛ′ ∠″] λϛ′ γ″ ed. pr. ‖ — 4. Βίρθα] Birta Ulm. ‖ — οη′ ∠″δ″] οη′ δ″ ed. pr. ‖ — λϛ′ γ″] λϛ′ δ″ ed. pr. ‖ — 5. Καρθάρα] Κάρθαρα MNOPRSVWΔΦΩ⊐ ‖ — λϛ′ δ″] λϛ′ ed. pr. ‖ — 6. Μανχάνη] Μανχάνα X — οθ′ ϛ″] οθ′ BEZ ‖ — λϛ′ δ″] λϛ′ γ″ Bas.; λϛ′ ADFLMNOPRSVΔΞΦΩ⊐ Vic. Rom. Ulm. ‖ — Ex his urbibus una facillime recognoscitur, sc. Carthara, quæ accurate collocatur ubi Lycus fluvius (h. *Zâb-âla*; v. Forb. II p. 607) in Tigridem influit : ruinæ eius (*El-Hadra* nuncupatæ) adhuc extant (cf. Oppenheim l. l.). Hinc eadem distantia est ad rudera *El-Mankube* appellata quæ apud Ptol. est ad Manchanen. Septentrionem versus autem (quamquam intervallum iusto magis diducitur ap. Ptol.) Lambanæ respondere videtur *Lazzaka* vel *Laddaka* vicus (Opp.). De Birtha, quod nomen perfrequens est in his regionibus, certius dici nequit. Erant qui putarent (cf. Forb. II p. 637), eam commemorari ab Ammiano (*Virta castellum* XX 7,17) et Procopio (τὸ Βυρθὸν πολίχνιον de aed. II, 4); sed hæc Birtha sita erat ἀμφὶ πόλιν Ἄμιδαν in extremo Mesopotamiæ, at non meridionalis, sed septentrionalis. Restat ut moneam Tabulam Peut. præbere in ea quam supra diximus via stationes quasdam, quæ cum Ptolemæi urbibus componendæ esse videantur; ecce altera eius itinerarii quæ huc spectat pars : ad Tigrim

Hatris	XXXV	(*Carthara* Ptol; *El-Hadra.* Urbs in utraque ripa stetisse videtur, siculi quæ media ætate eodem loco erat *Haditha* (cf. Ritter XI p. 665)
Sabbin	XLVIII	(tab. XXVIII); hod. *Sabah* (Oppenh.), quæ non procul abest a Capro fluvio (h. *Zab el-Asfal.*)
Phalcara	XXVIII	(h. *El-Fatha*)
Gibrata	XXV	(h. *Tell Kabr* (Ch.).

Hinc via a Tigride ortum versus deflexit. ‖ — 7. post Σελεύκειαν A. add. πόλεις αἵδε ‖ — 8. Σκάφη] ita ACDFLMNOPRSVXΔΞΦΩ⊐ Bas. Arg. Lugd. Ulm.: Τεσκάφη cett. codd. Col. Rom. Vic. ‖ — λδ′ ∠″] λδ′ γ″ ed. pr. Col.; λδ′ γ″ ∠″ Φ; 34 2/3 Arg. ‖ — Tabulæ Peut. *Sabbis*, ni omnia me fallunt, una cum Apamea perperam et meridiem versus detrusa et in occidentali Tigridis ripa posita. Cf. Not. dign. XXXVI 26, ubi Boeck. scribi voluit *Equites scutarii indig., Safenses.* ‖ — 9. Ἀπάμεια] ἢ Ἀπάμα add. A. ‖ — οθ′ ∠″ γ″] οθ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λδ′ γ″] λδ′ ϛ″ ed. pr.; λδ′ ∠″ Arg. ‖ — Fuisse duplicem in his regionibus Apameam testes sunt et auctores hebræi (Kiddûsîn babl. 71; v. Fraenkel ap. P.-Wiss. s. v.) et arab. (Abulf. ap. Saint-Martin, *recherches sur l'hist. et la géogr. de la Mesène et de la Characène* p. 99 sq.). Non facilis est earum apud Græcos Romanosque

ὑφ' ἣν ἡ τοῦ Βασιλείου ποταμοῦ πρὸς τὸν Τίγριν συμβολή.

7. Ἐν δὲ τῇ μέσῃ χώρᾳ πόλεις αἵδε·

Βιθιάς	οβ' γ''	λζ' γο''
Ἔδεσσα	οβ' ∠''	λζ' ∠''

infra quam sunt regii fluvii et Tigridis confluentes.

7. In media autem terra sunt oppida hæc :

Bithias	72° 20'	37° 40'
Edessa	72° 30'	37° 30'

---

scriptores distinctio (cf. Droysen, *Gesch. d. Hell.* III 2 p. 314 sq.). Ad septentrionalem certe pertinent Plin. VI 129 ubi hæc : *Tigris... lustratis montibus Gordyæorum circa Apameam Mesenes oppidum citra Seleuciam Babyloniam* (*XXV M passuum* (CCXXV D XXII a) *divisus in alveos duos altero meridiem ac Seleuciam petit Mesenen perfundens*, *altero ad septentrionem* (inepte; deb. inter meridiem et ortum) *flexus eiusdem gentis tergo campos Cauchas* (cf. Steph. Byz. s. v. Χωχή; Greg. Naz. or. 2 in Jul. p. 303) *secat*, *ubi remeavere aquæ Pasitigris appellatus* et Steph. Byz. ubi s. v. Ἀπάμεια : ἔστι καὶ ἄλλη (sc. Ἀπάμεια) ἐν τῇ Μεσηνῶν γῇ τῷ Πίγρητι (Τίγρητι A; v. Eust. ad Dion. 976) περιεχομένη ἐν ᾗ σχίζεται ὁ Πίγρης ποταμὸς καὶ ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ μοίρᾳ περιέρχεται ποταμὸς Σέλλας (Σίλας R; Δέλας A), ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Πίγρης, ὁμώνυμος τῷ μεγάλῳ. Eodem spectare videntur Amm. Marc. XXIII 6,23 et Etym. M. s. v. Ἀσσυρία. Iam vero si a Seleucia XXV m. p. sec. flexuosum fluminis cursum emetiamur, eo diducimur, ubi revera canalis satis amplus quondam, siculi ex Chesneyi potissimum tabula elucet, e Tigride effluit, cui hod. nomen adscribitur *Digel* : hic igitur fuerit Stephani Σέλλας (Σύλαξ ap. Eust. ad Dion. 976; Σόλλαξ (Σύλαξ v. l.) ap. Ps. || — Plut. de fluv. 24, ὅπερ μεθερμηνευόμενον ἔστι κατωφερής). Antiquitatis monumenta in intermedio reperiuntur (*Ru. Djibbare* ap. Oppenh.). Ad alteram autem Apameam referenda sunt quæ leguntur ap. Plin. VI 132 : *oppidum eius* (sc. Sittacenes) *Sittace Græcorum ab ortu et Sabdata*, *ab occasu autem Antiochia inter duo flumina Tigrim et Tornadotum. Item Apameæ*, *cui nomen Antiochus matris suæ imposuit*, *Tigris circumfunditur. Hæc dividitur Archoo* (archou R archon (?) DF). Qui Archoum ni vehementer erro idem est atque Γόργος, prave delineatus in Ptol. tabulis, unde fortassis genuina nominis forma ap. Plin. restituenda; id autem non dubito quin hod. vocetur *Kercha* (Kiep.). Etenim *Kercha* in Tigridem exit prope *Kurnah* urbem, ubi Euphrates et Tigris confluunt : in eius autem vicinia Apameam sitam fuisse testis est Abulfeda l. l.; itaque de australis quoque Apameæ situ constat. Relinquitur ut quæramus quænam ap. Ptol. intelligenda sit. Atque primo quidem obtutu positionis numeris meridionalis indicari videtur, quamvis in dextra Tigridis ripa posita (cf. Droysen l. l.); attamen sunt quædam quibus ad aliam ducamur opinionem, eo scilicet, ut putemus Ptolemæum duas illas urbes turpiter inter se confudisse. Namque qui a boreali Apamea meridiem versus in Tigridem influit *regius fluvius*, in Ptol. tabulis in eo fere latitudinis gradu exit quo australis collocari debebat, ita ut suspicio moveatur cogitavisse Ptol. de Euphratis cum Tigride iunctione quæ est prope *Kurnah*; ex altera vero parte qui meridionalem permeabat Gorgos fluvius, septentrionem versus removetur, ita ut non longe absit ab eo loco quo septentrionalis Apamea erat. || — 1007,1. τοῦ βασιλείου ποταμοῦ] ita libri omnes; Wilb. ex conj. Grashofi scripsit τοῦ διὰ Βαβυλῶνος ποταμοῦ. Quod cur recipi nequeat ex eis quæ supra disserui colligitur. || — 2. post συμβολή libri fere omnes addunt ἐγγὺς Μέση χώρα; ἐγγὺς μέσ χώρα Z; ἐγγύς (om. μ. χ.) X;... sub qua (sc. Apamea) commixtio Regii fl. cum Tigride; media prope regio. Vic.;... commixtio R. fl. c. T. in Media proprie regione Rom.;... concursio et medio loco regio (in qua sunt civitates hæ) Col ; om. ed. Lugd., rectissime, ut mihi quidem videtur. Verba margini a sciolo quodam ascripta aliena esse a Ptolemæo cum ea quam cod. X præbet lectione probatur, tum ratione atque ordine operis Ptolemæani : Mesopotamiæ regiones supra iam enumeratæ sunt. Itaque supersedere debemus coniecturis et Droyseni (III 2 p. 314) qui legi iussit Μεσήνη (cf. Ritter X p. 150 sq.) et Grashofi, quo monente Wilb. scripsit ἐντὸς δὲ ἡ Μέση χώρα. || — 3. ἐν δὲ τῇ μέσῃ χώρᾳ] ita Lugd. (ex. conj. Saint-Martin l. l. p. 79). In codd. inepte legitur ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ μέσῃ χώρᾳ || — πόλεις] om. L. || — 5. Βιθιάς] Βιθίας FNΓ; Βυθιάς PRV; Bythias Bas.; Bethias Ulm. || — οβ' γ''] οβ' ∠'' A. || — λζ' γο''] λζ' γ'' ed. pr.; λη' A. || — Eadem atque Bathnæ, celeberrima urbs (cf. Siml. in Wess. *It. Ant.* p. 192); hodie *Serûdj* (cf. Ritt. XI p. 279 sqq.; Forb. II p. 629; Sachau p. 186 sqq.). Distantia inter B. et Edessam iusta minor est (c. XXV m. p.; cf. It. Ant. l. l.), et B. ponenda erat ab Ed. non septentrionem versus, sed versus meridiem et ortum. || — 6. Ἔδεσσα] Edesa olim Antiochia (cf. Plin V 24,86; Steph. Byz. s. v. Ἔδεσσα] Vic. Rom. Ulm. || — οβ' ∠''] οβ' ∠''γο'' A; οβ' ed. pr. || — λζ' ∠''] λζ' ∠''γ'' A; λζ' ϛ'' ed. pr. ||

Ὀμβραία	ογ′	λζ′ ϛ″	Ombææ	73°	37° 10′
Ἀμμαία	ογ′ γ″	λζ′ ∟″γ″	Ammæa	73° 20′	37° 50′
Σοῦμα	ογ′ ∟″	λζ′ γο″	Suma	73° 30′	37° 40′
Ῥισίνα	ογ′ ∟″	λζ′ ∟″	Rhisina	73° 30′	37° 30′
Ολιβέρα	ογ′ ∟″	λζ′	*Th*elibera	73° 30′	37°
Σαράῤῥα	οδ′	λη′ δ″	Sararra	74°	38° 15′
Σακάνη	οδ′ γ″	λζ′ ∟″δ″	Sacane	74° 20′	37° 45′
Ἀρξάμα	οδ′ γο″	λζ′ δ″	Arxama	74° 40′	37° 15′
Γιζάμα	οδ′ γ″	λζ′ δ″	Gizama	74° 20′	37° 15′

— cf. VIII 20,26. Scriptorum locos coacervaverunt Ritt. XI p. 315 sqq.; Forb. II p. 628; Droys. III, 2 p. 311 sq. Hod. *Urfa.* ‖ — 1008,1. Ὀμβραία] Ὄμβραια PRSΦΩ Bas.; Ὀνβραία LMNOΔΞϽ; Ὄμβρεα ed. pr. ‖ — λζ′ ϛ″] λζ′ A. ‖ — Situs loci incertus. ‖ — 2. Ἀμμαία] Ἀμαία BEZSΦ; Amea Ulm. ‖ — λζ′ ∟″γ″] λζ′ ϛ″ L; λζ′ γ″ ed. pr. ‖ — Nequit referri ad *Amidam* (cf. Ritt. XI p. 21); immo componenda certe est cum *Tameada* Abulfedæ, inter Samosatam et Edessam alicubi sita (cf. Ritt. XI p. 274). ‖ — 3. Σοῦμα] Σούμα SΔΞΩϽ; Σουμαία X ‖ — ογ′ ∟″] ογ′ ∟″γ″ A; ογ′ ϛ″ ep. pr. ‖ — λζ′ γο″] λζ′ ϛ″γ″ A; λζ ϛ″ ed. pr.; 37 1/3 Vic. Rom. ‖ — Collocanda est in eis montibus qui *Tektek* hod. vocantur : antiquitatis vestigia ibi passim reperiuntur (cf. Sachau l. l. p. 224 sq.; fortassis est *Sôgmatâr*). Alia est Zosimi Σοῦμα (III 30,2; *castellum Sumere nomine* ap. Amm. Marc. XXV 6,4). ‖ — 4. Ῥίσινα] ita MNOPRS VWXΔΞΣΦΩϽ; Ῥισίνα rell. codd.; Ἐρισίνα L ‖ — ογ′ ∟″] ογ′ δ″ A; ογ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λζ′ ∟″] λζ′ AΓ ‖ — Steph. Byz. s. v. : Ῥέσινα πόλις (Μεσοποταμίας add. Mein.) περὶ τὸν Ἀβόρραν (ita Dind.; Ἄβορον libri) ποταμόν. Eadem *Resaina* vocatur ap. Amm. Marc. XXIII 5,17, *Ressaina* in Tab. Peut., *Resama* a Geogr. Rav. p. 79,15. In Not. dign. XXXVI, 20 : *Equites promoti Illyriciani, Resain — Theodosiopoli*, sicuti urbs a rerum Byz. scriptoribus vulgo appellatur. Hod. *Râs el-ʿAin* (cf. Ritt. XI p. 375 sqq.). Ex distantiarum numeris a Carris unde computatis consequitur eandem urbem mutato paulum nomine — nimirum Ῥεσαίνα nuncupatur — infra iterum recurrere ap. Ptol. (p. 1011). Tabulæ Peut. mensuræ ita habent :

Charris		
Sahal	XXII	(tab. XXXII) = *Tel Sahal.* (Hausknecht, *Routen im Orient.* tab. II.)
Ressaina	XXXV	= *Râs el-ʿAin.*
Rene	XXXVI	= *ʿAin el-Khâs.* (Sachau. tab. II.)
Macharta	XXVIII	= *ʿAin es-Sabâhijje* (Sach. tab. II.)
Nisibis	XXIV	= *Nsêbin.* ‖

5. Ὀλιβέρα] WXΩ; Ὀλίβερα rell. codd.; Ὄξιρα ed. pr. ‖ — ογ′ ∟″] ογ′ δ″ A; ογ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — λζ′ ∟″] λζ′ A. ‖ — Probatur mihi quod doctissime exposuit Muellerus (p. 950 sq.), qui censet Ὀλιβέραν vel potius Θελίβηραν non diversam esse a Strabonis (XI 14,5) Ἰβηρία vel [Τελ]ιβηρία et componendam cum Tab. Peut. *Barbare* (*Bara* ap. Geogr. Rav. 79,10), quæ respondeat hod. *Tel Garouan.* Quamquam res pro certo statui nequit. ‖ — 6. Σαράῤῥα] ABDEXZ; Σάραῤῥα FMNOPRSVWFΔΞΩϽ; Σάραρα Φ; Σάῤῥανα L; Σαῤῥάνη ed. pr.; Sarrana Ulm.; Sarana Vic.; Sorana Rom. ‖ — λη′ δ″] λη′ ed. pr. tuente Grashofio. ‖ — Nomen corruptum esse videtur; genuina eius forma extat in Tab. Peut., ubi *Nararra* statio LX m. p. a Tigranocertis distat, apponenda fluviolo cuidam, qui syr. vocatur *Nahra de Hare* (Assem. I 109 ap. Kiep. *S.-B. d. Berl. Ges. d. Wissensch.* 1873, p. 181 adn. 2; cf. *Herm.* IX p. 148 adn. 2). Unde intelligitur urbem temere collocari a Ptol., in cuius tabulis distantia quæ est inter Colchim et Sararram prope accedit ad eam quæ in Tab. Peut. intercedit inter utrumque oppidum. ‖ — 7. Σακάνη] Σάκανα A; Σακάντη X; Σανάκη ed. pr. ‖ — οδ′ γ″] ex conj. Wilb. ογ′ codd. ‖ — λζ′ ∟″ δ″] ADF Arg. Lugd. Bas.; λζ′ δ″ BEZ; λη′ δ″ ed. pr. ‖ — Eadem in Tab. Peut. *Sammachi*; hod. *Shêkhân* (cf. Sachau l. l. p. 433). ‖ — 8. Ἀρξάμα] Ἄρξαμα AFMNOPRSΔΞΩϽ (ἢ Ἄρωμα add. A); Ἀρηάξα X; Arsana Rom. Ulm. ‖ — οδ′ γο″] οε′ A; οδ′ δ″ ed. pr. ‖ — Χωρίον Ἀρζαμένων laudatur a Procopio (bell. Pers. I 8), ὁ ποταμὸς τοῦ Ἀρζάμων et τὸ Ἀρζάμων (castellum ut videtur) a Theophylacto Sim. (I 15,15. II 1,5. 6. 5,4). In Tab. Peut. nuncupatur *Arcamo*, *Artamus* ap. Geogr. Rav. 80,12; hod. *Tel Harzam* (Hauskn. tab. II) vel *Harzem* (Sachau l. l. p. 180). Et Sacane et Arxama sitæ erant in ea via, quæ Nisibi Tigranocerta ducebat (cf. Kiepert l. l. p. 180; Mueller p. 946) : distantiarum numeri ap. Ptol. iusti sunt, perversa autem urbium positio. ‖ — 9. Γιζάμα] Γίζαμα FMOPRSWΔΞΦΩ; Gizania Arg.; Gazama Ulm. ‖ — οδ′ γ″] οδ′ ∟″ A; οδ′ δ″ ed. pr. ‖ — λζ′ δ″] λζ′ ϛ″ ed. pr. ‖ — Versuum 8 et 9 ordi-

Σίννα	οδ' δ''	λζ' ∠''	Sinna	74° 15'	37° 30'
Μαμβοῦτα	οδ' ∠''δ''	λζ' γ''ιβ''	Mambuta	74° 45'	37° 25'
Νίσιβις	οε' ς''	λζ' ∠''	Nisibis	75° 10'	37° 30'
Βιθίγα	οε' ς''	λζ' ∠''δ''	Bithiga	75° 10'	37° 45'
Βαξάλα	οε' γ''	λζ'	Baxala	75° 20'	37°
Αὐλαδίς	ογ'	λς' γο''	Auladis	73°	36° 40'

nem Wilb. invertit suadente Grashofio : equidem non assentior. ‖ — 1009,1. Σίννα] Σίνναι X; Sina Vic.; Synna Lugd. Rom. ‖ — οδ' δ''] οδ' P Bas. ‖ — λζ' ∠''] λζ' ς'' ed. pr. ‖ — Gizama (*Thill-azamana*, *Thill-azamara* in Not. dign. XXXV 12. 21) sec. Ptol. 50 fere m. p. abest a Nisibi; itaque recte a Muellero (v. p. 951) cum Gizama componitur *Sizinus*, sita in ea via quam ab Edessa Singaram exhibet Tab. Peut. (*Sichinus* g. R. 80,9); hod. *Skénijje* (cf. Sachau l. l. p. 324 sqq.). De Sinna non constat; certe non est Σίνναχα, in qua Surena Crassum dolo captum interemit (Strab. XVI 2,23; Plut. Crass. XXIX; cf. Muell. p. 950), fortassis Σίνας Procopii (de æd. II, 4) aut *Sina* vel *Syna Judæorum*, ubi *equites promoti indigenæ* (Not. dign. XXXV, 19). Attamen mihi non Osrhoenæ, sed Mesopotamiæ urbs ap. Ptol. intelligenda esse videtur. Nimirum paulo infra (1010,7 et 8) in tabulis recensentur Zama et Sinna urbes; iam vero cum ipsa nominum similitudine suspicio movetur, tum certis argumentis probari potest Zamam eandem esse atque Gizamam. Etenim primum quidem Zamæ latitudo congruit cum latitudine Singaræ montis; dein vero eadem distantia intercedit inter Risinam et Zamam quæ est inter Resainam et Gizamam, ita ut haud sciam an non abhorreat a veritate, si statuamus Ptolemæum eandem fere viam (diversis scilicet stationibus quibusdam et mutatis paulum nominibus) bis in tabulas rettulisse, ita ut, quamquam temere locantur oppida intermedia, via per ea traducta eiusdem fere sit longitudinis. Unde verisimile esse duco Sinnam quoque septentrionalem aliam non esse ac meridionalem, in Singara monte alicubi quærendam, fortassis ubi hod. *'Ain el-Hisan* et *Ain Tine* fontes scaturiunt (v. Sachau l. l. p. 334 sq.). ‖ — 2. Μαμβοῦτα] Μαμβοῦτα MOPRVW ΔΞΦΩϽ Arg.; Mambutha Ulm.; Μαμβροῦτα X ‖ — οδ' ∠''δ''] οδ' ∠''γ'' BEZ; οε' δ'' A; οδ' ς'' ed. pr. ‖ — λζ' γ''ιβ''] λζ' ∠'' ιβ'' A; 37 1/2 1/12 Rom.; λζ' γ'' ed. pr. ‖ — Secundum positionem est *Chammaudi* Tabulæ Peut. (*Amaude* ap. Geogr. Rav. 81,20; *Amudis* ap. Amm. Marc. XVIII 6,13; Ἀμμώδιον ap. Proc. de æd. II, 1; Ἀμμωδίως ap. Theoph. Sim. V 4,4); hod. *Tell 'Amude* (cf. Mueller p. 951; Sachau p. 394). ‖ — 3. Νίσιβις] Νισιβεῖς BEZ ‖ — λζ' ∠''] λζ' δ'' ed. pr. ‖ — Hod. *Nsébin* (cf. Ritter XI p. 413 sqq.; Droysen III 2 p. 312; Forbiger II p. 631 sq.; Sachau p. 391 sqq.). Cf. VIII 20,23. In tabula codicis S minore manu ascripta leguntur : σημείωσαι ὅτι Νίσιβις λέγεται καὶ Ἀντιοχία τῆς Μυγδονίας. Fluxit, ni fallor, hoc scholion, quod non legitur in tabula codicis Ω, ex Strabone (XVI 1,23). ‖ — 4. Βιθίγα] Βίθιγα FLMNOPRSVW XΔΞΦΩϽ; Βίθηγα A; Bithigia Arg. ‖ — οε' ς''] ita omnes codices; οε' ∠'' cur Wilb. scripserit monente Grashofio non assequor ‖ — λζ' ∠''δ''] λζ' ς'' ed. pr. ‖ — A Nisibi septentrionem versus 28 m. p. (18 m. p. sec. Ptol.), a Saphe 45 m. p. (40 m. p. sec. Ptol.) abest *Midijád* : huc igitur Bithigam rettulerim. ‖ — 5. Βαξάλα] Βάξαλα AFMNOPRSVWXΔΞΩϽ (ἢ Βάαλα add. A); Βάζαλα Φ Arg. Lugd.; Βαξάχα ed. pr. ‖ — οε' γ''] οε' ∠'' A; 75 1/6 Vic. Rom. Ulm. ‖ — B. in Ptolemæi tabulis a Singara (inepte scilicet Tigridi apposita) versus occasum 40 m. p. distat; nostris in tabulis in Singaræ parallelo ponitur — spatio 55 fere m. p. interiecto — *Khyrbet el-Baghla* (cf. Sachau p. 341). ‖ — 6. Αὐλαδίς] Αὐλαδής Z ‖ — ογ'] ογ' γ'' A. — λς' γο''] λς' ∠'' ed. pr. ‖ — Auladis aliunde non nota. Fortasse licet sumamus Auladim componendam esse cum ea statione quæ *Aladin* audit in Tab. Peut., Θιλλάδα ap. Isid., hod. *El-'Ale* (cf. Sachau p. 254). Tabulæ itinerarium (quod erroribus fœdissimis scatere iam Ritterus monuit XI p. 263) in hunc modum restituerim :

Edessa

Thalama (= Tharrana = Charra) [XXVI] = *Harrân.*

Hadia (= Halia) XII = *Tel el-Abjad* (Sachau t. II).

Sathena (= Thenessata) VIII : sita erat ubi *Solola* et *Belikh* fluvii miscentur.

[Vicus] Simtita (κώμη Σίμβηλα Isid.; Cumicumbilo geogr. Rav. 54,9) XII : quærendus ubi *Garamûkh* fl. in Bilecham influit.

[Nicephorium (de nominis corruptela cf. Ritter X p. 1127.)] XXX = *Er-Ragga* (hinc diverticulum erat ad Euphratis vadum, ut ex numero XII qui ibi exstat colligitur).

Thelbon VIII = *Tel Zêdân* (Sachau t. II).

Banata (Chumbane Isid.) XXIV = *Tel el-Menâkhir* (S. t. II).

Βαλλάθα	ογ' ∟''δ''	λς' γο''	Ballatha	73° 45'	36° 40'
Κάῤῥαι	ογ' δ''	λς' ς''	Carrhæ	73° 15'	36° 10'
Τιρίτθα	ογ' ∟''γ''	λς' δ''	Tiritha	73° 50'	36° 15'
Θενγουβίς	οδ' γο''	λς' ∟''	Thengubis	74° 40'	36° 30'
Ορθάγα	οδ' γο''	λς'	Orthaga	74° 40'	36°
'Ελειΐα	οε' γο''	λς' ∟''δ''	Eleia	75° 40'	36° 45'
Ζάμα	οε' ∟''	λς' γ''	Zama	75° 30'	36° 20'
Σίννα	ος' γ''	λς' γο''	Sinna	76° 20'	36° 40'
Γορβάθα	οζ'	λς' δ''	Gorbatha	77°	36° 15'
Δαβαύσα	ος'	λς'	Dabausa	76°	36°

Aladin XX = *El-'Ale.*

Hinc Dertam (= *Ed-Dêr*; cf. Moritz l. l. p. 30) via petisse videtur; itaque numerus XVIII corrigendus in XLVIII. Singula persequi huius loci non est. ‖ — 1010,1. Βαλλάθα] Βάλλαθα ADMNORSVWΔΞΦΩ⅃; Βάλαθα LX; Βάλλασθα F. ‖ — ογ' ∟''δ''] οδ' ∟''δ' A; 73 2/3 1/4 (sic) Vic.; ογ' ς'' ed. pr. ‖ — λς' γο''] λς' ς'' ed. pr. ‖ — Sec. positionem debet esse *Thallaba* Tabulæ Peut., hod. *Tha'alaban* (Kiepert). (Cf. Not. dign. XXXVI,35 ubi : *coh. quinquagenaria Arabum Bethallaha.*) Itinerarium, quod est Edessa Singaram, ita construendum :

Edessa

Charra XXVI = *Harrân.*

Fons Scabore XXVII : ponendus alicubi in eis montibus qui *Tektek* hodie vocantur, fortasse *Khan el-Barûr* (Hauskn. t. II; Sachau t. II).

Birrali XXIV (tab. perverse XLIV) = *'Ain el-Malh* (H. S.).

Thallaba XXVIII = *Tha'alabam* (Kiep.).

Thubida (Thumida ap. Geogr. Rav. 80,7; ni fallor eadem atque Ptol. Δαβαύσα) XXVIII = *Dibs* (Hauskn. t. II).

Lacus Beberaci LVIII (tab. perv. XVIII) = *Kheret-Khatûnyje* (H. S.).

Alaina (Ptol. 'Ελαιΐα ut videtur) XII = *Tel el-Hajâl.*

Singara XX = *Sindjâr.*

2. Κάῤῥαι] Κάραι L ‖ — ογ' δ''] οδ' δ'' A; 73 1/2 1/3 Vic. Rom. Ulm.; οδ' γ'' ed. pr. ‖ — λς' ς''] λς' δ'' Vic. Rom. Ulm. ed. pr. ‖ — Carrhae, falsissime collocatæ a Ptolemæo, hod. *Harrân* (cf. Ritter XI p. 291 sqq.; Droysen III 2 p. 209 sq.; Forbiger II p. 629 sq.; Sachau p. 217 sqq.). ‖ — 3. Τιρίτθα] Τηρίτθα A; Τίρθα X; Τιριθία ed. pr. ‖ — ογ' ∟''γ''] οδ' A; οδ' γ'' Γ; οδ' ∟''γ'' ed. pr. ‖ — λς' δ''] 36 Rom. ‖ — De T. aliunde non constat. Muellerus (p. 950) Strabonis Χορδίραζα attulit (XVI 1,23), de quibus rectius me iudice iudicavit in adnotationibus Strabonianis (p. 775). Leguntur quidem in nostris tabulis nomina similia, at regionibus toto cœlo diversis; itaque præstat rem in medio relinquere. ‖ — 4. Θενγουβίς] Βεντουβις (corr. 2. m.) Φ; Tengubis Ulm.; Thengubis Lugd.; Θεργουβις ed. pr. ‖ — οδ' γο''] οε' γο'' A; οε' ς'' ed. pr. ‖ — Ubi fuerit accurate ex Tab. Peut. definiri potest, in qua *Tigubis* (*Thegubris* ap. Geogr. Rav. 81,8) 35 m. p. abest a Tharanna (*Harrân*), a fonte Scabore (Cavoræ ap. Geogr. Rav. 80,6) 16 m. p. Totum hoc spatium in novissimis tabulis vacuum relictum. Distantia, quæ ap. Ptol. inter Thengubin et Resainam intercedit (50 fere m. p.), bene habet. ‖ — 5. 'Ορθάγα] ita X; 'Όρθαγα plerique libri; "Οργαδα FMNRW; 'Ορθεάγα ed. pr. ‖ — οδ' γο''] οε' γο'' A; οε' ς'' ed. pr. ‖ — λς'] λς' δ'' ed. pr. ‖ — Quærenda est media inter Resainam et Thengubin. ‖ — 6. 'Ελειΐα] 'Ελείτα MNRWΔΞΩ; 'Έλειτα X; Eleia Bas. Vic. Rom. Ulm.; Eliia Lugd.; 'Ελήϊα F (probante Grashofio); 'Ελίειθα L; 'Ολία ed. pr. ‖ — οε' γο''] ita A recte; οδ' γο'' BDEFLNRSZΔΞΦ; ος' γ'' ed. pr. ‖ — λς' ∟''δ''] λς' γ'' ed. pr. ‖ — Eleiia 26 m. p. a Singara distat; 17 m. p. inde abest *Tel el-Hajâl* (cf. Ritter XI p. 458; Sachau p. 326). Commemoratur una cum Singara ab Ammiano (XVIII 5,7) et Sexto R. (27). ‖ — 7. Ζάμα] Sama Ulm. ‖ — οε' ∟''] οζ' Γ; οε' ed. pr. ‖ — λς' γ''] λς' δ'' Γ ed. pr.; λς' ∟'' Arg. Vic. Ulm.; 36 2/3 Rom. ‖ — 8. Σίννα] Σίνα L; Synna Lugd. Rom. ‖ — ος' γ''] ος' ∟'' A; ος' ed. pr.; 74 1/3 Vic. ‖ — λς' γο''] λς' δ'' ed. pr. ‖ — De Zama et Sinna cf. supra ad p. 378,18 sq. ‖ — 9. Γορβάθα] Γόρβαθα ADF Arg. (ἢ Γάρβαθα add. A); Γουρβάθα X ed. pr.; Γάρβαθα CVW; Γάρβαθθα SΩ. ‖ — Urbs posita in orientali Singaræ montis parte recognosci posse videtur in eis ruderibus quæ *Khyrbet el-Obra* hodie appellantur (cf. Sachau p. 336; cf. supra ad p. 377,25). ‖ — 10. Δαβαύσα] ita X; Δάβαυσα reliqui libri, exc. BEZ qui versum omittunt; Βάδαυσα ed. pr. exc. Bertii editione, ubi Βάδαυσαν legitur ‖ — ος'] οζ' A; 77 2/3 Vic.; 76 2/3 Rom.

Βαριάνα	οζ' γο''	λϛ'
Ἀκράβα	ογ' ϛ''	λε' ∠''γ''
Ἀπφαδάνα	οδ'	λε' ∠''
Ῥεσαίνα	οδ' γο''	λε' γο''
Πελιάλα	οε' ∠''δ''	λε' ∠''γ''
Ἀλουανίς	οδ' δ''	λε' γ''
Βιμάτρα	οϛ' δ''	λε' γ''
Δαρέμμα	οϛ' γ''	λε'

ΚΕΦ. ΙΗ'

Ἀραβίας Ἐρήμου θέσις.

[Ἀσιάς πίναξ δ'.]

Ἡ ἔρημος Ἀραβία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων Μεσοποταμίας μέρει κατὰ τὸ ἐκτεθειμένον μέρος τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ἀπὸ δὲ δυσμῶν τοῖς διωρισμένοις μέρεσι τῆς τε Συρίας καὶ τῆς Πετραίας Ἀραβίας· ἀπὸ δὲ

Bariana	77° 40'	36°
Acraba	73° 10'	35° 50'
Apphadana	74° -	35° 30'
Rhesaina	74° 40'	35° 40'
Peliala	75° 45'	35° 50'
Aluanis	74° 15'	35° 20'
Bimatra	76° 15'	35° 20'
Daremma	76° 20'	35°

CAP. XVIII

Arabiæ Desertæ situs.

[*Asiæ tabula quarta.*]

Deserta Arabia terminatur a septentrionibus Mesopotamiæ parte secundum eam quam exposuimus Euphratis fluvii partem; ab occidente sole definitis partibus Syriæ atque Petrææ Arabiæ; ab oriente Baby-

---

‖ — Distantiis a Resaina unde et Thengubi emensis (iustis paulo minoribus) adducor ut credam Dabausam esse hod. *Dibs* (v. supra ad p. 1010,1). ‖ — 1011,1] Βαριάνα] Βαρίανα MNOPRSWΔΞΦΩΣ Arg. ‖ — οζ γο''] οη' γο'' A; οζ' γ'' ed. pr.; 76 1/3 Ulm. ‖ — λϛ'] 36 1/3 Ulm. ‖ — Inter Barianam et Singaram montem 52 fere m. p. intercedunt; itaque si Ptolemæus, uti debebat, urbem inter occasum et austrum posuisset, non inter ortum et austrum, incideremus in hod. *Barkâne* (Oppenh.), quo sicuti his temporibus (v. Sachau p. 226), ita antiquis quoque via Carrhis inde ducebat, cuius vestigia etiam in Tab. Peut. et geogr. Rav. (p. 81) exstare opinor. ‖ — 2.] Ἀκράβα] Ἀκράβαι F. ‖ — ογ' ϛ''] ογ' ∠'' ed. pr. ‖ — cf. Not. dign. XXXVI, 25 : *equites sagittarii indigenæ Arabanenses* (?). Sec. distantiarum numeros Acraba respondet hod. *Sha'rgrâ* (cf. Sachau p. 235). ‖ — 3.] Ἀπφαδάνα] Ἀπφάδανα MNPRSVΞΩΣ; Ἀπφαδανα (om. acc.) O; Σαπφάδανα W; Aphadana Lugd. Rom. ‖ — οδ'] οδ' ∠'' A. ‖ — λε' ∠''] λε' ∠''δ'' ed. pr. ‖ — Alias urbis mentio non fit; sine iusta causa Seeckius *Apatnam* cum Apphadana composuit (Not. Dign. XXX, 25.). Hod. *Fedên* (cf. supra p.377,5.) ‖ — 4.] Ῥεσαίνα] Ῥέσαινα FMNOPRΔΞΩΣ; Ῥαίσανα X; Ῥαισένα ed. pr.; Rhesena Lugd. Rom. Ulm. ‖ — οδ' γο''] οδ' γ'' PRVW Bas. ed. pr.; οε' γο'' A. ‖ — λε' γο''] λε' ∠'' ed. pr. ‖ — De Rhesaina iam dixi ad p. 1008,4. ‖ — 5.] Πελιάλα] Πελίαλα MOPRSΔΞΩΣ; Deliada Ulm. ‖ — λε' ∠''γ''] λε' γ'' PRVW ed. pr. ‖ — P. aliunde non nota. Distantiæ rationes (a Thengubi sunt ca. 65 m. p., a Dabausa 15) postulant, ut intellegatur urbs quædam in ea via sita quam modo commemoravi; fortasse est hod. *'Ain esh-Shelâlât* (v. Sachau p. 226). ‖ — 6.] οδ' δ''] οζ' δ'' ed. pr. ‖ — λε' γ''] λε' ∠''γ'' ed. pr. ‖ — Eadem esse videtur *Calah* (Gen. X 11) vel *Chalah* (Reg. II 15,19; Chron. I 5,26), Chaboræ fluvio adiacens (v. supra p. 1001,19. cf. Mannert V 2 p. 292; Ritter X p. 248). Hodie sec. Ptol. positionem *el-Hôl* (Oppenh.). ‖ — 7.] Βιμάτρα] Βημάτρα L ed. pr.; Dimathra in tab. Bertii. ‖ — Assentientem me habet Mannertus qui (V 2 p. 355) Bimatram (rectius *Bet-atram*) ad Hatram rettulit, clarissimam illam urbem cuius ruinæ hodie *el-Hadr* nuncupantur (cf. Ritter XI p. 466 sqq.; Forbiger II p. 633); eandem infra temere collocatam Ἄτραν vocari supra monui (cf. p. 1000,14). Distantia a Singara monte (60 m. p.) ad verum (65 m. p.) proxime accedit, at falsus urbi assignatur locus. ‖ — 8.] Δαρέμμα] Δαρέμβα X; Δερέμμα ed. pr. ‖ — Situs urbis incertus. Erat, ni omnia me fallunt, in ea via quæ Hatra meridiem versus ducebat (*Hamrat Dubeshi?* cf. Sachau p. 314). ‖ — Adiecta est in libris SΩ tabula Mesopotamiæ. Ibidem sequuntur libri VIII capitis 20 paragraphi 22-26. ‖ —

Cap. XVIII. 12.] Ἡ ἔρημος Ἀραβία] Ἀρραβία CPRX hoc loco et passim; Ἀ. ἡ ἔρημος X. ‖ — 14] τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ] post hæc quæ in CMNOPRVΔΞΦΣ Vic. Rom. Ulm. addita leguntur ὃ ἐπέχει μοίρας οϛ' δ'' λγ' γ'' Wilb. recte delevit monente Grashofio; ἄχρι πέρατος οὗ θέσις οϛ' δ'' λγ' γ'' addunt SΩ, qui deinde pergunt, sicuti etiam Φ, hunc

ἀνατολῶν τῇ τε Βαβυλωνίᾳ διὰ τῆς ὀρεινῆς τῆς ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ πέρατος μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ἧς τὸ πρὸς τῷ κόλπῳ πέρας ἐπέχει μοίρας οθ' λ'ς''

καὶ τῷ ἐντεῦθεν μέρει τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέχρι πέρατος οὗ ἡ θέσις ἐπέχει μοίρας οθ' κθ', ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῇ Εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ διὰ τῆς ὀρεινῆς τῆς ἀπὸ τοῦ ἐκτεθειμένου πρὸς τῇ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ πέρατος ἐπὶ τὸ κατὰ τὸν Περσικὸν κόλπον διωρισμένον πέρας.

Κατέχουσι δὲ τῆς Ἐρήμου ταύτης Ἀραβίας τὰ μὲν παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν Καυχαβηνοί, τὰ δὲ παρὰ τὴν Συρίαν Βατανατοι, τὰ δὲ παρὰ τὴν Εὐδαίμονα Ἀρα-

lonia per montana ea quæ sunt a termino quem ad Euphratem fluvium indicavimus usque ad interiorem Persici sinus angulum, quorum ad sinum terminus positus est 79° 30°10′

atque Persici sinus parte quæ deinceps est usque ad terminum, cuius positio est 79° 29°

a meridie autem Felici Arabia per montana quæ sunt a termino in confinio Arabiæ Petrææ exposito ad terminum quem ad Persicum sinum definivimus.

Incolunt autem Desertæ huius Arabiæ partes quæ sunt præter Euphratis fluvii ripas *Cauchabeni*, præter Syriam autem *Catanæi*, quæ vero sunt præter Felicem

---

in modum : ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῇ τε Βαβυλωνίᾳ διὰ τῆς ὀρεινῆς τῆς ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ πέρατος μέχρι τοῦ μυχοῦ (μοιχοῦ S) τοῦ Περσικοῦ Μαισανίτου κόλπου οὗ πέρατος ἡ θέσις οθ' λ'ς'' (36 1/6 Vic.) καὶ τῷ (τὸ S) ἐντεῦθεν μέρει τοῦ κόλπου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν εἰρημένον μυχόν

Ἀμμαία	οθ'	λ'
Ἰδικάρα	οθ'	κθ' ∠''
Ἰουκάρα	οθ'	κθ' δ''
καὶ τὰ πέρας τῆς ἐπαρχίας	οθ'	κθ'

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας... (p. 1012,8 sqq.)... πέρας οθ' κθ'· ἀπὸ δὲ δυσμῶν τοῖς διωρισμένοις μέρεσι τῆς Συρίας καὶ τῆς Πετραίας Ἀραβίας (om. Vic.). Κατέχουσι δὲ τῆς ἐρήμου ταύτης Ἀραβίας e. q. s. (p. 1012,12 sqq.). Eadem habent Ulm. Lugd. Arg. Vic. (et parte deinceps sinus in quo post prædicta interiora Ammæa e. q. s.); editio vero Vic. urbes istas denuo recenset eo loco quo vulgo leguntur quamvis mutatis hic illic positionum numeris (v. p. 1014,9 sqq.). ‖ — 15] μέρεσι τῆς τε (om. SΩΦ) Συρίας καὶ τῆς Πετραίας Ἀραβίας] SΩΦ Ulm. Arg. Lugd. Rom.; μέρεσι τῆς τε Σ. καὶ Ἰουδαίας καὶ μέρει (om. ed. pr.) τῆς Π. Α. X ed. pr.; μέρεσι τῆς Συρίας celeri codices et editiones, sola ed. Bas. in margine add. καὶ τῆς Π. Α. ‖ — 1012,1] ὀρεινῆς] ὀρίνης PV. ‖ — ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πρὸς τῷ Ἐ. π. πέρατος] SΩΦ; ἀπὸ τῆς ἐρήμου τοῦ π. τ. Ἐ. π. π. PRVW; ἀπὸ τῆς ἐρήμου τῆς π. τ. Ἐ. π. π. celt. codd. (omisso altero τῆς in N, expuncto in EZ). ‖ — 3] μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ (om. N) Περσικοῦ κόλπου] ita scribendum duco deletis quæ in libris vulgo inter Περσικοῦ et κόλπου adduntur verbis; nimirum Περσικοῦ τοῦ Μαισανίτου κόλπου præbent NX, Περσικοῦ Μαισανίτου κόλπου PRVWΩ (om. κόλπου F), Π. Μαισανίου κ. OMΔΞΞ, Π. Μεσανίου κόλπου ed. pr; Wilb. ex Grash. coniectura legi voluit μέχρι τ. μ. τοῦ Περσικοῦ κόλπου τοῦ καὶ Μαισανίτου κόλπου. Quod quamquam per se ferri potest — licet enim sumamus τὸν Μαισανίτην κόλπον aut a Maišân vico nuncupatum esse (v. Glaser, *Gesch. u. Geogr. Arab.* II p. 248) aut a Mâzin regione finitima (v. Sprenger p. 140) — tamen mihi non videtur; immo merum additamentum duobus iam locis a Grashofio eiectum (v. infra ad p. 406,5 Wilb.) hoc quoque loco eieci aliaque occasione unde ortum sit disseram. ‖ — 4] ἧς τὸ πρὸς τῷ κόλπῳ πέρας] X; ἧς τὸ πέρας πρὸς τ. κ. reliqui codices, nisi quod τὸ πέρας omittitur in NOPRVΔΞΞ;... [κόλπου] καὶ κατὰ θέσιν ἐπέχει μοίρας ed. pr. ‖ — 5] οθ' λ'ς''] λ' ∠'' FN; λς' ς'' ed. pr. ‖ — 6] καὶ τῷ] καὶ ἐν τῷ N. ‖ — 7] μέχρι πέρατος] μέχρι τοῦ πέρατος ABDENOPR ZΔΞΞ. ‖ — 8-10] om. V, sed in margine supplevit altera manus. ‖ — 10] Ἀραβίᾳ] om. S ed. pr. — Περσικόν] Μαισανίτην vulgo in libris additum cum Grash.-Wilb. delevi; Μαισανίτιν (om. Περσ.) BE. ‖ — 11] διωρισμένον]... μένου EZ; διωρισμένου πέρατος B. ‖ — πέρας] ὃ ἐπέχει μοίρας οθ' κθ' add. codd; om. Wilb. ‖ — 13] παρά] περί X hoc loco et in sequentibus passim. ‖ — Καυχαβηνοί] Χαυχαβηνοί MOPRVΛΞ Lugd. *Khachab* vel *Choschaf* desertum secundum Euphratem patere inter Nicephorium (*Rakka*) et Barbalissum (*Balis*) Iastachri quoque auctor est (v. Ritter XII p. 166). In nostris tabulis nomen non repperitur, quod non mirum est in regionibus ad hunc usque diem fere ignotis, quas nomades sine tecto et sedibus et pervagabantur antiquitus et pervagantur (v. Wetzstein *Zeitschr. f. allg. Erdk.* n. s. XVIII p. 3 sq.). ‖ — 15] Βατα-

βίαν Ἀγουβηνοί, μεθ' οὓς Ῥααβηνοί, καὶ πρὸς τῷ Περσικῷ κόλπῳ Ὀρχηνοί· τὰ δὲ παρὰ τὴν Βαβυλωνίαν ὑπὸ μὲν τοὺς Καυχαβηνοὺς Αὐσῖται, ὑπὲρ δὲ τοὺς Ῥααβηνοὺς Μασανοί· μεταξὺ δὲ Ἀγραῖοι μὲν παρὰ τοὺς Βαταναίους, Μαρτηνοὶ δὲ παρὰ τὴν Βαβυλωνίαν.

Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ καὶ κῶμαι παρὰ μὲν τὸν Εὐφράτην ποταμὸν αἵδε·

Θάψακος ογ' ∠'' λε' ιβ''

Arabiam *Agubeni*, post quos sunt *Rhaabeni*, atque in ora Persici sinus *Orcheni*; partes autem præter Babyloniam incolunt et eas quidem infra Cauchabenos *Ausitæ*, eas autem super Rhaabenos *Masani*; interiora autem *Agræi* propter Batanæos et *Marteni* propter Babyloniam. Oppida autem sunt in hac terra et vici atque ea ad Euphratem fluvium hæc :

Thapsacus 73° 30' 35° 5'

ναῖοι] Bathanei Rom.; Κατάνιοι ed. pr. Quæ lectio haud scio an genuina sit (cf. p. 1013,6) — nimirum *Kahtany* Arabes sunt in Auranitide regione (v. Forster, *Arābia* II p. 239 sec. Burckh.) — fortasse ea re turbata, quod nescio quis ut Συρίας fines accuratius circumscriberet Βαταναίαν in margine addidit. Strabonem vero si sequamur (XVI 4,2), Ναβαταῖοι legendum esse videtur. De Batanæa cf. Ptol. V 14,20. p. 985. ‖ — 1013,1] Ἀγουβηνοί] Ἀγαβηνοί ed. 4. (Bert.); Augubeni Vic. Ulm. Hodie ignoti. Sprengeri quidem opinione (p. 289 adn. 1) pars eius gentis quæ *Garm* nuncupatur, cuius sedes non minus ignotæ. ‖ — Ῥααβηνοί] Ῥαβηνοί O; Roabeni Rom. Iidem esse videntur Strabonis (XVI 2,10) Ῥαμβαῖοι ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου νομάδες. Utrum componendi sint cum Rechabitis qui *Benu-Arhab* apud Arabes appellantur (cf. Blau *ZDMG.* XXII p. 665) necne, non diiudicaverim; præstat fortassis cogitare de tribu quadam potentissimæ eius gentis quæ vocatur *Rebīa* (v. Ritter XII p. 166; Wetzstein p. 281). ‖ — 2] Ὀρχηνοί] Ὀρχινοί DMOΔΞ; Horcheni Lugd. Rom. Haud scio an scribendum sit Ὀρρηνοί (v. Langlois, *Numismatique des Arabes avant l'islamisme* p. 120); apud Plinium VI, 117 audiunt Orrhœi qui passim vagati sicuti aliis locis (V, 85; VI, 25) ab eo recensentur in septentrionalibus Mesopotamiæ finibus, ita Ptolemæi ætate in ora Persici sinus consederunt (v. Blau *ZDMG.* XV 541. 549 adn. 1); diversi ab eis sunt Orcheni, Orchoes urbis incolæ, Χαλδαίων τῶν ἀστρονομικῶν γένος (Strab. XVI 1,6; Plin VI, 123). ‖ — 4] Αὐσῖται] scripsi cum Wilb.; Αἰσῖται X ed. pr.; Αἰσεῖται reliqui codices; Esitæ Rom.; Isitæ Ulm. Habitabat Job (I, 1) ἐν τῇ Αὐσίτιδι χώρᾳ de qua frequens est vetus testamentum. Sita erat ἐπὶ τοῖς ὅροις τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας (Alex. Pol. fr. 12 in *FHG* III p. 220; cf. Jos. Ant. I 6,4); quærenda igitur est in occidentali Arabiæ desertæ parte (v. Wetzstein in Delitzschii edit. Jobi p. 551 sqq.; Delitzsch *Zeitschr. f. Keilschriftforsch.* II 1885 p. 87 sqq.; Glaser II p. 412 sqq.). Attamen ex Ptolemæo consequitur Ausitas sedes habuisse in orientalibus quoque deserti finibus versus Euphratem; itaque idem de eis statuendum est quod Glaser (p. 417) statuit de Aualitis, Hemnatibus, aliis. ‖ — 5] Μασανοί] Σαμανοί PV; Massani Vic.; Magni Ulm. Apud Plin. (VI, 118 vocantur Masei. *Mas* in universum nuncupantur deserta syriaco-arabica (cf. Delitzsch, *Paradies* p. 242 sq.; Glaser II p. 275 sqq.), proprie autem eo nomine significantur quæ inter Dumætha et Persicum sinum intersunt regiones (cf. Delitzsch p. 243; Glaser p. 276; Blau *ZDMG.* XXIII p. 574). ‖ — Ἀγραῖοι] Ἄγριοι X; Agrei Rom. Ulm. Strabo (XVI 4,2) sec. Erat. lineam quæ est ab Heroo urbe usque ad Babylonem versus ortum æstivum tendentem facit διὰ τῶν παρακειμένων Ἀραβίων ἐθνῶν Ναβαταίων τε καὶ Χαυλοταίων καὶ Ἀγραίων. Apud Dion. Per. 956 audiunt Ἀγρέες; ad hunc versum Eust. adnotavit : οὓς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας Ἀγραίους λέγει (cf. Steph. Byz. s. v.). Cognomines Arabiæ felicis gentes commemorantur a Plinio (VI, 154, 159). Arabice sunt *Benu-Hag'g'ūr* (*Hagari* Chron. I 5,10; cf. Blau *ZDMG* XXIII p. 571. XXV p. 560, 561 adn. 1; Sprenger p. 288 sqq.). ‖ — 6] Βαταναίους] Βατανούς BEZΦΩ Vic. Rom. Ulm.; Βοτανούς CDLMNO PRVΔΞΞ Lugd. Bas.; Βασταναίους edd. 1. 2. 3. ‖ — Μαρτηνοί] Μαρτῖνοι ed. pr.; Martheni Vic. Ulm. Cum Orrhoeis coniuncti Mardani in Mesopotamia recensentur a Plinio VI, 117 (cf. Blau *ZDMG* XXV p. 555 adn. 4). ‖ — παρά] περί X; πρός coni. Grash. ‖ — 8] ἐν τῇ χώρᾳ] ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ A. ‖ — 9] μέν] om. S. ‖ — ποταμόν] πόλεις add. R; πόλεις καὶ κῶμαι add. N. ‖ — αἵδε] om. PRV. ‖ — 10] Θάψακος] Ψάθακος X. De Thapsaco a multis sæpe disputatum est (cf. Ritter X p. 959 sqq.; Forbiger II p. 646; Mordtmann *Peterm. ann.* 1865 p. 55 adn. 1; Peters, *Nippur* 1897 I p. 68 sqq.). Me quidem iudice dubitatio esse non potest quin fuerit ubi hodie est *Elhammām* (cf. Sachau p. 245) : ad hunc vicum, qui XII m. p. a Nicephorio

Βίρθα	ογ' γο''	λε'	Birtha	73° 40'	35°
Γάδειρθα	ογ' ∠''γ''	λδ' ∠''δ''	Gadirtha	73° 50'	34° 45'
Αὐζάρα	οδ' ιβ''	λδ' ∠''	Auzara	74° 5'	34° 30'
Αὐδάτθα	οδ' δ''	λδ' γ''	Audattha	74° 15'	34° 20'
Ἀδδάρα	οδ' γ''	λδ' ς''	Addara	74° 20'	34° 10'
Βαλαγαία	οε'	λδ'	Balagæa	75°	34°
[Φάργα	οε' γο''	λδ']	[Phalga	75° 40'	34°]
Κολάρινα	οε' ∠''	λγ' γο''	Colarina	75° 30'	33° 40'
Βελγυναία	ος'	λγ' ∠''	Belgynæa	76°	33° 30'

παρὰ δὲ τὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέρος πόλεις αἵδε·

Ad Persici sinus partem autem sunt oppida hæc :

Ἀμμαία	οθ'	λ' ς''	Ammæa	79°	30° 10'
Ἰδικάρα	οθ'	κθ' ∠''	Idicara	79°	29° 30'
Ἰουκάρα	οθ'	κθ' δ''	Iucara	79°	29° 15'

abest (cf. supra ad p. 1009), aperte quadrant notæ Ptol. ‖ — 11] Βίρθα] Βίθρα X; ibidem infra Βίθρα scribitur Μόθρα et infra ...ίθα (evanuit nomen) legitur Γαζίρα; Μόθρα et Γαζίρα variæ lectiones esse videntur margini quondam adscriptæ. ‖ — ογ' γο''] ογ' γ'' ed. pr. ‖ — Birtha sita esse debuit paulo infra *Moglam* insulam, ubi Chesneyus ruinas vidit. ‖ — 1014, 1] Γάδειρθα] Γάθειρθα N; Γάδιρθα ed. pr.; Gadirta Ulm. ‖ — λδ' ∠''δ''] λε' Ξ. ‖ — Ex dist. numeris, si fluminis anfractus emetiaris, certe est hod. *ed-Dêr* (cf. Czernik *Peterm. ann.* suppl. X p. 13 sq., quem potissimum in dextra hac Euphratis ripa describenda secutus sum). Componendam cum Gadeirtha censeo Dertam tabulæ Peut., quo ducunt ultima illa XVIII m. p. viae ab Edessa per Carrhas-Aladin ferentis (v. supra p. 1009 sq.). ‖ — 2] Αὐζάρα] ita X; Αὔζαρα cett. codd. ‖ — λδ' ∠''] λδ' δ'' ed. pr. ‖ — Tres notantur in Czernikii tabulis *Asharæ*; quæ est in Ptol. tabulis distantia cadit in mediam quæ infra *Mejâdin* exhibetur (*ʿIshâra* ap. Sach. l. l.). ‖ — 3] Αὐδάτθα] Vicus ab Addara XVII fere m. p. distans ponendus esse videtur ubi nunc est *Salahieh* (Cz.). ‖ — 4.] Ἀδδάρα] X; Ἐδδάρα ed. pr.; Δαδάρα BEZ; Δάδαρα ACDFLONPRVΔΞΦΩΣ Arg. Lugd. Bas. ‖ — λδ' ς''] 34 1/4 Ulm. ‖ — Eadem est Ἄδανα Stephani Byz. quæ apud eundem audit etiam Ἔδδανα. πόλις πρὸς τῷ Εὐφράτῃ, κατοικία Φοινίκων, ἀπὸ Ἐδδανοῦ ἡγεμόνος. Erat Adana sive Addara terminus eius viæ, quæ antiquis temporibus a Damasco per Palmyram Euphratem petebat (v. Movers, *Phœn.* II 2 p. 162 sq.); itaque adiacebat ostio eius rivuli qui *W. Ali* hodie nuncupatur, quem etiamnunc sequuntur qui septentrionalem partem deserti peragrant (cf. Czernik l. l. p. 17 sq.); ostii vicinia antiquitatis vestigiis insignis. ‖ — 5] Βαλαγαία] BENZ; Βαλάγαια FLNSWΞΦΩ Arg.; Βαλάγαλα ACDOPRVΔΣ (ἡ Βαλάγαια add. A); Βαλαταία Γ ed. 1. (Βαλαταῖα edd. 2. 3. 4.). ‖ — οε'] οβ' F. ‖ — Ubi fuerit, ob Euphratis cursum false delineatum pro certo statui nequit; admodum autem probabile est, cum uno tantum loco montes a flumine paullum recedant (*W. Hassa* ibi in Euphratem influit; cf. Czernik p. 19), hic Balagaeam stetisse. ‖ — 6] οε' γο''] ABDEFM NOPRSVWΔΞΦΩΣ Arg. Lugd. Bas. Vic. Rom. Ulm.; οδ' γ'' ed. pr.; οε' γ'' Wilb. Versum uncis circumclusi quod sphalma latere videtur. Nimirum Isidorus novit Phalgam vicum prope Circesium-Chaboram situm (*g. gr. m.* I p. 246), qui commemoratur etiam apud Steph. Byz., ubi hæc : Φάλγα, κώμη μέση Σελευκείας τῆς Πιερίας καὶ τῆς ἐν Μεσοποταμίᾳ...ἡ δὲ φάλγα γλώσσῃ τῇ ἐπιχωρίῳ τὸ μέσον δηλοῖ. Eundem igitur vicum subesse puto Phargæ, non recte Ptolemæi tabulis intrusæ. ‖ — 7] Κολάρινα] Κολαρίνα X; Κολόρινα ed. pr. ‖ — οε' ∠''] οε' ς'' ed. pr. ‖ — λγ' γο''] λγ' ς'' ed. pr. Ignota. Fortasse Auranæ rivi ostio propinqua erat. ‖ — 8] Βελγυναία] BENZ; Βελγύναια ACDLO MΔΦΩΣ; Βιλγύναια PRSVW; Βελγαύαια NΞ; Βελγαώεια F; Βελγναία ed. pr. ‖ — ος'] οε' ed. pr. ‖ — λγ' ∠''] λγ' ς'' ed. pr. ‖ — Nominis similitudine quadam adducor, ut cogitem de *Felhanieh* (v. Czernik p. 22), quæ situ quoque Belgynææ respondet. ‖ — 9] τό] om. Ξ. ‖ — 11] Ἀμμαία] Ἀμαία X. ‖ — λ' ς''] λ' ∠'' BEFNZ; λ' SΩ Ulm. Arg. Lugd. Vic. (v. supra ad p. 1011, 14; hoc autem loco in Vic. legitur λ' ς''); λ' (add. rubr. litt. ς'') R. Situs urbis incertus. An *Manamah* (Ch.)? ‖ — 12] Ἰδικάρα] Δικάρα X; Ἀδικάρα ed. pr. ‖ — οθ'] οε' ed. pr. ‖ — κθ' ∠''] κθ' ed. pr. 29 1/6 Vic. (quæ supra 29 1/2). ‖ — Fortassis eadem est *Diqâr*, urbs inclita fama (cf. Blau *ZDMG* XXIII p. 582 adn. 1), hod. *el-Kadr* (cf. Forster II p. 214). ‖ — 13] Ἰουκάρα] Ἰσκούρα X (fort. recte); Ἰοκούρα ed. pr. ‖ — Sita

ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ πόλεις αἵδε·			In media autem terra sunt oppida hæc :.		
Βαράθηνα	ογ′ γ″	λγ′	Barathena	73° 20′	33°
Σαύη	ογ′	λγ′	Save	73°	33°
Χόκη	οβ′ ∠″	λβ′ ∠″	Choce	72° 30′	32° 30′
Γαυάρα	ογ′ γο″	λβ′ γο″	Gauara	73° 40′	32° 40′
Αὐράνα	ογ′ δ″	λβ′ γ″	Aurana	73° 15′	32° 20′
Ῥηγάνα	οε′ γο″	λγ′ γ″	Rhegana	75° 40′	33° 20′
Ἀλάτα	οβ′ ∠″	λβ′	Alata	72° 30′	32°
Ἐρούπα	οβ′ ∠″	λα′ δ″	Erupa	72° 30′	31° 15′
Θέμμη	οε′	λα′ γο″	Themme	75°	31° 40′

erat in angulo Persici sinus (v. supra ad. v. 1012,3). ‖ — 1015,1] ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ] ἐν δὲ τῇ Μεσοποταμίᾳ BFZ; ἐν δὲ τῇ ποταμίᾳ N; παρὰ δὲ τὴνΜεσοποταμίαν ADLMOS ΔΞΦ⊐; παρὰ δὲ τῇ Μεσοποταμίᾳ CEPRV; iuxta autem Mesopotamiam Vic. (om. Ulm.). ‖ — 2] De eis quæ sequuntur urbibus pauca præmonenda sunt. Atque primum quidem patet plerasque non urbes fuisse proprie dictas, sed stationes vel mansiones vel puteos viarum per deserta ferentium (cf. Forb. II p. 739). Dein vero cum in his admodum difficile sit itinerum intervalla emetiri, positiones singulis stationibus a Ptolemæo assignatæ, quamquam casu passim accidit, ut non multum recedant ab eis quæ in nostris tabulis notantur, tamen in universum parum accuratæ sunt. Adde quod pro instabili Arabum vita ingens sæpe in his regionibus ad hunc usque diem magnam partem ignotis (cf. Nolde, *Reise nach Innerarabien*, 1895 p. V) facta est rerum conversio (cf. Blau *ZDMG.* XXII p. 654 sqq.; XXIII p. 559 sqq.). Nihilosecius autem quodsi contigit ut de plerisque certius diceremus, ideo factum est, quod eadem adhuc in arida hac terra et æstuosa meantur quæ antiquitus itinera, ducentia scilicet secundum rivulos quosdam et per palmeta abundantia aquis. Quæ itinera infra describemus, cum singula viderimus. ‖ — Βαράθηνα] Βαραθῆνα X; Βαράθημα ed. pr. ‖ — ογ′ γ″] οβ′ γ″ ed. pr. Wilb. ‖ — λγ′] λς′ ς″ ed. pr. ‖ — Idem est *Baradan* rivus apud Arabum geographos, qui non multum distabat ab Auranitibus montibus (cf. Blau *ZDMG.* XXIII p. 574). ‖ — 3] Σαύη] Σαύα A Bas.; Sabo Lugd.; Saba Rom.; Γαύη (Gaua) Φ Arg. ‖ — *Saf* media ætate (cf. Blau XXIII p. 569); hodie *es-Safa* (cf. Czernik l. l. tab. 1); positio bene habet. ‖ — 4] Χόκη] Χόκα A; Κόχη X; Κώχη ed. pr. ‖ — οβ′ ∠″] οβ′ ς″ ed. pr. ‖ — λβ′ ∠″] λβ′ γο″ Φ; λβ′ ς″ ed. pr. ‖ — *Chóch* (i. e. fauces) nomen usitatissimum est in his regionibus (v. Wetzstein *Zeitschr. f. allgemeine Erdk.* n. s. XVIII p. 23); indicantur nostro loco rupes et scopuli eius convallis cui nomen est *Wadi er-Radjel* (cf. Wichmann *Peterm. ann.* XXVII (1881) p. 215). ‖ — 5] Γαυάρα] Γαύαρα FLMNORSVWΔΞΦΩ⊐ Arg.; Καυάρα X; Gabara Lugd. Rom. ‖ — ογ′ γο″] ογ′ γ″ ed. pr. ‖ — λβ′ γο″] λβ′ γ″ ed. pr. ‖ — Hodie *Chadr el-Gaura*, intermedia fere sita inter Palmyram et Addaram (cf. Czernik l. l. p. 19; tab. 1). ‖ — 6] Αὐράνα] Αὔρανα FLMNOPRSVWΔΞΦΩ⊐ Arg. ‖ — λβ′ γ″] λβ′γο″ AB DEFLONPRSVWZΔΞΦ⊐ Vic. Rom. Ulm. ‖ — Huc certe trahenda Auranitis regio (v. p. 1019,4), falso ab eiusdem nominis urbe separata; quærenda est Aurana in superiore parte eius vallis quæ adhuc vocatur *Wadi Hauran* (cf. Ritter XI p. 735; Czernik p. 22); in inferiore autem parte haud procul ab ostio sita erat, ni plane fallor, quæ sequitur urbs, ceteroquin ignota Ῥηγάνα] Ῥήγανα AL; Ῥηγάννα BCDEZ Rom.; Ῥήγαννα FNMPRSVWΔΞ⊐; Ῥηγαννα (om. acc.) O; Ῥήγεννα ΦΩ Ulm. Arg. Vic.; Βηγάνα X ed. pr. ‖ — οε′ γο″] οε′ γ″ ed. pr. 75 1/4 Lugd.; fortasse οβ′ γο″ Wilb., non recte. ‖ — λγ′ γ″] 32 2/3 Lugd. Bas. ‖ — 8] οβ′ ∠″] οβ′ ς″ ed. pr. ‖ — Nomen admodum frequens apud Arabes (de cuius origine cf. Blau l. l. XXV pp. 558. 576); complures enumerantur a geographis eorum urbes cognomines (cf. Blau XXII p. 671 adn. 7); nostra posita erat, ut videtur, ad ripam eius rivuli, qui *W. Sirhan* audit. quem sequuntur qui a Damasco Dumætham petunt (cf. Ritter XIII p. 387 sqq.; Palgrave I p. 15 sqq.; Wichmann p. 215). ‖ — 9] Ἐρούπα] Ἐροῦπα BEZ Arg.; Ἔρουπα X. ‖ — οβ′ ∠″] οβ′ ς″ ed. pr. ‖ — Positio ficticia; debebat nimirum septentrionem versus poni, ubi hodie est *W. er-Ruhbe* (v. Hassenstein *Peterm. ann.* XXVII (1881) tab. 11). ‖ — 10] Θέμμη] Θέμνη X; Θέμμη (corr. ab alt. man. in Θέμνη) Φ; Themna Ulm. ‖ — οε′] οβ′ BEZ. ‖ — λα′ γο″] λα′ γ″ ed. pr. ‖ — Quæstio est subdifficilis quænam intelligenda sit Themme; recte viri docti (cf. Ritter XII p. 147. 159. XIII p. 385. 400 sqq.; Blau XXV p. 553 sq.) eam distinguebant a Thæma meridionali (Ptol. VI 7,29. p. 408,18 Wilb.), non recte autem referebant ad Themen Elatium (v. Plin. V,

Λοῦμα	οε′ γο″	λα′	Luma	75° 40′	31°
Θαῦβα	οβ′ ∟″δ″	λ′ ∟″	Thauba	72° 45′	30° 30′
Σηουΐα	ογ′ ∟″	λ′ ∟″	Sevia	73° 30′	30° 30′
Δάφα	οδ′ δ″	λ′ ∟″	Dapha	74° 15′	30° 30′
Σώρα	οε′	λ′ γ″	Sora	75°	30° 20′
Ὀδαγάνα	ος′ δ″	λ′ γο″	Odagana	76° 15′	30° 40′
Τέδιον	οζ′	λ′ ∟″	Tedium	77°	30° 30′
Ζαγμαΐς	ος′ ∟″	λ′ ς″	Zagmais	76° 30′	30° 10′
Ἀῤῥάδη	οα′ ∟″	λ′ δ″	Arrade	71° 30′	30° 15′
Ὀβαίρα	οα′	λ′ ∟″δ″	Obæra	71°	30° 45
Ἀρτεμίτα	οβ′ δ″	λ′ ς″	Artemita	72° 15′	30° 10′
Βανάθα	ογ′ δ″	κθ′ ∟″γ″ιβ″	Banatha	73° 15′	29° 55′
Δουμαίθα	οε′	κθ′ γο″	Dumætha	75°	29° 40′
Ἀλάτα	οε′ γο″	κθ′ ∟″	Alata	75° 40′	29° 30′

89) vel ad eam quæ a Petra non procul aberat (v. Euseb. Onom. s. v. Θαιμάν); immo si positionum Ptolemæarum rationem habemus, in orientalem deserti partem reiicimur, ubi in Kieperti tabula prov. turc. notatur *Thamal* vicus, in quem omnia apte quadrant. ‖ — 1016,1] οε′ γο″] οε′ γ″ ed. pr.; ος′ γο″ A. ‖ — λα′] 31 1/4 Ulm. Situs incertus. ‖ — 2] Θαῦβα] Θαύβα SXΩ; Θαύα ACDLMOPRVWΔΞ⊐ Lugd. Bas. ‖ — οβ′ ∟″δ″] οβ′ δ″ ed. pr. ‖ — λ′ ∟″] λ′ ς″ ed. pr.; λα′ ∟″ DMORVWΔΞ⊐ Lugd. Bas. ‖ — Hodie aperte *Raïs el-Tobeit* (Hassenst. tab.; cf. Ritter XIII p. 389. 397). ‖ — 3] Σηουΐα] Σηούϊα LNPRSVW ΔΞ⊐ ed. pr. ‖ — ογ′ ∟″] ογ′ ς″ ed. pr. ‖ — λ′ ∟″] λ′ ς″ ed. pr. ‖ — Non diversus erat Suwa puteus, in Semâwa deserto sæpe apud Arabes geographos commemoratus (cf. Blau XXIII p. 571. 574). Hod. *el-Zefan* (cf. Burckh. p. 666). ‖ — 4] Δάφα] Δάφνα ADMOΔΞ Lugd.; Σάφα FN. ‖ — λ′ ∟″] λ′ ς″ ed. pr. ‖ — Med. æt. *Diâf* (cf. Blau XXV p. 574 adn. 9); nomen permanet in hod. *el-Djof*. ‖ — 5] Σώρα] Σῶρα RW ed. pr. ‖ — οε′] ογ′ ed. pr. ‖ — Eadem fortasse est Soractia Plinii, qui VI, 145 hæc tradit: *A Petra incoluere Themani* (*Omani* codd.; corr. Ritter XII p. 124) *ad Characen usque oppidis quondam claris ab Semiramide conditis Besamnis et Soractia. Nunc sunt solitudines.* Situm certo iudicio definire non licet. ‖ — 6] Ὀδαγάνα] Ὀδάγανα FNOSΔΞΩΦ; Ὁδογάνα Γ; Ὀδογάνα ed. pr. ‖ — λ′ γο″] λ′ γ″ Vic. ed. pr. ‖ — Ignota. ‖ — 7] De Tedio non constat. ‖ — 8] Ζαγμαΐς] Sagmais Ulm. ‖ — Incluta Arabum gens *Benu-Zag'am*, qui artis vinculis coniuncti erant cum Nabatæis et Palmyrenis; eorum vicus Z. fuisse videtur (cf. Blau XXII p. 664; XXIII p. 570 sq.). ‖ — 9] οα′ ∟″] ita non dubito quin scribendum sit; οδ′ ∟″ libri omnes; 74 1/4 Vic; ος″ ∟″δ″ ed. pr. ‖ — λ′ δ″] λ′ γ″ (corr. 2. m. in δ″) Φ. ‖ — Comprehendebatur media quæ dicitur ætate hoc nomine (*el-Harrat er-Reg'la*) omnis ea deserti pars quæ inter Auranitidem regionem et hod. Teima interiacet (cf. Blau XXIII p. 569). ‖ — 10] Ὀβαίρα] Ὄβαιρα ACDFLSΔΞΩ⊐ Arg.; Ὄβαυρα (corr. 2. m.) Φ; Ἀβαίρα ed. pr. ‖ — οα′] ο′ ed. pr. ‖ — λ′ ∟″δ″] libri omnes; λ′ ed. pr. ‖ — Assentientem me habet Blau qui (XXVII p. 357 adn. 3) apud Steph. Byz. scribi iubet Ὄβαιρα Περαίης (libri Ῥόβαια περίης). Med. æt. *Obeir* (Blau XXIII p. 569); hod. *Bir Bair* (cf. Burckh. p. 665; Ritter XIII p. 389. 396; tab. Chesn.) vel *Wobayr* (cf. Sprenger p. 150. 152). ‖ — 11] Ἀρτεμίτα] ita X; Ἀρτέμιτα reliqui libri; Ἀρτεμίτη Γ. ‖ — οβ′ δ″] οβ′ ∟″δ″ ed. pr. ‖ — λ′ ς″] ADFLNOPQRSVΔΞΦΩ⊐ Vic. Rom. Ulm.; κθ′ γο″ BEZ; κθ′ ∟″ ed. pr. ‖ — Huc trahendæ ruinæ satis amplæ quæ *Kassr Amera* hod. vocantur (v. Burckh. p. 665; Ritter XIII p. 397 sq.). ‖ — 12] Βανάθα] Βανάχα (corr. 2. m.) Φ; Banatha Ulm.; Βανάχα ABCDEZ; Βάναχα FMOPQRSVWΔΞΩ⊐ Arg.; Ναχάβα ed. pr. ‖ — ογ′ δ″] ογ′ ∟″γ″ ed. pr.; 73 1/2 Ulm.; 73 1/2 1/12 Rom. ‖ — κθ ∟″γ″ ιβ″] ADLMOPRS VΔΞΦΩ Vic. Rom. Ulm.; κθ′ γ″ ιβ″ FNQ; κθ′ γο″ BEZ; κθ′ γ″ ed. pr. ‖ — Hod. *Banat* (Ritter XIII p. 384). ‖ — 13] Δουμαίθα] Δούμαιθα LMOΔΞΦ⊐; Δούμεθα CPRVW. ‖ — οε′] οε′ δ″ A; οε′ ∟″ ed. pr. ‖ — κθ′ γο″] κθ′ ∟″ ed. pr. ‖ — cf. VIII 22,3. Urbs et antiquis temporibus notissima (cf. Ritter XII p. 125. 162. XIII p. 377 sqq. 397 sqq.; Blau XXV p. 539) et hodie (cf. Wichmann p. 215; Nolde p. 11 sqq. ‖ — 14] Ἀλάτα] Ἀλλάτα ed. pr. Vers. omiserunt S Arg. Rom. Ulm. ‖ — οε′ γο″] οε′ γ″ ed. pr. ‖ — κθ′ ∟″] κθ′ ς″ BEZ. ‖ — cf. ad. v. 1015,8. Quæ est in Ptol. tab. distantia cadit in hod. *Aalem* (*el-*

Βέρη	ος' γο''	κθ' ∠''	Bere	76° 40'	29° 30'
Καλαθοῦα	οζ' ∠''	κθ' ∠''	Calathua	77° 30'	29° 30'
Σάλμα	οη' γ''	κθ' ∠''	Salma	78° 20'	29° 30'

Aleim), ubi vetustissimas vel Phœnicum vel Arabum inscriptiones detexit Blunt (cf. Wichmann p. 217). ‖ — 1017,1] Βέρη] Ἀβέρη ed. Bert. ex mendo ed. Mont. ‖ — ος' γο''] ος' ∠''δ'' A; ος' γ'' ed. pr. ‖ — κθ' ∠''] κθ' A. ‖ — 2] Καλαθοῦα] ita ACFNXΞ; Καλαθοῦα DLMOPRSVWΔΞΦΩ Arg.; Καλάθουα rell. codd.; Καλάθουσα ed. pr.; Calathana Rom. ‖ — οζ' ∠''] οζ' ∠''δ'' A; οε' δ'' ed. pr. ‖ — 3] οη' γ''] οη' ∠'' A; οε' γ'' ed. pr. ‖ — Salmani occurrunt etiam apud Steph. Byz., ubi hæc : Σαλμηνοί, ἔθνος νομαδικόν, ὡς Γλαῦκός φησιν ἐν... Ἀραβικῆς ἀρχαιολογίας; a Plinio (VI, 118) ponuntur una cum Maseis (cf. p. 1013,5) in meridionali Mesopotamia, ubi adhuc *Silman* Arabes vagantur (cf. Blau XXV p. 541 adn. 9). At stetisse media etiam ætate et stare ad hunc usque diem *Selman* vicum eodem fere loco quo in Ptol. tabulis notatur, elucet ex Arabum itinerariis (cf. Sprenger, *RR.* in *Abh. f. d. Kunde d. Morgenl.* III tab. XVI) et ex eo quod præbet Niebuhrius (*Reisen* II p. 237). Dubito autem magnopere, an Ptolemæus septentrionalem hanc Salmam confuderit cum meridionali (cf. VI 7,29), quæ hod. *Hail* respondet (cf. Sprenger p. 176; Blau XXV p. 561; Ritter XIII p. 345 sqq.; Wichmann p. 217 sqq.; Doughty, *Arab. des.* I p. 594 sqq.); etenim quæ Salmam antecedunt Bere et Calathua componendæ esse videntur cum *Ekbere* et *Cholad* vicis qui siti erant in via a Dumætha ad Salmam meridionalem ferente (cf. Ritter XIII p. 346 sq. 351).

Iam vero si omnia complectimur, hæc describuntur in Ptol. tabulis itinera per desertam Arabiam ducentia :

a) I) (Damascus)
Barathena (*Baradan*)

Save (*Es-Safa*)
Erupa (*Er-Ruhbe*)
Choke
Alata
Sevia (*El-Zefan*)
Dapha (*El-Djof*)
Sora
Dumætha (*Dumat al djandal*).

II) (Characmoab)
III) (Petra)
Arrade (*El-Harrat er-Reg'la*)

Obaira (*Bir-Bair*)
Thauba (*Et-Tobeit*)
Artemita (*K. Amera*)

Sevia
|
[Dumætha]

I) Alata (*Aalem*)
Banatha (*Banat*)
Bere (*Ekbere*)
Calathua (*Cholad*)
Salma (*Hail*)

II) Salma (*Selman*)
[Idikara (*El-Kadr?*)]

b). I) (Damascus)
(Palmyra)
Gauara (*El-Gaura*)
Addara (ad *Ali* rivuli ostium sita)

II) (Damascus)
(Palmyra)
Aurana (*W. Hauran*)
Rhegana (in *Auranæ* rivuli valle sita)
[Colarina (ad *Auranæ* ostium sita)]

ΚΕΦ. ΙΘ'

Βαβυλωνίας θέσις.

['Ασίας πίναξ δ'.]

Ἡ Βαβυλωνία περιορίζεται ἀπὸ μὲν ἄρκτων Μεσοποταμίᾳ κατὰ τὸ ἐκτεθειμένον τοῦ Εὐφράτου μέρος· ἀπὸ δὲ δύσεως τῇ Ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ κατὰ τὴν εἰρημένην ὀρεινήν· ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν Σουσιανῇ παρὰ τὸ λοιπὸν τοῦ Τίγριδος μέρος μέχρι [τοῦ ἀνατολικοῦ στόματος] τῶν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον ἐκβολῶν, ὃ ἐπέχει μοίρας

π' λ'' λα'

ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ Ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ πέρας τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέρει.

Διαῤῥέουσι δὲ τὴν χώραν ὅ τε διὰ Βαβυλῶνος ῥέων ποταμὸς καὶ ὁ καλούμενος Μααρσάρης, ὃς τῷ μὲν Εὐφράτῃ συνάπτει κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας

οη' γ'' λε' γο''

τῷ δὲ διὰ Βαβυλῶνος

οθ' λδ' γ''

CAP. XIX

Babyloniæ situs.

[Asiæ tabula quarta.]

Babylonia terminatur a septentrionibus Mesopotamia ad expositam Euphratis fluminis partem; ab occidente Deserta Arabia secundum ea quæ diximus montana; ab oriente autem sole Susiana præter reliquam Tigridis partem usque ad orientale eius ostium, quod in Persicum sinum exit et situm est

80° 30' 31'

a meridie autem Persici sinus parte quæ hinc pertinet usque ad terminum in confinio Desertæ Arabiæ positum.

Percurrunt autem eam terram et qui per Babylonem fluit amnis et qui vocatur Maarsares, qui Euphrati flumini coniunctus est in positione, cuius epocha est

78° 20' 35° 40'

ei autem fluvio qui per Babylonem fluit

79° 34° 20'

(c (Idikara)
(Salma)
Tedium
Odagana
Luma
Thenme (*Thamal*)
[Colarina (ad *Auranæ* rivuli ostium sita)].

Cap. XIX. p. 1018,7] Εὐφράτου] ποταμοῦ add. Φ. ‖ — 9] παρά] περί X ed. pr. ‖ — Τίγριδος] ποταμοῦ add. Φ. ‖ — μέρος] om. ACDOPRVΔΞ⊐. ‖ — 10] μέχρι [τοῦ ἀνατολικοῦ στόματος] τῶν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον ἐκβολῶν] ex coniectura Grash.; τοῦ ἀνατολικοῦ στόματος in libris omittitur. ‖ — 11] ὃ ἐπέχει μοίρας] ὅπερ ἐπέχει μοίρας A; ὅπερ ἔχει μοίρας ⊐; αἳ ἐπέχουσι μοίρας SΦ; quæ gradus habent Arg. Lugd. ‖ — 12] λα'] λ' ς'' L. ‖ — 13] τῷ] τό ΜΟΔΞ. ‖ — 14] Ἀραβίᾳ] Ἀραβίας Ξ. ‖ — 15] μέρει] ex coni. Grash.; μυχῷ libri plerique; μυχοῦ ΜΟΔΞ⊐; om ABEZ. ‖ — 13-15] Vv. in SΦΩ ita leguntur: ἀπὸ δὲ μεσημβρίας τῷ Περσικοῦ κόλπου μέρει ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν εἰρημένον τοῦ Μαισανίτου κόλπου μυχὸν κατὰ τὸ τῆς Ἐρήμου Ἀραβίας πέρας οθ' λ'ς''; idem præbent edd. Ulm. Arg. Vic. Rom., ubi hæc: a meridiei parte inde Persici sinus ad prædictum Messanitis (Mesanitis Rom.) sinum intimum iuxta finem Arabiæ desertæ notatum 79 (29 Vic) 30 1/6. ‖ — 16-18] ὅ τε διὰ Βαβυλῶνος ῥέων ποταμὸς καὶ ὁ καλούμενος Μααρσάρης *sqq.*] scripsi cum Grashofio (nisi quod hic Ναρσάρης legit); libri ita habent: Ὅ τε Βασίλειος ποτ. καὶ ὁ διὰ τῆς Βαβ. ῥέων (καὶ ὁ add. ed. pr.) καλούμενος (ὁ ἐπικαλούμενος X) Μααρσάρης (Μααρσάρης ποταμός X; Μαρσάρης W; Ναρσάρης Δ; Βααρσάρης ed. pr.; Μααρσάγ SΩ; Νααρσάγ Φ), ὃς (om. ΝΟΔΞ⊐) τῷ μὲν Εὐφράτῃ (ποταμῷ add. SΩ) συνάπτει (ex coni. Grash.; libri συμβάλλει) κατὰ θέσιν ἐπέχουσαν μοίρας (ἐπ. μ. om. SΦΩ) οη' γ'' λε' γο'' (οθ' λδ' γο'' ed. pr.). ‖ — 21] τῷ δέ] ὁ δέ BEZ ‖ — Βαβυλῶνος] emend. Wilb.; Βαβυλωνίας codd.: τῷ δὲ διὰ Βαβυλωνίας συνάπτοντι Βασιλεῖ ποταμῷ οη' λθ' γο'' L; post Βαβυλωνίας vulgo additur ὃς (om. BEZ) καλεῖται Μααρσάρης (Μααρσάρνης R; Μαάρσας BEZ; om. X) ὁ Βασίλειος ποταμὸς συνάπτων οθ' λδ' γ' (num. om. X) quod recte omisit Wilbergius; SΦΩ post epocham iuncturæ Maarsaris et Euphratis ita pergunt: τούτῳ δὲ συνάπτει ὁ Βασίλειος ποταμὸς κατὰ θέσιν οθ' λδ' γ''; eodem modo Ulm. Arg. Vic. Rom.:

ποιοῦσι δὲ οἱ ποταμοὶ οὗτοι καὶ αἱ ἀπ' αὐτῶν ἐκτροπαὶ λίμνας καὶ ἕλη, ὧν καὶ αὐτῶν τὸ μεταξὺ ἐπέχει μοίρας οη' ∠'' λβ' ∠''

Παράκειται δὲ τῷ μὲν Εὐφράτῃ ἡ Αὐρανῖτις χώρα, τῇ δὲ Ἐρήμῳ Ἀραβίᾳ ἡ Χαλδαία χώρα, περὶ δὲ τὰ ἕλη ἡ Ἀμαρδοκαία, ὑποκειμένους ἔχουσα τοὺς καλουμένους Στροφάδας.

efficiunt autem hi fluvii eorumque bracchia lacus atque paludes, quorum mediæ partes sitæ sunt 78° 30′ 32° 30′

Adiacet autem Euphrati *Auranitis* regio et Desertæ Arabiæ *Chaldæa* regio, circa paludes autem *Amardocæa*, infra quam sedes habent qui dicuntur *Strophades*.

---

huic autem coniungitur Regius amnis in gradibus 79 34 1/3 (34 1/4 Rom.). || — 1019,1] δέ] τε BDEFP RXZΔΞΩ. || — οὗτοι] om. MNPRSVWΔΞΦΩΣ. || — αἱ] om NΔΞ. || — 2] ὧν καὶ αὐτῶν τὸ μεταξὺ ἐπέχει μοίρας] ὧν θέσις SΦΩ; quorum situs Ulm. Arg. Vic.; quorum et ipsorum intervallum continet gradus 78 1/2 32 1/2 Rom. || — Quem Ptol. dicit τὸν διὰ Βαβυλῶνος ῥέοντα ποταμόν, ipse est Euphrates; qui ab eo occasum versus ponitur Maarsares, respondere videtur hod. *Nahr Hindijeh* (cf. *Peterm. ann.* 1862 tab. 16; Peters, *Nippur* 1897 tab. 1). Num Maarsares nomen recte habeat quæritur. Coniecerunt vv. dd. legendum esse Νααρσάρης (cf. Ritter X p. 45 quem quantum video omnes secuti sunt); attamen idem fluvius Marses vocatur ab Ammiano (XXIII 6,25), qui testis oculatus in his regionibus spernendus non est. Dein si Naarsares genuina nominis forma esset, idem significaret hoc nomen quod Naharmalchas (cf. Is. Char. 1; Plin. VI, 120; Amm. Marc. XXIV 6,1; Zos. III, 24) i. e. Βασίλειος ποταμός (cf. ad p. 1005,4) : unde id evincitur, quinam acciderit, ut Maarsares in omnibus fere codicibus cum regio qui dicitur fluvio confunderetur. Iam vero cum præter regium hoc flumen Ptolemæus Euphratis et Tigridis iuncturam non noverit, et Maarsarem et τὸν διὰ Βαβυλῶνος ῥέοντα ποταμὸν in paludes dispergi statuit (cf. Ritter XI p. 980; *Peterm. ann.* 1862 p. 429 sq.; Ainsworth *the Euphr. exped.* II p. 40 sqq.), siculi tradunt cum alii (Arr. An. VII, 7; Mela III 8,5) tum Plinius V, 90 : *Scinditur Euphrates a Zeugmate DLXXXXIV milibus passuum circa vicum Massicen* (licet sumamus hic Marsem Ammiani, Ptolemæi Maarsarem ex Euphrate exisse) *et parte læva in Mesopotamiam vadit per ipsam Seleuciam, circa eam præfluenti infusus Tigri. dexteriore autem alveo Babylonem, quondam Chaldææ caput, petit, mediamque permeans, item quam Mothrim vocant* (*Mothi*, *Moti*, *Mothum*, *Othrim Otrim* vv. ll.), *distrahitur in paludes* (cf. VI, 124. 130 : *longo tempore Euphraten præclusere Orcheni et accolæ agros rigantes, nec nisi per Tigrim defertur in mare*). Denique non alienum esse opinor, cum de Euphratis cursu inferiore agamus, paucis explicare, undenam prava eius in Ptolemæi tabulis delineatio orta esse videatur (cf. p. 1004,5). Si Ptol. Euphratis cursum sicuti debebat ab Idicara (hod. *Hit*; cf. infra ad p. 1021,4) ad Babylonem — quæ urbes revera mille stadia et amplius inter se distant — versus austrum ortumque versus duxisset, Babylon a sinu Persico nonnisi 700 vel 800 stadia abesset. Hæc autem distantia refragabatur omnibus testimoniis; etenim sec. Nearchi potissimum mensuras ad unum omnes tradunt Euphrate eo usque navigari e Persico mari tria milia trecenta stadia vel numero summatim comprehenso plus tria milia stadiorum (Arr. Ind. 42; Strab. II 1,26; XVI 1,9; Plin VI 124), id quod ad verum proxime accedit. Itaque ut hanc distantiam efficeret, Ptolemæus Euphratem ab Idicara inde per duos integros gradus boream ortumque versus deflectentem fecit : iam Babylon in tabulis eius a recessu sinus Persici 3200 stadia abest; quamquam a Tigridis fluvii ostio occidentali nonnisi c. 200 stadia occasum versus distat, quæ distantia revera 2000 fere stadiorum est. || — 4] Εὐφράτῃ] ποταμῷ add. X. || — Αὐρανίτις] ed. pr. recte; Αὐχανίτις codd. plerique; Αὐχανῖτις RSΩ (Wilb.); Αὐχανίτης ADFNPΞ Lugd. Circumiacebat Auranitis regio ostio *Auran* rivi (cf. ad p. 1015,6; cf. Ritter XI p. 735); perverse ponitur a Ptolemæo ab Idicara urbe ortum versus; debebat versus septentrionem poni. || — 5] Chaldæa proprie dicta, unde idem nomen traxit omnis Babylonia, mari Persico proxima erat et Arabibus, siculi patet ex Strabone XVI 1,5, ubi hæc : ἔστι δὲ καὶ φῦλόν τι τὸ τῶν Χαλδαίων καὶ χώρα τῆς Βαβυλωνίας ὑπ' ἐκείνων οἰκουμένη, πλησιάζουσα καὶ τοῖς Ἄραψι καὶ τῇ κατὰ Πέρσας λεγομένῃ θαλάττῃ (cf. XVI 1,8; 3,1; Oros. I 2,20; Forb. II p. 616; Kiepert p. 143). || — 6] ἡ] om. ed. pr. || — Ἀμαρδοκαία] Ἀμαρδ. ZΔ; Ἀμαρδοκέα Γ; Amardochæa Bas.; Ἀμορδακία ed. pr.; Μαρδοκαία (Mardocæa) SΦΩ Arg. Lugd. Vic. Rom. Ulm. Utraque nominis forma, et Ἀμαρδοκαία et Μαρδοκαία, iusta; non diversa est *Marad* vel *Amarda*, quæ identidem commemoratur in vetustissimis Babyloniorum et Assyriorum inscriptionibus (cf. Delitzsch, *Paradies* p. 220). || — ὑποκειμένη] ὑπερκειμένη ed. pr. || — 7] Στροφά-

Πόλεις δέ εἰσιν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ κῶμαι παρὰ μὲν τὸ μέχρι θαλάσσης τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ μέρος ὑπὸ τὴν Ἀπάμειαν πόλιν

Βίβλη	οθ' ∠''δ''	λδ'
Διδιγούα	οθ' ∠''	λγ' γο''
Ποῦνδα	οθ' γο''	λγ'
Βατραχάρτα	οθ' γο''	λβ' γο''
Θαλάθα	π'	λβ' ς''
Ἄλθα	οθ' ∠''	λα' δ''

καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ἐκβολῶν, ὧν τὸ μὲν ἀνατολικὸν στόμα ἐπέχει μοίρας π' ∠'' λα'

Oppida vero sunt in Babylonia atque vici præter Tigridis fluminis partem, quæ mari tenus est infra Apameam urbem

Bible	79° 45'	34°
Didigua	79° 30'	33° 40'
Punda	79° 40'	33°
Batracharta	79° 40'	32° 40'
Thalatha	80°	32° 10'
Altha	79° 30'	31° 15'

atque intra Tigridis fluminis ostia, quorum quod ad orientalem solem vergit os situm est 80° 30' 31°

δας] Στρόφας ed. pr. Non abhorret a verisimilitate quod Muellerus margini adscripsit, qui Strophades eosdem esse putavit atque Scenitas, qui non solum finitimi erant Babyloniæ et Mesopotamiæ, sed etiam partes earum occupaverant (cf. Strab. XVI 1,8. 3,1; Plin. VI, 125). ‖ — 1020,2] παρά] περί X. ‖ — μέν] om. A. ‖ — 3] πόλιν] τὴν π. ACFLONP RXVWΔΞΣ; om. Φ. ‖ — αἵδε] add. CLMOPRSV WΔΞΩ; πόλεις αἵδε A. ‖ — 4] Βίβλη] Βίλβη ed. pr. ‖ — οθ' ∠''δ''] ita scripsi ex coniectura; οθ' codd.; οθ' ς'' ed. pr.; οθ' ∠'' coni. Grash. ‖ — λδ'] λγ' δ'' ed. pr. ‖ — Ignota (an *Ras el-Ziljah?* cf. Ritter XI p. 932) sicuti omnes fere quæ deinceps enumerantur urbes. Quæ neque alias apud veteres occurrunt, neque apud mediæ aut nostræ ætatis auctores. Id autem non est profecto, cur miremur, cum tantas obierit hæc terra commutationes vel conversiones et naturæ — fluminum potissimum dico et canalium — et rerum (cf. Delitzsch p. 68; Peters I p. 313). Ptolemæi vero notæ cur nullius fere momenti esse possint, patet ex perversa fluminum descriptione; etenim Tigridem quoque temere delineavit (cf. VI, 3), ita ut a regii fluvii ostio ad Persicum mare recta fere linea (quæ iusto multo brevior est; in Ptol. tab. sunt 2300 stadia, nobis 3200) meridiem versus feratur. ‖ — 5] Διδιγούα] Διδιγοῦα ABDEZ Arg.; Διδουγούα ed. pr.; Διδιτοῦα OM Lugd. Fortasse scribendum Διγούα collato Plinio qui VI, 126 tradit: *est etiamnum oppidum Mesopotamiæ in ripa Tigris circa confluentes, quod vocant Digbam.* ‖ — οθ' ∠''] οθ' ∠''δ'' ed. pr. ‖ — λγ' γο''] λγ' γ'' ed. pr. ‖ — Ad situm Digbæ definiendum ex Plinio parum proficimus; certe sita non erat ad ipsam Euphratis et Tigridis iuncturam hodiernam (cf. Ritter XI p. 1021; cf. supra ad p. 1006,9), videtur paullo supra stetisse. ‖ — 6] Ποῦνδα] ADFLMNPRS VWΔΞΦΩΣ; Πούνδα C Arg.; Σποῦνδα BEZ Vic.; Ῥοῦνδα X; Γοῦνδα ed. pr. ‖ — οθ' γο''] οθ' γ'' ed. pr. ‖ — λγ'] λγ' δ'' ed. pr. ‖ — Ignota. ‖ — Βατραχάρτα] Βατράχαρτα LMNOPRSΔΞΦΩ Arg.; Bathracarta Vic. ‖ — οθ' γο''] οθ' ς'' ed. pr. ‖ — λβ' γο''] λβ' γ'' ed. pr. ‖ — Vestigium nominis fort. superest in hod. *Hærle* quæ inter *Kurnah* et *Bassra* ponitur a Niebuhrio (*Reisen* II tab. XL). ‖ — 8] Θαλάθα] Thalata Ulm. ‖ — λβ' ς''] λβ' γ'' A. ‖ — Fort. *Shalatit* prope *Bassra* (Ch.); certe nequit cogitari cum Rittero (X p. 196) de ea Thalatha, quæ Abulfeda teste non procul aberat a *Bagdad* urbe. ‖ — 9] οθ' ∠''] οθ' ADOΔΞ Lugd.; οθ' ∠''γ'' ed. pr. ‖ — Ignota. ‖ — 10-12] καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ἐκβολῶν ὧν τὸ μὲν ἀνατολικὸν στόμα ἐπέχει μοίρας π' ∠'' λα', τὸ δὲ δυτικόν οθ' ∠'' λ' δ''] scripsi ex coni. Wilbergii (cf. ad pp. 1018,10; 395,21 Wilb.); καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ Τ. ποτ. ἐκβολῶν τὸ ἀνατολικὸν στόμα ἐπέχει μοίρας π' ∠'' λα', τὸ δὲ δυτικὸν οθ' ∠'' λ' δ'' DF; et quod inter ostia Tigridis fluvii maxime orientale est gradus habet 80 1/2 31, occidentale vero 79 1/2 30 1/4 Lugd.; καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ (om. Φ.) Τ. ποτ. ἐκβολῶν αἵτινες εἴρηνται π' λ'' λα' καὶ τοῦ δυτικοῦ στόματος οθ' ∠''δ'' λ' γο'' SΦΩ; et inter Tigridis fluvii ostia quæ dicta sunt 80 1/2 31 et occidentale ostium 79 1/2 1/4 30 2/3 Ulm. Arg. Rom. (79 1/2 30 1/4 Vic.); καὶ μεταξὺ (τούτων add. W.) τὸ ἀνατολικὸν στόμα τῶν τοῦ Τ. ἐκβολῶν ἐπέχει μοίρας π' ∠'' λα' LMOPRVWΔΞΣ (in RV in marg. legitur: γράφεται ἐν ἄλλῳ· καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ Τ. ἐκβολῶν αἳ ἐπέχουσι μοίρας); καὶ μεταξὺ τὸ ἀνατολικὸν στόμα τῶν τοῦ Τ. ἐκβολῶν αἳ ἐπέχουσι μοίρας π' ∠'' λα' ed. pr.; καὶ μεταξὺ τῶν τοῦ Τ. ποτ. ἐκβολῶν αἳ ἐπέχουσι μοίρας ABEXZ. ‖ — 1021,2] λα' ς''] λα' ed. pr. ‖ — Cf. VIII 20,30. Teredon (eadem Διρίδωτις ap. Arr. Ind. 41), vetustissima iam ætate condita, ut Arabum invasiones defenderet. Euphratis quondam ostio adiacebat, emporium in his

τὸ δὲ δυτικόν	οθ' L''	λ' δ''
Τερηδών	π'	λα' ϛ''
παρὰ δὲ τὸ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ μέρος		
Ἰδικάρα	οζ'	λγ' γ''
Δουράβα	οζ' γο''	λδ'
Θακκόνα	οζ' L''δ''	λδ' L''
Θελβενκάνη	οη' L''	λε' L''
καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ διὰ Βαβυλῶνος ῥέοντος ποταμοῦ		
Βαβυλών	οθ'	λε'
πρὸς δὲ τῷ Μααρσάρῃ ποταμῷ		
Οὐολγαισία	οη' γ''	λδ' L''
Βάρσιπα	οη' L''δ''	λδ' γ''

quod ad occidentem	79° 30'	30° 15
Teredon	80°	31° 10'
præter Euphratis autem fluvii partem		
Idicara	77°	33° 20'
Duraba	77° 40'	34°
Thaccona	77° 45'	34° 30'
Thelbencane	78° 30'	35° 30'
atque in amne per Babylonem fluente		
Babylon	79°	35°
ad Maarsarem autem fluvium		
Volgæsia	78° 20'	34° 30'
Barsipa	78° 45'	34° 20'

regionibus maxime celebratum; at multum perdidit auctoritatis, cum hoc Euphratis ostium præclusum esset (cf. Strab. XVI 3,2; Dion. Per. 980; Plin. VI, 145; Amm. Marc. XXIII 6,11; reliquos locos congesserunt Forb. II p. 623; Mueller *G. Gr. M.* I p. 366; Blau *ZDMG* XXVII p. 327 adn. 3). Ubinam fuerit certo iudicio nequit diiudicari; *Dj. Sanam* (Ch.), de quo vv. dd. cogitaverunt, certe non est mons testaceus, ut ita dicam (cf. Ainsworth, *researches in Assyria, Babyl. and. Chaldæa* 1838 p. 189; Ainsw., *Euphrates expedition* 1888 II p. 89. 102. 186. 202). ‖ — 3] τό] om. ΟΡΔ. ‖ — ποταμοῦ] om. ABMNOZΔΞℶ. ‖ — μέρος] αἵδε add. F ed. pr.; πόλεις αἵδε] AX; πόλεις PR; civitates Bas. ‖ — 4] λγ' γ''] λγ' γο'' BEZ. ‖ — De Idicara constat. Eadem est Diacira Ammiani Marc. XXIV 2,3; Δακίρα ap. Zos. III,15; apud Herodotum I, 179 (cf. Steph. Byz. s. v. et Herod. de dict. solit. p. 19,4) et Isidorum (ex coni. Muelleri *G. Gr. M.* I p. 249) audit Is; sem. *Ihi Dakira* (cf. Neubauer, *Geogr. du Talmud*, p. 353; Berliner l. l. p. 62). Hod. *Hit*. (cf. Ritter XI p. 749 sqq.; Czernik p. 23 sqq.; Ainsworth, *Euphr. exp.* I p. 440 sqq.). « *The name of this place was originally Ihi, or, with a distinctiv epithet attached, Ihidakira, meaning « the bitumen spring ». — Hit is probably the same name with a feminine ending* » (Rawlinson ap. Peters I p. 163 sq.). ‖ — 5] Δουράβα] ita BEXZ; Δούραβα rell. codd. ‖ — οζ' γο''] οζ' γ'' ed. pr.; οη' A. ‖ — Ignota. An *Daurah* (cf. Czernik p. 36)? Quod si sumitur, distantia iusto multo est maior (55 m. p; nobis 32 m. p.). ‖ — 6] Θακκόνα] Θάκκονα FLMNOSΔΦΩℶ Arg.; Θακκώνα X; Θάκκωνα CPRVW. ‖ — οζ' L''δ''] οζ' δ'' ed. pr.; 77 1/2 Vic. ‖ — λδ' L''] λδ' ϛ'' ed. pr. ‖ — Ignota. ‖ — 7] Θελβενκάνη] Θελβεγκάνη Xℶ; Θελβενκάνα A. ‖ — οη' L''] οη' ϛ'' ed. pr.; 79 1/2 Vic. ‖ — λε' L''] λε' ϛ'' ed. pr. ‖ — Sem. *Tholebanke* (cf. Neubauer p. 330. 352; Berliner p. 19). Sec. dist. stetit, ubi hodie est *Makdam* (cf. Ritter XI p. 782). ‖ — 10] Βαβυλών] μεγάλη add. A; ἡ μεγάλη πόλις add. W; Babyloniam Arg. ‖ — οθ'] οθ' L'' A. ‖ — Cf. VIII 20,27; cf. supra ad p. 1019,2. Ruinæ prope hod. *Hilla* (cf. Oppert, *Expéd. scient. en Més.* I, p. 135 sqq.; Ménant, *Babylone et la Chaldée* p. 177 sqq.; Hommel, *Gesch. Babyl.* p. 229 sqq.). ‖ — 11] πρὸς δέ] πρὸς μέν A. ‖ — Μααρσάρῃ] Μαάρσα S; Μααρσαγ Ω; Ναάρσαγ Φ; Βααρσάρῃ ed. pr. ‖ — Cf. ad p. 1019,2 ‖ — 12] Οὐολγαισία] Οὐολγεσία N ed. pr.; Οὐελγεσία R; Οολγαισία X; Vologesia Ulm. Rom.; Vologaesa Vic. ‖ — οη' γ''] οη' δ'' ed. pr.; 79 1/3 Vic. ‖ — λδ' L''] λδ' ϛ'' A ed. pr. ‖ — Apud Steph. Byz. vocatur Βολογεσσιάς, Vologessia apud Ammianum Marc. XXXIII 6,23, Volocesia in tab. Peut.; Plinio (VI, 122) est Vologesocerta. Urbs condita a Vologeso rege (cf. Plin. Steph. ll. ll.; Mommsen, *R. G.* V p. 397) XVIII m. p. a Babylone distabat sec. tab. Peut. (XLIV sec. Ptol.); itaque vicina erat hod. *Kufa* (cf. Ritter X p. 57 sq.; Forb. II p. 622; Peters II p. 326 sq.). ‖ — 13] Βάρσιπα] ita scribendum duco (cf. Oppert l. l. p. 204; Delitzsch, *Paradies* p. 217); Βάρσιτα libri omnes (excepto uno codice X qui Βορσίτα præbet; Barsitha Vic.). Altero loco (VIII 20,28) plerique habent Βάρσητα, unde manifestum fit quomodo corruptela orta sit. Usitatior est apud Græcos auctores alia nominis forma; nimirum τὰ Βόρσιππα dicunt Strabo (XVI 1,7), Iosephus (c. Ap. I, 20), Steph. Byz. (s. v.). ‖ — οη' L''δ''] οη' δ'' ed. pr.; 79 1/4 Vic. ‖ — λδ' γ''] λγ' γ'' ed. pr. ‖ — Inter Babylonem et Barsipa XLII m. p. intercedunt in Ptolemæi tabulis; revera Barsipa vel Borsippa, vicus Babylonis urbis, sita erant, ubi hodie est *Birs Nimrûd* (cf. Ritter XI p. 876 sqq.; Oppert p. 200 sqq.; Ménant p. 187 sqq.; Peters I

ὑπὸ δὲ ταύτας καὶ παρὰ τὰ ἕλη καὶ τὴν Ἔρημον Ἀραβίαν

infra has autem et praeter paludes atque Desertam Arabiam

[Βεώνα	οθ′	λβ′ γο″]	[Beona	79°	32° 40′]
Χουδούκα	οη′	λγ′ γ″	Chuduca	78°	33° 20′
Χουμάνα	οθ′	λγ′ ς″	Chumana	79°	33° 10′
Καίσα	ος′ γο″	λβ′ ∠″γ″	Caesa	76° 40′	32° 50′
Βιράνδη	οζ′ ∠″	λβ′ ∠″	Birande	77° 30′	32° 30′
Ὀρχόη	οη′ ∠″	λβ′ γο″	Orchoe	78° 30′	32° 40′
Βεθάνα	οθ′	λβ′ ∠″γ″ιβ″	Bethana	79°	32° 55′
Θέλμη	ος′ γο″	λβ′	Thelme	76° 40′	32°
Σορθίδα	οζ′	λβ′ ∠″	Sorthida	77°	32° 30′
Ἴαμβα	οη′	λα′ γ″	Iamba	78°	31° 20′
Ῥαγία	οη′ γο″	λα′ γ″	Rhagia	78° 40′	31° 20′

p. 213 sq. 321; Delitzsch p. 216 sq.). ‖ — 1022,3] Βεώνα] ita BDEZ; Βεάνα FONX Lugd. Bas.; Βέανα ALSΔΞΦΩℶ Arg. (ἢ Βίανα add. A); Βίανα PRVW: Boana Vic. ‖ — λβ′ γο″] λβ′ γ″ ed. pr.; λβ′ ∠″δ″ A; λγ′ γο″ coni. Grash. non recte, ut mihi quidem videtur. Etenim, ni fallor, Beona (de qua nominis forma cf. Blau *ZDMG.* XXVII p. 340. 341 adn. 6) alia non est atque qua deinceps commemoratur Bethana; varia nominis lectio, varius positionis numerus margini quondam adscripta falso in textum recipiebantur. ‖ — 4] Χουδούκα] Χουδοῦκα OMℶ; Χούδουκα BEZ; Χρυδουκα X. ‖ — λγ′ γ″] λγ′ ∠″ Φ. ‖ — Non possum assentiri Ainsworthio, qui (*Euphr. exp.* II p. 58) Ptolemæi urbem ponendam esse suspicatur in ea regione quæ hodie audit *Guttubah*; immo admodum verisimile esse videtur cogitare de ruinis quibusdam satis amplis, quæ 40 horas ab hod. *Hit* distant inter meridiem et ortum, vocatæ *el-Châdr* vel *el-Chidr* (cf. Nieb. II p. 235. 236; Ritter XI p. 1039 sq.). ‖ — 5] Χουμάνα] Χούμανα libri fere omnes; Φουμάνα X; Φούμανα ed. pr. ‖ — Sem. *Humanja* (cf. Neubauer, *Talm.* p. 367; Berliner p. 32; Blau XXVII p. 325); ubi steterit non liquet; namque dubito an non eadem fuerit *Humeiniya* Ritteri (XI p. 931; Neub. l. l.), quæ Tigridi adiacet paullo infra Ctesiphontis ruinas et Seleuciæ. ‖ — 6] Καίσα] Κιάτα X; Κιάσα ed. pr. ‖ — ος′ γο″] ος′ γ″ ed. pr.; οζ′ γο″ A. ‖ — λβ′ ∠″γ″] λβ′ ∠″ BEZ; λβ′ ς″ ed. pr. ‖ — Situs incertus. ‖ — 7] Βιράνδη] Βηράνδη SΦΩ; Βηράνδη ἢ Βεραρίνδα A; Βηράνδα Arg.; Βιράμβη X; Βηράμβη ed. pr.; Bitanda Vic. ‖ — οζ′ ∠″] οζ′ ς″ ed. pr.; οη′ A. ‖ — λβ′ ∠″] λβ′ ς″ ed. pr. ‖ — Fortasse *Ras el-ain* Niebuhrii (II p. 236; cf. Ritter XI p. 1040). ‖ — 8] οη′ ∠″] οη′ ς″ ed. pr.; οθ′ A. ‖ — λβ′ γο″] β′ λγ″ ed. pr.; 32 1/2 Vic. — ‖ Cf. VIII 20,29. Urbs vetustissima iam ætate nota. Eadem Orech in Gen. X, 10; incolæ Ὀρχηνοί ap. Strab. XVI 1,6, Orcheni ap. Plin. VI, 123. Ruinæ prope hod. *Warka* (cf. Oppert I p. 264 sqq.; Ménant p. 65 sqq; Ainsworth II p. 54 sqq; Peters II p. 302 sqq; Hommel p. 205 sqq.; Delitzsch. p. 221 sqq.). ‖ — 9] Βεθάνα] scr. c. Grash.; Βέθανα F; Βεθθάνα X; Βέθθανα plerique codices; Βέτθανα ℶ; Βέττανα (sec. m. Βέθθανα) Φ. ‖ — λβ′ λ″γ″ ιβ″] λβ′ ς″ ed. pr. ‖ — Cf. supra ad v. 3. ‖ — 10] Θέλμη] Θεάμη ed. pr.; versum omittunt PRVW; in margine addit Bas. ‖ — ος′ γο″] ος′ γ″ ed. pr.; οζ′ γο″ ADF; 77 2/3 Vic. Rom. Ulm. ‖ — Non dubito, quin Thelme componenda sit cum Themme, hod. *Thamal* (cf. supra ad v. 1015,10). In Ptolemæi positionibus recognoscere mihi videor vestigia duorum itinerum, quorum alterum a Babylone per Chuduca (*el-Châdr*) — Biranden (*Ras el-ain*) — Thelmen (*Thamal*) petebat sive Idicaram (*Hit*) sive Auranæ rivi ostium; distantia est recta quidem linea 160 m. p., in Ptol. tabulis sunt 300 fere m. p.; alterum ab Euphratis ostio per Iambam eodem ducebat idque magis austrum versus quam ea quam supra (p. 1018) commemoravimus via (cf. Niebuhr II p. 236; Ritter XI p. 1039). ‖ — 11] Σορθίδα] Σόρθιδα FLNORSVWΔΞΦΩℶ; Sordita Ulm.; Σόρδιθα Arg.; Sorthiela Vic.; Σορβίθα X. ‖ — λβ′ ∠″] λα′ ∠″ BEZ; λα′ γ″ ed. pr. ‖ — Ignota. ‖ — 12] Ἴαμβα] Ἴαμβα LMNOPSXΔΞΦΩℶ. ‖ — λα′ γ″] λα′ BEZ. ‖ — Ubi fuerit in medio relinquendum est; namque non recte vv. dd. (cf. Forb. II p. 624) Iambam rettulerunt ad Ampen Herodoti (VI, 20) vel Plinii Ampelonen (VI, 159); cf. Andreas *P.-W.* s. v. Ampe. ‖ — 13] Ῥαγία] Ῥάγια ABDEZ Arg.; Ῥάγεια ed pr.; Rabagia Ulm. ‖ — οη′ γο″] οη′ γ″ ed. pr. ‖ — Idem nomen occurrit in Arabibus Palmyrenæ regionis inscriptionibus (cf. Blau *ZDMG.* XXVII p. 341; cf.

Χιρίφη	οθ' δ''	λα' ϛ''	Chiriphe	79°	15'	31°	10'
Ῥάττα	οθ' δ''	λ' ∟''γ''	Rhatta	79°	15'	30°	50'

etiam Delitzsch p. 231); hodie ignota. || — 384,22] Χιρίφη] Χιριφή OPRV; Χιριφί W; Χιριφῆ MNSΔΩΞ. Χειρίφη X; Χηριφή A. || — λα' ϛ''] 31 1/2 1/4 Rom; 30 1/2 1/3 Vic. Ulm.; οθ' δ'' λ' ∟''γ'' Φ (omissis οθ δ'' λα' ϛ''. Ῥάττα). || — Ignota. || — 384,23] Ῥάττα] Ῥατι L. || — Versum omittunt Ulm. Arg. Flor. || — Ignota. Alia R. apud Ritterum XI p. 947 || — Sequitur in codd. SΩ tabula Arabiæ Desertae et Babyloniae.

COLLECTION DES AUTEURS GRECS.

POËTES.

HOMÈRE, d'après la recension de G. Dindorf, et *Fragments des Cycliques* ...... 12 fr. 50

HÉSIODE, *Apollonius Rhodius*, *Tryphiodorus*, *Coluthus*, *Quintus Smyrnæus*, *Tzetzès*, *Musée*, et Fragments d'*Antimaque*, *Chærilus*, *Panyasis*, *Asius* et *Pisander*, publ. par Lehrs. 1 vol. ...... 15 fr.

THÉOCRITE, BION et **MOSCHUS**, et les poëtes didactiques **NICANDRE, OPPIEN, MARCELLUS SIDÉTÈS**, l'anonyme **DE VIRIBUS HERBARUM, PHILE**, fragmenta Poematum de re naturali et medica, **ARATUS, MANÉTHON, MAXIMUS** ...... 15 fr.

SCOLIES DE THÉOCRITE, DE NICANDRE ET D'OPPIEN, par MM. Dübner et Bussemaker ...... 15 fr.

ESCHYLE et *les fragments;* **SOPHOCLE** et *les fragments*, publ. par Ahrens. 1 vol. ...... 19 fr.

EURIPIDE. Texte nouveau, revu, et traduction toute nouvelle par M. le professeur Th. Fix. 1 vol. ...... 15 fr.

FRAGMENTS D'EURIPIDE et de tous les *Tragiques grecs*, suivis de tout ce qui reste des *Drames chrétiens*, par MM. Dübner et Wagner. 1 vol. ...... 15 fr.

ARISTOPHANE, publ. par G. Dindorf; *Ménandre et Philémon*, publ. par M. Dübner. 1 vol. ...... 15 fr.

SCOLIES complètes d'**ARISTOPHANE**, avec un Index tout nouveau, publiées par M. Dübner. 1 vol. ...... 15 fr.

FRAGMENTS DES COMIQUES GRECS, publiés d'après Meineke par M. le professeur Bothe, avec une notice par M. Dübner et une table générale. 1 vol. ...... 15 fr.

ANTHOLOGIE, par Boissonade, Jacobs, Dübner. 2 v. 30 fr.

HISTORIENS.

HÉRODOTE, texte établi par M. G. Dindorf, traduction revue. Suivi de Ctésias, et des chronographes Castor et Ératosthène, publiés par M. Th. Müller. 1 fort vol. 15 fr.

THUCYDIDE *avec les Scolies*, publ. par Haase. 1 v. 15 fr.

XÉNOPHON. Œuvres complètes, d'après la recension de L. Dindorf. 1 vol. ...... 15 fr.

DIODORE DE SICILE, avec tous les fragments. 2. v. 30 fr.

POLYBE et tous les fragments, par M. Dübner. 2e édit. 20 fr.

FLAVIUS JOSEPHE, recension de G. Dindorf. 2 v. 30 fr.

APPIEN. 1 vol. par Dübner ...... 15 fr.

ARRIEN. Ses ouvrages historiques, etc., suivis des *Fragments de tous les historiens d'Alexandre*, et de l'histoire fabuleuse de ce prince, attribuée à CALLISTHÈNE; publié par MM. Dübner et Ch. Müller. 1 fort vol. ...... 15 fr.
Ce volume ne se vend qu'avec la collection.

PLUTARQUE (les Vies), publié par M. Dübner. 2 v. 30 fr.

FRAGMENTA HISTORICORUM GRÆCORUM. Tomus 1: *Hecatæi*, *Charonis*, *Xanthi*, *Hellanici*, *Pherecydis*, *Acusilai*, *Antiochi*, *Philisti*, *Timæi*, *Ephori*, *Theopompi*, *Phylarchi*, *Clitodemi*, *Phanodemi*, *Androtionis*, *Demonis*, *Philochori*, *Istri*, et **APOLLODORI BIBLIOTHECA** *fragmenta*, et 183 *Historicorum*, *Diodori Siciliensis*, *Dionysii Halicarnassensis*, *Nicolaidis Damasceni fragmenta*, par Ch. et Theod. Müller. IV volumes.
— Tome 1er ...... 20 fr.
— Tome 2 ...... 15 fr.
— Tome 3 ...... 15 fr.
— Tome 4 ...... 20 fr.

DENYS D'HALICARNASSE, 1 vol. ...... 15 fr.

GÉOGRAPHES.

GEOGRAPHI GRÆCI MINORES, par M. Ch. Müller. 3 vol. et Atlas de 29 cartes coloriées.
— Tome I et II ...... 30 fr.
— Atlas ...... 15 fr.

STRABON, par Ch. Müller et Dübner avec u
15 cartes coloriées. 1 vol. ......
— Atlas seul ......

PTOLÉMÉE. *Géographie*, par M. Ch. Müller. 2
— Tome I, 1re partie, 2e partie. Prix de chacun
— Sur grand papier ......
— Atlas composé de 36 cartes en couleurs ......

ORATEURS, PHILOSOPHES, ET

DÉMOSTHÈNE, et fragments recueillis pour la fois, publ. par M. Vömel. 1 vol. ......

ORATORES ATTICI, *Isocrate*, *Antiphon*, *Ando. sias*, *Isée*, *Lycurgue*, *Æschine*, *Hypéride*, *Lesbonax*, *Hérode*, etc., et tous les fragments lies; par MM. Ahrens, Baiter et Ch. Müller. 2

PLUTARQUE. Morales, publ. par M. Dübner. 2

PLUTARCHI PERDITORUM OPERUM FRA ET PSEUDO-PLUTARCHEA. 1 vol. ......

PLATON (Œuvres complètes), texte entièremen Schneider et Hirschig, traduction nouvelle. 2 vo
— Table et opuscules ......

ARISTOTE, par MM. Bussemaker, Dubner, Heit contient l'*Organon*, *Rhetorica*, *Poetica*, *Politic*
— Tome II, contient les *Ethica*, *Naturales a nes*, *de Cœlo*, *de Generatione*, *et Metaphysic*
— Tome III, contient l'histoire, les parties, la la génération des animaux, les *parva naturali* les IV liv. de météorologie, etc. ......
— Tome IV, *Physiognomonica*, *de Plantis*, *Me Mirabilibus*, *Problemata*, *Fragmenta* ......
— Tome V, Index général, fort volume ......

PLOTIN. *Enneades cum Ficini interpretatione* publ. par MM. Fr. Creuzer et G. H. Moser. — trouve *Porphyrii institutiones*, suivis des *Instituti logicæ* de Proclus, et *Prisciani Quæstiones*. 1 vo

THÉOPHRASTE, *Antonin*, *Épictète*, *Arrien*, *S Cébès*, *Maxime de Tyr*, publ. par M. Dübner. 1 v

FRAGMENTS DES PHILOSOPHES, en prose e par M. Mullach. Tome 1er ......
— Tome 2 ......
— Tome 3 ......

LUCIEN. Œuvres compl., publ. par G. Dindorf. 1 vo

DIOGÈNE LAERCE et *Jamblique* par MM. We Cobet et Boissonade ......

PHILOSTRATE. Œuvres complètes, par MM. mann; *Eunape*, Boissonade, *Himérius*, Dübne lume ......

ÉLIEN, PHILO-BYZANTIUS, PORPHYRIUS, M. Hercher, 1 vol. ......

PAUSANIAS, publ. par M. L. Dindorf. 1 vol. ......

SANCTI JOANNIS CHRYSOSTOMI, opera selec et latine, codicibus antiquis denuo excussis e Fr. Dübner.

ROMANCIERS GRECS, *Achille Tatius*, *Longu phon*, *Chariton*, *Héliodore*, *Parthénius*, *Jambli Diogènes*, *Nicetas Eugenianus*, *Eumathe*, *C Manassès*, *Apollonius de Tyr*, par MM. Boisso bas, Hirschig. 1 vol. ......

ÉPISTOLOGRAPHES, par MM. Hercher et Bo 1 fort vol. ......

ATHÉNÉE, texte nouveau par M. G. Dindorf, t toute nouvelle par M. Bothe.

BIBLE DES SEPTANTE, publ. par M. Jager, Mgr l'archevêque de Paris. 2 vol. ......
Le texte grec seul, en un volume ......

NOUVEAU TESTAMENT, publ. par Tischendo à Mgr l'archevêque de Paris. 1 vol. ......

Typographie Firmin-Didot et Cie — Mesnil (Eure).